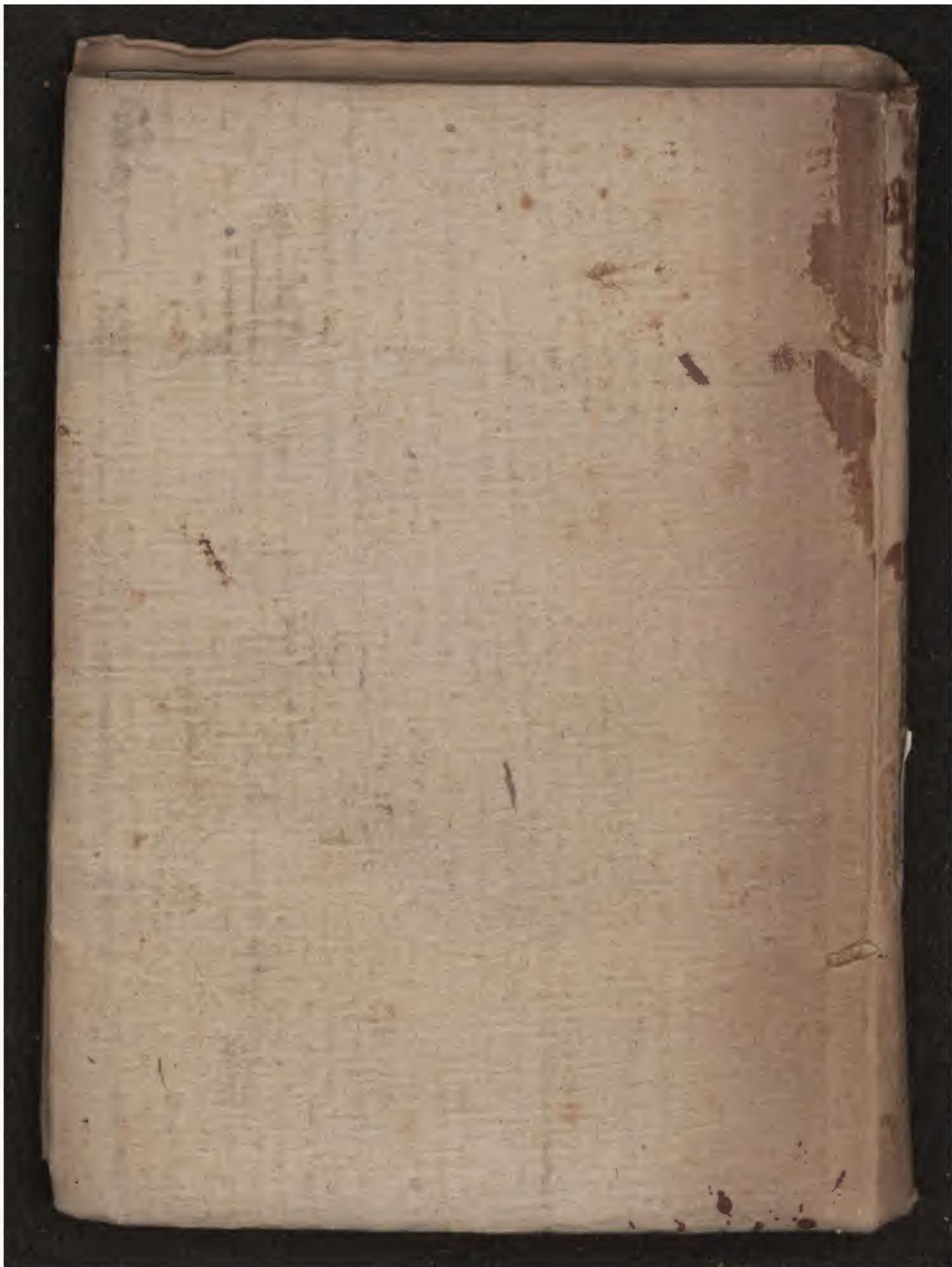

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.41 (a- b)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.41 (a-b)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.41 (a-b)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.41 (a- b)

INCUNABULI
M
7
41
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

VIII

179

XXXV

Libro BARLETA

di G. G. G.

14/11

M-7-H1

B
C

Seria. iiii. in capite ieiunij.

a

utrum phi sint damnati. Dicit qd si vire-
rnt fm legem naturalem. ad quos no fuit
facta notitia de aduentu xpi: salui sunt. Et
Socrates iustitias a quibus mo: ageret re-
cum meretric. Exclamauit. Erabesce ce-
lum intrare cenay. Ad propositus. Paga-
nt ergo. sine gratia gratum faciente: potue-
rnt agere talia bona: perlustrati a lege na-
turali. Sedm bonum dicitur diuinalis or-
dinatons. Quod. f. ordinatur in fine. Et
in hoc non potest liberum arbitrius. absqz
auxilio gratie: gra. fa. Et quis homo pos-
sit operari bonum morale: sicut gentiles et
phi. de quibus supra primo mysterio acta
est: absqz gratia dei: non tamen bonu meri-
tum potuerunt: sine munere gre gra. fa.

¶ Feria. liij. in capite ieiunij. De conuer-
sione impij vel peccatoris.

Conuertimini

ad me in toto corde vno.
in ieiunio et fletu et plan-
ctu: et scindite corda vna.
Joel. 2. Postqz nata hu-
mana cecidit i miserandam seruitute pec-
cator: et qd sensualitas est facta rebellis ra-
tionis propter infectam et corruptam culpa
et radicem primorum nostrorum parentum.
N. est necessarium homini constituto in
presenti vasta solitudine et valle miserie:
si affatica cori neli exercitij corporei co-
mo spiritali. in douere promeritar il reas-
mo di celi. Figura. Gen. 3. In sudore vul-
tus tui vesceris pane tuo: donec reuertaris
in terram: de qua sumptus es: qz puluis
es et in puluerem reuer. Et ecclesia hodie
super caput. d. Memento qz cinis es et.
Et hiero. ad Thesiphontem. Depidm disci-
pulum non amat xps. De qua penitencia.
Mat. 4. Penitentiam agite: appropiqua-
bit enim regnum celorum. Luc. 3. Facite
fructus dignos penitentie. Unde Thema
Conuertimini ad me. Primo in ieiunio
Orig. sup Leut. c. 15. Qd galla peccauit: se-
tantu corrigat. Nulla clausit nob celi por-
tas. s. ieiunij nobis apertillas. Ecclesia. Pa-
radisi portas: apiat nobis ieiunij tps. Ad

qd inducimur exemplo Mosi. Ero. 14. q
40. dieb? et noctib? ieiunauit vt mereret
accipe legē dei. Exemplo. Helle. de q. 3. Re.
19. q. 40. dieb? pegrinat? ē cū ieiunjs vs-
qz ad mōre dei ozeb. Exemplo Niniustap.
Jon. 3. q. 40. dieb? ieiunauerūt ad miseri-
cordiā pmerēdā. Exemplo xpi. Mat. 4. qui
40. dieb? et noctib? ieiunauit in exēplū oī-
um nrm. Jō dicit. In ieiunio. Et fletu.
Mat. 5. Bti q lugēt rē. Jo. 14. Tristitia
via pter i gaudiū. Eze. 18. In qcuqz die ed-
uxas fuerit pēb: oīum iniquitatū ei? nō re-
cordabor. Et scindite corda vna. f. p piri-
tionē. Job. 13. Loquar in amaritudine aīe
mee. dicit deo: noli me pēdnare. Isa. 58.
Rocogitabo tibi oēs ānos meos et. Ideo
dñs audius et scā ecclā de pēbīs puerfio-
ne. clamat in eplā. Conuertimini ad me et.
Cū qua eplā ē euāgelij Mat. 6. Thesau-
rizate vobis thesauros in celo. Qd sit per
puerfionē: q mādāt aīa a pēis. iuxta eādē.
Facie tuā lana. i. pēlam. De qua puerfio-
ne et ipij iustificatōne tria sunt videnda.
Primum. dicitur diffinitionis.
Secundum. dicitur dilectionis.
Tertium. dicitur conditōis.

Primum dicitur et. Th. p. 2. q. 113
p. In. 4. d. 17. Ricar. in. 4. d. 11. 17.
ar. 4. q. 2. Conuersio ē motus libere
volūtatē: a deo: ad detestationem peccati
in salutem eternam. Vbi nota fm phm.
5. phisicop. q in omni motu: sunt duo ter-
mini. Terminus a quo: et Terminus ad
quem. Terminus a quo. i. a loco. Et termi-
nus ad quem. i. ad locum. Ad propositus:
Sic in motu spiritali: ē termin? a quo. i.
a statu peccati mortalis Et terminus ad
quem. i. ad statū gratie. Ideo dicitur. Co-
uersio est motus. Libere voluntatis. Qz
quantūqz in conuersione peccatoris con-
currat diuina gratia: que est principū hu-
ius iustificatōis. Iuxta illud. Gratiam
et gloriā dabit dñs. Tamen requiritur
liberum arbitriū hominis. Qz vt dicit Aug.
11. de libero arbitrio. c. 2. Qui fecit te si-
ne te: non iustificabit te sine te. Jō dicit. Li-
bere volūtatē. Sequitur. Ad deo. Quia
conuersio ista non potest esse sine gratia.
Jo. 6. Nemo potest venire ad me: nisi pa-
ter meus traxerit eum. Jo. 15. Sine me. i.
b

XXXV
BARL

Seria. iiii.

fine gratia mea: nihil potestis fa. Ose. 13.
Perditio tua israel: immo do in me auxili
um tuum. Sequitur. Ad detestationem
peccati. Quia peccatum est necessaria de pecca
tis. De qua Th. de malo. q. 7. ar. 1. ad ter
tiam. Nullus habens usum liberi arbitrij
potest inchoare nonam vitam que est p gra
tie infusionem: nisi appetat et amet gratie
bonum. Et ideo opz q detestetur oē malū
repugnans. Glo. super illud. Sacrificium
deo rē. Spūs contritulus et contritus:
ē sacrificiū quo peccata soluantur. Se
quitur. In salutem eternā. Ad hoc homo
conuertitur: ut paradysum inueniat. Con
uersio est motus rē. Totam distinctionem
replea. In quibus verbis fm sententiam
Theologorum: pono tres conclusiones de
clarandas.

Prima. dicitur creationis.

Secunda. dicitur suscitatiois.

Tertia. dicitur sublationis.

Prima rē. Opus creatiois est magnū
opus: q soli deo conuenit. ps. Terram et
mare tu crea. Quia creare est ex nihilo aliqd
facere. Et de non esse produci ad esse. Quod
nemo potest nisi solus deus. Vñ pps. s. ph.
Ex nihilo: nihil sit. Quod opus creatiois:
fuit tante admirationis apud ppos: ut di
cerent mundum esse eternum. Excepto
Platone: q magno animo ptestatus ē fa
ctum esse a deo. Iuxta illud Gen. p. In pri
mo celo creauit deus celum et terram. Co tra
riam censuit Aristo. in multis locis. In
s. phisico. Mandus est eternus. In. xi.
metha. Motus celi est eternus. In pri
mo celi. Celum est ingentiam. Que opinio
est falsa. A casa. Malus est iustificatio
peccatis. Aug. super illud Jo. 14. Malora
horaz faciet. Malus est ut ex impio fiat iu
stus: q creare celum et terram. Et hoc est:
fm Th. p. 2. q. 112. ar. 9. dupliet ratione.
Primo ratione pmanente. Secundo ratione
repugnantie. Primo rē. Quia iustificatio
impj terminatur ad bonum gratie. crea
tio autem celi ad bonum nature. Esse au
tem gratie: est nobilius q esse nature. Igi
tur opus creationis est malus. Ideo Aug.
cū dixisset: Malus est ut rē. Subiicit. di.
Celum et terra transibunt. scilicet quoad

qualitates accidentales: pdestinatio autē
salus et iustificatio pmanebit. Secundo rō
ne rē. In creatioe totius vniuersi: nulla sit
repugnancia. ps. Dixit et facta sunt. Jo.
Ala quecūq voluit fecit: in celo et in terra.
Sed in iustificatione impj pcurrit liberaz
berā arbitrium: sine quo nihil sit. Glo. su
per illud Tref. 4. Conuertere nos dñe ad te.
dicit. Sra dei nō pueritur: nisi ex nostra
volūate pueriamur. In creatione mudi:
nulla fuit repugnancia. Nō enim sol. nō lu
na. nō stelle. in sui creatioe resisteterāt de
o. S. oio non mī far tal modo. Sed bene
hō contradicit deo. Clamat deus concubi
nario: Sine peccatū. Auaro: auaritia. Z.
Usurario: usuram: tñ repugnat diuine vo
ci. Et p pps: maius opus ē iustificatio ipj
q creatio mudi. Unde Th. 4. di. 46. ar.
Malus ē iustificare impiū: q creare celum
et terrā. Quia in creatioe nō ē aliqd quod
repugnet creati: cū sit ex nihilo. Sicut in
iustificatione: repugnat iustificati iordinata
volūtas. Ille. C. Secūda conclusio dicit rē. Su
scitatio mortui ē opus mirabile: cū sit con
tra naturā: Unde pps in Predicamentis. A
priuatione ad habitū nō est regressus. Et. i.
Qui res. s. areā. ff. de solutionibus. Homo
mortuus: nō q reuiuiscit. Unde Paulus fuit
uersus dñi predicaret carnis resurrectiones
Act. 17. Et plures facti sunt heretici ppter
hanc articulū. Sed maius opus est iusti
ficatio impj. et peccatoris. Grego. 3. dialo
gorum. Maius miraculum est predicatio
nis verbo atq orationis impiam conuertere:
q creare celum et terram. Vbi Theo
logi volunt: q maius miraculum fuit con
uersio Pauli. Magdalene. Latrōis. Mar.
et aliorum peccatorum: q suscitatio La
zari: et aliorum mortuorum. Non immerito. Quia
in conuersione peccatoris: oportet q. s. crea
ture de nouo suscitantur: que sunt mortue.
Prima est caritas: q nō diligit deū. Nō
se ad diuina. Non amat primū: imo odit.
Secunda spes: sperat in qd que sunt
mundi. Tertia nō est in eo fides. Si cre
deret nō peccaret. Quarto non est in eo
obedientia: q nō seruat diuina mandata
faciendo peccatū. Quinto nō est in eo ti
mor dei: qui est principij sapientie. ps. In
niam

etiam sapientie timor domini. Tertia conclusio 2^a. Datus est hominem conuertere: q^{ui} totius mundi subjugatio. Et ratio est. Quia multi subjugant mundum suo imperio: qui tamen a vitijs subjugati sunt. Unde Petrus Rauen. sermone. 41. Bella gentium legimus superasse q^{ui} plurimos quos tamen legimus pugnas carnis non vicisse. Et audiamus dedisse eos delicis pectora: qui docta hostibus non dederant. Deu probo dolor: victores gentium: victor captiuos. nationu dominos: turpi b^{us} inferuisse criminib^{us}. Regnis fuisse terrore ludibrio fuisse peccatis. Ille. Exemplis pater. Primo de Alexander magno qui totus oriente vicit: circa. 5. milia ciuitates. Alii Darius regem armenie: tamen seipm non vicit: cum deditus esset vitio sodomit. Preterea. Q. Cecilius: qui Philippum regem de Macedonia vincitum eduxit: se non vicit. Preterea P^{ro}pertius magn^{us}: q^{ui} duos reges superauit: se aut non: est enim luxuriosus. Preterea Jason: q^{ui} fuit tantis roboris. vt nullus hostem armatus timeret: tñ se non vicit q^{ui} philoe captus de seia Medea: rapuit eaz a patria sua. Preterea de. M. Antonio: qui fuit magni ingenij: tñ in alexandria vestibus famuloru indutus noctuibat p^{er} ciuitatem et domos: vt ponit Tranquillus. Et Cleopatra eius seia sequebat ead^{em}: pro qua ab Octauiano suo emulo occisus e. Preterea Paris q^{ui} rapuit Helenam de grecia. p^{er} qua facta sunt tam longa et eric alia bella iter Troianos et grecos. Preterea Hercules fortissimus grece: qui in prin^o orientis et sine occidens: figit colunas in signum victorie: vt infra limites qñ mundus eet sibi subiectus. Qui dñ eet paruulus. 2. leones occidit. fecit comedi regem Thracie vicum Diomedea a iumentis suis. Tamen non se vicit: q^{ui} amore Delantre fecit officia mulieris: vt depositis pprijs vestibus induceret semineas: et filare visus est cu ea. De quo Lactan. in. p. c. 9. Hercules qui ob fortitem clarissimas quasi africanus iter deos habet. Nonne orbe terre que pagras se ac purgassena ratur: stupris. libidinib^{us} adulterijs. inquinantur: Sed ne illa quide que magna et mirabilia gessit. salua iudica

da sunt: vt virtutibus diuinis tribuenda videantur. At animum vincere. iracundiam cohibere. fortissim^{us} est: que ille. nec fecit vnq^{ue}: nec potuit. Ille. Exemplum ponit. Entropius. Quis rome disputatum est. Quid vilis esset inter homines: Respondit Leucippus. q^{ui} auaritia. Quia auarus habet oculum ad omnia. Quot oua: quot sal: quot oleum. quot acetum est in barilla. Alius Democritus: q^{ui} erat luxuria: eo q^{ui} pro modico dilecto satius fiebat. Tertio Elitobolus. q^{ui} homo erat: qui capax rationis: a seruente et scilicet sensualitate: sinebat superari rationem que dominari debebat. Et per consequens: nihil fortius in mundo homine: qui passiones submittebat rationi. Unde philosophus. Nulla prestantior victoria: q^{ui} sibi imperauisse. Accipe hanc conclusionem o christiane. Si subingas tuas inclinationes. Iras. auaricia. inuidiam et huiusmodi: plus facis q^{ui} Karolus in francia. Alexander in oriente. Unde Sen. Nulla maior victoria: q^{ui} vitia domuisse. Idem. Magna imperium regit q^{ui} sibi dominatur. Idem. Multos enim reueris. si ratio te reuert. Idem. Si vis omnia tibi subicere: subice te rationi. Unde patet primum.

Secundam dicitur 2^a. Dubium que ritur. Qui sūt in plus dilecti a deo. An iusti. innocentes. An peccatores conuerfi: Duplex opinio. Prima innocentiam. Secunda penitentiam. Pro innocentia. Joannes baptista aduocatus in phisozio Trinitatis. arguit triplici medio q^{ui} innocentes plus diligitur. Primum e. Illud quod e pulchritudo et bonitas: a deo plus diligitur. Dionys^{ius}. 4. de di. no. Pulchritudo et bonitas: omnia desiderant. Innocentia est pulchrior q^{ui} penitentia. Igitur. Secunda est. In. 8. Ethic. Similitudo est causa amoris. Innocentia est magis similis deo q^{ui} penitentia. Cum deus sit summa puritas. Igitur plus diligit puros. Prover. 12. Qui diligit cordis manditiam diligitur a dño. Tertia est tale. Amor e reciprocus. puer. 8. Ego diligentes me: diligo. Sen. Si vis amari. ama. Innocentes pl^{us} te amat q^{ui} peccatores. Igitur pl^{us} diligit a deo te benignus.

Pro penitentiis arguit Petrus. d. O de nō
 q̄ fuit ad scolas sicut Iohānes baptista: tū
 audī me: secūdo el natural mō. Quare i
 carnat⁹ es: Q̄ mortu⁹: Vere p pēdib⁹:
 nō p iustis. Aug. Nulla cā fuit: veniendū
 xpo dñō: nisi pēdēs saluos facere. Tolle
 morbos: tolle vulnera: et nulla erit cā medi
 cine. Dām. in sequ. tjs. Nec abhorres pē
 res sine gb⁹ nūq̄ fores: tanto digna filio.
 Rūdet T. p. p. q. 20. ar. 10. In. p. 2. q. p.
 ar. 7. Ric. in. 4. Illi sūt magis dilecti: qui
 plus hñt de grā dei. Unde si plus inocens
 hēat de grā q̄ penitēs erit magis dilectus
 a deo. et ep⁹. Tñ ceteris plb⁹. Si inocētia
 cōpēt pñie. Inocētia ē dignior q̄ pñia: et
 pñr plus dilecta. Q̄ inocētia h̄ pñiū ac
 cidētale: v̄: aureolaz: q̄ ē quoddā gaudiū
 accidētale: q̄ nō hñt penitētes. Hoc bonū
 h̄ Lucia p̄go: q̄ nō h̄ Magdalena: Et
 inocētes q̄ penitētes. S; tñ accidere pōt:
 q̄ penitētes seruēt⁹ et calidi⁹ resurgant a
 pēd. et cā maiorī charitate opant⁹: q̄ inocē
 tes. Ito mō penitētes erāt a deo magis
 dilecti: q̄ inocētes. Que conclusio pbat⁹.
 Rōne. Quēto. Exēplo. Primo rōne. q̄ fun
 dat sup p̄m. s. p̄p̄. Qd q̄ sūt aliq̄ cau
 se pōtē: q̄ vna depēdet ab alia: Una pōt
 ta: pōtē et reliq̄. Exēpli grā. De arbore in
 qua sūt folia. et fruct⁹. Pōtē radice pōtē
 oia ista. Ad p̄p̄. Radix oīum bonoz
 ē charitas. Greg. Nec h̄ aliqd viriditaz
 ram⁹ boni op̄is: nisi māsīt in radice cha
 ritat⁹. Iō ip̄a pōtā ponant oia bona. For
 met⁹ sic rō. Abi maior charitas: ibi maior
 grā. Abi gratia: ibi meritaz. Abi meritaz:
 ibi maior premiz. De p⁹ ad vltimū. Abi
 maior ē charitas: ubi est maior premiz. Et
 q̄ penitētes cōmuniter surgūt cum ignita
 charitate: et in via incedūt feruentius q̄ i
 nocētes. Igitur erāt magis dilecti. Unde
 ap̄s Ro. 5. Abi abā dāuit delictū supabā
 dāuit et grā. Exēplifica de Paulo: qui ta
 ctus est vas electiōis. De petro: qui vica
 rius xpi. De Publicano: qui euangelista.
 De latrone: qui padisum. De Ds: eximio
 p̄phetarum. De Aug. q̄ lumen ecclē. De
 Francisco: qui lumen humilitatis. De Al
 ber. q̄ monarcha p̄horum. De Magdale
 na: que ap̄lorum ap̄la. Ideo ubi abā dā
 uit delictū: replicā. Et Aug. in manuali.

Peccant peccatu; grande: et multoz sum
 mihi cōfessas peccatoz: nec sic despero: qm̄
 ubi abā dāuerūt delicta: superabā dāuit et
 gratia. Et Grego. in homel. de. c. outbus.
 Multus de peccatore puerio: q̄ de fratre
 iusto gaudiū sit in celo. Et Criso. Talis
 crede mihi: talis ē erga homies tñ pietas:
 vt nūq̄ spernat pñiam. si ē sincere offera
 tur: et si ad sūmū quis perueniat maloz.
 et inde tamē reuertit vellet. suscipit deus il
 lum libēter et amplectitur. Et patet Extra
 de sum. trinit. et si. cap. c. Firmiter. De be
 rectis. et. Super eo. Et Mat. 21. Amē di
 co vobis: q̄ publicani et pēdēs precedunt
 vos in regno ee. Et Luc. 15. Dico vobis q̄
 ita gaudiū erit in celo super vno peccato
 re pñiam agēte: q̄ supra nonaginta nonēz
 iustis q̄ non ind. pe. Et Alcananus.
 Plū gloria ē nel regno del electi.
 Dā sp̄rito conuerit e pia se stima.
 Che de nonantanone del electi.
 Ad hoc facti exēplum ecclē. que ad con
 solationem peccatoz tres frequēter legit.
 Euāgeliz Mat. epl̄as Pauli. Ps. Ds. Et
 ratio huius ē. vt nullus peccator desperet
 de misericordia: q̄ tūche magn⁹ pēd. Om
 ne enim peccatū cōmittitur aut ex infirmi
 tate: vt Mat. lucrā. Aut ex ignorantia: vt
 Paulus. Aut ex malitia: vt Ds. vt ostēda
 tur q̄ nemo desparet de dei misericordia
 ppter peccata supradicta. Ideo hōz di
 eta sepe recitant. Que conclusio pbat⁹
 figura filij prodigi. Luc. 15. Qui a patre re
 cedes: substantiam suā dissipauit viuēdo
 luxuriose. Sc̄s Alber. Hoc peccatū dissipa
 pat quatuor bona. Primo substantiaz tem
 poralem. Prover. 29. Qui nutrit scortum:
 pdet substantiaz. Pratica. Hodie li mane
 girosi. Cras par ebzorū Alia die Lamo
 ra. Fustagni. Camisi. Et filij et vroz mori
 unt. Exēplū illius vroz. que scarpaz vī
 ri ferabat in pede. aliam mulieris. et iopia
 Concubina p̄o mariti triumphabat. 4. sūt
 insaciabilia. Terra sicca. ignis. bocca infer
 ni. mala mulier. Et. 4. sunt que homines
 erpellant de vīno. Ignis. aqua. sum⁹. ma
 la mulier. Unde quidā presbyter. florētē
 in. s. Liberata. dā cāaret letantias. Al sul
 gure et temp. Ab omni malo: interposuit al
 ta voce. Al mala mulier libera nos domine.
 C Secūdo

in capite ieiunij.

TSecundo dissipat vitam corporalem. qz ipsum corpus cito deducit ad consumptionem. **S**eci. Plures occidit voluptas: qz gladius. **P**ater: filius noster mortu⁹ est iuuenis. **G**ran merze ala femina. **T**ertio gloriā mādālem. **S**alomon adornus scētia: qui disputavit. 5. mīlla parabolā. 5. mīlla. puer. 7. in toto mādō honoratus: **T**amen dicitur de eo. **E**ccl̄iastici. 47. **I**ndignasti memora tua mulieribus: dedisti maculā in gl̄ia tua. **S**ec⁹ leges antiquas: **N**eo debet pmoneri ad officium ciuitatis: qui sit pccinarius publicus. **C**lama hic pira officiales. **Q**uarto gratiam spiritualez. **S**eci. 6. **D**ō requiescat spūs meus. i. gratia mea in vīne qz caro est. i. carnalis. **A**d ppositum. **R**enerus est ad patrem: veniā petens. **P**ater inqz peccati. **L**uz. 4. **S**ignis amoris ab eo susceptus est. **P**rimū qz pater ipm videns: misericordia mor⁹ ē. **S**ecūdam. qz brachia ad collū posuit. **T**ertium. qz osculatus ē. **Q**uartā magnā festum fecit fieri. **M**ozali. **P**aterfa. est deus: qz duos filios. i. poplos habet. i. innocētes 7 peccatores. **P**eccatores aut per peccatū a deo recedūt. 7 ite ad longinquas ptes: iuxta illū. **L**oge a peccatoribus salus. **D**issipat bona gratuita. naturalia. spūalia. **I**n se autē reuerfus per p̄tritionē: ad deum carrit. **A** quo suscipit cum signis diuine bonitatis. **P**rimū. qz misericordia mor⁹: ipm pccōre recipit. **Q**ue misericordia est illi ppria: cum qua sup̄ortat sceleratines pccōis. **Q**z peccatores statim mercedē puniri 7 publicari. 7 de eē ad nō eē reducti: tñ ipm sup̄ortat. **B**er. sup̄ean. 89. **Q**uā benigna ē misericordia tua **E**go peccabā 7 tu dissimulabas: nō p̄tinebā me a scelerib⁹ 7 tu abstinēbas a foberi rbus. **S**ecm signū: qz ipm suscipit cū brachijs aptis. **C**um huiusro sue grē. 7 de tro glē. **T**ertū qz ipz osculat. **B**er. **O**sculū pacis a p̄e accipit: dñ p grām certificat de i dulgētia. 7 vñ furcas merebat i feni: misericordia dei benigne p̄seq. **P**rattica. in verbo furcas. **M**erē pccō: qñ it dormit. qz solariā domus sup̄ ipsū cadat. 7 ipsū cū tota familia destruat. **C**ōtra illos q volūt videre miracula. **H**oc est maximū qz te sup̄ortat. **Q**uartū qz magnā festū fecit fieri. **P**ccatū p̄: qz videt filiū adoptiū qz p̄di

derat ad se reueri. **S**eco fili⁹. qz videt ep̄fectū sue passiois. 3. spūs. 8. qz recipiat tēplū suū qz am̄fat. 4. **A**ngel⁹ qz sedes vacuas vidēt repari. **S**andū ē angelis sup̄. **N**ō dñr gaudere de tā gl̄iosa visione dei. **N**ec de sua tā iucūda inbllatōe. **N**ec de sua tā dñle epulatiōe. **S**ed de nra puerfione. 5. sancti. **I**sa. 55. **M**ontes 7 colles cātabūt corā vobis laudē. i. **T**rinītas 7 angelī. **E**t oīa lingua filiaap. i. collegiū scōp. plaudēt manu. **T**erte te ad crucifimz 7 pete dubiū. **O** bone iesu: qz sic pccōres vll̄gls: qz iustū: **R**ūdeo qz rōne maioris laboris. **H**3 p̄hs. 8. cthi. **Q**z mī plus d̄figit: filiū: qz p̄: qz circa illū plus laborauit. **P**ro pccōib⁹ icarnatis ē. mortu⁹. crucific⁹: qz nō ē pro iustis. **Q**z vī h̄it **T**heologi. mart me **T**ip. 3. p. q. p. ar. 2. **Q**z si nō eēt p̄m: xps nō eēt icarnat⁹. **Q**uāuis **A**llerāder 7 **B**oh. oppositū dīcāt. **Q**uā ad nos venisset nō vt redēptor sed vt gl̄ificator: qz oplo nō tenetur ab ecclia. **I**ō apls. **E**ph. 6. **E**mp̄t estis p̄lo magno. **S**ed quo: forte argenti: aut aurū: **C**lama. **N**ō. sed sanguis xpi: **Q**ñ **D**ñ. in spū p̄ndēs hāc pietatē: clamat aīe deuote. **R**espice in faciē xpi tui. **P**rattica. cū lachrymis dīcēdo. **R**espice. vede: ray nascere lux piāgēdo. **A**idebis illū cop tū paucis p̄ntis in p̄scipio. **A**idebis illū fūgere i nocte p filias 7 boscos. ab herode qz sitū vt occideret. **A**idebis illū in cap. 40. diep a natiuitate: como puero: offerri in tēplo. **A**idebis festinare. 40. dieb⁹ 7 a demone tētari. **A**idebis a **J**oāne baptizari. **A**idebis p. totā iudeā 7 samariā p̄dicātē. **A**idebis sup̄ sōtē lassū: aquā petere. **A**idebis derisū a phariseis. **A** discipulo traditū. ab alijs derelictū. **A**d colūnā f̄beratū **I**n cruce clamātē **P**ī ignosce illi. **Q**uīb⁹ **J**udeis. **S**arracenis. **V**surrarib⁹: **P**ccinariis. **S**acrillegis: 7 oib⁹ i petō ex̄itib⁹. **O** bōta dīnīna. **O** amor iecogitabilis. **Q**uā int mo corde amas ipm pccōrem: qz tibi milles facit tibi f̄ctas in oculis. **I**nterpone ex̄p̄plū. **F**. **L**ōstūq. **Q**uī p̄orē ascenlānā argu: it qz nolebat qñdā fugitūā recipere: mīlī euz marīa p̄nia. **C**ut dicit. **A**d huc tot labores nō sustinūisti p b⁹ aīa: sic xps iesus: qz p illa mortu⁹ est. **C**4. p̄bf. **E**x⁹ p⁹ nostra. **D**e **T**haye meretricie. palep̄ria 7 formosa.

q̄ post q̄ alias multoꝝ mactarat ⁊ dedisset
occasione multꝝ interficēdi semet. Acceden
te ad eā abbe Paphnacio scissimoviro cō
tritionē ⁊ p̄pactōes suoz scelex p̄dit. Adu
rtisq̄ oibꝝ vanitatibꝝ in platea publica: vt
daret exēptū q̄s cū q̄bꝝ peccarat. In cellu
la q̄dā se recluſit. In q̄ p̄ fenestrā: paulū aq̄
⁊ p̄p̄s q̄bꝝ sustētarec die q̄ly capiebat. Cū
q̄. 3. ānis stetit ielasa iuit Paphnaciꝝ ad
abbatē Antonij cui multa reuelabant a
tēvte ab eo igreret si ei de sua p̄cā remissū
set. Narrata cū. f. Antonij: p̄uocatis disci
pulis p̄cepit oraret illa nocte: statimq̄ abbas
Paphnaciꝝ maior discipulꝝ Antonij vidit i
cellā lectū ornatū speciosis ac p̄ctosis vestibꝝ
quē tres f̄gies sacre facie clara custodie
bāt. Cūq̄ paulꝝ diceret illā glia ⁊ eē Anto
nij. auduit vocē dñicē sibi. Nō ē Antonij
sꝫ Thardis meretricis. Qd cum mane au
disset Paphnaciꝝ: euz gaudio discessit. Et
cū illā duxisset de cella: sup̄p̄git. is. v. lebas
p̄ q̄s meretrix gentē in dño. Pratica sup
p̄bo Antōij. Alde q̄ meretrix p̄cessit p̄iez
iustū. castū. auster. Cōcludēs i hoc: q̄ p̄cōz
p̄uersus: ē magis dilectꝝ dō: q̄ inocēs.

Ertū 1c. Tres dꝫ hīe p̄ditōes. q̄
fit deo ḡra. P̄ria: vt fit integra. Tū
dī in toto corde. Q: Mat. 6. Nō
p̄t duobꝝ dñis f̄uīre. Sic ⁊ miles n̄ p̄t hīe
duas militas: vt dī. f. Qui militari n̄ p̄t.
Insti. de mili. testō. ne. f. ab vna p̄te dō fuit
et: ab alia p̄ubina teneat. 2. Con. vt fit
p̄petua. Ma. 7. Nō ois q̄ icipit sꝫ q̄ p̄se. v̄
q̄ in finē: p̄ie saluꝝ erit. Et Ber. Sola p̄se
ueratā coronat. Et p̄ie. ad f̄arā. Non
grā ē a p̄p̄antis iustia: sꝫ fines. 3. Con. vt
fit festia. Q: Eccl. 4. Nō tardes p̄uertī ad
dñm. Q: dī de pe. dī. 3. Dubia ē p̄ula ad v̄l
timaz necessitatē delata.

Feria. 5. in capite ieiunij. De tarditate
bñ opandī: Vel de triplci bello in morte.

Am in troisset
pharnaci. Mat. 8. Au
diēs cēturio xpi aduē
tū. Ad eam accessit. d.
Puer meꝝ facit in dō
pa. ⁊ ma. Sed: sniam
Criso. Qñ edictuz fuit factū a Cesare au
gusto: vt totꝝ mūdꝝ describeret: vt dī Lu. 2.
Iudea t̄e romāis tributaria scā ē. Tū ro
mans p̄onebāt tribunos ⁊ cēturiones totā

iudeā. Cēturio iste a romāis fuit sibi p̄m
tus. f. capharnaci q̄ hēbat sub se. c. militēs
hic quēdā suum sibi grātū hēbat q̄ erat
p̄alticꝝ. Paraltis f̄m medicos: ē infirmitas
q̄ detinet membra dissoluta. ne h̄ possit se
mouere nisi moueat. Tū ad iesum accessit
petēs vt ip̄m sanaret. Dñe inq̄ puer 1c.
Cui dñs. Ego ventū ⁊ curabo eā. Qd h̄bū
fuit m̄re h̄silitatis. Glo. Magna h̄silitas
dñi: q̄ suū dignatꝝ ē v̄sitare. Moral: ser
nꝝ h̄. ē p̄cōz imortali. De q̄ Jo. 8. Qui scā
p̄cū fūit p̄ci. De pe. dī. l. c. Cōuertimī. So
lo. n. p̄cō. fuit ⁊ filij diaboli sumꝝ. Male tor
q̄t. Et hoc p̄p̄ p̄sciam remordēre. Isa. 66.
Uermis eoz nō moriet i cētū. Seq̄. Dñe
nō sū dignꝝ vt iures sub rectā mē: sed t̄m
die p̄bo ⁊ sanabitur: puer me. Rōney red
dit. d. Nā ⁊ ego h̄ sū sub p̄tate p̄stirꝝ h̄s
sub me: v̄z fac hoc ⁊ facit. De. 3. p̄mēdatur
iste Lē. P. de h̄silitate In p̄bo: Nō sum
dignꝝ. Aug. dñdo se idignū: fecit se dignū. 2.
v̄ fide. Tātū die p̄bo. Intellecti v̄p̄ eē illū
Eccl. 7. Sermo illi p̄tate plenꝝ. Et. p̄s. Di
rit ⁊ scā sūt. 3. de sapia. Nā ⁊ ego sū sub 2.
Q. d. Ego q̄ sū purꝝ h̄ p̄cepto militibꝝ me
is. obedist m̄hi: q̄to pl̄ta infirmitati. solo
p̄bo q̄ de 2. h̄s es ⁊ sanabit: Andēs h̄s m̄
ratꝝ ē se. d. Amē dico v̄bꝝ: nō iue. rā. s̄.
in s̄. Qd h̄bam. ⁊. erponit. P. de tpe p̄stir
itelligit: q̄ in p̄stareis ⁊ p̄p̄is maiorē iue
nit fidē. Et sp̄ ercludas marā. 2. Tātaz
fidē. i. tā facillē. Q: apl̄i m̄ta signa vidēt
Iste h̄o nullū. 3. Tātā fidē. i. tāte fidei cō
fessionē. Nullꝝ tā apte p̄fessus fuerat dñi
nā mātestatꝝ. q̄ sub velamie carnis agno
uit excellētā dñitātē. Seq̄. Dico v̄bꝝ mul
ti ab oriēte ⁊. Applīca enā. De tarditate
bene operandī. Tria sunt videnda.

Primum. dicitur opinionis.

Secundam. dicitur declarationis.

Tertium. dicitur confirmationis.

D p̄mā. Qñ dubiū. Atq̄ aliq̄s per
a manēs toto tpe vite sue in p̄is v̄s
q̄ ad mortem: Infirmitatē ⁊ clamat
ad dñm. Misericordia. Mor m̄grat ex hac
luce. An iste sic decedēs: saluet: an dānet:
Circa hāc materiā: due sūt opiones. Ana
dictꝝ q̄ sic. Alia q̄ nō. P̄ria p̄bat itēdū sa
nꝝ. triplci me. Rōne. Quēte. Er. P.
1c. sic. Ad p̄riaz ⁊ p̄cōis p̄uerhōnē: duo re
grāt. Primū ē molo: de p̄terito. Sed:

Et bonis ppositis non peccandi in futurum: ut patet de pe. di. 3. c. Pnia est mala pterita: plager: et plagerda iterum non pmittere. Et Aug. in Regula. Doleat de pterito: caueat de futuro. Quod est T. p. 7. Ric. 4. di. 20. ar. p. 3. hec pnt esse illi q sero penitet. Et tal saluat in vltio vite sue. 2. pbr. Quete. Et scribit. 26. q. 6. c. si pbr pniaz abnegauerit mortuus: re: erat alax. Q. dñs dñe. Quacq die puer sus fuerit pcoz ad pnia: vita viuet et non moriet: Vera eni pñe in vltio tpe ee pt. Et die. ad Eustochiū. Nūq ē sera pnia i pcoz re. De hac acceptandē pcoz loqē Chrysostom. de pe. di. 3. in. c. Tal. Et Iurista. L. de nuptijs. l. spial. Et Petrarcha. i. 6. Tri. di. Ma tardi non lo may gratie diuini. In quelle spero che in me anchor faranno. Ille operatione i pegrine. 1. pbr. Et. s. laironis q sero puer sus ē. De q. 26. q. 6. c. si pbr. Latro vni momēti pnia: meruit ee in paradiso: in pnia vltie pñe pñe. Preterea. Ad idē facit sūma pñe. l. 3. T. 1. 33. q. 121. Ubi ponit. 3. signa: qb cogno- scit q salu. Primum si penitēs. i. extremo man. ad celū leuat. Scd si penitit pecc. sine iuocadō nomē dñi et scōp. Tertū si sacerdotē petit. Sed hec oia pnt ee in pcoz: q tarde puerit. Ergo 2c. p. pñia opinio. Tercia opinio dicit q oio nō saluat. Si ho ficiā cū maria difficultate. Qd pbat. 3. me dlo. P. rōe sic. Ad hoc vt hō vere peniteat regit vt realr et vltarie pñe finat. Qvut h. Alb. i. pp. Theo. Et Bon. 2. di. 29. ar. 2. q. 3. Tāto pnia ē dco carloz. Qto pl. h. 3. v. lōtario. S. ille q tarde puerit: iute pñt: qz nō vltarie pñe finit. S. a pñe finit. Lu- xuriosus nō finit luxuria: s. luxuria sp. Sic auar. Sic supb. Sic vanagloriosus. Et p pñe nō saluat. Jo Aug. 8. pe. di. 7. c. Si vlt ager pñiam. qñ peccare nō potes. pñe te dñi miferit: nō tu illa. Et p pñe ē dubia. vt pbr de pe. dist. 3. Dubia ē pnia. ad vltimam necessitatē delata. Et Augusti. Multo solet decipe serotina pnia. Jo Eccl. 9. Ne tardes pueri ad dñz. Et qdē vulgaris pñinus. S. may se vecchio: cū la barba canuta. E penitētia non fay. o anima perduta. Non te pñur may. al ponto extremo Tpe molu ba inganato. et ben faremo. 2. pbr. Et. De illo pñino pñinario. Quis sepe a qdā magro in theo. fuit pñmō

et pñmō fineret quā a teneris añis tenue- rat: radē pñe pñe mignit ex hac luce. Ap- puit at pñi spñali cūda. di. se dñatū: qz tñi stultū facere pñiaz ad extremā pñia. Unde pater secunda opinio. 8. Ecūda pñiale di. 2c. Scola theo- lo. pñpue T. p. 4. di. 20. Et Scorus eadē. di. Bon. 4. di. 14. q. 3. Et Aug. lib. de bap. pñuloz. Ponit hac pñionē. Dñi i ex- trēis penitere pt. Et rō. De eim q dat oib. abbdāter. nulli grāz denegat q facit qdñ se ē. vt se pñet ad ipsā grāz. Dec at pñatio sit p mortū libert arbitrij. Qñ qdñ manet vñ ubi arbitrij hōit hac vira nō firmatqz i malū. pt se pñare ad grāz volē de pñe. et sic pñegit grāz remissiois. S. tñ pñuloz et dubioz ē. i. certū: q talis saluat. Et rō Theologoz ē. ppter bella que peccatori i morte iminent. ppter q: cum maxima vñ- sicultate saluat. Que bella s. 3. pñipalia. Primum. dicitur demonum infestatio. Secundum. dicitur sensuum satigatio. Tertium. dicitur terribilis examinatio. Circa pñm. h. Greg. 22. mora. Ut dñs tol. pñpue aggredit vñez i finē vite sue. scēls pñt pñe nō restare ad seducendū ibi. Que pñas sūt ei pñe a deo. Gen. 3. Ubi dñi. Tu infidablis calcāco ei. i. infidās i mor- te pñones. S. de qb tentat qñt aia: Cū Rhideo h. Robit olcor. sup. Sap. Qd de 3. singulr i morte rētaf. p. de fide. 2. v. spe. 3. de pñe. P. de fide. eo q iter oēs ho- mines. marie hñcēia. rōe cognitiois. Qñ nālī cognitioe nō possum cognoscere qñt de hñt imēsus. iuxta illd Job. Ipse ē vin- cēsclaz nñaz. S. nēcā ē aliq cognitio sup. al. Et tpe ē p fidē. Ala pñica. Per fidē cre- dñmas deuz. credim. sūm. credim. spm. s. credim. purgatorij. paradisi. inferni. Que naturali cognitioe sciri nō pñt. Jo su- it nēcā cognitio fidel. Cū s. diabol. sciat illā ee necessariā. Sic in mari. El timon ala- naue. Ideo Satanas hōiem tentat de de: pñia adēs non esse deū: vel paradisi. Nō enī tunc diabolus suggerit penitētia diuitiaz: vel honoruz: vel delicarū. Quia sibi mortēs rñdere posset. Ad quid mibi dñi- tū. qz eas non possum mēcā portare: Ad quid delicie. qz vermes debent statim cor- pus meū comedere: Ad quid honores. qz statim debeo redire in puluerem: Et ideo

saggerit tentationē de fide. que est funda-
mentū: ut illo destructo. destruatū totum
edificium. Ideo Apoc. 2. clamat Io. Esto
fidelis usq; ad mortē: et dabo tibi coronā
vitę. Et Pau. Gal. 5. In oibus sumentes
sentam fidei. Et p. Petri. 5. Qui resistite for-
tes in fide. Non est virtus que tantum de-
bilitet vires hostis nostri. quantum facit fi-
des nostra. Ideo in ordine nostro est lau-
dabilis consuetudo. q. quando aliquis fra-
ter laborat in extremis. facto aliquo signo:
fratres ubicūq; sint siue in stratis: siue in
mensis: surgunt et currunt ad morientē oc-
currendo Credo. Q. grande bellum est hoc su-
per omnia bella. Q. quanti amisso lumine
rationis fatigant. Etiam et sancti viri. et ti-
morati. Exemplum habemus in Cronica or-
dinis. De Iuvene puenito morte. et a diabo-
lo infestatus cepit clamare. Maledicta sit
dies et hora: quando intraui ordinem hūc.
Et post pauca. Ad se reuersus dicebat fra-
tribus. Parcatis patres oro: et non scanda-
lizemini de me: ppter hec verba que dixi:
q. a diabolo fui tentatus. Non sit maledi-
cta: sed benedicta. Nōne videris reginā p-
pugnatrix cāminantē per camerā? Qui-
bus dictis: emisit spiritū. Ad hoc facit ex-
emplum virginis. que faciem demonis in
morte videre noluit. Et xps de seipso con-
querens Jo. 14. Venit enim princeps mun-
di huius et in me nō habet quicq;. Ad pro-
positum. Si sancti viri ita timuerunt. quid
dicemus de ribaldo: qui sero conuertitur?
Qui semper fecit vsuras. cōcubinā tenuit:
Secundo tentat de spe. Quia conatur
inducere hoīem ad desperationē. qua ni-
hil est periculosius. 2. R. 2. Periculosa res
est desperatio. Super quo glo. Nihil est pe-
riculosius desperatione: quā qui habuerit.
In fidei certamine constantiā perdet. Hoc
fuit peccatum Iude. De quo Mat. 26. Et
Thym. 5. 4. Reducit enim ad memori-
am oīa peccata. que fecit: ut faciat hominē
desperare. Ideo nō est tutum hoīem labor-
antē in extremis inducere ad recordatio-
nem suoz peccatorum: sed potius ad spem
diuine misericordie. Ad memoriā passiōis
domini. Ad recordationem suoz bonoz
meritoz: que fecit in vita pro quibus pōt
sperare misericordiā dei. Diabolus non so-

lum molestus est malis morientibus: s; o-
mnia sanctis et amicis dei. Sic habemus de
s. Eusebio: discipulo Hieronymi. Qui exi-
stens in articulo mortis. apparuerunt ei de-
mones. volentes ut blasfemaret. nomē do-
mini. Et q. esset dānatus: et ob id desparet.
Ipse cepit clamare. Nō faciam. non facia.
Mentiris. mentiris. Interrogatus Euse-
bius a circumstantibus fratribus: quid sibi
vellet Nō facia: mentiris. Respondit q. de-
mon sibi apparuerat et suadebat blasfema-
ret nomen domini. Ipe vero respōdebat: nō
faciam. Suadebatq; sibi q. erat dānatus.
Ille autem dicebat. mentiris. Si ergo hic
dei amicus tam durā bellā sensit a demo-
nibus. Quid faciet peccatores neppandis
simi: qui tādū diabolo seruierant? Ideo
Paulus. Qui stat et. Tertio tentat de
cōfess. ut homo nō confiteatur peccata sua:
q. inter cetera bona homini necessaria: est
confessio De pe. di. p. Serpens non meruit
a peccato iustificari: q. peccata sua noluit
confiteri. Exemplū in Cronica ordinis. De
nonitio quē demon in specie virginis ma-
rie hortabatur ne cōfiteretur dicens q. frā-
geret silentiū cōstendo. Cōtra quod bellā
Theo. in postil. dat. 3. remedia. Primū ē
frequentatio diuini verbi. que animam illu-
minat. ps. Declaratio sermonū tuoz dat
intellectum. Idem Lucerna pedibus et.
Et extra de officio iudicis ordinat. Inter
cetera que ad salutē spectant populi cō-
stitant: pabulū verbi dei: maxime noscitur
necessariū. Secundū remediū. Est auditio
missę. q. ala recreat. De cō. di. 2. c. Ut qd. n.
pas dentē aut vētrē: Crede et māducasit
Tertiū ē pmissio. q. est salus aiap. dissipa-
trix vicioz repatrix pēitū: ut dicit Aug. Ex-
emplū in visib. s. Elisabeth regie vngarie
Cui demō appēns hortabatur eam ad duo.
Unū. ut. 2. vsp acciperet. Alterū. ne pfitere-
tur. Cui q.ereret mīr: q. suadebat ei ne pfitere-
tur. Rēdit. Q. nihil est. q. tū me terreat sicut
pmissio delictoz. In q. petā p annū aggrega-
ta pō in momēto. Cū q. hō bonis sit pūus
ille q. sero puerit: nō dānat. P. p. m. bellā.
Secūm. Bellā et. Hic Theo. in. 4. Q. hō
in morte duplice penā patit. Priā dē
pena corporis. Secūa dē Penā mortis.
Penā corporis. Q. oīa mēbra dolēt talē
ut sepe

ut sepe ipeditat vsus rōis: ne cogitat possit
bona aie. **35** Bre. Illac fert intētio mētis
vbi sentit vis doloris. Dolēt relinque mun
dū quē plas cū bonis suis amarūt: q̄ ded.
O q̄ta anxietas occupat corda et mentes
corp. Alterat rō his passib⁹. Nūc venit q̄
ip̄i miseri q̄ voluerūt expectare facer p̄nias
in sine: non possint cogitare aliqd de deo: et
nullā memoriā hēant sue salutis. Qz vt dī
est Aug. i fmdē Inno. Hac aiaduerfide p̄
cutit per dō: vt moriens obliuiscat sū: q̄ dū
vīneret oblitus est dei. Secū d⁹ dolor est
mortis. De q̄. 3. Ethī. Ultimūz terribilitas est
mors. Sup quo Enstia. viterbiē. Comēto.
9. Duplici rōe mors dī terribil. Pilo rōe
separatōis. Cū int aiam et corpus sit qdā ina
ta amicitia. Qz vt habet p̄p. 2. de anima
dō cōstat ex aia et corpe. Et separatōe aie a
corpe: tollit natura hōis. Qui hō nō ē cor
pus tñ: vt aia tñ: sed p̄dicti. **36. 4.** Me
theo. dō mortu⁹ nō ē hō. nisi equoce. Ad
p̄positū. Et tali ergo separatōe: mors dī vlti
mū terribilissimū. **36** p̄p in p̄hilosofia sua
Aia et corpe cōpacti vidētur adinūte. Et ta
lis amor reptur. etiā in scis virls: q̄ inuite
moriuntur. **36** ap̄s. p. Cor. 5. Ip̄i nos inge
mīscimus p̄mīstias sp̄is h̄ites: eo q̄ nola
mus expoliari. s. corpe: sed sup vestiri. **Glo.**
i. vīai vellemus cū corpe regnā intrare. Et
hoc t̄ps nolebat mortē. Et Pan. rome: vel
lū pergit a Plātilla ne mortēs videret ma
nus carnificis. p̄p horribilitatē mortis. Et
Alcoli. Exēplū illius inlati ad furcā. dū cō
fortaretur ad patlam dī. q̄ erat iturus ad
cenā cū h̄gie maria. Rādūt. **O** p̄: vellē aliqd
p̄ me t̄ret. Cōtra illos q̄ dicunt: vellē mori.
Secū rōe dānatōis mors est terribilis.
Raptōib⁹. vsurarijs. cōenbiarijs. lusoib⁹
lutarioris. blasphemis. odiosis. **Eclia. 34.**
mors q̄ amara ē memoriā tua: hōi habēt
pacē in substātijs suis. **Pratica.** Amara ē
diuīti. q̄ p̄pter diuītiās acgrēdas p̄dit di
uītiās. mīstias. fmdēs. Accipit sacra falsa. p̄
iurat. dicit mēdacia. frangit festa. Et sursum
corda non ga pte. Sed sp̄ est in p̄mūo mo
tu: fm q̄ dicit Aug. Amator sui de fra co
gitat. de terra loquitur terrenis h̄ affectus.
Cū de eis h̄i loquitur **Uirg. 3. Enci.** Quid
si mortalia pectora cogit auri sacra fames?
Et Luca. 3. Ferrum mortēq̄ timere Auri

nescit amor. **Et Dantes in. 20. Purgatorij.**
Ela miseria del auaro Mida.
Che seguit alla sua domāda ingorda.)
Per la qual sempre conuen che si rida.
Declara h̄istoriā Mide. Fuit. n. qdā Mī
da q̄ a Bacco ipetrant q̄ qcquid tāgeret
fieret aux. Quod et sem ē. Nūc cū vellet co
medere: panis et vinū et alia siebāt aux: vñ
fame mortuus est. Deinde dīc. Sic faciunt
auri sp̄ petūt pecuniā. **Iuue. li.** Prima
fere vota cunctis notissima tēplis. Diuīte
crecāt et opes. q̄ postea est cū mortis aia
suad. Amara lumarioris. q̄ p̄p amorē lubri
te carnis: p̄matur bono sp̄ali. **Aug. 8.** q̄
pua p̄cubitis hora. p̄ q̄ p̄ditur etna vita.
Amara supbo. Exēplū de singulis p̄ctis
Tales nollēt mori. Per nō far rason cū lo
sto. Et tales frenetleāt i morte et p̄dāt vsus
rōis i pena suoz criminū: eo q̄ nō sunt dī
gnī mori cū rōe. s. more bestiarū. Quidam
mordēt ilguas: qz dē et sc̄s blasphemāt
et p̄rios infamāt. Quidā man⁹. qz p̄ illas
bona paup̄z rapuerūt. Quidā oculos et
faciem torquēt. qz h̄is peccarunt. **36** dō.
Mors per dī pessima. Exēplū fr̄s Jacobī
de sigestro. Dū visitaret quēdā Mediola
ni in infirmitate sua. et ip̄m hortaret ad con
solatōes vīulare cepit. Rōem habeo redde
re: et nihil aliud dicebat. Mors ē pessima
per dībus. Ecōtra. suauissima timoratis.
Quod p̄ Auctoritate. Exēplū. Auctorita
te **Greg. 4.** Dia. Iusti in morte sua sc̄d̄s
vīdēs aspiciūt: nec ip̄am inlam penale p̄
timecāt. et sine dolore solant: qz h̄a vita
mortis amaritudinē nō sentit. **Eccle. p. 1.**
mētī dē: h̄i erit in extremis. **Et Tullius.**
Neq̄ q̄ turpis mors viro forti accidere p̄t.
Et Petrarca in. 3. Tristipho mortis.
Et hora el morit mto che si tannoia.
Tī farebbe allegar se tu sentesti.
La millefima parte: di mīa gloia.
Ad sunt exēpla. Primū **Greg. 4.** dia. c. xxi.
de illo p̄lytero iſirimo: q̄ dixit mulieri enm
vīstati. Tolle palleā: adhuc paulas focal⁹
est. Qui statim appuere **Pe. 7.** Pan. ad ip̄s
cōsolādū. Quibus vīsis clamare cepit. H̄i
venerint dñi mei. vt qd. n. ad tātillā frum
venistis: Ecce vento. sicq̄ cū gaudio aia so
luta et corpe celū ascēdit. **Et in Cronica oz**
dīnis. de quodā fr̄e qui viciūus mortis pos

Seria. vi.

Acceptores seipos: voce q̄ potuit canere cep̄
Te deū laudamus: vsq; ad Eterna fac cō
setis tuis. 7 statz emittit spm̄. Vls bōis p̄a
ē q̄ sero cōuertit. Tertiū bellū rē. Tho.
22. q. 172. a. p. Alia vicina mortis multa co
gnoscit. 7 via naturalis. 7 diuine reuelatio
nis. Et. p. q. 112. a. 5. dicit. q̄ triplex est cogni
tio. Naturalis. Diuina. s. Coniecturalis. vt
diffuse dicemus sermōe de cognitiōe gfe.
Vls tribus cognitiōibus aia aū exiit: seip
sam indicat. Quod p̄ exēplo. s. Didaci vī
scipali. s. Tho. q̄ post mortē appuit ei Nea
poli dā esset relictus ab eo Parisius infir
mus. Petiuit ab eo de exitu aie quō se ha
beat. Cui tria dixit. Prīmū fuit: q̄ in hora
sui transitus: seipm̄ indicauit nō esse dānā
dum. Et videbat ei q̄ totus mūdus muna
batur ruinā. 7 statim reppit se in purgato
rio. Scdm̄ dixit q̄ nō dicit aliquod sbam
in camera infirmi. quod infirmus nō audi
at. Tertiū q̄ aia in exlu supra q̄ dicit pōr:
matie expanseit. De quo pauore loquitur
Petrus Damia. scribēs ad. d. Blanca co
mmissā regē francie. Pensandū q̄ppe ē. cū
tam peccatig aia a vinculis incipit carnis
absolut. q̄ amaro terrore cōuertit. q̄ mor
daels conscie stimulus lacerat. Recolit ve
rita q̄ cōmisit vider mādara q̄ negligenter
implere contēpit. Probat immobile hibi dy
stricte vltionis iudiciū inenutabilr̄ imitēs.
Manere satagit. ire compellit. Recipere
vult p̄dita. 7 nō audis. Donec exēplam hie
Cosme de Medice. Qui fens in morte vi
xit sue cōsorti. O quot 7 q̄ta sūt hoi in vi
tino vite sue. In quo qdē exiit: citat ad
reddendū rōem de tribus. Prīmo de aia.
Quā societate ei fecerit. Cum dicat deus.
Deu. 4. Custodi remetiipm̄ 7 aiam tuā so
licite. 2. de corpe. Si nimis delicate fuerit
nutritū: q̄ recalcitrat. An Paulus. Sciat
vnusq; vas suū possidere. Et. p. Pol. Nū
dē esse regēs: corpe ho rectū. Idē. Bonū ē
corpe regi ab aia. 3. de tpe amisso vñ scri
ptura Ecclē. 4. Cōserua ipse: 7 vclina a ma
lo. Quo nihil p̄ciosius p̄t reperiri. Sen. p.
eplā. Nihil p̄ciosius tpe. Et subdit rōez dī.
Ola mī Lucilla aliena sunt: ip̄s tñ nfm̄ ē.
In Cronica ordio. Exēplū. Quidā s̄ de
uotus in ofone exis post Matas. aud
it vocē lugubre. Querēs q̄ esset. Ego in

quit. sū vna ala dānata: q̄ amarissime de
fleo vitā meā. final cū alijs dānatis. Et v̄
nulla re tñ dolemus: sicut de tpe quod iust
liter expēdimus. 7 peccando cōsumimus.
Vbi i vna hora potuissimus de petis pen
tuisse. Paret scdm̄.

Ertū mysteriū rē. In. p. mysterio
e argumētati est p̄ pte negatiua. q̄
hō in morte q̄tōq; pessimus salua
ri p̄t. Rñdeo. q̄ verū est: sed sic liberi ar. S;
perastinās hāc cōuersionē magis cū diffi
cultate salua. Q̄ petōr fecit hū i malo:
q̄ habitus in naturā cōuertit: vt h̄z p̄s. p.
etp̄. Et. 7. Consuetudo est altera natura.
Et. p. Rbe. Difficile est resistere cōsuetudi
ni. Et Jauē. 11. 3. Dat. p. Consuetudo male
tenet incurabile vulnus. Quidā. 2. de Arte
Nil assuetudie maius. Et Mar. 11. Quidq;
suscepto. Mens assueti malo: firmitus be
ret ei. Luc. 2. Talia. Consuetudis magna
vis est. Et de hac consuetudis efficacia lo
quunt Lano. 24. q. p. c. Scisma. Et extra
de p̄suetudie. c. 11. c. Lū tāto. Tāto igit gra
uioza sunt petā: q̄ro diutius infelice aiam
detinet alligatā. Et p̄ Juri. in antēico. De
nulli iudiciū liceat h̄re. col. 3. Et. ff. de p̄tis.
l. Capitaliū. Et. E. de ep̄ali audiciā. l. ne
mo. Et. ff. ad macedonianū. Et Insti. v̄ re
rā diuisione. §. Panonū. Cū ergo petōr sit
imbut⁹ 7 h̄icatus i malā: 7 difficile sit ma
tare habitū. nō dānā. T̄ Scō rōne obdu
rationis. Quanto q̄s cōuersionez tardat
plus obdurat in peccatis. p̄ q̄bus non con
uertitur. Greg. Peccatū quod p̄ p̄niam nō
dilatit: mori suo. p̄dere ad aliud trahit.
T̄ Tertiū rōe elongationis. Quāto q̄s in
peccatis morat. tanto se elongat a deo. S;
non est verisimile. q̄ q̄s i vna hora v̄l mo
mēto ad p̄niam verā reuertat. qui. p. 50. an
nos: vel circa i peccatis fuit. Jō Grego. 4.
Dia. de Grisauo romano q̄ p̄uēct⁹ morte
7 sento p̄fect⁹ in petis inducias petijt vsq;
mane. Sed non fuit ei cessum. Et de Ma
charlo q̄ requisit⁹ a demō. Cur pauci sal
uant: Quia inquit sperant in morte salua
ri. sic perastinant suam cōuersionē. Et sic
se trouano inganati.

C Seria sexta in capite scilicet. De ele
mosina.

Dudistio

Audistis quia

dicat est antiquis. Diliges
proximum tuum: et odio habe-
bis inimicum tuum. Mat. 5. 43
Tho. i. cathena aurea. De
triplici amore hodie ipse loquitur. Primo
sui proximi. Secundo sui. Tercio anime sue.
Ad antiquos fuit hec lex: quod non nisi ami-
ci diligerent. Ego autem dico vobis diligite
inimicos vestros. Secundum Christum. Inimici nostri
possunt considerari, quatuor modis. Pri-
mo quo ad naturam: per ut sunt ad imagines
dei facti. Et tunc sunt diligendi: quod boni sunt.
per. Thomam. 4. Omnis creatura dei bona est. Secun-
do. Quid sit deus cuncta que se. et. c. val. bo. Si qui
ad naturam: hoc esset malus deus: utique esset
malus quod est impossibile. 2. quo ad culpam.
Et tunc sunt odien- di: quod ut peccatores odit
deus. Eccl. 1. 1. Alium odio habet. De. 1. 1. 6.
Leo pp. Odio habeant peccata non homines.
3. quo ad penam: iniqui sunt pene eterne odi-
ti. Quo ad hoc debemus eis copari: quod ad
mortem anime tendunt. Tunc sunt. Quid puericantes
et tabe. 4. quo ad indignitatem. Et sic eis de-
bemus subuenire. Ro. 12. Si esurierit inimi-
cus tuus: etiam illi. Si sitis potum da illi. Ioh.
dicit diligite in. ve. Quo ad proximum. 2.
loquitur de amore sui. postquam dicit de amore
erga inimicos. Et vos estote perfecti. s. i. amo-
re dei: sicut et pater vestester perfectus est. s. i.
amore vestri. id est sic perfecte diligit vos: et vos
ipsum. De quo amore Iere. 31. In charitate
perpetua dilexite. Jo. 3. Sic deus dilexit mun-
dum ut filium suum. 3. loquitur de amore anime.
Audete ne iusticia vestram faciat coram homi-
bus: ut videamini ab eis. Iusticia id est bo-
na operum. Que iusticia consistit in duobus.
Primo in elatione largitione. 2. in deuota oratione.
Primo 2. Sed hec iusticia potest quando sit ex
vanagloria et pompa mundi. Tunc dicit. Cum facis
elemosinam noli tuba ca. Illi canit tuba: qui faciunt
eam ex pompa. Sed quando sit pure propter deum tunc est fru-
ctifera. alioquin tales non habent mercedem suam.
2. hec iusticia consistit in deuota oratione. Et
hec est prelatio: s. hec iusticia potest nisi
ab hominibus favore abscondatur. Tunc dicit. Eam
dicitis. d. Et cum oraueritis non eritis sicut
hypocrite istius: qui orant. Sed cum oraueris:

lira cubicula tua: et clauso ostio ora pro
tuo abscondito. Et pater tuus qui videt te in abscon-
ditis. red. et. s. mercedem. Aplica. De elia. 3. se. 2.

Primum dicitur inductionis.

Secundum dicitur fructificationis.

Tercium dicitur conditionis.

Tercia. p. inducitur ad faciendum ele-
mosinam. 3. rde. Primo preceptum. 2.
auctoritatis. 3. proprietatis. P. rde
re. Secundum Tho. 2. 2. q. 32. ar. 5. Ric. 4. di. 15.
a. 2. Elemosina est de precepto. 4. legis. P.
legis naturalis. Dinal. Cano. Caus. P. naturalis.
Que lex incipit ab Adā usque mori. In quo tpe
munda vinebat sine lege scripta: tunc non
legem naturalem. ut dicitur di. p. c. p. Et di. 2. Sane. Et
r. q. p. Placuit qui lex clamat Mat. 7. Que
cumque vultis: ut faciat vobis homo. et vos re. Si p.
rius indiget pane vino veste. et alijs necessarijs
da ei. p. Jo. 3. Non diligamus homo neque il-
lum: s. re. Et rō ē: quia nāle vult ut amicus am-
ico subueniat. Tesse pho. 9. Et hi. Amicus se-
des hīe ad amicum sic ad seipsum. Et. M. r. di. Di-
liges proximum tuum re. Quod homo sicut seipsum:
clarat a Cano. Di. 2. c. Proximos nostros tunc
diligimus sicut nos: quia in eorum necessitatibus subue-
nimus. Secunda re. i. euāg. Luce. 11. d. rps. Da
te elay: et omnia munda sunt vobis. In eodem. r. q. Quid
dicit si possideritis: et date elemosinam. Et Mar. 6.
Estote misericordes sicut et pater re. Nullibi le-
gitur quod deus vocet per potentiam: nec per scientiam: per
misericordiam. Ad inuentionem quod illi qui sunt ei filij. non dnt
eum imitari in potentia neque in scientia: s. in misericordia. De
hīs tres filios. s. lucifer. adā. rps. Primus
appetit suam potestatem: et tō rāq filius denegerat fa-
tē et heredar. 2. sciam: et fuit filius et hereda-
tus. 3. plus sapiens secutus ē eiū miay: et tō
assecutus ē hereditatem eternam. Imitemur
ergo patrem celestem non in potentia neque scientia: s. in
misericordia: et assequamur et nos hereditatem suam. Esto-
te igit re. Quod et homo fecit: quia bona mago-
rum pauperibus distribuit. Tertia lex di-
citur canonialis. Distin. 47. c. Pasce. Am-
bro. Pasce fame morietē. si si panis occidit
filium. Et di. 86. In singulis. Et. c. Qui elemosinam
Quarta lex re. ff. de agnoscendis vel alie-
dis liberis. l. necare. Nam ille di. necare qui
alimēta negat qui potest parere. Et. C. de sacro.
ecc. Et de reb. et pntlegijs cap. l. pntlegia:
Dignitas nre ē. pspicere egenis: ac opam
dare ut pauperibus alimēta non deficiant. In q

Seria. vi.

b' p'bis merito h'it Dabid. Utz oēs idis-
 scerenter teneant dare eam. Ad q' r'ndet
 T'p. Durādus. 4. d' 15. r' Ric. ibi. Q' aut
 h' p'ot illā p'ferre. aut nō. Si nō p'ot: exen-
 sat. Q' ff. de reg. in. l. i. p'ossibilitatē. Ab ip'oss-
 le nō tenet. In. 2. etb. Nō dat q' nō h'z
 2. pol. Nemo ad impossib'le: manū mittit.
 Aut p'ot dare: q' abādāt t'p'alibus bonis.
 Tūc sub p'cepto tenet cum necessitas pri-
 occurrat. Q' sic p'bf. Nō p'at c'nalr: ni-
 si p' mortali. S; nō dāns eam etnalr p'at
 g' rē. Jō x'p's dat. 25. Jte maledicti lignē
 eternū. Q' o' d'ior: Esuriant enī r' nō ded'it
 m'ibi māducare. S; quo Ang. Tacet d'ns
 oia recta iustoz r' oia mala iniq'z r' solum
 laudat elaz secūditatē r' dānat ariditatē.
 Q' p'ot: Q' oia crea redimunt elis. Q' in
 d'le iudicij: solā de ea examinatib'. Igitur
 omisso ele: ē petū mortale q' fieri p'ot. p.
 Jo. 3. Qui h'uerit subz hui' m'idi r' vide-
 rit frēz suū necesse h'ie r' clausit viscera sua
 ab eo: q'āo charitas dei manet in eo: Et
 Hiero. d' 1. 86. Qui demētā nō h'z. nec idu-
 tus ē viscera misericordie r' lachrymaz: q'
 nō sit spūalis nō adplet legē x'pi. In hu-
 ius figurā Lu. 16. d' 1. Q' ille epulo acriter
 redargut: ē q' lazaro idigētī panē nō de-
 dit. Sup quo Ber. Si crudelitaz eā argui-
 mus q' substantiā hui' m'idi h'is r' videns
 suam fratrem egere. r' clausit viscera sua
 ab eo: quid dicitur elz in iudicio: q' tot la-
 zaros videt esuriētes r' nudos: Prattica.
 p'tra d'uites affluētes m'is bōis: q' d'nt fuis
 del. Unda: q' de' faciat vobis. Achi esset p'
 foz. Deus nō ē p'fitor. Q' p'tra exemplum
 Job. 31. Si comedi bucellā r' non comedit
 pupillus ex ea. Q' p'z p'ma rō. C' Secūdo rō
 ne rē. Triplet anctē inducitur ad dā dā
 elam. Primo d'uitatē. Canonica. Pagana.
 Primo rē. In ps. 40. B'us q' itelligit sup
 egenū r' paup'ē. Eccl. 3. Ignē ardētē extin-
 guit aqua rē. Tob. 4. Ex s'ba tua fac ele-
 mosinā: r' noli auertere faciē tuā ab illo
 paup'ē: ita enī fiet: vt nec a te auertat faci-
 es dei. Isa. 58. Frāge esurienti rē. Deute.
 15. Jō scipio tibi vt ap'as manū tuā ege-
 no r' paup'ē: q' tecū morantē in terra. Se-
 cūdo anctē cano. 16. q. 7. c. Inuētā. 17. q. 3.
 c. Sāt q. Et d' 1. 47. c. Auētā. Sicut q.
 Esurientū panis ē quē tu detines. m' d' d' d'

vestimentū ē q' tu recludis. l. sup'fluū: r' m'
 foz redēptio ē r' absolutio: peccāta quā tu
 in ira effodis. Et glo. Nō subuenire neces-
 sitatē h'it: rapina ē. Et T'p. 22. q. 32. ar.
 5. Bona t'p'alīa sūt cōla quoad vsaz et qui
 idiget: q'uis p'prietaz sit tua. tū vsus in ne-
 cessitate ē cōis. In hui' figurā. In testē
 veteri q'libz trāsēs p' vineā alteri: satura-
 ri poterat: sine alia licētia. Idē h' i. l. p'edē-
 tes. S; S'qd eloacarij. ff. de v'lastructa. Et
 flad. l. Rodiā. l. i. S. Cū in eadē. C'baria l
 tpe necessitatis: sūt cōla. 3° paganali.
 Sūt. li. de p'dto. Regia crede m'ibi res ē
 succurrere lap'is. Plato in Timeo. Bonos
 viros cōmodos eē deet. T'ali' in oīone p'
 Ligario. Boies ad deos nulla re p'p' acce-
 dūt: q' h'oi' d'ando. Mercari' Lermeg-
 stus. Cognāta nature diuine: ē misericordie
 virtus. Iuuenal' sat. 8. M'isē inopā. Pre-
 fca saraceni: vt h' in alcorano: q' agūt al
 q' s'ctā r' vidēt paup'ez ad se venire ad p'
 scēdā elaz. Accētū genua agētes deo grās
 d' tāto b'n'ficio: quē grātē suscipiūt. C' 3° rō
 ne rē. Quicqd dat paup'ib' dat x'p'o. Mat.
 25. Qui v's recipit: me recipit. Et. 25. Q' vnt
 ex meis fecist: m'ibi fecist. Si das pau-
 pi: das x'p'o. Et e' negas. Q' 7. q. p. Oia
 Qui enī negat misericordiā faciēdā neces-
 sitatē patētib' p'p' negat. Ille. Et e'plā
 de Martino. q' medietatē p'lij dedit pau-
 pi. Angel' petētib' q's t'p' fecisset: R'ndit.
 Martin' adhuc carhecūm hac veste me-
 pterit. Et de mag'ro Jordane q' paup' ca-
 pā dedit. d'ā fret ad martij. Tādē vidit
 crucifixā coptum illa capa. Q' p'z primū.

Ecādā d' rē. Tres sunt v'sitates
 elemosine.

C' Prima. d' multiplicatiōis.

C' Secunda impetratiōis.

C' Tertia benedictiōis.

C' Prima d' rē. Reg. 4. d' 1. Terrene t'be
 p' hoc q' paup'ib' d'istrībunt multiplican-
 tur. Et puer. xl. Alij d'uidunt p'p'ia r' d'it-
 tores sūt. Alij rapiūt nō sua r' sp' in ege-
 state sūt. Q' d' 1. Res scā cū furto nō se po-
 godere. P'z et e'plā de Bonifacio. Qui p'
 ex x'is tritici m'is expēdit in vsaz paup'e-
 rā. Q' m' v'idēz: p'ugno faciem cedebat.
 Puer autem oratione fasa: horreum ple-
 nus inuētum est. Et Petrus Dam. inducit
 exemplum

exemplum de illo qui denarius dedit pauperi: volens ex illo emere panem. Sed dominum reuertens inuenit mensam paratam cum optimo pane. Quod fecit deus ex pane dato pauperi. Et de b. Dominico: cui panis fuit anticus Bononie. Rome. Quod pontificali precepit pauperibus panem dare. et omnia reliqua mense fratrum. Et de Albate. s. Benedicti qui vocabatur a monachis de sancto abbate. Date. quod erat liberalis amor ab officio omni anno tempestabatur: ut vir posset viuere cum prius semper abundarent. Et. 2. R. 17. De vidua que pauperi delictam prophetam: cui non defuit oleum et farina. Quot miraculose prosperantur: Quod deus non vult superari in liberalitate. Secunda dicitur 26. Vensam pro peccatis impetrat. Ecclesiastici. 19. Conclude elemosinam in sinu pauperis. et ipsa erozabit pro te. Et Mat. 5. Beati misericordes 26. Hieronymus ad Nepotianum. Non enim memini me legisse hominem pium a deo derelictum. Lactantius. 1. Magna est misericordie merces: cui deus pollicetur peccata se omnia remissurum. Exemplo patet. De Cornelio pagano: quod pius erat erga pauperes. missus est ad eum Petrus ut cum baptizaret. act. 10. Ideo Dani. 4. dicit de Nabuc. Quod propheta dedit ei hoc documentum. Domine mihi rex. consilia mea accipe. Peccata tua elemosinis redime. Quod etiam dicitur puer. 11. Per misericordiam purgant peccata. Secunda magis. 4. di. 15. Tres sunt partes satisfactionis pro peccatis. Oratio. Ieiunium. Elemosina. Sed elemosina est dignior: quod in se comprehendit virtutem orationis et ieiunij. Sed bene: quod hodie defecit pietas. Altiis expendit circa concubinam: Altiis in tabernis. Altiis in pompis. Clamant hic. O doli mane trophi. Alii circa candidas mulieres. que sunt selle diaboli. Altiis circa canes: ut patet de illo Cardinali. qui circa mille canes nutrebat. O corda adamantina. O inhumani homines. Quod protra Ber. Clamant nudici: clamant famelici: nostram est quod vane expenditis. Et Ambro. 3. off. Canes ante mensas impios esse non patimur: et homines excludimus. Terte te ad clucis oculo torno. et Clama. Ad vos clamo. O pomposi ciues. Qui pupi-

los. viduas. peregrinos. et seruos dei obliuiscimini. Deus non vos fecit dominos rerum temporalium: sed dispensatores. Quod bene innuit Ambro. di. Non sunt hominis bona que secus ferre non possit: sola misericordia comes est defunctorum. Non miseris si dominus tollit. c. cc. dicit. Si tempestatis. Si omnia sunt aduersa. Quia deus postquam non facis quod debes. et ipse dabit tibi de his quod zate. Tertia dicitur. Benedicti 26. Propter. 22. Qui prouus est ad misericordiam benedicitur: quod de panibus suis dedit pauperi. Super quo glo. Duplex est benedictio quam habet qui fuit liberalis. Prima est hominum: quod vult in mente dicentes. O talis fuit bonus vir. Sia benedicta anima sua. Et per oppositum: maledicitur. Propter. 21. Qui abscondit frumenta in tempore suo: maledicitur in populis. Contra illos qui amant penuriam in populo. Clama contra predatores: qui in omnibus funeris laudant hos poltrones in morte: cum fuerint auari. Sed gran marze a quel dec dona: hec munera. Et amore replamur. chi gua sta el mudo. Secunda benedictio dei. Mat. 25. Venite benedicti 26. Quia habuit Job 42. Dominus autem benedixit nouissimis Job.

Etiam dicitur 26. Quatuor sunt conditiones elemosine: ad hoc ut sit deo grata.

Prima. ut sit gratiosa:

Secunda. ut sit liberalis:

Tertia. ut sit cum sapientia.

Quarta. ut sit propria.

Prima 26. 2. Cor. 9. Non ex tristitia: aut ex necessitate: hilariter enim datores diligit deus. Et Cassiodorus 11. de amicitia. c. 22. Vultu hilariter. serena facie. et sermone inuicando: studeas condire munificentiam tuam. Quicquid largiris: cum hilaritate largire. Contra illos qui dant elemosinam murmurando. Theophrastus. Ele el vero. Preti e fra. e por: non so ma fadoy. Exemplum fratris nostri Tolose. Qui dum panem quereret. Quade in nomine diaboli inquit: quia est in furno. Et mulier. Pater le in pasta. Et alius. Expectamus molinarium a molino. Dum instaret ille. Da mihi saltu acia vultu erat: marjarius. dixit. Tolu in mole

Sabbato primo.

diabolus. Et de illo alio. Qui facit dicere: quod non est in domo. Ubi est patronus vester: Non est in domo inquit: quia sic eis mandauit. Venite cras. Et in mane et sero per 4. 5. dies it: tandem habet paruum elemosinam ab illo poltrono. Non sic charissime. Sed ut dicitur Ecclesiastici. 35. In omni dato: hilarem fac vultum tuum. Esopus. Nobilitat viles frons generosa dapes. Non te far pregar. da libenter: et prompte. Quia dicit Sene. Nulla res carius emittitur: quam que precibus empti est. Et. 20. Taro. Ficti referas gratias. Inuit danti. Sed dedit qui rogatus. bis qui non. Secunda conditio. ut 20. Quod non fiat pro suscipitis beneficiis vel seruitiis. Sunt multi qui faciunt laborare panes. et postea dant illis aliquid nomine elemosine. cum tamen sit potius merces: quam elemosina: et est venditio. Duplitter venditur etiam. Primo quando datur cum quadam violentia. August. Qui dat ut careat tedio interpellantis: et rem perdit et meritum. Secundo quando datur speretributionis. Sene. Non est beneficium quod in questum mittitur. Hoc dabo. hoc recipiam: auctio est. Fac ergo libenter et copiose. In iuuentute. In senectute. In aduersitate et prosperitate. Tertia conditio. ut sit cum sapientia. Tunc homo facit elemosinam cum sapientia. quando non expectat facere post mortem. Elemosina est instar pupille virginitatis animam. Qui vult facere elemosinam tamen post mortem. Quando anima sua egreditur corpus: habet lumen post tergum suum. et ideo sepe pergit eum cadere in foveam purgatorij. Melius est non cadere in foveam: quam inde resurgere. Non expectes quod filij faciant: quod facies si volueris: selge ne vanza. Quot sunt testis: facta iam a. c. omnis: qui adhuc non sunt missi in executionem. Nec sunt per mandari. Quarta conditio dicitur 20. Prover. 3. Honora dominum de tua substantia. Et Greg. 10. est putanda elemosina si pauperibus dispenses: quod ex illicitis rebus acquiris. In quibus verbis. 4. sunt declaranda. Prima vtrum possit fieri elemosina de iniuste acquisitis: Respondet Thomas. 22. q. 32. ar. 7. Quod aliquid iniuste acquisitum dupliciter. Uno modo. Quod quis acquirit de usuris et male ablatis: tunc non potest: quia contra iustitiam. Ali-

quod. 14. q. 5. Noli velle elemosinas facere de fenore et usuris. Et. ff. de reboz oblig. l. Si pignoze. De alieno largiri: species furti est. 20. tra eo qui facit capellas. altaria. campanille de usuris. Contra in talibus tra la facta. Ad hoc facit exemplum de illo usurario. qui ecclesiam de usuris construxit. Cum episcopus vellet eam consecrare diabolus appulset ei. Et inquit in nomine diaboli. Quia hec capella est mihi dedicata. Secundo modo dicitur in iniuste acquisitum quod est ex ludis fortune inuentum: Nec de his potest fieri. Tercio modo. Non quod ipsa bona sint illicite acquisita: sed modus acquirendi. ut de meretrice. que elemosinam potest dare. Alia barba del usurario. Secundum dubium. vtrum inde possit: Ad hoc Thomas. in tractatu contra iudeos. Quod potest: si habet alia bona: a bonis usurariis. Tercium. vtrum subdit: Thomas. 8. Quod non: nisi forte de minimis. Quartum vtrum vxor possit: Respondet Alber. 4. sententia. Quod in quatuor casibus potest elemosinam facere. Primo si est lucrosa in domo. nec intelligo deducendas expensas victus: quia vix tenetur eam pascere propter vxorem. Secundo si habet alia bona propter dotem: quia sua sunt: potest facere. Que dicant bona pascuntur in glo. l. de pactis. Tercio potest facere de rebus minimis: de pane. vino. mensebra etc. Que pertinet ad dispensationem domus. Quarto propter bonum viri. Puta: quia ipse videt crudeliter sceleratam. blasphemum. vi de suspensat iram. vel eam illuminet. dat moderatas elemosinas occulte: bene facit mulier. Quia ut hinc Lano. 16. q. p. c. Reuertimini. propter eas peccatissimus de suspensat flagella. Ad quod facit illud mirabile exemplum. p. 25. Abigail. qui vix Nabal libavit a morte: propter panes datos de pro voluntate eius. Unde hinc. quia mirabilis est.

In sabbato primo quadagesimo. Quod b. virgo est confidentia: et spes: et auxilium nostrum.

Confidite ego scilicet nolite timere. Mar. 6. Et laude gloria. et honore dela nostra intemerata virginis marie. miracula recitatur de

fur de quodam latrone. qui omni sabbato ob virginis reuerentiam ieiunabat: et missam audiebat. Ipsam rogans ut non permitteret ipsum mori sine contritione peccatorum suorum et confessione. Cui maria apparuit. d. q. nō moreretur sine p̄tritione. p̄pter reuerentia: quā ei habuit. Unde moriens saluatus est. Quod ego considerā: more solito ipsam saluabo: et vos vna mecum. d. Ave rē. Confidite ego sum nolite timere. Recitat euāgelista q. christus postq. faciant. s. milia hominum de. s. pañibus. Jo. 6. voluerunt ipsam facere regē. estimantes q. semper eos pasceret. et nihil eis videret. Christus autem volens superbiam mundi fugere in exemplum nostrum: in montem fugit. Et ut dicit euāgelista: facto miraculo panum cum esset sero: iussit discipulos ascendere in nauiculam. Et ipse solus erat in terra. Et tūc discipuli fuerunt in magno periculo. Et hoc quadruplū ei ratione fm̄ Glo. Primo ratione venti. Quia inquit erat ventus contrari⁹ illis. Secundo ratione loci: quia in mari erant ubi iminent pericula plurima. Tercio ratione temporis. erat sero. Quarto ratione nauiculi. q. christus non erat cum eis. 5.º ratione iude. q. erat cum eis futurus p̄ditor in mortali. Sequitur. Circa autē quartam vigiliam noctis venit iesus ad eos dī. Confidite ego sum rē. Secunda Alber. 4. sunt vigilie noctis et seruancur in le guarde. Prima est. 3. p̄ris. Secunda in. 3. alijs. Tercia in. 3. alijs. Quarta autē in qua xps venit. s. in aurora. dī. Confidite ego sum. Moralr. Nauis hec: est anima nra: posita in mari huius mundi. De quo. ps. Hoc mare magnum et spaciosum. Que est in periculis marinis: Sed nobis est auxilium necessarium. Sed quod? Respondeo: q. ē maria que dicit hodie suis deuotis. Confidite ego sum nolite timere. Sed; Jacobus de voragine in marali. Albertus sup. Misus est. Confidentia. spes. et auxilium. et adiutorium: est necessarium tribus generib⁹ personarum. ad presens nostrum propositum in presentiarum. Primo sunt cum hostibus dimicantes. Secundi sunt in mari nauigantes.

Tercij sunt in infirmitate egrotantes:

Rimi sunt rē. p̄ 20 maiorū notitia dicendorum: nota sententiā T̄p̄:

2.º. dī. 2. q. deus omnipotens. tria

fecit loca. Primum celum empyream pro beatīs et angelis. Secundo paradisum terrestrem. Tercio vitam presentem pro tamētis. Sed propter peccatum: cum esset loc⁹ animalium: factus est locus iumentorum: et locus bellī ē. Unde dantid in. ps. Homo cum in honore esset rē. Et. p. Mach. 6. Bellam contra nos ē. Et. ps. 55. Multi bellantes aduersū me. Ber. Castrū aie tue in frastra inimicorū ē: et vndiq. oppugnatur. Qui sūt hi bellantes: Rideo. q. sunt tres: cū qbus est assidua pugna et bellū: p̄tra aiam.

Primo. cum demonibus.

Secundo. cum mundo.

Tercio. cum carne.

Primo. Cum demonibus. p. Petri. 5.

fratres sobrii estote: q. aduersarius rē.

Iste est qui procurat omnia bella et discor-

dias. Apoc. 12. De terre et mari: q. descen-

dit ad vos diabolus habens iram magnā

Secundo cū mūdo. Jo. 16. In mūdo p̄sura

hēbitis. O petre. O iacobe eritis tribula-

ti. O q̄re angustie sūt nobis in p̄nti seclō. 3

filij. diuitijs. et honorib⁹. 2. ng. In valle

sum⁹ misic: in q. magis fēdā ē eo q. mīn⁹

flem⁹. 3.º ē caro. De q. apls. Gal. 5. Ca-

ro p̄cepit aduersus spm̄ et sps aduersus

carne. Et Aug. 11. de agone xp̄iano. Inter

oia xp̄ianoꝝ certamina. duriora sūt p̄lia co-

stita: ubi q̄tidiana pugna: et rara victoria

Iste. Et in tāc p̄culi positus ē hō. Propiea

dicit. Bona. in. 4. dist. 17. ar. 2. q. impossibi-

le est hominē esse sine ventali: christo exce-

pro et mīe. Ideo in tantis periculis posi-

tus homo: necessarium est ei adiutorium et

confidentia. Quia homo dicitur peccabi-

lis. Ratio Alberti Tria sūt que peāre nō

possunt. Deus. Bestia. Lapis. Ad hoc ne

homo peccaret: opus erat q. esset aut de-

us aut lapis. aut bestia. Quia nō factus

est homo: oportet q. peccet. Unde. 12. q. 2.

Omnis etas. prona est ad malum: ab ado-

lescencia sua. Unde bene monebat Plato

De quo Boetius. 3. d. 10. Ne Platonē pla-

Sabbato primo.

bet implorari auxilium. Si in minimis: p^o
in maximis. In el feto de lanima. Job. 5.
c. Voca si est qui tibi respondeat: et ad ali
quem sanctorum convertere. Sed quale e
adulatorum nostrum: Vere est maria. Cō
fide ego sum. Illa est enim que demonē
premit. Gen. 3. dictum fuit figuratiue ser
pentis. Inimicitias ponam inter te et mulie
rem: ipsa conteret caput tuum. O diabole.
la vara dele pate a te. Et Ber. super Lan.
Tu pugnatrix egregia: quia omnis mali
tia spirituum nequissimorum: ante faciem
tuam in fugam est conuersa. Ille. Tribula
ris a mundo. a diabolo. a carne. inuoca ma
riam. O scuto dela afflictā gente. O aiu
to di miseri mortali. Quia sicut eua fuit cā
nīe mortis: ita maria nīe vite. Sicut eua cā
nostre maledictionis: sic maria nostre be
nedictionis. Unde ecclesia canit. in perso
na peccatoris. Dignare me laudare te: vir
go sacrata: da mihi virtutem contra ho
stiles tuos. Et Alber. in sequentijs. De pec
cati vinculo. hoste. carne. seculo: libera nos
o maria. Et Petrarca. Ad te suspiram o
diua genitrice. Col coze e cola mente an
gustiano. Perche dissi fiam da eua in
felice. Exemplum notabile. In Cronica or
dinis: de quodam nonitio. qui a demone
tentatus: de ordine exiit. Et litteras misit
patri Dominico: de suo recessu. Sanctus
dei ad virginē accessit. d. O maria nō hinc
recedam. donec mihi restituas la pecorella
smarita: Statim surgens precepit sacriste
aperire portas ecclesie. Inuenis autem in
illa hora domi consistens. videbatur ei q
carnes viderent. Ad commentū peit^o rediit:
uentam pergit: Misere mihi pater. Et il
le. Filie timeas et ceteri peccatores: quia
mater misericordie qua rogauit te adiunxit.
Vñ saluus factus est. Confidite rē.

Ecce do. Cōfide. ē rē. Ecce. 43. Qui
nauigat mare enarrat pīcula ei^o: et
audientes aurib^o nris admiramur.
Et Pius pp. Periculosum est mare atq; i
festum. Et Pithacus philosophus. Fide
lis terra: mare nō infidum est. Mare est
magni lucris: sed maximi damni. Et multo
pīes sunt Thesauri in mari q̄ in terra. Na
uigātes ergo: indigēt adiutorio. S; quo
Respondeo. visio stelle tramōtane: qua ad

portum dirigunt. Et quando illam amiserunt.
perdant omnem spem sal. Exemplū
Pau. act. 27. qui in Italiam veniens de se
et alijs dicit. Neq; sole neq; syderibus ap
parentibus: ablata erat omnis spes salu
tis. Ad p̄positum. Quādiū sumus in hoc
mundo. sumus nauigantes ad portum pa
radisi. Per la sententia del nostro roman
Paulo. Ad Hebr. 13. Non enim habemus
hic manentem ciuitatem sed futuram. ing
rimus. Ad p̄p. 3. Nostra conuersatio in ce
lis est. Sed insurgunt nobis venti contra
rij. De quibus hodie. Erat autē ventus cō
trari^o. Inter tot ergo pīcula nobis est ne
cessaria stella tramontana que est maria:
dicta stella maris. De qua ecclesia canit.
Aue maris stella. Santa. Alibi. Stella ma
ria maris. Et in B. matutini. Fulgida stel
la maris. Que stella tramontana dicitur.
ppter. 3. proprietates quas habet.

Prima. qz hz serenitatē in assiatu:
Secūda. qz hz fortitudinē in suo conatu:
Tercia. qz hz directionē in suo ducatu.
Prima. qz habet rē. Quando aer ē nu
bilosus: et insurgit ventus aquilonaris. q
est a parte huius stelle: efficitur serenus.
Unde sicut ventus australis est causa plu
uie. ita aquilonaris causa serenitatis. Ec
clesiastici. 25. Ventus aquilo dissipat plu
uias. Alber. 2. compendij. quatuor sunt vē
ti principales. Subsolanus ab oriente. Au
ster in meridie qui est calidus. Aquilo qui
est frigidus a septentrione. Zephyrus qui
flores producit. Ad p̄positum ergo. Vē
tus aquilonaris cū bonum tempus et fu
gat turbidinem aeris. ita quando deus ē
turbatus contra peccata luxurie. auaritie
odij. et huiusmodi. et mundum flagellare in
tendit insurgit tramontana stella maria:
et ipsius placat et quietat. O quomodo mū
das stare. nisi esset supplicatio marie. que
quotidie orat pro nobis: Ber. Loquere do
mina qz audit filius tuus. et q̄cūq; volue
ris ipetrabis. Ille. Et ecclesia in sequentijs.
Ad te p̄ia suspiramus: si non ducis deuota
mus. ergo doce quid agamus. post hūc si
ne; ut viuamus. cum sanctis perennit. Et
Petrarcha. Nostra speranza p̄tra a ogni
aspra sorte. De teni in capo la tua sancta
mano. Q̄e ei defendat: epi se faga forte.

Secūda

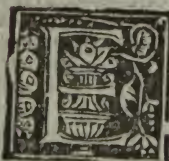
Secunda cōditio huius rē. Facti hoīes
fortes cōmorantes sub regione huius stel
le: ut sunt Lōbardi. Italei. Romani. Ae
getius lib. de remilitari. Orientales non
possunt nimis esse fortes qz calidi propter
solis ardozem. Occidentales similiter qz
sunt frigidi: ut pote nimis longati a sole.
Ideo pauidi. Quāvis clament. Borzes.
Borzes. Sed fortes sunt solum commorā
tes sub regione tramontane. Unde vnus lō
bardus persequitur. r. infideles. Ad propo
situm. Qui sunt deuoti marie. sunt constan
tes in tribulationibus mundi: utpote ab
ipsa roborati. Quid dicit o Ber. sup can:
Oportet omnes christicolos per huius se
culi pelag⁹ respicere ad mariam maris stel
lam. Siquis hoc egerit. non lactabitur in
anis glorie vento. nō scopulis tribulatiōis
fatigabit. Ille. Sine maria nihil agimus.
quia est refugium nostrum. Tertia con
ditio huius stelle. Martinarios dirigat ad
portus. Ita maria. Unde Bernar. sup mis
sus est. Maria est preclara et eximia stella
super hoc mare magnum eleuata: micans
meritis. coruscans exemplis. Si infurgunt
venti tentationum: respice stellam. inuoca
mariam. In angustiis et in periculis pluri
mis marias cogita. mariam inuoca. maria
clama. non recedat ab ore. non recedat a
corde. Ille. O peccator noli recedere a de
notione illius. Die coronam. die officium
virginis o cluis. ieiuna sabbata. Ideo ec
clesia. Placa mare. maris stella. ne inuol
uat nos procella. et tempestas obusa. Il
le. Et Petrarca.
Lachrymarum la nostra vista e piena.
Si che piangendo siamo de luce priui.
Se non ci lustrata stella serena.
Unde patet scda. Confidite ego re.
Ertio adiutorij ē op⁹ infirmis. O
quot mortui sunt in miseria: quia
adiutorem non habuerunt. Ecclesia
stict. De sol: quia si ceciderit non hz sub
leuantem. Ex hoc laudatur a Theologis
opus misericordie: infirmos visitare. An
de christus Mat. 25. Infirmus eram et vi
sistis me. Ad propositum. Quis est hic
infirmus? Vere est peccator: qui est infirm⁹
luxuria. auaritia. iracundia. et huiusmodi.
De qua infirmitate Ds. in ps. Cāta. Qd

serere mei deus: quoniam infirmus sum.
Infirmus es o Ds. Num capite: Sto
maco: Non: sed peccato O peccator in
firme. Id idiges adiutorio medicie spūal
Que est maria dulcis. Quid dicit o Cas
siodore: Tu patrona humani generis. Af
flictis et infirmis medicina singularis. Quis
tuo non egeat auxilio: cū peccare sit com
mune. Ille. Nota l verbo peccare commu
ne. Ecclesiastes. 7. Non est homo qui fa
ciat bonum et non peccet. Prover. 20. Quis
potest dicere mundū est cor meum: purus
sum a peccato: In Auten⁹ de mona. s. Ter
renij. Natura humana labitur ad delicta.
Luz qd sit infirmus peccatis. indiget ad
iutorio marie. Hec est que sanat infirmos.
recreat morbosos. Confidite ego sū. s. spes
vestra. Unde bene Ber. super Can. 6. 88.
Maria omnibus omnia facta sapiētib⁹
insipientibus: copiosissima charitate debi
tricem se fecit. omnibus penitente sinum
aperuit. ut de plenitudine eius accipiat
vniuersi. Captiuus redemptionem. tristis
consolationem. infirmus sanitatem. iust⁹
gratiam. angelus letitiam. filius dei huma
ne carnis substantiam. Ille. Confidite ego
sum: nolite timere: adiuuabo vos. In quib⁹
bas verbis merito dubium querit. Quare
dies sabbati dedicatur marie: Respondeo
quia triplici rōe. Prio ratioe acerbę passio
nis. Passio scōp eo die cōsecrari solet quo
mortes pro christo suscepit. Equissimū
etiam ut virginis dies illa dediceretur. quo p
christo eius filio passa est. Sed dies vene
ris sancti. et sabbati sancti passio virginis
pdurant. Igitur illi dies debet virginis dedi
cari. Sed ecclesia diez veneris filio dedi
cauit: qz sabbatū matri dedicatur. Secū
do ratione personalis derelictionis. Nam
sicut virgo tempore passionis sola in vlti
mis doloribus mansit. Sic congrue illi vlti
mus dies hebdomade cum gaudio solē
nster dediceretur. Aug. O beata maria quis
tibi digne valeat tura gratiarum et laudū
preconia impendere que tuo singulari me
rito: mundo succurristi perditō: Quas ti
bi laudes. fragilitas humani generis per
solact: que tuo solo pmerito. recuperandi
aditum inuenit: Ecclesia enim sic dispen
sat dies hebde. Prima dies dñica sctiss

Dominica prima

me Trinitati. Dies lune defunctis. Dies
martis peccatoribus. Dies mercurij ange
lis. Dies iouis spiritui sancto. Dies vene
ris passioni. Dies sabbati marie. **T**er
tio ratione visitationis. In sabbato sancto:
maria remansit vidua sine filio. Et debet
vidue visitari et consolari. Ecclesia in sab
bato ipsam visitat: que eadem die specta
liter officium facit in sui gloriis: in horis:
in missa: in matutinis. Est et nostrum auxilium.
Exemplum in Cronica ordinis. Fra
ter quidam: cum esset mori vicinus cepit
stris oculis ad certum locum tremens aspi
cere. Quod castos eius aduertens dixit.
Frater rogo dicas siquid vides. In verbu
desperationis frater prorupit. perdidisse
se inquitens quod in ordine fecisset. Custos
pro eum exhortat ad marie invocationem
dicere: et versum illam. Maria mater gra
tie me. misericordie re. Misra res: statim
ubi ipsum compleuit versum: in quoddam
gaudium prorupit. et dixit mente pacifica.
O mi frater: nonne vidisti dominam no
stram propugnatricem expellentem eate
ruam demonum qui me terrebant: Tunc co
nuocatis fratribus confessus est omnem de
sperationem predictam. Et dicto cum ma
gna deuotione symbolo: et Ave maria: in
domino obdormiuit. Maria ergo est no
stra confidentia. Unde Petrar.
Lachrymarum la nostra vita e plena
Si che piangendo siamo di luce priui.
Se non ci lastru: tu stella serena. Confidi
te ego sum re.

Dominica prima. 40. De excellentia li
bert arbitrij.

Ecce angelus
ac
cesserat: et ministrabat
ei. Mat. 4. **E**ssendo
la humana fragilita sot
to posta al gouerno di
celi et ala influenza de
corpi celestiale de tal proprietate et conditio
ne: che p nessun modo sia capace dell eter
nitati: Ideo accommodatamente l' homo
et ogni studio cura e vigilanza de men

te. si debbe exercitare nell operatione diui
ne: celeste. alte. et pellegrine. Questa e lan
rea sententia diuini et angelici doctoris
Thome aquinatis in. 22. q. 175. ar. p. ad
secm. Ad dignitatem hominis pertinet ut
ad diuina eleuetur: et hoc ipso factus e ad
imaginem dei. Ille. Et phs. r. et ph. contra
Symonidem. Homo dicitur se ad diuina et im
mortalia trahere quantum potest. Impe
roche como vole il fiamme di eloquentia il fle
miano Lactantio in. 3. diuinarum insti. c.
9. Non ideo nascimur ut ea que sunt fa
cta videamus: sed ut ipsa factoris re p oinz
contemplemur. et mente cernamus. Ille. Et
il nostro roman Paulo. ad Phil. 3. Nostra
conuersatio in celis est. Cum qua sententia
non multum si fece da iustano la colora
ta fantasia de philosophanti: et singulariter
diuini Platonis in lib. de legibus. Natu
rale est homini. ut ad originem suam cele
stem semper anhelet. Auicenna in. 5. Me
tha. Omnis sapientum spes est: ad anime
felicitatem consequendam. Et Aug. in pn
cipio conf. Fecisti nos domine ad te: et ipe
tam est cor nostrum: donec requiescat i te.
Unde Persius satyrizando nela. 3. satyra:
damnat nostras incuriam et negligentiam
dicendo: inducto da Lactantio li. 2. c. 2. O
curae in terris anime et celestium inanes.
Celum potius intuemini: ad cuius specta
culum vos excitauit ille artifex verus de
us. Et noster vates. Dan. al. 17. canto del
purgato. sic exclamat.

Chiamati il cielo: e intorno vi si gyra
Monstrandoti li sue belle e eterne
Eloquio vostro pur a terra mira.
Sed vere nulla res est: que habeat tantum
excitare incuriam nostram. et nos copulare
illi summo bono deo. da sumus positi i hac
vasta solitudine: quanto e la consideratio
inmensorum et altorum beneficiorum dei ipsi
hoi collatorum. Inter q preceptum et singulare e
dignitas et excellentia libert arbitrij. Quo
mediante homo visis ac terrenis potest se
facere colonum et habitatorem regni cele
stis. Figura de christo hodie in euangelio
qui postquam resistentia sua demonem pro
strauit: in sui triumphu angelus sibi ministra
uit. De qua excellentia et dignitate libert
arbitrij seu voluntatis humane: ista dignis
sima

hinc mysteria proponemus præplanda.

Primum, dicitur opinio.

Secundum, dicitur declaratio.

Tertium, dicitur responsio.

Item, dicitur queritum.

Arum liberum arbitrium homi-

nis: siue voluntas humana possit co-

gi: Ad hoc sunt. s. opinioniones. **P**rima

astrologorum. Qui volunt hominem pos-

se cogi ad bonum: et ad malum: Influxu cor-

porum celestium. Quod probant duplici

medio. Primo experientia. Secundo exem-

plis. Primo experientia. De multis incli-

natis ad vitia. De avaro: qui auaritiam

suam submittit et suppeditare. et percalca-

re non potest imperio rationis. De car-

nali. De tracundo. et de singulis peccato-

ribus. Qui deunt se abstinere non posse

ab illicitis. Et qd co guntur a corporibus

celestibus. Ad quod facit exemplum illi-

us Alculant: qui retulit qd erat coactus

omnia que videbat furari. etiam vi chio-

do: sicut retulit pater eius: qd etiam spe-

esset diues. Secundo patet exemplis.

De moysen qui ducens viros ethiopsiaz

in egyptum: Aaron et Maria turbati sunt

contra eum. eo qd contraxerat matrimoniu-

um cum fornicibus. Luz pō eēt pitissimus

astrologos in duobus annis sculpsit

duos lapides habentes virtutem memo-

rie et obliuionis. Annulum memorie p se

retinuit. obliuionis dedit vgon: et sic se ab-

inuitum distulerant. Ad propositū. Si duo

lapides fuerint tante virtutis: quare non

magis corpora celestia: Preterea Jacob^o

de voragi. in Cronica Januēhiū refert qd i

in gallia fuere gemelli fratres sub vna cō-

stellatione nati. eadem hora concepti. eadē

episcopi ordiati. vna die martyrizati. vna

die canonizati. vna die in celsū collocati.

Unde hoc: nisi qd a planetis sub quibus

nati erant: inclinabantur et cogebantur.

Preterea dicunt astrologi. Qd qui nasci-

tur sub planeta lune: est liberalis. seruicia

lto. potius pauper qd diues. Qui nascitur

sub mercurio: est eloquens. Unde paulus

dicebatur Mercurius: quia erit eloquens

pius sapiens qd fati^o. Alius planeta dicit

Venus. Qui nascitur sub tali: inclinatur

ad cantum et pulsandas instrumenta. Qui

nascitur sub sole: est contemplatiuus. de-

spiciens mundum fortunatus ad officia et

dignitates. Qui sub Marte est bellicosus:

sicut romani: vt habet Petrarca in Tri-

sime. Qui sub Iuppiter est graciosus. affabi-

lis. honorabilis. audax i rebus suis: et tot^o

amozosus in actibus suis. Qui sub Satur-

no. ē auarus. tristis. macer. pallidus. ma-

le indutus. mendax: et in omnibus falsus.

De prio ad vltimū. Qd vn^o sit diues. ali^o

paup. vnus sapiens. alius fati^o. alius faci-

dius. alius mazachus: hoc totum esse dñt

a cōstellationibus. Vñ p3 prima opinio.

Secunda opinio. Qd erat demon qd. i.

Para. 24. Consurrit Sathan contra isrl

et incitauit dñm numerare populum. Et

Alpo. 12. De terre et mari qd descendit diabo-

lus ad vos habens tram magnam. Et Da-

mas. 2. sē. Omnis malicia et omnis immū-

ditia: a diabolo sunt excogitata. hic est qd

adam seduxit. Qui omnia mala procurat.

Ideo mulieres dicūt. O pater: peccauit qd

diabolus me decepit.

Tertia opinio. Qd est deus. Per verba

Jo. 6. Nemo potest venire ad me: nisi pa-

ter qui misit me. traxerit eum. Sed scdm

philosophum. 3. phi. Tractus est mot^o vio-

lentus. ergo patet qd deus potest homines

cogere. Et Prover. 21. Cor regis in manu

domini: ad quodcūq; voluerit vertet illud

Et Luc. 14. dicitur. Compelle eos intrare.

Quarta opinio. Qd fuere tyrāni: qui

contra martyres fecerunt violentiā. Nōne

Nero Petro et Paulo violentiā fecit: Nōne

Decius Laurentio: Nonne Egeas An-

dree: Nonne Marentius Laterane: Pa-

scasius Lucie: Quintianus Algate. et sic

de alijs rē.

Quinta opinio est dñi Ambro. et alio-

rum doctorum. Qd non: vt patet. 15. q. 1. c.

Non est qd cuiq; nostram ascribamus erū-

naz. Nemo inuitus trahitur ad culpam: ni-

si propria voluntate desierit. Et Aug.

5. de ciui. c. 1. Sunt nostre voluntates in

nobis. que ipse faciunt quicquid volendo

facimus: siue bonum: siue malum. Sed qd

conclusio nostra est dubiosa: ideo ad secū-

dum mysterium properemus.

c 2

Dominica prima

Secundum principale dicitur 12.
 Secm finiam 2 ho. in. 2. di. 25. In
 p. par. q. 19. In. 3. ptra. c. 83. Libe-
 rum arbitriū hoīs a celestibus corporibus
 non potest cogi. Que cōclasio pbat qua
 draplicet medio. Ratione. Auctoritate. Et
 emplo. Figura. Primo ratione quadrupli-
 et. Prima nobilitatis. 2. Mutabilitatis. 3.
 Natiuitatis. 4. Vanitatis. Ad primaz.
 Conclasio est Diony. 4. de di. no. Qd dīus
 na. prudentia posuit hanc ordinē in natu-
 ra rerum. Qd inferiora regantur per supio-
 ra: et minus nobilioza per nobilioza. Et nō
 econuerfio. In. 1. Adetba. 21 virtute supio-
 ri: regunt ista inferiora. Ad propositū. Hō
 componitur ex corpore et aia: vt habet pps
 2. de anima: 7. 5. Metaph. Et magister in. 2.
 di. 21. Corpus quidē: qz in presenti est mor-
 tale. corruptibile. passibile. ideo inferius ē
 et ignobilius: quolibz corpore celesti. Et ex
 hoc recipit influentiā. dispositiōē. motum
 ac variatiōem: a corporibus celestibz. An
 pcedunt infirmitates totius corporis: capi-
 ptis stomachi. et huiusmodi: An qz lanati
 et fatigant in inuatiōe lune: Certe quia
 corpora celestia cogunt corpora humana.
 cū sint eis superiora. Anima autē nostra est
 nobilioz omni corpore celesti. et oibus crea-
 tis. Ideo non possunt necessitare illam. An
 de pps. 3. anime. Virtus intellectua non al-
 ligatur organo corporali. Cum ergo sit no-
 bilioz corpore celesti. ideo non potest cogi
 ab ipfis constellationibz. Qd anima sit no-
 bilioz omni corpore celesti. Sic pbat p
 doctorē. 6. in. 3. ptra gē. Unus effectus tan-
 to est nobilioz: quanto plus assimilatur sue
 cause. Sic dicimus qz angelus est nobilioz
 homine: qz est plus similis deo. Ad propo-
 situm. Causa omniū est deus. Unde qz cre-
 atura est ei similis: tanto est nobilioz. Alia
 nostra magis deo assimilata. qz corpora ce-
 lestia. Et hoc per. 6. similitudines. Pri-
 ma: vnus est deus. Ero. 20. Dīs deus tuus
 vnus est. Secūda: qz est trinus in perso-
 nis in vna essentia. p. filius. spī. san. vt dicitur.
 1. Jo. 5. Tres sunt qui testimoniū dant
 in celo: p. verbū et spās sctūs 7c. Et aia no-
 stra similiter. Tercia est immortalis: vt di-
 citur. p. 1. Tim. 6. Regis seculorū immortalis. Et
 animā nostra similiter. Quarta est immu-

tabilis: vt dicitur. 1. Jo. 4. Deū nemo vidit
 vnqz: et anima similiter. Quinta: quia ē
 vbiqz p potentia. pntia. essentia. vt dicitur
 Iere. 23. Celum et terrā ego impleo. Et aia
 nostra est tota in toto: et tota in quibet pte
 corporis. Ideo. 6. Pol. pps. Anima est no-
 bilioz omni corpore. Et. 1. Sancimus. 2. de
 sacrosan. eccle. 6. Secūz. Anima cūctis re-
 bus preponēda est. Iuxta illud Mat. 6. Pā
 mī querite regnū dei. Et extra de pe. 7. re.
 e. Cum infirmitas. Anima est nobilioz om-
 ni corpore. et anime bonum pferitur omni-
 bus bonis. Pratica nobilis. Propter hanc
 fecit deus. 4. elementa. 7. planetas. Pro-
 pter hanc. 3. celos. Propter hanc: presentēz
 machinam. Propter hanc: misit filius in mū-
 dū. Jo. 3. Sic deus dilexit mūdū vt filiū suū
 vniuentiā daret. Propter hanc: misit ipsum
 ad crucem. O Jesu nato. O Jesu deūso.
 O Jesu crucifixo. O Jesu morto. In visio-
 nibz Delisabet filie regis vngarie: scribitur.
 Qd iesus amozosus appuit ei illo mo-
 do: quo fuerat ligatus ad colūnam. Et cuius
 diceret. O Jesu: quis te sic male tractauit?
 Respondit lo amor de quēsta anima: quaz
 cupio eē saluā. Tibi dīc. 2116. Quod si iohā
 Adam peccasset adhuc pro illo solo redē-
 mēdo mortuus esset. Et ratio. Quia ma-
 ius dānam est perditio vnius anime: qz to-
 tus mundus. Unde fali bona compagna.
 Ad propositū. Cum sit ergo nobilioz oibus
 corporibus: ideo ad malum non potest co-
 gi. Patet prima ratio. Secūda ratione 7c.
 Si constellationes possent necessitare ho-
 minē: sequeretur qz tales nati sub vna con-
 stellatione: mores quos cepant a cunabul:
 tenerent eos etiam in senectute. Et ratio.
 Quia corpora celestia. semper se habēt eo-
 dem modo. Sed hoc est falsum: quia mul-
 tos vidimus in sua iuuetate virtuosos. in sen-
 ectute autem plenos bonis moribus. Qd
 non esset: si corpora celestia necessitarent.
 Tullius in oratione p Catilina. Multos
 vidimus et audiuimus qui cum totā ado-
 lefcentia voluptatibus dedissent. se ad fru-
 gem bonam receperunt: hoiesqz grates atqz
 illustres fuisse. Quod patet in duplici diffe-
 rentia creplox. Primo paganorū. De
 Themistocle ppo. De quo Valerius lib. 6.
 De mutatiōe morū et fortune. Qui ado-

escens

lescens fuit pollutus tanta infamia, q. cui pater expulit. et abdicavit. Et mater propter turpitudinem filij se suspendit. In etate puella fuit clarissim⁹ philosophus et princeps studij arbensis. Preterea. De fabrizio romano. qui iuuenis dissolutus: tamen postea sua probitate factus est Capitaneus romanorum: bellum tenuit per dies quatuor cum corticibus arborum. loco panis. et victoriam habuit contra inimicos ut ponit Eutrop⁹. De M. Antonio. Qui in egypto existens dissolutus cum Cleopatra. inde tamen existens: sua eloquentia stupratos fecit carnifices. et sic evasit de carcerib⁹ romano: u. Preterea. De M. Torquato. Qui a patre propter vituperium carnis missus est in villam ad guardandum porcos: tamen postea sua eloquentia patre a morte liberauit. Preterea. De Latone censorio. qui existens iuuenis dissolutus: tamen sua eloquentia apud Senat⁹ 40. vicibus accusatus se defendit: cui magna gloria. Preterea. De L. Scylla qui in priuena etate dissolutus existens. postea contra Mithridatem: mira gessit in bellis. Non esset talis mutatio: de vitis ad virtutem: si constellationes necessitarent. Secundo prob⁹ erēplis car⁹. De Augu. qui filium de adulterio habuit. dictum Deodatus: tamen meritis sancte Monice matris et predicatōe Ambro. baptizatus. scripsit. et missa volumina. Unde nuncupatur Per la ecclesie. Preterea. De Fracisco. et Alberto magno: q. in sua iuuentute fuere dissoluti: tamen postea fuere tam proficiat eccle. Et postea dicit⁹ ē. Mag⁹. De Magdale. De Thoy de meretrice. Lactan. lib. de ira. ad Doñ. Quam multi ex peccatorib⁹: qui iusti posterius effecti sunt et multis bonis ex improbis continentes. Ite. Quam multi in prima etate dissoluti: postmodum laudabiles eriterāt: Non te desperare o Pater: aut uater: si habes filium aut filiam dissolutam. Quia possunt bene agere: et mores in melius mutare. Que mutatio non esset. si corpora celestia necessitarent hominē. Patet secunda ratio 1^a. Tertia ratio 1^a. Quia tales nati sub tali constellatione.

Aut omnes essent boni. aut mali. Sed oppositum videmus. quia multi sub una constellatione nati: erāt diuersi in moribus: ut patet Gen. 1. 5. De Jacob et Esau. Qui nati ex uno patre Isaac. et matre Rebecca. gemelli fuerunt sub una constellatione nati et concepti: tamen fuerunt diuersi in morib⁹. Preterea. Albertus lib. de naturalis rerū refert de quadam que peperit. 13. filios qui fuerunt concepti sub constellatione Martis: qui omnes debebant esse bellicosi. sed diuersi fuerunt in moribus. Unus accidiosus. Alius auarus. Alius catholicus. q. nō debebat esse. Preterea. Aug. 5. de ci. reprobat hunc errorem: et narrat de duobus natis uno partu: uno mare. alia femina. qui fuerunt diuersi conditionis. Masculus scilicet deditas coniugio. militie. et negocijs mūdi. femina seruata castitate: dedit se deo. Quod non fuisset si constellatio necessitaret hominem. cum sub eadem nati essent. Preterea Grego. exemplum inducit. In ciuitate romę accidit nasci eadem hora filius regis et filius rustici sub eadem constellatione. In processu t⁹ temporis: filius regis erat gloriosus. patri succedens in regno. filius rustici erat ignominiosus. Si constellatio cogit: Cur iste pauper: et alius diues? Igitur patet tertia. Quarta ratio 1^a. Quia deas in vanum dedisset. et precepta. In vanum posuisset paradysum. premia. supplicia. quia homo non posset eligere pro arbitrio suo. Quod contra dicitur. Di. 3. c. Erit autem lex. Lex debet esse possibilis. Si homo cogeretur a constellationib⁹ ad aliquod malum. quod non posset vitare: iniusta esset lex: que prohibet illud facere. quod homo non posset vitare. Iō Th. 3. contra. c. 33. Si homo suam opationem dominus non esset: frustra adhiberentur premia et pene. bonis aut malis. Sed nō ē credendum: cum homo sit liberi arbitrij. Ideo Aug. p. 1. 3. de libero arbitrio. Nulla alia mens nostra sit serua libidine: nisi propria voluntate. Practica notabil⁹. Cbi te fa sebiانو del diuolo: Ducit ad infernum: P⁹nat te paradiso: Tere voluntas tua. Quis te con ducit ad vanitates. et pompas: Quia non cognosco plus v⁹.

Dominica prima

rem vultus artesani. et doctoris. Crescant
angarie dominorum. sed non deficiant pōpe.
Tere propria voluntas. Quis te conducit
ad inhonestates. et ad libidines. et carnali
tates et ad sodomias. Tere propria volun
tas. Ideo Dan. in. 6. Purgatorij.
Ab serua. ita lūa di dolore ostello.
Nane senza remo in gran tempesta.
Non donna di provincia: ma bordello.
Non est plus erubescit. tenere publice
concubinas accipere sacramenta falsa. et
ola illicita perpetrare. Ab sarracenis. Ab ag
garēis. Ab arabis. Ab idumēis. Ab macho
metanis. Ab barbaris. Ab iudeis. Ab isideli
b^o. o christiani falso hec accepisti. Secun
do auctoritate quatuorplex. P^o diuini. Ec
clesiastic. 15. Deus ab initio constituit homi
nem: et reliquit eum in manu consilij sui. i.
liberi arbitrij. Ante hominem bonum et ma
lum. quod ei placuerit dabitur ei. In eo
dem. Inueni qd deus fecerit hominem re
ctum. In verbo. rectum. Philosophus in.
2°. phisicorum. Mali non sumus per na
turam. Dauid in ps. Anima mea in mani
bus meis semper. Super quo Glo. Inter.
Tria sunt propria bona hominis. Tēp^o.
Ecclesiastic. 5. Fili conserua tempus. Op^o
bonum. Ambro. Non sunt hominis bo
na que secum ferre non potest. sola misse
ricordia comes est defunctorum. Tertius.
Anima nostra. Anima inquit mea et. S.
nota fm Bona. in. 2. di. 25. Qd hoc liber
um arbitrium reperitur in quatuor gene
ribus personarum. P^oimo. In deo: sed non
nisi flexibile ad bonum. quia peccare non
potest: cum sit summa bonitas. Math. 1.
Luc. 18. Nemo bonus nisi sol^o deus. Sup q
Tho. 1. par. q. 6. ar. 2. Nemo bonus essen
tialiter. incorruptibiliter. ipeccabilr. vlr. ni
si solus deus. Secundo in angelis bonis.
ita confirmatum in bono qd malum agere
non possunt. Tertio in damna: ita confir
matum in malo qd bonum agere non pos
sunt. Quis in hoc errauit Orig. qui voluit.
in iudicio saluari. In Cronica predicator
um scribitur. Qd cantantibus fratribus
matutinum. clamauit quedam anima dā
nata. Deu me mescina: quia mihi laudā
di deum modus non est. sicut fac tis vos.
Quarto. In viatoribus flexibile ad bonum

et ad malum a parte ante: et parte post.

Secundo prob^o auctoritate Canonica
li Mag. in lib. de libero arbitrio. peccatum
dicitur intantū esse voluntariū. qd si non esset
votum: nullum esset peccatum. Quod ob
ctum sacri Canonis sepe confitentur. Si
ent patet. 45. c. De iudicio. Et. 15. q. 1. c. De
rito. c. Illa. c. Non est. Et. 33. q. 5. c. Si est
enim. Et. 23. q. 4. c. Nabuchodonosor: vbi
dicitur. Quis ire namq^{ue} deus redderet in
teritum: si non spontaneum inueniretur ip
so habere peccatum. Tertio probatur
Auctoritate clui. L. ad. l. cornelia. de sicarijs
l. 1. Et. ff. de furtis. l. Qui in iure. in princi
pio. Crimen non contrahitur: nisi voluntas
nocendi intercedat. Et. ff. ad. l. aequilam. l.
Qui occidit. §. in hac. Malefica volun
tas et propositum delinquentes astringit.

Quarto auctoritate paganali. In. 3°.
ethi. Homo ē principium suarum operatio
num. In eodem. Nos sumus domini no
strarum operationum. a principio vsq^{ue} ad
finem. Et hoc retulit Tullius. 2°. Rhetori
ce. Voluntatem in omnibus spectare con
uenit. Sesi. ad Lucil. Omne peccatum
actio est voluntaria. Salustius. in iugur.
Dux atq^{ue} imperator vite mortalium: anti
mus est. Et Dan. 16. purgatorij.

Et libero voler che satisfaccia

Nelle prime battalie col ciel d'ara.

Pol vince tutto: se ben fi nutrica.

Tertio probatur. Exemplo Platonis.
Facies eius cum discipuli ostendissent cui
dam magno philosopho: qui iudicabat in
phisosomia fm faciem: que facies multas
inducat de homine. Ecclesiastic. 16. Et vi
su cognoscit homo. Vbi dicit Alber. de na
turalis rerum. Qd signat a natura: malus si
gnum indicant de interioribus. Unde phi
losophus. in phisosomia. Luce et preceae
ab homine diminuto in aliq^{ue} membro. atq^{ue}
ab initio. Et Alcananus.

Defecto naturale sa lanima ladra.

In pelo: are dico de loz carte.

Non so may guerzo cū animo perfecto:

Che de malitia non potasse scerno.

Cum ergo dixisset philosophus de Plato:

ne. Luxuriosus et corruptor: puerozum est:

Riserunt eum discipuli cui Plato virgo

visit

dicit verum: quia a planetis ad hoc vitium inclinor sed ipsam inclinationem impedio rationi submitto. Quarto probatur si gnata. De Abel et Chaym. De quibus Sⁿ. 4°. Qui a patre edocti fuerunt: ut offerret deo primitias. Abel timoratus: obtulit deo de melioribus. Unde Deus accepit sua munera. Chaym vero fecit sicut ananas: Qui quando frater panem petit. Del pan ay fra ti: Da inquit de duro. aut muscido. q^z om nino faciant dela panata. et facit capillos albos. facezia de pilore. Marchiano q^z in ducens funem vnum: dicit ei. Oportet: ut frater ordinis mei. habeat. Primo tocha porcellina. Secundo spallas afininas. Ter tio bonum caput ad studendum. Al olo me guarda de tribus. Campani de fratri mmo ri. Scutella et fratri Remutanti. Libro 30 da fratri predicatori. Ad propositum. Chaym inuidens fratri suo: illam occidit. et sub sa bulo abscondit. Qui dominus. O Chaym ubi est Abel frater tuus? Respondit. Ne sclo domine. Et dominus. Tuo sanguis et. Ubi dicit Sⁿ. Q^z quatuor peccata sunt: que vindictam clamant. Oppressio orpha norum et viduarum. Merces operariorum. Paga el lauroento o ciuis. virtus sodomie et homicidia. Unde autem se male fecisse dicit. Malor est iniquitas mea et. Super quo Hieronymus. Adentris o Chaym: q^z maior est iniquitas domini: q^z nra mi seria. Ille. Et vere mentiebatur: quia non et. Unde Dand. Non e peccato de si tanto graue. Che del intrar a te signor idio. Lūg se pente non troua le chause. Che tu sey si mansueto e tanto pio: Che tua bonta al peccator soccorre. Et Petrarca. 6°. Triumphy diu. Ma tarde non fu may gratie diuine. In quelle spero che in me ancoz sarano. Alte operation et pelegrine. Et iurista. L. de naptiis. l. imperialis. Na ita credimus dei beniuolentiaz et circa ge nus humanum nimiam clementiam qua tum nostre nature possibile e imitari. Qui quondam hominum peccatis sp ignosce re dignatur. et penitentiam nostram susci pere. et ad meliorem eam statum reducere. Et Lano. 26. q. 6. c. Si presbyter. Et de pe.

di. l. c. Multiplex. c. Quia diuitiaz natura. Et de pe. di. l. c. In actione. Cor contritum et humilatum deus nunq spernit. Qui do minus sub te erit appetitus tuus: et tu do minaberis illius. i. poteris dominari ratio ne si volueris. peccato inuidie: odij. et alio rum vitiorum ad que inclinaris: q^z liber es. In quibus verbis ponitur talis conclu sio. Q^z homo quantūq^z sentiat vehemen tes passionis carnis. odij. gulle et. tamen potest ratione sua frenare si vult. 35 Th. in opusculo. 19. Ex stellarum dispositione nulla necessitas inducit homini ad agen dum: sed quedam inclinatio sola: quas sa pientes moderando refrenant. Preterea q^z Ptolomeus. dicit in ceterologo. Sapies dominabitur astris. Ibi. Inculpanda e er go propria voluntas. De qua Ber. super Can. smone. 21. quatuor ponit effectus ipsi us. di. Cesser propria voluntas et non erit i fernus. Ipsa est que paradysum spoliat. in fernum vitat. sanguinem xpi euacuat. et di tioni diaboli totum mundum subiugat. It le. Practica notabilis. Unde causatur di nerhtas viuendi: Aliqui male aliqui bene viuunt. Al voluntate. Duos filios habuit Adā vnū reprobū. aliū bonū. Uñ p^{er} Al vo lūrate. Tres filios hūit Noe duo bonos. aliū malū. Al volūrate. Duodeci filios hūit Jacob: vnū bonū Ioseph: alios reprobos. Al volūrate. 7. diaconi ordinati ab aplis. 6. boni. septim⁹ reprob⁹. noie Nicola⁹. Al vo lūrate. In scola xpi fuerūt. 12. apli vn⁹ re prob⁹ fact⁹ ē. Al volūrate. Duo reges fuerūt in egypto. Nabuchodonosor. et Pharao. De qb⁹. 23. q. 4. c. Nabuchodonosor. vnus reprob⁹: ali⁹ bon⁹. Certe a voluntate. Duo Latrones fuerūt in cruce. vn⁹ puerus ē: ali us reprob⁹ fact⁹ ē. Al volūrate. Volūtas ē ē cā p^{er}: adeo q^z ipsa nō erit: nō ēēt p^{er}. Aug⁹. teste. li. de li⁹ ar⁹. P^{er} adeo volūta riū ē. q^z si nō ēēt volūtarū: nō ēēt p^{er}. Et plifica et singul⁹ p^{er}. Uñ oia mēbra clama bāt p^{er} ipsā volūtatē. Clamabit lingua. Per te o volūtas ribalda: dicit malū et deo et primo. Clamabit oculus. Per te o ri baldi vagezant. Clamabat man⁹. Per te homicidū secl. Clamabat pes. Per te cori zant. Ideo Dand. in. 3°. inferni. Per te se va. et. Unde patet primum.

Dominica prima

Eritia dicitur. Ad argumeta. Rñ
deco ad primū. Qd plures non pñt
deprimere passiones rñe pñellatio
nis. Rñdet Alber. in. 2. Comp. c. 56. Quod
nulla naturalis pñpñcñtia 7 passio quan
tūq inrensā per necessitatem aut per etatē
cogit hominem ad malū. Et ratio: quia p
se potest superare quascūq passionē etia
potentissimas inclinātes ad malū: 7 hñs
multis difficile sit operari bonum: hoc to
tum est. propter malam consuetudinē et
malum habitum. qui in naturam conuer
titur. De qua consuetudine diffusius dixi
mus in sermone de Tarditate bene ope
rādi. Unde addit Alber. Quod ratio hñt
difficultas iurgit ex hoc: quia ab una par
te est inclinatio constellationis: ab alia pte
est malus habitus. Ideo rñ. Ad illud de la
pidibus moisi. Respondeo q illi lapides po
tuerē habere quandam inclinationem sup
moysen 7 vroxem suam ad inclinandū eos:
sed non cogendum. Ad Scdm. De dia
bolo. Quod vt causa directa 7 pñcipalis
non est peccati nostri causa: sed propria vo
luntas: vt diffusius dicemus in sermone de
tentatione diaboli. Et hñs sua potētia sit
marina super terram: iuxta illud Job. 41.
Non est potestas super terram. que compa
retur ei: tamen pñssimus deus ipam limita
uit. Paulo testante. i. Cor. 1. Fidelis de
qui non patietur vos tēari supra id quod
potestis: sed faciet etiam cum tentatōe p
uentum. vt possitis resistere. Hñ abet glo. in
Insti. de patria potestate. Quod quando
imperator facit fieri duellum hoc facit de
pari. Si vn⁹ esset monocolus aut sine ma
nu. semper querit paritatem inter eos. Ad
propositum. Inter hominem 7 demonē est
maximū duellum: sed nulla est paritas re
spectu potentie demonis cum sit superior
homine simpliciter: tamen ipsam facit de
dum bellum diaboli facit equalens cum
bello hominis. Ad tertium de deo. Re
spondeo. Quod deus non cogit: sed trahit
modo gratiofo. Unde Ric. 4. d. 15. Super
verbo christi. Nisi pater rñ. Auctoritas il
la loquitur de tractu violento. Sed ibi ac
cipitur trahit: per inclinationem volun
tatis. Testante Augu. homel. 26. Radium

viridem ostendit out 7 trahit illam. Ita
deus ostendit interiori homini ea per que
homo ad deum inclinatur. 7 hoc est. ipsam
trahit. Ille. Ad quartū. Respondeo. Qd
tfrāni non potuerunt vincere sanctos: vo
luntatem eorum cogendo. Nec corpora: vt
pater de Nerone versus Petruz 7 Paulū.
de Decio versus Lau. 7 sic de alijs. Quod
patet exemplo Hieronymi in vita Pauli p
mi heremite. Qui ponit. Quod sub Decio
7 Valeriano imperatoribus. Fuit quidā
iuuēns qui missus fuit ligat⁹ in campo ad
supitem. cum manibus retro. Vocatur me
retrix: que cepit eum tūgere vt prouocaret
ipsum ad libidinem. Inspiratus iuuenis. p
cidit linguam: 7 in os illius eripuit 7 sic libi
dinem refrenauit.

Cillus sermo in eadem dominica. De tē
tatione diaboli. Ille idē plogus pñt fieri.
Ubi tria sunt videnda de ipsa tentatione.

CPrimum dicitur opinionis.

CSecundum dicitur modificationis.

CTertium dicitur remediationis.

CPrimum dicitur rñ. Dubium querit a
Theo. Vtrūq demoniū sit causa peccati. 7
omnium malozū que fiunt. Circa hoc sue
runt due opinionēs famose. Una dicit q
sic. Alia q nō. Prima probat intentum suū
duplici auctoritate. Primo verbis scripta
raram. Secundo verbis doctorum. Pri
mo rñ. Primi Para. 21. Consurget satbā
contra israel: 7 incitauit Dauid vt nume
raret israel. Quod fuit peccatum superbe
vltra peccatum homicidij 7 adulterij. Et. i.
Petri. 5. Aduersarius vñ dñs. rñ. Apoc. 12.
De terre 7 mari: q descendit dñs. ad vos
habens iram magnā. Et. i. Macha. 5. Bel
lum contra nos est. Et Dauid in ps. Mul
ti bellantes aduersum me. Et alibi. Absced
derit superbi id est demones: laqueū mibi.
Secundo verbis doctorum. Augu. 16. q. 2.
c. Visio habet ille hostis antiquus mille no
cendi modus. Et Dam. 2. sen. Omnis ma
licia 7 omnis imundicia: a diabolo sunt ex
cogitata. Beda super actus apostolorum.
Diabolus animam in affectū malicie tra
hit. Iherozs de sum. do. Diabolus corda
hoiū: occultis cupiditatibus replet. Berf.
super

super Lan. Castrum anime nostre in terra inimicorum situm est: et vndique oppugnatur. Dion. 4. c. de di. no. Multitudo demonum est causa omnium malorum: sibi et alijs. Preterea. Truū est verbum mulierū. Pater ego hoc feci. quia diabolus me seduxit. imitantes eam que dixit domino deo. Serpens deceptus me.

Secunda opinio. Afirmat q. nō est causa peccati nostri: sed nostra voluntas. Testante Ambrosio. 15. q. 1. c. Non est q. nostras cuiq. ascribamus erānam. nisi nostre voluntati. Ad hanc diffinitatē respondet Theologus maxime Theop. 1. 2. q. 80. ar. 4. In. 1. parte. q. 1. 4. ar. 3. In. 3. p. q. 8. a. 3. Bon. 2. d. 11. 15. Ricar. ibidem. Quod aliquid potest esse causa peccati dupliciter. Uno modo directe et principaliter. Alio modo indirecte et secundario. Exemplifica. De illo qui homicidium per se facit: qui est causa directa homicidij illius. Et de illo qui per alium facit fieri est causa indirecta. Ad propositum. De causa directa: diabolus non est causa peccati. Que conclusio probatur triplici medio. Rōne. Auctoritate. Exemplo. Primo ratione duplici sic. Nihil potest esse causa peccati directe nisi qui potest mouere voluntatem ad peccandum. Voluntas autem hominis: a duobus moueri potest. Aut a se met. Aut ab ipso deo. Ab ipso deo non mouetur ad malum: quia deus non est causa peccati. Testante Augustino libro. 83. q. Deo auctore non sit homo deterior. Ideo clamat sapiens. Ecclesiasticus. 21. Quasi a facie colubini fuge peccatū. Unde liberum se cit homines. Ecclesiasticus. 15. Deus ab initio constituit hominem: et reliquit eum in manu consilij sui. Et David in ps. Anima mea in manibus meis semper. In. 3. Ethicorum. Nos sumus domini nostrarum operationum: a principio vsq. ad finem. Idem. Homo est principium suarum operationum. Si ergo voluntas hominis non mouetur a deo ad malum: relinquatur ergo q. si facit malum et peccatum: sit sua voluntas directe causa illius mali et peccati. Et non diabolus. Ad illud facit quod Augustinus dicit libro de ecclesiasticis dogmatibus. Nō omnes cogitationes nostre male a diabo-

lo excitantur. sed aliquotiens ex nostri arbitrij motu emergunt. Et Orig. dicit. Quod si demonum non esset: adhuc homines haberent appetitum cibi et venererent. Unde patet. Secunda ratio sic. Si demon esset directe causa peccati. Quando daret elemosinas: quando tres ad ecclesiam: et faceret alia de genere bonorum: non te sineret. Quare patet. Respondeo: quia diabolus semper et omni hora est malus contra homines. Testante Augustino. 4. de tri. Diabolus sue societati semper malignos affectus inspirat. Et cum sit q. non sit homo q. non faciat aliquando aliquid bonum: scilicet quia q. demon non sit causa peccati: ut causa directa. Et licet potestas sua sit maxima super omnes potentias mundi: iuxta illud Job 41. Non est potestas super terram que comparetur ei. Non tamen potest cogere voluntatem hominis ad peccandum. Sed ipsa per se est causa. Unde Augustinus. In. 1. 2. 3. de libero arbitrio. Nulla alia re mens nostra sit serua libidinis: nisi propria voluntate. Alia practica. Si es superbus. Et che ne sun te po parlar: inculpa te ipsum non diabolam. Si peccatini. In carognado de ql pezo de carne. Si auar. Si vfarinus: loib. inculpa te ipsum.uerte te ad mulieres. Si eadis in lapsum carnis: inculpa te ipsum: quia non fugis occasiones. Cur stas ad fenestram: Cur loqueris cum iuuenibus: Cur pontis beletum in facie: Resumit dicit. Ad de vida. vnguenti. blachit: Quare ostēdis faciem tuam ad ignem: Quare facis tibi ceruicellos: Quare vadis ad ballos: Quare dicit verba ociosa: Fuge occasiones et demon non infestabit te. Falli resistēcia et fugiet a te. Jac. 4. Resistite diabolo et fugiet a vobis. Quia debilis est. Dico. Debilis est hostis: et non potest vincere nisi volentem. Voluntas ergo nostra est causa peccati. Bernardus sermone. 21. super Lant. Tolle propriam voluntatem et non erit infernus Licetio tertia paradora. Nec enim peccata rerum euentus: sed vitia hominum mittenda sunt. Et Seneca libro de moribus. Tolle excusationem: nemo peccat inuitas. Quod patet exemplo. Primo de monacho. qui contemna ad lumen incerne.

Dominica prima

inactus a prelato dicit. Diabolus tenta-
uit me. Diabolus mentiris inquit. qz nūq̃
hoc cogitauissem. Et de beato Antonio cū
demonem reprehenderet q̃ discipulos in-
festabat. Respondit Antoni non sum ego:
sed ipsi se mutuo perturbant. Exemplū de
muliere Bergomenſi. Que iū colligere si-
cus in iocholi: cecidit tibijs fractis. Que
dixit. Maledictus sit diabolus. Sic faciūt
mulieres: que se conturbant cum cane ga-
es. igne. Salo. Non est ira super iram mu-
lieris. Respondit demon. Maledicta sis tu
non ego. Nō scis si in iocholis debet iri su-
per sicum: O quot sunt: qui demonem in-
culpant eam sint ipsi causa peccati: quia nō
fugiant occasiones. Unde patet prima con-
dicio. Secūda est. Aliquid potest esse eā
peccati: ut causa indirecta. scilicet per mo-
dum persuadentis vel proponentis malū.
Et isto modo diabolus est causa omnium
malorum. In quantum proponit homini i-
pedimenta quibus cadit in peccatis. Que
impedimenta figurantur per Quidam. r.
Meta. ubi dicit. Quod virgo fuit nomine
Atplantas: que fuit tante speciositatis ut
ad omnibus adamaretur. Unde postius fu-
it decretum a dīs: q̃ nemo posset habere
eam uxorem: nisi ipsam in currendo vince-
ret. Nam erat velocissima in cursu. Quidā
nomine Bīpomenes. 3. poma aurea si-
scit. que proiecit ante eam in cursu dā illa
moraretur ut poma colligeret. ille precurrit
et sic eaz vicit. Qua victa eā hūit in uxore.
Mazali. Atplantas est anima nostra cui⁹
species excedit omnes pulchritudines. 6.
Poli. Anima est nobilior omni corpore.
Currit fortiter ad cursum vite eterne. l. Co-
rin. 9. Sic currite: ut comprehendat. Sz de-
mon volens impedire eam ab hoc cursu.
tria ei impedimenta quasi. 3. poma aurea
proponit. Que quasi totum mundum sub-
mittunt ditioni diaboli. Primum est de-
lectatio carnalis. propter quā quot mala fi-
ant: Quot verba ociosa: Quot vagaza-
menti: Quot libri inhonesti. in domibus
clauum sunt: Quot vagationes mentis ad
missas: Secundum est delectatio rerum
temporalium: pro quibus quot vires com-
miserantur: Raptantur non sua. Non red-

duntur ablata. Ecclesiastici. l. 3. Qui tetige-
rit picem: inquinabitur ab ea. Tertium
est. Spes diu viuendi. O pater non mo-
riar tam cito. Aptabo facta mea. Bene co-
medo: et video sine oclia. Teneo bichie-
rum et non mihi tremat brachium: Quod
contra Ecclesiastes. 9. Nescit homo finem
suum. Dabius quo ad locum. Ad tem-
pus. Ad modum. Unde quidam. Non te-
condar may al ponte extremo. Lhe molt
ha inganato el ben saremo. Quibus mo-
dis tentet: videamus in. 2. misterio.

Ecundum misterium rē. Secūda
8 Alber. libro. 2. Comp. c. 2. tentat. 3.
modis.

Primo de omni crimine.

Secundo ex omni parte.

Tertio in omni tempore.

Primo rē. De. 7. vitijs capitalibus. Pri-
maz est superbia. Qui cum sit caput super-
bie. iuxta illud Job. 41. Ipse est rex super
omnes filios superbie. Ideo tentat homi-
nes de hoc. De hac tentant primos paren-
tes. Gen. 3. Eritis sicut dī: scientes bonum
et malum. Super quo Nic. de lyra. Nō est
credendum: q̃ Adam qui erat perit. sum⁹.
crederet hoc verbis serpentis: quia impossi-
bile hoc erat. sed ena que erat modici cere-
bri. Ceruel sodra de stopa: fidei prebuit. O
quot tentat de hoc vicio. In presentiarū. 3.
generationes personarum infestat. Pri-
ma est religiosorum qui de plaribus se la-
etantes depōmūt alios. Monachi glorian-
tur habere pro patre Benedictum in occi-
dente: et Basilium in oriente. Predicatores
et minores plura dicunt extollendo suos or-
dines. Veremitanī summe veneratur Au-
gustinum: induentes eum habitu suo. Ser-
uite se nominant precipuos seruitores vir-
ginis. Carmelite a mōte Carmelo. sub Be-
lia propheta. predicant habuisse instium.
Et ita vnusquisq̃ passionate et superbe or-
dinem suum alijs prefert. seculares scanda-
lizantes. Cum non valeat dicere. Ego sum
de ista religione. Contra tales act. 2. In ve-
ritate compi: quoniam non est personarū
acceptor deus sed in omni gente qui timēt
illū acceptus est illi. Secūda generatio
personarum: est presbyteroz seculariū: qui
se extollunt

se extollunt de celebratōe missarū. De can-
tu. Quod unus canter dalcias altero. Erē
plum mulieris. Que dum cantaretur a pre-
sbytero: in sabbato sancto. Exulter iam an-
gelica turba celozum. flebat asinum suum.
Quam cum videret sic flentem: cogitauit
q̄ fletet p̄e dulcitudine cantus: et vocis.
Finito sermone interrogauit quare sic fle-
ret. Respondit. Quia recordata sum asini
mei mortui. qui sic et ipse dulciter canebat.

Tercia generatio ē laycop. Qui de san-
guis nobilitate gloriant. O pater. Ego suz
de tali domo. a q̄ exiere milites. Adhuc er-
tat cassonus scripturarum. Domus nostra
antiqua. Pater meus: fuit signor Pandul-
fo. Parente stretto del Conte Borella. Co-
fin zerman de Facin can. Benimolo de Ja-
ni illa tela. Fradello jurado de Brazo da
Perosa. La mteicia nostra se extende p̄ in-
to. Al Zenona cum la casa Dozia. Al Bolo-
gna cum Imaluez. Quis es talis? Est vn⁹
poltronus: mortuus fame. Facecia. Ducis
Vene. Qui dū mare sponsaret in die ascē-
sionis quidam rñdit dum diceret. Quis suz
ego: rñdit. Dñs regni cypr̄. Itē. Quis sū
ego: Rñdit. Dñs maris. Rñdit quidā Ja-
nuēsis. Tu sey el caga sangue. O superbia
mundana. Dum vellet eū occidere: qdaz
ciues el spazono p̄ mato et sic euasit. Cōtra
tales. L. Flamincus p̄tra. P. Corne. Scip.
Ego enim nō in aliena gloria aut falsis so-
tune bonis. s; in p̄pria verac; ai fūte: no-
bilitatē hoīs esse existimo. Et vtero. ad Le-
lantia. Nobilitas sūma est apud deū: claz
esse virtutib⁹. Preterea sup̄biant mulieres
in vestibus. in nonis sojīs in recamaturis.
Et vna p̄e el cortello. Et alia el chianacor.
Desit eis la Tenata col martello: apperēt
maestre de sofina. Portāt cornua etiam: et
cerudellos. Dic mihi mīr. Ad quod signū
cognosceret Macharius et diabol⁹: vestiti
da remito: Lerte dñs. ad grīas et vngues.
Ita mulier ad cornua. Cōtra tales Salo.
Quantas vanitatis: et oia rē. 2⁹. Tentat
de auaricia. Per quā finat plūma. Et facit
suā deū robā. Nō curat de paup̄b⁹. rapit
aliena. Jō glo. i. plogo decretalū. Di. 47.
c. Bonop. Et i. 2int⁹. At iudices sine quocq;
suffragio. s. Cogitatio. Col. 2. Cupiditas ē

radit osum malo. Et quidaz vulgaris. E-
vna lupa. q̄e di tutti bramī. Sēbrana car-
ga ne la sua magreza. Q̄e molta gente. fa-
za viuere grāme. Et bñ: q; totū mūdū facit
volere. p̄quert: et lamētari: ipsa p̄sida auarī-
cia. Contra tales. Eph. 5. Oīs auarus non
h; p̄tē i regno dei et xpi. Dic auarus: et i fa-
turo: q; nec p̄ anima dicit p̄r nī. 3⁹. Tē-
tat de luxuria. Et qua inducit facere illicy-
ta. Pater cum filia. amicus cum amico. cō-
par cum commatre. Nō est amplius vere-
cūdia publice tenere concubinas. Sinitur
vxo: et nutritur la putana. cum mancis ru-
bris. Et sic perdit honores et res temporā-
les. Sato. Qui nutrit scortum. perdet sub-
stantiam. Ad propositū. Unde bene qdaz
dicit. Q̄i asini caza: et meretrice mena: non
vñ may de briga ne di pena. Contra tales
Aug. libro de conflictu victozum. O q̄ p̄u-
concubitus hora: pro qua perditur eterna
vita. Quarto. Tentat de inuidia. Et q̄
vnus inuidet alteri. Artisanus i artisanū.
Mercator i mercatorum. Nobilis in nobi-
lem. angustatur. dolet. Unde deberent gau-
dere: dolent. Quod contra p̄s. 9. Ethico.
Amicus se debet habere ad amicum: sicut
ad seipsum. Et xps Mat. xij. Diliges proxi-
mū tuū sicut teipsum. In hac ciuitate sunt
tria peccata. Superbia maxima. Pōnero
superbo. Inuidia per quam mulier ortula-
ni vult se equiparare mulieri docto. In
compassio: vel crudelitas et duricia super
pauperes. Mirum. Crescant quotīde au-
garie dominorum: nec deficit pompa.

Quinto. Tentat de gulla. El mal de san-
Biafo. O quot sunt: qui per vn boconeto:
andara cento mīa et negaria. s. Francesco.
Uadunt ad beccariam die sabbati: summo
mane. O compagno ten quel lachieto. So-
nera quel figadeto. Ad tabernam: volunt
de bona p̄naja. O cōpagno faciet tibi no-
cumentū oculis. Dicit ille. Melius est h̄re
oculos sgarbellatos. q̄ mori sū. Non guar-
dāt ad vigilas scōp: nec q̄ dragesi. Tales
figurant p̄ Esan: de quo Bess. 25. Qui fra-
tri suo Jacob vendidit p̄mogeniturā. pro
vna scutella lentis. Ad mīnus fuissent figa-
detti. Similes sunt illi Florentino: qui come-
dit pro .x. cum esset in conuulso et come-

Dominica prima

disset tanq[ua]m lapus: quasi vsq[ue] ad vomitus:
videns afferri ranas in quantitate: et lan-
te coctas: quarum ipse cupidus erat: indi-
gnatus dixit. In se de d[omi]no. Si mori de-
berem: partem meam volo. Tant[um] come-
dit q[uod] crepuit medius. Ideo D[omi]n[us]. inue-
nit eam in inferno. c. 6. infern. di.
Voy est adini mi chimaist ciacho. i. porco.
Per la damnosa colpa dela golla.
Come tu vedi la pioya mi siaccho.
Et lo anima trista non son sola.

Sexto tentat de ira. Et qua deus et san-
cti vituperantur. Quia in p[ri]mo. Eccl[esiastes]. Im-
possibile est indignantem. operari bona.
Et Prouer. 17. Ira non habet misericor-
diam. Et Lato dicit. Ira impedit animum
ne possit cernere verum. Exemplum illius
Aculant. Qui nouum genus blasfemie
inuenit. Et caga sanguine ventat. a fine que
portauit christum in egyptum. Contra ta-
les D[omi]n[us]. Irascimini et nolite peccare. Se-
ptimo de acedia. Et qua stat ociosus: et p[er]-
git ut non possit operari bona. Extra de
renunciatione. c. Nisi cum pridem. Ociosi-
tas et voluptas arma sunt hostis antiqui:
ad miseram animam captiuandam. Quod
exemplis patet. De D[omi]n[us]. ocioso quid fece-
rit. De Salo. De Sansone in sinu Dalide
O quot mala sunt sup[er] apotheca: dicun-
tur turpia. et verba ociosa. O iuuenes q[uod]
hic statis tota die ociosi? Sexto tetat et
omni latere. P[ri]mo autem: ut hominem de-
tineat a bonis inceptis. O quot sunt qui
bonam incipiunt per dies aliquot conti-
nuando: sed suam diaboli: cito desiciunt.
Secundo retro. Quia conatur deducere
hominem ad peccata preterita: ad vomit-
um ut canis. Tercio a dextris per prospe-
ritatem. Dentero. 33. Incrassatus est dile-
ctus meus et recalcitrauit. ut faciat homi-
nem obliuisci de deo. Unde. Quintus Cur-
tius. Fragilitatis humane: nimis in pro-
sp[er]is rebus obliuio est. Et Titus Livius. 2.
bello pu. Ferme cuiq[ue] sit. ut secunde res ne-
gigentiam creent. Quarto a sinistris. per
tribulationes. ps. Cadent a latere tuo mil-
le. Per aduersitatem. Et decem milia a de-
xtris tuis. Per prosperitatem. Quia plures ab-
utuntur prosperitate: ut de D[omi]n[us]. Salomo.

Quinto sursum. Quia ex peccato super-
bie sue: Adam tentauit. Et quo natura hu-
mana lapsa est. Sexto deorsum. Quia co-
natur hominem deducere ad perditionem
eternam. In vitis patrum. Interrogauit
Isacharius demon: de quo plus letaba-
tur in mundo: ridendo respondit. Quan-
do mecum deduco animam in infernum.
Tercio principaliter Tentat in omni
tempore. Et hoc quatuor temporib[us]. P[ri]-
mo in pueritia: ut incoet habitum vitiis.
Inobediens patri et matri. Ignorat Pa-
ter noster. Ave. Credo. cum tamen teneat
scire et doceri. De conse. di. 4. Nos au-
te omnia. Fugit ingrati. ladri. Quod con-
tra Ecclesiasticus 6. Filij tibi sunt: incarna-
illos a pueritia illorum. Ad vos clamo: o
pa- res: pro quibus rationem reddetis in
iudicio. Secundo in iuuetute: ut sequa-
tur concubinas. blasfemias. peruria. vici-
as. Que omnia inuenies acquisierant a
parentibus suis. Quid relinquo in testa-
mento: o pater filio tuo: Vere lanceas. ba-
lestras. arcus. tabulerium. cartas. datos.

Tercio tentat in decrepitate: ut non at-
tendant anime proprie: habens pedem iam
in fossa. et h[ab]ens oculos lippos et eat cu[m] bacu-
lo. Contra tales dicitur Jere. 3. Bonum est
viro se portauerit sagum ab adolescentia
sua. Quarto in somnis tentat. Secundu[m]
Tho. 22. q. 46. ar. 6. Cum sint tria somnia
Quedam a natura. Quedam a deo. Que-
dam a diabolo. De his somnijs homines
tentat. quando in eis apparet. In collatio-
nibus abbat[is] Moysi legitur de heremi-
ta: cui demon apparuit in forma boni an-
geli. Surge inquit ad laudandum deum.
Et aliquando portabat ei lumen: et dice-
bat. Nauis talis submersa est. ora pro ani-
mabus illis. quia sunt in purgatorio. Ta-
dem ostendit ei in visione celum apertum
et infernum. di. Nisi iudeus fias: non intra-
bis celum. Iudeus factus est. et damnatus.
Unde caute incedendum est. Quia dicit
Ecclesiasticus 5. Ubi multa somnia. ibi mul-
te vanitates. Et. 34. Ecclesiasticus. Multos
errare fecerunt somnia. Et. 26. q. 7. Non
inueniatur in te qui obseruet somnia. Cla-
ma contra seculares: qui si de facili p[er]-
t[er]ant.

C Septio

Sexto tentat in vigilia. Quia habet hanc potestatem ut aerem istum possit condensare. Quo facto visus deludat. Exemplum patet puelle. que oculis omnia videbatur equa. Monachi autem. s. Macharij comparentes ei rogant patrem pro ea. Respondit Macharij. Oculi vestri sunt delusi: non e equa sed mulier. Unde aperuit oculos illorum. Ad quod facit exemplum illud mirabile: i libro quod dicitur. Fortalitium fidei. Quod in regno francie. Cum tu dei maleficijs vteretur: accidit q quidam iudeus facinus est amicus cuiusdam ministri iusticie: quem oravit ut daret ei cor hominis christiani: fingens velle pro medicina. promittens ei. 30. coronas auri. Quod factum est. Extraxit autem cor a quodam christiano: quem iusticia exigente squartarat: et dedit vroz custodiendum. Mulier autem prudens cor potest dedit iudeo pro illo christiani. Iudeus autem credens se habere cor christiani: sepelivit illud in quodam campo latissimo: in quo paulo post venit magna multitudo porcorum. Qui mutuo bella concitantes: unus non remansit: quin se occideret. iudeus captus: dixit. Quod idem factum fuisset si cor hominis christiani fuisset ibi sepultum. Doc ideo inquit iudeus fecit: quia in vigilia demon me seduxit. Et quis o anima cara: de tot et tantis demon tentet. non tamet timere. Quia non potest nisi quantum tu vis. Unde Th. 2. di. 2. ar. 2. dicit. Licet demonis potentia sit maior: potestate hominis: tamen quo ad aliquid non est maior. s. quo ad liberam arbitrium quod cogi non potest. Nam homo est dominus suorum actuum. Demon autem non. Secundum Alber. super La. 3. bona sunt in demonibus. de quibus pro libito non possunt disponere: nisi in quantum a deo permittitur. Primum naturalis existetia. Sunt in natura pulcri. neq. quatu ad substantia sue nature sunt turpiores angelis bonis: et tamen in sua natura: substantia: et decore: non possunt hominibus apparere. Immo apparent: aut in corporibus assumptis in tali deformitate: q videntes contristantur. Et hoc virgo noluit videre ipsum in morte. Unde Th. supra: dicit. Demon non potest assumere aliam formam preter serpentis;

quando etiam seduxit. Scdm bonum est naturalis sapientia. qua vellent pira nos. ut omni astutia. Sed deus eos non finit. qui sua clementia illuminat nos ad vitandas suas fraudes: dolos. Tertium naturalis potentia. Possent facere miranda: deludere sensus hominis: verare corpora: spargere aquas maris super terram. Turbare tota machinas suffocare homines ruere domos. Sed deus sua bonitate non finit: nisi q. tu homo potest et resistere. Unde dicit Th. p. par. q. 114. Demon semel victus ab aliquo. non amplius eam tentat: nisi ad multum temporis. Et hoc duplici ratione. Primo divine clementie. q. seruos suos non patitur verari supra vires. Secundo ratione superbie. quia non potest pari superetur ab homine inferiore sue nature. Ideo Mat. 4. Demos qui tentavit xpm in deserto: amplius non molestavit usq. ad passionem. Ad quod facit exemplum illud mirabile de monacho Anastasio. Qui centum demones habuit. 40. annis ad tentationem. Quos post refectam tantum temporis habuit ad obedientiam: et subiectionem: ita q. ad eius preceptum: fecit monasterium pro. e. monachis: cum omnibus officinis. Aquas a longe deducetes per aqueducus subteraneos. Et Mat. 8. de quodam demone cu expelleret a quodam petijt a christo ingredi porcos. quasi non ausus per semet ingredi. Et Job. 1. De licetia dei fuit vexatus. Qui etiam non possunt cognoscere cogitationes hominum. Unde patet. Secundum.

Etiam dicitur q. Ad ipsas demones debellandum: sunt. s. remedia. Que etiam sunt necessaria ad defensionem vnius castri ciuitatisue debellate ab inimicis. Primum est. Succursus populorum. Secundum est. Prouiso munitionu. Tertium est. Resistencia inimicorum. Quartum est. Fidelitas militu. Quintum est. Sollicitudo custodie. Primum re. Luttas capitur ab inimicis: quando deficiunt milites et populi: qui eam defendant. Constantinopolis. Capha: Bosphina. Barra. Grecla. Thesalia. Maura. Peloponesu. Trabesonda. De ciuitates suere capte a Turcis. quia non suere

Hebdomada prima

defensate a christiano. Remediū istud opz
haberi contra demones: qui pugnant con-
tra castz anime nre. Et hoc est refugiu ora-
tionis. Quod patet figura: 7 auctoritate.
Primo figura. Exo. 17. De moise orate: qñ
populus pugnabat contra amalechitas: 7
ipse tenebat manus depressas. populus p-
debat. Et quando tenebat altas vincebat.
In signum q oratio est victoria contra ini-
micos. Secūdo auctoritate. Mar. 9. Hoc
genus demoniorū in nullo potest exire nisi
in oratione 7 ieiunio. Que oratio debet sic
ri. 3. generibus personaz. Primo Jesu chri-
sto. qui est advocatus apud patrem. Vero
nymus ad Eusto. Itaqz omni auxilio de-
stitutus: ad iesu iacebam pedes: rigabā la-
chrymis: crine tergebaz. Secundo Marie
Ber. In periculis: in angustis: in rebus du-
bjs: mariam cogita. mariam invoca nō re-
cedat ab ore tuo non recedat a corde. Ter-
tio omnibus sanctis. Job. 5. Voca ergo si ē
qui tibi respondeat. 7 ad aliquem sancto-
rum convertere. Tercio 7c. Ut bombar-
de. scilicet petri. passauolanti. zarabotani. ar-
chibasi. balesiri. Istud remediū cōtra de-
monez est humiliatio sui. Unde est q ples
non se corrigunt: Quia non se cognoscūt.
Lacta. c. 1. Dec. 11. prauitatis est cā: igno-
ratio sui. Antio. vidit totam mundū laqis
plenum dixit. O quis poterit vitare istos.
Responsum est. Antio: sola humilitas. Et
David de seipso. Humiliatus sum: 7 libera-
uit me. Diabolus est superbus: 7 humilita-
tem abhorret. Unde dixit diabolus Antio-
nio. Si tu vigilas: ego non dormio. Si ieiū-
nas: ego cibum non capio. in sola humilita-
te me superas. Tercium est 7c. Istud est
meditatio passionis christi. 2. Paralipo. 20.
Cū ignoramus quid agere debeamus: hoc
solum habemus residui: vt oculos nostros
dirigamus ad te. Greg. Si passio christi ad
memoriaz reducitur. nihil est adeo durum
quod nō equo animo toleretur. Figura v
Marath fluio. Eto. 11. Quartam est.
Fidelitas. Eph. 5. In omnibus sumentes
sentiam fidei. Quod signatur in quodaz li-
deli notario apud constantinopoli. De quo le-
git. Qu cū qdā mag⁹ duxisset eū ad qndā
locū vbi stabat maxima multitudo demo-
num. prius coram in throno sedēs: interro-

ganit si serues su⁹ vellet esse. At ille signa-
uit se di. Ego sum seru⁹. s. Trinitatis. Ad-
dito hoc nomine. Trinitatis visio signo
crucis: omnes diaboli fugerunt. Laz igitur
ad ecclesiam. s. Sopbie iussit imago chri-
sti que ibi erat oculos vertebat ad ipsum:
quocūqz tret. Nisi ipso facto diceret christ⁹.
Quia confessus es me coram diabolis: in
terris. ego confitebor te coram patre meo i
cellis. Quintum est 7c. Ut quando sunt
bone garde. Clamādo. O dal Torazo sa
bona guarda. O da la torre de soto. Istud
remediū est assidua bona operatio. Vbi
ro. de con. di. 5. Namqz. Semper aliquid bo-
ni facio. vt diabolus te semp inueniat oc-
cupatum.

¶ Feria. 2. Prime hebdomade 40. De iu-
dicio vniuersali.

Bunt hi in ^{sup}pli-
clum eternum: iusti autem
in vitam eternam. Mar. 25.
¶ Scdm sententiaz Aug.
si aliquis esset qui de tota
scriptura nihil aliud sciret nisi solum pñen-
tem lectionem: hoc solum sufficeret sibi ad
salutem. Impero che in essa cōtinetur bo-
num 7 malū. saluatio 7 perditio hominis.
Cum venerit inquit euangelista filius ho-
minis in maiestate sua: 7 omnes angeli cō-
eo: congregabuntur ante eum omnes gen-
tes. Secūdam Thō. in. 4. di. 47. Duplex
est iudiciū quo homo iudicatur. Unum
particulare: in quo iudicatur fm opa sua.
De quo Ecclesiastici. 41. Hoc iudiciū a
deo omni carni. Et Apo. 14. Opera enim
illoz sequitur illos. Aliud est vniuersa-
le: de quo hodie fit mentio. In quo congre-
gantur omnes gentes ante iudicem: bo-
ni 7 mali. Et quia vt habet philosophus ter-
tio Topi. Inest deo iusticiam facere. Jd
cuiuslibet dabit q suum erit. Dic est ille eg-
simus iudex: qui facta nostra omnibus no-
tificabit. Nauū. 3. Reuelabo pudenda tua
in facie tua: 7 ostendam cunctis gentibus
ignominiam tuam. Ecclesia. Liber script⁹
proferetur in quo totum continetur: vnde
mundus iudicetur. Iudex ergo cū sedebit
quicquid

quicquid latet apparebit: nisi in vitam remanebit. Sic est qui rationē eriget de anima nostra. Ideo scriptura Deutero. 4. Custodi tēpū tuū: et animā tuā sollicitē. Sic est qui rationē eriget de tempore. Ecclēsiastici. 6. Fidei conserua tēpus: et deeliua a malo. Cōserua tēpus: quia breue. p. ad Corin. 7. Tēpus breue est. De qua in 4. p. h. Nihil habemus de tempore: nisi nūc id est p̄sens tēpus. Quia p̄ciosus. Bernar. Nihil p̄ciosius tēpore. Lūz venierit inquit filius hominis congregare ante eū omnes gentes. Boni et mali. Bonis dicit p̄bū salutis. Venite benedicti patris mei: possidete vobis paratū regnū a constitutione mundi. Malis dicit verbum perditionis. Ite maledicti in ignem eternū. Bene dicant assumpta verba. Ibant hī in supplicium eternū. De quo iudicio tria sunt videnda.

Primum verificationis.

Secundum ordinationis.

Tertium consumationis.

Itēa primum. Queritur Dubium
e utrum iudiciū vniuersale: sit futurum: Ad hoc due opinionēs fuerē. Una est q̄ nō. altera q̄ sic. Prima q̄ nō sic probat. Iusticia requirit: q̄ vna res semel bene iudicata: bis nō iudicetur: vt patet. ff. de officio p̄toris. l. 1. Obs̄ruandum. Et. ff. de iudicijs in. l. i. iudex. Et. 30. q. 5. c. In dicantem. Ad p̄positū. Deus est iustus iudex: cum hominē iudicat in morte. iuxta illud. Apoca. 14. Opera enim illorū sequantur illos. Ideo iterum nō debet iudicare in vniuersali iudicio. Unde Naum p̄mo. Nō iudicat deus bis in id ipsum. Et hoc fundamētū Saducei mori sunt ad negandā resurrectiōem. Alia opinio dicit q̄ sic. Quia hōdiermā euāgelium loquitur de hoc. Ad hāc difficultatē. Respōdeo fm̄ Theo. s. Tho. in. 4. distin. 47. Et Magistru in. 4. di. 48. Et Aleran. 4. di. 48. Et Bona. in. 4. distin. eadem: ponunt hanc conclusionem. Quod iudiciū vniuersale omnino est futurum. Que probatur rationibus. Auctoritatibus. Ratione triplici.

Primo. Rōne diuine iusticie.

Secūdo. Ratione diuine sapientie.

Tertio. Rōne p̄fectōis humane nature.
Primo rē. Ad diuinā iusticiā pertinet malos perdere: et punire eos secundū demerita: vt patet. r̄g. q. 2. c. Cū deuotū. mā. Et. l. Ita vulneratus. ff. ad. l. agnam. Et. l. de fur. l. si quis. Et. ff. de penis. l. Si capitalium. Hec autem iusticia: cum sit p̄clarissima virtutum. vt habet p̄s. 1. Et hī martine habet reperiri in deo. Quia vt dicit. s. Tho. 1. par. q. 21. a. 1. Cum quo est Cōmentator. Omne quod est potissimū: deo est attribuendum. Si reperitur in hominibus: multo magis in deo. Sed nota scdm̄ Aiber. Qd̄ quattuor habent reperiri in deo que nullo modo possunt reperiri in homine taliter. Primum est potentia iusticia. Et hanc potentia ostendit mundo: quādo ipsum de nihilo patrauit. iuxta illud. Terram et mare tu creasti. Scdm̄ est sapientia infinita. p̄s. Omnia in sapientia fecisti. Ro. 8. O altitudo diuitiarū sapientie et sciētie dei. Tertium est misericordia quā ostendit mundo in expectatione peccatorum. Isa. 3. Expectat nos deus: vt misereatur n̄rī. Quartum est iusticia. Sed hanc mūdo plane non ostendit. Quod apparet. Vidimus enim mala fieri. Unus deus vituperat. Alius v̄sas cōmittit. Alius nigromantiā sequitur. Alius asasinat pauperes: verumtamen tales non puniuntur de scelerib⁹ suis. Unde Dāuid. Vidit impiū superexaltatū. Et alibi. Zelant super iniquos pacem peccatorum videns. Et Job admirans. 21. dicit. Quare impij viuunt sublimati sunt confortati sunt diuitijs vere dormit et sardus effect⁹ est. 30. 8. Ipse vero dormiebat. Ad p̄positū. Si iustus est. debet iusticiā facere in peccatore: in presentiarum non habet locū. ergo fiet in iudicio vniuersali. Aliter deus non esset iustus. Quod est impossibile. 2. Tm̄. 4. Bonum certamen certant cursus consumant si. ser. de rel. repo. ē mi. i corona iusticie. quā red. m̄. iust⁹ iudex C 2. rōe rē. Ad diuinā sapiā p̄tinet sublimare f̄tuos. Luc. 1. Exaltauit humiles. Quia vt habet p̄s. 4. Et hī. Honor est et b̄ctio reuerentē in testimoniam virtutis. In eodem. Solus bonus fm̄ virtutem: est honorandus. Ro. 2. Gloriā et honore q̄rentibus vitam eternā. Ad p̄positū. Dolce

Seria.ij.

qui in hoc mundo viuunt iuste fm lumen
rationis et obtemperant diuinis manda-
tis: merentur premium in testimonium vir-
tutis: vt patet p phm. p. ethi. Si oppositū
videm. Quidam lapidati sunt vt Zachari-
as. Sapphenas. Alij gladio transuerbera-
ti: vt Jeremias. Alij secti: vt Iſa. Alij ex-
coriati: vt Barth. Alij in crastula positi
vt Laurentius. Alij lacerate carnes: vt Al-
centius. Alij anni dentes: vt Apollonia.
Alij oculi eruti: vt Lucia. Alij mām-
le: in aſe: vt Agatha. Deus deuoto homi-
ni dat angustias. Hodie occidit pnceps. cras
equum. alia die aſellū. dat infirmitates.
Quum igitur bonis congrua premia hic a
deo non reddantur. igitur in iudicio quan-
do anima corpori contangetur: gloria et
contribuetur. Et ex hoc. vt habent Theo-
logi in. 4. anima habet naturale desider-
ium ad corpus suum. et cupit vniri corpori.
et clamant quotidie illud Apoc. 6. Usque-
quo domine veras et sanctus: non vindic-
tas sanguinem nostrum: Et per oppositū.
Illud iudicium fugiunt damnati ratione
huius vnionis anime ad corpus: propter
maiozem penam. Unde patet secunda ra-
tio: qđo iudiciū vlt est venturū. Tercio
scē. Nam humana natura est imperfecta
et anima non est coniuncta corpori. An-
de separatio anime a corpore est per ac-
cidens et contra eius naturalem inclina-
tionem. Quia vt habet phs. 2. de anima.
Homo constat ex anima et corpore. Et. 4.
Deceat. Homo mortuus non est homo: nisi
equiuoce. Ideo ad perfectionem spiritus na-
ture humane conuenit animam coniungi
cum corpore. Que coniunctio erit in iudi-
cio. Et per consequens erit iudicium vni-
uersale. Quam veritatem consistetur Pau-
lus. 2. Cor. 5. Omnes enim nos manifestari
opz ante tribunal xpi. Et. 25. dist. c. Qual
ē hic qđ egredis: talis in iudicio appe-
bit. Cū quella sede e iustitia. Et Aug. 20. d
ciuit. c. p. Tenet omnis ecclesia dei veri xpi
stima de celo esse venturam: ad iudicandū
viuos et mortuos. Et Hieronymus ad Alse-
lam de fictis amicis. Ante tribunal xpi
stabinus: ubi apparebit qua mente quis
uixerit. Et Ber. quadam epistola. Veniet
dies illa. quando plures valebunt pura cor-

da et astuta verba: conscia bona et mala
pia plena: quoniam quidem iudei ille nō
flectetur bonis nec salietur verbis. Unde
patet veritas. Ad argumentū. Respon-
det. 1. Th. in. 4. d. vbi supra. Omnipotēs
deus in iudicio bis non iudicat hoies. Si
enim punit animas in morte. non punit to-
tam hominem. Quia anima non est homo
sed pars hominis. Ideo cum totus pecca-
uerit corpe et anima: totus puniendus ē:
aut premiandus. Iudiciū quo nunc iudi-
cat. iudicatur anima non corpus. Ut igitur
finietur aut damnetur in viroq; homine:
oportet iudicium esse venturum. Unde pa-
tet primum mysterium.

Secundum rē. Ordinabitur autem
iudicium fm Th. quo ad tria.

Primo. quoad locum.

Secundo. quoad aspectum.

Tercio. quoad modum.

Primo rē. Quia super montem stabit
et in valle Josaphat. que inter montē syon
et oliueti sita est. De quo Joel. 2. Adducā
omnes gentes in valle Josaphat. et disce-
ptabo cum eis. Sed dubium querit. Quo
modo est possibile qđ ibi stet tantus popu-
lus: cum vallis illa sit parua: Ad quod
dicit magister in. 4. Quod quot quot ho-
mines poterunt ibi stare. ibi erant. Alij ho-
mines circa vallem erant. Alij propinquius. quā-
dam ho remotius. De sanctis ho dicit: qđ
erunt in aere cum xpo. iuxta illud aposto-
li. p. Thesa. 4. Rapiemur cum illis: obutā
xpo in aera. Et ita dicit. 1. Th. in quolibet
9. ar. 2. Secundū ordinabitur rē. Quia
sunt visuri xpm boni et mali. Sed nota fm
Theologos. qđ boni videbant eum in glo-
ria diuinitatis et humanitatis cum lucan-
ditate cordis: qđ in proximo gloriam expe-
ctabant. iuxta illud Iſa. 33. Regem in de-
core videbunt. Sed per contrarium mali
videbant in humanitate in forma terribi-
li: priuati visione diuinitatis. iuxta illud
Iſa. 5. Tollatur impius ne videat gloriam
dei. Et qua visione o anima cara: grandis
erit planctus illis reprobis. De quo Chri-
so. super Mat. Plangent iudei videntes
vniuentem et iudicantem: quem quasi mor-
tuum existimabant. Plangent gentiles. qđ
vanis disputationibus decepti stultitiam
perauerunt

putauerunt deum colere crucifixum. Plā-
gent xpiani peccatores: qui magis disce-
rūt mundum q̄ deus. Pratica super istas
generationes. Fac orationem o xpiane. vt
det tibi gratiam deus plangendi peccata
tua hicne fleas in valle Josaphat. Quod
bene Job petebat. r. c. Dimitte ergo me
vt plangam paululum dolorem meum. an
teq̄ vadam ⁊ non reuertar. Tercio or-
dinabitur rē. Contemplantur doc. q̄ ad-
ueniente mundi fine. qui soli deo est cogni-
tus: vt dicit. l. T. p. 4. di. 43. ar. 3. Christus
iesus cui concessum est a patre facere hoc
iudicium: ipsius manifestabit matri sue. an-
gelis. apostolis. ⁊ omnibus animabus san-
ctis. Mater mea inquit ⁊ vos serui mei:
aduenit tempus quo mandum iudicem:
vt electi mei premittantur in celo: ⁊ reprobi
crucientur in inferno. Et vos angeli prepa-
rate ad hoc negotium peragendum. Ad vo-
ces eius letabantur omnes. Et ratione ius-
tissime. Iuxta illud. ps. Letabitur iustus: cū
viderit vindictam. Et ratioe premij: quia
premiū expectabant. Et sicut rex tēporal'
in regno suo. ⁊. solet obseruare: quando va-
dit dare aliqua sententiam diffinitiuam:
Ita rex spiritualis xps iesus: hec obser-
bat. Primo premittantur tibi scilicet cum ta-
bis. qui habent citare partes. Secundo p-
mittantur serui ⁊ domicelli. Tertio associa-
tur ipse cum suis senatoribus. ⁊ cōmensa-
toribus. Ita xps faciet. Primo premis-
ter tibi scilicet. Qui erunt quatuor angeli.
dicentes alta voce ad quatuor partes mū-
di. Surgite mortui: venite ad iudicium.
Sic ad occidentem: ⁊ alias partes mundi
Et subito omnes anime que sunt in para-
diso. ⁊ inferno ⁊ alijs locis disperfi: vestiēt
corpora sua: ⁊ ministerio angelorum colli-
gētur pulueres. ⁊ contangentur animab⁹
suis ⁊ sic fiet generalis resurrectio corporū.
De hac Tuba loquitur apostolus. p. Co. 1.
5. Canet enim tuba. ⁊ mortui resurgent.
Utrum autem illa tuba erit materialis:
aut non. Duplex est opinio. Una Ric. 4.
di. 43. Hoc huius tube non est causa effici-
ens reformationis corporum. qz impossibi-
le est. q̄ tuba habeat hunc effectum: erit ta-
men instrumentū diuine iustitie. ita q̄ est
materiales. Alia opinio est T. p. super epi-

stolas Pauli. Qd vol istius tube est vor
christi. Sed dicitur tuba instar tube ve-
teris testamenti. que habebat conuoca-
re homines ad monendum castra: ad con-
cilium. ⁊ huiusmodi. Ita vor xpi ad cōdu-
cendum homines de sepulchris ad iudici-
um. Que vor erit valde terribilis. Et nō
inmerito. Quia si xps mortalis fuit tam effi-
cat ad resuscitandum lazaram: quando vi-
rit lazare veni foras: quanto plas immor-
talis: Figuratiue de hac voce habet Bn.
3. Si adam tinnit vocem dei. Adaz vbi es
⁊ abscondit se: ⁊ tamen illa vor erat mise-
ricordie vt parceret illi: si ventā postulasset
quantomagis timebunt reprobi: qui in in-
ferno erunt dammandi vocem dei: que erit
seuere iustitie. De hac voce Hieronymus.
super Mat. Quotiens diem iudicij consi-
dero: toto corpore contremisco. Sicut enī
comedam sine bibaz. sine aliquid aliud fa-
ciam: semper videt illa tuba terribilis inso-
nare auribus meis. Surgite mortui: venite
ad iudicium. Secundum quod facit:
est quia premittit domoscellos: cum insignis
regis. Sic xps premittet omnia instrumen-
ta passionis que intra se erant reformata.
Cum cruce. corona. lancea. ⁊ alijs. Et hoc
ad confussionem peccatorum. De hoc loq-
tur Mat. 24. Signum filij hominis appa-
rebit i celo. De quo ecclesia. Hoc signū er-
gis erit in celo: cum dominus ad iudicandū
venerit. Quale hoc signū o Pat. Elmar-
zocbo: La Bissa. La sega. La lupa. La
la blācha e negra. Non. Sed arma christi.
Contra dominos temporales qui nunc nō
crucem sed insignia sua sua in capillis ⁊ ec-
clesijs ponūt. Unus pro arma sua. vn papa
gallo. Alius la mozaia rē. Sed querit ani-
ma cara dubiū: Quis feret hoc verillam
crucis: Quidaz predicant q̄ Jo. baptista.
Alij q̄ Petrus. Alij q̄ Paulus. Alij autē
magnis vocibus. Franciscum extollant:
quem sic etiam depingunt. Clama. Pacta
pacta. pacta. Qz Theologi volunt q̄ erit
ministerio angelorum. Tercium quod
facit rex est: quia de palatio suo descen-
dit cum multis. Sic xps quoqz: cūz ma-
tre sua. angelis. ⁊ tota curia celesti. veniet
super montē oliuet: Iuxta illud Isa. 3. Do-
minus veniet cum senatoribus terre. Et sic

Hebdomada prima

sancti resumptis corporibus obuiam stent
xpo in aera. Et sic erunt a dextris boni: ma-
li autem a sinistris. Sed dubium queritur.
Vtrum mali resurgent in hoc iudicio: Qui
busdam videtur qd non: per verbum Ds.
Non resurgent impij in iudicio: neq; pecca-
tores in consilio iustorum. Ad quos respō-
dent Theologi. Qd in isto iudicio: erunt
tres differentie personarum. Quidam iu-
dicabunt sed non iudicabuntur: vt aposto-
li. De quibus. Mat. 17. Sedebitis et vos iu-
dicantes. s. tribus israel. Quidam iudica-
buntur ad gloriā suscipiendam. Et qd erūt
boni. Quidam iudicabuntur ad damnati-
onem eternam. et hērant mali. Surgent er-
go tam boni qm mali. Sed dubium queri-
tur. Surgent ne pueri: qui cum peccato ori-
ginali decesserunt. Respondeo qd sic. Sed
ad quid. Respondeo fm Alber. ad facien-
dum duo. Primum ad reassumpciōem su-
orum corporum: qd vt dictum est supra pma
parte. Natura anime est vt velit coniungi
corpori: quia est forma sua. Secundum ad
accusandū parentes: quorum defectū mor-
tai sunt sine baptismo. Clama contra ma-
tres. O si ponerentur aures ad lactibula
audirent voces puerorum occisorum cla-
mantium: vendeta vēdeta o dlo: cōtra ma-
tres nostras crudeles. Ad propositum re-
deamus. Mali ergo erunt a sinistris et bo-
ni a dextris. Et quia vt habet Thō. 22.
q. 57. ar. 6. Et. ff. de officio p̄sidis. l. Illi
tas. Iudex non debet iudicare nisi fm al-
legata. Ideo p̄tra reprobos. 6. testes erūt.
Prim⁹ erit natura angelica. Job. 20.
Reuelabunt celi iniquitatem eius. Ideo
dicitur Luc. 21. Qd virtutes celorum mo-
uebuntur. i. potestates angelice: vt pecca-
tores accusent. et contra eos testimoniam
ferant. Practica super omnes status pec-
catorum. Et contra mulieres dali manege-
rosi. Secundus erit Demon. De quo Au-
gustinus. Dicturus est eni ille aduersarius
noster in iudicio. Equissime iudex: iudi-
ca hunc esse meum ob culpā: qui tuus no-
luit esse per gratiam. Tuus per naturam:
meus ob miseriam. Tuus ob passionem:
meus ob suasionem. Tibi inobediens: mi-
hi obediens. Al te accepit immo: talitē

stolante me accepit pannosam qua inda-
tus est tantam. Tuas vestem dimisit: et cū
mea huc venit. Equissime iudex: iudica
hunc meum esse: et mecum esse damnandū
Ille. Tertius erit conscientia. Ro. 2. Te-
stimonium reddente illis conscientia ipso-
rum. Hiero. ad Ocea. Alderis dies illa i q
facta nostra quasi in quadā tabula: picta
monstrabantur. Quartus erit totus mō-
dus. Grego. in homelia. O q anguste tūc
erunt vndiq; vie reproborum: superi⁹ erit
iudex iratus: inferius torrendum chaos: a
dextris peccata accusantia: a sinistris insi-
nita demonia ad supplicium trahentia: in-
tus conscientia mordens: foris mundus ar-
dens. Miser petō: sic deprehensio quo fa-
giat. Quittas erunt corpora celestia.
Luc. 25. Erunt signa in sole et luna et stel-
lis. Primo in sole: non quo ad p̄uatiōem
luminis cum sit naturalis: sed sicut eclipsis
vniuersalis. per dñnam virtutem. Secū-
do in luna: et non dabit lumen suum: cum
illud habeat a sole. Tercio in stellis. quia
cadent de celo: non quantum ad earū sub-
stantiam: cum sint incorruptibiles: sed fm
apparentiā: quia comas igneas emittēt.
Preterea vt habet Hieronymus: dicit se
vidisse in animalibus hebreorum de. 15. si-
gnis que habent precedere hoc iudicium.
Et q prima die maria omnia se erigēt. 15.
cubitus supra omnes mōtes. Secundū in
scdā die in profundo descendet. Tercium
qd sient terremotus tam magni qd omnia
alta edificia prostermentur. Que signa bre-
uitatis causa omisso. Quibus premisis
exhibitis ab omnibus partibus mundi.
et ascendet super omnes montes ac purga-
bit oia: iuxta illud. ps. Ignis ante ipm pec-
det et inflamabit i circuitu inimicos eius.
Terra etiam plana et omnia elia purgabi-
tur. Sole stante in oriente. et luna in occi-
dente: vt fuerunt creata. Cessabit omnis
motus. Antichristus occidetur ab archan-
gelo Michael: et fiet mundus nouus: fm
illud Apoc. 21. Vidi celum nouum et terrā
nouā. Et fm Alber. Veniēt parui in ali-
quibus latibulis huius mundi non condē-
satis aquis: qui dominū deum laudabāt:
vt ipse ponit super Luc. Unde patet. 2.

Tertium

Etiam dicitur rē. Iudei christus
testibus auditis ad electos se ver-
tet dicens eis. 3. verba.

CPrimum. dicitur benedictionis.

CSecundum. dicitur benedictionis.

CTercium. dicitur benedictionis.

CPrimum rē. Venite o mater mea q̄ me
genustis. portastis. lactastis. Et vos omnes
sancti qui in hoc seculo certamē habuistis.

Venite: quia tempus gaudij est. O verba
consolatoria. **C**Secundum dicitur bene-

ditionis. In verbo benedicti. A patre. A
filio. A spiritu sancto. **C**Tercium premi-

ationis. In verbo possidete. Regnum in
quo nulla tristitia: sed summa iocunditas.

In quo nulla malitia: sed summa alacritas.

In quo nulla penuria: sed summa vber-

tas omnij boni desiderabilis. Et subdet
causā tanti boni. vi. Esuriam enim rē. Ubi

enumerat solam opera misericordie. Sed

q̄ris o anima cara: quare simpliciter sit mē-

tio in hoc iudicio de operibus charitatis?

Respondet Ambro. li. off. vi. Omnis sum-

ma r̄piane religionis ac discipline: in mis-

ericordia et pietate consistit. Contra tenaces

et auaros. Deinde vertet se ad malos cum

voce terribili: totus turbatus. Et tu frater

N. inclina caput tuum tantisper in oculis:

ad terrorem vi. O ingrati. Ego ppter vos

factus sum homo. Incarnatus. derisus.

mortuus: et vos in omnibus inobedientes

mibi fuistis. Quapropter audite vba mea.

Clama cōtra usurarios. et omnes vitulos

in hoc puncto. Ite maledicti in igne eter-

num qui paratus est diabolo et angel eius.

Tunc dicent mali. Da nobis tuam benedi-

ctionem. Quibus ille. Non: sed maledicti-

onem. Secundo. Da nobis aliquem locū

refrigerij. Quibus ille. In ignem. Tertio.

Da nobis breue terminum. Ille. Eternū.

Quarto. Da nobis aliquam bonaz dulce

foederationem. Ille. Qui paratus est diabolo

et angelis eius. quasi volens dicere. Pro ve-

stro domino habebitis luciferum: pro ve-

stro: alios minores diabolos. O vox terri-

bilis. O vox que trapassabat corda. O vox

fora de ogni speranza. Quibus dictis: ma-

eternam. Cantando Te deum laudamus.

Et tu frater. N. pone corrigiam ad collū.

uertendo ad crucifixum faciem: fac ora-

tionem dicens. Te precor o Jesu pio. per

illum amorem quez talisti omni generi hu-

mano: pro quo reliquisti paradisum et ve-

lucisti te carne ac nostra miseria. Te precor

per labores et angustias quas .33. annis

pro nobis portasti. Te precor inquam per

illum asperitū et ignominiosum supplici-

um passionis tūe quam sustinisti pro nostra

victima liberatione: ut populum istum in de-

terra tua collocare digneris. Et tu o maria

indisecta aduocata nostra. imploza et obtri-

ne nobis istam gratiam: ut dum sumus in

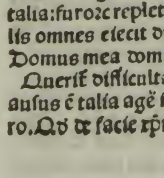
hac lachrymarum valle faciamus talez pe-

nitentiam nostrorum peccatorum q̄ de nu-

mero electorum esse possimus.

Seria. 3. prime hebdomade quadragesime

De oratione.

Cum intras

set iesus in hierosoly-

mam: cōmota est ciui-

tas dicens. Quis est h-

Mat. 21. populi autē

dicebant. i. inferiores.

Hic est iesus prophe-

ta a nazareth galilee. Et ingressus est tem-

plum. Quia ut dicit glo. exemplum nobis

dabat ut similia faciamus. Mat. 6. Pri-

um querit regnum dei. Et postq̄ iuit in

templum eijcebat omnes vendetes et emē-

tes: de templo. Secū sententiam Tho. in

catheza. Sacerdotes et auaritia ordina-

uerant: ut in portica Salomonis onēs et bo-

ues et colombe venderentur. ne se; aliquis

ex defectu hostie animalis sacrificia inter-

mittere cogeretur. Videns autem christ⁹

talia: furore repletus facto flagello de santi-

lis omnes elecit dicens. Scriptum ē enī.

Domus mea domus orationis vocabitur.

Queris difficultas a doctoib⁹. Qd xps

ausus ē talia agē si timēs eos: Rādet vie-

ro. Qd de facie xpi: qdam fulgor mirabilis

Hebdomada prima

exibat qui omnes in terrorem convertibat:
et ei contradicere non audebant. Et nunquam
legimus quod christus tantam vindictam exer-
cuerit: sicut nunc. Multa enim opprobria
sepe auduit: et nunquam vindictam expe-
tuit. Ut quando ei dictum fuit Jo. 8. De
montu habes, tamen nunc turbatur: Unde
hoco bone Iesu: Bndet Albertus: quia a
lie iniurie erant sue proprie: ideo eas nola-
it vindicare. Ista autem erat iniuria patris
ideo ea seare vindicavit: ut doceret nos in-
iurias proprias debere dimittere: iniurias
vero dei vindicare seare. Unde dicit eis.
Scriptum est. Domus mea etc. Ecclesia est do-
mus dei: quia ipsa habitat modo singulari.
Unde. 2. Para. 6. Elegi locum istum: ut sit
nomen meum ibi in sempiternum. Sed con-
queritur. Nos autem fecistis illam spelun-
cam latronum. Accesserunt ad eam ceci et clau-
di: et sanant eos. Pueri hoc videntes: cla-
mabant. O sanna filio dauid. Et hoc indigna-
ti scribe d. Audis ista isti dicunt: Atque. Nu-
quam legistis. Et ore infan. etc. Secum Al-
ber. fuit honoratus ab angelis. a magis. a
pastoribus. a Simeone. ab Anna: restabat
ut a pueris honoraretur. Et relictis illis. abi-
it foras extra ciuit. ibique docebat etc. Appli-
ca. De oratione erit sermo. De qua tria sunt
videnda mysteria.

Primum dicitur. necessitatis.

Secundum dicitur. utilitatis.

Tertium dicitur. potestatis.

De prima Dubitatio queritur. Utrum
a sit necesse orare: Circa hoc sunt du-
plex opinio. Una antiquorum phosorum
Episcopo. Stoicorum. Egyptiorum quod
non. Quod probant dupliciter. Primo sic.
Necessitas orationis est ad hoc: ut intime-
mus ei a quo petimus illud quo indigemus.
Sed Mar. 6. dicitur. Scit enim pater ve-
ster celestis: quia ipse omnibus indigetis. ergo
non est conueniens deum orare. Igitur etc.

Secundo sic. Per orationem flectitur ani-
mus eius qui oratur ut faciat quod ab eo
petitur. Sed animus dei est immutabilis
et inflexibilis: iuxta illud Mal. 3. Ego deus
et non mutor. Ergo non est conueniens ora-
re deum. Altera opinio: dicit quod sic. Quia
hoc in euangelio christus dicit. Domus
mea domus orationis v. Ad hanc difficul-

tatem responderet secundum Th. 2. 2. q. 83.
a. 2. Allex. 4. sum. Ric. 4. dist. 15. quod oio inter
cetera bona: homini est maxime necessaria
ad salutem. Que conclusio egregie proba-
tur. 3. medio. Primo ratione. 2. Auctorita-
te. 3. Exemplis. Ad rationem. Con- est phi-
losophi. 2. phi. quod nihil potest tendere in fi-
nem: nisi per ea que sunt ad finem. Exempla
de infirmo qui non potest sanari: nisi per me-
dicinam. s. per dietam et medicinas. Et de cultore
vinee: qui non capit vinum: nisi prius vi-
neam colat. Ad propositum. Finis non est de-
us: ut habet Theologi in 1. sen. Ad quem fi-
nem non possumus peruenire: nisi per me-
dicinam. Quod ut dicit phs. 10. Ethic. Non perueni-
tur ad finem nisi mediis: s. medijs. Qui
finis est summe natus: iuxta illud. 2. ph. Finis
monet agentem. Qui finis non solum cadit sub
diuina providentia: sed etiam debita neces-
saria ordinat ad ipsum finem. Sed que
sunt illa: Respondetur Mar. 19. de illo legispe-
rito d. Quid faciendo vitam eternam pos-
sideo: Qui christus. Si vis ad vitam igre-
di: serua mandata. Illa prattica. Non cre-
das o claus. quod sis scriptus in libro vite abso-
lute et simpliciter. Petrus saluabitur. Mar-
tinus. Nicolaus. sed cum conditione: medi-
antibus medijs ieiuniorum. elemosinarum.
lacrimarum et humilitatis. Quod ut dicit Ni-
colaus de lyra super 3. Reg. 9. quod promissio de-
diuine sunt conditionales. Et Th. 1. m. q. de
veritate. q. 23. a. 8. quod si deus reuelaret aliquid
suam salutem. debet intelligi sub conditione
si bene agat. Et per oppositum: damnabitur
si male agat. Quod Aug. ostendit in libro de
predestinatione sanctorum dicens. Fit autem
conditionaliter predestinatio dei. Prede-
stinati sunt omnes boni ad gloriam: ea con-
ditione si fidem teneant. si obedientiam.
si patientiam. si pacem: usque suam condi-
tionem. Ubi Augustinus concludit. quod neces-
saria sunt media ad salutem. Inne que pre-
cipuum est oratio: non ut diuina voluntas
mutetur cum sit immutabilis: iuxta illud Bo-
etij. Stabilisq. manens dans cuncta mone-
ri. Et Augustinus de natura boni. Solus
deus est immutabilis. Et vnde dicitur. Meta.
Deus est mouens omnia immobilis. Sed
ut obtineatur precibus nostris quod ipse
ab eterno disposuit dare. Teste Gregorio.

4. Diu.

4.º dialogo. Et. 23. q. 4. c. Obtineri ne
quaß possunt que predestinata non fue-
runt. sed ea que sancti viri orando efficiunt.
Ita predestinata sunt ut precibus obtinean-
tur. Nam ipsa quoque perennis regni pre-
destinatio ita est ab omnipotenti deo dispo-
sita: ut ad hoc electi et labore perveniant.
quatenus postulando mereantur accipere
quod eis omnipotens deus ante secula dis-
posuit donare. Prætica notabilis. Promi-
sit ab eterno deus dare Laurentio paradisi
sum. sed mediante martyrio. Sic apostolus.
sic religiosis. sic divitiis mediante elemosina
pauperi mediante patientia. Quod patet si-
gura: de Cananea que a sinibus terre Ty-
ri et Sidonis egressa. ad Iesum accessit: postu-
lans pro filia sanitatem. Misere mei fili
David. Cui Christus. duritias ei ostendit.
Primum. quia verbum ei non respondit:
tanquam fatuam eam reputans. Secundum
duritiam: quod ouem diaboli appellavit. Ter-
tium. quod catulas eam dixerit. tamen concessit ei
quod petebat. O mulier inquit: magna est
fides tua. fiat tibi sicut vis. Ad propo-
situm. Si ab eterno deus promissit huic cana-
ne salutem fuisse: quare ipsa fatua dicitur et tot
approbata? Ad quod dicunt Theologi.
Quod opus erat: quia sic ordinatam erat
ut medianibus medijs orationis et lacry-
marum. salutes fuisse impetraret. Contra ac-
cidiosos qui nolunt facere bona. dicit. Quod
che dio a ordinato: conveni che fia. Bene di-
citur. Ordinauit enim quod plangas. eas ad vi-
tutem. predicationis audias. resiliens ma-
le ablata. ultraque proximo non factas. Co-
cludamus ergo sic. Per debita media per-
venitur ad finem. sed inter omnia sacrilicet
um orationis est potissimum. ergo oratio est
necessaria. Secundo probatur. Auctorita-
te quadruplici. Primo divini. Vbi dicit.
commendans orationem dicit. Subditus
est domo: et ora eum. Et Tob. 12. Bona
est oratio cum Iesum. Et. 1. Petri. 3.º. Om-
nes unanimes in oratione estote. Et Jac.
5. Orate pro invicem ut saluemini. Et do-
ctor gentium Paulus. Col. 4. Oratori ista-
te: vigilantes in ea. Et Christus in euange-
lio. Luc. xi. Petite et accipietis: querite et i-

venietis. Et deus per os dicit. 33. Clama
ad me. et ego exaudiam te dicit dominus.
Quantum sit deo carum quod cum oremus et
apparet ex eo quod nos tamen liberaliter ipse in-
nuat ad petendum. Pater sunt qui inuicem
ut ab eis petatur. sed multi sunt qui sagi-
unt ne ab eis petatur. Refert Seneca. quod pa-
per Lynceus ab rege Anthigono petiit ta-
lentum. Respondit ille. quod plus esset quam sibi
Lynceus committeret. Petiit denarium. Re-
spondit ille. minus esset quam regem deceret
dare. Et sic turpem viam excusandi inue-
nit. Cum potuisset dare denarium tanquam el-
emum: et talentum tanquam rer. Deus autem non
se excusat. sed omnes ad petendum inuicem.
Immo vix inuenies ad quod tamen nos sua-
deat. Facit orationi. Ideo Aug. Non tamen
hortaretur ut peteremus: nisi dare vellet.
Erubescat humana pigritia. plus ille vult
misereri: quam nos a miseria liberari. Secun-
do. Auctoritate Cato. De conse. dist. 1. l. c.
Quid stamus. De conse. dist. 5. c. Non medio-
criter. c. Nunquam. Et dist. 36. c. Siquis. Et. 1.º.
q. 1. c. Duo sunt genera. dicitur. Sine inter-
missione vigilet sensus: pariterque animus
ad dominum tendat. Tercio Auctorita-
te Cuius. L. de precibus Imperatorum offerre
dicit. Nec damno. Et. L. de diversis re-
scriptis. l. vniuersa. Quarto Poetali. In
uenalis. li. 4. Orandum est ut sit mens sa-
na in corpore sano. Fortem posse animum
mortis terrore carentem. Et Quintus pro de
arte. Flectitur tratus voce rogante deus.
Et Boetius li.º. de con. Ut Platonis placu-
it: in minimis quoque rebus: divinum est au-
xilium implorandum. Ut patet etiam per
Cale. li.º. 2.º. c. 1. Et li.º. 5.º. c. r. O quomodo
staret Italia. Lombardia: propter tot mala
que sunt: nisi essent orationes servorum dei.
Et tot conventus huius civitatis?
Tercio probatur. Exemplo. Et Cronica
ordinis de beato Dominico qui quatuor
habuit novissimos. Unus erat valde humi-
lis. Alius valde patient. Tertius erat audi-
tus audire sermones. Alius libenter ora-
bat. Quadam vice deum oravit. ut diceret
et horum conditionem. Cui apparuit an-
gelus in persona dei. d. O Dominice: primus
d. 3

Hebdomade primē

me cepit: Secundus me tenet. Terti^o me ligat. Quartus me volat: et mena ubi vult. Oratio sancta: que deum facit far al suo modo. Respondeo ad argumenta. Ad pri^{mum}. Dic q^{uod} non est necessarium nos deo porrigere ut ei nostras indigentias manifestemus: sed ut nos consideremus in his ad diuinam auxilium esse recurrendum. Sine quo nihil facere possumus. Ad secundam. Dic q^{uod} oratio nostra non ordinatur ad mutationem diuine bonitatis: sine dispositio nis. Sed ut obtineatur nostris precib^{us}: q^{uod} deus disposuit: ut dictum est supra.

Secundus principale. et sunt quin que utilitates orationis.

Prima. e malor^{um} culpe remotio.

Secunda. est malor^{um} culpe liberatio.

Tertia. est demonum oppressio.

Quarta. est bonorum fortune acquisitio.

Quinta. est bonorum gl^{orie} collatio.

Prima dicitur et. Secundum Theolo gos. Culpa non potest tolli nisi per fidem: ut credas te male fecisse: et per contritio nem que est annera fidei. Qui effectus p^{ro} cedunt ab oratione. Unde Sap. 8. Et ut sciri quoniam non possunt esse cōtinens, absq^{ue} in domum et exorant illam. Liberat a malis culpe. Quod patet exemplis. Ero. 32. Congregatus est populus aduersas aa ron: dum esset Moyses in monte synay. Fac nobis inquit deos alienos qui nos precedant. Accipiens autem aaron orna menta mulierum et in fornace proficiens vi talus erant. ope diabolico, quem populus adorant diceb^{at}. Isti sunt d^{eu}i tui israel. Fra tus dominus: dixit Moysi. Dimitte me ut frascatur furor meus contra eos. Cui Moyses. A signor nō: far ne egypti dicant. Callide eduxit eos ut interficeret in deser to. Qui descendens de monte. tabulas fre gisse lapideas ad radicem montis. et arri piens vitulum combussit. et cōtrinit in pul uerem. et in aqua sparsit. Et ex ea potū de dit filiis israel. Ubi dicit magister in histo ria scolastica. q^{uod} color auri remansit circa ora illorum qui erant culpabiles: ita q^{uod} bar be eorum videbantur auree. et sic ab alijs distinguebantur. et ita. 23. milia fuerunt

percutti. Reuersus est iterum Moyses ad dominum in monte et orauit dicens. Absce dro: peccauit populus peccatum grande. di mitte eis hanc noram. Cui remissa est to ta culpa. Preterea in testamēto nō. Mag dalena. Publicanus. Petrus. ven iam ob tinuerunt fructu orationis. Ideo Eusebi us de Transitu Hieronymi. Orationibus instate continuis: quia hominem a terra subleuat. gratias a deo obtinet. et facit euz deo loqui. Exemplar fratris nostri qui me diolani raptus: cum virgine loquebatur. Et de fratre Constantio qui visus est a ter ra eleuatus. Pater quomodo possibile est hoc: Cape similitudinem de lambro. q^{uod} virtute caloris attrahit paleam ad se. Sic eoz hominis virtute orationis a terra ele uatur. Tu laudas pater fratres tuos: et nō alienos. Respondeo: praticam non habeo de alijs. Secunda utilitas et. Secundum Theo. in. 2. Et Lano. 24. q. 2. c. Non tur bas. Et. 16. q. 1. c. Renertimul. Et. di. 19. c. Anastasius. Et per iuristas in Auen. Et non luxurientur contra naturam. col. 6. Et per scripturam. Leuit. 26. Amos. 5. Angu stie. fames. penurie. pestilentie. a deo ene niant. propter peccata et scelera: iuxta il lud Grego. in collecta. Nulla nocebit ad ueritas. si nulla dominetur iniquitas. Et David. Iniquos odio habui. Et vulgo di ci solet. Preterea pp peccata veniūt aduer sa. Sed ab his malis oratio eruit. Baruch 4. Clamate ad dominum. s. per oratione: et eripiet vos. s. a malis. Quod claret exem plis. Primo David. 2. Re. vii. Cui ex pec cato superbie: data est ei optio a domino. Quia peccasti o David: elige tibi de trib^{us} vnum. Aut septem annis veniet tibi fames in terra. Aut tribus mensibus aduersari os fugies propter bellum. Aut tribus die bus erit pestilentia in terra tua. Qui poti^{us} no pestem elegit. et mortui sunt de populo 7. milia. Sed dubius queritur. Quare hoc flagellum magis elegit: Respondet Do minicus Tolosa. Noluit famem quia tū pauperes mortui essent. Secūm noluit. s. bellu: quia potentes sibi prouiderent. eo q^{uod} fugissent in fortalicia sua. et pauperes

mortui essent. Comūiter enim post bellū:
malum remanet super pauperes. Tertius
autem elegit. s. pestem: quia sperabat in mi
sericordia dei. Sed curiose inquirendum
est. quare Dauid percussus est peste in po
pulo suo. Ad quod respondet Dominicus:
vbi supra. Quod triplici ratione gestum est.
Primo quod non corripuit Almon filium suū.
qui stupravit sororem suam Thamar. Se
cundo. quod populus contra Dauid conspi
raverat in adiutorium Absalon. Tercio
ratione superbie. quia populum numera
uerat. Videns autem angelus populum cedere ei
lachrymis exclamavit. A signor mio caro:
ego sum qui peccavi. Unde ad eius oratio
nem cessavit pestis. Preterea aliud exēplū
Rome tempore Grego. dum pestis in po
pulo crassaretur. homo offitendo mortuus
cadebat. Unde versum est in proverbiū
Dio te aluit. Grego. vero processione m sic
ri precepit. et figuram marie quam ex tribus
Lucas pingit. una que est rome. alia que
est in Loreto. alia que est Bononie. Mer
antem corruptus dabat locum imaginis.
Et audite sunt voces angelorum cantan
tium. Regina celi. Lanta. Et Grego. ad
iungit. Ora pro nobis deus alleluia. Et sic
vidit angelum super castrum sancti ange
li tergētem gladium significando pestem
cessare prece eorum. Tercia utilitas est.
Nullum est efficacius remedium contra de
monem oratione. Math. 4. Hoc genus
demoniorum in nullo potest exire: nisi in
oratione et ieiunio. Unde Bernar. Granis
equidem est nobis inimici tentatio. s. lon
ge grauior est illi nostra oratio. Quod pa
tet exēplis. Tempore Iuliani imperato
ris: dum Iulianus contra Persas velle
ire in prelium. misit demonem in occiden
tem per nigromantiam ut scito referret
quid in partibus illis fieret. Longum demō
nium fuisse. Publium monachum in via ora
ntem. prohibitus est ut orationis monachi
ne illac transiret. Iulianus autem ei pre
cepit ut veritatem diceret. quare non tran
sisset. Respondit. quia maledictus ille mo
nachus orare non cessat. In quibus verbis
publium queritur. Quare diabolus cui ve

ritatem erosam habeat. unde hoc quod illi
confiteretur. Respondeo sicut Glo. interlinea
rem super verbo. Mat. 4. Quia sciebant
ipsum esse christum. Quod triplici ratione.
Primo ratione deceptionis: quia interdū
veritatem dicit ut eius falsitas facilius ac
ceptetur. Christo. Concessum est interdum
diabolo verā dicere. ut mendacium suum
rara veritate commendat. Secundo ratione
accusationis: ut hominum peccata in eo
rum confusione accuset. ut patet Mat
ne de quodam fratre cui demon exprobra
uit quod nocte precedenti dormierat cum me
retrice. Quāvis enim deus hominum pec
cata agnoscat. tamen vult ut demon illa
declaret. ad confusionem peccantium. Ter
tio ratione coactionis ut patet de multis
sanctis. qui demonem cogebant verā dice
re: et de multis malis qui virtute nigromā
tie cogunt eos ut patet supra. Preterea ex
emplum beati Dominici. Cum oraret ro
me in sancta Sabina: protexit diabolus.
lapidem magnum in eum: qui adhuc ro
me in ecclesia suspensus habetur. Quar
ta utilitas est. Patet exēplis. 2. Para.
33. De Manasse filio Ezechie. qui cum pro
pter iniquitates suas esset captus ab exer
citu regis assyriorum et vincitus catenis
ac compedibus et ductus in babiloniam: in
se reuersus et penitentia agens orauit di.
Peccavi super numerum arene maris. Et
dominus oratione eius exaudiuit. et restituit
eum in regnum suum. Preterea de Am
bro. Qui cum esset mediolanus: orans con
tra arrianos a quibus infestabatur: et cla
mans deus in adiutorium meum intende.
Auditus est visus rome a pontifice. Et aer
commotus est in prelium fulgoribus et sagi
tis contra inimicos. Preterea. Rodi con
tra turem auxilium habuerunt orationis
marie et Joannis baptiste. Et sic vicerunt.
Quinta utilitas est. Jo. 15. Petite et ac
cipietis ut gaudium vestrum ple. sit. Exē
plum patet de Aug. Cum ciuitas eius a barba
ris esset obsessa: orauit dominum de tribus.
Aut periculum obfidionis remoueret. Aut
veram sibi patientiam daret. Aut ipsum de
hoc mundo ad paradysum traderet. Di

Hebdomade prime

ritus fratribus suis, tertiam impetrasse: cum per mortem ad eam transiret. Unde patet virtus orationis.

Etiam principale dicitur 12. Oratio est tante potestatis: q. 4. potentias superat. Primo potentiam corporum celestium. Insuper enim corporum celestium causat in istis inferioribus creationem: ut patet in herbis et plantis. In. 1. Top. A virtute superiorum reguntur inferiora. Idem. Inferiora a superioribus reguntur. Sed oratio impedit hunc influxum ut patet in montibus gelboe: quibus oratione David nec ros nec pluvia descendit 2. Reg. 1. Preterea. Impedit motum celi: ut patet Josue. 1. Dum ipse pugnaret. contra gabaonitas: et sol desiceret orantibus. Sol contra gabaonitas ne moueretur. Unde stetit in locum suum: contra cursum sue nature. Et illa dies fuit. 36. horis: ut dicitur quidam glo. Secundo superat potentiam nature. Corpus enim hominis non potest esse sine cibo longo tempore: quia calor naturalis consumit humidum cibale et nutrimentale. Et ut dicit philosophus libro de causa longitudoinis et breuitatis vite. Et Aui. in. 1. de sonno. Duo sunt principia vite nostre. Calor naturalis et humidum radicale: propter que comedere oportet. Philosophus libro de generatione et corruptione. Omne vivens quidam vivit indiget cibo. Quod patet exemplo de moysi. Ero. 32. qui ieiunavit. 40 diebus sine cibo. Quod impossibile est via naturali: Et pater noster Dominicus qui duas quadragimas ieiunavit in pane et aqua: predicans virtute orationis: dum esset Tolose et Lancia. Et Laterana senensis. De qua Papa in epistola Canonis iatis dicit. Inventa est aliquando a die cinerum usque ad pentecosten ieiunium produxisse: sola oratione contenta. Tertio superat potentiam anime nostre. Anima quidam est cum corpore non potest esse: nisi ubi sit corpus. Sed virtute orationis, anima elevatur in altum: absque corpore et vivente. Ad quod corpus non potest elevari: ut de Paulo. qui ad tertium celum raptus est: corpore in terra manente. Quarto superat potentiam diaboli. Virtute orationis: demones cruciantur. Sunt

carbonēs dei quibus diabolas incedimur. Unde quidam demon clamabat. Bartholomee apostole dei. Incendant me orationes tue. Sunt sagitte dei quibus diaboli vulneramus. Sunt sententia dei: quo tentationibus diaboli resistimus. Amb. Bonum scutum est oratio. qua omnia adversarii spicula repelluntur. De isto scuto orationis dicitur Sap. 18. Proferens Aaron sententia sue sententia orationem: resistit ire: et necessitati sine impotuit. Sunt etiam angelis multum grates. Chrysostomus. His scire dignitatem orationis: Mor ut de ore tuo peccaverit. suscipiant eam angeli in manibus suis et offerant ante deum. Unde apparet virtus orationis.

¶ Feria. 4. prime hebdomade. De adoratione: Vel de modis orandi.

Accesserunt ad

Iesū scribe et pharisei dicentes. Magister volumus a te signum videre Mat. 23.

¶ Duplex generatio est in mundo: bona et mala. Bona credit sine figuris. mala cum figuris: ut scribe. Que dicit. Volumus signum videre. Glosa. Propriū erat iudeorum querere signa. Ioan. 14. Nisi signa et prodigia videritis: non credetis. Sed que erant signa: Respondeo quod tria. Primum de celo: ut ignis descensus. si cut fuit tempore Helie. 1. R. 17. Aut sensus manne: ut tempore moysi. Ero. 16. Aut tonitrua: ut tempore samuelis. 1. R. 18. Magister volumus a te signum videre: Respondit christus. Generatio mala: quia et persecutoribus prophetarum descenderant. Et adultera: quia patres eorum idolatrare fecerunt. Signum querit scilicet potestatis et divinitatis: et non humanitatis. Sed signum non dabitur ei scilicet divinitatis quod querant scilicet de celestibus: quia indigni propter eorum curiositatem: sed humanitatis. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus: sic erit filius hominis in corde terre. Quasi dicit. si

gnum

gnum queritis: istud vobis sit signum magne credulitatis. Quia scilicet tribus diebus et noctibus sepultus ero: postea resurgam. Nota Albertum in verbo Signum Jone prophete. Christum in mundo tria signa ostendit de sua humanitate. Primum signum paupertatis. Luca. 2. Hoc vobis signum. Invenit in infantem panis involatum et positum in praesepe. Secundum humilitatis. Luca. 2. Ecce positus est hic in ruam et in signum. Tertium humanitatis: ut hic signum Jone prophete. Conqueritur. Viri nuntii receperunt prophetiam: illi non recipiunt totum prophetarum. Illi sine signo: hi post multa signa. Regina sabba et qua. 3. Et. r. surget in iudicio contra istos: quia venit a finibus terre audire sapientiam Salomonis. Ecce plusquam Salomon hic. Primo plus sapiens. Paulus ad Colosenses. 2. In quo sunt omnes thesauri sapientie. Secundo plus dives. Ro. 1. Dives in omnes qui invocant illum. Tertio plus pulcher. Sap. 7. Candor lucis eterne: et speculum sine macula. Adhuc loquens sibi ait quidam. Ecce mater tua et fratres tui foris stant querentes te. Respondit. Que est mater mea: et qui sunt fratres mei? Quia fecerit voluntatem patris mei: ipse est frater et soror mea. Hoc quantum ad evangelizandum. De adoratione. Vel modis orandi. Invenio septem modos vel positiones: orandi.

- Primo debet fieri sinceriter.
- Secundo debet fieri fideliter.
- Tertio debet fieri utiliter.
- Quarto debet fieri ardentem.
- Quinto debet fieri humiliter.
- Sexto debet fieri perseveranter.

Primo debet fieri. Multi orant: sed non eraudantur: quia male petunt. Jacob. 4. Petitis et non accipitis: eo quia male petatis. Pro notitia maiori. Quia ris dubia. Atque dens eraudiat peccatores. Circa hoc due sunt opiniones. Una dicit quod non alia quod sic. Prima quod non ex verbis scripturam. Isa. 1. Tu multiplicaveris oves non eraudia: Manus enim vestre sanguine plene sunt. Et Isa. 59. Peccata vestra absconderant faciem eius a vobis: ut non exau-

diat: Jere. 3. Nos inique egimus: et ad iracundiam te provocavimus: ideo merorabilis factus es. Et Prover. 28. Qui delinuat aurem ne audiat legem: oratio eius erit erecrabilis. Et Jo. 9. Scimus: quia peccatores deus non eraudit. Alia opinio dicit quod sic. Quia Luca. 18. de publicano petere. Amen dico vobis: quia descendit hic iustificatus in domum suam. Quia oravit. Deus propter esto: mihi peccatori. Eruditus petrus. magdalenam. 12. Ad hanc difficultatem. Rideo secundum doctores Tho. 22. q. 83. ar. 16. Alexandrum de ales in. 4. vol. 1. Ric. in. 4. di. 15. ar. 4. Quod orantes habet repit in triplici differentia. Primo quidam orant quod fuerit sine mortali in omni vita sua. Qui pauci reperunt. Oratio eorum est potissima: et tales eraudantur facillime: quia est cum puritate presentie. Hec fuit oratio moysi. De quo Erodi. 15. qui meruit mare rubrum dividere. et cum populo transire. Hec fuit oratio Josue: ut dicitur Josue. 1. qui solus fecit stare contra Gabaonitas per plures horas. Hec fuit oratio David patris nostri: q. 60. peregrinos in lacu pulvis necatos: suscitavit. Et ad fidem circa. c. 10. puerit. Hec oratio Vincentii qui circa. 15. Judeorum ad fidem puerit. Id Jacobus 5. Multum enim valet oratio iusti assidua. Et ratio est. Quia iusti sunt amici dei. Amici enim facile impetrant quicquid volunt. Exemplum in Stephano: de quo Act. 7. quod positis genibus dixit. Domine ne statuas illis hoc peccatum. Ubi dicit Beda. quod si Stephanus non orasset: ecclesia Paulum non haberet. Unde dicit Job. 5. Ad aliquem scilicet puertere. Et non solum sanctos existentes in gloria: sed etiam ad iustos existentes in via. De oratione sancti: dicit Glo. in Jobo Iusti assidua. Plus valet unum sanctus orando: quam innumeri peccatores filando: quia oratio sancti celum penetrat. Unde patet prima differentia orationis. Secunda oratio est illorum qui fuerunt peccatores: sed tamen subito se humiliter. Quia licet quandoque peccaverint: cum natura sit fragilis ad peccandum. Jo. 3. Si dixerim quia peccatum non est. Jo. 3. In multis offendimus omnes: non tamen semper retinemus propositum male voluntatis. Timent illam

Hebdomade prime

humiliantur: agnoscant bona. Vt in suis neces-
sitatibus orant: tales exaudiantur. Hec fu-
it oratio Latrōis. Magdalene. et aliorum
peccatorum. Exaudiantur quidem ut dicit
Thō. ubi supra: nō q̄ mereatur ui iusticie.
Quia ut dicit Aug. peccator panem quem
comedit: nō meret. S; exaudiat ex dina
misericordia que saluos facit sperantes in
se. cum sit pius. Tercio aliqui orant: ut pec-
catores et obstinati qui diutius in malis p-
seuerant. qui de malo in petus tendūt. nec
proponunt abstinere. Locubinaris audit
luxuriam eē peccatū: amen non se eripit.
Imo trusat. Sic usurarius. sic gulosus. Vt
quandoq; ex suis peccatis a deo flagellan-
tur: infirmitate. penaria rē. Orant ad do-
minū: sed nō exaudiant. Isa. l. c. Cum mul-
tiplicaueritis orationes nō exaudiam: Ma-
nus enim rē. s. Si ponerent sub torculari
lī manege de rosato vrozis: sic indumenta
filiorum: extret sanguis pauperū. Et Jere.
7. Tu quoq; noli orare. p populo hoc: neq;
assumas p eis laudē et orationē: quia nō ex-
audiam te. Jere. 15. Si steterit moyses et sa-
muel: coram me. non est anima mea ad po-
pulum istū. E perche: Quia sunt peccata
que non permittunt. Si tamen exaudit de-
us peccatoris orationem: hoc est ad malo-
rem penam peccantis. Quē admodum me-
dicus qui dum est in spe curationis infirmū
denegat sibi norā. Sed postq̄ est despera-
tus concedit sibi quecumq; petit. Sic facit
deus. Exēplo patet Nūeri. xi. de filiis israel
petentibus carnes in deserto: deus eos ex-
auduit in damna ipsorum. De quibus ps.
97. Manducauerūt et sa. sunt nimis: et fi-
liorum attulit eis. Et infra dicitur. Adhuc
esce eorum erat in ore ipsorum et ira dei ascē-
dit sup eos. Nis o citadino. o dona. o mer-
cadante: q̄ oratio tua exaudiat: Ora-
cam para mente. deponē seclera. et iniquita-
tes. Unde Boetius. 3. de Lō. In deo pces
vestras porrigite: que si recte sunt. ineffica-
res esse nō possunt. Et Lact. in. 6. c. 25. Pa-
ra inquit mente et elenata: dono honestoq;
proposito inuocandus est deus. Exēplaz
in vits patrum legunt. Cum quidaz frater
valde tentaretur: et quendam sanctū pfem
rogasset ut pro se oraret. Respondit ille pa-

ter. Impossibile est frater miq; saneris et
igneris in oratione pro tentatione amone-
da: etiam si omnes sancti pro te orauerint:
nisi peccata expellas a te et oēs pura me-
te. Quod et fecit: et tentationes ingruit.
Unde p̄ prima cōditio oratiōis. Secūda
cōditio rē. Fides est fundamentum oīum
virtutum. Jacobi. i. Si quis vestrum indige-
get sapientia. Omnes indigemus: q̄ stulto-
rum infinitus est numerus. Postulet i fide
nihil hesitans. Et subditur de hesitante. Nō
ergo existimet homo ille q̄ aliquid accipit
at a domino. Fides ergo ē necessaria. An-
de Ber. Indignus celesti benedictione esse
conuincitur. qui deus dubio querit affectu.
Ad hanc fiduciam habendam. Inducit to-
mo. triplici ratione: ut ponit Glosa super
Luc. xi.
C Primo ratione pietatis.
C Secundo ratione comparationis.
C Tercio ratione pronocationis.
C Primo rē. Paterfamilias: habens filiū
passentem famē: si filius petit a patre: pa-
ter dante del pane quia morior fame. Nū-
quid dabit lapidem: Aut si petat piscem.
Nūquid dabit serpentem: Aut ouē. Nū-
quid scorpionem: Vere non. Immo dabit
omnia si potest. Quia ut dicitur in. 7. Pol.
Generatis ad gentē: naturaliter ē amicitia.
Et in. l. si. L. de curatore furiosi. Nullus
est amor. qui vincat amorem parentū. Si
ergo pater carnalis hoc facit: plus pater
noster deus. qui plus diligit hominē: q̄ pa-
ter carnalis. Secundo ratione rē. Si si-
dem adhibes incantatori. astrologo et mo-
do planetarū: Galieno de distinctione ve-
narum: Prisciano de compositione littera-
rum: quare nō plus deo nostro qui fidelis
est: Qui p̄mittit nob dare. Mat. 6. Quic-
quid orantes petitis credite: quia accipie-
tis et fiet vobis. Aliter deus nō esset verax:
qui p̄mittit dare: si nos petamus. Ter-
tio ratione rē. Nos pronocat ad orandū
et exauditionē p̄mittit. Quid dicit in Lu-
ca. xi. Petite et accipietis: querite et inuenie-
tis. pulsate et aperietur vobis. Nis ergo ex-
audiri: habia sede. Unde apostolus ad
Hebr. 4. Aldeamus cum fiducia ad thronum
glorie eius: ut misericordia consequamur. Quare

mur. Quare non eranditur homo: Quia non habet fidem. Non habens hanc non vere diligit deum. Et quia amictus est causa quod oratio eranditur et ibi desit. ideo non eranditur: Unde dubietas et infirmitas impedit eranditionem orationis. Tertia conditio est. Tunc ubi supra. In oratione nostra aut petimus temporalia, aut spiritualia. Si temporalia bona: ut scientiam, sanitatem, divitias. Quia talia bona sunt sepe causa damnationis hominis: ideo non simpliciter sed sub conditione sunt petenda. De prosperitate bonorum temporalium dicitur Deut. 33. Incrassatus est dilectus meus et recal. Et divites homo veritatem terga deo. accipit sacramenta falsa, blasphemar. Preterea ille petit filium a deo: et propter ipsum dabit viaras, fara stoichi et barochi. Tu petis corporis sanitatem. forte erit causa tue damna rationis. In legenda. s. Tunc martyris ponitur tale exemplum. Tu quidam meritis. s. Tunc, receperit sanitatem: cogitare cepit an illa sanitas anime sue expediret. Et subito oratur. quod si non esset velle anime sue: continuo ipsa infirmitas remaneret. Quod et factum est. Ideo sub conditione est orandum si expedit anime: quando sunt bona temporalia. Unde Valerius libro. 7. c. 2. Homines sepe votis exposcunt quod non impetrasse melius foret. Ille, hoc nos docuit christus. Jo. 19. quando orans dicit. Santa in cantu passionis. Pater si possibile est. transcat a me calix iste. Et subiicit. Fiat voluntas tua. Aut petimus spiritualia. Et tunc quidem. quia sunt necessaria ad salutem. simpliciter orare debemus. Tu sei superbo: pere humilitatem. Es avarus: ora liberalitatem. Es peccator: ora remissionem peccatorum simpliciter. O quam grata est ista petitio. et multum efficax in conspectu dei. ut non spiritualia solum: sed etiam temporalia concedat. Exemplum patet. 3. Reg. 3. de Salomone qui petijt a deo sapientiam necessariam ad regendum populum. et deus concessit quod petijt et divitias simul et sapientiam: quia sibi placuit hec postulatio. Unde dixit ei. Quia postulasti verbum hoc et non petisti divites multos nec divitias: sed postulasti tibi sapientiam: ecce feci tibi secundum sermones tuos. Que

fuit. 3. W. parabol. et quinque millia versuum. Quarta petitio est. attendente et cum devotione. Quia deuota et ardens oratio est clamor et rumor in auribus dei. Figura Exodi. 14. de Moyse qui orabat ad mare pro transitu populi: nec movebantur labia eius. Cui dominus. Quid clamas ad me? Glo. Desiderium moysi erat clamor in auribus dei. Ubi notatur quod debet esse deuota. Sed nota quod hec deuotio debet esse in duobus. Primo in mentis attentione. Secundo in gestuum compositione. Primo in mentis est. Lo. in. 14. Orabo spiritum: orabo et mente. Sed plures sunt qui ore orant corde autem sunt a longe. Bialfeno pater nostri: cum restit de corali in man. Contra mulieres. Mente sunt in pluribus implicati. Contra tales Epiphanius de Consecra. distin. 1. c. Quando istam ad orationem fratres insistere et inuigilare ad preces toto corde debemus. Cogitatio tunc carnalis hominis et secularis abscedat. Pratica super hoc. Mentiris: quia mens tua est ad filios. ad agros. ad concubinam. alia pigritia. Sursum corda non ga parte. Secundo hec attentio debet esse in gestibus corporis ut scilicet homo flectat ambo genua cum omni reuerentia ante deum. Figura. 3. Reg. 8. de Salomone. Factus est autem cum complasset Salomon omnem orationem hanc surrexit de conspectu altaris domini. utraque enim genua fixerat in terram et manus expanderat ad celum. Et apostolus ad Ro. 14. Alio ego dicit dominus: quia mihi flecteretur omne genu. Super que verba dicunt doctores: maxime Albertus super Lucam: quod dominus temporalibus debemus impendere honorem. cum genua sinistro. Et hoc totum: quia sunt domini huius mundi: qui agnoscantur per sinistram. Dominus spiritualibus debemus honorem cum genua dextro. Quia sunt domini rerum spiritualium. que superant bona temporalia. Quia dignitas sacerdotis superat temporalem: ut dicitur in decretis distin. 6. c. Quis dubitet. Quia nunc hodie plus honorem dñi tpales miles cines. vn sconsa pñia. basa botazo. lāja bu sa. Deo autem cum sit dñs vniuersoꝝ debet honor cum viroꝝ genua: corpore et mente

Hebdo made primē

Jo. 4. Ter ad adoratores adorabunt patres in spiritu: quoad animas: et veritate: quoad corpus. Sed ben. Quia nunc mortales accedunt ad orationem sicut bestie: vno gemitu in terra: alio lenato: videntur sagittarij: cum omni irreuerentia. Contra tales, Ecclesiastici. 18. Ante orationem prepara animam tuam: et noli esse quasi homo qui tentat deum. Orans: tunc deum tentat: qui cum irreuerentia orat. Siquis coram principe loqui debet: per tempus quod loqui debet cogitat: cum qua reuerentia: et maturitate: et modo loqui debet. Cum oramus: cum deo loquimur. Ideo si eraudiri volumus, primitus mentem preparare debemus. Sed mens non est cum deo. Unde Origenes in homelia Lani. nec. Flectis quidem genua: sed fors vagatur mens tua. Corpus tuum intus: sed mens vltimas cogitat. Possessionum redditus computat: negligentias famulorum inuenitur. Exemplum de sancto Syro episcopo Ianuensi legitur. Qui dum in ecclesia semel esset. in risum maximum provocatus est: qui nunquam visus est ridere. In interrogatus quare riserat a fratribus suis. Respondit se vidisse demonem in ecclesia. qui verba vana loquentium scribebat. O seculares qui omnia negotia discutitis in ecclesia: et verba octosa dictis. Et cum charta desiceret: et vellet eam elongare cum dentibus: charta subito fracta: ille ad muram se impetens caput fregit. Nota quod deo displicet. His inuenimus christum iratum. Primo in templo: quando dixit Jo. 2. An forte ista hic: quia erat domus orationis. Secundo cum diabolo. Unde satana. Quia erat in vituperium patris. Unde Augustinus in reg. In oratorio nemo aliquid agat nisi ad quod factum est. Quinta conditio 12. Unde ps. Resperit in orationem humilium. Iudith. 9. Humilium semper et mansuetorum tibi placuit deprecatio. Et per oppositum. Oratio superborum non erauditur. Exemplo patet de phariseo et publicano. Luc. 18. Phariseus orabat superbe dicebat. Gratias tibi ago domine: quia non sum sicut ceteri hominum. raptos. infatu. adulteri velut etiam hic publicanus. Hanc orationem faciunt mulieres. O pa-

ter ego dico quotidie talem deuotionem: tria pater: ad trinitatem. septem autem maria ad reuerentiam dei sette allegreci. Non sic: sed cum humilitate. Publicanus autem dixit. Deus propitius esto mihi peccatori. Unde meruit iustificari. Sed nota: quod hec humilitas: non solum attenditur in mente: sed etiam in gestibus corporis: qui personam multum incitant ad humilitatem et deuotionem. Unde legitur de beato Dominico quod in oratione sua hoc agebat. Aliquando in terra prostratus. Tunc representabat orationem christi in orto. Aliquando erectus in aere cum manibus pendens. Orationem christi ad columnam. Aliquando manibus extensis. Orationem christi in cruce. Hi modis quantum absolute non sunt necessarij: tamen multum incitant mentem ad deuotionem. Simili modo Franciscus orabat: qui in oratione sua dicebat. Quis es tu domine? Et quis sum ego? Ego sum Franciscus peccator: ut audiebat eius socius frater leo. Unde te humilia in oratione: si vis eraudiri. Tertia conditio 12. Cum perseverantia orandum est. Quia ut dicit philosophus. 2. Ethic. Finem laudamus: honoremque ea que sunt ad finem. Et in. 3. physicorum. quod gutta vltima canat lapidem in virtute procedentiam. Et huic debetur laus. O pater ego orant per tot annos et menses. sed non sum erauditus. Respondeo quod oportet perseverare. Sed quem debemus orare? Respondeo secundum Hieronymum. quod ad tria palatia debemus accedere: et ibi fortiter prebicare. Primo ad palatium trinitatis. Ad patrem. ad filium. ad spiritum sanctum. Quod ecclesia ostendit. Primo ad patrem. Pater de celis deus: miserere nobis. Secundo ad palatium regine. Quod ostendit ecclesia. Sancta maria ora pro nobis. Sancta vero 12. Sancta dei 12. Tercio ad palatium sancti spiritus. Ostendit ecclesia. Omnes sancti et sancte dei 12. Ecce quomodo 12. Sed in his verbis: Anima cara petit tria dubia declarari. Primum est. Cum deus sit vbius: et per essentiam: dans omnibus esse. et per potentiam quia ei obediunt omnia. et per presentiam: quia omnia sunt ei nuda: ut habet Thoma. 1. par. q. 8. ar. 1. Quare plures volunt orari in ecclesia: quam alibi? Rideo secundum Thoma. vbi supra. C. Primo

Primo ratione habitationis.

Secundo ratione deuotionis.

Tertio ratione frequentationis.

Primo rē. Quia deus in ecclesia ibi habitabat per singularem uenerationem. Unde dixit Salomoni: templo constructo. 2. Para. 7. Sanctificent mihi locum istum. Ideo guarda o homo: noli ipsum apparare malis cogitationibus: aut uerbis vel factis.

Secundo ratione rē. Quia ibi dicunt.

7. hore canonice. Ad designandū. 7. notabilia in passione christi consummata. 7. in memoria illorum sit. Primo dicitur Mat. 26. num. signat qd christus tali hora fuit in domo Layphe 7. Anne: ubi multa opprobria 7. dura sustinuit. Unde religiosi: tali hora matutini dicant ut representet illa. Secundo dicitur. Prima. quia tali hora christus in concilium iudeorum ducitur: 7. queruntur contra eum falsa testimonia. 7. falsis accusationibus vincitur et Pilato sic traditur.

In eius actiones gratiarum. horam primam decetamus in memoriam.

Tertio dicitur

Tertia: quia tali hora Herodi mittitur:

7. ab ipso cum suo exercitu spernitur. 7. illusus cum veste alba ad Pilatum remittitur

7. clamantibus iudeis. Crucifige eū: a Pilato flagellatur. 8. rē. Dicitur hora. 6. Quia

tali hora christus condēnatur. conspuitur.

istudatur. spiritus coronatur. harū dūe cedat.

7. crucem batulans ciuitatem ingreditur. fel-

le 7. aceto potatur. Et nos in eius honorem

tali hora ipsum laudamus. Dicitur. 9. qd

tali hora: matrem consolatur: clamans mor-

itur: uellum templi scinditur. terra mouet

petre scinduntur. centurio cōfiteatur. Despe-

re dicantur: quia tali hora: lancea sanus la-

tus perforatur. ex uulnere sanguis 7. aqua

egreditur. Unde in eius memoriam uespe

dicantur. Completorium dicitur: quia omnia

ista in sero 7. nocte egit. Primo sacramen-

tum instituit in cena illa. Secundo pedes

apostolorum lauit. Tertio apostolis paces p-

dicat. Quarto pro eis orat patrem. Quinto

ad locum proditiōis proferat. Tertio

ratione rē. Quia in ecclesia frequentant p-

sone uentre. Et sicut frequentantes merca-

tum: concitat hominem ad negociatōem:

sic frequentatio deuotoz hominū in eccle-

sia incitat hominem ad deuotionē. Unde

pater. Primum dabitur. **Secundum** du-

bium. Quare plus ad orientem oramus?

Rūdeo triplici ratione. Prima. quia fides

gentium incepit ab oriente. Mat. 2. Ecce

magi ab oriente uenerunt hierosolimā. Et

ibi christus natus est: ibi mortuus: ibi ascē-

dit. Secūda. quia in illa parte amissimis pa-

radisum: in illa perimus per ipsum renoca-

ri. Tertia propter christum: qui est lux mū-

di 7. nominatur oriens. 7. ibi expectatur ad

iudicium. **Dubium** tertium. Quale est tē-

pus orandi? Respondet Ber. fratribus de

monte dei. qd sunt tres hore speciales. Pri-

mo in mane. Exemplo christi. Mat. 1. qd de

luculo valde surgens abiit in desertum locū

ibique orabat. Secundo in uespere. Exemplo

christi. Mat. 26. Qui dimissa turba ascēdit

in montem orare: uespere aut factus solus

erat ibi. Tertio in nocte. Exemplo christi.

Luc. 6. ubi dicitur qd erat pernoctans in

oratione. De efficacia matutine orationis:

dicit Job. 8. Si diluculo surrexeris ad

deum: statim euigilabit ad te.

Seria. 5. pme hebdomade. De medacio

Os ex patre

diabolo estis: 7. desideria

parris vestri uultis face-

re. Jo. 8. **Deus** agens

sermonem apostolis suis

7. iudeis. dixit. Si manse-

ritis in sermone meo: ue-

re discipuli mei eritis. Secūdo Tho. In. 4.

sen. Non est signū ita distinctiū inter bo-

nos 7. malos: ut est diuini uerbi auditio.

Jo. 8. Qui ex deo est rē. Et. 14. Si quis di-

ligit me. sermonem meum seruabit. Et Tul-

lius. Tulus aures ueritati clausit sunt: qui?

salus desperanda est. Dicit ergo. Si man-

seritis in sermone meo: uere discipuli mei

eritis. Et tria bona consequemini. Primum

quia uere eritis mei discipuli. Secundum

bonum. Quia cognoscetis ueritatem. Ter-

tium. Quia ueritas liberabit uos. Ueritas

hominem liberat a peccatis. Audientes iu-

dei a christo loqui de libertate. Putantes

eos appellasse seruos: dixerunt ei. Semen

habere sumus. qui est pater noster. Et ne-

Hebdomade prime

mini vñq̄ seruitimus. Secundam glosaz. Mentiebantur iudei quia erant serui. Et quo ad corpus. Et quo ad animas. Primo quo ad corpus. Quia sub Pharaone fuerunt in egypto per annos. cccc. Et sub Nabucodonosor. 70. in babilonia. Et sub rege Moab in egipti decem et octo annis. Et romanis dabant tributum Joannis decimo nono. Non habemus regem nisi Cesarem. Nemini vnquam seruitimus. Secundo seruis quo ad animam. dicit. Amen dico vobis: qui facit peccatum seruis est peccati. Vos estis serui diaboli. et filij. Unde subiungit. Vos ex patre diabolo estis: et desideria patris vestri vultis facere. Secundum glosam. Diabolus pater inductorum: tria habet in se que iudei imitabantur.

Primo est iniquus. Damascenus. Omnis malicia: et omnis immundicia a diabolo sunt excogitata. Et iudei erant iniqui contra christum. Dicerem. xvij. Venite cogitemus contra iustum cogitationes. Secundo demon est crudelis. Apocalyp. iij. De terre et mari: quia descendit diabolus ad vos habens iram magnam. Et iudei erant crudeliter: quia interficere querebant eum. Tertio mendax: et ipsi similiter quia mendaciter christum infamabant dicentes ipsam esse peccatorem in corde Jo. 8. Nos scimus: quia hic homo peccator est. Seductores in ore. Mat. 27. Recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc viuens etc. Et transgressorem in opere. Joan. 8. Non est hic homo a deo qui sabba. non euisto. quia igitur iudei contra christum sic inique cogitabant. sic crudeliter eum occidere disponebant. sic mendaciter eum infamabant. ideo ex patre diabolo erant. Vbi ad propositum de mendacio erit sermo. De quo tria videnda sunt.

CPrimum dicitur offensiuum.

CSecundum dicitur assimilatiuum.

CTertium dicitur priuationis.

Irea primum. Dubium queritur.

CUtrum mendacium sit peccatum.

Ad hoc sunt due opiniones. Una dicit quod non. Alia quod sic. Prima probat intentum suum triplici medio. Primum est

tale. Nullus remuneratur a deo pro peccato. Quia peccatum est malum. Sed aliqui sunt a deo remunerati propter mendacium: ut habetur Ezo. 1. de obsecratoribus hebreorum. Sephora et Phua. que sunt mentite Pharaoni: et tñ a deo premiate: ergo mendacium non est peccatum. Secundum est. Facta sanctorum narrantur ad informationem vite nostre. Sed de quibusdam viris s. legimus quod sunt mentiti. Gen. 27. Abrahā cum interrogaretur de Sarra ab egyptijs: dixit eam sororem suā: tñ tamen esset vxor sua. Preterea Gen. 17. Jacob mentitus est di. Ego sum Esau: ut acciperet benedictionem. igitur etc. Tertium est tale. De duobus malis: minus est eligendum. Di. 2. c. Pauli legit. Et. ff. de periculo et comodo rei vedit. Et Iusti. de obligationibus que ex delicto nascuntur. §. Furti. Et Cicero in Top. Pauciora mala: pluribus malis antepositur. Et Aristot. 5. Ethic. Minus malum est eligibile maiori. Sed minus malum esset quod aliquis emittet malum malum pro mendacio: maxime cum nulli malum inferatur. ut patet de vxore. ut rumores viri videret. igitur etc. Dulius opinionis fuit Jo. Cassi. in collationibus Ioseph. Cum quo sunt aliqui religiosi. Unde pater prima opinio. vbi concludunt ipsi rationibus mendacium non esse peccatum. Ipsi valent homines.

CSecunda. Opinio est: quod mendacium semper est mortale: aut ventale peccatum. Ezechiel. 7. Noli velle mentiri. Quia Sapient. 1. Os quod mentitur. occidit animas. Et ps. Perdes omnes qui etc. igitur. Ad quā diffi. Tho. 22. q. 10. ar. 2. Alber. in. 2. di. 21. ponendo hanc conclusionem. Quod nunquam potest dici mendacium sine peccato. Sed nota fm Augu. 23. q. 2. c. 1. Quod triplex est mendacium. Iocosum. officiosum. perniciosum. Primum etc. Quod sit causa solatiij. Et licet non sit mortale. tamen est ventale: nec licitum. Unde. 20. q. 2. Omne genus mendacij sum opere fuge: nec ut solatiij prestes mentiri sibi deas. Quia Mat. 23. De omni verbo ocioso quod etc. Et videtur contra de consuetudine. c. si. Mendacium iocosum mortale efficitur ratione male consuetudinis

le consuetudinis. Jo. 1. Si sermo vester est
est: non nō. Scdm dicitur 12. Quando qd
mentitur causa utilitatis proximis: istud ē
etia; veniale. Quia vt dicit apostolus Ro.
3. Non sunt facienda mala vt veniant bo
na. Et extra de symonia. c. Ad apostoli
cam. Sub pretextu pietatis: non est imple
tas committenda. Et. 1. q. 1. c. Non est. Et
14. q. 1. c. Forte. Et. 3. q. 1. c. Nosce: vbi di
citur: Non licet rapinam facere, vt fiant
elemosine. Quia vulgo dicitur. Robar
non se vole: per dar a dō. Tertium 12. Et
hoc quando quis false mentitur in prelu
dictum proximo: et hoc est mortale. Unde
patet qd omne mendacium dicitur pecca
tum. Que conclusio pqaē contra menda
ces. tripli ci ratione.

¶ Primo ratione peruerfionis.

¶ Secundo ratione probabilitatis.

¶ Tertio ratione infectionis.

¶ Primo 12. Quicumq; peruertit ordinem
nature: peccat. Sed mendax est huiusmodi:
igitur 12. S; quis est ordo nature: Respo
deo: vt omnia fiant ad finem: iuxta illud. 2.
Phisico. Omne agens agit propter finem.
Ipsa natura operatur ad aliquem finem.
Ad quid natura dedit duos pedes: Lerte
ad ambulandum. Aures ad audiendum.
Et sic de alijs sensibus. Unde in primo ce
li. Deus et natura nihil faciunt frustra. Ad
propositum. Ad quid natura o mendax ti
bi concessit linguam in ore: Ad mentiedū
forte: Tere nō. Sed ad dicendū ore. quod
versatur in corde. Quia vt dicit Thō. 1. p.
q. 58. a. 2. Soli do: cor hominis pater. Un
de et apostolus dicit. 1. Cor. 2. Quis homi
nem scit que sunt hominis: nisi spiritus ho
minis qui est in ipso: Et Iere. 20. Primum
est cor hominis et inscrutabile. Et dist. 32. c.
Erabescant. Secretorum cognitio: est do
minus. Cum ergo a nobis cognosci nō pos
sit: Ideo sermonem habuit: vt manifestet et
notificet conceptus sue mentis. Unde phi
losophus. 3. anime. Linguam tantum ha
bet homo: vt aliqd significet alteri. O mē
dax: qui contra mentes vadit. Mercator
dicit rem esse vnius bonitatis: quā scit nō
esse verum. Sic calligarius. Sic alij merca
tores. Contra tales David: clamat. Dīmīnua

te sunt veritates a liqis hominibz. Isa. 59.
Corruit veritas in plateis: et facta est in ob
litionem. Et Iere. 9. Docuerunt linguam
suam loqui mendacium. Ose. 4. Non est
veritas in terra. Vbi sunt qui hodie verita
tem libere pronunciant. Si de mēdacio sic
re et mercantia fierent: et tolleretur gabel
la: fierent in dies diuites domini tempora
les. Quia maior est: qui sit in mūdo. Ideo
David. Canta. Ego dixi i excessu meo om
nis homo mendax. Exemplum in vito pa
trum. de monacho qui demone inuēto cuz
amipallit. Decum inquit porto vinguet
ra: vt homines mentiri diuersimode faciā.
Quidam vnam bosieram. Quidam vnam
bosiam. Quidam bosiaz da lybra. Unde
pono hoc vitium per omnes status.

¶ Secūdo ratione 12. Omne quod est cō
tra diuinum preceptum. est peccatum gra
uissimum. Sed mendaciū est contra octauū
preceptum. Erodi. 20. Non loqueris cōtra
proximū tuū. falsū testimoniū. Et Erodi.
23. Non suscipias vocem mendacij. Men
daciū fugies. Et Leui. 19. Non mentie
mini: nec decipiet vnusquisq; proximū su
um. igitur 12. Non immerito. q; deus hoc
vitium summe detestatur. Solo. in prouer
bijs. Ser sunt que odit deus et septimū de
testatur. scilicet linguam mendacem. Pri
mū senex satius. Secūdum pauper super
bus. Tertium diues fallax. Quartum an
cella que dominari voluerit. Quintum cuz
seruus regnauit. Sextus cum vxor domina
ri ceperit. Alenanus. Quella casa non mē
place: boni la gallina canta: el gallo tace.
Septimum vitium mendacem. Unde fm
Thō. duo sunt peccata graua. Primum
peccatum blasfemie. Secūdum mendacij.
quia nullam causam cōmittendi habet ho
mo. Ideo philosophus. 4. Ethic. Mēdag
est vituperandus. Et. 4. Top. c. 8. Per se
mendaciam prauam et fugiendū est. verus
autem et bonum laudabile. Ad quod facit
exemplum de patrefamilias. De quo ponit
Orosius rome fuisse: qui habuit tres si
lios: vnum superbū: aliam luxuriosū:
altam mendacem. Qui cum venisset ad
mortem legauit superbo vnam possessio
nem. luxurioso vnam altam. mendaci nō

Hebdomada prima

voluit fugere di. Quod ille erat indignus
quia peccabat ex propria malitia. Unde
Tho. et Aug. ponant casum: de illo qui
pomicidio commissio fugit in domum alieu
ius vicini. Queritur ab officiali. Si e tal
in domo: An talis debeat mentiri pro
huius vita: an non? Dicit q. 3. sunt homini
licita. Tacere veritatem. Non dicere men
daciū. Et facere fletionem. Et aliter non
poteat: potius debet finire mori: q. menti
ri. Quia ut dicitur extra de usuris. c. Su
per eo. Non licet pro alterius vita facere
mendaciū. Et 3. ethi. dicitur. Melius est
mori q. facere contra bonum virtutis. Et
Cicero de Amicitia. Nulla est enim creu
satio: si amici causa peccaveris. Et 3. Pa
ra. Peccat certe nemis. Unde merito Au
gu. contra mendaciū. d. Quod preceptum p
fectorum est. non solum nō mentiri omni
no: sed nec velle mentiri. Exemplum mo
nachii patricij. qui dicebat locosum verbis
eē quasi mortale in ore xpiani. Tercio
rōe rē. In 3. aie dicit phy. Quod verum et sal
sum sunt in intellectu. Et sicut verum ē bo
num intellectus: ita falsum loqui: est malū
ipsum. Intellectus autem hominis natu
raliter vult affirmatiū aut negatiū
conclusionem. Nec aliquis vult falso dec
pi. sine fidelis sine paganus. Mendax au
tem facit contra hoc. Quia sua falsitate vlt
obfuscare intellectum hominis: Quod est
grane peccatum. Unde Alber. super Luc.
dicit. Quod nihil laudabilius potest dici de
aliquo: q. talis est verax. Et so parlar e da
re. Et nihil vltuperabilius: q. iste est men
dar. Tibi dicit Ansel. Quod hoc peccatum
adeo grane est. q. licet deus possit dispensa
re de multis preceptis: ut de furto. Non ta
men potest de mendacio: aut locofo: aut
officioso: aut pernicioso. quā sit peccatum.
Et ratio. Quia cum sit veritas. Io. 1. Ego
sum veritas: contra se diceret. Quod ē im
possibile. Apostolus. Fidelis est deus: qui
seipsum negare non potest. Ad argumē
ta. Ad primum. De obstetricibus heb. Re
spō deo fm Domitilcum Tolosarum. Quod
nō sūnt pmiatē de mendatio ratione men
daci: Sed ratione timoris quem habuerūt
si occidendo pueros. Unde signanter dici
ur. Quia timuerunt obstetrices deam: edī

ficauit eis domos. Sequens autem men
daciū non fuit meritorium. Ad secundū:
Respondeo. Quod Abrahā non est mentis
nec Sarra. di. se esse sororem suam. Quia
soror dicebatur: que erat filia. Et tunc
temporis: filie fratris dicebantur vroz.
Ad illud de Jacob. Ego suz inquit Esau:
verum dicit. Quia quāvis vltimus fuerit
egrediendo: fuit tamen primus conceptus
in vtero. Cui vere primogenita debeban
tur. Quāvis Nicolaus super. 27. Gen. Et
Hos. dicant q. ventraliter peccarunt isti.
Ad tertium de opinione. Io. Cassia. Dic
q. a doctoribus reprobatū illa opio: per
rationes supradictas.

Ecundum dicitur rē. Mendax as
similatur tribus generibus perso
narum: fm doctores.

¶ Primo. Diabolo.

¶ Secundo. Jude.

¶ Tercio. Caym.

¶ Primo rē. Fuit enim primus inuentor
mendaci: quando dixit Euc. Gen. 3. Ne
quaquam moriemini. Sed mentitus est in ca
put suum. Ex quo sequitur: q. omnes men
daces sunt filij diaboli. Io. 8. Vos er pa
tre diabolo estis. Quod declarat di. Et de
fideria patris vestri vultis facere. s. opera
eius: mentiendo. Quia ut dicit. Mendax
est. et pater eius. Unde est pater mendaci.
Quia primus inuentor. Ambro. 24. q. 5. c.
Laute fratres mendaciū. q. omnes qui
faciunt mendaciū: filij sunt diaboli. In de
mone sunt tres proprietates. Est superb⁹.
Est inuidus. Est mendax. Si ergo filij per
imitationem: filijs debetur hereditas pa
tris: ergo mendacibus filijs diaboli debet
patris. Sed que ē? Respondeo. Infernus.
et ignis. Apoc. 21. Mendacibus pars eorū
in stagnum ignis et sulphuris. ¶ Secundo
Iude assī. Judas enim xpi stū vendidit in
deis. 30. denarijs. Mat. 26. Canta. Quid
vultis mihi dare: et ego cum vobis tradaz.
Qui ergo dicit mendaciū: veritatez vē
dit: et per consequens xpm. Quāti sunt:
qui pro vno solido sacramenta falsa accep
iunt. et pericula cōmittunt. Tollens verita
tem vendunt. Ut patet per Hiero. xl. q. 3.
c. Estimant. Contra quos. p. ethi. philo
sophus. Duobus existentibus amicis: san
ctum est

etiam est honorare veritatem. Cum quo
 Necro lib. de amicitia: ubi volunt verita-
 tem anteponi amicitie. Nec mirum qd ve-
 ritas est opus spiritus sancti. Unde Ecce-
 siastes. 27. Ante omnia opera: verbum ve-
 ritatis precedat te. Ideo Lpo. 22. q. 58. ar. 4.
 Qd veritas est tante efficacie: qd nung de-
 bet pretermitti. O pater egre ferent. Non
 enres. Quia dicitur extra de re. iur. in. 5.
 Et Augu. li. 9. de libero arbitrio. Si de ve-
 ritate scandalum nascitur. vtilitas scanda-
 lum nasci permittitur: qd veritas relinqua-
 tur. Imperoche. 2. de Trinitate. dicit Au-
 gust. Incomparabiliter pulchrior est veri-
 tas christianorum: qd belena grecorum.
 De belena narrant historie. Qd cum Pa-
 ris duxisset eam in Troiam: pre sua pul-
 chritudine grecis raptam: grecum. 10.
 cc. navibus Troiam venerat: obfederatq;
 eam annis. 10. Tandem funditus eam eue-
 runt. delenerunt. Unde Troia vastata
 fuit ob mulierem. Debet ergo veritas ante-
 poni omnibus rebus. quia pulchrior res
 mandis: et omnibus placet. Aristot. p. 1. Ethic.
 Omnia vero consonant. Ad quod facit fi-
 gura. 2. Esd. 3. 7. 4. c. Quomodo secretarij
 regis disputaverunt in consilio hanc con-
 clusionem: Quid esset in mandato fortius:
 Auferant quatuor qui omnes sanz vide-
 re dicerunt. Primus dixit. qd vinum est for-
 tius omnibus rebus mandis: quia facit per
 talenta. De quo Prover. 31. Nullum est
 tibi secretum ubi regnat ebrietas. Et eo qd
 homine totz letificat. 1. s. Vinum letificat
 2. c. Si vis a principe gratiam pete stoma-
 cho prius confortato: quando confortavit be-
 minum. Sine vino nihil fit. Unde comuni-
 ter amicus inuitat aliam ad bibendum.
 Et communiter dicitur. Talis tabernarius
 hz bonum vinum. Et Theophrasti dicit. A
 montifiastion stat bon vin. 2. dicit qd Rex:
 quia vinu suscedit. qd alium liberat. 3. dicit
 qd mulier. Quia omnes stat propter il-
 la se mantengano et erercentur. Spectarij
 faciendo vngueta. Sintores scarpas rubras
 Sartores vestes sfozatas. Barberos peru-
 eas tumentibus: qui apperent poltrone: ut
 si essent mulieres. Preterea ipse se asatit
 ostendendo illis manillas nudas, brachia:
 spallas. vbera. Lpe ge mancha: 4. qui fuit

Horobabel qd erat stas. De qua Nec. 3.
 Forte vinum. fortis rex. fortis mulier. sed su-
 per omnia veritas vincit. Sed hec non in-
 uenitur inter homines. Jere. 8. 21. prophe-
 ta vsq; ad sacerdotem cuncti faciant men-
 daciu. Ad quod facit figura de filerite: qd
 dicebatur amator veritatis. Qui in silua qd
 dam stas repperit: quaz condurit per om-
 nes stas tota lachrimosa: ut si locum in-
 uenire posset. Primo condurit ad aduo-
 catos et procuratores: quos repperit vacu-
 os omni veritate propter pecunia. 1. q. 3. c.
 Qui recte. Acceptatio muneru: prevarica-
 tio veritatis est. Et. c. Panper. Lico vio-
 latur auro iustitia. An faceia obseruan-
 da est talibus de vidua que pretori cau-
 sam sue lris comendauit. cui vas olei dedit
 in dona: no hns aliud ad danda. Ali. aut
 dices: porcu pretori donauit. Qd audiens
 mulier. in mane cu snia daret debebat: sed
 portauit in sinu lapide. Et sedes pro tribu-
 nali pretor: vidua sub vello lapidem moue-
 bat. Credes pretor esse argentu: p vidua
 sniam dedit. Pretor petijt preclaz. Vidua
 respondit esse lapide: quo percutere eu vole-
 bat: si contra ipsam sniam dabat. Seco
 ad dnos tpales. De quibus. 23. q. 5. Regu
 pprie e facere iustitia. Sz ptra Isa. 1. pici-
 pes tui infideles: forq; iuram. Tertio ad
 clares q debent ee benigni. amatores pau-
 perum. Deut. 15. ideo precipio tibi: ut ape-
 rias manum fratri tuo egeno et pauperi q
 tecum versantur in terra. Et di. 47. c. Si e-
 ij. Esurientiam panis est quem tu detines
 nudorum indumentum est quod tu redu-
 dis: et misericordia redemptio est et absolutio
 pecunia: quam tu in terra effodis. Tan-
 torum te ergo scias inuadere bona quan-
 tis possis sstare. Sed ptra prover. 11. Qui
 abscondit frumenta: maledicetur in populis:
 hfid lecto at sup caput vendentis. Quar-
 to. Ad omnes artes: qui pleni sunt peru-
 rjs. mendacijs. Quanto a d pauperes q
 sunt blasphem. quando sal. oleum. ligna. fa-
 rina no hnt: qui merita misuunt paupres
 Seco. Ad rusticos: quos repperit latrones
 et imbutos blasphem. et oibus vitijs. Se-
 ptimo. Ad clerum: quem repperit omni vir-
 tute priuui. Altaria nigra. ecclesiam ma-
 le officiatu. tenentes concubinas. Octa

Hebdomade primē

no Ad moniales continentiales, que habet
filios spurios. Nono. Ad mulieres vidu
as, cōiugatas, vīrgines, quas repperit ple
nas vanitate. Quod bene Bernardus in
nuat, dicens. Recessit custodia a p̄claris, de
notio a religiosis reuerentia a subditis,
consilium a sentibus, lex a sacerdotibus, in
sticia a rectoribus, equitas a iudicibus,
comitas a clauis, veritas a mercatoribus
charitas a mundo. Ille. Unde reuersa est
ad filias. Ideo clama. Ubi ē veritas? De
diolant: Januer. Ubi? Discurrere per om
nes prouincias. Non vere. Sed stat ali
sebi. Ali selat. Tercio. Ubi. rē. Qui fuit
primus homo inuentor mendacij. Gen. 5.
Cum interrogaretur a deo: Ubi est Abel
frater tuus? Nescio inquit domine. Unde
mentitus est. Et hoc mendaces sibi assimi
latur. Quia sicut ipse reprobus factus est.
et ipse.

Etia principale rē. Scdm̄ doc. du
t p̄ter est. Una puniō temporalis.
Alia in futuro, que est spiritalis.
Prima in reb. s. Quia mentiantur omnia
mendaci. Possessio enim nō redditur ei
et rustico: vt reddere solebat. Eze. 9. Area
et torcular, non pascet eos: vnum mentie
tur eis. Et. 4. c. Mendaciam et maledictum
inmandauerunt: propter hoc lugebit terra
scilicet sterilitatem. Pratica. O pater vi
di caligari. Quid ad hospitale: quia ars
mea nihil valz: sicut alio solebat. Vbi q̄re?
Quia mentiris arti: et ars mentis tibi. Sic
dico de alijs. Quia hodie cum mille men
dacijs, perlarijs, et fraudibus, artes exercē
tur. Ideo et Aristo. dicebat. Quid? Ineran
tur mendaces: Respondit: vt quando vera
dicunt: ne eis credatur. Secundo puni
tur mendax in persona. In. 6. lib. hystorie
sco. Tres falsi testes insurrexerunt cōtra
Nareissam episcopum Hierosolymitanum
affirmantes sub iuramento de infamia sat
Quorum vnus dixit. Si ita non est: possis
igne consumi. Alter possis cadere morbo
eaduco. Tercio possis priuari lumie. Quod
factus est. Sactus vero cuius honestas no
ta erat. in desertis locis stans, bono sine
qualeuit. Preterea. Ad idē. 2. Br. 21. Et Jo

huc. 9. scribitur. Quod Iehusiel, et hel. phere
sei. cananei. Congregati sunt vt pugnarent
contra israel. Gabaonite autem timentes
bellum: occulte venerunt ad Iosue, et dixe
runt. Audiatinas fame tue potentia. Unde
pacem tecum volumus. Iosue autem iura
uit fidelitatem. q̄ aliquod malum non pa
terentur. Iosue autem mouens castra, con
tra has nationes venerunt in gabaon. nec
eos tetigerūt ratione iuramenti. Saul au
tem cum regnaret in hierusalem. Plures
de gabaonitis necauit. contra iuramentū
Iosue. Quia igitur hoc peccatum erat om
nibus notorium. Ideo debuit publice puni
ri. Dauid Sauli succedit. Sed quia De
i tota vita sua semper pius fuit. et negligēs
circa punitionē huius homicidij. Secuta ē
diutina vltio cogens ipsum ad vltionem de
hoc peccato. Quia tribus annis fuit famel
in israel. Dauid consuluit dominum. Qui
domus. Propter Saul et domum illius:
hoc feci. Quia occidit gabaonitas contra
iuramentum Iosue. Vocatis ergo gaba
onitis rex Dauid. vi. Quid faciatis vobis?
Respondit. Vir qui nos et nostros occidit:
non punitus fuit. Dentur nobis ergo. 7. vi
ri de filijs eius. vt ponantur in furea. Quod
fecit. et suspendit. 7. viros de domo Saul et
per dies aliquod steterunt ibi apicari. S
anima cara. Querit dubium: que habz bi
bliam in domo. Videtur q̄ Dauid fecerit
contra preceptum Deute. 21. Ubi dicitur.
Quod mortui adiudicatus et positus in pat
ibulo. deponatur eadem die. et tumultetur.
Respondeo. Quod illud erat sciendum de le
ge cōmuni. Sed in hoc facto fuit specialiter
reuelatum Nathan prophete: et per Nathā
Dauid nunciatum. Quod voluntas dei erat
remanerent in patibulis. in signum graui
tatis peccati mendacij et iuramenti nō ser
uari. Alia est puniō spiritalis. super ani
mam. Quia mendaces damnantur. Pro
ner. 19. Testis mendax peribit. Et. 23. q. 2.
c. Primum. Et est Aug. Ad salutem sc̄m̄
ternam. nullus ducendus est opulante
mendacio. Et de Anna et Sapphira: q̄ sunt
mentite Petro: terra eas viuas absorbit.

¶ Feria

feria. 6. prime hebdomade. De peccato
suspitionis vel de iudicio temerario.

Ecce sanus fa

ctus es. sam apli noli pec
care. Jo. 5. c. c. d. e. e. f. e.
nam penth. dñs ad illud
init. Scdm Nicolaum te
lira. Iudei tria principalia festa habebant.
Primo festum pasce. Secdo festum taberna
culorum. Tercio festum penthe. In erodo
23. preceptum fuit ut omnes masculi presē
tarentur ad hec festa. Ad festum istud pen
the. erat pps. Qui erat circa templum. iux
ta qd erat quedam congregatio aquaruz
que dicebatur probatica piscina. A proba
ton: q est aqua ouis. Quia oues que deo
immolabantur ibidem lauabantur. Pisci
na dicebatur per contrariuz: quia carebat
piscibus. Ibidem autem erat quinqz por
tice: in quibus multi egroti iacebat. Qui
expectabant aque motum: qui fiebat per
angelum. Christus igitur ut bonus filius:
sepe ibat ad templum. Et dum esset ibi.
Inuenit unum infirmum: qui annis. 38. fu
it ibi infirmus. Qui domini. Nis sanus fie
re: Respondit ille. Domine hominem non
habeo: ut cum turbata fuerit aqua misceat
me in piscinam. Quia. s. qui prior descen
debat in aqua sanabatur. Scdm Chrysosto
mum. Aqua ista virtutem habebat a tri
bus. Primo ab hostijs sacratis: que ibi
lauabantur. postea deo sacrificabantur.

Secundo a ligno crucis. Ut dicitur in
hystoria scola. Regina sabba vidit in vir
dario Salomonis lignum quoddam. de
quo dixit Salomoni q in ipso debebat po
ni deus nature: per cuius mortem regnum
iudeorum deleri debebat. Tunderet fecit il
lud abscondi in visceribz terre: vbi proba
tica piscina postmodum facta est. Tempo
re xpi passionis. lignum hoc enatauit.

Tercio habebat virtutem a motu ange
li descendens. Sequitur. Tolle inquit
dominus grabatum tuum. et ambula. Gra
batu. s. portatule lectum. Mirabantur iu
dei q hominem sanum fecisset in sabbato.
Qz Ero. 20. Opus seruale nō facietis leo
Inuenit autem postea eum in templo. Et

dixit ei iesus. Ecce sanus factus es: sed nō
li peccare: ne deterius tibi aliquid contin
gar. In quo dabit intelligi q illa infirmitas
ei euenerat propter peccatum suum. Qd
sepe accidit propter peccata hominis. Ec
clesiastici. 7. Noli facere mala et non te ap
prehendit. Applica. De peccato suspitionis
hodie loquimur. Vbi tria sunt videnda.

Primum. dicitur distinctionis.

Secundum. dicitur malignationis.

Tertium. dicitur punitionis.

Primum dicitur 2c. Tho. 22. q. 60.

Par. 2. Et in. 3. par. q. 59. ar. 1. In. 4.
dist. 19. ar. 2. Iudicium temerarii:

est falsa determinatio rationis de malicia
proximi: procedens ex leuibus signis. Sed
pro maiori declaratione: est notandum fm
Tho. vbi supra. Et Augu. de verbis domi
ni in monte. Qd operationes hominis sūt
in triplici specie et differentia.

Quedam sunt expresse male.

Quedam sunt male sed non expresse.

Quedam sunt expresse bone.

Quedam expresse male. ut deum blasfe
mare. vsuras dare. homines occidere. forni
cari. et huiusmodi. Talia iudicare non est
peccatum. Unde August. De apertis que
bono animo fieri non possunt: ut supra et
blasfemie. permittitur nobis iudicare. Et
extra de reg. iur. lib. 6. c. Esote misericor
des. Quod enim scriptum est A fructibus
eorum cognoscent eos: de manifestis de
ctum ē q non possunt fieri bono animo: ut
supra. blasfemie. iurta. ebrietates. de qui
bus permittitur nobis iudicare. Et Alex.
8. ales. 2. par. sum. De manifestis potest fie
ri iudicium. Quia ut dicit philosophus. p.
Ethi. Unusquisqz bene iudicat: que cogno
scit. Unde patet: q iudicare de apertis q
sunt mala non est peccatum. Quedam
sunt male: sed non expresse. Sed tamen
sunt signa et coniecture probabiles. Talia
iudicare non est peccatum. Ut cum vi
des aliquem fornicatorem loquentem cum
muliere in loco non aperto. Aut nudam
cum nuda. solum cum sola. Aut aliquem in
pstrubulo: et huiusmodi. Talia iudicare de malo
nō est peccatum propter signa aperta. que
non sunt bona. Ad hoc propositū dixit chri
stus apostolis suis. A fructibus eorum. sciti

Hebdomade prime

et malis: cognoscitis eos. In hunc modum Salomon recte iudicavit duas meretrices 3. Reg. 3. que esset vera et non ficta mater. In hoc quoque ubi desiciebat humana probatio sapienter recurrit ad signa, scilicet ad inclinatorem naturalem. Quia vera mater naturaliter afficitur ad filium. Unde ps. 7. Pol. Generantis ad gentium naturalis est amicitia. Unde patet. Quedam sunt ex parte bone. Sed tamen possunt fieri bono animo: et malo animo. Temere iudicare de malo nisi videatur oppositum: est peccatum. Exempli gratia. Talis ad ecclesiam pergit. Dicit cum amico tuo. O compagno: paras quod ille velit orare: Non vere: sed ut moroset talem mulierem. Aut alius loquitur cum muliere. In mente tua suspicaris malum. Aut talis dat elemosinam: dicit quod dat ex vana gloria. Talia sunt mortalia: quia non sunt aperta mala. Contra tales ipsi. Math. 7. Nolite iudicare. et non iudicabimini. Et Ber. Noli esse alieni vice: aut temerarij iudex: aut curiosus explorator. Explorando illius: quo vadit: quo tendit: unde venit. Mala est vegno. A dese de agosto: insula plaza de bergamo. O quot sunt de istis. qui sunt nimis faciles ad iudicandum alios: et perverrendum omnia in malam partem. Contra tales. clamat Canonista. xi. q. 3. c. Graue satis est: ut in re dubia: certa detur sententia. Et 30. q. 5. Incerta nullatenus iudicemur. quoadusque veniat dominus. qui latebris producat in lucem. Et di. 33. c. Habuisse. In rebus ambigatis: absolutum non debet esse iudicium. Et Aug. in sermone domini in monte. Et si suspensiones vitare non possumus: quod homines sumus. diffinitivas tamen sententias continere debemus. Ille. Unde legitur in vitis patrum. Quod fratres interrogasti abbatem Pastorem. d. Si viderimus peccantem fratrem nostrum: arguamus eum: Respondit. Nisi oculis apertis videritis et manibus palpaaveritis. nolite iudicare: quod quidam de nostris aliquando recepit est. in hac causa. O verbum mirabile. Et de. b. Dominico legitur. Qui dixit cuidam scolari: qui erat proclivis ad iudicandum. Fili mi. omnia in meliorem partem interpretaris si vis iuste vivere. et cum deo recte ambulare. Ideo Glo. super illud. Ro. 14. Qui

non manducat manducantem non iudicet. Dubia sunt in meliorem partem interpretanda. Quia tunc homo non potest errare: cum non videat aperte malum proximi sui. In quibus verbis: merito queritur dubium. Quare unusquisque de alijs facilius malum iudicat: Respondet Th. 22. q. vbi supra. a. 3. q. a tribus causis.

Primo a propria malicia.

Secundo ex inimicitia.

Tertio ex longa experientia.

Primo est ratio. Et hoc enim quod aliquis est in se malus. et conscius proprie malicie: facilius de alijs male opinatur. Unde Ecclesiastes. 31. c. Stultus idest peccator in via ambulans: cum sit ipse insipiens. oculos estimat insipientes: Quarus: quia non vivit in domo cum filijs da homo da bene: facilius estimat alios sic esse. Sic peccinarius. estimat alios sic esse: Sic gulosus. Unde Aug. in expositione psal. Domini enim proclivis suspicatur in alio: quod sentit in seipso. Et Seneca. in libro de moribus. Hoc habet omnis affectus: ut in quo ipse insans: in id patet ceteros furere. Et ps. 4. Et di. Qualis unusquisque est: talia dicit et talia operatur. et taliter vivit. Et propria ergo malicia. provenit iudicium temerarium. Unde in vitis patrum nostrorum: dixit quidam scolaris magistro Jordano: dum predicaret vercellis. Turpiter: ita facile iudico malum de primo meo: Respondit pater. Quia malus es. A propria malicia provenit iudicium temerarium. Hoc autem vitio: solent laborare seculares. qui subtiliter mala de religiosis iudicant. et subtiliter querunt facta aliorum. et danant: cum sint mali. Et si peccatum aliquod veniale eis viderint spernunt eos. malos reputant detrahant eis. Dicere solent. Credimus quod teneat castitatem: Vere non. Quare habes hanc opinionem: Quia sepe dela condictione del cardinalis. et el porco. Unde quando pergo domum aliquorum zelotiporum secularium: non mihi basta lanimo apire oculos: ne dicant aliquod malum. Quod sunt prius ad iudicandum. provenit ex inimicitia. Cum quis odit aliquem: facile suspicatur malum de eo. Unde philosophus. p. 8. Rhet. Amor et odium: sepe faciunt iudicium non cognoscere. Et Crisostomus. Perfectus amor. et perfectus odium: rectum

rectum iudicium non cognoscit. Exempli gratia. Diligis uxorem amore maresco: o cittadino. Ela fu quello che non debe. Tu ne sey anisato. Non credis. O pater nol mel dire. Qere est bda. Excepto da quello in fora. Quia est meretrice. Amor et odium et. Sic dico de filia. Sic de filio tuo. Amor et odium et. Unde apud romanos: cecus deprimgebatur. Et per oppositam. Odium. Quare non credis de amico tuo? Quia in odio ipsam habes. Non me dire del tale: qz est vnus poltronus. Exemplo patet. i. R. 17. De Jonata cum diceret Sauli patri suo omnia bona de Dd non credebatur: qz ipsam in odio habebat. Unde Sefi. Qd nimis volunt miseri: hoc facile credunt. Et est graue peccatum. quia est contra charitatem prout. Apostolus. i. Cor. 13. Charitas non cogitat malum. Si videt aliquem loquentem: non cogitat malum. si comedentem. si ridentem. In omnibus bonas bonam: qz malum cogitat. Tertio procedit et. Comentator super. 3. cel. i. m. d. d. d. d. d. qz tria fecerunt errare. Antecennam. Primum ignorancia logice: que est causa omnium malorum: iuxta illud Dis. 86. Ignorancia mater est omnium delictorum. Secundam confidentia proprii ingenij: que est multum periculosa. Sunt quidam qui darent legem sanctis paradisi: qui nimis confidunt de seiphs. O pater: no piliat la parte: la va colli. Ego scio quid loquor. Indigeo adiutorio. non consilio. Contra tales Prover. 25. c. Causam tuam tracta cu amico tuo. Et Sefi. Omnia cum consilio agenda sunt. Tertia longa experientia. Ex hoc senes sunt suspitiosi. In. 2. R. he. Senes sunt cacoges. Est enim cacogia: in deterio omnia estimare. Sunt enim maxime suspitiosi: eo qz multotiens sunt experti aliorum de factis. Unde quando vident aliquid: facile suspicantur malum potius qz bonum: qz plura viderunt et recordantur. Del signor Pandulfo. Del Conto cremignola. Del Coto bozrella. Del signor Raberto. De Labri fondul. De Brazo da perosa. De Jani da la tela. De Saltibagio. Unde malum suspicantur. Quod non est sine peccato: nisi videant oculo ad oculum. Antecenna ergo

erant in hoc. Quia ex multo tempore voluit facere conclusionem ex multis practiceis. Adto mi guarda de medice: qui solus ex practica iudicant. Dicitur qz tria destruant mandu. Recipe medicorum. Cetera notario rum. Dico vobis: religiosorum: destruant mandum. Aisculanus lib. 2. Santa versum. Non iudicar may: se tuto non vedi. E non saray inganato: se questo credi. Et sic patet primum mysterium.

Secundum principale et. Secundum doctores quatuor sunt malignitates huius vitij pessimi.

Prima. dicitur presumptionis.

Secunda. dicitur infamationis.

Tertia. dicitur obstinationis.

Quarta. dicitur usurpationis.

Prima dicitur. Maxima presumptio illius est. qui negligit peccata sua et aliena condemnat. Tales spernant lectionem proprie conscie: et aliene intendunt. Al tergo ponunt propria: ante oculos proprio aliena. De istis dicit Sefi. Illena vicia ante oculos habemus: a tergo autem nostra. Qd e signum maxime stultitie. Unde Tullius. 3. li. Tus. Proprium stultitie est. aliorum vicia cernere: suorum obliuisci. Et Lbriso. sup. Mat. In alienis delictis: seneri et amari iudices sumus. Quod contra rps. Mat. 7. Quid tu vides festucam in oculo fratris tui. et trabem in oculo tuo non consideras? In huius figuram Jo. 8. legitur de adultera. que a iudeis accusata fuit. Magister quid dicis? Hec autem cecidit in adulterio. Cogitabant enim infra se. Si dicit esse lapidandam. O beate leges. Et rps se in elmans: scribebat in terra. Quid scriberet: tripler est opinio. Una est Augu. qz scripsit illud quod voce expressit. Qui sine peccato et. Alia est Amb. Terra autem terram accusat. Tertia est Bede. Quod eorum peccata scribebat in terra: ita vt vnusquisque videndo peccata sua: habant vnus post aliu. Dans intelligi qz ante qz iudicem? primu nrm. prius nosipos corrigamus. S; heu quia nihil sit. Unde in vitis patrum. legitur de quodam monacho: qui in capitulo sportellam plenam lapidibus tulit. et posuit ante se et saccum plenum arena post ter-

Hebdomade prime. Seria. vi.

gum. Interrogatus autem a fratribus. Respondit. Sacens arena plenus: sūt peccata nostra que posui post tergum: ne illa videam. Sportella autem lapidibus plena que ē ante me: sunt peccata proximī mei: que plus timeo: q̄ mea. O quot sunt de illis. Sed audiant tales: illud quod scriptum est. 2. Thimo. 3. Attende tibi. & compagno. attēde tibi. Prættica super omnes status. ¶ Secunda malignitas rē. Ex hoc enim q̄ homo habet malam opinionem de proximo: ipsam infamat. detrahīt. Quare o ribaldone: laceras famam proximī tui: Quia ipsum non diligis. & de eo male optinas. Et ex hoc concludunt Theologi. q̄ iudicium temerarium & suspiciosus. est mortale & grauissimum peccatum: quia aufert illud quo nihil est melius: scilicet honores & famam. Ecclesiastici. 4. i. Curam habet de bono nomine. Prover. 2. i. Melius est nomen bonū. q̄ diuitie multe. In. 4. o. Ethī. Maximum bonum exterlorum: est honor. In li. o. Icono. Multo grauius fert aliq̄. si honore priuatur: q̄ si bona sua auferantur. Sed hoc bonum aufert suspiciosus: Contra tales apostolus Ro. i. Detractores deo odibiles. Alio agere rem gratissimam & eo. o. citadino. o. artefano. o. religioso: O pater ita. Iudica omnia in meliores partem. Exemplum. b. Bernar. d. quinta vale qui fuit primus socius sancti Francisci. Cum frater leo infirmaretur in loco sancte marie de angelis. Vidit in visione multitudine fratrum incedentium processionaliter: inter quos unum vidit. a cuius oculis exibant fulgura. Querens autem ab eo: qui ostendebat ei hanc visionem. quis ē iste cuius oculi ita splendebāt lucidissimi. Audisti q̄ erat Bernar. qui semper de his que videbat in melius iudicabat. Si videbat aliquem bene iudicatum: aiebat. Forse q̄ subitus habet ellicium. Si comedentem forte q̄ indiget. Omnia in meliorem partem interpretatus est. ¶ Tertia dicitur rē. Sunt quidam ita assueti: vt semper omnia in peiorem partem interpretentur facta proximī. Chrysost. super Mat. Sūt qui dam peruersi: qui de omnibus mala iudicant. Si quis studet & humilitati vacat: dy-

percia est. Si recreationi: gallosus est. Si societati: secularis est. Si simplicitati: satanas est. Si aliorum correctioni: presumptuosus est. Si silentio & paci: simulator est. ¶ Ite. Et Pius papa Episcopus seruus seruorum dei: Charissimo in christo filio Ludouico francozū regi: illustri: salutem & apostolicam benedic. Multi sunt homines adeo maligni vt omnes cogitationes eorum in malū vergant. neq̄ homines vereantur nec deum: quibus mentiri. pnam. Ille. O peruersitas mortalium. omnia in malam partem vertunt. In vitiis patrum legitur. Quidam senior de patribus. equitabat asinum suum. Filii que suus paruos pedestes sequebatur. Obuiantes ei quidam: dixerunt adinice. Iste senex equitat. & fecit puerum pedestrem ire. Descendens secit puerum ire super asinū. Obuiantes aliq̄. d. O q̄ fatuus est iste homo. Vadit pedestes. & iuuenis equester: cū sit fortior eo. Tunc ascenderunt ambo super asinum. Obuiantes aliq̄. d. Fatui sūt hi. qui asinum interficiunt ambo. Tunc descenderunt. & nullus eorum equitauit. Obuiant aliq̄. d. Fatuitas maxima istorū: qui ducunt asinum vacuum. Tunc ambo portauerunt asinum. Obuiauerunt q̄dā d. O q̄ fatui sunt isti: qui asinum portant. Tunc ait filio sener. Filii mei: qualitercūq̄ nos habeamus: homines obloquūtur semper. Non est curandum de verbis garrulorum: faciamus debitum nostrum. E lassimo dir chi vole. q̄ non possum ligas rē. ¶ Quarta dicitur rē. Quia temerarius usurpat: quod est proprium dei. Quinq̄ si bi reseruat deus. Primo potentiam creat. d. ps. Terram & mare tu creasti. Secundo veritatem finalis iudicij. Act. 2. Domine si in tempore hoc restitues regnum israel: Respondit eis. Non est vestrum scire tempora vel momenta q̄ pater posuit in sua potestate. Tercio gloriam propiaz. Isa. 48. Gloriam meam alteri non dabo. Quarto reseruat sibi vindictam in infante. Deute. 32. Mihi vindictam: & ego retribuam. Quinto iudicij de occultis. Jo. 5. Pater dedit filio iudicium facere. Inm. vt dicit Tb. l. par. q. 58. ar. 4. Qd nec virgo: nec aliq̄

sanctus

sanctus potest cognoscere cor hominis: nisi
solus deus. Jere. 17. Primum est cor homi-
nis et inscrutabile. Et quis cognoscet illud?
Ego deus scrutans renes et corda. Et Dis.
32. c. Erubescant. Secretorum cognitor deus
et iudex est. Et cū sit. q. suspiciosus vult in-
dicare sibi ignota. et quod est proprium dei
usurpare: ideo mortalissime peccat. Unde
Robertus olept. super Sap. dicit q. suspi-
ciosus assimilatur lupo. Et dicit q. leo rex
asialia. fecit capitulū ubi aderant omnia
asialia. Venit gatta dicens culpam suam.
Pater dico meam culpam: q. sepe comedi
de pignata domine nostre. Respondit leo.
Bene fecisti. Lhe colpa ga la gatta ē. Ve-
nit canis. Pater comedi mortellum panis
domini mei. Et aliquando carnem portan-
ti abstulit. Sed penitentiam egi. q. me per-
cussit. Respondit leo: Satis est. Venit gal-
lina. Domine mihi sepe so imbrataui la cha.
Et hoc domina mea clamabat. So via in
nomine visaboli. Sed penitentiam egi: q.
collum abstraxi. ex quo sunt dona in caca-
to. Venit lupo. Pater comedi afinum
pauperis. Sed hoc egi q. magna esurie
afficiebar. Respondit leo: Est tibi natura-
le. Et p̄s. 2. Ecce. In naturalib⁹ neq. me-
remur: neq. demeremur. Venit afinus. O
pater sepe comedi modicum seni: quando
curtus veniebat in castrū. Clamavit leo.
Percutatur: et sic ab omnibus fuit flagel-
latus. Esopus. Naz cribella facit et tympa-
na pellis aselli. Unde quidam dixit. A sal-
so iudice. lupo de magnis peccatis iustifi-
catur: et afinus innocens. de minimis con-
demnatur. Ad propositū. Ita facit suspi-
ciosus. de magnis peccatis suis se iustificat.
et suum proximum acriter condemnat. Et p
ueritas mortalium. In vitis patrum. Cū
abbas Isaac visitasset cenobium. et inue-
nisset fratrem quendam negligentem. expulit
eum. Cumq. regrederetur ad habitaculū
suum angelus ad ostium celle affuit. dī.
Non te permitto ingredi. Cum causā que-
reret. Respondit. Deus me misit ut dicam
tibi. Ubi vis mittā fratres: qui peccant?
Audienti sener petiit ventam. Qui ange-
lus. Cane ne de cetero quenq. iudices: an-
tequā deus illum. Et sic patet secundum

mysterium.

Etiam principale rē. Duplex pa-
nitio. Una temporalis. De qua. 2.
R. 1. Quod mortuo Almon rege:
successit filius eius Almon pro eo. Reg. Da-
uid misit nuncios cum barbis proletris. Se-
cretarij autem regis temerarie iudicantes
dixerunt. Putas rex nosse: q. David nun-
cios misit ad consolandum te? Non vere:
sed ut exploret patriam tuam. Almon rex
precidit barbam eorum. Revertentes nun-
cij David ad eum videntesq. sic nuncios su-
os. fratres instruit exercitū: et destruxit om-
nes illos populos. Unde hoc malum: ve-
nit de temerario iudicio. Secunda pan-
itio est spiritalis. De qua. ps. 49. Sedens
adversus fratrem tuum loquebaris. Se-
quitur penitio. Arguam te. et statim con-
tra faciem tuam. s. conscientie. Exemplum
francisci. Interrogavit demones: qui plus
damnabantur. Respondit. Quid homines
iudicantes false. Quia per hoc proximum
infamant: nec restituunt postea. Glo. Hoc
vitio periclitatur totum genus humanū.
Facecia de duobus conventualibus ex-
stentibus in balneis et confitentibus mu-
tuo. Unus illorum. d. Indicaui te et religio
nem tuam. Respondit alter. Idem facim⁹
de vobis. Tu de me: et ego de te dico ma-
lū et iudico. Et sic omnes ad infernū unius.

In secundo Sabbato quadragesime. Quid
maria est advocata nostra.

Argite noli

te timere. Mat. 17. Exem-
plum recitatur. Quidam
bergomensis fuit: qui om-
ni die sabbati in honorem
marris ieiunabat in pane et aqua. Dux sa-
ceret monetam falsam. a pretore compre-
hensus: in carcere ponitur. Die sabbati dū
istaret hora mortis. oculos suos ad mariā
puerit. d. O maria. ubi merita ieiuniorū
meorū. In his v̄bis: miraclose apud carceri-
b⁹ sine oī obstaculo libat⁹ ē. fugiēs v̄ ma-
nu carnificū. Idē p̄az salutemus. Ave rē.

c 4

Sabbatum

Surgite nolite timere. Recitat euange-
lista q̄ xps quadaz vice assumpsit secū tres
suos discipulos. Petrum. Jacobū. Joānez
z duxit eos in montē excelsum. z transfigu-
ratus est ante eos. Sedm̄ Nicolai de lyra
inter alios discipulos precipue hos. 3. assū-
psit. duplici ratione. Primo ratione p̄ero-
gatiue: quia Petrus super alios habuit fir-
maz fidem: p̄pter quā date sūt ei clauēs re-
gni celozum. Mat. 16. Tu es xps filius dei
viri. Qui super omnes confessus est ipsum
esse christum. Unde dictū est ei. Tibi dabo
clauēs regni celozum. Secundo Joannes
excebat in v̄ginitate. Et qua christo
fuit plus familiaris. z magis dilectus. Qui
mater in carā cōmissa ē. An̄ Dan̄. 25. pa.
Questo e coluy. che gliaque sopra el petto.
Del nostro pellicano: z questo fue
Disu la croce: al grande officio eletto.
Tertio Jacobus inter alios: q̄ prim⁹ mar-
tyrizatus est. Act. 12. Secūdo ratione ami-
citie: vt daret nobis exemplū q̄ solum ami-
cis sunt aperienda secreta. Jo. 15. Vos au-
tem dicitis amicos: q̄ omnia quecumq̄ audi-
ui a patre meo. nota feci vobis. Et Prouer-
bio. 26. Cum amico causam pertracta. Et
Sēf. Oīa cum amico delibera. Ideo hos
assumpsit: nō alios. Sequit̄. Apparuerūt
autem cum iesu Moyses z helias: vt dicit
Tho. 3. par. 4. 5. ar. 3. Moyses qui mor-
tu⁹ erat iam per. 500. annos. q̄ corpus non
suum sed aliud assumpsit. Helias autē cor-
pus propriam assumpsit z illuc venit de pa-
radiso terrestri. Unde petrus hoc videns
exclamauit. Dñe bonum est nos hic esse: si
vis facimus hic tria tabernacula: tibi vnū:
moysi vnam: z helie vni. Ista autē transfi-
guratio: vt dicit Th. z Nicolai de lyra. fuit
hoc mō. Anima christi a principio sue crea-
tionis fuit gloriosa per apertam visionem
z perfectam fruitionem. Tertū tamen ex di-
uina dispensatione fiebat: q̄ gloria anime
nō redūderet ad corp⁹. vt sic esset passibi-
le z mortale: ad implendū scilicet redēptōis
hāne. Et tō ex diuina ordinatiōe fecū est: vt
glia aīe redūderet ad corp⁹ in hora trāssi-
guratiōis. vt ostēderet discipulis glia futare
resurrectionis: non tantū anime sed co:po-
ris: vt sic animarent ad sequendū christum

in acerbitate passionis ad quā eos multa-
bat. Et sic patet: q̄ deitas illa in transfigu-
ratione fuit deitas glorie quantū ad essen-
tiam: sed non quantū ad modū. Quia fuit
eiusdem rationis cum illa deitate que est
in corporibus gloriosis. Sed non fuit ibi p̄
modum passionis transcurrentis: Et ideo illa
deitas nō debet dici deus glorie. Quia deus
glorie importat qualitatem permanentē.
Ille. Domine inquit bonum est rē. Unde
eccl̄derūt in terraz. Quibus dixit. Surgite
rē. Sabbato precedentē egimus in laudez
virginis. quōd est nostra auxiliatrix: hodie
deklarabimus quomodo sit nostra aduoca-
ta. In aduocato autē tres sunt conditiones
necessarie. Que fuerunt in maria virgine.
C̄ Prima vt sit gratissimus in verbis.
C̄ Secunda vt sit audax in causis.
C̄ Tertia vt sit seruens in iplis.
C̄ Prima vt rē. L. de aduocatis. l. Aduo-
cati. Volētes aduocari: eligere debent ha-
bentem gratiosam vocem: q̄ gratiosa vox
faciliter imprimit quod intendit. Et Sēf.
libro de quattuor virtutib⁹. Quattuor sūt
hominis prerogatiue. Eius pulchritudo.
Eius sapientia. Eius laudabilis fama. Et
grata facundia. Et Cicero in prologo R̄pe-
toricorū veterū. Sapientia sine eloquentia
parum pdest. Et Prouer. 17. Propter gra-
tiam labiorum suorum: habebit amicos.
Quod probatur exemplis. M. Antonius
sententia mortis adiudicatus. obstupefa-
ctum sua eloquentia reddidit trucidantē.
P̄terea. M. Torquatus: de quo Talc. li-
bro. 6. c. 2. adeo dissolutus fuit: q̄ eius pa-
ter. L. Manli⁹. ipsam in villam misit ad eu-
stodiendum porcos tamen postea sua elo-
quentia patrē liberauit a morte. P̄terea
Xenocrates philosophus: tante fuit eloqui-
tie: q̄ cum in scolis legeret: quidaz iuuenis
dissolutus Polemus nomine. omnibus vi-
tīs imbutus dum ingrederetur scolas ip-
sius Xenocratis: z philosophus iuuenem
inspiceret: conuertit lecticem suam de vna
materia in alia de morib⁹: adeo vt ipm ad
bonos mores conuerteret. P̄terea de Sa-
ppha muliere: que sua eloquentia iuuenem
ad se conuertit cum versu sapphico. A qua
versus sapphici iuuenti sunt. P̄terea de
Dorēnsia

hortensia. Q. hortensij egregij oratoris
filius que orandi ac pronuntiandi facundia
maritimo vigore seruauit. Et Hieronymus
qui sibi duos dentes abstulit: ut liberas
idiotoma hebreum pronuncaret. Maria at
habuit gratia facundie: quia locata est mi
rabili. Unde angelus ad eam. Inueni
sti gratiam apud deum. Quia ut inquit dicit;
Diffusa est gra in labijs tuis. An sup oes
fuit aduocata. Tres sunt differentie aduo
catorum. Quidam pro se. Quidam p suis.
Quidam pro bono comuni. Quidam p se:
quia prima charitas incipit a seipso. Hoc
modo fuit Paulus: sed non fuit erandit.
De quo. 2. Cor. xij. Ter dominus rogauit ut
discederet a me ista tentatio. Et dixit mihi
Paulus sufficit tibi gratia mea. Non fuit er
anditus. Secundo quidam pro re. Mar.
20. de matre filiorum Iehedel: que pro suis
filijs facta fuit aduocata. Dic inquit ut se
deant hi duo filij mei vnus ad dexteram tuam
et alius ad sinistram. Super quo Nicolaus b
lyra. Iacobus et Joannes credebant chri
stum post resurrectionem suam regnare hie
rusalem: ut dominus spiritu alio: ideo super
bia inflati captant sublimari in suo regno.
Unde et hoc matrem misitunt. Cui christus.
Nescitis quid petatis: unde fuerunt erpul
sione eranditi. Tercio quidam pro bono
re. ut sancti patres: qui aduentum messie
expectabant. Isa. 44. Emitte agnum domi
ne. Et David. Ostende nobis domine mi
sericordiam tuam et salutare re. Qui tamen
non fuerunt eranditi. Vnde Adam nongē
tis. 30. annis petens christum. Enos nongē
tis quinq. Enoch trecentis sexaginta quinq.
Mathusale nongentis. 60. Quoad ista
er: maria fuit optima aduocata. Primo
pro se: q. i tenera etate votu vouit uirgini
tatis. Et hoc nunquam sensit stimula car
nis: ut dicit Tb. 3. p. q. 28. Et Ric. in. 4. dis.
30. nec potuit ab aliquo concupiscit: ut dicit
Tb. in. 3. dis. 3. q. 1. Et hoc propter. 4. que
spiritus. s. in ea operabatur. Primo q. sic vo
luit. Exempli gratia. Joanes nutrit scortu:
et uorem habet longe pulchriorem scorto et
tamen uorem uidere non potest: et apparet
omniam materu speciosissima. Unde hoc
nisi quia in oculis illius ribaldi demon im

primis. ut faciat hominibus urores turpis
simas et odibiles apparere: Unde et oppo
sito arguamus. Si demon est tante potētie
ut faciat sic: quanto plus deus pmissimus po
tuit tantam benedictionem marie uirgini
infundere: ut nullus eam respiciens ad co
cupiscentiam moueretur. Secunda causa
fuit sancta conuersatio. Non enim ad fene
stras ibat. Tercia: sancta occultatio: quia
deus occultabat in ea que poterat ad libi
dinem esse incitamenta. Et dedit illi gram
ut omnibus intuentibus in eam: non inor
dinate mouerentur ad mala sed ad bona.
Quarta causa dicitur irradiatio. Et oculis
uirginis eribant radij: ut intuentium ocu
los conuiderent ut eam inordinata concu
piscere non possent. Ob qua causa: uoluit
Ioseph ut eas occulte dimittere eam. ut
dicit Ber. tanq. se indignum reputans suo
consortio. Unde Origenes. Si suspitionem
in eam non habebat iustus: q. i. iust. erat
ut imaculatam dimitteret: Ideo ergo dimi
tere volebat: quia magnum in ea sacramē
tum eē cognoscebat: cui appropinquare se in
dignum existimabat. Ille. Unde legitur in
historia grecorum. Quod Dionysius suppli
cauit Joani euangeliste qui erat custos ho
minis ut eam uidere posset. Qui cum esset
ad eam introductus: ea uisa: cecidit in ter
ram quasi mortuus. d. Nisi solidatus essey
in fide non aliam deum crederem. q. ipsam:
quia tantus radius claritatis ab ea proce
dit. Et ut dicit Albertus. q. sicut christus i
ngressu egypti extirpauit omnes idola ado
rantes: ita et aspectus marie omnes uitio
sodomitico laborantes. Tantis erat diu
nus et sanctus aspectus. Secundo aduoca
ta fuit pro suis. Jo. 2. deficiente uino dixit
ad iesum. Vinum non habent. Super quo
Theophilus. Hec est mater misericordie
que deficiente uino dixit ad iesum: vinum
non habent: compassa eorum uerecundie:
sicut misericors. sicut benigna. Ille. Tercio
aduocata fuit p re. Q. quomodo sciret mē
dus: nisi hec pro nobis oraret: Unde Ber.
super Lan. 88. Constat enim pro uinuerso
fuisse sollicitam. Cui dictum est. Inuenisti
gratiam apud deum. Hec est que toti mā
di reparationem obtinuit. salutem omniū

Sabbatum

impetrant. Ille. Exemplum .b. Dominici
 ⁊ Francisci. In anno domini. M. cc. xi. ma-
 xima guerra fuit inter ianuenſes ⁊ piſanos
 per mare. Et tunc ciuitas hieruſalem fuit
 aſſediata ab infidelibus. Et erat tunc hie-
 ruſalem militum ſancti Joannis Rhodij
 Et tunc ſabant induci panis aureiſ; am-
 iſo ſepulcro: induuntur de nigro. Et tunc
 papa Innocentius fecit cōcilium generale
 dictum lateranenſe. In quo fuerunt plati.
 M. cccc. ⁊ conclaſum fuit. q. fieret par in-
 ter ianuenſes ⁊ piſanos. Et fuerunt miſſi
 vnus poſt aliū circa. 36. legatos. Et nullus
 ipſorum fuit aliquando reuerſus nec pp
 chriſtū nec pp ſepulchrum nec propter hie-
 ruſalem. Tandem papa Innocentius ſe-
 monit in perſona: vt ſret pro pace ſtenda;
 Et infirmatus Peruſij mortuus eſt. Et pa-
 pa Honorius ſucceſſit: ⁊ voluit vt vnusq;
 q. veniret ad dādū ei obediētiā. Et hoc
 modo perdita eſt ciuitas hieruſalē. Et tūc
 anno domini. M. cc. 16. apparuit chriſtus i
 aere cum. 3. lanceis: pira tria peccata: ſup
 bie. iurarie. auaricie. virgo ante maria ge-
 nibus ſteris prouoluta ad pedes eius. d.
 S filii dabo tibi ſeruos meos: videlicet
 Dominicū. Franciſcū: qui mundū con-
 uertent ad te. Dantes de iſs. ri. Paradī.
 La prouidēcia che gōuerna el mundo.
 Cum quel conſiglio colqual ogni aſpetto.
 Creato e vinto prima che vada al fondo.
 Duo principi ordinio in ſuo fauore.
 Che quinel ⁊ quindī gli faſſer per guida.
 Luno ſa tato ſeraphico in ardore.
 Laltro per ſapiētia in terra ſue.
 Di cherubina luce: vno ſplendore.
 Qui filiū. Water mea pphas non eſt qui
 piam vobis negez. Sum contentus ei par-
 cere volo. Unde patet primam rē.

Secunda conditio rē. Audacia plu-
 rimum adiuuat. Poeta. Audaces
 fortuna iuuat. Plinius. Fortes for-
 tuna iuuat. Et Virgilius. i. Eneidos. Ex-
 ti renocate animos meſſi q. timores Mit-
 tite. Unde ſcriptura de audacia officialis.
 Eccleſiaſtici. 7. Noli querere fieri iader: ni-
 ſi valeas virtute ſrāpere iniquitates. Au-
 dacia erit in aduocato: ſi cōcurrat munus.
 Deu. 16. Munera cecant oculos ſapiētū:

⁊ mutāt ſibo iuſtor Et Claudianus. Me-
 rent captiue polluto iudice leges. Quidā
 libro de arte. in 3. Munera crede mihi: ca-
 plunt hominesq; deosq;. Placāt donis iap-
 pter ipſe dātis. Ad propoſitum. Maria ē
 ſumme andar in celeſti caria ⁊ palatio. De
 qua Ecclē. 24. In bīlem ptās mea. S; q;
 re eſt tā audax: Rūdeo. q. triplē rōne.

Primo ratione parentele.

Secundo ratione meriti.

Tertio ratione gratie inuente.

Primo ratione rē. Quia eſt mater regis
 eterni. Pont Vale. lib. 5. c. 4. de. M. Lo-
 riolano qui fuit homo magne virtutis ⁊ in
 genij poſt multas pro patria ſua romana
 res geſtas. propter inuidiam plebis etul fa-
 ctus eſt. Qui indignatus pūlit ſe ad vol-
 ſcos. vbi tanta breuitate gratia ⁊ au-
 ctoritare valuit: q. eius conſilio bellum ro-
 manis indiceretur. Ipſe dur belli conſen-
 ſu omnia factus eſt. Claſſis primo ro-
 manorum agri: ⁊ capitis multū oppidū:
 ⁊ plurimis in deditōnem acceptis: ad vr-
 bis tandem expugnationem duxit exercitū
 Romani tanta mole belli terret: legatos
 ad eum de pace ⁊ reditu ſuo miſerunt: qui
 nihil profecerāt. Miſſi poſtea ſacerdoteſ
 nihil plus ipſis obtinuerunt. Proſecta tan-
 dem matre ſola inuictum elus animū ſre-
 git ⁊ eius amore bellum a patria amouit.
 Quod igitur patrum auctoritas: quod deo-
 rum reuerentiā non potuit: ſola filiū in ma-
 trez pietas fecit. Dic ad propoſitum marie.
 Figura. 3. Reg. 1. de Salōne qui matri ſue
 Berſabee dixit: ea collocata in ſolio ſuo.
 Pote a me mater mea quod vis. Neque
 enī pphas eſt: vt avertam faciē meam a te.
 Secundo rē. q. ſuper omnes creaturas
 ſ omni motu ſuo meruit. Unde Aug. Quā
 ſelmus pro certo: q. omnis marie vita ⁊
 actio ſemper intenta fuit in domino. Ille.
 Habent enim Theologi q. meritū noſtrū
 conſiſtit in amore dei. Maria ſuper omnes
 deū filiū ſuum amauit. Nam tpe paſſionis
 xpi quidā fuerūt fortes in amore ſed debi-
 les in aſſociatione ⁊ fide: ſicut apti q. ſpūm
 vinctū dilexerunt ſed tū ab ipſo receſſerūt ⁊
 fidem perdiderunt. Alij fuerunt fortes in
 aſſociatione ⁊ in amore: ſed tū debiles in

fi de. sicut deuote mulieres que xpi mortua dilexerunt et ab eius cruce non recesserant: si tñ fide pderat. Beata at virgo fuit fortis i amore: qz filia sp dilexit. Immo facili fuisse ei mori q ab eius dilectione separi. Dilecto fuit fortior in associando: qz iuxta crucē immobilis stetit. Jo. 19. Fuit fortissima i fide: qz fides i ipsa sola remansit nec tpe passiois extingui potuit. An sic si oēs meruit. Tertio rōe gfe inuente: qz gratias humano generi inuenit. Inuenisti gratias apud deum. Quam gratiam? Dei et hominum. Audacia culus dominatur in celo. in purgatorio. i. mando. in inferno. Unde Ber. Data est tibi omnis potestas i celo et in terra: vt omnia quecumqz volueris valeas impetrare. Ille. Et Petrar.

Lochij ti pregam: apz non ser.

Eper virtut. del tuo gran splendore.

Fa chel diuol confuso si foterri. Ille.

Tertia conditio rē. vt sit seruens i iphs ob timendis. Apostolus. Solliciti nō pigri. Ad propositum. Maria fuit et est seruens: quia nec ad horaz recedit. ps. Assitit regina rē. Unde tenuit omnes vias impetradi. Que sunt tres in presentiarum.

Primo per viam humilitatis.

Secundo per viam improbitatis.

Tertio per viam improprietatis.

Primo per viam rē. Prouer. 15. Respō sio mollis frangit iram. Maria hunc modū tenuit: quia humilis ore. corde. opere.

Luc. 2. Resperit humilitatem ancille sue.

Secundo per viam rē. impotune petit

Unde celia. Adstrae te esse matrem. Et in

sequentis. Ora patrem. iube natum. Dali

a distendere o maria che sei. Et nihil ei te

negat. Vester. 6. Quid vis regina. et que ē

petitio tua? Etiam si dimidiam partem re

gnū petieris: impetrabis. Et ecclesia in seqn

tijs. Clementior pre ceteris: succurre nobis

miseris: mortalium spes vna. Unde Ber.

Quid ad mariam trepidat accedere huma

na fragilitas: Nihil est in ea austeraz. tota

suavis et dulcis. omnibus offerens lac et la

nam. Tertia conditio rē. fili recordare

qd tibi feci. Te portauit. 9. mēsi bus i lacte

panis: super asellam in egyptum fugi: te

in triduo cum lachrymis quesuisti: te in tem

plo obtulisti: secuta sum in montem cala

ri: te associasti: quia alijs recedentibus nō

recessi. Unde quidam vulgaris. Quis non

potest contristari: matrem christi contem

plari: in rāto supplicio: Ideo Ber. Secap

habemus accessum ad patrem. vbi mater

ante filium. Filius ante patrem. Mater

ostendit filio pectus et vbera. Filius osten

dit patri latus et vulnera. Nulla ergo pote

rit esse repulsa: vbi tot occurrūt charitatis

insignia. Ille. Et Petrar.

Alte rēcore el miser peccatore.

Pregando che ti piaya per clementia.

Sempre camparlo dal diuini furore.

Assimilatur rose que redolet. De qua Ec

clesiastici. 24. Quasi rose plantatio in ier

ico. Ecclesia in sabbatis. Gande rosa pura

decens. spectosa semper recens. flos imar

cessibilis. Secundo viti. De qua vbi su

pria. Ego quasi vitis fructificauit suauit rē

que serpentes fugat. ita et maria demonet.

De hoc exemplum et applica illud. Refert

Vincetius hīsto. exemplum. Quidam ro

manus imperator fuit. cui diuina clemen

tia vrozem genere et moribus nobilissimaz

pronidit ac pulchritudine honestissimam.

O pulchrum donum quando homo repe

rit bonam vrozem. Prouer. 19. Domus et

diuitie dantur filijs a parentibus. vroz to

na a domino preparatur. quasi dicat gra

tia est specialis vt quis bonam vrozem ha

beat. Venit autem in mentem imperatoris

vt pergeret per orbem visitare loca sancto

rum. Accepit itaque consensu a coniuge:

regnum et quendam suum fratrem adole

scens et recommendauit. et sic disces

fit. Adolescens autem deceptus in amo

rem imperauit. sepe petiit ab ea de a

ctu carnali. Imperatrix autem ipsam posu

it in quadam turri custodiendum cum de

centi cura: vsqz ad aduentum imperatoris

ne inuenis mulierem amplius molestaret.

Determinato autem die et tempore: videl

cet post quinqz annos: imperator rediit.

Quod vroz audiens sūme gaussa est. Jus

sitas nobiles et maiores i occursum eius oc

curre. et vicos citat adornari decens. et fra

trē imperatoris iussit de carcere erire. Quā

primū ffr obul? Init aī aduentuz ipatrics

Dominica secunda

Requisitus ab Imperatore: cur tam afflic-
tus esset et pallidus. Respondit eū lachry-
mis. Oro: tua me tali modo o ipator trac-
tant: eo quia increpant eā: super actu in-
pudico. Facta est meretrice tuorum nobili-
um. Quod audiens rex in terram cecidit
quasi mortuus. Confortatus verbis astā-
tium surrexit. Interim venit mulier cum
puellis volens dare osculum Imperatori.
ipsam percussit pugno et eam expulit. Pre-
cepit seruitoribus suis ut ipsam ducerent
in siluam quandam et eam ibi decollarent.
Cum fecissent. et eam tam pulchram vidis-
sent. decreuerunt ante eius mortem accipe-
re mutuum solatium ab ea. Clamans au-
tem ac se defendens et omnino renuens ac
nomen virginis innocens. In huiusmodi
verbis et clamoribus quendam comitem co-
tigit illuc transire: qui romam ibat. Vidit
mulierem valde speciosam: ipsam ab inimi-
cis liberant. Interrogans eam que esset:
ex humilitate indicare noluit. sed petijt ut
ipsam adduceret in domum suam et p an-
cilla eam susceperet domine sue. Saulsus
est valde comes. Qua conducta: dedit ei i-
curam parvulum filium: ut ipsius nutret.
Quem suscipiens care ipsum fouebat.
Accidit ut frater comitis esset philocaptus
de ea vehementer. Una die petiit ab ea:
ut ei copularetur in matrimonio. petiit
2°. 3°. renuit satis. Nephandus homo non
valens obtinere quod volabat. Noctu
ductus diabolico spiritu occidit puerum co-
mitis quem in gremio tenebat cum dormi-
ret corrente sanguine per lectum. Et clama-
te orme. comes cum familia hoc audien-
tes acerrimantes mulierem puerum oc-
cidisse: de communi consensu: data est in
manu pyratum ut ipsam in alto mari p-
cipitarent. Videntes ipsam tā palcrā. de-
creuerunt prius accipere mutuo amorosi
placere. Cumq; nollet assentire: ipsam in
quadam rupe altissima maris dimiserunt
ut ibi fame moreretur. Cumq; per tres die-
es et noctes cum lachrymis fuisset sine co-
mestione et nomen matris inuocaret. O
christiane inuoca mariam: apparuit ei vir-
go. d. O filia noli desperare: cito accipias ta-
lem herbam quam habes super tergum et

sub pedibus et facies emplastrum: et sic sa-
nabis omnes leprosos. et tua puritas ma-
nifestabitur. Cumq; herbam collegisset ho-
ra tertia tertij die: nante venerunt ad ri-
pam: ab ipsa vocati: eam susceperunt. et
ad portum romanum conduxerunt. Egres-
sa de naut repperit leprosam totum fetidā
in ripa portus et ipsum sanauit. Venit au-
tem ad urbem istam: in qua erat impius il-
le frater comitis. qui parantem occidit hu-
ius mulieris. qui ob hoc malum leprosus
erat factus. Ad hunc fuit conducta: sed ab
eo minime cognita. Rogatur obire a co-
mite ut ipsam sanet a morbo lepre. et que-
quid mercedis velit dabitur illi. Respon-
dit se facturam: si de omnibus peccatis su-
is coram illa et. 7. personis vult confiteri
peccata sua. Respondit ille. Quia contem-
p. Confessus est peccatum illud. se puerum oc-
cidisse comitis fratris sui. in manu mulie-
ris nutritis. Audiens autem frater expa-
uit. plus dolens de amissione illius mulie-
ris. Respondit illa. Ego sum illa mulier: et
tibi omnipotens deus pareat. Unde ipsius
sanauit. Recessit a loco illo. et romam venit
leprosus sanando. Cumq; eo applicuisset
conducta ē ut fratre imperatoris sanaret:
qui et ipse in lepram incurrit propter pec-
catam mulieris accusate iniuste impera-
tori. Respondit ut prius fecit fratri comi-
tis: si peccata sua confiteri vellet coram pa-
pa. Promittit facere. Cumq; omnia: hoc
excepto confessas esset. Respondit mulier.
Unum deest. Tandem propalaunt pecca-
tum factum contra mulierem de peccato l-
sationis in mulierem. Quo audito: pa-
pa flere cepit super casam filius imperatri-
cis. credens mortuam esse. Mulier autem
sancta sanato a lepra fratre imperatoris.
dixit. Hosti me fuit: Non ait. Ego sum il-
la imperatrix. et omnia narrauit per ordi-
nem. Tunc omnes cum letitia ipsam sus-
ceperunt. Volens autem imperator iterum
eam reassumere in uxorem ut prius. renuit
omnino. Et ob amorem virginis que eam
liberauit a tot periculis in monasterio mo-
nialium se reclusit: ibiq; vitam finiuit. de-
uota existens marie virginis. Applica dist-
genter qz palchrum est.

C Dominica

Dominica, 2. quadagesime. De fide:
ser mo magnus.

Misere mei

domine fili dñi. Math. 15. C. fama sparsa p et
tates terre promissio
nis Tiri et Sidonis de
christo iesu ppter mira-
cula que faciebat circa infirmos: Ecce mu-
lier cananea a finibus illis egressa. ad iesu
accessit dicens. Misere domine fili dauid:
filia mea male a demonio veratur. Officiu
boni oratoris: vt habet Cicerō: est bentuo-
lentiam captare. Ideo hec mulier vsa est
maxima prudentia: qz confiteretur diuinita-
tem et humanitatem. Primo diuinitatē dñi
dicit. Misere mei domine. Secundo hu-
manitatē: dum dicit. Fili dñi. Exponit au-
tem suam tribulationem dicens. Filia mea
male a demonio veratur. Christus autē ei
ostendit tres maximas duritias. E per che-
o iesu: Vere vt dicit. Glo. vt elas constan-
tiam cōprobaret. Et mulier contra has vsa
est tribus prudentijs. Prima duritia: quia
christus nihil respondit: ac si esset credū-
necata. Ad hanc duritiā se habuit paulde:
qz ad discipulos suū rogans eos. Et disci-
puli rogabant eū d. Dimittē eā qz clamat
post nos. Secūda duritiā fuit in hoc: quia
dixit eam nō esse de ouibus israel: quibus
christus specialiter erat missus dicens. Nō
sum missus nisi ad oues que perierunt do-
mus israel quasi dicit: tu de illis es. Oues
israel erant oues dei. Insinuauit ergo ipāz
nō de ouibus christi: et per cōsequēs qz erat
de ouibus diaboli. Ad hanc duritiā se ha-
buit magnanimitē: qz ad xpm se appor-
tauit et ipsū adorauit dicens. Domine in-
quit adiuua me: quasi dicit si: vsqz modo
fuit ouis diaboli: modo esse volo ouis tua.
In signum huius adoro te. Ad ianuā me: sic
pastor adiuuat ouem suā debile et infirmā.
Tertia duritiā fuit: qz eam caniculam ap-
pellauit. Non solum dixit eam nō esse ouē
suam: sed etiam canem. Non est bonū su-
mere panem filiorum. Glo. idest doctrināz
et miracula iudeis promissa. Et mittere ca-
nibus. idest gentilibus. Ad hanc duritiā

se habuit humiliter: qz non negauit se esse
canem sed cōfessa est dñi. Etiam dñe. ac si dñi
cat: canē me vocas: canē tuūz eē volo. Do-
mini enim suos canes non expellunt. et si ex-
pellunt per vnam portam: reuertuntur per
aliā. Si ego sum canis tua: nō debes me ex-
pellere a te. Et si pur expelleris: pñm ad te
redibo. Quia domini permittit suos canes
comedere de micis que cadunt de mēsa ei⁹
Da mihi micā: qz sum canis tua. i. gratiam
sanctas filie quam peto. Rñdens autē iesus
dixit. O mulier magna est fides tua: que. s.
me superauit et vicit. Sup quo Origenes i
psenti tome. Mulier caput peccati. arma
diaboli. expulsio padis. mater delicti. corru-
ptio legis antiqz venit ad iesum: mtra res.
mtra negotiū. Iudei fugiunt cananea seg-
tur. Ille. applica euangelij. De fidei vni-
tate erit sermo hodie. De qua tria viden-
da sunt.

Primum dicitur oppositionis.

Secundum dicitur manifestationis.

Tertium dicitur fructificationis.

Rñm dicitur tē. Lam triplex sit
s fides sub qua cōmuniter viuūt to-
tum genus humanū. videlicet christi-
anorum. iudeop. saracenop. Querit dñi
bitum. An omnes possint saluari sub sua si-
de obseruādo que sua fides cuiqz pcepit.
Ad hoc due sunt opiniones. Una opinio qz
sic. Alia qz nō. Prima qz sic: pbat intentam
suā. triplex. Primo ratione. Seco auctoritate.
Tertio admiratiōe. Prio rōe triplex.

Primo ratione finalitatis.

Secundo ratione supabilitatis.

Tertio ratione credulitatis.

Primo finalitatis. Conclusio est pñ in
2. pñ. Omne agens agit ppter finem
In. 2. de aia. Natura agit ppter finem. In
2. Meta. Finito est causa cāp. Quod affir-
mat per Th. 1. 2. q. 1. Et p Scotū in. 1. dist. 1.
Exēpt grā. De illo qz vineā plātar: ad finem
vt vinū bibat. Ad ppositū. Quo sine deus
alas holum creat: Vere vt dñscent. Aug.
d. in. 2. di. 2. Fecit de⁹ rōnalē creaturā vt sū
mū bonū itelligeret itelligēdo amaret. amā-
do possideret. possidēdo fruere. Et p theo.
in. 1. di. 46. Alii frustra eas creasset. S; vt
dicit pñs in. 1. Pol. In. 3. de aia. Deus nihil
ociosum fecit in natura. In. 1. celi et mūdi.

Dominica secunda

Deus et natura nihil agunt frustra. In. 9.
Metaph. Nihil est otiosum in natura. Unde non est credendum. quod illud agens nobilissimum fecerit hominem ut perderet: sed ut saluaretur. Vbi per omnes oculos tam iudei quam saraceni et christiani saluantur in sua fide. observando ea que sunt observanda. Credis o cunctis. et tu mercator. quod vroz tua tibi parlat filium ad finem ut suspendat: Aut mater filium ut sit meretricis: Vere non: sed ut honeste vivat. Quia in. l. Pol. Generans ad gentem naturam saltem est amicitia. Et. l. h. L. de curatore familiarum. Nullus est amor qui vincat amore penitum. Al fortiori deus creat animas singulorum ut salvent. Igitur omnes salvantur in sua fide.

Sed ratio ratio. Conclusio philosophi. 3. de anima. Et. 2. *Metaph.* Unusquodque agens operatur secundum proprietatem sue nature. Exempli gratia. De sole. de igne ratio. Si natura operatur multo plus natura dei. In deo sunt duo. Misericordia et iustitia. Attestante prophetia. Duo hec audis: quod potestas dei est. et tibi deus misericordia. Et alibi. Misericordia et veritas obviaverunt sibi iustitia et pax osculate sunt. Sed maior est misericordia in deo quam iustitia. Iacobus. 2. Misericordia superaleat iudicium. Et ps. Misericordias eius super omnia opera eius. Et de pe. vi. l. c. Quia. Divinitatis natura elementis est et pia: magis ad indulgentiam quam ad vindictam propria. Et. L. de nuptiis. l. Imperialis. Nam ita credimus dei benevolentiam et circa genus humanum nimiam clementiam. Quam nature nostre possibile est imitari. quod quotidianis hominum peccata semper ignoscere dignatur et penitentiam nostram suscipere. et ad meliorem eam statum reducere. Et dantes.

Non e peccato des tanto grane.
 Che del intrar a te signor idio.
 Lunghe se pente non trona li chiave.
 Che se si mansueto e tanto pio.
 Che tua bonta al peccator socorre.
 Et Petrarca. 6. Tristitia. dinitas. Ma tardi non so mai gratie divine. In quelle spero che anchor in me sarano. Alte operatione et pelegrine. Et rationem assignat Ric. in. 4. vi. 46. a. 2. Quia misericordia est deo naturalior eo quod respicit bonitatem sue nature. Iustitia vero respicit peccata. Quapropter

si misericordia est deo magis naturalis: quam iustitia. Et unusquodque sequitur proprietatem sue nature. Quod fuit fundamentum rationis in principio. Ideo procedit: quod deus ex abundantia sue misericordie: saluat omnes qui moraliter vivunt sub sua fide et lege. Igitur salvantur omnes. Unde patet. 2. ratio. Tertia ratione ratio. Quicunque credit bene suam fidem esse bonam: saluatur. Unde est quod christiani salvantur: Vere: quod credit suam fidem esse bonam. Eadem ratione. Si credere christiani ipsum saluat: etiam credere saraceni. et inibi. Fundamentum rationis ponitur ab apostolo: ad Ro. x. Omnis qui credit in illum non confundetur. Non enim est distinctio iudei et greci. Nam idem deus oium divus in omnes qui invocant illum. Ois enim quicunque in vocaverit nomen domini saluus erit. Ideo Job qui non fuit iudeus: non natus. non mortuus iudeus: sed gentilis. Et Nabucodonosor: fuerunt salvi: Quis non essent christiani. Igitur in sua fide quisque potest salvari. Vbi patet. 3. ratio. Secundo Auctoritate. Et per. 1. Jo. ells. 2. Ois quicunque invocaverit nomen domini saluus erit. Sed omnis natio sub sua fide deum invocatur. Igitur saluatur. Et. l. Thim. 2. Deus vult omnes homines salvos fieri. Igitur omnes salvantur. Tercio probatur admiratione. Si solum salventur christiani: et alij damnarentur: mirum esset oibus. quod deus vellet tot populos damnare. Igitur dicendum est quod unusquisque si bene vivat salvetur.

Alia opinio: quod solum christiani salvantur: Et hoc probatur verbo christi. Mar. viii. Egentes in mundum universum: predicante euangelio. omni creature: qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit. Qui vero non crediderit condemnabitur. Et Aliana. in Symbolo. Quicunque vult salvus esse: ante omnia opus est: ut teneat catholicam fidem. Denique ad secundum ubi declarabitur veritas.

Secundum principale. In quo aperientia est: que sit illa fides vera inter omnes: ab omnibus tenenda. Unde respondeo finem scolarum omnium theologiae. Quod sola fides christianorum est bona. et sola et non alia: ubi omnes salvantur quicunque

tur quicunque saluantur. Que conclusio debet esse maximi gaudij apud oēs christianos. Cum illi soli sint in statu vere salutis. Que conclusio probatur vera. 5. rationibus. In 1. Metha. Vbi soli docent. qui causas v singulis dicunt.

Primo ratione durationis.

Secundo ratione testificationis.

Tertio ratione persecutionis.

Quarto machinationis.

Quinto ratione contrariationis.

Primo ratione 2^a. Conclusio iuristarum. De veteri iure enucleando. l. Tanta. §. Mirabile autem. Humani iuris conditio sp in infinitum decurrit: et nihil est in ea quod stare perpetuo possit. Ille. Hodie puer. die crastina senex. vita nostra decurrit. In. §. trium. sp. Et quāto possit al fine inaparecipio. Pensādo al breue vīctū nō nel quale Sta mane era vn inactilloz oz son vecchio. Faciamus sic rationem. Una res tanto melior dicitur: quanto durabilior. In. 3. pph. In. 3. Topl. Bonam quanto permanentius: tanto melius. Exempli gratia. Alnus enim qd et sua virtute pias durat dicitur melius esse ceteris pambus: illo vīno quod cito corrumpitur. Res ergo dicitur melior: quanto durabilior: et econverso. Ad propositum. fides christiana sola et non alia non potest deficere: sed inuolabilis perseverat vsq ad consumationem seculi. Quid dicis o pater Augu. li. de vtilitate credēdi. c. 89. Vltimamus nos de fide christiana: Certe non expedit. Etas enim ecclesie et fidelis gremio creditur: q vsq ad finem seculi firma. integra. et inuolata permanebit. Ille. Sed opponit christiano sara cenus per hanc rationem: et iudeus. Primo sara cenus: q fides sua adhuc perseuerat iam per tot annos. Cui respondet Th. in. l. contra Gen. c. 6. Quod fides illa durat non quia est bona. sed quia obseruantia illius est carnalis. et delectabilis obseruatoribus. Unde machometus in alcorano. c. 3°. de propheta penitente: promittit suis sectatoribus quod porcis. a finis. et ceteris bestijs omnino conuenit. videlicet coliti. vīsz ciborum. et habere multas mulieres videli

cer: vsque ad duodecim. O vtilissime editio. O iusto porco. inimicus omnis pudicitie. Contra quam opinionem: est tota lex christiana. Immo et saus Anticennas. qui de eadey fuit iecta: dicit aperte. 9. Methaphis. Lex nostra quā Machometus dedit. ostēdit perfectionem felicitatis et miserie. que sunt secundum corpus: sed alia est promissio que solum apprehenditur intellectu. Et in o Aristote. quid dicis? Videas in. l. Politico. vbi dicit tria inhonesta. Primum quod expedit senioribus ad temperantiam: cotinū facere. Quod a scriptura et a nostra fide reprobatum hoc. Ecclesiastici. 25. Tres species odiate anima mea. senem fatuum. idest lujuriosum. Et Lucro. l. de offi. Luraria cum omni etati sit turpis: senibus tamen fedissima est. Secundū est: q nullam orbarū vel steriliū conditionis debet nutiri. Quod est maximum malum. et est contra dictamen rationis. Quam culpam habet ille: Quod malum a nostra fide est alienum. Tertium inhonestum. Quod si quis genuerit filios vltra suam possibilitatem et diuitiarum affluentiam: antequā sentiat vita fiat aborsus. Et q homo possit habere tot mulieres: quantum potest eas sustentare. O philosophpe vbi est sententia tua? Elbi philosophia tua: Si q hoc ageret. nōne fr. straretur ordo totius nature? Que omnia nostra fides respuit. Et fundata i bono ciuili et politico. clamat per apostolum. Ad Colosē. 3. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Unde patet opinio. Secundo arguit iudeus. fidem suam bonam esse: quia durat vsque in hodiernum diem. Cui Th. vbi supra respondet. Quod ideo iudeus perseuerat: non quia eius fides sit bona: sed duplici ratione perseuerat nobiscum iudeus. Prima: vt sit memoriale quoddam dominice passionis. Quia dum ipsum videmus recordamur passionis domini. Unde dicitur per prophetam. Ne occidas eos: ne quando obliuiscantur populi mei. Secunda: vt nobis deferant el libazo et calamaro veteris testamenti. Unde non est bona: quia iam tempus preterijt. Immo iudeus

Hebdomade prime

in sua lege tria inhonesta dicit. Contra q̄
lex nostra clamat. Primus q̄ anima huma
na non potest videre deum: et post mor
tem. Sed hoc modo beatificabitur: Quia
habebit omnes delectationes quas vult
Sicut antiquitus in deserto illi qui sume
bant manna: habebant omne delectamen
tum: sicut illud. Sap. 16. Panem de celo p̄
stisti illis. unde conveniunt cum saracenis
quod contra lex nostra. Mat. 17. Hec est vi
ta eterna ut cognoscant te solum deum et
quem misisti iesum christum. In verbo chri
sti: ut cognoscant te solus. Vole huius die
O sede sancta: et beata sola. sola. promittis pa
radisum. O fides veri dei: que sola. sola. p
mittis visionem dei. Hec est igitur vita eter
na ut cognoscant te. Secundum inhon
estum est. quod inimicus est odiosus. Mat.
5. Dictum est antiquis. Diliges amicum tu
um: et odio habebis inimicum. Unde nos
odiunt. Sed lex christiana omni charitate
plea clamat. Mat. 5. Diligite inimicos ve
stros. Et in cruce clamavit. Mat. 25. Pater
ignosce illis. Io me allego o iesu: dum audio
hanc vocem pietatis et totius amoris. O
bonitas fidei nostre que reddit bonum p
malis: quod nulla alia secta facit. Tertium
inhonestum: Quia iudeus non servit pro
prio nisi cum vultis dicens hoc esse iustum
Deut. 23. Non senerabis fratri tuo sed alie
no ad usuram pecuniam. Sed lex nostra
opposita dicit. Lu. 6. Date matrem nihil ide
sperantes. Glo. Quod preclo possit estima
ri. Unde concludo: quod saracenus comedit si
cut porcus in terra. Iudeus sicut asinus.
Tunc prima ratio. quod lex et fides nostra est
excellentior ratione darationis. Et secun
do ratione et. Quia omnes secte nostram
fidem bonam affirmant. Conclusio est: phi
li. de somno et vigilia. Et in. 7. Ethel. fama
quam oēs sarrant vel erclament: non ex to
to perit. Et. ff. de officio questoris. l. 1. Illi
opinionis standum est: que plurimorum te
stimonio probatur. Et de officio: et de pote
state delegata. c. Prudentia. Integrum
est iudicium: quod plurimorum sententis
approbatur. Ad propositum. Fides nostra
pluribus testibus approbatur. Et ut dicit
Mat. 18. Et extra de testibus et attestatio
nibus. c. In omni negotio. Quod simplici

ter duobus vel tribus testibus aliquid in
iudicio asserentibus: fides adhibetur. Fi
des nostra plures habet testes in laudem
suam. Primus est ecclesia: que non potest
mentiri. Quia ut dicit 2. p. 22. q. 1. ar. 3. Si
dei ecclesie non potest subesse falsum. Et
Aug. 2. p. 2. solo non crederem: nisi ecclesia
approbasset. Quid dicit de nostra fide: Ec
tra de summa trinitate et fide capto. Una
est fidelium universalis ecclesia: extra qua
nullus omnino saluatur. De conse. di. 4. c.
Ecclesia. Beatitudo celestis paradisi a ne
mie extra ecclesiam posito percipitur. Et ad
Eph. 4. Santa. Unas dominus. una fides.
una baptisma. Ecclesia in simbolo Atha
nassi. Hec est fides catholica: qua nisi quis
integram inviolatamq̄ servaverit. absq̄ da
blo in eternum peribit. Secundus tes
tis. est iudeus. Iosephus in lege iudeorum
doctissimus qui captus fuit in ultima ca
ptivitate facta per Titum et Vespasianum
in hierusalem. de xpo in. 16. li. antiqui. Fuit
inquit antem predictis his temporibus sa
piens vir. si vtrum eum nominare phas e.
Erat enim mirabilium operum effector et
doctor hominum eorum qui libenter que
vera sunt: audiant. Et multos quidem in
deorum: multos quoque gentibus sibi ad
scripsit: xps hic erat. Tertius est gentilis.
2. p. 22. q. 7. in sol. terij ar. d. Quod tem
pore Constantini inuentus est in sepulchro
quidam habens laminam in collo: ubi inscri
ptam erat. Iesus xps filii dei vici. nascetur
de virgine maria: credo in eum. O sol sub
Helene et Constantini temporibus iterum
me videbis. Iste fuit Plato moral. De q̄
Aug. in li. conf. expresse dicit quod reperit to
tum euangelium. In principio et. vsq̄ et
verbum caro factus e. Et a quibusdam sal
uus tenetur. Quia sicut Traiana impe
rator ex privilegio per orationem Grego.
Plus iste: quia plus fuit illuminatus in
hac vita de veritate. Et in historijs greco
rum dicitur. Et cōfessus e xps et maria. pro
ut in lamina inuentus est. d. Credo in pue
ram iesum nasciturum de puella hebrea.
Quartus testis est saracenus. In Alco
rano Machometus: laudat xpm et eius
matrem: et prophetam appellat et statum
dei. Et suis sectatoribus. d. Qd si cop fides
deficeret.

3° desieret. recurrerent ad fidem huius christi. qz bona. Quintus testis. est philoso-
phus. Tempore passionis christi Dionysius
athensis existens cum discipulis. cum esset
eclipsis solis contra naturam. videns hoc
Dio. dixit. Aut deus nature patitur: aut to-
ta machina mundialis destruitur. Et ob
hoc. aram construxerunt deo ignoto: v3 rpo
q tunc in cruce morabatur. Tercio rde rē.
Conclusio Tullij in oratione pro Marcel-
lo. Nulla est enim tanta vis que non ferro
ac virib⁹ debilitari frangi qz possit. Quod
patet in Monarchijs mundi. Prima Cal-
deorum: et assyriorum: que duravit. ccc. an-
nis: tandem a medis victa est. Secunda
Persarum ac Medorum: que duravit. cc.
annis: et amen a grecis victa est. Tercia gre-
corum: a romanis victa. Quarta Cartha-
ginensium: et a romanis victa. Si paradisi
posset bombardari caperetur. Nulla ē rē.
Ad ppositum. Fides nostra: undiqz perse-
cuta est. Ab una parte iudei. Ab alia here-
tici. Ab aliis tyranni. Et ut dicit Aug. habu-
it. r. persecutiones. Prima Neronis. Secū-
da Domitiani. Tercia Tralanti. Quarta
Antonini. Severi. Maximiani. Decij. Ma-
lertiani. Aureliani. Diocletiani. Tamen sūt
perseverantes. Immo et ipsi persecutores ac-
riter sunt puniti. Constantinus percussus ē
lepra. Iulianus apostata a Mercurio mi-
lite occisus. Egeas proconsul a demone ar-
reptus. Pascasius a quo Lucia martyrio
coronata est: a diabolo suffocatus. Preter-
rea in hierusalem vastatione. venditi sunt
iudei novies centena milia. Et decies cen-
tena milia sunt occisi. Exemplum insuper
est Leonis pape qui Arrianam sectam fa-
vorizabat: quomodo punitus est. In q
exemplo: dubium queritur: Utz pp possit
errare: Ad quod respondet Tho. in quoli-
bet. Et Ric. in suo quolibet. Et Aug. de
Trincona. Aut loquitur: ut homo simpliciter:
sic potest. ut patet dist. 19. c. Ita domin⁹. Et
c. Anastasius. Et dist. 2. Si papa. Aut ut
caput ecclesie: circa canonizationem alieni-
tus sancti: et in his que sunt fidei. Respon-
deo q non potest. Aug. super Mat. 18. Cū
spūs sanctus regat ecclesiam: sequitur q ec-
clesia nūq errabit. cum habeat doctorem
veritatis: qui dicit: Ego vobiscum su: vsqz

ad consumationē seculi. Ille. Unde fides
nostra figurat per nauticā Petri. In na-
vi sunt. 5. Primo. 24. remi. Secundo lo le-
gno. Tercio el temone. Quarto le vele. 5°
el parone. Moraliter. Nautis est fides pe-
tri que habet. 24. remiges. Et vna parte
12. prophetas. Et alia parte. 12. apostolos.
qui sunt conformes in sententijs. vetus et
nouum testamentum. Secundo lignū cra-
cis. super quem rps iacet: qui hanc nauem
rectā tenet. Hieronymus. Finis fidei mee:
rps est. Tercio el timon. i. spūs sanctus
qui ipsam gubernat. Quarto le vele. i. mar-
tyres: qui sanguinem pro ipsa fuderunt.
In prima ecclesia: tempore petri vsqz ad
sanctus Siluestrum. 32. pape. martyrio sūt
coronati. Quinto deus pater el parone
de nautis. qui eam gubernat. unde non po-
test errare. Unde rps orauit pro ipsa fide.
Luc. 22. Ego pro te orauit petre: ut nō rē.
Et ut dicit Bona. in 3. di. 17. ar. 2. Christus
sempet fuit exauditus in orationibus
suis. Unde patet tertia ratio: quomodo fi-
des catholica excellit alias. Tercia ra-
tio rē. Nulla fides in qua tot mala sunt:
ut nostra. i. Jo. 3. Mandus in maligno
positus est. Et apostolus. 2. Thim. 3. In no-
uissimis diebus instabunt tempora pericu-
losa. et erant homines seipsos amantes. Et
papa ad totam xpianitatem. Cōfu-
sa sunt omnia et turbata. Blasphematur de-
us: nullus amor: nulla legum reuerentia. Il-
le. Completus est numerus peccatorum.
Meliores sunt iudei in sua fide. Turbas
non patitur blasphemias in consensibus suis.
Iudens obseruat sabbatum. Quod bene
Dant. 5. Para.
Se mala cupidigla: o altro vi guida.
Homini fiat. e non pecore matre.
Perche iudei de noi non rida. qz. f. legez
seruant. O quot vsare. O quot rapine. O
quot lurrte. Ab infidelibus accepisti vi-
tia. Ad ppositum. Si non esset bona et sū-
cta: inter tot mala non posset subsistere. Et
emplū iudei qui ante baptismum romam
adiit. videns tot mala fieri edificatus: qz
non deficiebat cum tot eēt mala: baptis-
mum suscepit. Llama. Ad bona fides. et san-
cta. Quia alie secte nō saluant sua fide ali-
os: nec seipsos. Ita autem et spūs et alios.

Dominica secunda in xl.

Et propter suam bonitatem publice publi-
catur in populo iudaico et gentili. Mar. vi.
ti. Euntes in mundum vniuersum predica-
te euangelium omni creature: qui credide-
rit et baptizatus fuerit, saluus erit. Et qui
non crediderit, condemnabitur. Et qui
non fuerit baptizatus, non erit saluus. Et
qui non fuerit baptizatus, non erit saluus.
Dudum. De sepulchris. Oppositum faci-
unt saraceni. et iudei. Saraceni per legem
suam tenentur solum saracenis secrete fi-
dem suam predicare. sub mortis sententia.
Quod idem iudei agunt: qui sibi ipsis occulte
declarent leges suas. Quod est signum le-
gis reprobare. Christiani aures publice il-
lam predicant. Unde patet quarta. Cum
to ratione et. Sola christiana fides mira-
cula operatur. O saraceni. O iudei dica-
tis queso: habetis miracula in vestra lege:
Vere non. Quare hoc? Quia deus non
vult esse testis alicuius falsitatis. In fide
nostra ceci sunt illuminati. infirmi sanati.
demoni expulsi. Qualis fides: que habe-
at alia Dionysium. Athanasium. Origenem
Albertum magnum. Thomam. et ceteros
doctores: Preterea qualis fides que ho-
mines habeat morti volentes. pro ipsa: et
anti malis bruta mortem fugiant? Job. 2. Pel-
lem pro pelle. et cetera que habet homo da-
bit pro anima sua. Et Boe. 3. de Consol. Om-
ne animal tuum salutem laborat: mortem
vero perniciemque delectat. Et martyres sunt
passi supplicium. Et nullam genus tormen-
torum remansit intactum. Petrus crucifi-
xus. Paulus decapitatus. Stephanus la-
pidatus. Preterea de canibus rodens: quomo-
do cognoscant carnes christianam ad ordo-
rem. et eis nihil nocent. Tunc his vero insen-
si. Unde patet quomodo fides nostra et.

Etiam dicitur et. Tres sunt fru-
ctus et utilitates ab ipsa fide no-
stra.

Prima. quod peccata dimittit.

Secunda. quod demonem depulsi.

Tertia. quod vitam eternam tribuit.

Tho. iii. q. de malo. q. 7. Peccata non
purgantur nisi per contritionem. Contritio
non habetur nisi per fidem: quod homo credat
se errasse. igitur fides est causa remissionis
peccatorum. Exemplum magdalene. Luc.
7. Fides tua te saluam fecit. Secunda
et. i. Petri. 5. Aduersarius vester diabolus
et. figura. l. 17. De percussit. Soliath

cum suo baculo et quinque lapidibus: in fun-
da. Soliath est demon. De est vir fidelis.
Interfuit ipsum cum baculo. i. cruce. cum
quinque lapidibus. i. quinque vulneribus christi.
Tertio vitam eternam dat. Mar. viii.
Qui crediderit et. Probat. Exemplo. Si
multitudine. Figura. Primo exemplo. De re-
ge qui habuit tres filios: quibus dedit la-
pidem: sed minime verum lapidem. et ille de-
bebat esse heres. Quo mortuo: omnes cre-
debant habere verum lapidem: sed in pon-
dere et mensura fuit cognitus. Tres filii: sunt
tres populi. Credebant omnes saluari: sed
i. pondere cognoscuntur. Ponderis legis moy-
si: sunt bona terre. Isa. 1. Si volueritis et au-
dieritis me: bona terre comedetis. Sara-
ceni bona carnalia. Ponderis legis christi: est
eterna vita. Mar. 5. Merces vestra mu-
ta est in celis. Nulla secula hoc promittit. Se-
cundo similitudine. ff. de orig. iur. l. 2. §. Et
actis. Romani a grecis legem meruerunt
accipere disputando cum quodam: respon-
dendo de fide. Ita et nos meremur accipe-
re vitam eternam ex fide. Tercio figura: de
petro: qui ad vocem domini cepit ire super
mare: cum timuit ventum validum. cepit
mergi. Et dominus ei dicit: fidei quas
dubitasti: Quando habuit fidem super ma-
re ambulanti: quando dubitasti cepit mer-
gi. Ita et nos. Unde patet tertium. Ad
argumenta. Ad primum. Quod ad finem
creantur hominem ut saluetur. igitur et.
Respondeo quod verum est. Sed medio medi-
ante. Unde philosophus. Non peruenitur
ad finem aliquem: nisi per medium. Quia
sadeus et saracenus: non eunt per medium.
igitur et. Ad secundum quod est misericors
igitur omnes debet saluare. Respondeo quod ve-
rum est. Sed non saluantur: quod nolunt habere
misericordiam. Tunc Aug. Qui fecit te sine te
non saluabit te sine te. Exempla de pane. et me-
dicina. de sole. de igne. omnia hec bene sunt esse
etiam. sed impediuntur et indisponuntur re-
cipientis. Ad tertium de credulitate.
Respondeo quod pagani non bene credit: cum
illicite faciat. iurare. et mala agere. So-
la christiana fides bene credit. Credere iudei
et pagani: non est bonum. Ad quartum quod
pater. Omnis qui in nomine et. Respon-
deo quod ille terminus dicitur: non intelligitur quod il-
li saluentur

li saluentur qui innocent ipsam: sed qui in
veritate deum adorant. Et hoc dicit i
ps. Prope est dominus eum innocentib⁹
in veritate. Sed quia iudei infideles non
innocant in veritate: ideo damnabuntur.
Ad illud de Job et Nabuco. sunt salui. Re
spondeo qd tunc homines non obligabant
ad legem moysaem. cum esset data soli po
pulo iudaeo. Unde omnes saluabatur
in lege naturali: sicut illaz viuentes: ut Job
et alij. Sed postq̄ dictu est. Predicite enā
gelium omni creature. Tenetur omnes ad
hanc: et nullus extra saluatur. Et Thō. 2.
q. 1. ar. 4. Euangelium predicatum ē in
toto orbe. non autem creditum per fidem
ab omnibus. Unde patet quomodo sola fi
des felix nostra vera est extra quam nulla
alia bona ē. Quā immolataz custodiamus:
et sic habebimus rē.

¶ Feria. ij. scilicet hebdomade. 40. De ope
ribus factis in peccato mortali.

Debatiesus

turbis iudeorum. Ego va
do. s. ad patrem. per mor
tem. Et queritis me. s. per
sequēdo: Et in peccato ve
stro moriemini. Et quo ego vado vos non
potestis venire. Joā. 8. c. ¶ Scdm̄ Christo
stomum christus per. 35. vias ingressus est
in presentia vita: per quas iudei non in
nerant. Quo inquit vado vos non potestis
venire. ¶ Primo per viam humilitatis:
Mat. 21. Dixit apostolis suis: Discite a me
qz mitis sum et humilis corde. Super quo
Christo. Discite a me nō mūdā fabricare ce
los creat: s. discite a me: qz mitis sū et. Tū
mēm elegit humilis. Luc. 2. Resperit hu
militatem ancille sue. In loco humilis ē na
tus. Patrem humilem patatium habuit.
s. Joseph: carpentarium. Super animal sto
lidum sedit. s. super asinam. Crucem humi
lem ascendit. Ad pph. 1. Factus obediens
vsqz ad mortem. Iudei erāt superbi. Quo
ego vado vos non rē. Scdo per viam pau
pertatis. Mat. 18. Talpes foueas habent
et volucres celi nidus: filius autē hominis
non habet vbi caput reclinet. Et Ber. vi.

Qd in illo triduo quo ipse se separauit a
mre et Joseph: et elemosinis vixit. Tūc dī
cit dō in persona eius. Ego autem mendi
cus sum et pauper. Iudei erant auari. Tū
dicit. Quo ego vado vos non po. ve. Ter
tio per viam puritatis. i. Petri. 2. Qui pec
catum non fecit: nec dolus inuentus est in
ore eius. Jo. 8. Quis ex vobis arguet me et
peccato. Iudei erāt peccatores. Quo ego
vado rē. Et subiūxit rationem: quare nō
poterant ire post eum. Vos rē mūdo estis
i. dedistis rebus mundanis. Ego non sum
de hoc mundo. Mat. 26. Regnū meū nō
est de hoc mundo. Et qz de mundo estis.
Ideo moriemini in peccatis vestris. Qui
dixerūt ei: hoc audientes. Tu quis es? Glo.
idest nobis ostende qz tu sis talis vt tibi
debeat credi. Respondit iesus. Ego prin
cipium qui et loquor vobis. De quo. Apoc.
1. Ille. Ego sum alpha et ω. i. principium
et finis. Qd quidem principium o iudei nō
cognoscitis: nec cognoscere vultis. Sed cū
erant acrius filium hominis. s. in cruce.
Tūc cognoscetis qz ego sum. s. filius dei: et
vī messias. quē in presentiarum non co
gnoscitis. Cū videritis solē obscurari. Cel
lum templi scindi sep. lepra aperiri: la
pides confringi. ad patrem clamare. Pa
ter ignosce illis: Tūc cognoscetis qz ego
sum. Quia vt dicit Hiero. Iudei in passio
ne. audientes verbum Pater ignosce ill.
Circa. 5000. iudei crediderant in eum. Et
Centurio dixit. Vere filius dei erat iste.
Vocat autem passionem suam christi ex
altationem. Pro eo qz noluit in terra: sed
in aere eleuari. Scdm̄ sententiam Christo
et Alberti duplici ratione eleuari et pati in
aere voluit. Primo qd qz sic aer ē elemē
tū eō. sic et passio xpi. Nam passioes alioz
sanctorū fuerūt pprie qz petrus passus est
pp se Paulus pp se. et sic de alijs. Xps autē
nō ē passus pp se sed cōter ppter omnes.
Col. 1. Pacificans omnia per sanguinē cru
cis ei⁹: siue qz in terra: siue qz in cel. Pretere a
ut ipsam aerem in mundū sanctificaret et
mundaret. Erat enim immundus et furio
hostiarum immolatarū. Sanctificauerat
quidē terram. 33. annis super eā ambulā
do. Scificauerat aquā in ipsa se baptizā
do. Sanctificaturus erat ignē aplos spm̄. s.

Hebdomade secunde

In specie ignis mittendo. Non restabat igitur nisi ut aerem seiscaret: non sub tecto sed sub aere moriendo. Secunda figuratio: quod peccatum commissum est in monte, ideo in monte calvarie passus est, unde spatulas ad orientem vertit. Applica. De operibus bonis factis in peccato mortali erit sermo.

Primum dicitur operositas.

Secundum dicitur immutabilitas.

Tertium dicitur fructificabilitas:

Ita primum. Queritur: virtus bona voluntas sit sufficiens ad meritum vite eterne: sine actu operationis?

Ad hoc sunt due opiniones. Una dicit quod sic, alia quod non. Prima probat intentum suum, 3. medio. Primo auctoritate. 2. exemplo. 3. experientia. Primo auctoritate, doctorum. Greg. in hom. spiritus sancti. Nunquam vacua est manus a munere: cum archa cordis repleta fuerit bona voluntate. Et Ber. li. 6. lib. ar. Interio sufficit ad meritum: bona actio requiritur ad exemplum. Quod patet per cano. 14. q. 5. c. Si quid. Et. 22. q. 5. Qui per iurare. Et. 15. q. 6. c. Si a sacerdotibus. De pe. di. 1. c. Si cui. §. sequenti. Et eadem dist. c. Si propterea. Et. c. homicidiorum. c. Omnis. c. Nunquid. Et. c. Nulli. ubi habetur: quod voluntas pro facto reputatur. Et voluntas remuneratur: non opus. Quod etiam patet per tar. L. ad. l. cornelia. de fidei iur. l. 1. Et. ff. de furtis. l. Qui in iure. Et. ff. ad. l. aquilam. l. Qui occidit. §. In hac. Ad quod facit exemplum de monte quod dicit Ber. interrogat. Quid deus plus ab homine vellet super omnia? Respondit. cor hominis. Et Albertus de animalibus. Quod Leo primum bonum in animali quod querit: est cor. Ita Leo de tribu iuda: cor principaliter querit. Exemplum latronis qui novissime conversus est pro una sola voluntate. Et audire meruit. Vnde die meum etc. Quod concubinarium voluntatem habeat dimittendi semina. avarus avaritiam: usurarius usuras: odiosus rancorem: videtur quod ista voluntas sit sufficiens ad meritum. Unde patet prima opinio.

Secunda dicit quod non sufficit sine actu operis. per verba Ambrosii di. 86. c. Non satis est bene velle: nisi studeas et bene facere. Respondeo secundum hoc. in. 4. di. 17. ar. 3. In 2. di. 40. Bona. in. 2. di. 40. Alex. 2. pre

summe. Quod volens operari bonum: aut potest: aut non. Si non potest: voluntas ad meritum sufficit. Et ratio. Quia divina misericordia ab homine impossibile non querit. Hieronymus. Anathema sit qui dicit deus aliquid impossibile precepisse. Et. ff. de re. iu. l. impossibile. Et. l. 1. ff. de offi. consulis. l. Non solum. §. si. Ad impossibile nemo tenetur. Et in. 2. Dist. Nemo ad impossibile manum mittit. Et in. 2. Et. Nemo dat quod non habet. Contentatur deus de nostro possibile: quia graciosus. Gregorius super Mat. Regnum celorum estimationem non habet. Et Aug. libro de sp. et aia. Venale est regnum dei. Sine si vis. Nec multum estimas de magna. propter precij magnitudinem. Tantum valet quantum habes. et quantum potes. Ille. Unde de pueris mor baptizatis dicit in ps. Pro nihilo habuerunt terram dei. Quod pater. Exemplo videtur Lu. 21. Que duo minuta obtulit in gazophiliis. gratissima fuit super aurum iudeorum. Eo quia erant a voluntate. quam querit super omnia deus. Unde petrus dicit christo. Videretur mihi: quod plus mereri debeatur qui plus dedit. Non inquit christus: quia pater meus eorum querit. Unde patet. Aut potest operari. Tunc bona voluntas non sufficit. Et ratio. Tunc in. q. de ver. q. 23. ar. 8. Quia predestinatio hominis non est absoluta: sed conditionalis: mediantibus medijs Mat. 19. Dicit christus in interrogat. Magister quid boni facias ut habeam vitam eternam? Si vis inquit ad vitam ingredi serva mandata. Una deum et proximum. Et Joan. 8. Dicit iudeis qui gloriabantur esse semine Abrahæ. Si semine Abrahæ essis: opera Abrahæ facite. Quia Jac. 2. Si deus sine operibus mortuus est. Turcus habet fides. iudeus. demon. sed vacua. Præterea. O cuius es christianus? Ita pater. Quia baptizatus in tali ecclesia. Quam vitam tenes? Usuras comitro. O si indumenta mulieris sub torculari ponerentur egret vinum sanguis pauperum. Et tu mercator qui fraudibus: et perurges: artem exeres. Et tu o poverello quod domum ingrediens nec inveniens panem et vinum: oleum: maledictus deus. Et tu o mulier vana que medacis. vanitatibus. dñcis vitam: tuam: non es christiana: nisi nomine. Et ut dicitur in glo. in. l. omnes

L. 18

¶ De here. Falsus denarius non est denarius: Ita falsus christianus non est christianus: nisi nomine et non re: prius opibus bonis. Clama. O horrido monstro in natura. O statua marmorea. O arbor fructuosa. ut quid terram occupas? Non ois inquit christus. Io. 8. qui dicit mihi domine dñe intrabit in regnum celorum: si fecerit voluntatem patris mei. Unde voluntas sine actu operis nihil valet: dum possibilitas adest. Ad quod facit exemplum Damasceni in. 3. sen. De quodam. qui tres habuit amicos. Ad furcam sententia: tus ad hos se contulit: et se commendavit. Cui primus dixit. Amice dabo tibi claudere. In terpone. Ecclesiastici. 6. Si possides amicum: in tentatione posside eum. Out. lib. Tristis. Cui fueris felix multos numerabis amicos. Tempora si fuerint nubila solus eris. Job. 6. Ecce non est auxilium mihi. Secus dixit. Associabo te usque ad domum palatii: Tertius ad imperatores iussit. O imperator legem posuisti. I. Cui quidam ff. de postu. et lib. beris. O dila sunt restringenda. Moralit. Homo iste: tres habet amicos. Primus est mundus: sed fictus. Qui bona datur: sed postea re accipit. Petrarca. 5. Tristis. tps. Passan vostre grandez: et vostre pompe. Passan le signorie: passan i regni. Ognit cosa mortal tempo interrupe. Ps. Nihil inuenerunt oēs viri salutem et. Secus sunt pariter. Qui facto septio et cantato regesceat in pace: oblationi datur. Tertius amicus sunt bona opera: audire divina: dimittere vltimas. odia. auaritia. non dicere mala de proximo. Ista sunt que retractant sententiam mortis infernalis. Ambro. non sunt homines bona que secum fere non possunt: sola misericordia atque operatio: comes est de sanctorum. Paret primum.

¶ Ecundū dī rē. Querit a Theolo. Ut bona in mortali facta valeant ad vitam eternam. Opinio fuit Origenis et Menandri heretici quod sic. Quod ut dicit Boetius. 4. de pio. Et Aug. li. de libe. ar. Quod nulla bona irremunerata nullum malum impunitum. Ad quod respondeo secundum Theop. Theop. in 4. di. 14. Et bona in. 4. eadem di. Et magis. 4. di. eadem. Quod nihil valet. Que conclusio probatur. quadrupli modo. Primo rationibus: que sunt tres. Prima est

1. Opera hominis dicuntur bona que sunt in charitate. mortua vero que sunt sine ea. Et sicut et rebus mortuis nihil vltimū produci tur: ut patet de arboribus. Igitur et bonis operibus in mortali factis: non potest produci opus vltimū meritorium vite eterne. Grego. Nec huiusmodi vltimitas ramus boni operis: nisi manserit in radice charitatis. Secunda Nullum opus hominis potest esse meritorium quod sit sine gratia dei: ut patet per Theop. 1. 2. q. vi. Scotum in. 2. di. 26. Egidium in. 1. di. 17. Sed peccatores in mortali sunt sine gratia: et gratia et peccata sunt opposita et duo contraria si mul esse non possunt. Ut dicitur. 1. Thet. Igitur et. Unde Dantes in. 7. Para. Solo el peccato e quello che la disfrancha idest facit recedere.

Et dissimil la fa al sammo bene.

Tertia ratio. Quilibet in gratia positus est particeps omnium bonorum: que sunt in ecclesia. scilicet: elemosinarum: orationum. Theop. 1. 4. di. 20. a. 3. Existens in charitate est particeps omnium bonorum que sunt vbiq; et a quocumq;. Sententia salubre. Et David particeps ego sum omnium timensium te. O clavis qui nocte laces cum vrote et filijs in lecto: si in gloria: particeps efficeris orationum que sunt in media nocte a religiosis. Et per oppositum. Qui est in mortali. non est capax bonorum. Ut Petrus de Tars. in. 4. Assimilat ecclesiam corpori humano. In corpore humano omnia membra recipiunt nutrimentum a cibo sumpto. Et si membra sunt paria a corpore: ut manus aut pes: nihil recipiunt. Si simili dicitur de operibus bonis que sunt a bonis: recipiunt fructum: quod sunt vniuersi in gratia. Sed si sunt separati per mortale: fructum non recipiunt: quod non sunt capaces. Amplius si Magdalena et alij peccatores aliqua bona egerant in statu peccati: reuertentes ad gratiam: illa bona nihil valuerunt: nec ad meritum nec ad satisfactionem. Unde Theop. in. 4. casum ponit. De illo qui per annos. 40. fuit eius semina. dedit ad vsuras: sed in huiusmodi peccatis plura bona egit: puellas maritan in ecclesias commisit: ad gratiam reuertit. Querit vtrum hec bona valuerint huic peccatori ad satisfactionem et ad meritum: Dicit quod non: Quod mortale illa bona mortificauit. Ut de talibus dicitur. Aggel. 1. Congregauit mercedes suas. bona opera: et miserunt eas in lacum putredinis. Sac

Hebdomade secunde

culis pertusus est aia: gladio peccati pforata: que nihil boni remere valet: quia in mortali fuit. Jo de pe. vi. 3. c. Dicitur. c. Pro pe. Qui totam legē seruauerit offendat ut in vno: factus est oīum reus. c. Defleat. Defleat peccator: qm̄ offendens in vno: factus est oīum reus. Pratica in hō. Defleat luxuriosus: qz ieiunia diei sabbati. corona hōis. sue elemosine nihil valent. Defleat edubina: qz deuotōes sue ad paradisu nō hñt proficiunt. Ecce. xix. Qui in vno peccauit multi bona pder. Et sicut p petm̄ vñtas multi puniuntur in ciuitate: ut pz de Dō: cui de populo. 70. multa sunt pēssē peste: qz su perbiat. Ita p vñm mortale. mortificatur bona spūalia hōis. Et sicut per petm̄ vñtas interdicant plurimi: ut pz. Extra de sponsa libus. c. Nō est nobis. Et extra de offi. delegati. c. Sane. Et extra de postulatōe. c. i. Ita p vñm mortale pñunt alia bōa. O pūero petōre: qui pro vno mortali pñuas te tot bonis. Et pñā de mortali que monasteriū in gressa: nō est ausa peccatū ad intergū pñterit vñ martiris penitētis se affligebat. Quada vice Dñicus ymonē reperies. coegit eū diceret pñtatē. Ego inqt sum apostu vñtus mortalis. Qui in hoc mōdo hñt infernū et in alio pñter. cū petm̄ suū nolit consistere: et oīa bona sua sunt amissa. Admonita a pñe: salua facta est. Unde pater pñlusio nostra. Tercio pbat auctoritate. Primo dinali. Isa. i. Holocasta ardet: et adipe pñguit et sūguit vñtulos et agnos et hircos noli. Manus enim vñe sanguine plene sunt. O si ponerent sub torculari vestes rubre illi vñtulos et illius ciuis: profecto exiret sanguis pauper qui clamaret. Tēdeta o dñ. Jere. 14. Tu quoqz noli orare p populo isto in bonis. Cū ieiunauerint nō exaudiat preces eorum. Et si obtulerint holocaustomata et vñctimas: non suscipiam ea: quia scilicet erat deditus peccato idolatrie et marmaratois: ppter quod fuit captiuus sub Pharaone. 4000. annis. Demū sub Nabuchodonosor i Babilonia. 70. annis et nunc sub demone seruit. Secundo pbat auctoritate cano. 3. q. 7. c. In grauius. Tūctime impiorū abhominabiles dñ. Et. 14. q. 5. Immolans. Domina iniquitatis nō pbat altissimus nec respici-

et in oblatōibus iniquis. Et de pe. vi. 3. c. Quāqz. Et vi. 6. Sine charitate nō ē pñsalus. Et q agit pñra charitatē nō est nat⁹ et sō. Pratica. Quidā carnes nō comedat: et ut predicator. Quidā discalciat eunt. Quidā ieiunāt ser. 6. et die sabbati: et oua si comedat die mercurij. Quidā dicunt oīum mane coronā. Alij. x. pñ nē et aue maria. S; nulla maior obfūatia et deo grata: ut amare deū pñmū et charitate. Et rō. Quia ieiunare. orare. discipulas facere. nō faciunt hōem pñctū: sed ipz deducit ad pñfectiōnē: sed sola charitas. Quā in vñtis pñm legē de Paulo heremita. q dicit. b. Anto. O pñ: qz plus meret. an ille q ieiunat tota die in pane et aqua: an ille q pñmo suo seruitus et charitate impendit. Rñdit: qz ieiunat si staret per diē suspensus per nare. adhuc nō perueniret ad meritū illi. q pñmo suo fuitā fac. Jo. i. Pe. 4. Charitas optat et. Et Tb. in postilla super Jo. dicit. Qd charitas hoc bonū hñt: qz nostra bona etiā minūma: apud deū facit eē magna et sine qua ē magna: parua reputant. Exēplo illi pñtis. Qui in deserto cristens per viā longā ferebat aquā in spatulis: tedio lassus in terram se posuit. Qui angelus apparuit dñ. Ne pñgriteris qz tui passus numerant ad meritū. Sed vbi est hec charitas in hōibus: Non veresed in silua. Tercio pbat rō. De agno Ero. rñ. Et Leuit. 22. q. 3. dēbat hñe. Pñmū cum capite iubeatur offerri. Secandū cū cauda. Tercitū sine macula. Et si habuisset maculā. nō erat acceptū deo. Applicā qz deus in testamēto veteri erat desidi gnoscus. et volens tūti li belti cōsi. Leuit. 21. Sacerdos q habuerit maculā: ut cec⁹. gibbosus. claud⁹: nō accedet ad ministeriū: et pñti. In pñtiā autē gñosus factus est. Qz dñ nascit puer q sit cecus et gibbosus. O pñel sarefn prete. Et mulier la sarefn monica. Gran merce epe te sparmisse. M. lib. Moraliter. Agnus iste est operatio hōis: q trita debet hñe in se. Pñmo cū cauda. i. pñne rancia: q sola coronat. Hieronymus ad furiā. Nō enī querant a christianis iñtia sed fines. Et. 2. Et hñ. finē laudamus. Et s. Ph. scribitur. Quod vñta guta canat lapidem in pñte pñcedentiā. O tu qui ad vñmū reuerteris. Secdo qz sine macula peti mortalis.

mortalis. Tercio cum capite. i. dei et primi
charitate. Unde pater conclusio. Quarto
probat exēpio. Exēpio pegrini q ad. o. Ja
cobū ibat. et i via mortale peccatū comisit.
Tpo. in 4. di. 15. Nota in mortali scā: nihil
valent. Exēpio magistri Jordanis q vidit
matrē dei nō aspergentē nontū q sine ca
ligis dormiebat. Quis es iquit o dñā: Ego
sum regina celozū: q veni visitare fratres
meos pdicatores: quos diligo spālī amore:
eo q oia que faciunt in laudē meā incipi
unt et finiunt. Unde dñō impetrat a filio
meo. Primū q hic ordo nullū hereticū ha
beat. Scdm q nullus in mortali dñā possit
stare: aut q creat: aut q deprehendat: aut
q peniteat confitēdo. Si ille p veniali nō
meruit aspergi a matrē dei: quanto plus p
mortali nō meret premiari celesti bñdictio
ne: Sed dubium queritur quo tpe qd dī
ctur esse in mortali. et extra charitatē: Rñ
deo. q circa hoc plures errant dī. q post
mortale peccatū cōmissum. vsque ad con
fessionem sequētem semper peccator sit ex
tra charitatem. S; ego dico q post mortale
peccatū vsq ad pñtionē sequētem: hō
est in statu pei. Ita q si vnas nunc peccet.
et hinc ad vñā hōzā: vel diem: vel annum
nō pterat: qdū nō cōterit sp ē extra gñaz
et charitatē. Et bona p eā facta: in peiō sic
ri dicant. Si qd post mortale cōmissū:
statim aut paulatī post cēt pñtus: et cō
tritiōe vsq ad pñtionē sequēte bona aliq
faceret: illa essent facta in charitate. Sed
quale remediū. est super hoc: Respondeo
vt homo peniteat in seipso de peccatis: vt
sic bona que agit nō sint in mortali: ne per
dat meritū boni operis. Figuraliter in
lege veteri. in pñsionibus templi erat spe
culum: in quo iudei in ingressū templi se
poterant vidēre si aliquam maculam ha
berent in clamyde. In proposito dum in
greditur peccator ecclesiam et aquam san
ctam accipit: et ozare incipit: et alia bona de
genere bonozū facit. in seipso conteratur:
vt sic bona que facit in charitate fecisse
dicatur: vt meritū accipiat et in vanum
non laboret. Sed ne peccator desperet in
tam rigida materia: die crastina benigno
rem me reddam: sermonem cōplens de fru
ctibus in mortali.

Tercia. 2. hebdomade quadrage
sime. De fructibus in mortali factis.

Super cathedram
moysi: sederant scribe
et pharisaei. Mat. 23.
Recitat euāgelista
q christus quadam vi
ce faciens sermonē de
sepulchris suis et iudeis:

dixit eis. Super cathedram moysi etc. Se
cundum Nicolaū de lyra Cathedra moysi
fuit locus vbi moyses populo lectiones scri
pture legebat. Super quē scribe et pharisaei
maiores populi sedebant: ac in eo legabāt
diebus festiuis. Legebant sed minime sua
bant. Christus ergo benedictus duo docu
menta dat. Primū de predicatorē: vt quod
ore docet opere impleat. Quia vt dixit phs
libro de pomō et morte. Docentes alios: mē
tīri non debent. Et Ioan. 14. Exemplū de
dī vobis vt quēadmodū ego seclū et vōs
faciā. Et Mat. 5. Vos estis sal terre. Su
per cathedram moysi: sederant scribe. Glo
scilicet non seruantes ea: quo populo lege
bant et predicabant. Predicabant liberali
tatem: et auari erant. Continentiam: et erāt
luriosi. Veritatem: et erant mendaces.
Vos autem discipuli mei: futuri predica
res: non eritis sic. Secundum documen
tum est de populo: vt non spernat predica
tozem cuiuscūqz conditionis. etiam si ma
lus sit: quia eius doctrina bona est: cum sit
a spiritu sancto. Omnia que vobis dixerint
seruate et facite: fm vero opera eozū nolite
facere. Glo. in verbo Facite. quia verba p
dicatozis sunt spiritus sancti. Mat. 23. Non
enim estis vos q loquimini: sed spiritus pñs
vestri qui loquitur in vobis. Et Ambz. Ve
ritas a quocūqz dicatur: a spiritu sancto
est. Unde queritur. Quid melius sit: an au
dire probum virum in literis sed malū in
moribus: Et idiotam sed bonū: Rñdeo q
probū. Quia conclusio eius te saluabit i
puncto. Accipias flores. Secundum opera
eozū inquit etc. Veritas a quocūqz di
catur a spiritu sancto est. Postquā egit
sermonē turbis assistantibus: ad discipulos
suos se pñtū: illos inducens ac instruens

Hebdomade secunde

ad humilitatem. b. Non vocemini magftr. Unus est enim magifter vi que in celis e. Quia omnis q se humiliat exaltabit. Job 22. Qui humilitatus fuerit erit in gloria. Et qui se exaltat humiliabitur. Iaco. 4. Deus superbis refistit. humilibus autem dat gratiam. Applicat. Veri fuit sermo de operibus factis in mortalit. hodie vero de fructibus eorundem. Quia plurimi mirari solent. de bonis que faciunt in mortalit. Ultra hec sunt a deo remunerata. Iacobus hodie vobis sermonem agere de fructibus in mortalit. Unde theologi. precipue. T. p. in. 3. par. q. 99. Abbas panormita. in. c. Firmissime tene. extra de heretico. Alrediacon. in. 5. Quod autem. de pe. di. 3. Et dicitis eorum colligitur. q. 7. fructus consequuntur qui bona agunt. etiam in mortalit.

Primo. valent ad bonorum temporalium multiplicationem.

Secundo ad diuine gratie impetrationem.

Tertio ad diabolice potatis refrenationem.

Quarto ad pene eterne diminutionem.

Quinto ad pene tpalis retardationem.

Sexto ad boni operis delectationem.

Primo ad bonorum. 2c. Pro fundamēto. notanda ē vna maxima in theologia. Qd nō est homo adeo factus et iustus. qui aliqui nō peccet. Acrificatur snia hec. i. Jo. 3. Si dixerim q peccatū nō habemus. ipsi nos seducimus. et veritas in nobis nō est. Et Prover. 20. Quis pōt dicere. mundū ē cor meū. et purus sum a peccato. Et Ecclesiastes. 7. Nō ē homo qui faciat bonū. et nō peccet. Et Ro. 4. Est autē de verar 2c. In autē. de mōachis. 5. Trī enīq. Natura humana labit ad delicta. Ista autē promptitudo peccādī. fm doctores. causat in hoīe duplici de cā. Prima respectu principij. Secūda respectu nri. Prima principij ade: q fuit pater oīum nostrum q peccauit. Al quo principio: tota natura corrupta ē. Unde apłs ad Ro. 5. Per vnū hominē. peccatū in hūc mūdum intrauit et p peccatū mors: in quo cōs peccauerant. Secūda cā respectu nri. Qz natura hūana ex sat pōtūde: pna ē ad malū. Propt qd dī Gen. 8. Sēlūo et cogitatio hūani cordis in malū pna sūt ab adolescentia sua. Et 12. q. 1. Qis erat. Et. 20. q. 3. c. Proclūis. Et

in pemio. Clemētiaz. Et in Natē. de monachis. 5. Si qd 5. col. 1. Et Lactan. in. 4. Natura hominam potētius est ad vitia. Lū quo ē T. p. Et Boni. i. 4. di. 17. ar. 2. q. 1. Qd ipōssibile ē hoīem viuere dīa: sine peccati veniali. Q seē q vīs laudari 2c. Rō 21b. i cōp. theologie. Trīa sūt q de sui natura nō pnt peccare. De. 9. Vtero. testāte. Et magftr in. 2. di. 1. Solus de. ē. in quē pēn cadere nō pōt. Nota q dicit solus. Bestia. qz non capar. Lapis: qz res inanimata. Qz hō nō est de. nō ē bestia. nō ē lapis. Igit 03 q peccet. Nec pōt stare dīa sine peccati. Q fragilis creatura. q assidue hys secū malū comitē. s. pei. Miraris sepe: dum vides deuotas psonas sepe pītētes. Tpe diuulo hano in cōscia: queste bestie de semine: q assidue volūt pītēti. Accede sepe: qz iuēntes ad dīcedū. Ad pōtū. Et qis hec inclinatio sit ad vitia: in p libet arbitrij pītēntatē nō ē hō adeo ribaldus q non faciat aliquod bonū. Latrones iēntāt in sabbato milites. meretrices: et hōmōi. Et vt dicit Aug. 11. de li. arb. 9. Nullū bonū irremūeratū ē apōtū. Et Dīcro. de pe. dist. 3. 5. Et pē senia. Nō ē tā iniust. vt pp multa mala: obliuiscat paucos bonos. Ille. Lū 5. iust. non remūderet in vita eterna: 03 q remūderet in pītēti p multiplicatōez bonop tpalīū. Aliter nō eēt iust. Que pelusio pbi pā tripliciter. Aucte. Erēplo. Figura. Priō aucte Christo. de pe. di. 3. c. Quāq. Mali pp bona q hīc agūt: pītēz remūderatōez recipiūt Secūdo. erēplis. De obstetricib. De qbus Ero. 4. q pmiatē fuerūt q de edificauit illis domos. Glo. 1. bona tpalia pītēti. Sed forte qris. Cur pceptū pharao scias refuarī Rīdet Dīctus tplo. 2. rōe. P. rōe libidinis excedēde. Quā dīctis: tales sūt. Qd contra dī. In autē. de lenonibus in pītēti. Im pator dī amato: castitas. Et pīs ad Alēxandrū de regimie pītēti. Pudeat in corpore regio: volaptē luxurie dīari. S3 hō dīe volūt puellas 2c. Qn pharao ob hoc voluit felas fuari. 2. rōe timoris. Qz dī eēt forē hō timebat ne dñz crederet nūer. iudeop erirēt de manib. eop. Qn he fuerūt pmiatē l3 pagane. Prefea Josue. 2. de Raab meretrice. q explozatores fēcepit i domo. Ob hoc fuit liberata ab icēdio. Et Aug. de loquutionibus

nōb^o nouit ac ve. test. Et Biero. li. 2. contra
Iouinianū dñit de Sybill. q̄ merito sue p̄-
gustatq̄ spm̄ p̄p̄etūdi accepit. Alia pra-
ctica. Q̄t videm⁹ p̄sp̄at bonis t̄palibus.
Familia pulchra: la fortuna li va. p̄sp̄era.
ogni cosa li succede in beni. Tere pp̄ aliq̄s
bona q̄s faciūt: vt hic mercedē suā accipi-
ant. De qb⁹ Mat. 6. Amē dico vobis: rece-
perāt mercedē suā. Tñ dñs Isa. 1. Si vo-
lueritis ⁊ audieritis me. f. adhuc in p̄cō eri-
stis: b̄ona tre comedetis. Aliali me p̄dī-
cāt: agnōt vsurariū quēdā dñitē super-
cēs p̄marios ciuitatē: q̄ in oib⁹ p̄sp̄abat.
In familia. In dñitū: ⁊ h̄mō: talē q̄ p̄les
in ciuitate p̄tra dēi murmurabāt. Quidā
et⁹ p̄uidētā negātes. d. Q̄ ultra. Quid oꝝ
agere bona: Q̄ de⁹ plus tribuit achi sa pe-
zo. Jere. 12. Alia ip̄sop. p̄sp̄at. Et d. 8. Tñ
dī ip̄sū sup̄ eral. ⁊ eleuāt. Et Job. 21. Im-
p̄q̄ viuūt: p̄fortati sūt dñitū. Ad mortem
educt⁹. oib⁹ astātib⁹ dñit. Ego fui magn⁹
vsurariū nec penitēre volo. Et h̄m̄ in hoc
mūdo padīsum meū: s̄ duo bona egī inter
tot mala. Prīmū q̄ paupes p̄sp̄itio rece-
pi. Scdm̄ q̄ bonū cōe ciuitatē dñit. pp̄ q̄
bona credo me h̄uisse p̄tē: ⁊ remūderationē.
Q̄s erēplū affirmat Ch̄iso. De pe. dñ. 3.
c. Quid igit⁹ turbamur. Nemo vidēs mali-
gnos h̄ites p̄sp̄itātē turbet. Q̄ nō ē hic
retributio malignitatis. vel virtutis. hic co-
rona. ille supplicium. Ille. Qñ tribularis:
dñe in tēp̄so. O signor tu mi volī p̄m̄are i
alia vīta. Quello rīcho q̄ abūdat bonis. tu
li volī dare lo īferno. Tñ p̄ p̄m̄ fructus.

Ecūdo valēt rē. Per opera extra
charitatē scā: p̄p̄at h̄o vt recipiat
grām dei ⁊ et⁹ īsp̄rationem. Dñit
enī p̄hs. 2. de aīa. In. 8. p̄p̄. In. 1. de ḡstio
ne. Act⁹ actiūp̄ sūt in patiēte h̄m̄ disposito
Sī q̄ h̄o faciat bona: disponēt ad hoc. Tñ
go dñt solet. Alitute: ⁊ dñt rē. Tñ canonē
ste ponit casū istū. Quid de illo q̄ p̄cubīnā
non vult dīmīttēre. odīa. vsuras. ⁊ h̄mō:
Rīdet Greg. De pe. dñ. 5. c. Falsas. Nec de-
spet: ⁊ iterim q̄qd bonū potest facere. h̄o
tamur vt faciat. Tñ Ric. In. 4. dñ. 20. p̄p̄o
nit casū ⁊ soluit. Tñ īdulgētē valeāt exīti-
bus in mortali: Rīdet. d. Q̄ h̄m̄ nō p̄f-
st fieri remissio pene. manēte culpa. Et cō
sequēt nō p̄sequant īdulgētā exītes i mor-

tali: tñ h̄ faciat q̄d p̄tinet in forma īdulgē-
tē: h̄m̄ agūt. Q̄ vt dñit T̄p̄. In. 4. dñ. 15. q̄
1. ar. 3. Bona in mortali facta: de p̄gruo dñt
ponūt p̄cōres ad vīā p̄tātis. ⁊ p̄tutionem
suop̄ criminū. 36 Aler. In. 4. volumie s̄a. cō
sūt h̄is q̄ nō sūt pati relīnq̄re p̄cō nec con-
fiteri volūt: vt se sacerdoti salte p̄tēnt ⁊ dñ-
cāt. P̄i oza p̄ me: q̄ p̄cō q̄ h̄eo nō p̄pono
dīmīttēre. Et extēc aliqñ de⁹ illamiat p̄cō-
rē vt se cognoscat. Q̄s p̄z erēplū duobus.
Prīmū de maria egyptiaca: Que in egypto
nata āno etiā sue. 12. Alerādriā p̄xite
ibiq̄. 17. āntē libidīni dēfuit q̄ ille dñce
dēs sūt h̄ierlm̄ ad adorādū crucē cū alijs
nō tñ cū p̄posito abstīnēt a p̄cō. In vīa
nantis corp⁹ p̄stuit. Dū h̄o applicūisset
volēs tēplū ītrare p̄. 3. vices: ei scā ē reīstē-
tia. Cōpūcta lachrymari cepit. Audīnt vo-
cē. d. Si trāieris Iordanē saluaberis. Ab
āgelo sibi datī sē nūmī p̄ emēdis trib⁹ pa-
nib⁹. Qñt⁹ emptis Iordanē p̄trāsīt. vbi
p̄. 17. āntē in p̄sīa morata ē: ibiq̄ tandem
mortua ē ⁊ salua. Llama. O admirabilis
bonitas p̄sī n̄rī dñi: si respicit p̄cō h̄m̄ cū
redēt ad p̄niam. Nō negligīt et p̄cōres a
lustrare ad p̄niam: si ī p̄h̄ bonis opib⁹ se ī-
nare voluerit. Prēterea de latrone. q̄ h̄gī-
nē fugiētē ī egyptū: ab alijs liberauit. Cul-
dēm sūt. Hodie me cū eris rē. Inueni Bo-
nonie Dñicū tholosanū assignātē rōnem
triplicē de ei⁹ saluatiōe. P̄. rōe vmbre: q̄
caput x̄p̄i vmbraz faciebat. 2. rōne fictus
q̄ peccatūz suū agnōuit. 3. rōe boni opib⁹.
q̄ liberauit mariā cū filio: de alijs latronē
b⁹. Tñ mēnit audire ob hoc. Hodie rē.
Erēplū Lōnatini īmp̄atoris pp̄ bonūz q̄d
egit ī mortali: q̄ sāguīnē pueroz nō sūdīt
mīssī sūt aplī Petr⁹ ⁊ Paulus vt baptiza-
rēt eū. Et de Cornello: ad quē mīssus ē pe-
trus vt baptizaret: pp̄ elās quas faciebat.
Unde p̄z secundus.

Erto. Bona īmortali valēt rē. Lō-
t cūho ē doctop. Q̄ tāta ē dñmōs
īnuidia: q̄ h̄m̄s pro oī mortali sibi
angeat pena accētalis: tñ calidus ē de no-
stro malo. q̄ de suo nō curat. Tñ Jo. ap̄p̄ci
12. c. nos anīsat dñ. De terre ⁊ mari: q̄ de
scēdit diabolus ad vos h̄m̄s trā magnam.
Et. 1. Pet. 5. Aduersarius v̄r diabolus tan-
q̄ leo rugiēs circuit rē. Sed opa bona in

Hebdomade secunde

mortalis repulsi sunt ipsius potatem. Exeplū in
der: quō clamauit. Vias vacuū: sed signa-
tū. Interpone, qd signū crucis ē mirabile: et
nō ē aliqd securā melius. De qua Chyso.
Abicūq; dñice signū crucis viderit demo-
nes: expānescent. Crux ē spes xpianor; re-
surrectio mortuor; victoria demonū. Ille.
Cū o xpiane signa te septissime. Cū dñi-
tū vadis: aut ad mēsam. De quo signo.
Ista. 30. A voce dñi pauebit assur. pga per-
cussus. i. crucis. Cū ē malū tps. nil melius
signo ei. Ad ppositum. Et signo iudei in
mortalis: hec bona sūt secuta. p. q. demo-
num caterna detecta ē. 2. q. iudeus con-
uersus. 3. q. eps similiter. Aliud exeplū
illius q omni die. 3. pater noster: et aue ma-
ria dicebat. Et de pueris imole a demone
infecto: qñ erat ociosus demon ipm infesta-
bat: qñ orabat et aliqd boni agebat demō
ipsum larabat. Cū fuit ei dictum. Quare
ipm nō molestas aliqui. Rñdit. Qz oratio
cum signo crucis quā facit me debilitat q
nō possum. Cū tps Mar. 9. c. Hoc genus
demo. in nullo pot extirpi: nisi in oratione. Et
Ambro. Bona sentū oratio: qua omnia ad-
uersarij spicula repellunt.

Quarto valēt rē. Aliū bona in mor-
tali facta. valēt a i mitigationem
pene infernalis: Quibusdam visus
ē qd sit. Cuius opiniois fuit Orig. cum suis
sequētib; . Et qd hō pōt tot bona facere in mor-
tali: qd omnia penālia demerueret. Qui po-
sunt demones simul cū aiab; saluari in iu-
dicio vniuersali. Inducens illud Sap. xi.
Misericors oīum: qñ oīa potes: et dissimulas
pccā hōiū ppter pñiam. Insup q in infer-
no erat charitas. Qd pz. Qz diues epulo
ex charitate petijt: vt sui frēs auferentē ne
in pccis caderent: ne ad infernā descēderēt
Igit charitas ibi ē. Rñdet Th. 3. p. q. 89.
Et Panormita. in. c. Firmissime tene. Ex-
tra de hereticis. Qd diminuerē penā ier-
nalem: pōt itelligi dupliciter. Uno modo:
vt minuat illa q nā debita est. Alio modo:
vt nō debeat tanta quanta deberet si illa
opa nō fuisset feci. Quoad pñiū. Pena ier-
ni nō potest dīminui: que iā data ē a deo.
Cū Aug. 13. q. 2. c. Tps in Glo. Tris sunt
gñā psonar; que de hoc seculo trāsēunt.
Quidā valde boni. p quib; suffragia non

sunt agenda. Extra de cele. mis. c. Cū mar-
tbe. In iuriā facit martyri; q orat p marty-
re. Quidā mediocritē mali et boni: p ijs ec-
clesia orat. Quidā totalr mali; nullo mō
do luuari possant. Aug. Si scire patrē me-
um ē in inferno: nō plus orare pro eo: qd p
diabolo. Et Job. x. In inferno nulla rē.
Quoad scdm modū. sic dico penā minui.
qz nō tantā penā sustinebit: qz non omisit
oīa per que deberet puniri si omisisset. Qz
dū facimus aliqd bonū: non dabit pena p
illo. vt pz de missa. de elemosina. O xpia-
ne da elemosinā et fac bona. Auentur ergo
pccōres oīno opari bonū. et semp de bono in-
melias: qz non pducit talia bona. Ad ar-
gumentū de epulone. Rñdeo q ex chari-
tate hoc nō dicit: sed ex timore pene.

Quinto rē. Propē pñiū mortale me-
ret hō pñiū pccis tpalib; et spūalib;
Fiat pñiū. Per pñiū idio expa-
lit laciferū de celo. Adā de paradiso. dilu-
uū misit in terrā. Sodomā et gomorraz sub-
uertit de pppo dñi: multa peste perierunt.
Nōne vidisti tpsibus elapsis italiā peste p-
cussam: Vere hoc totum: ppter inaudita
pccā hōiū et mulierū. Fiat pñiū nota-
bilis. Nō est plus fecundia dare ad vsu-
ras. Imo cū iudeis habere pñiū. Tenere
pccūbas. accipe sacra falsa. furari. facere
monetā falsā. facere nigromāzias. Et ita
lia como statim: guarda el flagello de dio.
Ad ppositum nostrū. Qz stat aliqua bona
sō de pñiū manū suā astringit ne puni-
at fm demerita. Exeplū Cefarg. Quidam
mercatores fuerūt in mari pleni di malo. et
blasfemi. Et martīnarj caueatis: qz pp ra-
les nances submergunt. Cōtra eos. qui asse-
rūt religiosos ēē causa submersiōis. Qui-
dā alius mercator in naut erat s; paganus
vidit hōies mortuū iacere extra sepulchrū:
ipsum sepeluit motus misēcordia. Q bonū
op; mortuos sepelire. Eadē nocte apparuit
ei angelus in somnis dicens ei. q in crasti-
nā nō deberet nauigare ppter pcculū: oēs
ali; sūt submersi in mari. Et hic liberatus
est propter hoc: quia mortuū sepeluit.
Preterea aliud exemplū: quod ianue ac-
cidit. cum ego predicarem in sancta maria
de castello. Quidam blasphemus erat in hō
spūto quodam canij alijs. venit angelus et
misit

tussit illum exire extra hospitium. Cum eris
ser: hospitium cecidit: et omnes mortui sunt.
Ille autem blasphemus remansit. Hoc to-
tum: quia erat marie deuotus. qui icluna-
bat omni sabbato. licet in mortali. Ergo sa-
bene anima mia. quia diuina iustitia ac-
ter non te punit. Pater in scripturis. 3. Ps.
25. de Achab. qui ad verbum Belle: pen-
tentiam egit. Unde dominus. d. Nonne vi-
disti Achab humiliatus: coram me? Quia
humiliatus est. non inducam malum i die
bus eius. Merentur quidem peccatores.
flagellari. O quot sodomite. O quot ribal-
di. tamen propter pauca bona que agunt
deus non facit.

Etro valēs ad bonū zē. Quia ex bo-
no opere hō consolaf. O Bernar.
qui dicit: Nulla maior pena: mala
conscientia. Vis semper letus esse: Bene
vive. Bona conscientia: verum gaudium
habet. Ille. Et in. 4. Eth. Nullas est qui
non gaudet bonis operibus. In. 8. Boni
operatio studiosa: delectabilis est. L. iero-
li. de Scā. Conscientia bene acte vite mul-
torumq; benefactorum recordatio: iucun-
dissima est. In. 9. Eth. Virtuorum bea-
tissima est vita. Quomodo pater: Quan-
do vadis ad confessionem: quomodo ten-
dis: Vere pater como bis al incanto.
Quia onus super me habeo odij. vsure. lu-
rurie. Sed facta confessione cum debitis
modis. totus letus reuertor. Non est gau-
dium super illud. Exemplum sancti Serar-
di. Qui vsq; ad vltimam decrepitem in
peccatis permanens semper tristis: semper
renegado. O quot plures te istis. Una die
rum capillus canus cecidit de capite: quez
videns. d. Oyme. hora est. Unde conuer-
sus ē. Qui cōuersus semper letus erat: ita
ut mirarentur astantes. Ideo Sene. Sola
virtus prestat verum gaudium et securum.
Domi discorrendo nō per tute le cose che
se possano da nō possedere. sola la virtū
fintende esser quella. che se constituisse in
stato degno digni laude et honore. Unde
Plautus in Amphitrione. Virtus in se ha-
bet omnia. Hec est illa que facit homines
bonos. In. 2. Eth. Virtus est que facit bo-
num habentem et opus eius reddit bonū.
Hec illa: que dignum facit laude. Htero-

nymus. Nobilitas summa est apud deum:
clarum esse virtutibus. Hec illa: que facit
filium dei. In. 7. Eth. Homines dicuntur
dij: propter virtutis excellentiam. Hec il-
la: que hominem deo assimilat. Apuleus &
de Socratis. Nihil est deo similis q̄ vir
animo perfecte bonus. Quæsta e quella:
che le aduerse influentie dei cielo. le cala-
mita de le terra. cum animo forti facit tole-
rare: Quæsta e quella: che sempre si tene in
amorosi piacere spirituali. Fa ben omni
tempore. Unde Ricardus in. 4. disti. 49.
Sancti in patria gaudium habent accidē
tale: de bono quod in mortali fecerāt. In-
super et damnati. O bonum.

Epitimo ad boni opis assuefacto-
nem. Quia homo assuecit ad bona
opera. Quia el far ben: est ars et re-
gula: si homo incipit bene agere. Et per
oppositum. Incipias ieiunare. vigilare. ora-
re. et huiusmodi: eris profecto tibi facile.

¶ Feria. 4. secunde hebdomade. 40. De
superbia.

Scendens

iesus hierosolimam: as-
sumpsit secum duodecim
suos secro: et ait illis.
Ecce ascendimus hiero-
solymam: et filius homi-
nis tradetur. Mat. 20. ¶ Scdm Albertū:
triplici de causa passionem suam christus
pluries predixit discipulis. Prima vt eis fi-
cat amicis reuelaret secretum sue mentis
Prone. 25. Causam tuam tracta cum ami-
co iugiter. Secunda vt haberent causam
meditandi ipsam. Et eam in memoriam ha-
berent: vt sic omnia tolerarent. Tercioq;
tertio. Memoria memor ero: et tabesce-
t in me anima mea. Gregorius. Si passio
christi ad memoriam reducitur: nihil est
quod non equo animo tolleretur. Tercia
vt daret intelligi q̄ volentarie patiebatur
q̄ mortē suā p̄dicebat. Iuxta illud. Isa. 53.
Oblas ē: q̄ ipse voluit. Seq̄. et illi p̄is tra-
detur. Scdm Alber. a tribus fuit traditus

Hebdomade secunde

Primo a patre pro cōmunitate humani generis. Ad Roma. 8. Proprio filio suo non peperit: sed pro omnibus nobis tradidit illum. Secundo a spiritu scō. Ad Hebre. 9. Per spūm sanctum semetipsum obtulit immaculatum deo. Tercio seipsum tradidit. Ad Ephe. 6. Tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo: in odorem rē. Adhuc eo loquēte. Accessit mater filiorum Iehudei Jacobi et Joānis: petēs ut vn⁹ ad dexterā alī⁹ ad sinistrā sederet in regno suo. Secūm Nīco. de Iyra Jacob. et Jo. credebāt ep̄m post suā resurrectionē regnare i hierlem sicut dīsp̄alis. vñ capūt sublimari. Et hec petitio fuit a filijs p mediā mīstis: q p se verē dābant. Dñs at habēs reuerētā multat: nō rēdit illi sed filijs: sciens q hec petitio pcedebat ab eis dīcēs. Nescitis qd petatis. Potestis bibere calicē: quē ego bibiturus suz. Glo. Bibere calicē. i. sustinere mortē ignominiosam: q ego passurus sum. per quā debeo ventre ad regnū nō tpale ut creditis: sed eternū. Dicāt ei. Possūmus. Qd vep̄ fuit: q Jo. fuit p̄gis flagellat⁹. in oleo missus. veneno potatus: vñ corp̄ petitio fuit verificata. Preterea q Jacob⁹ bibīt: dā fuit capite truncatus. Cū dīxit eis. Calicē: quidē meū bibetis. s. per tormēta. Sedere autem ad dexterā meā vel ad sinistrā: non est meū dare vobis. Quod p̄bum qdrupl̄ elter erponit. Rabanus. Nō est meū: q nō habeo illud a me. sed a patre. Remigius. Nō est meū dare vobis. s. sine vfo merito et labore. Hieronymus. Nō est meū dare vobis: talibus qles vos estis. s. supbis et ambitiosis: sed humilibus. Chyso. Non est meū scilicet rōne cognatōis carnalis: sed electio nis eternalis. Audītes aut decē indignati sunt de duobus fratrib⁹. Iesus aut dīxit eis. Scitis qz p̄ncipes gētiū rē. Quasi dīcat. Adoritas in regno meo. nō acqrit eo modo sicut in regno tereno: que acqrit p ambitionē. in meo aut p humilitate: laeta illud. Qui se humiliat exaltabit. Vñ et Fabianus maximus ad. P. Enlliam. Qui gloriam spernerit: veram habebit. Applica. Hodie sermo erit de superbia. De qua trīs sunt videntia.

Prima dicitur abhominatio.
Secūda dicitur abhominatio.

Terciam dicitur punitio.

Remā dicitur rē. Aug. in. 14. de ci dei. Et Greg. in. 31. mox. Superbia est appetitus inordinatus pprie excellentie: p̄ra regulā et mensurā a deo sibi p̄feram. Ille. Ad maiorē noticiā: est notā dū fm Th. 2. 2. q. 162. ar. 2. cū quo est Alb. sup Lu. q. quattuor sunt superbie species.

Prima est cū quis existimat bonā quod habet a seipso habere: ut ingentū bonum. sciam. discretionē. diuitias. pulchritudinē. et huiusmodi. In hac superbia sunt Lucifer: qui ut dicit Bon. in. 2. dī. 5. statim ut vidit suā pulchritudinē p̄sumpsit: nō deo sed sibi attribuens illud bonū. De quo Ista. 14. In celā. s. sanctissime trinitatis. ascendā. et exaltabo solū meū: et ero similis altissimo. Ubi notat Bon. in. 2. vbi supra q duplex ē similitudo. Una dicitur equitante: alia emulgentie. Prima est in diuinis personis. De qua Amb. p̄tractans illud deus qd similitudo erit tibi. Filius utiq: q est imago p̄ris. Hāc similitudo inē nō appetit demon. rē. s. ut deus. Et rō. Quia ut hz ph. 3. 3. Ethl. Electio nō fit impossibilium. Demon oīo scit esse impossibile cū esset mira sapientia p̄dī. creaturā nō posse adequari. Secūda dicitur similitudo emulgentie. q est habere beatitudinem ex merito pprie virtutis. et non alieno. De hac Aug. li. de trinitate. Diabolus in celo voluit ēē sicut deus. Et Ber. Appetit equalitatem potentie. Et Ansel. Appetit p̄ esse sine merito. Qui i snia idē sunt. s. q voluit oībus p̄esse pp̄ia auctoritate. P̄cū q elus fuit q ad p̄sequendā suā bēlitudinem que p̄sistit in plena vñone dei nō se erexit in deū tanq in snē et p̄ncipiū suū. sed cū p̄leat voluit p virtutē sue nature sine deo conferente. Punitus est in inferno. Quot habent hanc: qui bona que habent a seipso credunt habere: et non a deo. O p̄: ego laboro die nocteq. mea industria lucratus sum hoc et illud. Exemplū illius Imolenfis de vinea: qui dīxit eisdā patri. Laudo mar sapiam meū: si est bona. Et in li. de. 7. tonis de illo: qui in pulpito legēs ep̄stolas Pauli: cum laudaretur ab omnibus: q bene legeret. dīxit. Melius intelligo: q ipse apostolus. Talis fuit superbia romanorum. De qua Augustin⁹. i. libro de Ciuitate dei. c. 1. q de se

q̄ deo se similes estimabant. Contra quos apostolus. 1. Cor. 4. Quid habes o homo: quod nō accepisti? Et Jacobi. 1. Omne datum optimum: et omne donum perfectum de sursum est: descendens a patre lumen. Et. 1. Para. 24. Tua sūt omnia. Et Luc. 15. Dia mea tua. Et Mesue in plogo sue prattice, sanat solus languores dens: et quelibet res a deo habet perfectum. Secunda species est cuius quis bonū quod habet sibi ascribit et proprijs meritis. credendo aliquā excellētiā esse in natura vel fortuna: pro quibus videtur q̄ dens sit ei obligatus. O pater i: quis ille: vado ad missam. ad vltima. Et de mulierib⁹. Dico. 3. pater noster: et. 5. ane marij. ad honore quinq; plagarū. elemosinas facio. Unde pater: ei natural vole q̄ deus faciat mihi bene et det mihi paradisū. Ista est superbia maria. Q̄ ut habet Tb. in. 2. vi. 28. ar. 1. Merita nra nō sunt sufficientia ut deus bonū nobis det. Ad Titū. 3. Non ex operibus iusticie que secum nos: s; rē. Et. 2. Cor. 3. Non sumus sufficientes cogitare aliqd ex nobis quasi ex nobis: sed sua mera pietas. Hanc habuit Nabuchodonosor. De quo Dan. 4. d. Nōne hec est babilon: quā ego edificavi in robore meo. i. vtu te meo: Sed parvitas est: q̄ in bestia mutas fm fantasā. et herbas ut bos edebat: q̄ a capite vsq; ad medū erat ut bos: de residuo ut leo. Preterea in hac fuit Semetas ppha. 3. R. 14. qui missus ad reprehendendū Jeroboam de idolatria domum reuertens quedā occulta superbia ipm apphēdit. ascribens meritis suis illa bona. Alcone in via strangulatus est. O quot de istis.

Tertia species rē. Cū quis faciat habere quod nō habet. O quot de ijs. De hac Isa. 16. Induimus supbiā Moab. Superbus est valde. Superbia eius et arrogantia eius et indignatio eius: plusq; fortitudo ei⁹ Ille. Ista est periculosa: precipue i his qui se sanctos reputant. et confidunt in illa et de facili ruunt. Figura de Petro. Luc. 22. q̄ de se confidens dicebat. Et si optuerit me morietur rē. Super quo Amb. 6. q. 1. Intare. Si petrus lapsus est qui dixerat. Et si omnes scādaltzati fuerint in te: sed nō ego. Quis alius de se presumat: Ille. In hac ipis ille heremita qui a deo hanc grā pe

tebat ut ipsum custodiret a peccato veniali q̄ se a mortali custodiret. Quadam vice in sero: agnouit mulierē per desertum vagantem. Et ut nesciret eius peccatum: eam occidit. Tul demon. O heremita. Tibi ē sanctitas tua: Ideo Jer. 9. Non gloriatur sapiens in sapientia sua: nec fortis in fortitudine sua: nec diues in diuitijs suis. Ipsius. Qui stat videat ne cadat. 4. species: est cuius quis ceteris despectis: singularis vult videri. In hac phariseus Luc. 18. S'as tibi ago: q̄ non sū sicut ceteri homines: raptore. In iusti. ad alteri. velut ē hic publican⁹. Et Mat. 23. orta ē discordia iter aplos: q̄ corū esset maior. Unus aliū despiciebat. q̄ xps. Qui maior ē vfm: erit mīser vfm. O q̄ si q̄ alios despicit. Et d religio: q̄ vadit cū el col toro p̄ esset tenuit sancti: et sic exaltentur ad officia. Hiero. 2. cōtra Pelagiu. Quamuis alijs vitjs carere possimus: maculam hypocrisis habere non posse: aut paucorum ē aut nullorum. Exemplum patris Domini: qui a demone quesuit quale erat peccatum religiosorum. Respondit. hypocrisis: quia volunt teneri sancti et laudari. Contra Suidi. li. 3. de arte. Non natet in vultu damnosa superbia vestro. Facetia de questo andar cū el col toro. fuerunt in fonea pulli murum qui anteq̄ erirēt a patre et a matre edocti fuere: q̄ si quādo exte vellent de fonea et aliqd viderent patri et matri primo nunciarent. Una die rum viderunt gallū. Alunt patri. Vidimus animal cum corona in capite. si speroni in pedi. Non timeatis aiunt: quia est compagnotus. et vobiscum comeder. Alia vice viderunt aīal quasi mortuum in terra cui capite inclinato. Alunt patri. Vidimus sic et sic. O videatis bene: est noster inimicus. lie el gatto. Ad ppositum de questu capiti tori. abstinendum est. Unde patet primum.

Secundum dicitur rē. Peccatum superbie est abhominandum. 3. rē. Prima q̄ oīa crimina inducit. Secunda: quia omnis iustus illa fugit. Tertia: quia quietem mentis tollit. Prima quia omnia crimina rē. Et superbia omnia mala procedunt. Gregori⁹. 31. moralium. Regina omnis mali: superbia est. Aug. libro de natura et gratia. Sine

Hebdomade secunde

elatione superbie: nullam peccatum inue-
nies. Ecclesiastici. x. Intuum omnis pecca-
ti superbia. Et non est aliquod peccatum si-
reram natura: q. tantum deum et primum
offendat ut superbia. Quis mala posset in-
uestigare huius fere pessime: Et hac Abso-
lon patrem suum David tentavit de regno
expellere: ut ipse rex presiceret. Et hac Ro-
mulus fratrem suum occidit. ut solus regnaret. Et
hac Julius Cesar persecutus est Pompeium
usque ad mortem: cum quibus plura bella gessit cu-
pido imperij. Et hac Marius romanus
non contentus quod sextiles fuerit consul roma-
norum alios despiciens voluit et septimo esse
violenter. Et quo facta est maxima interfi-
cio inter Mariam et Syllam. qui eum im-
pedire volebat. Et hac magnus Alexander
monstrum bellum: totum orientem veravit suis
bellis. Et hac: quot mala inter romanos et
cartaginenses sunt secuta: donec se narra-
re esse semper Cartaginie inimica ro-
manorum. Ad. Caro iudicavit quod totaliter es-
set ruinanda. Sed Scipio nautica dedit per-
sententiam quod non: ne romani ventrent
ad suam in guerram. Videns senatus sen-
tentias contrarias hominum grantam: prese-
no ei mezzo. et creati sunt consules Tiro et Matio:
Latone Censorino: miserunt contra cartagi-
nenses: qui preceperunt ipsis: ut incende-
rent ipsorum naues de barathra: et solum ser-
uarent illas de mercantia. donec lo seceno
per in pace vivere. Preterea preceperunt quod
omnia arma ad faciendum defensionem es-
sent sibi consignata: suare contenti. Prete-
rea consules habitis armis fecerunt prece-
ptum quod irent habitare ubi placeret eis par-
te. 9. millibus distarent a mari: quia vole-
bant ruinare cartaginem. Audientes hoc
miserunt se in desperationem deliberantes
defendere se et mori. Scipio posuit se ad ca-
pum cum exercitu: et illam expugnauit: et il-
lam incenderunt secundum decretum romanum.
In qua guerra tot latini et romani mortui
sunt. quod erat difficile iudicari si de illis gu-
erris erat ridendum: an plangendam per-
luna parte et per lalira: per li tanti mori ex-
cellent ducis prestati romani. Venias ad
particula: ita sanguis effusio scia est. Quot
millia hominum sunt extincti: O desolatrix
ciuitatum. O bononia mater studiorum. O

Janna regina maris. O asculi. O placentia
O assini. O viterbium. Ubi gloria ve-
stra: Ubi populi multitudo. Ubi antequam di-
uinitas: Et hac cluis surrexit i. ciuem. am i. e.
in amicum. et platee claustrata sunt desolate.
Contra sales Petrarca in. 6. diuinitatis.
O veramente sardi ignudi et fralli.
Poneri di iudicio et di consilio.
Egri del tutto: et miseri mortali.
Secundo ratione et. Christus cum facto
miraculo de quinque panibus: voluissent ip-
sum regem fecere. Jo. 6. ab eis fugit: super-
biam vitans. Moyses cum esset annorum.
83. et mitteretur a domino ut esset dux po-
puli: excusauit se quod esset impeditioris lingue
Ero. 14. Jeremias cum a domino mitteretur
ad predicandum dixit. Ha. ha. ha. nescio lo-
qui Jere. 1. Marcus euangelista trancauit
sibi pollicem: ne ordinaret sacerdos et hu-
militate. Greg. magnus a populo electus i
papam. fugit: et coquina fecit i sancto Gre-
gorio per sex menses. Sed quare tunc pon-
tifices renuebant papatum: Ridet Alin-
centius in speculo in libro. 3. speculi mora-
lis. Quod a tpe Petri usque ad. 8. Siluestri
suare. 32. pape. qui per martyria fere oes tra-
serunt. Un post Sixtum diu vacauit papa-
tus: et nullus ipsum volebat duplici ratione.
Et que sunt Gabriel et Primo rde mori: quod
erat pmi. Secundo ratione paupertatis.
Sed postquam ecclesia est diues facta per Leo-
stantinum: nullus reperitur qui eam renuat
imo per mille vias queritur. Preterea Gre-
go. nazarenus epatum dimisit: ut sapientie
vacaret. Ambro. ne pmoueret in epi mere-
trices secum vocauit ut sic crederetur malus
sicque hoc saltem facto desisteret cum ordina-
re. Aug. inuitus est ordinatus. Hieronymus
cardinalatus dimisit: ut litteris in bealem i-
sindaret. Alincencius cardinalatum noluit
sibi oblatum. Dominicus epatus. Bernardus
similiter. Et de monacho clareualensi
ad. Gofredo cum fuisset in episcopum cle-
ctus. et cozeretur ab Eugenio et Bernardus
dixit. Monachus fugitiuus esse potero si
me hinc ejels: episcopus autem non ero.
Post mortem eiusdem apparens dixit. Re-
uelatum est mihi a sancta trinitate quod si epi-
scopus fuisset ordinatus: fuisset de name-
ro damnatorum. Ideo Dis. 40. c. Multis.
Quicumque

Quicunq; desiderauerit primatū in terra:
inueniet confusionem in celo. Nec inser fer
nos christi cōputabitur qui de primatu tra
ctauerit. Ille. Prætica. Quidam ponūt ob
seruantiā in zocho l. 7. barbā deferre. Quid
dam non comedere carnes. Quidam por
tando ciliciū. Conclude q̄ solum est in ve
ra humilitate. Unde Mat. 23. q̄rentib⁹ pri
matū apostolis. d. Nescitis quid petatis.
Tertio ratione 12. Sup̄bus est martyr
diaboli: 2. semper habet in corde ignē: sem
per in cogitationibus 2. desiderijs. Et si q̄
ei reuerentiā nō p̄ber: turbat. Quod bñ Sal
omon agnouit. Eccl. 10. O dibilis est coram
deo 2. hominibus: superbia. Superbus nō
potest esse cum aliquo: sua conuersatio ma
la. Secundū Alber. in Comp. theologie.
triplex est differentia superborū. Quidā in
diuitijs. Contra quos apostolus. i. 1. p̄. 6.
Præcipe diuitibus huī seculi nō superbe
sapere. Et percipe o Paulus: Quid est mor
talis: 2. nihil seculi affert. Dauid in p̄. 130.
Dor miserant somnam 2. nihil inuenerant 12. Et
Job. 29. In nidulo meo moriar. Unde dicit
venetor voluit pro epythaphio. Hoc solus
mibi superest sepulchru. Ambro. Non sunt
hominis bona que secum ferre non potest:
sola misericordia comes est defunctorum.
Quidā in generis nobilitate. O pater: de
domo mea exieris clarissim. cōti. canalic
ri. doctori in utroq; iure. La casa nostra no
minatur per totū mundū. Amicitia nostra
p̄iuncta est col conto Dorella. Jani de la te
la. Facin can. A ienoua tam la casa doria.
Adhuc supersunt li cāssoni: cum instrumen
tis. Unde Salustius. Cōmune malum no
bilitatis: est superbia. Quod contra Hiero
nymus. Nobilitas summa apud deum est:
clarum esse virtutibus. Et Sams flami
nens. contra. P. Corneliū Scipionem. Ego
enim nō in aliena gloria: aut talis fortune
bonis nobilitatem esse existimo. sed in pro
pria facti an imi virtute. Ubi stat hominis
nobilitas: 2. q̄ in virtute. Alenla. de hoc.
Pia val sapere: che ip̄sor non vale.
Que sapere: richesa non mancha.
Si talia nō si fforza nel suo male. Quidā i
pompis vestimentorum. contra mulieres 2
alios. Prætica contra mulieres. O vetule
dicite quos: ubi ē vestra olū philep̄iūdo?

O Helena apud grecos. O Polyxenna in
Troia. O Dido in Carthagine. O Arato
nica in Syria. O Cleopatra i Egypto. O
Lucretia Rome. O Faustina p̄ma augu
sta. Ubi est pompa vestra? Ubi vestes au
ree. 2. argenteæ. Ubi sunt colane auri: Lerte
ala terra. De his Bernardus. O esca ver
milis. O massa pulueris. O stulta vanitas:
cur hic extolleris? Ignorans penitus vtrū
eras vixeris. fac bonum omnibus q̄dus
poteris. C. Secundum sententiam Tho. su
per ep̄stolas pauli. Quattuor sunt genera
personarum qui celum non possident.

Primi voluptuosi: qui asperitatem vite
que ad vitam ducit respiciūt. Unde prime
Lorin. 15. Caro 2. sanguis regnum dei possi
dere non possunt. Secundi avari. Quo
niam porta est angusta. Mat. 7. Intrat p̄
angustam portam. Alius non intrat per
portā strictam. nisi exoneretur. Avari vero
nolunt exonerari ab illicite acquisitis. Luc.
17. Facilius est camelum transire: per for
amen acus. q̄ diatrem intrare in regnum ce
lorum. Tertijs sunt negligentes opera
rij. Mat. 8. non em̄tis qui dicite mibi domi
ne domine intrabis in regnum celorum: sed
qui facit voluntatem patris mei qui in ce
lis est. Mens enim nostra debet esse inten
ta ad seruendum christo. Quartis va
nagloriosi. 2. elati. Jo. 1. Christus enim est
ostium quo intratur. Sed ostium est bassū.
Unde non potest quis intrare nisi demisso
capite. scilicet mente humilitatis. Mat.
18. Nisi cōuerſi fueritis 2. efficiamini sicut
paruuli. non intrabitis in regnum celorum.
Exemplū mulieris comitissæ: que post mor
tem apparuit sue familiari 2. dicit. Deu mi
sera me: sum dānata ppter ornatū vestij.
Et in residuis bona sui. Ad idē. Quidā fra
ter n̄r aiām femine dānate sibi appentis i
terrogauit q̄ sunt petā gbus hoies dānanf.
Uit illa. Hoies iugt p̄ oēm viā peti ad infer
nū eant. Sed mulieres pp̄ q̄tuor ḡia petō
rū. P̄. pp̄ petm lingue dicēdo malū d̄ pri
mo: 2. seminādo discor. Prop̄ petm fortile
gij. Et pp̄ erabescētā petō p̄ ostendozum.
Prop̄ peccatū vani ornatus 2. pictoris.
Interrogans autē an posset iuuari aia vi
sparuit. De hoc Alenianus.
De non credeti a femina sclocha.

Hebdomade secunde

Et non vl accēda sua ficta beleza,
Ma rīsguardatī como dentro siocha,
Lo foco, le semine, labyſſo iſerno: non dīco
no baſta, Ma ſēza ſine lo appetito brama,
Unde patet ſecundum.

Ertium dicitur 2^a. In. 30. 30. Retri
buer dominus abundanter ſac. ſa.
per. Quod patet exemplis ſcriptu-
re. Lucifer punitus eſt. qz ſuperb⁹. Adam
z Eua puniti ſunt de paradīſo: qz ſuperbi.
Volētes edificare turrim babel vſqz ad ce-
lum ſunt puniti. Pharaō ſubmerſus eſt: qz
ſuperbus. Sennacherib exercitus. 185. mil-
lia ſunt interfecti. Et Hoſoſernes. Judith
6. Et de Simone mago qui coram populo
romano voluit aſcendere in aere: punitus
eſt. qz cecidit in terram toto corpore coſſiſo.
Exemplum notabile. In li. de. 7. donſi. Cui-
dam philoſopho ſuere poſſe iſte queſtio-
nes vt eas ſolueret. Prima: Cum quib⁹ ſo-
cijs erat homo? Reſpōdit cū ſex. Fames.
ſitis. calor. frigus. infirmitas. mors. Secun-
da. Ubi eſſet homo? Reſpōdit in bello plū-
mo. Ante. retro. ſuſum. deoſum. Tercia
q^o. Cui ſimilis erit hō? Reſpōdit. Aceruo-
natus. qui ſicat a calore reſoluitur: ſic homo
putredie terre cinis efficitur. De qua Beſi.
3°. Cinis es: z in cinerem reuerteris. Et
Petrar. 3°. Trīſp. mortis.

O cecel el tanto affaticar che goua:
Tutū ritoznatī ala voſtra madre antīqua,
Sagla. aurea. e celebranda ſcēcia: deſerit
ue el noſtro poeta. O cecel z inaduertentī
mortali: cuplū tropo dele coſe mortale. Do-
ut ſon li rutilāte corone: Done le pēioſe gē-
me: Don li ſtratī lecti: Ideo Ber. li. med.
Die mīhi vbi ſunt amatores mādī qui ſan-
te pauca tempora nobiſcum fuerūt. Nil
ex eis remanſit niſi cineres z vermes. Attē-
de diligenter quid ſunt z quid fuerūt. Ho-
mines fuerūt ſicut tu. riſerunt. biberunt. co-
mederunt. duxerunt in bonis dies ſuos z i
puncto ad inferna deſcenderunt. Hic caro
eorum vermibus: illic aīe ignibus deputā-
tur: donec rursus inſelſet collegio colligati
ſempiternis immolantur incendijs qui ſo-
cij fuerūt in vitijs. Quid illis pſuit inanis
gloria. brevis letitia. mundi pompa. carnis
voluptas. falſe ditte. magna familia. z ma-
conſcientia: Ubi nunc coruz riſus: Ubi ſo-

cus: Ubi ſanctia: Ubi arrogantia?

¶ Feria. 5. ſede hebdomade. An dīuites
poſſint ſaluari.

¶ **H**omo quidā

erat dīues: z induebatur
purpura z byſſo. Luc. 16.
Quare non expatitur no-
men dīuitis: ſed bene pau-
peris. qz Lazarus. Reſpōdet Greg. quia
non erat cognit⁹ iſte dīues: notitia appro-
bationis. Uti chriſtus de reprobis. Mat.
7. Nūqz noui vos: diſcedite. a me. Et de
ſatulis virginibus. Alimen dico vobis neſcio
vſ. Et. ps. Deleant de libro viuentiu 2^a.
Erat ergo dīues: in quo oſtenditur ſuper-
bia in ſuo inceſſu. Induebatur purpu-
ra: que eſt veſtis regalis. Et byſſo. i. cami-
ſia lini ſubtiliſſimi. In quo oſtenditur exceſ-
ſus in veſtitu. Epulabatur quotidie ſplen-
dide: in quo oſtenditur exceſſus in victu.
Et erat. i. in eadem ciuitate quidam nomi-
ne Lazarus mendicus. Mendicus dicitur:
qui elemoſinas querit nuda ſolo. Pau-
per autem: qui ore. Iſte dicebatur mend-
icus: ſed ſedebat ad ſanuam eius vlcerib⁹ ple-
nas capiens ſaturari de mīſe. Non dicit
de precioſis que cadebant de menſa hui⁹
dīuitis: z nemo illi dabat. Quia tali domi-
no: talis eſt familia. Ideo illi conformabā-
tur in duritia mentis. Sicut eſt pater: ita
cōmuniter filius. Sed z canes vendebant
z lingeabant vlcerā eius. Gratiōres erāt ca-
nes: qz iſte poltronus dīues: qz lingeabant
ſua lingua. Factum eſt: vt moreretur pau-
per Lazarus: z portaretur ab angelis in ſi-
nu abrae. i. ad lumbum ſanctorum patrum
vbi deſcendebant iuſti ante chriſti aſcen-
ſionem. Mortuus eſt autem z dīues z ſe-
pultus in inferno: In ſignum qd diſtite ho-
minem non ſaluant. Eleaſus autem ocu-
los dum eſſet in tormentis: vidit Abraam
a longe z Lazarum in ſinu eius. Querit-
tur: Quidam damnati videant gloriā beato-
rum: Reſpondeo qd ſic: vt ſic eorum pena
plus creſcat: Sed conſuſe vident vſqz ad
diem iudicij. Et qua viſione: o qualis to-
lor. Uti. ps. Peccator vīdibit z traſcet. Seq-
tur pater

tnr. Pater Abraam misere mei. Glo. Fal-
se patrem vocat: quem in operibus miseri
cordie noluit imitari. Misit Lazarum: ut
intingat extremum digiti sui in aqua: ut
refrigeret linguam. Ibi plus cruciatur
quia per eam plures peccauerat. Respondit
Abraam. Recordare fili: quod receperis bona
in vita tua. Hieronymus super hoc. Diffi-
cile imo impossibile est: ut presentibus et
saturis quis fruatur bonis: ut et ventrem
hic et ibi mentem impleat: ut de delictis ad
delicias transeat: et in vitro seculo glorio-
sus appareat. Policrates lib. 4. c. 1. Im-
possibile dicitur quidam: hic florere cum mundo: et
in eternum florere cum christo. Et Lazarus similis
mala. Videtur de hoc non posse erandis: petit
aliquid dicere. Rogo te pater habeo quinque
fratres etc. Altrium reprobi vellent omnes
damnari. Respondet Th. 4. dist. 50. q. sic:
etiam parentes. Et hoc propter inuidiam
que est in eis. Sed minus inuident suis pro-
prium quam alijs: quod eorum pena augmen-
taretur. Et hoc dives non est mori: et cha-
ritate: sed propter bonum suum. Et ait illi
Abraam. Habent Moysen et prophetas.
Primo Moysen qui eos vocat moralia
agenda. Et prophetas. Qui docuerunt my-
stica credenda. Audiant illos. Non pater
sed si quis et mortuis scribit ad eos penite-
ntiam agent. Moysen. Ite nuncio. Respondit. Si
Moysen et prophetas non audiant: neque
signis mortuis resurrexerit credent. Quod
patuit per effectum. Quia Lazaro resurrex-
it: et christo testimonium prohibenti non cre-
diderunt: sed magis interficere eum volue-
runt. ut dicitur. Jo. 12. Similiter nec chris-
to resurgenti: sed magis suaserunt falso
spiritum non resurrexisse. Et corpus eius a di-
scipulis fuisse furatum. In quo euangelio
predicabimus de divitijs. De quibus tria
consideranda sunt.

Primum. dicitur opinionis.

Secundum. dicitur declarationis.

Tertium. dicitur inductionis.

Primum dicitur etc. Queritur dubium.

Primum dicitur etc. Queritur dubium.
An divites divitias habentes.
aut habere volentes: possint ad eter-
nam vitam pervenire: Circa hoc due sunt
opinionones. Una est opinio pauperum. Alia
divitum. Pauperes arguunt pro prima opinio-

ne: quod divites non possint salvari. Alii pro-
bant triplici medio conclusionem.

Primo dicitur scripturarum.

Secundo dicitur doctorum.

Tertio dicitur philosophorum.

Primo dicitur etc. In veteri testamento.
Ecclesiastici. xi. Si dives fueris: non eris in-
nocens a delicto. Et Prover. 28. Qui festi-
nat ditari: non erit innocens. Et Ps. 33.
Divites eguerunt et esurierunt. Et. i. Thim.
6. Qui volunt divites fieri: incidunt in tenta-
tionem et laqueum diaboli. et desideria mala:
que demergunt hominem in interitum et perdi-
tionem. Preterea veritas incarnata christus.
Luc. 6. De vobis dicitur: quod habetis conso-
lationem vestram. Et Mat. 19. Facilius est ca-
melum intrare per foramen acus: quam divites
intrare in regnum celorum. Et virgo maria in
canticis suis dulciter canit. Luc. 2. Esarten-
tes impleant bonis: et divites dimittite inia-
nes. Et hoc christus voluit in exemplum paup-
tatis eligere matrem pauperum: et Joseph
carpentarium: pauper ipse permanens. usque
ad patibulum crucis. Unde Luc. 18. Quispe-
sonas habet: et volucres celum: filius
autem hominis non habet ubi caput reclinet. Secun-
do dicitur doct. Quid dicit o pater Agn-
us in li. 83. q. Tenuit charitatis: sed spes ad
piscendum. Et Christo. super Mat. 6. Si to-
nus esset angelus: utique christus dedisset apostolis.
qui eis ineffabilia contulit dona. Quin-
imo pauperes et orphanos eos voluit esse:
ut exemplum paupertatis et continentis diviti-
as nobis daret. Tertio dicitur etc. Sene-
ca. de moribus. Mihi crede: non potes esse
dives et felix. Et Tullius libro primo offi-
clorum. Pecunie fugienda est cupiditas:
Nihil est enim tam angustum tanque parum an-
imi quam amare divitias. Nihil est honestius
atque magnificentius: quam pecuniam contine-
re. Ille. Ex hoc philosophi ipsas con-
cipiunt: ut ponit Valerius. De Anaxagora.
cum vidisset omnia sua dissipata. dicit. Non
ego saluus: nisi ista perissent. Et Seno-
philosophus. Tabet me fortuna expedit
philosophari. Et Crates Thebens. per-
gens athenas ad philosophandum vendi-
tis bonis suis et in aurum commutatis. pre-
cium illud proleci in mare iniciens. Pre-
aurum et divitie: potius vos mergam: quam

Hebdomade secunde

inergat a vobis. Et sic patet prima opinio
q̄ diuites non possunt saluari. Exemplum
illius diuitis h̄dile q̄ mortuus ē dānatus.
Secunda opinio est diuitum. q̄ diuites
saluantur. et non pauperes. Quod p̄bant
Auct̄: et Exēplo. P̄lo Auct̄ scriptura
li. Prover. 27. Propter inopiam multi de
linquunt. O quot furant. O quot vadunt
ad lapanaria. Pete a mulieribus p̄ario
quare vadunt ad loca similia. Pro malo
re parte dicent. O pater: q̄ paupertas me
cogit. Sic dico de sacramentis factis. et de
alijs rebus illicitis. Unde p̄s in. i. Etbl.
Impossibile est indigentem operari bona.
Et in. 4. Etbl. Omnis indigētia mala. Sy
p̄ er oppositum. Domo diues potest facere
elemosinas. subacire miseros. redimere ca
ptiuos. maritare puellas. fabricare ecclesi
as. construere monasteria. quod facere nō
potest pauper et inops. Et hoc modo: potest
se redimere de manu diaboli. Unde Pro
uer. 13. Redemptio anime v̄ri: diuitie pro
prie. Ambro. super Luc. Diuitie: p̄bis sūt
adumenta virtutis. Secundo probat
exemplo. Ad sunt exempla viroꝝ sancto
rum. Gen. 13. Abrahā fuit diues. auro et ar
gento. et tamen saluatus est. Et Job. 1. Fu
it diues: 7. millia onulm. 3. millia camelo
rum: tamē saluatus ē. Et Mat. 8. Centu
rio fuit diues: tamen a christo cōmendat
de maxima fide. Amen dico vobis: non in
ueni tantam fidem in israel. Et Luc. 19. Za
cheus fuit diues: tamen meruit christus in
seipere hospitio. Preterea Grego. p̄p̄. Sil
vester p̄p̄. Sanctus Rochus. i. Ludouic⁹
rex francorū fuerunt diuites: tamen sunt
salui. Iḡtur diuites melius possunt salua
ri: q̄ pauperes. Et sic patet primū. Videā
mus veritatem.

Ecce d̄s principale re. Doctores no
stri sup̄ hanc materiam talem dant
distinctiones. Aut diues bene se h̄y
ad diuitias: vsando quelle a laude de dio
e ben del proprio. Aut male. Si p̄mo mo
do. Diues saluabitur. Si secūdo modo dū
nabitur. Ad hoc vt bene et sine peccato se
habeat ad diuitias: opus est vt se custodi
at a ser malignitatibus: que faciunt diui
tem damnosum.

Secunda. di inordinata sollicitudo

Secunda. di illicita congregatio.

Tertia. di improba affectio.

Quarta. di iniqua possessio.

Quinta. di prodigalis excessus.

Sexta. di superba conuersatio.

Prima dicitur re. Abstinere ab excessu
na solitudine. Quod ostendit p̄s. Mat.
6. Nolite solliciti esse dicentes. Quid man
ducabimus: aut quid bibemus: aut quo
operiemur: hec omnia gentes inquirunt.
Sed enim pater vester celestis: q̄ his om
nibus indigetis. Sequitur. Primū queri
te regnum dei. et instit tam eius. et hec om
nia addecentur vobis. Iste est modus cō
gregandi. Sed dicit mihi diues. O pater
habeo puellas nobiles: oportet me lucrari
oportet me esse sollicitum. Preterea nonne
dominus dixit. Gen. 3. In sudore vult⁹ tui
vesceris pane tuo: Et p̄s. Laborer manus
tuas: quia manducabis. Respondeo fm̄
doctores. Quid duplex est sollicitudo. Una bo
na. Altera mala. Bona ē o est. quando ho
mo p̄p̄ re temporalia bona: non amittit diuitias:
non missas. nō sermones. et alia necessaria
anime p̄p̄ie. Quia postq̄ perfecit omnia
que sūt anime: occupat se circa corporalia:
Ista est bona sollicitudo. sine q̄ nemo diu vi
uere potest. Unde Hieronymus sup̄ Mat.
Sollicitudo tollenda est: labor autem exer
cend⁹. Secunda di mala. Et est quādo ho
mo non curat de anima. non de deo: et totū
conatum suum ponit in acquirendis diui
tijs. Unde vt diues fiat. postponit omnia
bona anime. Et dicit. Etbl. ba ben in questo
mundo. habet in alio. O indee. O canis.
Contra tales. Greg. Dis. 47. Omnes hu
ius seculi dilectores in terrenis reb⁹ fortes
sunt: in celestibus autem debiles. Nam p̄
temporalis gloria vsque ad mortem desu
dare appetunt: et pro spe perpetua. nec pa
rum quidem in labore subsistant. Ille. Ta
les diuitie sunt in damnationem possiden
tis. quando nimis inordinare satagat in ip
sis acquirendis. Figura. Luc. 11. De illo
diuite. qui cum multa solitudine congre
gasset bona temporalia: intra se cepit cogi
tare dicens. Anima mea multa bona ha
bes in ānō plurimō. Requiesce. comedere
bibe. In nocte autem fuit ei dictum. Stul
te hac nocte animam tuam demones repe
tent. Que

tent. Que autem parasiticus erit: Nā
quid tuā possessionē quā cū sudore plantā
stī: Nunquid domus tuā: quā depinxisti.
Nunquid possidebis hec bona. ut tuar: 30
Alcalanus. libro quarto.

Per quatuor tempi passa ogni creato.

Non e forteza: nel terrestre regno.

Che va: chi vien: chi piange e chi e beato.

Tute le humane cose sono in moto.

Secunda malignitas rē. Quando ho
mo congregat diuitias modo illicito. cum
rapinis. fraudibus. extorsionibus. Tales
diuitie faciunt hominem damnosum: et pri
uant ipsum vitam eternam. Quid dicit o Da
uid: Domus quā habitabit in tabernacu
lo tuo: aut quis requiescet in more sancto
tuo: Nunquid usurarius: Nunquid fran
dator: Non vere. Sed qui ingreditur sine
macula et operatur iustitiam. et iuste acq
rantur. Et alibi. Quis ascendet in montes
domini: Responsum est. Inuocens mani
bus et mundo corde qui non accepit in va
num animam suam: nec iurauit in dolo
proxiimi sui. Sed ve mundo a scandalis.

Quia hodie diuitie congregantur mille
modis illicitis. et viciis. Notat Bona. q. tri
plex est usura: quia homo congregat diuiti
as. Prima animi. Ille pauper petit in mu
tuum. et aureos. ab auaro usurario. Ille p
stat et sub spe lacri. accipiendi aliqd. Ali
ter non faceret. Usura est: scet non expri
mat verbo. Quot sunt de istis. Secunda
est signi. Et est quando quis difficilem se
reddat: ad mutuandam eum requiritur. Re
spondet ei. Vere non habeo modum. Et
vult talibus verbis: ut indigens dicat.
Amice: non ero ingratus. Talis si accipit
aliquid ultra sortem. usura est: et illicita co
gregatio. Quot sunt de ijs. Tertia ē usu
ra pacti. Cum quis pactum facit. Ego volo
sic. et sic. ut faciam tibi tale seruicium. Et q
plus est. quidam faciunt per instrumentum.
Et si sunt decem. faciunt dicere. 16. Treme
quidam ribaldus qui mutuo dabat frumē
tum et faciebat fieri instrumenta. si erant
decem. dicebat quindecim. Quidam pre
tor. s. fantinus nomine: da cha pefaro: se
cit manum pcedi notario. Et usurariam
priuant omnibus suis. ea sequens ala

camera de. s. Marco. ut usurarius publi
cus. O beate leges. O preiores tales: in
agatis. Contra tales. Deutero. 23. Fratri
tuo absq. usura id quo indiget accomoda
bis. Tales diuitie sunt in damnū possiden
tis. Unde pater secunda malignitas.

Tercia dicitur rē. Quando homo amat
diuitias intense: ponens in ipsis finem su
um. Unde David in. ps. Noli sperare in
iniquitate. et rapinas nolite concupiscere.
diuitie si affluant rē. In quibus verbis
17. in expositione. ps. Dicit q. circa amo
rem diuitiarū hoies se habent quadrupli
citer. Quidā perfecte. Quidāz itale. Quid
dam mirabiliter. Quidam damnabiliter.
Primo perfecte. Qui non habent diuitias
nec cupiunt habere: ut fuit Dominicus q
viam solam tunicam habuit. Et de beato
Vincentio qui renauit capellam. Et alij sa
cti. De talibus Mar. 5. Beati paupes sp
ritu rē. Et Alcalanus libro secundo.

Oz questi son imaculati patri.

Che despresian el mundo tolente.

Sempre sequendo li acti maturi.

Nel alto cel la virtū li mena.

Lassando li altri nela eterna pena.

Secundo quidam fatue. qui non habent
sed cupiunt habere. De istis plenus ē mu
dus. Ognū roba vicia. Seculares. reli
giosi. Unde ps. 1. Poli. Desiderium diuiti
arum: vadit in infinitum. Tales sunt fa
turi: qui cupiunt habere quod confusionē
potest inducere anime: et meritum sue pa
ptatis amittant: que voluntaria debet eē.
Tercio quidam mirabiliter. Qui diuitias
hnt non tamen amant eas: ut patet de mul
tis viris sanctis. Ludonico rege francie. et
de alijs. Et vere hoc mirabile. De hoc Ecce
hastici. 31. Būs vir diues qui inuentus est
sine macula. et qui post aurā non abiit: nec
sperauit in pecūie thesauris. Quis ē hic: et
laudabimus eum: Fecit enim mirabilia i
vita sua. Sed Dominicus Tolo. Aliqd
dicitur mirabile: propter duo. Quia dicit
mirabiliter. Primo propter raritatem. ut
ea que raro eueniant admirationem cau
sare solent: ut eclipsis solis et huiusmodi
Secundo propter difficultatem: ut q. ho
mo in igne non comburatur. Ad ppositū.

Hebdomade secunde

Raro contingit qd homines diuitias habē-
tes: nō amēt. Et difficile ē. Ideo dicit. Fe-
cit mirabilia rē. Et Aug. Difficile est diui-
tias possidere: et non teneri nimis amore
earum. Pū che. Karlo in franza. Alexan-
der in oriente. Quarto quidā rē. Quia
pro ipsis acquirendis non curāt deūz offē-
dere. et peccata cōmittere. De istis Math.
19. Amen dico vobis. qz difficile dices in-
trabit in regnum celorum. Et Lactā. in. 7.
c. 1. Virtutis via non capit magna one-
ra gestantes. Eo sit vt pauperes et humiles
deo facilius credāt qui sunt expediti: qd di-
uites qui sunt pluribus impedimentis im-
plicati. imo pō carbenari. Nec possunt in
celum aspicere: qm mens eorum in terra
desita est. Ille. Tales moriantur despera-
ti oculis auctis: cū clamoribus. Exemplū
illius Bononēsis q bacile voluit aureorū
ante se. d. O ducati mei: cū quanto sudo-
re vos acquisistis? Cui vos relinquam? Et
clamando exptatit. Aliscianus li. 4.
Et io are qui tā debbi ben sapere.
Che gran rēcheze non se puo acquistare.
Eba dīo non despīza al mō vedere.
Quarta malignitas rē. Quando homo
possidet bona pauperum. pupillorum. vi-
duarum. orphanorum. ecclesiārum. Tales
diutē hominem diuitem dānant. Unde
Lpō. 22. q. 62. ar. vlt. Quādū homo reti-
net male ablata. et proximi bona: semper
est in statu mortalis peccati. Unde tene-
ad restitutionem: et ad omne damnum et
interesse. Quia sicut accipe rem alienam ē
pira iusticiam: ita ē detinere. Qd per hoc
q aliquis detinet rem alienā inuito dīo: i-
pedit cū ab vsu rei sue. et sic facit ei iniuriā
Contra tales. Leui. 19. Non morabit op⁹
mercēnarij apd te vsqz mane. Terte te fra-
ter Gabriel ad diuites. O cūes mei: ad
vos clamo. q bona pauperū iniuste detine-
tis. O pater habemas puellas. et magnā
familiā. ozenatire. Si reddere volum⁹.
rimus ad hōspitale. Et pedocchi me man-
zerano. Et non poterimus ire in su le pom-
pe. Adite el bon Hieronymo in eplā ad
Gerōtiam. Melius ē rem familiarem mi-
nū: q ante salutem perire. Et melius ē
amittere: quod velimus nōlūmus aliquan-
do putārū est: qd amittere: pro quo diuit

tēda sunt omnia. Ille. Et vere sic est: quia
melius ē modicum in miseria vivere: q p-
petuo cruciari. Sed plures nō faciunt: qz
sunt assueti delictis. et sic damnantur. Et re-
plum in ciuitate Parme. dum quidam p-
dicaret de nostris predicatoribus cōtra vi-
tias: quidam usurarius compunctus venit
ad ipsū. vt restitueret male ablata. Troz
et liberi audientes: ad ipsū pguni. dī. O
compagnon mīo: quid vis facere? Nō por-
tabo plus manicās rubeas: et candā ve-
stiam. Et filij. O pater mīo: non poterimus
incedere: induti de veluto. E del sangue
de poueri. Adiens iste: noluit restituere.
Et sic pater cum filijs ad infernam sunt cō-
ducti. O lapina conscientia. Tales diuitie
damnant homines. Quinta malignitas
rē. Quia diuitias non debet expēdere di-
ues malamēte: s; circa se prout op⁹ ē. Re-
siduum pō circa pauperes. Unde Tb. 22.
q. 23. ar. 6. Bona temporalia que hominū
diuiti conferuntur. eiusdem quidem sunt
quantum ad proprietatem: sed quoad vñ
non solum sunt eius sed etiam aliorum q
ex eis sustentari possunt. quod s. est super-
fluum. Ille. Non enim homo est dominus
rerum sed dispensator. Quod pater: quia
non propria: quia in morte nobiscum eas
portare non possumus. Unde Ambrosius
Dī. 47. c. Sicut ij. Esurientium panis est
quem tu detines: inadorum est vestimētū
quod tu recludis. Et Jsa. 58. Frange esu-
rienti panem tuum rē. Deute. 15. Jd ego
precipio tibi: vt aperias manum fratris tuo
egeno et pauperi: qui tecum versatur in ter-
ra. Debet homo esse liberalis in dando:
Talis fuit Alexander magnus: qui nihil
habere volebat qd cum suis militib⁹ par-
tisipare non posset. Unde cum semel. per
qdam filiam pergeret: et ipse cum suo ex-
ercitu descenderet firi. quidam pro magno
munere. cyphū aque ei dedit: quem ille
effundit mandauit. Noluī solus bibere:
postq alijs non poterat cōmunicare. Ille.
Sed ben expendantur hec bona in pom-
pis. in equis. pauperes fame moriuntur.
Et demon super hoc deridet. Et cauda mu-
lierum est sella diaboli. Exemplum habet.
Sanctus Jeno dum semel trect post. b. Am-
brosium. vidit quādam mulierem cum lon-
ga cauda

ga cauda incedentem. et cepit ridere. Regi
fuit. b. Limbro. car rissit. Quid inquit quos
dam demones dormitantes super eandem
hutus malleris. Et dum transiret ipsa per
viam lutosam. eleuauit eandem et demo
nes in ea dormientes ceciderunt in lutum.
Unde alij demones ipsam sequentes. val
de riserunt. Ideo rissit. O vanitas. O richo
ne. Clamant pauperes. clamant nudi. et cla
mabant in iudicio. Rason rason ignore.
Tales diuitie sunt in damnationem possi
dentis. Exemplo huius epulantis. qui expe
dens bona sua in pomis et comestionib⁹
nec dano Lazaro micas panis. damnatus
est. Mortuus est diues rē. O Seria mali
gnitas rē. Quando homo superbe conuer
satur. et alios despiciat ex suis diuitijs. Ta
les diuitie sunt in damnationem diuitis. Quot
hodie videmus superbire. Quot in paucis
diebus ex maxima miseria. venerūt ad ma
ximas pompas. et hoc per phas et nephas.
Et nuno li po parlar. nisi euz in regno. et est
la beretta in man. Unde Tho. 3. par. q. 40
ar. 3. Abundantia diuitiarum est superbie
di occasio. Talibus vere diuitie sue sunt in
damnationem. Unde apostolus. 1. Thi. 6.
Precipe diuitibus huius seculi nō subli
me sapere. neq; sperare in incerto diuitia
rum. E perche o pater. Quia mortalis est
Quia lte carogna. Sacco da fmi. De ma
gno soldano legitur. q; i morte sua fecit de
ferri per totam babyloniā super lanceaz
linreamen. et clamari. Nihil de omnib⁹ di
uitijs secum portat soldanus. nisi hoc lin
reamē. Petrarcha. 5. Tristipio Temporis.
Passano vostre grandezze. et vostre pōpe.
Passan le signorie. passan i regni.
Ogni cosa mortalitempo interrompe. An
de patet scdm.

Et in principio rē. Inducimur
triplici ratione diuitias continere.
nec cor tenere.

Primo. ratione exemplaritatis.

Secundo. ratione auctoritatis.

Tercio. ratione damnabilitatis.

Primo rē. De xpo qui fuit pauper. vsq;
ad crucis patibulum. In presepe natus vo
luit. in cruce nudus positus fuit. in omni
bus pauper. vt doceret nos cupiditate di
uitiarum continere. O pouero Iesu. O me

dico Iesu. qui nec domum habuit ad hospi
tandum. nisi in domo aliena. Preterea ex
emplum adest sancto. nam. Dominici. Frā
cis aliorūq; qui diuitias contempserunt.
Secundo ratione rē. Unde Dis. 47. c.
Bonorum. Qui cupiditatem a se non ab
scidit. anctori bonorū adherere non valet.
Tercio ratione rē. Quid habes o aua
re et richone de auaritia tua. Quoad cor
pus non nisi terram. ps. Dormierunt som
nam suam. et nihil inuenerunt rē. Et Job.
27. Diues cum dormierit nihil secum as
fert. Et nota q; dicit nihil. Job. 13. Diues
audī per charita. Hoc solum mihi super
est sepulchrum Ecclesiastici. r. Cum morie
tur homo. hereditabit serpentes. O ver
bum preciosum. Nāquid aurum. argen
tum. Serpentes. O poltrone. O richone.
O schiavo. Exemplo patet diuitie huius. q;
sepultas est in inferno. Quapropter Aug.
sermone ad heremitas. 24. Noli plorare
que mandī sunt. et que sunt necessaria eue
nire. Depone de animo tuo fletum pro ter
renis. et assume lamentum pro celestibus.
Beati qui lugent. beati qui fient. quando
ipsi videbunt. Diligamus ergo lachrymas
que sunt suaves diligentibus deū. Simus
ergo tanto prout ad lamentum. quanto fa
mus ad culpam audaces. Pone ergo oca
lum cordis. vt producat lachrymas com
punctionis. Ille.

Teria. 6. secunde hebdomade. 40. De
vultu. et restitutione rei aliene.

Homo erat pa
ter
familias qui plantauit vi
neam. et sepe eam circūde
dit. et torcular in ea sedit.
et edificauit rurim. et loca
uit eam agricolis. et peregre profectus est.
Mat. 21. Paterfamilias sū doctores ē
dominus deus. Qui tres habet familias.
celestem. terrestrem. et infernalem. Qui pla
tauit vineam. i. plebem iudaicam. De qua
Isa. 6. c. Vinca domini exercitū. domus
israel est. Sepe eam circūdedit. q; eaz mu
niuit angelica custodia. Torcular in ea so
dit. quando legem sibi dedt. q; multis p

Hebdomade secunde

ceptis eos torquebat. Precepta facere i summa. 613. Edificavit turrim. i. templum in hierusalem: quod erat edificatum in modum turris. Et locavit eam agricolis. i. sacerdotibus et priuibus. Qui habent officium seruandi cultum diuinum. et iustitiam in hominibus. Et peregre profectus est. Non quod mutet locum: quod ubique est presens. Sed quod dimittit agere secundum arbitrium suum. Ecce hastia. 15. Deus ab initio constituit hominem: et. Cum autem ipse fructuum appropinquaret: quia post susceptam legem debebant facere fructum bonorum operum: misit seruos suos id est primos prophetas ad agricolas. i. ad reges et sacerdotes principaliter. et ad alios subiectos ut acciperent fructus: per predicationem eos ad fructum bonorum operum reducendo. Agricole autem seruos istos apprehenderunt et occiderunt. Alium occiderunt: ut Isaiam prophetam: qui secutus fuit serra lignea: et precepto Domini nase regis iuda. Alium occiderunt: hic Amos. Alium lapidauerunt: ut Zachariam prophetam. Quem Iobas rex iuda iussit lapidari in templo: iterum misit alios seruos plures. i. multiplicando prophetas ad populi correctionem. Et fecerunt illis similiter. eos occidendo. Intantum: quod ut dicitur. 4. Regum. 21. Impleuerunt hierusalem sanguine prophetarum usque ad os. Nouissime autem misit ad eos filium suum pro nobis incarnatum dicentem. Verebuntur filium meum. Agricole autem. i. sacerdotes et legisperiti: videntes filium christum benedictum opera diuinitatis facientem: dixerunt inuidia moti. Nescite occidimus eum: et nostra erit hereditas. Ex hoc tractauerunt de morte eius. Unde ipsam apprehensum extra vineam elegerunt et occiderunt. Quia ut dicitur el nostro romano apostolo: ad Hebr. 13. Extra portam passus est. Deinde ipse interrogauit iudeos dicens. Cum venerit dominus vine. i. deus pater: ad iudicandum: quid faciet illis agricolis? Inter eos erant quidam boni: qui dixerunt. Malos male perdetis: quod eos damnabit. Mat. 25. Ite maledicti etc. Et vineam sanam. i. ecclesiam eris propter. Locabit alijs agricolis. i. gentibus. et apostolis. et christianis. Quia iudeus de domino effectus est seruus: extraneus a regno dei. Et qui dicebatur populi peculiaris: dicitur populi viduus. Applicat.

De usuris erit sermo. De qua. 3. sunt videnda.

Primum. de oppositionis.

Secundum. de modificationis.

Tertium. de deceptionis.

Ita prima. Querit dubium. An usura sit peccatum: et retineat rem alienam in isto officio: Circa hac materia. Quia

plures sunt opiniones. 30. In philosophia: solam duas capitamus. vnam usurarium et in deo: quod usura non est peccatum: probatur et arguitur sic. Quod peccatum est contra aliquam legem. Sed usura non est contra legem nec diuinalem. nec humanalem: quod usura non est peccatum. Maior est nota. Minor patet. Primo non est contra diuinalem. Quia Deuter. 23. dicitur. Non fenerabis fratri tuo ad usuram. sed alieno. Non est etiam. Secundo non est contra legem nature. Quia de iure nature est ut homo aliquid recipiat et ei qui sibi beneficium tulit: ne ingratus inueniat. Amicus enim sua pecunia mutuat lucra ad rationem. 20. per centenario: ut equum ut mutuas sit paterfamilias saltem. et vel. 6. Alii mutuas in vana mutuant. Quod contra dicitur. in. 6. de reg. lar. Nemo debet lucrari cum iactura alteri. Non est contra legem ciuilem. siue humanalem quod permittit usuras. L. de usuris. l. 1. C. de. In bono fidei indicio. quale est et negotiorum gestorum. usura ratione habili certum est. Et l. Pro auro vel argento et vestre: sed cyrographum: licet solui vel permitti usuras iustissimum.

Alia opinio dicit quod usura est peccatum. Amb. 11. de bono mortis: et ponit. 14. q. 1. c. Si quis usura accipit: rapinam facit: vltima non vult. i. gratia. Et extra de usuris. c. Super eo. ubi dicitur. Usurarius crimine. vtriusque testi pagina detestatur. §. 2. Ad quam diffinitur. Theologi. 2. b. 4. d. 15. Secundo eadem dicitur. Ric. ibidem. Quod usura omnis semper est peccatum. Que peluio probatur triplici modo. Ratione. Aliqua. Exemplo. Primo ratione triplici.

Primo ratione meditationis.

Secundo ratione preceptionis.

Tertio ratione comparationis.

Primo ratio. Quod dicitur est philosophi. 2. philosophi. Quod sunt sponte necessitate omnium eorum que sunt ad finem. Exempla gratia. De infirmo qui capit sanitates. opus sanat pulchrum. et postea medicina: et alia necessaria. Si in vno principali deficeret quod est medicina: nihil faceret. Quia sunt sponte et. Ad prophetam. Finitur non est bene: ad quem peruenire non possumus nisi per mediam. que sunt. 3. virtutes theologicæ. Et. 4. cardinales: nec arce ad fines.

Sim

Si in vno deficit: nihil hō facit. Qd vt dicit
Magr in 3. Artates sūt cōnere. Qui vna
caret: oīus careat. Tu vadis ad predi
cationē. Et alia pie tenes pcuria: nihil
facis. Qd ad finem deficit vna. Jō Jac. 2.
Et hō de pe. di. 3. c. Pniam. c. Prope. c. De
ficat. Et extra de reg. in. 6. Qd tota; le
gē seruauerit offendat aut in vno: factus
re. Unde Lano. extra de fide insto: am. c.
Scriptura. In balla pp: hō deficit. vel er
tor in grāmatica: p falsa habet. Ita est in
psia hōis: qus sint aliq bona: tñ si deficit i
aliquo mortali: nihil sit. Qd finis sponit re.
Ad pphē. In cetera media: pssimuz
ē iustitia. De qua in. 6. Ethl. Prclearissima
viam sūtutū ē iustitia: nec hēper nec inci
fer est ita mirabilis. Que clamat reddere
vntē: qd sū ē: vt dicitur. 12. q. 2. c. Lūz
tenorissimam. Et Insti. De iustitia i iure.
l. Iustitia. S; vsurari? deficit ab hoc me
dio. Quia non contribuit pxiimo: hō qd
suum ē. Immo exigit ab eo aliquid vltra
sortes. Igitur re. Secunda ratio re. Lō
clūso est Th. 1. 2. q. 108. Et 3. contra. c. 130.
Qd illud qd cadit sub pcepto est de ne
cessitate saluaz. Sed vsura cadit sub pcepto
pro qd ad duplicem leges. Igit. Primo le
gis nature que vult. Qd tibi nō vis: alteri
ne facias. Et ecōuerso: vt dī dī. 1. c. 1. Et dī.
2. c. Sana. Et. r. q. 1. c. Placuit. Et Luce. 6.
Prout valet vt faciant vobis homines. ita
et vos facite illis similiter. Tu vis: qd pxi
mus tuus tibi mutuet. et qd non vendat ad
terminū plusq pro pecunia. Et tu fac simi
liter. Preterea Th. in tract. de. r. pceptis
dicit. Qd non est peccatum ita periculosū
vt vsure: et restitutio male ablati. Que ē ra
tio o Tpr: Respondeo qd propter hoc. Cū
alia pā contritione latent: de peccatū co
git solutioni. Idē in. 3. p. q. 68. ar. 6. Bap
tismi tenentur ad restitutōz male ablatōz.
Secundo lege veteri. In veteri testamē
to. Lenti. 25. Sigs damnicarit primum:
restituatur ei: vt an. mal pro aiali. mutuū pro
mutuo. Et Deute. 23. Fratri tuo absq vī
ra id quo indiget: accommodabis. Et Exo.
22. Si pecuniam dederis populo pauperi
qui habuit tecum. non vigebis eū qsi era
tor: nec vsuris opprimes. Et. 2. Etd. 5. vici
tur. Quod cum maiores inde op opprime

ret minores vsuris. Esdras audito clamor
re ppli: increpauit optimates et magistratōz
d. Usuras ne singuli a fratribus vestris eri
gatis. Non est bona res quā facitis. Pre
terea lege euāgelica. Mar. 18. Redde qd de
bes. Ro. 13. Debite oībus reddite. Ter
tio lege re. De pe. di. 5. c. Falsas. Qui bo
na alterius iniuste detinet: sciat se veram
penitentiam nō posse peragere. Et. 14. q. 6.
Si res aliena: propter quā peccatus ē red
di potest et non reddit: penitentia non agi
tur sed simulatur. Quod si veraciter agi
reddi debet: qd nunq remittitur peccatus:
nisi restituatur ablatum. Quarto lege
re. Usura est prohibita lege ciuili: vt dicit
glo. L. de vsuris. in. 1. Cit autem. Et. 1. dī
cit glo. qd vsure pessimo iure debentur. Et
Auctērica dicit et eam prohibitam. Preter
rea. ff. de iniurijs. l. Conditio. ff. de cōactio
ne indebiti. l. Rerū am. otarum. dicitur. Ne
mo d; cū alterius damno locupletari. Qd
vulgo dī. La pte del cōpagnoria isiar re.
O qst sūt de istis. qd ānis elapsis: de mari
ma paupie: venerunt in marum ā opulenti
am. Et hoc p phas et nephas. Ille pauper
emit caseā quem nūq gustauit. Alius pa
pium: quem nunq induit. O lupi. Multū
querunt miraentū: sed hoc est maximū. O
vires talium: si via vestimenta sub ro: ca
lari ponerent: extret sanguis panguum. Et
plū illi? vsurari? q. comedēs: sanguis de pa
ne cepit extre. Tales comedūt de oī pte: p
nō parer gneri. 3° rōne re. In. 2. top. Si
te qd min^o vi lesse et iest: g id de q magis. Ad
ppositū. Si de minimis vsuris ē neia resti
tutio. de magnis. Th. Seco. 4. dī. 15. Ponit
talē casū Martin^o mutauit Joān vnu
aureū tali pacto. vt i tali tpe restitueret ei. Ac
cidit qd i part necitate repiunt. Si Joānes
reddidit mortē fame. Si Martin^o nō recipit
idē. Quid si hoc agē dāt? Dicit Seco. cū quo
ē Ric i. 4. ibidē. Qd pot^o d; reddere et mo
ri. Igit. Si in tāta necitate teneris restitu
re: multo plus nō eris in ea necitate. Que
p^o. pbi. Exēplis. P^o autē d. s. Mar^o q ab
āgel^o re. Et q er^o. 15. q. 5. Sigs inenitū et si
reddidit rapuit. Dada si bona hōis: ad
plas causas. Preterea. Et Cronica ordio.
Cum quidam frater pānam vāle sine iniā
recepisset. ventens ad mortem stetit ob hoc

Hebdomade secunde

aliquot dies in purgatorio. 2º. probat ex
emplo politico per Da. li. 2. c. 2. De furto
flacco. Cū esset sup fabricā romanorū. tran
stulit tegulas marmoreas a tēplo Jouis i
tēplū fortune. quod erat rome. Infra pau
cos dies mortui sunt duo filij. Unde audi
ta morte eorū: p̄ dolore se interemit. Quod
audies senatus romanus: tegulas restituit
in loco suo: quasi attribuēs mortē filiorū
furto quod fecerat in tēplū Jouis. Sy hen:
qz pauci inveniunt de istis. Exemplū de. s.
Ber. Qui eundā demoni p̄cepti ut a qdam
extret. Rūdit. Nos sumus hic. 3. Ego vocor
claudens cor. Alius claudens os. Ali⁹ clau
dens maripitū. Jte p̄ oib⁹ lucrat. An
de patet primū.

Ecundū dicit rē. Scz quibus mo
dis vsura cōmittitur. Ad quod re
pōdeo fm Theo. T. b. quolibet. 9.
q. 9. Seco. in. 4º. Et Cano. in. c. Si vos. 14.
q. 6. Et glo. super. c. Sepe ptingit. De resti.
spo. q. tribus modis cōmittitur.

Primo recipiēdo munus a manu.
Seco recipiēdo munus ab obsequio.
Tertio recipiēdo munus a lingua.

Primo rē. Sine sint denarij: huc aliqd
quod p̄cio estimari possit. ut dicit. xv. q. 3. c.
Putant. Unde Amb. Esca vsura ē: et vestis
vsura est: et quicqd foris accedit. vsura est.
In hoc primo mō sunt. 4. conditōes p̄so
nāz immeritaz in hac voragine vsure. Pri
mi sunt multi nobiles qui nolunt laborare
et ne pecunia eis deficiat paulatim p̄sumē
do: tradunt eam mercatorib⁹ vel alijs: intē
dentes recipere aliquid annuatim ad discre
tionem suam: saluo semp capitali. Et q̄uis
ip̄i vocent hoc depositum: tamē est vsura: ut
dicitur. 14. q. 3. c. Si feneraueris. Nec est de
positum: nec sap̄ naturā ei⁹. Sunt et alij mu
nantes pecunias diuersis p̄sonis: accipien
tes in pignus domū vel agrū sub noie secu
ritatis. et fructū interim dicti pignoris vo
lunt habere. quousqz restituat eis pecunia:
non computando in sortē: vsura est. Extra
de vsuris. c. 1. Excusatur in hoc casu gener:
qui cum sustineat onera matrimoniij et non
dum habuit dotem recipit a socero aliquo
modo possessionē in pignus. vsquequo do
tes recipiat. Dicit sine vsura fructus pignoris
facit suos. Nec tenetur cōputare in sortem.

ut p̄ extra de vsuris. c. Salubrit. Scd q
committat vsuras sunt mulieres vidue que
ne p̄sumant dotes suas. deponūt eas mer
catoribus ad discretionem: quod vsura est.
vel recipiāt ab hereditibus cōiugis sui deitū
eti possessionē vsufructu arē quousqz reddā
tur ei dotes: vsura est. Jte mulieres sunt lō
ge dissimiles ab illa muliere noie Basa re
gionis apulle ditissima: q. x. millia ciuitū ro
manorū p̄stitero ab Annibale ap̄d Cānao
intra mentia canusina: benignissime absqz
vlla spelucri alimentis per plura tempora
sustētauit: ut Da. diē li. 4. c. de libalitate.

Tertij. Sunt venditores rerū: qui vēdūt
aliqd ad terminū. Et rōne termini plus vo
lūt: vsura est: qz tps vendūt: quod de⁹ volu
it esse cōe. Clama p̄tra artifices. Quart
sunt q mutuant graniū vel bladum vetus.
ut nouiz accipiant. Et si hoc faciunt ut me
lius accipiant et velle intendunt et mutuo:
vsura est. Seco cōmittit vsura: recipiē
do rē. Et sic illi qui mutuat paup̄ibus hac
intentione et pacto. ut seruant eis in operi
bus agri: vinee: vel operib⁹ boū: equorū:
vel alio seruitio coporali: vsuraz cōmittūt:
ut patet. Extra de vsuris. c. Consuluit.

Tertio. cōmittitur: recipiēdo rē. At cū
quis mutuat alicui: ut poringat pro se p̄ces
pro aliquo officio. vel beneficio obtinēdo:
vsura est. Sed ve: qz hodie non seruātur q̄
casus. Et per cōsequēs: o q̄ multi dānant.
Exemplū illius vsurarij. qui in testamento
legauit animā suā. vxoris. filiorū. et aduoca
ti in manu diaboli. Unde dñt doc. qz nō est
peccatum tam periculosum ut vsuraret hoc
triplici ratione.

Primo ratione derelictionis.

Secundo ratione successionis.

Tertio ratione reprobationis.

Primo rē. Usurari⁹ in morte ab omnib⁹
sanctis derelinquit. Et merito. Cum enim
non cesset ēt sacro die lucrari. apostolorū.
martyr. virgind. Jō iusto dei iudicio in ex
tremis positus: ab omnib⁹. s. derelinquitur
ut nec deū nec sanctos habeat pro amicis.
Et quādo in morte talis: legunt letanie. s.
Petre ora rē. vertunt faciem suā sancti.

Secundo rē. Doc enim peccatū transiit
ad posteros: qz tota familia est p̄iceps hu
ius peccati. Tam in alijs peccatis filius nō
portet

portet iniquitatem patris. i hoc aut sic. An
dicitur doc. q in aliquo usurari⁹ est deterioz
iuda. De iuda. n. legi⁹ Mat. 27. q pnia du
ctus retulit. 30. arg. Sed usurari⁹ qdū vi
nit: nō vult restituere. Tercio rōe rē. Qz
usura reprobat a triplici lege. Primo a
diuinali. vt pz. 22. Ero. 7. Leuit. 25. Seco
a canonicali vt pz in decretis. Di. 56. c. Se
ditionarios. Et extra de usuris. c. Quoniam.
Ubi lxx. 3. ponit. Prīmū est. q usurarij ma
nifesti nō admittant ad eōdem. Scdm est. q
oblationes eoz nō accipiant. Tertius est.
q nō recipiant ad ecclasticā sepulturā. si in
hoc peccato moriant. Et addit Petrus de
Pal. in. 4. q tales si possunt restituere p se
7 nō faciunt: 7 mandent vt restituatur non
sunt absoluent. nec valent eoz testamēta.
nec ad sepulturā sunt recipiendi. O pater
habeo bullas Clemētis. Sicut. Pj. que me
absoluit. Et ego dico. q pontifex super hō
nō pōt. q usura sine pctō exerceat: vt patet
extra de usuris. An libradā sunt verba xpi.
Luc. 6. Mutuū date: nihil inde sperantes.
Est. n. mandatū negatiuū. Istud oē man
datū de usura hz vim pcepti. vt pz. ff. Ma
dati. l. i. Ubi dicitur. q siue volo siue rogo: si
ue alio quocunqz sbo scripserit: actio man
dati est: Istud ergo pceptū de usuris. inulo
labiliter obseruandū est. Date inqt mutuū
nihil rē. Scd3 Cano. sunt due pticulē. Pri
ma est. Date mutuū. Qm qui cōmode pnt
mutuare sine notabili dāno sui status: tenē
tur ad eos q sunt in magna necessitate. Se
cunda ps est. Nihil inde sperātes. Et hoc
est in pcepto. Ita tñ q intelligas de spe bo
noz ipaliū. que pctō estimari possunt. Tñ
dicit Th. 22. q. 78. a. 2. Si mutuās aliqd
accipiat. nō quasi erigens ex aliqua obliga
tione tacita vel expressa. sed sicut gratuitū
donū: nō peccat. Quia etiā anqz mutuū
pecuniā poterat accepe gratis aliquid do
nū licite. Nec peioris pōtēdis sit: qz mutu
ant cū ei⁹ intentio sit recta. Exēplū Archie.
de usura. Quis i nocte de lecto surrexit: 7 i
conuentū quendā fugit. filij aut dum inue
nissent. 7 cū ad ppxia redierēt: raptus est
in fluitū 7 nō amplius visus est. Apparit
aut filij. d. Ne incedatis per viā quā ego
tenui. Unde oēs religionem pēdicatoz. i.
Adariā nouellā ingressi sunt. que tunc erat

obseruante. Unde patet rē.
Etiam dicitur rē. Sup omnia pec
cata: diabolus maxie circa hoc la
torat. Et circa usurariū. tres dece
ptiōes suggerit: vt omnino dānetur.
C Prima dicitur diminutua.
C Secunda dicitur distributua.
C Tertia dicitur cōmissua.
C Prima rē. Usurarius in confessione po
nitur examinā. Quantū dānū dedisti pro
rimo tuo. i hoc vitio rapine: Rñdet. Forte
30. aut. 40. aurei. Cū fuerit forte p. M. lib.
Unde semp minus estimat: q fuerit valor.
Facecia de lupo: qui a leone pceptū habu
it. q non dānificaret aliquē: nisi vsq ad va
lorem. x. sol. Fame aut pressus: tulit vnum
agnū: qui. x. sol. valebat. Sed ipse non esti
mante nisi quattuor. Cū aut pap esset ven
it: vitulū comedit. Accusatus aut leoni de
transgressionē pcepti. Rñdit. Nō est vep
Agnus valebat quattuor: vitulus autē. 6.
Quattuor aut 7. 6. faciunt. x. O consciētia
lupina. C Seco rē. Videns demon: q usu
rarius vult restituere: ponit ei aliquā dece
ptiōē. q bona sua contribuāt ecclesijs. Pro
vno calice. Pro missali. Pro capella. Et sic
miser: dimissa restitutiōe dat ecclijs. Quod
fierī nō pōt. q quot ecclesie sunt cōsecrate
diabolo: ex bonis usurarijs. C Tercio rē.
Qz filijs finit restitutiōē sciendā. Cū ipi p
se obligent sine mora. Tñ glo. sup. c. Sepe
ptingit. De restitutiōe spoliatoz: ponit talē
pclusionem. q totiens peccat qz mortaliter
quoties scit se debere restituere. ant satisfā
cere primo: 7 pōt 7 nō vult: nec potest ab
solui nisi prius restituat. Et vt dicitur in. c.
Sires. i. 4. q. 6. teneat ad oē dānū 7 interes
se. Practica. O sacrista domicilij. s. Dñici.
s. Aug. mortu⁹ est talis usurari⁹ vult sepeli
ri in tali loco vfo. Clama. Nō nō. Sed vbi
sepeliet: Clamat Jer. 22. Sepultura a finē
sepeliet. al terayo. In Cronica ordinis legi
tur: q magister Jordanis exis apud Acri
cellas interogat⁹ si usurarij saluabantur:
Rñdit. Quattuor genera psonaz cū maxia
difficultate saluabant sup oēs. Milites. ad
uocati. mercatores. usurarij. Ad argumēta
ad p. Nō fenerabis fratri rē. R. q p fere
aliēnū: intelligit qlibet q non est de genere
iudeoz. Et tūc dico: q illa sunt pparata p

Sabbatum

missio. quā minus malā pmissit. ne malus
fiat. Sic et pmissus fuit dare libellā repudiij
et repudiare uxore. ad vitandū vroniciū.
Sic et usura permittitur erga alienigenas. ne
simpliciter phibita maiore crudelitate cras
sarent i suos: ut sine cupiditate satisfaceret.
ppter auaritiā cui dedit erant: ut dicitur
Ista. 56. in fine. Ad secundam rationem.
Quod usura nō est cōtra legē nature. Vt
q ratio dicat: ut qo mutaret proximo indi
genti si pōt: sed gratis sine spe lucri. Nā et si
recipiens teneat naturaliter ad recōpēsā
dū suū benefactorē. hoc est ex debito hōne
statis. nō necessitatis. s. quo qo possit cogi i
iudicio. Cū vero dicat viuaritius: q pprim⁹
suus i. i. i. 20. pro cētenario iustū est den
tur sibi 6. vel. 8. q ille lucratur pncipal
liter industria sua: q pecunia ex se nihil lu
cratur: ut p tenēdo cū in capsa. Etiam illa
nō est mutuatō: sed ei⁹ qui accipit mutuo:
qz in ea translatū est dominiū. Et si perit i
negociando vel aliqd agendo: pditur per
iculo suo. nō mutuantis. Si tamē mutans
ex carētia pecunie mutuat. esset passus dā
nā. tunc mutuas deberet ei satisfacere de
dāno secuto. etiā si nō fuisset pactū: fm con
scientiā. Ad aliud aliud. Quod ius ciuile
pcedit usuraz. Dicēdū: q leges ciuiles dan
tur ppter eos qui sunt p maiore pre mali:
et imperfecti. Unde intendūt ut pacifice ci
ues continēt iustitē. Ideo solum prohibet
expresse vitia q sunt magis pcurbaria qe
ris tpalite: ut adulteria. furta. et huiusmodi.
Alia vero permittunt: nō ut licita cōceden
tes. sed ne peiora ptingant. Sed lex diuina
cum sit supra oēm legē humanā: ut p3 Dis.
8. per totū. Et Landica. Sic et pndicat et
uti in hīs que ad psciam spectant. Ideo i
hoc leges ciuiles cedunt diuine et canonice.
Quia si ille leges sunt iuste quoad ciuilita
tem vite pscitis: nō tamē sunt iuste quoad
ciuitatē: ē supernā a dispēcendā. Ad quod
oportet ab omni peccato esse immunem.
Quia non dedignantur leges. sacros cano
nes mutari.

¶ Sabbatū. 3. qdragesime. Quod maria est
sancta sanctorum: et eam ipsa tota trinitas. et
est dea nostra.

Fili tu sem

per meū es: et omnia
mea tua sūt. Luc. 16.
Exemplū. Miles qui
dam ab inimicis ē ca
ptus. Qui timētes ne

eriperet de manibus suis: decreuerūt ipm
statim occidere. Quod cernens ille nō esse
aliquod remediū: suppliciter voce dixit illis.
Rogo vos ut dignemini mihi pcedere par
uum tēpus: ut peccata mea possim confite
ri. Cui dixerūt. Nolumus: sed caput flecte.
Quom hoc ageretur. dixit. Animā meam et
corpus cōmendo a quella madre de miseri
cordia maria dolee. Mori non potuit. Et
oēs illi timore percussi fugerunt. Et quom
interrogaretur ab amicis suis: quare nō oc
ciderunt ipm: et mori nō potuisti. dicunt se vi
disse mulierē quandā in habitu albo: que
ipm a dñi inuocationē manū submisit. ne
moreretur. Quā erēpulo ipm salutā
bimus. Que gratia plena ē. Fili tu semp
mecū es: et oīa mea tua sunt. Recte Luc
cas de duob⁹ filiis et de minore q a pfe sub
stantia accepta ad longinquas partes di
ctas. substantiā ipam dissipauit luxuriose
uiuendo. Sed; Alibertū: peccatū luxurie p
cipue dissipat. quattuor bona. Primo sub
stantiā tpalem. Propter. 26. Qui nutrit seor
tum perdet substantiā. Seco vitam corpo
ralem. Seneca. Plures occidit voluptas q
gladius. Tertio gloriā mūdā. Eccl. 47.
Inclinasti femora tua mal. et dedisti macu
lā i glia tua. Quarto gēz spūalē. Gen. 8.
Nō pmanebit spūs nūs in hoīe: q caro est.
In se autē reuerfus. i. cogitāo mala q fecit. vi
rit. Pp peccant. s. male uiuēdo. In celis. i. co
rā celesti carla et angelis scitis. Et corā te. s.
te vidente. et sciente: q oculi tui me vident.
Ps. Imperfectū meū ē. Quē pater vidēs
ipm suscepit gratā et honorabilē. Et se
cit eum iudici stola pūma. Malo: filius au
diens tot leca sup iuniorē: de agro veniens
indignatus erat. Rñdīt pater verba assu
pta. Fili tu semper mecū es. et oīa mea tua
sunt. Que verba dicuntur a maria filio suo.
Fili: mecū es. Cū maria est pater. per potē
tiā. Cū maria est filius. per sapientiā. Cū
maria

maria: est spūs sc̄s p̄ elem̄tū. Tū dī san-
cta sc̄d̄p̄ 7 sancta p̄. Que cōclusio p̄bat: tri-
plici ratione p̄m̄doctores nostros.

¶ Primo rōne sanctificationis.

¶ Secundo rōne constancie oīs.

¶ Tercio rōne diuinalis infusionis.

¶ Primo rōe rē. Qz super oēs fuit sancta.
Pro maiorī noticiā dicendū: notandū
est fīm Thōmā. In opusculo. 3. Ric. in. 3.
di. 3. ar. 4. q. 4. Et Albertū in. 4. lib. com-
pendij. c. 4. q. 4. quadruplex est sc̄ificatio.

¶ Prima est vniuersalis.

¶ Secunda est specialis.

¶ Tercia est singularissima.

¶ Quarta est singularis.

¶ Prima est vniuersalis: quia aīa sanctifi-
catur a pctō originali. Et hoc est in baptis-
mo. In quo ḡra cōfertur: sed nō cōfirmatur
quā possit recedere ab illa. Nec at̄ sanctifi-
catō datur oībus in baptismo. Quā baptis-
mus vt dicit Thō. in. 4. di. 4. ar. 1. habet
purificare baptizatum ab omni peccato ori-
ginali 7 actuali 7 adultis. Et tunc aīa efficitur
r̄p̄i sp̄s. De qua Osee. 5. Sp̄s s̄abo te
m̄h̄i fide. Ista ē p̄ia sc̄ificatio. Sc̄da ē
rē. quia aīa purgat̄ a culpa: ita 7 talit̄. q̄ nō
p̄t cadere i mortali. Nec aut̄ fuit Jo. bap. 7
Jere. De Joāne ba. Luc. 3. c. Sp̄s sancto
replebit̄ rē. De Jere. 1. c. Ante q̄ extres de
valua sc̄ificanti te rē. Tercia ē rē. Et hec
ē r̄p̄o. De q̄. 1. Pe. 3. Qui pctm̄ nō secl̄: nec
do. rē. Et Jo. 8. Quis ex vob̄ ar. me. 7 per-
Qz de sp̄s sc̄d̄ rē. Quarta singularis ē:
et hec fuit marie ex p̄uilegio sp̄ali. De q̄ ps.
Sc̄ificauit tabna. suū al. Quāuis Jo. ba.
7 Jere. nō possent peccare mortali rōe sue
sc̄ificationis in vtero: it̄ veniali potuerunt.
Maria at̄ modo singulari est sc̄ificata.
Et hoc dupliciter. Primo ratione modī. Qz
non solum nō peccauit: sed nec peccare po-
tuit. Quod nulli est concessum. Secundo
ratione numeri. Quia quadrupliciter fuit
sc̄ificata. Primo in sui conceptiōe. Ber.
Neq̄ enim festiuit̄ laudib̄ nascēs honora-
retur: si non sancta nasceretur. Secundo in
filij conceptione. Et tunc fuit ablatus oīs
somes peccati radicitus. Unde dixit et an-
gelus. Sp̄ritus. s̄. superneniet in te. s̄. ad ex-
tirpandū somitem peccati. Tercio in mis-
sione sp̄itus sc̄i: qz alijs apostolis. Quar-

to in sui assumptione qm̄ in celum ascendit
quia tunc deposuit oēs penales: quan-
do tam in aīa q̄ in corpore glorificata fu-
it. hoc p̄uilegiū non est concessum alicui.
Unde Augus. libro de natura 7 gratia. Et
magister in. 3. di. 3. Si omnes sancti 7 san-
cte: quom̄ hic vinceret̄ interrogati fuissent:
vtrum sine peccato essent. omnes vna voce
respondissent. Si dixerimus qz peccatum
non habemus: ip̄i nos seductus. 7 veri-
tas in nobis non est. Et infra. Excepta vir-
gine maria. quom̄ v̄ peccatis agitur nullā
p̄sus v̄lo habere qd̄nem. Et Ber. ad mo-
nachos lag. Ego purio qz 7 copiosior: sancti-
ficationis benedictio in eam descenderit:
q̄ in alijs sanctis ab vtero sc̄ificatis.
Que nō solum ip̄ius ortum sc̄ificaret:
sed 7 vitāz eius ab omni peccato deinceps
immunez conseruaret. Quod nemini in na-
tis mullerum credimus esse donatū. Vbi
notandum secundum Alanum. 7 Archiep̄-
p̄iscopum in quarta parte sum. qz triplex ē
status hominis. Primus est posse peccare:
7 posse mereri. 2. est p̄p̄henso: qui nō
p̄t nec peccat̄ nec mereri. cū h̄i extra sta-
tū v̄le. 3. est p̄ḡnis: q̄ fuit v̄latri simpl̄
7 fīm quid p̄p̄henso. Tū potuit mereri 7
non peccare. Vbi ergo in p̄t p̄uilegiū sc̄o-
rū: qz nulli peccat̄ est. Vbi bñ sp̄s. s̄. Lan.
4. Tota pulchra es am̄. me. 7 ma. non rē.
Et eccl̄a in seq. O castitas illū: tūz p̄care
filiū: q̄ salus ē h̄ilū. Virgo carens similit̄:
ta que mōdo flebili: p̄tulisti gaudia. Et vt
dicit Francisus de mayo. Tāta puritas
7 sc̄itas fuit in maria: q̄ta potuit cape al-
qua pura creatura. Unde quidā canebat.
O maria diuina stella: que rē. Et sic patet
secunda ratio que dicitur rē. Fili tu sem.

¶ Secundo rōe rē. Una maxima ē in
theologia: qz illa creatura dī ma-
ior 7 sanctor: in q̄ est maior fides:
In maria super oēs fuit maior fides. Lu.
2. B̄ta que credidisti rē. Igit̄ dī sc̄a sc̄d̄p̄.
Sc̄d̄ 7 Alb. ff. m̄l. ipe passionis christi. 4.
fuit fides. Quidā nec fidē nec p̄p̄ionem
h̄uerūt: vt in d̄l 7 infideles: q̄ clamabant.
Mat. 26. Vah q̄ v̄stris rē. Quidā cōp̄s
sionē h̄uerant: sed non fides: qz. s̄. erat d̄s q̄
partiebat: vt apl̄i q̄ d̄it. Mat. 26. Oēs
vos scandalum patiemini in me rē. Scan-

Sabbatum

dalem coram fuit: qui fidem perdiderunt. Et
 mulieres insuper: que eum sequebantur.
 Luc. 27. Inter alias fuit Magdalena: q̄
 plus visa est diligere: non credidit verum
 esse deum. Unde Jo. 20. Christus resurgens
 a mortuis ei in ipso apparuit. d. Noli me
 tangere. Quare o Iesu noluisse tāgē? Una
 est responsio Thome in. 3. dist. 21. ar. 4.º.
 Magdalena prohibita ē r̄pm tangere: q̄
 mulier erat. Alia est Augustini. Et plus sa-
 pit. Noli me tangere: nondum enim ascendit
 ad patrem meum. i. in corde tuo: ut credas
 me esse equalem deo patri. Quidam ha-
 buerunt fidem sed non compassionem: ut
 angeli: qui erant extra statum v̄ie. In quib-
 us non cadebat passio. Quidam fidem
 et compassionem. Et hoc solum in maria. O
 felix. Sola fuit que fidē seruauit. Et alijs
 recedentibus a fide: ipsa non recessit. An-
 de quidam vulgaris. Stabat mater dolo-
 rosa: iuxta crucē lachrymosa: et lugebat s̄-
 llam. Ideo d̄s introducit filium dicentem
 patri. Considerabam ad dexteram et v̄l. et
 non erat tē. Quare non dicit ad sinistram?
 Respondeo propter matrem: que ibi erat.
 Et Glosa super illud. Iste. 55. Torcular
 calcant solus. et de gentibus non est v̄l me-
 cum. Non de mulieribus dicit: propter virgi-
 nem: que compatiēbatur ei. O sede de ma-
 ria. In huius exemplum. In hebdomada
 sancta: ecclesia candelam vnam non ex-
 tinguat. q̄ fides marie semper v̄ua fuit.
 De hac candela. exemplum legitur in visio-
 ne sancte Iherosolym. Quod virgo ei appa-
 ruisset. d. q̄ sibi gratissimum erat: ut sui deno-
 ti in sabbato iudicis hora vespertina ca-
 delam accendant in sui honorem per quā
 representatur eius fides. Et adiunxit q̄
 quilibet vicibus habuit dolores de filio.
 Primo. quom Simeon occidendam dixit.
 Luc. 2. Tuam ipsum animam tē. Secundo
 quom perdidit ipsum in triduo in beth-
 salem. Luc. 2. Tercio. quom captum et li-
 gatum adduxit a Joanne: in Bethania ed-
 nsens. Quarto. quom crucifixum vidit in
 cruce. Quinto. quom ipsum vidit post in
 sepulchro: de brachijs suis. Et sic patet se-
 cunda ratio. Fili tu semper me. tē.
 Tertio ratione tē. Secundum Th.
 in expositione saluationis angel-

ce: Maria excessit omnes angelos et san-
 ctos in tribus.

Primo in gratie plenitudine.

Secundo in diuina familiaritate.

Tercio in mira puritate.

Primo in gratie tē. Que maior fuit in
 maria: q̄ in aliquo sancto. Et ad hoc infini-
 andum dixit ei angelus. Que gratia plena.
 Quasi dicat. O maria tibi reuerentia: sa-
 cto. q̄ me et omnes sanctos excelsis in gra-
 tie plenitudine. Quod patet. Gratia dat̄
 a domino. Primo ad malum evitandum.
 Secundo ad bene operandū. Quoad primum:

peccatum omne vitauit super omnes san-
 ctos et sanctas immunis ab omni peccato.

Ideo dicitur ei. Que ab a et est sine: et ve. q̄
 est culpa. Secundo habuit gratiam ad

bene operandū: q̄ omne bonum operata
 est. Alij sancti specialia habent dona. Qui-
 dam sunt virgines. Quidam martyres. Qui-
 dam patientes. Quidam misericordes. S̄s

super omnes maria virgo est nobis exem-
 plum omnium virtutum. Hieronymus ad

Eusto. Bene gratia plena: q̄ ceteris per
 partes prestat ut: marie autem se totam in

fudit gr̄e plenitudo. Et Proner. vlti. Mal-
 te filie congregauerant diuitias: tu super-
 gressa es vniuersas. Secundo excedit tē.

Quod ostendit angelus. Dominus tecum. q. d.
 Ideo tibi exhibeo reuerentiam: q̄ es deo

familiarior: q̄ ego: et alias sanctus. Domi-
 nus tecum. Secm Th. i. par. q. 8. ar. 3. De-
 us est vbiq̄. quadrupl̄ in oibus. Primo

per potentiam: q̄ vbiq̄ est. Unde ps. 157.
 Si ascendero in celos tē. Aliq̄ dextera tua

Secundo per essentiam. Quia omnia crea-
 ta: in esse suo conseruat. S̄ ego. Omnia in

nihilum tēderēt: nisi amans omnipotētis
 sustentaret. Tercio per presentiam. Quia om-
 nia sunt aperta oculis eius. Et te vede q̄-
 lo dio tē. Quarto in sanctis per gratiam.

Quod istis modis fit in omnibus crea-
 turis: tamē modo singulari est in maria. Et

modo inaudito a seculis stupēdissimo. In
 che modo frater. Alama. Per gratias co: po-
 ralem. Ali angelus. Dominus tecū. Quia

in utero tuo cōceptus est. Tecum super an-
 gelos. Tecum super archangelos. Enume-
 ra oēs angelos. Enumera patriarchas. p-
 phetas. aplos. Martyres. confesso. virgi-
 Dominus

Dñs tecū. Unde ecclesia in sequentijs. To-
tius trinitatis, nobile trinitū. Dñs tecū.
Ber. super Lan. Plus tecum q̄ meo. Se-
quitur. Pater tecū: q̄ filius suū fecit. et tuū.
Filius tecū: qui seruat tibi gentile signa-
culum. Spiritus sanctus tecum. Qui cum
patre et filio tuum sanctificat vterum. Ille.
Practica. Magnū fuit creare celum et ter-
ram de nihilo. Magnū in deserto saluare i
archa homines de omni genere animalium.
Magnū liberare populū de egypto. tantis
mirabilibus. Magnū condūcere populū
in tanto numero. per desertū. 40. annis: de
celo manna prestito. Magnū omnes gen-
tes cum regionibus suis de terra promissionis
per Josue exterminare. Magnū fuit cecos
illuminare. demones effugare. infirmos sa-
nare. mortuos suscitare. Et omnia ista ma-
gnalia excedit opus incarnationis christi.
Quod factum est in maria. quando verbi
caro factum est: et in maria habitauit. Dñs
tecum. Tercio excedit angelos etc. fuit. n.
pura quoad duo. Primo quoad penam.
Secundo quoad culpam. Primo de culpa
imans fuit. Unde dicitur. Benedicta i mu-
lieribus. Secundo quoad penam. Tres enim
maledictiones sunt date homini propter pec-
catum. Prima mulieri eius. Et per conse-
quens alij. Gen. 3. In dolore paries. Quod
bene sciunt mulieres etc. Ab hac pena su-
it imans maria: quia sine dolore peperit.
Iste. c. Germinans germinauit letabi-
da. Et ecclesia. Nesciens mater virgo virū
peperit sine dolore saluatorem seculorum.
Contra hanc penam mulierē tres habuit
cōsolationes de filio suo. Prima fuit. quan-
do concepit christum. O quantum gaussa.
Secunda quādo surrexit ab inferis: tertia
die. Et angelus ei cecinit. Ave gr̄a plena.
Tertia quando celū ascendit. Quia ibat
ad preparandū ei locum amenū: et nobis.
Secunda pena data est homini. Gen. 3. In
sudore vultus tui vesceris pane tuo. Et Da-
uid. Laboribus manuum tuarū: q̄ manduca-
bis. Ab hac pena imans fuit maria. Quia
soli deo vacabat: et ab angelo resiciebatur
pane celesti. Tertia pena data est omni-
bus creaturis et cōmanis: ut in puluerē reuer-
terentur post mortem. Gen. 3. Cinis es: et in
cinerem reuerteris. Ab hac imans fuit ma-

ria. Quia cum corpore glorificata celū asce-
dit: ut probant doctores. Augus. Ber. et alij.
Ideo angelus ei. Benedicta tu in mulieribus.
Benedicta super Michol dñi vxores. que
tantum placuit ei: q̄ quom dñs fuisset extra
regnum iudeorū: noluit redire in ipsum: nisi
primo ei esset presentata. i. B. ultimo. Sic
maria in tantum placuit altissimo: q̄ eius
filius existens extra regnum mundi: noluit
in ipsam ingredi: nisi prius nasceret ei mū-
do. Benedicta super Abigail: que David
placavit suis verbis. ne malū faceret Na-
bal viro suo. Sic maria placavit dñm: trāti-
contra mundum. Benedicta fuit super Ra-
chel: que fuit vxor Jacob: que genuit Jo-
seph: qui interpretatur saluator. Sic maria
genuit nobis christum saluatorem. Benedi-
cta fuit super Judith. que occidit Holofer-
nem virtute sue humilitat. Sic maria dia-
bolum. Benedicta fuit super Abisac suna-
mitē. que fuit electa super omnes filias hie-
rusalem: tanq̄ pulchrior: et delectabilior ad
seruendum Regi: ut patet. 3. R. 1. Sic ma-
ria electa est: ad ministrandum regi glorie.
De qua administratione. Ecclesiasticus. 24.
In habitatione sancta corā ipso ministras.

Exemplū in Cronica ordinis. Erant duo
iuuenes qui dixerunt religionē intrare tali
pacto. q̄ quando vnus vellet exire altus se
queretur. Tum intrasset. vnus illorū cepit
esse deuotus domine nostre: alius vero nō:
et q̄ stare non posset socio intimauit. Qui re-
spondit. Primo licētiā accipiamus a mife-
dei: et nos ei cōmendemus. Fuerūt ante al-
tare virginis. et hic rogabat ipsam cum mi-
ra deuotione: ut cor fratris sui cōuerteret.
Alij q̄ ei expectabat vidit quādā pulcher-
rimā dominū lachrymas colligēte fratris
orantis in panno suo: et ostendentem eas si-
llo suo in cruce existenti et dicebat. Fili: per-
buntne lachryme iste? Tunc ille qui expe-
ctabat compunctus corde proiecit se statim
ad pedes eius cum lachrymis et veniā pe-
titi: narrans illud quod factum erat. quod
ille orans non videbat. Et statim gratias de-
agens deo deuotus marie: regebat de
tāta tentati visione: et eiusdē cōfirmatione.

¶ Dñica. 3. q̄ drageme. De impedimētis
confessionis.

Dominica tertia

Ihesus

ejiciens demonium: et illud erat mutus. Luc. xi. Recitat euangelista hodie. Quod christo oblatum est quidam mirus: qui a diabolo erat suffocatus ut loqui non posset. Christus autem ipsum liberavit: loquelam ei restituens. Cumque ejecisset demonium: locutus est ipse mirus. Et ex stupore tanti miraculi: admirante sunt turbe. Secundum Nicolaum de lyra dicitur demonium mutum: non formaliter sed effectus tantum. Ad cuius intellectum: considerandum quod natura corporalis obedit spirituali ad motum localem. Voces autem significantur: formantur per motum lingue et labiorum et aliorum instrumentorum naturalium. Et ideo quia demon pro sua voluntate potest ista localiter movere: potest per linguam hominis diversa verba formare: et sic arreptitij aliquando loquuntur idiomata eis ignota. sicut purus laicus latinum. Et hoc est manifestum signum quod sic loquens sit demoniacus. Quia talis locutio non potest procedere: nisi ab aliquo intellectu. Et ideo cum non procedat ab intellectu hominis tale idiomata ignoratio: sequitur quod procedat ab intellectu angelis: vel demonis linguam sic moventis. Et sicut demon potest movere linguam ad loquendum idiomata incognita: ita potest impedire linguam. ne moveatur ad loquendum idiomata cognita. et sic reddit hominem mutum. Talis autem erat iste mutus a christo sanatus hodie. Et admirante sunt turbe: videntes divinam virtutem. Quidam autem ex eis dicebant. In belzebub princepe demoniorum eijcit demonia. Secundum Nicolaum super Mat. 9. Odium et invidia faciunt interpretari facta in deteriozem partem: et perverti iudicia: iuxta illud psalmi. Rhetor. Amor et odium sepe faciunt iudicia non cognoscere. Pharisei odiebant christum: quia eorum vitia acriter arguebat. Ideo miracula ab ipso facta divina virtute dicebant sacra arte magica. Eodem modo expulsionem demonum factam per christum dicebant sacra per demonem. Quia volebant quod christus

haberet aliquem demonem superiorem: quem vocabant belzebub: sibi familiarem. Et sic demones inferiores de corporibus obsessis ejiciebat per illum. Et alij tentantes eum. signum de celo querebant ab eo. Et ratio est secundum Giosam: quia alij qui de celo signa querebant. Quia miracula christi reputabant piana: eo quod erant circa inferiora. utpote circa sanitates corporum: querebant signa fieri circa corpora celestia. Sicut tempore Josue sol stetit immobilis ad spatium unius diei Josue. 10. Et de manna. Et de igne. Ipse autem ut vidit cogitationes eorum dixit. Quidet omnia. Ad Heb. 4. Omnia enim nuda et aperta sunt oculis eius. Job. 42. Scio quod omnia potes et nulla te latet cogitatio. Et ps. Dominus scit cogitationes hominis. Sicut pythagorico. Cogitatio hominis deum non latet: ideo cogitatio tua pura sit ab omni peccato. Dis. 32. c. Erubescant. Secretorum cognitor et iudex est deus. Sequitur. O regnum in seipsum distans de solabitur et domus supra domum cadet. Tullius li. de amicitia. Que domus tam stabilis. que civitas tam firma: que non odij funditus possit everti. Practica. Quia. O parma. O venter blum. O Escula. O bonia. O placida. Non immerito. Quia ut dicitur Lac. 11. c. 3. Quicquid ditionem capit: in teritum capiat necesse est. Dum hec diceret. Extollens vocem quedam mulier. sancta Marcella famula beate Martine sororis Lazari dixit. Beatus venter qui te portavit. Matrem beatificat et laudat ex filio. O vere beatus: qui tantum thesaurum portavit. O quam felix es maria: super omnes. Etiam. Rebeccam. Bester. Judith. Abigail. Luce. 2. Beatam me dicent omnes generationes. Saraceni et Turci benedicunt virginem et ipsam adorant in templis suis. et puniunt ipsam vituperantes: ut dicitur in Alcorano Gentiles laudant. Quidam poeta. Sybille. Virgilius in suo poemate. in Egloga. 4. Ultima cum ei venit iam carminis etas: Magnus ab integro seculorum nascitur ordo. Jam redit et virgo: redeunt saturnia regna. Jam nova progenies cello dimittitur alto. Tu modo nascenti puero: quo ferrea prima Definet: ac toto surget gens aurea mundo. Ille. Ut ille respondit. Quin immo beati qui audiunt

qui audiunt verbum dei et custodit illud.
Glosa. Nō solum illa que me portauit be-
ata est: sed etiam qui audiunt verbum de
corde credentes: et opere adimplentes. Ap-
plica euangelium. De impedimentis con-
fessionis erit sermo noster. In quo quinque
impedimenta sunt videnda in presenti.
Primum dicitur pudor ppealandi.
Secundū dicitur timor recidendi.
Tertium dicitur amor fouendi.
Quartum dicitur spes vite viuendi.
Quintum dicitur ardor delectandi.

Primum dicitur et. Sed pro malo-
p ri noticia. Notandū est secundum
Dami. in 2. sententiarum suarū.
Et philosophū l. 2. et 4. Et ibi. Quod verecū-
dia est timor pro turpi acta. Quando enī
pōna cōmittit illicita: et fecit q non debuit
resultat ei erubescencia et pusillanimitas q
dam: quia fecit quod nō debuit. scilicet ma-
lam. figuratur autem hec Gen. 3. de Adā.
Qui postq peccauit abscondit se pre con-
fusione sub ficu: et fecit sibi brachyas. Ad do-
milio vocatus. Adā ubi es? Respōdit. Vo-
cem tuam audiui et abscondi me: eo q na-
dus essem. Et dominus. Quis indicauit tibi
q nudus esses: nisi quia comedisti de li-
gno de quo precepit tibi ne comederes et co-
medisti? Moraliter. Quid per adam: in re-
rum natura figuratur? Vere peccator. qui
ante peccatum non erubescit: quia non se-
cit el perche. Ubi dicit Zilber. super Luca.
Quod virtuosus et bonus non potest esse vere-
candia consumata. Et hoc totum quia non
agit turpia: sed bene in virtuosus et peccatore
Quia ut dicit philosophus. 2. Meth. Quod
malum est erubescibile. Et a peccato pro-
cessit erubescencia. Et peccato non erubescit:
non esset in mundo verecandia. Ad propo-
situm. Et peccato igitur processit verecun-
dia. Et quanto plus peccatum est maius:
tanto maior est verecandia: Et plus homo
timet illud confiteri: et come bissa vadunt
ad confessionem. sicut illa al incanto. Dia-
bolus autem hoc sciens: adueniente con-
fessione vitatur hac pro potissimo remedio:
ut hominem impediat ab hoc sacramento
confessionis. Conatur ponere hanc verecū-
diam in mente peccatoris: ut sic ab ea des-
stat. Unde Grego. libro moza. Cum in gra-

ui peccato labitur homo. suadet ei diabolus
bolus: ne peniteat: ne confiteatur. Hoc im-
pedimento impedit linguam sodomire. qui
cum pueris rem turpem agit. O nature de-
structor. Impeditur ille qui cum vroz non
agit per rectam lineam. Impedit qui cum
bestijs rem agit turpem. O bestia deterior.
Quia dicit peccator infra se. Quomodo po-
tero dicere tot mala patri spirituali? Unde
demon vitatur tali impedimento. Exemplo
patet in vizio patrum de illo patre. qui rep-
perit demonem in ecclesia tempore quadra-
gesime: quo quesivit quid ibi ageret. Re-
spondit. Volo restituere male ablata. Que
sunt hec? Infra annū aufero verecundia:
qua amissa pōna cōmittit oia crimina. Et
tempore quadagesime ipsam restitutione
peccator audeat dicere peccata sua. Con-
tra hoc: tria remedia.

Primum: est consideratio naturalis ra-
tionis.
Secundum: est contemplatio diuine in-
tutionis.
Tertium: est comparatio future confes-
sionis.
Primum est et. Debet enim homo in-
gredi secretum proprie conscientie: et di-
cere infra se. O peccator: che sei. O ribal-
donazo. O poltronazo. Non erubui agere
rot et tanta coram deo: et nunc erube-
scis illa confiteri? Unde Bernardus de
hoc super Lan. O nimia hominum insa-
nia: pudet ablut et non pudet inquinari: pu-
det sordes abstergere: et non pudet sordes
contrahere. O quot sunt qui peccata terri-
bilia et inhonesta facere non erubescunt: et
verecundantur illa dicere in confessione.
De his gloriose Augu. in expositione psal-
morum. Sunt multi quos peccare non pu-
det: agere penitentiam pudet. De ipso val-
nere non erubescis: et de ligatura vulneris
erubescis? Larre ad medicum et dicit. Int-
quitate meam ego agnosco: et peccatum
meum contra me est semper: quia solus
sine peccato es. Ille. Hoc est primum re-
medium contra impedimentum verecun-
die. Secundum est et. Una maxima
est in theologia. Quod deus nouit omnia
peccata nostra. Non debet peccator erube-
scere dicere facta sua illi qui locum tenet ibi

Dominica tertia

Mas qui omnia cognoscit: Ad Hebre. 4.
 Omnia. n. nuda & aperta sunt oculis eius.
 In ps. 39. Dñs scit cogitationes hoīaz. In
 ps. 125. Imperfectum meū vī. oca. tul. Job
 42. Scio q oīa potes & nulla te later cogi-
 tatio. Sene. Quid pdest homīni aliqd esse
 secretum: cum nihil deo sit clausum: Et Di-
 stīn. 32. c. Erubescant. Secretorū cognitoz &
 inder est deus. Quidius. 14. Idē. Aspī-
 elant oculis superi mortalia iustis. O pec-
 cator: peccata tua sunt nota. Exēplo patet
 de abbate Paphnutio. Qui ad Thaydez
 meretricem perrit in alexandria: fingens
 se esse mercatorē: & ipsam inuitavit ad tur-
 pem actum. Quāq ad secūdā & tertiā ca-
 merā peruenissent tandem ipm conduxit
 ad locum oīum secretorū: Possumus inqt
 Paphnutius videri: Rēdit. Nisi nos deus
 videat: alius non videt. Credis inqt a deo
 videri: Immo. Dea filia quantum debemus
 erubescere coram deo: si erubescimus corāz
 hominibus: Compuncta & lachrymis ple-
 na: acceptis rebus suis que erant scio qua
 dringēta libz: in medio ciuitatis oīa cō-
 sumpsit inuitans iuuenes ad actum illum.
 Sanctus dei ipsam conduxit in quodā lo-
 co: sigillans plumbo per annos tres in pen-
 tentia. Ad propositum. Non erubescas cō-
 fiteri mala tua: qz deo sunt aperta & nota:
 nec alius scit ea nisi solus deus: & confessor
 tuus qui est vicarius christi in terra. Abi di-
 cit Thō. In. 4. dī. 21. Quod in nullo casu
 potest sacerdos reuelare confessionē: & po-
 test preceptū & iuramentū accipere se nescire
 illa que sunt habita in confessione. Quā igno-
 rat sīa vt homo: licet ea habeat vt vicari⁹
 christi. Tertium dicitur rē. Debet enim
 comparare confusionē quā patitur cōfite-
 do: & quā passurus est i extremo iudicio co-
 ram toto mundo. Unde dñs per Naum. 3.
 Reuelabo pudenda tua in facie tua & ostē-
 dam in gentibus nuditatem tuā. Et Job
 20. Reuelabunt celi iniquitatem tuā & cō-
 surget terra aduersus eā: & manifestū erit
 peccatum illius. Ille. Quā ventis dies illa
 omnia erant aperta & nuda: corāz toto mū-
 do. In vltis patrū legitur: de illo sancto pa-
 tre qui videns discipulū ridētem cachinnē
 dixit. O fili mīredtari sumus rōnez in die
 iudicij de oībus peccatis nostris coram an-

gels & sanctis dei: & tu rides: Quia propē
 Aug. Cur erubescis confiteri peccata tua:
 Peccator sum sicut & tu: homo sum sicut &
 tu: nihil a me alienum. Confitere ergo o hō
 peccator: homīni peccatori. Ille. Quando
 audio aliquem in confessione compatiō et
 quia possum errare sicut ille: & plus. Ex hoc
 permissus est Petrus cadere in peccatis vt
 compateretur alijs. Vade ergo ad confessi-
 onem nō detentus a verecūdia. De pe. dī.
 5. c. Consideret. Cantus sit penitēs: ne vere-
 cūdia ductus distat apud se pessione: vt
 diuersa velit diuersis sacerdotibus ma-
 nifestare. Quidā. n. vni celat: q alijs mani-
 festanda referuat: q est se laudare & ad hy-
 pocritim tendere & semper veritā carere: ad
 quā frustra putat peruenire. Ille.

Secundū dicit rē. Contingit. n. sepe
 q homo v vno & eodē peccō sepe cō-
 fessus fuit tā p. r. 30. annos: itē
 atq iterum cadit in eisdem. Cum autē ve-
 nit ipse confessionis: suadet ei demon. Cur
 inquit vis confiteri: Nonne scis: q ab illis
 non abstinebis: Io so q nō dimittes femi-
 nas. non vsuras. non odia. Et hoc impedi-
 mento plures non confitentur. Cōtra hoc
 tria remedia.

Prīmū est spīalis conuersatio.
 Scdm est corporalis exercitatio.
 Tertium est sensualis cohibitio.
 Prīmū rē. Nis abstinere a peccā ē post
 confessionem tuam: Inuenias bonam cō-
 paginam: quia est causa omniū bonorum.
 Unde ps. Cum sancto sanctus eris & cum
 peruerso rē: Prouer. 13. Qui cum sapientib⁹
 graditur sapiens erit: amicus stultorum sy-
 millis efficitur. Et. 28. q. 1. sepe malorū cō-
 sortia: etiam bonos corrumpunt. Sene. epī-
 stola. 9. Lane obsecro: ne cum homine malo
 loquaris. Et Aesculanus.

Fugili prauū & cū li bon conuersa.
 Deiquat non nisi mai cosa peruersa.
 Alexander magnus non caruit vicio so-
 lomie propter conuersationem pedagogi
 sui Leonidis nicoedis. Preterea Salo-
 mon propter malam societatem mulierum
 que eum ad adorandum idola indure-
 runt: deprauat⁹ pmez est cor eius. 3. Reg. 11.
 Et Petrus qdū fuit cum apostolis. fuit bo-
 nus. sed qm cū iudeis fuit: negauit christum.
 Unde

Unde omnis morbida multas corrumpit.
Sic vnus peruersus totam societatem: vt
patet de iuda. cum apostoli essent cum eo
murmurauerunt omnes de effusione vngue
ti. Qui. Morbida facta pecus totum cor
rumpit ouile. Unde medici dicunt qd pueri
cristas suscipiunt infectum aerem: et cristas
inficiuntur qd senes: qd sunt carne mollio
res. Ideo lentus aer in eis imprimitur. Sic
pueri lz boni sunt proniores ad malum in
scipiendum. Quia cera tenera facilius su
scipit formam sigilli: qd dura. Unde canen
dum est ne cum malis conuerfentur. Bie
ronij. ad Demetria. Semper in comstru
tio grandes feminas habeam. Quales eni
qsq est: talium consortio delectatur. Et p
uerbium. Ubi va ca la mala compagna: lu
no e laltro va per la mala via. Ad propo
situm. Teneas bonam societatem: si vis be
ne viuere post confessionem. ¶ Secunduz
dicitur 2c. Nihil est tam ad malum aliq
adducens: vt ociositas. Hiero. ad Deme.
Nihil est in sancto proposito deterio^r octio.
Unde rps. Mat. 20. Quid hic statis tota
die ociosi: Adm ociositas permanens in
paradiso: fuit seductus. Dauid occupatus
in armis fuit bonus: daz stetit ociosus pec
cauit. Sanson dum pugnavit cum philiste
is in dignitate sua stetit. octio marcidus: Ir
retitus e amore Dalide: que postea fuit ca
moris sue. Salomon dum fuit occupat⁹
in templo satis continens stetit: dum fuit
in ocio inclinavit femora multisumis mu
lieribus. Quid plura: Roma caput mun
di effecta est latronum spelunca propter
ociositatem ciuiz. Unde Aug. in p^o de Ci
uit. dei. c. 3. Cum Romani cepissent Cartha
ginem consiliam fecerant super hoc: vtruz
esset destruenda: ne plus in festa esset roma
nis. Sapientis Lato surrexit. d. Mihi vide
tur qd debeat destrui: qd aliter semper eri
mus in bellis. Scipio aphyricanus dixit qd
non: quia quadu erimus in exercitio: eri
mus victores: et per oppositum de malo in
petas. Quod factum est. Quia roma ad ni
bulum venit. Euerfa est ciuitas carthagine
sum. Romani ad lites veniunt adinuice.
Unde Salustius in Catilinario. Ex oratio
ne Catonis. Cuius verba Augu. 5. li. de Ci
uit. c. 12. Nolite existimare maiores nros

armis rempu. ex parua magna fecisse. Si
ita esset: multo pulcherrimam nos habere
mus. Quippe sociozum atqz concitium. p
terea equozum atqz armorum maior no
bis copia est: qd illis fuerit. Sed alia super
sunt. que viros illos magnos fecerant: que
nobis nulla sunt. Domi industria. sortis lu
stum imperium. animus in consulendo li
ber: nec delicto: nec libidini obnoxius. Pro
bis: nos habemus luxuriam. auariciam. pu
blice egestatem. priuatim opulentiam. Lau
damus diuitias: sequimur inertiam. Inter
bonos et malos nullum discrimen. omnia
virtutis premia ambitio possidet. Ille. O
quor mala ex ocio. Hieronymus. et de con
se. dist. 5. c. Nunq. Semper aliquid boni fa
cito vt diabolus te semper inueniat occu
patum. Et Pollerates li. 5. ponit de Octa
uiano imperatore: qd filias suas erudiri se
cit in arte terendi: vt octiam vitarent. Sic
homo non fit ociosus. ¶ Tertiam dicitur
2c. Quia debet cogitare finem suum: quia
cuius est. Gen. 3. c. Linus es et in cinerem re
uerteris. Ecclesiastes. 3. Vanita subiacent
vanitati. et omnia pergunt ad vnum locuz:
de terra facta sunt et in terram reuertuntur.
Unde Petrar. 3. Tristia. mor. c. 1.
Alono hor le riebez: vion li honoz.
Et le gemme. et li sceptri. et le corone.
Et le mitre et purpurei coloz:
Miser chi speme in cosa mortal pone
Ma ben che vi la pone se si troua
Alla fine inganato: a gran ragione.
Unde cogor clamare ad mortales. Ubi
philosophi: Aristoteles. Plato. Socrates.
Pythagoras. Democritus. Zeno. Empe
docles: Ubi sunt poete: Homerus. Virg
lius. Persius. Lucretius: Ubi oratores:
Gracius. Lilius. Demosthenes. Cicero.
Quintilianus: Ubi sunt medici: Mesue.
Rafis. Ippocras. Aescenna. Galien⁹: Ubi
sunt Astrologi: Ptolomeus. Alfarabius:
Ubi gloria Alexandri magni. Karoli ma
gni. Francisci duis Mediolani. Philippi
Roberti. Bartolomei Bergo: Omnes ad
terram tuerant. ¶ Tertiu impedimentuz
2c. Sicut enim homo naturaliter diligit fi
lium. In. 7. Pol. Generantis et genitu na
turaliter est amicitia. Ita naturaliter eu
pit ipsam fouere. Et hoc faciunt illicita visio

Dominica tertia

ras cōstituit et alia mala. Unde impeditur a confessione: quia timent ne cogantur a malis suis restituendis. Contra hoc tria sunt remedia.

Primum est filialis deceptio.

Secundum est ecclesiasticis ablectio.

Tertium est eternalis damnatio.

Primum est 16. Dimittant patres filios bona sua qui pro illis non darent obolam. Immo dicant. Pater noster: a. t est in paradiso sic non indiget. Extra de cele. missa: c. Cum Martine: In iustam facit martyri: qui orat pro martyre. Aut in inferno: sic et non eget. Aut in purgatorio. Sic ibi stet usquequo purgetur. Exemplum dicitur: q. quatuor habuit filios: in testamento legabat et unusquisque pro parte sua restitueret. Filius minimus dixit patri. ad sacra dei euangelia promitto erequi quod vultis.

Mortuo patre dixit. Si pater meus usuras fecit portet penas. Io me dabo ben tem po. Ideo dicitur Jere. 17. Maledictus homo q. confidit in homine. In. ps. 117. Bonum est sperare in domino: q. sperare in principibus. Ideo Dami. exemplum ponit. de quodam qui tres habuit amicos. Unum amabat plusq. se alium minus se. tertium sicut se. Die a domino citatus in curia. unde periculum mortis imminerebat. Ad primum amicum accessit rogans: ut cum eo iret: et ipsum iugaret. Respondit. Non possum: sed dabo tibi saccum ad te inuoluendum: Ad aliam. Respondit. Ekte associabo usq. ad mortem: si morieris. Ad tertiam que inuenit fidem.

Iste homo est peccator: qui tres habet amicos. Primus est mundus qui hominem in morte prestat saccum ut in illo inuoluatur. Secundus sunt parentes qui ipsum asportant ad sepulturam: et isto obliuioni tradunt. Tertius est ei ser bene: nec expectare a parentibus. **S**ecundum dicitur. 16. Tales sunt ab ecclesia preclisi: et carent ecclesiastica sepultura: ut patet Dist. 46. c. Nullus. Et extra de usuris. c. Quia. c. Quiaq. 11. c. Contra illos qui dicant. O pater habeo bullas. Non possunt absolui: nisi restituant. Et ubi debet poni tales: O sacrista domusq. mortuus est dominus. N. vis ipsum: Non certe: quia est usurarius. O sacrista sancti Domini. O sacrista sancti Francisci vultis

ipsum: Non. Ubi debet poni: Santa. Jere. 22. Sepultura asini sepelles. **T**ertium dicitur 16. Tales sunt in inferno damnati. La. ce. 16. Mortuus est diues et sepultus est 16. Exemplum usurarii qui super asinum positus portatus est sub furca ipso asino: nullo illam dirigente. In signum q. in furca inferni erat quo ad animam sepultus. Unde patet tertium. **Q**uartum dicitur 16. Licet ro. li. de sene. Nemo est enim tam sener qui se non putet annuere vivere. Hieronymus ad Seruntiaz. Nemo est enim tam fractis viribus et tam decrepitis etatibus: ut se non putet annuere posse superuivere. Et ita de anno in annum ad mortem vadunt: nec curant confiteri: sperant diu vivere: et confiteri. Contra hoc tria sunt remedia: ut sic homo consiteatur.

Primum est mortis dubietas.

Secundum est peccati grauitas.

Tertium est conuersationis difficultas.

Primum est 16. Tria sunt dubia de ipsa morte. Primo circa tempus. Secundo circa modum. Tertio circa locum. Primo circa tempus: q. scilicet quando sit mortuus. Ignorant iuuenes. pueri. senes. Ecclesiastes. 9. Nescit homo finem suum. Aug. Nil certius morte: nihil incertius hora mortis. Petrar. 5. triumpho temporis.

Qui la humana speranza et qui la goya

Quia miseri mortali alzan la testa

Et nullo sa quanto si vna o'mora

Quantum laborauerunt per mundo sperantes tibi recipere fructum sui laboris: qui tamen ante tempus perierant: quod sibi promiserant. Quanti habent bona: Quanti sudant pro mundo: tamen ante tempus tolluntur a presenti vita. Unde Pius pp. illustri manetho. d. Angustissima est hominis vita. et incerta. Nulle instant in omnes horas pericula: mille mortis facies. Est igitur de anima curandum: que post hanc vitam vitam habet vitam: qua vel tolet vel gaudet. Secundo quo ad locum: q. nullus scit: vtrum bene an male mori sit eam lesura. Nidm. namq. viros varis modis morientes. et magnam solacium reputare si inter angustias mortis. in domo propria. loco proprio. in brachijs parentum mortui essent. quod pluribus non est concessum. Aliqui sunt suspē

h m

fi in patibulis. Alij in mari submersi. Dum
me tibi exemplum aliorum: qz vt dicit ille
poeta. Felix quem faciunt aliena pericula
cautum. Ideo dubia est quo ad locum. 3.
quo ad modum: vtum bene an male. O
quot credunt bene mori: qui tamen mori
tur desperati. Ecclesiastici. 5. De propitiati
peccatorum: noli esse sine metu: neqz adij
ctas peccatum super peccatum. Aug. Imo
ne innocentium. Hac animaduersione per
ditur peccator. vt moriens obliuiscatur sui
qui dum viuere oblitus est dei. Secun
dum dicitur. 2c. Quanto plus homo differt
confiteri de animo in animum: plus conscien
tia grauatur et deum offendit. Extra de
confectadine. c. 11. Tanto inquit grauiora
sunt peccata: quanto diutius animam in
felicem detinent alligatam. Unde quanto
quis moratur in peccatis: tanto plus deus
offendit. Unde ponitur talis casus. Quis
peccat plus. an secularis. an religiosus: Re
spondet Tho. 2. 2. q. 16. ar. 1. Qd secularis
exceptis tribus casibus. Prio rdeuot. Seco
do scandal. Tertio ratione contemptus
qz perferat in peccis: qd non facit religio
sus. Unde peccatum non est sic graue.

Tertium 2c. Qui differunt conuersio
nem ponant se in periculo non posse conuer
ti et confiteri: in tempore suo. Ratio qz cue
ntre potest vt post diuturnam consuetudi
nem peccatorum: no amoneatur de facili
malus habitus. Vulgaris.

Non te condur mas al ponte extremo.

He molit a inganato el ben faremo.

Alitaz di 2c. Ut videmus ad oem
q. luy. Sicut. n. pntia ignis causat ca
lorem: et vni pntia sitim. ita pntia re
rum temporalium causat sitim amoris aeq
rendi. Unde Jo. 4. Qui biberit ex aqua
hac: sitiet iterum. Per quas vt Tho. d. 1. 2.
q. 35. ar. 2. Intelligentur delectatio reru tem
poralium. Desiderium aut istud tm crescit
in hoie: vt homo tradat seipsum obliuioni
et aliam suam. Non curat de paradiso et de alia
vita. Ca q ad plesionem regnat vera contri
tion: vera dispositio benefaciendi. Homo li
pedit a bonis habitus seculi: velut coru? ge
scens super cadauera. non curans reuerti
ad archam vite eterne. Contra hoc ipedi
mentis tria sunt remedia bona.

Primum est loci incongruitas.

Secunda est coloris inuinitas.

Tertia est finis calamitas.

Primum est 2c. Quia locus hui? mendi
no est noster: s; sumus hic peregrini. Inco
la ego sum in terra. ps. Pro benig? no pro
hoibus factus est locus iste. Aug. In valle
sumus miserie: in qua magis flendum est:
eo q minus flemus. Unde doctores moras
les assilulant eam quatuor. Primo hos
pit: quando viator ad hospitium appor
tat: tabernarius. et applaudit. ostendit ei
bona vultu: preparat ei cameram. ca i ma
ne recedere vlt. opz q subtiliter soluat. et
dimittat pagamentu. Ita mundus applau
dit nobis ea diuitijs. honoribus: sed in fi
ne vite. opz facere rationem ei misit losto.
Unde quida accedens ad sepulchrum dicit
radri. d. Veri no sufficebat tibi totus mu
dus. Hodie aut sepultura gressu pedu pter
tus es. Seco senio: Isa. 40. Ois caro se
nu: et ois glia ei? quasi flos agri. Sicut se
na nascit viride. et superueniente sole are
scit. et per salcem de terra euellit. et ab ala
libus comedit. Ita homo nascit de mulie
re vt senem de terra: habes vtriditatez in
necitate: sed panlatim senescit. et per salcem
moris de agro madi tollit. et vermo? cor
pus traditur ad comedendu. Tertio lu
do pileiz ala balla que hinc ide pscitur.
Ita vita nostra: e quista fortuna instabilis
Sefi. Ois fortune felicitas instabilis est.
Hodie pauper: crastina die diues. Hodie sa
nus: cras eger. Quarto rose: q cito are
scit. In mane pulchra: in sero mortificata.
Ideo Petrar. in. 5. Tria. Temporis.
Et quanto posso alim inaparechio.
Pensando al breue vtaer mio nelquale.
Sta mane era vn faciallo: et oz son vecchio.
Secm remedia 2c. Job. 13. Do nat? de
mollere breui viues tpe replee mulg mis
rijs. Sefi. Veni et onda tibi q male se hiet
te corp? Nac de capite. Nac de saucibus
qrit. Ille. O hie lfirmitates. o hie mis
hoi adsit in pnti selo. Tertia di 2c. Qz
de dulcedie pci: no remanet nisi remorsas
psie. Ro. 6. Que fructu habuistis tunc in
in illis in quibus nunc erabescitis.

Sec. 2. 5. heb. de. De ppatide plesionis.

b 2

Hebdomade tertie

Quanta au

diuimus facta in Capharnaui: fac et hic in patria tua. Luc. 4. Cum quadam vice Christus predicaret in nazareth accesserunt ad eum parentes et amici eius ac compatriotes: et dixerunt. Quanta audiuimus facta te, ac si dicat. Cum magis teneris tuis compatriotis quam alienigenis beneficia impendere que impedis. fac potius miracula in patria tua. Secundum expositionem Christo, super Mat. Christus, 3. habuit ciuitates. Prima fuit bethleem in qua natus. Secunda nazareth in qua conceptus et natus. Tertia Capharnaum in qua edificatus conuersatus: et plura miracula agebat. Unde dicit Iesus. Amen dico vobis: quod nemo propheta acceptus est in patria sua. Secundum Nicolaum de lyra: apud nazareth ubi erat conceptus et nutritus: ab eis singulariter erat respectus: iuxta illud Jo. 1. Qui eum non receperunt. Unde in ipsam non credebant: sed ei inuidebant: et despiciebant ipsum propter paupertatem parentum. Quia licet essent nobiles: tamen erant pauperes. Unde dicebant despectus Mat. 13. Nonne hic est faber filius Ioseph. Et Mat. 6. Nonne hic est faber: Et hoc pauca miracula faciebat: quod erant indigni. Nemo propheta acceptus te. Ac si dicat. Si miracula non facio apud vos: non est quod despiciam patriam meam: quam in meam honorauit. Aut quod sum impotens ad talia peragenda: sed quod estis indigni. Et hoc propter superbiam. Inuidiam. et incredulitatem vestram. Unde aliter facio: qui me honoramini plusquam vos. Nemo inquit propheta te. Et quod hoc sit verum: quod propheta magis honoretur apud extraneos quam in suis: ostendit Christus dupliciter exemplo. Primo Helise qui a iudeis erellebatur et contemnebatur. A gentibus autem honorabatur: ut patet. 2. Reg. 4. Cum multe alie vidue in iherusalem essent. tamen nulla fuit digna recipere Heliam apud Sareptam: Si dante, sicut mater gentilis vidua samaritana que eum suscepit honorifice in domo sua. Secundo exemplo helisei. qui multis leprosis in iudea existentibus nullas tamen ab eo mandatus est. nisi Naaman syrus. In exem

plum quod inter extraneos aliquando per miracula faciebat: propheta: qui inter domesticos. Repleti sunt omnes in sinagoga tua: quod. i. eis qui ponebat gentiles: quos iudei abhominabant. Elegerunt illius extra ciuitatem: tanquam dignum morte. ut illum interficerent. Ipse autem se suscipit: per meritum illorum ibat. Virtute diuinitatis sue de manibus eorum lapsus est. Et descendit capharnaum: ut impenderet alijs doctrinam sacram: quam illi de nazareth erant indigni. Applicata. De preparatione confessionis: hodie erit sermo. et de ea tria sunt videnda.

Primum dicitur preparationis.

Secundum dicitur conditionis.

Tertium dicitur completionis.

Primum dicitur et. Conclusio est pro

in. i. de generatione. Quod ad pa-

ca respicientes. de facili enunciant.

Exempli gratia. De illo qui non respicit ad

famam et honorem et gloriam proximorum sui. qui

non respicit ad scandalum quod sequi potest

de facili infamat. et trahit. vituperat ipsum: et

huiusmodi. Ad pauca et. Preterea de illo

qui homicidium facit: quia non respicit finem.

Ad pauca et. Iohannes dicebat ille poeta. Quale

quid agis prudenter agas et respice finem.

De quo sine pro. 2. pro. finis mouet agere

tem. In eodem. finis habet rationem optimam.

Et Auerois super. 2. Metaph. Qui destruit

finem destruit omne bonum. Unde legitur de

Socrate pro. cum. atthenis legeret. Una die

in platea clamare cepit. Qui vult emere sa-

pietatem veniat ad me. Quod declarauit hoc

modo. In omnibus que homo acturus est. sine

respiciat. Respice finem. Et rex claustris. super

fores palatii iussit poni. Respice finem. Bar-

bisonior autem eius hoc videns: cum regem iugulare

vellet. vidit hoc scriptum super portam. et

recordatus huius dicti: destitit. Ad pauca

respicientes: de facili enunciat. Quot la-

trocinia. Quot mala sunt: que non essent:

si finis respiceretur. Ad propositum. Peccator

qui vult perire peccata sua non attendens ad

periculum anime. quod sequi potest: cum sermone

confessionis sit utilissimum: quibus hodie non

habeat studium circa illam. unde hoc facit il-

lam grosso modo. Et potius dicenda est con-

fusio: quam confessio. Et parlamentum eodem: quam

confessio. Et postquam et mercato valit: quam

confessio. Qui vult ergo hodie dignum confiteri. et fru-

ctum

etum recipere et ea: necesse habz homo vt
ad illam se prepararet cum optimo modo.
Que preparatio est duplex.

Prima, di preparatio recordationis.

Secunda, di amaricationis.

Prima di re. De qua Isa. 36. 'Recogita
bo tibi omnes años meos re. Nota años
s. i. i. u. e. t. u. s. in qua tot verba ociosa: tot dis
solutiones. tot peccata. O iuvenes mei.

Recogitabo tibi omnes años. Non inmeri
to talis debet fieri preparatio. Quia homo
in temporalibus si habet facere computuz
alicuius negotij examinat libz. videt ma
tricala. aperit el gozual. Uidet dies. ponit
menses. numerat años. Et si nō sufficit di
es ponit nocte. oblationi tradit somnuz. z
cenam. Et si qñ ab vxore z filijs vocatur.

O pater andiamo a cena. O ego habeo
alud agere. Preterea si mulier habet ali
quid agere. numerat cā digitis. Si ergo est
tanto studio qñ videt tempoz. alia: quanto
magis in factis anime. debz meditari scā
sua. qñ sit in sacro confessionis: Recogita
bo. In huius figuraz dñs pñt peccatū ho
mici dñs. superbie. luxurie. volēs obtinere ve
niam prius examinauit pñciam suaz. volēs
deo cōfiteri mentali confessione. Dñs. i. in
mente mea deliberauit: vt exponit Cassio
doruz. Cōfitebor aduersus me. i. pñt me.

Non pñt deū: aut diabolū. sed aduersum
me: nemine inculpando: nisi seipsum. Seq
tur. Et ta remisisti iniquitatē pñi mei. Sed
heu: qñ qdam impmeditāt ad hanc acce
dunt: vt aialia ad pascua. Tales nō faci
unt pñssionem: sed pñssionez. O pñ nescio
qd dñs. Petatū vñs. O mēsephne: nungd
scio pñt tñr: Nūquid cōfessor aderat: Et
si pñssor nō examinat de pñcto in pñcto:
dicat eē hōsem grossum. Sed tales audiat
qñ dñs. i. in. 4. di. 19. Qñ pñt debet
pñt incipere pñssionem. z eam pñsequi. De
mū sacerdos ipsuz adinnare dñs: nec oī ver
bo ipsum examinare. sed hñ se prepare de
bet. Secūda dñctur re. Qñ euz lachrymis.

In amaritudine aie me. Et qñtum debet
at eē iste gemitus. oñdit prophā Jere. 7.
Luctū vñgenti fac tibi planetā amarū:
Mulier cum perdit primogenitum. dolet.

plangit. eo qñ amisit vñicum sñum. q erat
eius consolatio. Et qñto magis mente pec
cator miser debet flere. qñ per peccatum
amisit spñsum suum deum: Uide o citadī
no in scriptura Sen. 50. Egyptij fleuerant
mortem Jacob. 7. diebus. Et Deute. vñt.
Filij isrl fleuerant mortem Moysi. 40. dieb.
Adam fleuit. c. años Abel: in quibus cum
vxoze sua non habuit rem. Sen. 23. Abra
am post. c. años: Sarra mortuam fleuit.
Si isti flebant corpe: a mortua: quare non
magis flere debemus pñt nostrā: Quanto
plus miser peccator: qui deum perdidit:
Unde Ambro. in li. de pñia. Nihil est qñ tā
causa sñnt doloris sit: qñ si recorder qñ vñ
lapsus sit. Tbi nota sñm Petrum de pal. in
4. Qñ iste dolor debz habere duas pñes.

Primo debz eē sensibilis.
Secundo intellectualis.

Primo re. Ut agat pñiam de pñt suo.
scilicet a vigiliis re. Quatenim peccatus se
cit: equum est. vt pñiam agat. Orig. super
Leuit. Qñ galla peccauit: scilicet a corrigit:
Chrysost. super Mat. Quales precessit of
fensio: talis debet sequi satisfactio. Chia fa
ero el peccat o: beua laqua. Secundo in
tellectualis. vt sit male contentus de pñte
ritis. z potius mori qñ plus peccare: qñtum
in se est. Et tale propositum: vt dñt Tho.
in. 4. debet esse firmum. Et tantas possz eē:
qñ peccator absolueretur a culpa z a pena
suozum peccatozū. Qñ probatur triplici
medito. Primo anctē. Luc. 18. De publi
cano qui orans dñt. Deus propitius esto
mibi peccatori. Amen dico vobis: descen
dit hñc iustificatus in domum suam. Quid
vult dicere iustificatus: nisi qñ peccatozū
suozum meritis fuit absolutus: Secun
do figura. 2. R. 12. De dñ qui adulterium
z homicidium cōmisit. z nunqñ peccata sue
runt dimissa. nisi postqñ penituit dñs. Pee
cauit. Et statz affuit Nathan propheta di
cens. Et dominus transtulit peccatum tu
um a te. Et culpa z pena fuit ei dimissa. Et
de latrone. Mat. 26. hodie mecum re. Et
Magdalena. Luc. 7. Dimissa sunt ei re.

Tertio exemplo. In li. de. 7. donis. De
quadam meretrice qua a matre redar
gata est super peccato suo. O matres corri
pire filias vestras. Gladio matrem ingula
uit: z eam oculis sepeluit. Cūqñ ad predi
cationem inisset a deo compuncta est: vt

h 3

Hebdomade tertiæ

per medium caperet et celum ascendit. Ap-
paruit autem cuiusdam dicens ita esse com-
punctas in illa hora: ut omnia peccata sua
latarentur. Unde p[er] p[ri]m[us].

¶ Secundum dicitur r[ati]o. Cuius conditio
ne marina facienda est confessio. que
¶ In T[er]tio. 4. di. 17. est triplex. Alter
nihil valere penitenti ipsa confessio sacra-
mentalis.

¶ Prima. de electionis.

¶ Secunda. de sollicitudinis.

¶ Tertia. de modificationis.

¶ Prima dicitur r[ati]o. Ut peccator eligat
patrem spiritualem: qui in se duas habeat
conditiones. Primo scientiam. Secundo
bonam conscientiam. Primo scientiam co-
penitentem: ut sciat discernere inter lepram
et lepram. scilicet peccatum et peccatum. Vnde Aug.
De pe. di. 6. c. Cui ait. Qui vult p[er]ficeri pecca-
ta sua ut inueniat gratiam: querat sacer-
dotem scientem ligare et solvere: ne cu[m] cir-
ca se negligens extiterit negligatur ab eo: q[ui]
eum misericorditer monet et petit: ne am-
bo in foueam cadant. Idem in eadem di.
Caveat tader spiritualis: ne careat mune-
re scientie. Et di. 38. Ignorantia mater cu-
cto[rum] errorum: maxime in sacerdotibus
euitanda est. qui docendi officium in po-
pulo dei susceperant. Et r[ati]o in euangelio.
Si cec[us] ceco ducat[ur] p[re]fret: ambo in fove-
am cadunt. Omnia mala procedant ab
ignorantia. Unde Isaias conqueritur. plo-
rans captiuitatem iudaici populi. d. Pro-
pterea ductus est populus meus captiuus.
quia non habuit scientiam. Unde opus e[st].
ut pater spiritualis habeat intelligentiam.
Quia ut dicitur. 3. Metha. Ignorantis vin-
calam: non est soluere. Sed ben[edictus]: quia ho-
die vacant octo. et non litteris. Quidam ne-
gociationibus. Quidam alijs. ad au-
capand[um]. tenendo brachi e[st] sparaueri. cui
litteris deberent insudare. Facecia de dia-
cono qui erat ordinandus in sacerdotem:
ab ep[iscop]o interrogatus de sufficientia. Quot
sunt inquit sacramenta ecclesie? Respon-
dit. Tribus. Et ep[iscop]us. Quibus? Tris-
mus. baptis[m]us. et missa pro defunctis. Ta-
les autem maiorem gratiam in populo ha-
bent q[uam] homines probi. Quia de omnibus
absoluunt: et semper secum deferunt aucto-

ritatem papalem. Unde vniuersi absolutio-
nem faciunt super caput aliam super bur-
sam. d. Auctoritate qua confundo. Ego
absoluo te. q[uia] non debeo: Restituo te sacra-
mentis ecclesie: q[uia] non possum. In nomi-
ne patris r[ati]o. Da mihi carlinus. Tribue bo-
lendenam. O pater inquit mulieres:
quomodo bene confitetur. Tenet librum
apertum. Dat modicam penitentiam. O
sacultas secularium. Si sunt infirmi: que-
rant medicum bonum: qui eorum intelli-
gat infirmitates. Et quanto plus: patrem
et medicum spiritualem. Secunda con-
ditio: q[uia] habeat bonam conscientiam. scilicet
fit bone vite. et bone fame. Unde. i. q. i. Al-
lissimus computandus est: nisi p[re]cellat sci-
entia et sanctitate: qui est honore p[re]stanti-
or. Et philosophus li. 10. de p[ri]mo et morte.
Docentes alios: mentiri non debet. Et r[ati]o
Mat. 5. Sacerdotibus. Sic luceat lux ve-
stra: coras r[ati]o. Unde frater aut clericus sc[ilicet]
diligens seculari: debet p[ro]fici in ma-
re. Querendus est ergo sacerdos bone con-
scientie. E per che o pater Gabriel: Quia
corriget de peccatis suis peccatorem. per-
suadens ei periculum anime. Sed per op[er]-
positum non curabit de anima. Quia ha-
bet del compaignon: del brigente. E per
vno par de capon: faciet mille cruce. Un-
de et hoc: plures non restitunt male abla-
ta. Videmus expresse vsuras. falsos contra-
ctus. Alius tenet concubinam: alius non fi-
nit odia. et tamen in paschate communicat
se. O confessores. O patres spirituales. q[ui]
non cogit tales ad bene agendum. Si hoc
totum. Quia hec dona: hec munera mun-
di destruant. Et par de capon r[ati]o. ¶ Sec[un]-
da dicitur sollicitudinis. Quia homo de-
bet esse sollicitus in principio quadragesi-
me. Prover. 28. Iustus in principio accu-
sator e[st] sui. In p[ri]m[us]. scilicet quadragesime. Nō ime-
rito. Quia es sollicitus. o ciuis. o mercator
o artefane: in radendo omni sabbato bar-
bam: et capo polir. Et tu o mulier omni m[en]-
se faciendo bugatam. Et omni die lauar li-
pignate. Quare non plus de anima in con-
fessione: Et non asperat la septimana s[an]-
cta: ut plures agunt. cum memoria homi-
nis sit labilis. Reuertere ad confessionem
ter. quater. Ego nescio quid heri comedi.
multo

multo plus peccata que stant infra annuꝝ.
ideo sepe replica tuam confessiones. Quia
non est aliquid quod tñ debilitet vires de
monis: vt ipsa Aug. in se. Confessio est sa
lus animarum: dissipat vitiorum: restau
rat virtutum. Ille. Exemplum Thome
de canturia. Dum infirmaretur grauiter
apparuit ei demon vt ipsum tentaret. Et
quesiuit ab eo: qd plus odio haberet: Res
pondit. Thome demon. Vere confessiones.
Et ille. Quare hoc? Respondit. Quia om
nes labores meos amitto in ipsa: cum pec
cator cum deo suo reconciliatur. et pacifi
cet. Et de rebello. catiuo. proteruo. ad deum
suis reuertitur: et ab ipso gratanter suscipi
tur. O confessio gloriosa. O sancta res. An
de dubium queritur. An sit tanta vis
confessionis. vt quis non habens copiam
confessoris: possit layco confiteri? Respon
det Aug. De pe. di. 6. Tanta est vis confes
sionis qd si deest sacerdos confessor: confitea
tur proximo. Quod verbum fin Th. in. 4.
di. 17. non est precepti sed consilij. Qd lay
cus non habet clauis. Unde per psequens
confitendo layco: tenetur iterum sacerdoti
confiteri cum omnibus culpis. Est tamen
bonum et vtile layco confiteri in casu neces
sariis. quia in tali casu consequitur venia
peccatorum. Quod probatur dupli. me
do. Primo exemplo cuiusdam peregrini.
qui in mari existens. et mari turbato: con
fessus est peccatum suum cuidam suo socio
Et ex hoc mare pacatum est. quod fecit il
la confessio. Nota hic qd est valde pericu
losum nauigare cum blasphematoribus et q
sunt in mortali. Unde dicunt doctores: qd
ex peccato Inde Jo. 8. turbatum est mare.
Ad propositu. Si hoc fecit illa confessio. cum
tamen non esset sacramentum. o quid fa
ciat cum patre spirituali? Secundo simi
litudine. De patre nostro Dominico. qui
demonem conduxit per omnes officinas.
tandem in caplo. O Dominice quid facis?
Omnia hic amitto: die veneris. Si hoc
egit illa re. Tertia dicitur re. Quomo
do se fieri debet? Respondeo qd cum crube
scentia. Et ratio doctorum: Quia est mari
ma pars satisfactionis. De peni. distin. 6. c.
1. Quoniam verecundia magna est pena:
hic dignus venia: qui pro christo erubescit.

Et de peni. distin. l. c. Quem penitet. Erub
descencia in confessione peccatorum: mari
ma pars est satisfactionis. Exemplo patet.
In lib. de lapidibus legitur. Quidam fur
it in gallie partibus: qui filiam propriam
oppressit. et cum maxima verecundia venit
ad sanctum Vincentium. petens si vnq de
illo peccato veniam impetrare potuisset.
Respondit ei. Immo filii penitentia age
re velis. At ille. Omnia perficere volo. Un
de infuit et penitentiam septennem. At il
le. O pater credis me saluari? Ita certe.
Ieiuna tres dies in pane et aqua. At ille.
O pater: quomodo possum obtinere veni
am? Respondit sanctus. Die tñ tria pater
noster: quia pro certo peccatum dimissum
est. In illa hora vultum ploratum emisit. et
in terram proci dens exiit. Apparuit
ei in nocte sequenti et d. euolasse ad gan
dia sempiterna sine aliqua pena. Et hoc
totum propter illam verecundiam sanctas
Sed heu: quia plures accedunt sine hac
ad sacramentum hoc: como mat: quasi ri
dendo. Et vt hanc confusionem fugiant:
querant patrem aut sardam aut satuum.
aut indeuotum. aut locum secretum. Et
hoc mihi non potest placere audire confes
siones in cameris et locis secretis sed bene
publicis: ne penitens dicat verba derisoria
aut truphando. O quot res vane. Longue
ritur dominus. Jere. 8. Non est qui agat
penitentiam super peccato suo: dicens. qd
fecit: s. cum rubore. Sed dicit aliquis cuius
utilitatis est confessio que cu tanta diligen
tia debet fieri? R. qd multiplex. Pri
ma qd emetis securatio. Valet confessio ad
quandam metis securitate ex cognitione
venite accepte. O pater cu suz pfectus totu
sum letus. Si an marze ala pfecton. Secun
da utilitas e pene diminutio. Na sacerdos
ex vi clauis potest aliqd pene debite rela
rare: et no oem pena. Tertia utilitas e in
tercesso multiplicitate. Tenent namq sa
cerdotes orare p eis q sibi pferunt. Quar
ta e gfe augmentatio. Sepe. n. in pfectione
denota dñs augmentat graz collata in pri
tude. 5. e dei glificatio: qd cu qd sua petu i
spe venite pferet: tñ misericordem glificat.
Quare laudabile e vt q frequenter peccat:
no tñ semel in ano: sed sepe et pferantur.

Hebdomade tercie

Etiam dicitur. Triplex namq; de
 sectus committit potest: ne confessio
 sit perfecta: ut ponit Th. 4.º. dist. 17.
 Et per consequens nullius adiutorij spūal.
 C Primus dicitur malicie
 C Secundus dicitur circumstantie.
 C Tertius dicitur negligentie.
 C Primus dicitur. Cum peccator ex mali-
 cia et aliquo respectu ductus. peccatum su-
 um celat patri suo spiritali. Talis confessio
 est invalida. Aug. de pe. dist. 5. c. Consideret.
 Quam sit penitens ne verecundia ductus
 diuidat apud se confessionem: ut diuersa
 diuersis velis sacerdotibus manifestare. Sz
 anima cara dubium querit sibi. Utrūq; hō
 possit diuidere confessiōē suā: dicere vnā
 partem vni: alteram alteri: et quadāz eru-
 bescentia: Respondet Petrus de pa. inde
 in. 4. Quod loquimur duplir. Aut de mortali-
 bus: aut de venialibus. Si de mortalibus.
 Sic dico q; vni et non pluribus sunt de ne-
 cessitate dicenda. Aut de venialibus: quia
 venialia non habent cōmersionem: nec quo
 ad contritionem: nec quo ad absolutionem.
 Ideo absq; iudicio et preludio salutis po-
 test de hoc diuidari confessio: quāuis nō
 sit honestum: nisi fiat ex causa rationabil.
 Ad propositum ergo. confessio debet esse si-
 ne malicia. Et confessio: qui videt peccato-
 rem in tali statu: non debet acriter reprehē-
 dere: sed ipsū confortare: quia et ipse in ea
 cadere potest. Et hoc deus permisit Petrū
 cadere: ut alijs esset exemplum gratiosita-
 tis. Unde Bre. dist. 1. Considerandū q; idcir-
 co deus permisit ipsū cadere et negare xp̄m:
 ut in sua culpa disceret qualiter alijs mise-
 reri deberet. Ille. O patres agite gratiose.
 Exemplo illius qui dixit adultere. Uade et
 amplius noli etc. Quod fuit in exemplū cō-
 fessoribus pietatis. C Secundus defectus etc.
 Quando nō dicitur peccatū cum circūstā-
 tia. Ubi nota sū Bona. in. 4. dist. 17. q; duo
 sunt genera circumstantiarū. Prīmū est al-
 leuans peccatū. et hoc non est dicendum.
 Scdm est necessariū. Quia nō sufficit dice-
 re peccauit cū muliere: imo oportet exp̄mas
 utrū coniugata vel vīrgo. vel religiosa. vel
 sanguinea. et sic de alijs. Aliud est pecca-
 re cum mortali. aliud cū seculari. aliud cū
 soluta. Aliud est percutere clericum. aliud

laycum. Et sic de singulis. Unde Th. in ex-
 positione psalmoz. super illud ps. Confite-
 bor aduersus me etc. In verbo iniusticia:
 q; triplex est iniusticia. Prima p̄ra deus. q;
 est dicenda. Pater dico meā culpam: quia
 blasphemauit deum meū. sacramēta falsa ac-
 cepi. dilexi plus diuitias q̄ deum meū. nō
 celebranti festa. et h̄mōi. Facecia de Bergo
 mensi qui crucifixū veterem flebat. q; popu-
 lus nō amplius portabat encensā sicut añ:
 ppter nouū crucifixum. O crucifixe vetus
 coleo super te q̄ plurimū. Surrexit crucifi-
 xus nouus et abstulit pignatā cū flascōni-
 bus. Secūda iniusticia est p̄ra prīmā.
 Pater non honorauit parentes meos. Con-
 cupiuit rem prīmā. Urorem infamaui. Ap-
 plica de odij. de inuidijs. q; vnus aliam i-
 sequitur. de superbia que regnat. Et q; ter-
 ra illa tria habet. Primo est superbia. Se-
 cundo inuidia. Tertio paupertas. Pone-
 ro superbo. nihil pelus dici pōt. Tertia i-
 iusticia contra sc̄pm. Practica sup. 7. mor-
 talia. Primo de superbia. Preterea de q̄-
 q; sensibus. Preterea de 7. opibz miseri-
 cordie. Preterea de 7. p̄ceptis. Sz heu me:
 q; nesciant se consistere. sunt multi. sicut pec-
 cata grossa. et leuia dicunt. Quot doctores
 legum. quot domini in actu illo videntur a
 laltia vita: O imemores p̄prie salutis. O
 homines grossi. Sic de mulieribus: que se
 laudāt. Pater quotidie dico tria p̄ n̄ etc.
 Aut accusant viciās. Pater illa mea viciā
 ma tolto vna gallina etc. C Tertius defectus
 etc. Quia nō faciunt p̄niam eis iniunctā a
 p̄fessoribz. Cōtra Deū. 17. Qui nō obedie-
 rit sacerdotis imperio: morte moriā. Et pe-
 nitentia que nō sit hic: fiet in alia vita acer-
 bior: imo acerbissima. Exemplum legitur
 in libro de apibus. Tpe Innocentijs pape
 quidam ribaldus marinus ad pontificem
 accessit. pro absolutione sui facinorosi. Non
 valens facere penitentiam: tandem ei iū-
 xit ut diceret omni die tantum: quando tor-
 mitas t̄ret eū signo crucis. Mortuus et non
 viues. Considerans hoc: cepit flere. O me-
 se h̄ne: melius est hic plangere q̄ in alia vi-
 ta. Unde condignam egit p̄niam sup pec-
 catis suis: et saluatus est.

C Tertia. 3. hebdomade. De necessitate p̄fess.
 Si peccauerit

I peccaue

rit in te frater tuus: va
de et corripe eum iter
te et ipsam solū. Mat.
18. Veritas incar
nata: hodie nobis dat
quattuor salutifera documenta salutis no
stre quā plurimum necessaria. Prīmū de
fraterna correctione: cum dicit. Si peccaue
rit in te frater tuus: id est te solo sciēte: vl
in te. i. contra te iniurias interrogādo. Tade
et corripe eum inter te et ipsam solū. Scdm
Lhr. et Tho. super Mat. Aut peccatum
priori est publicum: aut occultum. Si pu
blice: publice est arguendum. Unde el nostro
roman apostolo. i. ad Th. 5. Peccantē co
ram omnibus argue: vt ceteri timorem ha
beant. Aut est secretum: tunc locum habz
correctō fraterna: que est actus charitatī.
que debet fieri in loco secreto. Corripe eū
inter te et ipsam solam. Non immerito. quia
super omnia bona est fama in populo. Ju
ta illud. Melius est nomen bonum q̄ di
uitie multe. Ideo secrete peccatum prior
mi corrigendū est. ne si reprehendatur in
publico efficiatur inuerecundus. et per con
sequens lesa fama sua a peccato nō se cor
rigat. Unde dicitur. Si peccauerit rē. Se
cundum documentum est de prelatoz di
gnitate. Cum subdit. Amē dico vobis. que
cumq; alligaueritis super terram erunt li.
et in celo. quia. i. potest celum aperire sacer
dos peccatorū penitenti. Mat. 16. Tibi da
bo clauēs regni celozum. Et Jo. 20. Accipi
te spiritum sanctum: quozum remi. petā re
mittuntur eis: et quoz retinueritis retenta
sunt. Tertium documentū de orationis
utilitate: Cum dicit. Dico vobis: qz si duo
ex vobis consenserint. i. in animo offensaz
sibi inuicem remittēdo. De omni re quā pe
tierit fiet illis a patre meo. Quia oratio nō
est accepta coram deo: si teneatur cōtra fra
trem odium in animo. Unde subditur. Ubi
duo vel tres fuerint congre. in noīe meo. i. i
charitate vnit. in medio eozum sum: sic ac
quiescendo bone voluntati eozum et peti
tioni. Nota in verbo. In medio eozum sū.
Scdm phm. 2. et b. Virtus in medio p̄
lit. In eodem. Medum in omnibus ē lan

dabile. Poeta. Medum tenere bti. Xpo
in omnibus tenuit medum. Nam in nati
uitate stetit in medio duozum aialiam. In
morte stetit in medio duozum latronū. Post
re frectōes stetit in medio discipulop. Luc.
vi. Stetit iesus in medio discipulorum suo
rum. Per hoc nos instruit: qz in oibus ope
ribus nostris: debemus tenere medū et su
gere extrema. Aliter enim ipsa opera nō es
sent virtuosā: qz omnes virtutes sunt i me
dio. Virtus in medio cōsistit. Quartaz
qz iniurias sp dimittere debemus. Accedēs
petrus ad xpm dixit. Domine quoties pec
cabit in me frater me? Dmtrā et vsq sep
ties: Respondit iesus. Non solū septies: s;
vsq septuagies septies. i. totiens quoties.
Ponitur numerus determinatus p inde
terminato. Hier. Septuagies septies. i. qua
dringētis nonaginta vicibus. Sene. Si ma
gnanimus fueris. nūq̄ reputabis tibi iniu
riā fieri. Applica. De necessitate p̄fessionis
erit fmo. De q̄ duo sunt vidēda mysteria.
Prīmū dicitur necessitate.
Secundum dicitur temporalitatis.
Circa p̄mā. Querit dubiū. Utz hoi
sit necia vocal p̄fessio ad salutē: Ad
qd duplex fuit opio. Una dicit qz si
Que pbat intētū suū. triplici medio. Que
positio fuit grecoz. et quozdā hereticoz.
Prīmū est tale. Si necessariū esset hoi p̄
teri sacerdoti: hoc nō esset nisi ad taxandū
sibi p̄niam de petis. S; hō p̄d sufficēti sibi
p̄niam taxare. Igit vocalis cōf. rē. Se
cundū est tale. Nullus tenet manifestare i
honestā corporis sui: multominus honestā
ale q̄ sunt peccata. ff. de p̄d. ob turpē cām
lib. 2. Et. L. de iure iurādo. l. i. r. 2. vbi dī.
Nō d; aliq̄ allegare turpitudinē suā. Igit
rē. Tertiū est tale. Cōfessio est necia ad
remissōez culpe. S; aliq̄bas petm̄ remissū
est sine hoc qz p̄fessi legant: vt pz de Petro.
Paalo. de tēphensa in adulterio. de Mag
dalena: et plibus aliq̄: a qbus r̄pē nullā ex
egit p̄fessionem: et tñ peccata remisit: vt da
ret intelligi peccata esse dimittēda sine con
fessione. Igitur confessio vocalis rē.
Secda opio dicit qz sic Jacobi. 5. Cōfite
mini alterutrā petā v̄ra Ad quā difficulta
tem Theologi i. 4. dī. 17. et oēs Canoniste
rñdent qz cōfessio vocalis necessaria est hō

Hebdomade tertie

mini ad salutem. Quod probatur triplici
ratione.

¶ Primo ratione preceptionis.

¶ Secundo ratione auctoritatis.

Tertio ratione exemplaritate,

¶ Primo dicitur 2^a. Et quintupliciter lege preceptum est. Primo legis naturalis. Una est maxima Theologorum. q^d homo compositus est ex corpore & anima. Et parte corporis est multum labilis ad peccandum. 1^a Jo. 3. Si dixerimus q^d peccatum nō habemus: ipsi nos seducimus & veritas in nobis non est. Et. xij. q. i. c. Disetas ad malū pñest ab adolescentia sua. Ita fragilis: vt dicitur Th. 1. in. 4. di. xij. q^d homo diu non potest esse sine venial. Ad propostū. Rō natural^r dicitur. vt post peccatū sit male cōtētus se recognoscendo & veniā petēdo. hęc ante recognitiō: dicunt doctores: hęc est cōfessio mentalis. quā faciebāt antiqui post peccatū. Et q^d deus ante incarnationē erat spūs. Jo. 3. Deus spūs est. Ideo erat cōtētus mentali cōfessione: nec pñis exlegebat. Sed postq^d factus est homo: cōfessionē oris a nobis exigit. Et q^d pñens nō est corporaliter nobiscum: vult vt eam faciamus suo vltorio. s. sacerdoti. De quo Mar. 8. Vnde ostēde te sacerdoti. s. confessori. Que confessio fuit figurata in terrestri padiso. Gen. 3. q^d dictum fuit Adam vbi es? q. di. Lōfiteri reatū tuū. Super quo Augu. Adam vbi es: Verba sunt increpantis & ad cōfessionem cogentis: non ignorantis. Ille. Vnde constat: q^d loquitur de confessione vocali & mentali: fienda ipsi deo. Primo vocali. Quia tunc deus nō homo vocaliter locutur: batur ipse dñs. Abies: Vnde ab illo loco: fuit data confessio. Secūdo mentali: vt in seipso adam edē male cōtētus. Et hoc dicit Th. 4. di. 17. q^d confessio est de iure naturali. Et Scotus in. 4. eadem di. q. vnica. q^d cōfessio est de iure diuino. Et hoc papa nō pōt dispensare super bac. Et Lano. Errat ap. 2. r. e. c. Omnis vtiusq^{ue} q^d confessio ē v^t iure positiuo. Vnde Th. q^{uo}libet. 4. q. 1. hoc mirabile dicit. Indubitanter tenēdū ē: q^d confessio est de iure diuino. Et semper hoies tenebant ad eam post casum in peccato mortali in voto: sed non in effectū. Q^{uo}

nonda erant instituti confessores: nisi post passionem xpi. qui haberent absoluedi auctoritatem. Jile. Unde patet p̄ba ler. Secundo de precepto legis moysayalis. que in sacrificijs et oblationibus animalia figurabat confessionem. In Leni. 4. r. 3. c. dicitur. q̄ per cultus lepra debebat se sacerdoti presentare. r ille modi lepre considerabat. Si videbat lepram incurabilem: imandū indicabat: et a ceteris separandū. Si autē videbat habilem correctione. mādū indicabat: et liberā dimittebat. hoc p̄prium h̄y agere sacerdos i lege non a sp̄sualiter: t̄ra peccatorum. Qui si videt peccatores: nō cōtinent. ipsam erpelit. Sed si videret absoluit. Unde et hoc aliq̄ et hebrei benē p̄tis asserunt: q̄ dum reperiunt sacerdotem de lenifico genere. quod tamē difficile est discernere. peccata sua et vocaliter confitentur: sicut et nos ante mortem. Tercio et precepto legis prophetae. Prouer. 28. Qui abscondit scelera sua nō dirigetur: qui autē confessus fuerit inueniet gratiam. Et Isa. 23. Sume cytharam. i. cōfessionis inge deus: frequenta cantum meritis tradita oblationi. Quarto legis euangelicalis. Scribitur Luc. 17. de decem leprosis: a r̄po mundati. Qui clamabant. Jesu fili dauid r̄. Quibus dicit. Ite ostēdite vos sacerdotibus. Eundo autem mandati sunt. Ad immundum q̄ lepra peccatū mundat ostendendo se sacerdoti: in cōfessione. Preterea. Luc. 3. d̄f q̄ qui baptizabatur a Joāne: cōfitebant̄ i peccata sua: vt dicit T̄h. in. 4. d̄f. i. Baptismus Joānis nō erat sacm̄ ecclesie. per p̄ns neq̄ purgatiōis peccatorū. erat tñ dispositiū ad p̄niam: vt etiā patet De conf. d̄f. 4. c. Aliud. quanto magis tenetur nō xp̄iani ad verum sacm̄ confessionis: Quā promulgauit Iacobus apostolus: vt patet Iaco. 5. d̄f. Confitemini alterutrum peccata vestra. i. habentib⁹ clauis ecclesie. Quibus r̄po dedit auctoritas absoluedi. in persona omnīū Jo. penult. Quozum remissionis peccata: remittuntur eis: r̄ quozum retinueritis retenta sunt. Q̄ dignitas sacerdotum confessorum. Quid tot de precepto legis canonice. De pe. d̄f. i. c. Serpens. Venialis est culpa. i. digna venia: quam sequitur confessio delictorum.

In eadem

In eadem dicitur. Non meruit iustificari qui peccata sua noluit confiteri. Sed querit an ma cara. Anum virgo et apostoli piteretur. Confessio peccatum presupponit. In maria non fuit peccatum. ergo nec confessio. Respondet Ricar. in. 4. dist. 4. ar. 3. Et Albertus sup. Adus est. Quod apostoli et Joannes bap. confitebantur licet non le gamas vbi aut. quando. De maria autem: dicit q. Joanni euangeliste confitebatur ex humilitate: a quo omnia ecclesie sacramenta accepit. Qui dicebat. O mi Joannes: non sum digna tanto filio. Non sum digna vocari mater dei: quia non recognosco filij mei beneficia: licet recognosceret. Unde patet. prima rō principalis. Secundo ratione 2. Extra de pe. et re. c. Omnis. Vis virtutis serus postq. ad annos discretionis pervenerit: omnia peccata sua tenetur ppro sa- cerdoti confiteri. Ille. In quibus verbis. quattuor ponuntur difficultates. Prima est. Qui dicuntur anni discretionis. Circa hoc. quattuor sunt opiniones. Una est Ricar. in. 4. et Scott in. 4. q. annus discretio- nis dicitur. cum quis ē doli capax: et cognoscit peccatum. Cuius signum est: quando dat interroganti ordinatas responsiones. Et in hoc tempore tenetur confiteri. Opinio est aliorum: q. annus discretionis intel- ligitur in muliere: anno. xij. In viro. 14. In quo tempore obligatur ad confessionem et comunione. Quod vere servatur hodie- nis temporibus. Tertia opinio est quo- rādam: q. annus discretionis intelligitur annus octauis. Que opinio vera non vi- detur. Ratio: quia ut in pluribus in anno octavo puer nondum habet usum rationis: ut experientia patet. Et quāvis dicatur de puero. 5. annorum. De quo Grego. in. 4. dicit. dicit ad gehennam esse condemnatum propter peccatum blasphemie. Rūdeo q. in il- lo fuit acceleratus usus rationis preter co- manez usum. quem si non habuisset: non fu-isset sibi imputatum in peccatum. Si ergo iste usus rationis habuit preter usum com- munem in quinquennio unde peccare po- tuit. non sequitur q. omnes alij habeant. Quia ut dicitur extra de regu. iur. in. 6. Ea que a iure cōi eroritant non sunt in conse-

quentiam trahenda. Et philosophus. Una strudo non facit ver. Quarta opinio. que verior videtur. et est Tho. in. 4. q. pueri circa undecimum vel. xij. annum: si appa- rent signa in eis deuotionis: ita scilicet q. sciant discernere panem materiam et sa- cramentalem possunt communicare: quia presumitur habere usum rationis. Se- cunda difficultas. Quis dicitur ppro sa- cerdos: Ad quod respondet Alex. 4. par. summe. q. cc. 72. Proprius sacerdos dicitur tribus modis. Primo proprie. Et iste est sacerdos parochialis: qui sacramenta ministrat. et cui commissā est cura spiri- tualis parochianorum. Secundo dicitur pro- prius 2. iste est episcopus: prelatus ordi- narius. Tercio communissime: ut peniten- tiarj pape. Et illi quibus a papa concessus est priuilegium audiendi confessiones: ut predicatorum et minorum. Sicut patet p. decretales. De confessionibus audiendis.

Tertia difficultas. 2. Ut sine peccō exi- stens obligetur ad confessionem: Petrus de Tarantasio in dist. 17. dicit q. sic. Et hoc est propter preceptum ecclesie: de con- fitendo semel in anno. Sed dicit. Cum nō habeam nisi venialia que multis modis re- mittuntur. quid debeo piteri? Respondeo q. non ex vi sacramenti obligatur. sed ex instituto ecclesie. Sed pono casum. An exi- stens sine veniali teneatur ad hoc prece- ptum? Respondeo q. sic. quia ecclesia sic p- cepit. Et peccator confiteri debet se pecca- torem esse in potentia. non in acta. Quarta difficultas. 2. Ut q. absolut possit sine penitentia. Aideretur q. sic. Quia christus: adulteram absoluit. sine penitentia. Vnde inquit. et amplius 2. Respondeo q. nemo potest absolut sine ea: q. est signum confes- sionis. Ad argumētū christi. Respondeo q. maiorem dedit q. dari possit dicens. Na- de et amplius noli peccare. qui etiam con- tritionem infudit. Tercio probatur ex- emplo confessionem esse necessariam. Ex- emplum mulieris. Filia cuiusdam magni principis visitans curiam. cum esset virgo et deuotissima: consuluit papam. utrum religionem intraret. Qui attendens eius sanctitatem. consuluit quod non: sed in

Hebdomade tertie

fuo nata permaneret. Et cum inleceisset oculos in quendam seruum eius, corrupta est ab eo: a quo et prolem habuit. Unde religionem intravit: et tamen hoc peccatum confiteri erubuit: multum pro peccato se affligens ac macerans. Cum autem moreretur: et sancta crederetur: ab abbatisa adinrata est. quod eam certificaret de merito suo. Apparuit horribilis post mortem: dicens se damnatum. eo quod illud peccatum quod commiserat non fuit confessum. Aliud exemplum de domino quodam, qui debebat confessionem. Apparuit in forma porci filius in camera. O filii inquitens, duplici de causa sum damnatus. Primo ratione libidinis. et ideo sic in hac forma vobis appareo: quod sui portus. Secundo quod rursus confessionem: ideo sum damnatus. Ad argumenta. Ad primum respondet Ric. in. 4. di. 17. Quod ille qui est nimis familiaris vni parti: iudex non debet esse in illa causa. Extra de officio et potestate iudicis. d. 60. Familiaritatis affectio: veritatem impedire solet. Et. L. ne quis in propria causa. l. i. Nemo debet esse iudex in propria causa. Nimis enim est homo familiaris carni sue. Unde non faceret sibi conscientiam de peccatis magnis: et suo modo. Ideo debet ire ad alium. Ad secundum respondet Boe. p. ii. prosa. 4. de Con. Et. ff. de pactis. l. Tres fratres. Si opera medicand et peccata: opus est ut vultus detegas. Ad tertiam respondet Aler. vbi supra. Quod etsi non legatur confessio predicatorum. potuit tamen fieri et factum est. Plura enim sunt a christo facta que non sunt scripta. Unde patet necessitas confessionis vocalis. Si videmus plures steriles per. r. 2. 20. annos sine confessione. Quis super hoc dispensavit? Respondet quod diabolus. Nisi videretur? Quare concubinarum non confitentur? Dicitur quod propter luxuriam. et auarus propter auaritiam. gulosus propter gullam. Igitur cum istis dispensat demon. Cum auarus demon auaricie. cum luxuriosus demon luxurie. Unde patet primum.

Secundum principale. Quo tempore facienda est ista confessio? An statim postquam homo peccauit: aut differre debet usque ad tempus. 40. si infra annum non facit: Ad hoc loqui possumus duplici

ter. Aut quoad propriam interius. Aut quoad verbum exterius. Si primo modo: dicunt doctores quod tenetur proponere confiteri quando occurrit memoria de peccato. Et tenetur quis esse male contentus: quotiens occurrit ei memoria peccati. Sed si loquimur de confessione actuali: circa hoc est triplex opinio doctorum. Prima. et. ca nonislarum. Innocentius super. c. Omnis. de pe. 2. re. Et Alrehid facouns super. c. Ille rex. de pe. di. 3. dicant quod omnis qui cecidit in mortale. scilicet tenetur confiteri et de brio necessitatis. Et ratio horum est. Quilibet tenetur vitare periculum anime. Sed differre confessionem est in mortali: est in periculo anime. et non vitatur periculum: quod potest enenire. Lucanus in primo. Tolle moras: si nocuit differre paratis. Igitur. et. Secunda est opinio theologorum. ut Tho. in. 4. di. 17. Et in quolibet in quadam questione. Et Ric. in. 4. Quod peccator non statim tenetur confiteri: nisi in quatuor casibus. Primus cum quis vult se commanicare. vel missam celebrare. vel ministrare aliquod sacramentum. In hoc casu: non sufficit quod sit contritus: sed etiam quod sit confessus. Secundus cum quis habet facere longum iter: et probabiliter dubitat quod pro illo anno: amplius non occurret illi copia confessoris. In hoc obligatur. Quod ut dicitur De conse. di. 5. Baptizare. Tunc periculum imminet auferenda est mora. In dabis enim tutior via est eligenda: ut habetur Extra de homicidio. c. Ad audientiam. Tertius casus est: quando per facere aliquod de quod imminet sibi periculum mortis: quod per illo tempore sit sanus. ut transire mare. vel longam viam facere. Aut dum patitur grauem infirmitatem. Unde Aug. De pe. di. 7. c. Nemo. Tene certum et dimittit incertum. Quartus casus cum quis est illius opinionis. quod teneat statim confiteri: et sic sibi format conscientiam: tunc peccat mortaliter: si non facit. Unde. 2. d. q. i. c. Ex his. Quod quod est contra conscientiam. edificat ad gehennam. Contra scrupulosos: est hec sententia. Tertia opinio est aliorum quod dicit de religioso et layco. De religioso autem cum tota tempore vite sue: sit sibi tempore penitus: contra conscientiam sacerdotis idonei. si peccauit mortaliter: teneat sine mora confiteri: sed hanc opinionem. Laycos non rationabiliter potest expectare tempore

etare tempus. 4o. quod est tps penitentie. Unde cu illis tps sit magis opportunus eis ad satisfaciendū & confitendū: si expectet illud: rōnabiliter est iudicare q nō peccent: dūmodo pponant firmiter tūc pferri. Sed tutior via est: q melius est confiteri mortali cōmisso: nec tardare. Et hoc est quadruplici rōne. fm doctores. Primo rōne incertitudinis. Secūdo aggrauationis. Tercio elongationis. Quarto utilitatis. Primo ratiōe rē. Quia homo est incertus: quo tēpore debeat viuere. mori pōt sine loquela: pericula qplurima ei euenire possunt. In certis quoad loca. quoad tps. quoad modum. Eccl's. 9. Nescit homo finē suam. De trarca. 5o. Triu. temporis.

Quia humana speranza quia gora.

Qui miseri mortali aljan la testa.

Et missan sa quanto si vna o mola.

Idco dicit pmissit sibi longam vitam dicta est ei. Luc. xij. c. Stulte hac nocte anima tuam reperent a te. Contra eos qui dicunt. O pater tēpus veniet: qm pccm meū confitebor. Contra Eccl's. 5. Ne tardes conuerit ad dñm: & ne differas de die in diem.

Secundo rōe rē. Quāto plus differt cōfiteri: tanto accumulatur peccatū peccato: et per consequēs: penā pene. Tu sep cargo o peccator: el fasso sopra le spale. Extra de cōsuetudine. c. finali. Tanto grauiora sūt peccata: qto diutius infelicem aiam detinent alligatā. Et Greg. Peccatū quod per penitentiā non diluitur: mor suo pondere ad aliud trahit. Tercio ratiōe rē. Quanto plus moratur in peccatis tanto magis deū offendit & elongatur: per cōsequens difficilior erit cōuersio: iuxta illud. Qui nō es hodie. eras minus aptus crīs. Et Quidius.

Principijs obsta: sero medicina paratur. Tam mala per longas conualuere moras. Sed non est verisimile: q ille q se elōgauit p plures menses. annos. & dies: de facili possit redire in puncto & hora. Quarto rōne rē. Et frequentē pessione. peccator confitetur tres utilitates. Prima dicit peccati cōgnitio. Sacerdos tenetur instruere peccatorem confitē. & ei ostendere qm potest: qualitatē peccatorū: quando. scilicet mortale & veniale peccatū. & ei aperire portas & penes quas incurrat per peccatū suū: et cō

sequenti cognoscit peccatum. Scda dicitur mentis securatio. Quia ex frequentē confessione homo gaudet. letatur. O pater: quando domū reuertor. totus letus redeo. Tūne re in mortali est pena maxima. Mag. Iussu sū domine: & vere sic est: ut sua sit pena: ois inordinatus affectus. Confessio hominem letū reddit. In. 9. et hī. Virtuosoz: beatissima est vita. Ideo David. In voce exultatiōis & pessionis: sonus rē. Tertia dicit pccōrū euitatio. Propter frequentē pessiones homo vitat peccata. quia ex illa demon vires suas amittit. Exemplū in lib. de. 7. donis. Cum quedā mulier de paupertate sua plurimū desperaret. demon apparuit pmissit multa. si tamen tria faceret. Primum ut viros ecclesiasticos peccare faceret. O malū rē. Secundū ut in ecclesia hora officiorum garreret. & alios perturbaret. Tercius ut nō confiteretur: quia hoc mihi sūme displicet. Respondit. Non faciam. Ecce secundus sermo rē.

Scia. 4. tertie hebdomade. De pccō.

Cesserūt ad

iesum ab hierosolimis scribe & pharisei dī. Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones senioz: Nō. n. lauant manus est panē manducant. Mat. 15. c. TScōm Lpīso. pharisei erant in tribus defectibus. Primo erant superstitiosi: q lauabant manus. credētes q mandiciā exterior: faceret mandiciā interiorē. Ande Tho. 3. par. q. 38. ar. 1. Baptisinata phariseozum erant vana: ordinata tñi ad mundiciā carnis. Quā opinionē habuere antiq: quā sequuntē saraceni. Quod absurdū est. Qz lotio manuum facit ad quandam honestatē & corpale mundiciā: nō tñ ex de necesitate 2o. erat auari: q inducebant filios ad vandū bona pentū in tēplo: imo ut domos tēpdarent. Qd erat ptra liberalitatē. 3o. erat impij: q pentes pzinabāt talibus bonis tpalib: & sic fame moriebant. Cōtra hos defectus: xps vnica rñione pcludit. d. Quare & vos transgredimī mādatū dei p traditionē yfām: Qui. s. pñadētis sūjs: ut

Hebdomade tertiæ

omnes parentum deprecantur: et eos inbo-
nozet. Eam tamen sit contra illud. Eto. 20.
Dono: a patrem tuam et matrem. Unde apo-
stolus. Non sunt facienda mala ut veniat
bona. Extra de simonia. c. 1. Ad apostolicam.
Sub preterit pietatis: non est pietas co-
mittenda. Hypocrite bene prophetavit de
vobis Isaias d. Populus huius labitur. In
tota scriptura nullum peccatum inuenies ita a
christo redargutum: sicut peccatum hypo-
citarum. Sabadel mundum decipiunt: qui
vult decipere christi non loquana non est ami-
co. Deinde his dictis: vertit se ad turbam. d.
Non quod intrat in cor. i. cibis corporalibus.
Contaminat hominem. s. spiritualiter: nisi in-
tum per telectiones male afficitur ad ei-
dum. Sed quod procedit ex ore. i. verba que
sunt interioris malicie significat: hoc co-
inquinat hominem. Dixerunt et apostoli.
Magister scis: quia pharisei audito hoc bo-
bo scandalizati sunt. Respondit iesus. Si
nisi illos: quia ceci sunt et duces cecorum.
Omnes plantatio quam non plantauit pater
meus etc. Non lotis manibus man. non coin-
quinat hominem. Applica. De peccato erit
hodie sermo. De quo. 3. contempnabimur.

Primum dicitur opinionis.

Secundum dicitur declarationis.

Tertium dicitur confirmationis.

Primum dicitur etc. Querit dubium
p a Theo. Velle quia ab hac pie: om-
nia supplicia: omnia tormenta: omnia
infortunia: omnia patibula. omni disgratie. che
may possit cader al homo. Ab alia parte:
vnu mltum peccatu mortale. Quale ma-
lum plus est eligibile. An mortale ut erit
omnia mala sapradicta: an oia mala: Cir-
ca hoc due sunt opinionones. Una quorunda
est: quod homo magis debet scire aliquod
mortale: quam incurrere tot mala. Quod pro-
bant tripliciter. Primo ratione. Secundo
auctoritate. Tertio exemplo. Primo rone.
Quia homo potest reparare peccatum per piri-
tionez. peccare peccata sua: et deo accepta la-
bona voluta. Eze. 18. Cu averterit se ipse ab
spietate sua: ipse aiaz suauificabit. Et de
de seipso. Dixi editebor aduersus me intus.
mea: et tu remissisti iniqui. p. m. Et. 2. R. xij.
Quando Natdam reprehendit eu de peccato
dicit. Peccasti. Et statim iudicasti. Et dñs

transiit a te petri tui. Vnlgarls poetæ:
Non e peccato de si tanto grane.

The del intrar a te signor idio.

Edq se pente non pron a le chiane.

Secunda opinio dicit oppositu. q meli-
e mori: quam peccare. In. 3. etbi. Mellus e mo-
ri: quam facere. ptra bonu virtutis. Et Dani. 13.
Mellus est incidere in manus hominu: quam
peccare in conspectu domini. Et Aug. 32.
q. 5. c. Ita ne. Potius debet quis mala qst-
bet tolerare: quam peccato pntire. Et Vnlgar-
ris. Ora may ch foran son: Jesu per au ser-
uire etc. Et de Monica madre Augustini q
potius volebat illum mori: quam remaneret in
sua perfidia et infidelitate. Quas aut sit
vera opinio. veniamus ad fm mysteriu.

Secundum dicitur etc. Conclusio est

Th. in quolibet. x. In. 4. sen. vif.

15. In. 22. q. c. x. ar. 3. Alex. de ales 1

2. parte su. Archiepi in. 4. parte su. T. 1. 14.

c. 6. Et. 1. par. T. 1. 6. q. magis homo debet su-

stinere omnia mala: quam peccatu comittere.

Que conclusio probatur quinquaplici rone.

Primo ratione priuationis.

Secundo ratione infatuationis.

Tertio ratione seruitutis.

Quarto ratione odiationis.

Quinto ratione assimilationis.

Primo ratione etc. Quia nos puat vita

beata. Vbi nota Th. 1. 2. q. 79. a. 2. Et. 3. co-

tra gent. c. 4. q. malus est priuatio boni.

Exempli gratia. Tenebra est priuatio luminis.

Infirmitas est priuatio sanitatis. amara est

priuatio dulcedinis. Et quanto quista pri-

uation. fara priuation de maior benedictio

malum erit minus. Exempli gra. Priuatio

manus est malus malus: quam vnus digiti. Et

truncatio capitis quam pedis. Unde phus. 5.

Top. Si simpliciter ad simpliciter. et magis

ad magis. et maxie ad maximu. Ad pposi-

tum. In mortali peccato: est priuatio maximu

boni hois. Quale o pf. Gabriel: Clama vi-

ta beata. Et paradiso. Vbi nota fm philo-

sophu in. 7. Pol. Et Cicerone in vltio rpe-

to. vetep. q sunt tria bona hois. Bona tpa-

lia. Que est minima respectu alioz: sunt

tamen bona: quia organice deseruiant felici-

tati instrumentally. Et sunt tanq media ad

virtutes. Secundo bona corporalia: ut sa-

nitas. palerina do. Tertio bona spiritualia

Ista sunt

Ista sunt maiora omnibus bonis. In. 1.º. et. 7.º.
Bona anime sunt maxime bona. Q. 2. In. 7.º.
Pol. Alia est preciosior omni corpore: et omni
possessione. Que bona anime peccata priuat.
Faciamus hic rationem. Malum est priua-
tio boni. Et in peccato est priuatio huius
boni. s. vite eterne: et salutis proprie. Unde
super omnia est fugienda peccata. Ideo
Ecclesiastici. 2.1. Quasi a facie colubini fuge
peccatum. Alia practica. Maximam malum
o christiane: est priuatio rerum temporalium
et filiorum: et omnium bonorum. Sed maximum
est anime amissio. que est per mortale pec-
catum. Nunc homo esset creatus. vane ba-
ptizatus. vane ad ecclesiam perterritus. vane
ad sermões. Unde quidam vulgaris catabat.
Mellio saria per nos: non esset nati.
Donendo videri cum infamia serui.
Et al. sine iniuria in poverta damnati.
Ille. Exempla in Cronica ordis. Magis Jo-
danus dicit ad pascendum. Necellus: a po-
pulo rogatus est. ut quandam obsessam visi-
taret. Jordanus autem interrogat quare
illam assigeret. Respondit. Cogor hoc age-
re a deo: propter peccatum illius. Qui ma-
gister Jordanus. Si tibi daretur optio: ubi
velles esse? Respondit. O pater in celo ubi
cedidi: ut faciem dei mei videre possem. Qui
pater. Quid velles agere. si illam videre
posses? Respondit omnes mundi penas si
possant sustineri: super martyres. Qui Jor-
danus. Quis es tu? Annus de Scraphin qui
assistit spiritus ante faciem dei. Tunc magis Jor-
danus audiens. d. O miser est ille peccator: qui
mortaliter peccat. per quo paradisum perdit.
Secundo ratione. Pono hanc conclu-
sionem: quod peccator est maximus fatuus.
Que conclusio verificatur a. 6. Th. 2.2. q. 64.
ar. 2. Homo peccando recedit ab ordine ra-
tionis. Ille. Si recedit ab ordine: igitur stul-
te facit. Unde communiter a sapientialibus
libris peccatores dicuntur stulti. De quibus
Eccl. 6. Stultorum infinitus est numerus.
Que stulticia ostenditur ex tribus finibus. Ro-
bertum oicost super ecclesiasticum. Et Ni-
colaum garro. Primo ex via. Secundo ex
mensa. Tertio ex cura. Primo ex via. Vis-
gre roma et via ignoras. Quid facies? O per-
rogabo de illa. Et si dices: duas esse vias.
spaciosas et piculosas per latrones: aliam spino-

sam sed securam. Sed per quam ibis? Vere si sa-
pis tenebis spinosam: que est secura. Et
non spaciosam ne occidaris. Ad propositum.
Peccator est fatuus: quod tendit per vias la-
tam: que ipsum perducit ad perditionem.
De qua Mat. 7. Lata porta et speciosa est
via: que ducit ad perditionem. Quisatur a
christo de hoc: non credit. O lariosi non eas
per illam viam. O auare. sine vias. resti-
tuas male ablata. Secundo ex mensa. i
qua sunt diuersi cibi toxicati: sed in charo
ab extra linit in vasis aureis propinati. Dic
mihi. Sapient tibi de confectiones? O pa-
tes vris. Hanc conditionem mecum porta-
ui ab vtero materno: quod dulcia sunt amica
nature. Vere esset fatuus qui tales cibos
paratos. et tales declaratos a fide dignis.
quod intus esset venenum. Sustares ne? Non
pater: quod essem fatuus. Ita peccatori ac-
cidit. Sub dulcedine peccati. latet venenum
damnationis eterne. O pater luxurioso. O
pater auaro. Tertio ex cura. Dic mihi o
mulier. Dic mihi o homo: quod in domet
habeo. Pater inquit vnum de sustantiis aliis
et scarlato. Si es bona massara: de viroque
debes habere bonam curam. Sed de quo
maiores curam habebis? Vere pater de
scarlato. Quia est preciosior. Ideo debet
custodiri diligentius. Ad propositum.
Duo sunt nobis data ab optimo deo. Cor-
pus et anima: utrumque debemus custodire.
Quid horum est nobilior? Vere est anima
super omnia bona. In. 6.º. Pol. Anima est no-
bilior omni corpore. Et. l. Sanctinus. L. de
sacrofan. ecc. Anima cunctis rebus mundi
preponenda est. Extra de pe. et re. c. Cum
infirmitas. Anima est melior omni corpore: et
anime bonum presertur omnibus bonis.
Per hanc deus mandauit fecit. In. 2.º. de ani-
ma. Finit quodammodo omnium: est ho-
mo. Per hanc verbum dei factus est caro:
Jo. 3.º. Sic deus dilexit mandauit: ut filium
suum unigenitum daret. Per hanc factus
est celum empyreum. In. 2.º. di. 2.º. Celus em-
pyreum potius est pro anima quam pro ange-
lis. Per hanc christus mortuus est. Sicut. O
mira circa nos tue pietatis dignatio. Hinc
datus est angelus in custodiam. Vtero. 2.
di. xi. Magna dignitas animarum est: ut
vnaqueque ab omni natiuitatis sue habe-

Hebdomade tertiæ

et angelum delegatum. Deute. 4. Custodi
temetipsum et animam tuam sollicite. An-
ima ergo preciosior est corpore: ideo fm la
raſon debet plus curari: q̃ corpus: q̃ que-
rẽs huius vite. Aliter ſtulte agis. Unde
Aug. ii. de agone xp̃iano. Nulla eſt maior
ſtultitia: q̃ propter bonum momentanẽ:
perdere bonum eternum. Fiat practica no-
tabilis in hoc verbo. O peccator. O luxu-
riose. tu ſer̃ p̃ajo: che per vii p̃eco de dile-
cto perdis paradifum: et obligas te eterne
damnationi. Nulla eſt maior ſtultitia. repli-
ca. Et Grego. in li. moza. Quid infanias: q̃
pro modica delectatione carnis: eternis ſe
obligare incendis: Ille. Unde patet ſc̃ia.
Tertio ratione r̃e. Inter cetera bona
hoc vnum eſt: libertas. Iurista. ff. de ſidei
comiſſis libertatibus. l. par. Niſil gratis
preſtatur libertate. Iulius Ceſus. Ineſti-
malis res eſt libertas. Et. ff. de verborum ſi-
gnificatione. Precioſa res eſt libertas. Et
Eſopus.
Non bene pro toto libertas vendiſ auro.
Hoc celeſte bonum preterit orbis opes.
Et in Lanzone. Sozella miſa tu hay raſone.
e ben dici la verita. Che non ge maior co-
ſa che liberta. Experiẽtia patet. Si homo
a ſarracenis caperetur et in manu turci
eſſet. nõne putaret hoc ſibi eſſe ad magnã
gratiam ſi redimeretur: Vere ſic. Ad pro-
poſitum. Sicut libertas eſt potiſſimum do-
num: ita niſil vilius eſt ſervilitate: que eſt p̃
peccatum in qua eſt peccator. T̃p̃. 2. 2. q.
64. ar. 2. Homo peccando perdit dignita-
tem humanam et incidit in ſervitutem. Et
ſuper Iſa. 50. c. Homo enim per peccatum
vendiſ tria. Anime libertatem. celeſtes he-
reditatem. et ale virtutem. Ille. Et t̃p̃s Jo.
8. Qui facit peccatum: ſervus eſt peccati. i.
diaboli. Et. i. Petri. 2. A quo quis victus
eſt: huius ſervus eſt. Et Augu. Bonus ho-
mo h̃ ſervus liber eſt malis anteq̃ ſi regnet
ſervus. et tot dñorum quot vitiõrum. Ille.
Practica in verbo vitiõrum. Tu es in pec-
cato gulle: ſervus es demonis illius pecca-
ti. Tu es in peccato anarit̃e: ſervus es illi
us peccati. Et tot demoniorum quot vitiõ-
rum r̃e. In Cronica ordinis. Exemplum.
Quidam frater ordinis predixit diez mor-
tis ſue. Appropinquante hora et die: intra-

uit quidam magnus peccator clauſtrũ. Ea-
dem hora congregati ſunt fratres oẽs eius
mortem expectantes: vt predixerat. Tunc
dixit aſtantiſ. Non moriar nunc: q̃d̃ia
ſunt demones in clauſtro. Uideo. 7. demo-
nes in conuentu. Unde anima mea de cor-
pore exire non poteſt: niſi prius abigantur.
Imoto illo peccatore: et ipſe mortuus eſt.
Facit enim demon. ſicut ſit ali buſſali. De
quibus T̃p̃. ſuper Job. 40. Qui ſciet ſint
ſeroces: tamen ſi ponatur eis annulus in na-
ribus eorum. ducantur quocũq̃ dominus
voluerit et a paruulo. Ita et homo licet ha-
beat vires liberi arbitrij. tamen dñ in mor-
tali peccato eſt. a demone ducatur de malo l
petus. Unde Grego. Peccatum quod per
penitẽtiam nõ diſiungit. mor ſuo p̃d̃ere
ad aliud trahit. Unde Cicero i. 5. Parado-
ra. An lib̃ ille tibi videtur. cui mulier ipe-
rat. cui leges imponit. ſcribit. iabet. vetat
quod ei videtur: In huius figuraz. Mat.
26. Cum diceret Petro. Tu de illis es. Re-
ſpondit. Q̃ homo non ſum. Lanta. Super
quo Hilarius. q. 2. amiferat eſſe ſpirituale.
dum eſſet ſervus diaboli. Ille. O peccator
quare non facis debitum: Non ſernas pec-
pta: Quia nõ es tui ſaris. Quarto r̃e
r̃e. Peccator odit deum. et ab ipſo odio h̃.
Preterea odit ſeipſum. Primo enim a deo
odio habet. Na qua anima. que habet pla-
ra b̃da. Hay cara la gracia dei ſignore: Vel
q̃ pater. Et ſi quis poneret te in deſgratia
pro malo haberes. Ad propoſitum. Pecca-
tum enim ſolum ponit hominẽ in deſgratia
de dño. Unde Eccli. xij. Sapient̃ ait. Altissi-
mus odio habet peccatores. Et Judith. 5.
c. ſcribitur. Deus peccatoz odit iniquita-
tem. Et Aug. r̃q̃ lib. de C. l. c. 3. ita aſſerit.
Dicantur in ſcripturis inimici dei omnes
qui eius aduerſantur imperio. non natura
ſed vitijs. niſi ei nocere valentes ſed ſibi.
Et idem Aug. in lib. de penitẽtia. qd̃ etia
ponitur de p̃nia diſ. 3. c. Sunt plures. Scio
tom̃iũ inimicum eſſe omni criminofõ. Et
Dauid in pſal. ad deum ſic loquitur. Odi-
ſti omnes obſervantes vanitates. i. pecca-
ta. Et Sap. 14. c. ſimiliter dicitur. Sũt duo
odio impius et impietas ei. Practica h̃ic.
Cur o deus luciferum eleciſti de empyreo:
Adam de paradifo: Diſiungam in tetram:
Sulphar

Sulphur et ignem super sodomam: Cur
70. milia percussisti peste in populo: Dicit
Clama. Per el peccato. Facit deus ut ma
ter: que filio alludit eam homo in manib⁹.
d. Veni fili mi cum homo in manibus acci
pe inquit illud. Ille nolens: applicat ver
bera. d. Sioro che sey: eli da teli bati. Ita
deus. Immitte inspirationes, predicator
res, et alia bona dat homini. Sed nolenti
conuertit: dat flagella. Nonne vidisti clapsis
annis pestem in Bitria, in Papia, in De
solano, in Janua: Et iterum veniet: vere
vere. O tentori preparare le digne: ut ma
ter desolat filiam, pater filium, vroz vroz.
amicus amicum. Eper che o dicit: Acre p
per peccata. Compleuit est numerus pec
catorum. O falso xpiano. A gentilibus ha
buitis sodomiam, sacramenta falsa, adalte
ria, peritria, omnia mala. Non est verecū
dia tenere publice seminam, vsaras dare.
Contra Aug. Videtur enim cōsumata ne
quicia hominum qui filia dei crucifixerat:
sed eorum maior qui nolunt viuere recte,
et oderunt precepta virtutis pro, quib⁹ eru
ctus est filius dei. Ille. Secundo pec
cator odit seipsum. O David quid dicit:
Qui diligit iniquitatem odit animam suam.
Et Tob. 12. Qui faciunt peccatum et iniqui
tatem: ipse sunt anime sue. Non potest
malus odium ad aliquem demonstrari: quā
cum quis eum occidit et vltia priuat: quod
est maximam bonum in rebus temporalib⁹.
Peccator autem animam suam pri
uat vita spiritali et gratie que excedit in
comparabiliter omnia bona temporalia.
Sap. 16. Per malitiam, scilicet peccati: occidit ho
mo animam suam. Unde dicit Robertus
olcott. q. deus peccatorem persequitur in
omnibus locis. Primo in celo empyreo: qz
luciferus delecti. Secundo in paradiso ter
restris: qz Adaz expulsi. Tercio in aere duz
grandines et mala tempora mittit. Quar
to in terra: dum pestem mittit. Quinto in
inferno, dum animas cruciat. Deutero. 32.
Ignis succensus est in furore meo: et arde
bit vsqz ad inferni nouissima. Esti non eēt
peccatum: non esset malū pene in natura.
Sicgo. Nulla nocebit aduersitas: si nulla
conuincatur iniquitas. C. Quinto ratione
re. Assumitur bestis homo. Unde. ps. 104.

mo quam in honore esset re. Et apostolus
luc. Animalis homo non percipit que sunt
spiritus dei. Et Bernar. O qz misera condi
tio peccatorum que de filio facit seruū por
torum. ut prodigus ostendit. Puto diceret
lumenta si loqui possent. Ecce adam quasi
vnius ex nobis factus est. Ille. Secundum
Boe. de Lon. prosa. 3. li. 4. Comparat pec
cator primo asino ratione pigris. Non
facit bona nisi stimulatus. Elie puzat be
ni de lanima. Secundo porco ratione se
ditat. qz fetet deo et angelis. Exemplum
angeli qui naves obturabat transiens per
viam concubinarum. Tercio cani rabido. qz
ut dicit Plinius li. 3. de naturali historia.
sub lingua habet quendam vermiculum
qui cum pangit et coleram accendit et in su
riam conuertit. Et peccator habet lingua
malas, periurando, infamando, nullum bo
nam dicendo. Ecclesiasticus. 28. Lingua ter
ra multos cōmouit et disperfit illos de gen
te in gentem. Lingua. 3. est lingua peccato
ris detractoris. Unde patet scd. Quomo
do peccatum fugiendum est. super omnia.
Ad arg. in contrarium. Respondetur qz ho
mo incertus est post peccatum: virum deus
ad penitentiam expectet ut possit se ad gra
tiam preparare. Ber. Qui tibi ventam de
cōmissis promisti: diem crastinum non spo
pondit.

Etiam dicitur re. Confirmat no
stra conclusio duplici medio. Pri
mo auctoritate. Sen. Si scirem de
os meos ignoscituros et homines ignora
turos adhuc peccare dedignarer. Et quidā
philosophus cum incitaretur ad peccatum.
sibi ipse respondit. Erubescere celum: intrare
in cenam. Et Aug. super Joannem in ver
bo qui odit animam suam. Cum enim ar
teus cause venerit: ut hec conditio pro
ponatur. Aut sciendum esse contra dei
preceptum. Aut ex hac vita migrandum:
quorum duorum homo cogitur eligere. Cō
minante morte peccatore: ibi eligat deo
dilecto mori: qz offenso viuere. Secundo
exemplis. De Susanna Dam. 15. De. 7. si
lijs sancte felicitatis. 2. Mach. 7. Beati
hieribus qui inter duo ligna re. Cur o Pe
tre. o Iacobe. o Caterina. o sancti marty
res: voluistis mori: Vere per non peccare.

Hebdomade terti

Exempla paganorum de Socrate. ut Talerius. l. 7. Quia veridebat canem et hircos quos athenses ut deos colebant. in carcere positus veneno hausto ab eis dato: mortuus est. Preterea de Xenocrate cui cum discipuli ipsi dormienti in eius lectulam meretricem adduxissent quo facerent cum ipsa peccare: noluit. Unde in mane meretrix clamare cepit: non enim tuum esse sed lapidem. De Hippo greca qui se in mare iecit ne pirata eius corpus violarent. Et de Teodisce de quibus mentionem facit Petrar. in. 2. Tri. Castitas. in fine. Que vententibus maritis in Italiam ut eam romani acciperent: secute sunt viros suos. Qui cum pariter advenissent: romani miserunt contra eos exercitum: duce exercitus Mario. Qui eos ad aquas Sertias raptos. Quos vindictes viros raptos aude honoris disposuerunt animo se cum defensione gloriose morti. Et ita sunt redacti: supra carigiam expectabant romanos. Considerarunt tamen postea quod hoc posset esse occasio maculandi eorum castitatem. Unde concluserunt quod multo melius erat intire fedus cum romanis quam tali modo velle repugnare. Petierunt ergo loqui Mario. A quo petierunt gratias non sequi maritos qui sic viliter suaserant. Non eruent filios. non divitias. sed solum esset licitum ire romani: et hic esset monachus cum aliis in templo Vestis: quam rem denegans illis Marius: deliberavit illa via qua poterant et filios libertatem quos secum darent: et sibi castitatem conservare. Unde imitantes virginiam eodem die occiderunt filios: et superveniente nocte se suspenderunt per gullam. Nullam aliam rem plus relinquentes sui romani: quod eorum corpora mortua. Isti namque habuerunt evangelium: tamen ne consentirent peccato: expectarunt crudelem mortem. Et tu o christiane quid dices. qui sine ullo timore. tot committis: Nunc publice blasphematur deus. sicut perjurii. innocatur diabolus. dantur vivere. augentur vanitates et pompe. committuntur fraudes in qualibet arte. et scelera vitia luxurie perpetrantur sine verecundia. O si data mihi esset facultas quod votum meum audiri posset per totam Italiam: clamare.

Ne ve vobis miseri. Nos sumus in quos filii seculorum deventur: ita ut videamus omnia impleta esse corruptionibus. Non profuerunt tibi predicatorum. Non miracula sanctorum hominum. Non terrores de celo. et flagella dei. Non scene vbiq. pestilentie ad eripanda vitia et peccata. et facerent quod homines reverterentur ad teum et illi adhererent. Sed non velimus charissimi mei de hoc numero esse: sed corrigamus vitam nostram sinendo peccata. Quod si egerimus te.

C. Ferla. 5. tertia hebdomade quadragesime. De perjurio.

Argens Iesus de synagoga intravit in domum Simonis. Lu. 4. C. Postquam ipse egit sermonem in synagoga: post predicationem suam venit cum discipulis suis in domum Simonis. ut ibi reciperet post labores refectorem. Secum quoque interlineare. Opera christi: quedam erant pertinentia ad divinitatem: ut mortuos suscitare. cecos illuminare etc. Quedam ad humanitatem ut sitire: esurire. Unde hic sumit refectorem. Item quod erat homo. Decumbebat autem foras Simonis febricitans. Et ipse eam sanavit: ita subito: quod mulier ministravit eis. Et quo ostenditur sanatio miraculosa: ad discipulorum confirmationem. Contra illos qui volunt fieri miracula per plures dies. cuius tamen divina potestas statim operetur. et non per media quod natura facit. Despere autem facto: omnes qui habebant infirmos variis languoribus: ducebant eos ad Iesum. At ille singularis manus imponens: curabat eos. Erubant autem de monia a multis clamantia et dicentia. Quia tu es filius dei. Et increpans non finiebat ea loqui. Quare non finiebat: Cum omnes querant laudari. Respondeo. Item glo. Ne videretur querere testimonium ab ipsis cum essent mali. Homo non debet querere honorem nec laudem a malis. Diogenes. Qui bonus est: per seipsum commendatur. Ecclesiasticus. 16. Non est preciosa laus in ore peccatoris.

ore peccatoris. Chrysost. Nō decebat rē
mysterium lingua sedā publicari. Sequit
Quia sciebant ipsam esse christum. Alius
demon agnouit christum: Videtur q̄ sic:
Ut hic patet. Tu es filius dei. Ab alia par
te q̄ non. Quia. i. Cor. 2. Nemo principum
huius seculi cognouit. Respondet glo. iter
linearis. Et Aug. li. de questionibus noui
veteris testamenti. T. p. super epistolam pau
li. Nicolaus. Qd duplex est cognitio. Pri
a certitudinis. Et hac ignorabat totaliter:
Secunda coniecturalis. Et hoc habebat
coniecturas q̄ ille esset. Tu es inquit fili
dei vni. Quodam glo. dicit q̄ demon agno
uit: si ignorauit an sua passione debuit ex
poliari. quod si ciuisset non permisisset eū
eruigi. Sequitur. facta autē die egres
sus ibat in desertum locum. Et turbe que
rebant eum. Ut patri vacaret: locum des
ti petebat. Et venerunt vsq̄ ad ipsum. ip̄s
detinens ne discederet ab eis. vt. i. inter
eos miracula faceret. Quibus dixit. Qz
alijs ciuitatib⁹ opz me euangelizare regnū
dei. quia ideo missus sum. Et erat predi
cās in synagoga galilee. Ro. i. Sapiētib⁹
z ihiptib⁹ tēditōr sum. Aliplica. De peria
rio erit sermo. De quo tria videbimus.

Primo. di oppositiōis.

Secundo. di malignatiōis.

Tertio. di pantiōis.

Rimuz di rē. Dubiū q̄rit. Quid iu
rare sit licitū: Una opinio fuit q̄
nō. Alia q̄ sic. Prima q̄ nō. Mar.
5. Nolite iurare omnino: neq̄ p celā: neq̄
p terram: neq̄ p iherosolimā: neq̄ per ca
put. Et Jacobi. 5. Ante oia frēs mei nolite
iurare. Et Ecclesiastes. 23. Iuratiōi nō assue
scat os tuū. Preterea ecclesia exēdicat cler
icū: si persisterit in vitiō iuramenti. vt patz
22. q. i. c. Clericus. Sed nullus exēdicat ni
si p mortali: vt pz per Th. in. 4. di. 18. Igi
tur est peccatū. Preterea z las ciuile pbi
bet iuramentū: vt pz. ff. de iureiurando. l.
Iusiurandū. Igit non conuenit iurare.
Alia opinio q̄ sic. Qd pz triplr. Prio anctā
te. Deutero. 6. Dominum tuum timebis. z
illi soli seruies. z per nomen illius iurabis
Et. p. c. Jurabis in nomine eius. Secūdo
probat exēplo dei. Gene. 22. Per me
metipsum iuravi dicit dominus. Et Jere.

44. Ego iuravi in nomine meo magno di
cit dominus. Et in ps. 119. Iuravit domin⁹
z non penitebit eum. Preterea de christo.
Luc. 4. In veritate dico vobis. Que loca
tio est iuratoria fm Innocentium. Extra
de iurciuran. c. Et si rps. Preterea z Pau
lus ad Ro. i. Et ad phil. Iuravit Paul⁹.
d. Testis est mihi deus. Preterea ecclesia:
z sancta concilia pontificum. volunt iura
mentum esse licitum. Unde romani impe
ratores: vt patet in Clemē. De iurciuran
do hereticorum: abiurant heresim: vt patz.
De conse. dist. i. c. Ego Helengarius. Se
cundo probatur ratione. Actus virtutis est
licitus: sed iurare p deū: est act⁹ laudis. Igi
tur actus iurandi per deum est licitus. In
6. Meta. p. p. Iusiurandū est honoratū
simum. Unde patz vtrāq̄ opinio: Respon
deo ad difficultatem. per Th. 22. q. 89. ar.
i. Bona. in. 3. sen. Archiepiscopus in. 2. p.
sum. Qd iuramentum de se omnino est lic
itum. z licite inuentum: vt in populo tollere
tur omnis discordia. Quia in illo oguan
si r. p. p. Apostolo testate. Heb. 6. Omnis
controuersie finis: ad confirmationem est
iuramentum. Sed peccatum mortale erit
quadruplici ratione. Et iuramentū illud
conuertitur in perurium: quod de se est
mortalē.

Primo. ratione falsitatis.

Secundo. ratione fatuitatis.

Tertio. ratione habitualitatis.

Quarto. ratione omissionis.

Primo ratio de rē. Cū quis false iurat: p
sacra euangelia. per deum. per Petrum. z
per alios sanctos. Et talis formaliter dicit
tur perurium. Quia vt dicit magister in. 3.
di. 39. Et Raymundus in summa. Perurium
est mendacium: iuramento affirmatū.
Quod peccatum dicitur grauius homici
dio. Quod sic probat Th. in quolibet ta
li ratione. Peccata que sunt directe cōtra
deum fm se: sunt grauiora q̄ ea que sunt
contra proximum. Qz de est sine compara
tione maior proximo. Sed transgressiones
preceptorum prime tabule sunt directe cō
tra deum: vt patet ex se: quorum secundā
est prohibitio perurij. Transgressiones
preceptorum secunde tabule que sunt. 7.
sunt directe ptra pūmū q̄ scōz ē pbiō

Hebdomade tertie

homicidij. Ex ordine ipsorum precepto ordi-
patet esse grauius perjurium q̄ homicidi-
um. Ille. Non Inmerito: est grauius homici-
dio. Q̄ inter cetera peccata: maxime i pec-
cato perjurij videtur abnegatio esse diuini
ni nominis. et ex ipso peccato inponozatur.
Quia ille qui est summa veritas. et mentiri
non potest: iuxta illud Jo. 14. Ego sum via
veritas et vita. Et ad Ro. 4. Est autem de-
tem deus verax. Perjurus inducit illum in
testem. et facit illum esse testem salutatis. et
negatozē veritatis. Quod est maxima bla-
spheusia in deum: Unde ex hoc concludit
Thom. 22. q. 158. q̄ perjuriam ex suo genere
est mortale. Quod petiti quantum deo dis-
pliceat. patet exemplo. De quo Esartus i
dialogo. Fuit quidam iudeus senerus cōtra
peccata rome Bertoldus paladinus noie:
qui quotiens eribat domum: fanem ad cin-
gulum ponebat: vt malefactores suspende-
ret. Vane quodam de domo egrediens au-
diuit hanc vocem desuper dicentem. Bertol-
de: quisq̄ tibi p̄xim⁹ occurrerit in egres-
su tuo de castro: laqueo illum suspēdeas.
Quidam sans scitifer occurrit ei: et eo viso
dixit: quia ipsi diligebat. d. Voleo de tuo
occurra: quia vocem audui vt te suspen-
dam. Respondit ille. Iustus es o de⁹: quia ma-
la mea periurij et iuramenti que false acce-
pi: per euangelia. per corpus: per sacramē-
ta: vsque nunc panis distulisti. Unde iuste
inquit suspendor. Unde patet prima ratio.

Secundo ratione rē. quando quis iurat
non selesare. aut hominem occidere. religi-
onem non intrare: tale iuramentum: est fa-
ctum et peccatum: et per consequens nō ob-
seruandum. Unde Isidorus. 22. q. 2. c. In
malis promissis rescinde fidem: in turpi vo-
to mīta decretum. Quod incaute voluisti:
ne facias. Impia est promissio que scelere
adimpletur. Ille. Ad idē facit. c. Siquid.
c. Non solum. c. Unusquisque. c. Inedim-
tabilis. c. Māgne. c. Nō semper. c. Vult
hoc fuit iuramentum Herodis. De quo
Mat. 6. qui non excusatur a peccato mor-
tali: qui iussit amputari caput Joānis ba-
ptiste ne violaret suspirandaz. Jurauerat
nanque dare puellē saltanti quicquid pe-
teret: licet dimidium regni eius. At illa di-
xit. Da mihi in disco caput Joānis bap-

tiste. Super quo Ambros. li. de offi. Veros
des saltatrici premium turpiter promisit:
crudeliter soluit. Ille. Et. 1. Re. 25. 8. Dāuid
qui iurauit occidere Nabal propter conta-
mellas filatas nuncijs suis. Ad intercessio-
nem tamen Abigail mulieris sapientis. vro-
ris predicti Nabal propositū mutauit nec
sibi conscientiam fecit q̄ illicitum iuramen-
tum nō seruasset. Quando ergo quis iurat
se facturū aliqd mali: vt occidere. furari. et
h̄mōi nō dē suare. q̄ ipso facto tenet con-
trarium facere: aliter aliud mortale cōmī-
teret implendo illud iuramentū. Si autem
quod iuratur est modicum importante: vt
verberare siliam sub iuramento. vel dare al-
cui aliquid parui: vel ire in aliquo loco.
si non seruat illud. tale iuramentū q̄uis in-
tenderet seruare: non est mortale. Bene p̄-
pendat homo. ne ad talia deueniat pecca-
ta. Tercio ratione rē. vt solent facere plu-
res qui pro omni minima re iurāt per deū:
per sanctos. per corp⁹ xpi. O mala vsanza.
Contra Eccles. 13. Juratori non affasciat
os tuū. Idem. Vlt multas iurans: implebit
tur iniquitate. Qui p̄suerunt iurare: dis-
ficile corrigunt. Exemplū prelati quēz noui
Janne. qui loqui nesciebat: nisi per corpus
xpi et nomen diaboli. Cum nemo auderet
monere: ego Sabriel officium suscepī dī.
Pater reuerende. plures de vestris nobis
dicunt q̄ nescitis loqui sine iuramento et no-
mine diaboli. At eps in impatiam versus
ait. In nomine diaboli: et quis de me ita di-
cit? Per corpus xpi non est verum. Cui re-
spondit. Reuerēde dñe a vobis testimoniū
capio: siq̄ cū rubore discessit. Immo simi-
les: in confessione aliquando iurant. respe-
ctu male consuetudinis. Unde casus p̄sele
Utrum peccet mortaliter qui locose iurat:
al corpo: al sanguine. Respondeo q̄ sic: quia
sicut non enitit irreuerentiam: sed quantū
ad aliqd magis adauget: ita non excusatur
a mortali peccato. sicut nec a dei cōceptu.

Secus casus: qui sunt q̄ qui excluduntur
a iuramento: Rūdet Thom. 22. q. 8. q̄ tria
genera personarum. Primi sunt pueri: ante
14. annum: vt patet. 22. q. 5. c. Pueri. Et rō
q̄ presumitur a iure q̄ desit in eis plenum
iudiciū rationis et discretionis: quod req̄-
ritur in iuramento. Ex hoc statim est: q̄
homines

q̄ hoīes nō accedāt ad iuramētū faciēdū
solēniter nisi ieiunī. Et hoc: vt magis so-
bzq̄ habeant melius iudiciū discretiōis:
vt patet. 22. q. 5. c. Donestum. Secūdi sūt
peritij conuicti in iudicio de peritio: vt
infames. Et ratio. Quia p̄sumitur q̄ de-
sit in eo veritas locutionis: que p̄cipue
requiritur in iuramento. Immo tales sūt
infames. vt patet. 6. q. 1. c. Infames. Tertij
sunt religiosi ⁊ sacerdotes. ⁊ in ordine con-
stituti. Vt excludantur a iuramento. non
q̄ non possint iurare. Quia vt dicit Ray-
mundus. possunt iurare in. 6. casibus: sed
non debet ab eis exigi nisi maxima de cau-
sa. ⁊ vrgenti. Et ipsi non debent de facili
iurare. Unde. 22. q. 5. c. Nullus de ecclesia
stico ordine: cuiq̄ layco supra sancta euan-
gelia iurare p̄sumat. Et. 2. q. 5. c. Si p̄s-
byter. Sacerdos ex leui causa iurare non
debet. Nec facile officiales debent erigere
a religiosi: vt faciunt layci: quia p̄su-
mitur in eis conscientia. ⁊ veritas ⁊ timor:
plūsq̄ in secularibz. ¶ 4. ratio de. 22. erit
peccatum: cum non seruantur ea que sua-
ri debent ⁊ possunt iuramento affirmata:
¶ si seruarent reges. p̄ncipes. duces. co-
mites. marchiones. barones. officiales ca-
pitanei. iudices. aduocati. procuratores. ⁊
notarij. ⁊ plures alij quod iure iurando p̄-
miserant. O quot iniustitie cessarent. O
quot impietates decissent. O quot mala de-
ficerent. De prelatis curam. animarum ha-
bentibus nihil dico: tñ vnuz assero: q̄ mul-
ti ex his qui in dignitatibus sunt constituti
tam in tēporalibus q̄ in spiritualibus:
et euidētia facti operibz sp̄ozum: per-
iurij esse cognoscuntur. Exemplum legitur
in lib. de. 7. donis q̄ quidam abbas dedit
pignus suū eidam episcopo q̄ pecunia
mutuata: ⁊ sub iuramento ab episcopo ha-
buit reddere pignus suū in tempore quo
pecunia reddita ei fuisset. Dum abbas q̄-
reret quod suū erat: ab episcopo ⁊ cleri-
cis pluribus opprobrijs fuit vituperatus.
Abbas autē in terra se ponens. v. Iudicem
in terra non possum habere cōtra vos
o pater episcopo: sed deum interpellō: vt
infra. 4. o. dies vterq̄ nostrum coram illo
compareamus. Episcopus autē ipsū de-

risit. In capite. 4. o. dierum moritur abbas
vt p̄dixerat. Et dum campane pulsaren-
tur: inquit episcopus quid hoc esset. Re-
spondit quidā. Talis abbas mortuus ē.
Iste autē eūz lachrymis clamare cepit. v.
Adiuuētis me o fili. Recordabā de ver-
bis illius abbatis. In his lachrymis mor-
tuus est: ⁊ damnatus. Apparuit autē in
nocte sequenti clerici suis in choro cantā-
tibus matutinas. v. Ego sum damnatus:
solam quia non seruaui iuramenta: faciē
abbati illi.

Ecandaz p̄ncipale dicitur 22. Est
enim hoc peccatum satis graue at-
q̄ malignum triplici rōne.

¶ Primo rōne transgressionis.

¶ Secundo rōne prouocationis.

¶ Tertio rōne assimilationis.

¶ Primo rōne 22. Sunt enī peritij trās-
gressores diuini p̄cepti: quia ait Ero. 20.
Non assumes nomen dei tui in vanū. Et
Leuit. 9. Non periarabis in nomine meo.
¶ Q̄tā confundit debet xp̄iani periarātes
quando apud infideles: tantam habet viz
insurandū. ¶ At. ¶ Regulus. qui mori po-
tius voluit q̄ violare per illuz iurata: vt
pont. Aug. li. 1. de Cui. det. Dum esset ca-
ptus. ¶ Regulus a carthaginiensibus in
p̄ello. ⁊ romanis grādē multitudinē cepit
sent inueni carthaginiensibz. ¶ Volebant car-
thaginienses facere cōmutationem de. ¶
Regulo ⁊ la lore gouentu. Unde miserunt
¶ Regulum ad romanos pro ambassa-
toze: dādo illi iuramentum: q̄ si romani
non consensissent pacto: ipse reuēteretur
carthaginiem. ¶ Obediūt Regulus. Intra-
to nel senato: exposita epistola ⁊ nuncio car-
thaginiensium: post illam cum copiosa ⁊ vrgē-
nti oratione: persuasit senatui ⁊ populo
romano. q̄ talis permutatio non fieret: di-
cens se esse senem ⁊ in p̄ello inutilem ⁊ in-
uenes aptos. ¶ Vols discēdere a roma: sua
vroz osculari cum voluit. expulit eaz. Et se-
natus dixit q̄ volebat eum ibi remanere.
¶ Rēdit. Et illa die qua in p̄atē affro: ve-
ni: romani esse cessant. Quare non video
me in ea vrbē mansurum in qua postq̄ as-
fris seruati. dignitatem honesti ciuis habe-
re non possum. ¶ Rēornato Regulo ad onca

Hebdomade tertiæ

earthaghem: et scientes ipsi quod persuaserat contrariam posuerant eum in uno vase ligneo circumdato ex omni latere acutissimis clavis: et abscissis palpebris oculorum fecerant mori. Preterea fuit quidam Lycurgus qui legem dedit lacedemonijs valde utilem. At autem eis esset gratissima sinit Lycurgus eam accepisse ab Apolline: et id nolle mutare aliquid sine eius consilio. Unde iuramentum exegit ab eis quod ne eam perharicarent: nec ad eos rediret eorum responsione. Sicque inde recessit: nec unquam reuersus est. ut scilicet haberent causam obseruandis: estimans in tanta reuerentia et obseruatione habituros iuramentum: ut nullo transgredirentur. Preterea pontifex Eutropius in gestis romanorum. de alio clive romano ab Hannibale capto. qui sub iuramento est dimissus romam venire. ut precium redditis sibi acquireret. Sed cum precluz in venire non posset et redire nolleret: senatus eum ligari fecit: et ad Hannibalem misit. Noluerunt enim quod fidem frangeret. quaz sub iuramento promiserat. Et ut dicit Valerius romanus non solum amicis: sed etiam inimicis fide seruabat. Et primo de offi. Fandamentum iustitie: est fides. O violatores fidei. O fractores iuramenti: videte quantum est damnabile vestrum peccatum: quia vnus paganus seruat suum iuramentum: christianus pro vno soldo negat. O poltrone. Secundo ratione. Et illo namque peccato pronocatur deus in indignatione in. et iram. Quia sicut innocentes nomen eius protegit et defendit: ita illud falsificantes et contemnentes abhorret et persequitur ac grauissime punit. Quod patet exemplo iudei. Qui quadam summam pecunie mutuo dedit cuidam christiano: iurans super altare. s. Nicolai: quod si postea posset eam sibi redderet. Tenente illo christiano dicta pecuniam: iudeus eam expostulat: sed ille sibi reddidisse affirmat. Ductur res ad iudicium et iuramentum. Cum esset coram iudice et eam fecisset iudeus pro dicta pecunia: sciens christianus quod oporteret eum iurare pro dicta pecunia. fecit ponit in baculo concauo quem vulgariter dicimus bardonem aureo quos debebat iudeo: et sic iussit ad diem assignatam. Cum autem iudeus non haberet

litteras nec fidelissorem: petiit iuramentum dicens quod non habebat testem nisi sanctum Nicolaum: per quem christianus iuraret se daturum pecuniam. Ille autem nolens facere iuramentum dixit iudeo quod teneret suum bardonem. Quod cum faceret iudeo: christianus iurauit ei: quod nihil deberet quod non reddidisset ei. Rediens autem de urbe qui fraudem fecerat. in quodam binto oppressus somno iuxta viam: quadrigarius quidam transiens super eum cum quadam quadriga occidit eum. et fregit baculum. et aurum effudit. Audiens hoc iudeus concitus illuc venit. Cumque voluisset et a pluribus ei suggereret ut aurum omnino reciperet. omnino renuit nisi qui defunctus fuerat ad preces. b. Nicolai ad vitam rediret: asserens se baptismum suscepturum. Continuo defunctus surrexit: et ille baptismum suscepit. Preterea de punitione. In ciuitate Licij: fuit quidam Antonius nomine: quem ego noui. Hic dum coram officialibus iurasset falsum: addidissetque. Precor deum celi: ut si mentiar faciat me morte futitanea mori: statim cecidit in eodem loco et mortuus est. Preterea Vincenius historialis. in li. morali. d. Quedam mulier accusauit mendaciter sanctam Eugeniā: quod illam virum esse putabat: eo quod in habitu virili inter viros religionem intrauerat. impositum ei dicta mulier quod voluisset eam opprimere: et hoc verum esse ipsa cum tota familia iuramento firmavit. Secuta est diuina ultio. Igne de celo visibiliter super eos descendit: consumpsitque eum cum tota familia et omnibus rebus suis. Tertia ratione assimilationis: periclitum est grave peccatum. Assimilatur periclitum. primo iudei. qui veritatem vendidit. Et iste negat. 2. latroni sinistro: qui eam impugnauit contra eam falsum dicendo. 3. iudeis qui contra eam in passione testimonium falsum tulerunt in mortem eius. Math. 26. Querebant falsum testimonium. 4. diabolo assimilatur. Qui est mendax. Unde per scriptum. Tertium principale: dicitur punitionis. Ostenditur per multa exempla tam paganorum quam scripture quantum deus egre seruat perturbantes. Describit namque Orosius li. 6. de gestis romanorum. Quod cum

romani

romani misissent legatos ad plures gentes pro pace sedata. Et ipsi receperunt eos in pace: et communitates. In ciuitate esculo data eis fides: deinde subito proditorum in eos irruerunt: omnes occiderunt. Unde factus est in detestationem perituri et violationis fidei: quod panis fractus apud aliquos: per fracturas sanguinaret. Animalia domestica et blanda et inter homines viuere assuecra et balata. hinc et mugitu miserabili fugientes ad siluas: ab hominibus discesserunt. Canes cum marinis latratibus idem fecerunt ad modum luporum oberrantes. Del autem populi qui dictam prodicionem commiserant vincti sunt omnes in campo a. l. Pompeo. et occisi cum imperatore eorum. exceptis quatuor milibus. Qui iugum montis petentes non euaserunt vindictam dei: quia congelati ad modum lapidum obdormuerunt immobiles facti. qui stantes videbantur: ita eorum oculis et dentibus ab eis cadentibus. Cum qua historia est exemplum notabile Lyri regis qualis uenit a me ter guerra contra septimas. Unde regina Thamaris sentiens homicidium filium contra ipsam. Cyrus hoc ostendit confederatio nem cum regina facit: et iuravit per suum deum quod non faceret guerram contra ipsam. Aliquantum tempore regina sentiens iterum quod rex mouebat campum et non seruabat iuramentum: iterum misit exercitum. Et Lyro contra faciens iuramento: sciensque septimas quod non habebat vinum fecit per omnia allogiamenta preparari meas et eas impleri optimo vino. et ubi suauissimo: postea ponit certas insidias. Et iens ad prelium simulauit fugam. Unde septimis visum est se esse victores: maxime cum viderent relinqui allogiamenta sine aliqua custodia. a peritis. Quamobrem inuenientes meas paratas: posuerunt se ad edendum et bibendum. Dux propter insuetudinem vini: in parua hora se inebriauit. Cyrus ergo habitis opportunitate: disceopliens insidias reuersus est ad castra. Dux tormali se hysti ad dormiendum pre ebrietate. fere omnes occiderunt cum filio regine. Intellecto hoc nono regina: et cognita fraude Lyri: disposuit se vindicare per fraudem. Dux in propria persona capiens arma et recuperato

grandissimo exercitu: illum abscondit post certos montes. Inde dux cum pauca gente se opposuit ante Lyrum. La dux semper fugebat ante ostendens timorem: quousque condur in valle illorum montium: ubi latet bat exercitus. Et regina fecit fieri signum: et occisus est Cyrus cum. cc. x. persone. Et non fuit homo qui ferret nonum in periculis. Regina caput cepit Lyri dicens. Sanguinem sisti: sanguinem bibe. Unde mortui sunt ob iuramentum factum. Et Josue. 7. dicitur quod cines ciuitatis hierico fuerunt infideles deo. et quod iurauerant seruire non luerunt. Unde precepit deus Josue ciuitatem euertere. et bona illius igni traderet: quod et factum est. Preterea antique leges puniunt facinorosos: ut ponantur super asinum cum cauda in manu et quod a parulis eius ostendatur. Et cum tympanis associantur per ciuitatem. Ratione arg. Dicit Aug. in li. de mediacio: et in epla ad plebecula. Quod his auctoritatibus predictis non prohibetur rametur in quocumque case: sed interdicitur immoderatus et nimis eius usus: ne sic pueris in parulis. Quod hoc T. p. in. 3. d. 39. confirmat. Et Innocentius extra de iuramentando. c. Et si xps. Ratione arg. tunc ubi vides

¶ Feria. 6. tertie hebdomade quadragesime. De ananias.

Ubi biberit ex

hac auctoritate: sicut iterum. Jo. 4. Recitat Joanes quod xps venit in ciuitate samarie: quod dicebat sicut. Iuxta predictum quod dedit Jacob Joseph filio suo. Secundum Nicolaum de lura. Jacob veniens de Mesopotamia: emit agrum ab. Emoz principe ciuitatis sicut: ubi per multum tempus habitauit ibi. Et illum locum Jacob mortuus dedit Joseph filio suo: ut dicitur. Gen. 48. Erat autem ibi fons Jacob. i. puteus quem ipse Jacob foderat quando ibi habitabat. Iesus fatigatus est itinere. In quo apparet vera eius humanitas: sedebat super fontem. propter aptitudinem loci ad quiescendum. Cunctis habentibus in sancto

Hebdomade tercie

Arco laps' iste. Hora erat quasi sexta. Venit mulier haurire aqua de Samaria. Qui dixit. Da mihi bibere. O humanitas creatoris. qui aq. dignatur petere mulieris. Discipuli aut. eius abierant in ciuitatem: vt cibos emerent. Qui non erant presentes ad dandum ei potum. Queritur dubium. Utrum apli habuerint pecunias: Dicitur q. sic. quia vt cibos emerent. Super fontem sedebat. et ibi comedere volebat: sicut pauperes. nec ad hospicia declinabat. Dixit ei mulier. Quid tu iudeus cu sis bibere a me poscis: que sum mulier samaritana: Quid cognouit ipsum esse iudeum: R. q. triplici de causa. Prima ad habitum quem portabat. Numeri. 16. Loquere filiis israel: vt faciant sibi simbras p. quatuor angulos palliorum. Hunc habitum christus habebat. Secunda ratio. q. nazareus: in cuius capite nouacula non ascendit. Quia nazarei non poterat esse de alio populo: nisi iudaeo. unde agnouit. Tertia ratio ad circumscriptionem. Nullus alius populus erat circumcissus: nisi iudaeus. Sequitur. Non enim conuertuntur iudei samaritani. Qd non cum samaritani: R. q. triplici de causa. Prima quia priuauerat iudeos hereditate patris sui Jacob p. dco. quod dederat Jacob Io seph. vbi erat iste sons. Secunda ratio. q. samaritani licet deum adorarent sicut iudei. tamen adorabant et idola. Tertia rō. quia adorabant in monte samarie: cu uultu liceret: nisi in templo dei. Respondit iesus. Si scires donum dei. i. gratia: spiritus sciti: in quo dono alia donant. Et quis est q. dicit tibi da mihi bibere. scilicet q. esz potes: et paratus dare omnibus gratiam. Forstā petisses ab eo et dedisset tibi aqua uitam: idest gratiam spiritus sancti. Quia mulier erat assueta corporalibus: intellexit q. dam christi de aqua materiali. Unde sequitur. Domine inquit illa: neq. i quo haurias habes. et puteus alt. est. Quasi dicat: nō potes mihi dare: nisi hoc faceres miraculose: q. non videtur. Respondit iesus. Omnis q. biberit ex hac aqua. i. materiali de qua tu i tellis: sitiet iterum q. i. non nisi ad tempus sitim sedat. Qui autē biberit de aqua qua ego dabo. i. gratia spirit. sancti: non sitiet in eternū. Rndit mulier. Da mihi hanc

aqua: neq. uenit huc haurire. Rndit iesus. Vade voca virum tuū. i. putatū. Et uenit huc. Nō dixit iesus vt illa mulier est adduceret: sed vt et rñione eius conuenientius eā argueret. sceretū renelando. Rndit illa. Virū non habeo. s. legitimū. Iesus autē respondit. Bene dixisti: q. virum nō habeo. Quinq. enim viros habuisti: et nunc quem habes nō est vir tuus. s. m. ueritatē. Q. quot sunt similes samaritane: qui vel que habēt viros et uxorē: sed non uxorē. Immo cōcubinas. filij spurij. Rndit mulier. Domine vt video ppheta es tu. R. super Jo. Nul lus ppheta oia sciuit nisi xps. Unde relitq. stulaz et abiit in ciuitatē. Et dixit illis hoibus. Venite et uidere hoiez q. mihi dixit oia quecūq. feci. Interim uenit ei discipuli. Et dicunt admutē. Nunq. aliquis attulit ei cibū: Uenerunt samaritani ipsum rogantes: vt ibi maneret. Q. accepta fide p. eius doctrinā. desiderabāt amplius infor mārī. Et mansit ibi duos dies. Et multi samaritani crediderūt in eoz. In hoc enā gesto predicabimus de auaritia. De q. tria considerabimus in presenē.

C Primum dicitur malignationis.

C Secundum dicitur assimilationis.

C Tertium dicitur causationis.

Rimū dicitur rē. Scdm doctores p. tres sunt malignitates hui. auaritia: per quas notatur huius peccati et vitij granitas.

C Prima nature contrarietatis.

C Secūda diuini cultus ablatia.

C Tertia est omnium uiciorū generatiua.

C Prima est nature rē. Cōclusio est Theologo: q. duplex ē natura. Prima est natura naturans. Secūda est natura naturata. De prima. scz dei. Ista est liberalissima. In. 8. et. 1. Et in. 8. p. p. Deus est causa omnium rerum. dans esse et perfectiones. Bonitas cuius apparet in cōmunicatione sui ipsius. Jo. 1. Animā meā pono pro ouibus meis. Cum enim in manu demonis esset ip sum liberauit. semetipsum tradens. Jo. 3. Sic deus dilexit mundum: vt filium. rē. Et licet potuisset genus humanum liberare per vnā sanguis guttam. tamē ad maiorem sui liberalitatem: uoluit spargere a quinq. partibus corporis. Unde Grego.

Q. mira

Mira circa nos dei pietas: ut seruā redimeres filium tradidisti. Secunda est natura naturata. Et ista est liberalissima: quia communicat omnia sua bona homini. Sol il luminat in die. et Luna in nocte. Terra producit fructus: et hoc totum ad hominis utilitatem. Unde philosophus. i. Pol. Natura fecit animalia propter hominem. Aug. i. sermone. Indictum magnū diuine bonitatis est: quod quilibet creatura communicet seipsam. Unde nihil est auarum in rerum natura. Excepto lo poltrono auaro. Qui nec sibi. nec alijs est liberalis: sed miser et tenax. Primo sibi: quia miserabiliter vult videri vnum: ut bibat aquam. vendit ligna: ut moriatur frigore. vendit triticum: ut comedat panem in illo. incedit vestibus laceratis: ut parcat bonis. Et quando cernit diminui substantia aliquid: oculum cecidisse videtur. Tenet familiam in amaritudine. Clamat voce lugubri. filijs. vxori. famulis. In hac domo non sunt nisi latrones. Roditis mihi ossa. Aduertatis filij mei: quia nobis posset desicere: quia anni sunt mali. Ego recordeor dei signor Pandulf. Facit can. Sa bini fondul. Alio tempo di bianchi. fuit talis penuria rei. Preterea tenet copatum subitissimū erpensarā. vini. salis. onox. carnū saltaram. Et si quid diminutum videt furatum dicit. Quando dormitū vadit. p. pus in canapaz vadit. mensurat vinum cum la cana. in vegete. O miserranda conditio hominū auarorum. Contra quos Eccles. 4. Unus est et secundū non habet: non fratre non filium: et tamen laborare nō cessat: nec faciuntur oculi eius diuitijs. Deus nō vult quod homo viuat da poltrone. sed honeste fin suum modū: quod auarus non facit. Ideo vituperandus. Secundo est contrarius. primo. Quia non vult communicare bona primo suo. nec in vita. nec in morte: imo bona cōmunit: ut granum. vinum. oleum. et alia necessaria victui humano claudit apō se: expectans che la valla ochio d' homo. Unde Ecclesiasticus. x. c. Auaro nihil est sceleratius. Epur se da. da cum vsura. et rapia. Quod contra Prover. xi. Qui abscondit frumenta in tempore suo: maledicet in populo. Quapropter Innocentius libro de miseria conditionis humane. Auarus nec patien-

tibus compatitur: nec miseris subuenit. sed offendit deum. offendit proximum. offendit seipsum: deo ingratus: proximo impius. sibi crudelis. Ille. In quibus verbis dubiū queritur: quis gravior peccat: auarus an prodigus? O dicit auarus quod est prodigus. quia rei. Respondet Th. 22. q. ii. ar. 3. Quod auarus plus peccat. triplici ratione. Prima quia prodigus plus participat de virtute liberalitatis. Quod auarus. Secunda quia prodigus est sibi et alijs utilis. auarus autē nec sibi nec alijs. Ecclesiastes. 6. Est aliud malum: quod vidi sub sole. vir cui dedit deus diuitias. nec tribuit ei potestatem ut comedat ex eis. id est vsum potestatis: quia non tangit eas. Tertia ratio: quia prodigus est magis corrigibilis. Quod auarus. Quia quanto plus appropinquat senectuti: plus auarus fit. O vecchi. Dico nymus. Cum senescente omnia vitia senescunt: sola auaritia iuuenescit. Et Alcuinus libro secundo. Ogn peccato inuechia neli homini. Par la auaricia tien le verde fronde. Eplu nel tempo del capilli can. Facia de conuerso nostro. qui flaconem vini habuit ab ancilla ignorante domina: que ut auara sciat: pre dolore mortua est. Isti sunt qui clamant in domibus: murmurat. O vecchi. Secunda. quia est rei. Pono hanc conclusionē: quod auarus nō est verus christianus. sed idolatra et paganus. Quod sic probō. Ille dicitur idolatra. i. pagano. qui vero deo relicto. falsam deū sibi constituit. Sed auarus relinquit verū deum. et diuitias pro deo adorat. O Panle quid dicit ad Eph. 5. Auaritia est idolorum seruitus. Et Tho. 22. q. vbi supra ar. 5. Auaritia habet spēm idolatrie. Tūc dicit Nicolaus de lyra quod auarus dicitur idolatra. propter quādam conformitatem. quā habet idolatra cū auaro. Quia sicut paganus adorat simulacra. et statuas marmoreas: ita auarus adorat p deo suo aureū ducatus. et diuitias. O auare: dic mihi qualis est deus tuus? Qui pharaonem submergit: Qui diluuium misit in terram: Vere non. Sed ille de quo Ecclesiasticus. x. Pecante obediūt omnia. Sioan boca toro. Pro diuitijs amittit diuina. missas. predicationes. accipit sacramenta falsa. efficitur porcus. animal sine ratione: semper

Hebdomade tertie

est in motu, nunq̃ quiescit. Origenes sup
Pentha. Amator sui de terra cogitat: semp
t terrenos habet affectus. de terra litigat. de
terra loquitur. terram desiderat. ad celum
nō respicit. Futura non cogitat. dei iudiciū
non metuit. nec beatam eius promissiōem
desiderat: sed de presentibus cogitat: et ad
eterna non suspirat: et sic tanq̃ mare seruet
et nunq̃ in animo quiescit. Ille. Isa. 25. De
terra multiplicabit eloquium suum. Tertia
malignitas rē. Inuenio sex mala ad hac
auaritia: s̃m doctores. Prīmū est super
bia. Ecclesiastici. 21. Domus que nimis lo
cuplet est: superba est. Et Aug. libro de ver
bis domini. Difficile est ut non sit superbi
us qui diues est. Quia ut dicit Tb. 3. p. Abun
dantia diuitiarū: est superbiendi occasio.
Solus xpi era maestro da mudi. xpi cōtra
li xpianaduri. et vills conditionis. in presen
tiarum est superbus. E non si li po parlar.
O superbia venenata. Secundum est lu
xuria. Ecclesiastici. 4. 4. Collegisti argentū
quasi auriscalum. Sequitur. Inclinaui se
mora tua mulieribus. Exemplum filij pdi
gi rē. Tertium est animi afflictio: qz di
uitie affligunt suos amatores. Ecclesiastes.
2. Lucei dies eius pleni sunt erumitis. In
sc. Saturitas diuitis: nō finit eū dormire.
Unde nihil grauius potest ei imprecari: q̃
auaritia. que corpus verat in presenti. et ani
mā in futuro. Exemplū in libro de. 7. conis.
De quodā paupere: qui manibus suis vi
tam cum filijs ducebat satis letam. Omni
mane cum familia dulciter cantabat. Vici
nus quidam auarus admirans tantā con
solationem. in eius domo pulam auri prole
cit. Qua inuenta cepit tristari et plus nō ca
nere: cogitans quid de auro deberet emere.
Vicius interrogat. quare plus non canit.
Respondit: qz habeo aliud agere. At ille.
Vere aurum meū. Rēdit si tantum est: tolle
ala mal hora. Felix est status pauperis. qm̃
cum familia sua acquirit victum bona con
scientia. O quot clamores in domo auaro
rū. Quot tribulatiōes: Domus sua infernū
quidam est. O pater. nō mitas puellam in
domo auari: qz nūq̃ erit in pace. Quar
tum malum: est iniusticia. Leo papa in ser
mone quodam. Nullū est in eo iusticie ve
ligium in quo auaritia seclē habuiculu.

Et. xl. q. 3. c. Qui recte. Acceptatio munerū
preuicatio est veritatis. O quot mala. p
pter hanc rē. Quantum malū est crade
litas: qz non habet pietatem auarus. ad p
rimū suum. Nō respicit amicos. non pare
tes. Pater in filium. mater in filiā. E plu for
to. Ex hac auaritia. xps iudeis est vendit.
Mat. 25. Quid vultis mibi dare. et ego est
vob tradā: Santa. Tū Dan. 20. Purga. de
O auaritia: che por fare.
Poscia che hay el mio sangue tratto
che non si curi: tela propria carne.
O iuda: quis te coronauit: Quis te in cru
ce posuit: Auaritia inde pditoris. Ser
tum malū est desperatio. Tam auarus non
cesset lucrari omni die sacro: non parit apo
stolis. non confessoribus. non altari sancto.
Meretur qz in fine vite sue. nō habeat ali
quem sanctū in adiutorium et aduocatū.
Exemplū archiep̃i in. 2. parte summe. De
quodam cū infirmaretur et ad consessum
hortaretur: desperatus qz neminem in adu
torium habuit sanctorū: dicit. Penitere nō
possum: qz cor non habeo meū: sed i capsa
pecunie. et inuenerat ut dicit: et sic dāatus
est. O inimica de iesu. O lupa falsa. O can
sa omniū malorū. Et sic p. rē.

Secundum dicitur rē. Auarus assu
milatur. quatuor generibus psona
rum: ppter suas pditiones.

Primo lupo: ppter insatiabilitatē.

Secundo porco: ppter dāositatem.

Tercio asino: ppter instructioitātē.

Quarto hypocrite: ppter fictionem.

Primo lupo rē. Scdm p̃m. 7. de aiall
bus: ita lupo est vorax. qz quanto plus co
medit: tanto min⁹ saturat. Et sine mastica
tione comedit vno die: qz ei satis est per. 3.

Ad propositū. Auarus hanc habet condi
tionem. qui quanto plus habet diuitiarū:
tāto min⁹ saturatur. Ecclesiastes. 5. Au
rus nō impletur pecunia: et qui amat pe
cunias fructum non capiet ex eis. Et Gre
gom. 22. Diuitiarū amor insatiabilis est.

Et philosophus. 4. ethi. Auaritia vitiū i
satiabile est. Et christus. Jo. 4. c. Quis libe
rit ex hac aqua fiserit itep. Alculan⁹ li. 2. 2.

Lo loco. le femine: la terra.

Labylo inferno. la uaro. nō dico bastaz

Ma senza sine lappertio brama.

Ille. Se

Ille. Sed querit anima breffana. Unde pa-
ter procedat infaciabilitas ista: Respon-
deo. q. et quadruplici ratione. Primo rōne
capacitatis. Nulla res magna potest imple-
re parua. Exempli gratia. Vas magnum
non potest repleri a parua quantitate. Ad
propositum. Anima nostra est capax illius
boni infiniti dei. Unde si possideret omnia
bona huius mundi: et deum ipsum non ha-
beret: nunquā gesceret. Unde Ber. in festo
dedicationis. Ad imaginem quippe deifica-
ta est anima rationalis: ceteris omnibus
occupari potest. repleri autem minime po-
test. Capax dei. quicquid minas est: non
implebit eam. Ille. O anima. Secundo ra-
tione finalitatis. Nulla res quiescit. nisi pri-
us adeptio sine suo. Unde lapis sursum p-
sectus: nō quiescit quousq. reuertatur ad
terram. Et fontes donec ad mare redierit.
Unde in. 7. phisicorum. Mobile non ge-
scit: nisi cū peruenierit ad terminū. Ad p-
positum. Finis noster est deus. non diuitie. nō
diuitia. non aliqua res mundi. Unde si au-
arus haberet totum mundum non contēta-
retur: nisi habeat ipsum deum qui est finis
creature. Aug. 1. Confess. fecisti nos domine
ad te: et inquietum est cor nostrum: donec re-
quiescat in te. Et philosophus. i. Pol. Desi-
derium diuitiarum vadit in infinitum. In
7. Pol. Teste deo: in bonis exteriorib⁹ non
potest esse felicitas. O lupa. O bestia in-
satiabilis. C Secundo porco: ut videmus
ad oculum. Inter omnia animalia domesti-
ca: nullum animal reperitur minus vtile
dum viuat: porco excepto. Exemplo patet.
Lupo custodit domum. Gallina ouem sa-
ciat. gata capit mures. Sed porcus est nul-
lus valoris: dūz viuat. Immo si vadit in or-
tum omnia euellit. Et propter hoc tota fa-
milia capit mortem porci. et tunc omnes le-
tantur. Domina facit li bon beroldise san-
guinaz. Puer autem la vesica. Paterfa-
milia inuitat el compare e la comadre.
et omnes congaudent. a costo de miser lo
porco. O auare porco. ita de te est. Dum
viuis quidem: omnibus es damnosus. pan-
peribus quibus panem non tribuis. eccle-
sijs. hospitalibus. viduis. pupillis. cōmuni-
tatis: sed in morte tua omnes letantur.
Sacrista. s. Domineci vult candelas. et alij

religiosi. Et castunt: Subuenit te sancti dei.
Alia calda. Alij gaudent: qui obolum
non poterant habere. Ancilla. ierul. et om-
nes. Et bene quia est poltronas. Tercio
Alino rē. De asino dicitur: el porta el vino.
et aquam bibit. Portat ligna: et nunquā ca-
lescit se. Et in tota vita pro alijs laborat.
pro se autem nihil. Sic auarus laborat. sa-
dat. vigilat. sollicitat p alijs ut accumulz: p
se autem non comedit. nec alios finit come-
dere. Unde est sicut canis ozulani. qui por-
ros non comedit. nec alios finit comedere.
Unde Orationis in epistolis. Quid mihi vi-
uere si non conceditur vit: O asino auaro.
De asino in morte sunt tres partes. Una
est pellis: de qua sunt tympana. Esopas.
Nā cribella facit: et tympana pellis aselli.
Ad cuius sonitum ducitur chorea. Secun-
da pars est caro. que datur auidas ad de-
uorandum. Tertia sunt ossa: que remanēt
ad solem. et pluuiam. et grandinem. Ad pro-
positum. De auaro sunt tres partes. Pri-
ma eius pellis. idest substantia: que rema-
net parentibus et amicis. Qui tripudiant.
ala barba del auaro. Secunda pars. sel-
licet tuum corpus: datur terre. Vbi frater
Gabriel. Nunquid in ecclesia: Nō. Quia
ut dicitur Dis. 4. c. Nullus. Priuatur vna
rarj ecclesiastica sepultura. Sed ut dicitur
Jere. 22. Sepultura asini. Lanta versum:
Tertia pars: sunt ossa ad solem. Anima au-
tem: alio inferno. Quia sibi hoc testamentum
facit dum viuat. Exemplo patet de quodaz
auaro. qui accersito notario. Scribe inquit
diuitias meas dimitto mundo. Corpus
aut vermicibus. Animā aut diabolo. O dia-
bole tolle quod tuū ē. Hec dicēs expirauit.
Non immerito: quia hoc peccatum est illi
quod excecet hominem in hoc presenti se-
culo. Et quo sit ut sic excecatus ducatur a
diabolo in infernum. Ideo Dauid in psal-
is. Oculos suos statuerūt declinare i terrā
Hac oēs sunt implicati. Bere. 6. Al minore
vsq. ad maiorem: omnes auaritie student.
Inter maiores et minores sunt medioeres.
Per minores itelligunt laici. Per medioeres
intelligunt clerici. Per maiores itelligunt
plati. Auaritia igit ē a minore vsq. ad me-
dioeres et maiores: qz iuenit i laicis: viget
in clericis: regnat i plati. Id in se dānant.

Sabbatum

furta sua. Mortuus ē bl. et sepultus in inferno. Quarto assimilatur hypocrite et. Magnus hypocrita est auarus. Alber. super Math. 23. Ne vobis hypocrite. Octo sunt genera hypocritarum malorum. Primum gabadel. Ipsi percussant pectus suum. corde autem sunt et. Secundi sunt magna facti: qui osculantur sanctos. Etsi non possunt agnoscere. ponunt clamydem et sudarium vel biretum. Intus autem sunt lupi rapaces. O lupi rapaces. Tertii sunt bocca sancta. qui non loquentes: sed ore et nutibus ostendant sanctitatem. Quartii sunt grati celli. qui se ostendunt deuotos: audientes aliquid de deo: manus lenant ad celum. Guarda la gamba compagno mio. Quintii sunt capi torti. qui studium ponunt ut tortum collum portent. Tales inganeno dio: el mundo. Sexti laudate dio. Berghemensis quidam. Laudate dio: sed non de vino sparsio. Septimi ponere celli. qui ostendunt paupertatem in vestitu. Octani conscientiati. qui omnem rem peccatum dicunt.

Ertiam dicitur et. Causatur auaritia a quatuor causis: prout doctores nostri dicunt.

Prima est filiorum multiplicatio.

Secunda est voluptuosa conuersatio.

Tertia est ambitiosa aspiratio.

Quarta est prosperitatis adeptio.

Prima est et. Grego. lib. 1. mora. Sepe enim ad auaritiam cor parentis: alliciat se candiditas proles. Ille. Colay si troua vna brigata de filloli: quatro fanciule. et trey maschi. Una fora. e l'altra demessa. Essendo la familia grande: per aiutar quella: omne videtur sibi licet. Et non est ita sceleratus contractus: quod sibi non videatur licitus. O pater inquit ille. Como marito lo quelle: E son pur mie. Preterea nolo maledici a filijs meis post mortem si eis non dimittam aliquid: ut fecit mihi pater meus. Et ita hoc modo. per pagura de non esset maledeto a filijs in hoc mundo: vult maledici a deo. O quot sunt de talibus.

Secunda est et. Unde est: quod auarus studet in usuris. rapinis. fraudibus. oppressio nibus. Quare hoc o auare: Certe: quia vis triumphare. gaudere. latrari. et habere

puellam in tuo placere. Ita est causa auaritie. O Hieronymus quid dicis: epistola. 2. contra Iouem. Propter breuem gulle volupratem. terre lustrantur. et maria. Delitit et epularum varietas. fomenta sunt auaritie. Tertia est et. O pater: dicit auarus. Pro certo esse bella cossa: esse gran maestro. Ognun te prega. honora. et stima. Et oltra Magnus efficit volo. Quid faciam? Sum magister da muro. e chianstrolo: faciam quod dicit florentinus. Brazo de ferro. corpo de formica. anima de cane. Primo brazo de ferro: vult laborare. stentare. O quot vigilie. Secundo corpo de formica. poco mangiare per auaryare. e poco spendere. Unde quidam

Compagno mio nobile e cortese.

La settimana de questo mese.

Sia sete glori e 30 el mezo.

Como hay lantrata. fa la spesa.

3. ala v cane. La poca scientia: p phas et nephas. Et ita ex ambitione veniunt magnus: auarus sit. Quarta est et. Quidus lib. 3. Meta. Lopia me inopem fecit. Abundantia mea ha fatto puero. Quo modo pater: Audi. Sene. li. de moribus. Que sunt maxime diuitie: Non desiderare diuitias. Ille. Quis est diues: Non desiderare. non appetere. Quis est pauper: Chi desidera roba. Auarus est pauperior omnibus hominibus: quia semper cupit. Hieronymus in prologo bible. Auaro taz deest quod habet: quod non habet. In hoc mundo nunquam habet bene: et in alio hoc infernum.

Sabbatum quartum quadragesime. Quia Maria est mater omnium gratiarum.

Remansit ie-

sus solas: et mater in medio stans. Io. 8. Mater raculum. Quidam sicut sui turpitudinem: a iustitia comprehensus est: et clamabat truncatus capite a corpore proprio. Confessione Mariae Penitencia

Primo ratione approximationis.
Secundo ratione electionis.

Et Hieronimus lib. de causis. q. quāto
aliquid magis appropinquat principio ali
cui in quolibet genere: tanto magis partici
pat effectum illius principij. Exempli grā.
Approxima te ad ignem. ad solem &c. An
de dicit Dionysius in. 4. c. celestis Jerar
chie. q. angeli qui sunt deo propinquiores
magis participant de bonitatibus diuinis:
q. homines. q. sunt proximiores. Approxi
mare deo: nō sit corporis gressus: sed passib
mentis. Unde Bernar. super illud Gen. 17.
Ambula coram me: & esto perfectus. d. Am
bulatur autē coram deo non passibus corpo
ris: sed affectibus mentis. Et Augu. dome
lia. 26. super Joā. Ad deum non motu cor
poris: sed voluntate cordis accedimus. bo
de tribus elemosinam pauperi: per vnū
passum accessisti ad deum. Et sic de singul.
Non motu inquit corporis &c. Ad propin
quum. Maria virgo fuit deo propinquissima
super omnes creaturas: q. et ea corpus xpi
formatum est: et purissimus sanguinib⁹ vir
ginis marie. Et qui erat filius dei: dicitur
filius marie. Unde signatur dicit ei angel⁹.
Ecce concipies in utero: & paries filiū. Sed
que o Gabriel: Nunc d. Jeremiā: Jaiā:
Danielem: Non vere. Sed lesa datato. cru
cifixo. morto. Quia ergo fuit super omnes
proxima christo: sup omnes gratias habet.
Unde dicere possimus illi Judith. 8. Hec
est mulier famosissima: quoniam deum et
met valde. Scdm Jacobum de voragine
suo marali. triplid de causa aliqua dicitur
famosa.

Primo ratione sapientie. Datet de Sa-
lomone. 3. Reg. 4. Regina salba et sua sa-
ma Salomone. Eius fama salba et sapien-
tie. Quilloc⁹ est. 3000. M. pabolas: 7 qu-
ing millia carmina. Et de omnibus rebus
mundi habuit cognitionem: quicquid ho-
mo scire pōt. Preterea de Alberto magno:
de quo Plus papa ad Turchas. Precipua
est Alberti magni scientia: quā nullum do-
ctrine genus creditur ignorasse. Preterea

Sabbatum

de Origene qui sex millia volumina libroꝝ
scripsit. Ad propositum. Maria fuit super
omnes famosa in sciētia. Quia habuit om-
nes sciēcias. Triplet est sciētia secundū
Tho. super Jo. Prima est acquisita. ut ha-
buere philosophi: et illi qui studio vacant.
Hanc habuit maria: quia in templo fuit do-
cta plenissime tā in grāmaticislibus q̄ in
coloribus rhetoricis: ut patet in literis q̄
miscebat. s. Ignatio: que sunt optime pos-
te. Preterea habuit omnes sciēcias. Quod
sic probat Aug. Maria sciuit scripturas: in
scriptura continetur omnes sciētie: igitur
habuit omnes sciēcias. Secunda est insu-
sa: quam habuere apostoli et alij sancti. qui
miraculose fuerunt illuminati. Hanc habu-
it maria: quia a spiritu sancto fuit illumina-
ta. Et melius sciuit scripturas q̄ aliquis p-
pheta aut patriarcha. Christo. super illud
Luc. 2. Maria cōservabat oia vba hec: cō-
serens in corde suo. Quia scripturas lege-
rat: et prophetas sciebat. Tertia est intelle-
ctualis: que est in beatis qua omnia cogno-
scunt. in visione diuini verbi. Maria autem
hanc habuit. Quia viatrix existens habuit
p̄uilegium comprehensorum. Quis docet
et apostolos de obscuris fidei post christi a-
scensionem: Certe erat maria. Unde patet.
Secundo ratione rē. Gen. 6. Gigantes
erant super terram. Isti sunt potentes. a
seculo viri famosi. Ut dicit Nicolaus de ly-
ra: his initium fuit a demonibus sumenti-
bus hominis semen rē. De hoc semine gi-
gantum fuit Sanson. qui centum viros per-
cussit cum mandibula asini. Et Soliath.
De hoc semine fuit Alexander magnus.
Karolus magnus. Et in curia Bozij fuit
quidam frater noster Bertoldus: qui asinū
cum molendinario portauit. Maria super
omnes fuit potens: tam potens q̄ celsa ap-
ruit: quod eua clausit. Tam potens: q̄ infer-
num clausit: quod Adam aperuit. Tam po-
tens: q̄ demonem suppediuit. Unde die
ronimus. Hec est que celis dedit gloriam.
gentibus fidem. virijs finem. vite ordinem.
moribus disciplinam. Unde Cassi. 4. Terri-
bilis: ut castrorum acies ordinata. Timent
eam demones ultra modum. Exemplū ad
hoc propositum. Diues quidam habuit fi-
lium ab uxore. Adhuc viro: sine cuius ma-

tre dormiens: ipam impregnavit. Et mater
in partu occidit ipsum p̄e verecūdia. atq̄
sepeliuit. Demon autem in forma clerici: co-
raz imperatore dicit. Adhuc q̄ roma nō cō-
sumitur p̄o tanto scelere. quod mulier ta-
lis egit: quia filium occidit. Accitatur illa: et
tempus inducitur datur. Illa ad confessionē
currit dicēs patri. In angustiis sum pater.
Cui ille. Commenda te virgini. Dum esset
tempus conducebatur coram iudice. Cumq̄
ibi esset demon clamare cepit. Nec non est
illa mulier incestuosa: sed virgo maria. Ad
hanc vocem stupent omnes: et demon recel-
sit. Et sic mulier honoratur. Mulier hec fa-
it maria in forma illius mulieris: et peccatū
eius occultavit. O potentia marie. Ter-
tio ratione rē. Job. 1. Erat autem Job vir
magnus inter omnes qui morabantur in
terra. Magnus sanctitate. Et de Joanne
baptista. Luc. 1. Erat magnus coram domi-
no. Scdm Tho. super epistolas pauli Tri-
plet est sanctitas. Una dicitur diuinalis. s.
dei. sub qua fuit maria. Unde Tho. 3. par.
q. 27. ar. 1. Rationabiliter nos credimus q̄
illa que genuit vniuersum plenum gratie
et veritatis: p̄e omnibus alijs maiorā gra-
tie p̄uilegia accepit. Ille. Et in 1. parte. q.
25. ar. 6. Beata ego maria ex hoc q̄ est ma-
ter dei habet quandam dignitatem infin-
tam ex bono infinito. quod est deus. Et ex
hac parte non potest fieri aliquid melius si-
cut non potest esse aliquid melius deo. Il-
le. Unde ecclesia. Virgo maria nō est tibi si-
milis nata in mundo. Et Alcananus libro
quarto.
Non so glamay in dona virtu perfecta:
Saluo in coeli che ananti el començare.
Creatura ella fo. et fit eterno electa.
Secunda angelicalis. Tercia humanalis:
quos omnes maria superat. Et hoc totum
quia mater dei. O magnum quid. Hiero.
Maior gratia in maria nō potest intelligi
q̄ sit mater dei. Ille. Et Bon. in 3. sen. Ma-
ior namq̄ est excellentia virginis q̄ sit ma-
ter dei: q̄ sit domina creaturarum. Hoc
enim dependet ab illo: sicut ramus a sua ra-
dice. Ille. Ideo vulgaris Petrar.
Pia volte ad te de me spinge amore.
Nergene in questi sciocchi versi mei.
Ad ripensando pop el lo valore.
Pia elto

Prius alio non so dir epe mater dei.
Igitur mater gratie.

Ecce ratio 1^a. Conduco est
Lho. 3. par. q. 27. ar. 5. Amicus a
do dat gra sed illud ad qd eligi.

Exemplar de Noe in archa fabricanda. de
Moyse apud Pharaone. Ad propositum.
Maria diuinitus est electa ab eterno: vt es
set mater filij dei. Propter. S. Nondum erat
abyssi: id est mundus cum suo ornatu: et ego
iam concepta eram: vt scilicet suo tempore
in mundo fierem. Et hoc debuit omni gra
tia pollere: vt sic esset idonea mater. Un
de dicitur mater gratie. O mater 1^a. Sed
nota fm Lho. 2. Alberti super Missas 8.
Quod quadruplex est differentia gratie.
Prima dicitur effluens que sola fuit i chri
sto. De qua Joan. 1. De plenitudine eius
omnes accepimus. Secunda est sufficiens:
qua pleni sunt omnes fideles et sancti. De
qua Luc. 1. Et Zacharias pater eius imple
tus est spu sancto. Et de Stephano Act. 2.
c. Stephanus plenus gratia. Tertia est abun
dans: que fuit in Joanne bap. et in aposto
lis specialiter. Act. 1. Repleti sunt omnes spi
ritu sancto. Quarta dicitur excellens: que
super omnes fuit in maria. Ideo angelus ei.
Aue gratia plena dominus tecum. De ha
gratias. Ber. Legimus Stephanum plenum
gratia. et apostolos plenos spiritu sancto: s;
longe dissimiliter a maria. In nullo. n. alio
habuit plenitudinem diuinitas corporalis
quoadmodum in maria. Ille. Et vt differē
tiam videamus gratie ipsius marie notabi
mus 3; Lh. 1. 2. q. c. r. triplicem gra i maria.

Prima dicitur acceptationis.

Secunda dicitur habitationis.

Tertia dicitur recognitionis.

Prima dicitur 1^a. Et e quando g'stinent
gratiam coram aliquo: sicut dicitur S. fi.
6. Noe inuenit gratiam coram domino. Et
de Joseph. qui inuenit gratiam coram p
cipe carceris. 1. q. 2. erat multu grat. Ma
ria autem habuit gratiam in conspectu dei.
Quod angelus declarat. Inuenisti gra
tiam apud deum. Inuenit equidem: quia
ipsam gratiam perditam recuperante huma
no generi. Hoc adam non fecit. Quia et si
gratiam perditam per penitentiam recupe
ravit: hoc egit tantum pro se. non pro gene

re humano peccante. Sed maria: posibus
inuenit. Inuenisti inquit gratiam: non ra
pisti: vt primus angelus d. Similis ero al
tissimo. Inuenisti: non perdidisti: vt primi
parentes. Inuenisti: non emisisti: vt Simon
magus qui pecuniam obtulit apostolis: vt
emeret gratiam spiritus sancti. Secun
da dicitur gratia 1^a. Quia nulla creatura
inuenta est idonea portare regem celorum:
nisi maria. Ecclesia dicit. Sancta et immac
ulata virginitas. quibus te laudibus esse
ram nescio: quia quem celi capere non po
terant tuo gremio contulisti. Et ipsa dicit
omnibus fidelibus illud ecclesie. Congra
tulamini mihi omnes q diligitis me: quia
cum essem parvula placui altissimo: et de
meis visceribus genui deum et hominem.
Ille. O felix puella. O celi regina. Ad ipas
solam missus est de aula summi dei legat
singularis insignis. vt filius dei conciperet:
contra oem cōdē cursum. Vbi dicit Albert
super Adilys est. q. quatuor sunt mudi ge
nerationes humane: nec est inuenire aliud
modum. Quia vt dicit Lho. in. 3. vlti. 3.
Et Dama. conceptio illa fuit miraculosa.
Primus modus sine semina et masculo: vt
Adam factus a deo. Secundus vt sine se
mina ex viro: vt Eva ex costa Ade. Ter
tius ex muliere et masculo: vt est cōmunes
omniū naturalis generatio. Quartus sin
gularis: vt est et femina sine viro: et hic est
marie virginis. Unde fuit mater et virgo si
mul: q est privilegium singulare. Tertia
dicitur gratia 1^a. Ad quam pertinet reco
gnoscere beneficia accepta. Quia vt dicit
philosophus. 9. ethicorum. Beneficiarius
tenetur recognoscere benefactores. Et Se
neca. 11. de beneficiis. Ingratus est qui nō
cognoscit beneficium. Idem. Beneficiarius
memoria senescere non debet. Ista autem
gratitudo summe deo placet. Maria hac
habuit. Quia vitam suam expendebat in
recognitionem beneficiorū dei: vt dicit Al
bertus. Confitebatur quotidie Joanni e
uangeliste: non sua peccata: sed dicebat. Q
ui Joannes: non sum digna vocari mater
dei: quia non cognosco filij mei beneficia.
licet recognosceret. Unde Luce. 2. Maria
autem conseruabat omnia verba hec con
se. in cor. 1. Unde dicitur q e mī oīz grāz.

Sabbatum

Petrarcha.

Piena de gratie. e piena de virtude.
El signor e cū te go: e sempre tana.
Tanto che adir le lingue sarian mute.
Unde patet tertia ratio.

¶ Tertio ratio de 2. Celsus est Theo-
logus. Vbi ē maior humilitas: ibi
precipue maior exaltatio. Luc. 18.
Qui se humiliat: exaltabitur. Et. i. c. Exal-
tantur humiles. Eccl. 3. Quanto maior es
humilia te in oibus. De pe. vi. l. 8. Tactur
nititas. Sine humilitate: nemini potest esse
salus. Et Ptholomus. Inter sapientes sapiē-
tior est: q. humilior existit. Maria super om-
nes humilior fuit. Ideo sup. oēs meruit eni-
men oīam gratias. Fuit aut. humilis tripli-
titer. Primo ore: q. verbū superbi nūq. nūq.
protulit. Aug. Resolue diligētus euāgelii
ce hūilioris serie: et si quid increpatorium. si
qd dnp. occurrerit in maria: de cetero sus-
pectam habeas. et accedere verearis. Ille.
2.º corde: q. se idignā reputabat mēz. vi.
Tertio ope: q. nō dedignabatur seruire Be-
lisabeth in partu. Sed dabit. iturgit. Qua-
re fuit tam humilis maria sup. oēs: Respo-
deo fm Tho. sup. Alue maria. q. triplē ra-
tione. Prima q. debuit illā recipere totali-
ter in se: quā ē super oēs. Ideo debuit humi-
liari infra oēs. Secūdo q. debuit sup. oēs
f. anctos et sanctos et cōp. angelos. exal-
tari: tanq. regina celi: Ideo debuit esse hu-
milissima. Tertio q. sicut p. superbiam ene.
mors in mūdā intrant: sic ep.º: p. marie hu-
militatē vita mūdō reddita ē. Oz. 2. et. vi.
Contraria petrar. curant. Unde Ecclesia.
Mortē quā semina itat: semina fugant.
Et ex humilitate sua. l. 3. eēt. factior omnib.
in celo et in terra: nūq. tamē legē de ea i
euāgelio. q. aliq. miraculā fecerit in pre-
sentē vita: ante resurrectionem filij. Scdm
Jacobū de vorag. in marali. Quēz mul-
ter in suo partu: enp. quicūq. oīa fugit
virgo ex humilitate sua. Primo vtrū inue-
nē et pulch. Maria habuit senē despectū.
Secūdo dicit. Maria pauperem. Mat. 23.
Nūq. est filius fabri: Tertio in partu pul-
chram thalamū. Maria habuit stabulū.
Quarto seruitores. et obsecratos. Ma-
ria habuit pro seruitorib. bouē et asinum.
qui p. seruitio filium calefactebat. Quanto

vult oīa post pū et quietē. Maria opor-
tuit fugere cū filio in egyptū. Tolle inquit
ang. puer et matre eius et. O humilita sā-
cta. De qua Ber. Maria et. ex fignitate
placuit. tamē ex humilitate pcepit. Quia si
hūilis nō fuisset spūs. i. sup. cā nō quicūq.
set. Ille. Nulla creatura est humilior: inuē
ea sub celo. Et l. maxima fuerit humilitas
abraheā dicit. Gen. 18. Loquar ad dñm:
cū sim pulvis et cinis. Et Job: cū dicit. 17.
Putredinis vtri pater meus es: mater mea
et soror mea vermisus. Et Joānes bap. dñ
se vtrū appellauit. Tamē marie humilitas
sapientia hōz humilitatē: et quorūcūq. alio-
rū. Unde in Lan. suo. Resperit humilitatē
ancille sue. In verbo ancille. Quatuor an-
cillas legimus: ex humilitate cecidisse can-
ticā: inter quas Maria principatū tenet.
Prima fuit maria soror moysi. De qua
Ero. 15. d. Cantemus domino: gloriose enī
magificat. 2. Secūda Anna. i. B. 2. Exal-
tantur cor meū in dño et. Tertia Judith.
15. Cantate domino in cymbalis. Quarta
maria virgo. Luc. 1. Magnificat aīa mea
dominū. Unde patet: q. mater gratie. Un-
de Ber. sup. Lan. fe. d. Sileat misericordiā
am tuā o virgo beata: figs. inuocatā in ne-
cessitatib. sulo meminerit dñi. Ne qd
serui tñi. ceteris in virtutib. tibi congaude-
mus: sed in hac potius nobis ipso. Landa-
mus virginatē. inramur humilitatē: sed
misericordiā tuā ipso miseri sapit dulci-
us: et crebrius inuocat. Ille. Petrar.
Dolce o virgine sep senza mistura.
Ne pōr mostrarti brusca: ouero amara.
Et tata dolce sep senza mistura. Idem.
Vbi tinnocē glā non son perdue.
Loration che presto le erandisse
Nanzl che quelle ate fian peruenate.
Exēplum. In li. de. 7. donis Joannes ba-
mascens greco: vt deo liberius vacaret
factus ē monachus. Qui libētissime laudi-
bus virginis intēdebat: et de ea pulchra vi-
eta cōponēs manu. ppia scribebat. Cūq.
ad instātam quorūdā nobilitū quos doce-
bat legeret. et post disputationē eūz scolarū
bus ad lītās maris deambulare cā spa-
ciatū: p. p. rate sarracenoꝝ eū rapuerunt. et
cūcūq. sarraceno vēdiderūt. Qui filitū suū
vēdū lūteris imbuerūt. Inuidēs aut. ei quē
instruerit

Instructis ut ei succederet, veniens Constantinus scripsit litteras sub ipsius nomine Soldano babylone: q. s. Imperator Constantinus qui ipsam Damascenorum gratum habebat, exercitum romanorum ad partes remotas erat ducturus si absque impedimento terram grecie posset acquirere. Unde litteras proiecit in consistorio eorum: que inueniuntur et imperatori exhibite. Qui attendens modum dictaminis, vocavit Joannem dicens non posse negare, q. ille littere non continerent solum et modum. Qui hoc scripsit litteras se fecisse negavit. Cumque aliqui dicerent cum ut proditorem occidendum, Imperator manum dextram ei amputavit. Quia in abbacia suspensa ut perpetuo confunderetur ipsa patre proditorem denunciari fecit. Cum autem, 6. feria diu in oratione vigilasset et fleuisset: et esset virgo apparuit ipsam confortans. Et cum diceret maxime dolere propter vituperium monachorum, et q. non posset amplius scribere eius lantid. ac missa celebrare ut solebat: virgo manum pendentem accepit, ac brachio omni dolore remoto restituit. Mane facto: stupetibus cunctis celebravit. Cumque Imperator quesivisset si aliquem suum modum docuisset. Respondit se filium saraceni docuisse. Qui captus suam malitiam confessus est.

De discordia: vel de odio vel de remissione infortiarum.

Non erit heres filii acille. cu filio li bere. Ad gal. 4. Cuius sume di eloquentia et an reo pelago. Pab. Cor nello Scipione. cu soli do fundamento rationis. fuit conclusa: inter omnes virtutes necessarias governo et regimento respu. et boni edmanis: maxime est necessaria pace. vnione. et amore scipio cu. Unde Lactan. in. 5. lib. c. 8. Quia beat esset. Sed aureus humanarum rerum statas. si per totum orbem mansuetudo. et pietas. et pax. et innocentia et equitas. et temperantia: fides moraretur. Que sine verissi

catu per Polleratem in. 6. lib. 7. de Italia. Insuper Italia que clausis in seipsa scissa discordijs de culmine fortis detecta: patefecit insulibus exterarum gentium. q. bus consueuerat imperare. Romam namq. mundi culmen et dominam: suorum dissensio cluuium reddidit ancillantem. Super verbo. Polle. pone quatuor monarchias mundi: que ad nrb. venerunt propter bella et discordias. Prima fuit caldeorum que i cepit a Nino: tempore abrae. Secunda Lethaginesius que i cepit a. D. Didone. Tertia Romanorum que a Romulo et Remo. Quarta grecorum que ab Alexander magno que propter dissidia. discordias. et similitudo sunt terre equare. Unde est q. maxima pars christianitatis est in manu Turchi: Lere propter bella. Ubi Constantinopolis: Ubi niger potius: Ubi scuter: Ubi caphar: Ubi trahesundar: Ubi tota grecia. simi cu Tracta et Thesalia: In manu infidelium sunt propter discordias christianorum. Ideo xps. Luc. 21. Omne regnum et. Et Lactan. in. p. c. 3. Quicquid enim diuisionem capite: et interitum capiat necesse est. Quapropter clamat Paulus Phil. p. Oro ut charitas vestra magis ad magis abundet. Quare o Paulus: Quia sine ipsa opera nostra nihil valent ad meritum vite eterne. et. q. 3. c. Archiepiscopus. Sine concordia spernit deus cuncta. nec recipit oblationes sacerdotum. Ideo partialis et odiosus et discordans non sunt dei sed diaboli. Unde et priuatur hereditate patris nostri dei. Unde Paulus sub velamento duorum filiorum abrae ancille et libere. signati per duos populos bonos et malos. d. Non et. In quibus verbis de discordia: vel de remissione infortiarum predicabimus hodie. Ubi tria consideranda sunt.

Primum. dicitur offensio.

Secundum. dicitur malignatio.

Tertium. dicitur inductio.

Primum dicitur. Utrum discordia aut odium sit peccatum mortale. Due sunt opinionis. Una q. sic. alia q. no. Optimo q. dicit q. no: assumit fundamentum tale. Si odium est mortale: non reparet in sanctis viris: Sed in sanctis inuenit est odium: ut in Deo q. sanctus erat. In. ps. 25. In quo odio

Dominica quarta

habui et legem tuam dilexi. Et Act. 15. c. Oritur
est discordia inter Paulum et Barnabam. Igitur
non est peccatum. Preterea in deo reperitur.
Sap. 13. Abominabilis est deo ipse tripli-
tas eius. Ecclesiasticus. 12. Altissimum odium ha-
bet peccatores. Igitur non est peccatum mor-
tale: aut veniale.

Secunda opinio dicit quod sic. Unde Jo. 1.
Lano. 3. c. Qui non diligit: manet in morte.
Omnis qui odit fratrem suum: homicida est.
Beatus ad hanc difficultatem per Th. 2. 2. q. 34.
ar. 3. Albertus in 3. di. 35. Quod odium est pecca-
tum mortale. Que conclusio probatur tripliciter.
Primo ratione. Secundo auctoritate. Tercio
figura. Ratione duplici. Primo preceptio-
nis. Una maxima est in theologia. Quod quod est con-
tra preceptum divinum est mortale peccatum.
Sed odium et discordia ac partialitas est con-
tra preceptum divinum. Igitur ratio. Quod sit con-
tra preceptum per in utroque testamento. Primo in
veteri. Leuiticus. 19. Non stabis contra sanguinem
proximi tui: Non queras vitionem nec memor-
eris in facie fratris tuo. Sed diliges amicum
tuum sicut teipsum. Preterea. Ezechiel. 23. Si vi-
deris fratrem tuum odiosum te facere sub onere non
pertransibis sed subleuabis eum eo. Secundo in
novi. Si preceptum est de alio plus de ho-
mine. Ecclesiasticus. 28. Relinque primo tuo
nocentem te: et tunc deprecari tibi peccatum solu-
etur. Secundo in testamento novo. Mat. 6. Scriptum
est antiquis. Diliges amicum tuum: et odio habe-
bis inimicum. Ego autem dico vobis. Diligite
inimicos vestros: bene facite his ratio. Super
quod Christus. Quale vis erga te deus esse: cum
delictorum tuorum veniam poscis: tale te exhibere
debes his qui deliquerunt in te. Ille. Et a La-
no. de pe. di. 5. c. Falsas. Qui odium in cor-
de gerit: sciat se veram penam non posse pa-
gere. Secundo ratione ratio. Illud quod est charita-
tis contrarium que est virtus excellentissima est mor-
tale: Sed odium est charitati contrarium: ut
ponit Thomas. 2. 2. q. 38. ar. 1. Unde apostolus. 1. ad
Cor. 13. Si linguam hominum loquar et angelo
rum: charitatem autem non habeam: factus sum ve-
lut es sonans aut cymbalum tinniens. Et si
habuero et prophetiam: et nouerim mysteria
omnia. Et si habuero omnem fidem: ita ut mor-

tes transferam: charitatem autem non habuero
nihil sum. Et si distribuero omnes facultates
meas in cibos pauperum. Et si tradidero
corpus meum: ita ut ardeam: charitatem autem non
habuero nihil mihi prodest. Ille. Tunc in hu-
ius figura. Seneca. 4. Calpurnius quod odium habuit
ad Abel: eius sacrificium fuit reprobatum.
Unde per conclusionem. Sed querit anima cara du-
bitum. Que sunt illa que odium generant: et pa-
cem turbant? Respondet Egidius li. de regu-
mine principum. Et alij doctores. Quod sunt
quatuor peccata.

Primum est peccatum superbie.
Secundum est peccatum auaritie.
Tertium est peccatum luxurie.
Quartum est peccatum inuidie.
Primum ratio. Quod per in triplici lege. Pri-
mo angelorum. Diuisio ipsorum ortum habuit ex
superbia luciferi. De qua Isa. 14. In celum
ascendit. et in altum: et exaltabo solium meum: et
ero similis altissimo. Et hac superbia una
per illos remansit in celo deum adorando hu-
militate. alia pars in infernum fuit abiecta
cum principe tenebrarum. Et hoc propter
superbiam regnum fuit diuisum. Unde
Apoc. Factum est prelium in celo michael
et angelus eius pugnant cum dracone:
et michael preualuit: et protectus est dra-
co ille qui vocabatur diabolus. Ille. Unde quod
hodie non est par: Quod quislibet vult discere.

Secunda est lex in deorum. In. 3. per. 12. De quod
Salomone mortuo Roboam eius filius di-
xit populo iudeorum qui querebat alle-
uinationem: a suo rege de le angarie: Ut loque-
rentur sunt. Minor digitus meus: grossior est dor-
so Salomonis. Ipse vos cecidit flagellus:
ego pro scorpionibus. O superbia regis. An-
de dicit Licerio. i. de offi. Nihil est laudabi-
lius preclaro viro: placabilitate et clemen-
tia. Ob quam superbiam regis: diuisum est
regnum in duas partes: Sed si queris quod
misit regem in hanc superbiam? Respondet
quod consilium iunemum cui adhibebat: relin-
quens illud senum: cum esset male factum.
Unde psalmus. 6. Et hi. Iuvenes non possunt esse
prudenter: quod prudentia requirit experientiam:
que multo indiget tempore. Et hoc Romulus
centum sapientes de populo elegit: qui erant
veterati

veterati quorum consilio res pub. regebat
qui dicebantur senatores et patres conscri-
pti. Senatores propter sensus et maturita-
tis etatem: quasi seniores. Patres vero con-
scripti propter affectum. Quia sic patres
erant circa bonum reipublice. Et hoc Al-
exander magnus: dum ad aliquod bellum
pergebat: non eligebat robustos corpore
tamen: sed veteranos qui cum patre suo Phi-
lippo militauerant. et sic sapientia eorum de
hostibus triumphabat. Unde Cicero de se-
ne. Non viribus aut velocitate corporis
res magne aguntur: sed consilio: grauita-
te: et sententia. In huius figuram. Numeri
xl. Dicit dominus Moysi. Congrega mihi
de senioribus israel. 70. viros: ut sint iudi-
ces et magistri populi: et iudicent populum.
Practica. quod nunc in consilio: sunt iuvenes
colerici. fatui. imprudentes. Et hoc respu-
male se habet. Senes sunt habendi in reue-
rentia. L. de veteri iure ena. l. Deo auctore.
Tanta autem a nobis antiquitati habita est
reuerentia: ut nomina prudentium vtro-
rum taciturnitati tradere nullo patiamur
modo. Ille. Et Leui. 19. Loquam cano capi-
te confurge et honora personam senis. Et. i.
Al. Th. 5. Seniozem ne increpaueris: sed
obsecra ut patrem Sap. 4. Senectus. n.
venenabilis est. Quando moritur senex pla-
ge o fili. Al. propositum. Robram ergo sp-
uit consilium senam. Unde factum est ut
Ieroboam seruus Salomonis regnaret in
hierusalem super. x. tribus. Tertia lex ro-
manorum. Orosius li. 6. de Julio cesare: qui
superbia sua voluit obtinere regnum et im-
perium. Unde senatus ei contradixit: pro-
petus vero pro senatu arma suscepit pro re-
publica: et ex hoc diuisi sunt ad inuicem. Ju-
lius persequens est eos: et victoriam con-
tra Pompeum obtinuit: et factus est rex ro-
manorum. Et propter hoc tota ciuitas ste-
tit per quatuor annos in diuisione. in quibus
annis facta est effusio sanguinis terribilis.
Secundum peccatum 2. Unde tot bel-
la: Ab auaritia. Lucanus. Certamen mo-
uisti opes. Et Sene. li. de quatuor virtuti-
bus. Quotissima vita augetur hoies in te-
ris: si hec duo verba a natura omnium re-

rum tollerent mea et tua. Ille. An discordie
Unde lites in palatio: Aduocati: Procu-
ratores: Certe ab hac. Probatum duplici
lege Iudeorum et romanorum. Primo iu-
deorum. Gen. 13. de Abrahā et Lot: qui erant
amicissimi propter diuitias et auaritia: di-
uisi sunt ab inuicem. O quod bone familie in
presentiarum se diuidunt: et funditus va-
dunt. Quia ut dicit Lactan. primo lib. c. 3.
Quicquid enim capit diuisionem: et interi-
tum capiat necesse est. Et christus. Luc. xl.
Omne regnum in seipsum diuisum desola-
bitur. Secunda lex romanorum Titus
li. 2. de origine vrbis. d. Quod no-
biles romani expulerunt vna parte a roma: et
ipsi ad inuicem diuiserunt agros. et proprie-
tates expulsoz ab vrbe. Unde expulsi
tantam iniquitatem sustinere non valen-
tes: ad arma sunt concitati: utraq; par-
te. Et sic diuisiones et lites facte sunt in ro-
ma. et vastationes domozum. et possessionu:
et sanguinis confusio. Unde multa milia
sunt interfecta. An hoc? Clama. Ab auar-
itia. Et hac procedunt vires: sacramenta
falsa. Terciam peccatum est 2. Lactan.
3. Nulla vehemensior causa: quam vnius semi-
ne a multis maribus appetitio. Iuuenalis
Nulla fere causa est in qua non semina li-
te Monerit. Probatum in duplici lege. Pri-
mo iudeorum. Iudic. 19. de leuita: qui
erat de tribu beniamin: cum esset in Sa-
baon cum vxore sua. hospitatus est cum quo-
dam amico suo: Sabachite eam ceperant
quia pulchra et violauerunt: ex quo dolore
morta est. Aliter autem eius posuit eam su-
per asinum: et in Betel est reuersus: vindi-
ctam petens per singulas tribus. Unde in-
terfecti sunt quinque milia. Secundo in le-
ge grecorum. Achilles grecus visa Polix-
ena tam pulchra: in eius amore captus: post
multas stultitias ab illa oculus est. Prete-
rea: Paris in greciam veniens duxit se-
cum Helenam de grecia in troiam. Unde
ex hoc tota grecia commota est contra tro-
iam contra quam venerunt. Et sic Arma-
tis mille et ducentis navibus troiaz potenter
obsederunt. An tot mala in reipublica. bel-
let. color. soneti. nigromantie: et huius? Vere

Dominica quarta

ab hac. Unde quidam. Ne misero iuuenti
qui stat subiectus amori. Quarum pec
catum quod paces dissipat: est inuidia. Na
lerius li. 4.º. Nulla est tam modesta felici
tas: que malignitatis dentes vitare possit.
Unde tot dissensiones in populis: Inter ar
tifices in omni arte. Ab inuidia. Probatur
in duplici lege. Primo indeorum. t. 18. d.
Cum populus daret laudem Dd. d. Saul
percutit mille et Dd. decem milia. Amicitia
q. erat inter Dd. et Saul p. s. e. i. odium: ita
q. querebat eum interficere. 2.º lege romao
rum. Tale. li. 5. c. 4.º. d. q. M. Coriolanus
romanus: ex inuidia banitus est apud
Volscos. Propter quod maxima discordia
inter eos et senatus fuit. Unde ex hoc Co
riolanus venit contra romam cum exerci
tu terribili et cum maximo romanoz ter
rore: sed ex nutu matris par fuit facta. O
quis enarraret mala que ex hac emergunt:
Propter que olo tollenda est.

¶ Et secundum dicitur 2.º. Quatuor sunt
malignitates huius vitæ odij. et dis
cordie.

¶ Prima est naturalis legis contrarietas.
¶ Secunda est huiusmodi cordis obduratio.
¶ Tercia est crudelitatis inductio.

¶ Prima est 2.º. Th. 1. 2. q. 91. Lex natu
ralis est regula naturalis rationis: directiva
humanorum actuum. Observator autem hu
ius legis est h.º. De quo philosophus. 1.º. Pol.
Homo est optimum animalium: segregatus au
tem a lege et iustitia: est pessimum. Hec lex
damus alteri. Quod tibi non vis fieri:
alteri ne facias. Et e converso. ut dicitur Di.
1. c. 1. Et dicitur 2.º. Sana. Et. r. q. 1. c.º. Placuit.
Ad propositum. Si esses in odio cum ali
quo: velles pacificari. Et si per viamcede
res. velles saluari. Bona vita compagno.
Quelles q. respiceret oculo gratioso: et che
ste parlasse. Et tu fac similiter compagno.
De hac lege naturali. illustrati pagani. In
titule. ff. de legationibus. l. Questiam. Cum
inter homines cognationem quandam natu
ra contraxerit: consequens est hostem homi
ni infideliari nephas esse. Alla pratica. Si
mus ois in natura conformes. Ideo debet
esse ad invicem amor. Quod ut dicit philosophus.
S. et b. Similitudo est causa amicitie.
Dap. 1. Omne al. diligat sibi simile. Sumº

ois ab vno patre generati et matre Adam
et Eva. Ab vno patre spiritali. De quo Mat.
6. Pater noster qui es in celis. Mat. 23. Unus
est. n. pater vester qui in celis est. Ois autem
vos fratres. De hac lege sacre illustrati pa
gani qui suis inimicis veniam dederunt.
Vide Tale. li. 5. lib. c. 1. Rubrica de clemen
tia romanorum. Ubi ponit causam quare ro
mani magnifici sunt appellati: quod p. fuerunt
in danda venia inimicis suis. O animi ge
nerosi qui inter ceteras eorum virtutes suere
humani. Ad sunt exempla plurima. Primo
idacit exemplum Pompei Emuli regis Ar
menie noie Tigratis cum huiusmodi victoria ipse
ipsum reduxit in patriam suam honorifice. Pre
terea exemplum de Lucio Paulo qui fuit
dux romanorum: audiens Persarum regem
victum ad se adducit fecit: quem semper habue
rat infestum. occurrit ei cum ornamentis deco
ratus romani impij: curantibus ad genua.
dexteram porrigens eleuantem: et in tabernacu
lum suum introduxit: et cum in solio suo secum
sedere fecit. d. Sicut egregium est hostem co
artare: ita laudabile est infelicem miserum. Pre
terea Aug. epistola ad Marcellinum de Ju
lio Cesare refert q. tante memorie fuit. q. nihil
solebat oblitisci: preter iniurias. Et cum se
mel caput Pompei emuli sui esset et presen
tatum: amare flevit. d. Non placet mihi vin
dicta: sed victoria. Si pagani hoc egerant:
plus christiani. Valerius in. 5. Humanitas
dulcedo: barbarorum ingenia penetrat. Et
Aug. 1. de Ci. dei. Propria romanorum fuit
parcere subiectis: et debellare superbos. Ac
cepta q. iniuria ignoscere. q. persequi male
bant. Ille. Unde patet prima malignitas.
¶ Secunda dicitur 2.º. Bernar. lib. de con
sideratione. Ad Eugenium papam. Tor da
ram est: quod contritione non scinditur. pie
tate non emollitur. precibus non flectitur. mi
seris non cedit. Flagellis induratur. Si conditio
nes sunt cordis duri. Prima conditio. Con
tritione non scinditur: quia tales non dimittunt
partes: non consentunt: non se commu
niscant. et sic desperati ad infernum vadant.
quia dimittunt filijs malum exemplum: di
mittunt arma in domo et gladios sangui
nolentos. lanceas. Secunda conditio pie
tate non emollitur. Tales non habent pie
tatem imo inimico adducunt duplicem. O
salus est

talis est infirmus. Malge dia dno: Talis
fuit impietas iudeorum ad pilatum. Ecce
rer inquit vester. Clamauere. Tolle eum
crucifige. Tertia conditio precibus non fle
ctit. Non predicationes. non pregerit ami
corum possunt flecti. Si tamen promittunt
non seruant Nulla gens infidelior talib⁹.
Nullas confidat de promissione partiali
um. Quāuis ore promittant: in corde ha
bent diabolum. Ecclesiastici. 12. Non cre
das inimico tuo in eternum. Et proverbi
um. De inimico reconciliato non te fidat:
Alteclant omnes iurauerunt per figuram
crucis nunq̃ tenere partes. In paucis die
bus iuramentum frugerunt. O gens persi
da. O diaboli. Quarta conditio Minis
non cedit dei aut sanctorum. Neminem ti
met odiosus. Exemplum illius patris de q̃
Ensebas de prepagione enan. qui duos
fratres ad inuicem litigantes de lacu aque
cum non posset eos quietare totam aquā
condidit cum baculo per desertum in sui
ignominiam. Quinta conditio: Flagellis
induratur. Indurantur corda talium vt
nullo pacto velint remittere. De tali odio
so. Job. 4. 1. Cor eius indurabitur quasi la
pis. In monte vercellensi. Cum terra esset
turbata partialitatem: mater abscondit
duos filios suos sub vegete veniens par
tialis in presentia matris accepit filios ⁊
vnum in acrem proiecit: ⁊ ipsam cum gla
dio recolligebat: ⁊ postea proiecit in mu
rum. Alium cepit ⁊ posuit pedes super eum
⁊ eum gladio per medium scidit ⁊ in facie
matris plectit. Tertia dicitur ⁊. Ideo
est graue peccatum: q̃ nulli pareat non fra
tri: non amico. Gen. 4. Er odio Cain occi
dit fratrem suum. Gen. 37. Filij Jacob er
odio fratres suos vendiderūt ismaelitis. 30.
den. E pia forte. Er odio phariseorū chri
stus occisus est. Vere lācea longin⁹ nō fuit
ita amara: vt cor odiosi. Illa trāsodit cor
pus mortuum xpi. Odium autem: hominē
vium. Non est tanta malignitas in ferro:
vt est in odioso. Unde Aug. 12. de Ciuit. dei
Non enim intra se leones. aut intra se dra
cones: qualia homines intra se bella gerūt.
Ille. Animalia post bella ad pastū vadūt.
Ecclesiastici. 27. Volatilia celi post confli
ctum ad sibi similia conueniunt. Sed odio

sus non. Sed enenit illi: vt sicut est durus ⁊
dimittendo: ita et deus in remittendo. In
euangelio. Sic enim pater vester celestis
faciet vobis si non remi. ⁊. O compagno:
ad capitulum venit. Dic pater noster: vsq̃
ad illud. Dimitte nobis ⁊. Orationem co
tra te factis non pro te. Unde Christo. Si in
iuriam non diractis que tibi facta est: non
orationem pro te facis: sed maledictionē
super te inducis. Quarta est ⁊. Non ē ge
neratio ita fatua sub celo: vt sunt parua
les. Dicunt Jo. baptistam gibelinum. Qz
digito ostēdit. Ecce agnus dei. Jo. euangeli
stam guelfum. Dicunt ecclesiam guelpay:
Imperatorem guibellinum. Et sic se ad in
uicem ciuitates se despiciunt: ⁊ mortales
Er hac fatuitate ciuitates: ⁊ castella de
struuntur. Unde Tullius lib. de ami. Que
domus tam stabilis: que ciuitas tam fir
ma: que non odij funditus possit euertere
Ille. Cur desolata est roma: Certe vt habz
Aug. in pluribus locis de Ciuit. dei: propter
ciuita bella. Adfunt ciuitates italie. O to
nonia mater studiorum. O ianna regina
maris. O parma. O placentia. O assisuz.
O viterbium. O alie ciuitates: que discor
dij ⁊ partialitatibus dedistis locum. Tbi
est gloria vestra: Plangunt menia: Pala
tia ruinata. Vere sententia Salustij verifi
cat in catelinario. Concordia parne res cre
scunt: discordia marime dilabuntur. Un
de pater secundum.

Etiam dicitur ⁊. Inducimur ad
t dimissionem huius odij. ⁊ iuraria
ram fm doctores quadruplici ra

tione.

Primo rōne preceptiois.

Secundo rōne fructificationis.

Tertio rōne exemplificationis.

Quarto rōne flagellationis.

Primo ratione ⁊. Quadruplet lex. Pri
ma diuinalis. Quid dicit o iesu. Jo. 15. hoc
est preceptum meū vt diligatis inuicem si
cut dilexi vos. Et Mat. 18. Petrus ad iesū
dixit. Quotiens peccabit in me frater me
us: dimittam ei vsq̃ septies: Respondit ei.
Nō dico tibi vsq̃ septies: sed vsq̃ septua
gies septies. i. totiens quotiens. 2º de brece
pto legis canonicali Amb. xl. q. 3. c. Archie
piscopus. Sine concordia spernit deus

k 3

Dominica quarta

cuncta. Si faceret homo omnia bona: ex
 alia parte odium haberet. nihil agit. Ter-
 tio de precepto legis civilis. ff. de officio
 prefidis. l. Congruit. Congruit bono et gra-
 ti prefidi curare ut pacata et quiescit pro-
 vincia: quā regit. Et. l. de veteri iure enu-
 cleando. l. Deo auctore nostrum gubernan-
 te imperium quod nobis a celesti manifesta-
 te traditum est: et bella feliciter peragimus
 et pacem decoramus: et statum reipublice
 sustentamus. Ille. Contra preiores et.
 Quarto precepto legis paganalis. Demo-
 sthenes in oratione ad Alexandram. Eni-
 enim vincamur a diis in omni munere: so-
 la clementia est: que nobis deos reddit e-
 quales. In. 4. Et. Est servile posse et velle
 vindicare et oblati magnum. O quod est
 magnificum. Sene. Si magnanimus fue-
 ris: non quod repudabis tibi iniuriam fieri.
 Secundo ratione et. Homo consequi-
 tur remissionem peccatorum: et paradisu.
 Unde Tho. 22. q. 25. Dicit quod plus est me-
 ritum diligere inimicum quam amicum. Quia
 ex maiori charitate procedit: cum sit contra-
 naturam: et nil gratius potest deo fieri quam
 inimicum diligere. Exemplum Joannis
 Silberti qui edacero ense dum insequer-
 etur inimicum et iam cepisset et ille feris
 genibus per merita passionis christi oras-
 set veniam. Quis inquit ad crucifixu: ut
 videam virum vellet tibi parcam. Cumque
 ambo ante figuram ligni crucifixi essent
 et Joannes interrogaret an sibi tale donum
 gratia esset. Inclinauit se ligni caput. et am-
 bo ad deum fuerunt pueri. Tercio ratione et.
 Triplex exemplum. Primum paganorum
 Cum esset Diogenes in se opinionis in po-
 pulo: quidam dixit ei. Multis dicunt mala
 de te. Respondit. Non tibi curat. Oportet sa-
 pientiam ab insipientibus ferri. O verbum
 gratiosum. Secundum exemplum sancto-
 rum. De stephano qui dixit. Ecce video ce-
 los apertos. Domine ne statuas illis hoc pec-
 catum. O Lucia. O Caterina martyr. O
 Agata quid fecistis de vestris iniuriis?
 Vere deum pro illis orantibus ut illis par-
 ceret. Et tu o maria cum videbas filium tu-
 um male tractari. latus aperiri. tamen pa-
 trem erozabas ut eis parceret. Tertium ex-
 emplum est iesu christi. qui in tormentis po-

stus: dixit patri Luc. 23. Pater ignosce illis.
 Super quo Bernardus sup. Can. Ser-
 mone. 63. Flagellis celsus. spinis coronatus.
 clavis confossus. opprobriis saturatus. pa-
 tibus affectus. Immemor tamen omnium
 dolorum dixit. Pater ignosce illis: quia ne-
 scit quid faciant. Pater amantissime: pa-
 ter benignissime. Tunc dicit Hieronymus su-
 per Naum prophetam: quod hoc verbum fuit
 tante efficacie in auribus iudeorum. Quod
 circa. 3000. iudeorum audito hoc verbo ad
 christum sunt conversi. Unde paret terra
 ratio. Quarto ratione et. Unde tot fla-
 gella: de carestie. guerre. infirmita. et alia
 plurima: Terte quia non est par sed odia:
 que diuinam iram prouocant. Quod tibi
 ostendo tali figura: que est beati Alince-
 tij. De quodam rege qui ciuitatem quan-
 dam edificauit proprie sumptibus. Unde
 misit in ea rusticos et eos nobilitauit. faci-
 ciens eos ciues: possessiones et alia bona
 eis tribuens. Petens ab eis pactus: ut om-
 nino non haberent contubernium cum ini-
 micis suis. Sed infra paucos dies fecerant
 regi ser tradimenta. Primum quia fidem
 regi fregerant de omnibus non seruando.
 Secundum quia ipsum cum balistis expul-
 lerunt exa ciuitatem. Tertium quia am-
 bassiatores regis occiderunt. Quartum quod
 regina: indumentis suis nudauere. Quintum
 quia eius filias septem violauerunt.
 Sextum quia filius qui regnare debebat
 dimiserunt ipsum in duas partes: et sic regi
 misserunt. Audens autem rex hoc turbatus
 est valde: et capitaneum misit qui omnes
 occidit: quod nec gallus nec gallina tibi canta-
 bat. Notate verba. Moraliter. Ille rex est
 deus pater. Alpe. 3. Rex regum et domi-
 nantium. Fecit ciuitatem. id est ecclesiam
 et fidem nostram. In ea posuit nos faciens
 nos ciues per baptismum. Sed mali christi-
 stiani faciunt regi ser tradimenta. Primum
 quia fidem in baptismo frangunt. Tunc ad
 capitulum o christiane. Sacerdos in in-
 gressu ecclesie dicit. Quid petis? Respon-
 det compater: fidem. Et sacerdos. Quid ti-
 bi prestat? Respondet vitam eternam. Et
 sacerdos iterum replicat dicens. Abrenun-
 cias sathan? Respondet abrenuncio. Prae-
 terea. per omnia peccata. Abrenuncio super
 bis.

ble. inuidie. ire. Et nihil facis o homo. Secundum: quia extra ciuitatem cum blasphemis efficiunt ipsum deum. O quot blasphemie. Quale castrum. villa. ciuitas. ubi non vituperetur nomen dei. Unde Pius papa ad Turcos. Confusa sunt omnia et turbata. Blasphematur deus. nullus timor. nulla legum reuerentia. Tertius: quia occiderunt ambassatores. et predicatorum: qui hoc diem temporibus non audiantur: sed potius fabule: canadenti. Apostolus. Ad fabulas conuertent. Quartum quia reginas et ecclesiam militantem nudauerunt. O prelati ecclesie quomodo potest stat ecclesia: Bona pauperum et religiosorum et conuentuum vadunt in canalibus. De illo prelato cardinali qui sex mille ducatos expendit omni anno circa canes: et eorum feruiores. O dio: grane peccatum. Alia bona in comedendo. O pietas: nunc est nuda la meschinitas. Male stant altaria: omnia de solata. Quotiam quia filias violauerunt idest dona spiritus sancti: inter que precipuum est timor dei. De quo. ps. Initium sapientie est timor domini. Unde tot mala: Quia non est timor dei ante oculos hominum. Sextum quia filius qui regnare debebat diuiserunt in duas partes. O ciues mei audite me. Diuiserunt in partem guelfam et partem gibellinam. O fides catholica: quomodo male tractaris. Et hac diuisione omnia mala euentant. Osec. x. Trisam est cor eorum: nunc interibunt. Contra apostolum ad Ephe. 4. Una fides. una baptisma. una ecclesia. unus deus: A christi vna: o placentia. guelfo: gibellino: Lama. Quia la fede: vna iesu christo: vna el paradiso. Et hac diuisione sequuntur destructiones ciuitatum. decessio hominum. Unde Pius papa responsus habuit a Turco. Quod non timebat christianos: quousque regnabat inter eos hoc verbum: guelfo et gibellino. Et cum dicerent ei sui barones. Illustrissime princeps: tota christianitas se contra vos mouet. Respondit vni ex illis. Apprehende fasciculum sagittarum et frange. Probauit: sed minime potuit. Iterum tentauit: sed non potuit. Iste autem eas apprehendit a vna vna: et eas frenit. Sic facia inquit te rpanis a vno a

vno eos frangam: quia non sunt vnti. Practica. Pro discordias et ventat mala oia. O tore preparate le brune. Quia cito veniet die: in quibus filius fugiet patrem. filia matrem. amicus amicum. vicinus vicinum. O italia plage. O italia time. O italia caue ne propter discordias tuas in te deservat ira dei. Vocauit ipse te multis annis: totauit amplis beneficiis. Misit ad te predicatorum suos. Terruit te signis et prodigiis. Sensisti terremotus. pestilencias. et sterilitatem grandem. Et minaturus est tibi deus. Sic. Lerte hoc fecit ut induceret te ad penam. Et tu in dies durior sis in peccatis. et malitia pseuerando. O italia decoza. O regio diuitiarum plena. Noli contemnerere deum. noli exacerbare maiestatem eius. Sed reuere ad deum deum tuum: penitendo de peccatis tuis. Quod si egerim et c.

¶ Scia. 2. quarte hebdomade quadragesime. De ludis fortune.

Afferre ista

hinc. Jo. 2. c. ¶ Erat prope pascha iudeorum et iesus ascendit iherosolimam. In tribus solemnitatibus in anno tenebatur conuenire in iherusalem: in pascha. in penthecost. in festo tabernaculorum: ut dicitur Exo. 23. Ascendit autem iesus ad festum pasche. Et inuenit in templo ones. et bones. et columbas: et mercatores qui calia in templo vendebant. Turbarus iesus fecit flagellum de sanctulis: et omnes eiecit de templo. His autem qui columbas vendebat: dixit. Afferre ista hinc et nolite re. Sed quare placabiliter eiecit venditores columbas: Respondit quod hoc egit ratione significati: non ratione columbe. Spiritus sanctus designatur per columbam: per tres conditiones quas habet. Prima quia habet gemitum: pro tanto: sic spiritus sanctus facit peccatorem gemere. Secunda quia sine ille. sic spiritus. s. sap. 12. O quod bonus et suauis est spiritus tuus. Tertia nondifficat in foraminibus petre: sic spiritus. s. in lateribus christi spem ponere facit hominem re. Videtes talia pharisei: idignati dixerunt. Quod signum ostendit nobis. si qua preter hec facis

Hebdomade quarte

¶ **R**ndit lesas. Soluite templum hoc. Soluit
te. i. solueris. Non est p̄būm inductū ad
faciendum: cum fuerit simplex malum ex p̄
te iudeorum: sed est verbum denūciatū
quod erat per ipsos faciendum. Soluite. i. sol
ueris. Qz in passione christi: fuit anima so
luta a corpore. Et in tribus diebus exalta
to illud. Non dicit post dies tres: qz christ⁹
non fuit mortuus per tres complete: sed. 39.
horis. Dixerunt ergo iudei. Quadraginta et
sex annis edificatum est templum hoc: et in
tribus diebus excitabis illud: Hoc dicit
iudei esse impossibile. Et multo plus derisit
sent: si resurrectionem sui corporis dixisset
aperite. Qz difficilior est resuscitare mortu
um: q̄ tale edificare templū. Et iudei non
loquebantur de templo edificato a Salo
mon: quod fuit constructum in. 7. annis:
vt dicitur. 3. Reg. 6. sed de tēplo edificato post
captiuitatem babilonicam. Ille autem di
cebat de tēplo corporis sui. Ac si dicat. Nos
queritis signum de mea potestate. et ego vi
co vobis. qz si corpus meum dissolueris p̄
mortem: ego illud resuscitabo per meā vi
tūtem. Unde multi crediderunt in eum: vi
dentes signa et prodigia que rē. Applica.
De ludis fortane predicabimus hodie. De
quibus sunt. 3. videnda mysteria.

¶ **P**rimum. dicitur distinctionis.

¶ **S**ecundum. dicitur abhominatiois.

¶ **T**ertium. dicitur p̄nitionis.

¶ **R**imum rē. Secundum Tho. 4.º.

¶ **P**ri. 16. q. vi. a. p̄. Ric. 4. di. 17. Archi.

¶ **2.º.** Robertum olcorh super Sap.

¶ **Alberty 3. in. 4. di. 16. Duran. 2. sen. Triplex**
est ludus. Et fm̄ hanc distinctionem potest
ludus cognosci quando peccatum est.

¶ **P**rimus est proueniens ex magna de
uotione.

¶ **S**ecundus est proueniens ex humana re
creatione.

¶ **T**ertius est proueniens ex diabolica sag
gestionē.

¶ **P**rimus rē. De quo in ps. Omnes gen
tes plaudite manibus: tubilate deo in vo
ce exultationis. Et iste est ludus quem ca
tholici faciunt in solēstiatibus: vt in repre
sentationibus corporis christi. Ascensionis.
Resurrectionis. rē. Qui ludī possunt fieri si
ne peccato: vt ponant Cano. f3. doli. et In

nocen. in. c.º. Lam deozem. De vsta et ho
nestate clericorum. Qz tales representatio
nes si fiant cum deuotione: mouent antio
multorum. Et hoc ecclesia inuenit vsus or
ganorum et cantus. ps. Laudate eū in tym
pano et choro in cordis rē. Quos August.
et Greg. inuenerunt. Ad hunc ludum indu
cimur exemplo Dauid. De quo. 2. Reg. 6. vi
ditur. qz iudebat coram archa domini que
vroz Michol videns per fenestram eū sal
tantem desperit in corde suo. et imprope
rauit ei. Dauid autem respondit. Quis do
minus. qz ludam ante dominum qui elegit
me. et ludam et visio siam plus factus sis
et ero humilis i oculis meis. Hoc cessit Da
uid in meritum. Michol vero quia eum
desperit: percussa est sterilitate. Saper quo
Greg. dicit. Ego plus stupeo Dauid saltan
tem. q̄ pugnantem. Pugnando enim ho
stem subdidit: saltando coram domino: hic
vilē seips fecit. Unde pater qz ludus iste est
sanctus et bonus. ¶ **S**ecundus rē. Quan
do quis vititur aliquib⁹ verbis solatiois
ob recreationē sui et alio: qz non ē peccū.
Ita rē qz nihil turpe misceatur. et nihil do
nec primo in iuriosum. Tal' ludas ē lauda
bilis. Et rē est. Cū. n. hō sit occupatus circa
terrena: id indiget aliq̄li recreatione. Unde
poeta. Interpone tuis rē. In. i. Pol. Ois
labor indiget rege. Ibidē. Ludus. fit pp
regem. In. 4. et hī. Reges et ludus: in vita
viri esse nēia. C.º. p.º. offi. Ludo et loco vi
ly: hē ceteris quietibus. Tho. 2. 2. q. 168. hō
enim sic indiget ex parte corporis recreationē
corporali: vt dormitiōe et cibo qz est p̄mū
finis: ita ex parte aie qz h3 finitas operati
ones. Cū indiget recreatione. Ad hunc lu
dū inducimur duplici exēplo. 1.º. scd. 2.º
paganorum. 1.º. rē. Jo. euāg. qz aliqui iude
bat cum auicula in solatiū. Prete. Ber. di
xit culpā de nimia pnia. Petrus martyr fuit
deceptus a diabolo de p̄tate vite. qz ad
tātā miserā venit aliqui: qz si posat ap̄ os
viri optebat ibocari. Pre. Anto. cū discipul⁹
p de fira ibat ob cāz recreatiōis. Quos qdā
sagittari⁹ vidēs scādallat⁹ ē. Ille p̄o hoc
ppendēs: vocauit ad se intēderet in quies
arcū et sic retineret. Quod ille facies vide
ret: arcū viceret: relaxauit. Cui Anto. qre
sic fecit: Rndit. qz frāgere. Ne Anto. Si
multer

multis aius hois frangere: si nāq̃ a sua in-
tentōe relaret. Preterea de die q̃ hēbat leo-
nē: ad solatiū. Et Paphnu. q̃ hēbat q̃ndā
gattā cū qua ludebat. 2. Exemplo paga-
noruz. de Themistocle pho: q̃ gūis ludere
nollet: alios nō impediebat. Contra aliquos
scrupulosos. Tale. li. 2. c. 3. Rubrica ṽ iure
triūphādi. Triūphādi fiebat mlti ludi sola-
tio. vt alij mouerēt. Vñ Th. vbi. s. a. 4.º.
Laudat Eutropellā. q̃ est puerio p̃borum
ad solatiū: vt h̃ p̃ph. 4. Et. Et hoc p̃sue-
tudo i religioſibus inoleuit. vt tpe carnaſal.
z in aduētū z infra aūū: f̃res hēant recrea-
tionē. Dis ergo vidēdū est s̃ parū: z cauere
sup̃adantia. Qz vt dicit. p̃h. 9. Et. Dele-
tatio est necēſa ad vitā. ſicut ſal ad cibum:
Facit duo mala mulieres: q̃ nimis ſalant
manestras. Primū. qz dās eām murmurā-
di vitio. Scdm. qz nimis bibāt z catarrum
generat. De isto ludo. Jacb. Ciuitas reple-
bit ludētibz. s̃ hoibz. pueris. religioſis.
S̃ q̃ sūt ij ludi: p̃deus. Pro adoleſcētibz
ludus pile. Pro viris: ludus ſcacoꝝ. Pro iu-
uentibus: iactus palli. curſus. Pro dñis tpa-
libz: ſono li buſoni. La caſa. canl. canali.
Pro mulieribz ali garel. Pro ſtatis ecclē-
ſie. ep̃is. cardinalibz. carnli. ſimile. q̃uis eoz
ſolatiū debeāt eſſe potius in ſcripturis z li-
bris: q̃ in h̃mōl. Iuxta illud. 2. Mach. 1.º.
Hītes ſolatio libros ſanctos in manibz ve-
ſtris. Qz di. 38. Ignorātia m̃i eſt cunctoz
erroꝝ. Pro religioſis z p̃ſbyteris: ē lud⁹ ſea-
coꝝ q̃ nō ē p̃hibit⁹ eis. cū ſit iduſtrie nō ſor-
tune. Si tñ non eſt ſcandalum ſecularium.
Vñ p̃. Terti⁹ ludus zc. Et eſt vbi ſunt
lhoneſta z turpes res q̃ ſunt p̃ra ṽz z vſta
perat nomē dei. Sed qui ſunt q̃ ludi: p̃u-
deo. q̃ ois ludus q̃ innitit fortune. Ut p̃n-
cipaliter ludus datoꝝ. cartap. z naibozā z
ois ludi qui innitit fortune. z vbi agit p̃ſca-
lam vitē: vt gloſte. z a ijs exercitijs noctiſ
qui ludi p̃hibent ab ecclēſia: z ſunt mortale
peccatū. Vñ z ſacti viri marie hos vitat.
Job. 3. dicit. Cū ludētibus non me miſceat:
nec cū ijs qui ambulāt in leuitate Jere. 16.
In medio ludētū nō ſedi. Sed qz luſoz nō
credit. triplē rōne p̃bat mortale peccatū.
C Primo rōne erēſicationis.
C Secundo rōne prohibitionis.
C Tercio rōne cōminationis.

C Primo zc. Sola eſt Th. 4. di. 18. q. 3. ar-
1.º. Juſte alijs erēſicari nō pōt niſi p̃ cul-
pa mortali. p̃ quā a charitate diſſius ē: qz
erēſicatio eſt grauiſſima pena. Sed luſo-
res debent erēſicari. Quod p̃ p̃ Lano. di.
35. c. Ep̃s autē laꝝcus alce deſeruiēs: aut de-
ſinat: aut cōſione p̃ſueſ. O clerici audite.
Quod intelligit h̃z glo. qñ ex cupiditate q̃
ludit: vt plures faciūt. Sed ob recreationē
z modeſte vt p̃uuli faciūt nō credo eē mor-
tale. Sed hoſe ludāt. mala inuentione: ſ̃
grauiter peccāt. C Secdo rōe zc. Illud q̃d
ē p̃ legē p̃hibitū: eſt mortale. S̃ ludus ca-
rilloꝝ z cartarū p̃hibet p̃ legē Lano. z Li-
ui. igitur eſt mortale. Vnde tu o legiſta. ff. s̃
altatoribus p̃ totū. ff. in p̃emio. Quis lu-
dos eos appellet: ex q̃bus crimia oriūtur.
Et ad. l. aq̃liam. l. Nam ludis. Ludus p̃ni-
cioſus culpa eſt. Et in Alaten. de ſciſſimis
ep̃is. s̃. Interdicimus. Clerici ad aleas et ta-
rillos nō ludant: nec interſint h̃mōludis.
Et q̃uis capl. loquatur de clericis: tñ z de
laꝝcis etiā intelligit. Qz argumentū vacat
a p̃trario ſenſu. Ut etiam dicitur Di. 35. c.º.
Ep̃s. Unde p̃ elus p̃hibitiō. C Tercio rōe
zc. Qz talibus cōminat de⁹ Luc. 6. Ne vo-
bis. s̃. luſoribus: q̃ nunc ridetis. Glo. p̃ luſo-
ribz intelligit. Ne autē ſignat dānationes
eternā: q̃ nō niſi p̃ mortali dēiur. Igitur eſt
mortale ois ludus fortune. Vñ p̃ cōcluſio.
In q̃bus h̃bis dñbi q̃. vtrum teneatur
ad reſtitutōes tales: Rñdet Th. 22. q. 32. a.
7. q̃ in trib⁹ caſibus tenet q̃s quod acq̃rit
p̃ ludū. Primus eſt cū acq̃rit ab ijs qui nō
pōt alienare: vt ſunt furloſi. mētecapit. mu-
ti. z minores. 25. aīoz: z magis pupilli. Te-
net ergo ad reſtitutōes tñtoꝝ z curatoꝝ
bus. Et q̃ videt ſeruo: qz q̃d h̃t eſt do-
minio: z qd acq̃rit dñio acq̃rit. C. p̃ quas
p̃ſonas nobis acq̃rit. l. i. Et. ff. s̃ t̃p̃ibus pu-
blicis. l. Pecunia. C Secūdos caſus. Cum
acq̃rit p̃ fraudem. Pata vtendo falſos ta-
rillos. Vel alio mō decipiēdo. Nā hoc ē re-
ſtituendum et q̃ amiſit vel habent curam
etis: quia furtū eſt. C Tercius caſus. Qñ
q̃s traxit aliq̃uē ad ludū. vt per vim aut p̃
impoſitionē. ſue in p̃ncipio ſue medio
ludi cū velit deſinere z nō ſinit: teneatur ad
reſtitutōes. Sed q̃bus ſiet reſtitutio qñ vo-
lūtarijs cū volūtario ludit ex cupiditate:

Hebdomade quarte

non per fraudē: Unde Th. Jo. andr. De
trus de Pal. Jo. Cal. sup. cap. Clerici. q. sūt
paupibus eroganda: aut ad pñiū confesso
ris. Unde patet pñmū.

Ecundū dicit 16. Non est peccatū
ita dō abhoiabile: ut peccatū ludi.

Et vix est dare actus in quo cōcur
rant tot mala: sicut ex ludo. Et sicut deus i
nenit. 21. litteras alphabeti: alie aut postea
sunt supaddite ad cōponendū bibliā: vbi ē
ois sapia reuelata. Ita diabol⁹ inuenit bi
bliam. s. datos. vbi posuit. 21. puncta tanq̃
lras nigras. Vbi in vñ suo regit̃r omnis
malitia peccati. Et quo sūt puncta in da
tis tot ab eo scelera pcedunt. Qz videam⁹
per ordinē peccata: que ab ipso pcedunt.

Prima littera est A: quasi pñmus pñt⁹
quod est peccatū. i. amissio tps: quo nihil
est pñosius. Qz in. 4. ph. Nihil habem⁹ de
tempore nisi nūc. De quo nūc. 2. Cor. 6. Ec
ce nunc tps acceptabile: ecce nunc dies fa
luti. Et Ber. Nū pños⁹ tpe. Sen. ad Lucē:
Epla. i. Ita fac mi lucilli. vendica te tibi. et
tps quod adhuc aut auferebatur aut furti
piebat aut exidebat collige et serua. Dia
mi lucilli aliena sunt: tps tm nrm est. Ita p
ciosum est: qz dñati darent oia regna mū
di pro hora tps. Et q̃s multis videatur
leue: tñ etiā pagano sapientibus graue re
putat. Sen. Nulla maior lactura: q̃ tēpo
ris amissio. Nō pōt recuperari. Poeta. Tem
po perduto 16. Eccli. 4. Fill pñna temp⁹.
Istud amittitur a luforibus. Q quā poterit
reddere rōem deo: q totā diē et noctē aliqñ
perdunt i ludis.

Secūda littera est B. i. Blasfemia. Can
tāt letante in vituperiū sanctorū. In nullo
exercitio ita sepe blasfemat deus magnus:
ut in ludo. Qñ deus pquerit Isa. i. Filios
ennutrit et erant ipi at spreuerāt me. Et
Ro. 2. Nomē meū ingiter blasfematur. Sz
deus particulariē eos pñte. Aliqñ oculi
rati ceciderant sup mensa luforū: ut Ra
nēne. Aliqñ os versum est horribiliter. Et
de quodā manuano qui deglutiebat bolū
in ore cum digito. Aliqñ sunt mortui mala
morte.

Tertīa littera ē C. i. pñtētia. Nā pñme
lia. sibi iute dicit. Gasoso. afino. Ladro.
quod est pñm mortale: ut dicit Th. 22. q.

72. ar. 2. Et rō. qz ledit pñm suū in fama
cōtra charitatē. Qñ tps Mat. 6. Qui dicit
sū suo satne: quod pñt̃r ad pñmellam
reus erit gehēne: q non debetur nisi pmoz
tali. Igitur est mortale peccatum.

Quarta littera est D. i. dissipatio substā
tie tpal: frequēter videmus hoc ptingere:
qz iuvenes emācipati a pñt⁹ magnas di
uitias expendūt. et ad maximas misēas ve
niunt. Luc. 15. Dissipauit substantiam suā
uiuendo luxuriose.

Quinta littera est E. i. Ecclesie pñptus.
Qz cū ecclesia pphbeat ludā fortune: tñ nō
curat. Imo: ruffat. Et q ruffat ecclesiā: deū
truffat. Luc. 11. Qui vos spernit: me spñt.
O lufores. O pñat. O peruersi. qui deum
spñitis.

Sexta littera est F. i. furtū. Nā qz dedicit
sunt ludo. qñ nō habent ad ludendū furan
tur. et pñt: et aliq. O parētes respicite bene
domū. O artifices qz habetis lufores: respi
cite bene: qz opus est. O peccatū graue.

Septīa littera est G. i. gula. Qñ. n. vñcūt:
sicut male acq̃sierunt pecuniā. ita male ex
pendūt: qz eunt ad tabernas. faciūt conui
uia. expendunt in crapulis. Et filij. vroz. et
familia nō nisi cum mala conscientia come
dere possunt.

Octaua littera est H. i. homicidiū. Nā alij
quando lufores de verbis veniūt ad verbe
ra. De verbis ad vulnera. De vulneri
bus ad homicidiū. O quot occiduntur. Si
cut de illo qui occisus est pro vno marculo
manice.

Nona littera est I. i. inuidia fñna. Nam
qui perdit: quādo videt bursam vacuā.
et vñcentis plenā inuidet de pecunia. vnde
dolet. Et hoc qñqz pñrat aliquod malum
cōtra ipm. Dolet. tristat. clamat.

X. est K. i. Caristia rerū qz sequitur in do
mo. Qdodo deficit panis. mō vinum. mō le
ctus. mō vestis vroz. at ad iudeū: vroz cō
queritur. familia irascitur. maledicit. Aus
nulla est par. Isa. 77. Nō est pax imp̃q̃ di
cit dñs. O lufores. O pñt. O mali.

XI. est L. i. Laudatio mala: qz se laudat
esse bonū luforē. vñ de malo se laudat. Lō
tra. Prouer. 2. Letat cū male fecerint. Et
ps. Laudatur peccator in desiderijs anime
iue. Unde est peccatū mortale.

CX. est

CXij. est. **M.** i. mēdacia. Quot mēdacia dñr ibi. **Lōra Ds.** Perdes oēs q loquunt mēdaciā. Tñ sunt filij diaboli. Quia Jo. 8. Mendax est. 7 pater eius.

CXij. est. **N.** i. Negligētia. Nā lufores: ppter hoc vt habeant mai⁹ ipſe ad ludendū: negligunt diuina. miſſas. officia. oratiōes. p̄dicatōes. niſi forte orent vt deus faciat eos vincere. Sed audiant Amb. Neſcit diuina ſuſticia patrocinia preſtare criminibus. Negligant ſeruare feſta.

Ci4. est. **O.** i. deſt odiū. Nam odiunt eos q vincunt eis: 7 q peius eſt deū qui nō facit eos vincere. Et in tñ odiunt p̄ſumpti aliquidando: vt quod nō poſſunt ipſi ſeleſti hōmines facere in pſona dei 7 ſanctorū: faciūt in p̄ſentis 7 imaginib⁹ quibus miraculoſe aliquando extitit ſanguis. Et aliquādo tales a diabolo arrepti ſunt 7 verati. Odiant etiam homines ſe rep̄chēdentes de tanto ſcelere. Odiant ſciptos. O quot ſunt reperi. qui ſciptos occiderunt. 7 iurunt ſe p̄candū.

Ci5. est. **P.** i. deſt p̄ſcipatio ſceleriſ. Hoc peccatū a multis p̄ſcipatur. Ab illis qui dant eis pecanias. Ab aſpicientibus. Ab illis q dant eis menſam. A ſacientibus datus ē. Ro. p̄. Digni ſunt morte. qui cōſentiant ſacientibus.

Ci6. est. **Q.** i. deſt queſtō litigioſa. Dñ vnus dicit ſua punia tot fuiſſe: alius negat. vn⁹ dicit vnus: alius oppoſitam. Quod contra apoſtolus. Honore inuicem p̄ueniētes.

Ci7. est. **R.** i. deſt Rapina. Aliquādo quaſi violenter vnus trahit alterum ad ludum: vel volentem abire retinet inuitum. Et falſos datos ſubmittit. Tūc eſt ſicut rapina.

Ci8. est. **S.** i. deſt Scandalum: quia hoc vitio ſcandalizantur parui. vt elto inclinatur ad tale vitium. cum ſit vna coſa glota. Et tu o pater familias caſtiga filiū.

Ci9. est. **T.** i. deſt triſtitia. que tanta eſt: vt nihil boni ſciat agere: nec ire ad diuina.

C20. est. **V.** i. deſt viſura. Si quis vult deces pro centum pro mutuo que erponit: eſt viſura. Sed quid de illo qui cam. r. florenſis erponit ſe ad ludum: 7 eadem die lucrabitur centū florenſes. Viſura eſt.

C21. est. **r.** i. deſt xpianitatis vituperatio. Quia per ludum vituperatur nomen dei. **Lō**

tra illud apoſtoli. Non vituperetur miſterium nſm. Peto a te o luſe. Eſne xpian⁹? Accepit baptiſmū: O p̄ ſic. Ego dico q non. Quia vt dicitur extra de p̄bēdis 7 dignitatibus. c. Cum ſm apoſtolū. Chriſtiani dicuntur a xpo. Non es chriſtianus ſed iudeus. Ad vs clamo o cluce: qui non corrigis talia mala. Propter q veniſt ſames. cariſſie 7 alia mala. Patet primum.

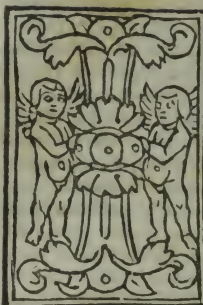
Eritum dñ rē. Duplici pena puni-
tur hoc vitium. Primo tpali. Ero.

32. Quia ppl's adorant vitium aureum ludens coram eo: occidit dñs de eis. 25. miſſia. Preterea. s. Tñc. dicit q quidaz p̄didit ludendo: iratus ſagittaz p̄ſus celum miſit quaſi volens deū p̄cutere: q dñs. 3. reuerſa eſt ſagitta 7 percūſit luſorē ſuper mēſam 7 mortuus eſt. Secūdo puniē pena eternali. De qua Cyrillus ad Aug. refert de quodā nepote ſuo qui orbatuſ parentib⁹ eū educant. Dñc in iuuentute mortuus ē.

Appuit at patruo ſuo Lyrillo dñ. eſſe dāna tū. clamans cū lachrymis. Pro nulla alia re inquit: niſi qz non propoſui me abſtinē a ludis: ex quibus deū vitupari. Preterea Ceſarius narrat de quodā milite q Theſmo vocabat: ſic erat deditus ludo vt die noctuq ſp̄ luderet. Apparuit ei demon in ſpecie hois eū inuitantis ad ludum. Cum at ſuaderet ei demō: vt itē luderet quia perdebat. iratus dicit miles. Tere es diabolus. Reſpondit. Sic ſuz. Et ſtatim ſuffocauit ipſum: 7 mortuus eſt damnatus. Cor pus autem ſuper tegulas diabolus diſſipauit per viſcera. Exemplum in vitis patruz de illo qui orante crucifixum. Quod peccatū ei diſſoluebat. Reſpondit q ludt. in quo nomē dei blaſphemat. Interpone Aug. di. Alidetur conſumata nequitia hominū qui filiū dei crucifixerūt: ſed eorum maloz qui nolunt recreſcere. Et Job. 21. Tenēt tympanum: 7 gaudent ad ſonitum organi. in puncto autem ad inferna descendunt. Corrigan ſe itaq luſores 7 reuertantur ad dominum: quia ipſe dabit illis gratiam: et tandem gloriā ſempiternā.

**C feria tertia quarte ebdomade de pe-
nis inferni.**

Hebdomade quartē

Am dic

fecto medietate: a se
dit iesus in templū
et docebat. Joā. 7.
¶ Scdm Nicolaū
de lra: Dies festus
hic dī totum tpo il
lius solennitatis q
durabat per dies.
7. Et sic mediu hu
ius festi erat in. 4.
die. Et tūc xps a se
dit et docebat. Et mī

rabant iudei dicētes. Quō hic litteras scit
cū non didicerit. Scdm glo. Opinio inter
iudeos fuit q xps eēt pauper: et silius sa
bz. Mar. 6. Nōne hic est faber: Et Mat.
13. Nōne hic ē silius fabz: Et p pns crede
bant isti iudei: q eēt eiusdē artis. cū patre
suo putativo Ioseph qui dī fuisse faber lū
gnarias. Et probabile videt. q xps eandē
artē exerceat: q nō fuit occupatus in lris
et doctrina: vsq ad tricesimū etatis annū:
nec ante fuit intēsus studior: q dī. Quo
modo hic litteras scit rē. Nec ē verisimile
q tanto tpe fuerit oculosus. Magis autem
verisimile est: q fuerit occupatus in arte
patris sui putativi q in alia. Et hoc videt
per opinionem iudeorum. Quō hic lit. rē:
Respondit iesus. Mea doctrina: nō ē mea
q. d. Ista doctrina que est mea approbat
ue. et subiectiue. Non ē mea: per exercitium
humane acquisitionis: sed eius qui misit
me. i. data est mihi a patre. Quia sili⁹ fm
naturam diuinam: licet habeat eandē sciē
tiam cum patre: tamē habet eam ab ipso.
Scdm hō naturam humanā: habet aliam
sciam. i. creatam: non tñ habet eam per ex
ercitium acquisitionis. sed ab instāti pceptio
nis infusam. Mea ergo doctrina nō ē mea
rē. Inter istos iudeos erant tres gñatōes
pessime: contra xpm aduersantes. Quidāz
aduersabantur: eo q in sabbato curabat:
cū nō liceret iudeo aliquid facere rē. Qui
bus rēdit xps. Nihil idignamini q totū
homīnē sanū feci in sabbato. Nāquid vos
si circūcidit pueros vīcō: Et alia solutis?
Nūlo fortius curare possum corpa hoīū
in sabbato. Nihil idignabant. Quia quere
bāt cū apphēder: in psona. Quibus rēdit.

Quid me quis iterficeres? Iudei magnā op
probitū ei iulerūt. Demonū labes. S; pa
tiens fuit ad hoc: in exemplam nostrum:
Bias philosoph⁹. Infelix nāq nūmū est q
ferre nequit infelicitatē. Perlander pps.
Inter scōas res esto moderatus: inter ad
uersas prudēs. Nihil idignabant. Qz oīno
mortē in eā querebāt. S; xps expandit in
eos clamydē sue misericordie. Qz eos puer
tit a sua malitia. Nū dī. Multi de turba
crediderūt in eā. Glo. Lepit eos spūalr: q
corpālī volebāt eū cape. Qz fmo dī ē ha
mus. qui dī caput capis. Applica. De penit
infernī hodie erit fmo. Que sunt quinque.

¶ Prima. dī cruciatio eternitatis.
¶ Secunda. dī priuatio luminositatis.
¶ Tertia. dī afflictio ignetitatis.
¶ Quarta. dī associatio malignitatis.
¶ Quinta. dī priuatio diuinitatis.

Rima dī rē. Querit dubiū. Utrū
p pena iherm sit eterna: Ad hoc due
sūt opiones. Pna q nō. alia sic. Pri
ma pbat itēti suū duplici me⁹. P⁹ aucte.
Deute. 25. Scdm mēsuram delicti: sic erit et
plaga p mod⁹. Et. 16. q. i. c. Sigo. Scdm mē
surā delicti: pōnēda ē pnia. Et. 2. de penit.
l. Negs. Quisq; p eie q fuerit tēphēsus
modā pgrue seueritas recipiet. Ille. Ad p
positū. Culpa pēdis i pñi sēlo tpāl fuit p
r. aut. xx. ānos. id pñi dī tpālī r site. vt pe
na corrdēat culpe. Et p pns pena iherm si
erit etna: sed momentanea et tpālī. Scdm
pbat er⁹. de Trāiano impatore: q pēibus
Greg. ab iheris fuit liberatus. Et per pns
pēa erit tpālī. Opio. 2. q. d. s. saluabāt.
¶ Secda opio dī q ē ista. Mat. 25. Ite
maledicti in ignē etnā. R⁹ f; T. p. in. 4.
di. 4. 6. q. i. ar. 3. Et Alb. in Comp. Theolo
gle. li. 7. Qd pena infernalis: est etna. Qd
probatur triplici ratione.

¶ Primo rōne dignitatis.
¶ Secundo rōne voluntatis.
¶ Tercio rōne contēptibilitatis.
¶ Cōclō ē pñi in. 6. eth. Qd pena taratar
fm granitatē etus in quem peccatur. Ex
empli gratia. Quanto persona est dignior
tanto pena erit grauior. De percussōe cle
rici et secularis. De papa et cardinali. De
priuato etne et pñi pñe. Ad propositum.
Quicunq; peccat mortaliter. peccat in de
um: qui est bonum infinitū. Unde pñi

debet pena infinita. Quāvis iudas peccarit temporaliter utpote acti finito: tamen peccavit in bonum infinitum. Unde puniri debet pena infinita et eterna. Quāvis concubinariū: q̄s visurarius, odiosus, blasphemus, et tales huiusmodi faciant opationes finitam de se, tamen peccāt in bonum infinitum. s. deū. Unde merito pena debent puniri infinita. ¶ Secundo rōne rē. In hoc differt iusticia humana a divina iusticia: qz humana iudicat fm̄ apparentiā exteriorē: fm̄ qz extra videt. Sed divina aliter se h̄y: qz iudicat scdm̄ qz intus facit: qz cor iustae tur: et voluntas pro facto reputatur. Unde de pe. di. l. c. Si cui. §. sequenti. Volūtas p facto reputatur. Et. l. 4. q. 5. c. Si quis. Et. c. Fur aut. Et rō. Quia homines vidēt que foris apparent: deus autē intuet cor: ut dicit tur. l. Reg. 16. Et qz volūtas peccatoris usurarij, auarj, concubinarij, et huiusmodi q̄dā ē in presenti vita: ita se inclināt ad peccatum. qz semp peccare velle: si posset. Alpe modo frate Grabriel: Unde est qz multi veniunt ad mortē: et nolunt confiteri, restituere male ablata, odia, concubinas remittere: Vere qz semp peccare velle: et in malis vivere. Et qz deus qui corda plurimū opera cogitat, puniet eos eterna pena et infinita. Unde Petrus in. 4. v. 16. Et habetur de pe. di. l. c. Voluissent, petiti a Gre. Scire vellet pater q̄o iusta est ut culpa que perpetrātur sine, puniatur sine fine: R̄ndet Grego. Hoc recte petre diceret, si iustus iudex non corda hominū: sed facta pensaret. Iniqui n. ideo cū sine deliquerūt: qz cū sine vixerūt: Nā voluissent utiqz si potuissent sine sine vivere: ut potuissent sine sine peccare. Quid dāt enim quia in peccato semp vivere cupiunt qui nunq̄ desinūt peccare dum vivūt. Ad magnā ergo iusticiā iudicantis pertinet: ut nunq̄ careat supplicio: qz in hac vita nūq̄ voluerunt carere peccato. Ille. ¶ Terrio rōne rē. Peccatores qdē p̄nunt bonū in finitū, s. paradisū: quē si voluissent potuissent eligere, ad quē erant creati. Sed elegerunt malū eternū, despicientes eternū bonum. Id iuste illis datur etia pena. Aug. 2. li. de Ci. del. c. 17. Factus est digno malo eterno qui in se pemit bonum quod posset esse eternum. O sapientis peccatorum. Audiant

scripturas audiant predicatoris eis p̄mittentes bonū paradisi, nō curant, sene sano beffe. Unde puniri debent eternaliter, per tot millia annorum: quot sunt gutte maris, omniū fluminū, omniū herbarū, omniū rerum. Apoc. 14. Ascendit sumus tormentor eoz in secula seculorū. R̄ndeo ad illū Trasani imperatoris. fm̄ Tbo. in. 4. di. 42. ar. 2. Quod q̄tao2 fuere opinionēs. Prima qz Trasanus fuit ad vitam renocatus: ubi grām et veniā p̄secutus est, et saluus est. Secunda qz aia Trasani non fuit simpliciter absoluta a reatu pene: sed eius pena vsqz ad diem iudicij fuit suspēsa: postmodū salvabitur. Tertia opinio: qz Grego. liberavit animā illius nō a ioco inferni: sed a pena. Quarta est et hec vera. qz aia Trasani fuit liberata a pena inferni et miām consecuta est: orationibus Greg. Quod factū est nō f̄ legem eōdem: sed fm̄ dispositionem diuine sapientie. Que p̄ndens Gre. oraturum p Trasano: nō dānavit ipm̄ per inīam diffinitivā: sed p inīam suspēnsā. Quod fuit quoddam particulare p̄silegium. Ideo Hieronymus. P̄silegia paucorū sunt. Et extra de reg. tu. lib. 6. Ea que a lege cōmuni exorbitant: non sunt trahenda in consequentiā. Igitur pena est eterna. Job. 19. In inferno nulla est rē. Aug. Si scirem patrem meū esse in inferno: nō plus orarem p eo: qz pro diabolo. Exemplū p̄sile Domini: et quī scolari quomodo saluaret interrogāti: dicit. Cogita dānatorum eternitatem. Secunda pena rē. Querit mō. Atqz infernus tenebrosus sit: Arguant qdam qz nō. Ratio. Qz ibi est ignis materialis, qui de sui natura est lucidus. Igitur rē. Respondet Tbo. in. 4. vbi supra. R̄ndet in. 4. di. 16. Alber. lib. 7. Comp. theologiae. c. 22. Quod simpliciter locus inferni est tenebrosus. nec est ibi aliquod lūmē, quod visum delectet. Iuxta illud Mat. 22. Mitti te cum in tenebras exte. Sed tamen divina iusticia permittit ibi aliquod lūmen eē per qd̄ damnati videre possint se mutuo, unde doleant et tristitentur. Unde Grego. 9. mor. Ignis inferni: q̄uis ad consolationem non laceat: tamen ut magis torqueat ad aliquid in eē. Addebāt se mutuo in supplicio illo, Pater filium, mater filiam, amī

Hebdomade quarte

ens amicus. Ex qua visione, dolor causabitur. **O** dolenda erit illa hora. Exeplū in libro de. 7. tonis. Cum quidā usurarius infirmaretur: compulsus est a patre spiritali restituere: nolens: sic mortuus est. Duo filij remanserunt. Unus damnatus est: quia bona patris et usuris acquisita noluit restituere. Alius ingressus religionem deum orauit demonstraret statum eorum. Locessum est sibi: et vidit ambos in tenebris densis inferni: et patrem sub filio eum blasphemantes. et filius econuerso patrem. Postq̃ ambos desperatione Deū omnipotentem maledicentes. q̃ in tam vili et ignominioso loco conclusisset. Infernus ergo est locus tenebrosus. Sed queris anima cara. Quare ibi sunt tenebre? Respondet deo q̃ sol non potest expandere lumen suū cum infernus sit in centro. vt habet Theologus in. 4. di. 4. 3. Sed nota. q̃ quattuor sūt in inferno loca. Purgatorium. Limbus sanctorum patrum. Locus pueroꝝ. Ultimus damnatoꝝ. O pater care dic mihi q̃ so: quare magis est sub terra: q̃ alibi aut in aqua aut in montibus? Respondent doctores Th. in. 4. di. 4. 2. ar. 2. Et d. l. Ric. in. 4. di. 4. 2. Quod est sub terra. triplici ratione. Primo ratione elongationis. Quanto peccator plus in peccatis moratur: plus a deo se elongat per gratie remotiōem. In ps. Longe a peccatis salus. Et Prover. 15. Longe est dominus ab impijs. Pius lontano da dō. che non sia lontano dal occidēte. Ad propositum. Cum ergo sit a deo elongatus per culpam conueniens est vt locus ei remotissimus detur. Et hic ē infernus remotissimus a paradiso. Secundo ratione dilectionis. Amore carnis peccator peccauit. eade questione corpore tristis. Quia ergo amore carnis peccauit: exhiberi debet quod exhibetur carni mortue. Caro mortua datur sepulture in terra. igitur et avari et peccatores animae: recondi debet sub terra. s. in inferno. Tercio ratione derelictionis. Quia dereliquerūt eternū bonum propter peccatum et propter vilia. ideo res viles datur ei scilicet terra. Aug. Nulla est maior stultitia q̃ propter bonum momentaneum perdere bonum eternum. Quod probatur exemplo Dauid: qui caput pagani repperit in heremo. a quo quesuit trita. Primo vbi erat. Respondit q̃ erat damnatus. Secundo qualis pena maior sua: an xpiani? Dicit xpiani: ut plus maiorem esse penam q̃ paganorū: quia deum nesciūt. Tercio. Si erat magnus ignis inferni? Respondit. q̃ quantum celum distat a fra. De hac tenebra. Job. x. Dimitte me vt plangam paulatim dolorem meum: anteq̃ vadam et reuertar ad terram tenebrosam etc.

remo. a quo quesuit trita. Primo vbi erat. Respondit q̃ erat damnatus. Secundo qualis pena maior sua: an xpiani? Dicit xpiani: ut plus maiorem esse penam q̃ paganorū: quia deum nesciūt. Tercio. Si erat magnus ignis inferni? Respondit. q̃ quantum celum distat a fra. De hac tenebra. Job. x. Dimitte me vt plangam paulatim dolorem meum: anteq̃ vadam et reuertar ad terram tenebrosam etc.

Etia pena etc. Utrum ille ignis sit coporeus? Fuit opinio quorūdam: precipue Aulicēne. q̃ non. Et ratio huius est. Cum anima sit incorruptibilis et materialis. ideo nō potest pati ab igne coporeo et materiali cū sit spūalis. Ad hoc respondet Th. in. 4. di. 4. 4. ar. 2. Et Ric. i. 4. di. 4. 4. Quod ignis ille ē coporeus. et materialis. In. 4. di. 4. Ignem gelyēne coporeū esse nō ambigo. Et quis deus si vellet posset damnatos punire pena spiritali tantū: tamen eos congrue vult punire pena spūali et coporeali. Quia in anima et in corpore ipso peccauit. Qui ignis precedit oēm penā huius seculi. Quod probatur. duplici rōne. scdm̃ franciscum de mayronis. in libro de suffragiis mortuorū. Primo ratione agētis. Quāto agens est vigorosius: tanto et actio est vigorosior. Sed agens deus est vigorosius q̃ sit aliqua creatura. Ignis ille est q̃ dāmodo virtutis infinite. inquantū est instrumentū diuine iustitiē. Ideo actio illa. q̃ sit ab ipso immediate est vigorosissima. Igitur ignis etc. Secundo ratione patiens. Quanto nā patiens est nobilior: tanto et ipsa passio est vigorosior. Cum ergo in inferno. anime patientur ab igne coporeo que oibus corporibus nobiliores sunt. Sequitur q̃ ex parte patientis. talis passio sit maior omni pena sensitua: quā quis possit pati in hoc mundo. Grandis pena fuit Bartholomaei. Laurentij. Vincentij etc. sed omnibus maior damnatoꝝ. Unde si possibile esset vt aures poneremus ad infernū: audiremus diuinam epulonem. et secum omnes auaros. omnes luxuriosos. omnes superbos. omnes principes iusticiam non seruantes. clamantes. O grandis pena. O q̃ dolens tormentum. Exempla in vitis patrum. Quisq̃ vult ordinem

nes ordinem predicatorum est ingressus. Et
inducetur ad exitum. d. Non poteris su-
stinere onera ordinis: quia delicatus es. Re-
spondit. Ideo quia delicatus sum: volo rema-
nere et bona agere: ut enada horribilia iser-
ni tormenta. Sed dubium quod. Qualis pe-
na maior: damnatorum: an demonum? Respon-
do quod hominum. Et hoc triplici ratione. Primo
in gratitudinis. Quia christus pro hominibus
mortuus est et non pro demonibus. Ubi cum
sit maior in gratitudo in homine quam in demo-
ne. Igitur maior pena debetur ei. Secundo
ratione auersionis. Quia demon pro vna
tantum auersione eternaliter est punitus de
qua surgere non valet. homo autem mille in
die a deo se auertit. Quia tot mala facit.
Tercio ratione compositionis: quia demon non
habet corpus: solum cruciatur in vna parte.
Homo componitur ex anima et corpore quod
utroque cruciatur. Igitur et. Adde quod sunt alii
qui homines in mundo peiores aliquibus
demonibus in inferno. Exemplum illius mor-
nachii qui cecidit onus ad lumen lucerne. In-
uentus a prelato reprehensus quare hoc fe-
cisset. Respondit. Fui tentatus a diabolo.
Diabolus respondit. Non est verum. Nam
hoc cogitasset. Et de demone. qui tenta-
uit christum. et fasset ab eo victus resistendo. Non
tentauit eum amplius usque ad mortem. Deo
vero non cessat mala agere. Ideo et.

Quarta pena et. Sicut enim ex visi-
one pulchre creature delectatur vi-
sus. Unde dicitur. Delectasti me domi-
ne in factura tua. Et dicitur. 4. de di. no. Pul-
chrum et bonum: omnia desiderant. Itaque
visione alienius creature turpis causat tri-
stitia. Non est in rerum natura. pium horri-
bel creatura: quanto etia visione diabolica.
Exemplum in Cronica ordinis. De quodam
fratre qui ad mortem deductus: videns de-
monem cepit clamare. Maledicta dies in qua
religionem intraui. Paulopost apparuit ei
maria. dicitur. Benedicta dies. Non intrent
filii patris mei de me. Quia vidi demonem
tam tarpem: quod si esset hic ignis magnus: et
alia parte demon: potius volo cremari in
spice: quam demonem videre. Preterea. Lateri-
na senensis que a deo petiit videre demo-
nem. Quo sibi concessio: dicitur fororibus suis.

Si daretur optio. An ire per fornacem ignis-
an demones videre: potius volo comburi.
Preterea de maria regine: que noluit de-
monem videre in morte. Quod si virgo maria no-
luit. quid de nobis? De visione tali dicitur
Isa. 22. Advenit et venient super eum. id est
peccatorem horribiles. id est demones. Et
Iere. 5. Seruatis dijs alienis qui non da-
bunt vobis requiem. Nec te moncat dictus
Theologorum: quod scilicet demones sunt na-
tura pulchri. quia bona naturalia adhuc
manent in demonibus. Respondeo. quod verum
est. Sed tamen in sua natura non possunt ap-
parere hominibus. Immo apparent. aut in
corporibus assumptis in tali deformitate.
et horribilitate. quod videntes contristantur.
Ubi dicit Theophrastus. in. 2. di. 21. Quod demon non
potuit assumere aliam formam: quam serpentis
quando etiam seduxit. Quomodo demo-
nes stant cum damnatis: ipsi apparentes
in tam horribili visione.

Quinta pena et. Que pena ereclit
quod omnes mundi penas. Aug. Aliena-
ri a regno dei. carere dulcedine dei:
tam grandis pena est. ut nulla ei possint
quod nouimus tormenta comparari. Ille. Et Lp-
so. super Mat. Multi horrent gehennam:
ego autem casum illius glorie multo penam
maiores gehennam esse dico. Ille. Totum
studium ergo hominis debet esse in sua sal-
uatione. Unde sancti cupiebant esse cum
christo: timentes suam perditionem. Prae-
rica notabilis. Si homo damnaretur: vane
esset creatus. Tunc ad dei imaginem factus
Tunc in eo tres potentie. Memoria. Intel-
ligentia. voluntas. Tunc deus paradisus se-
cisset. Tunc incarnatus esset. Tunc cruce
ascendisset. Tunc mortuus esset. Tunc ba-
ptismus: et sacramenta accepisset. Exemplum
abbatis Achillis cui dicentibus illi discipulis.
Pater dic nobis verbum salutis. Qui
bus dixit. Plangamus peccata nostra. ne-
simus de numero reproborum et priuati di-
uina visione. Ille. Acbe proposito essemus
nati: Unde Augustinus recitat libro de
consensu euangelistarum. Quod Laza-
rus a morte resuscitatus tria retulit. Pri-
mum. quod mors erat terribilis. Secundum
quod pene infernales erant horribiles.

Hebdomade quarte

Tertio q̄ multus damnatorū erat quā
ā infinitus respectu iustorum. Pratica.
Quo pergant in deli: Quo infideles: Quo
usurarij: Quo mali xpiani: Quo concubi
narij: Tere ad infernum. Celsus in dia
logo suo ponit. Qd̄ quidam dicitissimus de
sanctus est. Et post paucos dies apparuit
vtriusque, dicens se damnatum esse. Et illa.
Nāquid profuerant elemosine mee: et alia
bona operar: Respondit. Non. Quia erant
acta in mortali. Et addidit. Si omnia so
lia arborū verterentur in linguas, non pos
sent explicare tormenta damnatorum. An
de Al b. sup̄ Luc. tria notabilia ponit. Pri
mam est: q̄ demones summe gaudent de
damnatis: ideo q̄ deus nūq̄ habebit glo
riam de illo qui damnatur. Sed omnes la
bores quos in mundo periculit in corpore p
33. annos, in illo sunt deperdit. Secundus
est: q̄ demones gaudent: q̄ de cetero boni
angeli nunq̄ letitia habebant de eo: et om
nia bona que egit, erunt perdit. Tertium
q̄ sunt seculi q̄ ab eis nunq̄ auferentur:
Et si esset maria virgo. O miser. Dantes
in 3. can. inferni.

Quis sospit con planti et alti quat
Risonanā per laer senza stelle
Perebilo al comictar ne lachrymal
Diuerse lingue: horribil fanelle
Parole di dolor: accenti dīra:
Doce alte et fioche: et suon di man com elle

¶ Feria. 4. quarte hebdomade quadra
gesime. De pena purgatorij.

Vidit iesus ^{homi}
ne ^{ne} ce
cum a natiuitate. Jo. 9.
Discipuli ad iesum dixe
runt. Rabi quis peccauit:
hic aut pariter eius ut ce

eus nasceretur: Respondit iesus. Neq̄ hic
peccauit: neq̄ parentes eius ut cecus na
sceretur: sed ut manifestetur opera dei in il
lo. Secūm Joannem Damascenū. Et Alle
randrum de ales. in 3. volumine sūme: qua
druplet ratione: permittit deus hominem
calamitari: et mala pati. Prima ut viret il
las alijs notificetur ut de Job. Secunda

ut nō er recta conscientia: cadat per super
bia: ut in paulo. 2. Ad cor. in. 12. Tertia ut
alijs erudiant: ut in Lazaro et diuitie. Lu.
16. Quarta propter gloriam dei: ut in ceco
nato. Unde dicit. Neq̄ hic peccauit: neq̄
parentes eius. Peccare quidem non pote
rat iste cecus. q̄ ante natiuitate: non erat
habilis. Unde et hoc cecus non est natus
In quo apparet questio ridiculosa aposto
lorum. Nec mirum. q̄ adhuc rudes erant:
ante receptionem spiritus sancti. Lūz hoc
dixisset erpat in terra. et lūit oculos ei.
Quare potius oculos lūit: Quia ab illis
maximā peccatam procedit. Quinilianus
orator. Totius hominis libertas ē oculos
perdidisse. oculi sunt tota lūria nostra.
Unde hoc q̄ latam fecit: Respondeo q̄ h
mo de limo est creat. Gen. 2. c. Formante
igitur deus hominem de limo terre. et ispi
rauit in faciem eius spiritalis vite. Quia
de limo creatus est: de limo sanatus est. Et
lūit inquit oculos eius. Et dixit ei.
Unde lanare in natatoria filioe. Glo. Hoc
dixit christus ut cecus transendo per clu
tatem hoc modo lūo lūit: videretur a
multis. et per consequens miraculum ma
gis diuulgaretur. Sequitur. Abijt ergo et
lauit et vidit: non virtute lūi: non virtute
filioe: q̄ frequenter homines se ibi lanabāt
tamen nullas unq̄ fuit sanatus: sed diu
na virtute gestum est. Nota sūm glosas. Qd̄
miracula sanctorum differebant ad mira
cula xpi. Qd̄ sancti tantūmodo corpora sa
nabāt: xps autē in vtroq̄. Unde cecus sur
it sanatus vtraq̄ cecitate: Et cecurunt autē
enim extra clūtatem. Et cum ipsam inue
nisset iesus: dixit ei. Tu credis in filiū dei:
Quis es domine ut credam in eum: Res
pondit iesus. Qui loquitur tecum ipse est.
Et statim credidit. et fidem ore confessus ē
dicens. Credo domine. Qd̄ Ad Ro. 1. Cor
de enim creditur ad in. ore autem confes
sio sit rē. Et prociens adorauit eū. Ado
rone latie que soli deo conuenit. Ut dicit
Tho. in 3. sententiarū. dist. 9. ar. 2. In qui
bus xbis erit fimo de pena purgatorij.
Abi tria sunt videnda.

¶ Primam. di pūctionis.

¶ Secundam. di sublationis.

¶ Tertiam. di inductionis.

Primam

Ratum dicitur. Queritur dabitur.
Prima pena qua puniuntur illi q
 sunt in purgatorio fit maxima pena
 rum: Respondet Th. in. 4. dist. 21. ar. 1. Et
 Ric. in. 4. di. 20. ar. 2. Et Alber. in. 7. M. cō
 pen. Theol. c. 2. Qd sic. et minima pena ex
 cedit omnem penam huius vite. Que con
 clusio probatur triplici medio. Primo rō
 ne. Secundo auctoritate. 3° ex^o.
Primo rōne delectationis.
Secundo rōne igneitate.
Tercio rōne punitionis.
Primo rōne rē. Conclusio ē pñ in. 2. de
 anima. Qd creatura quanto ē nobilioris
 nature: tanto pena in eā inflicta ē maior.
 Et rñ gratia. De pena rustici. et clauis. In
 eodem genere penarum. plus cruciatur ci
 uis rōne nobilitatis nature: q̄ rusticus. Si
 cut etiam pater de ingenio nobilis nature.
 Unde pñ in. 2. de anima. Molles carne:
 aptos mente dicimus: duos fō ineptos.
 Unde theologi dum probant rñ passio
 nem excedisse passionem omnium marty
 rum. Inter alias rationes. hanc adducit.
 ut ponit Th. 3. p. q. 66. Quia fuit nobilior
 nature super omnes creaturas. Unde
 dñs. Speciosus forma pre filiis rē. Unde
 dicit Alber. Qd si rñs non fuisset mortuus
 morte violenta a iudeis id ē multos ānos
 vixeret et excedisset etatem illorum patrum
 propter naturam eius bene complexionatam.
 Tandem mortuus esset: cui et ipse ēē
 mortalis. Ad propositum. Anima est nobi
 lior omnibus rebus mundi. Precedit nobi
 litatem corporum celestium. lune. mercurij.
 veneris. solis. et huiusmodi. Unde pñs. 6.
 Pol. Anima est nobilior corpore. et oī pos
 sessione. In. 17. de animalibus. Anima
 est nobilior omni corpore. Et. 4. final. L.
 de sacrosanctis ecclesijs. Anima cunctis
 rebus mundi preferenda est. Quāuis pec
 cator ipsam vituperet. Cum ergo sit nobilior
 or: igitur est magis passibilis. Sequitur q
 pena in ipsam inflicta: fit maxima penarū.
 Cum sit a corpore separata. et in igne posi
 ta: terribi. Preterea ad idem Th. in. 4. di.
 21. Pena quanto vniuersalior est: tāto ma
 ior. Sed anima separata a corpore est nu
 da. ideo tota puniuntur cum sit simplex et in
 diuisibilis. Fa vna ferita alicui. et sic ar

matior: minus timebit: q̄ si non esset arma
 tus. Preterea serias illum qui est indutus
 vestibus: minus sentiet: q̄ si esset nudus.
 Sed serias ipsius nudam: oī me: erit pena.
 Ad propositum. Anima a corpore separa
 ta est nuda et simplex in fornace ignis. Id
 cum tota puniatur. ideo erit maior pena.
 Sic de anima est: que est in purgatorio.
Secundo ratione rē. Conclusio ē Th.
 in. 4. di. 21. Et Bona. in. 4. di. 18. Qd ignis
 purgatorij est vniuersum cum igne inferni:
 Sed in hoc abinitiem differunt. Qd ignis
 purgatorij non est eternus quoad officij:
 qz non habet ibi in eternum stare: cum ani
 me purgatorij habeant ide extre. sed bene
 est eternus. quoad substantiam. Ad ppo
 situm. Cum ergo ignis inferni sit penosus
 supra omnes penas huius mundi. Qd ut
 dicit Aug. distat a nostro: sicut ignis mate
 rialis a picto in pariete. Sequitur q
 pena purgatoria fit maxima penarum. Alitius
 dico fm Th. in. 3. p. q. 46. ar. 6. dolor rñi i
 passione fuit maximus: et tamen pena pur
 gatoria est tam dura. q̄ excedit dolorē pas
 sionis rñi. Considera ergo et pena. qual
 tollit. q̄to dolore. q̄to tormento. q̄to inē
 dio e bñfamento patiuntur ille pauper cu
 le anime que sunt incarcerate et detrusæ in
 illo igne purgatorij. In Cronica ordinis
 legitur. Qd quidam frater noster apparuit
 cuidam amico suo. qui erat aduocatus:
 a quo fuit interrogatus de pena purgato
 rij. Respondit q̄ si totus mundus et omnia
 visibilia in eo arderent: non possent equi
 perari pene et ardore purgatorij. Unde pa
 tet scda ratio. Tercio ratione rē. Conclusio
 pñ est in. 2. et 3. Top. Quod quāto ali
 quod bonū ē magis desideratum: tāto eius
 absentia est molestior: et durior. Prover. 17.
 Spes que differtur affligit aīam. Sed nil
 lum bonū ita ardentius desideratur ab aīa
 separata a corpore: ut videre deum suū. circa
 torem suū. Igitur absentia eius est maxi
 ma penarum. Anima in hoc mundo eris
 cum corpore vñta. seclinat. vigilat. ad eccle
 siam pergit. Et qz affectus anime intensi
 or est post hanc vitam q̄ in pñ: qz ē a cor
 pore proprio separata. Et cum tempus ad
 venit quo deberet eo fruī: cum tardatur a
 suo desiderio: et hac tardatione magis cru

Hebdomade quarte

elatur. Magnū fuit defiderium regine
Sabbe faciem Salomonis cernere. Ma-
gnū Jacob: videre Joseph. Magnū Si-
meonis videre xpm in templo. Sed mar-
muz anime videre regem glorie. O letitia
perpetua. O gaudiū indeficiens. Cum er-
go pñetur hoc bono: ideo maxime crucia-
tur. Unde Aug. in li. de vera et falsa penitē-
tia. Et a canonistis. Dis. 25. c. vlt. Et de pe.
di. 7. c. Null⁹ expectet. Qui in aliud secu-
lam fructum distulit conuersionis. pri⁹ pur-
gandus est igne purgationis. Hic autem
ignis et si non sit eternus: mro tamen mo-
do grātis est. Excellit enim omnem penam
quam unquam passus est aliquis in hac
uita. Nunq̄ enim in hac uita tanta est pe-
na: innumerabiles martyres passi sunt ro-
menta: tanta tñ non sustinerāt supplicia.
Ille. O compagno intelligis me? Contra
eos qui dicunt: o pater deus mihi pauca
pñam. Nō sic: qz facies in alia uita. Exem-
plo Grego. q pro Trasano orauit: angelus
dixit ei. Duorum tibi optio dat. Aut duo-
bus diebus cruciaberis in purgatorio. aut
infirmaberis diu. Scdm tenait. In episto-
la dicit. Tante podagre: tantisqz dolorib⁹
premor: ut uita mea mihi pena sit. Unde
patet primum.

Secundū principale dī 2ē. Th. ip-
s. 4. dis. 45. ar. 2. Cum Grego. in. 4.
dia. A canonistis. 13. q. 9. c. Anime
defunctorū. quatuor modis solunt. Aut
oblationibus sacerdotum. aut precib⁹ san-
ctorum. aut caroz elis. aut ieiunio cogna-
torū. C Primo orationibus subleuantur. 2.
Macha. 12. Sancta et salubris ē cogitatio
pro defunctis exorare ut a peccatis solua-
tur. Et Lent. 14. Oribt pro eo sacerdos et
mundabitur. Exemplo patet Greg. in. 4.
dia. De Pascasio diacono ecclesie romae.
Quia preiulit quendam in papam ex erro-
re. qui non erat uerus papa. Eps quidam
Bernardus capuanus post eius mortē ad
balnea iuit. reppit eum ibi in aqua clama-
tes. O pater adiuua me. Quis es tu? Ego
sum pascasij diaconi anima 2c. Roga pro
me. Eps autem orans pro eo. fuit liberat⁹.
Nota fm Th. in. 4. di. 21. Qd locus pur-
gatorij est duplex. Unus est fm legem co-
munem: qui ē vicinus inferno: alius ē fm

dispensationem diuinam. Et sic quandoqz
in diuersis locis aliqui puniuntur: ut in co-
mo propria. in agro. in aquis. Et hoc fit tri-
plici ratione. vel ad instructionem uiuozū
ut bene agant: vel ad subuentionem mor-
tuoꝝ ut adiuuent eos. ut patet hic de
Pascasio. qui in hoc balneo: suum habuit
purgatorium. Unde quando audunt vo-
ces in domibus. vel alijs locis: non credan-
tur. spūs maligni: sed anime parentum no-
strorum. Sed querit anima cara. Que sit
he oratōes? Respondet qz ē Pater noster
Aue maria. et psal. C Secundus modus est
elaram largitio. A canonistis. 13. q. 2. c. 2. E-
pus. Neg negandū est. aīas defunctorū
pietate suozum uiuentium releuari: eoz p-
illis elemosine fiūt in ecclia. Ille. Et Tob.
9. Elemosina a morte liberat: et facit inue-
nire uitam eternam. Et ecclesia canit. Si-
cut aqua extinguit ignem: ita elemosina
extinguit peccatum. i. penam debitam pro
peccatis. Et talis purgatio. fit in purgato-
rio. Quando ergo uides pauperem: reco-
dare animam patris. matris. amici. forte
adhuc esse in purgatorio. Ideo porrige illi
panem. uinum. denarium. uel uestimentum.
ferealium. uel candelam. et similia. Exemplo
patet. Cum quidam foderet in monte pro
metallo querendo: oppressus est. Tro: ci⁹
singulis diebus vsqz ad caput anni cre-
pta die una: tetulit panem. uas uini. et can-
delam. In fine anni: homines fodientes in
eodem loco. d. O compagni plane: inuene-
re ipsam sanam. Result q elemosina sue
uozis dabatur sibi per angelum quotidie.
cum illa candelā. Unde patet de elemosi-
na. Sed nota q duplex est elemosina: que
potest fieri pro defunctis. Prima ut de tuo
in spālī pauperibus erogetur. Secunda ut
testamenta condita reddatur. De prima.
Tob. 4. Et tua substantia: fac elemosinam
Scda de testis. Cōcludit Joānes neapoli-
tanus in suo quolibet: de erecacione testōꝝ
q heredes uel executores testōꝝ: q differē
notabilē ereg legata ad pias causas: ex ne-
gligētia. uel auaritia. peccant mortalr. Qz
pbat pluribus rōnibus. Primo rōne dā-
ni. Si uideres aliquem in fornace ignis ar-
dētē. et nolles illū liberare dū posses: ma-
ritime ipso postulare institer: utiqz mortalit-
peccares.

peccatores. Quia tunc directe ageres pro chari-
tatem primi. Sed tu vides animam patris
et matris tue et amicorum clamantem. d. Misere-
mini. Quia heres vel executor es: ar-
dere et cruciari in igne purgatorio. Extrahere
me inquit o fili: et non vis adiuuare. Igitur et.
Secundo ratione credicationis. Nullus dicitur
caritativus pro mortalibus mandantem credi-
cari: ut p. 25. q. 2. Quia oblationes defuncto-
rum: aut ecclesiis negantur aut difficulter red-
duntur. tanquam egentium necatores crediguntur.
Tercio ratione damnationis. Nullus damnatur.
nisi pro mortalibus: non solucentes legata mortuo-
rum damnantur. Igitur mortali peccant. Ex-
emplum super hoc. Quidam miles in bello Ka-
roli magni cum Mauris pugnat. rogant
cognatum suum: ut si in bello moreretur. equum
suum venderet: et pauperibus pecuniam daret. Quo
mortuo. cum equus esset sibi gratus. dare re-
stulit. Post modicum tempus apparuit sibi. d.
O cognate mihi: propter te sum in purgatorio
vsq. nunc: quod non fuisset si equum dedis-
ses pro me. Quia non fecisti. hodie animam
tuam demones portabunt ad infernum. quod et
factum est. O tenaces. O crudeles. qui disse-
runt soluere bona. Tercius modus qui
liberant: est in corporis maceratio: in ietu-
nibus. orationibus. in visitationibus ecclesiarum.
Figura. Nec. p. q. Neemias luxit et ietu-
navit multis diebus pro filiis captivitat in
babilonia. et sic liberati fuerunt. Moraliter.
Et lachrymis et abstinentiis liberantur ani-
me ille. Boni filii et filie sepe affligunt cor-
pora sua ad subueniendum pauperibus.
Modo disciplinando corpus. modo ieta-
nando. modo visitando ecclesias. Unde Do-
minicus dabat sibi omni die tres discipli-
nas. Unam pro se. aliam pro multis peccato-
ribus. tertiam pro animabus purgatorio.
O pater in te charitatis. Quis talia audi-
uit. Quartus modus: est sacrificia missae
Et plus pro sunt defunctis missae: quam omnia
alia bona. Quia offertur ille. qui est verus de-
us et homo: Iesus christus. Exemplum in Cro-
nica ordinis. Frater quidam appulit eundem
amico suo eiusdem ordinis post mortem dicens
esse in purgatorio. Frater autem in mane
pro eo missam celebrans. in manu hostia habuit
sic locutus est. Dicit Iesus si rex soldanus tene-
ret aliquem in carcere pro suis desertibus: et

camerarias eius qui ei servasset. 20. annos
ipsum rogaret pro eo. Nunquid negaret eis
Non. Ita et tu dona mihi illum. In nocte
sequenti post matut. vidit ipsius ad paradisi
sum ire: ratione missae. Aliud exemplum mona-
chi Iusti qui reperi. proprietarius: fuit sepultus in
sterquilino. ad iussu Greg. Quia ut dicit. extra
de statu monachorum. c. Sup. quodam. Monachos
quos qui reperi. proprietarius: in sterquilino
dixit sepeliri. Glo. bene monachum. ad exemplum
aliorum. In capite. 30. diebus missis celebratis
ad celum volavit. Preterea piscatores episcopi
Theobaldi ceperunt fructum glacie loco pis-
cium. In quo erat anima quidam qui viderat episcopo suo
quod erat podragosus. et posuit sub pedibus eius
non tunc ad se refrigerandum. Clamavit ille.
Quia pro me in missis. Quis es tu? Respondit scilicet
anima una qui hic penitus expleo meam. In capite
te. 30. missas: scilicet est liba. Pro quibus missa li-
berantur plures anime. Tunc modus addit: est
indulgentiarum frequentatio. Quia exprimitur in bulla
quod valeat in purgatorio eximere. In quibus
bis. pono hic tres pelones. Prima pro hoc est.
Alie in purgatorio scilicet bona qui faciunt pro
eis amici sui quatuor modis. scilicet Aug. in li. de
pena. Pro prima dicitur inspiratione. 2. per angelos
revelatos. 3. per mortuos delatione. 4. per
penam alleviationem. Secunda pro hoc est hec
suffragia facta pro vno in spali. sunt alij
quibus non sunt facte. sed plus alij pro quo fa-
cta sunt alij: tamen omnes participant. Exemplum gra-
tia. Anus tenet candelam: luceat magistro.
stro. tamen omnes gaudent. Tertia pro hoc est
Suffragia pro illo qui est in mortalitate: dedit illi
qui facit. ps. Oio mea et. Et sic per seculum pri-
cipale mysterium. De sublevatione.

Etiam dicitur et. Inducit hoc tri-
plicitatione adiuuare animas illas
in purgatorio.

Primo ratione legalitatis.

Secundo ratione debilitatis.

Tercio ratione penalitatis.

Primo ratione et. Quinqueplex est lex: que
clamat: ut amico subueniatur. Prima est
lex nature. De qua Luc. 11. Proinde vult sa-
ciant vobis homines. et vos facite illis.
Si esses in camino ignis: velles inde extra-
hi: Immo pater. Et tu fac similiter. Ani-
ma patris tui est in purgatorio et. Secun-
da lex est scripture. Tob. 4. Noli anetere

Hebdomade quarte

faciem tuam ab ullo paupere. Qui in purgatorio sunt: vere pauperes possunt dici: quia nudi iunare se non possunt. Tertia lex est amicitie. que dicit Prover. 17. Omnis tempore diligit qui amicus est. Ante mortem. in morte. post mortem. Si vere diligit patrem aut matrem: ipsos adiuna re. Quarta lex est iusticie. que reddit unicuique quod suum est. Ro. 13. Reddite oib' debita. Mat. 18. Redde quod debes. patri et matri: qui pro te fecerunt tot et tanta. Quinta lex est gratie. que dicit per apostolum Gal. 6. Alter alteri onera portate. Si bene. quia pax sit. Sexto ratione re. Quia sunt debiles nec se iunare possunt nec mereri: quia sunt extra statum merendi. Jo. 4. Venit noster: qui nemo potest operari. Notum hec: est locus purgatorii: ubi nemo potest se iunare. Debilitas ista figurata est. Mat. 8. de seruo centurionis. qui graviter infirmus torquebatur in lectulo. et se mouere non poterat. Per seruum designatur defunctus qui torquetur ab igne purgatorii: ubi non potest se iunare. Tercio ratione re. Quia penis horribilibus torquentur. Si quis posset ire ad purgatorium: profecto audiret voces clamantes. Audirent patres et matres. d. O filij in gratia. quibus bona nostra dimisimus. subuenite miseris nostris. Audirentur viri: suas uxores clamantes. O uxores inique: in quibus confidistis habentes bona nostra dimisimus: subuenite nobis miseris. Audirentur alij clamantes. O commissarii. O executores testamentorum: expeditis fidei: iterum quod vobis commisimus. Misereamini mei: saltem vos amici. O filij respice oculo mentali. et cogita animam patris tui clamantis. Adiuua me. Recordare quod a me habes esse. a me habes nutrimentum a me possessiones. a me pecuniam. a me domum. Et mater dicit. Recordare filij: quod lacte te pavi. ego tibi immunditias tuas. te portavi in utero meo cum dolore peperisti. mihi sepe abstulisti bolam ut illud tibi darem. multas afflictiones pro te sustinui. Vide filij mei. quia crucior in hac anima. O filij. O filie: quomodo crudeles estis esseci: quot fadores sustinui. Nonne videtis quomodo crucior. Bene me: quia totus vrorum. Bene me: quia pavorum. Ha filie mee. Ha amici mei: Ha quid facitis? Clamant itaque estisantes et afflicti inestimabili pena.

¶ Feria quinta quarte hebdomade. De viduitate.

Hec vi

dua erat. Lu. 7. Cunctas nam est parua secundum quod ponit Nicolaus de lyra: que est in galilea prope montem Tabor.

Defunctus efferebatur ad sepeliendum filius vidue. Antiquitas loca sepulture erat extra ciuitates: ne et cadaveribus insiceretur habitatio ciuitatis. Efferebatur ergo filius vnicus matris sue. Et hec vidua erat: et turba ciuitatis cum illa. Quam cum vidisset: misericordia motus super eam. Queritur: quod non dicitur tale verbum super alijs mortuis a christo resuscitatis? Misericordia motus: Bundeo secundum Nicolaum. Et S. lo. quod misericordia motus est: quadruplici de causa.

¶ Prima: quia mulier.
¶ Secunda: quia mater.
¶ Tertia: quia vnicus filius.
¶ Quarta: quia vidua.

Primo quod re. Ans. fiebat. Naturaliter enim miles magis compatitur quam viri: quia habent animam magis mollem. Unde mulier dicitur quod mollior. Idem in omni genere animalium femine sunt molliores quam viri: preter vulfem et leopardam. Mulier enim est naturaliter frigida et humida: ideo est magis passibilis. Vir naturaliter est calidus et siccus. idem nec sic de facili compatitur. Idem de filij morte vel eius aduersitate: minus dolet magis quam pater. Et eo quod est magis mollior et magis passibilis. In filij autem honore et sublimitate: pater naturaliter plus gaudet quam mater: quia magis magnanimus est. 2. causabatur ei dolor et eo quod mater erat. Naturaliter enim mater plus diligit filium quam pater: ideo plus dolet de eius morte. Quod mater plus filium diligit quam pater tres sunt cause. Prima quod mater plus laborat quam pater circa filios: tam in portando quam in partu: sed etiam in educando. Tob. 4. Memor. enim est debes que et quanta pericula passa sit propter te in utero suo. 2. causa quod filia re plus diligimus quam certitudinaliter nostram esse scimus. Mater autem pro certo scit quod filium de se genuit. Pro autem si credit: non est certus. Tercia ratio

Hæbdomade quartæ

rogasse acceperet; vix mortuo Serulo vi-
ro: Rñdit se hoc facere nō posse. qz primus
adhuc in mēte vivebat. Et de Martiavni
ca filia Catonis cū nollet ampli⁹ nubere ⁊
virū desiderā fieret: interrogata a pte qdā
luc⁹ ille duraret. Rñdit qdā vixero. Et
Tale. iii. 4. dicit s⁹ Porcia filia Catonis q
mortuo viro suo Bruto: carbones accēsos
comedit. ne supnueret post mortē mariti.
Et s⁹ filia Dargi Rodogāa q occidit natrē
cū suadente sibi acciperet sēdm maritum. Et
de Zithemisia vrozē Mausoll regis La-
rie que tñ amantē maritū mortuū sicut vi-
rū. Tñ in signum amoris fecit tam speculo
suū et sepulchrū: vt vsqz nunc oia speciosa
sepulchra vocentē Mausolea. Et de Li-
cerone ponit Hiero. q repudiata Teren-
tia: rogatus ē ab Dircio sororē suā dūce-
ret. Rñdit se non posse. Non possam ingt
⁊ vrozē ⁊ pñe opam dare. Ideo Hiero. po-
nit Atblantā Calydoniam vt semper hgo
rēt: stetit in silvis. Et Sybille que. x. fue-
rant teste Clarrone. meruisse diuinationē
in pñtum virginis. eam quo Tbo. 3. dī-
stin. 25. Tertia rē. Inter alia bona: hoc
vnam est. Libertas. De qua Jus. ff. de re-
gu. iur. l. Libertas. Insti. Et qbus causis
manumitti non pñt. §. S. cū libertas: Et
ff. de fidei cōmissis libertatib⁹ l. Par. Nil
gratius pñatur libertate. Et per oppositū.
Nihil est vñius seruitute. In Autē. de iur
ptijs. §. Sico. Seruitas mortē pparatur.
Et Cicero de natura deoz. Mñius seruit
tute: qd possumus excogitare: Et quidam
vulgatis. Sorella mīa tu hāc rāsonē ben-
dici la verita. Che non ge maior colla cha
liberta. Ad pñtū. Tūda hoc bonum
habet: q est libera. Et si vult accipe secū-
dum virū expñit se periculo vt inueniat
sēdm fantāsticū straniū ⁊ bñarrū. Tñ Cle-
ro. ponit. s. de qua iam romana Ania. Cū
rogaret a pñquo sēdo nuberet: Rñdit
se non facturā. qz bonum habuit. Et si secū-
dū acciperet: Aut bonus ēet aut malus. Si
bonus: semper timeret amittere. Si malus
semper ēet in dolore: qz primum bonū ha-
buisset. Et vere sic ē. Ad hoc facit exemplū
etiam Hieronymi. ⁊ viduis consillium:
De. s. Melania. que dum fieret virum mor-

tuum: nūciata est ei moro bñozum filiorū
Ad iesu puolista pedes: quasi ipsam tene-
ret arripit. v. Expedit⁹ ingt tibi seruitura
sum dñe: qz tanto me onere liberaasti. Ad
quod facit exemplū Didonis vidue. Que
fuit filia Belli filij Fenicis regis fenicie.
Existens fanculla bellissima fuit data in
sponsam Sichæo. Mortuo patre qui erat
sacerdos Herculis. Vix Sichæus existens
dissim⁹ fuit pre auaritia occisus a suo ca-
gnato Pigmaleone. Et ablato furtim the-
sauro: ⁊ nesciens aduersum casum inter-
uentum marito Sichæo. Querens cū om-
ni diligentia illum inuenit: eumqz maximo
populo se posuit in naut ⁊ denunt in appt
cū: vbi applicata ⁊ existens requisita ab il-
lis del paese deberet in illa parte habitare
annat. Et ita venit in lpe sedere emere pos-
set tantum terrenum quantum ipsa posset
circuire eam vno corlo taurino. Quod mi-
nutissime incidens circūdedit cum ipso
grandem quantitatem terreni. In illo er-
go edificauit urbem quem a charta deno-
minauit Carthaginē: ⁊ sua rocha dicta
est Birsā. Dum ergo Carthaginē edifica-
uisset: ⁊ in ipsa regnans in habitu viduali
sū paternas leges: Jarbas rex dī Massi-
liant destinauit sibi suos proceres petens
pro vrozē. etiam dñō cū mñis bellis: nisi an-
nueret. Tñ multum ipsam reginam astri-
gebant debere erequi voluntatem Jarbe:
saltē pro salute nonē vrbis. Dido propē
suū dilectum maritū erat disposita om-
ne supplicium pati q accipere maritū.
O sede de vidua. Tñ cepit tempus ad re-
spondendum in quo ipsa disponens om-
nem rem que vñis esset vrbis. Tandem cō-
struxit vnam grandem pñram. super quam
dum venisset tempus respondendi ipsa se-
cit ponē cineres Sichæi sui mariti: ⁊ suam
vestem: ⁊ suū ense. Postea saliendo su-
per illam voluit se suis ciuib⁹ Carthagi-
nensib⁹ dicendo. Optimi ciues: vt vultis
ad virum meum vado. Et dando sibi de
caltello in suo pectore supra cineres mariti
cecidit mortua in terra: ⁊ hoc modo conser-
nauit suam vidualem pudicitiam. Unde
consulo viduis per has rationes: vt in v-
ditate permancant. Patet primum.

C Secundum

Secundum dictam recommendationis.
Comendabilis redditur status tri-
plici ratione.

Primo rōne visitationis.

Secundo rōne acceptationis.

Tertio rōne preceptionis.

Primo rōne. Quia de⁹ visitant illas sepe
gratiosissime et amore speciali. Quod pa-
ter exemplis scriptare. Primo: de Judith
e. 8. Que habitaculum fecit in domo sua
post mortem viri. In quo deus orabat. Ubi
sciendum est cum Nabuchodonosor rex as-
syrio: cum eppugnasset regē Arphagath cre-
nit sibi animus et deliberavit subjugare i-
perio sua totum orbem. Quapropter acer-
bito Oloferne dūce sue gētis bellice prece-
pit andasse a far guerram: nec parceret al-
cui regno aut vrbī. Ubi capta Sicilia et
Mesopotamia: incassosq; grandi terrore
mentibus populorū. in modo q; q; se facie-
bat illi subiecta. Audientes hoc filij isrl sece-
rāt grādē sp̄ationē in piano e in monte
Hoc audies Oloferne valde irat⁹. d. Nul-
lū deū eē fortiorē in mūdo Nabuch. Un p̄-
cepit suis suis ducerent eū in Betullā v-
bē isrl. Audies ppl̄s vrbis cum lacrymis
cepit orare deū. Oloferne iterū ordiānt
expugnare Betullā. Erat Bitallie vidua
dicta Judith vroz quōdā Danasse q; dī-
xit ppl̄o oraret. Hec lauit se odoriferis ags
vestiuitq; p̄antis gaudij: sic terrā erijt capta
q; ē a custodi⁹ assyrior. Petita ē q; eē re-
spōdit se hebreā fugereq; ruinā terre. et ob
hoc velle alioq; oloferne vte eū doceret viā
qua ciuitas capeat. Uisa illa phloceap⁹ ē
de illa iustitūq; secū maneret. At illa. Nō
possum ne peccē orantūq; ipsam liceret sibi
iret in camerā suā a so placet. Qd factū ē
4°. die sui aduētus fecit oloferne splēdi-
dā cenā in suisq; vnt eunūq; ebe se inzeñat
se ebe Judith dormiret secum in nocte. Ju-
dith sūxit q; sic. Cū aduentūset nor olofer-
ne sūt ebrius dormitū. Judith ipsi dormi-
entū caput precidit: sicq; au fugit. et sic libe-
rauit ppl̄m dei. Hoc p̄uilegiū vidne: non
plūgate fuit. Preterea. Luc. 2. de Anna p-
phetissa legit: q; vltq; ad annos. 84. Venit
que vterat cum vtro suo anīs. 7. a virgini-
tate sua. Et hec non discedebat de templo
ieiunij et orationibus fruēns t̄o. Dūc se

sus parvulus prebuit se videndum. Non i-
merito: q; vidne sunt p̄nate visitat⁹ de vi-
rit: visitant a deo. Sed in mente mea cogi-
to vnde hoc. q; deus sic vni vidne simplici
solum suum ostendere voluit: Ad qd Do-
minicus Tolo. dicit. Qd dūne visiones sūt
ant simplicibus viris. Ut natiuitas xpi pa-
storibus. Sic et hūc vidne. Unde et ips ho-
die videns. viduā flentē: misericordia motus
ē. Qd de alijs mortuis nō dī. Preterea et p-
pheta Delias. missus est ad viduam in Sa-
reptam Sydoniorū vt eam nutreret cum fil-
lio: tempore famis. Unde p̄ 2°. Secun-
do ratione rō. Accipiat enim bona illorū
quantū ebe mīma: vt patz Luc. 21. de vi-
dua que duo minuta obtulit in gazophila-
rio. De qua Hiero. ad Juliam. Paupcula
vidua que duo era mīsa in gazophylario: et
ctos in oblatione munerum dī superasse et
Preterea accipiat oratōes eaz. Ezo. 22.
Si clamauerint ad me eraudiam clamo-
rem earum. Super quo glo. dicit. Qd qua-
tuor sunt peccata que clamant ad deum.
Prīmū est homicidij. Sen. 4. Nos sangis
fratris mei clamabat ad me de ira. Interpo-
ne exēplū. s. Vincentij. Qui dū p̄dicaret in
marchia. sue predicationi intererat quidā
qui fratrem suum occiderat. quē in domo
sub vegete sepeliera. Sanctus dei predi-
cans spū propheticō repletus hūc mīna-
tus est dī. Qd deus suum peccatum alij
quando aperiret. Dum quodam die fric-
da ille emisset caput vitellinum referretq;
domū: caput erioze emittēbat cadebatq;
in terra. In itinere obitūm habuit barisfel-
lum: vidensq; eriozem cadentem illū inter-
rogat: quid hoc esset. Respondit ille. Ca-
put esset vitelli edendum. Qstende inquit.
Dum palliam legasset. non caput vitelli s;
fratris occisi apparuit. Captus dūctus est
ad torturam: vnde confessus est peccatum
Unde postea a iusticia occisus est. Secū-
dam est detinentium mercedem laborato-
rum. Jacobi. 5. Merces operariorum que
fraudata est a vobis clamat: et clamor eozū
in aures domini sabaoth introiit. Unde
o mercator solue debitū statim laborato-
ri. Pioner. 3. Ne dicas amico tuo vade et
reuertere: eras enim dabo tibi: cum statim
posso dare. Et deus. Levitic. 19. Non

Hebdomade quarte

permanebit apud te opus mercenarij tui :
v'sq; mane. Tertiu est p'mi sodomitaru;
Gen. 18. Clamor sodomorū multiplicatus ē
nimis. Qd vitium reprobatur per cōs le-
ges. Primo dñi nall. Luit. 20. 2°. Lano.
31. q. 3. c. Vocipsum. §. sequen. 3°. Qui. vt
patet. L. de extraordinarijs criminibus. l.
Qui puer. Quatuorū ē oppressio vidu-
arum. Ero. 21. Vidue non nocebitis et pu-
pillo. Si leseritis eos: v'iserabunt ad me:
et ego eraudia; eo. Eccl. 35. Lachryme vi-
due ad marillam descendunt: et a marilla
ascendant v'sq; ad celum. Tercio rōne
rē. Omnibus dedit deus pceptum. Regi-
bus, aduocatis, procuratoribus: vt super
eas viduarum intendant, neq; eas oppri-
mant. Clama. P'etor huius clauicatis. Q
aduocati huius terre: ad vs clamo. Isa.
1. Querite iudiciū, subuenite oppresso. de-
scendite viduā. Q. Jacobi. 1. Religio mun-
da et immaculata apud deum et p'fem hec
est: visitare pupillos et viduas in tribulati-
one eorū. Exemplo Job. 29. Cor vidue con-
solatus sum. Et Jere. 22. Viduā nolite cō-
tristari. Qd sancti fecerūt: vt Siluester pa-
pa. Greg. Amb. qui noia viduarum in scri-
ptis volebant, et eis alimoniam mittebant.
Sed ve mundo: q; hodie verantur. spoliā-
tur, rapiuntur v' bona illarum. Et qd dete-
rius est, ultra damnum rep'it' litur eis sa-
ma. Taceo alias modestias que eis sunt.
Q persecutores viduarū. Q lupi rapaces.
Q crudelis aduocati. Verificat de vobis
illa sentētia Isa 1. Principes tui infideles:
socij furum. Qd contra Deu. 25. Maledi-
ctus qui peruerit iudiciū vidue: et dicit
ois populus: amen. Præterea in p'to Ma-
ledictus. Ab angelis, ab archangelis. Dic
per omnes statas. Unde patet rē.

Etiam rē. Tres sunt regule: quas
vidue seruare debent.

Prima, dicitur mortificatiōis.
Secunda, dicitur conuersationis.
Tercia, dicitur deuotionis.
Prima dicitur rē. Debent esse mortifi-
cate. In habitu, in o'ionibus, in ieiunijs.
P'hil. 1. Mortificate membra vestra. Vbi
nota s'm Au. 3. q. tria sunt genera viduarū
Primum quod intendit epalis, et delictis.
que sunt male. 1. Pun. 5. Vidua que in v

licis v'ituit mortua est. Q quot sūt q affay
tāt se: et sub habitu nigro hñt magnā vanā
gl'am. 2. genus ē: q intendunt cure domo
et filijs educandis. Et he bone sūt. De qb
apls vbi s. Si qua vidua filios aut nepo-
tes h'j: d'scat p'mā domū suam regere: hoc
m. acceptū est deo. 3. genus est qd die no-
ctiq; intendit p'teplationibus. Et he s' op-
time. ap's vbi s. Viduas honora: q; he v'
due sunt. Et v'rginis vidue: q; loca filij v'
sebat. De qua Hiero. Si scire volumus qd
dei genitrix post xpi resurrectionē anteq; ce-
los ascēderet: agebat. Sine d'bio loca na-
tuitatis, passiois, sepulture, resurrectionis, a-
scensionis frequenter visitabat. et in eis lachry-
mas fundebat. et oris sui scissimū oscula im-
primebat. Ille. 2. regula rē. Debent nā-
q; vitare p'uersationem hominum: non solā se-
culariū s; et religiosorū ac quocūq; maritū
Et hoc rē plenū. Hiero. dñ. 2. c. Hospicio
lū tuū aut raro aut nūq; m'lm pedes terat
Q non potest cū dño toto corde h'itare: q
m'lm accessibus copulat. Et Ber. Cū mu-
lieribus h'itare. et de m'libus non cogitare:
plus est q; mortuos suscitare. Et s. B'ndic-
tus nec cū sorore loq; volebat. Et Aug. nec
filias s'rim volebat in domo. Ad qd facit ex-
emplū Ledō p'p. Cū enim manus ei' qdā
m'r ex deuotiōe eēt osculata: venit sibi ma-
gna tētatō: pp qd spā, s. dictante manū ab-
scidit. S; h'go postmodū restituit. P'et. In
fronte or. Respōdēs mag' Jordanus
qndā nouitū: q; tetigisset manus m'li. Rñ
dit ille. Q p' ē bona m'r. At ille. Terra bo-
na ē et aq; bona. tñ ex vtroq; se p'ingēte sit
lutū. Vidue q; debent canere p'uersationes
ho'um. Tñ ap's circa hāc p'uersationē to-
cet viduas. 3. capla. Prīmū est, vt sint i oro-
ne deuote. Apls vbi s. Que at vere vidua
est. spet in deū et stet in o'ionib'. 2. est: vt
non sint ociose. 3. vt n' sint p'dose. Que p'do-
fitas. et si sit respōdibilis in v'ris. s'elpne in
m'libus maxime viduas. q; p'suare. pp'ia
v'ris debent parum loqui. In. 1. Pol. Silē-
tium. malleri p'ferat ornamentum. Tñ de
Alberius l. 4°. Com. c. 3. landat v'rginē q
solum 5. vices locuta sit. Sed beu. quia
plures non cessant circuire loca hinc inde.
Et cito post mortem v'ri. anno nō comple-
to, aliam querunt. Facetia de illa vidua
que mortuo

que mortuo viro videbas desperare. Voca-
tus ego ad ipsam confortanda: sui. Cum ei di-
cerem: nō turbemini qz dabimus aliu pul-
chriorē. Illa subridēs: totum lamentū a se
abiecit. Tertia regula tē. Debēt esse de-
notē. Deum timentes. celū cupiētes. Et me-
rito. qz sponsam carnalem amiserunt. quo
amisso. debēt querere celestē. Ideo aposto-
lus vbi supra. Que vere vidua est: speret i
deum. Practica speret in deum. qz immortal.
quia nō fantastus. qz pulcer. qz diues. qz
sapiēs. qz fortis. In quo sunt oēs thesauri
absconditi. et speculum sine macula. Landi-
das et rubicundas. et pte filijs hominum
speciosus.

¶ Feria. 6. quarte hebdomade. De amore
pietatis. Vel de laudibus mulierū.

Mortuus quidā

languēs Lazarus a be-
thania: de castello ma-
rthe: et marthe soror ei.
Jo. xi. Cum quada-
vice predicaret hieroso-
limum: et in cetera diceret. Ego et pater vnus
sumus: tunc ipse cum discipulis voluerūt
lapidare. Sed ipse de manibus eorū eua-
dens. abiit trans Iordanē: longe a betha-
nia per dietam. Cū autem ibi esset: videli-
cēt in deserto Ephraim: ut dicit glo. Interim
Lazarus infirmatur. Miserāt sorores vi-
tam fratris desiderantes ad eum dicentes.
Domine ecce quē amas infirmatur. Qua-
re nō dicunt: Venit: Respondet Aug. Fuffi-
cēt amātū: nūciare necessitatē amici. Iesus
autē dixit eis. Infirmitas hec nō est ad mor-
tem: sed p gloria dei: ut filius glorificetur
per eam. Dillgebat autē iesus martham. et
sororē eius marthā et Lazarum. hoc vbi. ad
videndū. qz non oportuit: qz martha et mar-
tha ierūt ad xpm personaliter: sicut Regu-
lus. de quo Jo. 4. Quia christus erat fami-
liaris Lazaro. et sororibus eius. et ibi fre-
quēter hospitabatur. Unde mansit christus
ibi duobus diebus. Quā factam fin Aug. ē
donec Lazarus exspiraret: sepulcrū faceret:
et sic miraculū clarius appareret. Quarta
autē die. dixit discipulis suis. Eamus in sa-

deam iterum. Dicant ei discipuli. timen-
tes in iudeam renerti. Rabi nunc quere-
bant te iudei lapidare: et iterū vadis illac:
q. d. nec tibi nec nobis securus est. Respōdit
iesus: eos. s. assecrando. Nōne duodecim
horē sunt dies: q. d. Si tunc habebant volū-
tatem me lapidandi: modo nō facient. Quā
mutato tpe: potest volūtas mutari. Talis
modus loquēdi est apud oēs. Vel sic. Non
ne duodecim horē tē. Hōre sequitur dies:
non dies horas. Et vos estis hōre: id debet
diem sequi. Sequē. Lazarus amicus nō
sler dormit. Quare mortē vocat dormitio-
nē: Rūdet glo. Quā sicut est facile dormien-
ti suscitari cito a somno: sic xpo a sōno mor-
tis. Sed vado ut a somno excitem eū. Quā
facilius est xpo suscitare mortuū: qz alterū
suscitare dormientem. Dicunt discipuli. Si
dormit saluus est: q. d. Ex quo dormit signū
est sue caratōis. vñ non est necesse qz in va-
das illac. Putabāt dicēti xpi de dormitōe
materiali. Tunc exprunt mortē Lazari di-
cēs. Lazarus mortuū ē gaudeo. Nō de ei
mortē absolute: sed ppter vos ut vidētes
eius suscitatiōē in fide cōfirmemini. Au-
dēs Iho. vba xpi: dixit socis suis. Eam
nos et moriamur cū illo. Glo. Verbum fuit
amoris. Inuocit Lazarū in monimēto qz
duos dies habēt. Occurrit ei martha. Do-
mine si fuisses hic: frater meus non fuisset
mortuus. Glo. Apparet qz credebāt ipsam
posse preseruare fratrem suū a morte: tñ imp-
fecte credebāt. Quā videt inuere qz nō pos-
set tñ absens qz tñ presens. Sed et nūc scio:
qz qz cū qz pposueris a deo dabit tibi deus.
Rūdit christus. Resurget frater tuus. Sed
illa intellexit hoc de futura resurrectione. Quā
subdit. Scio qz resurget in resurrectione in
nonissimo die. Rūdit iesus. Ego sum resur-
rectio et vita. Qui credit in me etiam si mor-
tuus fuerit vivet: et ois qz vult et credit in
me: nō morietur eternū. Credis hoc? Rūdit.
Atqz dñe. Quā per xbum christi fuit instra-
cta plenitudo fidei qz ante. Abijt cito et vo-
cauit sororē suā. et eam ad christū adduxit.
Illa autem ad pedes prociens. Dixit ver-
ba similia marthe. Domine si fuisses hic: fra-
ter meus non fuisset mortuus. Dixit ei. Vbi
posuisti eam: fuit verbum pie compas-
sionis. Lachrymans est iesus. Rūdo: qz

Hebdomade quarte

Ipsam de tuto statu reduebat ad presen-
tem miseriam. Exclamauit. d. Lazare ueni so-
ras. Quare clamauit nomine proprio: Ri-
det Theopphi. Altitas clamauit ut refrena-
ret ora gentiliū fabulantium in tumultis
laticare animas defunctorum. Quare alta
uocē dicit. Lazare ueni foras. Quasi aduo-
caret te lōgūquo. In hoc euāgelio erit
sermo de laudibus feminarum. Ubi tria vi-
debimur.

Primū. dicitur cordialis dilectionis.

Secundū. dicitur humanalis correctiōis.

Tertiū. dicitur honeste instructionis.

Primū. dicitur rē. Cōclūsiō ē meorū

laritā. ff. d. arb. l. Itē si vnus. Et. l.

8 uel iure em. l. 2. Qd pp ppieta

tē et hoc meū et tuū. uenit discordie et lit-
glia. Ande Sēi lib. de. 4. virtutibus. Quie-
tissimam uitam agerent hoies in terris. Si
hec duo uerba a natura oīam rerum tolle-
rent: meū et tuum. Propter hec. linente sūt
leges. iura ciuilia. aduocati. pcuratores. re-
ctores. notarij. officiales. Et hoc pbo meū
et tuum ueniunt lites. discordie. rīre. Et hoc
meū et tuū. cōmittuntur omnia mala. And
Luca. in. 3. Tertio me mouisti opes. Quot
sunt mortui: Filius nō respicit patres. ami-
cus amicum. Et propter hanc cām. antequā
phi: singulariter Socrates ut ponit pph. 2.
Pol. Et Plato in politica sua: et plures alijs
ut habetur. rē. q. i. c. Dilectissimis: ut lites et
discordie. et oīa mala tollerēt. et omnia i pa-
re uiuerent: uoluerūt oīa esse cōia. Posses-
siones. campi. aurū. argentum. et omnia. Et
qz precipue lites et discordie maxime exel-
tant. ppter mulieres. Ande Lanetū. in. 3.
Nulla uelentior discordia p est causa: qz
uitas femine a multis maribus appetito.
Et Juuenalis. Nulla fere causa est in qua
non femina litem. Mouerit. Et Orig. ho-
melia Lananee. Mulier caput peccati. ar-
ma diaboli. expulsio paradisi. mater plēti.
corruptio legis antiquę. Et Eccli. 25. Al mu-
liere sumpsi initium oīs pēti. Tū et Pla-
to: sicome Lac. 3. Et Laertius in uita sua
pondit: de quattuor agebat gratias nature.
Primo. qz non erat barbarus. sed grecus.
Secundo. qz nō erat bellus. sed ipmo rōnalis.
Tertio. qz atheniensis nō thebanus. et qz na-
tū tempore Socratis. Quarto. qz nō erat

mulier: sed homo masculus. In. 2. de gñā-
tiōe. Mulier est mas occasionat. Et impo-
ut tales lites amonerent: uoluerunt mulieres
esse cōes. Cuius opinionis fuit Nicolaus:
vnus de. 7. diaconibus: ut ponitur. 2. 4. q. 3.
c. Quidā. Quem errorem prius posuit Pla-
to. fm Th. 3. cōtra Sēi. Ande tales negant
matrimonij et coniugij. Contra quam opi-
nionem insistant Doc. triplici medio. osten-
dentes hoc esse inconueniens.

Primo. ratione.

Secundo. auctoritate.

Tertio. exemplo.

Primo ratione duplici. Prima honore
Secunda. Dilectionis. Prima rē. Filij te-
nentur honoriare parentes. Ero. 20. Hono-
ra patrē tuū et matrē tuā. Et. 21. Qui male
dixerit pfr aut matrē morte moriā. Eph. 6
Filij obedite parentibus. Et. l. de patria po-
testate. l. Cōgruēt. Et. ff. de i ius uocando
l. Genera. Que est rō: Propter esse quod
ab ipsis habent. Quod qdē esse tā grande
bonū est. ut sit fundamentū oīam aliorum
bonor. Nam qui nō hz esse: nullū aliud bo-
num habere pōt. Nō diuitias. nō gloriā.
nō famā. nō sciam. nō rēntes. nō grām. nō
uitam eternā. Ip̄m etiā esse ab oībus ē de-
sideratū. Ande Arist. 2. aie. Oīa appetūt
esse. et illius eā agunt quēcūqz agunt fm
naturā. Propter hoc bonū a parentibus ha-
bitū: libro 8 hebdomadibus Boetius dicit.
Oīum bonor. ip̄m esse bonū est. Jō Arist.
9. Eth. Dñs et parentibus et magistris: non
pōt reddi equalēs. Deser o filio mīo pfr
et matrē grandē amorē et reuerentiā: qz ha-
buit ab eis digniorem rem huius mūdi.
Ad ppositum ergo. Si oīa essent cōia: ma-
xime mulieres: et nullū esset matrimonij.
parentes non discernent ab alijs. Filius
nō cognosceret patrē: nec filia matrē. Et
cōtra. essendo oīum cōia cōmune. Et desi-
elente ista cognitione: per pñs desiceret ho-
nor. et reuerentia. Quia ut dicit pph. 3. aie.
Noluntas nō seruauit in bonā precogni-
tiō. Et in. 6. Eth. Oīs doctrina: de p̄cogni-
tiō. Et Aug. 2. de Trī. Firmissime notūm
amari nisi nota nō posse. Jō non oīa debēt
esse cōia: sed quisqz habere sua propria.

Secundo rōne rē. Naturaliter parentes
diligunt proprios filios. Quā pph. 8. Eth. Se-
uerantia

Gran merces Jacob : che ge volent ben :
 Secundo crepulo paganorum. Refert A-
 lerius libro. 4. c. 6. de Amore contagia-
 ti de Tiberio graco. qui duobus anguibus
 apprehensis. fecit et masculo et femina. cer-
 tificatus per aruspice. q. dimisso in masculo
 vroz sua cito moreretur. dimissa femina ip-
 se moreretur. statim feminam dimisit iussu
 sustinatusq. in conspectu suo seipsum inte-
 ritu serpēis occidit. Preterea d. Thirida
 re qui vrozem duplicatorem tantum ama-
 uit. q. non poterat pati pīari presentia
 sua. nec per horam. Unde et hoc ipsum se-
 quebatur tonsis capillis in bello : indu-
 ta habitu virilis. Et virum fugientem ab
 inimicis in armis sequebatur cum per lo-
 ca defeta. Preterea de Marco Antonio
 erga Cleopstram : qui filare visus est cum
 ea. Preterea de. Lu. planco. q. vidēs vro-
 rem mortuam rediens de bello pte lachry-
 mis in funere defecē. Preterea de illo qui
 vrozem in ferculo bibit mortuam dum es-
 set in prelio. intelligens vero hoc reuerfus
 est domum et cineres et humulari fecit et ci-
 neres filios omni ferculo imponebat. vnde
 ipse final cum sisto omnes comederunt.
 Preterea de. M. Planco. qui vidēs vro-
 rem mortuam : vi amoris aperuit sibi co-
 vngulis. Preterea de Egeria. vrozē Nā-
 me Pompili. de qua Ovidius. yf. Meta.
 ipsa mortua : non valens sustinere tantum
 dolorem suam addit. ibi lachrymans vitā
 suam sustinētam. Si ergo romani hoc fe-
 cerant. et pagani. quare non magis christia-
 ni. Tercio. figura. de annulo q. datur
 vroz : in signum amoris. habet quatuor cō-
 ditiones.

Prima. est aureus.

Secunda, est rotundus,

Tertia. in quarto digito.

Tercia. q. fit tantum vnus,
 Quinta. &c. Quia sicut aurum excellit
 omnia metalla: Ita amor virt. debet exce-
 dere omnes amores. respectu vroris. An
 Th. 22. q. 26. dicit q. plus reuerētie debet
 pater maior: amor vrori. Secūda. q. fit &c.
 Insigni q. nūq. d. habere. Sicut in p. mor
 tem: postq. semel pūcti sunt. Tercia. q. fit
 &c. Quia est ibi qdā vena que pcedit a corde

Hebdomade quartē

In signum fidei: ut dicitur. 30. q. 6. c. Femine. Quarta quod unus: ut ostendat amoris singularitatem. Quia in omnibus vult homo societatem. Sene. Nullus eligeret esse solus Tullius. Natura nihil solitariū amat. In 6. Eth. Homo solitari⁹ aut de⁹ ē aut bestia. In omnibus ergo amicitia vult homo nisi in amore vrozis. Noli me tegerem nisi forte sit aliquis poltron⁹. Diligite ergo vrozis vestras.

Sed forte dicit. Cū vera amicitia fundetur in bono vtili. dilectabili. et honesto: ut dicitur 22. q. 22. Et Tullius de amicitia. Et philosophus. 8. Eth. Cuius vtilitatis ē vroz. in domo: Rūdeo. Quod ab ipsa sūt infinita bona. Ecclesiastes. 36. Qui possidet bonā mulierē: incoat bonā possessionē. Bona possessio: dat sustentamentū ipsi. In eodē. 25. Beatus qui habitat cū muliere sensata. In eodē. Mulieris bone beat⁹ vir. Ecclesiastes. 7. Noli discedere a muliere sensata: quia verecūda est illi⁹ sapientia. Nō est aliquid ornamentum in domo. quod ei merito possit comparari. Nō aux. nō argentū. Illa ē que p̄m et matrē parētesque cōs relinquit. et intrat domū tuā: sub morib⁹ tuis. quod es bestialis. Hec est quod frumētū ordinat. p̄anos lauat. lacerata restaurat. Solida ē viri: et filiorū. Quis ordinat domum? Quis siles? Vere mulier. Si plūgis: plantat et ipsa. Si infirmariis infirmat et ipsa. Cū bñ n̄ capit. sōnt oblita. gescere nescit. Quod sūt quod ab vrozibus sustentant. 36. Ecclesiastes. 35. Abi nō ē mulier: gemit eger. In huius figurā Gen. 2. dicit dñs. Nō est bonū: p̄m esse solū: faciamus ei adiutoria simile sibi. Dubiū querit: quod plus amat. R⁹ quod mulier: quia dona ē dulci⁹ corde: q̄ hō.

Ecclesiastes dicit. 26. Cū māsuetudine dicitur corrigi: nō cū tyrāntide. nec cū asperitate seu austeritate. nō cū amaritudine sed dulcedine. 33. q. ult. c. ult. Marti⁹ dicitur habere vrozē in dilectōe: et debita disciplina. Et philosophus li. 7. c. Altr nō dicitur semine litari: ne femina infuriet sibi. In hui⁹ figurā: ut dicit magister. in. 4. di. 18. Mulier nō est formata de capite viri ne videret dñā. An Alesclanus. Quella casa nō me place: donec la gallina canta: el gallo tace. Unde Prover. 31. Per tria moneb terra. et quartū quod nō pōt sustineri. Per serua cū regnauerit. Per stultū cū saturat⁹ fuerit. Per ancillā: cū fuerit heres dñe sue. Et per odiosā mulierē: cū in mīmonio fuerit assumpta. Ille. Quatuor sūt quod expellant hominem de domo. Fumus. ignis. aqua. et mala mulier. Preterea nō ē facta de pedib⁹ ne videret ancillā eē. S; de costa: ut esset sociā viri: et sociā. L. de erie expellat hereditatis. Atroz est sociā viri. Et si quā errat. Quod cōs sum⁹ de sectuosi: iusta illis Ia. 3. In mult⁹ offēdim⁹ cōs. dicitur corrigi cū māsuetudine et benigne. Non cū p̄sumptōe vel verecūdia: aut publice p̄ceptib⁹ arguēda. Unde Varro in satyra quod Adippea scribit. dicit. Quod vitia p̄ngis aut tollēda aut ferēda ē. Qui tollit vitia cōmodiorē p̄ngē p̄stat. Qui fert semet efficit meliorē. Tūc ponit Anlus gellū li. 1. noctū articep. Quod cū Euripides interroret Socratē. cur Xantippen vrozē suā liti glosay: et que nūq̄ cessabat bñstulare p̄ domū. nō fineret: Rndit. Cū talē domi p̄cepto: affascio et excedto: ut ceterorū q̄ petulantia et inturia facili⁹ ferat. Sed nota sūm Aliber. sup Luc. tres sūt spēs mulierū. Quedā sūt suspete. Quedā sunt medie. Quedā sūt pbate. Primo 2c. Iste sunt arde. et disciplinade. Quod ut dicit Ecclesiastes. 25. Si nō ambulauerit ad manū tuā: confundet te in p̄pectu inimicorū tuorū. Ibo sunt corrigēde. Et hoc tripl. P⁹ bonis p̄bis. Ecclesiastes. 18. Corripe amicū tuum. et da locū timorū altissimi. Et 22. q. i Regula Corripite ingetos p̄solamini pusillanimes Secūo minis. Dñs. Israelitū et nolite 2c. Tertio verberibus. Prover. 21. Cor durū in baculo peute. Prover. 15. Qui p̄cti f̄ge: odit filium suū. Quod virtus stat in verbis. herbis. et lapidibus. Adde quartum. fra baston. Secūo quedā sunt medie. Et quod ut dicit Di. 33. c. habuisse. In rebus ambiguis: absolutum non debet esse iudicium. Debet probare mulierem lento passu. Tertio quod dam sunt 2c. De his dicit Socrates. Pudica mulier custodiā non indiget. In verbo casto dīa. Applicā contra vrozis: quod omnes libertatem tollunt vrozibus. Non mīseris si furantur: eas absoluo. Non li dar baston. nadi. quod non possum: quod papa hanc anēm non concessit. Iste ergo sūt relinque in libertate sua: et cū oī humanitate corrigende: si errant. Unde Ber. ad Raymundum vrozem

Trorem bonam: potius risu q̄ baculo castigabis. Col. 3. Alii diligite viros vřas: et nolite eē amari. vt scz tractetis sicut ancillas. Non inmerito. Qz vt dicitur Eccl. 26. Mulier fortis oblectat vir suum. Quapp apud romanos merito arguitur austeritas quatuor virozum. De quibus dicit Tal. li. 6. c. 3. Qat seuer se hūerant ad viros suas. eas male tractando. Primus fuit. Q. Aluisthū. qui videns vrozē suam loquē rem cu3 meretricula qdā libertina secrete eā repudiānt. Male se habuit. Secundus. P. Sempionius qui contigē repudiānt: quia merat ad theatrum ad spectandū ludos: absq̄ sūllicitia. Male egit. Tertius fuit Sulpitius gelidus: qui vrozē repudiānt: qz fuerat capite discoopto. Hoc erat pceptū romanor. Fortē melius: qz velū expandit: vt Aen. que oculo clauso erant: et plus circumspectant: q̄ alie duobus. Quartus fuit Lu. Metellus. qui videns vrozem rubeam reuertens de platea dabitante e3 lauasse trouato el tochal. Qz erat pceptū romanor. ne mulieres vřu dicerent. Q̄ bonū esset nūc: qz nūmīs garulant. Tocant eaz di. Sufflami in questa ozechia. Dedit el canatam vini. Et hoc ipsam iugulant. Male se habuit i hoc. Pratiā. Q quanti hodie. qui arguunt viros cum malis verbis. d. Ribalda. galofa. imbrizala. Si est galofa. et tu galoso. Si putana: et tu putaner. Femiē dignitatem suaz habēt a maritis. ff. de senatoribus. l. Femi ne. Femiē dignitatem a virozum dignitatibus sortiantur. Iniuria facta vrozē mariti. Mar. r. Qui vos spernit me spnit. In Plutentio de Consulibus. §. Si vero. Col. 4. Trores nancz consueant radis marito. Sunt vt canes in domo. Non sic o viri: sed cum mansuetudine viros vestras corrigite. Ad quod duplici exēplo inducunt viri. Primo de Job. 1. Qui amissa oī substantia. a demone verberatus. ridebatur a muliere. Bñdic deo: et morere. Respondit benigne. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Non dixit simpliciter: stulta: sed conditionaliter. Secūdo Tob. 3. Qui du3 esset ad parietē gescēs. post sepelītōez moztuozum. hīrando stercus in oculos fecit. Factus est cecus. Mulier cum ridebat. Rñdit

ille. Vana facta est spes tua. O mulieres vultis documentū quo eritis in pace cum maritis vestris: Facite illud consilium illi vetule: quod dedit iuuenale. Vltis stare cū marito in pace: Oldi. vedit. et tace. Viri propter multas occupatiōes sepe clamāt: vroz taceat. 1. Pol. Silentij: mulier prestat ornamentum. Ecclesiastici. 36. Audi tacens et pro reuerentia accedet tibi bona gratia. Et si loquitur: morose. dulciter. Prouer. 25. Sermo mollis frangit iram. Inducitur ad hoc exemplo virginis. Que in quies locuta est. vt Aliber libro. 4. Com. c. 3. Primo nazarē. Ecce ancilla rē. Secundo in tēplo. Filii quid rē. Tertio in nup. Vinum non rē. Quarto q̄ saltauit bellisabeth. Quinto quando dicit Magnificat anima mea rē. Due sunt regule viri ad vrozem. Primo eā amet. Secunda eam pascat et foueat. Alie regule vrozis. Prima ipsam honoret. Secunda res domus curet. Patet secundū. Etiam rē. Ut ipsaz instruat bonis moribus. cū sit datus ei in magm: et caput vrozis sue. Eph. 5. Mulieres sint sublece viris suis: sicut domino. quoniam vir caput est mulieris. Super quo Nicolans de lyra. Sunt imperfectiores viri: et quoad seruaz. quia est mas occasionatum. et quoad intellectū: qz deficiunt in discretione. Debet ergo vir eam docere. Alexander magnus volens vrozari. quesuit consiliū super hoc. quid agere deberet. Cui rñdit Alristo. suus pceptor. dans quatuor documenta. necessaria omni volenti vrozari. Primū est. O Alexander bene cogites super eam. Qz si vis equā emere. prius illā vides si habet la paladina. si oculos gibbos. si bonam cropā. Plus de vrozē. C Secūda documentū. Debes cogitare si h3 parētes bonos. aut malos. Si bonos cape illam: qz vt dicit phs. 1. Jcono. Impossibile est qz filij sint mali cōiter: qz pētes sūt boni. Si mali nō capias. Qz idē phs. Impossibile ē ne gligētibus dñis: suos esse sollicitos. Aut h3 vñā bonū: et alīā malā. Aut p̄: aut m̄. Si p̄ est bonus et m̄ mala: magis timēdū est. Qz filij plus capiūt a m̄: q̄ a p̄. O quot videmus malas pp m̄es: q̄ sūt meretrices. Si p̄ est mal⁹ et m̄ bona. potes eā capere. Qz filia plus m̄i q̄ p̄i amlat. C 3. to

Sabbatum

cumētū: ut ducat lundē: magis q̄ vetulā.
Non sine rōne. In lib. Ico. p̄hs. Q̄z iugt vi
rum puellā ducere in vrozem: ut doceat bo
nos mores. Q̄ compagno: bonos mores: nō
turpia. Tob. 9. de semetipso anq̄z ingredere
tur ad Sarrā. d. Sarge Sarrā: et deprece
mur deū hodie. eras. et post cras: q̄z his tri
bus noctibus deo iungimur. Tertia at no
cte transacta. in nostro crimus coniugio.
Ille o quale hoc matrimoniu. Quartus
est rē. Ad p̄tutes. Quidā querūt diuitias.
Lōira Petrarcha lib. de remedijs fortuito
rū. Nihil est importunius vrozem multū do
tata. Nil sibi illictū arbitrat. dñam se pu
tat nō sociam. Vñ dos ingredit̄ inde liber
tas. Unde seruāda est regula Theophras
ti. Melius est ducere pauperē pacificam
q̄ diuitē litigiosam. Vñ Sap. Prouer. 21.
Melius est sedere in angulo domus. q̄ cū
muliere litigiosa in domo conuiuij. Et hoc
Licurgus posuit legē suis athenicibus. ut
puelle indotate nubere nō vi vrozem elige
rent nō pecante. Et hoc sapienter. Q̄z non
vroz nubit viro: sed auaritia est vroz. Aliq̄
querūt pulchritudinē. Dionys. 4. Pulchra
et bonū oīa desiderāt. Et hoc est malū. Ille
it̄ q̄redo brigā: q̄redo pulchrā. Vñ Theo
phra. Difficile custodit: quod p̄les amant.
Quare o Theophraste: Q̄z Pulchra cito
adama. Iste sūt que semp volūt stare ad
fenestrā. Sup̄ hostia. aprando capillos rē.
O pagarelle. Sant alij qui ducūt et querūt
bonos mores. Et hoc est sanctum: et melius
Prouer. xij. Mulr diligēs. corona viri sūt.
Que mūdum ornanere. Quod p̄z quadru
pliet testimōio.
C̄ Primo mulierū veteris testamētī.
C̄ Secundo mulierū noui testamētī.
C̄ Tertio mulierū paganorum.
C̄ Quarto mulierū sanctarum.
C̄ Primo rē. Eua. Sarra. Rebecca. Ra
chel. Susanna. Vester. Alia. et alia: san
ctas. 2. rē. Dña Rotilda regina franco
rum: que p̄dicatōe sua vīp̄ Clodouex con
uertit ad fidem xp̄i. cū omni regno suo. Do
mina Salla regina vngarie q̄ vīp̄ Step̄ha
num cū oī regno suo cōuertit. Dña Theo
dolinda regina longobardor. que edificā
uit ecclesiā. s. Jo. monzē. puerit totam re
gniā suā. Monica Aug. Magdalena totā

maritiā. Scā Cecilia Valerīa. s. Theodo
ra Sifuntia. Dña Blāca que p̄nē plures
reformauit. Certificat̄ inia aplia. Corin. 7.
Sanctificatus est vīr rē. 3. rē. Dña Al
mata regia lat̄inop̄: m̄ Latini regis italie
que inuenit l̄fas. 20. vsq̄ ad. r. cū mundus
fuerit p. 2. M. anox sine: s̄ bec inuenit. ut
dicit Jhdo. i. Et̄. Dña Fides q̄ fuit tpe
Abraee: inuenit l̄fas hebreas. et egyptias.
Preterea dña Semiramis q̄ inuenit vsq̄
bracharū. cū mundus fuerit sine eis: vsq̄
ad Noe. Preterea. Dña Dido q̄ bellum te
nuit. p̄tra romanos. que p̄struxit Carthagi
nē. 4. rē. Caput h̄az. M. p̄go. q̄ r̄p̄ ge
nuit rē. Mulieres fuerūt firmiores in fide.
Unde r̄ps p̄mo apparuit eis post resurre
ctionē: q̄ apostolis.

C̄ Sabbatū. 5. 40. Quod p̄go maria ē spe
ctiosissima super omnes mulieres.

So su lux

mādi: q̄ sequit̄ me nō
ambulat in tenebris:
sed hēbit lumen vite.
Jo. 8. Recitat̄ ex
plā Tūmētis h̄sto.
Q̄s qdā miles fuit h̄is cast̄: q̄ cū trāse
tes p̄ viā. sine mīa spoliabat. Die p̄ginē q̄ti
dte salutabat. Tue maria. Quadam vice
monachus tranfēs fuit: que p̄dictus miles
spoliari p̄cepit. Vir sc̄tus predones rogauit
ut se ad dñz suū p̄ducerēt: q̄z secreta hēbat
secū p̄ferenda. Quo p̄ducto. Vocēs inquit
oēs de familia viā. Cū venisset qdā in me
ditā q̄ erat camerarius: oculis reuerfīs h̄ic
inde circūibat. Adhūro te inq̄t dicas mihi
q̄ huc veneris. R̄ndit ego sū demon: et. 13.
ānis cū multē mansi: q̄z p̄nceps n̄r me huc
misit: ut die q̄ h̄ic salutaris ēz fineret: occide
rez. Miles at hoc audiēs expauit: et ad mo
nachū pedes p̄uolatus vitam emendauit.
Igr̄ mariā salutemus. Tue gr̄a rē. Ego sū
lux mundi: q̄ sequit̄ me nō ambulat in tene
bris. Quadam die dicit̄ r̄ps iudeis. Ego
sum lux mādi. Sedz Alber. sup̄ Lucā tria
luminaria contulit de mundo. De quibus
Gen. 3. fecit deus duo luminaria magna.
Luminare matūs. i. sol. Et luminare min.
idest luna. Et stellas. Sp̄cialr. Mai⁹ lumi
nare: est r̄ps. De quo ecclesia. Sol iustit̄
cie r̄ps

de tps ds nr. Et dicitur malus lumen: qz sup
oēs lacer. perfectio vite. Mar. 7. Nemo bo
nus. nisi solus deus. t. p. 2. Non est scis.
nisi dñs. Scz lumen dñs marie. De quo Ber.
sup Can. Tolle corpus solare quod illumi
nat mundu: vbi dicitur: Tolle maria maris
stellā: quid nisi umbra mortis. et tenebre
relinquatur. Ille. Tertiū lumen: sunt sacri
qui nos illuminauerūt bonis exēplis: quos
inuocare debemus in nostris aduersitatib⁹.
Job. 5. Vocā si est: qui nobis respōdeat: et ad
aliquē scēdū puertere. Ego sū inqt lux mū
di. Dicitur pharisei ei. Tu de teipso testis p
ber. Testis tu. si ē ve. Qz p. 17. Laud
te alien⁹. Et. 2. Cor. 1. Nō. n. q. seipm cōmē
dar ille pbatas est: sed rē. Rndit rps. Est
testis phibeo de me: testis meū vep est. Qz
scriptū est in lege vsa. Den. 19. Duoꝝ hoiꝝ
testis verū est. Scdm Glo. rps hāt testis
a quattuor. Primo a pfe. Mar. 17. Hic est
filius meus dilect⁹. 2. a spū. s. in spē co
lambe in Jordane. 3. de seipso in p. p. p.
sōa. 4. a dñ. Dixit dñs do. meo. s. p. dñō
meo. s. tpo. Sede a dextris meis. Alibi. Do
minus dixit ad me: filius meus es tu: ego
hodie genui te. Sequit. Testis meū vep ē.
Hec locutus est Iesus in gazophylatio. i. in
loco vbi ponebant pecunie p templi pstru
ctione. De maria p. dicitur. s. de eius spe
ciositate: assūpti hba in psona marie. Ego
sum lux mūdi. Vbi tria videbimus i pñti.
C Primo dicitur oppositōis.
C Secūdu dicitur declarationis.
C Tertium dicitur responsionis.
C Primo dñs rē. Atqz maria fuit speciosior
oib⁹ creaturis: Arguit qdā q nō. quod
pbat. tribus modis. Primum est tale.
Quia res tanto est pulchrior: qto est mira
culosa: qz miraculū naturā pcedit. Exēplū
de vino in nuptijs quod fuit mirabile: quia
miraculose pductū. Eua est miraculose p
ducta: hgo maria naturalr. Igitur eua erit
pulchrior. igit nō maria. Scdm est tale.
Pulchritudo mulieris: est magna occasio
mali. Eccl. 9. Propt spēm mulieris: multi
perit. Et biero. Gladius igneus: est spēs
mulieris: qz. s. est cā mali. Eccl. 9. Auerte fa
ciē tuā a muliere compra. i. ornata. Exēplū
illius pñs: qui dicit. Melius est videre de
monē qz ornata mulierē. Vgo maria de

buit oibus esse cā saluadi. et cā boni et non
mali ac occasio pēdi. Igitur nō debuit esse
pulchra. sed nigra. Tertiū est tale. virgo
maria fuit humilis. igit debuit hēre oēs cās
humilitatis. Sed pulchritudo est cā supbie
et inanis glie. Iuxta illud. Fastū igit pulchrit.
Exēplū regine Vasti. Iest. 2. q supba erat
pp suā pulchritudinē. Unde pps. 2. Pol.
Mel⁹ ē dicere mulieri. modicā vel medio
crē esse: qz magnā. Maria fuit hūilis. igit
nō debuit ēē pulchra: ne esset cā inanis glie
Alia opio dicit q fuit pulchrior oibus crea
turis. Ego sū lux mūdi: dñs ho. i. c. Et Can.
4. c. Quā pulchra es amica mea. s. quoad
corp⁹. Quā pulchra es: quoad aiam. Ocu
li tui colūbas. igit p. rē. Ad hāc difficulta
tē. rñdeo fm Archiepm in. 4. pte sū. Et Al
bertū sup missus est. c. 45. Et Coragmē in
mariali. Et Alleran. sup. Lucā: q sup oēs
fuit pulchrior. Que p. clauso pbat tripliciter.
Primo rōe. 2. auctoritate. 3. figura.
C Primo rōe est tantū de corpore.
C Primo rōe compositionis.
C Secūdo rōe expulsiōis.
C Tertio ratione exclamationis.
C Primo rōe rē. Corpus vñū tanto ē pul
chrius et nobilitas. qto p. tnebit in se nobilit
orē aiaz. Et hoc: corp⁹ humanū est pulchri⁹
oibus corp⁹bus brutor p. vñōne ad aiaz
rōnālē. Igit corp⁹ pulchritudo auget ad
nobilitatē aie ad quā ordinat vt suā pfe
ctibile. Sed aia hgnis fuit nobilissima su
p oēs aiaz post aiaz filij. Igit et corp⁹ ei⁹ su
it nobilissimū et pulcherrimū sup oia corpa
p corp⁹ filij. Corp⁹. n. filij. qz erat vñū dei
tati. Iō fuit pfectissimū in pulchritudie. id
corp⁹ imediate ordiat ad ipz. erat scdo lo
co pulcherrimū. S. illud fuit corp⁹ mñs vñ
assumebat id quod vñebat dñi tati. Pro
pter quod seq. q fuit pulcherrimū corpus
marie: sup oia corpa. Ego sū lux mūdi. Qz
Joānes dclarant Apoc. rñ. Signū magnū
appuit i celo. Mñr amicta sole. et luna sū pe
dibus ei⁹ et i capite eius corona. rñ stellaz.
Mñr hec: est maria. sole pulchrior. luna. i. ec
clesia sub ei⁹ dñio. Corona. rñ stellaz: sūt
rñ. p. allegia q habuit. Ego sū lux mūdi. Ad
pollendū cā. videbim⁹. 6. affataffita: qb⁹
mulier solet polliri. vt sic dicere possumus.
Ego sum lux rē.

Sabbatum

CPrimum. dicitur ornamentum vestis.
CSecundum. dicitur ornamentum capitis.
CTertium. dicitur ornamentum pectoris.
CQuartum. dicitur ornamentum cinguli.
CQuintum. dicitur ornamentum manus.
CSextum. dicitur ornamentum pedum.
CPrimum dicitur. Dum mulier affert in capite la gerlanda. aut vellam subtile: cum ceradellis compositis et huiusmodi. Illud ornamentum habuit virgo. scilicet charitatem dei et proximi. Primo dei. Quia ut dicit Alexander super Lucam. Nulla creatura pro excepto impleuit ita illud preceptum. Mat. 22. Diliges dominum deum tuum: ut maria virgo. Unde de seipsa. d. Can. 6. Nunciate dilecto meo: quia amore langueo. Idem. Introduxit me rex in cellam suam vniuersam et ordinavit in me charitatem. Idem. Venerata sum charitate. Et ecclesia. Vidistis eam plenam charitate et dilectione. Secundo proximi. Quia tempore passionis: quousque dolores essent intensi videndo filium affligit: tamen volebat filium mori pro humani generis salute. Et ut dicit Archiepiscopus. Si alius modus non fuisset: ipsamet filium propter illum occidisset. Quia non minor erat charitas sua quam abrahe: qui filium suum erat paratus. Secundum dicitur. Que cooperit totam personam: de velato: de scarlato. Maria virgo: ornamentum hoc habuit. scilicet perseverantiam. De qua Hieronymus ad Falarum. Non enim querantur a reprobis initia: sed fines. Paulus male incepit: sed bene finivit. Idem ad Iulianum heremitam. Cepisse multorum est: ad calcem pervenisse paucorum. Fuit perseverans: ut dicere posset illud Ecclesiastici. 24. Usque ad saturnam seculum non recedam ab innocentia mea. Tertium dicitur. ut sermali. et floreo. et balasso in pecto. Maria habuit hoc ornamentum. Quod intelligitur fides que est necessaria. De qua ad Hebr. xi. Sine fide impossibile est. Et Cicero. pro de offi. Fundamentum autem iustitie est fides. Hanc autem habuit maria plenissime. Quia passionis tempore. totus mundus fide perdidit. ista crepta: que ipsam sustentavit. O felix maria. O scilicet. Quartum dicitur. scilicet. ut elaphaco. et centurino:

ut mulieres que tot appendunt: ut videant merascalepti. Maria hoc habuit. Quod intelligitur iustitia. Que clamat vnicuique redde quod suum est. Maria omnes sensus mortificavit. Apostolus ad Col. 3. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Illud: a lascivia consideratione. Auditu: a nocturna auditione. Tactu: a remissa operatione. Olfactu: a vana odoris requistione. Gustu: a verborum inconsideratione. Ecce quomodo. Quintum dicitur. Anillos. cyrothebas hic in manibus. Maria habuit hoc ornamentum. scilicet spem de deo. De qua. ps. In te domine speravi. Et Idem. Mihi adhaerere deo bonum est. Ponere in deo. Sextum ornamentum. ut sunt plantule in pedibus. De ventis que ut videantur magne. Maria habuit hoc ornamentum. In pede sinistro plantulam habuit. ut vitam actus. Quia ut dicit Hieronymus ad Cromaticum. et Beilodorum. Hanc regulam virgo servabat: ut a mane usque ad tertiam: orationi insisteret. A tertia usque ad nonam in tertrino opere se occuparet. Iterum a nona ab oratione non recedebat: quousque illi angelus appareret. De cuius manu escam accipere solebat. In dextro: contemplativam: ut vacare solent orationibus. Unde Luc. 1. Maria optimam partem elegit. Ego sum lux mundi. patet prima. Secundo ratione. Illa creatura in qua nullum est peccatum: et in qua sunt omnes virtutes: tam cardinales quam theologicæ: illa est pulchrior omnibus creaturis. Sed in maria erat huiusmodi. Igitur. Propter. Multe filie congregaverunt divitias: tu autem supergressa es vniuersas. Supergressa omnes. Primo in ea fuit charitas. Secundo fides. Luc. 1. Beata quam credidisti. Tertio spes. In te domine speravi. Quarto iustitia. Isa. xi. Erat iustitia: cingulum lumborum eius. Quinto fortitudo: supportando patienti. Ecclesiastici. 24. Usque ad futurum. Sexto in ea prouidentia. Luc. 1. Cogitabat qualis esset. Septimo fuit in ea temperantia: quia parum locuta est. In. i. Politi. Silentium: mulieri prestat maximam ornamentum. Secundum Albertum in. 4. li. Comp. theo. 1. 3. Quinque vicia locuta est. Et merito illius verbum: in facula semper

semper secutum est. Primo nazareth. Luc. p^o. Ecce ancilla domini. In ancilla sunt q^utuor. Primo q^u sit prompta. Virgo fuit. In verbo Ecce. Sec^o q^u sit obediens. Virgo fuit. In verbo fiat mihi. Tertio q^u sit humilis. Virgo fuit. In verbo. Ancilla domini. Secutum est miraculum. q^u filius de celo r^e. Secundo in templo. Lu. 2. Fili: quid fecisti nobis hic? Secutum est miraculum. Q^u ch^{ri}stus ei obediens fuit. Erat inquit subdit⁹ illis. Tertio in nuptijs. Alium non habet. Miraculum secutum est. Q^u de aqua r^e. Quarto quado saluauit Bethsabet. Lu. 2. Magnificat anima mea dominum. Secutum est miraculum. Et uenit inquit sp^us meus. Ubi dicit frater scus de mayronis in quodaz sermone: q^u virgo q^uprimum illa misit uerba: Ecce ancilla domi: r^e suum consensum verbo firmavit. tunc inuenta est excessisse merita r^e perfectiones. r^e bona tam naturalia q^u accidentalia omnia creaturarum. propter eminentiam quatuor uirtutum: que expr^uimuntur in verbo Ancilla. Prima fuit obedientia. Secunda humilitas. Tertia fides. per quaz captiuauit omnem intellectum in obsequium dei. Quarta fuit charitas: dum protulit uerbum Tuum. Omne cor suum. omne esse. omne posse. obtulit uoluntarie deo omnipotenti. unde p^o secunda ratio. T^o Tertio r^ene r^e. Q^u omnis natio eam dicit pulchram r^e sancta. Nam dicitur. ff. de officio questoris. l. i. Illi opinioni standum est: que plurimorum testimonio probatur. Et p^o h^u de somno r^e uigilia. Quod ab omnibus uel pluribus dicitur: fides habet q^u ita fit. Et. 7. Eth^u. fama qua omnes famant uel exclamant. non potest esse in toto falsa. Et Dis. 96. c. Extra. Et de officio r^e potestate delegata. c. Prudentia. Integram est iudiciam: quod plurimum sententis approbatur. Ad propositu. Omnis natio mariam ueneratur r^e collaudat. Unde ipsa dicit. Santa. Quia respexit humilitatem ancille sue. Ecce enim ex hoc r^e. Unde laudat a. 6. generationibus. Primo a sarracenis r^e turcis. qui ipsam adorant in templis suis ac thurificant. r^e nome eius in tanta reuerentia. q^u blasphematores eam graui pena puniuntur. fatentur eni⁹ ch^{ri}stum de uirgine natum. celum uisum ascen-

disse. sed non mortuum fuisse. Et uenit in fine mundi: mundum indicatam: ut patet in Alcorano. Et ipse Adometus in eod^e d. Dixerunt angeli ad maria: deus elegit r^e purificauit te: r^e p^ocelegit te. super omnes mulieres mundas. Ille. Secundo a pagani⁹ laudatur. Virgilius. in. 4. egloga. Ia redit r^e uirgo: redent saturnia regna. Jam noua p^ogentes celo demittitur alto. Et Quis Hiero. dicit Virgilius hoc n^o in edisset dicere de uirgine. Et ego dico: q^u hoc possibile fuit. Et ratio. Q^u si Cayphas prophetauit de mundi salute per mortem uisus. s. xpi: tamen hoc non intelligens: ita Virgilius de ch^{ri}sto r^e matre eius: bene uiderit. ut dicit Aug. Preterea ex grecis fuerunt sybille: ut Lactantius ponit earum uerba in greco: postea in latino. laudat he mariam. Tertio ab hereticis. Et si in multis errent. ut ab ecclesia diuisi: tamen mariam uenerantur. Illis exceptis: qui dicunt habuisse alios filios ex Ioseph: in rebus eam comendant. Quarto ab ecclesia: q^u omni sabbato officium celebrat. r^e statuit singulis diebus pulsari campanas: de sero: de mane: de meridie. Et ex hoc honoratur in salutatione angelica. O secularis dic Ave maria. Quito ab omnibus sanctis. Quid clamant omnes scripture: Quid doctores? Quid apostoli? Quid euangeliste? Quid omnes sancti? Vere la bonta. la policia de maria. Ego sum lux mundi. Serto a multis laudatur. Hiero. 24. Balaam qui fuit idolatra. in sp^u prophete de maria dicit. Orietur stella ex Jacob. Que est hec stella? Vere maria. Q^u sicut stella illuminat nocte: ita maria illuminat mundum p^otem tenebrorum peccatis. Et hoc quide⁹ triplici lumine. Primo lumine miraculorum. O lore ro. O caranagio. quot miracula? Secundo exemplo: quia fuit exemplum omnia⁹ uirtutum. Tertio lumine subditorum: q^u adiuuat omnes nos. Unde Petrar. in laudem matris. Chi el padiso ule: a maria uolgia liocchio: Por a ley sin: egnochi. cu humil core. Ella non abandona: chi mercede adiman: da con lo bon celo. Anzi i pietra corona del ssol benigno: che re del cielo.

Dominica

Ego sum lux mundi. Et sic patet secundus mysterium.

Etiam dicitur 2^a. Ad primum respondet. q. s. miraculum naturam precedit. sed ena 2^a. Dico q. in naturalibus hoc est verum: sed in spiritualibus non habet locum. Quia maria ratione maternitatis fuit pulchrior: cum animam habuerit nobiliorum. Et sic pat. primum. Ad secundum ne. s. est scandalum aliorum. Respondet Albertus. q. pulchritudo in suo genere est bona. Sed nihil est adeo bonum: quin ex eo possit malus scandalizari. Unde iudei scandalizabant in ipso christo: de ipsius doctrina. Scilicet inquit apostoli: quia pharisei audito hoc verbo: scan. sunt. Non debuit maria pretermittere pulchritudinem suam: propter scandalum passuum quod sequi poterat. Unde pater responsio ad secundum. Et hoc modo talis sit responsio ad tertium. Sed queris modo. Utrum fuit nigra aut alba? Respondet Albertus super Adversus eius est. c. 45. Quod non nigra simpliciter. neque rubra. neque alba. Quia isti colores dant quandam imperfectionem in persona. Unde dicitur solet. Ad id m. guarda da lombardo rosso. Todeco negro. Spagnol bianco. Romagnolo bogno pelo. Fuit maria mixta coloribus. participans de omnibus. Quia illa facies est pulchra que de omnibus coloribus participat. Unde dicunt auctores medicum. q. ille color qui est compositus ex rubro et albo. est optimus: cum compositio ne tertius coloris. scilicet nigrus. Et hunc inquit Albertus concedimus in maria fuisse. Fuit nigra aliquantulum. Et hoc triplici ratione. Primo ratione complexionis. Quia iudei tendunt in bruneum quoddam: et ipsa fuit in dea. Secundo testificationis. Quia Lucas qui tres fecit imagines. Una rome. alia lozeto. alia bononie. sunt brune. Tercio assimilationis. Filius matri communiter assimilatur: et conuerso. Sed christi facies fuit bruna. Igitur 2^a. De qua nigredine. Targatis.

O bella plu chet sole. o plena luna.
O dei mater alma: o maris stella.
O formosa: cui tunc ebe fia bruna.
Et Lan. Nigra sum sed formosa. Et Dionysius: dum mariam vidit. d. Si de suo si-

llo non est mihi reuelatum. facile credere non esse alium deum preter te. Ego sum lux mundi. Iudith. c. Non est talis nullus in aspectu et pulchritudine et sensu verborum. Exemplum in vita Basilii legitur. q. Iulianus apostata cum iret pugnare contra persas: veniens Cesarea; Cappadocie petijt pro exercitu suo panem a. b. Basilio q. episcopatu tenebat in ciuitate illa. Qui cum afferret ei panem: o deaceus qualem habebat: iurauit q. cum rediret faceret eum: suos comedere: et ciuitatem destrueret. Tunc persuadente Basilio populus iussit ad quendam ecclesiam virginis in vicino monte sitam: ibique fuisse populus tribus diebus et noctibus in oratione. In hora. 3. noctis: vidit Basilus mulierem speciosam de celo descendentem in regio apparatu: puellis circumdata sedens in throno. Mercurio occiso pro fide precepit militi ut se vindicaret de Iuliano. Qui acceptis armis. et omnibus que ibi erant in abbacia Basilii: in qua erat corpus. Iulianus est aggressus in prelio: et ipsum occidit. Qui in papillione mortuus clamabat. Viciisti me galilee sanguinem proijcens in aera.

CDominica de passione. De blasfemia.

DS autem in

honorasti me. Jo. 8. Cuius mirabili intelligentia. elegantia et pellegrino conceptu. concluderunt doctores sancti. N. dona lingue fuisse communicatas homini principaliter. ut cum ea debeat laudare cum viuis preconis et indefessis commendationibus diuinam bonitatem sui factoris. Unde Lactantius. li. de ira dei ad Dioscorum. Quidam autem cum deus fecerit ipsum hominem. Sicut enim mundum machinatus est propter hominem. ita ipse propter se tanquam diuini templi antistitem. spectatorem operum. rerum celestium. Ideo solus sermonem accepit et linguam cogitationis interpretem: ut enarrare possit maiestatem domini sui. Nota in verbo. solus sermonem. In. p. Politi. Nullum animal habet sermonem: nisi homo.

homo. Et hoc totum ut deum suum laudet. Sed hoc non facit sceleris. et ingratus blasphemator. qui inferiorem se facit omnibus creaturis. que secundum modum suum laudant creatorem. Aug. in sermone ad heremitas. Ad nutum domini sol non deviat a via sua. non luna. non stelle. Campi decorantur floribus. crispatur filia. In nemore exhortatur antecula. Insensibilia obediunt deo: solus homo voluntati dei resistit. Ille. Quia ipse cum blasphemaret et malediceret. Quod hoc die iudei fecerunt. Applica euangelium hoc diernum. De blasphemia erit sermo. Ubi tria sunt videnda.

Primo. de distinctione.

Secundo. de adpunctione.

Tertio. de punitione.

Primum dicitur. Doctores ecclesie distinctione omnes blasphemias. Blasphemia est tribuere deo quod deo non convenit. vel negare deo quod deo convenit: vel attribuere creature quod convenit creatori. Illi. Quam materiam tangit Th. 2. 2. q. 2. ar. 1. In. 4. dist. 14. In primo modo peccabant quidam heretici: de quibus. 2. 4. q. 3. c. Quidam autem heretici: qui dicebant deum esse corporeum: et habere humana membra. Contra quos. Jo. 4. Deus spiritus est. In hac specie peccant illi qui dicunt deum esse partialem et partialem: quia attribuunt ei quod ei non convenit. Quia non est partialis. Actus. 1. In veritate compit: quia non est acceptor personarum deus. Ad Ro. 2. Non est acceptio personarum apud deum. Et extra de preben. et dignitatibus. c. Venerabilis. Secundo negare ei quod ei convenit. In hac specie peccabant quidam heretici: qui dicebant deum non habere curam de hoc mundo sed diabolum: ut fuerat manichei. De quibus ubi supra. Ponebant duo principia. Bonum. scilicet deum quem volebant esse totum mundum. Malum. scilicet diabolum: quem volebant esse deum mundi. Contra quos. Jo. 1. Omnia per ipsum facta sunt. In specie hac peccant qui dicunt. Deo non potest fieri quicquid vel alio. Contra. ps. Omnia quecumque voluit fecit. Tertio attribuere creature quod convenit creatori. Apputa facere miracula. In hac peccabant iudei. De quibus Lu. 24. Qui dicebant de christo. In diebus principis

pe demoniorum esset demonia. In hoc peccato peccant pessimi incantatores qui putant facere sanationem vulnerum suis superstitiosis: cum soli deo conveniat. Unde. ps. Qui facit mirabilia magna solus. Et a cano. 26. q. 6. c. Episcopi. Ad diabolum tenentur captivi: qui relicto creatore: diaboli auxilia querunt. Quod peccatum est gravissimum inter alia. Quod probatur in presenti triplici ratione.

Primo. ratione inclinationis.

Secundo. ratione durationis.

Tertio. ratione superationis.

Primo ratione. Quia maxima est in theologia. Illud peccatum dicitur minus grave: quod maiorem habet inclinationem ad illud committendum. Et minus grave quod habet maiorem inclinationem ad illud committendum. Exempli gratia. In eodem genere peccati. minus peccat iuvenis quam senex in peccato luxurie: quia plus inclinatur ad illud cum sit calidior. Unde philosophus. 3. Topicorum. Iuvenes magis quam senes molestantur a concupiscentiis. Super quo Averroes. Complexio iuvenum est calida et humida: senum autem frigida et frigida. Unde gravius peccat. Cicero. id est de officiis. Cum ovis etate laetitia turpis sit: senibus tamem sedissima est. Unde Danielis. 13. de senibus israel: qui Susannam voluerunt violare: instigate spiritu sancto fuerunt condemnati. Ad altera. hoc quod ingentis. Jo. 8. fuit defensa a christo. Quod et amplius noli peccare. Ad propositum. Omne peccatum habet aliquod mortuum: ad illud committendum. Excepto peccato blasphemie. Quid monet gallosam ad gallam? Lerte galla: et mal de sancto blasphemio. Quid luxuriosus ad luxuriam? Mulier et delectatio. Quid usurarius ad usuram? Congregatio temporalium. O blasphemator quis ad blasphemiam te inuitat? Responde: quod nihil. Immo inclinatio ad ipsum laudandum: et ad magnificandum. Quia ut dicit lex. 1. Sed si. ff. de petitione hereditatis. §. Consultat. Bene facienti bene facere debemus. Ille est qui pro nobis incarnatus. crucifixus. mortuus. Tamen vituperantur membra nobilissima quibus nos redemit. Alii corpus: alii sanguine. Alii bini per christum. Ista. i. filios enutriti et exaltati: ipsi autem

Dominica

spiciuerant me. Cognouit bos possessorem suum: et asinus prescepit domini sui: populus autem meus me non cognouit: et israel me non intellexit. Ille, Qui poterat te facere lapidem: lignum: tamen ad sui imagine se. Et. Unde patet quod malus est peccatum ratione. **Secunda ratio.** Conclusio est. **Tho. in. 22. q. 186. ar. 1.** Quod peccatum tanto est grauius quanto est durabilius: ut etiam patet de virtutibus. Caritas est maxima omnium virtutum: quia est durabilior alijs cum in patria omnes alie deficiant. Ad propositum nostrum. Quanto plus homo perseverat in peccatis: tanto plus grauiatur conscientia. O pater nolo confiteri hoc anno, aut per. 4. r. annos homo permanet in peccatis: cui malum facit? Vere tibi: quanto plus moraris in miseria. Extra de consuetudine. c. Tanto. Tanto inquit grauiora sunt peccata: quanto diutius infelices animam tenent alligata. Et in. c. finali. Et 24. q. 1. Pudenda. Consuetudo mali non minuit peccatum: sed auget. Ideo ecclesia precepit. Extra de pe. 1. remi. c. Omnis uirtus seruus: ut omnes in pasche se presentent patri spirituali per confessionem: ut nullus habeat causas in peccatis perseverare: et se abscondere a confessione. O presbyter. O curati aperite oculos vestros super gregem. Unde archiepiscopus de florentia in morte fiebat: quia timebat de oculis suis. A casa nostra. Cum ergo peccatum blasphemie daret in presenti: et perseveret in futuro: quod non faciunt alia peccata. Igitur ratione durationis est peccatum grauissimum. Audi Jo. in Apoc. 16. Blasphemauerunt deum celi pro doloribus et vulneribus suis. Ubi dicit. **Tho. 22. q. 13. ar. 4.** Quod sicut in beatis post iudicium erit laus vocalis in paradiso: ita illud exultationes dei in faucibus eorum: ita in damnatis erit blasphemia vocalis. O blasphemator de deo et de sanctis. Quel dicit: quel christo: quella uerget: quel sancto qual in presenti blasphemias: sic facies in inferno. Et sicut ecclesia in presenti inuenit sanctos ad cantandum in letanias. Sancte petre ora te. ita erit in inferno. **Tertia ratio.** Glosa super illo verbo **Isaie. 18.** Ad populum terribilem. Omne peccatum blasphemie comparatum: scilicet

est. Iterum. Nihil est horribilius blasphemia que os suum ponit in celum. Quantum sit graue hoc peccatum colligi potest ex ratione quia superat quatuor grauissima peccata ut ponunt omnes theologi. cum rationibus euidentissimis.

Primum. est peccatum paganorum.

Secundum. est peccatum homicidarum.

Tertium. est peccatum hereticorum.

Quartum. est peccatum iudeorum.

Primum est. **Tho. 22. q. 13.**

Infidelis ea dicit de deo et loquitur: que sunt falsa: tamen credit vera. Turcus negat christum et eius matrem. Quare hoc? Quia sic credit. Iudeus negat christum. Insuper apostolos. Quare hoc? Quia sic credit. Christianus blasphematur et loquitur de deo et sanctis que scit omnino non esse vera. Llamat deum traditorem: uirginem parthanam. Tu li say le fiche in ocals: scis non esse uerum id est. Secundum: peccatum. Superat peccatum homicidarum. Ratio: quia et si alij peccatores deo contumeliam inferant est preter voluntatem eorum. Homicida uellet si posset inimicum occidere: deum non offendere. Sed blasphemus in contemptum dei blasphematur uolens se vindicare de deo directe et principaliter. Venetius quidam gladio imaginem crucifixi percussit: et sanguis exiit. Unde usque nunc: ampulla sanguinis christi in ascensione ostenditur. Et hoc superat peccatum.

Tertium est peccatum hereticorum. Hereticas credit esse ueras: que dicunt. Blasphemus autem contra conscientiam suam de deo dicit que scit non esse dicenda. O lingua feralis. Quartum peccatum. **Tho. super Math. 26.** Magis peccant blasphemantes deum triumphantem in celis: quam qui crucifixerunt eum ambulanti in terris. Et ratio est triplex secundum **Allex. in secunda parte summe. Tho. in. 4.** Et in. 3. parte. q. 47. Primo ratione cognitionis: iudei non cognouerunt ipsum esse deum. pro ad **Cor. 2.** Si cognouissent: non quod dominum glorie crucifixerunt. Quam non excusentur a toto. **Aet. 17.** Scio fratres quod per ignorantiam fecistis. Sed qui deum blasphemant: sciunt ipsum esse deum: unde grauius peccant. Secundo ratione promissionis: quia iudei non promiserunt sibi in baptismo. **Abrenatio** satpauit: sicut christianus: qui promissis

de passione

91

qui promittit servare blanda mandata. Dimittere vltimae: et huiusmodi. Iudeus autem hanc non fecit. Unde gratus peccat rpta nno qd ille. Tercio rone maiore status. Quanto persona est nobilioris conditio: tanto peccatum est gravior in eam factum: ut dicitur. l. Presbyteri. l. de episcopis et clericis. Et Iuvenalis li. 3. satyra. 8. De animi vltimam tanto conspectus in se. Crime huius: qd qui peccat maior habetur. Sed status rps regnantis in celis dignior est regnantis in terra. Illi vituperabant mortalem in presenti: blasphemus autem immortalis in celo. Preterea tade obturat aures suas ne audiant blasphemantes. Glo. super illud Actuum. 7. Continuerunt aures suas. d. Ne audirent blasphemiam. Tui patet tripli ratione: qd peccatum blasphemie e grauiusimum.

Etandaz dicitur rē. Una maxima est in theo. Qd inter alia peccata hoc peccatum maxime est abhominabile deo. Qd probatur tripli medio. Primo rone. Secundo auctoritate. Tercio exemplo. Primo rone contrariationis. Secundo rone assimilationis. Primo rone rē. Blasphemia est contraria tribus. Primo nature. Secundo scripture. Tercio creature. Primo nature: que dicitur benefactorem suum esse cognoscendum. Cuius cognoscit patronum suum: quomodo est etiam facit eam cauda. et capite. Preterea aures celi suo modo: qd magis homo deo suo: Unde phs. 4. et bi. Beneficentia teneatur repedere vices suo benefactori. Et Sefi. li. de hisseis. Ingratus e qui non reddit. Idē. Ingratissimus oim qui oblitus est. Sed homo peior aialibus efficitur: cum lingua sit ei collata ad ipsam laudandam. Ecclesiasticus. 31. Dedit mihi dñs linguam in ipsa laudabo eum. Sed et illa vituperatur. Ad Ro. 2. Nomen meum ingit blasphemias. De re sic est. Secdo contrariatur scripture: qd nos hortatur ad deum laudandam: ut in. ps. 33. Lanta oim. Bndicam dñm in omni tempore semp laus eius in ore meo. Sap. 1. Cōfitebor tibi dñe rex et collaudabo deum saluatorem meum. Tob. 4. O tpe benedic deum. Ad Rom. 12. Benedicite et nolite maledi

cere. Unde ps de scriptura. Tercio blasphemia contrariatur creature. Omnis creatura laudat deum. Ecclesia in matutinis. cantat hymnum trium puerorum. Benedicite domino omnia opera domini rē. Die vsq i finem: et alibi. Laudate dñm de celis. Laudate eum in excelsis: E pta forte etnes mel David instat tres creaturas ignobiles ad ipsam laudandam. d. Laudate dominum rē. dracones et omnes abyssi: serpentes et volucres pinate. O blasphematores qd ad hoc dicitis: Quid respondetis. Secdo rone assimilationis. Assimilantur blasphematores dñarior: et per nullum peccatum ita potest cognosci pfecte qd sit damnatus: sicut per peccatum blasphemie: qd ut dñ al parlar cognoscitur homo: de qua patria est. Math. 26. De petro dicit. Galileus es: naz et loquela tua manifestum te facit. Et Iudic. 12. De Effrateo: qui dum dicere deberet Sebolet: aiebat: thebolet. Ita in proposito de homine. Alio cognoscere: homo de qua provincia eo: Respice ad loquelam: si decum laudas et sanctos. aut si eos vituperas. Deus enim tres provincias fecit: et in quibus bet statum proprium linguagii posuit. s. provinciam celestem. terrestrem. et infernalem. Linguagium provincie celestis: e verba pacis et edificationis habere. hoc e deum benedicere et laudare. ps. Beati q habitant in domo tua domine rē. Linguagium provincie terrestris: e de terrenis tractare. Jo. 3. Qui de terra est de terra loquitur. Linguagium provincie infernalis: est deo maledicere et blasphemare. Unde dicit de damnatis. Isa. 66. Cum esurierit trasceet et maledicet regi suo. Cognoscitur igitur qd de qua provincia sit. Qui igit loquitur sba pacto: et edificationis et laudis dei: signum e qd ille spectat ad provinciam celi. Qui loquitur verba terrena et mundana: signum est qd spectat ad provinciam mundi. Qui loquitur verba mendacia. maledictionis. et detractiois: signum est qd pertinet ad provinciam inferni. qd illud est proprium linguagium diaboli. Exemplum de illo romano qui tres habuit filios ab vxore sua. Cōmuniter mulieres sunt in his peccatis carnalibus: et postea se excusant. O pater nolle

m 3

Dominica

ham: sed ribaldas me inganauit et mihi vim intulit. Quis autem iste percussit vocem verberibus: iuxta illud. Cor durum cum baculo frangitur. Et tra: dixit ei malier. Quid oltra. De tribus filiis. vnu; tñ habes legitimum. Cum quereret quem? Noluisti ei indicare. Moxiens testamentum fecit: vbi dimittebat bona sua heredi legitimo. Post mortem: pater iustus est sagittatus a filiis suis: vno excepto qui noluit patrem sagittare. Ad quē iudex. Iste est verus filius: quia patrem sagittare noluit. Ad propositum. Quādo homo blasphemat: sagittat deum. Non ē verus filius dei: sed spiritus et filius diaboli. Sed dubium queritur: Anum liceat maledicere creaturis irrationalibus: vt terre. lapidibus. arboribus. animalibus. plantis. ventis. soli. lune. ac similibus? Videtur quod sic: quia habetur. 2. Reg. 1. Audita Dauid morte Saulis et Jonathae: maledixit montibus gelboe. Preterea christus vt habetur Mat. 21. et Mar. 11. Maledixit ficulnee: in qua non inuenit nisi folia. Preterea: quia Job: vt dicitur eiusdem tertio maledixit diei suo. Et dicebat. Pereat dies in qua natus sum: et nox in qua dictum est: conceptus est homo: dies illa vertatur in tenebras. Respondet Theop. 22. q. 76. quod benedictio et maledictio proprie potest pertinere ad illam rem cui potest bonum aut malum contingere. s. rationali creature. Ipsis ergo irrationalibus dicitur contingere bonum aut malum in ordine ad creaturam rationalem: propter quas sunt. Ordinantur autem creature irrationales ad hominem: tripliciter. Primo per modum subuentiois in quantum ex eis subuenitur humane necessitati. Et hoc modo a deo Gene. 3. Post peccatum primorum parentum maledicta est terra: vt. s. per eius sterilitatem homo puniretur. Et Deutero. 28. Deus dicit. Si audire nolueris vocem domini dei tui vt facias et custodias omnia mandata eius et cetera: moneas quas ego precipio tibi hodie: venient super te omnes maledictiones iste et apprehendent te. Maledictus eris in ciuitate. maledictus in agro. maledictum horreum tuum et maledicte reliquie tue. maledictus fructus ventris tui et fructus terre

tue. armenta bouum tuorum: et greges ouium tuarum. Secundo ordinantur creature irrationabiles ad hominem per modum significationis. Et sic christus maledixit ficulnee: in significationem sinagoge in dace gentis: quia non habebat nisi folia. s. verba legis sine fructu. Et propterea merito debebat arefcere: et auferri ab ea regnum dei: quod significatum fuit in ficulnea a christo maledicta. Tercio ordinantur creature irrationabiles ad ipsum hominem per modum continentis: aut temporis: aut loci. Et sic Job maledixit diei in qua natus erat propter culpam originalem quam nascendo contraxerat. Ita quod maledictio illa non arguit in eo aliquam impatiētiā. Sed tñ arguit et explicat quod die qua natus est et conceptus. contraxit culpam originalem: quæ radice est omnium passionum: quas patimur in hac vita. Dauid insuper maledixit montibus gelboe: ad explicandam eadem que in eis facta fuerat. Propterea dicebat cum fletu et lachrymis. Montes gelboe: nec ros. nec pluuia ventat super vos in quibus ceciderat iudex israel: Saul et Jonathas amabiles et decorati: a quibus velociores. leonibus fortiores. Filie israel super Saul flete: et ego doleo super te frater mi Jonathae. Quare non est irrandum in eo sequentiā: vt vnusquisque pro libitu suo faciat irrationabilibus maledicere. Et si quis esset qui malediceret rebus irrationabilibus in quantum sunt creature quasi in contemptum dei: quod homines faciunt: peccaret peccato blasphemie. Quod peccatum quantum graue sit: et per consequens puniendum: audi tertium in ysterium.

Etiam dicitur 24. Omnis lex clamat punitionem circa blasphemantes que quintuplex est.

- ¶ Prima est diuinalis.
- ¶ Secunda est ecclesiastica.
- ¶ Tercia est municipalis.
- ¶ Quarta est civilis.
- ¶ Quinta est paganalis.

¶ Prima est diuinalis Leuitici. 24. Quod cum filius mulieris blasphemasset nomen domini a populo lapidatus ē. vbi dicitur ibi. Educ blasphemum extra castra: vt lapideretur eum

cum omnis se palas. Et qui blasphemaverit
nomen domini morte moriatur. Sennache-
rib rex assyriorum obsidens hierusalem ele-
mans se in superbiam blasphemavit nomen
domini. In sequenti nocte angelus percussit
de suis. 185. milia hominum: et ipse pre-
pauore fugiens a proprijs filijs occisus ē.
Et Iudith. 15. Holofernes dum vitupera-
ret nomen domini: dicens alium deum nō
esse preter Nabuchodonosor: a Iudith ma-
licie occisus est. Ecce prima ler. Secun-
da ler. Extra de maledictis. c. Statuimus.
Et Greg. 9. d. Quod qui nomen domini et
virginis blasphemaverit: publice debet puniri:
vix per septem hebdomadas: et in qua-
libet hebdomada in feria. 6. in pane et aq̃
ieiunet: et dominicis diebus ante fores ec-
clesie tempore missarum sine pallio et cal-
camentis stet: et ad collum corrigiam ha-
beat. O confessores date talibus peniten-
tiam artay. In pane et aqua sine misericor-
dia: quia merentur. Tertia ler 24. Non
ē ciuitas christianorum bene regulata que
nō habeat p̃stitutes terra blasphemos. Sz
nunc non seruantur leges et statuta. Si dī
malum de domino temporaliter puniatur ac-
riter. Dur. Galeas. Cremona fecit quendam
suspendere: quia solum de se murmuraret
dominus mantuanus similiter. Sed deus
blasphematur et non est q̃ punit. Exemplū
notabile. Siracuse cum quidam nauta cru-
delissime nomē domini blasphemaret cadēs
in mari non est visus amplius. Ad dies
paucos repertus est in litore. Torū corp⁹
integrum inuentum est: lingua excepta: q̃
forte deportata fuit ad infernum: ut ibi pu-
niretur. Quia Sap. 11. Per que quis pec-
cat per hec et torquetur. Quarta ler 24.
In autentico. Ut non luxurentur contra
naturam. Lolla. 5. Blasphemus ultimo sup-
plicio debet puniri. Supplicium dicit glo.
allegans. ff. de penis. l. Ultimam. Interpre-
tantur solam mortem. Et capō: debent puniri
sine remissione. Quia ut dicit Hiero.
Non est crudelitas p̃ deo pietas. Et Boe.
4. de Conso. Punire malos iustum est: sed
iplos euadere impunitos iniustum. Et. l.
Ita vulneratus. ff. ad. l. aquiliam. Delicta
non debent remanere impunita. E per che-
rater Gabriel. Quia ut dicitur. L. de sup.

tis. l. Si quis. Impunitas delicti imitat ho-
mines ad malignandum. O domini tēpo-
rales. O pretores. O officiales ciuitatum:
ad vos clamo. qui iustitiam non facitis su-
per tales. Immo q̃ petus est. In omnibus
talium tenentur iustos. le baratarie: vbi
dicuntur tot mala. Non sunt immunes ab
hoc vitio: principes: barones. rustici. agri-
cole. artifices. Et q̃ dicta horribile est: non
religiosi. non sacerdotes. non mulieres. non
pueri. Unde Pias papa. Confusa sūt om-
nia et turbata. blasphematur deus: nullus ti-
mor: nulla legum reuerentia. O ingrati-
mi peccatores. O furētes animi. O veneno-
sa et amarissima ligua. O deniq̃ perditissi-
mi homines. Ecquid male fecere vobis sc-
cti: In quo nocuerūt vobis: In nō assidue
pro vestra salute itercedūt ad dñm: Nōne
et virgo illa p̃ssima mī gr̃e: sōis misericor-
die. pro vobis indefessa ē aduocata: Quid
ergo blasphematis illam et reliquos sanctos:
O vere mala consuetudo qua hoies xp̃ia-
ni inuicem deo et sanctis eius. In hac solā
xp̃iani dīmeri sūt: qm̃ nō ē aliq̃ natio neq̃
iudeorū neq̃ gētiliū et paganorū: i q̃ tot sint
blaspheme et maledictōes sic i p̃plo xp̃iano.
Quinta ler 24. Apd̃ isideles et saracenos
q̃ blasphemant xpm̃ et eius matrē puniūt gra-
uiter: inter duos asseres: et sic vitius occidit
Ob quā cām parā sentiūt ibi blasphemie
et maledictōes. Sanctus Ludouic⁹ rex
francie: talibus lingua precidebat. O chri-
stiani principes: si hoc agunt infideles: p̃
christianis: quia super omnia peccata deus
habet pro malo hoc vitium. Mantue: dux
quidam iustos vituperarent nomen chri-
sti et matrē: occiderunt oculi eorū sup̃ men-
sas. Preterea Greg. d. li. 4. dialogorū. Ro-
me puer quinq̃ annorum dum blasphemauit
nomen domini in brachijs parentum:
demon ipsam rapuit: nec plus visum est.
Credatis mihi. N. q̃ mittit ṽ pestes. bella.
penurias. flagella: p̃ hoc peccatū. Conq̃rē
ipse deus. Isale. 1. Ae genti peccatrici. p̃plo
q̃ui iniquitate. semini nequā. filijs sceleratis.
blasphemauerunt deū israel: abalienati sunt
retrosam. O italia tanto vitio ṽpauata.
O populi tanto scelere deturpati. Timeo
ne deseculet contra vos furor dei. Corrigeat
ergo vnaquisq̃ seipsum et reseruet linguā

Hebdomade de passione

suam: et omnes pariter laudemus et benedicamus deum: qui benedictus est et laudabilis per infinita secula seculorum. Amen.

Feria, 2. dominice de passione. De honore parentum.

Miserunt principes et pharisaei ministros: ut apprehenderent Iesum. Jo. 7. Cuiusdentes pharisaei miracula Christi. Secundum Nicolaum de lyra: ut lazari suscitationem. et filij vidue. cecili illuminationem. panem multiplicationem. et alia bona opera. Invidia mortis scilicet non tamen sunt ausi ire personaliter ad capiendum eum timore turbarum: sed miserunt ministros. ut ipsum apprehenderent. Secundum Thome. In cathena aurea quadruplitemer Iudei conati sunt Christum comprehendere. Aliquando in sermone. Mat. 22. Albeunt pharisaei consilium fecerunt ut caperent Iesum in sermone. Aliquando in opere suo. Mat. 3. Erat homo habens aridam manum: et observabant eum si in sabbato curaret. ut accuserent eum. Aliquando in iudicio. Jo. 8. Adhucant ei mulierem in adulterio deprehensam. Aliquando in persona: ut hic. Sed Christus contra hoc quod volebant eum capere in persona. ostendit maximam potentiam: quia eum non apprehenderunt. Unde dixit eis. Modicum tempus adhuc vobiscum sum: quod. Quid me festinatis interficere? Parvum tempus adhuc expectate. Et quod modo vultis facere. estis facturi: sed non modo quia nolo. Queritis me. et non invenietis. Secundum Christum. Querunt Iudei Christum Queritis inquit me. Quando. scilicet eorum ciuitas Hierusalem fuit capta a Tito et Aeliano. Probabile est tunc eos meminisse Christi et miraculorum eius ut eius. scilicet presentiam querebant. Unde dicit eis. Et non invenietis. scilicet faciendo miracula. Sequitur Tibi sum ego vos non potestis venire. Glo. scilicet in potestate mea est me occultare.

Et vos ibi non potestis venire ad querendum me. Dixerunt ergo Iudei adinuicem. Quo hic iturus est: quia non inuenimus eum: Nunquid iturus est in dispersionem gentium: et docurus gentes? Glo. sa. Verum quidem dixerunt: sed ignoranter dixerunt. Quia Christus per almos apostolos suos docuit gentes et paganos: et ad fidem conuertit. Unde Thomas in postil. super Joannem. In totum mundum. et omnibus locis: euangelij notitia facta est per apostolos. In nouissimo autem die magno festinatis. In nouissimo id est octavo die. Quia peractis septem diebus festivitatis tabernaculorum: in octavo erat ceterus festum. et dicebatur illa dies sanctissima in lege. In illo ergo die magno et solenni: stabat Iesus et clamabat predicando verbum dei et dicendo. Siquis sitit: veniat ad me et bibat. Glo. id est si quis desiderat doctrinam vite: veniat ad me per fidem formatam et bibat aquam sapientie salutaris. Et turba autem multi crediderunt in eum. Et nemo misit super eum manus: quia nihil poterant facere: nisi in quantum ipse volebat. Applicata. De honore parentum erit hodie sermo. Vbi tria videbimus in presenti.

Primum. dicitur obligationis.

Secundum. dicitur punitionis.

Tertium. dicitur inductionis.

Primum dicitur et. Conclusio est p Theologorum: precipue Thome. 2. 2. q. 63. ad tertium. Et. q. 102. a. 2. Et Dionysius super sapientiam. quod triplici de causa aut ratione. aliquis est honorandus et reuerendus: ut videbimus: inter que est pater.

Primo. ratione virtutis.

Secundo. ratione dignitatis.

Tertio. ratione antiquitatis.

Quarto. ratione utilitatis.

Primo ratione et. In. 3. Eth. honor est exhibitio reuerentie: in testimonium virtutis. In eodem. Virtuti perfecte: non sit condignus honor. In. 2. eth. Virtuti debetur laus. In. 4. eth. Solus bonus secundum virtutem: est honorandus. Unde Romani colebant virtutem et honorem pro deo suis.

Secundo ratione et. Ut principes et prelati honorent a suis subditis: etiam si essent mali

malis. Nō quidem ratione malitie suae sed ratione officij et dignitatis in qua sunt. Apollonius petrus prime Petri. 2°. Deum time te: regem honorifica. Ad Ro. 13. Non est potestas nisi a deo: et qui resistit potestati: ordinationi dei resistit. Tercio ratione rē. Ut senes: propter senium sunt honorandi. Levitici. 19. Coram cano capite psurge et honora personā senis. Et. ad Th. 5. Seniozem ne increpaueris: sed obsecra ut psem. Sap. 4. Senectus semper venerabilis ē. L. de iure ciuile. l. Deo auctore. Tanta autē a nobis antiquitati habita est reuerentia: ut uia prouidentia virop: taciturnitati tradere nullo patiamur modo. Quarto ratione rē. Et in hoc pater carnalis est honorandus. Mat. 15. Honora patrē tuū et matrē tuam. Quia plura dant filio beneficia. Inter que beneficia tria sunt potissima fm Th. 4. di. 42. Et phs. 8. et h. Primum est esse. Secundum est nutrimentū. Tercium est disciplina. Primum beneficium est esse. Quod bonū qui nō habet nullū aliud bonum potest habere: non diuitias. nō honores. nō famā. nō scientiam. nō virtutes. non gloriā. non vitam eternam. Quod bonū ab oibus est desiderabile. In. 2. de anima. Omnia appetunt esse et illius eā agunt quicquid agunt. In eodem. Unum quod q. n. desiderat tueri propriū esse. Commentator Averois. Omne ens naturalitē desiderat permanentiā sempiternā. Job. 1. Pelle pro pelle: et cuncta que habet homo: dabit pro anima sua. Istud autem bonum habemus a parētib: videro. Honorandi sunt parētes: quia sunt nobis primo causa nascēdi. Ecclesiastici. 8. Honorā patrē tuū: et gentem matrē tue ne obliuiscaris. Memento q: non nisi p filios natus nō fuisses. Et Thobie. 4°. Honorē habebis matrē tue omnibus diebus vite eius. Hoc beneficium motus est Coriolanus romanus cōsul. De quo Valerius libro. 5. c. 4°. Cum esset factus exul a romanis: ad Volscos se cōtulit. Cum quibus gratiose vinēs: ab eis dū est factus contra romanos. Et post multas ciuitates adeptas: se appropinquauit rome p mille passus. Adstant illi oratores a senatu pro pace fienda. eos non audiūt. Insu per et sacerdotes cum insignijs ornati: sed

non audiuntur Tandem matrē multis turtia nomine eū ad castra ventret: videns eam filius clamare cepit. O mater viciisti iram meā. Scio quid vis. Unde par facta fuit amore solum matrē. Recordatus fuit Coriolanus beneficij quod matrē debebat. Si pagani hoc fecerāt: plus nos christiani. Secūm beneficij dñ rē. Quia sunt educati ab infantia sua grandi e grossi: cum non sit in natura creatura que ita nascitur inepta ad se adinuandū ut homo. Parentes autem filiū nutriunt. Ex hoc tenetur filius patrē et matrē sustentare et hoc beneficium. Ecclesiastici. 3°. Fili suscipe senectū patris tui: et non contristes eum in vita illius. Et in. 7. Redde illis sicut illi tibi. Ob cuius causas volunt theologi: precipue Th. 22. q. 159. ar. 6. Quod si filius in seculo positus hōs parentes qui sine eo non possunt se sustentare: non potest eos relinquere: nec ingredi religionem. Quia ageret contra preceptū de honore parentum. Unde tenetur alere parētes. Unde o filiule suscipe senectam laboriosam et onerosam: recordans infantie tue. Quando flebas. turtabas domū. iungebas pannos. Sicut enim pater te tolerauit et mater: et tu eos tolera i senectute. Unde philosophus. 9. et h. Dñs. parentibus. et magis nō pōt reddere equalēs. Et. ff. si qd in fraudem patroni. l. 1. Pietas patrē: non est spernēda. Ad hanc pietatem inductur filius duplici exemplo. Primo paganorum. Secundo animalium. Primo paganorum. Valerius libro. 5. c. 4. sub rubrica de pietate erga parētes: de filia romana que vidēs matrem mortu aduocatam ut fame more retur in carcere: per dies plurimos fingens se visitationis causa ad eam accedere velle impetrato aditu a custode carceris alimēta non valens ei portare. lacte proprio pascuit eam. Quod dum iudici innotuisset: matrē donauit vitam. Admirans filie pietatem. Preterea de cane qui portabat panem in nemore ad sanctum Rochum. Preterea de rege Ciro. qui habuit in visione. qd filius filie sue coronam capitis arripiebat. Unde et hoc filiū tradidit nuptiū cuiusdam sorulari: ei precipiens ut si puerum haberet ipm

Hebdomade de passione

occideret. Quod non fecit sed in filia posuit:
et canicula pastoris ipsum reprensus lacta-
uit. Preterea Romulus et Remulus a lu-
pa sunt nutriti. Si aialia hoc egeret: quanto
plus homo capax rationis? Tertium be-
neficium est. Quia instruuntur a parentibus
in his que sunt dei: ut sciant se signare. me-
sam benedicere. Et hoc beneficio tenentur
parentes diligere. Ad Ephe. 6. Filij obedite
parentibus vestris in domino. Hoc enim
iustum est. Sed dum loquor admirari non
desino. unde est tanta inobedientia filiorum
erga parentes. Cur blasphemant sanctos: sunt
in honestitates. et huiusmodi. Reperto
hoc totum quia non corrigunt de excessibus
suis. Ecclesiastici. 7. Filij tibi sunt: erudi il-
los. et incurva illos a pueritia filiorum. Et
iste tibi sunt: ferna corpus illarum: et non ostē-
das hilarem faciem tuam ad illas. Ubi Th.
super. 4. et ibi. Pueri sunt docendi in quat-
uor. Primo ne dicat turpia. Quia apostolus.
Corrumpunt bonos mores: colloquia
mala. Secundo ne audiat inobedientia. In. 7.
Pol. Iuvenes sunt custodiendi ut nec dicat
nec audiat mala vel turpe aliquid: quod ex di-
cere et audire aliquid turpius: de facili sit face-
re aliquid turpe. Tertio ne faciant inhone-
sta. Tuli. de offi. Marie ait hec etas a libi-
dinibus arcenda est. Quarto ne habeat mala
consortia. Quia. 28. q. 6. c. Sepe malorum con-
sortia etiam bonos corrumpunt. Exemplo
patet de Lucretio ro. De quo Boetius lib. 2.
etrina scolarum meminit. Qui a patre ab-
est disciplina fuit nutritus: et aletis et mere-
tricibus sua consumpsit. A patre autem pla-
ries redemptus a carceribus: cum ad sarcinam
duceretur: querula voce a patre osculam
petijt: cui nasum secavit morsu acutissimo.
Si me inquit o pater corruissēs: ad furcas
non irem. O patres. O matres. O paren-
tes. Commendo vobis filios vestros et. pa-
ter primum.

Secundum dicitur et. Quadruplex
est lex que clamat parentum ho-
nozem.

- Prima. est diuinialis.
- Secunda. est canonialis.
- Tertia. est ciuilis.
- Quarta. est paganalis.
- Prima est diuinialis. Exo. 21. Honora

patrem tuum et matrem tuam. Contrafa-
cientibus dicitur. In eodem. Qui maledi-
xerit patri aut matri: morte morietur. Deut.
27. Maledictus qui non honorat patrem
suum et matrem: et dicet omnis populus ame.
Et. 28. Qui subtrahit aliquid a patre suo
et matre: et dicit hoc non est peccatum. par-
ticeps hominis est. Unde dominus per
Ezechiel. 22. Iudicia ciuitatem sanguinum:
et ostende eis omnes abominationes su-
as. Patrem et matrem contumelijs affe-
rant. ideo dedit eos in opprobrium gentibus
et irrisorem vniuersis populis. Super quo
Glo. quattuor peccata mortalia fuerunt cau-
sa dissolutionis: et destructionis hierusalem.
Primum fuit peccatum auaritie. Secundum
simonie sacerdotum. Tertium christi pas-
sio. Quartum inobedientia parentum. O
quor filij proterui: patres et matres non ho-
norant. Secunda lex et. Deut. 30. c. Si q
filij parentes maxime fideles deseruerunt:
et debitum honorem eis non reddiderunt:
et hoc ipsum i eis non venerunt q fideles sunt
anathema sint. Ille. idest excommunicetur.
et eis tollatur ecclesie igitas. ut poltrones
et ribales ab ecclesia precipi. In quibus
verbis merito dubium queritur. Que plus
tenetur filius diligere: patrem an matrem:
aut sustentare: duz sunt in pari necessitate:
Seneca ponit hunc casum in libro Decla-
mationum sed non soluit. Quidam pater
fuit: qui a pyrratis fuit captus in mari. Ad
filium misit pro auxilio habendo. Sed ma-
tre ceca domi manens: nec habens aliud
auxilium q filij. Precepit ei ut secum ma-
neat ac ei seruiat. Si patrem adiuuat: ma-
trem dimittit. Respondit iurisse. Institu-
ta de patria potestate. In glo. Quod potius
tenetur adiuuare patrem q matrem. Quia
plus habet a patre q a matre. Exemplum
summe. Plus tenetur illi qui dat palatium
totum q dimidium. Pater dat filio formam
in generatione. Mater dat materiam. Et
forma plus est q materia. Credo q si mu-
lieres interfassent: quando hec lex facta
fuit: clamassent. Tertia lex et. In auten-
tico. Ut cu de appellatione cognoscitur. q.
Aliud quoque capitulum. q. Cognoscitur.
q. Eas. Collat. 8. Et affirmatur in glo. ex-
tra de iure iurando. c. Quintanalis. Ubi
assignantur

assignatur. i. 4. casus in quibus filius potest privari iure paterno. Pro nunc solum quattuor videbimus. Primus si patre verberavit. In. 7. Eth. philosophus ponit de quodam qui patrem traxit ad certos gradus scale. Et hoc eidem evenit post mortem quodam a filio traheretur dixit. Non facio filium quia patrem meum ultra eum non trahit. Secundus si verbis contumeliosis ipsum irritavit. Ecclesiasticus. 3. Ne gloriaris in contumelia patris tui. Non enim est tibi honor sed confusio. Exemplum illius filij qui post mortem patri apparuit. d. O pater crudior in lingua: quia te vituperasti verissime illud. Per que quis peccat per hec et torquetur. Exemplum in. 7. Eth. cum reprehenderetur quidam quod patrem verberasset. Respondit. Et ipse patrem verberavit suum. Et filium puerum offendens. d. Et hic est vir erit verberabit me. Tertius casus: si patrem in famam. Prover. 25. Audi patrem tuum quod genit te: et ne contemnas eum: cum servaverit mater tua. Exemplum illius scolasticus qui bononie patrem a longe videns dixit socis esse famulum patris. Pater dedit ei suam maledictionem. O maledictio patris: quod terribilis est. Infra tres dies mortuus est. Quartus casus: si patrem positum in carcere non visitavit: et ipsum non consolatus est. In his casibus lex clausa ponit hos casus. Ecce quomodo filij sunt puniendi. Quarta lex est paganalis. Que ponit filium in facie de corio et in profundo maris demergit. O beate leges si nunc ista servarentur. O filij parentes amate: a quibus tantum amamini. Ad hoc propositum videamus exemplum pulcherrimum. secundi Reg. 18. de David. Cum enim Absalon filius David tentasset expellere patrem de regno. Et pater contra eum movisset bellum. Cum remansisset David in porta clausus: quia erat fener: precepit Joab et Absalon quibusdam puerum Absalonem. Ita quod egressus est populus contra Absalonem: et suos in campum. Et factum est presidium: et debellata est gens Absalonis ab exercitu David. Accidit autem ut Absalon occurreret servus David sedens super mulum. Cumque ingressus fuisset mulus subter

condensavit queream adhevit caput eius queream: et illo per capillos suspensus: Joab tres lanceas accepit et fudit eas in corde eius. Cum nuncius occurreret David qui sedebat inter duas portas: et diceret filius tuus Absalon mortuus est. O David piissime. O pater amantissime: non cogitavit Absalonis rebellionem. non dixit: volebat filius meus accipere mihi regnum. ideo interfecit eum est. Sed ascendit in camera dicens. Fili mi Absalon. Absalon filium mi. Quis mihi tribuat ut pro te moriar: Absalon filium mi. O amor patris ad filium. Si quando pater transfuit filio: non tamen malum vult de filio: immo dolet. tristatur de eo. Quia ut dicit philosophus. 7. eth. Generantis ad gentium naturalis est amicitia. Unde homo capax rationis: patrem et matrem diligat pro posse suo. Honora et.

Etiam dicitur et. Inducimur ad hunc honorem parentum triplici ratione.

Primo. ratione exemplificationis.

Secundo. ratione premiationis.

Tercio. ratione punitionis.

Primo ratione et. De christo qui honoravit parentes: patrem et matrem. Primo patrem Joan. 8. Ego honorifico patrem meum. De Joseph et matre Luc. 2. Erat subditus illis sicut Joseph: et mirum. De matre: ipsam honoravit. Primo in vita. Secundo in morte sui ipsius. Tercio post mortem. Quarto in morte illius. Primo in vita sua: quia semper ei obediens fuit. Secundo in morte sui ipsius. quia tradidit oblationem omnes dolores suos passionis: matrem vero commendavit Joanni. Fili ecce mater tua. Cuncta omnino. Muller ecce filius tuus. Non dixit Mater: quia mortua cecidisset. Tercio post mortem: quia prius apparuit illi suscitatus quam alicui post sui mortem. Quarto in morte matris: quia ad eius exequias cum omnibus choris celestibus affuit. Et postea fecit eam tantum honorari in ecclesia: ita ut plures videantur devotiores ac magis ferventiores ad matrem: quam ad filium. Quod creditur omnino hoc fieri ut perspicere ostendatur quantum sibi placeat: quod filij honorificent parentes. 2. et de et.

Hebdomade de passionc

Quia tales premiant triplici bono. **P**ri-
mus est vite prolixitas. **S**ecundus est to-
porum temporalium multiplicitas. **T**er-
tius est filiorum secunditas. **P**ri-
mus est vite re. **E**ro. 20. **H**onora patrem tuum et
matrem tuam: ut sis longeuus super terrā.
Ratio est **L**u. 22. q. 12. Qui enim inquit
est gratus beneficio: meretur finem quādam
congruentiam: ut sibi beneficium conserue-
tur: ppter ingratitudinem aut meretur alii
quis beneficium perdere. Beneficium autē
vite corporalis: post deū a parentibus ha-
bemus. **E**t ideo ille qui honorat parentes
quasi beneficio gratus meretur vite cōser-
uationem. Qui autem non honorat paren-
tes tanq̃ ingratulus meretur vita priuari.
Ille. **E**xemplo patet. **G**en. xi. **D**e Sem fi-
lio **N**oe: quia honorauit patrem q̃ non se-
cit **L**aym: dicitur fuisse melchisedech rex
Salem quē constat diu vixisse. scilicet plus
q̃ sexcentos annos: q̃ fuit ex reuerentia. **S**z
e contrario breuē vitam fecerunt. **E**xem-
plo patet q̃ narrat sanctus **V**incentius.
quod **V**alentie cōtigit: de quodam qui ad
farcam ducebatur et morte sibi iniuste da-
ta propter imanitatē tormentorum con-
fessus est aliqua que nunq̃ fecit. **C**um ad
farcas duceretur in loco vbi nunq̃ cōmiserat
aliquot crimina: aut suspensus aliquis: cla-
mare cepit. **I**niuste morior hac vice: sed in-
iuste ex peccato matris. **C**um hāc percuteret
dixit mihi. **U**tinam possis suspendi. **Q**uod
factus est. **E**cclēsiasticus. 30. **M**aledictio ma-
tris eradicat fundamenta. **S**ecundum
lōnam 26. **T**ales multiplicantur bonis tē-
poralibus. **G**en. 27. **D**e **J**acob. qui patri fu-
it obediens: meruit benedictionem patris
sui. **E**cclēsiasticus. 3. **B**enedictio patris fir-
mat tomos. **T**ertium bonum 26. **T**ales
habent pulchram familiam. **E**cclēsiasticus. 3.
Qui honorificat patres locundabitur in fi-
liis. **I**n. ps. 127. **F**ili tui sicut no. 26. **T**er-
tio ratio de 26. **G**en. xi. **D**e tribus filiis **N**oe:
Lhaz fuit maledictus q̃ seruus. **G**lo. **L**haz
patrem irritat et semen suum in seruitutem
perpetuam damnauit.

C Feria. 3. Dominice de passione. De vio-
latione die festi.

Ambulabat

Iesus in galileam. **N**ō enī
videbat in iudeam ambu-
lare. q̃ iudei querebāt eū
interficere. **I**o. 7. **S**ecūm
Glo. interlinearem: **Q**uāvis xps iesus: pos-
set inter iudeos esse sine nocumento: tamē
noluit se absente: ante tempus debitam
sue passionis: ostendendo se verum boni-
nem. et suam veram humanitatem. **S**ecūm
Nicolaum de lra. **A**bsentatio xpi fuit tri-
plici de causa. **P**rimo rōne sui. **Q**uā nōlebat
adhuc a iudeis occidit: eo q̃ nondum tē-
pus erat sue passionis ab ipso electus. **U**n-
de bene dixit etc. **T**empus autē meū nō-
dum aduenit. **S**ecundo ratione nostri. **U**t
nobis exemplum daret cedere ire et turba-
tioni. **M**at. 23. **S**icut p̃secuti sūt 26. **T**ertio
rōne iudeorum. **T**anquam erat in iudeā am-
bulare et inimicos ad odium incitare: cum
non eēt habiles ad audiendū. **E**cclēsi-
asticus. 3. **U**bi non ē auditus nō effūdas sēmo-
nē. **E**rat autem in prioribus dies festus iu-
deorū scenophegia. **S**cenophegia. i. festū ta-
bernaculorū. **D**icitur autem a scenos q̃ est
vmbaculum. **E**t phagii q̃ est comedere:
Quia septem diebus comederant iudei i
vmbaculis. **D**ixerant autem ad eum fra-
tres eius. **G**lo. **N**on erant filij marie. **C**on-
tra errorem heretici **E**luidij: qui dicit xpm
habuisse fratres carnales. **S**ed dicunt hic
fratres de cognatione sua. **V**t ex miraculis
xpi. volebant reportare gloriam humanā.
Unde dicit ei. **T**rahi hinc et vade in iude-
am. i. hiernsalem: ut et discipuli tui videāt
opera tua. **E**t q̃ suggerēbant malum ei scz
gloriam humanā: q̃ querebant nomina-
ri ratione xpi. ideo recusauit dicens. **T**em-
pus meū nondum aduenit. i. tempus ma-
nifestande glorie mee. **Q**uia in passioe sua
fuit confusus in omnibz. **E**t dicit **A**mbro.
q̃ sine semoralibus fuit in cruce positus ad
maiorē sui confusionem. **S**ed virgo ma-
ria velum protecit in aere quo fuit cooper-
tus. **T**empus ergo meum adhuc non ve-
nit: quod erit post resurrectionē meā. **T**ps
autem vestrum semp est paratum. **G**lo. **S**ic
tēpus mundane glorie quam queritis
semp ē paratū. **N**ō ascēditē ad diē festū
hunc ergo

hunc ego autem nō ascendam. s. eo modo quo vultis: vt laudem ⁊ sanorē habeam ⁊ regnā. Ascēdit autē occulte. Et murmur erat ī populo. Quidam dicebant qz bonus est. approbantes eius doctrinam ⁊ miracula. Alij autē non: sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebat de eo. s. in bonum ppter metum iudeorū. Glo. Iudeorum. s. de tribu iuda: qz q̄uis omnes de populo nominarentur iudei: tamen speciali modo nominabantur illi de tribu iuda. Et ij grauius mouebantur contra xpm: eo qz in scripturis christus erat promissus de tribu eorum. Isti autē reputabant istum galileum: ⁊ ab eis extraneum. Applica. De violatiōe diei festi loquemur. Vbi tria p̄plabimur. Primo. dicitur modificatiōis. Secundo. dicitur inductionis. Tertium. dicitur punitionis.

Rimum dicitur rē. Scdm doctōs tribus modis violatur festum.

Primo. qz non canet a criminibus.

Secundo: qz non inhereat spūalibus.

Tertio: qz non abstinetur a manualib⁹

Primo autē: qz rē. Pro declaratione materie nostre. nota sm Thō. 22. q. 122. a. 3. qz homini interdum est necessaria recreatio corporalis: propter multa sibi occurrentia. Et illi tēpus deputatur ad hoc: vt cibatio dormitio. requies ⁊ huiusmodi. Unde p̄ps. 4. eth. Requies ⁊ ludas: in vita vīr esse necessaria. In. x. eth. Ludere per tempus: rationem virtutis videtur habere. In. S. Vol. Omnis labor: requie indiget. In eodem. Ludus sit propter requiē. Lato si dicere. Interpone tuis interdum gaudia curis Ad propositum. Sicut necessaria est reges corporis: ita anime inuenta est requies spūalis ⁊ recreatio: qua mens hominis reficitur in deum. Et hoc est: vt homo abstineat se a peccatis: maxime diebus festiuis. Quia peccata plus habent impedire mentem ad deo vacādam: q̄ opera manualia. Unde Ero. 20. Opus seruale non facietis in eo. Opus seruale est opus peccati: quia seruū facit demonis. iuxta illud Jo. 8. Qui facit peccatū seruus est peccati. Unde peccans violat festum. In quibus verbis dubium queritur. Quis magis violat festum: ⁊ agit contra preceptum de sanctificatione

sabbati. an qui agit opus manuale. an qui peccat in die festo? Respondet Thō. 22. q. 122. a. 4. qz qui peccat. Ratio ē: quia opus manuale aliquāter poterit esse licitū: de se ⁊ per se. Iuxta illud Gene. 3. In sudore vult⁹ tui vesceris rē. Et p̄s. Labores manuum tuarum: qz manducabis. Et. 2. Thē. 3. Siquis non vult operari: non manducet. Sed peccare nunq̄ est licitum. Unde ē in nouis culpe laborare: q̄ peccare. Et p consequens plus violat festum. Unde talis vt dicit Nicolaus de lyra super Exodū. c. 20. Non solum agit contra preceptum: sed et contra duo. Exempli gratia. Aliquis facit furtum die dominico. non solum agit cōtra preceptum de sanctificatione sabbati: sed etiam contra illud: Non furtū facies. Preterea accedit ad vrozem proximi tui. non solum agit contra preceptum de sanctificatione sabbati: sed et contra illud Nō mechaberis. O miseranda cecitas christianoꝝ: quia plura peccata faciunt ⁊ grauiora die b⁹ festiuis: q̄ p totā hebdomadā. qñ debeant laborare pro aia ⁊ deo vacare: quod non faciunt. Quidam accedunt ad meretrices ⁊ sibi bona expendant: cū deberēt expendere pro familia. Prover. 26. Qui nutrit scortū: perdet s̄bam. Quidā in vastitatibus: vt mīles que ad perdonantias eunt cū superbo ornatu ⁊ capite eleuato. De qbus Jere. 3. Eleuate sunt illie sp̄s: ⁊ ambu lauerunt extento collo. Exemplū illius patris. q videns Pelagiā aī conuersionē cū multa sollicitudine se ornantē: fleuit. d. Uī nā cū tanta sollicitudine ornare me quoad aīam: sicut illa quoad corpus. Incipit in sero preparare vnguenta. Quidā vadunt ad tabernaculū ⁊ expendant pro vita sua q̄ ponī deberet in familia. De qbus apostol⁹ ad Phil. 3. Quorū dens venter est: ⁊ gloria in confusione eorum qui terrena sapiunt. Vnus dei cultor: cum de mane surgit prius cogitat de deo: iuxta illud Math. 7. Primum querite regnū dei. Gallosus autem cogitat quid comedere debeat. ⁊ quid magis deleter. Ecclesia sua: est coquina. Ultra remensa. Alcoythes: sunt seruitores mensē. Quidam corzāt. nec respiciūt festiuitates apostolorum: aut aliorum sanctorum. Vbi dicūt verba ociosa. ⁊ fiunt tactus inhōstis.

Hebdomade quartē

Quidam ludant ad chartas: et tabulos: quod est mortale peccatum. Et ita festum violatur. Quod conquerit dominus Iſa. i. Solēntes vestras: odit aīa mea. scā sē mīhi molestia. Amos. 5. Odit et proleci festiuitates vestras: quia. si. nō facitis mīhi eas. Rident de mones super nostras festiuitates. Tref. 3. Alderunt eam hostes: et deriserunt sabbata vestra. Exemplū de monis: qui in missa noua existens de duobus ridebat. Primū. quia quasi nullus audiret de epistola et euangelio. Secundū. quia festa cum peccatis pluribus agebant. Alderunt eā rē. Extra de usuris. c. Omnes dies dñicos a vespera in vesperam cū omni veneratione decernimus obseruari: et ab omni illicito opere abstinere: ut mercatū in eis minime fiat. Secundus modus rē. Exod. 1. r. Memēto ut diem sabbati scitis. Secus. 2. p. 2. q. vbi. 5. In lege dñi illa dicuntur sanctificari: que cultui diuino mancipantur. Unde de conse. di. 3. c. Ieiunia. Die dñico nihil aliud agendū: nisi deo vacandum. Et quod dicit de dominica: idē dicendū de alijs festis ab ecclesia institutis: et precepto custodiendis: ut dicitur. De ple. di. 3. c. Pronunciandum: ut festum Penthe. Natuitatis domini. apostolorum. et aliorum sanctorum. Sed que sunt in quibus oportet hominem vacare: Respondeo: quod in quinq; principaliter: ut ponit Archiepiscopus.

Primo. contritioni.
Secundo. meditationi.
Tertio. orationi.
Quarto. auditioni.
Quinto. elemosyne.

Primo peccatorum contritioni. Meditari peccata que egit homo. intra hebdomadā. et de eis tolerare. Unde Leuit. 16. Sabbatū regetis: ut exponit Origenes. In huius figurā dñi. Job. 1. Quod casus transissent dies. s. hebdomade sanctificabat eos. s. filios suos. Exponit Albertus. quod omni sabbato admonebat filios suos de excessibus. quos fecerant intra hebdomadā: et sic adducebat eos ad peccatorum contritionē. Secundo meditationi. Logitando bona que tribuit tibi altissimus. Quia incarnatus: quia mortuus: quia se-

cit te ad imaginem suā. In huius figuram Leuit. 17. animal quod nō ruminabat: erat imandū. Nō ruminare: est nō memorare et meditari diuina beneficia homini collata. Inductur a christo et eius mīre. Luc. 2. c. Tam iesus esset. 17. anno: ibat in hierusalem ad templū cū alijs. Quid quid o maria? Recreationis cā: Non vere: sed ut vacare diuinis. Unde dicit. Maria autē pseruabat omnia vba hec. pserens in corde suo. Sed panes hoc agunt. Unde apostolas. 1. Cor. 14. In ecclesia volo. s. verba sensu meo loqui et alios instruā. Quid credendum. s. 17. articulos fidei. Quid sciendum. s. 17. precepta. Quid timendum. s. inferni supplicia. Quid cauendū. s. 7. vitia. Quid appetendū. s. paradisi gaudia. Tertio orationi. Job. 5. Toca si est qui tibi respondeat. Tade mane ad ecclesiam. ora. 1. Cor. 6. Vocetis orationi. Et Bre. i. registro. Die dominico a la boze terreno cessandum est. atq; ofontibus insistendū. Quarto auditioni. misse. et diuinoz. De missa: quod preceptū est. De consecra. di. 1. c. Missas. de vespertis. de predicatione. O ciuitas que non vadis ad sermones. Non te marauellat si tot peccatis inoluta es. Quia ignoras legem dei tui. Sed hec ignorantia nō te excusat: ut habent Lano. niste. Ignorantia turis nō excusat. s. quando homo ex defectu suo ignorat. In predicatione declarant ad que homo obligat. Quinto elemosyne pauperū. s. illa die precipit. In huius figuram. Leuit. 17. Quod duo agni offerebant die sabbati. alijs autē diebus: vnum tantum in holocaustū pro peccato. Et Tob. 2. c. dicitur. Quod preparato prandio in die festo: mittebat filium ad inuitandum pauperes pro conuiuio. Et. s. Ludouicus rex francie. volebat oīa nomina pauperum in scriptis. Et ita fac similiter. Mitte aliquid pauperibus omni festo. de pradio tuo. Tertius modus: quod non abstinetur a manualibus. Exod. 20. Opus seruale nō facitis in eo. Quod intelligit cessatio operum manualium. Et Leuit. 23. Septimo die nō facietis opus oē. In quibus verbis. merito querit dubium. utrum peccet mortaliter. non seruantes festa et laborantes: Respondeo quod laborantes. triplici ratione excusantur

cusantur.

C Primo. ratione necessitatis.

C Secundo. ratione pietatis.

C Tertio. ratione modicitatis.

C Primo ratione rē. Cum quis habet segetes in agro, aut fena in pratis, aut vinas in vineis, et imminet periculum grandinis, vel inimicorum, et cum est ignis in somace, et cum beccarum preparant carnes in sabbato, nec vendere possunt, ne marceat hoc eis vendere. Et cum barbitonfores in minuendo sanguinem. Et de molendinis. In huius figura apostoli excusabantur a peccato: qui colligebant spicas, et fricabant die sabbati, propter necessitates famis quam patiebantur. Et xps Jo. 8. in sabbato dixit. Tolle grabatum tuum et ambula. Et Machab. 1. Mach. 2. non violaverunt sabbatum pugnantes die sabbati: pro sui defensione. Secundo ratione rē. Ut cum sit opus in ecclesijs, in hospitalibus, et alijs operibus pietatis. Quod ut dicitur. Dis. 76. c. Animam. In operibus misericordie: dicitur distinctio non est habenda. Tercio ratione rē. quando scilicet opus modicum est et parum. Quod secundum theologos. Quod modicum est, non apprehendit ut nihil. Sed quis explicet istud est abusus christianorum circa sanctificationem sabbati et festorum. Quidam mercatores faciunt. Quidam emunt. Quidam equos lucrant. Practica contra barbitonfores, calegarios, et omnes artes. Et epistolam de illo qui non celebratis festis: deferret ad ecclesiam. dum cataractas letante. Sancte Petre, Sancte Paule omnes sancti aures clauferunt. Unde patet primum.

Secundum dicitur rē. Inductum ad sanctificationem festorum. triplici ratione. ut habent doctores nostri.

C Primo. ratione privilegij.

C Secundo. ratione exempli.

C Tertio. ratione scripturali.

C Primo exempli. Quod ut dicitur. Di. 75. Dies dominica est plena privilegij. Inter alia sunt. Primo quod fuit primus omnium dierum. cum in eo mundus initium habuit. Secundum privilegium: est ultimus dies presentis seculi. Tertium. quod in eo omnes angeli sunt a deo creati, et boni in celum glorificati, et mali expulsi. Quartum. quia ea die precepta sunt data filiis israel. Quintum. quod eadem die incarnatus est xps. Sextum.

quia descendit ad limbum propter animas de limbo extraxit. Septimum. quia erit resurrectio mortuorum: et iudicium universale. Octavum. quod spiritus sanctus missus est in ignem limbus. Unde patet prima ratio privilegij.

C Secunda ratione rē. Quia plura sunt exempla: inter alia tria sunt. Primum est paganorum. Secundum iudeorum. Tertium saracenorum. Primum est rē. Varro in ultimo volumine rerum diuinarum. recitat quod romani prima die ianuarius: celebrant festum Jani. Qui fuit quidam qui regnavit in partibus illis: ubi nunc est roma. A quo Janus mons ianiculus dictus est. In mense februario. agebant festum de felicitate. In martio. agebant festum Martis. qui fuit deus bellorum. In aprilis. agebant festum Fortis. nam dicebant deam. In maio. agebant festum de flore. Quia dicebant habere potestatem super flores cum in mense illo flores adfuerint. Secundum est exemplum iudeorum. observant mirabiliter festum: cum non liceat eis facere aliquid die sabbati. immo nec incidere panem, aut lignum accendere. Tertium exemplum est saracenorum. Saraceni maxima cum reverentia celebrant festa. Et defectuosi super hoc inter duos asseres astringuntur. C Tertio ratione rē. Numeri. 15. Quidam inueniunt colligere ligna die sabbati: ad iussu moysi fuit lapidatus. Unde et hoc dicitur deus per scripturas. Leuit. 19. Sabbata mea custodite: ego deus vestester. Deuter. 5. Observa diem sabbati. ut sanctifices eum. Ero. 16. In die. 7. sabbatum domini est. Jere. 17. Sanctificate diem sabbati. In quibus verbis, duo dubia sunt videnda.

Primum est. Quando incipit festum. Alii in sero. Alii in media nocte. et quando. Respondeo. quod a vespera in vespere. id est in sero. Eugenius papa declaravit. quod usque ad duas horas noctis laborari possit. ut barbitonfores, apothecarii. Contra eos qui usque ad mediam noctem laborant. quod est peccatum mortale. Secundum dubium. quare superaddita sunt festa sanctorum. ultra diem dominicum. Respondeo. quod triplici ratione. Primo plurimorum. ut consuetudine error eorum qui dixerunt: non diem iudicij

Dominica

ánimas sanctorum non ascendere in celum. Qui fuit error grecorum, ut dicit *Thy. sup. Jo.* Ad ostendendum quod tales mentiuntur. ecclesia statuit sanctorum suffragia in eorum solennitatibus implorari, predicans eos in celo regnare cum christo. Ecclesia canit. Gaudent in celis anime sanctorum. Secundo dicitur gratificationis. *Sene. li. de beneficiis.* Beneficiorum memoria senescere non debet. Et debito gratitudinis: debemus commemorare beneficia nobis collata: ut sunt beneficia natiuitatis, passionis, ascensionis, et in solennitatibus virginis. Alia sanctorum festa celebrare debemus: quod sunt ad vocati nostri. Tercio ratione imitationis ut in sanctorum solennitatibus illorum gesta recolentes: conemur quantas possumus eos imitari. Vbi nota quod festa sanctorum parum veteris testamenti habent convenientiam cum nostris. Nostra succedunt suis. Festum pasce iudeorum: succedit festum resurrectionis christi. Festum penthe, in quo fuit data lex. succedit festum penthe, in quo fuit data lex spiritus. Festum Neomenie: succedit festum virginis marie. Festum tabarum: festa apostolorum. Festum expiationis. festa martirum et confessorum. Festum tabernaculorum: festum consecrationis ecclesie. Unde patet secundum.

Erunt dicitur et. Tales non bene celebrantes festa: puniuntur triplici modo.

Primo in temporalibus.

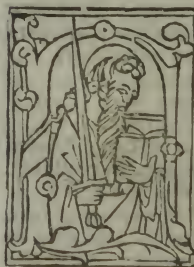
Secundo in corpore.

Tercio in anima.

Primo in re. Quia et hoc non vitantur. quod quisque lucratur in temporalibus hoc perdunt. quod habent plura infortunia. Spoliuntur a reprobis. captiuntur. eorum leduntur. vel moriuntur. vel domus eorum comburantur. et alia infortunia eis accidunt. unde depauperantur. Quod hoc deus permittit. propter hoc malum. Secundo puniuntur et. Quia tales infirmantur per unum mensem vel annum. aut crura franguntur. aut febricitantur. et alia mala. Unde oportet eos festinare cum non deberet: quod ante laborauerunt cum festinare debuissent. Quod inquit Salo. Per que quis peccat: per hec

et torquetur. Et sic tantum amittunt in uno mense quantum lucrati sunt per annum. Tercio puniuntur et. Quia quotiens solunt. totiens peccant mortaliter. et animam occidunt. *Ego. xl.* Qui polluerit sabbatum: morte. scilicet spirituali morietur. Unde tales peccant in trinitatem. Primo in patrem: cuius potentia creant mandum. Secundo in filium: cuius sapientia redemit mundum. Tercio in spiritum. scilicet qui tali die. in mundum est missus. Et per consequens sunt ingrati creatori. redemptori. et consolatori. Et per oppositam. Illi qui festinant. habent prosperitatem corporis et anime. et eis augentur a deo miraculose bona temporalia. et prosperitates. Exemplo patet: de duobus factoribus. Quorum unus habuit plures filios qui semper festiuabat dies dominicos et diuina audiebat. Alius autem non. Perit autem iste qui pauper efficiebatur. Cur dices eo? Ego autem de die in diem pauperior fio? Respondit sutor ille. Die crastina mecum venies. Durit ad ecclesiam ut diuina audiret. missas. vespers et. Sic fecit dominica sequenti. Respondit ille. Cur hoc agis? Nunquid scito viam ecclesie? Et dixit ille. Sic oportet facere. celebrare festa. postponere omnes curas. Et primum querere regnum dei: tunc homo ditabitur. Unde patet et.

Feria. 4. Dominice de passione. De triumpho fame. vel de infamia.

Acta sunt

encenia hierosolymis et byems erat: *Jo. x.* Tercio doctores encenia erat festum dedicationis templi. Et dicitur encenia enceniorum in plurali numero: quod hoc festum pluries agebatur. *Thy. sup. Jo.*

Encenia grece latine dicitur innovatio. Secundum Hieronymum. tres fuerunt dedicationes templi: Prima fuit a Salomone: in autumno de mense septembris. Secunda facta est: a reedentibus

cedentibus de captiuitate babilonica: de
mense martij. Tertia fuit a Iuda macha-
beo. Qui templum prophanatum a gentili-
bus mandauit: de mense decembris. De q
hic fit mentio. Xps autem ad hoc festum
ascendit: et ambulabat in porticu Salomo-
nis. Iudei pro circundederunt eum dicentes.
Quousq; animarum nostrarum tollis: Si tu es
christus dic nobis palam. Volebant ipsam
adulari. Quib; dicit. Loquor vobis et non
creditis mihi. Opera que ego facio in no-
mine patris mei. Glo. vt mortuos suscitare
infirmos curare. Testimonia perhibent
de me: v; q; sim filius dei: et homo. Et hoc.
quia aliqua opera fecit pertinentia ad ei;
humanitates. Unde dicit. Ego et pater vnū
sum. Acceperunt autē lapides. vt lapidaret
eum: q; arbitrantes male diceret esse equa-
lem deo. Quibus christus dicit. Multa bo-
na opera ostendi vobis ex patre meo: pro-
pter quod eorū opus me lapidatis: Qua
si. d. Nullus pro bono opere debet lapida-
ri: et vos me vultis lapidare. Qui dixerant.
De bono ope non lapidamus te sed de blas-
femia. Respondit christus. Nonne scriptū
est in lege vestra. Quia ego dixi d; estis.
q. d. Non me debetis lapidare: si me deum
vocati. Quia scriptura vocat deos homi-
nes sanctos. Unde in Erodo dicitur. D;is
non detrahes. Et in psal. Ego dixi d; estis
et filij excelsi omnes. Et Sicut pythagoric.
Libertatem arbitrij permisit hominib; de-
us: vt pure et sine peccato viuētes similes
fiant deo. Vir castus et sine peccato: pote-
statem accepit a deo esse filius dei. In. 7.
Et p. Homines dicuntur d;: propter virtu-
tis excellentiam. In. i. Polit. Homo perfe-
ctus per sapientiam: nihil aliud est quam
deus in humano corpore cōspiratus. Mul-
to plus ego vocari possum deus: quem pa-
ter sanctificauit. Applicat. De infamia ho-
die erit sermo. De qua. 3. sunt videntia.

Primum. d; diuificationis.
Secundus. d; assimilationis.
Tertius. d; pñtionis.

Primum. d; triplex est infamia q
p quā potest infamare aliquem fm
doctores.

Prima diuinalis;
Secunda personalis;

Tertia proximalis;

Prima. rē. qua deus infamatur. Secūda
Alexan. 2. par. in tractatu: de diuisione pec-
cati. Infamia diuinalis est quando homo
attribuit diuine bonitati id quod sibi non cō-
uenit: vt quando dicitur: Alii corpo de dō:
Alii sanguinem. Cum sit spūs. Jo. 4. Deus
spūs est. Si spūs. ideo non habet corpus.
Et idio e partefano. cum sit iustus. Act. 17.
In veritate comperi quoniam non est per-
sonarum acceptor deus: sed in omni gente
qui timet eum et operatur iustitiam: acce-
ptus est illi. Et Ro. 2. Non est acceptio p-
sonarum apud deum. Et a Liano. 22. q. 4.
c. Sicut. Et extra de prebendis et dignitatib;
bus. c. Venerabilis. li. 6. Preterea. Quan-
do negatur ei quod ei conuenit: vt quādo
dicitur. Ideo non potia fare. e. quel. equel
altro. Cum sit omnipotens et possit omnia.
Virgilius. 6. Encl.

Opater. o hominū diuūq; eterna potestas.
Regnator: celsū et terras q numile torques.
ps. Omnia quecūq; rē. Hoc genus blas-
femie est maximum peccatorum. Ratio est.
Quia cum sit hominū collatum donum lin-
gue super alia animalia. vt deum laudet.
Ecclesiastici. 31. Dedit mihi domin; linguā
in ipsa laudabo eum. In. i. Polit. Nullum
animalium habet sermonem nisi homo. Et
Lactan. de ira. Solus homo sermones ac-
cepit ac linguā cogitationis interpretes: vt
enarrare possit iustitiam dominū sui. Ideo
p ceteris tenetur laudare ipsum deū. Luz
autem illam cum ea vituperet. ipsam disa-
nter. ac laceret. et faciat se inferiorem omni-
bus creaturis que factorem suū laudant
pro modo suo. Ideo maxime peccat i hac
infamia. De hac infamia ipse cōqueritur.
Ro. 2. Nomen meum iugiter blasfematur.
Et Isa. 4. Filios emittit et exaltant. ipsi au-
tem sprenunt me. Secunda infamia
rē. Et est quando persona semet infamat.
Quod fit. quando ostendit et narrat pecca-
ta sua alteri. et de eis letatur. Tu es in so-
cietate viro: rum et mulierum: laudas te de
malo. De preteritis factis in iuuentute:
De adulterio. De furto. O; tu non say. In
tali loco fecimus sic. et sic cum muliere. Fu-
rati sumus gallias. ochas. De talib; Pro-
uer. 2. Letantur eam male fecerint et enu-
n

Hebdomade de passionē

tant in rebus pessimis: Et talia audientes vicini sui et proximi scandalizantur de te: quem ante habebant pro bono: vel pro non tam malo. Quod est peccatum gravissimum. Et eo: quia nihil est dignius bona fama. Non est maior richieza al mundo: che el bono nome. Quod probatur tripliciter. Primo sanctitate. Que est quadruplex in pñcia ram. Primo diuinali. Ecclesiastici. 41. Curam habe: de bono nomine. Prover. 21. Melius est nomen bonum: q̄ diuitie multe. Ecclesiastes. 7. Melius est nomen bonum q̄ preciosa vnguentum. Et apostolus de se. 1. Cor. 9. Expedi mihi magis mori: q̄ ut gloriam meam quis euacuet. Secundo Lano. xl. q. 3. c. Non sunt audiendi. Qui famam suam negligit: crudelis ē. Po ne vitam o clis pro conseruatione fame. Et ego ut frater ponerem omnia: pro ipsa tuenda. quia nihil melius nihil dulcius reperiri potest. Tercio claus. 1. de his qui potentorum nomine. l. 1. Prodigas dicis. qui famam pro nihilo habet. O poltrone. O homo da pocho qui de fama nō curas. Quarto paganali. In. 4. Eth. 1. 6. Omnes honores appetāt. Excepta la meretrix. che sit apostata dātri. Excepta illa melchīna que cum digito ostenditur per viā. O Milano como stay. O pater mortuorum fame. Sed audi philosophum. 4. Eth. Melius est mori: q̄ facere contra bonam virtutis. Omnes honores appetant. Excepto usurario publico: qui honores non estimat. Unde Tho. 22 q. 73. Inter res temporales fama videtur esse preciosior. Aleran. 2. par. sum. Fama est preciosissima omnium rerum. Mesue. 2. grabad in. Melius ē nomen preclarum: cunctis diuitijs. Pratica. Fama est corona pontificum. regum. dominorum. pauperum. mulierum. virginum. religiosorum. O pater inquit el pouero: sum pauper. Non es pauper quando habes bonum nomen in populo. nec dari potest melius vroz: q̄ honoz. Ad quā amplectandā inducitur tripliciter.

¶ Primo exemplo paganorum.

¶ Secundo sanctorum.

¶ Tercio exemplo christi.

¶ Primo paganorum. De Hippo greca

que cū elr cū llt? spaciaretur rapta a p̄p̄tis nauisq̄ introducta. Cū vellent eā violare: approprians pappi: se in mare precipitauit: q̄ cōsenseret. ac sic famam suā perderet. De Lucretia specchio et norma romæ pudicitie. Cui cū diceret ei Collatinus. Sal ne mi Lucretia. Minime iquit. Quid enī salutis potest ē malleri amissa pudicitia? Unde dum esset vi violata a Tarquinio. noluit diu p̄ se suam maculatam famā spernere. Unde in cōspectu Collatini mariti sui pugione se fodit. Hoc facto p̄stās famam q̄ vitam sibi cariorē. Preterea 8 virginibus illis que insequēbatur ab inimicis: in flamen se proiecerunt: ne famā honestatis amitterent. Unde Petrarca in Trist. fame.

Io vidi molta nobel gente insieme Sotto l'onsigne de vna grā regina. s. fame. Che clascun lama. et riuersce et teme. ne amittatur. ¶ Secundo exēplo sanctorum. De Machario. Cum quidā diceret ei. poltrono. aino. gafo. in omnibus patiens sit. Sed cum diceret Beretico marzo. Respondit. Mentiris. Cū quidam iniretetur impatientiam. Respondit. Hoc solum vertitur in mei infamiam. De rpo: qui in omnibus patiens. Demonium habes. Al seruo percussus. Sed non potuit pati quando de mon ipsum tentauit. De omnia tibi dabo tē. Quia hoc pertinebat ad infamiam patris. v. Uade sathana tē. ¶ Tercio similitudine. De Salomone: qui a scriptura laudatur de pluribus. Ecclesiastes. 2. Magni si caus opera mea tē. De anro. de ar gēto. 8 sapientia. Sed cum peccatu egisset. dicit. Inclinaui femora tua mulieribus: et dediisti maculam in gloria tua. Ad ostendendū q̄ nihil egit. et q̄ fama est preciosissima omnium rerum. Unde cum studio debet fuari. Quod non facit qui se laudat de malo. Unde tria peccata cōmittit. Primi ē gloriatio mali. Contra. ps. Quid gloriaris in malitia? Secundum est infamatio sui. Ecclesiastici. 41. Curam habe tē. Tertium scandalum proximi. Mat. 18. Qui scandalizauerit vnum. s. per malum dictum: expedit ut tē. ¶ Tercia proximalis. Quod sit fm Scotum in. 4. dist. 16. T. p. supra. Alber. in. 2.

In. 2°

C Primo veruz manifestando.

C Secundo falsuz imponendo.

C Tertio maluz recitando.

C Quarto veruz satendo.

C Quinto veruz negando.

C Serto scripturaz componendo.

C Primo rē. Quando quis peccatū alte-

rius q̄ est secretū. I. veruz sit: narrat nesci-

enti. Exempti gratia. Tu scis aliquē fecisse

rez turpē cūz talī muliere sed res est occul-

ta. et nemo scit nisi tu et ip̄i: ip̄os infamas

O talis. tu nescis. Talis fecit sic. Tu infa-

mas ip̄os: et mortali peccas. Quia agis cō-

tra duo precepta. C Primo contra diuinū.

C Secdo p̄ra naturale. P̄rio rē. Mat.

16. Si peccauerit in te fra. tuus: cor. enī in-

ter. rē. Ecclesiastici. 9. Corripe primū tuū:

et da locū timorū altissimi. Tu nō faray nē-

te. Secundo contra rē. que clamat. Quod

tibi non vis fieri sic alijs facias. Ut dicitur

di. i. c. 1. Et di. 9. c. Plecuit. Calixtus papa

di. i. c. Ponderet vnaquisq̄ sermones suos

et quod sibi non vult loqui. alteri nō loqua-

tur. Ille. Nolles q̄ proximū tuū infama-

ret te in occulto. Et tu fac similiter. Mat. 7.

7. Quicūq̄ vultis ut faciant vobis hōmī-

nes: et vos facite illis. Unde casus in iure.

De illo qui missam celebrat corāz ex cōmu-

nicateo. Aut est sibi notorius et non populo.

Si sic. debet missāz proseguere ipsam infa-

met. Et t̄p̄e r̄ps iuday cōmunicauit in cena

in mortali. quia non erat notus apostolis:

ne ipsūz scandalizaret. Ubi sunt tales mō-

Immo rē. Secundo falsuz rē. Quando

quis ex odio q̄ habet alicui imponit ei cri-

men: quod non solūz non fecit. sed nec vnq̄

cogitauit. Quia ut dicit p̄s. 2. R̄be. Almor

et odūz et propriūz cōmūdum: sepe faciunt

hōmīnez iudiciūz non cognoscere. Quod p̄

hibetur a lege. L. de modo maletari. l. vlti.

L. de penis. l. Sancimus. Nō debet aggra-

uari quē culpa non aggranat. Sed o quot

virgines repantantur incontinentes: Quot

vidue scē: dishoneste: Quot p̄uētes: h̄p̄oer-

te: Quot amatores in iustie: tyrānī: Quot

bonī: malī reputantur. In hac infamia fuit

Susanna. De qua Dan. 13. Quia confētre

noluit libidinosis senibus: in dicata ē mor-

ti. Preterea. De. s. Marina que. 17. annis

stetit i monasterio virorū incognita sub ha-

bita monachi. imputata fuit q̄ quādā im-

pregnasset. cūz tamen esset mulier. O quot

inueniuntur hodie: infamari contra iustit-

iam. Unde quedam nobilis domina: infa-

mata contra veruz. d. Ben sa dio se son fo-

gine. Tertio malam rē. Sicut quando

quis audist maluz de aliquo quod possit

verti in infamia. Tu vadis in apotheca et

ibi malum illud refers quod audisti. Et q̄

uis non sis auctor huius mali: tñ mortali

peccas. q̄ illud notificas nescitibus. Hoc

peccatūz maxime regnat inter mulieres: q̄

discurrunt hac et illac. Non possunt filre:

q̄ sunt de ossibus. Air de terra. Pohe qua-

tuor mīseres ab vna parte. x. viros ab alia

plus garrulabūt. Quarto verū rē. Quā-

do q̄s facit aliquem iniuste infamatum cūz

ei falsam imponitur. et potest eum liberare

et tacet. peccat mortaliter: et causa est illius

infamie. Unde di. 86. Error cui non resisti-

tur approbatur: et veritas eum mime desen-

satur opprimet. Et Eccl. 4. Libera eum si

potes. qui in iustiam patitur. Et homo fort-

is debet mori. pro defensione veritatis. Ec-

clesiastici. 4. Pro iustitia agonsare: p̄ ani-

ma tua. Et extra de regulis iur. in. 6. Au-

gu. Si de veritate scandalum nascitur. tur-

tas scandalum nasci permittitur: q̄ ver-

itas relinquatur. Hoc fuit peccatum mili-

tam Pilati. Mat. 26. Qui videntes chri-

stam surrexisse. pecunia corrupti tacuerūt

veritatem. Et tu o claus. quando scis ali-

quem contra iustitiam infamatum: adia-

na ipsam. Quinto verum rē. Sicut quā-

do quis facit bonūz opus. Dare elemosi-

nam. Ire ad ecclesiam. Facere alia bona.

Tu dicis. Iste non facit hoc per bona fari-

na. bono animo. sed vanagloria. Elie vi ga-

badio. An magna sancti. Hoc fuit pecca-

tum phariseorum. Jo. 9. Dicebant de chri-

sto. quando cecum illuminauit. Nos scim⁹

quia hic homo peccator est. Serto scri-

pturā rē. Quando q̄s facit scripturaz et bo-

letinūz. In quo ponit mala primi sat: et po-

nit sup apothecas et portas. aut in via. ut

possit ab omnibus legi. Et vocatur libel-

lus famosus: aut diffamator. Di panis

Hebdomade de passionē

a lege clauditur: tam ille qui fecit: q̄ ille qui in-
uenit: et nō corrumpit. vel alius reuelat. *De*
de libello famoso. l. vnica. In foro vero pe-
nitentia non p̄t absolui: nisi famam resti-
tuant: vt h̄. 5. q. 1. c. Quidāz. Et dñs. 4. 6. Ac-
cusatores. O quot vadunt ad infernam:
quia infamant. sed nunq̄ restitunt. An-
de patet primum.

Secundum rē. Infamator assimilaf
ser generibus personarum propter
suas malas conditiones.

Primo. homicida.

Secundo. serpentis.

Tertio. scorpioni.

Quarto. lupi.

Quinto. porci.

Sexto. inferno.

Primo rē. Ille dicitur homicida qui in-
terimit hominem: ita infamator dñs homicida
aie. s. in fama. Unde de pe. dñs. i. Homicida
rū. Qui occidit et g. detrahitis: pariter homi-
cida est. Ille corporis: iste aie. Unde scrip-
tum est. qui odit fratrem suum homicida ē. Glo-
sa super. c. Homicidior. Detractores dicitur
homicide: q̄ q̄tum in eis est. priuant a
nimam vita que est melior pars hois. dum
negant virtutes quas ipsa viuūt. In p̄bo
vita viuūt. Corpus viuūt cibo: aia virtutib⁹
Et. ff. d. manumissis. l. iusta causa. Infamia
equiparatur mortī. Qui ergo infamat pro-
ximum suū. ipsam occidit in fama. Q̄ mor-
tuus: ideo nullus operationis. Exemplū
illius patris: cui dicitur fuit. O ladro. O cō-
cubinario. O homicida. Verum est inquit:
q̄ infamant fratres meū. Sexto rē. Qui
in silentio mordet. Eccles. i. Si mordeat in
silentio serpens: n̄ h̄l eo minus h̄z q̄ oc-
culis detrahīt. De serpente Prouer. 30. Sa-
lo. dicit de se: q̄ tria fuerunt ei difficilia ad
cognoscendū: et quartus penitus ignorauit.
Primū via aquile. Scdm̄ via nauis i me-
dio maris vtrū bene eat. Tertius via pueri
in adolescentia vtrum bene vel male aget.
Art. p̄ perit. De futuris contingentibus nō
est determinata veritas. Quartū via colu-
brī. Sed q̄re de colubro: R̄ideo: q̄ in feces
in suo videtur sumere vñā vlam: et ad alte-
ram vadit. Ita ribaldus infamator. Incipit
bene loqui de eo quē vult infamare. Quar-

da compagno. Contra tales Prouer. i. Si
mulator ore decipit amicum suū. Ideo ob-
serua illud q̄ solet dici. De epi me fido mi:
guardame dñs rē. Ipsum applaudit cū ver-
bis dulcibus: sed tandem ip̄s mordet. Si
mulator rē. Non est officium boni viri ap-
plaudere. Quod fecerunt pharisei: cui⁹ di-
cerent r̄po. Magister scimus: q̄ verax rē.
Chriso. Magis noiant: quem perdere vo-
lebant. Hoc peccatum regnat his r̄pibus.
Diero. Nihil est q̄ tam facile corūpar mē-
tes hominum: sicut adulatio. Tales non sunt
veri amici. Unde p̄s. 4. Et h̄i. Qui fingit
se amicum esse et non est. petor est eo qui fa-
cit monetam falsā. Glo. in. l. Dñs. l. de he-
reticis. Falsus denarius. non est denarius.
Tertio rē. Qui retro in cauda portat et
dat venenū. Ita infamator ostendit in fa-
cie quod intus non habet. Hier. 9. In ore
suo pacem cum amico loquitur. occulte at
ponit ei insidias. Diero. ad Isrl. de fictis a-
micis. Osculabatur quidā m̄l̄i manus: et
ore vipereo detrahebant. Dolebant labijs:
corde gaudebant. Exemplū Jude. Joā. 19.
Aue rabi. Et osculatus est eum. Et tamen
prodebat eum. O Iuda. O quot comedāt
in eadez mensa. O quot salutant se: intus
vero pleni sunt dolo. Sene. Multorum o-
dia sub occulto latent. omnia tamen pa-
dētur. Quarto rē. Qui vorator lacerat
carnes animalium: ita infamator lacerat
famam proximī sui. Jere. 19. Unde q̄q̄ car-
nem proximī sui vorabit. Facies de duo-
bus fratribus cōuentualibus q̄ in balneis
simul confitebātur. Dico inquit vnus me-
am culpam q̄ ordinem tuū infamauit. Re-
spondit ille. Idem facimus de vobis Bre.
Qui aliena detractōe pascitur: proculda-
bio alienis carnibus vescitur. Et sic vnus-
q̄q̄ it ad isernū. Ad al de me: et ego de te. O
mala roba 5. rē. Qui in vitidario nō pa-
scit flores: nec inter eas se ponit: sed in ster-
quilino. Facies de perco. Semel omnia
animalia conatutam fecerant. sed deficie-
bat porcus. miserant ouem ambasciatricez
ad eum veandū vt et ipse ueniret. Res-
pondit. Estne de luto sibi: Dixit ouis q̄ nō.
Unde noluit ire. Sic infamator est porcus.
Qui non loquitur de floribus virtutum pro-
ximī sed de aliquo defectu. et suos obliuio-
ni tradit

ni tradit. Contra apostolus. i. Thim. 4.º.
Attende tibi. Lanta. Cicero in Tus. Pro-
prium stultitie est altiora vitia cernere: suo
ra obliuisci. Sesi. Alitena vitia ante nos ha-
bemus. a tergo nostra. Leze super tuum. li-
briam et bene stude in eo. et sine metu. C Se-
cto 2c. In ore inferni: sol mali sunt. Immo
est peior inferno: qui solum malos capit:
Sed in ore infamatoris non solum mali sy-
etiam veni. Communiter sermo taliam e de
religiosis: de pretis. Contra tales. Sap. i.
Et detractioe parat lingue. In vitis pa-
trum legitur. Quod discipuli abbatis Anto-
ni: cum visitassent abbatem Paph. dixerit
ei. Pater dic nobis verbis salutis. Respo-
dit eis. Melius e comedere carnes in. 40.
et diebus prohibitis: q comedere famaz p-
rim. Practica. Quidam carnes non come-
dunt. Quidam super sacones dormiunt.
Quidam cilitum portant. Sed nihil meli-
us: q famam fratris seruare. Ex hoc Aug.
in mensa habuit hos versus.
Quisq amat dictis absentia rodere vita.
Hanc mensam indignam nouerit ee sibi.
Hi sunt qui stant super apothecas. sup vi-
as. vituperantes. indicantes. infamantes.
hunc et illum. O lingua peruersa: que para-
ditum conturbat. Tales sunt illi dentes
serpentini. quos Cadmus rex seminauit:
ut ponit Ouidius li. 2. Met. ex quo sta-
tim nati sunt milites armati: qui inuicem
contra se insurgentes se peremerunt. Qu-
er infamjs et moribus detrahentium bri-
ge seminantur inter homines. Unde mors
sepe sequitur. Noli sic facere frater mi: 2c.
La donde notat Albertus. Idio formasse
linguam cum. 3. conditione. C Prima con-
ditio. Quia fecit vnam in quolibet no pla-
res. Fecit duas aures. duos oculos. duos
pedes. et manus. et linguam tñ vnam. In q
innuitur. q homo debet loqui parce et tem-
pate. Ideo Sap. Prover. x. dicit. In mul-
titiloquio no deerit peccu: qui autem mode-
ratur labia sua: prudens est. Sene. ad Luc.
Tardiloquum te esse iubeo. Idem lib. de
moribus. In hoc. n. incumbe ut libentius
audias q loquaris. Ecclesiastici. 21. Taci-
tas et sensatus honorabitur. Secunda
2c. Quia fecit deus rubicundam. Ad infi-
mandum: q loqui debeat cum charitate.

Tertia 2c. Quia fecit eam mollem. du-
ctilem. et volubilem. Ad ostendendum. Quod
homo non debet esse pertinax in sententis
male prolatis. Unde Aug. 22. q. 4. c. Ma-
gne sapientie est. hominem renouare quod
male locutus est. Et sic lingua e mollis. ita
et locutio debz esse blanda et affabilis. An-
de Cicero. loff. dicit. Difficile dictu e: qro-
pe conciliat animos: comitas affabilitasq
sermonis. Quarta collocat in ore. vbi
sunt labia. dentes. salina. Ne per labia et de-
tes quibus clauditur. tanq duplici muro
refrenetur. ne reuelet secreta. et omnia di-
cat que non sunt dicenda. Vbi est salina ad
inuendum. q sermo debet esse sale condi-
tus: et quisq ponderet sermones suos: ut di-
cis. i. di. Ponderet. Dabitur modo Sco-
tas: Quis plus tenetur ad restitutionem.
qui habet rem alterius: an famaz: Respo-
det q famam. Cum tamen non possit absol-
ui qui habet rem alterius: nisi restituat: ut
dicitur ab Aug. 14. q. 6. Si res. No dimittit
tar peccatum 2c. Multo plus famam. Et
hoc duplici rone ait Sco. P^o qz e pccosior:
2° qz qs amissa suba: pitalizare. Sz q sa-
ma pdidit nemo illuz vult. Sed querit
aia cara. que inuaste infamata est. O pater
sum inuaste infamata: quid faciam modo?
Tu dixisti 2c. Quod qui negligit famam sa-
am est crudelis. Debeo me vindicare de
hoc: Respondet dominus Albertus. Quod si
contingat perdas bonaz famam lingule de-
trahentis: patienter ferenda est. Quare
o Alberte: Quia est magni meriti. Et peti-
us est ad commendationem: q ad vituperi-
um. Quod ostendit tali exemplo. Non est
derogatio: sed commendatio lucis: si eam fa-
giant et odiant vespertilionis. Ad propo-
situm. Sancti viri: sunt lux: quia habent luci-
dam conscientiam et famam. iuxta illud
apostoli. Omnes vos filij estis lucis. et filij
dei. Peccatores sunt tanq vespertiones
qui diligunt opera tenebrarum. et odiant
opera virtutum. Non est derogatio viris
lucidis. si infamantur ab hominibus inijs.
Ideo Sene. in li. de remedijs fortultorum.
Male deloquunt de te hoies: si mali. Mo-
nerer. si de me Mari^o. si Lato. si Lelius sa-
piens. si alter Lato. si duo Scipiones ista
loquerentur. Nunc malis displicere. lauda

Hebdomade de passione

ri est. Non potest ullam auctoritatem habere sententia: ubi qui damnandus est: male de te loquitur. Male de te loquuntur homines. Monerem, si iudicio hoc facerent, nunc morbo faciant. Male loquuntur homines Bene nesciunt loqui. Faciant non quod mereor, sed quod solent. Quibusdam enim canibus sic innotat est ut non pro veritate: sed pro consuetudine latrēt. Ille. O sententia aurea. O sententia digna memoria. Prætica hic. Quod non est officium boni viri dicere mala de socio. O pater: est bonus. Non est verum quia non diceret malum. Da hoc documentum populo, quod nemini iniuriam faciat. Quia ut dicit Sene. Qui offendit scribit in pulvere, sed qui offenditur: scribit in marmore, ubi apostolus. Neminis dantes ullam offensionem.

Etiam dicitur 22. Duplex puniatio
t Una temporalis. Alia spiritalis:
C Prima temporalis. In pluribus locis scripture. Numeri. 21. Quia maria soror moysi et Aaron. murmurauerat ac eos infamabat. percussa est lepra. Preterea Numeri. 14. 21. 20. annis supra. nemo intravit terram promissionis ex. c. millibus: nisi Josue et Caleb: et omnes in deserto mortui sunt. Numeri. 21. Quod populus murmuravit contra moysen et contra deum. Non est aqua: deest panis. anima nostra nauseat 22. misit in eis serpentes. Preterea: servus fuit sub Pharaone. Sub rege Eglon. in babilonia. Preterea Datan et Abiron. a terra abscissi sunt. Numeri. 16. Ecce prima pena. C Secunda est spiritalis in anima. Quia tales sunt damnati. Quod patet Auctoritate. Exemplo. Auctoritate. Glo. super illud Prover. 24. Cum detractoribus ne commiscearis. Hoc vitio periclitatur totum genus humanum. Exemplo. In vitis patrum. Interrogavit Zacharius diabolus quale peccatum est. dicens populos ad infirmitatem. Respondit. Peccatum infamie. quod facile infamant: et nunquam restituant. Quod vere dixit. In confessione. Pater inquit peccator: dico meam culpam. quia me soncorato. spontani in ecclesia. Sed de detractatione nihil dicit: quod est peccatum gravissimum. summe deo displicens. Preterea Luc. 15. Dives epulo torquebatur maxime

in lingua. Tripliciter peccat in lingua. Primo pauperem irridendo. Petrus Ravenensis. Lingua magis ardet que pauperi insultant. Secundo nimis voluptuose edendo. Tertio inter convivas ad detractationes eam lazando. Ideo tantum acriter puniebatur. In libro de Transitu Hieronymi. Eusebius refert de Silvano episcopo nazarenus. Quod cum esset mire sanctitatis in populo. diabolus insidens et assumpsit formam et imaginem episcopi. et fuit ad quandam mulierem in nocte. apud eius lectum. Illa clamans. succurrite. Ad eius vocem venerunt populi vicini civitatis. in forma episcopi inveniunt diabolum sub lecto et fugit. Facto mane factam signatur ipsi episcopi Ille admittens. patienter sustinet. Unde per annum integrum fuit: quod nemo ad eum ibat ex vituperio. Tandem scis de eum oraret: quæstus est valde contra deum: et beatum Hieronymum: curerat deuotus. O tunc tu bene scis. quod ego non egi Et tu o pi Hieronyme. quare me non iuvas: Apparet ei Hieronymus. d. Fili age penitentiam quia sine ea nemo coronatur. Sic factum est. ut probetur. Sed scias quod infamia est gravissimum peccatum. Et pena grandis est super eos qui infamant. Sed hec infamia non est facta ab homine: sed a diabolo qui non potest puniri noua pena: sed tamen accidet talis. Sed qui talia agunt: acerbè punientur a divina iustitia. Preterea in gestis angelorum. ponit Beda de quodam viro: qui duos grifones magnos habebat a dextris et sinistris. qui ipsam cruciabant in lingua. Quia per que quis peccat 22. Preterea filius apparuit post mortem patris. Quod pater crucior in lingua: quia proximus meus semper diffamavi.

C Feria. 5. post dominicam de passione. De conuersione Magdalene.

Remittatur

ei peccata multa: quoniam nimis dilexit multam. Luc. 7. Cuius optimis et excellentibus philosophis naturalibus: cum solido

eam solido et firmo fundamento rationis
fuit conclusum: fra tucti li creaturi. singula-
riter rationalis creatura dotata ratione. ca-
par intellectu: cum summa auditate et ap-
petitu desiderare illam rez que sit pulchra
et bona. Dio. 4. c. de di. n. Pulchrum et bo-
num: omnia desiderant. Et in. i. Eth. Bo-
num est quod omnia appetant. Impero-
cpe si como se feruic. In. 3. Eth. et in. 3. v. an-
ma. Bonum est obiectum voluntatis. Et
quanto bonum est maius: tanto plas est ap-
etibile. Idio e summo bene. Plato in Thi-
meo. Deus est summum bonum. super om-
nem substantiam. omnemq. naturam. Et. 12.
Meta. Deus est nobilissimus omnium entium.
et nihil eo nobilias. De quo Mar. x.
Nemo bonus: nisi vnus deus. i. essentiali-
ter. Cum ergo fuerit summum bonum mag-
dalena ipsum elegit: quo meruit remissio-
nem omnium peccatorum. Euangeliz nar-
ra per ordinem. De qua tria occurrant my-
steria declaranda.

¶ Primus. de offensionis.

¶ Secundus. de satisfactionis.

¶ Tertius. de premiationis.

Rimus dicitur et. Queritur dubi-
um. Anrum magdalena de qua ho-
die sit mentio in euangelio: sit illa
peccatrix: que fuit soror lazari et marthe.
¶ Circa hoc triplex fuit opinio. Una dicit
q. non. Et ratio huius est. Quia causa prin-
cipalis propter quam comuniter mulieres
faciunt illitea et talia de corpore proprio:
est propter paupertatem. Prover. 27. Pro-
pter inopiam multi perierant. Ifoerates in
exhortationibus. c. 2. Donora presentem
substantiam propter duo. tam vt magis
malum prohibeas. tam vt amico erummo-
so suffrageris. In. i. Eth. Impossibile e in-
digentem operari bona. In. 4. Eth. Omnis
indigentia mala. In. 2. Politi. Impossibile
est indigentem bene principari. et studio va-
care. In. 4. Politi. Qui viles sunt et egent
nesciunt principari. Unde cum interroga-
tur tales mescbine. quare talia agunt: di-
cant propter paupertatem. O quot stant
ad lupanaria. O quot furantur ppter pa-
upertatem. Ad propositum. Magdalena no
fuit pauper: imo ditissima: cum esset domi-

na castelli magdalia quo dicta e Magda-
lena. Igitur non fuit illa soror lazari.

¶ Secunda opinio fuit. Orig. q. fuit illa.
Sed non fuit meretrice et peccatrix corporis:
sed solum mente. vt plures puelle reperian-
tar in domibus parentum. que sunt virgi-
nes corpore: mente autem non.

¶ Tertia opinio est. Grego. et Ambrosij.
Aug. vt ponit Tho. super Jo. c. 12. Qd illa
fuit meretrice mente et corpore. et soror lazari.
Et hec verior opinio. De dominus Alber.
super Luc. fecit deus duo luminaria ma-
gna: luminare maius quod e beata virgo
que preest dici in exemplis innocentie. Et
luminare minus quod est maria magdale-
na que preest nocti. i. peccatoribus in ex-
plum penitentie. Ille. Et glo. super Mat.
24. Amē dico vobis: q. publicani et meretri-
ces precedent vos in regno celorum. Pa-
blicani: vt Matheus. Meretrices: vt Ma-
gdalena. Hieronymus in prologo Ose.
Hec est illa mulier meretrice et adultera. de
qua loquitur dominus ad iudeos dicens.
Meretrices et publicani precedent vos in
regno celorum. Preterea hoc idem ecclesia
romana in officio confitetur. Maria soror la-
zari. q. tot comisit eria. ab ipsa fance tartari
redit ad vite limina. O. a casa. Speteres
mō: Que fuerunt cause: q. magdalena pec-
canti: Rfider p. Aug. in li. 8. r. cordis. q. fue-
rāt quatuor que iduerit ea et alias mētes.

¶ Prima etas pulchritudo.

¶ Secunda etas libertas.

¶ Tertia etas facultas.

¶ Quarta etas inuerecundia.

¶ Prima etas et. Que est ea multo p. ma-
lorum. Magdalena vt dicit Alber. sup. os
multas orietales fuit speciosa et pulchra
corpore. naturali pulchritudine. Et ea ista
naturali addebatur artificialis. Que est
ista o mulieres: Affayamentum capitis.
appositio capillorum. beletam in facie. aque
artificiose. ad speculum stare p. hora. volis
de qua mete vela. Ad cingulum el coztello
ab alia el vogiarollo. Qidentur meretrice
cpi. si haberent la tanaya. Ista autem pul-
chritudo: est causa mali. Quia vt dicitur
per Theophrastum philosophum. Mulier
pulchra cito adamat: et difficile est custodire

Hebdomade de passionē

quam multi amant. Et Dionysius. 4.º de
vitiis no. Pulcrum et bonum: omnia desi-
derant. Et David in psal. Delectasti me to-
ruine i factura tua. Vñ Cleopatra a Mar-
co Antonio. Polixenna Deidamia Bisset-
da ab Achille. Helena a Paride. Delanira
ab Hercule. Phyllides a Demophonte.
Thïsbe a Pyramo. Medea a Jasone. a-
damate sunt. De hac pulchritudine dicit
Salomon Prover. 21. Circulus aureus in
narib⁹ satis: mulier pulchra et fatua. Sicut
enim sus habens circulum aureum in lu-
tum se immittit: sic mulier habens pulchri-
tudinem. in voluptatem se immergit. Sed
quando mulier est pulchra et sapiens non
est periculum: quia sapienter se conseruat.
Similiter quando est turpis et fatua. non ē
periculum: quia nemo eam sollicitat. Sed quā-
do est pulchra et fatua. tunc est periculum.
Nam quia est pulchra. sollicitatur a multis
Quia vero ē fatua. custodire se nescit. De
tali pulchritudine dicitur Prover. 22. Fal-
lar gratia et vana ē pulchritudo. Sed que-
ritur dubium: quare plus naturaliter que-
rit mulier poliri: quā vir. Respondeo: quia non
est persona que non querat honorem. In
6. ethicorum. Omnes honores appetunt.
In. 4. ethicorum. Maximum bonorum ex-
teriorum: est honor. Et Cicero in 1. q. Tusc.
Omnes accenduntur in studiis gloria. An-
de omnibus placet honor. Ad propositum.
Mulier non potest honorem habere in dā-
do consilia. Quia ut dicit philosophus pmo
Polit. Consilium mulieris: est invalidum.
Non in gubernatione domus: In. 1. Polit.
Et muliere male regitur ciuitas. Non com-
ponendo pacem. In. 8. de animalibus. Fe-
mine sunt litigiose. Non in fortitudine viri-
um: quia debiles est. In. 18. 8 animalibus. Fe-
mine sunt debiliores nature masculis. quia
sunt frigidiore. Unde in. 18. de animalib⁹
Femina est mas occasionatus. id est imper-
fectus. Et Seneca libro de beneficiis. Videamus
ne mittamus munera superuacua: ut
femine arma: quia se non est fortis: rustico
liberos. Ad propositum. Mulier ergo sibi que-
rit honorem in aliquo: sed non potest habe-
re in supradictis. igitur sibi querit in pul-
chritudine: affectando se in excessu orna-
mentis. propter quod sepe viri eunt ad ho-

spitale. Sed iste vanus ornatus: acriter re-
prehenditur a doctoribus: quia est pecca-
tum. Unde Hieronymus ad Furiam. Ornatus
iste non viri velamen est: sed antichristi.
Omnia ista. sono gita via. in muliere. Face-
cia de imperatore qui mandauit die sui na-
talis celebrari. Quidam rusticus fuit. qui
in agro inuentus est laborare. Ductus ad
imperatorem. indicante ei: quia sex dena-
rios oportebat eum quotidie lucrari. duos
soluere scilicet patri dare: duos accommoda-
re scilicet filiis. duos consumere pro familia.
duos perdere scilicet uxori. Magdalena er-
go peccauit. Quia ista pulchritudo fuit fi-
bi causa. et iste ornatus. Secunda causa
fuit libertas. Poeta. Non bene pro toto li-
bertas venditur auro. Et. ff. de fideicomis-
sis libertatibus. l. par. Nihil gratius presta-
tur libertate. Et Inuitu. Quibus de causis
manumittere non possumus. Inestimabi-
lis res est libertas. Quot cadunt in pec-
cata propter hanc. quia priuare sunt con-
sortio virorum. In huius figuram dicit Sen-
3. deus. Sub viri eris potestate. quasi dicat
non in tua libertate. Unde consulendum
est mulieribus: ut viros accipiant. Meretri-
ces peccant: quia perunt quocumque voluit
Maria fuit libera sine consortio viri. mar-
the. lazari. ideo peccauit. Tertia causa
ē. Abundantia rerum temporalium: est cau-
sa multorum malorum. Unde Tho. 3. p. q.
40. ar. 3. Abundantia diuitiarum: est super-
biendi occasio. Et Denter. 29. Incrassatus
est dilectus meus et recalestrauit. derelictum
factorem suum. Eze. 33. Dec fuit iniqui-
tas sororis tue sodomie: saturitas panis et
abundantia et ocium. Sodoma dicitur so-
ror hierusalem. Et Hier. Ociositas ē mater
nugæ: et nouerca virtutum. Eccl. 33. Multa
malignitas. docuit ociositas. Cato. Nā
diuturna quies: vitis alimenta ministrat.
Maria vacabat ocio. in crocibus stabat. vñ
er hoc peccauit. Quarta causa inuerecun-
dia. Verecundia marie pñit mulierib⁹. S; alique
sunt sine ipsa. vñ eadē in malis. Unde scriptura
T're. 3. Fronis meretricis scā-
es mibi: nolui erubescere. Unde o magda-
lena. dic mibi. Quis te pduxit ad peccata.
Certe tua pulchritudo. tua libertas. tua ocio-
sitas. Et sic patet pñmū.

Secundum

Secundū dicit. Q: offenderat ideo
satisfacere voluit. Q: vt dicit apo-
stolus. Ro. 6. Sicut exhibuistis me
bra vestra seruire iniquitati ad iniquitatem:
ita nūc exhibere seruire deo in sanctificati-
onem. An Greg. de ea in hom. Cogitāti mī
pī de marie pnia: magis libet flere: q̄ aliqd
dicere. Cuius enim vel faciem pectus ille
huius peccatricis lachryme ad exemplum
penitendi nō emollit: Considerauit nāq̄
qd fecit et noluit moderari qd faceret. Su-
per conuātes ingressa est. nō lassa venit.
Inter epulas lachrymas obtulit. Et quot in
se habuit oblectamēta: tot de se inuenit ho-
locasta. Conuertit ad numerū criminū na-
mep p̄tutū: vt totū seruiret deo in pnia. qe
qd er se deū p̄pferat i culpa. Ille. Primo
offēdit p oculos. a q̄b sunt tot mala. Sēn.
Oculi nostri: sūt tota luxuria nostra. Jere.
3°. Oculus meus depredatus est animam
meā. Jere. 6. Mors ascendit per fenestras.
An Daniid: q: peccauit aspiciens ad fene-
stram Bersabee. 2. Reg. xi. clamabat. Auerte
oculos rē. Et Sēn. 35. Dina filia Jacob:
q: fuerat ad videndū personas extra ciuita-
tate. fuit capta in amorē. Ideo quedā mo-
nialis sibi eruit oculos et amanti se misit.
An male cogitationes: Maria peccauit p
oculos: per illos voluit satisfacere: quia la-
chrymas obtulit. Euangelista. Lachrymis
cepit rē. Tres differentias lachrymarū p
dixit: vt ponit Jacobus de voragine.
C Primo lachrymas cōpunctionis.
C Secundo. lachrymas compassionis.
C Tertio. lachrymas amoris.
C Primo p̄da. rē. Peccata amarissime fle-
uit. Abi dicit Egip̄pus. q post suā conuer-
sionē nūq̄ voluit videre faciē hoīs: sicut
oculis. Sed flebat. Mat. 5. Beati q lugēt:
quonia ip̄i rē. fuerant tante efficacie. q i
petrauit veniā peccatorū suorum. An dixit
Remittant ei peccata rē. Secundo produ-
xit lachrymas cōpassiōis: quas fudit i mor-
te Lazari fratris sui. fuerūt tāte efficacie:
q r̄m adduxerunt ad fletum. et Lazaram
fascitari fecerūt. Jo. xi. Videns Iesus ma-
riam plorantē lachrymatas est: et ip̄m fuscitauit.
Tertio produxit lachrymas amoris.
quas fudit ex absentia corporis r̄pi. dum
nō inuenerat in sepulchro. Jo. 20. Maria

stabat ad monumentū: foris plorans. Can-
ta in cantu euangeliste. fuerant tante effi-
cacie. q meruit videre Iesum in forma or-
tulanti: et angelicam visionē. Glo. interlinea-
ris. Maria oblerit. tripliciter. Primo i vita
q: ei ministrabat. Mat. 15. Erāt mulieres:
inter quas erat maria magdalena que seq̄
batur eū. et ministrabat ei. Secundo i morte.
Jo. 19. Stabat iuxta crucē Iesu mater ei.
et maria magdalene. Tertio post mortem.
Jo. 20. Maria stabat ad monumentū fo-
ris plorans. C Secūdo offendit per aures.
audiendo vana. Eccl. 18. Sept agres tuas
sp̄nis. et nō audire linguā neq̄. Malus ē
audire impudica. inhonestā. Maria audi-
uit inhonestā: sed satisfacere voluit: q: au-
res suas occupauit in auditiōe diuini ver-
bi. Joā. 8. Audiebat verbā illius. De para-
diso. de angelis. de rē. C Tertio p capillos.
eos vane cōponendo. faciendo cerudellos.
coma. Putant nō esse peccatū mulieres i
capillis. Exemplū lib. de. 7. bonis. Quedā
comitissa: cū esset multū liberalis ad pa-
peres. sed multū vana in ornatu capilloꝝ.
Post mortē apparuit euidā familiari muli-
eri sibi dicens se esse dānatā. ppter ornatū
capilloꝝ capitis. Unde vidit mulier illa ca-
put habere plenū serpentibus mordētibus
ip̄m loco capilloꝝ in penā illius vanitatis.
De ijs loquitur dñs Isa. 4. Elenate sunt
filie syon: et ambulauerunt extento collo. et
natis oculis. Tere extento collo. q: va-
negloriose. extendāt collū vt grue. Mirum
q nō timeant deferre capillos mortuos. cū
naturaliter sint timide. Maria de ip̄is sa-
tisfecit. Et capillis capitis sui tergebat. Qz
cū capillis suis lauit pedes Iesu xp̄isti.
C Quarto offendit ore. Et hoc osculando
impudica. et os amatoris. Maria at pedes
Iesu osculabatur. Et de hoc osculo. Can. 1.
Osculetur me osculo pacis. Unde ad cru-
cem depingitur ad pedes Iesu cum lachry-
mis quos osculabatur. C Quinto p beletum
et per vnguentū. O vane mulieres. Contra-
tales sūt. Facies pctō p. i. demonū sumitis.
Sed tales puniunt. Joel. 2°. Oēs vultus
redigentur in ollam. Satisfecit. q: vixit pe-
des Iesu. Et vnguentū vngēbat. O preclo-
sum vnguentum denotōis. et contritiōis.
C Sexto per totū corpus. in peccata ip̄arū

Etiam dicitur rē. Contulit ei epi
stus. quinq; privilegia. merito suis
bonis operibus.

Secundo fecit cum familiaribus.

Quarto fecit eam suā thesozeram.

¶ Primo rē. Quia ut dicit Ro. 6°. c^o. Ubi

¶ Secūdo fecit eam 7c. vj. mīris sociā. Que
licet esset parviorit in sociam ei dedit. In si-
gnū amoris. Nō mariā Cleophe. nō Ba-

Cferia. 6. dominice de passione . De tra-
cundia.

Ollegrüt

butaria romanis. Pontifices romanis statuerant nullas diceretur rex nisi ille quem romani ordinassent. Iudei ergo videntes magnam concursus populi erga iesum. vultu tenere scribere ne romani venirent. et eos de hierusalem egerent. Unde maiores. i. pontifices qui erant maioris auctoritatis et magis litterati: et pharisei qui pre alijs videbatur religiosi: collegerunt concilium aduersus iesum inuidia commoti. cum audissent lazarum suscitasse. Quid facimus etc. Secum Lano. ij. q. 2. c. Episcopus. S. Si ergo iuste. Sententia erit iniusta et consultum tripliter de causa: Prima ex animo. Cum iudei non ex zelo iustitie sed ex odio. lino: dat sententiam. Secunda ex causa. Cum quis pdem natar pro causa que non est vera. pro furto scz quod non commisit. Tertia ex ordine. Quia scilicet non seruatur ordo iudicialis. Causas has: seruauerunt isti: id male. Secus dum Egidium libro de regimine principum. In omni bono consilio tria sunt seruanda. Primam est maturitas. Unde iudei in pferendo sententiam sedetis iuxta philosophum in. 7. phis. Sedesudo et quiescendo: sit ania sapiens. Secundo cum pace: et non perturbatione. Ero. 23. Innocent et iustum non occides. Tertium est sapientia. Prover. 8. Ego sapientia in consilijs habito. Quod non fecerunt. hodie in suo concilio. Quid facimus: Si dimittimus cum sic. venient romani scilicet in tanta fortitudine. q. non poterimus resistere. Et tollent locum nostrum idest ciuitatem et templum. Et gentem. captiuantes populum. Glosa. Passio timoris fabuerebat eis iudicium romis. Anas at ex eis. Caiaphas nomine. Cum esset pontifex anni illius: dixit. Vos nescitis quicquam nec cogitatis. q. d. Bonum commune: magis est eligendum: q. bonum particulare. Si enim dimittatur homo iste: bonum totius populi dissipabitur. fm eorum estimatione. Et sic concludit. q. sit ad mortem condemnandum et si non inueniatur causa mortis. Ubi dicit. Expedit vobis: ut vnus homo moriatur: et si esset bonus et iustus. Pro populo. i. pro conseruatione populi. Et non tota gens pereat. Ubi p aperte. q. passio inuidie contra xpm et passio timoris perdenit gentem et locum: subnertebar in eo iudicium romis. Hoc autem

a semetipso non d. h. est et pon. etc. Sio. ipso iugante. pualit propheta vbi: non rone sui meritis: dignitas officij. Amb. Veritas a quacumq. etc. Nec mix si in ore iudei fuit huius propheta a spu. s. posita. q. vt of Ndi. 22. a hna Balaam: dixit dno suo. Cur iter me etc. cedis: Ab eo die et pfilio cogitasti eum occidere. Iesus tunc in Effren ciuitate parua. Ubi ibi Abagar rex misit epla: vt ad se veniret Xps at faceret figuram in sudario misit. vt of in. 3. vl. 9. q. 1. a Tp. Segtur. Et ibi mo. c. d. scz vsq. ad ipso propinquam sue passionis. Applica. De iracundia. 3. se offerat i phis. Primum. dicitur diffinitionis. Secundum. dicitur diuersificationis. Tertium. dicitur punitionis.

Rima etc. Tpo. 22. q. 158. a. 3. Ira est appetitus vindicte. Op est appetitus. Ille mibi nocuit: non qesca donec facta vindicet. Dicit. agam. Ira est appetitus vindicte. Et Albertus in. 3. li. 10. c. 17. Ira est motus ad concitatus ad penam inferendam. Et Lactan. in libro de ira ad Donatum. Ira est cupiditas vilescentie iniurie. Sed pro maiori declaratione notandum est secundum supradictos doctores. q. duplex est species iracundie: vt etiam ponit Tpo. sup epistolas Pauli: ad Ephehos. 4. q. duplex est ira. Vna est que est secundum iudicium: romis: q. proprie dicitur gelas. Vltia q. excedit ipsam rone: q. ppe of passio. Primo mo talis ira si e pmi. Imo necia q. ordinat hominem ad beatitudinem. In corrigendo peccatum et defectum. Ubi Hiero. Qui irascit eum ca. non est reus. Nam si ira non fuerit: nec doctrina proficit. nec iudicia stant. nec eria ppeunt. Et Amb. li. 1. de offi. Ubi culpa est: irascimur. Quia vt dicit phs in. 4. etb. Non irasci in quibus o: iniquitatis e. Et Hier. Qui non irascitur aut deus aut lapis e. Et de in phs. Ira scilicet et nolite peccare. Ad hac iducit h. 3. ex. 2. P scripturall. i. Mac. 2. Cu rex Antiochus misit nunciu Marathie sed viro. vt idolis sacrificaret. Iratus scilicet di occidit nunciu: et iudeu partiter qui coram eo sacrificabat. Et. 4. R. 2. Idem sanctus dei occidit quadringentos prophetas falsos in torrente cison. qui idolatrare faciebant populum. Ero. xi. Cum dominus populo precepisset q. nullas de manna reponeret vsq.

Hebdomade de passione

mane. Ipsi autem ingordi. ut lupi. quibus
da; reservatis eaz scaturirent vermibus:
Moyſes frater propter divini precepti cō
tempnium. eos occidit. Ero. 32. Cum popu
lus laderet circa vitalum auream: frater
Moyſes proſecit tabulas ⁊ confregit. Et
ex eis qui fuerant in culpa occidit. 20. M.
Preterea. Numeri. 24. dixit dominus moy
ſi. Tolle omnes principes ⁊ suspende in pa
tibulis contra solem qz locuti erant contra
dominū. Ecce primū exemplū scriptura
le. Secundū exemplū est doctrinale. Jo
annis bap. qui acriter redarguit herodez:
propter vroz fratris sui Phylippi: quam
tenebat in vroz. Preterea Ambro. irat⁹
contra Theodosium quia sanguinem su
dit apud theſaloniam. qz occidere fecit. 7.
millia homines. non permisit eam ingredi
templū. ipsum excomunicatum reputās.
Et de beato Stephano: qui zelo repletus:
dixit iudeis. Vos semper spiritu sancto re
ſiſtis. Et de beato dominico qui sacristaz
vſq; ad sanguinem verberavit. quia rece
perat sudarium a muliere sine licētia. Mi
rantibus fratribus dixit. Non est crudeli
tas sed pietas pro deo punire crimina. Et
L. de furtis. l. Si quis. Et. l. Ira vulnerat.
ſi. ad. l. aquiliam. Delicta non debēt rema
nere impunita. Que puniſto non ſit. niſi p
tram. Ideo Lactan. l. de ira ad Donatū.
Necesse est bono ac iusto displicere q̄ pra
ua ſunt: ⁊ cui malū displicet moveri ad
ira; eaz id fieri videt. Ille. Ideo xps Jo.
2. ira permotus. videns templū pphana
ri mercantijs ⁊ negotiationibus funiculaz
ſectū. ⁊ omnes eaz ira elect de templo: di.
Scriptū est enī. Domus mea: dom⁹ ora
tionis rē. Auſerte iſta hinc. Abi nota ſim
Tpo. in poſt. ſuper Jo. qz xps in inſuria p
pria ſuit patiens ſemp: in exemplū noſtrū:
ut patet Jo. 8. Demonū habes. Reſpon
dit benigne. Ego demonū non habeo. Et
quādo percuſſus alapa ſuit. Mat. 26. Cur
me cedis? Sed impatiens ſuit in inſuriam
patris ſui. ⁊ ſe turbavit. d. Auſerte iſta hic
Et Mat. 4. quando demon dixit. Dec om
nia tibi dabo ſi cadēs adoraveris me. Qz
hoc cedebat in inſuperiā patris. Jō Ble
rony. Inſuriam meā patienter tuli: inſuriam
patris mei patienter ferre non potui. Un

de patet ſecundū exemplū. Tertio ex
plo paganali. De Bruto romano. De quo
Tale. li. 5. c. 8. De ſeveritate parentū ad
verſus liberos. Eaz audiret duos filios ſu
os velle introducere in romāz dominiatio
nem Tarquinij ſuperbi a ſe expulſum: ſe
cit filios virgile ſerreis acriter cedi. Et vos
o patres. o matres: corrigite filios veſtroz.
Traſcimini ⁊ nolite rē. Prover. 13. Qui p
cit virgē odit filium ſuū: qui autem diligit
illam inſtanter erudit. Et pps. 6. Poli. Bo
nam eſt qz parentes corrigant filios ocio
ſos. Et vos o officiales. o pretores. traſcimi
ni contra mala: qz bonitas ⁊ pietas in hoc
eſt mala. Unde diſ. l. c. Si quis diaconus.
Que eſt iſta bonitas inſtitute inimica: pal
pare criminoſos. ⁊ eozum crimina dimitte
re impunita. Ille. Ad vos clamo: quibus
incumbit traſci. In huius figuraz. Iſa. 22.
dominus dixit Iſaie. Uade ⁊ ingredere i
tabernaculo ad ſummum templi prepo
ſitum. Et dic ei. Quid tu hic: aut quaſi ge
ſte: Morde morieris. Id eſt cur queris pri
cipatum: ſi non vis mala reprehenderes
Eccleſiaſtici. 7. Noli querere fieri iudex: ni
ſi valeas virtute ſtrumpe iniquitates. Un
de. l. 2. 23. Qz Belli ſacerdos non corripit
filios ſuos. dominus eos occidit. ⁊ ipſe ma
la morte mortuus eſt: quāvis aliter eſſet bo
nus. Et. 2. 2. 13. quia Dauid non corripit
Almon. qui ſuprarat ſororem ſuam Tha
mar: ipſe Almon occuſus ſuit in conatu
ab Abſalon. Et Dauid percuſſus ſuit per
ſte in populo. Unde patet prima ſpēs ire.
Secunda ſpecies eſt que excedit rōnez
hominis: que dicitur paſſio. Et iſta eſt mor
tale. De qua Prover. 27. Ira non habet
miſericordiam. De hac ad ſecūm.

Secundū dicitur rē. Th. vbi ſup: a.
Archiepiſcopus ſecūa pte ſū. Pps
3. Eth. Tres ſunt diuerſitates ira
cundozum.

Quidam ſunt acuti.

Quidam ſunt amari.

Quidam ſunt diſſiciles.

Quidā rē. Iſti ſunt qui de ſacili ad oīa
etiam minima traſcuntur. ⁊ lenano el naſo.
Et vocantur tales colerici. Bona colera:
ſed periculosa. Hanc habent precipue mu
licres: qz de ſacili traſcū. Eccl. 25. Nō ē ira
ſuper iram

saper iram mulieris. s. acuta et facili. Ubi philosophus. 8. de animalibus quod mulier est maioris inuidie et facilioris ire: quam vir. Conditiones huius ire. et talem non sunt bone. Et homo debet habere studium circa hoc: ut talem iram refrenet. Quia ut habet philosophus. 1. ethi. Impossibile est indignante operari bone. In. 1. Elen. Homines irati minus considerare possunt. Et. 1. 3. c. 3. Illa. Comotio nis tempore: iustum putat omne quod fecerit. Cato. Ira impedit animam ne possit cerne- re verum. Exemplis patet. Primo de Alexan- dro magno. Cum quidam miles sibi ca- rissimus laudaret patrem eius Philippum fuisse probam in armis quod ipse: ira succen- sus ipsam occidit manibus propriis: de quo postea doluit. In tunc quod seipsum occidere vo- luit. O quot blasphemie. O quot homicidia pronunciantur ex hac ira. unde colligenda est. In ps. 56. Desine ab ira et relique furoribus. Et Lact. in libro de ira. In homine colligenda est ira: ne ad aliquem maritum proliat furoribus. Ab hac se temperant pagani. De Platone legitur: cum quidam suus discipulum verberaret de crimine. Advertens quod ira incipiebat ei dominari: vocavit unum de discipulis suis. cui commisit criminis pun- tionem: volens submittere rationi passiones et iram. In quibus verbis: querit anima cara dubium: virum in sapientem cadat irae. Due sunt opinioniones circa hoc. Una stoico- rum: quod non. quia sapiens nulla perturbati- one mouetur: sed semper firmus habet animam. In. 2. ethi. In sapientes non cadit ira. Alia est peripateticorum: et ista est verior. quod scilicet sapiens ad iram et perturbationem mone- tur: ut dicit Hiero. Si sapiens irascitur: mouetur moderatissime. Nec cito scargit la bombar- da. de malis. Et dat locum ire. Quia iquit philosophus. 2. rbe. Tempus quietat iram. Unde Amb. dedit documentum hoc Theodosio im- peratori: ut quando se iratum sentiebat. 24. litteras alphabeti diceret morose. donec ira cessaret. Optimum documentum. Quarto quidam sunt amari. Et isti sunt qui iram te- nent: et cum difficultate remittunt. O mala natura. Tenent loquelam. nec parcunt. nisi mille persuasionibus persuasi. Contra do- minus Lact. 1. Non eris memor iniurie et animi tui. Quod est signum magnanimitatis.

tatis. Sen. lib. de quattuor virtutibus. Si magnanimus fueris: nunquam indecibilis tibi fieri iniurias. Super quo Stralduus odonis super. 4. ethi. ponit tres conditiones homi- nis mansueti et pacifici. et magnanimi. Pri- ma. quod passione non ducitur. Secunda. quod iniurie et offense remissus. Tertia. quod non est vindicativus. Quia ut dicit philosophus 4. ethi. Est seruile posse et velle vindicare. et obliuisci magnificum. Hanc magnificen- tiam habuerunt romani. De quibus Vale- rius libro. 4. Rub. de moderatione. M. Bibulus duos habuit filios. quos milites egypti occiderunt. Unde regina Cleopatra misit hunc hos homicidas simul et carnificem ut de illis se vindicaret. Vir autem prudens coegit iram suam moderationi cedere. Un- de illis pepercit: et in pace ad propria remis- sit. Preterea hanc mansuetudinem habuit David: quem Saul persecutus semper fuit: ut patet. p. Reg. 17. Cum mulieres ca- nerent in tympanis in laudem David Saul percussit mille: et David. r. milia. frat. Saul dicit. Quid enim super est ei: nisi solum re- gnatum? Ex tunc non rectis oculis aspicebat eum. Unde lancea tentauit eum confingere eum pariete: tamen David post plures per- secutiones potuit eum interficere in spelun- ca. Quia Absai voluit eum lancea interfu- cere: sed David dicit ei. Ne interficias eam. Quis enim extendet manum suam in christum domini. et innocens erit: Abstulit ha- stam David. que erat ad caput eius et cy- pham aque. Unde patet. 2. c. Tertio qui- dam sunt difficiles. qui nunquam remittunt iniurias: qui furiosi vocantur: et potius anima- les quam rationales. Contra quos apostolus ad Eph. 4. Sol non occidat super iracun- diam vestram. Glo. Sol. i. ira non permane- at in vobis: sed quandoque sit. Ubi nota sim Albertum super Lucam. quod tres sunt homi- num generationes. Quidam sunt qui red- dunt bona pro bonis. Et hoc est quoddam naturale Mat. 26. Si diligitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis. apud patrem? Nonne publicani hoc faciunt? Quidam reddunt mala pro malis: quod est prohibendum: quia hoc deus sibi reservat. Ad Ro. 12. Ubi vindictam et ego retribuam. Quidam bona pro malis. Quod fecit

Hebdomade pe passionc. Feria. vij.

christus. et sancti in presenti vita. Unde sci-
gienda est ira: si recte homines et amici dei.
volumus esse et dici. Unde Lactantius in p^o. li-
bro. c. 9. Animum vincere. ira cohibere: for-
tissimi est. Et Sicut in epistolis. Nam vicisse
extraneas nationes bellatorum: virtus est
populorum. Vincere autem vitia et pecca-
ta: virtus est morum. Ille. Unde relinquen-
da est iracundia.

Etiam dicitur 2^a. Bester. 6. Legi-
tur. q. duo fuerunt curiales apud
regem Assurum: videlicet: Aman
et Mardocheus. Videns autem Aman q.
Mardocheus erat dilectus a rege: ira suc-
census procuravit apud regem: super lignu
ipsum suspenderet. Parata autem furca in
spirante spiritu sancto cor regis imutatus
est. In ipso ligno preparato Mardocheo:
positus est Aman. Ecce quomodo punita
fuit ira Aman a deo. Preterea. 3. Re. 21.
Cum rex Achab vellet vinea Naboth: nec
habere eam posset posuit se ad lectum ex
colore. Uxor ei⁹ ira succensa. scilicet Jeze-
bel contra Naboth: fecit ipsum interfici.
Sed ultio divina secuta est contra hanc
iram. Quia canes lacerant sanguine Je-
zebel in loco ubi Naboth fuit interfectus.
Ecce quomodo punit divina providentia.
hoc peccatum. Unde Prover. 19. Qui im-
patiens est sustinebit damnum. scilicet tem-
porale. In quibus verbis. Querit anima
cara dubium: quale est remedium. pro hoc
peccatum ire: Respondeo sicut doctores: q.
tria sunt remedia principalia.

Primum. est silentij observatio.
Secundum. est officio passionis consideratio.
Tertium. est vite eterne acquisitio.
Primum est 2^a. Parum loqui. Prover. 15.
Cum defecerint ligna. id est verba: extingue-
tur ignis. Responsio mollis frangit iram: ser-
mo durus suscitatur furor. Et Grego. Glo-
riosius est iram tacendo fugere: q. respondē-
do superare. Parum ergo loqui debet ho-
mo. Et quando loquitur: cum maturitate.
Unde Socrates habebat in sigillo suo scri-
ptum. Amicus hominis est sapientia eius:
videlicet: tacere. Quia in multiloquio non
revertitur peccatum. Exemplum de abbate Isaac:
qui a fratribus interrogatus. quare demo-
neo non timeret: Respondit. Ex quo facius

sum monachus statui apud me. ut iracun-
dia extra guttur meum non prodeat. Quod
facto: quia parum loquor. Et si loquor sem-
per cum mansuetudine. Preterea de Ser. le-
git etiam. q. appropinquare morte sua: cum
requireret a fratribus doceret eos docimēti-
dit eis. Alieno sensui magis: q. meo credi-
di. Nullum scandalum facere volui. Lesus vin-
dicta non expetit neque iram tulit. Secūm dicit-
tur dominice passionis consideratio. Joā.
14. Exemplum dedi vobis: ut quēdā modum
ego feci 2^a. O quantum fuit infortunatus. Jo.
8. Demonstus habes. Alio percussus. Mat.
25. Si male locutus sum: testimonium perhi-
be de malo. In cruce positus: oravit p^{re}mi.
Pater ignosce illis. In huius figuram. Na-
meri. 21. Filij israel. respicientes in serpentē
in palo. sanabantur a moribus serpentum
ignitorum. Unus de serpentibus ignitis ē
ira: a qua quis sanatur. si diligenter quan-
ta xps in cruce pro eo passus ē cogitat. Unde
Grego. Si passio christi ad memoriam re-
ducitur: nihil est quod non equo animo to-
leretur. Tertium dicitur 2^a. Unde Pro-
ver. 3. Mansuetis dabit gratias dominus.
Ecclesiastes. 1. Beneplacitum est ei mansue-
tudo. In ps. 149. Exaltabit mansuetos in
salutem. Mat. 5. Beati mites: quoniam ipsi
possidebunt terram. Nota in verbo hoc tri-
tes. Quadruplex generatio possidet mundum.
Prima est fatuorum: qui totum mundum sa-
ciant suum. Sunt isti sine tristitia. Secunda
dupliciorum: qui vadunt ad placebo: per la-
viam de p^{re}sensia. Officiam poltronorum est
hoc. Tertia sunt hypocrite: qui mundum de-
ludunt: totum mundum istorum est. Si quis
vult esse amicus huius mundi: vadit cum
collo torto. Iste mundus vult decipi. Et chi
non linguam non et so amico. Quarta man-
suetorum: qui habent conversationem beni-
gnam. Unde ps. Mansueti autem heredi-
tabunt terram. Moyses sicut Dionysius. propter
mansuetudinem fuit dignus apparitione di-
vina. Quod si tu quoque egeris. finendo iram
promererebis hic 2^a.

Sabbato in ramis palmarum. De salu-
tatione marie: que est per Lucam: quomo-
do inducitur.

Salutate ma

ria
que plus oibus labora
uit. Ad Ro. 16. **E**t
emplum Vincentij bi
storialis. de Theophi
lo qui pauperrimus vi
cedominus fuit calu
dam episcopi. Qui ab ipso episcopo fuit de
positus officio suo. Desperatus super hoc
demonem inuocauit: et matrem cum filio ne
gauit: et el chyrographum sanguine proprio
fecit. ac sigillatam demoni tradidit. In cra
stinum Theophilus in gratiam episcopi re
cipitur demonis procuratore: et suo officio
restituatur. In se reuersus post paucos dies:
ad virginem confugit. In nocte sequenti ap
paruit ei virgo maria ipsum redarguens.
Ad preceptum eius. demoni renouauit.
atque matris et filio est reconciliatus. Demon
autem coactus est dare carnam Theophi
lo: et coram omni populo restitit. quod acce
derat. Et cunctis admirantibus et virginem
laudantibus: post triduum in pace quiescit.
Unde ipsam salutemus. Ave maria. Salu
tate maria que re. Manca el sentimeto
del homo. la lingua sacosta al palato: ogni
human. parlar uene al manco: quando la
mente humana uen a considerat la digni
ta et excellentia de maria. Et ideo merita
mente eam alit preconij se debe honorare.
Secunda sententia Jacobi de voragine i
mariali. Ecclesia sancta salutat virginem in
officio utalino in diuersis modis. Primo sa
lutat loco et vice trium personarum. scilicet
ratis dicens. Ave gratia plena. Que saluta
tio fuit facta per angelum. Secundo eccle
sia virginem salutat vice et loco omniu an
gelorum euz dicit tempore pascale. Regna
eeli. Que fuit facta ab angelo: christo resu
scitato. Tercio ecclesia salutat ipsam vice et
loco omnium sanctorum: qui sunt in patria
omni sabbato in missa dicens. Salue san
cta parens. Quarto ecclesia eam salutat oi
die in completo: loco et vice omniu pecca
torum: qui sunt in mundo dicens. Salue re
gina misericordie. Ideo assumpti fba. Sa
lutate maria re. In quibus verbis. videbit
mus hanc pelusionem. quod maria e salutanda a
nobis. Ad quod iducimur. triplici rōe.

Primo. ratione resalutatiois.

Secundo. ratione inuentionis.

Tercio. ratione cooperationis.

Primo re. Naturale hoc regit: quod una
persona salutata: resalutet. Bona vita. Bo
na vita el bon anno. Ad Ro. 16. Salutate
inuicem in osculo pacis. Alii. Donore in
uicem prenententes. Ad propositum. Si nos
maria salutamus: ipsa resalutat nos. Dio
vi salui filij re. Sed p maiore noticia. No
ta fm Th. super Ave maria. Quod in te
stamento veteri: angelica natura erat tan
te dignitatis. quod a natura humana adora
batur. Et magnum erat privilegium natu
re humane. si hoc agere posset. Uti ad lau
dem Abrae scribitur Gen. 22. quod angelos re
cepit hospitio. et exhibuit eis reuerentiam. et
quod tres uidit et unam adorauit. Unde na
tura humana in toto subiebatu nature
angelice. Nec antea subiecto erat propter
hoc: quia natura angelica erat maior natu
ra humana: quoad tria.

Primo. quoad dignitatem.

Secundo. quoad familiaritatem.

Tercio. quoad plenitudinem.

Primo quoad re. Quia angelus est na
ture spiritalis: iuxta illud ps. Qui facis an
gelos re. Et ps. xij. Mera. appellat ange
los: substantias separatas. De autem est nature
corruptibilis. Uti Daniel. Ego sum hominis re.
Et Abraa. d. Loquitur ad dñm: et sum pul
uis et in cinis. Indecus ergo erat: ut spūal
creatura exhiberet reuerentiam corruptibili.
Secundo quoad familiaritatem. Angelus erat
deo familiaris: utpote deo assistens. Dan. 7.
Nulla militum assistebat ei: et decies cetena
milita ministrabat ei. De autem erat quasi extraneus
et elogar ab eo. p. pñ. Uti ps. Elongauit su
giles. 3. quoad plenitudinem. Angelus. n. pñ
cipat spūalē diuini et summa plenitudine. id
spūalē lūmīe appent. Voles autem tñ aliqd pñ
cipat de spūalē lūmīe: pñ tñ et i obscuritate qñ
day. Quod hīs tribus nā angelica excedebat
nām hūanā. id adorabat ab ipso hoīe. S; postqñ i vltia etate grē. innēra ē vna mīer qñ
āglōs excedebat i hīs tribus. Et qñ dignita
te: qñ mīer dī. ex qñ mīeritate pñrēbat affini
tas i fīnita. qñ mīeritate fieri si potuit. ut hīs Th.
1. p. q. 25. a. 6. Et i. i. fñ. di. 4. 4. a. 3. Et Bon. i
4. di. 4. 4. Et Dan. 1. 3. Et qñ familiaritatem.

Sabbatum

quia cum ipsa est tota trinitas. Luc. 2. Do-
minus tecum. Et quoad plenitudinem. qz
plena gratia. Huc inquit gratia plena. Jd
missus est angelus qui ipsam honoraret.
Huc inquit gratia plena. q. d. exhibeo re-
uerentiam tibi: quia sine ve. Huc inquit.
Quod verbum plurimum placet marie. Un-
de Henricus de bassia in suma theologie.
d. Qd tale gaudium habet quando dicit.
Huc: qle habuit: qñ fuit ab angelo salutata
Nñ Ber. Celaz ridet. angelus gaudet. mñ-
dus exultat. infernus contremiscit. demo-
nes fugiant: dñm dico Huc maria. Ille.
Exemplum vidue Belisabeth: que retulit
suo confessor: q nocte quadam cum in suo
lecto quiesceret. venit maria ad ipsaz: qñ
assidue salutabat per verbum Huc. 7 di-
xit sibi. Dormisne filia? Cui dixit. Non do-
mina mi. sed cupio informari cur ad me
peccatrice venisti. Respondit virgo. Veni
ut doceam te 7 omnes meos fideles. ut nō
desistant a salutatione angelica: eo q gan-
dia maximā mibi pñant. Et sicut ineffabi-
le gaudia habui: qñ angel⁹ mibi nuncia-
tū filij mei incarnationem. sic nunc cū ea-
dem verba a peccatoribus replicant. Un-
de quidam vulgaris.
Cui el paradiso volens maria volta li ophi:
Doy aley sineno ophi cū humile core.
Unde patz prima ratio.

Secundo ratione 7c. Conclō ē La-
nonistaram. 14. q. 6. c. Siquid. Et
c. Mult. Quicquid inuenisti 7 nō
reddidisti. rapuisti. Et. ff. de furt. l. Falsus.
Et. ff. de iuratis. l. Conditio. ff. de conditio-
ne indebiti. l. Rerum. ff. rerum amotarum.
Ad propositum. Ex peccato ade mandus
gratiam perdidit. Ad Ro. 5. Per vnum ho-
minem peccatum in hunc mundū intravit.
Que gratia fuit quesita per omnes etates.
In prima etate per oblationem sacrificio-
rum in Abel. In scda etate. per immolatio-
nem animaliam in Noe. In tertia etate.
per decimas in Abraam. In quarta etate.
per circumcisionem tempore Moysi. Sed
nullas illam inuenire poterat. maria sola
excepta. Non Sarra. non Rebēcca. nō Ju-
dith 7c. Quid dicit o Gabriel. Lu. 20. In-
uenisti gratiam apud dñm. Quam gratiaz
inquit Ber. Dei 7 hominum pacem. mox

tis destructionem. vñ reparatiōez. Ille.
Et Nicolaus de lyra. Inuenisti gratia non
solum pro te. sed pro humano genere. Nec
est enī que totius mundi reparatiōez ob-
tinuit solutez hominū impetravit. Ille. Ad
propositum. Inuenit quidem gratiam. Et
res inuenta debet restitui. Et sic necro cō-
clude: q maria cogitur peccatorem adia-
uare: cum de nostro habeat: 7 gratiam pec-
cator restituat. Aliter dñmo o maria: et
esser ladra. Unde Ignatius in epistola de
maria. Impossibile est aliquem peccatores
o virgo saluati: nisi per tuam auxilium 7 sa-
nozem. Et Cassianus. Tota salus humani
generis: consistit in plenitudine gratie ma-
rie. Et Anselmus. Sicut impossibile est: q
fili a quibus virgo maria oculos sue mis-
ericordie auertit: saluentur. Ita necessariū
est: q hi ad quos conuertit oculos pro eis
aduocans iustificentur. Ille. Exemplū mu-
lieris romane que filiam peperit. quam to-
cūit Huc maria. omni die dicere. Dedita
antem ornatu: vna die demon apparuit
post choreas dicens. Veni mecum inquit.
Quis es tu? Demon ait: qui te ad infernū
conducere volo. pro tuis demeritis. Cūq
illam traheret vi. Clamare cepit. Huc ma-
ria: replicans illa verba sepiissime. Respon-
dit demon. Maledicta sis illa mulier: que
te hanc orationem docuit. Si non virisses:
iudicio dei te certe ad infernum dixissem.
O christiane ipsam saluta. Figura. 3. R. 2.
De Belisabee: cui dicit filius eius postq in
throno i dextera collocauit. Perte a me qd
vis. 7 dato tibi. Neq enī phas est vt auer-
tam faciem tuam. Moraliter. Ille est fili-
us dei. qui postq matrem suam collocauit
secum in throno regio: ei concedit quicqd
vult. pro suis deuotis eam salutantibus.
O quomodo esset mundus: nisi essent ma-
rie supplicationes: que filiam cogunt. Un-
de quidam vulgaris.
Via tñ mostra a me: como sey bella;
Che tanto piacer pillio de lodarti.
Et inangi al to filio per me fancella.
Unde pater scda ratio.
t Ertio ratione 7c. Inducitur eam
salutare. quia fidem sustentauit.
Unde Albertus super missus est. c. 187. d.
q pñis legiaz passionis xpi fuit cōmunica-
tam morte

tum marie. in passione filij: que sola fuit q̄
fidem crucis dei et hominis habuit. Et
sic totus mundus obligatur deo christo: p̄
passionem: ita marie per fidei sustentatio-
nem. Unde signanter dicitur Jo. 19. Lan-
ta. Stabat iuxta crucem iesu mater eius.
Sed quid agebat: Quid o maria faciebas
ibi: Dic per charitatem. Dic mihi: quid:
Respondet Albertus dicens q̄ tria. Primo
stabat doloribus plena. Secundo fide le-
uata. Tercio amore succensa. Primo dolo-
ribus. Quia omnes dolores partus quos
alie mulieres in partu sustinent. et omnes
dolores mortis a quibus virgo fuit immu-
nis: fuerunt ei reseruat: tempore passionis
filij sui. Quia dolores fuerunt intensi tripli-
ci ratione.

C Ratione sui.

C Ratione filij.

C Ratione supplicij.

C Primo ratione sui. Quia erat mater. Et
hoc 5. modis. Primo mater. Secundo tota
mater. Tercio vni filij mater. Quarto: qz
presens mater. Quinto impotens mater.
Primo mater: deo dolor causabat. Plus
enim mater dolet de filio: qz plus labora-
uit. O quantum dilexit filium suum. De
quo Lau. 4. Nunciate dilecto meo: qz amo-
re languo. Secundo qz erat tota mater.
Quando enim dolor diuiditur in multis:
minor inuenitur in singulis. Stenim ali-
qua mulier filium amittit. dolorem cū suo
patre diuidit. Ideo talis dolor ex tali diui-
sione minuitur. Virgo enim cum nullo ho-
mine aut patre dolorem suum conditide-
re poterat: quia nullus pater ibi erat. Qz
totus corpus christi assumptus ē ex maria.
Et partem ibi non habebat pater carna-
lis: quia erat putatiuus. Unde inten-
sius amabat. Tercio qz erat vni filij ma-
ter. Si aliqua mulier filium perdit. si alios
habet recipit consolationem: quia alios ha-
bet. Maria autem nullum alium habebat
nec habere sperabat. Unde dolet. Quar-
to quia presens erat mater. Quando ma-
ter ante oculos videt filium suum occidi:
dolet. Maria autem videbat filium suum
ocidi et male tractari. ideo voluit sup̄ om-
nes mulieres. Quinto quia erat impotens
mater. ad eum iuuandum. Magna conso-

lacio est matri: quando filium suum potest
in morte amplexari et osculari. Maria au-
tem in nullo poterat eum adiuuare. Unde
bat ipsum flere. potum non poterat porri-
gere. Videbat eum in crucem fientem: non
poterat consolari. Videbat ipsum vulneri-
bus plenum: vulnera non poterat attingere.
Unde erat doloribus plena super omnes.
Secundo dolor causabatur ratione filij. qz
erat bonus. Mater multum dolet quādo
perdit filium bonum. sapientem. et in omni-
bus obediētem. Maria autem perdebat
filium sanctum. bonum. Unde dolebat su-
per omnes: ratione illius bonitatis. Ter-
tio ratione supplicij. Videbat enim pati pe-
nam ignominiosam. Sap. 2. c. Morte tur-
pissima condemnemus eum. Deutero. 18.
Maledictus homo qui pedit in ligno. Pre-
terea dicit Dilectus Tolosanus. qz martyr
fuit: et eius martyriū superat martyriū alioꝝ
martyrū. triplici rōne. Prima qz fuit mar-
tyrium amoris: alioꝝ autem fidei. Se-
cunda qz alij sunt percussū in corpore: ista
autem in corde. Tercia qz alij post christū
ista autem cum christo et in christo. et eodē
secu quo christus. Unde tota lachrymosa
stabat ad crucem. Jo. 19. Stabat iuxta cru-
cem iesu mater eius. Ubi eras o maria:
Ad crucē. Secundo fide leuata. Quia fi-
dem sustentabat a qua omnes apostoli fce-
runt prostrati. Sedm Albertum. apostoli a
tribus in passione ceciderunt: a quib⁹ ma-
ria stetit. Primo a fide: a qua maria nō ce-
cidit: qz spūs. sciam firmavit. Unde figura-
tur per stellam maris que ceteris cadenti-
bus nunq̄ deficit. Secundo a gratia. Ipa
non cecidit vt apostoli: sed fixa permansit.
Tercio a societate xpī: qz omnes fugerunt
Maria autem cruci semper fuit coniuncta.
Lanta iterum. Stabat iuxta crucem iesu
mater eius. Et hoc dicit Leonardus de vti-
li no sermone de annunciatione virginis. qz
nisi tempore passionis xpī permansisset fi-
des in maria: mundus tunc finiuisset. Ter-
tio stabat amore succensa. Quia et ipsa pa-
ti volebat cum filio pro salute mundi. An-
de Ber. Optabat ipsa sanguinem suū ad-
dere. et cum filio sacrificiū vespertinū cele-
brare. Quod etiam patet per Ambro. O
amor virginis huius. Unde ipsa salutare

Dominica

debemus. Salutate maria re. Exemplum.
Quidam magnus peccator fuit qui ex co-
suetudine volens ire ad peccandam, veni-
ens ad altare ante imaginem virginis, stans
eam salutavit angelica voce: Ave maria:
Cum semel faceret, vidit imaginem virginis
cum puero in sinu in cruce vulneratam et
cruentatam totum sanguinem in gremio
matris effundentes sicut fuderat in cruce.
Quo viso: obstupescit? dixit. O mater mi-
sericordie, quis hoc fecit? Et virgo respon-
dit. Tu et ceteri peccatores qui amplius cru-
cifigitis filium meum quam iudei. Et peccator
ille ad virginem dicebat. O mater miseri-
cordie intercede pro me. Et illa vos pecca-
tores vocatis me matrem misericordie: qui
tamen non cessatis facere me matrem mi-
serie esse et tristitie. Et ille. O mater non
dicatis sic: sed memento esse aduoca-
ta peccatorum: et intercedere pro me. Et ma-
ter ad filium. O piissime filii mei amore misce-
re hunc peccatorem: Respondit. Cum sim tuus
filius tibi negare non possum aliquid. Un-
de peccatori veniam dedit. Salutate ma-
riam re.

Dominica in ramis palmarum. De mi-
sericordia divina.

Pec rex tu

us, venit tibi mansue-
tus: sedens super asini-
nam. Mat. 21. c. De
la barba piegasse al
pecto: et cum oculo intel-
lectus perspicaciter consideremus ratio-
nalem creaturam capace rationis, dotata
intellectu: quantum sit intus, precordia-
lis, et susceperat amor illius soporant dei: er-
ga infelicem et desgratiam naturam hu-
manam: dubium non est: quod miserum pec-
cator: gloriato ad pedes crucis, indulgentiam
et veniam peteret suorum criminum. Unde
Ber. super Lan. f. 22. Omnino propter ma-
suetudinem que de te predicatur o bone se-
su, curremus post te, audientes quod non sper-
nas pauperem, peccatorem non porneas.
Non porraisti confidentem latronem. Non
lachrymantem peccatricem. Non supplica-

tem cananeam. Non reprehensam in adul-
terio. Non sedentem in theloneo. Non suppli-
cantem publicanum. Non negantem disci-
pulum. Non persecutorem discipulorum:
Non ipsos crucifixores tuos. Ille. Et qua-
ntum hec misericordia fuerit per aliquod
tempus, solum in celo. ps. Domine in celo
misericordia tua. Deinde super iudeos. ps.
Notus in iudea deus. Deinde in utero vir-
ginis. ps. Suscepimus deus misericordiam
tuam in medio tem. t. Tamen ultimate dis-
fudit se in toto orbe. ps. Misericordia do-
mini plena est terra. Et Hieronymus ad
Paulam. Secura esto o mi blasilla: confid-
mus probantes vera esse que dicimus: non
est sera conversio. Non hec primum in la-
trone dedicata est. Amen dico re.
Et Petrarcha in. 6. Triumpho dicit:
Ma tarde non so may gratie divine.
In quelle spero che in me ancor saranno i
Alte operatione et pellegrine.
Et ideo sancta ecclesia antea et tributa sala-
tis suorum filiorum proposuit euangelium
hodiernum: in quo inter cetera documenta
in eo contenta: maxime facit mentionem de
immensitate misericordie divine. Ecce inqt
re. De qua volentes et nos hodie sermones
facere: ut animemus miserum peccatorem
scire eam amplecti. de ea tria videbimus in
presentiarum.

Primus, de opinionibus.

Secundus, de declarationibus.

Tertius, de confirmationibus.

Primum dicitur re. Atque in deo sit
misericordia: Due sunt opiniones.

Una dicit quod non. Alia quod sic. Prima
quod non: probat tripliciter. Primus est ta-
le. Secundus Damascenus, 2. iniarum. Mis-
ericordia est tristitia de alienis malis. Et
empli gratia de illo qui compatitur infirmo.
Tristitia est passio. Passio non est in deo.
Igitur nec misericordia. Secundum est
tale. Ad officium veri misericordis perti-
net omnes saluare: non damnare. Sed si
deo est misericordia: debet omnes saluare:
si non facit. Mat. 22. Multi sunt vocati re.
Isa. 1. Multiplicasti gentem: sed non ma-
gnificasti letitiam. Cicero Alen. 1. 4. c. 3.
Sunt multi qui clamant et peccati electi.
Ad consequendum virtutem tantum.

Et contemplas

Et contemplar gl'i diuini conspectu.

Igitur in eo non est misericordia. Ter-
tium est tale. Si est misericors, debet omnes
saluare: et omne peccatum remittere. Sed
datur aliquot peccatum quod non remitti-
tur. Mar. 12. Qui dixerit peccatum in spiri-
tum, non dimittetur ei neq; in hoc seculo
neq; in futuro. Igitur non est misericordia in eo.
Alia opinio q; sic. Misere mei dñe etc.
Rideo ad hanc difficultatem fm doctores
Th. 1. par. q. 21. ar. 3. In. 4. dist. 20. ar. 1. Jo-
annem Scotum In. 4. dist. 26. Ricardum in
eadem dist. Quod in deo est misericordia.
Que conclusio pbat triplici modo. Pri-
mo ratione. Secundo auctoritate. Tercio
figura. Primo rōne triplici.

Prima ex naturalī proprietate.

Secunda ex generali potestate.

Tertia ex experimentalī necessitate.

Prima etc. Conclusio est Diony. 4. de di-
ni. no. Et pñ. 1. Epi. Bonum est sulphuris
diffusum et cōmunicatum. Exempli gra-
tia. De sole. Illuminare cum sit lucidus. De
igni calefacere. Et quanto ē maius bonū
tanto plus se cōmunicat. Ad propositum.
Deus est sūma bonitas. Plato in Timeo
Deus est summa bonū. supra omnem sub-
stantiam. omnēq; naturam. Bonitas cuius
non est accidentalit: sed essentialit. Quia
nō potest abesse a deo summo. Mar. 1. Ne-
mo bonus nisi solus deus. Ad Ro. 3. Est au-
tem deus verax. omnis autem homo men-
dax. 1. R. 2. Non est sanctus vt est dñs. Ec-
clesia. Tu solus sanctus. Nos autem boni
participatiue. Cum ergo sit essentialit sū-
me bonus: Ideo ē sūme bonus: et per cōse-
quē cōmunicatiue. Quia vbi supra. Bo-
nus est sulphuris diffusum. Hanc autem
cōmunicationem bonitatis ostendit: nō so-
lum quando mundum creauit ex nihilo. nō
solum quando hominem ad sui imaginem
fecit: verū etiam in presentiarum in suppo-
sitione peccatorum. Quia fm rigorem iu-
sticie meretur peccator statim puniri post
peccatum. Meretur peccator q; statim ter-
ra operiat ipsam et vitium deglutiat. Me-
retur q; quando dormit: pergit cadat to-
mus: et occidat concubinam cum adultero.
Preterea peccator meretur deducti de esse

ad non esse. Hec est sententia canonistarū
15. q. 1. c. Si quis. Scdm quantitatem deli-
cti imponenda est penitentia. Et a iuristis.
L. de penis. l. Ne quis. Unusquisq; pro cri-
mine quo fuerit deprehensus. modum con-
grue seueritatis excipiat. Peccatum est in-
finitū: et meretur penitentiam infinitam: et
hec ē anihilatio. Tamen supportat pñi-
mus deus vsq; in fines. Isale. 30. Expectat
nos deus vt misereatur nostri. Non per de-
cem annos aut. rr. sed vsq; ad mortem. dñ
modo conuertatur. Vbi dicunt doctores:
quod deus in punitione est tardus: et inu-
te punit: et coacte facit iusticiam. Isale. p.
Heu consolator de hostib; meis. Glo. Ado-
re pñ patris: et inimicos eos deus plangit.
Velor autem est in misericordia. Et sic ille
qui facit aliquid iuste tarde operatur. Ne
parz de filio quē mittis ad scōla: tarde va-
dit: si mittis ipsam ad spaciandū. saltat.
gaudet: ridet. Et cō deus pñissimus ē tar-
dus in puniendo. Valertius. 2. li. Lento. n.
gradu diuina procedit ira: tarditatemq;
supplicij grantate compensat. Ita in mise-
rendo est audus. De tarditate iusticie et
velocitate misericordie: figuratur in vtro-
q; testamento. Primo de iusticie tarditate.
Gen. 3. Adam postq; comedit de pomo: ap-
paruit ei dominus clamans. Adam vbi es?
Et audiat inquit scriptura: vocem dei de-
ambulantis in paradiso. Deambulabat a
passo a passo: quasi inuie pñtens. Quod
pater. Qz cū peccauerit hora sexta. distulit
pñtre vsq; ad horā nonā. De velocitate
misericordie. Luce. 15. De filio prodigo vbi
dicit euangelista. Et accurrens cecidit su-
per collum eius. In signum q; in misericor-
dia est velox. Et sicut igni proprium est ca-
lefacere. soli illuminare: ita deo miseri: et si
non esset misericors nō esset deus. Grego.
Deus cui proprium est misereri semper et
parcere. Secunda ratio dicitur etc.
Quando enim quis est magnanimior: an-
to est pñptior ad indulgentiam. Ambro. i
erameron. Procul est a magnanimitate: cap-
ditas vltionis. Quod pater exemplis. Pri-
mo de animalibus. Inter animalia et ea q; sūt no-
bilita: ad indulgēdū sunt magis pñia: et cō-
uerso. Quā leo a canis pñocatus: nō se videt
o 2

Dominica

eat propter suam magnanimitatē: et catuli
vilitatem. Sed si catulus morderet catulus
statim mutuis moribus se lacerant: quia sunt
animalia vilia. Similiter videmus quod homi-
nes magnanimi sunt ad indulgentiam fa-
ciles. Exemplū Iulij Cæsaris qui nihil sole-
bat obliuisci preter iniurias. Et de regibus
israel: dicitur. 3. Reg. 20. Reges domus israel
clementes sunt. Ideo Sene libro de quat-
tuor virtutibus. Si magnanimus fueris, nū-
quam dices tibi iniuriā fieri. In. 4. ethi. Est ser-
uile posse et velle vindicare et obliuisci ma-
gnificum. Sed per oppositū. Quia mulier
est vilioris animi: ideo plus se vindicat. In. 8.
de animalibus. Mulier lites diligit. Ecce-
lesiastici. 25. Nō est ira super iram mulieris.
Se vindicant in omnibus. Facectia de pre-
sbytero florentino qui cum cantaret letant-
as: cum fuit ad illud. Et fulgure et tempesta-
te et. statim subintulit. Et furore mulierum
libera nos dñe. Ad propositum. Deus igitur
cum sit omnipotens: et nos viles vermiculi.
iniurias nostras parauendū: et si eas reco-
gnoscamus statim remittit. Et hoc totum p-
pter suam magnanimitatem: et nostras vti-
litate: et in hoc sensu loquitur ecclesia. De
qui omnipotentia tuam parcendo maxime
et miserando manifestas. Et Sap. 11. Misere-
ris osum dñe. quia omnia potes. Glo. q. d.
Quia tu habes potentia vniuersales: ideo
habes misericordia generalem dissimulas
peccata hominum. O quot peccata. O quot
blasphemie. O quot luxurie. O quot vsure.
O quot odia: et tamen effectus est cecus et
surdus propter nos: dissimulas peccata no-
stra. Quid dicit o Bernarde sup. Can. ser-
mone. 89. Quam benigna est et suauis tua
misericordia. Ego peccabam et tu dissima-
labas: non continebas me a sceleribus: et tu
abstinebas a verberibus. Tertia ratio dicitur
et. Medicus scire potest molestia mor-
bi. Primo per suam theoricā: ut legendo au-
ctores Galienum: Hippocratem: Aulicenum:
Mesue: Serapionem: Simonem Ianuensem. Et
tunc aliquantulum est misericors infirmo. Se-
cundo per practicā exercitatuā longam:
tunc plus est misericors: quia audit clamo-
res eorum. Tercio per experientiam: quan-
do in propria persona infirmitates plurimas
est expertus. Unde bonum est eis infirmari

ne sint prouidendo panem et aqua coctas:
et tunc maxime est misericors. Ad propositū.
Quis est iste medicus? Vere ille de quo
Augustinus. Magis de celo venit medicus:
Ante incarnationem nostras sciebat infir-
mitates: et spirituales: et corporales per suā
eternam sapientiam: quasi per quandam
theoricā: ideo tanquam pater erat benignus
sed non multum. Immo potius rigidus et de-
lis: tenax. Quia post peccatum statim dabat
penitentiam Dauid in ps. Deus ultionum
dominus. Damnauit luciferum. Adam et
Euam expulit de paradiso. Nabucodonoso-
r cum suo exercitu occidit. 85. millia. pau-
perem die sabbati ligna colligere iussit la-
pidari. In populo Dauid pestem misit per
tres dies. Sed post incarnationem: iste me-
dicus scilicet per quandam practicā: et ex-
ercitationem longā: quia. 33. annis pererrant
fuit benefaciendo: et sanando infirmos. An-
de fuit magis pius et misericors. Et hoc si-
dicabat: miracula faciebat. Sed tertio intel-
lexit melius nostras miseras. quando cru-
cem ascendit qui ibi expertus est. An apo-
stolus ad Hebr. 4. Non enim habemus
pontificem qui nō possit compati infirmita-
tibus nostris. Quare habitas in cruce. o
lesu cum corona in capite: cum clauibus ad
pedes. et manus: Certe ut misericordia tuā
nobis ostēdas. Et per risperio: quia matres na-
turaliter sunt plus dulces erga filios quam
patres. ut probat philosophus. 8. de animalibus. Id
amorē suū magis voluit assimilari amorē
materno: quam paterno. Isai. 45. Sicut mu-
lier nō potest obliuisci infantem suū ut nō
misereat filio uteri sui: sic et ego tuū non obli-
uiscar. Ecce in manibus meis descripsi te.
Ille. Ad formandū instrumentū o notariū.
tria sunt necessaria. Calamus. atramentū.
charta. Calamus fuerunt clauis quibus il-
ligno fuit suspensus. Atramentū fuit verus
sanguis a quinq. partibus corporis. Char-
ta fuerunt eius manus. Et quod scripsisti o le-
su: Ezech. 18. In quacūque die ingemuerit
peccator omnia iniquitatum eius nō reco-
dabo. Practica de omnibus peccatis. ho-
micide. luxurie. odij. Nō recordabor. Etiam
de peccatis fuit Dauid. Magdalene. Pe-
tri. Laconi. Tamen omnia remisit bentig-
ne. Unde Dantes libro. 2. c. 3. purgatorij.
Non e peccō

Non e peccato de si tanto graue che del i-
trar a te signor idio.

Lūq; se pene non trono li chiane.

Che se si mansueto e tanto pio.

Che tua bonta al peccator soccor.

Pur che se cognoscere se vola.

Rūdeo ad argumenta. Ad primū rīdet

Tho. i. par. q. vbi supra. Quod de miseri-

cordia diuina: ē loqui dupliciter. Aut quo

ad effectum. Aut quo ad passionis affectū

Si primo modo sic est misericordia in deo

Si secundo modo non est misericordia in

deo cum sit quedam tristitia. Exemplum sū

me. Vides hominem nudum morientem frī

gore: doles in mēte. Iste dolor dicitur affe-

ctus misericordie: qui est quedam tristitia

de alienis malis: que deo non conuenit.

Cum autem ipsam induls. opera per que

releuatur a miseria dicitur effectus mi-

sericordie. Iste effectus qui est repelle-

re miseria ab homine: dicitur effectus mi-

sericordie qui est in deo. Vult enim repel-

lere a nobis miseriam peccati. Unde patet

responsio ad primum argumentum. Ad

secundum q; plures damnantur. Respon-

det *Tho. in. i. di. 46. ar. i. Scotus in. 4. di.*

46. Quod deus quantum est in se vult om-

nes saluos fieri: vt apostolus dicit. i. ad *Thi.*

2. Si tamen non saluantur: hoc non est ex

parte dei: sed hominis. Probo exemplis.

Primo de medico: qui vult infirmum sana-

re: sed non sanatur: si male se gubernat.

Secundo de cibo qui habet prebere nutri-

mentum: sed non in illo qui non comederit

Tertio de luce que cameram non intrat:

q; tenetur clausa. In. 2. de anima. Actus

actuum sunt in patiente bene disposito.

Ad tertium respondet *Tho. 22. q. 64.*

ar. 3. Peccatum in ipm sanctum dicitur ir-

remissibile. i. difficiliter: non ex parte dei.

Slo. Omnipotentis medico nullus lāgor in-

curabilis occurrīt. Sed ex parte peccantis

quia hoc peccatus quod ē et malitia. humi-

litate deprecandi subire non potest. Se-

cundo pbat̃ auctoritate. Et hoc quidem

quadrupl̃ci.

Primo diuinali

Secundo canonicali.

Tertio civili.

Quarto poetali.

Primo diuinali. Deute. 4. Dixit. Vobis

ad populum. Reuerieris ad dominum

et audies vocem eius: quia misericors est

dominus deus tuus. Eto. 22. Si clamauerit

a. i. me eraudiam: quia misericors sum.

Joelis. 2. Conuertimini ad dominum de-

um vestrum: quia benignus et misericors ē

Ecclesiastici. 2. Pius et misericors est. et re-

mittit peccata in die tribulationis. In. ps.

32. Misericordia domini plena ē terra. In

ps. 84. Ostende nobis domine misericor-

diam rē. In. ps. 130. Apud dominum miseri-

cordia. In nouo testamēto. Mat. 6. Esto

te misericordes sicut pater vester misericors

est. Mat. 12. Misericordiam volo et non sa-

crificium. Et Lu. 1. Et misericordia eius a

progenie in progenies timentibus eū. Cā-

ta. Mar. 8. Misereor super turbam. Sup

quo Albertus. Triplex est turba. Prima

celestialis. i. in sanctis in quibus est miseri-

cordia. *Tho. in. 4. di. 46.* Sancti premantur

in patria ex dei misericordia. Iuxta illud

ad Titum. 3. Non ex operibus iustitie que

fecimus nos: sed fm misericordiam suam

saluos nos fecit. Secūda est turba mūda

lis. In. ps. Misericordia domini plena est

terra. oriens. occidens. meridies. Omnia

sunt plena misericordia. Unde *Tho. in. 4.*

vbi supra. Tanta est misericordia diuina:

q; minus dat de malis q̃ peccator merca-

tar. O terra. N. quot peccata sūt in te: Ta-

men supportat te. Unde. ps. Non fm pec-

cata nostra fecit nobis: neq; h̃z iniquitates

rē. Tertia est infernalis. In ipso inferno ē

misericordia diuina. Quia dānat: vt dicit

Petrus de palude in. 4. di. 46. Bonauē. i.

eadem dis. merentur annihilari. i. de esse re-

ducti ad non esse. Cūq; hoc non facit: deo re-

lucet in eis misericordia diuina. Tercū.

Misericordie domini: q; non sumus consū-

pti. Abacuch. 3. Cū iratus fueris. i. ipsos

condemnando: misericordie recordaberis. i.

aliquid de pena relaxando: q; dānatus pū-

nitur extra condignū. Preterea: ē in purga-

torio. Ecclesiastic. 51. Liberasti me a pressura

flamme que circūdedit me. Preterea: ē in

lymbo paruulor. *Tho. 4. di. 46. ar. 2.* Pro

peccato originali fm rigore iustitie: nō solū

p pena debet carentia diuine visiōis: sed

et ipius annihilatio. Preterea: sūt in lym-

Dominica

ho sanctorum patrum: qz ex illa sacrat li-
berati. Secundo canonicali, de pe. vi. l. c. Qz
divinitatis natura clemens e et pia: magisqz
ad indulgentia pna qz ad vindictam. Et
de pe. vi. l. c. Adlipler. Adfcozdie domini
nec mēsuras tenere possumus nec tpe disti-
nere. Ambro. 22. q. 4. c. Unusquisqz. Nonsit
deus mutare sinia: si tu noueris mutare de-
lectuz. Et dis. 39. c. Diaconi. Moderatio dei
ac pietas solū nostrā reditū querit: ac nos
capit sua longanimitate saluari. Et. 26. q.
6. c. Si presbyter. Latro vnus momētū pe-
nitentia: meruit eē in paradiso in hora vlti-
me confessionis. Tertio ciuili. L. de nap-
tys. l. Impialis. Nam ita credimus dei be-
nivolētiā et circa genus humanū nīmiaz
clementia quantū nostre nature possibile
ē imitari. Qui quoridians hominum peccat
semp ignoscere dignatur. et pnam nostram
suscipere: et ad meliorē eam statū reducere.
Et. L. de veteri iure enucleando. l. Tanta.
Tanta ē circa nos diuine humanitatis p-
uidētia: vt semper eternis liberalitatibus
nos sustentare dignetur. Ille. Insti. de libti-
nis. §. Libertinor. Nostra pietas oia auge-
re et in meliorem statū renouare desiderat.
Quanto magis monarche illi summo deo
hoc erit pprium. a quo ē qcquid boni in ce-
lo: et in terra apparet. Quarto poetali.
Quintilianns in. 12. de institutioe oratoria.
Nunq. n. rps vllum: recte voluntati feram.
Sen. nele tragedie. Nunq. sera ē ad bonū
mores via. Dantes li. 2. c. 3. purgatorij.
Horribil furor li peccati mei
Ma la bonta infinita ha si gran braccia
Che prende cio che si rimolge allei.
Tertio probatur figura. In Luc. 16. Le-
gitur de pastore: qui cecidit oues hūit. amissa
cētesima. dimisit. 99. ad qredā centesimā.
Cui tria amoris signa ostendit. Primum
qz non misit aliquē: sed ipse in propria pso-
na fuit. Secundum qz fecit longū iter. Ter-
tium qz labores plures sustinuit. Moralr.
Pastor iste est de quo. Io. x. Ego sum pa-
stor bonus. Secūm Albertus. Quisqz solet
portare pastor. Primo capellam cōtra solē:
uentum: et aquam. Xps habuit capellā co-
ronam ptra pluuia et calorem tribulatio-
nis: cuius consideratio refrigerat nos. Gre-
go. Si passio xpi rē. Secundo selamina: et

xps habuit carnem que fuit sua selamina.
Que fuit de triplici calore. Primo alba per
puritatem. Apoc. 19. Alidi et ecce equus al-
bus. Secundo rubea per sanguinem. Unde
angeli admirāres dixerūt ei. Alidi. Isa. 44.
Quare rubrum ē indumentū tuū: O iesu
da quanto in qua: affectus es gentili homi-
ni? Tertio nigra per mortē. Isa. 45. Cuius li-
uore rē. Tertio habet baculū contra lupos
et rps ptra demones crucem. Isa. 30. A vo-
ce domini panebit assur: vrga. s. crucis: per-
cussus. Quarto habet scarcellam: vbi tenet
sua preciosa. Et rps animam habuit: in q
fuit ihesus xps gfe et glorie nostre. Io. 1. Qi-
dimus gloriā eius rē. Quinto hz canē con-
tra latrones et lupos. Et rps predicator
q clamant ptra vitā et pē. Ad propositū.
Iste pastor habuit centum oues. s. 99. an-
gelos et aiam que ē centesima. Dimisit an-
gelos: et voluit qzere ouē perditā. Cui tria
signa amoris ostendit. Primum qz venit in
ppria persona: non misit angelum. Secun-
dum venit de celo in terra faciens longum
iter. Tertio portauit labores plures. qz cru-
cem ascēdit. Ad psal. 2. Factus ē obediens
rē. Isa. 45. Peccata nostra ipse portauit
i corpe suo. Et oia signa iamorati ostēdit: q
sunt. 7. Prīmū de flore in Bureto. rps coro-
nā. Secūdum de indumentis: rps habuit
vestem albā. Tertium associatus cum ami-
cis: rps latrones. Quartum in mascara tē-
pore carnis ptiū: rps non fuit cognitus a
maria. Quintū est deferre pma in manu
b: rps clauos. 6. sudariū in spatulis: rps
crucē. 7. facit martiriatas fieri. Quando
te rendero la pmissa rē. rps in cruce Io.
19. Tanta. Sicut. O xpiane: fitto salutē tuā:
vt dimittas concubinam. vfaras. odia. fur-
ta. O benignita grande. O māfuetudo. Di-
cit enim Alber. super Lucā. Qd triplex est
mansuetudo. Prima est natura. Unde di-
cit pps: qz homo animal mansuetum voca-
tur. Secunda ē a gfa que est quedā virtus
infusa. Tertia quedam est a longa expe-
ritia. Xps autē dicitur māfuetus a natura di-
uina et humana. Primo a diuina: qz deus
naturaliter est māfuetus. ps. Tu autem
domine suauis es rē. Secūdo a natura hu-
mana qz de mansueto patre. s. ds natus ē:
Unde de eo. ps. Memento domine dauid
rē. Secundo

re. Secundo fuit mansuetus a gratia: quia
spūs sanctus totum eum fecit mansuetus.
Tertio mansuetus a longa experientia: quia
expertus est nostras miseras per longa tē-
pora. Unde patet sebm.

Erru3 dicitur re. Confirmat eius
t misericordia triplici signo. In quib3
reliet eius diuinitas.

C Primus. di supportatio.

C Secundus. di vocatio.

C Tertius. di oblatio.

C Primum di re. Supportat deus pecca-
tores q post peccata debent puniri. An for-
te putamus: qz sibi peccata nō displicent:
Aut qz inuictas: aut qz ignorat illa: Absit
vt dicamus de deo hoc. Cur aut dissimulat
nisi qz languet amore: 2. Petri. 3. Deus pa-
tēter agit nolēs aliquos perire: sed dō ad
pniam reuerit. O clemētia diuina. C Se-
cundū di re. Vocat nos ad ipm: vt nostri
miseret. Quid sunt sacre scripture: Quid
scōp erēmplat: Quid pcepta legis: Oia eg-
dē ista sē clamores ad aures pccōrum fortiter
sonantes: 2 vltimate audiat vor xpi in
cruce: sūto. Bernar. Ascendit in altum cru-
cis: vt ab oibus videretur: voce magna cla-
mavit vt ab oibus audiretur: clamorū la-
chrymas addidit: vt homo ei cōpateretur.
Ille. C Tertium signū re. Pro salute pec-
catorum obtulit deus filium suum: qui in-
carnatus mortuus est pro nobis. Apoc. i.
Dilexit nos 2 lauit nos a peccatis nostris
in sanguine suo. Offert de capite suo spūs
coronato. de facie pia alapis dure percus-
sa. de manibus 2 pedibus clavis in cruce
confixis: de toto corpore ad columnam cru-
deliter flagellato. 2 de latere suo lancea ap-
to 2 vulnerato. Dicit enim in cruce. O ani-
ma mea. te saluar vltio. Qui dō. acab. latro-
nem. publicanum. petrum. centurionem.
longinū saluauit. O amplissima misericor-
dia dei. O largissima charitas summi ere a-
toris: que tanta est: vt si daretur homo via-
tor secum ferens peccata omnia que diabo-
li commiserunt. 2 omnes homines qui in iu-
dicio damnabuntur. immo quot sunt in ce-
lo stelle 2 in mari aque gutte. in nemore
frondes. 2 in pratis lili: 2 de illis peniten-
tiam faceret: ac humilī mente deum exora-
ret pro venia: semper audiretur benigne.

O peccator negligens. O peccator obdu-
ratissime disrumpe vincula colligationis.
Agnosce blandientem tibi dominum: q to-
tens quotiens reuerteris: paratus est tibi
indulgentiam dilargiri.

C Feria secunda hebdomade sancte. De
inuidia.

Liebat enī

Platus q propter in-
uidias trididissent eā.
Matth. 25. C Tata la-
diligētia. studio. e. vigi-
lātia: q̄l debe hauer et
bon predicator 2 pa-
ter spiritualis erga filios suos spirituales:
ista pmissima est vt peccatorem conuertat
2 extra vitia educat: vt saluetur in eterna
vita. Isa. 48. Annūcia poplo meo scelera
eor. Idē. 60. c. Super montem excelsum a-
scende tu qui euangelizas syon. Exalta in
fortitudine vocem tuam qui euangelizas
hierusalem. Exalta noli timere. Et. i. Tbi.
4. Argue. increpa. obsecra. in omni pater-
tia 2 doctrina. Inter omnia peccata morta-
lia: maxime est pccū inuidie: quod habet ani-
mam domino diaboli submittere. Unde
Tho. in quolib3. 7. q. 7. Peccatum inuidie
est vitium diabolicū. 2 hominum damna-
torum. Primo diabolicū. Quia demon est
inuidus. Sapientie. i. Inuidia diaboli
mors intrauit in mundum. Tertio homi-
num damnatorum. Quia damnatus vel-
let omnes daminari. Dec est illa fera pesti-
ma que totum mundum destruit. que prin-
cipatum in omnibus ponit. que inter reli-
giosos ac dominos temporales lites discor-
diasq̄ diffeminat. Unde Dantes in. 14.
purgatorij. introducit quendam seipsum ac
cū infantem de hac inuidia.
Fo el sangue mio de inuidia si riarso.
Che se veduto hauesse hom o. sari lieto.
Visto me hauesse di liuore sparso.
Et hac in dei 2 scribe mori: christum morti
tra diderunt. Sciebat enim re. De qua 2
nos tris in presentiarum videbimus ad p-
positum nostrum.

Hebdomade sancte

Inuidia est color aliene felicitatis. Et est plura gratia. De artifice: qui alteri inuidet. et huiusmodi. Pro maiori declaratione nota est 3. Thimo. 2. q. 36. a. 2. Alex. in. 2. v. sum. q. dolo: aut tristitia de alienis bonis: potest contingere tribus modis. Primo ex timore proprio. In quantum quis dolet de bono alterius: quia ex eo timetur nocamentum sibi vel alijs inuisse. Talis tristitia que est effectus timoris: non est peccatum. Unde Greg. 22. moral. 1. Exire plerumque solet. ut non amissa charitate et inimici nos ruina letificet: et rursum eius glorie sine inuidia culpa consistat. cum et ruente eo quosdam bene erigi credimus: et illo proficiente plerumque iniuste opprimi formidamus. Ille. Unde. Eros. Maria soror Moysi videns pharaonem submersum in mari: cum filiabus israel ceciderant vicino. d. Cantemus domino gloriose enim re. quia populum captivum tenebat. Et. i. Mach. 2. Mathias videns regem Antiochum velle transferre ritum iudeorum ad ritum gentilium: dolet de eius prosperitate propter malum sibi et populo imminens. Preterea. i. p. 18. gloria batur David de morte philistinorum: qui mala faciebant populo israel. Et Judith. 9. populus israel letatus est in morte holofernis. Quod verificatur illud quod dicitur in ps. Letabitur iustus: cum viderit vindictam. Et quoad hoc letandus est in morte Turchi. et tolerandum est de eius prosperitate: quia est contra ecclesiam. Et de peccatoribus tolerandum est. Unde dicitur. Conuertantur peccatores re. Alibi. Deleantur de libro vivenciarum re. Preterea: de illo qui tecum litigat: te i faciat a torto. Quando ergo vides peccatorem aliquem divitem qui in bonis prosperatur: tolerare potes sine peccato: quia immutare potest malum et tibi et populo. Ut usarius. concubinaris. incantator. Secundo potest quis tristari de bonis proximi. non in quantum proximus habet hoc vel illud bonum: sed quia defuit sibi. Et hic proprie dicitur zelus secundum philosophum. 2. ethicorum. aut emulatio. Et si emulatio ista est circa bona honesta: talis est laudabilis. Unde apostolus primo Cor. 14. Emulamini spiritualia. Et. 2. Cor. 13. Emulor enim vos dei emulatione. Glossa. i. Invidio quibusdam ex vobis: sed invidia que est secundum deum. Consider-

rabat enim apostolus in aliquibus esse aliquas perfectiones et conditiones: que forte non ita erant in apostolo: licet simpliciter esset illis perfectior: ut dicit Nicolaus. et illis emulabatur: cupiens proficere. Isto modo hec invidia est bona: immo necessaria. De qua Hieronimo. ad Athletam de institutione filie. Dabeat socias cum quibus adificat: quibus inuideat: quarum laudibus mordeatur. Practica in libro Socias. Quia sicut bona societas est cum bonorum multorum. Ita mala omnium malorum. Unde. 28. q. 1. Sepe malorum consortia et bonos corrumpunt. Dabeat socias: cum quibus non dicat proba oculo sua. Quia ut dicit apostolus. 1. Cor. 15. Corrumunt bonos mores colloca mala. Dabeat socias: cum quibus stet in domo sua. non eam ad choreas. Hieronimo. Non credam viro dicere tibi se illesum: euisse ab huiusmodi spectaculis. Tertio modo: tristatur de bonis alienis. In quantum ipse excedit ipsam in bonis dolet. cruciatur. Hoc proprie dicitur invidia. Quia dolet invidus de quibus gaudere debet. s. de bono proximi. Amicus gaudet bonis amici sui. 3i. 9. ethicorum. Amicus se debet habere ad amicum suum: sicut ad seipsum. Quod habet Theologus. in omnia bona exteriora: maximum bonum est amicitia. Quod ut dicit philosophus. 8. ethicorum. Nullus eligeret vivere sine amicis: etiam huius reliqua bona. Idem. bonum solitarii aut deus est aut bestia. Invidus autem est inimicus huius amicitie. Quod neminem vult esse beatum divitem: nisi ipse. Non vult societatem. Contra dicitur Math. 22. Diliges proximum tuum: sicut teipsum. Dicitur invidus nota quod dicit. Sicut teipsum. Questo vole la charita de dio. 3o apostolus Ro. 13. Non in contentione et emulatione. s. in iudicio conversamini. Et. 1. Cor. 13. Charitas non emulatur. i. non invidet: sed gaudet de bonis proximi. 2id Gal. 6. Non efficiamur inanis glorie cupidus: invidet invidentes. Talis invidia est peccatum mortale. quia est proximo inimica: cum sit contra charitatem. Tales communiter sunt periculosi in sua conversatione: et proditores. Unde Prover. 23. Ne comedas cum homine invidioso: ne desideres cibos illius. Comede et bibet dicit tibi: et mens eius non est tecum. Quot sunt mortui morte violenta. O que torcatis. Sed dubium queritur. An homo

homo possit esse sine inuidia? Respondeo q non. Sed si vis esse sine illa fa che sia vn poltròe, vno homo da poco. Quia sola miseria caret inuidia. Congratulor: quando persequor: quia est signum virtutis. Unde patet rē.

Secundum dicitur rē. Tres sunt malignitates huius male bestie inuidie.

Prima est deo contrariata.

Secunda est diabolo assimilata.

Tertia est nemini parata.

Prima est rē. Vult Dio. 4.º de diuinis. no. q bonum est supius diffusum: vt patet de sole rē. Ad propositum. Deus est summa bonitas. Plato in Timeo. Deus est summus bonum: supra omnem substantiam. omnemq naturā. Et phs. xij. Meta. Deus diuinus sempiternus et optimus. Hanc bonitatem ostendit assidue in creatione totius vniuersi. Non est inuidus. Plato in Timeo. Ad optimo deo. omnis inuidia relegata ē: idest exclusa. Et phs. p.º. Meta. Deus enim non inuidet. In. 2.º. Meta. Diuinum ens non inuidet. Ad propositum. Inuidus autem non est sic: q non est communicatus. sed inuidus vult omnia: et q alij non participant secum. Unde est contra deum in hoc. Vult deus illum ē diuitem. honoratū. famosū. sapientē. Inuidus i oibus tristat. Ideoocrates phs. Titm inuidi in oibus ciuitatibus duos oculos. et duas aures habent: vt de olum felicitate torquerent. Tot sunt inuidorū tormēta: quot felicitatū gaudia. Ad hoc propositum: refert Aulus Gellius phs. q Demosthenes phs oculos sibi eruit. Et assignant tres cause. Prima: q visus ipsius impediebat a studio literarū. Secunda q mulieres sine pceptiscentia videre nō poterat. Tū legi de isto. Cum Paris duxisset Helenā in viorē: tū esset inuitatus iste. velamen ponebat super oculos suos. ne ipas videret. et in dedecus laberetur. Tria barbanisa. Tertia causa. que est principal: q cui esset inclinatus ad inuidiā hoies felices sine dolore videre non poterat. Ita inuidus dū videt rē. Figuratur inuidus per belu: q videre nō poterat lumen lucerne. p. 3.º. Secunda malignitas rē. hō diabolo assimilatur. Sap. 2. Inuidia diaboli mors

intrauit in mundū. Duo sunt peccata vniuēis superbia. et inuidia. Imitantur enim inuidiosi: q demon videns hoīem creatum ad possidendū beatitudinē de qua electus ē. inuidens hūc bono. et inuidia motus ē vt illū tentaret: vt sic priuaretur dono tali. Hoc aut facit quotidie inter hoies: dum tentat assidue. inuidiā suggerendo. et conat diffipare charitatē fraternam. Ideo Jo. papa 16. q. 2. e. Aliso. Dolet enim satis et erubescit charitatem quā in celo nesciuit cōseruare: hoies constantes et lutea materia tenere in terra. Unde dñt doctores. q tanta est vniuēis inuidia. q quis ex tērationibus qbus nos infestat augeat ei pena inferni accidē talis. tamen portus illā eligit nos tentādo: q illa carere nō tentando. Ita inuidus ē. q potius vult aliquo bono carere cū alijs: q ipsum habere cōster cum alijs. Unde in vltis patrum legi. Demon interrogatus: si posset ad gloriā redire: qd facere vellet? Respondit. Potius vellē cū vna aia. ad infernum descendere: q in celū redire. Tam inuidus sum: q non possum operari bonum. In Cronica archiepiscopi legitur. q in curia cuiusdam dñterant duo. Annus inuidus: ali⁹ auarus. Dicit qñ inuidus petijt sibi oculorū vnu erui: vt socio duo cruerent. O quantis sunt de istis. qui potius volunt vno incommodo affici: vt socius duobus. Unde dicit doctores. q inuidia est grauius peccatū q auaritia. Rō: q auarus si non vult dare bona sua: tñ si alius dat de bonis non curat. Inuidus aut non vult: et tolet q alius habeat. Unde Diero. ad Alcellam. O inuidia primū mordax sui. Idē ad Demetriadem virginē. Oro: qd inuido delectationis prestat inuidia: Et Alcella. lib. 2.º. La inuidia chel mondo non abandonā. Et fura la vtrū da glintelletto. Et arde clechamente la persona. Manduca l'alma: et struge il core. Dogni peccato sa qualche diletto. Dinnidia non altro che dolore. Tertia malignitas rē. hec ē illa bestia: que nemini parcat: oēs offendit. Tñ Vale. lib. 4. Nulla est enim tā modesta felicitas: que malignitatis dentes vitare possit. Et Sen. ad Paulinū. Inimica est semper alienis profectionibus inuidia. Diero. in Epitha

Hebdomade sancte

philo. s. Paule. Semper virtutes persequi inuidia. Etenim oēs sancti templos habuerunt. In paradiso quoque serpens fuit. cuius inuidia mors introiit in orbem terrarum. Ipe quoque dñs Iesus xps: zelo iudeorum crucifixus est. Ille. Unde reprolo q̄ offendit quos genera personarum. Primo offendit propinquos. Gen. 4. Chaym ex inuidia: Abel suū fratrem occidit. Preterea Gen. 37. Ioseph fuit venditus hīmaelstis. 30. argenteis: quia plus a patre cunctis amabat. Secundo offendit sanctos viros. Dan. 3. Babilonienses videntes q̄ tres iuvenes hebrei Ananias. Azarias. Misael. erant in curia regis Nabucodonosor: inuidētes eis. instigant regem ad statua faciendā: ut eam non adorātes: mitterent in fornacem ignis. Quod et factū est. Sed deo protecte eos: illes euasere. Preterea Greg. in lib. 2. dia. l. 3. Bñ dicit fama volaret in populo. quidā presbyter Florentinus noie. manens prope habitaculū sancti viri. in ortum ppe conuentum condurrit. 7. nudas mulieres. ut fama sancti viri denigraret. Sanctus de illa loco illo discessit. et locus ille corruit. et ipse presbyter tertiū occidit. Preterea i. 4. dia. c. 3. recitat de duobus germanis seruientibus in heremo Eutimio et Florentio. Eutimius vir litteratus assumptus ē in abbate cuiusdam abbacie. Florentius solus remansit. qui rogauit deū daret sibi aliquā societate. Quia ei vrsus misit. Quē videns seruus dei. alacriter suscepit. Cui curam cōmisit de ouibus suis ut in mane duceret ad pascua: in sero rediret. quod et faciebat. Inuidentes autē discipuli Eutimij: vrsus occiderūt. Qui oēs intra paucos dies morbo elephantino occisi sunt. Tercio offendit phos. Aristoteli cōbussit libros Platonis sui magistrū: ut ipse solus titulum scientie haberet. Beretici impugnaverant Origenē. contra multas veritates: ut ponit Haymo. Lā dicat Isidorus et alibi. et hyimo. q̄ sex millia volumina legit i scolis Origenis a se editos. Quarto offendit doctores. Quidam impugnāt Thomā discētes in multis errasse. et grossum doctorem dicant. Contra tales Innocētiū papā. Vnus doctoris sapia. pre ceteris excepta canonica: proprietatem h̄y verborum. modū dicendop. veritatem inuapita q̄ nunq̄ q̄ est

tenuit inueniatur a tramite veritatis deus asse. et qui cum impugnauit semper fuit de fide suspectus. Ille. Preterea Grego. papa emulos habuit q̄ volebant eius opa comburere. Sed Petrus resistit. vidisse se sepius iniquens colubam auri eius loquentem suggerentēq̄ scribenda. Quinto offendit homines ppos. Antipa pater herodis inuidiatu fuit: q̄ magna gessit in bellis pro romano imperio. accusatus est apud imperatores ad emulos suis. centum viginti quattuor vicibus se defendit. Tandē coram senatu vna vice extraxit indumenta propria: et ostendens vulnera. d. Ego amplius nolo me excusare. Ecce que feci p vobis et bono resp. Preterea ut dicit Titus Livius. de Catone censorio: qui quadragies quattuor vicibus accusatus fuit apud senatum ex inuidia: tamen per sese defendebat. Alde Valerium. Rubrica de ingratitudine. Scipio maior africanus ex inuidia suorum emulorum coactus est sibi eligere eritū in apulia. Preterea Scipio Emilianus. miserrime in carcere cōsumptus est. O inuidia. Preterea Scipio minor. q̄ Carthaginem deleuit: ex inuidia in nocte inuentus est mortuus: quia occisus fuit ab emulis suis iudis. Preterea. M. Coriolanus romanus ex inuidia bānus est apud volscos. Preterea Furus Camillus ppter i gratitudinem liberate patrie. erui sacrus est. Et Socrates philosophus sapientissimus: iudicatus est carceri ex inuidia. et ibi mortuus: apud Athenienses. Unde secandum doctores tria sunt qui romam destruxere. Primum superbia. Secundum discordia. Tertium inuidia per quam vnus persequabatur aliam. Et hac procedunt infamie. homicidia. Quorū sunt occisi. plures mortui sunt ex hac. q̄ ex gladio. Unde patere potest ex dictis. qualiter inuicis et sanctis quietem et pacem non sinit habere. O virtutū emula. O pestis crudelissima. Hec est que ingreditur per monasteria. per conuentus. intrat per plateas. p predicatores. per artifices. per oēs. Et sic p̄ secundū.

Etia dñ in dictionis. Inducitur triplici ratione h̄e remedio nō habere inuidiam.

Primum. dicitur fraternitas naturalis.

Secundū

CSecundū, dicitur phideratio creaturalis.
CTertium, dicitur dāratio perpetua.
CPrimū dicitur rē. Quia omnes sumus
 ab vno patre et matre generati. Mat. 6.
 Pater noster qui es rē. Et. 23. Anus est. n.
 pater vester qui in celis est. omnes autem
 vos fratres. Unde non debet esse adinice
 inuidia. Unde. ff. de legationibus. l. Quesi
 tam. Cum inter homines cognatione q̄
 dam natura contraxerit: consequēs est ho
 mines homini nocere nephas esse. **C**Secū
 dum dicitur rē. Omnis creatura communi
 cat seipsum: nec est inuidiosa. Nihil est in a
 tura inuidiosum: excepto poltrone inuidi
 oso. Sol radii suos emittit. Luna lamen
 tum. Stelle. Preterea si membrū vnu est
 infirmum aliud ei seruit. i. Cor. xij. Si quid
 patitur vnum membrum: compatuntur ei
 omnia membra. Caput est christus. mēbra
 sumus nos. **C**Tertium dicit rē. i. Reg. 18.
 Cum dauid interfecisset Goliath philiste
 os deballasit: puellae cecinerunt. Saul per
 cassit mille: Dauid decem rē. Saul inuidia
 motus persecutus est Dauid vsq̄ ad mor
 tem. Unde demon Saulem arripuit: vnde
 damnatus est. Aug. super Joannem. So
 la dilectio discernit inter filios dei et filios
 diabolī. Dimitte ergo illam: quod gentiles
 et pagani egere. vt de beschine philosopho
 qui phiderans amores fraternalem: voluit
 cōmendare orationem Demosthenis sicut
 suā. Quod si egerimus rē.

CFeria. 3. in ramis palmarum. De missae
 significationibus.

Sacrificate sa

crificium iusticie. et spera
 te in domino. ps. 4. **C**Co
 clasio est philosophi. 2°. **C**Meta. Quod homines hu
 ius mundi. volentes scire veritatem alieni
 tus rei et intelligere. tribus modis cupiant
 scire. Primo ratione. Non credunt quidā:
 nisi ratione eis probetur. Exemplum de
 Aristo. Cum esset ad mortem. venerunt ad
 eum discipuli eius. et tulerunt libros sacre
 scripture. Magister in iis libris probasti
 mandum esse eternam. In. xl. **C**Meta. Mo

tus celi est eternus. In. 8. ph. **C**Secundus est
 eternus. In pmo celi. Celum est ingentū.
 Et tamen in isto libro hebreorum. oppositū
 reperitur. In principio. i. in tempore: crea
 uit rē. Quibus respondit philosophus. Cu
 tus auctoris est iste liber? Dicunt. Moysi.
 Et ille. Quāuis proponat mundū esse crea
 tam iste auctor. tamen non debet credere:
 quia scriptura sacra rationibus nō subici
 tur. vnde non proponit rationē. Quidam
 alij nō credunt. nisi eis dicatur aliquid ex
 emplū. Sicut christus turbis loquens pro
 ponebat eis parabolas: et exempla: vt ple
 nius caperent verba sua. Quidam nō cre
 dant: nisi adducatur eius testimoniū alicui
 us auctoris. vel auctoritas. Ad propositū.
 Ecclesia istis diebus facit aliqua insolita. et
 mentibus nostris intranda. quod in alijs
 diebus non facit. Unde non possunt bene
 intelligi: nisi declarantur. quia in mysterijs
 sunt acta. Unde Dauid. Annunciate hoc. i.
 declarate in vniuersa terra. Que scilicet fi
 unt ijs diebus. Unde volens hodie predi
 care de missa. et mysterijs que fiunt. Assum
 pli verbū Dauid. Sacrificate rē. Et h̄ non
 es parati esse possint sumere sacrm. nō cū
 priuatur eius sacralissimo fructu. cum duo
 te assistunt. De qua missa tria videbim⁹.

CPrimū. dicitur declarationis.

CSecundū. dicitur conditionis.

CTertius. dicitur regulationis.

Ritus dē rē. Secū magrm in. 4.

p d. 13. Et Ric. in eadem. Missa ha
 buit initium a xpo Iesu in die solis
 sancto: qm̄ in cena panē et vinū. transmuta
 uit in corpus et sanguinē: vt dicit Mat. 16.
 Et. i. Cor. xi. hoc est. corpus meū. Et hic ca
 lit rē. Unde pane consecrato et vino: fuit
 principium. medium. et finis missae. Postmo
 dum christo in celo assumpto. beatus Pe
 trus suam primam missam celebravit in
 iherosolē. Et hanc missam christi. adiunxit ora
 tionem dñicalem. i. Pater noster. cui forma
 consecrationis. Ad modicū fō tps. b. Ja
 cobus eps iherosolimitanus plura adiun
 xit: post. b. Petrum. Et post hunc. b. Basili⁹
 qui primus eps fuit post. b. Jacobus: vt pa
 ter de conse. dist. i. c. Jacobus. In processu
 fō tps. sūmi pontifices plura addiderunt:
 intantū q̄ nihil deest missae. Quid autēz fi

Hebdomade sancte

gnificet illa q̄ sibi sunt: per ordinem videamus. Sacerdos xpm significat. De quo ps. Tu es sacerdos in eternum etc. Qui ponit sibi 6. indumenta. Primo amictus in capite. et signat coronam spineaz. qua fuit in die pascens coronatus. Secundo albas camisiaz: et signat illa qua ab herode fuit indutus. Tercio cinguluz: et signat funem qua fuit ligatus ad colunaz. Quarto manipuluz in lena. et signat patientiam: qua habuit in presenti vita. Quinto stolaz. et signat obiam: qua habuit ppter nos. Ad phil. 2. Factus est obediens usq; etc.

Sexto casulaz. que alijs vestimentis superponitur. signat charitatem. que omnes alias virtutes excellit. De qua Petrus in Canonica. Caritas operit multitudinem peccatorum. Ad altare accedit: ipse osculatur: qd xps ad nos veniens. osculum pacis nobis obtulit. Can. i. Osculetur me osculo oris sui. Stat in parte dextra: qd xps p. venit ad iudeos: iuxta illud. Notus in iudea deus. Incipit introitum: et signat aduentum xpi in carne. quem sancti affectabant. Isa. 6. Emitte agnuz domine etc. Et qd in eius aduentu: aperta est vena misericordie. Id post introitum. Subditur Kyriel. Quod fecit Grego. papa. Sed nota qd est triplex lingua in missa. Primo hebraica. scilicet sana. Sabaoth. Amen. Secundo greca. kyriel. xps: qd est deus. Tercio latina. quod est residuum. Unde kyriel. interpretatur. Domine miserere. kyris grece: latine dicitur domine. Leyson grece: latine dicitur miserere. Quod nonies di computando xps. ut per misericordiam xpi assoclemur nonem ordinibus angelorum. Et dicitur tripliciter ad patrem. ad filium. ad spm sanctum. Et post modum di Gloria in excelsis. Quod instituit Telesphorus papa ad representandum hymnum quem angeli pastoribus dno nato eccinerunt. Uerit aut se. d. Dns vbiscum salutando pplm: et signat salutaciones quam populo fecit quando incarnatus est. et ad nos venit. Epla legit ante euang. ita predicabat. Math. 4. Penitentiaz agite etc. Et qd post penitentia sequitur gaudium. Mat. 6. Beati qui lugent etc. Jo. 14. Tristitia ve-

stra etc. Ideo post graduale. Illa cantatur qd signat gaudium angelorum et hominum: in vita beata dei laudantium. Et qd fides instituta habuit a predicatione xpi et apostolorum: ideo statim post epistolam di euangelium: quod signat xpi predicationem. Quod incipit a concilio Niceno. Et debet legi in loco magis eminenti: qd epla iuxta illud. Et per montem excelsum ascende tu: qui euangelizas syon. Et cum omni reuerentia. Sequitur Credo statim: in quo continent. 12. articuli fidei. qua apostoli predicauerunt. Offertorium sequitur cum calice in manibus. Suscipe sancta Trinitas. signat qd apostoli in die sonis sed. parauerunt panem et vinum ob reuerentiam pasce. Post offertorium facit filius et dicit orationes tacite. ad repitandum illud tempus. quo xps non ambulabat palam inter iudeos. cu interficere eum cogitabant. Appropinquante autem termino passionis. iterum palam ambulauit. Et ad hoc significandum exclamat. d. Per omnia secula. Quod instituit Gelasius papa. Sequitur Sactus: repit laudem quam sibi pueri eccinerunt in officia palmarum. Quod instituit Sergius papa. Incipit canonem. Te igitur etc. et facit tres crucez. et signat tres traditiones. Primo deus pater. qui ipsum p nobis tradidit misericorditer. Secundo iudas fraudulenter. Tercio iudei crudeliter. Eleuatio hostie signat eleuationem corporis xpi in cruce: super montem caluarie. Pontif super corporale. Qd tunc Nicodemus et Joseph. posuerunt ipsam in findone mandam. Corporale signat findonem xpi. Facit filium: signat conuersionem quam xps fecit in sepulchro. p. 39. horas. Cum dicit. Nobis quoque peccatoribus: voce exaltat: signat contritionem et confessionem latronis alterum increpatis et misericordiam perentis. d. Memoro mei dum veneris etc. Deinde clamat. d. Pater noster qui etc. est reductio ad memoriam illius clamoris quem xps emisit hora mortis. d. Pater in manus tuas etc. Dicitur aut tripliciter Agnus dei: qd petimus tria peccata dimitti amore illius passiois. Primo cogitationis. Secundo locationis. 3o operationis. Per quorum remissione devenimus ad eternam pacem. ideo di in. 3o. Dona nobis pacem. Didit hostia in tribus partibus. Una offertur

offeritur p gloria sanctorum qui sunt in pa-
tria. Alia pro illis qui sunt in purgatorio.
Tertia pro nobis qui sumus in mudo. Se-
quitur postea. significat gaudia apostolo-
rum quod habuerunt de xpi resurrectione.
Festinanter debet in choro cantari. Sequi-
tur. Dñs vobiscum. Quare vertit se ad po-
pulum in signum q in die resurrectionis. qua
duplisciter se ostendit. Primo magdale-
ne. Secundo duabus maris. Tercio disci-
pulis cunctibus in emans. Quarto omnib⁹
apostolis. Sequit. Ite missa est. Quare nō
dñ in oi missa. Respondet Bona. in. 4. vl.
l. 3. Quod quedā missa celebrant in honore
sanctorum. Et quia sunt beati. Ite dicitur
populo. Ite missa est. i. festinate ingredi il-
lam regem: sicut illi. Quedā sunt alie ad sa-
lutem viuor. Et qz non sumus certi de salu-
te nra: iuxta illud Eccles. 9. Nemo scit vtruz
amore: an odio dignus sit. ideo debem⁹ as-
sidue esse solliciti vt non per nostram igna-
uiam in nobis missa efficacit deperat. An
dicitur Benedicamus dño. Quedā dican-
tur ad requiem defunctorū. 7 illis dñ. Re-
quiescant in pace: qz sūt in loco penali. An
patet primum myste. 2c.

Secundum dicitur 2c. Tres sunt
conditiones huius sacrificij missæ:
necessarie.

Prima. dicitur obligatio.

Secunda. dicitur auditio.

Tertia. dicitur deuotio.

Prima 2c. Obligantur hoies ad missas
diebus dominicis 7 festis: quando sunt de
precepto. Unde de conse. di. i. c. Missas.
Missas secularibus audire totas speciali
ordine precipimus: ita vt nullus egredi s-
sumat. ante sacerdotis benedictionē. Ille.
Ubi sunt. 6. dubia declarada. in huius my-
sterij declaratione. Primum dubium. Utp
clerici 7 religiosi teneantur huic precepto?
Videtur q non. qz capitula non faciē men-
tionem de clericis. sed de secularibus. Re-
spondet Ioannes Andre. super dicto. c. 6.
Et archidiaconus in Rosario. Qd si tenean-
tur layci. multo plus religiosi: qz debent esse
patres boni exempli. Unde dñ eis. Mat. 5.
Vos estis lux mundi: ideo sic luceat lux ve-
stra. Et. i. q. i. c. Altissimus computandus est:
nisi preceat scientia 7 sanctitate. q est ho-

more presbitero. Immo vt dicit Tpo. in. 4.
vl. l. 3. Alex. in. 4. par. sūme. Religiosus. ad
bene esse: tenetur omni die missam audire:
7 si nō ex vi precepti: aut dicere. Qz deficiēs
ab hac celebratōe. 3. mala cōmittit. Primum
qz priuat angelos gloria acciderat. Scilicet:
quia aīas in purgatorio. Tertius eos q in
mando. Unde missa 2c. Scdm dubium.
Utp tota debeat audire? Videt q sic. quia
dicit capitula. Toras. Rñdeo. q modicum
p nihilo reputat: vt ad Gloria in excelsis.
Tūc precepto satisfaciit. Qz vt hñt Tbeo:
Quod modicus est: rō apprehēdit qñ nihil:
dñ tñ maliciose nō faciat: aut ducat in pue-
tudine: vt mūdant faciunt. Tunc esset pec-
catū. Tertium dubium 2c. Utp videre. 7
nō audire: satisfactio precepto? Videt q non
qz dicit capitula. Audire. Rñdeo. q si possi-
bile est: teneat audire euāgeliū 7 epistolay:
Si nō pōt p multitudē populū: recusat.
Sed nō illi q extra ecclesiā morant: nec cu-
rant audire. Quartū dubium. Utp oēs te-
neant tā pū q magni. sancti q infirmi? Vi-
det q sic. qz capitula neminē excipit. Rñ-
deo. q impotētes nō tenentur. An dñ. ff. de
reg. iur. l. 1. Impossibilia. Ad impossibile ne-
mo tenet. S; dico q excepta necessitate. 7
urgēte: nullus excipit. An de pte. di. i. c. Lā
ad celebrandā. Et extra de Parochijs. c. 6.
Ue dñcis dieb⁹. Vos parochianos admo-
neo vt populo vfo dicatis. q in festis precl-
pulis. missa integrā deuote audiat. Ille. S;
heu. qz sunt nōnulli bestiales genitricēs. q
filias dieb⁹ festiualis in domo relinquunt: nec
recordant precepti saluatoris. Mat. 4. Dñs
tuū adorabis. Et Ero. 20. Memēto vt die
sabbati fetifices S; tales dñt. O sic ē pue-
tudo. Quibus rñdeo: q nequa q est bona
psuetudo. q dimittas filia tuā in domo ad
trispandandū. 7 q ipse circa speculā consu-
mat. An dñ. 8. dñ. Mala psuetudo: nō mi-
nus q pūstiosa corruptela vitāda est. Ille.
Ducite ergo o mēs filias vras ad missas.
ac dignū calicē magnificate. Et vos o pces
filios. fuos. ancillas. ad missam oēs ducat.
Lomo aru ardere o hō ire ad prandīa ian-
dita missa: An p. 4. dubium. Quantū du-
biū. Utp teneant audire vsq ad bñdictio-
nē: Rñdeo. q sic. qz capitula dicit q sic. Et
di. i. de pte. Oēs cōiōne pueni. q vsq ad si-

Hebdomade sancte

nem missar solēnia nō audierint. Ille. Tales sunt in fide suspecti. q missā nō audiat. O iudeo. O polaco. Sertū dubiū. Quid missa melioris sacerdotis sit audienda. q̄ ecōuerso. R̄s̄det. T̄ho. 3. par. q. 82. Quoad sacm: vtraq; valet: q̄ oēs virtute p̄bonz consecrant: sed quoad deuotiōem orantis. melioris est audienda. ¶ Secunda cōditiō rē. Debet enim audiri summa cum deuotiōe: q̄ dici p̄t. Et hoc p̄pter. 3. fruct⁹. quos accipimus ab ipsa missa glorioſa: vt ponunt doctores.

¶ Primus. dicitur remissionis.

¶ Secundus. dicitur supplicationis.

¶ Tertius. dicitur defensionis.

Primus d̄ rē. Scdm Ric. in. 4. d̄. 17. Octo viciſus peccata remittunt ventalia. Primo in principio missē: qm sacerdos dic confessionē in principio missē. Iō vade ad principiu. Secdo. qm hō benedictā aquam accipit in introitu. s. vt ad missam vadat. Tercio in confessione q̄ sit a p̄sbytero in medio missē. Quarto. qm noiat Iesuz r hō inclinat caput. Vb Urbano papa dantur. 40. dies indulgētie. Inclination d̄ fieri. L. de summa trinitate r fide cap. l. Nullus. Vnus r sumi dei nomē vbiq; celebret. Et extra de immunitate ecclesie libro. 6. c. Decet. Et p̄o. Ego autē i dño gaudebo rē. Aet. 4. Nō aliud nomē est sub celo datuz hoibus: in quo oporteat nos saluos fieri. Quinto. qm leuat sanguis. Serto. qm corp⁹. Septio. qm d̄ p̄ n̄r cā sacerdotē. Octauo. qm datur b̄ndictio a sacerdote. Na ad missā o hō cā deuotione. Secūdus fruct⁹ d̄ rē. Quoiō sit p̄ aſtūbus: in canone. In x̄bo. Et oīuz circūstantiā. Pro qua oīone: plura bona sūt. Exēplū cuiusdā mercatoris de Dattia: Andreas noie. Qui p̄gr. nādo cā alq̄s puenit in vigilia pasce ad sepulchr. Cū sūmo mane socj vellent recedere: dicit eis. Dies pasce est. audiamus plures missas. Abuentibus oībus: iste remāsit. se patri obnixe recomendans in suo Memēto. Missa dicta r pzandto sūptō: solus ire cepit. Quidaz in equo sedēs appnit. d. Sede hic retro. Obdormiēsq; inuenit se in mane in domo sua. Cui dicit. Vbi es? In domo inq̄t mea. Et ille. Landa dei: r regnata sacerdotē. q pro te orauit. Tertius fruct⁹ d̄ rē. Defen-

ditur. n. a pluribus malis: qui missas audit. Primo ab aqua. Exēplū ali⁹ marinarj. qui in mari existens: naut fracta in tabula ascendit. nō valens nauigare. Quidaz ap̄paruit ei porrigēs bucellā: qua sūpta vires recepit. Fuit sacerdos q p eo missas dicit quā ipse audiat: ex q̄ fuit adiut⁹. Secdo nō suspendit. Quedā mulier a demone verabaf: que laqueū sibi p̄parauit ad se suspendendā. que dū cepta conaret perficere. Ecce pro eleuatione corpis xpi iuxta morem: campanulā auduit. Fleris genibus solum vidit eleuationem. Intrans domū: sunt r trabes sunt cōfracti. demonibus fugiētib⁹ r dicētib⁹. Vtas misse illi⁹ modice. te liberauit a tpali r etnali morte. Tercio mala morte nō pōt mori. Exēplū cuiusdā Fortesia. ni ducis Saleas. noie Rho. q eremie exis p fugat: dū missam auduit. nō potuit occidit. Et illa dimissa vitā finit. Quarto non mori sub montibus. Exēplū illius q dū foderet cecidit mons. quo p̄fisso sub ipso. p annū integrū stetit. r vroz eius assidue missam audiebat p eo. In capite annū. visus ē sanus. Quāto nō moritur sagitta. Exēplū de duobus iuuentibus qui ad aucupanduz pgentes. p̄cussus est ille. q missam nō auduit. Qm pater qm missa cū deuotione rē.

¶ Tertia conditio d̄ deuotionis. Audieda est deuote. Que deuotio d̄ eē in duob⁹. Prio ex pte audiētis. s. illi⁹ q hāc audir. cā oī deuotione d̄ eā audire. Genibus flexis. corde eleuato. r oēs a se expellere fantasias. Cyprianus de p̄e. d̄. l. c. Qm itamus ad orationes fratres carissimi inagulare r incubere ad fies toto corde debemus. Cogitatio hoīs carnalis r secularis abscedat. Ille. Sed p̄es sunt q pleni fantasij r carnalibus r secularibus nō recordant se v̄disse corpus dñi. Exēplū demonis ridēis i missa noua in alemania: r eo q non erat hō q ad missam habuisset mentem. Quod p̄tra Greg. in. 4. dia. Quis fidelū dubium habere pōt: in ipsa imolationis p̄za r in illo Iesu xpi mīsterio: ad sacerdotis vocē elyros angelos adesse. celos aperiri. ima r sūma sociari? Ille. Et T̄p. in. 4. vif. 13. Angelus interest misse. vt orationes populi et sacerdotis deo representat. Ille. Si ergo sibi est xpius. angelus. elā corpe celestia: ear nō permancs

permanens cum deuotione? Si habes stare ante dñm temporalē: o cū quāta deuotio ē: et quanto plus corā christo iesu: Prættica. Quidā vagant hinc inde. Quidā stant in mente. quid agere debeat post missā. Quidā sedent. Clama p̄ra istos præcipue. O poltroni. Qñ p̄ p̄ma deuotio ex pte audiētis. Secūdo ex pte sacerdotis: hec deuotio debet esse: vt mox se hanc dicat: aliter dant causam murmurandi. Quidā non bene exprimunt sed in guttore. Quidā nimis p̄liri. Quidā nimis festini. Missa requirit spacium medie p̄re. quia sunt ibi plura ad dicendū: et miro: multū: qñ est possibile q̄ quidā ita se expēdiant. Nisi forte: q̄ non dicant quod dicere debent. Facacia de duobus capellāis in domo Bartolomet: quoz vnus alterum increpabat. q̄ medius canonicus nō dicebat. alius est q̄ nihil. Tis vita perare vnum sacerdotem: Qñ missā dicit da bestia. Et per oppositū: quando deuote. Exemplum regis anglie: qui ep̄m coegit in die sancto expectare. donec reuenteretur de venatione. anteq̄ missam diceret. Dum hō ra trāfret et vellet celebrare. et a nemie cēt aduersus propter timorem regis: Incepit per se. et angeli statim canere ceperūt kirk. et omnia prosecuti sunt. Quod factus episcopus docuit per suaz discessim. Unde docuit post modum suos presbyteros cum omni deuotione missam celebrare: eo quia dominus et angeli hunc mysterio assistebant. Unde p̄ secundū mysteriū rē.

Etiam dicitur rē. Ambro. libro de officiis. 7. regule sūt necessarie hūc sacrificio.

Prima. dicitur humilis colloquio.
Secūda. dicitur mentis eleuatio.
Tertia. dicitur attenta ascultatio.
Quarta. dicitur reuerentie statio.
Quinta. dicitur realis oblatio.
Sexta. dicitur deuota oratio.
Septima. dicitur spūalis participatio.
Prima dicitur rē. quando homo ecclesiam ingredit. causa audiendū: non ponat se ante faciem sacerdotis sed longe. reuerent. et humilit. genuflecto. Unde ap̄ls. vno ego dicit dñs: q̄ in nōse meo flectis oē genu. Et p̄s. Jo. 4. Tria adoratores adorabant in spiritu. Et vt dicit de cōse. di. 2. c. Sacerdo-

tum. Nulli laycorū liceat in eo loco vbi sacerdotes et clerici consistunt. quod presbyterium vocatur. quādo missa celebratur consistere. Ille. Et ratio est huius in eodez. c. vt libere et honorifice possit celebrare sua. Secūda dicit rē. Quando stas in missa: cor eleua ad cogitandū peccata: ad meditando diuina. Que regula datur a Ep̄mano. De consecra. di. 2. c. Quando stamus. Sed plures ad diuina veniunt cum falcone et accipitretachi frenat venatum. Contra quos Luc. 18. Nemo potest duobus rē. deo et falconi. O payia mortalium. Unde antiquitus ab ecclesia erat ordinatum p̄pter reuerentiam sacramentorum: q̄ canes falcones. ab ecclesia per ostiarios expellerentur. et hodie in hispania observatur. Quod christus egit Jo. 2. Et Mar. 11. Tertia regula rē. Dum sacerdos dicit alta voce verba in missa: attēde et asculta. Et quotienscūq̄ quis inclinat caput ad nomē Iesu. et virginis marie: totiens meretur. 40. dies de indulgentia. Sed ponamus: q̄ nulla esset indulgentia: adhuc est sanctum facere reuerentiam: quia ab apostolo hortamur. Ad Phil. 2. In nomine iesu omne genu flectatur. Et extra de immunitate ecclesie libro. 6. c. Conuenientes. Quarta regula dicitur rē. Que reuerentia habetur de consecra. di. 5. c. Apostolica. Unde homo debet stare in ecclesia: aut genibus flexis: aut rectus corpore. Contra poltronos: qui stant assentati quod est magnum peccatū. Quinta dicitur rē. videlicet in missarū solētia semper aliquid est offerendum: aut denariū: aut panem: aut candelā. Que regula ponitur de conse. di. 1. c. Omnis christianus procuret ad missarū solētia aliquid deo offerre. et reducere ad memoriam quod deus per moysen dicit egodi. 23. Et Deut. trono. 17. Non apparebis in cōspectu meo vacuus. Vbi dicit glo. Si parrochianus esset pauper: et non posset aliunde viuere: posset diuina subtrahere: nisi darentur rē. Sexta regula rē. In missa ora deum hoc modo. O domine Iesu regnator tibi de beneficiis mihi datis. adiua me. da mihi paradisum. da mihi perseuerantiā in bono et constantiam in aduersis. Ista est bona oratio: vt deus misereatur tui de peccatis.

Hebdomade sancte

Septima regula 22. Quia homo percipit in hac missa de hoc sacramento. De consecratione. 2. Aug. Ne quid paras dentem aut ventrem: Crede et manducaisti. Ubi nota has conclusiones quas Bononie extraxi de Petro Lalo, in missa laude. Prima conclusio est: quia homo sit ala missa, non inacebilit se, quia se debilita. Patet conclusio figuris. Adam pater noster, quando comedit de fructu ligni, non se innegit. Fili israel qui manna comederant, non se indebititono. Secunda conclusio. In illa die in qua homo missam audit si casu moreretur: tenet ecclesia: quia labia recanto la comunione, et sic ab inferno liberatur. premissa tamen conditione: cum qua creditur quod ad missam vadit. Aug. Crede et manducaisti. Tercia conclusio una missa in presenti plus valet ad remissionem peccati: quia mille da post mortem. Quod facit secularibus ne post mortem expectent. Quarta conclusio. La missa et de tanta virtute: quia mentre quia la se dice: si homo irretit: aut circuet totum mundum, et omnia sua bona distribueret pauperibus amore dei plus valet sibi audire missam integritate. O missa sancta. O gloriosa 22.

C Ferial. 4. hebdomade sancte. De veritate sacramenti.

De facite in

meam commemorationem. Luc. 22. Redemptor noster volens recedere a nobis et de hoc mundo ire ad patrem: officia pietatis videri voluit: et cuilibet dimittere aliquid in signum bonae memoriae amicis suis. Primo apostolus legauit in testamento suo persecutionem. Quod habuit ipse: alius dimisit. Jo. 16. Si me persecuti sunt: et vos persequentur. Quod habuerunt apostoli. Act. 7. Per multas tribulationes oportet nos introire in regnum dei. Et. 2. Cor. 3. Omnes qui pie vivere volunt in Christo: persecutionem patientur. Secundo legauit pacem. Jo. 14. Pacem relinquo vobis. Omnibus reliquit quod summe ei placuit. Jo. 16. Hoc mando vobis ut diligatis invicem. Tercio legauit in de-

is corpus proprium: ut ipsi crucifigerent, et nostram salutem perficerent. Job. 9. Terra. i. caro Christi data est in manu impij. i. pilati et iude. Quarto legauit patri spiritum suum. Luc. 23. Pater in manus tuas 22. Dat exemplum nobis quod in manibus dei debemus commendare spiritum nostrum: quia illud quod est in manu dei: est securum. Qui legauit marie virginis societatem. i. Joannem evangelistam. Mulier ecce filius tuus. Quod facere voluit triplici ratione. Primo ratione sui. Dederat legem Ero. 20. Honora patrem et matrem tuam. Decebat ut conditor legis legem seruaret. Secundo ratione nostri, ut nos doceat de parentibus nostris curam habere: non solum in vitis, etiam in morte. Tercio ratione virginis. Amittit sibi filium: ideo pro consolatione dimittit sibi fidelem discipulum. Secundo legauit latroni paradisum. Mat. 26. Hodie mecum 22. Septimo legauit peccatoribus sanctam communionem: ut sumant corpus et sanguinem suum in potum, et cibum. Quia ut apostolus dicit. Ad Heb. 9. Sanguis Christi emundabit conscientias nostras. Unde ipse dicit. i. Cor. 11. Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Unde dicant verba assumpta. Hoc facite 22. In quibus verbis de sacramento inplemus loqui. De quo ipse tria contemplabimur.

C Primus, de verificationis.

C Secundus, de conditionis.

C Tertius, de confirmationis.

Rimus de 22. Antrum corpus Christi et sanguis sub accidentibus panis et vini consecratis contineatur

p vere et realiter: Ad hoc: due sunt opinioniones. Una philosophorum: cum qua iudei et gentiles militant. Alia catholicorum.

C Prima opinio probat quod non est ibi corpus Christi: et omnino impossibile asserit tali ratione. Per regulam philosophicam. 4. physico: 13. Locus et locatum debent proportionari. Exempli gratia. Si corpus est magnum: et locus debet esse magnus. Locus et locatus 22. Si res parua: et locus parua. Sed in hoc loco videmus oppositum. Cum parua sit hostia: ubi sit corpus Christi. Unde patet prima opinio.

C Secunda

Secunda opinio dicit qd sic. In virtute
verborum: Hoc est corpus meum. Ad hanc
conclusionem difficile rideo fm doctores. p-
cipue Th. in. 4. di. 9. Et Petrus de Tera.
in. 4. Boet. in. 4. di. 1. Qd in hostia psecra-
ta est ibi realiter corpus xpi. Que conclusio
qbus fides catholica non indigeat rationi-
bus nostris aut pbationibus: cu in huius-
modi rationibus non fundetur. tamē ad pso-
lationem fidelium: pto conclusionem eē ve-
ram triplici modo. Primo rōne. Secundo
auctoritate. Tercio exemplo. Primo rōni-
bus: que sunt tres ad pps.

Primo rōne causalitatis.

Secundo rōne maiestatis.

Tercio rōne credulitatis.

Primo rōne rē. Qd si per dei potentia:
substantia hostie et vini: post psecrationē rea-
liter pueritur in verā substantiā corporis xpi
et sanguis. Fundamentū rōnis sumit per
auctorem in li. de causis. Quicqd facit se-
cunda causa: facit prima nobiliori et alicui
modo. Et ppi gfa. Si camerarius alicuius
dñi pōt alicui facere vnam gfam: a fortiori
ipse dñs hoc pōt facere. Preterea si cps
pōt aliquē absoluerē a pctō enozm: a for-
tiori pāp. Ad ppositum. Natura naturata
conuertit vñā substantiā in aliam. Qd
patet ad oculum. Homo comedit panem.
et bibit vinum: et facta digestionē in stom-
achū: panis et vinum puerant in sanguinē
et carnem. Preterea mulier pregnans co-
medit: cibū digestus pueritur in carnem
et sanguinem et ossa: cuius habet in vtero.

Preterea per virtutē caloris galline. sub-
stantia ouis conuertitur in substantiā car-
nis. seu in gallinā. Preterea vt dicit pps
in. 4. Meteo. Virtute solis: humiditas ter-
re conuertitur in arbores. herbas. in vinū.
oleum. balsamū. et huiusmodi. Et eadē ter-
ra virtute solis conuertitur in aurum. argē-
tum. ferrum. et lapides preciosos. Et Thdo-
rus. li. Eth. dicit. qd in Scotia est fons qui
omne quod in eo mittitur: statim conuertit
in substantiā lapidis. Ad ppositū.
Si hoc natura operatur: quāto plus potest
deus nature: vt vñā spēs vel natura vniū
relinquatur in alia spēm: Qd vt dicit pps
in. 2. Meteo. Quod est ea aliorum vt sint
calia: illud maxime ē tale. Si potest seua cā-

plas potest prima: cum sit potentia infinita
Unde p: prima rō. Secundo rōne rē. Con-
clusio est Boet. in. 4. di. 1. Et Hilarij. et ppi
in Top. qd maius opus est de nihilo aliqd
facere: qd de aliquo aliqd facere. Et rō ē
francisci de mayronis. in quodā sermone
de sacramento altaris. Qd plus distat ens et
non ens: qd inter ens et ens. Qd p. Homo
enim potest facere de ferro cultellum: de li-
gno cathedram. de farina panem. S; tota
natura: omnesq; simul angeli. de nihilo nū-
q; possent aliqd facere: imo nec granum
minimū millij. Unde pps. i. pby. et dñs pbi-
lo sophantes pcludant. Qd ex nihilo nihil fit
Unde maius miraculum fuit vñū in nu-
ptijs Jo. 2. qd multiplicatio panum: qd. si
nihil erat. Ad ppositum. Quis de nihilo
creauit angelos. celum. terram. et omnia q
in eis continentur: Certum ē qd ipse deus
fuit: cuius potentia est infinita. Qd si sic ē:
qd deus potest de nihilo tanta facere: quā-
tomagis potest vñū ens in aliud conuer-
tere. seu substantiā panis et vini in substantiā
suis corporis cōmutare: Quā rōnem
tangit Ambro. in li. de sacramentis. Qd si
potuit creare celos. elementa de nihilo: cur
non poterit mutare vñam spēm in aliam.
Tercio rōne rē. Conclusio Th. in de po-
tentia dei. q. 6. ar. 2. Deus facit quicqd tri-
plici. Primo supra naturam: vt qd mor-
tuis viuat. Secundo contra naturam: vt
qd virgo pariat. et hō in igne illesus pmane-
at. Tercio preter naturam: vt qd aqua in vi-
num conuertat. Ad ppositum. Si credis
ista hō: cur non magis qd in virtute verbo-
rum Hoc est corpus rē. sit realiter corpus
xpi in hostia? Que conclusio probat vera
exemplis in triplici differentia. Primum ex-
emplū est scripturale. Ero. 4. virga moy-
si ad ipsius iussū versa ē in colubum: et ite-
rum per eandem accipiens versa ē in vir-
gam. Preterea in exodo. Manū moy-
ses in sinu misit et extraxit de sinu leprosum
ante pharaones. Preterea de flumine Pha-
rath. Ero. 15. Et amaro conuersum ē in dul-
ce. Preterea de māna: quomodo eo pante
populus in deserto. Preterea de sole con-
tra gabaonitas Josue. x. Preterea Nūe-
ri. 21. petra durissima. virga Moy-
si percussā: aqua dedidit. Si ergo isti tot fecerūt. quā

p

Hebdomade sancte

to plus deus omnipotens. Secunda exemplum est sanctorum. In tempore s. Ludouici in francia celebrante quodam sacerdote. in hostia consecrata visus est xps in carne visibilis. v. puer paruulus. Et cum nuntiaretur regi Ludouico vt veniens videret. Respondit ego credo ita esse. Qui non credit eat ad videndum. Preterea de Grego. papa cum veller conuincere quendam viduam que faciebat sibi hostias quibus ipse celebrabat: foris intravit. Qui statim manifestum retraxit. Querens quare. Rideo inquit. qz hostia quam manibus meis feci: mihi das pro vero corpore christi. Qui incredulam ipsam videns: orauit d. O domine iesu: veritatem ostende tui sacramenti. Statim apparuit hostia tota caro. Quo viso vidua lachrymata est: et ab omni incredulitate sanata. Tunc Grego. orauit vt hostia conuerteretur vt primo erat. et viduam communicauit.

Preterea de b. Ambro. legitur qz corp⁹ domini dedit fratri suo Satyro adhuc infidelis in vase: et qz suavit qz si in periculo in mari esset: ipsius inuocaret. Quod et fecit in nauigio vbi omnes perierant. Ipse pro eoz non sro deo per mare tanqz per terram ibat: clamans. O deus Ambrosii: adiuua me. Unde et hoc conuersus est ad xpm. Preterea de quadam Angellina tertij ordinis: de fulgineo: vel potius de sancta Clara ordinis minorum. dum oraret coram sacramento vt defenderet moniales ab inimicis et cluitatem. Alijs: apparuit ibi statim infans quidam in tabernaculo d. Ne timeas qm victoriam habebis. Portans igit tabernaculum cum corpore xpi vndiqz circa locum: statim omnes inimici perterriti: propter presentiam xpi in tabernaculo veraciter essentis: de muris corruerant. Aliqui mortui sunt. Aliqui in fugam versi. Et hoc cinctas Alijs fuit liberata. Tertium est exemplum hereticorum: de Berengario diacono ecclesie. s. Mauritijs andegauensis. qui non credebat hoc sacramentum. Al Nicollao papa cum. s. episcopis reprobatus fuit. Unde in se rediens p inspiratione quam habuit quadam nocte: confessus est veritatem. Quam confessionem ponit Gratian⁹: de consecr. di. 2. c. Ego Berengarius. Unde iurauit per sacra euangelia cum maximis

lachrymis simul cum alijs credere indubitanter: qz in hostia consecrata erat verum corpus christi. Unde patet propositum. Sed merito dubium queritur. Cur hoc sacramentum visibiliter non potest videri nisi vellatum sub accidentibus. Respondeo qz triplici ratione. Primo fidelitatis: vt nostra fides sit maioris meriti. Quia vt dicit Grego. fides non habet meritum: vbi humana ratio prebet experimentum. Quanto res vna minus videtur. et quis eam credit: tanto maius meritum: cum sit maior fides. Unde christus Jo. vlt. dixit Thomae clamanti. Dominus meus. et deus meus. Gran merce Thoma. Quia uidisti me. credidisti. Sed beati qui non viderant: et crediderunt. Ad propositum. Si christus videretur in hostia in carne: minus haberet ratione fidei. Cum Augu. dicat. qz fides e de non visis. Sed quia homo non videt nisi hostiam: et aliud credit: ideo plus meretur. Et hoc plus laudatur fides. Lectoris q non vidit miracula xpi et credidit: q apostolorum qui viderant. secum comederunt: et huiusmodi. Secundo ratione horribilitatis. Quia si vnum hominem. vinum. et carnem crudam sumere deberemus: natura hominis abhorreret. Unde et ob hoc multi abstinere a sumendo illud. Tercio ratione imbecillitatis. Quia si deberem⁹ xpm in sua claritate videre. s. sine visus non posset sustinere: quia mille est clarior sole. Unde anima mea: crede hoc verum esse sacramentum. Quia vt dicit Bernar. in sermone de sacramento. Si credimus Galieno de discretionem venarum. si Ptolomeo de magnitudine cursus et influenza siderum. si pho Aristoteli de fallacijs et forma syllogismorum. si Ciceroni de oratione colorum. si Prisciano de compositione litterarum: cur non magis deo qui vult hoc sacramentum esse corpus suum: Unde patet veritas nostre conclusionis. Sed querit anima cara. An angelus videant cognitione sua naturali sibi corpus christi? Respondeo qz non naturali cognitione. Quoniam omnia que sunt fidei: sunt supra naturalem ipsorum cognitionem. Myseria fidei dicunt eē abscondita a seculis in deo: inquit apostolus ad Eph. 4. ideo naturali cognitione

cognitione non vident angeli corpus christi sub sacramento sed solus beatifica: qua vident de quibus est fides per beatificam cognitionem in verbo multo minus possumus nos videre nisi per revelationes fidei per verbum christi. Hec Theophrastus in q. de potentia supra. Ad argumentum. Locum et locatam et. Verum est naturaliter: sed in hoc sacramento incedimus via supernaturali. Unde patet primum.

Secundum dicitur et. Viso de eius veritate: sequitur nunc videre de conditionibus que requiruntur ad veram spiritalem ipsius masticationem. Quinque sunt conditiones necessarie: ad hoc ut humo sumat hoc sacrum deuote.

Prima est cum cordis contritione.

Secunda est cum maxima puritate.

Tertia est cum humilitate.

Quarta est cum fortitudine.

Quinta est cum satisfactione.

Prima est et. De hac figura Job. 4. Antequam comedam suspiro. Suspirare debet homo: antequam se preparet ad tantum sacramentum. Ista autem suspiratio et contritio fuit figurata in testamento veteri. Erodus. 12. Tibi deus precepit iudeis ut comederent agnū paschalem: cum tribus conditionibus.

Primo tenentes baculum in manibus.

Secundo cincti remibus.

Tertio cum lactucis agrestibus.

Primo cum baculo. i. fortitudine animi: non cito reuertit ad peccata post hoc sacramentum. Unde ecclesia canit. Estote fortes in bello: et pugnate cum antiquo serpente.

Secundo cincti remibus: vñ notat carnis continentia. Luc. 23. Sicut lumbi vestri precincti et. Tertio cum lactucis agrestibus idest amaritudine peccatorum. Aliter homo expenderet se periculo anime. Unde iudas: ut dicitur Jo. 14. quia sine contritione hoc sacramentum sumptum: diabolus in eum introiit. Nota tñ fm Albertum q. qdaz sunt. q. sumunt istas lactucas integras. qdam pstritas. et qdam succa ipsarum. Est enim. qdaz amaritudo superficialis. quedā pcorialis. et quedā misera cū lachrymis. Sūt enim qdam q. habent de peccatis quedā superficialem dolorem q. attrito dici possunt. Isti sumunt istas lactucas integras. Talis attritio peccatoris plene non lassificat. Jere. 5. Percussisti eos: et non doluerunt. attristasti eos: et renouerunt accipere disciplinam. Alij sunt q. oia peccata sua in mortartolo memorie agerunt et pistillo laboris mi nutantim pterunt. Et talis dolor est tritio appellat. Isti sumunt istas lactucas pstritas. Et talis pstritio vulnera peccatorum sanat. Osee. 14. Sanabo pstritões eorum: diligā eos spontanee. Alij sūt maioris pfectiois. q. s. peccata non solū sic pterant s. et lachrymas emittunt. Isti sumunt agnū cū succo lactuce. i. cum abundantia lachrymarum. Greg. in moral. Larnes cū lactuce agrestibus et edēde: ut cū cor p. redēptoris nri accipim. nos p. peccatis nris l. fletibus affligam. q. ten. ipsa amaritudo penitentie absterget a mētis stomacho puerse humores vitie. Secunda conditio et. Apostolus ponit. i. Cor. 11. xl. Probet autem se ipsum homo: idest examinet propriam conscientiam: et sic de pene illo edat: et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne. iudicium sibi manducat et bibit. Ille. Glo. i. damnationem. Non immerito patres mei: quia si Adam cum tota natura humana damnatus est: q. hominū veritē comedit. Sē. 3. Equanto magis: qui indigne communicatur. In huius figuraz. 2. R. 6. De Osa legitur qui fuit a deo percussus eo q. archam domini manibus suis tetigit: que cadere de curru volebat. Rationem assignant hebrei: et Hieronymus. Ad deo percussus est: quia cum vxore sua: nocte preterita facuerat. Sed qua percussione dignus est: quia facit cum meretrice et concubina: Si ille mortuus est: qua percussione dignus est: qui corpus christi indigne sumit. Unde Hieronymus in quadam epistola. Quid tibi cum seminis: qui ad altare cum domino fabularis. Dic sacerdos qualiter cum eisdem labijs sicut del oscularis quibus osculatus es filiam meretricis. Ans Leo papa. Nullas malignas nullas fuscato animo accedat. Pura sit conscientia: quia purum est sacramentum. Et Leni. 21. Qui habuerit maculas non accedat ad ministerium. In huius figuram. 2. R. 6. Alii berfamide mortui sūt q. viderūt archam domini. Quid de illis: qui non tñ vident: sed insuper sumunt indigne. Tñ Prouer. 23. Quando sederis ad mēsam ut

Hebdomade sancte

comedas cum principe: diligenter attende que posita sunt ante faciem tuā. Tertia conditio rē. Ut se peccator reputet indignum: tantum sumere sacramentū. Figura. Mat. 8. De centurione qui dixit. Domine non sum dignus ut intres rē. Si centurio se indignus reputabat sumere in domo sua mortalem: quanto plus imortalem. Unde sanctus Marcus tanquam indignus pollicem sibi amputavit: sancto instigante spiritu. Et Jo. bap. contremuit tangere christum quando ipsum baptizabat. Si timuit tangere mortales: quanto plus nos imortales. Ubi nota, Quod homo merito debet incedere cum humilitate: quod ut habent doctores: duo sunt in hoc sacramento. Dignitas et utilitas. Dignitas quidem: quia in alio sacramentis confertur gratia: non autem in ipsis est ipse deus. In hoc sacramento non solum confertur gratia: sed est ipsa gratia. Unde dicitur eucharistia, id est bona gratia. Immo in ipso est ipse deus et homo. Utilitas quidem: quod perducit ad patriam. Unde dicitur viaticum: quod per viam huius mundi nos sustentat: ut ad patriam pervenire possimus. Dominicus hoc considerans ferebat semper in missa. Quarta conditio rē. Ut si homo habeat firmum propositum abstinendi ab illicitis: et potius mori quam facere aliquid quod malum. Unde philosophus. 3. ethic. Melius est mori quam facere contra bonum virtutis. Et sancta Monica de beato Augustino dicebat. Vellem potius filium meum Augustinum mori: quam quod remaneret in suo peccato infidelitatis. Quod non habet hoc propositum. Immo fingunt facere omnia bona his diebus: ut sic absoluantur eorum meretricis. Et facto voto. gabato el sancto. ut canes ad vomitum rē. Quinta conditio rē. Deuter. 17. Qui non obedierit sacerdotis imperio: morte morietur. Ut restituas male ablata o viuaris. Ut dimittas concubinam o concubinarie. Ut restituas famam o infamator. Aliter non est bonam communicare. Non accedas ad rē. Ubi nota secundum magistrum in. 4. dist. 9. Quod quatuor sunt differentie personarum: que accedunt ad hoc sacramentum. Primum quidam sumunt sacramentum et non effectum sacramenti:

ut sunt peccatores illud sumentes in mortali. Usurarii. concubinarie rē. Secundo quidam sumunt effectum sacramenti: et non sacramentum: ut sunt infirmi et alii qui non possunt communicare ex causa legitima. De quibus de 2. dist. 2. c. Ut quid paras dētem aut ventrem. Crede et manducasti. Tertio quidam non sumunt sacramentum: nec effectum sacramenti: ut illi qui non communicant in paschate. De talibus de 2. dist. 2. c. Seculares qui in pascha non communicaverint catholici non credantur: nec inter catholicos habeantur. Quarto quidam sumunt sacramentum et effectum sacramenti: qui sunt in statu gratie: et percipiunt dulcedinem. Aug. Accipe quotidie quod quotidie tibi prodest. Sic vine: ut quotidie merearis accipere. Ille. Unde patet secundam.

Eritum principale dicitur rē. De clarata huius sacramenti veritate in primo mysterio. nunc in hoc tertio mysterio solum exemplum vniuersum pro nostra consolatione et sacramenti huius verificatione: est videndum: ad huius sermonis confirmationem. Cum beatus Gregorius missam celebraret rome: apparuit illi Iesus sub effigie passionis et pietatis. Quem videns compassione motus et deuotione. plurimum lacrymatus est. Unde statim missa celebrata: oibus se penitentibus et confessis coram simili imagine pietatis dicentibus genibus flexis orationem. O domine Iesu: cum quinquies pater noster. et toties Ave maria. concessit. 14. milia annorum de vera indulgentia. Postmodum plures pontifices pre deuotione addiderunt. Intantum quod in summa sunt. 20. milia: et duodecim anni. et dies. 23. Hec omnia sunt scripta in capella domini cardinalis hostiensis. que est sita in ecclesia sancti Petri de roma. Quam indulgentiam confirmavit Calixtus papa tertius. die. xij. Junij. 1456. Et in pater Sabael predicator veritatis amplius et predicat hanc deuotionem quantum potest. Unde patet sermo primus de veritate sacri.

C Fertia. 5. hebdomade sancte: De necessitate sacramenti.

Hoc facite

De facite in mea

comemorationem. Luce. 22.

C. Vniuersale sententia e
dell' antich' z optimi expo
sitor apponata che cada

no vlandante z peregrino qual far xl ben
el suo pegrinajo: necessarie li son trey cōdi
tione. Prima che in altro non studa: erce
pto che pernente al sui del suo camino.
Secunda che non porti tal theso: o che me
rito a latroib⁹ z inimicis sit spoliatus z oc
clusus. Tertia cōditio q habeat bona forte
tatē que conducat ed saluaz ad patriam p
pziām. Moraliter. Iste homo peregrinus:
est viator quilibet: qui ad patriam tendit.
Unde D^s. Aduena ego sum apud te z pe
regrinus: sicut zē. Et ad Hebr. 9. Non ha
bemus h rē. Gen. 47. Jacob dixit phara
oni. Dies peregrinationis mee centum. 30.
annorum parui z mali. Plato in Timco.
Tritum siquidem z ad omnes decantatu:
hanc vitam peregrinationem esse quādam.
Non debet hic peregrinus habere alio stu
dium q gradendi ad paradisu: di far bñ:
di saluari: quia ad hoc natus est. Secun
da conditio: non ferre thesauros madi: nec
studere diuicis huius seculi. Unde Lactā.
7. c. i. Virutis autem via nō capit magna
onera porantes. Augustus admodum tra
mes est: per quem iustitia hominem deducit
in celum. Hunc tenere non potest: nisi q
fuerit expeditus z nudus. Ille. Tertia vt
habeat bonam guidam. Que est hec: Res
pondeo: sanctum sacramentum iussu. Qd
nos dum hanc vitam eximus como bona
guida animam nostram deducit ad paradi
sum. Ideo xps nos hortatur faciamus com
munionem inquitens. Hoc facite in meam
commemorationem. In quibus verbis de
necessitate sacramenti erit sermo noster h
diernus. Vbi tria per ordinēz videbimus.
C. Primum. di necessitatis.
C. Secundum. di utilitatis.
C. Tertium. di spūalitatis.

Irea primum. Queritur dubium:
c. Quid fuit necessarium: insinuat hoc
sacramentūz: Respondeo fm theo
logos. 1°. 4. di. 8. ar. 3. Petrum de tar. 4.
di. 6. Et Ric. ibidez di. 8. ar. 1. q. 4. Qd fuit

necessariūz. Que necessitas probatur quā
druplici medio.

C. Primo. ratione.

C. Secundo. auctoritate.

C. Tertio. figura.

C. Quarto. exemplo.

C. Primo. rē. Que dicitur conseruationis.
Diuina prouidentia suas creaturas i tres
gradus distinxit. Aliqua erat spūalis:
vt angelus. Aliqua erat mixta: partiz cor
poralis. partim spūalis. vt homo. er anima
z corpore compositus. Aliqua simpliciter
corporalis. vt animalia sensibilia. z omnia
vegetabilia. Secundum quos gradus:
eadem diuina prouidentia: omnibus illis de
coram vita prouidit. Angelis enim cibum
spūalem plenam omni suauitate dedit: q
est videre diuinam cēntiā z ea frui. z in ea
quietari in eternum: Iuxta illud. Sacta
bor quum zē. Ideo dixit angelus Tob. 12.
Cum essem vobiscum per voluntatem dei.
videbar quidem manducare z bibere: sed
ego esto z pota inuisibili vtoz. scz diuina vi
sione. Secunda creatura: est bestia: cui
pparant herbas virentes: vt patet Gen.
1. Tertia creatura: est homo mixtus cor
pore z anima. Ex parte corporis z anime:
diuina prouidentia cibūz materiale dāt:
sine quo non vinit. In. 1. de gñarione. phs.
Omne vident quādiā viuūt: indiget alimē
to: conuenienti sue nature. Et. 1. Polit. Si
ne necessarijs: impossibile est viuere. Quia
calor naturalis consumeret totam humi
dum radicale. Et in li. de causa longitudi
z breuitatis vite. Duo sunt principia vite
nostre: calidum naturale. z humidum radi
cale. Unde corpus indiget cibo conuenien
ti sue nature. Qz vulgo dicitur. Sacco vo
do zē. Et sic corpus non potest esse sine cibo
Sic anima sine cibo spūali viuere non po
test. Qui est ille cibus? Respondeo q ē sa
cramentum altaris. De quo Jo. 6. Caro
mea vere est cibus: z sanguis meus vere ē
potus. Et magf. 4. dist. 8. c. vlti. Sicut pa
nis pre ceteris cibis corpus reficit z susten
tat. z vinum hominem letificat: sic caro xpi
hominem interiozem plus ceteris gñs spū
ritualiter reficit. Unde dicitur vitaricum. q.
reficiamentum. Qui panis positus est in
mensa none grātē. In altari. In celo genit

Hebdomade sancte

bas. In utero virginis fermentatus. In pa-
triculo cracis coctus. Unde Ricar. in. 4. vi.
S. ar. i. dicit. Quod inter cetera sacramenta
duo fuerunt necessaria. Primum fuit sacra-
mentum baptismi. per quod anima fit spō
sa christi. de serua diaboli. Secundum est
sacramentum altaris: per quod anima robo-
ratur in presentia: ut deo vacet per contem-
plationem. Quod patet figura. 3. Be. 19.
de bellis qui tens per desertum: dormiuit
sub umbra iuniperi. Tui angelus apparui-
t ei. Surge. comede: grandis enim tibi re-
stat via. Moraliter. Quis est iste bellus?
Est homo qui per viam huius mundi it. et
premitur curis huius mundi. Tristatur de
filijs. de vxoribus. de diuitijs. ne eat ad hō
spitale. Quo sic fessio. oportet detur ei pa-
nis sacramentalis. Quo refectio: possit ire
ad montem paradisi. De quo pane Jo. 8.
Panis quem ego. dabo caro mea est: pro
mundi vita. Unde dicunt Theologi. Quod
inter cetera beneficia homini collata: vni
fuit potissimum. v3: cōmunicatio corporis
sui. in viaticum spirituale quod nobis con-
tinet in die cene. Magnū fuit creare ce-
los. quatuor elementa. aquas de petra ef-
fere. mare diuidere. Sed maius. quando
in sacramento seipsū dedit. De conse. vi.
2. c. Nihil in sacrificijs mai⁹ ē cepit q̄ cor-
pus et sanguis christi. Nec vlla oblatio ma-
ior hac est: sed omnes precellit. Unde sūm
Innocen. triplici ratione in ecclesia reper-
tam est. Prima ut sit iugis memorie passio-
nis christi. De consecra. disti. 2. c. Per
hoc mysterium: ob commemoratōem pas-
sionis christi. sicut ipse ait. Hoc quotiens
ēdēs agitis: in meam commemoratōem fa-
cite. Secunda quia oportet semper medici-
nam esse paratam contra quotidiana pec-
cata. Tertia ut anima recreetur cibo spiri-
tualī. qui in missa reperitur. De consecra.
disti. 2. c. Tertiū. Quia quotidie peccamus: ideo
christus quotidie mystice pro nobis immo-
latur intra ecclesiam catholicam. Ideo chris-
tus Jo. 6. Qui manducat hunc panem: vi-
uet in eternū. De quo pane: propheta Da-
uid preuidens ex spiritu: dicit. Memoriam
fecit mirabilium factorū rē. Super quo Do-
min⁹ Tolo. i verbo Dedit. Octo modis
christus se dedit hominī in solatiū sui. Pri-

mo in siliū: pro nobis carnem assumen-
do. Isa. Puer natus est nobis rē. Secun-
do dedit se como nostro compagno: cōfō-
mando ei nascer suo nobiscū. Psal. 2. In
similitudinem hominum scās: et habitu in-
uentus ut homo. Tercio dedit se sicut magi-
ster: p doctrinā et p̄dicatōem. Jo. 13. Nos
vocatis me magister rē. Quarto dedit se
ad exemplum bone vite. Unde dicit disci-
pulis. Exēplū dedit vobis: ut rē. Seguita
illum o christiane. q̄ non poteris falli. Est
bona guida. Quinto dedit se sicut patrem:
per regenerationem. Jo. 1. Dedit eis pote-
statem rē. Sexto sicut fratrem. Mat. 12.
Quicūq; fecerit voluntatem patris mei:
ipse meus frater et soror et mī. Septimo de-
dit se i holocaustū. i. 1. Cor. 5. Empti estis rē.
Octano dedit se in cibū. Jo. 6. Caro mea
rē. Et Mat. 26. Accipite et manducate hoc
rē. Et Can. 6. Comedite amici mei et bibi-
te. et inebriamini charissimī. De quo cibo.
Dasi. xi. Purga.

Da ogi a noi la quotidiana manna.
Senza laqual per questo aspro deserto.
Al diero va chi di più gir lassanna.
Et T. p. O res mirabilis manducat domi-
num pauper seruus et humilis. Quo ei-
us soror angela de fulgine ordinis nostri
suscitabatur. Que per. 12. años de licētia
pape: continue hoc sacramentum sumebat
nullam aliū cibū sumens. Quod idē dē
de Laterana Sesi. Sed merito querit du-
bitum. Qua hōra hoc sacramentum fuit isti-
tutum? Respondeo q̄ die iouis: hōra com-
pletōrij. Et rō est talis die. q̄ hoc die virgo
obtulit siliū suū in templū. Et hoc die
xps ascēdit celos. Et hoc die volucres celi et
piscēs maris creant. Preterea et hōra cō-
pletōrij: q̄ hac hōra: videtur mundus suis-
se creatus. Quia prima dies dominica. pri-
mo facta est ex vesp̄e. 2. et mane. Sesi. i. et
ideo a vesp̄e incepisse paratur. Unde p̄
hoc sacramentum fuisse necessariū. Quod
vltimo probatur exemplo Vincentij hīsto:
De quodam domino valde grato apud
imperatorem Theodosiū. Qui et inuidia
falso ē sibi accusatus: q̄ vellet terras suas
dare in manu saracenō. Imperator autē
in audita parte: patibulo est suspēsus. Die
autē tercio cognatus eius p̄teritis ut ipm
reponeret

deponeret: clamauit. Deponite me. Quia
grā Iesu xpi vino. Conuocato populo ad
tam mirum spectaculum. narranti q̄ quon-
dā solebat dicere. s. pater nŕ. Et tot Aue.
Tria ad honorem passionis Iesu xpi: 1. s.
vulnerum suorum. cum. s. venis. Quartaz
obtulit angelo cui cōmissus sum. Quintam
cum venia obtuli corpori xpi. 2. sacramento
altaris. Quod singulis diebus per mūdū
conficitur: vt in fine vite mee: tanto viatico
mererer cōmunicari. Quā utilitate illius sa-
cramenti in viroq̄ homine saluus suz. An
de pater primaz.

Secundū principale dicitur 2ē. In
nocentius tertius de officio misse.
3. p. c. ult. Et Alber. li. de officio mis-

se addunt. s. utilitates huius sacramenti.

Prima. v̄i glorie adeptio.

Secunda a peccatis preseruatō.

Tertia a periculis liberatio.

Quarta totius boni participatio.

Quinta virtutum augmentatio.

Alia prima conclusio est Thō. 3. p. q. 79.
ar. 1. Qd̄ sicut xps veniens in mundum cō-
tulit mundo vitam grē: facta illud Jo. 1.
Gratia 2. veritas: per Iesum xpm facta est.
ita veniens in homine per sacramentum:
operatur vitam gratie. Jo. 6. Qui manda-
cat hunc panem viuet in eternum. Pre-
terea idem Thō. addit. Qd̄ illam effectuz
quem passio xpi fecit mūdo: hoc sacramē-
tum idem faciat in homine bene disposito.
Jo. 6. Siquis manducauerit ex hoc pane:
viuet in eternum Et magis. 4. di. 4. Nemo
suis meritis potuit ingredi paradysū. Nec est
eunctio nec baptisimus aperit tanuam re-
gni celestis: nisi postea salutaris. Ille. Qd̄
patet exemplis. Primo Agonis de. s. Al-
ecto. Qui dum infirmaretur grauer. 2. nul-
lum fameret cibum: petijt corpus xpi. Fra-
tres autem volētes eum p̄stari. obtule-
rant ei hostiam non consecratam. Quod p̄-
pendens cepit clamare. Misereatur vestri
deus. Cur me decipere voluistis? Ille non
est deus meus. At autem obtulerunt ei sa-
cramentum: 2. non volens recipere: oculis i
celum leuatis. sic orauit. Ascendat fili⁹ ad
patrem: 2. spūs reuertatur ad deum qui se-
dit illum. Inter hec verba: animam efflauit
2. sacramentuz disparuit. Preterea exem-

plum Hilarij epl̄scopi Pictauiensis. cū esset
missus in exilium ab Aliriano in frigiāz vi-
tra mare. Filia sua Alfra scripsit patri epl̄-
stolam de Francia: dignaretur dare ei vi-
rum. Qui rescripsit q̄ erat p̄tentus: sed ex-
pectaret aduentum suum. Reuerŕus in pa-
triam: ista petijt promissam impleri. Res-
pondit pater. Veni eras in ecclesiam 2. eni-
tibi dabo. Sed prepara te diligenter. Filia
in mane contulit se ad ecclesiāz. Pater ho-
post consecrationem fecit vocari ante se fil-
liam. Tempus inquit venit filia dēmi tibi
quod promisi. Ene contenta de illo quez
tibi dederō: Ero inquit filia. Pater hostiaz
consecratam obtulit filie. Interrogans an
esset contenta accipere solum dei pro spon-
so: Dixit filia q̄ sic. Quo sumpto cecidit
morta ad pedes patris. Et sic ad celum
volauit. Secunda utilitas 2ē. De con-
se. di. 2. Cum omne crimen atq̄ pecca-
tum: oblatio deo sacrificijs: deleatur. Et
Innocen. de off̄o mis. 3. par. c. ult. dicit. Si
digne sumatur eucharistia: a malo liberat:
2. confirmat in bono. venialia delet. 2. canet
mortalia. Que conclusio probatur p̄ Thō.
4. di. 12. Et Jo. 6. Qui manducat me viuet
propter me. s. vitam grē. Unde Ber. ordina-
uit q̄ monachi sepe se cōmunicaret: vt sic a
peccatis preseruaentur. Idem legitur de
eo. Qui cum predicaret Meli: quedā mu-
lier a diabolo fornicata: per. 6. menses con-
tinuos in pp̄tio lecto: viro ignorante. In. 7.
autem mense: in se reuerŕa. erpauit q̄ secuz
teneret demonem. Audiens ho aduentum
Ber. intrinŕauit ei rex. Quo audito. populo
audiente 2. luminibus accēsis: publice ana-
thematizauit demonem. 2. mulieri precepit
facere sepe cōmunionez. Qua nihil meli⁹
contra demonem 2. peccā. Qd̄ faciens libera-
ta est. Tertia utilitas 2ē. sp̄s. p̄ntis cor
hominis confirmet. Idem. Si ambulauero
2ē. vsq̄ eo. s. per sacramentum. Exemplum
in dei pueri. Qui missas a patre in fornicacē.
eo q̄ se cōsecrat cū alijs xpianis. Lib. 2. 2ē
ē virtute illius sacramenti. Et pater exultat
est: in eadem. Quarta 2ē. Alber. vbi sup̄
ponit hanc mirabilē conclusionē: memoria
retinēdā. Qd̄ cū quis digne cōmunicat. sit
particeps omniū bonoz q̄ xpus operatus
est in vita sua. Ieiunando. discurrendo.

Hebdomade sancte

orando, predicando, lachrymando, et quod
in die parasceves sustinuit. Preterea parti
cipat de omnibus donis totius ecclesie: et
omnium sanctorum qui sunt in celo. Quinta
et. Augmentatio certe omnium virtutum sit. epi
ritatis, fidei, spei, caritatis. Tunc autem ad in
stantiam Urbanus papa: solus in ecclesia officium
de hoc sermo proposuit dicit. Quid pretiosius
hoc munus esse potest. in quo peccata pur
gantur, virtutes augentur, et mens omnium
spiritualium carismatum inpinguat.

Etiam de et. Et sum. Conf. lib. 2.
t. 1. 2. q. 3. Quartus sunt gratia pro
nap: que non possunt edificari: nec re
cipi debent ad edificationem. Primum genus sunt
publici usurarii. qui bona aliorum iniuste usur
pant. Et ratio quare non possunt edificare: quia
sunt erecti a iure. Unde Ray. in sum. d.
Quod carati debent facere tria. Primo non
debent recipere ad edificationem. Secundo non re
cipere eorum oblationem. Sed quel' hec do
na hec munera: destruant mundum. Tertio
non denegare eis ecclesiasticam sepulturam: ut per
etiam per sacros canones. d. 4. 6. c. Nullus. Extra
de usuris. c. 1. 2. c. 1. Quia quod si talis ubi
debet poni: O sacrista domus illius: Mortuus
est talis usurarius. Vis tua ecclesia sepeliat.
Cama non. Sic dicit per omnes paucos. Sed ubi
dicitur: Iere. 2. 2. Sepultura asini se. et. Et
emplum usurarii qui sub furca per asinum depo
situs est. Secunda sunt omnes concubine
et meretrices qui carnaliter cum concubinarum
stant. aut in eadem domo habitant. Et ratio est
Thomae. 4. d. 9. ar. 3. d. 1. Ad hoc quod quod se digne
edificent. quod duo habeat. Primum ut Christo con
tingat per amorem. Tale amorem non habet talis
vir. nec mulier. Sed sibi inuicem. O ponero
Christo. Secum est: ut mens communicant seruat
acta in deum: iuxta illud Ecclesie. Sursum cor
da. Sed non potest talis facere: quia per carnale
peccatum mens humana deprimitur: ut ad su
perna ferri non possit. Sed dicitur: Nanquid
possum tenere eam in domo. huius voluntatem
non tangendi eam: Ratione quod non duplici ratione.
Primo. ratione mali exempli. Secundo ratione pe
ccati. Quia vulgo dicitur. Ignis prope paleam non
bene stat. Tertium et. quibus condicio est bene
ganda. sunt laicos: qui ad cartas et datos la
dant. qui ducant in consuetudinem. Exemplum
et muliere deuota: que post mortem mariti

omnibus instabat. ut sciret de statu eius.
Apparuit ei dicitur. Sum donata: quia vixi de pe
ccatis acquisitis per infinitum lacrum lachry
marum. Quartum genus hominum sunt illi. qui non sunt
peccati: nec confiteri volunt in hac quadragesi
ma persequens nec edificari: quia tales grauissimi
me peccati sunt. quia in triplici ratione. Primo
ratione offensionis. Nam de illis qui non recepe
runt discipulos Christi: dicitur Luc. 11. Amē
dico vobis: quia remissus erit in die illa sodo
me quod illi ciuitati: que non recepit vos. Si
offendit tantum deum qui non recepit di
scipulos Christi. quantum offendit qui nec
ipsum Christum recepit: Quod facit ille pol
tronus qui confiteri non vult. Unde conue
nitur Jo. 1. In propria venit et sui et. id est
Christi. redempti sanguine Christi: eo
non receperunt. Secundo ratione indispo
sitionis. Quidam enim applaudunt sibi dicitur.
O pater. Melius est non recipere corpus
Christi: quam indigne communicare. Quamvis hoc
sit verum. quia ut habetur Mat. 15. Non
est bonum sumere panem filiorum. id est hominum
sanctorum et. Tamen valde debent contristari.
quia sunt canes. et receptacula imunda. et va
sa mortis. qui deberent esse vasa gratie.
Tertio ratione subiectionis. qui perseuerat
in peccato. subiectus diabolo. et expellit Chris
tum. quem non vult in se regnare. Quar
to ratione protectionis. Ambulans viam
periculosam valde dolet si non habeat pro
tectorem. Homo est in via periculosa inimi
corum demonum: iuxta illud. Multi bellā
tes et. Unde indiget protectione. scilicet com
munionis. et sacramento altaris. De quo Da
uid. Paraisti in conspectu meo et. Eos scilicet
et demones. qui tribu. et. Hanc protectionem
fugit in presentia pauperis sfortunatus pec
cator. qui edificationem non intendit sumere.
Quinto ratione exclusionis. Qui deo hospi
tium negat: merito et ipse denegabat illi sa
crum regni celestis. Luc. 11. Qui me eru
derit: hunc scilicet et. Sed peccator qui perit
et communicari non vult in hoc pascha: hospi
tium denegat Christo. Unde et ab ipso dene
gabitur hospitium paradisi. Prædicta. Cum
habet ardore o poucello in die sancto pa
sce ire ad mensam cum alijs: pauendote fa
cto septimo diaboli. et non recepta vera com
munionem: hoc et.

In die

In die parasceues. Sermo de passione domini nostri iesu christi deuotissimus.

H die si vo-
ces ei⁹ au-
dieris. no-
lite obda-
rare cor-
da vestra.
psal. 94.

Quia
grā dñi ē
fundamē-
tum oīum

statum sine qua nemo opari potest opus
meritoria vite eterne: ut dicitur Jo. 15. Si
ne me nihil potestis facere. Et de conf. dñi.
4. c. Placuit. Et T. p. 1. 2. q. 109. Id opus
est habere ipsam gratiam. Unde volēs mo-
re solito recurrere ad mariā. occurrat mibi
Gabriel angelus d. Noli eam salutare: sed
ipsam dimitte. q. anima ei⁹ in amaritudi-
ne est. 4. R. 4. q. si eam salutaueris Ave
ab a: q. est sine. et ve deriuatur: dicit noli di-
cere Ave: q. mulier infelix ego sum. 1. R. 1.º.
Si dixeris Gratia plena. Respondet. imo
amaritudine et doloribus plena. Dominus
tecum. Respondet. imo est inter iudeos.
Benedicta tu in mulieribus. imo maledic-
ta sum. Benedictus fruct⁹ ventris tui. Re-
spondet. imo maledictus iter iudeos. An⁹
apellat eum malefactorem. alius sediciosū
alius blasphematozem: ut vermis et non ho-
mo. opprobrium hominum et abiectio ple-
bis. Ex quo apparet cytharam illā angeli-
ce salutis esse pueris et lactū. Id dimitte
nec salutes o predicator. Sed nihilominus
cum ea iuxta crucem maneat. Ipsam me-
ditando. ipsam adorando. ipsā salutando.
et eius auxilium implozando et dicēdo. O
erue aue spes vnica. hoc passionis tempo-
re rē. Et Adoramus te christe rē. Hodie
fi rē. Si oculo intellectus volumus hodi-
e deuote contemplari acerbissimos dolores
nostri redemptoris: profecto inueniem⁹ q
omnis creatura nos ad lachrymas inuitat
Primo ecclesia que nigris induta et altari-
bus benedicta. campanis et cantibus letitie
priuata. sponsam suam plozat. Tre. i. plo-

rans plozauit in nocte. et lachryme sunt in
marillis eius. Non est qui consoletur eaz.

Secundo sol qui hodie suos abscedit ra-
dios Math. 27. A sexta hora tenebre fa-
te sunt super vniuersam terram. Quod vi-
dens Dionysius archieps dicit. Nunc tota ma-
china destruitur: aut deus nature patitur.

Tercio omnis creatura irrationalis. Die-
ro. super Math. Omnis creatura compa-
tatur christo morienti. Sol obscuratur. Ter-
ra mouetur. Petre scindantur. Caelum re-
pli diuidis. Sepulchra aperiantur. Quar-
to angeli. Isa. 34. Angeli pacis amare fle-
bunt. Quinto Maria virgo. Quā si pie

voluerimus contemplari. Videbimus eaz
mestas. facie squalida. crinibus sparitis. an-
te cruce stantem. et querula voce dicentē.
O fili mi: quem de spiritu sancto concepti:
nunc inter latrones te video. O pater eter-
ne compater matris: et tuum plange filium.

O angelici spiritus: et vos plangite meū.
O corpora celestia plangite: qui vos crea-
uit. O quattuor elemēta. O populi omnes.

O vidue. o virgines. o coniugate. omnes me-
cus plangite. Nec immerito hec dicebat. Nā
omnes dolores partus et mortis hodie sibi
suere reseruat: q. super omnes dilexit filiū

Ideo stabat iuxta crucem iesu mater Jo.
19. Serto christus q. dicit. O vos omnes:

qui transitis per viam attendite et videte:
si est dolor sicut dolor meus. Idcirco quia
mortuus est pro nobis peccatoribus debe-

mus compati: nec debemus nos continē-
re a lachrymis: sed potius plangendo inui-
tare insensibiles creaturas: ut suo modo cō-

patiātur filio virginis in cruce pendentis.
Unde ecclesia hodie nigris vestita dicit se-
cularibus. Hodie si vocem eius rē. O fide-

les mei si vocem rē. s. septem verborum: que
dixit in cruce. Primū Pater ignosce. Secū-
do Amen dico rē. Tertiū Mater rē. Quar-
tū Sicut. Quintū Veli rē. Sextū In man⁹

rē. Septimū Consumatus est. In quibus
verbis. quinque erunt mysteria videnda.
Primū. dicitur necessitatis.

Secundū. dicitur acerbitalis.

Tertiū. dicitur sententiationis.

Quartū. dicitur crucifixionis.

Quintū. dicitur depositionis.

Primū. dicitur rē. Queritur a doctoribus

in parascenes

Theologia. Utrum fuerit necessarius christi
mori pro humano genere. Rñdeo fm
Tho. 3. p. q. 66. Ricar. in. 3. dñ. 20. ar. 1. Alie
ran. 8. aies. in. 3. p. sue sūme. Anselmū in li.
Cur deus hō. Qd duplex est necessitas. Ab
solata. 7 cōditionata. Quoad primam: nō
fuit necessariū xp̄m mori. Et rō est. Qz cu
deus sit oipotens. alij erant modi ad ip̄m li
berādū. In ps. 32. Dixit 7 facta sunt. Idē.
Oia quecūq; voluit fecit. Et Mat. 14. Oia
bat patri. Abba p̄ oia tibi possibilia sunt.
Uñ alij erāt modi ad ip̄m rē. Unde Aug.
lib. 13. de Tri. c. 2. Si queris vtrū alio modo
potuerit genus humanum liberari q̄ per
moriē filij dei: dicimus 7 alia modū possi
bilem ei fuisse cuius potestati oia subiacēt.
Sed si loquimur de ea necessitate: dicim⁹ nō
fuisse meliorē modū q̄ qui erat inuisibilis.
Immortalis. impassibilis. visibilis. mortalis. 7
passibilis efficeretur. Que necessitas pro
batur vera tripli ratione.
C Primo. ratione satisfactoris.
C Secundo. ratione offensionis.
C Tertio. ratione legitimacionis.
C Primo ratiōe satisfactoris. Conclusio ē cano.
14. q. 6. c. Si res aliena. Et extra de reg. iur.
15. dñ. 15. Restitutio mali ablati ē necessaria ad
salutē. Ad ppositū. Adam fecit furtū in pa
radiso. qz tulit de fructu. inuito dño. Scñ. 3.
Unde nō poterat absolut a peccato illo nī
si prius satisfaceret de furto. Satisfacere
aut non poterat. Nec aliqua pura creatu
ra: vt dicit Christo. super Mat. Et Alex. de
ales in. 3. sen. Et hoc rōne infinitatis vt dicit
mus dñica p̄terita. Ideo erat necessarium
xp̄m mori vt pro nobis p̄ri satisfaceret. Uñ
Ista. 35. Deus ipse venit 7 saluabit nos.
Et Dantes lib. tertio para.
Non potea hōmo ne terminī sol
May satisfiar: per nō poterit christo:
Cum humilita obediendo pos.
Quanto dissuadendo inteso in suso.
Et questa la cagion perche hōm fue.
Da poter satisfiar da se dischuso.
Dūque adio conuenia colle vie sue.
Ripar lhuom a sua intera vita.
Dico collun: oner con ambe due.
Et sic pz prima ratio. Secūdo rōne offē
sionis: vt hōi ostēderet amorē 7 charitatez

quā illi habebat: q̄ p eo mori voluit: vt sic
homo seruientius bene oparetur. Uñ apls
Ro. 5. Cōmēdat aut deus charitatē suā in
nobis: qm̄ cū essemus inimici. reconciliati su
mus deo. i. ppter eius passionem. Et Jo. 3.
Sic deus dilexit mundū vt filij suū vnige
nitum da. vt o. g. c. i. c. ii. p. O imensa boni
tas iesu xpi. q̄ mori voluit p nobis. Unde
Gre. in benedictiōe cerei. O mitra circa nos
rē. Uñ bene iudei clamauerūt Pilato. Se
cundā legē dñi mori. Scdm sen. Tho. 1. 2. q.
91. triplex ē lex: f3 quas debebat mori: nec
aliē fieri poterat. Prima lex eternalis. Se
lex naturalis. Tertia lex diuinalis. Prima
rē. Ab eterno fuit pdestinati xp̄i mori. Id
secundā hanc legē dicimus fuisse mortu
rū. Uñ Luc. 22. Filius qdē hoīs va. sic scri
ptam est de illo. i. ab eterno. Et ex hoc aliq
volant vt dicit Alex. 3. p. q. 1. Qd si Adam
nō peccasset rōe huius p̄destinationis le
gis eterne: christus incarnatus 7 mortuus
fisset. Igñ secundā legem eternā dñi mori.
Secunda lex est naturalis que ab Iddo. in
6. Ethy. sic describit. Qd est qdā instinctus
naturalis cōs olum. Et hoc naturali insti
ctu legimus in secūdo de aialibus Alberti
magni. q̄ sūt quedā aialia que instinctu na
turali inducta. sibi ipsos mortē procurāt vt
pz de fenice. Que post quingentos annos
cū sit auis sola: igne succenso 7 sibi parato
seipsam p̄ijcit 7 occidit. Preterea 7 Pel
icanus seipsum rostro occidit: 7 sanguinē s
guttare emittit: vt filios suos foueat. Nam
serpēs p̄sequit Pelicanū 7 dñi abest nūdā
intrat 7 pullos occidit. Pelicanus rediens
tribus dieb⁹ pullos suos plangit: tertio dñe
rostro se vulnerat: 7 de sanguine suo aspgit
7 viuificat. Ita xps bñ dicit⁹ filios suos san
guine viuificat a diabolo occisos atq; fo
net. Secundā legē hanc naturāle dñi mori.
Tertia lex rē. Vetus testamentū clamat.
Clamāt patriarche. clamant prophete oio
xp̄m mori debere. Ut prophetaz dicta im
pleantur: oportet mori. O iesu benigne.
C Tertio rōe rē. Nolāt suriste. L. de accu
sa. Et cano. 14. q. 1. c. Siluester. Quis adul
terio est natus: nō est capax hereditat⁹ nisi
legittime. Ad ppositū. Usq; ad hanc diez
ex peccato p̄mōz parentū: natura effecta ē
spiritū. Dñi in ps. Ego finis su⁹ sum 7 ē. Et
philosophus

p̄s. Natura h̄diana multipl̄r ē ancilla. S̄z
hodie r̄ps p̄ suū sanguinē legitimauit nos
et capaces fecit hereditatis eterne. Unde
poeta vulgaris.

Per lenar lo eccesso de l'omo r̄o:
Conuēten mozt̄ il ver sol de d̄o.
L'umo el padre cū l'omo a far pace,
Et aspra morte de ch̄risto verace,

Et sic p̄z r̄ōb̄ r̄p̄m mozt̄ necessitatē fuisse.
N̄i d̄f. hodie r̄c. Incip̄ ordo historie pas
sionis. Cū. n. r̄ps b̄ndict̄ fecisset illū miracu
lū m̄ro m̄o stupēdū de suscitatioe Lazari

seria. 6. a. h̄i d̄n̄eaz de pas. ut sūt hodie d̄ics
45. Fuit at̄ adeo oib̄ notū: q̄ iudei icepe
r̄t iudicare r̄p̄o: eo q̄ p̄p̄s ex miracul̄ et vita bo
na. cum seq̄batur. N̄i videntes pharisei et

scribe signa magna et lazari miraculū inui
debāt q̄ iudicia erāt plen̄. Q̄z iuxta h̄ero. i
ep̄taphio. 8. Pau. Sp̄ p̄tuit̄ p̄fegē iudicia.

Ipse quoq̄ d̄ns n̄r iesus x̄ps zelo iudeorū
crucif̄s̄ ē. Statim post. 6. seria p̄gregari sunt
i domo Cayphe. qui erat p̄tuler annū illū et

p̄p̄m regēbat anno illo. Et d̄icēst̄ illū Jo. xi.
Quid facim̄: q̄z h̄ h̄o m̄lta signa fac̄: Si di
mittim̄ eū sic. oēs credēt̄ eū. et veniēt̄ Ro
man̄ et tollēt̄ locū n̄r̄ et gēre. Scdm̄ Tb. in

Lath̄. Roman̄ ordinauerūt ut null̄ rex cō
stitueret̄ nisi put̄ ip̄i m̄adaret̄. Et iō timē
rāt q̄ si roman̄ audirēt̄ q̄ r̄p̄s regē p̄fiteret̄

venirēt̄ et locū et gēre acciperēt̄: eo q̄ pacē
fecerāt cū roman̄s si b̄ndict̄ aliū regē q̄ Cesa
rē. Unus at̄ ex eis Cay. noie surgens dixit.

Uos nescis q̄cūq̄ nec cogitas. Expedit̄. n. ut
vñ̄ h̄o moriat̄ p̄ p̄p̄lo et nō tota gēs peat̄.

Alia int̄cōdez h̄uit Cay. alia sp̄s sc̄t̄s. In
tēdebat Cay. ut r̄ps occideret̄ p̄uicq̄ a ro
man̄s captiuarent̄. Sp̄s at̄ sc̄t̄s: q̄ p̄ os

suū p̄ph̄auit intellexit̄ expedit̄ ut r̄ps occi
deret̄ ut h̄o libaret̄ et manu d̄ia. Ab illo at̄
die cogitauerāt̄ eū interficere. N̄i ad cōf̄lūz

istius Cay. p̄cordauerūt q̄ mozt̄ vberet̄. De
h̄o: p̄f̄lto d̄f p̄ cō vñ̄ ps. 34. Cōf̄lūz fecerūt i
vñ̄. Et Jo. xi. Collegerūt pontifices et pha
risei p̄f̄lū aduersum r̄p̄m. Scrib̄t̄ in t̄cre

tis. xi. q̄. 5. c. Pau. Q̄d i oī p̄f̄lto vbi agitur
de crimine aduertat̄ ne p̄d̄netur innocēs:
ne p̄sternatur ordo iuris: ne in alio iudi
cis sit iracundia. Sed in p̄f̄lto istoz torum

oppositū fuit. Ideo fuit iniquū et iniustū.
De h̄o p̄f̄lto impleta est p̄ph̄ia. et figura.
Primo p̄ph̄ia. Isa. 30. Ne silij desertores

ut faceretis cōf̄lūz s̄z nō ex me et ordirem̄
n̄i telā et nō per sp̄ritū meū. Secundo figu
ra. Gēsi. 37. de Joseph. Ecce somnator ve
nit ventre occidamus eū r̄c. Unde cōpara

tur Aui paradisi. de qua Zilber. 13. de alati
bus que ab oib̄s auibus auide audif̄ p̄p̄
dulcem cantū: nisi quidā serpēs q̄ fugiūt

in cauernis. Moralit̄. Hec auis est r̄ps: q̄
dulciter cantant̄ in sermonibus suis. quos
libenter audiebant p̄one timorare. S̄z ser

pentes. i. pharisei et scribe qui nō poterant
ip̄m audire fugiebant eū et in latibulis cō
similia faciebant. Unde ipse p̄ os David: i

ps. 40. d. Verbum iniquū constituerūt ad
uersum me. Et hoc cōf̄lūz. illa d̄f̄ica vici
tar de passione: q̄ tunc ch̄risti mors fuit or
dinata. Sciens aut̄ iesus q̄ eius mors fue

rat ordinata quē nil lalet. De b̄. 14. Omnia
nuda et agta sunt r̄c. In ps. D̄ns sūt cogi
tationes hoium r̄c. de p̄tibus illis abscessit

et abscondit se in quodā deserto: quod erat
iuxta ciuitatē noie Effren: q̄z nondam erat
hora eius et ibi manebat cū apostolis suis.

Rex aut̄ Abagarus qui lepra maxima de
tinebatur sciens x̄p̄m ibidem esse misit litte
ras d̄icēs. Abagarus Eucanle frater Jesu

saluatori n̄ro salutem. Intellexit q̄ sine me
dicinis infirmos sanas. mortuos suscitās.
cecos illuminas. N̄i de duobus vñ̄ credo

aut q̄ sis deus in forma hominis. aut filius
dei. Ideo rogo ut ad me ventas dimissis ui
deas: et te cū meis honorabo. Tūc iesus r̄f̄i

dit. De hoc q̄ credis de me h̄n fac̄: q̄z be
at̄ q̄ nō viderant et crediderunt. Venire at̄
ad te nō possum: q̄ oportet opus obedien
tie patris mei implere qui me misit: tamen

bent mittā vñ̄ et meis apostolis. q̄ cura
bit te a lep̄ tua. Et ille fuit. b. Thade. In
isto igit̄ des̄to stetit vsq̄ ad sabbatū. quod

est añ palmarū d̄f̄icam. In isto sabbato re
cessit et cepit venire x̄sus h̄ierl̄m. Et veniē
do trāsiit p̄ p̄t̄es Samarie et Galilee. Dice

batq̄ apl̄is suis. ut habet̄ Mat. 20. et Luc.
18. Ecce ascēdimus h̄ierosolimā: et p̄sumā
bunt̄ oīa q̄ scripta sunt de filio hois. Sicut

ad amicos suos suam reuelat passionem.
Cur dixit de filio hominis et nō de filio dei?
R̄sideo fm̄ Tb. in Lath̄. q̄ ea q̄ scripta

erant de eius passiōe: ad eius humanitatē
pertinebant: que sola passia est. Sequitur.
Tradetur enim gētib̄s. i. phariseis. Tra

in parascueus

Actur a iuda, et iudeis, a pilato. Et illud est.
Primo ab herode. Secundo a pilato. et militibus.
Tercio a iudeis. Nam qui et. Et non in tellerant verbum. Quare hoc, cum essent verba leuia: Respondeo fm T. p. ut sup.
Quod tribus rationibus. Primo quia nimis amabat eam. Ideo eius mortem audire non poterant. Sicut mater que filium diligere nimis tenet: non potest audire verbum de eius separatione. Secundo quia credebant ipsam fore mortuam. Tercio quia credebant ipsam parabolice loqui sicut ipse faciebat. Devenit tandem Bethaniam ad castrum Marthe. In hoc possumus videre quod mortem propria voluntate sustinuit. Unde de hoc adventu impleta est duplex prophetia. Prima Isa. 53. Oblatus est: quia ipse voluit. Secundo De in. ps. 39. Facere tuam voluntatem deus meus voluit. In Bethania erat mater sua. Quem videns ait. Bene veniat filius meus: quem non vidi iam pluribus diebus. Simon vero leprosus quem dominus sanauerat, fecit Christo, apostolis, et Lazaro convivium grande. In quo erant plures iudei qui illuc venerant, ut lazari suscitatum viderent: et audirent aliquid de alia vita. Lazarus autem loquebatur de alia vita. De paradiso, inferno, et similibus. Et ipse existente in cena cum apostolis. Maria magdalena accepit vas unguento precioso plenum, et effudit super caput Iesu, et unxit pedes eius et terxit ea pallis suis. Et domus impleta est melliflavo odore illo. Sed queris dabis. Cur magdalena non fecit hanc unctionem ante cenam vel post? Respondeo fm Aug. lib. de verbis domini. Quia iudei qui venerant ad videndum Lazarium ipsam interrogabant de alia vita et de morte. Et si dolor mortis erat ita magnus: Iuxta illud ps. 137. Et hi. Mors est ultimum terribilium. Et lazarus dicebat quod non est creatura vivens que posset imaginari illam dolorem. Tunc christus audiens et sciens quod ille debebat probare illam dolorem mortis fortiter cepit sudare et tremere: quia erat homo sicut nos, quo ad humanitatem. Et quia Maria magdalena hoc viderat, accepit unguentum ut eum confortaret. Unde enim unxit: quia ab eo

sepe audierat illam mortuam. De hac sacra unctione impleta est prophetia. Dani. 9. Septuaginta hebdomade abbreviate sunt super populum tuum ut deleat iniquitas et finem accipiat peccatum, et ungatur sanctus sanctorum. Videns autem iudas unguenti effusionem: cum posset vendi quod erat magni valoris vertit se ad alios dicens. Ut quod perditio hec unguenti facta est? Alii indignabantur propter pauperes: quibus iudas persuaserat. Iudas dicebat propter lucrum quia fur erat et loculos habens: ea que miscebantur ipse portabat. Habebat enim uxorem et filios quibus dabat ista bona que farabatur. Sciens Iesus indignationem iudei et aliorum dixit. Ut quid molesti estis huic mulieri? Opus enim bonum operatum est in me, quod dicitur. Hoc fecit ex intentione pietatis. Quia ipse in quantum homo pauper fuit: hoc fuit opus pietatis. In quantum vero deus opus fuit deuotionis. Et melius fuit hoc facere ipso: quam aliis pauperibus. Unde dixit. Pauperes semper habebitis vobiscum: me autem non semper habebitis. Sed presentiam corporalem quomodo nunc. Preuenit ungere corpus meum in sepulturam, quasi dicat. Hoc fecit ad prebendam talem deuotionem qualis solet dari corporibus sepeliendis. Unde non debetis murmurare. Quando apostoli hoc audierant penitentiam egerunt: Iudas excepto. Iudas autem cogitabat quomodo posset lucrari valorem unguenti effusi. Veniente autem dominica oliuarum: de mane christus recessit de Bethania et ibat versus hierusalem cum apostolis suis. Et cum appropinquasset Bethphage iuxta montem oliuarum que est villa: vocavit Petrum et Philippum dicens. Ite in castellum quod contra vos est. Castellum hoc erat hierusalem. Sed queritur quare non dixit civitatem, cum esset metropolitana civitas? Respondeo fm T. p. ubi ista pra. quod duplici ratione. Prima fm ps. in solitudine. quia civitas dei a civitate unitate: unitate unita erat, et maris erat odio repleta. Secunda ratio. quia redunda erat in modum castri propter Christi passionem a Tito et Vespasiano romanis. Innocentius asinam. Ista erat deputata pauperibus ad accipiendam quod civitas in morte sua erat. De ista asina impleta est propheta

Jach. 2.

Zachā. 9. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam. Que asina spiritaliter significabat naturam humanā q̄ erat ligata in manu diaboli. Unde ipsam deduxerunt ad xpm. Interim noue vadūt hierlem: q̄ iesus nazarenus venit hierlem. Statim p̄t̄i et magni obuii xpo agminatū occurrerunt: vt illū honorarēt. q̄ iterant plures dies q̄ ipsum non viderant. Eūdo pueri clamare ceperunt. Osanna filio d̄i rē. Cum ramis in via et vestimentis associabatur. Et fuit maior honor q̄ vnq̄ habuerit in presentī vita. Pharisei hoc videntes mirabantur aduersus apostolos: quib⁹ dicit christus. Sinite illos. Quia si pueri taiebant: lapides clamabant. Appropinques autem ciuitati fletit super illam dicens. Si cognouisses rē. Secundā sententiam Th. vbi supra. ser vicibus fletit p̄ssimas iesus in presentī vita. Primo: in sua natiuitate. Sap. 7. Primam vocē similem oib⁹ emi si plorans. 2º in circuncisione. 3º in morte lauari. 4º super ciuitatem hodie. 5º euz lachrymis et clamore in cruce. Debr. 5º. Cum clamore valido et lachrymis offerēs. 6º iude peccatum. Cum vidisset eum ait euangelista: turbatus est. s. iesus. Super q̄ Aug. Dominus noster delictū iude fletit. O quanta dei misericordia. Traditus pro traditore tolet: pro d̄is pro p̄ditore turbat. Sed quare fletit super ciuitatē: Respondeo q̄ duplēt de causa. Prima p̄pter ciuitatē que debebat funditus eueri. Secunda super seipsum fletit: considerans cōfessionem que debebat sequi. que fuit ingta quinq̄ honores. Primus fuit honoz obediētie apostolorū ad soluendum asinam. Confusio sequitur: quia eum negauerant. Secundus honoz: q̄ populus eum associavit. Confusio sequitur: q̄ ip̄le associauerunt eum extra ciuitatem. postea super hūeros cruce. Tertius: q̄ populus eum ramis comitatus est. Confusio sequitur: quia ramis et flagellis fuit crudeliter flagellatus. Quartus. vestimorum suppositio. Confusio sequitur: quia fuit denudat⁹ in cruce. Quintus fuit laus et cantus. d. Osanna filio dauid. Confusio sequitur: q̄ oēs in die ventis sancta clamare. Crucifige rē. Tolle eum. Quid qui vstris rē. Quid ergo mirā

si dominus fletit eum honoraretur: Iustus enim et prudens cū honoratur. non gaudet sed timet. sciens q̄ gloria mundi huius cito transit. Unde Sen. Omnis fortune felicitas instabilis est. Et hoc. de cō. Quid me felicem totiens sacastis amici? Qui cecidit: stabili non erat ille gradu. Et Aug. Conuenit et al lachrymar lalma contenta. Si liochi tristi per languista volta: Qpel iusto pianto so quanto contenta. Si chi ha virtù segue honore? Licito e il pianto per cotal dolore. Si chi fa felice e caduto. Sequitur. Intra te iesu ciuitatem cōmota est ciuitas dicens. Quis est hic? Dicitur eis. Iesus nazaren⁹. Iuit in templū prius: quia Matth. 7. Primū querite regnum dei. Et inuenit q̄ ibi fiebat mercatam. Iratus flagellum fecit et dixit eis. Scriptum est enim. Domus mea domus orationis vocabitur. Vos autē rē. Anserite ista hinc: et cecit eos de templo. Super quo dicit Hiero. q̄ nunquam legimus christum iras ostendisse nisi hic. Multa enim opprobria sepe audiat et nunquā vindictam expetijt: nisi modo. Et ratio hec est. Quia ille alie iniurie erat sue proprie: ideo eas vindicare noluit. Ista autē erat patris iniuria. Ut daret exemplū q̄ i proprijs iniurijs patientiam seruemus. Sed i his que sunt dei non. Sed queritur. Adip quomodo in dei talia sustinerent? Rñdeo fm Th. vbi supra. Quia de facie christi exibat quidam fulgor mirabilis qui omnes intrinsecus conuertebat. Unde nullus con tradicere audebat. Immedate hoc facto cepit predicare: et accesserūt ad eum plures infirmi et sanauit eos. Vbi dicit Aug. in lib. de consensu euange. Quod christus tanta miracula fecit in his tribus diebus: quāta fecerat tempore elapso. Vidētes hoc pharisei accesserunt ad iesum dicentes. Quis signum ostendis nobis: q̄ hec facis? Tūc iesus volens ostendere suam mortē dixit eis. Soluite: id est soluite templum hoc per mortem: et in triduo excitabo illud. A. tertia die. cum a mortuis resurgam. Et tūc apparebit vere q̄ sum deus: et q̄ mihi p̄inet habere curam de templo meo et domo. patris mei. Iudei non intelligentes dixerūt. Quia draginta annis edificatum est templū hoc

In parasceues

26. Non intelligebant de 26. Facto autem vespere iterum rediit in Bethaniam ad domum Lazari et sororum: quia forte nullus eum in Hierusalem inuitavit ad prandendum. Feria secunda post palmarum ramos, venit iterum iesus in templum et cepit predicare de die iudicii. Erant signa 26. et predicta illa signa quae praecedebant iudicium, et hoc totum ut timore iudeos deterreret a peccato: et postmodum miracula fecit. Tercio rediit in Bethaniam. Feria tertia venit de Bethania in templum et ibi predicta suam passionem dicens. Si exaltatus fuero a terra, scilicet super crucem omnia traham ad me ipsum. Tunc iudei obtulerunt mulierem in adulterio deprehensam et ipsum examinaverunt: ut in sermone illum comprehenderent. Magister modo haec mulier 26. Et iesus. Qui sine peccato est vestrum 26. Unde absoluit eam dicens. Nunc et noli amplius peccare. Unde subiunxit iudeis. Alimodo non me videbitis donec dicatis. Benedictus 26. Recessit ab eis et iterum venit in Bethaniam: et stetit ibi per totam diem Mercurij. Principes autem sacerdotum videntes Iesum abiisse: habentes in memoria verbum illud quod dixerat. Non me videbitis: putaverunt quod vellet subterfugere ab eis. Congregati sunt feria 4. mercurij in atrium principis Cayphas: et ibi consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent et occiderent. Non de morte consilium: quia iam ordinata erat: sed de modo capiendi. Unde dicebant ad invicem. Non in die festo: ne populus qui ipsum diligit adiuvet. Alij dicebant in die festo: quia cene: quoniam omnes sunt in domo. Sed deo inspirante statutum est: quod ea die qua agnus debebat immolari, scilicet in die Parasceues. Tunc Iudas scarioth audiens hos congregatos abiit ad eos in die mercurij: et in consilio locutus est principibus dicens. Quid vultis mihi dare et ego eum vobis tradam? In voluntate eorum posuit precium: ad modum latronum volentium de rebus furtivis se erpedire. Qui audientes gaudii sunt. At illi obtulerunt ei triginta argenteos. Dies mercurij carnes comedere non debent: quia eo die vendita est caro christi. O iuda perverse: ut quid vendis dominum tuum? O iuda quam retributione facio illi qui te de mun-

do vocavit. peccatum dimisit. procurator te constituit. miracula faciendo potestatem tribuit: Super quo clamat Bernar. O iuda mercator pessime. O proditor avarissimus: cur non petisti a matre triginta argenteos? Et quia paupertas erat aut mendicasset aut seipsam potius vendidisset: dedissetque tibi precium ne solum suum proderes innocentem. Hec ille. De hac prodictione impleta est prophetia et figura. Primo prophetia. Zach. xi. Appenderunt mercedem meam 30. argenteos. Secundo figura. Gen. 37. de Ioseph: quando fuit a fratribus suis venditus Bismaelitis 30. argenteis. Sotofredus viterbiensis in suo Pantheon dicit de istis argenteis. Quod rerum assyriorum Nilus fecit fieri ipsos denarios eis impressa figura regis. Qui namque venerat ad manus abrae et eos portavit in Canaan quando iussit eum Sarra vxor: de quibus emit agros. His etiam est emptus Ioseph ab Bismaelitis. Quos tenuit Phares in capsa sua Regina ausri obtulit eos in templo domini. Quos Nabucho donosor expoliato templo detulit in Babiloniam: et dedit stipendiariis suis: et illi regibus sabbas. et illi ad natus steli christo obtulerunt. scilicet aurum. Dicit aurum: quia antiquitus omne metallum argenteum vocabatur etiam aurum. Et his pecuniis venditus est christus. Hec ille. Ad propositum Iudas autem ex hoc querebat opportunitatem ut illum traderet. Cras inquit eis veniam ad vos quando videbo vestram et in omnibus dirigam vos: ut non erretis. Et de vobis hoc signum captionis. Quaecumque osculatus fuero 26. Et hoc dixit propter Jacobum minorem christi similem. Dulcissima meditatio. In hac eadem die cenante domino: die 6. Mercurij: cum discipulis suis in domo marie et marthe et matre eius cum alijs mulieribus in alia parte domus. Magdalenam ministrans domino rogabat dicens. Magister sis memor quod facias hoc pascha novissimum nec denegabis. Quo nullatenus accedente sed dicente: quod in Hierusalem faceret pascha. Illa cum fletu recedens vadit ad dominum et his ei narratio: rogat ut ipsa roget ipsum: ut scilicet pascha cum eis faciat. Cena facta vadit Iesus ad matrem et fratrem suum presentibus quas brevis ipsius spatium subtrahere volebat.

re volebat. Tunc Magdalena vadit et ad pedes eorum se ponit. d. Marie. O vna multatam magistrum nostrum ut hic faceret pascha. Ipse vult ire in hierusalem. Vere capietur ibi a iudeis. Non permittatis eum ire. Alii que mater. Fili mi rogo ut nobiscum mancas. ne capiaris a iudeis. Dicit christus. Non possum. Mater mea. Implere oportet illud propter quod a patre missus sum. Dis colloquens ibi quod scribitur. In mane debebat comedi de agno paschali: prout erat preceptum in Levitico. xij. Dicunt apostoli ad ipsum. Ubi vis paremus tibi. comedere pascha: quia. non habebam domum. Et ait Iesus. Ite in civitatem ad quendam: et occurret vobis homo amphoram aque tainilas. Sequimini eum et dicit. Magister dicit. Ubi est locus ubi pascha est discipulis mens manducem: Et ipse ostendit vobis cenaculum grande: id est vnam magnam salam et ibi parate: que sunt necessaria. Intrantes domum cuiusdam viri probi qui erat thesaurarius et conservator omnium locorum herodis regis. Itaque sub custodia sua habebat vasa argentea et catinam unde comantur. Obtulit domum et catinum et omnia necessaria apostolis. Sciens autem Iesus quod hora venit ut traheretur hoc mundo ad patrem. Et volens in hierusalem ire ad pascha comedendum cum apostolis suis matrem secrete vocavit dicens. Mater mea dulcissima audi me oro patenter. Scis. n. quod implere oportet quod per oracula prophetarum de me scriptum est. Necessum est me mori. pro salute humani generis. Et nunc est tempus imolandi mee. Ideo mater mea noli dolorem de me percipere: iam confidas quod pro certo reuertar ad te. Et tertia die resurgam. In morte spon crastina die facta pascha cum discipulis meis. Iam mater mea consilia facit et est mea iudeis: ut moriar. Iam venditus sum a iuda. 30. denariis. Ideo audiens hoc pia mater clamare cepit. O infelicitissima mater quomodo hoc sustinere potero: Audi si tibi in si placet. Tora concussa sum ad vocem istam et cor meum dereliquit me. Audito mortem tuam renocabilem esse quod probo pluribus rationibus: nec te mori oportet. Primo ratione iusticie. Iustitia habet premiare bonos et punire malos: ut ps. xij. q. 2. c. Cum

temerissimam. Et. ff. de iustitia et iure. l. Iustitia. Et. l. de offi. rectoris provincie. l. virtutum. Boni sunt remunerandi: mali vero puniendi. Tu es sanctus et bonus et nunquam malum fecisti. secunde petri. 2. qui peccatum non fecit etc. Jo. 8. Quis ex vobis arguet etc. Non te peccato cordis. oris. operis. omittis. Ideo mori non debes imo vivere cum honore propter tuas virtutes et tuas sanctitatem. Secundo est ratione scripture. Scriptura enim dicit Exodi. 23. Innocentem et iustum non occides. Sed tu es innocentissimus. Igitur non debes mori precipue morte violenta. Tercio ratione culpe. Scriptum est Ezechielis. Anima que peccaverit: ipsa morietur. Sed tu fili nunquam peccasti. Non peccato originali. quia de spiritu sancto etc. Non mortali. Quarto ratione fame. Quarto quisque debet servare famam suam quod est. Ecclesi. 4. Curam habet de bono nomine. Et Prover. 21. Melius est bonum nomen quam divitie multe. Ecclesi. 7. Melius est nomen bonum quam preciosa vnguentum. Th. 22. q. 73. ar. 2. Inter res ipsales fama videtur preciosior. Et philo. 6. Eibi. Deus honorem appetit. In li. Icosi. Multo gratius fert aliquid si honore suo privetur: quam si bona sua auferantur. Ad propositum. Tibi maxima infamia erit. Et que fecisti cum tanto labore erant perditum. Quale scandalum erit de te: Ad hoc evitandum: non oportet mori. Quinto est ratione reverentie. Scriptum est Exodi. 20. honora patrem tuum et matrem tuam. Nam honor filii est honor patris et matris. Et e converso. Confusio filii est confusio parentum: sicut de illis qui in furca suspenduntur. Quale vituperium erit michi si filii mei tanquam reus eris crucifixus: Ideo non debes facere tale mortem. ne mater vituperata sit. Sexto est ratio amicitie. Officiu est amicitie est amico dare consolationem in tribulationibus: non dolorem. ff. de offi. pndis. l. vltis. Afflictio non est vana afflictio: sed potius est misericordia misericordiam est. Igitur si ad mortem propas filii mei: ad id quod dolorem dolori mei tue. Iste sex rationibus non videtur quod mortem subire debeas. Audiens autem christus talia verba sue: voce lacrymabili dixit: quod misere videbat messam. Mater mea opus est ut moriar. Quam opportunitatem tibi ostendo sex rationibus contra tuas. C. Prima

In parasceues

ratione blunne misericordie. In operibus
dei: iustitia et misericordia debet reperiri.
ps. S. Misericordia et fides obuia. Iustitia
iustitia et pax osculate sunt. Iustitia osten-
sa est in primis parentibus: qui fuerant ex
palsi de paradiso terrestri propter peccatu
inobedientie. Et demones de celo. Et san-
cti patres in limbo sunt positi. priuati vici-
na visione. Misericordia non est ostensa.
Unde pater celestis volens ostendere suam
misericordiam que per multos annos in ce-
lo stetit. ps. Domine in celo misericordia
tua. Voluit me pati in cruce: quia melior
modus non reperitur. Secundo ratio-
ne sapientie. Dicit philosophus. i. Meta. q.
ad sapientem pertinet ordinare et guber-
nare omnia ad debitam finem. Ordinata
fuit: q. h. p. peccati iobedientie morte incurreret
et tunc q. ad corp. et sp. q. ad aiam. Gen. 3.
Quacumq. hora et. Alii sunt op. p. uidere
hunc mortem. Remedium autem hoc est mors mea
ut illi viuam per meam mortem: per obedi-
entiam patris mei. Ad phil. 2. Factus est obe-
diens et. Tercio ratione patientie. Opor-
tet mori ut exemplum patientie alijs pre-
beas aduersa et tribulationes. i. Petri. 2.
Christus passus est pro nobis et. Oportet
q. sum exemplar eis. Quarto ratione ap-
pensionis: ut. s. apertam portas paradisi o-
portet mori: quia sicut primus homo clausit
paradysum: sic oportet ut apertam ipsam.
In cuius figura Gene. 3. Dens pater cum
primus homo fuit expulsus de paradiso.
ad portam posuit unum Cherubin qui il-
lam haberet custodire. Igitur me mori op.
mater mea: ut sic sancti patres ascendant
illuc. Quinto ratione spei. Oportet me
mori: ut mea cara: ut tribuas spem salutis
aie tenore. Unde si non esset mors mea non
erit alicui spes salutis: nec patribus qui in
limbo sunt et. Sexto ratione impletionis.
Ut figure prophetarum impleantur o ma-
ter mea: oportet me mori. Multe sunt figu-
re prophetarum que ostendunt mortis mee
necessitatem. Sicut de serpente enco. Na-
meri. 21. qui christum figurabat. De agno
paschali. Leui. 12. De pellicano et. Unde
mater mea dimitte filium tuum ut hieru-
salem eat ad pascha celebrandum. Virgo
autem his rationibus auditis acquiescit.

Christus autem lacrymas continere non
poterat. Unde genibus flexis petijt bene-
dictionem. d. Da mihi o mater benedictio-
nem et. Et virgo videns filium velle ab
eis recedere cum apostolis cum lacrymis
dixit. Sit benedictum caput istud quod p-
dicauit. quod docuit. quod tanta miracu-
la fecit. cecos illuminauit et. Et int. manus
benedicite. sint beuiculi pedes qui. 33. an-
nis super terram ambulando. sanctificauit eam.
sit totam corpus. Et mater contra dixit si-
lio. O ego misere: q. p. no. filio meo. Da
mihi benedictionem tuam. Sis benedicta
semper mater mea. Sit caput bene. et. Et
sic recessit ab ea. Recessus filij gladius fu-
it matri: et Magdalene. Iter autem arri-
piens. versus hierusalem ibat. Martha au-
tem cum Magdalena et alijs mulieribus.
modo ad fenestram. modo in loco vno. mo-
do in alio circuebant quousq. benedictus
sponsus videri poterat. Exclama. O mater
si scires quo tendit filius tuus. O Mag-
dalena. O Martha et. Postius autem in-
mensa eum. 12. et comedens cepit lesus sus-
pirare et dicere. Desiderio desiderauit hoc
pascha manducare vobiscum anteq. pascat
quia est vltima cena. Unde in hac cena se-
cit trisa que consuevit paterfamilias fa-
cere quando est liturus ad parres longin-
quas. ut eos confortet de suo recessu: ut non
turbentur. Primo remisit iniurias siquis
eum offendisset. Anteq. cena esset comple-
ta surrexit de mensa et se expoliavit veste
superiori et petiit se linteum posuisse aquas
in peluim: et cepit lauare pedes discipulo-
rum suorum. Incipiens a iuda: ut dicit
Chrysostomus. Volens ipsum a malicia
sua reuocare. Et ut daret nobis exemplum.
inimicis nostris humanitatis officia exhi-
bere. Ipse autem ut arrogans non renouit.
Et postea venit ad Simonem petrum. Qui
videns q. iudas non renouerat dixit. Do-
mic tu mihi lauas pedes: Qui dixit. Qua-
lis est presumptio mea ut dominus lauet
seruum: Non lauas mihi pedes in eter-
num. Qui dominus. Petre. quod ego facio
necis modo: scies autem postea. Videns
petrum resistentem: ait ei. Si non lauo te
non habebis partem mecum. Et tunc pe-
trus territus dixit. Domine non tantum pe-
des sed

des sed et manus et caput. s. potius q̄ sepa-
rarer a te. Tunc ait xps. Qui lotus est non
indiget nisi ut pedes lauet. Id est ille q̄ est
baptizatus est lotus. Ponamus q̄ facias
aliquid p̄m. Non peto aliud dixit ioh̄s nisi
si ut pedes. i. bonam voluntatez habeat. et
tunc est mundus totus. Nos mundi esis
sed non omnes. s. iudas. De ista lotionē cō-
pleta est p̄ha. Isa. l. Lauamini: mūdē esto-
te. Lu. ma. co. v. l. de cordibus vestris. Post
q̄ ioh̄s lauit pedes singulorū accepit vestimē-
ta sua et iterū rediit ad cenā et dixit. Scitis
quid fecerim vobis. Vos vocatis me ma-
gister et dñe: et bene dicitis. Sum et ceteris. Si
ego laui pedes vros magis et dñs: et vos de-
betis alii alius lauare pedes. Exemplū. n. v-
di vobis rē. Jo. 14. i. officia p̄stantia et hu-
militatis exhibere. Ecce p̄mum qd̄ fecit.
Secundū qd̄ eis fecit in cena illa fuit io-
cale sui corpore ut ab ipso recedens de ipso
recordarenē. Illis manducantibus accepit
panēz in manibus suis et leuauit oculos in
celos: et benedixit ac fregit deditq̄ discipu-
lis et ait. Accipite et comedite. Hoc est cor-
pus meū quod pro vobis rē. Et statim vir-
tute verborū xpi panis conuersus est in ve-
rum corpus xpi. Postea accepit calicē cū
vino et benedixit et dedit discipulis suis vi-
dens. Hic est calix rē. vsq̄ p̄corum. Hoc fa-
ciat in meā cōmemoratiōē. Unde conuer-
sum est vñ ad illa verba in sanguinē. Et
tunc p̄mo cōmunicauit se: et postea disci-
pulos suos et iudam similiter. Sed que-
rit dubiū. Vtrū xps bñfecerit cōmunicādo
iudam quē sequebatur esse in peccato mortali:
Respondēdo q̄ sic: qz p̄m illius erat secre-
tū. Unde non debebat p̄parari. De ista po-
tatione iplēta est p̄ph̄a: et figura. P̄mo
p̄ph̄etia. Can. 5. Bibite vinum et inebriami-
ni charissimū. 2. Figura de Helia cui ange-
lus apparuit. 1. Re. 19. Comede et bibe rē.
Et tunc in cena illa post cōmunionē fecit il-
los cōsacerdotes. Et Petrum fecit suū
vicariū: dicens illi. Ego rogauī p̄ te petre:
ut non deficiat fides tua rē. Stans autem
ad mēsam et considerans amorē et humani-
tatē quā ostēderat iude. Intra seipsū tur-
batus dixit. Amen dico vobis qz vnus ve-
strum me traditurus est. Tunc apli treme-
facti ad hanc vocē in sedem adinācē asp-

ciebant querētes de quo diceret. Vñ et p̄ph̄e
singuli dicere. Nunquid ego sum dñe: q. d. nō
habeo conscientia tā sceleris. At Iesus res-
pondit. Qui tingit mecum manū in para-
ph̄ide hic me traditurus ē. Et hoc dicto non
innotuit eis qd̄ esset: qz cōs. xij. in vno catino
comedeant. Noluit manifestare ipsum qz
petrū cū denubus lacerasset. Filius qdem
hōis vadit. s. spontaneē ad passionē: sicut
scriptū ē de illo. Certamen ve hōi illi per
quē filius hōis tradet. Bonū erat ei si nō
fuisset natus hō ille. i. melius fuisset q̄ fuis-
set mortuus ante natiuitatē et vtero. qz p̄-
nitus fuisset p̄ p̄cor originali tñ: ad h̄mōi
tāssit: mō ibit ad lferiā. Tunc petrus si-
gnū fecit Joāni. Inter quos maxima erat
amicitia q̄ erat plus xpo familiaris: si secret
qd̄ est p̄dator. Et Jo. posuit caput suū in
sinu xpi et dixit. Dñe qd̄ est q̄ tradet te: Di-
cas mihi o magis bone. Et xps r̄spondit. Ille ē
cui tñnetū panem porrerero. Et dedit xps
bucellam panis iude. Et statim demoni malo-
rē in eo accepit potestatem. Et dixit illi do-
minus. Quod facis: fac citius. Hoc autem
verbū non stellerit discipulū aliquē ad
qd̄ ei tale verbum dixerit. Nec fuit hoc ver-
bum imperatiuū nec iudiciū: sed retracti-
uū. Non intellexerūt dico p̄statum verba:
qz credebant q̄ t̄ret emere aliqd̄ pro festo.
Iudas autē nolens q̄ aliquē haberet eum
suspectum dixit. Nunquid ego sum rabi:
Et xps tu dicis. Ego non dico. Et statim sur-
rexit iudas et iuit ad p̄cipes sacerdotum
q̄ eum expectabant. Videns q̄ recesserat
dixit. Filioi adhuc vobiscum modicū sum
Omnes vos scandalam patiemini in me i
nocte ista. Qz scriptum est Zach. 13. Per-
cutiam pastorem et dispergent oues gregis
qz. s. appropinquat hora in qua ego ero cō-
prehensus. Sed dum resurrexero p̄cedam
vos in galileā. Tunc Petrus apostolorum
p̄ceps dixit. Et si omnes scandalizati fue-
rint in te: sed non ego. Si r̄ omnes dixe-
runt. Respondit iesus. Amen dico tibi: qz
hodie anteq̄ gallus cāntet: ter me negabis
Et petras. Et si oportuerit me mori tecū nō
te negabo. Nec mentitus est petrus. qz cre-
debat se verum dicere. Sio. Permisit autē
deus petrum cadere: ut nemo de se p̄sum-
mat. Videns autem iesus q̄ discipuli tur-

In parasceues

darentur de suo recessu quem predixerat eos pacificare voluit. Ubi pulchrum sermonem fecit eis de pace: eos confortando ad illam. Notat Thomas ubi supra. Quod xps semper in omnibus pacem voluit. Primo in aduentu elegit tps pacis. ps. Oretur in diebus eius: iustitia et abundantia pacis. Secundo in suo ortu. Pacem hominibus nuntiavit per angelos. Luc. 2. Gloria in altissimis etc. Tercio per apostolos. ad predicandam misit. Mat. 28. Intrantes domus primū dicite. Pax huic domui. Quarto in suo recessu ab aplis. Pacem meā do vobis. Finita cena dixit aplis. Surgite eamus: qz forte non erant bene attenti ad sermonem: timentes ne iudei sapienterent ad ipsam capendam. Unde erant in monte oliveti: ubi erat villa que dicitur Bethsemani et ibi finivit sermonem suum. Finito sermone egressus est cum discipulis trans torrentes cedron in quēdam ortum: Xpus bibit de aq̄ torrentis: Juxta illud. De torrente in via bibit etc. Et Aug. dicit. In orto capti voluit ut deleat peccatū commissum in orto deliciarū. Et cum introisset dixit eis. Sedete hic: donec vadā illuc et ore et donec revertar ad vos. Figura completa ē Gen. 22. de Abrahā q̄ dixit famulis suis dum iret sup montem cum Isaac. Expectate hic eum aſino. Et assumptis secū Petrum Jacobū Joannem. Et cepit perſtari et mestus ē. et ait illis. Tristis est aīa mea vsqz ad mortem. Secandum Boni. in. 3. di. 15. Tristabatur de duobus. Primo p timore naturali mortis imminente: qz sensualitas aīe xpi mortē recusabat. Secūdo tristabatur p ruinā apostolorū et iude. Sustinete hic et vigilate mecum. Annullus est ab eis quantū est factus lapidis: et postis gentibz orabat. Pater mihi possibile est trāseat a me calix iste. Tercū tamen non sicut ego volo sed sicut tu. Ubi notandum est fm doctores. Qd in xpo sunt quatuorplex voluntas.

CVoluntas carnis.

CVoluntas sensualitatis.

CVoluntas rōnis. et Voluntas divinitatis. Prima voluntas carnis: et hec nullo modo volebat pati. Secundo voluntas sensualitatis: et hec mirrabatur et timebat. Tercio voluntas rōnis: et hec obediebat et

cōsentiebat: Juxta illud Isa. 53. Oblatus ē qz ipse voluit. Quarto voluntas divinitatis et hec impabat et insam dabat. Qz igitur erat verus homo. ideo tristis erat anima eius. Completa prima orōne. venit ad discipulos suos: et invenit eos dormientes. Et ait petro. Simō. Dormis: Nō potuisti vna hora vigilare mecum? Petrus qui fuerat p ceteris glāris: erat p ceteris ieripandus. Et ait aplis. Vigilate et orate ut non intretis in tentationē. i. ne a tentatione superemini. q. d. Modus vincēdi tentationē: est per orōnem. Spūs quidē etc. Iterum secū abijt et oravit eundem sermonem dicens. Pater mihi non pōt hic calix trāfire nisi bibam illū: si at voluntas tua. Et factus in agonia: prostratus orabat. Erat autē hec agonia fm Nicolai de lira relictatio sensualitatis mortem horrentis. Et factus ē sudor sicut gutte sanguinis decurrentis in terrā. Et appuit angelus de celo pforans eū. i. aliqua verba consolatoria dicens ei. Que verba non sunt in euāgelio. Sed qdam dicit qz xps potuerat eē talia. Saluatote de mens. orōnem tuā et sudorē sanguinem ego obtuli deo pū in aspectu curie celestis. Et cōs pcedētes supplicāmus ut hunc calicem passionis transſeret a te o iēsu benigne. Et rēdit p. Nonit filius meus quod repēto humani generis quam sic optauimus sine morte sua decēter fieri non potest. Ideo si salutē vult aīaz opz eū pati p ipso. Quid ergo vis agere o iēsu? Rēdit iēsu. Salutē oīno volo aīaz. Unde potius eligo mortē ut aīe saluentur quas ad suā imaginē creauit pī: qz velim nō mori. et aīe nō redimant. Si at pīe mei voluntas. Et angelus ad eū confortādū. O iēsu. cito trāsbāt penosa et ppetuo glōsa succedēt. Dicit pī qz semp vobiscū ē. et qz mīem vestrā et discipulos suabiles illesos. Et sic recessit angelus. Et dicit Boni. in. 3. di. 20. visionem angeli fuisse corporeā. Et post hoc venit ad discipulos suos et ait illis. Dormite iam et reſecite. q. d. nūc dū pteritis dormire qz hora appropinquat. Erāt oculi eoz granati et p reſecūda non sunt autē reſpondere. Ecce appropinquat q me tradit. Adhuc eo loquente iudas intrat ortū cū ministris qz timebat ne turba auferret eū ab eis et dixit iudeis. Quēcumqz osculatus

osculatus sacro ipse & tenete eum. Sed
 Tpo. ubi supra: dedit eis tale signum: ne lo
 eo pñ caperet Jacobū minorem q erat si
 milis tpo in facie. Accedēs iudas ad eum
 osculatus est & dixit. Ane rabī. Cui iesus.
 Amice ad qd venisti: quasi dicat. tu ostēdis
 amicitia signis: sed pditionem agis de scō.
 Vel sic. O iuda amice mi cui si ad peniten
 tia redieris: misericordiam pmitto. O iuda
 quem dilexi. cuius pedem in cena laui. cur
 me dereliquisti: O misericordia dei. tradidit
 & comparatur traditori. O suauitas creato
 ris. De osculo isto cōpleta est pphā & signa
 ra. Propħia p. ps. Qui edebat panes rē.
 Figura. 2. 2. p. 20. De Amasa salutato a
 Iohas cum osculo. Salue mi frater. Et
 alia rē. Queritur hic dubiū. Utrum si iu
 das non tradidisset iesum & iudei nō cruci
 fixissent eum: fuisset redemptum genus hu
 manū. Rēdet Hieron. in. y. volū. sum. q. sic.
 qz in tali casu sola volūtas patēdi sufficere
 set ad redemptionem. Turbe aut appropi
 manti. christus iuit oblatam dicens. Quem
 queritis: Abierūt retro: iam dicentes. Je
 sum nazarenū. & dixit eis. Ego sum. Iterum
 interrogant eos: postq surrexerāt ad pre
 ceptum eius. Quē queritis: ne. s. errarent i
 ceptione eius. Illi aut dixerūt. Iesum na
 zarenū. Et iterum ceciderūt retro in terras
 ut sic declararet virtus diuinitatis eius. 2.
 p. 5. De Osa qz archā tēte pēccatū re
 tro cecidit. Ita iudei: qz tpm rē. Sup quo
 clamat Aug. Ubi nūc militū color: Ubi
 terror: & murmur armorū. Quib dicit xps.
 Dixi vobis: qz ego sum. Si ergo me queri
 tis: finite ips abire. s. apostolos. Tūc accē
 serāt & manus intecerant in iesum & tenuē
 runt eum. Uidentes aut tpe discipuli dice
 runt. Domine si pēccimus in gladio: Ante
 q xps rēdit: petras gladio percussit male
 eam serā pontificis. absciditqz articulam
 eius dextram. Volens pēcutere in capite.
 Sed queritur dubiū. Unde gladius
 erat petro: Quid. respondet. Qd audient
 iudeos contra xpm conspirasse armanerat
 se. Theophilus hō dicit: qz habuerat ipm
 in cena pro vsu agni. Sed xps articula: sa
 nanit: & petrum epharaitine redarguit di
 ceno. Adite gladium tuum in vaginam.

An putas qz nō possam rogare patrē meū
 & eripēbit mihi modo plusqz duodecim le
 giones angelorum: Ubi dicit Hieronymus.
 q. d. non indigeo auxilio. i. 2. aplozum. Duo
 decim legiones faciunt. 62. millia angelo
 rum. Quomodo implebantur scripture p
 phetarum: Calicem quem dedit mihi pa
 ter: non vis vt bibam illum: Deist vertit se
 turbis dicens. Tanqz ad latronem etistis
 eum gladio & sultibus comprehendere me:
 Quotidie apd vō erā dēcs in tēplo & nō
 me tenuistis. Tūc illi comprehendērunt
 iesum. & ligauerunt eum. O flebile specta
 culum. O dolendum malum. O lachryma
 bile factum. Videre illos canes in xpm sce
 uientes. Alij ceperunt eum per capillos: et
 violenter eum in terram protercerant. Alij
 manus gratiosas retro verterant. Alij funi
 das illum duris ligauerunt. Alij pugnis
 ipsam percusserunt. Quid audis o anima
 mea: Nōne vides filiā vīginis ligatā:
 Cur non ploras: Cur non clamas ad syde
 ra: O iesu salus anime mee: propter me ta
 lia pateris. Apostoli autem talia videntes
 territi fugerunt: eo relicto. De ista fuga i
 pleta est pphētia. triplet. Primo Job. d. s.
 Fratres mei longe steteri a me: & nōt mel
 qñ alieni recesserit a me. Secundo Ps. ps.
 57. Elongasti a me amicam & pñmum &
 notos meos rē. Tertio Jacb. 13. Percutias
 pastores rē. O quantum fuit dolor aposto
 lozum rē. Vincens autem ductus ē primo
 ad Annam: qz erat socer cayphe & qz eun
 do ad domum cayphe. habebant transire
 ante domum istius Anne. ideo intrauerūt
 domum eius ob ipsius reuerentiam. Eunte
 autem iesu picture & imagines prophēta
 ram & patriarcharum que erant super ma
 ros hīerusalem se inclinabant xpo. Seque
 bant autem iesu Petrus & Ioannes. Di
 scipulus autem Ioannes erat notus ponti
 ficis. & intravit in atrium pontificis. Pe
 trus autem stabat ad ostiam foris. Quem
 Io. introduxit. Tūc ancilla ostiaria di
 xit petro. Nunquid & tu es ex discipulis isti
 us: Respondit illi. Non sum. Et statim
 gallus cantauit prima vice. Sed petrus
 non audiuit. Calcifaciens autem se petrus
 ad ignem et Io. qz erat frigus. Anna sedē

In parascueus

sibi presentari Iesum ligatū et examinavit eum de duobus. Primo de discipulis suis. Secundo de doctrina eius dicēs. Quales sūt isti tui homines. et qualis doctrina tua? Respondit Iesus. Ego palam locutus sum mūdo quid me interrogas? Interroga eos qui me audierunt: quid locutus sum eis. Tunc unus minister pōsticis dedit alapā Iesu dicens. Sic respōdes pontifici? O miranda patientia iesu. Percussus in faciem ictu grāu. manu furibunda. adeo ut dētes eius oris ei remouerentur et os sanguinem expueret. Nil tū cōtumelie locutus est ei s; dixit. Si male locutus sum: testimoniū perhibe de malo. Si autē bene cur me cedis? Percussio illa fuit maxima iniuria triplici ratione s; m̄ Thō. ubi sapra. Primo q; s; p̄ percussit dominus. Secundo q; in loco honorabilis. s; in atriō corā oībus. Tercio quia sine causa. De hac percussione impleta est prophetia Treno. 3°. Dabit percutienti se maxillam: saturabitur opprobrijs. Sed queritur dābium. Utrū christ⁹ bene locutus fuerit illi de percussōe: videtur q; nō: q; ipse precepit Mat. 5. Si q; te percusserit in maxillā dextram: prebe ei et alteram. Ipse autem non fecit: sed magis percutientem correxit. Rūdet Aug. q; illud preceptū est secundū preparationē animi magis: nō ut absolute datum: q; s; homo d; habere animū preparatū ad hoc faciendum: ubi videtur hoc expedire ad honorē dei. Sequitur. Quia Anna nō regebat anno illo fecit eam duci ligatā ad domū Cayphe. Et petras sequebatur ut videret fines. Iesus hō positus fuit in carcere quodāz obscuro sub solario. qui adhuc supeest vel eius vestigū. Et ligauerunt eum ad quādam colūnaz lapideam que petra murata fuit et dimiserūt ei milites armatos ad custodiā: qui p̄ totā noctem eū verauerūt cum derisionib⁹ et maledictis. Modo vnus et modo alius. Et dñs patienter omnia portabat. O iesu ad quorū manus venisti. Et sic stetit p̄ totā noctem vsq; mane ad illam colūnam ligatus. Beatus Jo. vadit ad dñam et socias i domū Magdalene existentes. non tamen audebat domū ingredi. Et alius et clamās ad ostiū domus. Magdalena ut vidit Jo annem: cecidit quasi mortua i terrā. Quid

est o Jo. de magistro meo? Respondit. Veni quia comprehensus a Iudeis. ad domum Cayphe est deductus. Narrat hec matris. Mater autem quasi mortua se ponit i oratione orans ad patrem. Pater dulcissime recomendo vob⁹ filiū meū. Ne sis crudeles q; cunctis misericors es sis. Si alius modus ē o pater nō moria ē. Et dixit Jo. O nepos dulcissime. videas finem filij mei quomodo facit: et nancia mihi q; videre eū volo. Rediit cito Jo. ad domū Cayphe. Et petrus stabat ad ignem. Et vna mulier petrum respiciens tristē dixit. Credo q; hic sit de discipulis istius. Tunc illi hoies dixerūt petro. Utrū dicis mulier. Nam loquela ostendit eū esse galileū. Figura iudicij. ci. de Estra. theo qui notus fuit ad linguā dūm dicere debuit sebolety dicebat tebolety. Tunc petrus timuit magis q; plus. Et cepit iurare q; non esset eius discipulus. Ecce secunda negatio. O; statim his i istis verbis: cognatus eius cui petrus absciderat auriculā venit. Et audiens verba hec dixit. Quid potes negare q; nō sit verū? Nōne te vidī i orto? Immo tu es ille qui auriculā abscidisti cognato meo. Tunc cepit petrus iurare et dicere q; nō nouit hominem. Ecce tertia negatio petri. Et statim gallus cōtauit. Et tunc rps petrum respexit et recordatus est petrus verbū quod dicerat. Priusq; gallus rē. Egressus foras fleuit amare. Ubi: quādam cauernā fuit que dicitur Gallicantus in qua vsq; ad diem resurrectionis stetit. et sic patet p̄mū mysteriū.

Secundū p̄mū principale mysteriū dicitur acerbioris. Querit a doctozibus. Utrum xpi passio fuerit oīum passionū acerbior? Rūdeo s; m̄ Thō. 3. p. q. 66. Ric. in. 3. Bona. in. 3. dist. 16. Qd dolor et passio christi fuit maxima omniū passionū huius vite. Quod probat quintuplī ei ratione. videlicet.

¶ Primo. ratione delicatioris.

¶ Secundo. ratione causalitatis.

¶ Tercio. ratione temporalitatis.

¶ Quarto. ratione utilitatis.

¶ Quinto. ratione floride etatis.

¶ Primo ratione delicatioris. Maritima est in theo. et apud philosophos approbata q; quāto quis est delicatioris nature et cōplexioris:

perlonis: tantomagis affligitur et tristat
in parte sensitua. Quod p[er] de nobili et ru-
stico. Et quanto etiam pars corporis que
patit lesionem est magis sensibilis: tanto
magis lesio affligit. Quod patet exemplo.
Ignis aut frigus magis affligit in manib[us]
vel pedibus: q[uam] in reliquis partibus corpo-
ris. Et eo q[uod] est pars magis sensibilis: pro-
pter concurrentiam plurium ossium. neruo-
rum. et venarum. Ad propositum. X[ristus] fuit
valde delicatus. In p[er]s. Speciosus forma
et. Insuper eius passio maxima fuit in lo-
cis neruosis. in manibus. in pedibus: pro-
pter struras clauorum. Igitur eius passio
fuit et. Secundo r[ati]one et. Quia non p[ro]
sua causa dulcissimus iesus passus est: sed
pro nobis peccatoribus. q[uia] n[on] q[uod] peccauit
i. p[er] 2. Qui peccati non fecit et. Pro nob
ergo mortuus e[st]. Ista. s[ecundum] 5. Omnes nos quasi
oues errauimus. et d[omi]n[u]s posuit in eo o[mn]i-
um nostram iniquitatem. In eodem. Ipse autem
vulneratus e[st] p[ro]pter iniquitates nostras: attri-
tus e[st] p[ro]pter scelera n[ost]ra. O iesu benigne:
nos male egimus. et tu p[ro]p[ri]am facis. Acri-
ficat p[ro]ph[etia] d[icitu]r. Que n[on] rapuit t[ibi] et olue-
bam. Et sic p[er] se[ci]da r[ati]o. Tercio r[ati]one et.
Nam o[mn]i tempore viles fugiunt mortem:
sed p[re]cipue in sollemnitatibus e[st] eis molesti-
or: propter multitudinem personar[um]. Erat
enim sollemnitas pasce que erat p[re]cipua su-
per omnes alias. In qua tenebant iudei ex
lege conuenire de quibusdam ciuitatibus
et locis ad templum iherosolymis situm: ad
sacrificium celebrandum. Quia per varias
eorum captiuitates erant satis dispersi p[er]
orbem. In Italia. In Asia. In Africa.
Quanto ergo quis condennatur ad mortem
propter maleficiam. occurrente maiori con-
cursu populi. tanto maior ei insurgit pena
confusionis et erubescencie: q[uia] considerat
q[uod] qui videt alijs narrat. Et si peregrinus
est: reuertens in p[atri]am suam divulgat ciui-
tati sue. Christus iesus passus e[st] quando
quasi totus mundus presens aderat festi-
uitati pasce. Ideo sua passio fuit omnibus
nota et. Quarto r[ati]one et. Nulla eni[us] vi-
lior apud iudeos mors erat morte crucis:
q[uam] maledicebant. Deute. 21. Maledictus
homo q[ui] p[er]det in ligno. Sap. 2. Morte tur-
pissima. crucis: condennemus eum. Sicut

et ap[ud] nos e[st] mors furearum. Hae morte pas-
sus est. Igitur et. Quinto r[ati]one et. Na[m]
si omnibus mors est molesta: p[re]cipue illis
qui sunt in florida etate. Alexander ma-
gnus amarissim[us] fuit videns se morti p[ro]-
ximum: eo q[uod] iuuenis. q[uod] dicitur mors im-
matura. Christus passus est in etate iuue-
nilis. 33. annorum cum dimidio. ut prophe-
tauit Sybilla cumana. Igitur et. Unde
ipse dicit Tre. 4. O vos omnes qui transi-
tis per v[er]sam: attendite et. Mane anteq[uam]
eto. i. seria. 6. conuenerunt omnes populi
cum senioribus plebis. Et scribe consilium
facientes querebant falsum testimoniu[m] co-
tra d[omi]n[u]m: ut eum morti traderent. ut
posset accusare eum pilato. Et cum multi
falsi testes fuissent falso locuti non fuerunt
approbati. Nouissime autem venerunt duo
falsi testes dicentes contra eum: de duob[us].
Nos audimus eum dicentem. Soluite
templu[m] h[uius] et in triduo reedificabo illud. In
super ipsam accusamus: quia se fecit filiu[m]
dei. De istis impleta est prophetia d[icitu]r. In
sarreretur in me testes iniqui. Christus au-
tem nihil ad hoc respondebat. O bone iesu
qui totum mundum docuisti et nunc files.
Dirit autem ei caphphas. Nonne vides
in quantis istis te accusant: Nec etiam cap-
phe christus aliquid respondit. Indigna-
tus caphphas dirit ei. Adiuu te per deum
v[er]itatem: ut dicas mihi si tu es x[ristus] filius dei
vini. Christus autem ne videret nomen dei
despicere: respondit verbum hoc. Tu diris-
ti. q[uod] d. Ita est sicut diristi et tamen si ego
dixero non credes mihi. Acrius tamen ne ex-
cusationem habeatis supple o vos iudei:
dico vobis q[uod] videbitis filium hominis. id
est me: in die iudicii venientem in nube ad
iudicandum mundum. Et dixerunt ei iu-
dei. Ergo tu es filius dei? Respondit eis. Vos
dicitis q[uod] ego sum. Tunc princeps sacerdo-
rum scdit vestimenta sua. v[er]bens ostende-
re amorem legis. d. Blassemauit. Quid ad
huc egemus testibus: Ne illi dicerent om-
nes. Rens est mortis. Tunc ceperunt eum
et extorauerunt. et eius oculos bindauerunt
ipsam ligantes ad columnam. Quidam p[er]-
cutiebant eum in faciem. d. Quis est qui te
percutit? Quidam palmas in faciem da-
bant. Quidam spuebant in eum. Clamo

In parasceues

hle. O marlaſi ſcires quomodo de filio tuo male tractatur. De hac deſiſione ⁊ percufſione. Impleta eſt prophetia Iſai. 50. Faciem meam non auerti ab increpantibus et conſpuentibus in me. O ieſu benedicite q̄ dare q̄ aſpa fuit tibi nor illa in qua a p̄m̄ c̄pio vſq; in finem quietem neſciuiſti. Venerunt autem principes iudeorum ⁊ phariſei ad domum caph̄e ⁊ acceperunt chriſtum ligatum ⁊ flagellatum ⁊ adduxerunt eum ad domum pilati. Secundum Chriſtiſtium imperator romanus habebat duos vicarios quaſi reges. ſ. pilatum ⁊ herodem. Pilatus erat dominus iheruſalem ⁊ herodes in p̄uincia galilee. Nec erant in dei ſed forſenſes. Juxta Iacob prophetia. Non auferetur ſcep̄rum t̄e. Ductus ergo coram pilato dixerunt ei. Inuenimus h̄ic morte dignum. Cum eſſet in p̄torio. pilatus exiit ad iudeos foras ⁊ dixit eis. Quia accuſationem facitis aduerſus hominē h̄ic. Reſponderunt ei. De tribus ipſam accuſamus. Primo q̄ predicat falſam doctrinam: ſed mentiebantur in caſ. q̄ Jo. 8. Ego veritatem loquor vobis ⁊ c. Secundo q̄ prohibuit dari tributa Ceſari: ſed mentiebantur quia Mat. 22. Reddite que ſunt Ceſari Ceſari ⁊ que ſunt dei deo. Tercio q̄ ſe facit regem iudeorum ⁊ filium dei. Audiens hos ſermones pilatus dixit eis. Accipite eum vos ⁊ ſim legem veſtram iudicate. Reſponderunt iudei. Non licet nobis iterſicere quēquā. Ingreſſus pilatus ad ieſum dixit ei. Tu es rex iudeorum. Secundum Remigium de duabus p̄mis accuſationibus pilatus non curauit inquirere. Nō de p̄ma q̄. predicabat falſam doctrinam: eo q̄ ipſe eſſet gentilis non iudeus. Nō de ſecunda: quia ſciebat illud eſſe falſum. S̄ tantum de tertia q̄ eſſet rex iudeorum: eo q̄ romani nomē regis a iudeis abſtulerāt. Reſpondit ei chriſtus. Al temetipſo h̄c dicit: an aliſi tibi dixerunt de me: quaſi dicit. Concepiſti hanc opinionem de me per temetipſam. Reſpondit pilatus. Nanquid iudeus ego ſum. S̄ens tua ⁊ pontifices tui tradiderunt te mihi ⁊ te accuſat. Reſpondit ieſus. Regnum meum non eſt de hoc mundo. quaſi dicat. Non quero temporalē

dominationē. Dixit ei pilatus. Ergo rex es tu. Reſpondit ieſus. Tu dicis. Quia rex ego ſum. Ego in hoc natus ſum vt teſtimonium perhibeam veritati. Dixit pilatus. Quid eſt veritas. Et non expectato reſpoſo exiit ad iudeos dicens. Ego nullam cauſam mortis inuenio in eo. Et vt liberaret eum: dixit iudeis martirum eſſe peccatū: contra innocentem iudicare. Gloſe dicunt q̄ multa declarauit pilato: p̄pter que querebat eius liberationem. Dicant iudei. O pilate. ſi non eſſet niſi cōmorio quaz erexit in populo. incipies a galilea vſque huc: meretur mortem. Audiens pilatus ipſum eſſe de p̄uincia galilee gauiſus eſt: eo q̄ non eſſet de ſua ſaridiſtione. Unde miſit ipſum ligatum ad herodem qui tunc venerat ad feſtum paſce. Tunc herodes interrogauit eum de multis ſermonibus: eo q̄ audierat multa de x̄po. At ieſus niſil reſpondit. Quod factum eſt duplici ratione. Primo q̄ ipſum reputabat ercōmunicatū: eo q̄ occiderat Joannem baptiſtam. Secundo q̄ ſciebat niſil proſicere ei: q̄ interrogabat ipſum ex curioſitate. De iſto ſilencio completa eſt prophia. Iſa. 51. Quiaſi agnū coram tendente ſe: obſtineſcet. Tunc vſdens non reſpondere verbū: deſperit ipſ ⁊ veſtiri fecit alba veſte ſicut ſaturnum. Unde fuit maxima iniuria. De iſta deſiſione completa eſt prophia. Job. 12. Deridetur iuſti ſimplicitas. Unde remiſit ipſum ad pilatū: q̄ non erat de ſua ſaridiſtione. Et ſati ſunt amici in die illa: quia erant antea inimici. De iſta amicitia completa ē p̄pheta. Aſſiterunt reges terre ⁊ c. Pilatus autem conuocatis ſacerdotum principibus ⁊ alijs dixit. Jam interrogauit iſum: ſimiliter ⁊ herodes niſil mali reppit. Ideo ad me miſit ipſum. Tunc iſti clamauerunt. Tolle tolle eum. Crucifige. Audiens pilatus ſarozem iudeorum: conabatur tribus modis liberare eum. Primo: q̄ ſe fecit regem. Iſ enim corripſam. Unde tradidit illum militibus flagellandum. Unde dicunt doctores q̄ ligauerunt ieſum denudatum ad columnam quandam coraz iudeis ⁊ cum flagellauerunt acriter. Completa eſt prophia Iſa. 1. Al planta pedis vſq; ⁊ c. Deinde impoſuerunt

posuerunt capiti eius coronam spineam. et induerunt eum purpura et circumdederunt eum et sanguis currebat ad terram. Et clamabant ante illum coronatum. Que rex iudeorum. Et spuebant in eum et dabant ei alapas. Et percutiebant caput eius. De ista coronatione impleta est prophetia que dicit Isaias. 2. Coronans coronabit te tribulatione. Et tunc pilatus ostendit eum sic flagellatum iudeis dicens. Ecce rex vester quasi dicat. Iuxta delictum et vestram iniuriam qua se regem fecit. pontifici illum. Unde dimittatis eum abire. Clamauerunt omnes. O pilate crucifige eum. Tolle eum. Videns demon tantam christi patientiam dubitans an esset messias et volens impedire passionem suam apparuit vixit pilati in somnis. Unde iudei clamantibus crucifige. illa misit ad pilatum maritum: dicens illi. Nihil tibi et iusto illi. Quasi dicat. nullo modo eum condemnes. magis eum dimittes. Multa enim sum hodie passa per visum propter eum. Quia ut dicit Rabanus: demon apparuerat ei monens eam terroribus ad liberationem christi. Volens sic impedire hominum salutem. Dubium ponatur. An demon agnouit christum esse verum messiam. Secundo modo usus est ad liberandum ipsum. Erat consuetudo inter iudeos. quod omni anno in pascatibus festo dimittebatur unus de incarceratis propter honorem festi. quem ipsi petuissent. An christus? An baraban vellent liberare. Quem unus de duobus dimittit. Dixerunt omnes. Baraban. Et pilatus dixit. Quid faciam de te in qui dicitur christus? Dicunt omnes. Crucifige. Et pilatus dixit. Regem vestrum crucifigam? Et iudei dixerunt. Non habemus regem: nisi Cesarem. vide caueas. Si hunc dimittis non es amicus Cesaris. Et accusabimus te de prodicione. Quia omnis qui se regem facit. contradicit Cesari. Quando pilatus audiat hos sermones. et nihil proficeret ex verbis suis: voluit complacere iudeis ne accusarent eum. Tercio modo usus est. Cum enim christus esset in palatio pilati. Pilatus accepit iesum nudum flagellatum: et ostendit eis ut sic ad compas-

sionem mouerentur. Et dixit eis. Ecce homo: vos quem vultis indigne crucifigi. Ostendit de in hoc loco christum sine cruce. At illi videntes clamauerunt. Crucifige eum. Tolle eum. O iesu amantissime quanta fuit istorum crudelitas iudeorum: qui dedisti eis tot beneficia. Et tamen dimittunt latronem homicidam barabam. te autem crucifigant. O mens dura cur tam adamantina es: ut domino tuo compati negligas. Qui pro compassione tua voluit crucifigi. O iesu mi quantum nos dilexisti. Sed te nos miseri non diligimus. Sed ubi es o maria? Ubi habitas? An ignoras que circa filium tuum gerantur? Si sciuisset: mortua non dubito cecidisset in terram. et hoc pro amore quem ad filium habebat. Quod audiens pilatus deiecit timore ductus iniam mortis dare. quam suam videbimus infra.

Etiam mysterium dicitur. Et videns namque pilatus iudeorum furor non posse sedare: quinimo clamabant. Si hunc dimittis. Accipere autem lauit manus coram populo dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti huius. Vos videritis. Super quo Remigius. Nos erat apud antiquos laquare manus coram populo. cum quis vellent ostendere se immunum esse ab aliquo crimine. Ita fecit pilatus. O pilate: aqua maris non laquaret hoc peccatum. Quia scis quod propter inuidiam tradunt eum. Mat. 26. Sciebat autem pilatus. Videns autem populus pilatum quasi pauidum dixit ei. Sanguis eius super nos et super filios nostros. Dicunt quidam singulis annis in crucifixione domini iudeos sanguinem emittere per posteriora. Iuxta illud. ps. Percussit eos in posteriora: opprobrium sempiternum. Pilatus ergo sedens pro tribunali secundum ordinem curie. sententiam in iusta contra iesum protulit ut crucifigeretur: dicens sic. Nos pontifex pilatus pariter et senatus populusque romanus in hunc obsequium vniuersaque iudea locum tenens generalis. sedens pro tribunali ac volens Cesaris Augusti mandatisque totius populi romani obedire ac decreta seruare: Iesum nazarenam conspectui nostro allatum

In parasceues

quem scribe ac pharisei crimine lese maiestatis accusarunt, ac id per testes idoneos rite iuratos interrogatosq; comprobarunt: prout senatus consulta ac decreta clamant condēnamus. Ducatur itaq; ad locū iusticie solitum. Et postq; cum multis verberibus cecideritis, cruci appendite: tali modo ut eius anima a corpore separaretur. De ille. Videns iudas xpm condemnatum penitentia ductus sed falsa: laqueo se suspēdit. Sententia autē crucifixionis fuit acerbissima fm Aug. lib. de cōsensu euange. tripli ei ratione. Et Thomā in Cathena aurea simul cum Glosa.

¶ Primo, ratione operationis.

¶ Secundo, ratione associationis.

¶ Tercio, ratione lamentationis.

¶ Primo ratione rē. Crux xpi fuit valde onerosa et gravis. Que gravitas pōt ostendi ex duobus. Primo ex longitudine: quia crux ut dicitur in historijs scolasticis in altitudine longa fuit quādecim pedū. Secundo ex materia: quia fuit de cedro, cypresso, olina, et palma: que ligna sunt magni ponderis. Quā tamē pariter iesus portabat. De hoc ligno crucis quō fit inventum, habetur in historia scolastica. q. regina Sabba quando venit videre Salomonem. Unde i. Noza. De hoc ligno cōpleta est figura Gen. 22. De Isaac. q. portabat ligna. Sed cum non posset portare quia debilis erat iusserunt tui cireneo nōse Simon ut tollet crucem iesu. Quoniam ut dicit Tho. vbi supra. Cum sepius tentasse illam iesus portare, pte debilitate ferre amplius non potuit. Curte o anima mea, curre velociter et humeros tuos subige illi cruci, in qua iesus bonus operatus est salutē. Et vidēs Joannes q. non erat amplius remedium evadendi ne mater posset conqueri de ipso. eucurrit Bethaniam ad domum Magdalene: vbi Maria mater remāserat. Primo. O mater inquit mesta. O magdalena. Maria attonita vocat magdalē. O magdalena audi vocem vnam, videtur vox Joannis. Ad fenestram respiciunt et vident Joānem ante hostiam stantē. Quid est hoc? O mater sancta filius tuus ducitur ad mortem. Statim maria cum magdalena veniunt ad cultatē iherusalem festine. Et in

terrogant de filio. O fili mi vbi te invenias? Unde fuit ad portā calvarie. ¶ Secundo christi passio fuit acerba rē. Associatus nāq; est duobus latronibus. prophetia cōpleta est. Isa. 53. Et cū sceleratis deputatus est. Unde dubium queritur. Utrum conuenienter sit factum hoc? Respondet Hiero. super Math. 27. Quod sic. Ut sic magis esset cōsensus, benedictus iesus. Quia sicut pro nobis maledictū crucis voluit assumere. sic pro omnib; salute inter noxios quasi noxius crucifigeretur. Maria autē de primo pilati versus montem calvarie vadit tota lachrymabilis, et cundo sanguinem filij sparsum in terra videbat. Ante q; ad locum devenissent sue occisionis: mater eius afflicta et mesta obitū illi processit volens ipsum tangere. Quā ut filius asperit mero re confectam in terrā cecidit fatigatus sub cruce. Ipsa etiam mater bñdicta quasi mortua in terrā cecidit. Ob q; in loco illo iherus facti memoriā capella a fidelibus constructa est: que Sāta maria de spatio nōcupatur. In se autē reuerfa filiū nō agnosens dicebat Joanni. Qualis est Joānes filius meus? Respondit Joānes. Ille o mater benedicta est. quā est sanguinolentus. O qualis color reginis. O qualis passio erat illa. O maria dulcissima incipiunt verificari Simeonis de filio tuo dicta etiam et vte ipsa. Et tuā ipsius animam rē. Completa ē prophetia Isa. 53. Vidēs eum quasi nō habentem spēm nec decorem. Ubi sunt illi oculi pele grint? o iesu. Ubi illa facies tota locanda? Ubi capilli crispi? Ubi barba rubicunda? Vidēs inquit propheta eū quasi non habentem speciem nec decorem. Ecce secunda rō. ¶ Tercio ratione rē. qz sequebatur eā multitudo populi mulierū ac viroꝝ qui plangebant eum et lamentabantur. Cum quibus ipse compariendo prēdixit futuram calamitatē et desolatēdem ipsius ciuitatis. Filie iherusalem nolite flere super me sed super vos ipsas flete. et super filios vestros: quoniam ecce dies veniet in quibus dicetis. Beate steriles que nō genuerunt et vbera que non lactauerunt. Et hoc impletum est in obsidione et captione iherusalem a Ro. Quando tot millia fuerunt occisi et venditi et vsq; in hodiernum diem per

diem per mundū dispersi et vagabundi. qui ante erant peculiares populi. Sed merito. Queris dubium. Cur Iesus Christus magis voluit pati in hierusalem quam alibi: Ad hoc respondeo secundum Augustinum libro de consensu euangelii. Quod hoc factum est duplici ratione.

Prima quia hierusalem erat locus a deo electus ad sacrificia sibi offerenda. Que quidem sacrificia figurata figurabant Christi passionem: que est verum sacrificium. Ad ephes. 5. Tradidit semetipsum oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis. Et ideo quia virtus passionis eius erat ad totum mundū diffundenda: ideo in medio terre habitabilis pati voluit. id est in hierusalem. Unde in ps. Rex noster operatus est salutem in medio terre. id est hierusalem: quod dicitur terre habitabilis umbilicus. Secunda ratio: quia hoc maxime pueriebatur humilitati eius: ut sicut elegit vterum virginis humilem: ita illud Resperit humilitates ancille sue. Et sanctū prespe in quo facit et plangere voluit: Iuxta illud Ambrosij. Agis insans inter arma etc. Et locus affinis: Iuxta illud Zacharie. 9. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinā. Insup colūnam elegit. i. qua fuit crucis. Et turpissimū genus mortis crucis elegit. Ita pertinebat ad eius humilitatem perfectā. ut in loco tā celebri confusionem maximā sustineret. Tūc Leo papa egregie in sermōe epiphaniē dicit. Quia formam suā suscepit. Betleem precegit natiuitati et hierusalem passioni. Ille. Erat enim hierusalem metropolitana. principalis sedes magisterij et sacerdotij. Unde in illa debuit pati confusionem. Sed non in terra sed in aere. scilicet in monte Caluarij: quia ut dicunt aliquē glōse: Abrahā immolare voluit sibi filium qui figurabat futuram Iesu Christi immolationē. Et sic patet tertium mysteriū.

Quartum mysterium dicitur crucifixionis. Quando fuerunt peruenit in montem Caluarię. qui est locus in diebus ubi mali decapitabantur: denudauerant Christum benedictus: et quattuor milites diuiserunt vestimenta eius. sortem mittentes. De hoc completa est prophetia David. Diuiserunt vestimenta mea sibi etc.

Que quidem vestis facta est a beata virgine et erat inconsutilis. que ipso crescente et ipsa crescebat. Habens ad quattuor angulos palliorum simbriam sine recamaturay: iuxta illud Numeri. 15. Loquere filiis Israel ut faciant sibi simbras per quattuor angulos palliorum etc. Hanc vestem milites diuiserunt. Cogita anima mea si potes: qualis color fuit quando extraxerunt camisiam quā adhebat vulneribus: pellis sequebatur ipsam. et riuuli sanguinis emanabant. At ille stabat sicut mansuetus agnus. Quo facto antequā poneret se super crucem: ad iudeos se vertit sic dicens. Popule meus quid feci tibi. aut quid molestus fui: Responde mihi. Ego pro te flagellauit egyptū cum primogenitis tuis. et me flagellatum ducis ad crucem. Ego te eduxi de egypto demerso pharaone in rubro mari. et me tradidisti principibus sacerdotum. Ego te pascui manna per desertum: et tu me cecidisti alapis et flagellis. Ego dedi tibi sceptrum regale: et tu meo capiti coronam spinicam. Ego propter te percussisti reges canaanorum: et tu percussisti caput meum aridine. Ego aquas de petra eduxi. Insurgentes contra te: hostes perfrangis. scilicet Seon regē amor reorum: et Og regem basan. Ego a captiuitate te diuina scilicet per septuaginta annos. propter scelera tua in babilonia per Esdrā et Zorobabel ad propria reduxi. Ego ex genere tuo carnem sumens. regale solium celi dimisi: ut tibi essem frater: tu autem parasti crucem saluatori tuo. Ego per ciuitates tuas. castra. et vicus discurre: in tui utilitatem laboras. Ego semper in templo docui: que te saluam facere possent. Ego cecos tuos illuminavi. leprosos mundavi. claudos erexi. obessos a demonibus liberaui. Surdis auditum restitui. mutis loquelam. infirmis sanitatem. mortuis vitam. Nunquid in his molestus fui: Precepta diuina declaravi. errores confutavi. vitia reprehendi. consilia perfectionis adieci. Quid ultra debui facere et potui: et non feci: Decine reddis domino popule stulte et insciens. Pro his omnibus beneficijs tibi collatis: parasti crucem saluatori tuo. In illa hora sicut pater si corpus habu

In parasceues

isset et compassione filij sui. Fleuerunt angeli. *Isaie. 34.* Angeli pacis amare flebunt. Fleuit maria que gladio doloris fuit perforata. Et omnes dolores partus et mortis in passione filij fuerant ei seruati. Fleuit Petrus *Matth. 26.* Egressus foras fleuit amare. Fleuerunt omnes apostoli: Iuxta illud. *Tristes erant apostoli.* Fleuerunt omnes mulieres. *Magdalena, Maria Jacob. et Salome, et relique mulieres. Luce. 23.* Filie hierusalem: nolite flere super me, sed super vos flete. *Hic dictis vertit se ad patrem voce pia dicens. Pater mi, hec est hora in qua quod ordinasti implere incipio: propter obedientiam tuam.* Iudei autem his finitis ipsam ligauerunt super crucem. Ille autem ut agnus mansuetus regalia sua brachia extendit. Et illas manus sanctissimas spontanee crucifixoribus porrexit. Et aspiciens in celum dixit patri. *Pater ignosce illis.* Dum igitur in cruce extenditur. Unus accepit clauum et in manu sua posuit. Alter miles qui tenebat altam manum videns quod manus sinistra se retraheret et quod non attingebat ad illud foramen traxit illam fortiter, ponens pedem suum ad crucem et fortiter cum traxit cum fante: ita quod ossa pectoris numerari poterant. Et sic affixit eam clauo. *Malleorum autem sonitus audiebantur ab illa mestissima matre: cuius cor confangebatur clavis illis acutissimis.* Qui manus, et pedes, ossa, et carnes filij sui rumpebant. Et sic in cruce extensus dulcissimus sponsus dicebat patri. *Suscipe sancte pater me dilectum filium tuum, quem tibi offerro in sacrificium immaculatum pro salute humani generis.* Ecce o pater mi, iam non amplius tibi offerantur legalia sacrificia hyrcorum aut agnorum: sed caro innocentis filij tui. Triginta et tres anni elapsi sunt, quibus hanc crucem aspiciens in illam mortem pro humani generis redemptione desiderant. De pedibus et manibus perforatis impleta est prophetia *Danid.* Foderunt manus meas et pedes meos. Secundum *Berth.* christus habuit tres lectos. Primum vterque virginis in quo per nouem menses stetit. Secundum: sanctum presepe in sua natiuitate. Tertium: carnem in qua habuit car-

tum locum ut caput appodare posset: iuxta illud *Matth. 8.* Vulpes foueas habent et volucres celi nidus, filias autem hominis non habet ubi caput reclinet. Unde idem *Bernardus.* Circuire possum celum et terram: mare et omnia que in eis sunt. et non inuenio te nisi in cruce o bone iesu. *Ibi lacus, ibi cubas, ibi dormis in meridie.* Hec ille. *Pilatus autem scripsit titulum literis hebraicis, grecis, et latinis et posuit super crucem. Iesus nazarenus: rex iudeorum.*

Sed queritur dubium quare hac triplici lingua titulus ille fuit scriptus: Respondit deo secundum *Chriso.* Credibile est multos gentiles simul cum iudeis in hierusalem propter festum conuenisse. Et ideo ut nullus ignoraret: non in una tantum lingua scriptum sed in tribus. Dixerunt autem pontifices iudeorum pilato. Noli scribere Rex iudeorum etc. *Pilatus autem. Quod scriptum scriptum. Et crux eleuata fuit et posita in foramine atque plantata. In ipsa autem eleuatione pondus corporis per tres clauos vel per quattuor secundum quosdam sustentabatur. Ideo membra illa ineredibili cruciabatur dolore. Sed et tunc mestissima mater filium intuens confusum, desolatum, grandi angustia plenum, in medio latronum pendentem: adiutorio *Magdalene et Ioannis* quantum potuit propinquum se fecit. Ubi cernens filium mutatum in facie: lacrymabiles voces dabat. Hoc expressit *Io.* quando dixit. Stabat autem iuxta crucem iesu mater eius, et soror matris eius *maria Cleophae, et maria Magdalene.* Et quid. Stabat mater dolorosa iuxta crucem dolorosa etc. Languens. Erant augez turbe que clamabant. Pretereuntes clamabant moquentes captiua. *Quia qui destruxit templum dei et in tri-duo reedificas illud. Salua te metipsum. Si filius dei es: descende nunc de cruce. Alios saluos fecit: te metipsum saluum non potest facere.* Similiter unus de his qui pendebant latronibus: blasphemabat eum dicens. Si tu es christus: salua te metipsum et nos. Respondit alter et increpabat eum dicens. Neque tu times deum qui in eadem es damnatione. Preterea quedam glosa super *Tobiam* dicit demonem stetit super cruce humerum et considerasse an christus*

christus aliquam maculam haberet. Unde ipse dicit Jo. 14. Venit enim princeps mundi huius et in me non habet quicquam. Iesus autem in tot persecutionibus et maledictionibus dixit septem verba: maxime utilitatis.

Primum verbum. Pater ignosce illis. Opere implens quod verbo docuit, quando dixit Matth. 5. Orate pro persequentibus et calumniantibus. Super quo verbo Bernardus super Lucam. Flagellis cesus, spinis coronatus, clavis confossus, opprobriis saturatus: in memoriam tamen omnium dolorum clamat, Pater ignosce illis. Pater amantissime, pater benignissime. Al paterno nomine incepti filius et suo blandiens genitor, nil sibi nagari concludit dicēs. Ignosce illis. Nec autem examina, pōdera: sed ignosce. Ut doceat nos non debere ponderare, examinare, iudicare: sed pleno ore atque efficaci opere indulgere. Ille, hoc verbo primo Pater ignosce sicut Hieronymus, plusquam 5000, milia indeorum ad fidem conuerſi. De hac oratione completa ē prophetia, Isa. 53. Ipse peccata multorum tulit et pro transgressoribus orauit: id est pro iudeis. Ecce primum verbum: maxime charitatis. Secundum verbum fuit ad latronem: quando ipse christus dixit. Memento mei dum ueneris in regnum tuum. Et christus respondit. Amen dico tibi: quia bodie mecum eris in paradiso. O felix promissio. O breuis tantae felicitatis adimpletio. Nullus autem latronem: hoc verbum audiuit. Promissa siquidem fuit patribus et prophetis eterna uita per christum: sed nulli sicut latroni ita breui spacio designata. Sed queritur: quomodo illa die fuit in paradiso, quia usque ad dies quadraginta nullus paradisi ingressus est. Respondeo quod latro uidit diuinitatem, unde paradisum habuit. Ille latro fuit ille qui christum cum matre et Ioseph in egyptum fugientes a facie herodis, liberauit eos de manu latronum: et eos sociauit usque ad locum securum. Et stans sic Iesus in cruce audiebat querelas matris dicentis. O fili mi oli aie mee consolatio et gaudium: nunc autem gladius penetrabit in te: oī ense acutissimo. Fili mi quem noui mensibus in utero tenui, quēz panno lacte paul, quē toticus infantem et paruulū pan-

nis inuoluisti in cana repositi, et amicos amplexus strinxi inter uera mea, et osculata sum. O quod infelix mihi et tibi facta est dies ista. Et quod poterit mederi uulneribus dolorum meorum, et mitigare angustiam miselle matris tue: cum inspiciam te filium meum ut leprosum faciem: qui speciosus eras pro filijs hominum, ut maleficum et reum cum iniquis deputatum. Qui sanctus sanctorum es, ut satum et stultum cernis. In quo reconditi sunt omnes thesauri sapientie dei, ut hostem omnium: qui omnibus affabilis, benignus, et humanus semper extitisti, et super omnia uideris oblitus mei uidue misis tue. Nam ecce iam morieris: et nihil mihi dicis. Et quid faciam ego sine te filio meo? Quo diuertam? Ad quem confugiam? Tu mihi pater, tu mihi frater, tu mihi blandus filius eras. Tu mee diuinitas, tu mee uoluntas, tu mea gloria. O me desolatam, que tantum filium in cruce video desicere. O amantissime si loquere mihi matri tue. Loquere ut audiam uocem tuam cigno canore dulciore. Loquere inquit ut sic saltem audiens uerba tua, patientior siam ad tolerandam penam que me cruciat pro amore tuo. Non tenege mihi quod postulo. Et audi me, et uerbo tuo consolare: ne deficiam in hac tribulatione. O fili mi lumen oculorum meorum, condescendisti latroni: misericorditer loquens ei. Nequiesce itaque uoto matris tue: et dic mihi quid facerem. His et similibus querelis loquebatur mestissimo filio, qui non minore patiebatur penam propter clementiam matris: quam sentiebat amaritatem. Iohannes dicebat. O mi mihi quomodo gaudia que de me suscepisti conuersa sunt tibi in luctum. Ubi sunt angeli in mea natalitate canentes? Ubi pastores ad presepem uenientes? Ubi reges orientales in cana me adorantes? Ubi grata per 33 annos utriusque conuersatio et familiaritas? Ubi et dixit triplex uerbum. Adhuc ecce filius tuus, scilicet Iohannes euangelium, qui secus iuxta crucem erat. Super quo Christus. Non, domine, mihi si delectantur filij: forte cor regium crepuisset. Theophylactus in Luca: pena aurea, quod domine matri sue. Atque modo tui caram habes: sed me mor tui, istam relinquo, scilicet Iohannem. Deinde commendans eam discipulo dixit. Ecce mater tua, quam dicat. Deputo te ad eius custodiam.

In parasceues

Et ex illa hora accepit eam discipulus in suam, scuram et diligentiam. Unde dicit Joann. damasce, q. dolores ptus et mortis qui fuerant ei preseruat: in morte filij sūt ei cōmāscati. Fatigatus tam delicatus le sus q. perdidit quasi totū sanguinē hiebat. Unde dicit aliud verbū. Quartum verbū. Sitis. Sistebat naturalr ppter penam. et spūaliter salutē nostrā. Super quo Ber. in verbo Sitis. O dñe quid sitis: si dem vestrā. Salutem vestrā. Sandius vestram. Plus alaram vestrarum q. corporis mei cruciatus me tenet. Ille. Statim dederunt ei milites bibere vinum cum selle mītam. Unde queritur dubium. Quare vlt no sic amaro potauerunt eū: Rādet Nicolaus de līra. Qd aliqui dicunt id factū fuisse: vt cūctus xps moreretur. Et sic milites ab elias custodia cūctis liberarentur. q. debebant ipsam custodire quousq. expirass. Sed Nicolaus ipse dicit alr et melius. Nā legitur in quodam libro hebreico q. apud eos titulatur Liber iudicij ordinariop. Qd q. Salomon dixerat Prover. xi. Date ficeram merentibus et vinum his qui amaro sunt animo: vt bibant et obliuiscantur egestatis sue. Ideo sentores iudeorum statuerant. vt condemnatis ad mortem darent vinum aromaticum ad bibendum: vt easas tolerarent passionem. In hīernsalem autem erant matrone deuote que hūc vīnū et ficeram. i. totum inebriatūz dabant ex deuotione. Iudei ergo ex nimia crudelitate mortitiale vīnū pro xpo datum et alijs duobus latronibus: acceperunt sibi et biberunt. De hac potatione impleta est propheta. Amos. 2. Vinum damnatorum bibeant. i. iudei: et loco elias posuerunt acetū cum selle mītam. Cum ergo potam quere ret Christus. Sitis. Milites quia biberant vinum illud. miserunt ad villā in pedemōtis caluarie. et in domo mulieris petierunt vinum venale. Quia dicente: quid vultis facere de isto vīno? Dixerunt. Dare totum volumus isti seductori qui dī xps. Tunc illa accepit acetū et miscuit ei sel agni come sit sero precedentis. et eis dedit. Tunc illi xpo dederunt ad bibendum. ps. Dederūt in escam meam sel rē. Sed cum gustasset

noluit bibere. Potuit virgo clamare quando auduit filiam dicentem. Sitis. Deu mī fuit quid andio? O vniuersē creature celli admiramini paupertatem filij mei. qui vlt est sitis: et non potest habere. Qui creauit omnia. qui est omnipotens nō habet ad bibendum? O fili mīcar non possum tibi sitenti ministrare: Cur tibi tē pectore meo lac illud porrigere non valeo. quod totiens dū parvulus eras: suscit. Silr et Magdalena fleudo dicit. O magister bone. Q magister care: et cur ego indigna discipula hac tanta necessitate subuenire tibi non possum? O damnata scutia iudeorum. Ecce quō xps protulit quarrā dulce verbū. Qui tam verbū fuit. Clamant circa horā: non nam. voce magna dicens. Hely hely lama zabathani. Quod est interpretatum hely. i. deus meus. Lama. i. quare. Zabathani. i. dereliquisti me. Super quo glosa dicit. de um dereliquisse eū in morte q. potestati psequentū eū exposuit. Subtrahit enī pte etionem: sed non soluit vñionem. De ista derelictione completa est propheta Dñs. Qui me consolaretur non inueni. Non. n. consolabantur cum sicut fieri solet mortu addictos a ducentibus. Primo non iudei: Sed illudebant cum principibus sacerdotum et blasphemabant. Secundo non gentiles: sed coronam spineam imponentes capiti. percutiebant eum. Tertio non discipuli qui fugerant ab eo et fidem amiserant de ipso. Quarto non marie. que similiter perdidit fidem. Non deniq. pater etern⁹ consolatus est eum. i. ad liberandum eum de manibus inimicorum sed pro nobis tradidit illum. i. voluntati eorum permittendo agere quecūq. crudelia voluerunt. Ideo clamauit hely hely. Quidam autē sez Romani milites: fin vīro. idiomā hebraicū ignorantes dicebant. Hēllām vocat iste. Videns autem prophetas simplicitas dicit aliud verbū. Sertam verbū fuit. Consumatum est. i. totam feci propter quod veneram. i. vt patri obedirem. Ad psal. 2. factus est obediens vsq. ad mortem. Super quo Aug. Christus ne perderet obedientiam: pdidit vitā. Consumatū est. i. pconū patriarcharū. Consumatū est: locutio

Dominica

In die lucandissime resurrectionis. De
gloriosa christi resurrectione.

Estus que

rtis nazarenū cruci-
fixum: surrexit nō
est hic. Mar. xvi.
Quanta sia sta-
ta gaudiosa, festi-
ua et letabunda, re-
surrectio filij dei, in
presenti die. N. sa-
tis aperte declara-
tur, si dulciter con-
templatur tripudium
et letitias: quas le-
cerunt omnes creature in ipsa resurrectione.
Secūm Tho. et Alber. tres sunt differē-
tie creaturarū. Primo superiores, ut ange-
li. Hi letati sunt in resurrectione christi: quia
videbant sanctos ab inferis extrahi, et se-
des vacuas repleri. Unde ecclesia, Exulet
tam angelica turba celorum. Secundo
creature medie, i. homines huius vite leta-
ti sunt, ut apostoli. Ecclesia canit. Gaudium sūt di-
scipuli. Et de mulieribus: ecclesia canit. Il-
le dum pergunt etc. Tercio creature infe-
riores, i. sancti patres in limbo: qui educti
sunt a deis, tetrīs, et caliginosis ergastulis,
et carceribus limbi: quem videntes eum su-
scitatum, dixerunt illud Mag. Advenisti re-
demptor mundi quem desiderantes quoti-
die expectabamus. Descendisti pro nobis
ad inferos: noli nobis deesse dum reuersus
fueris ad superiores. Ille. Et nos debemus
gaudere et exultare. Ad hoc intrat David
in ps. quē ecclesia sepe replicat in officio
sentit. Hic dies etc. Hec est dies in quo p̄res
sunt liberati. Hic est i quo apostoli et mulie-
res gaudere sunt. Hic est in quo salus nostra
completa est. Ad hanc exultationem inuitat
nos oia. Videmus arbores florescere, aues in
nemoribus canere, terram proferre flores
suos. Maximas in fe. In resurrectione christi
per salubriter, sol candidior, terra fecundior
facta est. In ipsa namque omnia elementa glo-
riantur. Nam et ipsum solem arbitror i hac
die solito clariorē. Necessē est enim ut sol
in eius resurrectione gaudeat qui in eius

passione condoluit. Ille. De qua quidē re-
surrectione, tria dulciter contemplabimur.

Primum, dicitur congruitatis.

Secundum, dicitur expectabilitatis.

Tertium, dicitur incanditatis.

Primum etc. Dubius quiritur. Cur
p̄ fuit necessarium christi a mortuis resur-
gere? Respondet Tho. 3. par. q. 53.
ar. 1. Quod sic quintuplici ratione.

Prima, est propter vine iusticie p̄mēdatiōem.

Secunda, est propter desolatorū consolatoriem.

Tertia, est propter fidei n̄re instructionem.

Quarta, est propter vite n̄re informatiōem.

Quinta, est propter figurarū veterū impletiōem.

Prima est etc. Una maria est in Theo.

Quod iustitia diuina et hūana requirit: ut me-
rito reddat premium. Et merces labori. Et

exaltatio humilitati. Mar. 20. Voca ope-
rarios et redde etc. Et Luc. 1. Exaltauit hu-
miles. Et. 18. Qui se humiliat: exaltabit. Et

1. Petri. 6. Humiliamini sub potenti manu
domini: ut vos exaltet in tpe visitatiōis. Et Ec-
clesiastici. 3. Quanto maior es: humilia te i

oculis: et corā deo inuenies gratiam. Ideo
et cano. 7. q. 1. Ibi. Et. 15. q. 1. Firmissime. Et

15. q. 2. Charitatem: dicit. Iustus est ut illi
consequantur stipendium: qui laboris impēde-
runt obsequium. Et in Iulien. de iudiciis.

§. Ne aut. col. 6. dicitur. Labor non debet
esse sine fructu. Ad p̄positū. Christus in corpore
multū laborauit. et multas et infinitas angus-
tias sustinuit. et usque ad infimū humilitatē
seque mortis se humiliavit. Idē necessarium et
p̄gruum fuit. quod eius corpus resurgeret. et p̄-
miū sue humilitatis reciperet. Et hanc rōem
tangit apostolus Phil. 2. Factus est obedi-
ens usque ad mortem. mortē autē crucis. Propter
quod et deus exaltauit illum et dedit illi no-
men etc. Christus se humiliavit super omnes
creaturas. Quia cū esset diuinus et immu-
bilis. Inuit hanc nostrā ignobili carne mor-
tali. Humiliavit: maiore humilē eligendo.

Humiliavit: in paruo tugurio nascendo.

Humiliavit: sacramenta humilitatis. scilicet
circūcisionis et baptismi suscipiēdo.

Humiliavit: uirginis matri et Ioseph. se subiiciēdo.

Humiliavit: humiles piscatores sibi sociando.

Humiliavit: in predicatione gloriā p̄ris
querendo. Humiliavit: mūdānos honores
sp̄nuendo. Humiliavit: p̄uersando et pedes
discipulorum

discipulorum

discipuloꝝ lanando. bñssimū tenēz: pū
mellās. verbera. spata. crucē. ⁊ mortē abie
ctissimam patiēdo. humiliauit tantūz se.
q̃ voluit ipsam humilitatē pro mfe. pro so
rore: patiā. pro filia: fidem. pro socia ⁊ fa
miliari: passionem. haucndosi adunque
tanto humiliato. meruit ⁊ debuit sublima
ri: in p̃miū tantē humilitatis. Nū ipse
dicit p̃s. i. 32. Dñe probasti me. s. per do
lores. Tu cognouisti fessū. me. i. approbasti
gl̃am resurrectionis mee. Unde p̃ma rō.
Secunda rē. Hunc ordīnez seruat dñi
na iustitia: q̃ nūq̃ permittit suos amicos
in tribulationibus frangi. quin det eis con
solationes. Nū p̃s. Secundum multitudi
nem dolor rē. Et Tob. 3. Post tempestatē
tranquillum facis: ⁊ post lachrymationem
⁊ fletum. exultationē infundis. Et. 2. Cor. i.
Sicut abundant passiones christi in no
bis: ita ⁊ per ipsum abundat ⁊ consolatio
nostra. B̃iero. super p̃s. Quot vulnera pa
timur: tot consolationes meremur. Ad pro
positum. Apostoli remanserant tristes de
morte christi. Ecclesia canit. Tristes erant
rē. Et tres marie. ⁊ ṽrgo maria: que quasi
mortua remāserat p̃e dolore. Unde fleue
re omnes. Fleuit petr⁹ Mat. 26. Egressus
foras rē. Fleuere mulieres Luce. 23. ⁊ ille
hierl̃m: nolite rē. Fleuere āgeli Isa. 33. An
geli pacis amare flebunt. Cum igitur om
nes tristes fuerint morte eius: dignūz erat
vt consolarentur. Qd̃ factūz est quando a
mortuis resurrexit: vt ip̃die qui letati sūt.
Tertia ratio rē. Et hoc enī q̃ christus
mortuus est ⁊ resurrexit: fides nostra cōfir
mata est. Abi notandū. q̃ inter omnes ar
ticulos fidei. articulus resurrectionis fuit
valde incredibilis maxime gentilibus. etiā
apostolis ad ip̃s. Unde p̃s in postpredi
camentis. A p̃uatione ad h̃itū non sit
regressus. Et. i. qui res. ⁊. Aream. ff. de solu
tionibus. Homo mortuus: nāquam reui
uiscit. Unde apostol⁹ p̃dicans ar̃p̃en
sibus. dum xpm̃ p̃dicaret audiebant eūz
libenter q̃ bene loquebatur. Sed quando
dixit de resurrectione christi ⁊ aliorū mor
tuoꝝ: dixerunt. Nonnoꝝ demonioꝝ
videtur annūciatoꝝ esse Act. 17. Ideo si
christus non resurrexisset a mortuis. ināis
esset fides nostra ⁊ vacua: q̃ incredibilis fa
isset. Unde apostolus. i. Cor. 15. Si christus

stus non resurrexisset: ināis est rē. Nū ipse
dicit patri in p̃s. Que utilitas in sanguine
meo: si descendo in corruptionem? Gloſa.
Nulla certe: q̃ caput nostre future resurre
ctionis. Abi nota fm̃ Alber. q̃ duplex est
species resurgentium. Una est imperfecta: vt
laſari q̃ erat iterūz mortuus Jo. 9. Alia
est xpi que fuit vera resurrectio: ⁊ spes nre
future resurrectionis. ⁊ caput ip̃i⁹ resurre
ctionis. Quarta rō rē. Per hoc enī q̃
xps resurrexit: dedit figurā nre resurrectio
nis: dupliciter. P̃⁹ q̃ sicut ille amplius nō
moritur. Ro. 6. Xps resurgens ex mortuis.
tam non rē. Ita ⁊ homo spiritualiter nō de
bet amplius mori peccato mortali. Et cum
xpo debet resurgere ip̃die de sepulchro pec
cati. 2⁹ sicut enī incoaul ip̃die vitā im
mortalem ⁊ nonam. Ita hō incipere aliā vi
tam. Non differre resurrectionem suā sp̃i
tualem vsq̃ in senectatem: q̃ talis resurre
ctio h̃z difficultatem. Difficile enī conuer
titur q̃ in peccato inueterat. Unde Sap̃.
Prouer. 22. Adolescēs tarta viam suā am
bulans. Et cum senuerit non recedet ab ea
Necq̃ vsq̃ ad mortem: q̃ talis conuersio
h̃z dubietatem. Jo Aug. de pe. di. 7. c. Sigl
positas. dubitat de p̃sīa eozum. quos pen
tet in extremis. Qz tunc tales vñr potius
penitere timore pene: q̃ amore iustitie. i. 5
eoz p̃sīa dubia ē dñi. Non d̃z differre p̃
mortē: q̃ talis p̃uersio h̃z impossibilitatez.
Talibus. d. vñs Prouer. 1. Occant ⁊ renū
stis. Et infra. Ego quoq̃ in interitu ṽfo rē
debo. Tunc inuocabunt me ⁊ nō erandīā
mane p̃surgent ⁊ non inuenient me. Inuē
ent q̃dem dñati deuz: ⁊ nō inuenient. De
ne. n. est in mūdo per mīaz. in celo p̃ gl̃iaz.
in inferno per iustitiam. Non poterunt igit
tar ipsam inuenire vt miseratoꝝ: q̃ hoc
mō inuenitur in mūdo. Nec vt gl̃ificatoꝝ:
quia hoc modo inuenitur in celo. Sed vt
iudicem ⁊ torrorem: quia hoc modo est in
inferno. Usque in presentiarum o concubi
narie tenuisti feminaz. Laſela via. O ṽs
rarle sine ṽsuras. O odioſe parce inimico.
O anare bene fac. Et sic p̃actica prout ṽf.
Ad eph. 4. Renouamini sp̃itu mentis ve
stre. Et. i. p̃s. 2. Recedant vetera de ore ve
stro. Sed non sunt renouati: qui non sunt
ip̃die communicati. nec p̃fessi. Qd̃o ausus
es ip̃die accedere ad mensam sine cōlone

mulatus

Dominica

o poltronazo, o galoso. Aldeco te o ribaldo
 Sexta ratio rē. Ut impleantur figure p
 phetarum. Que sunt principaliter due.

Prima de Jona propheta: qui missus
 fuit a deo ad predicandum Ninivitis, sed
 remittebantur diuine voluntati. Bene: misit
 se in nauis: et a nauis missus est in mare in
 ventre ceti. Ubi stetit tribus diebus, et toti
 dem noctibus, et postea resurrexit. Mora-
 liter, Jona est christus qui missus ē a deo
 ad predicandum peccatoribus: sed timēs
 mortem nolebat. Mat. 25. Pater si possibi
 le rē. Respondit pater. Volo qd patiaris in
 cruce. In qua quidem mortuus est. Et in
 ventre terre stetit tribus diebus et noctib⁹.
 His completis postea resurrexit. Unde pa-
 tet prima figura resurrectionis xpi. Se-
 cunda fuit de Sansone. Jud. 16. Qui mis-
 sus in carcere dormiuit vsq; ad mediam no-
 ctē, et postea surrexit: et portas ciuitatis cū
 seraturis asportauit in montem. Morali-
 ter, Sanson est xps: in carcere terre positus
 sed in nocte media, i. versas annorum, du-
 as portas, idest animam et corpus asporta-
 uit in montem celis empyrei quando hodie
 surrexit. O xpo feroce, O leone terribile.
 O robatoze de strata, Robo lo lyombo di
 sancti padri, chi dormiāno. E como leone
 ragiente leuauit vocem suam: cridando.
 Fora pregoneri. Ubi nota, Qd xps surre-
 xit.

Primo, velociter.

Secundo, veraciter.

Tertio, potenter.

Quarto, patenter.

Quinto, misericorditer.

Primo velociter, qz noluit differre vsq;
 ad finem mundi, vt nos faciemus: sed ho-
 die vt esset figura nostre resurrectionis.

Secundo rē, i. in corpore et anima. Ter-
 tio rē, tam potenter qd eius resurrectio fu-
 it causa nostre resurrectionis, que sit in p-
 senti, et que erit in futuro. Quarto paten-
 ter, i. manifeste. In ipsa die resurrectionis
 quique apparuit. Primo mfi que se ma-
 cerabat in fletibus. Jo. 20. Secundo maris
 que erat multum anxie. Mat. vlt. Tertio
 Petro. Luc. vlt. Quarto discipuli, eūtib⁹ I-
 ema⁹. Luc. vlt. Quinto discipuli aggregatis
 Lu. 20. Sexto miseris, qz apparuit tribula-

tiis: vt eos consolaretur.

Secundum mysterium rē. A quatu-
 or generibus personarum fuit desi-
 derata: vt habent Theologi.

Primo a sanctis patribus.

Secundo, a sanctis mulieribus.

Tertio, a sanctis apostolis.

Quarto, a sanctis angelis.

Primo rē. Qz cum stetissent in lyombo
 tam per. 6. milia annorum et seculissem xpm
 natum per preconem Joannem bap. cum
 ingenti gaudio affectabant ipsum videre.
 Hoc autem desiderium completum ē: quā-
 do a carcere suere liberati. Sed merito
 dubium queritur. Utrum fuit conueniens
 xpm ad lybū descendere: et visitare il-
 los patres. Respondet qd sic dupliet ratio-
 ne. Primo ratione sui. Hoc habet vera
 amicitia: vt non solum diligat tpe prosperi-
 tatis: sed etiā aduersitatis. Prover. 7. Om-
 ni tempore diligit qui amicus est. Et in ad-
 uersitate magis cognoscitur amicus. Fuit
 ergo conueniens et legi amicitie consonā:
 vt visitaret tribulatos qui erant in lyombo
 et eos liberaret. Quod petebant Zach. 1. Il-
 luminare ihs rē. Secundo ratione victo-
 rię, vt pfecte triumpharet de diabolo. Tūc
 m. qd perfecte triumphat contra aliquem:
 quando non solum vincit eū in campo: sed
 anfert sedem regni sui: et domum suā. Chri-
 stus triūphauit contra diabolū in cruce:
 et vicerat eum. Ideo vt perfecte triumphare-
 ret de eo: voluit etiā anferre sedem regni
 sui, et ligare eum in domo sua: que erat in-
 fernus. Unde descendit et diripuit omnia
 sua. Unde, ps. Vincula eorum dirupit. Et
 alibi. Diripuit portas creas rē. Sed no-
 ta, Qd ad quatuor loca descendit in hoc
 triduo. Primo ad locum damnatorum: et
 eos increpauit stans in porta inferi. O Iu-
 da, O charym. O dānati qui indignos vos
 fecistis rē. Secundo ad locum puerorum:
 vbi non est ignis et eos confortauit: qz non
 erant de numero damnatorum. Tertio
 ad purgatorium, vbi est pena sensus: et dā-
 ni. Sed vtrum omnes liberauerit: an
 partem: Ad hoc est duplex opinio. Una di-
 cit qd sic. Quod probat tali medio. De re-
 ge coronato, qui omnes captiuos liberat.
 Et de papa nouiter creato, dat largas in-
 dultentias

dulgentias. Ita christus pater noster, omnes liberavit a loco illo. Alia optio est *Thp. 3. par. q. 52.* q. non omnes: sed tñ illos qui penitentias compleverant. vsq; ad illud tempus. Si christus de purgatorio nō extraxit animas omnes: minus Franciscus: quod minores predicant. Videns lucifer spoliatus euz locuz: totus admirans petijt ab eo tria. Primum.

Quis erat?

Quid vellet facere?

Quādiu vis hic habitare?

Ad primum christus respondit. Non cognosco me: Ego tamen bene cognosco te. Tu es lucifer. q. mihi voluisti equiperari. Qui Adaz tentasti. Qui me etia; in deserto rē. Qui seducis totuz munduz. Quādo lucifer huc intellexit. dixit. Misum q. non indicasti rē. Ego stabo: quantum Jonas stetit in vētre ceti per. 40. horas. Quid vis rē? Respondit christus. Nolo te spoliare et impersonare. Tunc lucifer dixit. Vere nō facies. Et currit ad lyubuz nunciāns alijs aduentuz istius. Tunc Dīamas latro: cum cruce venit ad ostium clamans. Attollite portas principes rē. i. fm *Thp.* O principes inferni auferite potestates vestraz: quia hucusq; detinebatis animas patruz in lyubo et tenebris reclusas. Respondit lucifer. Vere non facias. Qui latro. Per el sanguine christo. Per lo capo. Per lo corpo. Per la croce de christo: ingrediar hunc locum. Audientes sancti patres has voces in gregibus processiones venerunt supplicare xpo: suscitaret. et eos educeret. Prima pīlarcharuz. Adaz. Mathusalez. Noe. Abraaz. Isaac. Jacob. d. ps. Surge domine in regem tuā rē. O iesu. Secūda prophetarū Moyses. Samueel. Iere. Isa. Dan. Baruch. d. Erurgat deus et diss. rē. Tertio sacerdotes. Aaron. Eleazar. Melchī. d. Erurge domine ad iuuā nos. Quarta regum d. Josue. Caleph. Erurge quare obdormis rē. Quinta mulieres. Eva. Rebecca. Rachel. Maria. Micol rē. Respondit christus. Propter miseras inopiam rē. Tūc fratre sūo porte inferni. et patres xpm videntes. d. Gloria tibi domine. qui surrexisti rē. O quantum gaudium. quando viderant se liberatos a loco illo: pleno tene-

bris et merore. Secundo a sanctis mulieribus desiderata. In euangelio hodierno dicitur. Quē mulieres hodie valde mane venerant ad sepulchraz cū aromatibus ut vngerent euz. Tūc notat amor verus eaz ad christum. Pauci entz sunt qui diligunt inimicu; in vīa: quia quasi omnes amant amicu; propter sua. non propter se. Unde Quidius. 2. de ponto.

Vulgus amicitias vtilitate probat.

Paucores qui amēt in morte. imo sepe filij parentibus aduersantur. et vroz viris rē quando in morte aliqua volunt ordinare. Pauca sunt qui post mortem: q. post modicum tēpus obliuiscuntur amicū. Iste autē sancte mulieres dilexerūt xpm in vīa. q. sequebantur euz predicantem. Luc. 8. Dilexerūt in morte. q. sociaverūt euz in cruce pendentes. Jo. 19. Stabat autē iuxta crucē mater eius. et soror matrīs eius: maria cleophe. et maria magdalene. Dilexerūt et post mortē. ideo vnguenta parauerūt et vnerūt ad sepulchru; ut vngerent rē. Cōsuetudo erat iudeorū vngere corpora mortuorū: ut conservarent a fetore. incineratione. vermīū corrosione. Sed deuote mulieres erāt decipie: q. cū corpus eēt imbalsamātū destrate: si per mille annos iacuisset in terra: non potuisset putrescere. nec corrodī a vermīb. Sz que erāt: Maria magdalena. Maria iacobi minoris. Maria salome. Sed quare. b. virgo non venit cū istis mulierib? Responderet Ber. triplici rōne. Prima q. in parascenes tñ se macerauerat p mortē filij et fleuerat: q. pze nīmla debilitate sustinere se nō poterat. Tñ fm Ber. oportuit ut de loco passiois inter man? discipulorū tanq; mortua deferetur domū. Secūda q. non potuisset sustinere videre sepulchru; qn gladius doloris perforasset rē. Tertia q. sciebat ipsam resurrexisse et in monumēto non eē. Cū ergo irent ad monumentuz: mutuo dī. Quis reuoluet nobis rē. Erat qppe magnus rē. Inuenerūt lapidē reuolutū. et inuenē a dextris sedentem. Quem videntes timuerūt. Sed querit cū tam exetate iuuenili: q. et fulgore. et luminosa pītia. delectabilis et iucūda fuerit apparitio angelī: q. mulieres fuerūt timore perculse: Ad huc sacri docto. dicit. Quē hec est

Dominica

differentia inter apparitiones boni et mali
angeli. Quia bonus angelus in principio ter-
retur ex suo fulgore in medio confortatur ex sua
allocutione in fine letificatur ex sua locan-
da visione. Proportio autem mali angeli: est
terrere multum in principio et sua apparitio-
ne in medio terrere magis: et sua allocu-
tione in fine terrere maxime: et sua horri-
bili visione. Sic fecit iste angelus bonas
ad mulieres. In principio terruit propter
rem grandem et insolitam, tamen imme-
diate confortavit. d. Nolite eripescere.
Scio enim etc. Ubi notandum quod postquam ange-
lus intravit mulieres de resurrexione ipse
mente consternate abire ceperunt non capa-
ces tanti mysterij estimarunt illud sublatum et
positum in aliquo vili loco. Unde magdale-
na que amabat christum ardentissimo amore
supponens per certo illud sublatum cucurrit nu-
ciare petro. et Jo. d. Tulerunt dominum de mo-
namento. et nescimus ubi posuerunt eum. Il-
li cucurrerunt: sed Joannes citius cucurrit. et
inclinat caput in sepulchrum et vidit linteami-
na posita: nec tamen intrauit. Petrus po-
vensens intrauit. et vidit linteamina et sadu-
ritam posita ad partem. Deinde et Joannes
intrauit. et credidit quod dixerat magdalena
s. etc. Contristati discipuli domum redierunt.
Et magdalena cum mulieribus redierunt ad
sepulchrum. A quo alijs recedentibus. Ma-
ria stabat ad monumentum foris plorans. et
sic fletus inclinavit se et prospexit in moni-
mentum. Amantem semel aspersisse non suffi-
cit: quia vis amoris multiplicat affectum inq-
uisionis. Et vidit duos angelos sedentes.
unum ad caput. alterum ad pedes. Et dicit
illis. Mulier quid ploras? Dicit eis. Tule-
runt dominum meum et nescio ubi posuerunt eum.
Dixit illis. Dicens conversa vidit iesum stantem:
et nesciebat quod iesus esset. Et dixit ei. Multi-
er quid ploras? Quem queris? O bone se-
su desiderium anime sue. Quare interrogas
quid ploras? Quem queris? Illa paulo ante
oculis viderat te spiritum suum suspendi in li-
gno: et tu nunc dicis quid ploras. Illa die
tertia precedente viderat manus tuas qui-
bus sepe benedicta fuerat. et pedes quos
lachrymis rigarat clausis affligi: et nunc tu
dicis quid ploras. Hunc corpus tuum subla-

tum estimat. ad quod vincendum venerat ut se
solaretur. et tu dicis quid ploras? Quem que-
ris? Tu ipse scis. quod te solum querit. te solum
amat. pro te omnia continent. et tu dicis: Quem
queris. Tu causa querele. tu causa plorat. tu
eam discipulam dilectam. totam ad te at-
traxisti. Illa estimas quod esset ortulanus dicit
ei. Domine si tu sustulisti eum dicito mihi: quia
ego eum tollam. O admirabilis audacia
mulieris. O maria. Si forte corpus positum
esset in atrio principis sacerdotum: ubi Pe-
trus calefaciebat se ad ignem. quid fecisses?
Ego eum tollam. O constantia. O ardor
flamantissime quo mens magdalene lique-
fiebat. Absolute promittit. Ego enim etc. Di-
cit iesus. Maria. hec vox penetravit auras
eius. Et cognovit quod iesus esset: et dicit Rato-
ni. magister. Et cucurrit ad pedes eius.
Cui iesus. Noli me tangere. Nondum enim
ascendit ad patrem meum. Et addidit do-
minus marie. Nunc ad fratres meos et dic
eis. Ascendo ad patrem meum et pater ve-
strum deum etc. Statimque disparuit. Et mag-
dalena tota gaudens illuc discessit ut iussu
domini faceret. Et adveniens socias in via
et dixit se christum vidisse. in spiritu ortulani. Et re-
vertentibus illis occurrit christus. d. Vultis. Et
iste tenuerunt pedes et adoraverunt eum. Tunc
ait iesus illis. Ite nunciate fratribus meis
ut vadant in galileam. ibi me videbunt.
O benignitas huius almi regis. qui relictus
in bello: suos formidulosos. fugit suos. soci-
os. qui enascentur noisat fratres. et promittit ostē-
dere unitatem celestem in suo corpore. Et
venit maria cum alijs maribus: annuncians
discipulis. Quia vidit dominum et hec di-
xit mihi. Quarto a sanctis angelis. Quia
videbant sedes vacuas repleti per. s. presertim
Unde beati cantant ecclesia. Exultet tam etc.
Etiam dicitur etc. Atque prius ma-
ri quod alijs apparuit: Respondeo quod
sic. Quod probatur triplici ratione.

Primo. ratione doloris:

Secundo. ratione testificationis:

Tertio. ratione dilectionis.

Primo etc. Mater super omnes doluit:
super omnes consolari debuit. Sed poltrones ena-
geliste non faciunt mentionem de appari-
tione hac. Et forte ob hoc in suspensum est
testimonium

testimonium matris de resurrectione suā.
 C Secundo ratione tē. Ambro. li.º de vir-
 ginitatib. Vidit maria resurrectionem do-
 minū: et prima vidit et credidit. In huius fi-
 gnam: papa facit hodie primam stationem
 ad sanctam mariam maiorem: per hoc inu-
 ens sancte marie fuisse factam primam ap-
 paritionem. Quod factum fuit. C Tercio
 ratione tē. Super omnes dilexit filiam: id
 super omnes meruit consolari de resurre-
 ctione. Contemplari possumus quod expecta-
 bat resurrectionem: sed ignorabat horam:
 vtram in nocte mediam an in aurora. Inue-
 nit. ps. 56. vbi loquitur in persona patris.
 Erurge gloria mea. Jo. 8. Ego gloriaz me-
 am non quero: sed eius qui misit me. Erur-
 ge psalterium et cythara. Et christus res-
 pondit. Erurga diluculo. Inuenit. ps. 107.
 Erurgam diluculo. Inuenit tertium testē.
 Osee. 6. Quasi diluculum preparatus est
 egressus eius. Maria tota leta: notificat
 magdalene. Preparant locum filio. Alter-
 catio facta est quis debebat ire ad matrem
 nunciare hanc resurrectionem. Adam di-
 xit. Mihi incumbit. quia fuit causa mali: ita
 econvertero. Respondit christus. Comedis si-
 cas: forte in via morareris tē. Abel simili-
 ter. Respondit christus. Non vere: quia in
 ventre ephraim posses. quare tē. Noe mihi
 incumbit. Non istis: quia bibis libeter. Ve-
 nit Joannes bap. ego ibo. Non vere: quia
 habes indumentum de pilis. Et latro: ad
 me pertinet. Non: quia habes tibias fra-
 ctas. Missus est angelus qui cantare ce-
 pit. Regina celi lerare alleluia: quia quem
 meruisti portare alleluia. resurrexit sicut di-
 cit alleluia. Et statim christus affuit cum
 omnibus sanctis. Virgo steris genitrix ado-
 rare cepit. O caput sanctam. O brachia.
 O pedes. O membra delicata: que a tu-
 delis sunt tam dure percussa. Alij sancti di-
 xerunt illud Iudith. 15. Tu gloria hierusalem.
 tu letitia israel: tu honorificentia populi no-
 stri. Latro autem pro omnibus sanctis er-
 ga matrem: cantavit hanc laudem.
 O madre de virga. o dea eterna.
 Qbe tu portasti quel siol si degno.
 Qbe laspra morte sustene in sul legno.
 Per la oscura campar da noy canerna.
 Tu sep del mardo e del ciel lucerna.

C Feria. 2. pasce. De gloria paradisi, ser-
 mo magnus.

T solus pere-
 grinus es in hierusalem.
 Luce vii.º. C Refert
 Lucas duos ex disci-
 pulis idest ex septua-
 ginta discipulis. quo-

rum vnus vocabatur Cleophas. Alii Lucas qui suum nomen tacent. ibant ipsa die
 scilicet resurrectionis in castellum quod erat in spa-
 cio stadium sexaginta ab hierusalem: no-
 mie Ema. Glofa sedeci stadia faciunt vnā
 leucam. Albertus stadium facit. 125. passus
 et 60. stadia faciunt septem miliaria et quin-
 gentos passus. Unde castellum hoc distabat
 ab hierusalem septem miliaria cum dimi-
 dio. Et loquebatur ad inuicem de omnibus
 que acciderant. Et dum fabularentur ipse
 iesus appropinquans ibat cum illis. Oculi
 eorum tenebantur grauati. Glofa: quia in
 credulitas eorum crebatur: quod christus
 cognitiones sui corporis ab eis retardaret.
 Et ait ad illos. Qui sunt hi tē. Respondit
 Cleophas. Tu solus peregrinus es in hie-
 rusalem et non eo. que facta sunt in illa his
 diebus: Glofa. Solus peregrinus. quod. Cui
 multi peregrini his diebus venerint i hie-
 rusalem: mirū est quod solus inter eos peregrinus
 nos ignoras ea que sunt nota omnibus. Chri-
 stus fuit peregrinus quo ad tria. Que pe-
 regrini solent habere.

C Primo quo ad habitum quem assumpsit.
 C Secundo quo ad hospitium que intrauit.
 C Tercio quo ad insignia que reportauit.
 C Primo quo ad habitum. Peregrinus
 quatuor secum portat. Primo scilicet
 Secundo scilicet scissellam. Tercio pileam. Quar-
 to baculum. Sic christus. Primo scilicet
 nam. scilicet carne quam mater virgo in suo utero
 fecit. Que habuit triplicem colorem. Primo
 fuit alba per puritatem virginalem. Apoc.
 19. Vidi et ecce equus albus. Secundo ru-
 bea per sanguinem in cruce. Isa. 52. Quare
 rubrum est indumentum tuum. Tercio
 autem nigra. Quia i cruce pallidus effectus.
 Isa. 52. Tui lutores sanati sumus. 2º hunc
 scissellam: qui fuit eius alba plena anno gratie et

Post pascha

glorie. Tercio habuit pileam: id est cor-
nam spincam. Quarto habuit baculu:
id est crucem. Unde dicitur Tu solus pere-
grinus es: scilicet quo ad habitum. C Se-
cundo pegrinus quo ad hospitium. Tercio
solent habere hospitia peregrini. Aut ter
ingredi. Primo hora tertie ad prandendum.
Secundo in meridie ad bibendum et postea
ad quiescendum. Tercio in sero ad cenan-
dum et dormiendum. Sic christus habuit
tria hospitia: ut peregrinus. Primum fuit
veteris virginis. in quo introiit hora tertie
id est tempore gratie. Cum sit triplex tempus
scilicet nature. scripte. et gratie. In quo in-
troiit in meridie: ubi bibit quando dicit
Sicco. Et ibi requiescit: quando inclinatus
capite tradidit spiritum. Tertium fuit se-
pulchrum: ubi dormiuit. Unde ps. Ego dor-
mivi et soporatus sum. Tercio fuit pere-
grinus quo ad insignia que sunt. Solent pe-
grini portare quedam insignia super pileam
et personam. Ad ostendendum quod suus iter
compleverunt: ut homines citius mouean-
tur ad compassionem. Sic christus ad pa-
trem rediens: quod compleverat suam peregrina-
tionem: insignia id est cyathos retinuit
in suo corpore. Quod fecit triplici ratione se-
cundum Thoma. 3. p. q. 5. ar. 4. Allegan. de
ales. 3. par. su. Primo propter ostendendum
paterne obedientie. Pater sibi commisit ut ge-
nus humanum sua passione redimeret. At
igitur patri ostenderet: quod opus sibi intan-
ctum consummaverat. cyathos retinuit. Jo.
17. Opus consummavi quod dedisti mihi ut
facerem. Secundo in provocacionem pa-
terne misericordie. ut scilicet huius patri ostē-
dis. ipsum ad misericordiam provocet. et mise-
ricordiam ipsam nobis impendat. Cyathus
est quedam intercessio pro nobis ad patrem.
Tercio insignia excellentis victorie ut se-
cum deferat semper insignia sue gloriose vi-
ctorie. Ille cyathos sunt in christo: non in de-
formitate sed in magna pulchritudine. Si-
cut est honor multus de prelio revertenti: de-
ferre secum scutum fractum. sic est honor christo
deferre secum gloriosum triumphum sue vi-
ctorie. Tu solus peregrinus es. Quibus
dixit. O stulti et tardi corde ad credendum
in omnibus quod locuti sunt prophetę. Nonne oportu-
erat patris primum propter patris pręcordina-

tionem: tum propter humanam redemptionem: tum
propter scripturarum impletionem: Et inter-
pretabatur illis scripturas a moysē et oībus
prophetis. Et appropinquaverunt castello:
quo ibant. Et ipse finit se longius ire. Glo-
ria. Non sunt ibi aliqua falsitas: quia fuit ibi ta-
lis fictio ad designandam veritatem. scilicet dila-
tationem eius a cordibus eorum. propter fidei de-
fectum. Tales. n. apparitiones ut cōter fuit
fieri dispositionem interiozem. illorum quibus
fuerunt. Ser. Simulabat se longius ire: non quia
noiebat sed quia audire volebat. Hanc no-
biscum dicit. In quibus verbis ad consola-
tionem nostram volo predicemus de beatitu-
dine: vel de gloria paradisi. De qua tra-
vā debemus.

Primum dicitur verificationis.

Secundum dicitur modificationis.

Tercium dicitur acquisitionis.

Rursum dicitur. Aniam in hac vita
possit esse nostra beatitudo: nostra felici-
tas: et noster paradisus. Circa hoc due
sunt opinionēs. Una dicit quod sic: alia quod non.
Prima quod sic: que fuit positio antiquorum
philosophorum. Et pro fundamento assumunt ver-
bum Salomonis. Eccles. 3. Anus est hominis
interitus et lumentorum: et equa virtusque con-
ditio: sicut morietur homo: sic et illa moriuntur. Et
in. 5. c. Hoc itaque visum est mihi: ut come-
dat quis et bibat: et fruatur letitia et labore
suo. Ille. Unde dicunt plures. Morio et cor-
po: moria anima.

Alia opinio dicit quod non: sed in celo. Mat.
5. Merces inquit vestra copiosa est in celis.
Ad hanc difficultatem. Respondetur quod hic non potest
haberi nostra beatitudo. Quod probatur tri-
plici ratione. Primo ratione. Secundo auctoritate. Tercio
figura. Primo ratione que est insatiabilitas
talis. Conclusio est Thoma. 1. 2. q. 5. ar. 5. cum beati-
tudo sit perfecta et sufficiens bonum. Quod ma-
lū excludit: et omne desiderium implet. Ille. Et
Bon. in. 4. dist. 42. Beatitudo est finis sati-
ans appetitum hominis. Boet. 3. de solatione.
Beatitudo est status omnium bonorum aggre-
gatione perfectus. Sed talis status non potest
haberi in hoc mundo. Igitur hic non est nostra
beatitudo. Quod in hoc mundo talis non reperitur
status. pro si consideremus appetitum hominis in
presenti seculo insatiabilem. Discurre per cō-
status: neminem invenies perfecte contentum.

Secundum

Secū sententias Alber. super Luc. Septē sunt desideria hominis que minime haberi possunt. Primum est scientia sine ignorantia. In. i. Metha. Omnes homines natura scire desiderat. Cetero in. i. de off. Omnes enim ducimur et trahimur ad cognitionis et scientie cupiditatem: in qua excellere pulchrum putamus. Ex hac causa. Mitis solum tuum ad studia Padue. Papie. Bononie. Parisius. Perusij etc. ut discat. Hanc cupiunt non solum homines sed mulieres etiam. Que litterali sermone dicunt patri spūali. Constitute deo. beate Marie. beato fransisco etc. Ex hac scientia antiqui philosophi perstrauerunt totam italiam: ut nouam adiscerent scientiam. Unde Tale. Rubrica de studio et industria: dicit de philosophis antiquis: ad propositum scientie. Primo de Solone philosopho. Qui in fine sue vite. amicis assistentibus et querentibus adiuuante de aie erexit: cepit erexit. Interrogatus quas hoc fecisset. Redit: ut illis adscerere antequam ex hac vita migraret. Preterea sapiens Demosthenes: cum expletis centum annis se mori cerneret: fertur dixisse. Se dolere quod tunc egredieretur ex hac vita: cum sapere cepisset. Preterea Apollonius philosophus: qui discurrat. 19. prouincias causa adiscendi. Non immerito: quod ut dicit Macro. in li. saturnaliū. Sine doctrina vita hominis: est quasi mortis imago. Et phs. i. Ecly. Qui neque ipse intelligit: neque alium audiens in animo ponit. hic inutilis natus est. Et Sen. Sine litteris eger et amicus: et nihil turpius quam nescire. Sed istud desiderium non potest complete satisfieri. Quod scientia hominis est mixta cum ignorantia. Totus mundus studet in. c. illo de ignorantia: quod est maior quam scientia. Unde Isa. i. Uinum tuum: mictum est aqua. Prouer. pen. Sapientia non est mecum. Et Hiero. Nos palles et vermiculi: scientiam nostram in scientiam profiteri debemus. Et Mercurius termegistus. Maxima pars eorum que scimus: minima est eorum que ignoramus. Desiderium autem istud satisfiabitur solum in gloria. Unde paulus appens Thome. d. Veni mecum et ducam te ad locum ubi plenior omnium habebis scientiam. Sc

eundum est sanitas sine infirmitate. Quod tam bonum est hoc. Ex hac homo mittit per medicinis. dietas facit. Sed hic perfecte non habetur. Job. 13. Homo natus de muliere breui viuens tempore repletur multis miseriebus. Dolor capitis. stomachi. etc. Ecclesiastes. 2. Lances dies eius pleni sunt erumbris: nec per noctem quidem requiescit. Sene. Veni et ostendam tibi quod male se habeat hoc corpus. Nunc de capite. nunc de faucibus conueritur. Ille. Et Lactan. 3. c. 12. Hec vita presens beata esse non potest. quia multis malis subiecta est per corpus. Sed hoc desiderium satisfiabitur in patria. O David quid dices: Qui sanat infirmitates tuas. Tertius est vita sine morte. In secundo de anima. Omnia appetunt diuinum esse: propter perpetuitatem. Job. 2. Pelle pro pelle et cetera que habet homo dabit pro anima sua. Omnis placet viuere: sed omnes morimur. Ad hebr. 9. Statutum est omnibus hominibus semel mori. Ecclesiastes. 2. Moritur doctus pariter et indoctus. Ecclesiastici. 38. Mihi heri et tibi hodie. Petrar. 3. trisul. O clebi el tanto affliccar che gloriar. Tunc rito nati ala via gra madre anticha Et el vno nome a pena si ritroa. In verbo. O cecel. Homo laborat ad plura: postea moritur. Exemplum philosophi. Qui domum noluit edificare: quia mortalis erat. Sed hoc desiderium in patria satisfiabitur. Isa. 25. Precipitabit dominus mortem in sempiternum. Quartum est gaudium sine tristitia. Unde philosophus. 8. Ecly. Natura maxime fugit tristitia: et appetit delectabile. Quia ut dicitur. Prouer. 17. Spiritus tristis erit cat offa: animus autem gaudens facit vitam floridam. Quando homo est tristis nunquam dicit Ave maria: aut Pater noster. cum bona fantasia. In presenti vita non habetur verum gaudium. Melancholia de filijs. de amicis. de diuitijs. Istud desiderium quietabitur in patria. Jo. 14. Tristitia via vertetur etc. Quintum desiderium est: pax sine turbatione. Dio. i. de diuitijs. Omnia que fecit summus optuler deus. pacem desiderant: et in pace quiescunt Et Th. 22. q. 23. ar. 2. probat quod omnia pacem cupiunt. Unde natus in mundo canta

Post pascha

ri secte. Gloria in altissimis deo: et in terra
par hominibus bone voluntatis. Et si dice
res. O pater: soldati nolunt pacem. Respo
deo qd volunt bellum: vt ponant pacem in
bursa. In presenti vita: non est par. Bellu
est inter patrem et filium. matrem et filiam.
proximum et proximum. nō si parleno. Isti
autem desideriu pacis in patria erit. Isa.
31. Sedebit populus mens in multitudi
ne pacis. Sextum est libertas sine seruitu
te. Poeta. Non bene pro toto libertas ven
ditur auro. Iulius Celsus. ff. de regulis iu
ris. Inestimabilis res est libertas. Et. ff. de
sedeicom. libertatibus. l. par. Nō prestatur
aliquid gratis libertate. Et canzone cec
liana. Santa. Sorcella mia tu ai ragione: e
ben dice la verita. Che non ge maior cosa
cha liberta. In presenti sumus serui. Qui
dam diuitiarum: che non se incaleno a vi
uere. Quidam libidinis. Quidam peccato
rum. Jo. 8. Qui facit peccatum seruus est
peccati: Sed hoc desiderium in patria ge
tabitur. Ad Ro. 8. Ipsa creatura liberabit
tur a seruitute corruptionis in libertatem
filiorum dei. O libertas. Septimum est
abundantia sine paupertate. Omnes fugi
unt naturaliter penuriam: et cupiunt reru
abundantiam. Sed in presenti nemo con
tentus diuitijs. Unde Boet. libro de philo
sophica conso. Nemo est enim tam compo
site felicitatis: vt non aliqua ex parte cum
sua fortuna rixetur. Et Sene. Omnis for
tune felicitas instabilis est. Voca nudam
et pete. vtrum contentus sit. Non inquit:
quid nudus. O ultra. o diues es contentus?
Non inquit: quia vellem sic et sic. Prete
rea dic de clu pilaato: dic de muliere: que
nabi vellet re. Dic de duce Mediolani: et
Venetorum. Preterea de diacono: q mis
sam suam vellet canere. Nemo est conten
tus. Si est sanus: est pauper. Si diues: est
infirmus. Si diues: est satius. Vni o Sa
lomon quid dicit. In lib. 3. Respondet in
pluribus capitulis. Quinque habuit Salo
mon super omnes creaturas. Primo de an
ro. Introitus enim annualis erat: qua
tro milioni: cingento milia e quatuorcen
to quaranta ducati: sine alijs rebus. Secū
do de argento. Ecclesiastici. 47. Collegisti

argentum quasi auriscalcum. Tertio de sei
enna. Qui locutus est. 3000. parabolas:
5000. carmina. Disputauit de naturis re
rum. Quarto de fama et opinione in toto
mundo. 3. Be. 4. Salomon erat nominatus
in vniuerso. Unde et regina Saba: audita
etiam fama: venit et dixit ei. Maior est sapi
entia tua qd rumor quem audiu. Quinto
de eius luxuria. 3. Be. ti. Faciunt ei vroz
quasi regine. 700. Concabine. 30. Can. 6.
Adolescentularum non erat numerus. Sy
quid dicit de his omnibus o Salomō Ec
clesiastes. 2. Repperi in omnibus vani. et af
flictionem animi. Vanitas vanitatu et om
nis vanitas. Figura. Jo. 4. De christo qui
samaritane dixit. Qui biberit ex hac aqua
fiet iterum. Pro qua Tho. 1. 2. q. 23. ar. 2.
intelligitur delectatio rerum temporalium
que sunt insatiabiles. Unde Alexander
quo Vale. li. 8. c. 15. Audiens disputare plu
res esse mundos: prout etiam ponit Ana
rarchus et Democritus. amare fletit: eos
s. non submisisse suo imperio: quasi nō cōten
tus. De ipso Iunialis in. r. satyra sic dicit.
Unus pelleo sauent non sufficit orbis.
Estuat in seipso angusto limite mundi.
O insatiabilitas huius seculi. Unde philo
sophus. In. 2. Politic. Teste deo: in re
bus exterioribus non est felicitas. Et in. 1.
Polit. Desiderium diuitiarum vadit in in
finitum. Ideo Tullius in libro parado
rarum. Namq ego herede: neq pecunias
istorum: neq tecta magnifica: neq opes:
neq imperia: neq eas quibus maxime ab
stricti sūt voluptates: in bonis reb aut ex
petendis esse dant. Quippe cum viderem
homines his rebus circumfluentes: et a ta
men desiderare maxime: quibus abunda
rēt. Neq. n. c. pletur vnq nec faciat capi
ditatis fatis. Unde et istud desiderium nō
possit quietari in presenti vita: non est hie
nostra beatitudo: sed in patria: vbi queta
bitur homo et contentus erit. Dauid in psal
mo. Sacrlabor cum apparuerit gloria tua.
Quia gloria et diuittie in domo eius. Unde
patet primum.

Secundum dicitur. 2c. Conclusio est
philosophi in lib. Icono. Oportet
vnamquodq loco suo poni. Omni
potens

potens deus locum mirificum ad habitan-
dam nobis preparauit. vj. celu. n. empyre-
am. De quo celo philosophi nihil sane lo-
cuti. Ratio est Tho. in. 2. di. 2. ar. 1. Quia
celum empyreum ratione naturali inuesti-
gari non potest: cum non sit fm philosophi
am naturalem: tamen scriptura illud expri-
mit. Gen. 1. In principio creauit deus celum
et terram. Nicolaus de lyra exponit de ce-
lo empyreo: in quo est nostra gloria et beati-
tudo. Quod quidem erit gaudium inesti-
mabile, triplex ratione fm doctores meos.

¶ Prima est propter loci conditionem.

¶ Secunda est propter glorie augmentationem.

¶ Tertia est propter corporum glorifica-
tionem.

¶ Prima propter id. Qui quidem tres ha-
bebit in se conditiones: propter quas red-
ditur totus amicus. Iucundus, gratio-
sus, suauis.

¶ Prima. quia est luminosus.

¶ Secunda. quia est purus.

¶ Tertia. quia est magnus.

¶ Prima quia est id. ut dicit Tho. in. 1. p.
q. 66. ar. 3. Et Scotus in. 4. di. 49. Illud ce-
lum est lumine plenissimum: non sunt ibi te-
nebre et caligines: sed summa lux. Ista aut
lux consistit quadruplici respectu. Pri-
mo respectu celi empyrei: quod est de se lu-
cidum. Secundo respectu corporis christi: quod est
lucidissimum. De quo ecclesia. Sol iustitie
christus deus noster. Tercio respectu ma-
rie: que est tota lucida. Unde quidam de-
uotus. O maria diana stella id. Quarto
respectu aliorum sanctorum. De quibus.
Mat. 13. Fulgebant iusti sicut sol in regno
patris mei. Hanc claritatem petebat To-
bias al. 13. c. Beatus ero: si fuerint reliquie
seminis mei ad videndam claritatem hie-
rosalem. Unde dicant doctores. Quod si
possibile esset q. homo videret scintillam il-
lius glorie: omnia certe despiceret propter
hoc. Figura de Petro Math. 17. Cum eet
super montem thabor: et vidisset christum
transfiguratum: exclamauit. d. Domine bo-
na est nos hic esse te. Sed quare non nomi-
nant se de mansionem facienda. Cum dicat
philosophus. 9. Eth. Quasquique sibi ipsi

amicus est. Et apostolus ad Ephe. 5. Ne-
mo enim vnq. carnem suam odio habuit.
Respondet dominus Alber. mag. Quia vi-
derat visionem illam: et christus factus super
hoc: obliuioni se tradidit. ps. Inebriaban-
tur ab vbertate domus tue. Si ergo petr-
tantum fuit extra se. in presenti seculo. Q-
uid est in patria? Ideo apostolus raptus
ad tertium celum. exclamauit. dicens. Lu-
pulo dissolui et esse cum christo. Secunda
conditio: quia purus. Non erunt ibi pecca-
ta: non odium: non discordia: non aliquod
malum. Quia nemo cum macula corpora-
li eo tendit. Unde semel David raptus: pe-
tuit a deo. d. Domine quis habitabit in
tabernaculo tuo? Dicitur est illi. Qui in-
greditur sine macula. Apoc. 15. Sine macu-
la enim sunt ante sedem dei. Et operatur
iustitiam. O mercator. O citadino. Salua-
tur qui iustitiam agunt. Sed heu q. pauci
saluantur: quia non faciunt illam. Ecce
secunda conditio quo locus id. Ter-
tia conditio quia magnus. Magnitudo
apparet ex consideratione inferiorum re-
rum. Dicitur naturales philosophi. q. aqua
in decuplo est maior terra. Aer in centuplo
est maior terra. Ignis in milleuplo. est
maior terra. Terre autem circulus: reuo-
lutiōis ē. 24. millia milliarum. Ventus aut
ad planetas. Spera Lane: est maior. r. mil-
libus terra. Spera Mercurij est centum
millibus. Spera Veneris. vno milione.
Spera solis. dece milione. Spera Martis
centum millide. Spera Iuppiter mille mil-
lione. Spera saturni: dece mille milione.
¶ Preterea: est octauum celum. s. stellarum.
Quod scdm philosophos dicitur primum
mobile: est maior terra cento mille millio-
ne. Est nonum celum. s. cristallinum. Est vl-
timo empyrei: quod nunq. mouetur: sed
semper quiescit. Istud dicitur aula regalis
regis dei. Preterea est stella in firmamen-
to que terram precedit magnitudine sua
vltra modum. Unde stella maiorum si fuis-
set de illis creatis a principio mundi: tota
terram cooperuisset. Idco Boe. 2. de Lon-
so. Dis terre circuit ad celi spatia ppat-
pacti rōni obtinet. Et Jere. admirat. d.
r 4

Post pascha

O israel: q̄ magna est domus dei: et ingēs locus possessionis eius: magnus et non hñs finem. Qui locus ut dicit Thō. 2.º. di. 2.º. datus est potius pro hominibus: q̄ pro angelis q̄ loco nō indigēt. ¶ Secunda ratio: est propter glorie augmentationem. Que gloria augmentabitur triplici ratione: ut doctores dicunt.

Primo. ex societatis multitudine.

Secundo. ex societatis nobilitate.

Tertio. ex societatis amicitia.

Primo. et. O quot sunt sancti in celo. Job. 15. Nunq̄ est numerus militū eius: Et filius loquitur patri. Dīnumerabo eos: et super arenam multiplicabuntur. De istis Jo. Apoc. 7. Vnde in epistola. Audi turbas magnam quam dīnumerare nemo poterat ex oibus gentib⁹. et. Et tribu iuda duodecim et. Ubi enumerat. xij. tribus. Preterea Hierō. i. martyrologio suo. d. Quotidie possit fieri festum quinq̄ millia martyru: exceptis alijs. O quod fignēs. O quot cōfessores. O quot confugati. O quot sancti sunt ibi. Preterea: quid dicam de numero angelorum: Ubi dicit Alber. in. 2.º. lib. Cōpendij theologie. c.º. de casu locali angelorum. Quod. 9. sunt chori angelorum. Et quilibet chorus dīstīdatur in. 6666. legiōes angelorum. Secundum Alber. Legio facit angelos. 6000. Uñ in summa. 6666. Legiones faciunt. 996000. id est trētanoue milio nī nouē centio nonanta sei mille. Nec mīp. o citadim. Quia ut dicit Thō. i. par. q. i. 13. Et Dama. in. 2.º. di. 3.º. c. 4. Angeli nō solum dant hominibus in particulari sed omnib⁹ creaturis in sua spē. Omnibus equis i sua spē. omnibus bobus in spē sua. omnib⁹ for mīcīs in specie sua. Et sic de singulis. S; si quererēs anima mea. qui sunt in maiori numero boni an mali: Respondet Thō. i. par. q. 63. ar. 9. q. boni. Preterea de pulchritudine angelorum. dicit Thō. i. parte. q. 50. q. quilibet angelus facit suā speciem. et differt vnus ab alio: sicut capra a leone. ceruus a lupo: et minor angelus supat oēm pulchritudinē rerum temporalis. Et vnus aliam precedit decuplo. Secunda ratio. et. In presenti sumus oēs rustici. filij adei: vltant: q̄ costas habebat latas quatro bra-

3a. O pater in domo mea fuerūt homines probi. Lualieri. Lontū. Nō sic. sumus omnes rustici. David in ps. Ego seruus tuus sum. et filius ancille tue. Et philosophus in ethicis. Natura humana multipliciter est ancilla. Sed in paradiso erimus omnes ciues paradisi. Ad Eph. 5. Jam non estis ipsi et adueni: sed estis ciues sanctarum et domestici dei. Lanta omnino. Ubi dicit Scotus in. 4.º. di. 4.º. Qd rex glorie se morabit in patria cum sanctis suis sicut rex i solio suo. O quam mirabile erit videre deū facie ad faciem. Deficit sensus: non sufficit intellectus. Ideo Ber. O quantum gloriosum est regnum illud in quo reges terre cōgregati sunt: et conuenerūt in vnam: ad laudandum et glorificandum eum qui est rex regum et dominus dominantium. Tertia ratio. et. In patria cessabunt omnes futes. vna excepta scilicet charitas. p. Ad Loxin. 13. Charitas nunquā erit dī. Que tanta est in beatis: ut dicit Scotus in. 4.º. di. vltia: ut vnus participet de bonis omnib⁹. Et quomodo naturali amore quilibet plus se diligit q̄ alium: Iuxta illud philo sophi. 9. ethicorum. Quisquisq̄ sibi ip̄i vult bona tamen erit tanta dilectio q̄ quilibet non minus vult pro alio bona q̄ pro se ip̄so. Unde patet secunda ratio principal. ¶ Tertia ratio est propter glorie cōporis. et. Secundum Thō. in. 4.º. di. 4.º. Scotum in eadem. Quattuor erant vites corporis glorificati. Sicut filie datur dos. sic deus corpori.

Prima. dicitur dos claritatis.

Secunda. dicitur dos subtilitatis.

Tertia. dicitur dos agilitatis.

Quarta. dicitur dos impassibilitatis.

Prima dicitur. et. Corpus glorificat⁹: totam paradysum illustrabit. Et lumen stellarum. solis. lune. modic⁹ erit: respectu corporis iesu et aliorum sanctorum. Ubi dicit Th. et Scotus vbi supra. Qd si poneretur sol ab vna parte mundi: et corpus glorios⁹ ab alia: sine comparatione magis lucret corpus glorificatum. Et si corpus glorificat⁹: esset in celo: et tot essent soles quot stelle sunt in firmamento. adhuc millesies esset claritas corporis gloriosi: et sua claritate extingueret

tingeret omnes soles. Secunda dos rē. Subtilis est aer, qui trāsit per parua foramina. Subtilior est radius solis, qui per se nestrā vitream intrat. Sed p̄e omnibus subtilius est corpus gloriosum, quod penetrabit sine fractura omnes muros: sicut christus. De quo Jo. 20. qui sanatis clausis trāsiit ad discipulos. De quo David. In nomine tuo transgrediar mūr. Tertia dos rē. In instanti quocūq; volet accedere: ibi erit: in momento transiet de oriente i occidentes. Valde currant equi, aues volāt, sagitta transit. Sed velocius corpus beati erit de vno loco ad altum locum. Vbi dicit Sco. q; beati ex fortitudine lenabunt agiler montem sicut festuca de terra. Quarta dos rē. Quia nullam malū patientur, non doloris capitis, non stomachi rē. Et si corpus esset in fornace ignis nō posset vti, non aqua noceret, non aliqua res mundi. Et hec est gloria corporum de doctibus ipsius corporis hominis. Præterea glorificabuntur omnes sensus. Primo visus in vīdendo christū, solum. Deuter. 15. Valde mirabilis es domine: et facies tua plena est gratiarum. Gaudium fuit regine Sabbe videre faciem Salomons. Gaudium Si meoni v. dere christū oblatum in templo: sed malus christum videre facile ad faciem in patria, in qua visione omnia intelligunt. Secundo auditus audiendo dulces cantus in patria. Cant. 2. Not tua dulcis et facies tua decora. Si delectat audire diuersitatē sonorum: arpe: chitarum: multo plus li cantū del paradiso. Valerius recitat q; pythagoras philosophus cum sono fistule exīgnebat vitia et luxuriam hominum. Cum quadam vice quidam iuuenis Taurontanus nomine esset accensus libidine et ad meretricem accessisset: Pythagoras philosophus audiens, ad ostium meretricis accessit, et psalterio canere cepit: ita dulciter q; iuuenem relicta meretrice ad sanam mentem reuocant. Si hoc egit sonus materialis: plus erit paradisi. Aliud exemplum. Cum quidam sanctus esset in exitu mortis afflatus Michael qui rogabat eum, scilicet animam illius sancti patris ut de corpore eriret que timeo, erire nolēbat. Cum cla-

maueret ad domū, Misit David cum cythara et cantoribus celestis patrie hierusalem: quorum cantus audiens anima qui dicebant ei. Lenate su oīz mā anima mia. The asperata sei i el celeste regno. In cantu florentino. In hec verba eruit eaz gaudio in eterna vita. O gloria beata. Aliud exemplum. cum Franciscus grauiter infirmaretur: p̄e dolore fratrem aduocant: cui precepit ut medicū pulsaret cytharam, ne mens eius tedio afficeretur. Tidens autē p̄issimus deus seruū suū sēssam dolore: misit angelū qui cantilem et sonaret. Sonant. 1. Sonant. 2. Tanta, n. dulcedine fuit repletus: q; si. 3. itep sonasset anima extra corpus exhalasset. De cantu isto Tobie 13. Per omnes rīcos hierusalem: alleluia cantabitur. Vide quanta leticia erit. Tertio tactus. In tangendo christū beatum. Cant. 3. Tenui eum nec dimittam. Et sp̄sa. Cant. 1. Osculetur me osculo oris sui. O sponso mīto benedeto. Quarto gustus: quia suavis est qui ipsam spiritualiter gustat. Sap. 17. c. 8. Quis suavis est spiritus tuus in nobis. Unde sancti ieiunabant: quia erant cibati cibo temporalī. Dominicus in xl. pane et aqua. Catharina sine cibo materialī. Quinto odoratus in christi redolentia. Cant. 1. In odore vnguentorum tuorum currimus. Unde Anselmus in libro prologo. 14. c. 14. Excita te nunc anima mea et erige totum intellectum tuum: et cogita quid tam potes, quale et quantum sit illud bonum. Si enim singula bona delectabilia sunt: cogita intente quantum delectabile illud bonum: quod continet locunditatem omnium bonorum. Ille. Pratica super verbo Anselmi: de mundi contemptu: et q; homo despiciat oīa propter deum.

Etiam principale dicitur rē. Accurritur autem hec gloria: quinque modis figurati per illā scalam quā Jacob vidit. De quo Gen. 28. Que scala spiritualis est via per quā ascendimus per quinque gradus qui sunt.

Primus, dicitur aduersi toleratio.
Secundus, dicitur cordis purificatio.
Tertius, dicitur pacis reformatio.
Quartus, dicitur lacrymarum infusio.

Post pasca

¶ Quintus dicitur elemosinarum largitio.
¶ Primus 2°. Matth. 5. Beati qui persecutionem patientur propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum celorum. Non credas anima cara posse peruenire ad illam celestem patriam sine aduersitate. August. super ps. 55. Si putas te non habere tribulationes, nondum incipisti esse christianus.
¶ Et Hieron. ad Eustochium. Quis sanctorum sine certamine coronatus est? In hac figura Erod. 14. Dominus conduxit populum suum per viam spinosam.
¶ Secundus dicitur 2°. In euangelio. Beati mundo corde: quoniam ipsi 2°. Cum deus sit purus: non nisi a puris vult videri. Io. damasc. Sanctus deus non nisi in sanctis habitat. Mediolani Bernar. repperit demonem: cui dixit. Quid magis deus volebat ab homine. Respondit demon. sub his verbis palliatis. Dimidium spero. Spero cum principe rome. Postulat a nobis totius conditor orbis. Dimidium spero. scilicet o: est. c. Coniunge. c. cum o. Et accipe litteram que componit nomen principis rome. scilicet r: 2° dicit cor. Vult deus cor mundum ab homine. Unde laus.
¶ Chi serue a dio cum purita de core.
¶ Alio contento: e por beato ne more.
¶ Tertius dicitur 2°. In euangelio. Beati pacifici: quoniam filii dei vocabuntur. Super verbo. Filii dei. Dicit Albertus magnus super Lucam. Tria sunt que faciunt hominem filium dei esse. Primum est fides. Io. 1°. Dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credant in nomine eius. Secundum est charitas. De qua Matth. 5. Dilige te inimicos vestros: ut sitis filii patris vestri qui in celis est. Tertium est pax. Quoniam filii dei vocabuntur. **¶** Quartus dicitur 2°. In euangelio. Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Et Luc. 6. Beati qui fletis quoniam ridebitis. scilicet in patria. Isa. 65. In iherusalem consolabimini: ridebitis et gaudebit cor vestrum. Unde dictum fuit dauid epuloni de lazaro medico. Luc. 16. Nunc hic consolatur: tu vero cruciaris. Unde dauid. Lanta in primo thono de sanctis. Eunt ibant et flebant. scilicet in presenti vita: mittentes semina sua scilicet bonorum operum. Sequitur. Venite

tes autem venient cum exultatione portantes fructus suos. Fletit magdalena et alij: postea resurrant. **¶** Quintus dicitur 2°. In euangelio. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. O citadino: elemosina est gradus potissimus paradisi: quia associat animam ad vera gaudia paradisi. Ambro. Non sunt hominis bona que hoc seculum ferre non potest: sola misericordia comes est defanctorum. Equella misericordia que usarat a poenitentibus hoc erit. Tobie. 4. c. Noli auertere faciem tuam ab illo paupere: ita fiet: ut non auertatur a te facies dei. Quod si egerimus. eternus deus sua bonitate condonabit hic gratiam: in altam gloriam ineffabilem paradisi.

¶ Feria. 3. pasce. De lucundissima pace.

Et ita iesus i

medio discipulorum suorum et dixit eis. Pax vobis. Luc. 24. **¶** Secundum Albertum. Christus iesus in omnibus mediis voluit tenere. Quia secundum philosophum. 2°. ethi. Virtus in medio consistit. In eodem. Medium in omnibus est laudabile. Nasci voluit in media nocte. Sapientie. 18. Dum silentium premeret omnia et non in suo cursu medium iter haberet: omnipotens sermo tuus domine exiens de celo a regalibus sedibus. Nasci voluit in medio terre habitabilis. ps. Operatus est salutem in medio terre. Nasci in medio animalium. Abacub. 4. In medio animalium innotescitis. In medio doctorum disputauit. Luc. 2°. In medio latronum crucifixus. Ioannis. 19. Post resurrectionem apparens hodie apostolis suis in medio stans: obtrahit dulce paranympum. Pax. Ego sum. non res fatistica: seu illatio diabolica. Per oes quinque sensus voluit christus ostendere veritatem sue resurrectionis. Primo per visum. cui dixit. Videte manus meas. et pedes meos: quia ego sum. Et Io. addit quod ostendit eis latens. Secundo manifestans suam resurrectionem per auditum. cum dixit. Pax vobis. Audientes enim discipuli vocem dominum: inueniunt ad loquelam cognouerunt. **¶** *Admiratione:*

Amet quia habebat talem modum: scz par
vobis: per quod datur intelligi: vt fba pa
eis semper habeamus. Tercio manifesta
uit per olphatam: per hoc quod dicit Jo.
insufflavit et dixit. Accipite spiritum sanctum.
Quarto per gustum. Quia obtulerunt
ei partes piscis assis: et fana mellis. Quin
to per tactum. Unde dixit. Palpate et vide
te: quia spiritus carnis et ossa non habet:
sicut me videtis habere. Tamen conturba
ti: existimabant se spiritum videre. Glo.
Distina enim providentia permisi sunt du
bitare ad maiorem certitudinem fidei de
dnica resurrectione. Et dixit eis. Quid tur
bati estis. et cogi ascendit in corda vestra:
Videte manus meas. et pedes meos: quia
ego ipse sum. Glo. Per cyathos et calices
ibi remanentes ostendit qd erat idem corp
numero. Palpate et videtis: qz spiritus car
nem et ossa non habet: sicut me videtis ha
bere. Glo. Per hoc enim ostendebat habere
corpus verum non fantasticum. Et ostendit
eis manus et pedes. Adhuc illis non credē
tibus dixit eis. N habetis hic aliquid qd mā
ducatur. Ut illi obtulerunt ei partes piscis
assis: non figadeti: quia carnes non comedit
nisi de agno. Et fana mellis. Et manduca
vit coram eis. Queritur vtruz illa come
stio fuit vera: vel non. Respondet Tho. in
quolibet. 3. q. 5. ar. 3. Quod christus vere co
medit: sed non in corpus pueri: sed estibus:
et in carnem: qz erat extra statum generati
onis et corruptionis. Ad cibum ille fuit vir
tute rpi resolutus in prefactam materiam.
Cibus assumptus ab angelo neqz puerit
in corpus assumptus: neqz corpus illud ē ta
lis nature: vt in illud possit alimentum pueri
ti. Ideo dixit angelus Tobie rē. Cū essem
vobiscum p vltimitatem dei: videbar quidē
manducare et bibere: sed ego cibo et pota
nisi bibis vtoz. Ille. Cū manducaisset dixit eis:
hec sunt vba q locutus sum ad vos: cū ad
huc essey vobiscū. Et aperuit illis sensus vt
intelligi. scrip. et dixit. Quā sic oportebat rpi
pati: et resurgere a mortuis et predicare i no
mine eius pnam et remissionem peccatōz. In
quo sancto euang. postqz noster triumphans
saluator: cū tanto studio: sic vultis pronū
pacē commendat: inducunt me debere eā vo
bis relinquere pro meo vltimo sermone. De

quā tria dulcia mysteria se offerunt con
templanda.

Primum. dicitur deificationis.

Secundum. de specificationis.

Tertium. de inductionis.

Ira pma Theologi. scilicet pue Tho.
c. 22. q. 29. ar. 1. Et super eplā Pauli.
1. 2. Cor. 13. Et Bofi. in. 2. di. 7. Tri
plex est par. Prima de inquinata. Secunda
simulata. Tercia ordinata. Prima est il
lop. qui sunt in malo cōcordes. Inter latro
nes. inter lufos. inter pccobarios. q pacē
fice in malo pueniūt. Hec autē fuit Herodis
et Pilati. De qua ps. Quare fremuerūt et.
vltz rpi eius. Hec autē par nō est bona. Rō
est Tho. 22. q. 22. a. 1. qz vera par fundatē
in bono fructu et honesto. Iuxta illud ps.
8. Eibi. Amicitia tunc est perfecta que ē p
pter pntem. Sz par q ē inter malos nō est
fundata in virtute. sed sup vltz. igitur et.
Unde Na. recitat de duobus amicis: quo
ruz alter alterū ad malū inuitabat. Quod
contra Lato.

Quod iustū est petito vltz qd videat honestū.
Nā stultū est petere. q possit iure negari.
Lūqz ille nō assentiret. Alii dixit. Quid mi
hi pdest tua amicitia. postqz non facis que
ego volo. Rūdit ille. Anzi quid mihi pdest
hē te i amictū. si me oī pp te agere turpia.
Secunda par et. De hac ps. Loquūf pacē
cū prio suo: mala autē et. Et Jer. 9. In ore
suo cū amico pacē loqf. occulte autē pōit et
infidias. O quot sunt: q in ore hnt pacem. in
corde vero sel: Hec autē fuit iude. De qua
Matth. 26. Ave rabi. et osculatus est eum.
Hec figurata est. 2. Re. 2. De Joas qui sa
lutaui Amasam di. Salve mi frater: et te
nens manū dextram cum pugione eum oc
cidit. Et ille qui ducem Saleas occidit et.
De hac pace Hieronymus ad Celantiam.
Osculabantur quidam mihi manne: et ore
vipereo detrahebant: volebant ore: et corde
gaudebant. O quanti ore salutar: intus au
tem sunt pleni dolo. Unde Jeno pps Ma
lum hominē blande eloquentē: agnosce tu
um loquentem esse. Ista nullo modo deo pla
cet: qz simulata. Eccl. 1. Simulato: ore de
cepit amicum suū. Et qz ipse hitas est. Jo.
19. Ego sum hitas. iō abboiaf simulatores.
Tertio dicitur et. Est illorum qui cor

Post pascha

diu amore diligant. De qua christus ho-
die. Par vobis. Unde dicant doc. q. nihil
gratius habet reperiri. sicut par. Sicut ipse
dic. Ecclesiasti. 25. In tribus beneplacitum est
spiritui meo. que sunt probata coram deo et ho-
minibus. Concordia fratrum. amor proxi-
morum. vir et mulier sibi bene consentien-
tes. Et sicut philocaptus de muliere tria ob-
seruare solet.

Primo de ea cogitat.

Secundo habitat libenter cum ea.

Tertio facit fieri martinas.

Ita ad propositum Deus: Primo de pa-
ce cogitat. Iere. 9. Ego cogito cogitationes
pacis. Secundo stat cum ea. Math. 18.
Abi fuerint duo vel tres congregati in me-
no eorum super. Tertio facit fieri cantilenam.
Quia ipso nato: angeli cecinerant. Gloria
in excelsis etc. Non quod qui habent disabo-
lum in corde. Sed nota secundum Alber. q. hec
par debet haberi tripliciter. Primo in
ore. Ro. 12. Salutate invicem: in osculo pa-
cis. Contra illos poltrones q. non faciunt:
sed tenent loquelam. Heb. 12. Pacem seq-
mini cum hominibus. et deus pacis et dile-
ctionis erit vobiscum. Secundo. Pacem habe-
to cum hominibus: cum vitiis bellis. Se-
cundo debet haberi in corde. Mat. 22. Di-
liges proximum tuum. scilicet corde: sicut teipsum.
Quia. 9. Eth. Amicus ad amicum debet
se habere: sicut ad seipsum. Tertio in ope-
re ut subveniatur in necessitate: si opus
est. 1. Jo. 3. Non diligamus verbo neque lin-
gua. sed opere et veritate. In vitiis patrum
legitur. Quod orante Machabio: vox insona-
vit ad eum dei. Nondum ad mensuram dua-
rum mullerum pervenisset: que habitant in
proximo a civitate. Cum quessisset Macha-
rius ab ipsis conversationem earum: dixe-
rant. Quod erant uxores duorum fratrum: et
per. 15. annos simul habitauerant. nec un-
quam aliqua earum verbo vel facto aliam con-
tristat. Et posuerant in corde suo nunquam
verbum seclare loqui in vita sua. Unde meri-
tum earum fuit: quod nunquam litigarent: et meri-
tum suum sperant meritis heremite. Un-
de patet primum.

Secundum principale etc. Secundo. Egi-
ptum li. de regimine principum.

Specialiter par debet regeri in tribus ge-
neribus personarum.

Primo. Inter virum et uxorem.

Secundo in tota familia.

Tertio. In tota civitate.

Primo etc. Ad quam habendam. due
sunt regule observande ex parte utriusque.

Primo ex parte viri: due regule. Prima
ut eam diligat. Eph. 5. Viri diligite uxores
vestras. Quod non facit qui concubinam te-
net: et propriam sinit. Uls amari ab uxore
tua: Ama illam. Secundo. Si vis amari: ama.
Secunda ut eam foueat de necessariis.
Quod non facit qui concubine providet
de manicis rubris. subris. et alijs: et bona
domus dissipantur. Prover. 30. Tria sunt
insatiabiles. Infernus. Terra sitis. Ignis.
Quartum mala mulier. Prover. 29. Qui
nutrit scortum perdet substantiam. Se-
cunde due sunt alie regule ex parte uxoris
ad virum. Prima ut virum suum honoret.
1. Petri. 3. Mulieres sicut subditie viris. Quod
2. Cor. 19. Vir caput est mulieris. In huius
exemplum legitur gen. 16. De Sarra q. virum su-
um dominum vocabit in signum reuerentie. Et
mulier de viris suis reputare sapienterem
et pulchriorem alijs viris. Quod ut dicit phil. 1. 11.
Icono. Maritus prior est mulieris: respicit
eum virum suum. Secunda regula ut res domus
conseruet. 1. Cor. 14. Domi viros suos inter-
rogent. In huius figuram legitur gen. 3. Quod
dominus formavit Enay de costa viri. ipso
dormiente. Erpergescit? ait clamavit ad
eam. hoc os ex ossibus meis. et caro de car-
ne mea. Inter quos ita fuit intimus amor: quod
lingua exprimit non potest. Ioh. 15. vbi supra.
Nihil enim ipse potest esse melius: quam si vir et uxor
pari concordia domum gubernent. Secundo
hec par debet esse in tota familia. Ad quam
habenda sunt due regule necessarie. Prima
circa filiorum nutritionem. ne faciant mala. ne
laudant. ne blasphemant deum et sanctos. Ad hoc
co. 12. In. 6. Eth. Bonum est quod pater corrigat
filios oculo suo. Eccl. 7. Fili tibi sunt: corrige
illos. Non peccas baculo. Ioh. 16. ad Sal-
tinam. Non est parat apud deum meriti.
bene filios educasse. Vbi offendit deum
ob vicia liberorum. Ergo placeatur econuer-
so deus virtutibus eorum. Secunda regula
est circa

est circa seruos. Timorem: vt audiant mis-
sas. confiteantur tēporibus suis. Tene sela
nam in timore. Et quādo vadit per aquā:
eam respice. Sed hodie serui. famuli. sela-
ne sunt pessimi. nō obseruantes diuina pre-
cepta. Et ratio est philosophi libro Icono.
Impossibile est negligentibus dominis: ser-
uos rē sollicitos. Unde patet rē. Tercio
hec par: debet esse in tota ciuitate. Secūm
Aug. 5. de Cui. c. 18. Et Egi. ro. lib. de regi-
mine principum: quāq; fuerant que roma-
nam imperiū per multa tēpora dilatarūt.
Et in presentia ciuitates. domina. et castra
dilatant. et in prosperitate cōtinent. Pri-
mo; fuit iustitia. De qua. i. Pol. Sine iusti-
tia: impossibile est habitari ciuitatem. Et
Aug. 4. de Cui. c. 4. Remota iustitia: qd
sunt regna: nisi magna latrocinia: Sed ho-
die non inueniuntur. Quia perueritur auro
et muneribus. r. q. 3. c. Pauper. Cito viola-
tur auro iustitia. Et Leo papa. Nullum est
in eo vestigium iustitie: qui muneribus dele-
ctatur. Clama contra officiales. Isaie. p.
Principes tui infideles: socij furum. Se-
cundum fuit probitas mor. In. i. Pol. O
ciuitatem de virtute esse sollicitam. Et Au-
gustinus loquens de Scipione Africano
dicit. Scipio Africanus non censebat rē-
pū. esse felicem: stantibus edificejs: et ruen-
tibus moribus. Ille. Hec autē probitas mo-
rum: debet esse in officialibus. Et in popu-
lo. Primo inter officiales. Debent eē ador-
ni virtute: et imunes a vitijs. Ab ira. a luti-
ria. ab auaritia. a rapinis. Id philosoph.
6. Pol. Princeps debet esse descola: qz tūc
homines solent timere regem: quando vi-
dent ipsam timere deum. Ideo et lex pre-
cipit qz qui presunt alijs in docendo. aut in
gouerno debent primo esse adorni bonis
moribus. C. de professoribus et medicis. i.
Magistros. Magistros studiosi doctoresq;
excellere oportet moribus primum: deinde
facundia. Secundo hec probitas debet eē
in populo. Immunis a latrocinio. a blas-
phemijs. ab auaricia. Tertium fuit zelus et
amor patrie. Pro quo se exponebāt ad om-
nia sustinenda. etiam mortem: vt patet de
Mutio scenola. de Mercario. de. M. re-
gulo. et Torquato. De quibus Aug. in. 6. 3
Cui. c. 8. Et Virgilius in. 6. Hec duo sunt

illa libertas et cupiditas landis humane:
que ad facta miranda compulere romanos.
Sed hodie relicta patria querunt pprijs
comodum: desiderantes penuriam. caritatem.

Quartum fuit maturitas regentis. An-
de Plato seculum posuit esse felix: quando
sapientes regnarent: et per oppositum. quan-
do fatui. Clama contra cōmuniteres que
reguntur in consilijs. da populasi. Et con-
tra monasteria: que habent fatuos platos.
Ad quod facit exemplū Valerij lib. 5. De
Tarquinio. Quis cum non posset expugna-
re Sabinos misit simulatē filium verbera-
tum et percussum tanq; transfugum ad eos:
tanq; patrem suggeret. Quo suscepto: in di-
cem electus est. Sui vero ignoraret modum
tradendi ciuitatem. scripsit patri de modo.
Pater autem verbis nihil respondit nan-
ci: sed dixit eum in ortum ubi erant mul-
ta papauera. et capita eorum grossiora: igit-
la cepit percutere. Nuncius autem reuer-
sus indicat Sexto Tarquinio. Ille autem
astutus intellexit: et cepit principales ciuita-
tis eijcere. et ciuitatem tradidit patri. Ideo
Ari. 3. Rhetor. Quanto maior populus: tā-
to minor intellectus. Quāntum est par.
Unde scripserant in preforibus tēpli. Tē-
plum pacis eternū. Quādiu durat. omnia
prosperē succedunt. Et per oppositum. male
et pessime. Attestante Salustio in Jugurthi-
no. Concordia parue res crescit: discordia
maxime dilabuntur. Et quidam vulgaris.
Per la verba e moderna scriptura.
Prouar si po cū lege. e cum rafone.
Che cum perfecta vnione. crescono li costi.
Che per discordia si vedeno manchare.
Unde patet secundū.

Etiam dicitur rē. Ad pacē induci
t mar. triplici ratione.

Primo. ratione admonitionis.
Secundo. ratione assimilationis.
Tercio. ratione fructificationis.
Primo rē. Triplex est admonitio. Pri-
ma diuinalis. Luc. 12. In quocūq; domum intra-
ueritis primum dicite. Pax huic rē. Col. 3.
Pax christi erulet i cordibus vestris. Ro.
15. Cū omnibus hominibus pacem habē-
tes. Et. 1. Cor. 7. In pace vocauit nos de.
Heb. 12. Accessistis ad nouū testamenti me-
diatores Iesus et sanguinis asperionē me-

Post pasca

illas loquentes: Abel. Ille sanguis Abel clamant. Vendera, vendera. Sanguis christi. Per dona, per dona. Sanguis Abel. Iustitia. Sanguis christi. Misericordia. Secunda admonitio est Lano. 3. q. 5. c. Falsas. Et in Cle. De sepulchris. c. Dudū ubi dicitur. Pacis tranquillitas vigeat. feruor charitatis estuet. Tertia est civilis. ff. de legationibus. l. 1. Questas. Et. ff. de orig. iuris. l. 2. §. Nonissime. Et. ff. de noui opis administratione. l. 1. ubi dicitur. Nihil aliud agat pates: nisi cōtrouersias dirimere. Et l. Cum pater. §. Dulcissimis. ff. de legatis. 2.º. Pater discordijs propinquoꝝ sedādis prosperit. quas solet cōmunis materia excitare. Secundo rē. Quia per illam xpo assimilamur. Dat. 5. Bis pacifici: quoniam rē. Fuit enim testamentay christi. In quo matrem reliquit Joān. animam patri. cor pns Ioseph. Sed paces hominibus. Et ut dicitur. xl. q. 1. c. Siluester. Et. l. de fidei cōmissis. l. 1. Implius. Veres nō seruans testamentum defuncti. est exheredandus. Ita non obseruantes pacem quā christus legauit: sunt priuati hereditate paradisi: ut nō filij dei sed demonis vocentur. Ideo Aug. super Jo. Sola dilectio discernit iter filios regni: et filios diaboli. Practica. Talis ad ecclesiam vadit: non cognosco an sit in gratia: quia accipit aquā sanctam. audit missas. signat se signo crucis. nisi sola charitate. Tercio ratione rē. Triplex fractus acquiritur ex pace. Primus dicitur spiritalis dilectio. Quia christiani constituntur: ad missas eunt. ecclesias visitant. et alia bona spiritalia faciunt. Aug. Pax est serenitas mentis. tranquillitas cordis. vinculus amoris. Secundus dicitur corporalis generatio. Qui pacifice viuunt. non oportet ferant secum arma. secari in via eunt. dormiunt in domo sine aliquo timore. Tertius dicitur bonorum temporalium multiplicatio. Et ipsa pace multiplicantur bona temporalia. coluntur possessiones. crescant opes. Aug. 19. de Ciui. dei. Tale est bonum pacis. q. in rebus creatis nil gratius solet inueniri. Et ex hoc dicit. s. Th. 2. 2. q. 29. ar. 2. Quod oia appetunt paces. Et ratione cōseruationis: q. appetunt cōseruari in esse: quod nō est sine pace. Et ratio dilectionis. Quia sicut ne

mo est. qui nōlit gaudere: ita nemo est qui paces nōlit habere. Cum pax sit causa gaudendi. Sed dicit q. nō omnia appetunt pacem. per hanc rationem. Quod non cognoscit pacem. non appetit pacem. Sed ratio carentia: non cognoscunt rē. Respondeo. q. bella geruntur intentione pacis. Qui enim querunt bella non desiderant nisi pacem. quam se habere non estimant. Quia nō est pax si quis cum alio concordet cōtra illud qd ipse magis vellet. et ideo homines querunt hanc concordiam rumpere bellando: tanq. defectū pacis habentem. ut ad pacē pueniant. in qua nihil voluntati eoz repugnet. Et propter hoc omnes belliciosos querunt per bella peruenire ad aliquam pacem plebiscitorem: q. prius haberēt. Sicut et Tullius. 1.º. offi. affirmat. et Th. supra. Igitur pax vobis. De per charita. Venca la fraterna pietas acetas lanceas. mortiferas sagittas. talitres spatas. et altas machias bellicas.

Exemplum duorum regum: quorum vnus interfecit filium alterius. Rex cuius filius erat occisus obsecrat ciuitatem cuius suo exercitu. ducens eā ad martiriū exterminat. Videns hoc rex decreuit inimicam pacificam: mandauit portas aperiri. Depositis vestibus sola camisia tecum cum corrigia ad collam et ventem petijt super occisionem filij. Rex autem misericordia motus veniam dedit ei. Dum ecclesiam ingrederetur. imago crucifixi que in medio ecclesie stabat inclinans se et brachia mouens: visa est omnibus astantibus regnari regi qui peperit inimico suo. Quapropter astantes melius quantum possum vos oro: q. amore illius operari dei et laboribus quos vestra causa hac qua dragesima suscepit: q. vnusquisq. parcat si quis sibi iniuriam fecisset. et amplecti hanc dulcem pacem. Imperoche hec est q. nos efficit filios dei. Illa q. sola inter filios regni et baratri infernalis discernit. Hec q. nos ad deū sola pducit. Hinc Lac. in. 5. lib.º. c.º. 8.º. ad propositum ita egregie loquitur. Quam beatus esset q. aureus humanarum rerum status. si per totum orbem mansuetudo. et pietas. et pax. et innocentia. et equitas. et temperantia. et fides moraretur. Ille. Idcirco et ego eā vobis pro testamento meo relinquo. Orando pro patri et matri cum laetitia

em lalato del signore nostro dño la picola
barcha del mio ingegno peruenuto al por-
to: et al fin de li nostri predicatione et lectio-
ne in questa quadregesima a wy pposte.
Tedo esser necessario a pretermittere exca-
satione: alí vostri humanita. Imperoche
mancha la lingua, il mio ingegno vene al
mancho. Ma perche lie sententia di Sene-
ca. Beneficiorum memoria: senescere non
debet. hoi ha referire gratie summe et im-
mortale di tanti vostri beneficij in me colla-
ti. Applica vt expedit. et enarra, que tibi vi-
debantur. In fine canta ps versus.
Stati in pace. stati cum dño
Tado in casa del mio dño.
Oz pregati iesu plo
Qp a wy et ame dña stabilita.

Impressum est hie diuinum atque utilissi-
mum opus: impensa. procuratio-
ne, et his speciosissimis
characteribus
Jacobi Britannici Britannia: in egre-
gia Britie urbe. maxima
cum vigilantia cor-
ctum. 1497.
die. xi. No-
uēbris.

f j n j s.

b

Sermones de sanctis Fratris Gabrielis Barelete.

Cum ego Jacobus Britannicus horum sermonum impressor indu-
stria mea hi sermones in lucem vene-
rint. ut sumptus meos redimere pos-
sim impetraui ab excellentissimo Cle-
netorum senatu. ne quis alius possit
preter me eos ab hinc ad decem an-
nos imprimere. aut alibi impressos in
oficio suo apportare. sub pena amissio-
nis librorum. ac decem aureorum p-
quolibet opere soluendorum. ut con-
tinetur in priuilegio mihi concessio.

Magnifici Consiliarij.

D. Laurentius Venerius.

D. Hieronymus Mendraminus.

D. Priamus Tronus.

D. Petrus Balbus.

Tabula sanctuarij

In festo Penthe. de missione spiritus sancti.	char.	2
Feria. 2. Penthe. de dignitate anime.	char.	4
Feria. 3. Penthe. de cognitione gratie vel predestinati.	char.	6
In festo. s. Joan. bap. de eodem.	char.	9
In festo. s. Petri apostoli. de eodem.	char.	12
In festo. s. Dominici patris nostri. de eodem.	char.	14
In festo. s. Thome: doctoris angelici. de eodem.	char.	16
In festo. s. Vincentij or. pdi. an ipse possit meritis suis glorificari.	char.	19
In festo. s. Seraphice Catharine Seni. de eodem.	char.	21
In festo. s. Michaelis archangel. De custodia et excellencia aglor.	char.	23
In festo apostolorum Symonis et iude. De providentia dei.	char.	26
In festo omnium sanctorum. De gloria paradisi.	char.	28
In commemoratione defunctorum: de eorum suffragiis.	char.	31
In festo. s. Martini episcopi. De victoria Iulianus.	char.	31
In festo. s. Catharine martyris: de eodem.	char.	33
In festo. s. Andree apostoli. De dignitate apostolica.	char.	34
In festo Conceptionis: sed potius sanctificationis. b. m.	char.	37
In festo. s. Thome apostoli. De fide.	char.	40
In festo Natiuitatis domini. de eodem.	char.	43
In festo. s. Stephan. De aduersa fortuna. vel de constantia.	char.	43
In festo. s. Iohannis euangeliste. de eodem.	char.	46
In festo sanctorum Innocentium. De virginitate.	char.	49
In festo. s. Thome martyris. De necessitate boni operis.	char.	51
In festo. s. Siluestri pape. De honore sacerdotum.	char.	53
In festo Ascensionis domini: de eodem.	char.	56
In festo Epyhanie domini: de eodem.	char.	58
In festo Purificationis. b. m. de eodem.	char.	60
¶ Sermones extraneantes.		char. 63
Sermo. De paucitate saluandorum.	char.	65
Sermo. De flagello dei. vel ira dei.	char.	67
Sermo. De christo.	char.	69
¶ Sermones per aduentum domini.		
Dominica prima aduentus. De conuenientia incarnationis xpi.	char.	71
Dominica. 2. aduentus. De iudicio vniuersali.	char.	73
Dominica. 3. aduentus. De iudicio temerario: vel susceptione.	char.	74
Dominica. 4. aduentus. De preparatione xpi recipiendi.	char.	74
Quo Prologi communes.	char.	77

In festo ascensionis dñi

In ascensione domini.

Leuata ē magnificētia tua sup ce-
los deus. In ps. 8. **C**ū p-
conio. laude. e cōmēdatione dñine iustitie.
puenit sublimare sup celos in vita bñ illas
q in mūdo isto se hāmiliauerūt amore sul
p. Pet. 5. Humillamini sub potenti manu
dei ut vos eraliet in tpe visitatiōis. Et Lu.
1. Exaltauit hūiles. Jacobi. 4. Humilibus
dat grās. Xps se humiliat p passionem et
eracē. Ad Phil. 2. Semetips exinanuit for-
mā seruū accipiēs in similitudinē hoīum
factus: et habita inuentus ut hōmo. Humi-
liant semetipsum sacris obediens vsq ad
mortem: mortem autem crucis. Ideo mē-
te sublimitatem ascēsiōis sui corporis. An-
de Ber. sermone hodierno. Nam cum se do-
minum vniuersorum: que sunt in terra. et in
marī. et in inferno probasset filius dei: non
restabat nisi ut aeris et celorum se dominū
esse comprobaret. Terra cognouit: qz ad vo-
cem eius Lazarum mortuū reddidit. Ma-
re cognouit: qz solidum se sub pedibus ei⁹
prebuit. Infernus cognouit: cuius tpe po-
tas cercas fregit. et insatiablem hominū
ligauit. Ad persciendam igitur domini se-
su fidei nostre integritatem: restat ut vidē-
tibus discipulis: per medium aeris tanq̃
dominus ascendas super omnes celos: et tā-
tibi profecto debebitur: ut in nomine tuo
omnē genu flectatur. Ille. Unde ps. 46.
Ascendit deus in sublimitate et dominus rē.
Super quo Aug. Ascendente xpo: miran-
tur astra. plaudant agmina. tube sonant. et

in cunctis blanda modulamēta xpī emittunt.
Ille. Eleuata est rē. De qua triūphā
et ascensionē. 3. ad eius cōmēmoratiōem
videbimus in presentiarum.

Primū. dī congratatiō.

Secundū. dī modalitati.

Terciū. dī iucunditati.

Rimū dicitur rē. Utrum fuit cō-
ueniens xpm hōie super omnes ce-
los ascendere: Respondet **T**h. 3.

par. q. 57. ar. 1. q. sic. Et tpe per. 5. rōnes.

Prima. ppter loci proportionem.

Secunda. ppter fidei nre informatiōem.

Tertia. ppter charitatis p̃motionem.

Quarta. ppter triūphalē ascensionē.

Quinta. ppter nostram p̃p̃tationem.

Prima propter rē. Conclusio est p̃b̃. 4.

phy. Qd locus debet esse proportionatus
locato. Erēpli gratia. In corpore humano
qz oculi sunt nobiliores inter. 5. sensus. itō
nobiliores et altiores obtinent locū. Pre-
terea in corporibus celestibus nobilius est
celum empyreū: ideo ceteris est altius.

Preterea in hominibus hic est ordo. Pa-
pa nobiliores tenet locum: qz est persona
nobiliores cardinalibus. et cardinales super
omnes ep̃iscopos. et ep̃i super omnes reli-
giosos. et rex super omnes dños tempora-
les. Locus et locatum debent esse rē. Ad p-
positum nostrum. Locus in quo sumus. de
questa nostra ignobile. caduca. e momēta-
nea vita: est locus miserie. et calamitatis.
Xps iesus post suā resurrectionē: nonā ico-
auit vltā. Qz de mortali: fact⁹ ē immortalis.
De passibili: fact⁹ ē impassibilis. Cū apls ad
Ro. 6. Xps resgēs ex mortuis tā nō mori:
mors illi vltā nō dñabit. Tūta p̃s ē misē-
rie. Tūlla galāre natura dī esso xpo. It p̃ue-
nena vna sedā hōnozenele. Qz ut dictū ē
Locus dī rē. Tūta bec nō erat ei locus
p̃ueniēs: cū sit oib⁹ m̃l̃is plena. Aug. In
valle sam⁹ misē: in q̃ magis fēdū ē: eo q̃
m̃n⁹ fēcū. Et Lac. in. 3. c. 12. Bec vita p̃s
bñ ē nō p̃t: qz multis malis subiecta ē p-
corp⁹. De q̃ malis Job. 3. Dñ natus de
muliere rē. vsqz miseris. Quas misēas oñ
dit puer de vtero misē egrediēs: q̃ q̃mōz p-
ordinē facit. Primo plāgit. Aug. Nondum
loquitur: et plorat. Sap. 7. c. Primaz voces
similem omnibus em̃ā plorano. Excep̃to

A

In festo

Jorostae q teste Solino pmo risisse fertur:
In pulas sigaram: christus non fleuit mor-
tuum Lazaram: sed ipm ad vitaz pducēs.

Secundo puer mortuuz ad os mittit.
Ad innuendum q ad miseras huius mū-
di venit propter peccatum faciu in ore pri-
morum parentum: quando comederunt po-
mum. Tercio nascitur caruus et quasi in
quatuor pedibus. Ad innuendum: q com-
paratus est iumentis. Quarto ad partem
inferiorem. quia ibi caro se rebellauit. Cui
ergo hic non sit aliud che lachryme. dolori.
affanti. infirmitati. ideo questo stabio non cō-
ueniebat christo glorioso. Sed qualis loc⁹
elios: Respondeo q celum empyreum: ubi
est sedis regalis sua. Unde sult conueni⁹
hac ratione. ipsum ascendere hodie cōple-
to numero quadragenario. S; forte dicis.
Cur non ascēdit statim post resurrectionē
suam. sed per dies. 40. mortuus est: Respō-
deo. q hoc est actū duplici rōne. Primo
ratione certificationis. Difficilis erat pro-
bare veritatem resurrectionis: q; veritatem
mortis. Tempus enim tritum dierū fuit sus-
ficiens tempus pbatōis mortis eius. S;
ad veram resurrectionem probandam: ma-
ius tempus requirebatur. Et ideo non mi-
rum si non statim ut resurrexit ascendere vo-
luit: sed expectare. ad informandus eos be-
ne: de veritate resurrectionis eius. Quā Nict.
i⁹. dicitur. Quibus. s. apostolis prebuit seip-
sum viuam post passionem suam in multis
argumentis. per dies. 40. apparēs eis rē.

Secundo ratione solatiōis. Fleuit ma-
ter eius iuxta crucem. Lanta. Jo. 19. e⁹. Sta-
bat iuxta crucem mater eius. Et Ver. dicit
q tantum fleuit. tantum se maceravit q nō
posset se sustinere. Fleuit magdalena. Fle-
uerūt apostoli: et omnes deuoti iesu christi.
Debebant ergo solari. Quia ut dicitur in
ps. Scdm multitudinem dolorum meorum:
consolationes rē. Et. 2. Corin. 1. Sic abun-
dant passiōes christi in nobis: ita et p christi
abundat et consolatio nostra. Debe-
bant ergo consolari. Et quia ipsum fleuit
mortuum in sepulchro per horas. 40. qui-
bus facuerat. Ideo eos voluit consolari p
dies. 40. sua corporali presentia eis appa-
rens. Unde p; prima ratio de sua congrui-
tate. Bene dicitur. Elenata est rē. C. Secū-

do ratione rē. Cōclusio est doctoz. q plus
est meritū apud deum. credere et habere si-
dem de non visis: q; de visis de quibus est
cognitio. Grego. Fides non habet meritū
ubi hūana rō pbet expmētū. Alscalanus.
La fede non ha merito de salute.

Quil humana vista vede el quita.
Taceffe el quare dele alte vedute.

Ad ppositus. Et hoc enim q rps celū ascē-
dit: fides nostra est magis mortuoria: q; si
non ascendisset. Ratio hec est. Quia hūa-
nitas in videntibus christi humanitatem esset si-
des ut in apostolis et alijs sanctis hominib⁹
bus. non quidem de humanitate quam vi-
debant: sed de diuinitate quā nō videbāt.
Tamen maior est fides credere et diuinita-
tem et humanitatē xpi non visam: q; solū
diuinitatem. Et hoc audacter dico: q; fides
nostra est maior eternitue: q; fuerit fides
aploz. Quāuis intensiue fuerit maior si-
des apostolorū. Ne modo lo. put pater:
Probo sic. Apostoli viderūt xpm in carne:
cū ipso biberāt. comederāt. dormierunt. mi-
racula viderūt rē. Nos at nō sic. et tñ credi-
mus diuinitatē et hūanitatē filii. quā apli
nō habebāt. Quā rps Thō. Jo. 20. Q; vidi
sti me Thoma. credidisti. S; dico tibi. Qui
nō rē. Et hūc dicūt doctores: q; fides la-
tronis fuit laudabilior: q; fides petrū q; vi-
derat miracula facere. recos. rē. Sed latro
nulla miracula vidit. nec aliqd ab eo gestū.
tñ in cruce positus fide roboratus q; cēt vīs
et hō: exclamauit. Lanta. Memēto mei dñs
veneris in regnū tuū. Qui rñsum ē. Hodie
mecū rē. O fides sacra latronis. tñc ipse aeq
fuit. q; apli eā amiserāt. Et pp hāc rōnem
dicit rps Jo. 14. Qui credit in me. opa que
ego facio et ipse faciet. et maiora hōp faciet.
Glo. Aliq; scī maiora miracula fecerunt. q;
ipsi apli. nec ipse rps. Quā deat ascendere
hac rōne. Elenata est rē. C. Tercio rōe rē.
Cōclusio est Dico. 4. de di. Timor ē vis vni-
tina. Exēpli grā. De inuene q philecaprus
occupat oēs sensus. i vidēdo amica. Ad p
positus. Apli toto corde xpm amabāt. Nec
mirā. propter suam dulcem puerfationē.
et eius verba suauissima. Et hoc exclama-
uit petrus Mat. 17. Domine bonus est nos
hic esse rē. Et Joan. 6. Cum semel quidā
de discipulis a christo recessissent. et eo q
dixisset

Ascensionis

9

dixerat eis. Nisi manducaueritis carnes filij hominis etc. Dixit ad alios qui remanserant. Nanquid et vos vultis abire? Respon- dit petrus. Domine: ad quæ se habemus? Verba eterne vite habes. Tanta ergo vi amoris apostoli traherantur ex Christi presentia, quæ de celestibus non curabant: dummodo possent frui ipsa Christi presentia. Ut ergo celestia appeterent, debuit ascendere. Et hoc est quod dñs dicit Jo. 16. Expedit vobis ut ego vadam, scilicet ad patrem. Si enim non abiero paracletus non veniet ad vos. Si autem abiero misit eum ad vos. Super quo Beda. Expedit vobis ut forma servi a vestris abstrahatur aspectibus quatenus amor divinitatis artibus vestris cordibus insigatur. Ille. Tercia ratio etc. Ut celos aperiret sanctis patribus et patriam nostram diu clausam, ut videremus in secretis mysterio. Quinta ratio etc. Ut esset nos- ter advocatus apud patrem. De quo. Jo. 2. Advocatum habemus apud patrem Jesum Christum iustum, et ipse est propiti- us pro peccatis nostris. Cum isto est virgo mater eius advocata nostra. Bernar. Securus habemus accessum ad patrem, ubi mater ante filium, filius ante patrem. Ma- ter ostendit filio pectus et vbera, filius ostē- dit patri latus et vulnera. Ille. O lesa etc. Elevata est etc.

Secundum dicitur etc. Cum quo mo- do ascendit? Respondet David. Al- scendit deus in sublatione, et domi- nus in voce tube. Et Aug. Ascendente Christo panes omne celum, mirantur astra, plau- dunt agmina, tuba sonat, et in cunctis blan- da modulamina ceteris emittunt. Ille. De- ritio hoc gestum est. Quia fuit victoriosus in presenti vita. Ideo in signum victorie eius triumphus assumptus est. Videas Na- le. li. 2. c. 3. sub rubrica de iure triumphandi. Cum quo est Lucius Florus. li. 1. Quod alii quis non triumphabat in populo romano, nisi prius. 5. milia hostium superasset et oc- cidisset in una acie. Et triumphantibus tri- plex fiebat triumphus et letitia. Prima quæ cum ad urbem eius triumphalis rediret, occurrebat ei populus cum effusa letitia. Secunda letitia: quando ibat in civitates precedebat currum triumphantis omnes

captivi manibus ligatis post tergum. Ter- tia letitia: quæ triumphans post se habebat servum gestantem anulum similem suo. Et a tergo triumphantis coronam auream deferentem. Ipse vero triumphans indutus veste aurea ascendebat super currum: tra- ctus a quatuor equis albis. Et ut dicit Na- lerius fiebant in ijs triumphis ludii solatio- fi, et festivi lecti in honore triumphantis. Tunc maxime movebantur romani ad viriliter agendum, et aggrediendum quæcumque ar- dua, et difficilia sibi commissa. Sic triump- hant Lucius posthumus qui lygures vicit, et samnites. Sic Papyrius qui dardanez sa- nitum fregit. Sic. Q. Cecilius: qui Philip- pum regem de macedonia victum eduxit. Sic triumphavit Pompeius magnus: qui duos superavit reges. Sic Cesar, qui quies triumphavit propter ea que gessit in gallia, et britania, et egypto, et africa. Iesus- us non hunc habuit honorem sed multo di- gniores quæ fuit victor, et verus victor in- micorum demonum, quos eripuit de re- gno suo. Unde associatus est triumphanti in patria sua. De quo ecclesia. Omnes gen- tes plaudite manibus: sublata deo in vo- ce etc. Captivi fuerant sancti patres quos secum duxit post se in paradiso. De quibus David. Ascendens Christus in altum etc. Et carro triumphali fuit suum corpus glo- riosum, vestito dela tunica de sua divinita- te totus resplendat. Ad eius dexteram erit unus male idutus. Iste fuit latro, ut o- mnes peccati daret materia et spes redeundi ad de- um. Et volens inclpere hunc triumphum as- sumptum: venit ad discipulos suos ad ce- naculum ubi erant omnes congregati. Et ibi quatuor egit per ordinem. Primo comedit cum eis. In evangelio loquens. Mar. 16. Discumbentibus. et discipulis etc. Secundo omnes increpavit. Sequitur. Et erprobra- vit incredulitatem eorum. Tertio precepit eis ne discederent sed expectarent promissionem patris. Act. 1. Quarto, precepit eis ut post missionem spiritus sancti predica- rent. Euntes in mundum universum predi- cate etc. Quibus peractis cum honorabili comitibus, scilicet centum, 20. hominum iussu per montem olivæ. Et ibi in loco illo tria per ordinem fecit. Primo dedit eis benedictio-

Al 3

In festo

nem. Secundo osculum pacis obtulit. Ro. ult. Salutate inter in osculo pacis. Tercio apparuit nubes mire claritatis sub pedibus xpi ascendente. Non q nubes illa prebuerit adminiculum aliquod xpo, sed in signum diuinitatis apparuit. Et videntibus discipulis. Illa nubes suscepit eum ab oculis eorum: secum adducens animas sanctorum patrum. Nam ergo ascenderet cum maximo tripudio: videntes angeli qui in celo remanserant, toti admirati ceperunt dicere fratribus qui xpm associabant illi. Isa. Quis est iste qui venit de edom: tinctus vestibus de bosra: Edom interpretatur: sanguinea: Bosra. l. manita. Secum glo. super verbo: Quis est isrl. De quatuor mirabantur angeli. Primo q terra. l. corpus xpi terrenum ascenderet super omnes celos. q e contra naturam: Cum dicat Salom. Prover. 25. Celum sursum: et terra deorsum. Mirabantur q homo ascenderet super angelos: quod nunquam visum est. In ps. Ascendit. s. xps super cherubin et vo. et. Mirabantur q homo ascenderet usque ad deum. Psal. 7. Venit. s. xps usque ad virum: qui sedebat in throno. Mirabantur 4. q homo crucifigeret lancea perforatus. coronatus. ascendeat cum tanta potestate ut. s. super omnes angelos se collocaret. O dignitas nostre carnis: super naturam angelis. Qd bene agnovit Jo. qui dum angelum adorare vellet more solito. dicit ei angelus. vide ne feceris. Conferans tuus super et. Et hoc ut dicit Th. in. 2. di. 2. homo potest plus mereri q angelus triplici ratione. Et ratione difficultatis: que est in homine non in angelo. Et ratione divinitatis. Et merito passionis xpi. Unde associatus fuit in throno suo: ad patris dexteram. Quo associato inferiores angeli repleverunt hominibus: ut dicit Actus. 1. Cum intuerentur. in celum euntem illum: ecce duo viri. s. duo angeli in forma viri: steterunt intra illos in vestibus albis: qui dixerunt apostolis. Viri galilei: quid admiramini aspicientes in celum: Viscus xpi q assumptus e a vobis in celum: sic veniet. Quo audito: discipuli recesserunt de loco: redierunt ad cenaculum. ibique expectantes spem sanctum promissam in patris. Et gloriosus

lesus in throno patris est collocatus. Unde dicitur. Elevata e magnificentia tua super celos. Nota q celum quadruplex est. et super omnes christus hodie ascendit triumphanter: ut dicit glossa. Celum materiale. Celum rationale. Celum intellectuale. Celum superbiale. Celum materiale. Et hoc e multiplex. Primo aeris. Secundo etheris. Tercio olympi. Quarto ignis. Quinto sideris. Sexto crystallini. Septimo empyrei: super quos ascendit. Secundo celum rationale: id est homo iustus. qui dicitur celum rationis inhabitatio: nis anime. Quia sicut celus est sedes et habitatio dei: sic anima iusti est sedes. Tercio celum intellectuale. i. angelus. Angeli dicuntur celi: super omnes ascendit. Quarto celum et. et hoc est equalitas divine essentie. De quo celo: xps venit. et sic usque ad illud xps ascendit. De quo ps. 2. sumo celo egressio eius. Et occursum eius usque ad summum eius. Et super omnes celos hos. hodie ascendit. Et hoc est quod dicitur Mar. ult. Et dominus lesus postquam locutus est eis: assumptus est in celum: et sedet ad dexteram dei. Dextera dei: est equalitas dei. De qua ps. 110. Dominus dominus meo: sede a dextera mea. Elevata est. et.

Eritum dicitur et. Contemplantur modo aliqui contemplari. q antequam pater lesus celos ascenderet. esse do mater sua sanctissima simul cum aliquis discipulis in cenaculo: apparuit sibi dominus et cum eis familiarissime pransus est: ut scribitur Actus. 1. c. ut per effectum comestionis secundum Grego. veritas patet carnis. Refectione autem completa precepit eis ut in montem oliveti versus Bethaniam irent. Aliqui dicunt: q xps in i cum eis. et eo q Lucas ait. Eduxit illos foras in Bethaniam. Aliqui non tenent q postquam dixit ut iret ad montem oliveti disparuit ab eis. et iterum in monte apparuit. Erat autem mons ille secundum Nicolaum de lyra: extra hierosalem in via etiam versus Bethaniam. Ibi aliquantulum stetit xps cum benedicta mense et discipulis suis: sicut amice valefacientes solent fingere gradum. Ibi discipulos docuit: q non erat eorum nosse tempora vel momenta. que pater posuit in sua potestate: cum

Penthecostes

te: cum peterent: Si in illo tempore restitue-
dum erat regna: israel. Ibi post multa bla-
dia et consolatoria verba: benedixit eis. Et
templantur siquidem q: q: dum dixisset. O
mater mea benedicta. o genitrix suauissi-
ma. o dilecti mei discipuli: ecce completa sunt
omnia. Tempus est ut reuertar ad eum q
me misit. Igitur suscepit benedictionem me-
am: q: omnes cadentes in terram adorane-
runt eum: et benedictionem accepta. gemma
tenebant in terra destra. aspicebantq: sa-
ciem in quam angeli cernere desiderant.
At iesus ad orientem respiciens: forte inge-
nuando: benedicta sis mater mea. benedi-
cti vos discipuli mei. eleuatis manib: pan-
latim ferebatur in celum. O nona prodig-
gia. O miracula inaudita. Ille qui de vir-
gine natus: motem talit abiectissime cru-
cis: non solum surrexit a mortuis. et suam
resurrectionem signis euidentissimis com-
probauit: sed post hec omnia: palam et hora
nona ut creditur: a monte oliueti ad celos
progreffit. Currite q: gentes vniuersas: et ado-
rate illum qui est rex regum. et dominus do-
minantium. Postq: hoc videri amplius non
potuit regressi sunt apostoli et ceteri in ihe-
rusalem: laudantes et benedicentes deus:
in gaudio et letitia. Amen.

CIn festo Penthecostes. De missione
spiritus sancti.

Plethi sunt

res spiritu scd. Act. 2.
C Prologum huius ser-
monis nullo modo in-
uenire potui. De hodi-
erna solennitate hodie
erit sermo. In quo tria videnda sunt my-
steria in presentiarum.

CPrimus. de congruatis.

CSecundus. de manifestationis.

CTertius. de requiescentis.

Rimur et. Queritur dubia. Uturq:
fuerit congruum mittere spm. s. ho-
dierna die super apostolos: Res-
pondeo fm Tho. et alios doctores. Qd sic.
Que congruitas probat triplici rone. aut

triplici de causa.

CPrima. rone instructionis.

CSecunda. rone ordinationis.

CTertia. rone roborationis.

Prima et. Maxima vna est in Theolo-
gia. Qd finis humani desiderij est cognitio
veritatis. Unde philosophus. p. o. Metaph.
Omnes homines natura scire desiderant
Et Tullius li. de Sene. Et Tho. i. par. q.
12. ar. 1. Inter omnia que maxime intellectu
desiderat: est scire aliquid de deo. qui e pri-
cipium essendi: a cuius cognitione depen-
det altorum rerum cognitio. Sufficiens au-
tem cognitio dei non poterat haberi ab apo-
stolis naturali cognitione: quia excedebat
facultatem ingenij illorum. Et quia de-
bebant esse tibi et bucinatores diuini no-
minis in toto orbe: et predicare que erant
necessaria fidei nostre. De articulis. De
incarnatione. De passione. De resurrectione.
De ascensione. Ideo debebat instrui
diuinitus. Instructio autem ista: melius fie-
ri non poterat. q: a spu sancto: prout promissum
fuit eis a christo Jo. 14. Spas para-
clytus docebit vos omnia. Et Luc. 12. Spi-
ritus sanctus docebit vos in ipsa hora qd
oportet dicere. Et i. Jo. 2. Unctione habita
a facto: et nostis oia. Et Sap. Inspiratio
altissimi dabit intelligentiam. Hic e ille spi-
ritus sanctus. quo Adam inspiratus enigi-
lans ab erta prophetauit di. Hoc nunc co-
ex ossibus meis. et caro de carne mea. Hic
est ille spiritus quo inspiratus Abel obtu-
lit oblationem acceptam deo. qua respexit
dominus ad Abel. et ad manera eius. mite-
rens ignem qui consumeret hostiam eius.
Hic est ille spiritus sanctus quo dictante
Noe fabricauit archam: in qua saluatum
est genus humanum. Hic est ille spiritus san-
ctus quo inspirante credidit Abraam Deo.
et reputatum est ei. Hic est ille spiritus san-
ctus quo inspirante Rebecca vxor Isaac
mandauit Jacob filio suo: ut susceperet be-
nedictionem. Hic ille spiritus sanctus qui
precedebat Moysen et filios israel: in co-
lumna nubis per diem: et in columna ignis
per noctem. Hic ille sps. s. q: tanq: digitus
dei. scripsit in tabulis lapideis legem dei.
Hic ille spiritus sanctus q: iduxit Caleph in

terram promissionis. Hic est ille spiritus sanctus qui docuit prophetas. De quo Joel. 2. Effundam spiritum meum super omnes carnes: et prophetabunt filii vestri et filie vestre. Hic est ille qui docuit omnes apostolos locutionem linguarum. Act. 2. Repleti sunt omnes spiritu sancto et ceperunt loqui variis linguis: prout spiritus sanctus dabat eloqui illis. Super quo Gregorius. Spiritus sanctus super discipulos in igne linguis apparuit: et eis omnium linguarum scientiam dedit: et docuit scientiam omnium et intelligentiam. Unde patet etiam congruitas: ratione instructionis. Jo. 14. Ille vos docebit omnia etc. Secundo ratione ordinationis. Ordinatur homo ad beatitudinem: tanquam ad ultimum finem: iuxta illud Debe. 13. Non enim habemus hic etc. Sed hunc finem nequibat homo inuenire quia erat obtenebratus in peccatis. Nec 23. Ambulabant ut cecum quod domino peccauerunt. Et quod finis altius oportet esse precognitum: iuxta illud phil. 3. anime. Voluntas non fertur nisi bonum precognitum. Opus erat adiutorio spiritus sancti: sicut directorio nostro salus. Unde christus Jo. 14. Expedi vobis: ut ego vadam: quod scilicet mittam spiritum sanctum ad vos: qui vos ad vitam beatam diriget et ducet. De quo David. Spiritus bonus deducet me in vitam rectam: scilicet vitam beatam. Hic est ille spiritus sanctus qui omnes ad vitam beatam conducit. Unde conveniens fuit mittere hodie: tanquam ad vitam eternam ordinatorum. Tercio etc. Ut essent fortes et stabiles in tribulatione. Ubi notandum est quod apostoli ante adventum spiritus sancti sperare imperfecti. Luc. 22. Et dicit. 27. in nocte passionis fuit dictum Petro. Amen dico tibi antequam gallus ceteriter me negabis. Ad vocem vnius ancille christum negavit. Et omnes apostoli fidem amisserunt: virgine excepta. Nam in ipsa sola remansit. Unde filius conqueritur. ps. Considerabam dexteram et videbam: et non erat qui cognosceret me. Sinistram non dixit propter matrem. Unde docuit spiritum sanctum: mitti propter roboracionem ipsorum. Hodie namque roborati sunt: ut omnia sufferrent propter nomen domini. Post illustrationem vero spiritus sancti custodisse macerati. verbe

ribus afflicti. Ibant gaudentes a conspectu concilij: quoniam etc. Quod patet: quod Petrus in cruce suspensus. Paulus decapitatus. Bartholomeus scoriatus. et nulla tormentum fuit quod in ipsis non eperiretur. Preterea unde processit martyrum constans. Unde parietia Stephani. Lauretj. Vincentij. Agate virginis. Lucie. Agnetis. et Latherij. Certe a spiritu sancto. Unde Ber. in sermone huius diei concludit rationes nostras. Spiritus paracletus datus est vobis: ut ipse spiritus testem reddat spiritui nostro. quod sumus filii dei. Roborati estis: ut quod per naturam est nobis impossibile. per gratiam eius non solum possibile sed etiam facile fiat. Lumen scientie: ut quicquid boni in nobis inuenimus: illi tribuamus a quo omne bonum est. Ille. Et sic patet primum mysterium.

Secundum principale dicitur etc. Inuenimus quod spiritus sanctus in triplici specie secundum doctores apparuit.

Primo. in specie usus animalis.

Secundo. in specie ignis.

Tercio. in specie linguarum.

Primo etc. Columbe. Luc. 3. Descendit spiritus sanctus corporaliter specie: sicut columba in ipsum. qui fuit baptizatus. Sed quare plus in specie columbe: quam alterius animalis? Respondeo secundum Th. in. 3. par. q. 39. ar. 7. propter conditiones ipsius animalis spiritui. s. convenientes. quam alterius animalis. Primo quia habet gemitum pro cantu. Sic spiritus sanctus ad cor peccatoris veniens ipsum facit gemere. cum ipsum deducit in cognitionem proprii erroris. Quod si moreretur nunc aut usurarius. auarus. concubinarius. iret ad infernum. O rube mescipino. Sic fecit magdalena. Petrus apostolus. publicanus. Isa. 36. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Plage anime cara: et ora domini: ut det tibi contritionem peccatorum tuorum. antequam moriaris. De qua Job. 1. Dimitte me ut plangam paululum dolo: et meum. Mat. 5. Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Secunda conditio columbe: quod caret selle. Nec autem conditio convenit spiritui

Spiritus sancto. qz cum sit amor. caret omni
felle. odij. rancoris. et malivolentia. Sap. 1.
Benignus est spūs sapiētie. Et. xi. O q̄ to
tus et suavis est dñe spiritus tuus in nobis
Quia bonitas apparet in supportatione
peccatorū. Jsa. 30. Expectat nos deus: vt mī
serereatur nostri. Peccator meretur statim pu
niri de suo peccato. Diuina clemētia expe
ctat. Unde Dionys. 4. c. de diu. no. Sicut
sol radios suos emittit ad corpora: illamīa
tionem: ita diuina bonitas radios suos. scz
misericordie. Tertia p̄ditio: qz nīdificat
in foraminibus petre. O magnū mysteriū.
Que est in ista petra: Illa de qua aposto
lus. Petra autem erat xps. Nīdificat qdē
christus. scz in petra qui hōiem ponit in p̄
parationem sup̄p̄is et. v. plagarū eius. Ad
hanc contemplationē inuitat sponsus sp̄s
sui suam vi. Can. 2. Surge prope amī
cō mea. spe. m. col. m. i. for. pe. id est nīdificat
contemplare. surge. scz ab amore mādī ter
renarū rerū. et carnalitū. Surge a somno pec
cati. Prope ad me. Primo amīcō mea.
quia omnia signa amicitie ostēdit aīe. Se
cundo sponsa. qz ipsam desponsauit anulo
fidei. Ecce. 2. Desponsabo te mihi in fide.

Tercio dicit columba: p̄p̄ simplicitatem
et puritatē quā ei cōstat in baptismo. Et sic
patet de prima sp̄e columbe. Secundo
in sp̄e rē. Queritur quare in specie ignis. q̄
alterius elementī. Responder. s. Tho. su
pra. ppter tres rationes siue conditōes ip
sius elementī: quas nō habet aliud elm.

Prima. qz est calefactiuus.

Secunda. qz est purgatiuus.

Tercia. qz est illuminatiuus.

Prima rē. Sic spūs. s. corda hominū ca
lida facit in dei amore. De quo igne Luce.
rij. Ignem veni mittere in terram. Et eccle
sia in hy. De patris ergo lumīe. decorus
ignis missus est: qui in fida christi peccora
calore verbī compleuit. Et ad Roma. 5. de
se et alijs apostolis. Caritas dei diffusa ē
in cordibus nostris. Sic est ignis. qui Pau
lum inflamat vt mori pro christo et alit
garī non tīmeret. Inflamat quotīdie iuue
nes vt mandū relinquant. Ecce prima cō
ditio ignis. Secunda rē. Hac ratioe an
rifer ponit aurum in igne vt ibi purgetur.

Sic spiritus sanctus purgat peccatoris cō
scientiam a rubigine peccati. Hoc Dauid
petebat. Cor mādū crea i me de^o. i. purga
et purifica a peccatis et malis. Et hoc eccle
sia petit pro filiis suis in ps. 130. Emitte spi
ritum tuum et creabunt: et renouabis faciē
terre. Sic renouauit cor magdalene et alio
rum sanctorū a malis. Unde q̄ multi dant
vsuras et alia illicita faciunt: Quia sunt ru
bigine peccatorum imbuti et pleni. Unde i
digenē purgari igne spiritus. s. Tercia
conditio rē. Sic spiritus sanctus illuminat
cor tenebrosū peccatorum. Plures de ma
lo in pet^o vadūt. ideo quia sunt ceci. Soph.
1. Ambulabunt vt ceci. quia domino pec
cauerunt. Tercio spiritus sc̄tūs ostēsus
est: in genere linguarum. Quare plus i for
ma linguarum: q̄ in alia forma: Non sic
manus ac pedis accipit: Respondeo q̄ fa
ctum est: vt hoc membrum p̄e ceteris rega
laret gratia spiritus sancti: quia p̄e cete
ris difficultas custoditur. Inter omnia mē
bra: hoc maxime cum difficultate custodit
Jacobi. 3. Omnis natura bestiarū et volu
crum et serpentum et ceterorum domantur
linguam autem nullus domare potest. In
eodem. In ipsa benedictio deū et patrē
et in ipsa maledictio homines qui ad ima
ginem et similitudinē dei facti sunt. Ex ipso
ore p̄cedit benedictio et maledictio. Ille.
Ideo conueniens fuit vt spiritus sanctus
in ipsa specie apperet vt sic dirigerentur.
Non est signum tam expressiuum vtrūq̄
spiritum sanctum in se habeat: sicut ad lin
guas cognosci potest. Vbi notādū q̄ deus
tres prouincias fecit. et in qualibet posuit
linguagii suū. Primo celestē. Secundo ter
restrem. Tercio infernalem. Linguagii. p
uincie celestis est deum laudare. ps. Beati
qui habitāt in domo tua dñe. Linguagii
p̄uincie terrestris. est loqui d̄ terrenis. Jo.
3. Qui de terra est rē. Linguagii. p̄uincie i
fernalis est deū blasphemare. Apoc. 16. Blas
phemaui deū cel̄ p̄e doloribus et vulneri
bus suis. Et sic patet quare missus ē in lin
guis. Quarto missus est in specie status.
Quare poti^o in statu. Jo. 20. Insuperavit et
dixit. Accipite spiritum sanctū. Respondeo
q̄ ppter tria. que status habet spiritus. s.

In festo

conuenientia. Primo quia uelox. Secundo quia calidus. Tertio quia necessarius.

Primo rē. Sic spiritus sanctus ueloces facit suos: ad bene operandū. Greg. in homelia. Amor dī nunq̄ est ociosus. Ambro. Nescit tarda mollitina spiritus sancti gratia. Secundo quia calet: calefacit suos.

Tertio rē. Sic spiritus sanctus facit suos. Quo ab eis remoto: deficiunt in uia spūali. ps. Auferes spiritum eorum: et deficiunt. Jo.

Spiritus est qui uiuificat. Eze. 37. Da uobis spiritum: et uiuetis.

Etiam principale dicitur rē. Ad quos uenit: Respondeo q̄ ad tres personas uenit: ut patet hodie.

Primo. ad eos q̄ sunt uenit in charitate.

Secundo. ad eos q̄ sunt uenit in oratione.

Tertio. ad eos q̄ sunt in puritate.

Primo rē. Uenit ad apostolos qui erāt uenit. In epistola hodierna. Dum complerentur dies penthecostes: erāt oēs pariter in eodem loco. Et sicut erant in eodem loco corporaliter: sic spūaliter erant in una charitate. in uno amore: ideo acceperunt spiritum. s. Et ratio. cum spiritus. s. fit amor. i. Jo. 4. Deus charitas est. eū illis habitabat. Mar. 16. Ubi duo vel tres fuerint cōgregati in nomine meo: in medio eorum sum. Et Aug. super Jo. Sola dilectio discernit filios dei et filios diaboli. Jo. 13. 66. Super quem requiescet spiritus meus: nisi super humiles et quietos. Secundo rē. Ad apostolos uenit. cum dicitur. Erant persequentes in oratione: eū mulieribus et maria matre iesu et cum alijs. Ubi notandum: q̄ spiritus. s. facit sicut peregrinus quando in itinere est et scit hospitium alicuius qui libenter eū recipit. ad illud libenter vadit. Ita spiritus. s. cum uidet hospitium nostre mentis paratū. ad illud intrat. Et hoc oratio facit. In hymno. Orantibus apostolis deum uenisse nunciat. Et Jo. 14. Ueniet et mansione apud eum faciemus. Et Sap. 8. Inuocant. i. per orationem: et uenit in eis spiritus sapientie. Jo. 14. Rogabo patrem et alium paracletum dabit uobis. Tertio rē. Uenit ad apostolos qui erāt puri. Gre. in homelia. Tergat sordes prius operis: q̄ deo parat domum mentis. Figura Gen. 8.

Columba emissā de arca a Noe: eū inuenisset terram paludosam non pmanit ibi: sed ad archam reuersa est. Columba ē spiritus. s. non permanet in terra paludosa. i. in peccatore: sed ad ppria reuertit. Quomodo sit facta hec missio uideamus. Ante ascensionem sepe christus sicut amicus apostolis suis mittere spiritum. s. promisit. Jo. 16. Expedi uobis ut ego uadam. Si autē abiero: mittam eum ad uos. Sed tamen non indicauit eis diem neq̄ horam. Ignorantes ergo tempus. ipsi expectarunt. 6. die post ascensionē et sabbato. Transactis his diebus ceperunt contristari et dicere inuicem. Quando ueniet: Anus inquit cras. Alius non. sed die lune. Dum uenisset sabbatum: dicebant. Quid faciemus: Tunc discabant abscondi propter metum iudeorum. Unde isto mane ad mariam uenunt dicentes. Deu filius tuus nobis pmisit mittere spiritum. s. hodie sunt. r. dies q̄ ascendit: et adhuc spiritum. s. nō misit. Et uirgo. Nō habetis: quia hodie omnino mitteret: nec ante mittere debuit. Et ratio. Quando deus traxit populum de captiuitate egypti: quinquagesimo die descendit in forma ignis in monte syna dando legē. fuit figura q̄ quinquagesimo die resurrectionis factus nos liberaret et uiuificaret. Unde ponamus nos in oratione. Petrus cum alijs se ad uinā paratem posuit: lazarus eū. 70. duobus ad altam. et magdalena cum alijs mulieribus ad altam et uirgo maria in medio. In celesti palatio facta est dissensio inter patrem et spiritum sanctum. O pater inquit filius promissi apostolis meis paracletum et consolatorem. tempus aduenit: ut promissionem attendam. Cui pater. Sā contentus. Indica spiritui sancto. Cui spiritus sanctus. Die mihi quomodo te tractauere: Cui filius. Uide me per charitatem. Oscedit ei latus et manus et pedes perforatos. Dyme. Sed uadam in altam effugiem: q̄ non audebit me tangere. Qui descendit cum magno strepitu. Factus est repente de celo sonus. tanq̄ aduentus spiritus uehementis. descenditq̄ super eos. et repleuit totas domos: ubi erant sedentes. Repleti ergo sunt omnes spiritu sancto.

¶ Feria secunda

Penthecostes Feria. ij.

6

C Feria. 2. penthecostes. De dignitate anime, Sermo magnus.

Deus dilexit
mā dū:
ut filius suū vngentū da
ret Jo. 3. **C** Lo stupendo
et admirando opificio del
vniuerso: del qual dignis
sima parte sic la prestan

tissima creatura rationale: in tal modo singulari mēte e ordinato in tutele sue parte: e ben composto cum tanta misura, che stupefatto rende ogni humana intelligentia. Donde da sapere: que natura anime nostre nō solū fm scolarū sacroz theologantū et sacram religionem christianam: sed etiam per la opinione de philosophantī esse diuinam et spirituales. La cui veritas: probatur per testimonium sacre scripture. Moyses I persona dei Gen. 3. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. O saggia, aurea, et celebranda sententia. Cui sententie est pformis colorata fantasia poetarū. Unde Plotinus platonens: de quo Aug. r. de Cui. del. c. 2. Plotinus platonius animam nostrā intellectualem quā in celestibus sedibus habitare non dubitat: non hēre aut supra se nisi naturam dei. Ille. Et in. 8. ethi. Homines dicuntur dii: ppter virtutis excellentiam. Et Socrates sepe solebat dicere pro confirmatione preinductarum sententiarū. Hō perfectus per sapias: nihil est aliud q̄ deus in humano corpore hospitatus. Ideo in villa re non potest se beatificare ipsa anima: q̄ in deo. Aug. in. 9. de Cui. del. c. 2. Vnus deus: est cū quo solo. et in quo solo. et de quo solo. anima rationalis et intellectualis beata est. Et concludit philosophus nel. 7. ethice. Homines perfectos per virtutem theoricam esse diuinos. Ideo li animi gentili appetunt cōformare se suo principio: essendo per natura diuini: soluti e simplici dī questa soma del corpo terreno: et tolerā via dala cura e possessione dele cose mortale. Et impero ille alto monarcha dīo. ago che l' homo haberet eandem amandi eum: illam voluit decora

re ineffabilibus donis. Inter que principatum tenet anima rationalis illi comunita. Quam ipse factor tantum appreciatur: ut filium suum vngentū daret. sicuti verba assumpta testatur. Sic deus rē. In quibus verbis de dignitate huius anime loquimur. De qua tria singularia mysteria proponemus declaranda.

C Primum. dī quidditas.

C Secundum. qualitas.

C Tertium. nobilitas.

Primum rē. Secundum sententiarum philosophi. dī. de anima. Omnino et penitus difficiliorum est accipere quid sit anima: tamen consiliū de gratia dei: intendo iterare sermonem de illa. Et quia sunt plures diffinitiones philosophorum: duas tantum principales videbimus. Vnam philosophi naturalis. Aliam Theologi. Prima est Platonis in Timeo: dicens. Anima est essentia: ex quattuor numeris composita. scilicet vnitrate. dualitate. trinario. et quaternario. Quid vult predicatō noster. Quia diffinit animam super digitos: ut malheres. Anima ex quattuor componitur: inquit Plato. cum in se habeat quattuor. scilicet scientiam. intellectus. opinionem. et sensum. Vocabat autem vnitatem intellectum. dualitatem scientiam. trinarium opinionem. quaternarium sensum. Nā intellectus fertur in simplicem naturam rebus: que de se est vna. Scientia est de subiecto seu natura: per habitudinem ad proprietates eius: que sunt duo. Opinio est circa duo contradictoria: cum formidine et incertitudine alterius. Sensus interiores sunt quattuor. scilicet sensus communis. fantasia. cogitativa. et memorativa. Etiam sub mirifico velamine. voluit intelligere Plato: q̄ anima est vna secundum substantiam et essentiam. Est duplex quia habet essentiam et esse. Est triplex propter eius triplicem potentiam. scilicet memoriam. intellectum. et voluntatem. secundum quas est ad imaginem dei. Est quadruplex: quia informat corpus compositum ex quattuor elementis. Sed mihi pareant philosophi cum suis sequacibus. quia de anima nihil aut paucum intellerunt. Id sūiam Theo. audiamus.

Penthecostes

Unde Aug. in lib. de quantitate aie. T. 1. in. 2. contra gen. c. 7. Boet. 2. di. 17. Alexan. der. 2. p. trac. de anima. ita diffiniunt ani-
mam. Anima est substantia incorporea. im-
mortalis. de nihilo creata ad deo. ad beati-
tudinem consequendam. In quibus verbis
ponuntur. 5. conclusiones. Prima conclu-
sio est. Anima est substantia incorporea. Con-
tra Democritum. et Epicurum. Eradytuz.
Qui voluerunt animam nostram esse de
igne materialit. Et contra Diogenem: qui
voluit eam de aere. Et contra Thaletem
Milefiam. qui voluit de aqua: ut dicit phi-
losophus. 1. de anima. et Cicero de natura
deorum. Contra Epicurum qui imagina-
tus est animam esse mixtam. igne. aere. aq.
terra. ut ponit Macrobius li. de somno sci-
pionis. Per hanc materialitatem conclu-
debant ipsam mortalem et corruptibilem.
Que opinio pro heretica habetur ab ecele-
sia. 2. 4. q. 3. c. Penult. Secunda conclu-
sio est q. e. immortalis. Contra Pythagoraz
p. h. m. qui dicit animam cum corpore mori.
Cuius opinionis facere seducet. qui nega-
bant resurrectionem corporum. Cum qua
opinionem faciunt multi christiani. De quibus
certe toleranda est. qui sequentes prauas co-
scientias. virtutibus letant: dederunt se om-
ni turpitudini. Documenta fidei et euange-
lium ridentes. tenent animam simul cum
corpore mori. In quorum persona Ecclesia
stes. 30. Unus est hois interit? et tamento-
rum et equa vtriusq. conditio. Et Sap. 2. 9.
Et nihilo nati sumus. et post hoc erimus quasi
non fuerim? Exemplum illius d. m. i. n. i. qui
mecum in alpiibus Florentie: non credens
aliam vitam. et animam cum corpore mori.
dicebat. O pater: quis vidit aliam vitam?
Quis reuersus est ad nos? Mortuo el cor-
po: mora lanima. O basalaço. O pego de
bestia: diabolus et bonam tempus canauit
tibi cerebrum. Que opinio heretica est.
Quod bene Greg. ostendit. 4. dialogorum.
Tres vitales spūs creauit omnipotens de-
us. Unum qui carne non tegitur: nec cum
carne moritur. Alium qui carne tegitur: s.
non cum carne moritur. Tertium qui car-
ne tegitur: et cum carne moritur. Primus.
est angelicus spūs. Secundus est spūs hu-
manus. Tertius est spūs iumentorum: om-

niumq. brutorum animalium. Me. Plato sit
Timeo. Anima est immortalis: et fin q. vice-
rit passiones vel vicia fuerit: premiabitur
vel punietur: post hanc vitam. Sal. in psalo-
go iugurti. Ingenia et egregia facinora: sic
anima immortalis sunt. Lucrēt. 9. Redit idē
retro de terra quod fuit ante. Sed q. mis-
sam est ex etheris oris. Id rursum celli ful-
gentia templa recepit. Et q. confundi de-
berent christiani negantes immortalitatem ani-
me: quando et ipsi philosophi gentiam: ver-
bo et opere animam nunq. mori: tam lucidis
sine testati sunt. Tertia p. lo est: q. e. de
nihilo facta. Contra Manichei qui dicit
ipsam factam de substantia dei: ut ponit
Magister. 2. di. 17. Et contra Menandri
qui dicit esse de substantia angelorum. Quod
est falsum: q. de nihilo creata est. Unde Au-
gu. li. supra. Creat deus animas singulorum
per se: de nihilo. Si de nihilo: ergo non de
substantia dei. Quarta conclusio quia a
deo creata. Contra Platonē q. voluit om-
nes animas fuisse ab eterno. Contra fidei
locutus et contra p. h. m. Primo contra fidei:
que nihil constitetur eternum: nisi deus. Et
contra Aristotelem. qui non dicit intellectum
esse eternum: sed perpetuum. Secū. Alber.
1. c. Compendiū. Differentia est inter tem-
pus. eternum et perpetuum. Tempus habet
principium et finem. Eternum quod habet
principio et fine. Perpetuum quod daret
principio: sed non finē. Anima nostra est p.
petua: quia habet principium: sed caret fi-
ne: q. semper erit. Quinta conclusio est.
Ad beatitudinem consequendam. Telle
Aug. fecit deus rōnālē creaturā ut sūmū
bonum intelligeret. intelligendo amaret.
amando possideret. possidendo frueretur.
In principio Conf. fecisti nos domine ad
te: et inquietum est cor nostrum: donec rege-
scat in te. O excellētia singularis huius ani-
me. Cum ergo sit ita mirabilis. Quod dubitāz
a Theologis. Cur deus corpori fetido. pas-
sibili. et subgero omni miserie voluit hanc
animam fugere: Cur dicit philosophus. 4.
physi. q. locis et locatum debent esse pro-
portio data: Ad quod dicit Magister. 2. di.
1. Et T. 1. 3. di. 3. Quod hoc actum est dupli-
citer. Primo rōne ordinationis. Secū.
quando accumulatiōis. Primo rē. Quod ordo
vniuersi

vnuerſi hoc requirit. Cum dicat philoſo-
phus vnde ci. Metaph. Bonum vnuerſi in
ordine pſiſit. Deus creauerat naturā āge-
licam purā: creauerat nōz ſimplicē malē.
Reſtabat ad ordinem vnuerſi: vt faceret
mediam creatoram. ſ. hominem cum corpo-
re qui participet de vtroq;. De ſpirituāli q̄
ad animā. De corporali: quoad corpus.
Ideo corpori ipſam vnuit. Unde Aug. 2.
conf. Duo feciſti domine: vnum pro te: ⁊ ali-
ud prope nihil. Secundo rōne 12. vt glori-
oſus coronaretur. qz ſic plus meretur cum
corpore: q̄ ſine. Qz quanto difficilior ē in
operatione: tanto plus meretur. Anima in
corpore veratur a mundo. In mundo preſ-
ſuram habebit. A carne. Caro concupi-
ſcit 12. A diabolo. Aduerſarius veſter
12. Dico. ad Euſto. In carne preter carnē
vſure: angelicum eſt non humanū. Unde
Tho. 2. di. 9. dicit qz homo plus pōt mereri
in corpore: q̄ angelus. Et ratio de difficulta-
te: que eſt in homine ⁊ nō in angelo. Et ra-
tione longiturnitatis. qz angelus vnico ac-
tu meruit paradīſum. homo autem pluri-
bus. Et merito paſſionibus chriſti: que inſi-
nīte operatur pro homine: ⁊ nō pro angelo.
Non immerito: qz eſt eterni regis filia. Qd
patet figura. de quodam rege qui habens
pulchram filiam. dedit eandē ſuo militi pro
rem hoc pacto. qz ſi incurreret infirmitatem
aliquam: amitteret caput. Conduxit autē
illam in ciuitatem propriam. Quam ingreſ-
ſa: qz erat ibi aer corrupt⁹ leproſa facta ē.
Conſtitit autem miles ⁊ timens irā re-
gis. habuit obuium quendam medicum.
Qui tria remedia pro ſanitate recuperan-
da dedit. Primum omni hebdomada ſe-
mel ingrederetur viſitariam caſa ſpaci-
andi. Secundum: ſumeret tales herbas
⁊ faceret electuarium. ⁊ his mane ⁊ ſero an-
tequam iret domum comederet. Terti-
um lauaret ſe aqua fontis qui erat in viſi-
tario. Quod ⁊ fecit ⁊ ſanata eſt. Moralit-
ter. Iſte rex eſt deus. qui filiam habet pul-
chram. i. eſt animā. Unde philoſophus. 16.
de anima 1. b. Anima eſt nobilioꝝ omni cor-
pore ⁊ omni poſſeſſione. Super omnia pul-
chroꝝ. Unde archiepiſcopus florentinus. 1.
par. c. 2. §. 3. Anima eſt angelis pulchroꝝ
non ratione ſua: ſed ſquantus eſt deſica-

ta id eſt deſicati vnita in verbo. Quam miſ-
ſi id eſt corpori contigit. Ubi incurrit inſir-
mitas: quia terra corrupta. Corrupti ſunt
oculi. Sene. libro. 5. cauſarum. Oculi noſtri
ſunt ſtrumenta malozum. Tren. 3. Ocul⁹
meus depredatus eſt animam meam. Au-
res corrupte. Ec. leſia. 28. Sepi aures tuas
ſpinis: ⁊ facito ſeras auribus tuis. Corrup-
ta lingua per inſaniam. Unde leproſa ſit.
Sed medicus militi obuius venit. De quo
Augu. Magnus de celo venit medicus: qz
per totum mundum magnus ſacebat egro-
tus. Qui tria documenta militi dedit vt a
nima lepra ſanetur. Primum omni heb-
domada ſemel id eſt die dominico ingreſ-
ſatur viſitariam: ad contemplandum deū.
quantum ſit magnus. quantum potens. q̄
tum bonus. Secundum remedium: vt co-
medat ⁊ reſiciatur orationibus mane ⁊ ſe-
ro. Que ſūt tres. Prima oratio dominice
liſ: que excedit omnes orationes. Secun-
da: ei Credo. De conſe. di. 2. Symboliſ.
Tertia: Ave: que facta eſt a trib⁹. Ab an-
gelo. Ave gratia plena. Ab eſſeſabeth. Be-
nedicta tu in mulieribus 12. Ab eccleſia.
Sancta maria 12. Tertium vt ſe lauet la-
chrymis compunctionis. Marth. 5. Beati
qui lugent. quoniam ipſi 12. Unde Aſcala-
nus noſter.
Conuſen ebal lachrymar ſalma conſent a
Altochri triſti per lancluſa tolia:
Ebel iuſto planto ſo quanto contenta.
Et ſic patet primum.

Secundum dicitur 12. Qualis eſt
hec anima: Rñ det deus per Moſ-
ſen Sene. 1. Ad imaginem noſtrā.
Exponunt bebet hoc verbum. Faciamus
hōiem ad 12. qz ſuit verbū dei ad āgelos:
Nos ſcilicet Pater. filius. ſpiritus ſanctus:
Unde primum miraculum quod deus fe-
cit poſt productionē creaturarum. ſuit ſor-
matio corporis humani: qz ſuit abſq; mini-
ſterio angeloz. qui ſuit preter ordinem na-
ture: ſola diuina virtute. Nota ſecundum
Theologos. 2. diſt. 16. Tho. 1. par. q. 93. Tri-
plex eſt creatura. Una que nec eſt ad ima-
ginem dei. nec imago dei. ſ. creatura ſtrarlo
nalis: ſed dicitur veſtigium dei. Alia q̄ non
eſt ad imaginē: ſed imago dei: vt filius dei.
Colo. 1. Eſt filius dei imago inuiſibilis. Et

Penthecostes

hæc propter idéptitatez nature. Unde Ambrosius super illud Deus quis similis erit tibi. Nullus vtiqz. Quia imago patris est filius. vt ponitur de pe. di. i. c. Importuna: Nulla est creatura q̄ est imago dei: et ad imaginem dei. Quis est hic? Respondeo q̄ h̄c. O vaso de preclari spirítu. O ornamento decore padisi. Que imago ē fm naturā intellectuale. Imago fm Theo. i trib⁹ phisicis.

¶ Primo. in dignitate.

¶ Secundo. in proprietate.

¶ Tertio. in entitate.

¶ Primo. Quia sicut deus est dominus omnium. ps. Dominus est terra. Et in symb. Visibilis et invisibilium. Et vester. i. dñs vniuersorum tu es. Ita homo est dominus huius mundi. Gen. 2. Dominus piscibus maris et volatilibus celi. et vniuersis animantibus que mouentur super terram. ps. Constituit eam super opera manuum suarum. Unde in signum huius homo fuit creatus post creationem ceterorum animalium. Id apostolus. p. Corin. 3. Omnia enim nostra sunt. Aug. super Gen. ad litteram. Omnia fecit deus ppter hominem: ipse autem p seipsam. Et Plato in Timæo. Bonitas dei causa fuit factionis mundi propter hominem. In. p. Politi. Natura fecit animalia propter hominem. Unde philosophus cōstrictus est dicere in. 2. ph. Et. 2. de anima. Finis quodāmodo omnium est homo. Et Lact. libro de ira. Sicut mundum deus propter hominem machinatus est: ita ipsum propter se tanq̄ diuini templi antistitem. Spectatorem operum rerūqz celestium. Unde homo est alter deus. Secundo in proprietate. Quinqz proprietates habet deus: vt ponit Th. 3. di. 3. quas et homo h̄. Prima est: q̄ deus est vnus in essentia. Ero. 2. Dominus deus tuus: vnus est. Et anima. vna est in essentia. Secunda similitudo: q̄ deus est trinus in personis. Jo. 6. Tres sunt. qui testimonium rē. Ita et anima nostra. est trina in potentia. Memoria. intelligentia. voluntas. In hoc solum dissimulantur: quia tres persone diuine sunt deus: sed potētie anime non sunt essentia anime: sed vires ipsius ab ea fluentes. Tertio deus est immortalis. p. Timotei. p. Regi seculorum immortalis. Et anima nostra immortalis est.

Quarto est inuisibilis. Jo. p. Deus nemo vidit vnquā. Et anima nostra inuisibilis. Quinto deus est vbiqz: potentia. essentia. presentia. fm Th. 1. par. q. 8. ar. 3. Et magistram in. 1. di. 37. Jere. 18. Celum et terram. ego impleo. Tamen principaliter est in celo empyreo. Sic anima nostra fm Aug. 6. de Trin. c. 6. est tota in toto. et tota in q̄ libet parte: tamē determinate est principaliter in corde. dum virtutem insitit toti corpi. Tertio consistit in entitate. Quia sicut in deitate sunt tres persone in vna entitia. Sic in vna anima sunt tres potētie equaliter se habētes. scilicet pater. filius. spūs. s. Nam sicut pater generat filium. Et pater et filius spirant spūs. s. Sic memoria que est prima potētia anime intellectiue generat intellectum: qui est secūda. Unde dicit Aug. q̄ memoria est mater intelligentie. Intelligentia enim nihil cognosceret nisi memoria sibi insisteret. Et sicut spūs. s. producit a patre et filio: sic voluntas que est tertia potētia producit a memoria et intelligentia. Voluntas enim nihil vult: nisi memoria et intelligentia sibi presenteret. Et deus dedit anime hanc imaginē vt in ea tanq̄ in domo per quandam appropriatiōem habitaret. Pater enim habitat in memoria per continuam recordationem beneficiorum suorum. scilicet quia dedit nobis esse. ps. Ipse fecit nos et. Dedit nobis bene esse. i. gratia. ps. Gratiam et gloriam et. Dedit nobis et porciā. ps. Vocat omnium et. vtiqz benedictione. Dedit nobis solum suū. Jo. 3. Sic deus dilexit et. Dedit nobis regnum suū. Mat. 25. Possidete paratum vobis regnū ab origine m. Dedit nobis corpus suū in refectionem. Mat. 26. Accipite et comedete. hoc est et. Pater per talium beneficiorum recordationem habitat in memoria nostra. ps. hic habitabo: quoniam elegi eam. Filius habitat in intelligentia: per sapientiam: cū sit sapientia patris. Nec sapientia consistit in duobus. scilicet in cognitione dei. et cognitione sui. Unde Aug. dicit. Domine viderim te: nouerim me. Nouerim te et te sis maiestatis vt timeam te: quante dignitatis: vt adorez te. et te bonitatis vt sperem in te. Nouerim me. et te sim fragilitatis. et te vilitatis. et te iustitias: vt digne possis habitare.

me habitare, ut merito de me dicatur. Sapientia edificavit sibi domum. Spiritus sanctus habitat in voluntate per dilectionem. Unde postquam Christus dixit Jo. 14. Si quis diligit me, secundum meum verbum, subdit. Ad eam veniemus: et mansionem ap. e. f. a. s. p. charitatem. Essendo anima est sublimis et ad similitudinem illius summi modeste et plasmata, et albergarit tantis hospitibus dei, nulla res potest ipsam quietare, nisi ipse solus. Unde Bernardus de dedicatione ecclesie. Ad imaginem quippe dei facta est anima rationalis, ceteris creaturis occupari potest: repleti autem non potest. Præterea, una vice disposuit de inveniēte hominem secundum cor suum: sed inter homines unum solum repperit, scilicet David. p. Reg. 14. Quæsiit dominus virum iustum cor suum. Quo inveniō. Pete a me inquit bas quod vis. A quo quicquid petisti. Primo petisti nobilitatem. Quia habita dixit ei deus. Esne contentus: Non domine. Da mihi secundum. scilicet uxorem pulchram. Lul dedit David. Dedit et tertiam, quia fecit eam capitaneam. Dedit et quartam, quia victoriam contra philisteos. Dedit et quintam scilicet regiam dignitatem. Lul deus. Esne contentus: Respondit non. Sed fac labor, eam appuerit gloria tua. Ideo Bernardus. Repleti autem non potest. Et Augustinus in primo epistola Conf. Fecisti nos domine ad te: et in quietam est cor nostrum, donec requiescat in te. Propter hanc deus mandatum fecit. In. 2.º de anima. Finitis quodammodo omniū: est homo. Propter hanc factus est celum empyreum. In. 2.º de anima. Celum empyreum potius est pro anima: quam pro angelo. Propter hanc Christus tunc mortuus est. Quod considerans Ego libro de arra sponse ait. Respice universam materem istam et considera si aliquid in eo sit quod tibi non serviat. Quis natura ad hanc finem dirigit cursum suum ut obsequiis tuis famuletur et utilitati deseruiat tantis oblectamentis pariter et necessitatibus sine affluētiā indifferenter occurrat. Hoc celum, hoc terra, hoc mare, hoc aer cum his que sunt in eis universis: expellere non cessant. Ille. O anima ergo nobilis. O anima delicata: unde dignitate tuam: quod nulla nulla res quantumlibet preciosa potest facere et esse sufficiens inusitate capacitati tue. Cum per secundam.

Extrema principale dicitur nobilitas. t. ps. Venite et audite et narrabo vobis. Quid fecit: Quomodo ipsam nobilitant: Respondeo. In tribus. Primo, eam custodit. Secundo, eam redemit. Tertio, eam sublimavit. Primo. Res magne: cum magna benignitas custodit. Unde thesauri sub multis clausibus custodiant. Custodit autem deus animas et custodit per angelos. Hieronymus super Mat. Magna dignitas animarum est: ut unaquęque ab omni necessitate sine habeat angelum in custodiam delegatum. Unde eam solum angelis commendavit. Quando enim creat unam animam: postea subito mittit angelos ut eam descendant ab incuria demonum. Sed quero quo tempore datur angelus: Respondeo cum duplex sit necessitas: ut patet de conse. di. 4. c.º. Firmissime. Una scilicet in vitro: cum anima corpori infunditur. Alia extra vitrum. Quicquid voluerunt quod angelus datur in prima: cum infunditur corpori. Que opinio fuit bona. 2. di. xl. Sed communis opinio est, quod statim natus datur: ut tenet magister. 2.º di. xl. c.º. i. Sed quare non datur in vitro ad custodiam: Respondet Thomas. i. par. q. xl. ar. 6. Quod cum tales pueri sint adhuc aliquid matris custodiantur ab angelo matris. Sicut fructus arboris existens in arbore: est aliquid arboris. Qui custodit arborem patet quod etiam fructus. Unde ille angelus qui custodit matrem: custodit etiam filium. Que opinio verior videtur. Secundo eam redemit proprio sanguine. Claram est: quod de perditione rei viliis, parum dolet homo: sed de perditione rei precluse multum affligitur. Ad propositum. Nihil preclius in humanis anima nostra, que valet super omne aurum. Bernardus libro medita. Totus iste mundus ad unius anime precliam estimari non potest. Et Augustinus. Maius damnum est in amissione unius anime: quam mille corporum. Ille. Quia perditam tantum voluit plus Iesus: ut pro eius redemptione ab immortalitate et incomprehensibili divinitate: incarnari voluit et formam servati assumere et tunc de morte. An ecclesia. Qui condoleat interitum. Et Augustinus super Jo. Nulla eam fuit veni-

Penthecostes

endi xpo domino: nisi peccatores saluati sa-
cere. Et Ecclesia. Nec ab ipso peccatores:
sine quibus nunquam foret: tanta digna filio.
Nam ut dicitur 2° p. 3. p. nisi fuisset peccati:
non esset incarnatus: Quis Alexander vi-
eat oppositum: quod venisset sicut glorificator: et
non ut redemptor. Et in signum huius in-
carnationis pro salute anime: visus est flere: ride-
re nunquam. Non fleuit pro mundo: sed pro te anima.
Neque flebit pro destructione mundi: sed be-
ne pro anima nostra. Fleuit in natiuitate. In
circumcisione dans principium nostre redemptionis.
Fleuit super Hierusalem. Fleuit super La-
zarum. Fleuit super crucem. Quid dicis o
Paulus: Heb. 5. Cum clamore valido et la-
chrymis offeres. Clamant quando dicit.
Pater ignosce illis. Quod verbum fuit tante
pietatis: quod 3000. sunt conuersi. Secundo
cum lachrymis: quando dicit. Hely hely.
Lamabababani. Quare dicit lamababani:
dereliquisti me: Dereliquit enim de-
us. et omnia alia subsidia: propter ipsam
animam. Dereliquerunt angelus apostoli.
maria. In dei gentiles. O quantos labores
sustinuit. orando. vigilando. lectando. tan-
dem moriendo. Ideo apostolus. 1° Cor. 6. Empti
estis re. Quo o Paulus: Argento: Alarum:
Non. sed precioso sanguine xpi. O thesau-
rum infinitum. Qui fuit maioris meriti in
infinitum: sanguine omnium martyrum. Vbi
Ber. Sublime est anime prelium: que non
nisi sanguine xpi redimi potuit. Quia ergo
commutationem dabis pro anima tua: qui pro
nihillo das illam: Impero ecclesia de pe. et
remittit. 1° Cor. 13. Infirmis. precipitur medici:
ne aliquid consulant pro corporali salute
egroti. quod sit in periculum anime: ut etiam
per de consue. di. 6. c. Contraria. Exemplum
usurarii. a quo dum quereretur sacerdos de sa-
lute anime: dicebat. Quantum valet gra-
nary in platea: Clama contra peccata. Quia
homo pro vno solido: animam suam damnet.
Tertio eam sublimant in nobilissimo lo-
co. Vbi: In mundo: Non: quod est animalis
locus. In paradiso terrestri: Non: quod locus
solitarius est. Sed ut dicit Iul. 11. de Ami-
clia. Natura nihil solitarij amat. Et pho-
6. Et b. hō solitarius: aut dens est: aut be-
stia. Respondeo quod diuina prouidentia. Pri-

mo posuit terram. Secundo aquam. Tertio ae-
rem. Quarto ignem. quem propter calidi-
tatem longe a nobis collocant. Demum
posuit. 7. planetas. Et primo celum stella-
tum. celum crystallinum. ultimo celum em-
pyreum. in quo animam collocant. ut simi-
lari angelis laudaret deum. Qui potius
est pro anima: ut ponit magis. 2° di. 2. Et quia
forte anima potuisset dubitare de hoc loco vi-
deretur. Ideo et signor in hoc mundo ipsam
securant omnibus illis vijs: quibus alijs
solet securare animam. Et hoc fit tribus modis.

Primo via sacramenti: quia sacramento
se asseruit. O deus: quid est hoc quod au-
dis: Gen. 22. Per memetipsum iurant vi-
est dominus: quia benedicens benedictio-
tibi. benedictione. s. gratie in presenti. et glo-
rie in futuro. Si ergo per viam sacramenti
promittit: sacramentum debet seruari: ut pa-
tet. 22. q. 1. c. Clericum. Et in Clementinis
de iuramentando. Et extra de iuramentando
c. Et si christus. Et de conse. distin. 2. c. Ego
Bellingarius. Et. ff. de iuramentando. §. Ius-
turandum. Ideo oportet de paradisu: quia
iurauit. ergo paradisu erit noster. Se-
cundo via instrumenti: quod fuit Enange-
lium dictatum per spiritum sanctum in quo pa-
radisum promittit. Factum per notarios fi-
deles. s. primo per Mat. qui omnia audi-
uit a christo. Secundo per Marcum. qui
omnia a Petro audiuit. Tertio per Lucam:
qui omnia a Paulo habuit. Quarto per Joannem
qui omnia a pectore diuino hausit. Quod in-
strumentum fuit publicatum per testes fi-
deles. scilicet per. 12. apostolos. Act. 4. Erunt
mihi testes in Hierusalem re. Tertio via
signorum. Quando non sufficit iuramentum
et instrumentum: accipe animam cara pignus
s. corpus suum. Mat. ultimo. Ecce ego vo-
bis sum omnibus diebus re. quod fit
in sacramento altaris. O christiane quid
amplius facere debuit: Non fecit taliter
omni nationi. Non angelis. non cherubi-
nis. non seraphinis. Videns ergo diabolus
gloriam huius anime: motus invidia non
cessat eam pluribus modis verare: ut in
peccata cadat. Et quantum eius pena acce-
dentalis augeatur. quotiens eam in mor-
tali cadere facit: tamen vult eam ut ad
infernum

infernum bedneat. Legitur in Cronica or
dinis: q̄ diabolus dixit beato Dominico.
q̄ valde delectabatur in perditione vnus
anime rē. Volens autem dens ipsum paci
ficare dixit. Nolo tibi dare terram in tuam
dominaz. Respondit diabolus. Nolo ara
re. Dabo aquam. Ille. Nolo nauigare. Da
bo aerem. Nolo inquit volare. Ignem. No
lo comburi. Celum stellatum. Nolo inquit
laborare volando illis. Celum cristallinu
Respondit. O nimis essem prope te. Cui di
xit dominus. Quid ergo vis mala bestia?
Nihil aliud inquit: nisi animas. Cui domi
nus. Absit o mala bestia. de3 illaz tibi quā
fecit ad imaginem meam. quā recuperasti
sanguine filij mei. Ideo Job. 2. dixit. Ecce
omnia in manu tua sunt: verū tamen ani
mam illius serua. Unde o homo serua illā.
Ecclesiastici. 2. Fili in mansuetudine con
serua animam tuam. Deutero. 4. Custodi
te sollicite animas vestras. Que preponen
da est corpori. 12. q̄. 1. c. Preceptum. Et. 2.
p̄ p̄ntis. 1. Sancimus. Et extra 8 pe. 2. re. c.
Cum infirmitas. Anima est nobilior omni
corpore. 7 anime bonum presertur omni
bonis. Ecce quor ille pius dens fecit pro
hac anima pellegrina. Ideo Bernar. super
Lauda anima rē. Expergiscere 7 lauda.
exulta 7 gaude: q̄ insignita es dei imagine.
decozata similitudine. capar rationis. parti
ceps eterne hereditatis. O dura corda. qd
facitis? Cur salutem huius anime negligi
tis? Audite xpm dicentem. Mat. 16. Quid
prodest homini si vnuersum mundū luere
tur. anime nō sūe detrimentū patiator?
Aut quā dabit homo cōmūtionem pro
anima sua? Queramus ergo 7 nos saluare
illam: vt vīat cum xpo: hic per gratiam. 7
in futuro per gloriā.

C. Feria. 3. Pēthecostes. De cognitiōe gra
tie spūs sci. vel de cognitione predestinati.

Kauerunt
pro spūs: vt acciperent
spū sanctum. Act. 8.
C. Est trita 7 vulga
ta sententia omnium
theologantū. q̄ ille

pius 7 dulcis pater noster Dens: homines
fecit ad finem vite eterne. Sed ex peccato
veluti animal fuit creptus. locatus 7 posi
tus in hac valle miserie. Unde. ps. Homo
cum in lyone esset rē. De qua animalita
te apostolus. 1. Cor. 2. Animalis homo non
percipit que sunt spūs dei. Sed volens re
neri ad pristinum locum: oportebat ince
dere per virtutes. Unde Lactan. in. 6. c. 3.
7. 4. Due sunt vie per quas humanam vi
tam progredi necesse est. Una. si que ad ce
lam ferat: altera que ad inferos depūmat.
Quas 7 poete in carminibus 7 phi in dis
putationibus suis induxerant. Et alteram
quidem virtutum esse voluerunt. alteram
nō victorum. Ille. Via eundi ad infernū
7 paludem stygiam: lata 7 perfecta ē. In
6. Encl. Facilis descensus auerni. Et p̄bus
2. Eth. Valum est facile. bonum nō difficil
le. Via eundi ad paradysum: est difficilis.
Mat. 7. Arta est via que ducit ad vitam.
Sed in fine remanet anima cōsolata. Un
de 7 Aristoteles solebat dice. si como pōt
Laertius. Studiorum liberalium amare
sūt radices: fructus nō dulces. Et Sen. So
la virtus prestat gaudium perpetuum 7 se
curum. In. 9. Eth. Decussima est vita vir
tuosorum. Sed in hac vita posuit iustitiaz.
temperantiam. patientiam. fidem. castitatē
abstinentiam. concordiam. scientiam. verit
tatem. sapientiam. 7 alis virtutes. Sed si
mul cum his. paupertatem. ignominiam.
laborem. dolorem. affant. 7 amaritudines
omnes. Lamina anima cara. si potes. In
ter alias virtutes sūme necessarias. aposto
lus posuit charitatem 7 gratiam dei: sine
qua nihil fit. 1. Cor. 13. Si linguis inquit ho
minum loquar 7 angelorum: charitatem
autem non habeam: factus sum velut es
sonans aut cymbalum tintens. Ille. Si li
guis hominum loquar. Cui in mundo fue
runt oratores. M. Ciceronis. M. Antonij.
Iulij Cesaris. Titulij. Platonis. Demo
sthenis. Carmes a. Lyse. Orpheij. Si lin
guis hominum. Latina. greca. hebreica. Et
angelorum: illo modo quo loquitur vnus an
gelus alteri: illi notificando conceptum sa
m. Charitatem non habeam. i. gratiam
spūs sancti: factus sum rē. Essendo adun
q̄ cōi necessaria: ideo apostoli qui erant

Benthecostes

plerosque audientes q̄ Samaria rece-
pisset verbum dei: orauerūt vt deus ⁊ gra-
tiam suam eis donare dignaretur. Ut di-
cant verba assumpta. Orauerant ⁊c. In q̄
bus verbis disputabimus ad propositū oc-
currentis solēnitatis spūs sancti, vnica con-
clusionem, que est. Vtrum cognosceat possit
aliquē scire in se habere hanc gratiā spūs
sancti. Circa hoc Theologi p̄cipue T̄p̄. i.
2. q. 112. In. 3. di. 2. 3. ar. 2. In. 4. di. 9. Ric. in
4. di. 14. ar. 9. dicunt q̄ triplex est cognitio:
que erant tres partes nostri sermonis.

¶ Prima, vbi cognitio naturalis.

¶ Secunda, vbi cognitio diuinalis.

¶ Tertia, vbi cognitio coniecturalis.

Intra primam, Quæritur dubium.

¶ Vtrum homo positus in hac vita
possit cognoscere naturalī cognitio-
ne se esse de numero predestinatorum: ⁊ in
gratiā dei: Ad hoc fuerunt due opinionēs.
Vna dicit q̄ sic. Et ratio huius est. Sicut
homo potest cognoscere se esse in peccato p̄
remorsum conscientie: ita potest scire se ha-
bere gratiā dei ex quadā dulcedine mē-
tis per experientiam. Exemplum apostoli
di. de se. Et gratiā ei⁹ in me vacua nō fuit.
Unde Paulus sciuit, ergo videtur q̄ homo
possit cognoscere ⁊c.

¶ Alia opinio dicit q̄ non, per illud Job. 9.
Si simplex fuero: hoc ipsum ignorabat ani-
ma mea. Igitur homo scire non potest.

¶ Ad conclusionē. Respondet h̄m̄ dicto.
Qd̄ nemo potest scire certitudinaliter se eē
de numero saluandorum, ⁊ habere in se gra-
tiam dei. ⁊ recepisse spūm. s. Quod probat
quadrupl̄. Rōne. Auctoritate. Exemplo.
Figura. Primo rōne. Conclō est phi. ii. de
sensu ⁊ sensato. Qd̄ nihil est intellectū quā
prius fuerit in sensu. Exemplum de figura
ad oculum. De cibo ad gustum ⁊c. Et p̄.
Poste. Omnis doctrina ⁊ omnis disciplina:
intellectiva: ex p̄cursu ē sit cognitione. No-
ta ex p̄cursu sit cognitio. i. sensus. Con-
tra Platonem qui voluit animam nostram
in sua creatione esse plenam omnibus sci-
entijs. Et in. 2. Poste. Deficiente aliq̄ sensu
necesse est deficere scientiam propriā sē-
sibilis. Idem. Omnis nostra cognitio or-
tum habet a sensu. Ad propositū. Quæritur
anima cara a me. Si potes scire te esse in

gratiā dei cognitione naturalī. Respondeo
q̄ non. Ratio. Qd̄ gratiā dei est spiritualis
nec subigitur alicui sensui. Non visui: q̄
non est colorata. Non gustui. q̄ non mate-
rialiter saporosa. Et sic de singulis. Et om-
nis nostra cognitio ⁊c. Igitur sciri non po-
test. Ideo apostolus. 2. Cor. 2. Que sūt dei:
nemo nouit nisi spūs dei. Quod clarus te
clarat Salo. Ecclesiastes. 9. Sunt iusti atq̄
sapientes ⁊ opera eorum in manu dei. ⁊ ta-
men nescit homo vtrum amore: an odio di-
gnus sit, sed omnia in satanum seruantur
incerta. In qua auctoritate p̄ne exemplū
b. Constantij de Fabiano. Cum interroga-
retur cur non letus incederet sed tristis per
conuentum, cui tamen eēt homo austerus.
Respondit cum lachrymis. Ignoro fratres
an opa mea sint grata altissimo. Iō Paulus.
i. Cor. 4. Nihil enim mihi conscientia suā
sej alicuius peccati mortalis. Non supbie-
r̄: q̄ erat humilis. Non luxurie: q̄ erat virgo:
⁊ tñ de se clamat. Et non in hoc iustifi. suā.
Sī Paulus vas electōis: ⁊ predicator gē-
tium. Qui raptus ad tertium celum vbi vi-
dit archā diuinā. Qui a xpo vocatus i for-
ma corporea: tamen non audeat se extolle-
re sed dicit. Qui iudicat me dominus est:
quantomagis peccator qui multis peccat
plenus est, d̄ stare i timore. Unde David.
Delicta quis intelligit: q. d. Nemo. Ab
oculis munda me d. Non te lenar in sup-
bia o ei: ad ino. o mercator. o vidua. o ma-
ritata: sed sta in timore. Qd̄ incertus es de
propria salutē. Ideo Ecclesiastes. 6. De p̄-
pitiatu peccatorum: noli esse fine metui. Ec-
clesiastes. 2. 6. Būis cui donatum est habere
timorem domini. p̄. Seruile domino in
timore. Et Mesie. 2. grabatum. Totus igitur
dei timor pueniat in te ⁊ p̄ncipiet ope-
ra tua: ⁊ felicitabit te. Quia vt dicit T̄p̄.
in penitē Job. Nihil est enim quod tñ re-
nocet a malis ⁊ inducat ad bona: quantum
dei timor. Ille. Et dato. q̄ homo esset posi-
tus in gratiā ⁊ certus eēt de propria salutē
adhuc habet causam timendi. Et ratio est
Th. p̄. 2. q. 109. ar. 1. vbi dicit. Postq̄ aliq̄
est in gratiā positus ⁊ per gratiā dei iusti-
ficatus: necesse habet petere a deo donum
p̄seneratiōis: vt. i. custodiat a malo vsq̄
in finem. Nam multis datur gratiā: q̄bus
non

non datur perseverare in gratia. Præctica.
Veni tu mulier, Quam orationem facis
quotidie: O pater dico tria pater noster: et
tot Ave: ad reverentiam Trinitatis. Et tu:
Deceat ad reverentiam. et præceptorum. Et tu: Qui
es ad reverentiam. 5. plagam. Et tu: Septem
p. 7. allegregi. Et tu: 70. pro corona virgi
nis. Sed melius orari non potest deus: quod
ut det tibi perseverantiam in bono. Quia
in gratia fuit lucifer, cum suis sequacibus.
In gratia Adam et Eva. In gratia iudas,
Salo, David, et plures alij: tamen aliquan
do ab ea ceciderunt. Multis datur gratia
et. Unde legitur de beato Antonio. Qui in
extremis positus: raptus extra se. stentibus
et discipulis. et in se reversus: dicit. De tri
bus filiis mei valde timeo. Primo de visio
ne demonis et sua infestatione que mihi ap
paruit: que tam terribilis est: ut lingua expro
mi non possit. Exemplum beati Constantij
de demone visio: que sepe optarat videre.
Semel in orto cristum apparuit demon: in
ea deformitate quod cecidit ex panore. Dum
per spacium in terra stetit: tandem cla
mare cepit. Non plus. non plus. Secundum
inquit Antonius de quo timeo: est de subtili
tate et ardua ratione reddenda. de omnibus et
singulis peccatis. De qua Hieronymus ad
Abell. Ante tribunal christi astabimus: ibi
patebit qua mente quis vixerit. Exemplum
Cosme de medicis. Qui in ultimo dixit om
nibus assistantibus. O iustitia divina: quod sub
tilis es. que de omnibus rationem exigis.
Nec plus locutus est. Exemplum Domini
el. in Cronica. Qui videns invenit cachinne
ridens: reprehendit deum. Redditur sumus
rationem de omnibus peccatis: et tu ridet.
Clama hic contra iunones qui verba scru
lla de feminis et huiusmodi dicunt. Quod
contra Petrar. 5. Triumpho temporis.
Qui riconsolati in vobis sole
bonis: et misurati ei tempo largo.
Ma plaga antiu iduta asay men vole:
Forse che indarno mie parole spargo.
Ma to vi nuncio che voi setti offesi.
Dun graue e mortifero letargo.
Che volan l'hozi. Igo mi. gliant. et mese.
Infima cu huanissimo intervallo.
Tanti habian cercar altri paesi.
Tertius inquit Antonius quod timeo est

quia anima mea est incerta de salute sua
Quod figurare ponitur in scriptura. 4. Re.
25. de filiis isrl. Quia nabuchodonosor du
xi fuerant captivi in babiloniam. Cum in
uitari essent ad cantandum. Cantate nob
inquit Nabuchodonosor de canticis syon.
Doce flebili responderant. Quomodo can
tabimus canticum domini: in terra aliena?
Moraliter. Babilonia confusio interpre
tatur: que significat presentem vitam ple
nam confusionibus. In qua banniti a hie
rusalem. i. paradiso: in loco miserie non pos
sumus cantare canticum letitie. Quia non
competit loco: quod sumus in valle miserie.
Unde Aug. In valle sumus miserie: in qua
magis flendum est: eo quod minus flemus:
Non convenit tempore: quod est cursum ad
mortem. Non convenit statum: quia vndique
periculosus. Status enim hominis est pe
riculosus et dolorosus: quod quocumque se ver
tit. periculum et dolorem invenit. Nam si sur
sum respicit: videt celum quod amisit. Si
deorsum: videt infernum qui omnes deuor
are appetit. Si a finistris: aduersitates vi
det quod unus de mille non evadit: qui non ca
dat per impatientiam. Si a dextris: prosperi
tates videt quod de decem millibus unus non
evadit: qui non cadat per intemperantiam.
Si post se: videt peccata multitudinem que co
miserit. Si ante se: videt terribile dei iudicium:
in quo districta ratio est reddere oportebit.
Quod bene Pius papa inuit domine bla
ce. d. Pius episcopus: servus servorum dei.
Fugit vita mortalis et quasi fumus cito eu
nescit. Querenda est altera que neque mor
lestias habet: neque finem. Illic thesaurisati
da est. illic aspiranda. Ille. Et sic satius re
putaretur qui sententiat ad mortem: ret
ridendo: cum deberet lachrymari. Ita et nos
sententiam ad mortem in hac valle miserie
et incerti de nostra salute. non debemus sta
re in letitia. sed in timore. An propria cognitio.
Ecce da cognitio dei. Qui de rene
saret aliter scire possit. Multa pas
deta aliquibus scilicet paucis: in hoc
selo revelavit statim gratia ex pueniari paulo
ut opa magnifica prosequeret: ut patet de
9. in scriptura. Prio de Abraam: Gen. 22.
cui dicit angelus in immolatione filij. Ne
extendas manum super puerum. Nunc cognov
B 2

Penthecostes

ut id est cognoscere te feci: quod timeas deum. Et loquitur de timore casto secundum Theophrastum, qui non est sine gratia gratum factum. Secundus fuit Moyses de quo Exodus 23. Cum peteret ostendere mihi faciem tuam. Faciem inquit meam videre non poteris, sed ostendam tibi omne bonum, quia inuenisti gratiam coram me. Tertius fuit Paulus de quo 2. Cor. 13. Qui cum ter rogasset dominum pro remotione stimuli. Respondit dominus, Sufficit tibi gratia mea. Super quo Beda. Si Paulus hac tentatione caruisset, fuisset de numero reproborum. Quartus fuit Magdalena de qua Lucas 7. Remittuntur ei peccata multa: quoniam dilexit multum. Quintus Virgo, b. de qua Lucas 2. Ave gratia plena. Quin- tus fuit Iosabab, de quo Lucas 1. Spiritu sancto replebitur ex utero matris sue. Se- ptimus Ieremias. Ieremias 1. Alii quidam exires de vulua scitificauit te. Octauus sunt apostoli: qui tem- pore missionis spiritus sancti ita fuere san- ctificati: ut peccare non possent mortaliter.

Nonus fuit laicus: cui dictum fuit, Hodie mecum eris. Preterea aliqui extranaga- tes ponuntur. Sicut de Catharina senensi. Cui Christus apparens in puerione Pau- li. Noli inquit flere, quia tota es in gra- tia mea. Sed querit anima mea cara. Qua- re et mihi pater et omnibus alijs deuotis: Dens non reuclauit statum gratie: quod mul- ta bona facerem. Respondet Theophrastus in summa Theologie. Quod hoc actum est ratione timo- ris: quia si homo esset certus de sua salute, superbi- ret: quod malum est. Unde Augustinus. Nulla ma- ior superbia: quam de propria virtute super- bire. Et de quodam viro. s. legi de quo Gre- gorio libro dialogorum. Cui et reuelata esset mora- lis et finis bonus anime sue: cepit esse negligens circa bona opera tanquam certus de sua salu- te. Dictum est et ab angelo. Alge quod agis: operare quod operaris. Quid quod facis ex- emplum Senecae libro De declamatione. De viro romano qui duos filios habuit a duabus mulieribus cum eos misisset in villam pro educatione, secunda viro querens quid esset filius suus. Respondet ille, Nolo indicare tibi que sis mater vni: et noueris alteri. Ita deus: ut homo non sit mater corporis et no- ueris animae non indicat statum gratie. Non consentia pater. Sed peto adhuc de-

clarari aliud dubium. Quare deus cum sit iustus predestinavit aliquos, et aliquos predestinauit. Respondet Theophrastus super Iohannem 3. c. 6. Et super epistolam Pauli. Rom. 9. Et Augustinus contra Pela- gium. quod de predestinato et prescelto, est loqu- dupliciter. Aut in generali. Aut in speciali. Si in generali: damnant aliquos vel pre- scilicet, ut in eis fulgeret ordo diuine iustitie. Aliquos saluauit: ut in eis fulgeret ordo di- uine misericordie. Sed si loquimur in spali: quare hunc saluat, et quare hunc non. Qua- re Petrus: et non Iudas. Nabocodonosor: et non Pharaon. Quare Abel: et non Lha- ym. Respondet quia Petrus preparauit se ad gratiam et non Iudas. Si querat vi- tra: quare deus mouit Petrum ad lachry- mas et non Iudas. Respondet quia sic pla- cuit sibi: Iuxta illud Saluum me fecit, quoniam re. Si ultra queratur, quare sic ei placuit. Respondet, quod questio stulta est. Iohannes Augustinus super Iohannem. Si queris quare hunc trahat et illum non trahat, noli indicare si non vis errare. Et Theophrastus. l. par. q. 19. Non potest as- gnari causa diuine voluntatis. Et Augustinus. co- tra Pelagium. Inscrutabilia et incompre- hensibilia nolo interrogare, quia quod lego credo. De primo ad ultimum. Nulla ratio potest dari super hoc potissima ad quiesce- dam hominem: nisi ut bonum faciat. Quia ex bono opere premiabitur. Unde pater se- cunda re.

Etia cognitio dicitur re. Glo. in. l. t. Fulestinus. s. l. ff. quibus ex causis in possessionem eatur. Per extero- ra cognoscantur interiora. Et Christus. A fructibus eorum re. Et medicus cognoscit interiorum infirmitatem per faciem, p. vti- nam, per pulsum. Per signa ergo re. Secun- dum Theophrastum super Iohannem. Et Iohannes de Turre cremata. super de Con. di. 2. Ponit quatuor conie- cturas veri predestinati. vel gratiam spiri- tus sancti habentis.

Prima, redemptoris dilectio.
Secunda, diuini verbi auditio.
Tertia, oris locutio.
Quarta, malorum suppo et ratio.
Prima re. Quando homo potius vellet mori quam peccare mortaliter: ut dicitur. 3. etibi. Melius est mori: quam facere peccata bona- fuitis. Et exempla sanctorum Monice que fle- bat super

bat super filium. *Utinam inquit mortuus
eēt filius me⁹ q̄ rem aneret in peccato suo.*
Et de fratre nostro in otranto: *duz ciuitas
caperetur a Turcis: nec cessaret a predi-
candō. Descende inquis. Mort potius vo-
luit: et per mediam in pulpitō sectus est: nec
cessabat loqui. Fede sancta. sede sancta. se-
de sancta. Sed quando homo pro vno soli-
do capit sacramenta falsa. periurat. nec cu-
rat de deo propter res mundanas. Non
dicit Pater nŕ cū corde. Prættica notabil.*
*Incipit in mane deuotionem virginis. Pa-
ter nŕ qui es i celis. Prepara equū o rega-
so vt eamus ad villam. Sanctificetur no-
men tuum. O Caterina: pone ad focum il-
lam carnem. Panem nostruz quotidianū.*
*Da a quel gato che manza el ceruelato. Et
dimitte nobis debita nostra. Da vn poco
de blana el cauallō. Preterea stans ad
missam: totus ē occupatus. Surfuz corda.
Mentiris. Surfuz corda ala villa: ala cō-
cubina: ali vsuri. Crede misŕo. N. l. sara
quella roba: il granaro pieno: et tu nō eris.
Ma el corpo in poluere de pignate. et ala i
inferno. Jō Petrar. in. 3. Tūam. mortis.*
O cecel tanto affaticear che gloua?
*Tuti ritornati ala vostra gran madre an-
cha. Quod contra Aug. 6. Conf. Deputen-
tur tempora: distribuuntur hŕe. pro salute
anime. Uis ergo experiri: an sis in gratia
dei: Respice ad hanc amorem. Quod be-
ne Aug. super. Jos. Duas ciuitates faciūt
duo amores. Hierusalem facit amor dei.
Babyloniam facit amor mundi. Interro-
get ergo se quisq̄ quid emet. et inueniet:
vbi sit claus. Et si inuenierit se clauem Baby-
lonie. erripet cupiditatem: plantet chari-
tatem. Si autē inuenierit se clauem hierlm
colat charitatē: spet libertatē. Ille. Exem-
plum illius monialis tempore Ric. Que
oculos sibi erant: nolens relinquere amo-
rem sui creatoris. Et quia dicitur. ff. ad. l.
acquas. 3. l. Homo. Homo nō est dominus
membrorum suorum. Die q̄ diuino instin-
ctu hoc fecit. Ut patet de beato Marco. q̄
precidit sibi pollicem ne ordinaretur sacer-
dos et episcopus. Quod propter hoc Pe-
trus non destitit quin eum ordinaret. vi-
dens fecisse humilitate. T Secunda dicit*

*re. Jo. 8. Qui ex deo est re. Sup quo Dio-
nyŕius. 4. de di. Amor est vis vnitatis que
transfert amantem in re amata: Ut patet
de illo quem amas. pro quo occupas om-
nes sensus in sui amorem. Uisum ad vidē-
dum. Nares ad audiendum re. Ad propo-
situm. Homo qui est in gratia: libenter au-
dit diuina. Exemplo sancte Scolastice. de
qua Grego. p. dialogorum. que per tota
noctem cum benedicto stetit loquendo de
deo. Et de Monica matre Augustini: que
cum esset posita apud ostia Tyberina lo-
quebantur valde dulciter. Et de Magda-
lena: que sedens ad pedes Iesu audiebat
verbum illius. Quod videns Martha di-
xit. Domine non est tibi cure q̄ soror mea
reliquit me solā ministrare: Cui dominus.
Martha martha: sollicita es et turbas er-
ga plurima. Maria optimam partem ele-
git: que nō auferetur ab ea. s. vite contēpla-
tiue: que est occupare omnes sensus in au-
ditiōe verbi dei. Ubi doctores ponūt hanc
conclusionem. Qd non est in natura aliqd
tam necessarium hominī: sic auditio verbi
dei. per quod discernantur boni a malis.
Extra de officio iudicis ordinarij. c. Inter
cetera que ad salutem spectant populi chri-
stiani: pabulum verbi dei maxie noscē ne-
cessarium. Ideo ecclesia stricte præcipit p-
latis et presbyteris curatis vt predicent:
aut predicari faciant in ecclesijs suis: vt pa-
tet Di. 36. c. Ecce. Et de consecra. distn. 1. c.
Sacerdote. Clama contra doctores legum.
et officiales. Et contra negligentes. qui in-
iuste audiunt sermones. Tu non es catholi-
cus nec verus christianus: sed infidelis.
ethnicus. idumeus. agarennus. Habeo te
suspectū de fide. O pater ego scio quid vo-
lunt dicere. Et habeo sermones Roberti.
Biblias. Ita est: Sed cum q̄s facetas Po-
gg. lib. 3. c. nouellaz. vsus amatorios. vbi
tot scurilia et contraria fides reperiantur.
Ideo christus. Propterea vos audis: qz
ex deo non estis. Exemplum in Cronica or-
dinis de duobus fratribus: cantibus Bo-
noniam ad capitulum generale. Quibus
demon in via apparuit. Eis appropinquas
interrogat quo pergunt. Responderunt.
Bononiam ad capl. Quid ibi agitis inqt:*

Penthecostes

Odiabimus contentus nostros. predica-
tores hinc inde assignando. Respondit ille
clamans. Predicatio vestra debilitat po-
testatem meam. Ideo Alber. super Lucas
ponit hoc notabile. Quod quasi impossibi-
le est hominem damnari in morte. qui ser-
mones frequentarit. Et eo quia fecit habi-
tum fidei: contra quam diabolus pugnat.
Sic per oppositum damnantur illi qui ser-
mones omiserint in vita. Cicerō de amicitia.
Cui⁹ canes veritati clausē sibi hnt⁹ sa-
lus desperanda est. Practica hic. De illis
qui diebus dominicis. postpositis sermoni-
bus. quidam ad lupanar. quidam ad ta-
bernaculum. quidam ad ludos. quidam ad ballā
dū eūt. Quomodo habes andaciū o tu pa-
ter familias. cum filius ire ad mensam: nisi
prius dederis cibum anime tue: Unde pa-
ter rē. Tertia dicitur rē. Et loquela co-
gnoscitur homo: cui⁹ pronuncie est. Figura
De Petro Mat. 26. Galileus es. Nam et
loquela tua manifestum te facit. Et. ff. de
tutoribus et curatoribus datis ab ijs. l. Is
qui. §. si. Et sermonibus et loquelis noscitur
quis sapiens et iudicatur insipiens. Et Ec-
clesiasticus. 19. Et visu cognoscitur hō: ami-
ctus corporis et risus dentium annunciat
de illo. Et facetia de Bergomensi Bononie
qui portum transire volebat: non soluto p-
elo. Cum vellet transire: facit se florentinū.
dicens. E somi da florea. Unde fuit co-
gnit⁹. Vis cognoscere o cittadino de qua p-
vincia es: Respice ad linguam. Secūm Ja-
cobum de voragine tres provincias fecit
deus: et quilibet habet suum linguagium.
Prima est paradisi. in qua est laus dei et
sanctorum. Beati inquit ps. qui habitant
in domo tua domine: in secula seculorū lau-
dabūt te. Secūda est mundus. In qua est
sermo de rebus mundi. Jo. 8. Qui de terra
est: de terra loquitur. Tertia infernus. In
qua est blasfemia. Apoc. 16. Blasphemave-
rant deum celi. Pone ab vna parte homi-
nes: deum amantes. Et ex alia qui man-
dum. Quilibet dicit verbum sūm pronun-
ciam cui⁹ est ciuis. Lurarios de libidine.
Avarus de avaritia. Et sic de singulis. Et
catholicus de rebus divinis. Quia ut dicit
ps. 4. Metra. Oppositarum causarū

oppositi sunt effectus. Unde Gene. 11. de
formula vite. Imago animi: sūmo est. Qua-
lis vir. talis oratio. Ad propositum. Ho-
mo predestinatus laudat proximum et de-
um. et linguam propriam circa res dei et p-
rimi occupat. Quam linguam sūm Albericus
homo habuit ad tria officia. Primo ut de-
um laudet. Isa. 43. Populum istum forma-
ui mihi: laudem meam narrabit. Ecclesia
et. si. Confitebor tibi domine rex: et collau-
dabo te deum salvatorem meum. Tu non
fary uicente. Ro. 2. Nomen dei per vos
blasfematur. In qual pronuncia. castello.
villa: nomen dei et sanctorum non fia lace-
rator: Ideo Pius papa. Confusa sunt om-
nia et turbata. blasfematur deus. nullas it-
mor. nulla legum reuerentia. Ille. Secun-
do ut se accuset. Prover. 18. Justus in p-
prio accensatōe sui. Et Job. 42. Tercio
me reprehendo. et ago penitentiam. Ter-
tio ut proximum ediscat. Quod non facio
sed ipsam scandalizas. Tu vay digando
mal de isto et illo. De illa paupere vidua
et de illa illa iuene: quia noluit tibi com-
placere. Tu say mal et gran peccato. Lin-
gua diabolica: que poneret in questōe pa-
radisi. Sed qd debes facere tu. qui es dis-
famatus a toto: Porta in pacem: est ma-
gnū meritū. quod sancti fecerunt. O qd
sunt diffamati in iuste. Si ergo loqueris de
deo libenter: signum est quod habes grati-
am dei. Quarta conjectura dicit rē. Quā-
do homo est patiens in tribulationibus. si-
ne qd nemo coronat. Et de his q nō exple-
tis stipendijs. l. 2. r. Stipendium quod
pmittitur militibus non debet erolui: nisi
finita milita. Ita nec seruo dei: nisi milita-
nte non datur corona: iuxta illud. Non co-
ronabitur rē. Quod ipse declaravit in suo
testamento. Qui legavit pacem apostolis.
Iudeis corpus. Latroni paradisi. Marie
societatem. Patri animā. Fidelib⁹ cōditiōē
Oibus tribulationum. Jo. 15. Si me perse-
cuti sunt. et vos persequenti. Quinta bo-
nop operi occupatio. Greg. 12. Amor dei nū-
q̄ est ociosus. Et pho. 2. Et. Signus gene-
rari habitus est delectabiliter operari. Et i
4. Habitus virtutis non solum est princ-
ipium operandi: sed etiam delectabiliter. fa-
cilitat.

essiter. et constanter operari. Et in. 5. Dabes virtutem: prompte et delectabiliter operatur. non habens virtutem: tarde et melancolice. Alii est q. martyres gaudentes ibant ad supplicia: Vere ab ipsa gratia qua erant muniti: iuxta illud. Ro. 8. Quis nos separabit a charitate xpi? Tribulatio: an angustia re. Et infra. In ijs omnibus superamus propter illum qui dilexit nos. Unde patet propositum.

In sexto sancti Joannis baptiste.

Erit magnus co-
mino. Luce. p.

Diutina bonitas illi
us monache sumi de:
diversis modis non ces-
sat vocare creaturam:
ad via salutis. Aliquos per inspirationes.
Apoc. 3. Ego sto ad ostium et pulso. Cui. 5.
Nec dilecti mei pulsant: aperti mihi sunt
mea. Quis conducit peccatorem ad cogni-
tionem suorum criminum? Certe deus Quis
ad lachrymas et singultus: deus. Quis in-
deat superbiam. gallam. auaritia. ee pec-
catum: deus. Ego sto ad re: Sed plures hu-
ic vel resistunt. Propter. i. Vocant et renu-
nt. Alios vocat per predicationes. Mat. 1.
Non enim essis vos qui loquimini: sed spiritus
patris vestri qui loquitur re. Quod dicit Am-
bro. Veritas a quocumque dicat: a spiritu sancto
est. Unde dñs Isa. 53. Clama ne cesses: in
tuba exalta vocem tuam. i. Thim. 4. Argue
obscura. increpa in omni patientia re. Luce
haec conuersa est magdalena ad xpi sermo-
nes. publicanus. Sed plures huic veli
sunt. i. Thim. 4. Quid fabulas aut conuertit
tur. Alios vocat per bona opera. ps. Om-
nia subiecisti sub re. Isa. 6. Quid debui fa-
cere vincti mee: et non feci? Heb. 4. Quid
habes o homo quod non accepisti: De hac
vocatione. Greg. in homel. Spiritus sancti. Vo-
cat nos opus deus per patriarchas. per pro-
phetas. per apostolos. per pastores. Nemo
contemnat. ne dum vocatus exasat: cuius volue-
rit introire: non valeat. Unde quid per Sa-

lomonē sapientia dicat. Tunc innocabant
me et non exaudiam. Vnde est q. satne vir-
gines tarde venientes clamant. Dñe domi-
ne aperi nobis. Sed aditum querentibus:
di. Amen dico vobis: nescio vos. Ille. No-
uissime autem misit Joānem baptistam. q.
dignitate dictus est angelus. Mal. 3. Ecce
ego mitto angelum meum. Dictus est pro-
pheta: et plures propheta. Primo: propheta: q.
in vtero prophetauit. Luc. 1. Erant ita ifans
in vtero meo. Annunciat aduentum chri-
sti patribus in lybto. Plures propheta: q.
nunciat presentia. Ecce agnus. Ideo erit
magnus re. De quo tria speculanda sunt.

Primo. di opinionis.
Secundo. di magnificationis.
Tertio. di sanctificationis.

Tribuitur namq. L. de veteri iure
enucleando. i. Deo auctore. Tanta
autem a nobis antiquitati est ha-
bita reuerentia. ut nomina prudentia vi-
rorum taciturnitati tradere nullo patia-
mur modo. Ille. Et Ecclesiastici. 4. 4.
Laudemus viros gloriosos in generatione
sua. Queritur ergo dubiam ad nostrum p-
positum. in verbo christi Mat. 23. Inter na-
tos malleorum non surrexit maior Joanne
baptista. Utrum Joannes bap. sit omnib.
sanctis maior. Circa hoc quadruplex opi-
nio. Prima q. apostoli sunt maiores. Et ra-
tio est. Illi sunt maiores omnibus sanctis
qui abundantius super omnes habuerunt
spiritum sanctum. Sed apostoli fuerunt huius
modi. Unde Thim. super illud Ro. 8. Nos
ipsi primitias spiritus habentes. dicit. Aposto-
li et tempore prius et ceteris abundantius
spiritum sanctum habuerunt. Ideo. i. par. 4.
4. 4. ar. 7. In. i. senten. di. 16. ar. 2. Jo. Sco-
tus in. 4. Et Durandus eiusdem ordinis.
Apostoli sunt preferendi omnibus sanctis
quacumque prerogativa presalgeant. Ideo.
Apostoli sunt preferendi omnibus sanctis:
tanq. abundantius spiritum sanctum habentes.
Unde patet prima opinio.

Secunda opinio est. Quod Jo. euang. et si
non sit maior: tamen equalis. Et ratio huius
est. q. prerogative que sunt Jo. bap. con-
cesserunt etiam Jo. euangeliste. Et fin. Petrus
Damianus scit. 5. Prima q. Jo. bap. fuit pgo

B 4

In festo

et Joannes euangelista similiter qui coram
 pi non potuit in terra: propter uirginitatem
 eius. Secunda: quia Joannes baptista
 fuit germanus christi filius 'Bellisabeth co
 gnate uirginis. Joannes euangelista in hoc
 excellit: quia fuit nepos et uirginitas filius sororis Sa
 lome. Tertia: quia Joannes baptista fuit san
 ctificatus in utero matris: ut clarius uide
 bimus in. 2.º. mysterio. Et Joannes euang.
 non fuit sanctificatus in utero matris:
 in accepit spiritum. s. tempore Pentecostes. cum
 alijs apostolis. 4. quia Joannes baptis
 ta fuit propheta Jo. 1.º. Post me venturus
 est: qui ante me factus est. Et plures pphe
 ta. Jo. 1.º. Ecce agnus dei. Joannes euang.
 gelista fuit propheta in Apocalypsi: quia su
 era pronuntiatur. Et plures propheta: quia
 fuit apostolus qui excedit. 5. quia Jo
 nes baptista fuit martyr: ab herode decol
 latus. Joannes euangelista fuit martyr me
 taliter. Quia ut dicit Petrus damianus. Il
 le gladius qui perforauit cor marie: ille met
 cor Joannis euangeliste. Unde ad minus
 equalis erit Joanni bapt. Et sic christi uer
 ba Inter natos. 1.º. non erunt. 2.º.
 Tertia opinio dicit quod fuit Moyses: et
 minus prophetarum. Quia Eccl. 4.4. Non
 est inuentus similis illi qui conseruaret le
 gem excelsum.
 Alia opinio est Iesu christi: cui qua nos eri
 mus: quia uera. Cuius opinio est T. 2.º. q.
 174. a. 4. quod inter natos minimus. Que p. 1.º
 probatur triplici ratione que extrahuntur a dicto.
 Primo. ratione diuinalis pronuntiationis.
 Secundo. ratione diuinalis commendationis.
 Tercio. ratione diuinalis infusionis.
 Primo. habet T. 3.º. q. 27. a. 5. quod
 diuina providentia quotiens uoluit mitte
 re aliquem sanctum uirum mundo pro uiuifica
 tione: prout dicitur: uoluit illi prius m. 1.º. ostē
 dere duplici modo. 1.º. uerbo prophetico. 2.º.
 signo diuino. Quod per triplicem legem. Primo in
 lege nature. Quando misit Noe. in impossi
 tione nominis. Secundo. dicit pater eius La
 mech. Vocabitur nomen eius Noe. Iste co
 solabitur nos ab operibus manuum nostrarum
 in terra cui maledixit dominus. 2.º. in lege
 scripturali: de Moysē per signum diuinum.
 quando in terram proiecit coronam regis
 1.º. 3.º. in lege gratie ipse christi. quando missus

est Joannes baptista. qui ostensus est uerbo p
 phetico per angelum. Luc. 1.º. Erat magnus
 coram domino. Magnus quidem fuit eius
 aduentus mundo. eius conceptio. et eius na
 tuitas. Et hoc triplici modo.

Primo. quoad nuncium.

Secundo. quoad locum.

Tercio. quoad modum.

Primo. 1.º. quia ille qui nunciavit christi concepti
 onem. s. angelus Gabriel Luc. 1.º. Ecce con
 ples et paries filium. Ille prius nunciavit
 Joannis bapt. conceptionem. Luc. 1.º. Ego sc
 angelus Gabriel inquit ad Zachariam qui mis
 sus sum hoc tibi nunciare. De nullo alio le
 gitur: nisi de ipso et Joanne bapt. et Gabriel
 sit missus. Et si missi sunt alij ad annuncian
 da natiuitates sanctorum. non tamen fuit Gabriel
 qui speciali privilegio fuit preseruatus ad
 christum et Joannem bapt. O excellentia huius
 sancti: qui ipso Iesu comparatur. 2.º. fuit
 magnus eius aduentus. 1.º. quia in templo
 nunciatus quod de nullo alio legitur. nec et
 de ipso. habita patria o Iesu: pro nunc. Con
 ceptio Sansonis fuit nunciata per angelum
 sed in agro Iudici. 1.º. Et Abrahā in domo
 apparuit Gen. 18. Et scilicet T. 2.º. in domo. Et Je
 su christi: sed in camera et in Nazareth Luc. 1.º.
 Sed ubi Joan. bapt. nunciatus est: 1.º. quod in
 templo. Et non solum in templo. sed in secunda sc
 rum ubi nullus ingrediebatur. preter san
 ctum sacerdotem. O dignitas magna. 3.º
 quoad. 1.º. quia cum in uirginitate. Et multi in
 natiuitate eius gaudebant. Multi inquit.
 Omittamus gaudia quod habuerunt sancti illi
 senes Bellisabeth et Zacharias qui debebat
 aperire os eius et ganasse. in consolatione tanti fi
 lii: ut patet de Sarra Gen. 18. Ritus fecit mihi
 dominus. Si plures alij gaudij sunt in hac na
 tuitate. Primo angelus letatus fuit: quia debe
 bat facere plura eorum. s. glorificationem seruare.
 et nunciare populo salutem: quod est plura an
 geli. Mal. 3.º. Ecce ego mitto angelum meum.
 2.º. pphe. quia debebat pphe. Matth. 2.
 Prophe. et plures pphe. Primo pphe. in
 hoc Jo. 1.º. Post me venturus est. qui ante me
 factus est. 2.º. plures pphe. Jo. 1.º. Ecce a
 gnus dei. quod est plures propheta ostendere
 pntia. 3.º. aply gaudij sunt. Apostolus iter
 pretatur missus. Jo. fuit missus. Jo. 1.º. Fuit
 homo missus a deo. cui nomen erat Joan.
 Canta.

Sancti Joannis bap.

13

Lanta. 4°. ordo martyrum. Qz debebat
martyrizari ab herode. 5°. cōfessor ordo.
Qz constanter confessus est fidem iesu xpi.
Mat. 3. Confessus est et nō negavit. 6°. or
do predicator. Qz debet predicare. Mat.
3. Predicā baptisimū pñie. 7°. ordo here
mitap. Qz debebat ire ad heremā. Ecclesia
canit. Intra deserti teneris rē. 8°. ordo pe
nitentiā. Qz debebat eis pñiam predicare.
Mat. 4. Pñiam agite rē. Letant sarrace
ni qz ieiunant huius sancti vigiliā et lanāt
in Jordane. Ecce prima rō. Tercio fuit
magnus ratione rē. Qz est laudatus. Se
cunda Thō. super ephas pauli. Duplex est
laus. Propria. et aliena. Prima non est bo
na. qz vilis et fordescit. O pater: ego factio
sic et sic. Prover. 17. Laudet te alienus: et nō
os tuus. Qz ut dicit apostolus. 2. Cor. 1. Nō
enim q seipsum cōmendat: ille probatus ē.
Figura de phariseo Luc. 18. q se laudat
nō meruit iustificari. sicut publicanus. Tul
go dici solet. Illa opa titiēne. lopa laida el
maestro. Illa est laus aliena. Et hec potest
aliqui esse bona: aliquando mala. Quia nō
ignorat probitatē vtri. Tu laudas illā mer
catorem esse iustū. Forte nō sic ē. sed solum
in apparentia. Nūquā scis cor eius. et eius
conscientiā: Tu laudas mulierē esse bonā.
Quo scis tū? Pratica p singula. O quot
laudatur qui minime sunt digni. Tū apls.
1. Cor. 2. Quis enim scit hōiam que sunt hō
minis. nisi spūs hōis qui in ipso est: Illa er
go laus est bona que est certa. et falli nō po
test. Et hec est a deo: qui nō potest mentiri.
Ro. 3. Est autē deus verax: oīs autē hō mēdar.
Ista laus nō pōt errare. qz dīna. qz sancta.
qz bona. De nemine inuenimus ita digne
fuisse cōmendatus in scripturis. sicut de Jo
anne bap. qui ab ipso xpo laudat quadru
pliciter: ut p p et euāgelis et scripturis scitis.

Primo. in constantia.

Secundo. in austeritate.

Tertio. in prophetia.

Quarto. in perseverantia.

Primo rē. Mat. 3. Quid existis in deser
tum videre: Arundinē vento agitatā: q. d.
nō. qz est constans in fide. Dñ nō tñmuit ar
guere herodem: qz tenebat vroz fratris.
Nō licet tibi hē vroz fratris tui. Seco
in austeritate. Mat. 3. Quid existis in de

sertum videre: Hōiem mollibus vestitum:
q. d. non. Fuit austerus in vestitu. Mat. 3.
Ipse Jo. habebat vestimentum de pilis ca
melop. Austerus in comestione. Mat. 3.
Esca eius erat locusta. et mel siluestre. Auv
sterus in pota. Luc. 1°. Alii: et siceram non
bibet. Zipplica de vino aliqā. Tertio lau
dat ipsam in prophetia. Mat. 4. Quid exi
stis in desertum videre: Propheam: Etiam
dico vobis plusq ppheta. Jo. fuit ppheta
oi tpe. Primo ante vitam in utero matris
qñ xps agnovit esse in pgnis utero. Et hoc
exclamavit Elisabeth. Ecce. n. ut facta est
vor salutariōis tue laurib⁹ mēis: exultavit
infās in utero meo. 2°. in vita. Ecce agn⁹
dei. Tertio post vitā. Qz primus fuit: q nū
clausit in limbo patribus: xpi aduentum.

Quarto in perseue. laudat ipsū. Mat. 3.
Inter natos mulierū: non rē. Quidā bene
incipiūt agere i senectute. De hoc ps. Usq
in senectam et senia: deus rē. O pater incl
pio nouā vitam. Dimisi seminam. gulā rē:
Vere: qz plus non potest. Quidā in iuuentu
te. Jere. 3. Bonū est vtro. si portauerit iugus
ab adolescentia sua. Prover. 25. Adolescentis
ambulans iuxta viam suam: etia cū senue
rit recedet ab ea. Quidam in infantia. Ta
lis fuit Joāne bap. In teneris annis deser
tum petijt. Et ut dicit Albericus: etate. 5. an
noz. Sed quare tam cito in etate illa? Re
spondeo q triplici ratione. Prima est ppe
ronymī. Desideratibus oculis christū vide
re: omne aliud videre dedignabant. Seca
est Pauli monachi casinēsis. i hymno 10°.
Ne lent saltē maculare vitam famine pos
ses. i. ventali peccato vitam suā macularet.
Tertia ratio ponitur in glo. ut. f. alios ab
amore mundi reuocaret. O excellentia Jo.
bap. Tertia ratione rē. Magnus dicit.
Ille dicitur magnus cal a domino omnia
sanctorum dignitates. pūilegiā. pteroga
tiue condonantur. Sed Jo. bap. omnes sū
ctorum dignitates condonantur. Inter na
tos mulierū: non rē. Fuit angelus. fuit pa
triarcha. fuit apostolus. fuit martyr. fuit cō
fessor. fuit virgo. fuit heremita. Dicere pos
sumus. Nō est inuentus rē Eccl. 4. 4. Ec
ce ergo. Erit magnus rē. Rñso argo. Ad
primum de apostolis. Apostoli pcedunt
Joannem baptistam in hoc. Quia missio

Spiritus sancti facta est super eos in penth.
in signo visibili: quod non fuit Jo. bap. Sz
additur aliquid Jo. bap. dignitas. quia ipi
mortaliter peccaverunt: q non fecit iste. Nō
fuerunt sanctificati in utero mīno: ut iste.
Non habuerunt hec privilegia: ut iste. Ad
secundum de Moysē. Non est innētus rē.
Respondeo q pro tunc fuit verum. Sz ad
veniente Joanne baptista. qui medius fa-
it inter vetus et novum testamentum. non
sic. Ideo Joā. Chrls. in eius laudem. et in
confirmationem dictorum ait. Inter natos
mulierum non surrexit maior Joanne ba-
ptista. Quod de nullo alio dici potest. Nō
opponas mīhi euangelistam: inter ceteros
magis dilectum. Non apostolorum prin-
cipem: omnibus apostolis antelatum. Non
vas electionis ad celli terrij secreta transla-
tum. Nec apostolicus splendor audeat oc-
currere precarior. Considera māfones re-
gni: et ordinē humane generationis obam-
bula: solumq Joānem tam novis q vete-
ribus videbis esse prepositum. Ille. Inter
natos ergo rē. Patet primū.

Secundum dicitur rē. Plures sunt
laudes et magnificētie Joā. bap.
Sed tres pro nunc.

Prima dicitur amorosa sanctificatio.
Secūda. dī generosa baptizatio.
Tertia. dī angelica vīfificatio.
Prima dicitur rē. Secundum Rē. in. 3.
di. 3. ar. 4. Triplex ē sanctificatio. Una vni-
versalis. que est in baptismo a peccato ori-
ginali. Sed non cōfirmatur: quā possit ea-
dere in peccato mortali. et veniali. Secūda
est singularis. Et hec fuit marie: que fuit ex-
celior alijs sanctificationibus Jeremie: et
Joannis baptiste. duplēt modo. Primo ra-
tione numeri: quia fuit sanctificata. triplēt
ter. Primo in utero matris ab originali. Se-
cundo quando concepit christum. Terto
cum alijs: tempore penth. Secundo ratiōe
modi: quia nec peccavit. nec peccare potu-
it. Alij sanctificati peccare potuerūt venia-
liter: et forte peccarunt. Terto est specialis
scilicet Jeremie et Joannis baptiste. De Je-
remia. i. c. Ante qz exires de vulva sanctifi-
cant te. De Joanne baptista. Luc. i. c. Spl-
ritu sācto replebitur adhuc ex utero mīris
sue. Hec autem sanctificatio fuit mirabilis.

Quia ut dīc Orige. Dominus iesus venit
personaliter ad domum zacharie in utero
matris. non solum ut mater domini feru-
ret. Velisabeth: sed principaliter ut Joan-
nem clausam in utero sanctificaret sua pre-
sentia ab originali. Et tanta gratia fuit ple-
nus ut etiam matrem impleret: que plena
subilo exclamavit. Unde hoc mīhi: ut veni-
at mater domini mei ad me: Et fm Alber.
In illa hora fuit acceleratus vīus ratiōis
eius ad cognoscendum iesum christum. An-
de genibus flexis se misit in utero matris.
Erat autem hec sanctificatio tante solidi-
tatis: q Joannes non potuit peccare mor-
taliter. Sicut nec apostoli: post missionem
spiritus sancti. Ecce ergo prima magnificē-
tia: qz sanctificatus fuit in utero materno.
Erit magnus rē. Secūda laus rē. Ba-
ptizavit iesum christum. Jo. i. c. dixit Joan-
nes. Ego a te debeo baptizari: et tu venis
ad me: Erit christus. Sine modo. Sicut qz
cet nos implere omnem iustitiam. i. quod
alijs predicamus: nos ipsi faciamus. Unde
christum baptizavit. Tbi gloria trinitatis
aperta est. Tior patris. Hic est filius meus
rē. Spiritus. s. in specie columbe. Filius in
carne. Opū privilegium magnū Joannis ba-
ptiste. Tres habuit patres christus iesus.
Primo patrem eternū. Secundo Joseph.
Terto Joā. baptistam: quia ipsam bapti-
zavit. Et qz eius baptismus nō esset ab-
latius peccator: erat tamen figurativus
nostri baptismi. Unde baptizabat: ut efflue-
saceret iudeos ad baptismū. Hec Tho. 4.
di. 4. ar. 4. Unde sub hac forma baptizabat.
Baptizo te in noīe christi venturi. Qui mo-
dus ab apostolis fuit observatus in nomine
iesu. et iustitiam spiritus sancti: ut hoc no-
men infingeretur cordibus fidelij: ut ponit
Tho. in. 4. di. 3. ar. 2. Unde omnes baptiza-
ti a Joanne: fuerūt eternj baptizati a xpo.
Sed queritur utrum Joannes baptista. su-
it baptizatus: Respondet Ric. in. 4. di. 4.
ar. 3. Qz Jo. bap. vīrgo maria. apostoli. fue-
runt baptizati. licet nō legamur vbi: vel qz.
Immo Joannes baptista fuit circumcīsus:
ut Tho. ponit in. 4. di. 1. Ecce secūda ma-
gnificētia Joannis baptiste. Tertia la-
us rē. Quia tenuit vīam angelicam. Ecce
ego mīto angelum meum ante faciem tuā.
qui

qui preparabit viā ante te. Mal. 3. Dicitur
est autē Joannes baptista, angelus triplici
ratione. Primo ratione puritatis. Angelus
est purus. Joannes baptista fuit purissim⁹
ex qua placuit deo. Prouer. xij. Qui diligit
cordis mundiciam: diligetur a domino. Ita
purus: quia etiam de veniali dubitatur.
Secundo ratione obedientie. Angelus est
deo obediēs. Baruch. 3. Stelle. id est ange-
li: vocate sunt: et dixerunt. Adsumus. Joan-
nes baptista fuit obediēs: quia missus fu-
it ad lybā patrum: nunciare christū ve-
nisse. Tercio ratione sollicitudinis. Angel⁹
est de nobis sollicitus. Ita Joannes bapti-
sta de nostra salute. Matth. 3. Penitentia
agite: appropinquabit enim regnum celo-
rum. Regnum celorum non fuit nuntiatus
in toto veteri testamento: nisi quando Jo-
annes baptista nuntiavit. O glorioso dō.
qui dignatus est magnificare tales vīrum.
O felix Joannes de quo tāta vere dici pos-
sunt. O zacharia pater tanti filij de quo tot
mira in eo cōpleta conspexisti. O senex p-
p-riū venerande cuius proles ex te genita a
deo electa est. Et quis explicet iucunditatē
et letitiam cordis tui: Quis enarret consolati-
onem aie tue: Non mis p-riū cantilei in quo
deum laudasti et benedixisti cecinisti.

Eritum dicitur rē. Que sūt illa que
Joannem baptistam deo tam gra-
tum fecerant: Respondeo. q- tria se-
cundū doctores: precipue Silber. sup. Luc.
Et Marimum.

¶ Primo. eius grata vīrginitas.

¶ Secundo. eius grata humilitas.

¶ Tercio. eius grata charitas.

¶ Primo rē. Cum enim christus sit cādor
lucis eterne. et speculum sine macula: diligit
vīrginalem puritatem: quia hec facit crea-
turam similem angelis. Ambro. libro de vī-
ginitibus. Super greditur vīrginitas condi-
tionem humane nature: per quam homines
angelis assimilantur. Maior tamen est vī-
ctoria vīrginum: q- angelorum. Angeli sine
carne vīsiunt. vīrgines vero in carne trium-
phant. Ille. Figura Apoca. 14. Quod Jo-
annes videns turbas de nullo mentionem
egit. nisi de ista. Si sunt qui cum mulieribus
non sunt cōmixti. vīrgines enim sunt
et sequitur agnum. ¶ Secundo eius grata

humilitas. Infallibilis a christo est data re-
gula Luc. 18. Qui se humiliat: exaltabitur.
Hec est summe necessaria. qui vult exalta-
ri in gloria. Quia lucifer se posuit in primo
loco. dedit locū christo: qui se humiliavit.
Duce: quia in purpureo throno sedet: de-
dit locum Lagaro sedenti in sterquilino.
Moyſes cum esset annorum. 83. cum elege-
retur a populo hebreorum in ducatu: se ex-
cusabat esse impeditio: is lingue. Sic bie-
ronymus. sic Marcellus. sic Ambrosius. sic
Franciscus. O humilitas Joānis baptiſt.
Cum esset in populo tante opinionis. ut
messias crederetur. Respondit. d. Ego vor
clamantis in deserto. Unde etiam mei. Tri-
plex de eo fuit opinio. Quidam videntes
eius vitam arduam: estimabant ipsum eē
christum. qui eo tempore venit. Aliqui ip-
sum esse deliam in lege promissum. propter
sermonem zeli iusticie. Quia sicut delias
non timuit reprehendere Achab: et Jeza-
bel de homicidio contra Naboth. 2. Reg.
21. Ita Joannes baptista non timuit repre-
hendere herodem de peccato carnis. Mat.
6. Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
Aliqui opinabantur ipsum esse dilectum.
Quia sciebant per scripturas q- delias eo
tempore habitaret in deserto: et spiritum
prophetandi et facendi miracula habe-
bat. Unde ex hoc miserunt nuncios Joan-
ni baptiste Joan. 1. Tu quis es: Qui re-
petentes responsus. q- esset aut christus. aut
delias. aut Helisus: ipse humiliter respon-
dit. Ego vor clamantis in deserto. Et non
sum dignus soluere corrigiam calcamenti
eius. Adde quante fuit humilitatis. ¶ Ter-
tio eius grata charitas. Quia seruerit di-
lexit: ideo meruit diligi. Prouer. 8. Ego dil-
gentes me: diligo. Pro deo animam et vitam
posuit. Joan. 16. Maiorem charitatem ne-
mo habeo: ut animam suam ponat quis p-
amicis suis. Fuit occisus illo anno: quo chri-
stus mortuus est. Et ut dicitur. 30. annis in
deserto fuit. quibus hominibus fuit igno-
tus. Cum autem herodes interficeret pae-
ros: quia zacharias noluit prode re filium:
occisus est. Cuius sanguinem sacerdotes
in templo ponentes: quando aliquis de
familia vel parentela herodis accessisset:
nō cessabat ebullire. Erit ergo magnus rē.

In festo

In festo beatorum apostolorum Petri
et Pauli:

Petrus

et super hanc petram
edificabo ecclesiam me-
am. Mat. 16. La di-
uina iusticia illius so-
pant et alii imperato-
ris dei, nullam rem intendit pretermittere
que animabus iustis et sanctis habeat pre-
curare: honorare, laudem, et preconium in
illa felici patria paradisi. Hec sententia est
phil. 2. Metaph. Et auctoris in li. de cau-
sis. Quantomagis aliquid appropinquat
suo principio in quolibet genere: tantomagis
participat effectum illius principij sui ge-
neris. Exempli gratia. De appropinquatione
ignis. et solis etc. Unde Dio. i. 4. cele. hierar.
Quod angeli qui sunt deo propinquiores: ma-
gis participant de bonitatibus diuinis. et
inferiores. Appropinquare autem deo: non sit
passibus corporis: sed virtutibus. Unde
Ber. super illud Gen. 17. Ego dominus om-
nipotens ambula coram me: et esto perfectus.
Ambulabatur autem coram deo: non corporis
gressu: sed mentis affectu. Ille. Et quanto
quicquid fuerit magnus in virtute sanctitatis
in presenti: tanto maior erit in gloria. Unde
Lactan. in li. de opif. dei et hominis ad
Demetrianum. Noluit enim deus hominem ad il-
lam mortalem beatitudinem delicto itinere pro-
uenire. Daturus igitur scientiam dedit hominem
prius. qui animis hominum cupiditates et
vicia imiteret. qui esset auctor errorum. ma-
lorumque omnium machinator: ut quoniam deus ho-
minem ad vitam vocat. ille contra ut ra-
piat et traducat ad mortem. Magna est vis
hominis: magna ratio: magnus sacrum. A quo
si quis non desecrit. nec fide sua deuotio-
nem perdidit. hic beatus: hic deusque ut breuiter
sint. filius deo sit: necesse est. Ille. Beatissi-
mus apostolus Petrus ad omnes fratres: ob
hoc a deo magno tibi est sublimatus. quod ipse
commissit regimentum totius reipublice. et pane. et
verba assumpta. Tu es petrus inquit et super
etc. In quibus verbis ad eius laudem. et con-
solationem nostram spiritalem: tria mysteria
occurrunt contemplanda.

Primus: de oppositionis.
Secundus: de declarationis.
Tertius: de conseruationis.

Primus: de oppositionis.
Quoniam dicitur. Quoniam cariose a do-
cto: et dicitur. Petrus apostolus sit ovis
primus. et a refo super ceteros apostolos ma-
gis dilectus. Ad hoc sunt plures opiones. Prima
quorundam. quod Io. euangel. per similitudinem ei processit.
Quod homo electus. quod propheta. et pluresque propheta. Quod
ille gladius doloris qui mariam transfixit: ille per
petras fecit in corde Io. euangel. Quia ma-
ter dei est ei commendata. Alia opinio. quod fuit
Io. bapt. qui iter natus mulier etc. Quia a refo
tanti commendat. Alia opinio. quod est Paulus
apostolus. Quod in bulla papalis de rebus tanquam de
gniori loco ponit. Alia opinio et est ultima.
quod est Petrus apostolus. Cui dicitur. Tu es petrus: et
super hanc etc. Tentamus ad secundum.

Secundus: de declarationis.
Eadem principale etc. Secundus: de do-
cto: et dicitur. Quoniam cariose a do-
cto: et dicitur. Petrus apostolus sit ovis
primus. et a refo super ceteros apostolos ma-
gis dilectus. Ad hoc sunt plures opiones. Prima
quorundam. quod Io. euangel. per similitudinem ei processit.
Quod homo electus. quod propheta. et pluresque propheta. Quod
ille gladius doloris qui mariam transfixit: ille per
petras fecit in corde Io. euangel. Quia ma-
ter dei est ei commendata. Alia opinio. quod fuit
Io. bapt. qui iter natus mulier etc. Quia a refo
tanti commendat. Alia opinio. quod est Paulus
apostolus. Quod in bulla papalis de rebus tanquam de
gniori loco ponit. Alia opinio et est ultima.
quod est Petrus apostolus. Cui dicitur. Tu es petrus: et
super hanc etc. Tentamus ad secundum.

Primus: de fidei confesso.
Secundus: de ecclesie gubernatio.
Tertius: de peccati commissi deploratio.
Quartus: de misericordiarum conseruatio.
Primus etc. Sine quo nihil sit. per similitudinem apostoli
ad Heb. 11. Sine fide impossibile est etc. Que
quod fides non solum est necessaria in interiori mente
sed exteriori per uerbum. Ad Ro. 10. Corde creditur
ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Et
Ier. 22. q. 3. Confessio fidei inquit. cadat
sub preceptis affirmatiuis: que non obligant
semper: sed per loco et tempore. Ideo per loco
et tempore. obligatur homo ad confessionem
hulus. Hanc confessionem habuit Petrus:
quod diuinitatem et humanitatem simul con-
fessus est. Mat. 16. Vocauit christus disci-
pulos di. Quem dicunt homines esse filium
hominis: Alij Heliam: propter celum ve-
ritatis. Alij Jeremiam: propter patientiam
in aduersis. Alij Joannem baptistam: pro-
pter austeritatem vite. Hos autem quem me esse
dicitis: Quid de me o Iacobe. o Ioannes.
o Bartholomee sentitis: Nemo presumpsit
os aperire. Solus Petrus respondens dixit:
Tu es

Tu es christus filius dei viui. O tromba del paradiso. O triumpho del mundo. Ante christi resurrectionem apli christum magistri vocabant. Jo. 14. Nos vocatis me magister et domine: sed etiam. Sed solus Petrus dignitate preffatus est. Tu es christus filius dei viui. O sagia, aurea, et celebranda sententia. Deh per charita, tacia Eutropio. Panto oratio. Plinio. et Lucio flozo. Tact. Tito Livio. Plutarcho. Salustio. cu Libio. Obmutescite la facundia de Marco tullio cicerone cum Platone. cu Lactantio: in comparatione del parlar de Pietro. qui talimodo intonuit. q in supore posuit angelicos spiritus. Tu es christus filius dei viui. Cui rps. Beatus es symon barlona: qz caro et sanguis non reuelauit tibi: s; pater meus qui in celis est. Et ego tibi: qz tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Ad ostendendam aut firmitatem huius ecclesie. Sequitur. Porte inferi non preualebunt aduersus eam. i. ois potestas siue in fernalis: siue temporalis. Que qdem fides figurata est per nauiculam petri. In nauis sunt quatuor. Primo. 24. remi. 2. o legno. 3. o el temone. 4. o le vele. 5. o el parone. Moraltier. Nauis est fides petri que habet 24. remiges. Et vna parte. i. prophetas. Et alia parte. i. apostolos: qui sunt cofirmes in sententijs. verus et nouus testamentum. 2. o lignum crucis super quem rps laeet: hanc nauem rectam tenet. Biero. Finis i. lei mee rps est. 3. o el timon. i. spiritus sanctus qui ipsam gubernat. 4. o le vele. i. martyres: qui sanguinem pro ipsa fuderunt. In prima ecclesia: a tempore petri vsqz ad sanctum Siluestrum. 32. pape martyrio sunt coronati. 5. o deus pater et el parone de nauis que eam gubernat. vnde non potest errare. Unde rps orauit pro Petro et ipsa fide Lucae. 22. Ego orauit pro te petre: vt non deficiat fides tua. O dignitas petri. q talem meruit intercessorem. Et vt dicit Bona. in. 3. o. di. 17. a. 2. Christus iesus semper fuit erauditus in orationibus suis. Unde pz el primo zoelo de petro. Secundus dicitur re. Qz ecclesie cura est illi commissa. Tu es inqz petrus. Scdm Albert. rps ser habuit. Inter que habuit ecclesiam: qua ipse petro commisit. non alteri. Quia dierum vocauit ipsam

petra dicens. Symon Ioannis dilige me: Respondit. Dne in omnia nosti: tu scis qz amo te. Iterum 2. o. Symon Ioannis dilige me: Tu scis inquit: qz amo te. Iterum 3. o. Symon Ioannis dilige me: Pasce oues meas. Pasce verbo et exemplo. Quod et fecit: qz pro ipsa ecclesia sponsa: duo pertulit opprobria. Primum fuit derisio: qz antipocle fuit decalatus. vt habent historie. Ex hac ecclesia accepit honorem: quod suo pastori factum est in contumeliam. Applica si placet de presbyteris: qui comas re. Archiepiscopus. de florentia: precedebat omnes re. Secundum fuit suspensio: quia in cruce versis oculis in celum crucifixus est. Qd facere voluit triplici ratione. Prima: quia indignum se reputabat. Cum tali pena dominus eius et magister est punitus. Secunda: qz rps passus est ad mundum redimendum. ideo voluit ad mundum respicere. Ipse at partebatur propter acquirendam celum. id debuit ad celum respicere. Tertia ratio ad significandus humani generis lapsu. Christus enim semper rectus stetit et nunquam in peccatum cecidit. homo vero caput metis in terram defixit: et contra deum recalci trauit. Pasce oues meas inquit. In quibus verbis: dignitas ecclesiastica patet: quomodo precedit secularem. Unde papa vt dicit Tho. li. de regimine principum. dum coronat imperatorem: pede sinistro coronat. in signum subiectionis. Clama contra eos: qui ecclesiam persequuntur. qui tandem mala morte vitam finierunt. Ideo Dauid in ps dicit. Thronus eius sicut sol: scilicet ecclesie: in conspectu meo. Et sicut luna re. Tunc patet secundum. Tertius: dicitur peccati et ploratio. Quanta sit hec prerogativa ostendit Tho. p. 2. q. 109. ar. 10. Postq aliquis est in gratia positus et per gratiam dei iustificatus: necesse habet petere a deo donum perseuerantis. vt scilicet casto diatur a malis: vsque in finem. Nam multis datur gratia: quibus non datur perseuerare in gratia. Ille. Unde optimum donum homini concessum est: vt cognoscat peccata sua et illa defleat in presentis: ne plangat ea in inferno. Quod Job. 1. ostendit. Dimitte me vt planctum paululum doloris meus. Et Mat. 5. c. Beati qui lugent: quonia re. Et Alisan.

Conuenit che alachrymar lalma consenta
 Al gloschi tristi per linculsa dola
 Del iusto pianto el iusto se contenta.
 Unde petrus peccauit super omnes: habu-
 it donum ut fletet. Mat. 26. Et recordatus
 est petrus uerbi iesu quod dixerat. Prinsq;
 gallus canet etc. Et egressus foras fletit
 amare. Lanta in cantu passionis. Secun-
 dum Albertum fletit tres lachrymas. Pri-
 mo amoris. Qui mori secum uoluit. Luc.
 22. Paratus sum tecum in carcerem. et in
 mortem ire. Secundo doloris lachrymas.
 Quia inquit euangelista. Fletit amare. La-
 chrymas tercio consolationis. Cum audi-
 uit in camera a magdalena christus esse re-
 suscitatum: pre gaudio lachrymas non con-
 tinebat. Unde clemens de petro dicit. qd su-
 dantem portabat in sinu ex consuetudine
 ut sepiissime oculos tergeret: sic erat prius
 ad lachrymas. eiusq; facies erat adusta.
 Et tu cum petro anima cara plange: si vis
 remissionem peccatorum. Quartum ioe-
 lum. dicitur etc. Quia miraculis claruit.
 Secundum Tho. 22. q. 178. Deus miracu-
 la fecit. triplici de causa. Inter quas una e-
 propter sanctitatis alicuius demonstratio-
 nem. quem pro merito uite uult alijs pre-
 ponere. in exemplum sue uirtutis. Miracu-
 ra gessit. Tria milia hominum conuertit i
 die penthecostes sua predicatione. Encam
 paralyticum curauit. Coencliam baptiza-
 uit. Tabitam suscitauit. uxorē propriam
 animauit ad martirium dicens. Memento
 me! contulit mea. Umbra sui corporis. i
 firmos sanauit. Unde christo assimilatur.
 Christus latronez sua umbra conuertit. Et
 petrus umbra sua. i firmos sanabat. Unde
 patet secundum.

Etiam pncipale dicitur etc. Di-
 storla diei dicitur hic. Dum in hie
 rusalem esset quidaz magus nomi-
 ne Symon: qui suis artibus magicis ostē-
 debat popalis magna facere. Petrus autē
 hoc audiens: dierusalem ingressus ipsum
 confudit. Quod uidens magus iratus ter-
 ribiliter omnes libros suos in mare proie-
 cit. atq; romā adijt. subq; Nerone impera-
 torē in amictum copulauit. Petrus autē
 hierusalem deferens. magum vsq; romam
 insequitur. In nocte sequenti. a christo uis-

tatur. ut non timeat: quia socium illi da-
 bit in predicationis officio. Die sequenti
 Paulus aduenit. Symon autem magus
 gloriabatur in populo. qd etiaz mortuos su-
 scitaret. Iuuenis autem quidam mortuus
 effertur. Dic quomodo super hoc confusus
 est etc. Alia die. gloriabatur se posse volare
 in celum. Unde in aera arte magica depoz-
 tatus est. Symon autem petras precepit qd
 monibus ipsam in nomine christi dimitte-
 rent. Qui dimittentes fractis ceruicibus ex-
 pirant. Ex morte autem Symonis. petrus
 in carcere ponitur. In nocte autem conuer-
 tit milites custodes. Et ductus pccibus fra-
 trum fugit. In porta autem que dicitur sā-
 cta maria ad passus. Christu illi occurrēt
 dixit petrus. Domine quo vadis? Uado
 inquit romam iterum crucifigi. Intelligēs
 autem de morte sua hoc esse dictum: reuer-
 sus est iterum in carcerem. Al militibus an-
 tē captis: ipse cū paulo simul sūt mortui sen-
 tentiati. Paulus quia ciuis romanus erat.
 capite punitus est. Petrus uero: quia sorē-
 fis. cruce suspēditur: prout christus dixerat
 et Jo. vlti. Sequere me. Ut sic verificetur
 uerbum illud Sap. 18. Simili pena: seruus
 cum domino afflictus est. Poteris autem
 uidere quomodo petrus et paulus hodie
 ab invicem se separarant. unus ab altero.
 volentes pergere ad martirium. Que sepa-
 ratio nō amoris sed persone fuit. Ecclēsia.
 Gloriosi pncipes terre: quomodo dilece-
 runt se in uita etc. In quibus uerbis merito
 insurgit dubium in mente tua. ut uideo.
 Quis apostolorum petri et pauli sit maior?
 Respondeo. qd tripliciter loqui possumus.
 Aut quoad conditionem apostolicā. Aut
 quoad prelacionem ecclesiasticā. Aut quo-
 ad predicationem euangelicā. Si primo
 modo: sic sunt equales: sic unus ita ali⁹ est
 apostolus christi. Quis primo sit petrus ele-
 ctus in apostolum. Unde deus tantū dedit
 vni: quantum alteri. Quoad predicationē
 vero. petrus est maior qd paulus: quia pa-
 pa est maior: qd legat⁹. Petrus fuit uniuersalis
 christi vicarius. Qui dixit christus. Tu
 es petrus. Tu es symon. ita uocaberis ce-
 phas. quod grece dicitur maior et primus.
 quia. s. fuit papa. Tertio modo paulus fuit
 excellentior petro. in ardentī predicatione.
 et aliq;

et alius apostolus: ideo per excellentiam ipsius dicitur Ad Gal. 1. Notum vobis facio euangelium, quod, si, excellentius ad ipsius pertinet. Insuper quia a Christo creatus ore proprio. Sed quoad meritum in celo: sunt pares, ut habet plene Gregorius in 1. lib. dia. ad petrum. Meritum vestrum inquit, dispar non est in celo.

In festo beatissimi Dominici patris nostri.

Magnus vo

cabitur: in regno celorum. Math. 5. Dal fiume di eloquia e pelago aureo. M. T. C. nulla maiorem victoriam: et singularem triumphum esse diffiniebatur. excepto che homo occupato circa curas et bona temporalia huius nostre ignobilis, vilis. et caduce vite mortalitatis. in tali modo disponderet omnes suas humanas operationes: quocumque per sua benemerita reportaret inmarcescibilem et incortaminatam coronam in regno beatorum. Unde Lactantius in 1. c. 9. Hercules qui ob virtutem preclarissimus quasi africanus in deos habetur: nonne orbem terre quem peragrasset et purgasset narratur: stupro, libidinis, adulterij inquinatus: Nec mirum: quod esset adulterio genitum Alcmene. Quid tamen deus potuit in eo esse diuini. qui satis ipse virtutis mansuetus: et mares et feminas contra omnes leges infamia, dedecore, flagitio asficeret: Sed ne illa quidem que magna et mirabilia gessit talia indicanda sunt. ut virtutibus diuinis tribuenda videantur. Quid enim tam magnificum si leonem apramque superauit. si anes sagittis deiecit. si regium stabulum egressus. si virginem vicit. singularetur: Omnia sunt ista fortis viri: hominis tamen. Illa enim que vicit. fragilis et mortalia fuerunt. Nulla est enim quod aut orator tanta vis que non ferro aut viribus debilitari frangique possit. Ut animum vincere. iracundiam cohibere fortissimi est: que ille nec fecit unquam: nec potuit. Hec qui faciat non modo eum summis viris coparo: sed simillimum deo iudico. Ille. Vulgaris sic.

Serenissimo imperatore Constantino: dicitur Lac. fra tute le celebre et admirande victorie, pugne et battaglie: qual possit habere homo in presenti militia, excellentissima potest vocari victoria summet. Imperoche multi principes et signores mundi: hanc soroposto alio imperio et vicio multas nationes et populos: non hanc imperio submesso li loro praua inclinatione imperio rationis: essendo deditis vitiis et peccatis. Hercules immitissimus et virtuosus princeps apud grecos. per suam ingentem et grandem magnanimitatem: a populis infra deos fuit connumeratus. Hic est qui dum esse pteolus in cuna strangulauit duos serpentes. occidit leonem. vicit ydrum. porcum erymanthum. vicit Alcetionem. Autheum. Hysiridem. Dio medem regem Thracie fecit comedere equos suos. occidit Centaurum. sustinuit celum descendit ad regnum stigmam. et vitrauit cerberum. et multas alias prouas. supra numerum. 30. fecit. Alios vicit. se autem non: cum esset deditus obsequio libidinis et carnis. Ut animum vincere. dicit Lact. 2. c. Unde Seneca. Nulla est maior victoria: quam seipsum vincere. Sed et Egidius triplici de causa quod dicitur est magnus.

Quidam a pugna. Dominicus vicit hostes. vicit se. 2. c. Secundo a scientia. Dominicus: dicitur doctor. Ecclesia. O lumen ecclesie 2. c. Tercio a sanctitate. Dominicus sanctus. in utero matris sanctificatus. Magister Reginaldus dicit de eo. Hic est in quo Adam non peccauit. Et merito dicitur est dominicus: quia ut dicitur. 4. Met. Et Instit. de donatibus. 5. Est et aliud. Et. 2. q. 1. c. Clericus. Et extra de preben. c. Cum secundum. Nomina imponuntur finem proprietates rerum. Dicitur Dominicus: quasi totus domini. Vel Dominicus: quasi castus domini. Vel Dominicus: quasi a domino custoditus. Ideo merito iure de eo dicitur. Magnus vocabitur 2. c. In prout finem intendendo predicare de. 7. prerogatiuis quibus premissus Deus decorauit. b. Dominicum. Et quia ut habent Theologi. 7. sunt virtutes quibus anima tanquam per gradus virtus scale celum ascendit: per quos. b. Dominicus et ipse ascendit. put ecclesia canit. Scala celo promittens 2. c. Ideo dicamus. Magnus vocabitur 2. c.

In festo

Primo. in virtute charitatis.

Secundo. in virtute fidel.

Tertio. in virtute spel.

Quarto. in virtute iustitie.

Quinto. in virtute temperantie.

Sexto. in virtute fortitudinis.

Septimo. in virtute prudentie.

Prima prerogativa dicitur. Pro declaratione. Notanda est sententia Aug. in sermone de. 5. panibus. Et ponitur de conse. di. 1. c. Qui vult. 8. Si quis habuerit charitatem tantam ut paratus sit pro fratribus mori: perfecta est in eo charitas. Ille. Super quo T. 1. 2. 2. q. 2. 3. ar. 1. Et phs. 8. Eth. c. 4. Et Cicero de amicitia. Quod tres sunt species amicorum. Quidam pro bono vult: qui durant solum tempore pro speritatio. De quibus Ecclesiastici. 6. Est amicus finis temporis. Idem. Est amicus et socius mensis. De quibus Quidam libro Tristitum.

Dum fueris felix multos nescis amicos
Tempora si fuerint nubila: solus eris.

Et Alcananus li. 2. c. 9.

O quantis amictis o quantis parentis.

Se vede homo: nel felice stato.

Non respirando gli contrari ventis.

Dura lamore: sinche dura il fructo.

Et Ambro. Facilis vox et comans. tunc sum totus: sed paucorum effectus. Talis non est bona amicitia. Quod ut habet philosophus. 9. Eth. Amici existentes propter bonum utile et delectabile. si cessantibus: cessat amicitia. Hoc amore multum deum diligunt: dum habent temporalia ab eo. Que dilectio meretricaria dici potest. De tali dilectione dicit Sene. deridendo eam. Melius se sequuntur. formice frumentum. cadauera lapsum. Secundo quidam sunt amici pro bono delectabili et honesto: ut iuriosi et carnales. Tali amor ad amantem dicitur Berfabee. Targitius Lucretiam. Paris Hele nam. Jason Medeam. Romulus Floraz. Hercules Hyantia. Et. M. Antoni Cleopatram. O pater: ele non gouene. dicit mulier. Nunquam aliquod malum vidi in eo. Ben videremo: quando se sponfara el bigarolo. Ideo Tal. de amicitia. Hoc est unus sentio: nisi in bonis amicitiam esse non posset. Tertio. Quidam sunt amici pro bono

honesto: et iste est verus amor: qui fundatur in virtute. De quo phs. 5. Eth. Perfecta amicitia est: que est propter virtutem. Et Ecclesiastici. 25. Beatus qui inuenit amicum fidem: quod amicus fidelis nulla est comparatio. Condicio huius amoris. est quod non solum pro amico temporali ponat temporalia: iuxta illud Ecclesiastici. 29. Propter amicum perde pecuniam. Sed etiam ponat vitam corpoream: quia nihil carius. Io. 15. Maiorem charitatem nemo habet. Quia Job. 19. Pelle pro pelle et cuncta que habet homo: dabit pro anima sua. In qua amicitia fuerit illi duo Romani Almon et Phibius. De quibus Cicero li. 10. de amicitia dicit. Qui adeo te amant: ut unus pro altero morte vellet subire. Qui ergo habuerit tantam charitatem. Hac charitate fuit decoratus Patriarcha Domini: cui paratus fuit pro fratribus mori. sicut canit Ecclesia. Stabat seruus Christi martyrum: sicut fuit cernus ad aque flumem. Legitur de eo quod multo tempore barbatus nutritus. et alium loco sui fratribus perfererat. intendens ire predicare sarracenis: et fidelibus pro fide. Sed diuina prouidentia aliter disposuit. unde ipse remansit. Preterea quedam vidua. dum lamentaretur apud patrem. s. de filio unico capto a sarracenis et postularent ab eo subsidium. Argentum inquit et aurum non est mihi: sed ecce offero me pro redemptione filii tui. Et charitas immensa. Voluit seruare illud. Io. 3. Non diligamus verbo neque lingua: sed et. Unde precibus sancti: filius fuit libertati datus. Preterea. Cum esset iuuenis et studeret Palæstine in artibus liberalibus. et cerneret in urbe esse grandem penariam. motus pietate pauperum vendidit omnes libros et suppellectilem. et dedit pauperibus. Unde poterat dicere illud Job. 31. Ab infantia creuit mecum miserationis. et de vtero egressa est mecum. Hac charitate victus et munitus: omni die dabat sibi tres disciplinas duras. Etiam pro se. Aliam pro peccatoribus. Etiam pro animabus purgatorum. Pro hac charitate discurrebat per villas. castella. predicans verbum dei. Et dum appropinquaret terre plorabat peccata que ibi fiebant. Sequens et episcopus illud Luc. 19. Videns te sus ciuitatez

suas ciuitatem flexit super illas. Preterea de nouitio qui a conventu recessit: quomodo cum lachrymis impetravit eum a virgine. Cum semel esset rome et predicaret coram Innocentio et cetera Cardinalium miranda et inaudita: papa in stuporem versus interrogavit ubi ista vidisset. Ille. Beatissime pater in libello paruo caritatis. Magnus ergo.

Ecce dā prerogativa qua fuit Magnus dicit fidei. Secūm *Th.* 2. 2. q. 178. ar. 1. Virtuti fidei attribuitur operatio miraculorum: Juxta illud *Luc.* 17. Si habueritis fidem sicut granum synapis: dicetis huic arbori eradicare. et obediet vobis. Ad propositum. Hanc habuit. qua innumera miracula fecit. Cum esset Perusinus. 60. peregrinos obrutos in illo lacu scitavit. Preterea miracula fecit in pane. In vino. In aqua. Primo in pane. Quia Bononie. 16. fratres sacrauit in mensa de pane multiplicato in manibus suis. Et rome in sancto Sirto. 2. 4. fratres sacrauit de pane asportato manu angelorum. Preterea veniens in Italiam cum fratre Joanne conuerso: inter alpes lombardie cepit socius desicere fame: adeo quod ire non poterat. O pater fame deficio. Cui ille spū prophetico plenus. Vade autem ad talem locum: et quicquid inueneris tolle. Qui se non inuenit optimam panem inuolutum mappa alba portatum a celo precibus sancti: qui faciarus: aliam partem ibi reliquit. Preterea de vino rome in sancto Sirto. Dum caneparius quereretur publice in mensa Pater non est de vino in vegete. Cito respondit. Cito vadas ad vas illud. et dicet hec verba. Dominice iesu xpi seruus. cōminatorisā vino. Die bis litterali sermone. Statim tale vinum erexit de vegete. quod nunquam fratres tale vinum biberant illas bonitatis. Preterea in aqua fecit miraculum Tremone in conventu sancti Francisci. Dum esset ibi aqua turbida et amara qua fratres infirmabantur. coram Francisco factis precibus aquam illam clarificauit et dulcorauit. qua aqua sanantur infirmi usque hodie.

Etia prerogativa 2a. Habuit enim martirium spes in deo suo: ultra quod dici potest. Quod ostenditur multis

exemplis sed omiſſis alijs. vnicō exemplo ostēditur. Cū quidā prior Cisterciensis mutuo loqueretur cum eo. interloquēdā p̄tulerit sanctus pater noster istud verbum mirabile. Quod omnia que a deo patebit: ad libitum impetrabat. Cui prior. Sic sic est. impetra conuersionem magistri Conradī Teutonicī viri docti. quem fratres valde affectant. Rem inquit difficilem flagitasti. Unde per totam noctem orationi insistens. In mane dum cantaretur Jam lucis orto sideret. affuit ille doctor cum magna comitatu: in medio chori se prosternens. Miserere cordiam inquit peto o Pater. Unde cum pluribus discipulis habitus suscepit. Quo facto. ita vox insonauit omnibus Bononiensibus. quod plures relicti bonis paternis ad ipsam conſuebant. Seruus autem non ingratus: ut apud argumentosa cepit legere publice in sancto Petro quatuor libros. Primo super Mat. et ipsum postillauit. Super epistolas canonicas. Super ps. Et super Apoc. Audiens autem Innocentius papa famam huius viri: illo accersito fecit magistrum sacri Palatii cum omnibus pertinentijs et gratijs. Et dignitas singulari ordine concessa. Quo facto ad pedes pontificis et cardinalium legit publice epistolas Pauli et eas cōmentatus est. In quo tempore dum maxima heresis pullularet in partibus Tolosans misit ipsum cum. 12. abbatibus cisterciensibus. et pluribus fratribus ipse Innocentius: pro executione negocijs fidei. In quo tempore Dominicus cepit ordinem suum nel. 1192. Sed cōfirmatio adhuc non erat cum effectu: que fuit nel. 1225. Du3 esset ibi summus pontifex ordinans quedam in partibus Tolosans agenda. et deliberans scribere super ps. b. Dñico: vidit in visione ecclesiam minantē ruinam magnā. et b. Dominici humeris eam sustentantē. Accersito igitur notario dixit ei. Scribe hic fratri Dominico et cū eo predicantibus in partibus Tolosans. Deinde dixit. Scribe hic. Fratri Dñico et socijs cum eo predicantibus. Tertio dixit. Non. nō. sed scribe hic. Magistro Dñico et fratribus predicantibus. Sic enī iubet Dñs. Unde quod a papa Innocēto petterat: eo defuncto a successore suo Honorio impetravit cōfirmationē. s. sui ordinis qui diceret fratres pre-

In festo

Alcatonum. Qui ordo dī primus inter men-
dicantes ut expresse habetur in Glo. in. c.
Quia ex eo. lib. 6. Et in. c. Quorūdam.
De electione. li. 6. Et in. c. Cum ex eo. De
excessibus prelatorū. Et de privilegio. c. In
fio. Et in Clemē. Dudum. De sepulturis.
Magna rē.

Quarta prerogativa rē. In. 7. Pol.
Sine quatuor: fratribus: non dī q̄s
bitas. S. Dñicus habuit primā pre-
rogativam iustitie que est reddere vni-
cuiq̄ quod suum est: ut patet Insi. De iu-
dicia rē. i. iustitia. Et. ff. eo. l. iustitia.
Et. l. 2. q. 2. c. Cum deuotissimam. Sūmaz in
rebus bonam. est iustitiam colere: rē sua vni-
cuiq̄ iura seruare. Que clamat vni. cuiq̄
reddere quod suum est. Cum habeat in se
tria officia.

Primū malis reddit supplicia.
Secundū indigētibus prestat subsidia.
Tertium sibi ipsi parat remedia.

Primū rē. Augu. 4. de Li. c. 4. Remota
dentq̄ iustitia: quid aliud sunt regna: nisi
aperta latrocinia: O quot mala sunt: ff.
ad. l. aquiliam. l. Ita vulneratus. Delicta
non debent remanere impunita. Quia. l.
de penis. l. Si quis. Impunitas delicti: in-
uitat homines ad malignandum. Et dī. 50.
c. Si quis. Que est ista iustitie inimica bo-
nitas: palpare criminatos. rē vulnera eorū
incurata seruare: Clama contra dominos
temporales. Punire malos bonum est. An-
de Sen. ad Luc. Bonis nocet: qui malis
parce. Hanc habuit Dominicus. Quod patet
exemplo illius cōuersi. qui recepit a mulie-
re quēdam pannum lineaz sine sui licētia:
quem grauitē discipulauit. Rogatus a
fratribus desisteret. Respondit. Quis de^o de-
licta puniri. Secūdum bonum est rē. An-
gu. Perfectio christiane religiōis. in pieta-
te consistit. De qua Quāditius li. de ponto.
Regia crede mihi res ē succurrere lapsis.
Plato in Timēo. Bonos viros: cōmodos
esse decet. Et Iuuenalis Saty. 8. Misere-
re inopi. 3. Beatus Dominicus fuit multū
pius erga pauperes. qui voluit fieri elemo-
sinas ad portas. Patet exemplo illius: in
puer. 6. Sabine: cui dedit cappaz. 3. hibi
ipsi rē. Quod maxime fit per orationes. Ultra

hulus patris fuit in oratione. Quia reppe-
rit plures modos orandi. Nam aliquādo
orabat inclinatus: ubi referebat christum
de celo ad terram descendisse. in vterū vir-
ginis. Aliquando in terra prostratus: rep-
sentabat orationem quaz christus fecit ad
columnam. Aliquando manus tenebat in
cruce. representans orationem christi pen-
dētis in cruce. Aliquando manibus leua-
tis in aere: representabat q̄ christus eleuāz
manibus ferebatur in celum. Unde in legē
da dī de eo. Clausus rē altarīa lachrymis
consecrabat.

Quinta prerogativa rē. Que nisi
q̄ aliud est fm Alber. in li. 5. Lōpen
dij. c. 35. nisi quedam virtus q̄ mo-
deratur omnes passiones freno rōnis. De
qua Apol. Eph. 5. Modestia vestra no. rē.
Dominicus fuit admodū temperatus in o-
bus modis: p̄o claustrali plim necessargis.
Scdm Ber. in sermone ad monachos. Ne-
rus religiosus. debz eē temperatus quoad
5. In quibus fuit plene. b. Dñicus. Prio
quoad potā. Quia Ecclesiastici. 31. Vallum ē
ibi secretum: ubi regnat ebrietas. Et aplos
Eph. 5. Nolite ebriari vino: in quo ē lura-
ria. Quoad hoc Dñicus fuit p̄cus. Quia per
r. annos stetit sine vino. Coactus tandem
ab epō Dromenī: vt diceret: ita tempera-
tum fuit q̄ sapore non habebat. Se-
cundo quoad cibum. Prover. 29. Qui de-
dicat nutrit seruum suū: postea sentiet eū
contumacem. Non credo hominē bene pa-
sto. esse saltem sine malis cogitatib⁹. Quia dī
cit Bergomas. Per la boca se scalda el for-
no. Dominicus fuit temperatus. Nam dī
de eo. q̄ in Tolosa. in quadagesima secula-
uauit in pane rē aqua. In sequenti. 40. in
Laracasona seculi similiter. De quo seculo
dicit Hieronymus. Panis rē aque seculi
inter cetera xpiani seculi. arissimum esse
scias. Preterea carnes non comedit. Aliq̄
bus se abstinent. 14. religiōes antique. Et
24. phi. Unde Xenocrates tria precepta
dedit discipulis suis. Tenuēdos deo. Do-
norādos parentes. Carnibus non vīdēz.
Ideo Grego. in moral. Ubi carnes come-
dantur: modica penitentia est. Et p̄hs. p.º.
Polit. Bonum est corpus regi ab anima.
Tertio

Tertio temperatus quantum ad inda-
menta. Cum sit mortuus mundo. Ideo Au-
gu. in regula. Nō sit notabilis hitus vester:
Contra pomposos religiosos. Unde Hiero-
nymus. Sordide vestes: munde mentis i-
dicta sunt. Dominicus fuit temperatus.
Quia vilissimas vestes ferebat: vt patz vi-
dēt eas in puentu nro Bononie. Quar-
to quantum ad dormitionem. Quia omni
nocte surgebat ad mas. et super stramenta
dormiebat. et in ecclesia super bradellas.

Quinto parvus quantum ad locutionē.
Secūm Alber. propter duas causas homo
debet esse taciturnus. Primo: qz lingua ē
occafio mali. Propter. r. In multiloquio nō
rē. Xenocrates phs: cum inter multos ta-
ceret: interrogatus quare hoc faceret. Res-
pondit. qz locutum me esse aliquando peni-
tuit: tacuisse autem nunq̃. Secundo quia
signum est stulticie. Ecclesiastici. r. Stultus
verba multiplicat. Solon philosophus: cū
aljs loquentibus taceret. rogatus vtrum
taceret propter inopiam verborum: aut qz
stultus esset. Respondit. Nullus stultus ta-
cere potest. Ideo quantum ad hoc Domini-
cus fuit parvus. qz in arduo silentio se ser-
uauit. Unde Magnus rē.

¶ Sexta prerogatiua rē. Secūm Alber-
tam. Officiū fortitudinis est ag-
gredi ardua et aduersa equanimi-
ter ferre. Quod est sūme necessarium hīs
dei. Cum perfectio vite christiane sit semp
bona agere: et mali pati. Et in q̃s homo de-
bet semper esse fortis: vt patet p̃ Iu. l. In-
ter stipulantem. s. Sacramenta. ff. de ver-
borum obligationibus. Aduersa fortia nō
est desperandū. Dominicus hanc habuit.
Quia ab hereticis multa passus est. Sed
in omnibus constans fuit. Una die cum p̃-
transiret loca. in quibus parate erant sibi i-
fidie: interpidus canere cepit Salue regi-
na rē. Preterea. Alia vice dum quādam
siluam transiret. vbi erant heretici: cum so-
cjs canere cepit Ave maris stella. Prete-
rea. Rogat̃ quare plus morabatur in To-
losa. q̃ in Carcasona: vbi erat sic bñ visus
Respondit. Qz ibi plus p̃sequēbāt. Pre-
terea Tolose per edictum publicum factus
est vt nihil cibi serretur fratribus. Qui sic

steterant per annum: in quo sanctus dei eos
morose ad patientiam animabat.

¶ Epitima prerogatiua rē. Fuit enī
prudēs. De eius prudentia. Ecclesia
cantit in missa. Fidelis seruus et pru-
dēs quē rē. Qz p̃. Qz posuit oia media p̃-
ueniēdi ad paradysū i suo ordie. Ordinauit
studia. De q̃bus Sen. ad Luc. Scio nemi-
nem brē viuere posse: sine studio sapiētie.
Ordinauit scientia. Ordinauit ardua filē-
tia. Et qd ultra: Habitū a Maria suscepit
Legit enī in Cronica ordinis. Qd fuit qd
magr Reginaldus scia et virtute p̃dī.
qz in iure canonico. s. annis legerat Parthi-
us. Vlc romam veniens: cū dā Cardinali
cor suū aperuit se velle per mūdū discurre-
re. vana relinq̃re. et xpm in paup̃eate p̃dica-
re: sed medū ignorabat. Respondit ille. No-
uus ordo predicatorū nunc orit̃ q̃ ē fm q̃
desideras. et officiū predicatoris et paup̃e-
tatem volūtariā p̃stent. Et magr hui⁹ o-
dinis in hac vrbe p̃dicat: ordinū iūst. Ip̃o
aut̃ inēto: vilitatem suā et aperuit. et igres-
sū ipsius ordinis deliberauit. Sed mor in-
firmat. et a medicis p̃ mortuo reliquit. Du-
ctus aut̃ p̃ totā noctē: orōni se dedit. Et p̃-
fenerat in orōne. virgo duab⁹ puellis so-
clata. p̃dīto magro Reginaldo vigilāti ap-
puit. Pete inqt a me q̃cqd vis: et dabo tibi.
Deliberanti qd peteret: vna ex comitellis
sua fit vt nihil peteret. sed regine celli se cō-
mitteret: qd et fecit. Tūc illa hitus ordinis et
ostēdit: dī. Ecce: hic ē hitus tuus et tot ordinis
et otindio dīspuit: sano ipso scō. Mane
venis. b. Dñicus: et oia q̃ viderat iūtauit
et vltū quē sibi ego reliqrāt: dedit. b. Dñico
Aut se et magr Reginaldū et fratres suos
iudat. Nam antea vestiebāt vt vestian-
tū canonici regulares cum camisia. Quia
tunc temporis sub episcopo viuebant in cō-
muni canonici seculares. sicut nunc religio-
si. Que omnia suere anno. M. cc. 16. Un-
de nulla religio gloriari potest habitum su-
um se habuisse a virgine: preter hanc. q̃ cū
q̃ta reuerentia dī portat. Nec vacat m̃o
magr. Capa nīgra: sūgt mortificationē car-
nis. s. vt de eis dicat illd Col. 3. Mortui estis
et vita vestra abscondita ē cū xpo. Tantū
ca alba: puritate mētis: quā debēt habere

In scito

predicatores: si videre veni captant: iuxta illud Mat. 5. Beati misero corde etc. Scapulare: obedientiam: que est iugum christi. De quo Mat. 23. Tollite iugum etc. Jona: castitatem: qua pollere debent. Calclamen: imitationem sanctorum et exemplorum. Eph. 6. Calclati pedes in preparationem evangelii. Dec est illa religio que in veteri testamento figurata Zach. 6. ubi propheta dicit. Ecce quattuor quadrigae egredientes de medio duorum montium. In quadriga prima equi nigri. i. Heremitici. In quadriga tertia equi albi. i. Carmelites. In quadriga quarta equi varii et fortes: et querebant tre et discurre per omnem terram. Ibi. Quod stel ligitur de predicatoribus putat Alexander papa quartus declaravit dicit. Hi sunt viri probati in lege domini. fratres ordinis domini Dominici. Efficaces quidem in opere atque potentissimos in sermone. Qui ubique per totum mundum ipsorum ora intonant velut tube: et in omnem terram erant sonus predicationis eorum. Et usque ad fines orbis terre sua salutifera verba sonant. Ille. Et Plus papa Illustris Maumeto scribens de religionibus dicit. Vera et catholica est lex christiana: que dignitas est magnificata oraculis. Et isra. Dominus in extremis horis hispanie natus: quasi vespere emicuit. qui novum vultum modum suis auditoribus tradidit. Et predicatorum instituta regula: universum illustravit ordinem. Ille. Ubi nota. quod quattuor sunt regule religionum. Prima fuit Basilica sub qua militant monachi orientales. seu greci. Et fratres heremici: vulgo dicti: que regula est satis dubiosa. Secunda fuit Augustini: sub qua militant Canonici regulares. Predicatores. Heremitici. Servite. Secunda. Hierosolimitani. s. Joannis. Ordo. s. Augustini. et plures alii. Tertia est Basilica: sub qua militant multi ordines: ut monachi nigri. De quibus De statu monachorum. c. Ne in agro. Qui cum essent relaxati. reformati sunt in speciali Congregatione. que dicitur. s. Justine. Militant etiam Cistercienses. quos Bernardus dilatauit mirabiliter. Cavenadunenses: instituti per beatum Romaldum ordinis vallis umbrose. Ordo montis olivarum. Ordo montis

phani. Ordo celestini. omnes sub regula Benedicti. Quarta regula est Francisci: ut ponitur in Clementi. Et in de paradiso. De quorum significat. Sed dicitur o p: ubi vos habetis regulam sicut isti. Respondeo. quod ultra regulam Augustini: est secunda regula. que dicitur Constitutiones: ut per hic per papam. Et predicatorum instituta regula. Sicut Lartus. qui nullam acceptant regulam: preter Constitutiones suas: que regula appellatur. Nec oportet dicere. Ista regula non ponitur in iure: sicut Francisci et Benedicti. Qui respondet. quod et pylatus ponitur in simbolo. et herodes in euangelio. tamen sunt damnati. Loca sancta dicit Hieronymus. non faciunt hominem sanctum. Beata padre etc. Que regula non est al rastello. como si saltet atacata. Sed super firmam petram. Petra permanens: namque habuit hereses. Dic patriarcha solum individuum sancti Francisci habere voluit in vinea domini sabaoth. pro corroborazione ecclesie. Legitur enim in Cronica ordinis: quod anno domini. MD. cc. xl. magna guerra fuit inter Genuenses et Pisanos per mare. Et tunc urbs hierusalem erat militum. s. Jo. Rodig. Qui ex triumpho ibant induti pannis aureis. Sed perditio sepulchro christi: induntur de nigro. Tunc temporis assidua fuit ab infidelibus. Tunc papa Innocentius fecit concilium generale dictum lateranense in quo sacre prelati numero. MD. quingenti. Conclusum fuit quod fieret par inter Genuenses et Pisa. Et fuerunt missi unus post aliam. circa legatos. 30. Nec aliquis eorum unquam reversus est. nec propter deum. nec propter sepulchrum. Tandem Innocentius se movit in persona: ut iret pro pace fienda. et infirmatus perussus: mortuus est. Qui successit papa Donozius: et voluit quod unusquisque veniret ad deum et obedientiam. Et hoc modo per dicta est urbs hierusalem. Et tunc anno domini. MD. cc. 16. apparuit christus in aere totus sarius cum tribus lanceis contra tria peccata. superbie. invidia. avaritie. Cirgo autem maria genibus flexis ad pedes christi pronolata. Parce peccatoribus. quod dabo tibi duos servos meos Dominicum et Franciscum. qui mandata convertent ad te. Quod et factum est. Quia ij duo ordines sunt

sunt duo candelabra in mando. Quod be-
ne innuit et Dani. xi. paradisi.
La prouidentia che governa el mando
Con quel consilio col qual ogni aspetto
Creato e vinto prima che vada al fondo.
Pero candassi ver el suo dilecto
La sposa di coloy che ad alto grida
Disposa ley col sangue benedetto.
In se fiera et ancho in luy pñ fida.
Duo principio ordino in so sanore
Che quinci et quidi gli fasser per guida.
Lun fu tuto seraphico in ardore:
Laltro per sapientia in terra fue
De cherubina luce vn splendore.
Postea se couertit Poeta ad Dominicuz
sermone particulari di.
Pensa o may qual fu coloy che degno
Collega fu a mantener labarca
Di pietro in alto mar per dñto segno
Et questo fue el nostro patriarcha.
Perche quel segne lay como comanda
Discerner por: che bona merce carga.
Conducens autem Bononie: post conuer-
sionem multorum peccatorum mortu vic-
nus. Conuocatis. rñ. fratribus ad se: testa-
mentum fecit di. hec sunt que vobis iure
hereditario tanqñ filijs possidenda relinq.
Charitatem habete. De qua Agn. Sola.
dilectio discernit iter filios regni et diaboli.
Humilitatem seruare. De qua Mat. xi. Di-
scite a me rñ. Paupertatē voluntariā pos-
sistere. De qñ Mat. v. Bti pauperes rñ. bis
dictis. et fratribus osculatis. iugentibusq.
de suo recessu. consulatus est di. Gaudete
viscera mea qñ ad patrem vado. et pro vo-
bis et ordine meo orabo. Et quod promissit
non sefellit. Nam in breui post san et obitū.
creuit ordo mirabiliter. tam in numero fra-
trum qñ in scientia. Sumptis omnibus ec-
clesie sacramentis. tum audita est vox. Veni
ad gaudia vite: venit dilectio mī. Et sic
fratribus vale fecit: ductus ad illam patri-
am supernam. In verbo. Veni. fiat praeli-
ca. Veni gubernator ecclē. Veni tuba pa-
radisi. Veni splendor tenebrosi mandī. Ve-
ni del trisphate vexillo dela croce indefes-
so milite. Beatus autem Gualla tunc epis-
copus Brisen. qui aliquando fuerat ibi p-
or. vidit in visione scalam: quam christus
et vna parte: et mater ex alia: tenebant ascē

dēti dñico. Que scala hēbat. 7. gradus. s.
Charitatem. fidem. spem. iustitiam. tem-
perantiam. fortitudinem. prudentiam. Et
interrogantibus fratribus quare sic fieret
amarissime. Respondit. Quia vna colum-
na cecidit ecclesie. s. Pater noster Domini-
cus: mortuus est. Magnus ergo rñ.

In festo dñi Thome aquinatis: doctor
ris eximij.

MAGNUS VO

cabitur: in regno celo-
rum. Mat. v. Clant
ma pellegrina ad ima-
ginem et similitudinem scē
mī factoris creata: pro
tanto e adimandata grande. excelsa. et al-
ta in triumphanti patria paradisi: quan-
to se inuenit esse vestitam et adornam vir-
tutibus et bonis moribus in presentī vita.
Hieronymus ad Celantiam. Nobilitas scē
ma est apud deum: clarum esse virutibus.
Nam ille apud deū preest potior: nō quē
nobilitas generis. sed quem deuotio fidel
et vita sancta cōmendat. Et. L. flamme.
in oratōe contra. P. Cor. Scipionē. Ego
enim non in aliena gloria aut falsis fortūe
bonis. sed in propria veracē animi virtu-
te nobilitatem esse existimo. Scdm Egy-
dium romanum in li. de regimine princē-
pum et philosophum in Pol. triplci ratōe
aliqui sunt dicti magni.

Primo quidam a pugna.

Secundo quidam a scientia.

Tertio quidam a felicitate vite.

Primo a pugna: vt Alexander magn.
qñ circa. 5. millia ciuitates subiugauit. et quā-
si totam orientem. Et Karolus rex franco-
rum: qui totam quasi occidentem conqui-
stoe. Et de Pompeio magno. qui dictus ē
magnus apud romanos: vt refert Orosi.
ob rerum gestarum multitudinem: populos
innumerōs subdidit pplo romano. Et. 22. re-
ges orientales vicit. Secundo a scia: vt
Albertus magnus. De quo Pius papa
ad tarcham. Precepit est Alberti magni
scia: qui nullū doctrine genus credidit igno-
rasse. Vere magnus: Imperoche monarcha

L 5

In festo

phorim nominatur. Tercio a sanctifica-
te vite: vt Job. 1°. Erat autem Job vir ma-
gnus sup cōs oriētales q morabāt in terra.
Super quo Greg. dicit. Magnus enim in-
ter orientales efficitur. qui non inter ac-
tiones malorum querentium ima et fugitima.
sed inter electos conatur proficere superno
rum ciuium. Et Joannes bapt. Luc. 1. ait
angelus Jacb. Erit magnus coram domi-
no. Et Mat. 23. Inter natos mulierum nō
f. rē. s. malozitate virtutum. Iste triplici
modo fuit magnus T^o. Primo a pugna:
contra mandam diuicane. Secundo a sci-
entia: qz doctissimus virozum. Tercio a sā-
ctitate vite: qz nunq peccauit mortaliter.
Ecclesia canit hodie. Collaudetur rex glo-
rie: qui per T^onam lumen ecclesie. muni-
dum replet doctrina grē. Magnus fuit tri-
plici ratione.

C Primo. rōne diuinalis prenoiationis.

C Secundo. rōne diuinalis ordinationis.

C Tercio. rōne diuinalis glorificationis.

Primo rōne rē. Una maxima est in
theologia. Qd diuina prouidentia
quotienscūqz voluit mittere homi-
nem aliquem pro vniuersali reformatione
mundi. prius ipsuz ostendit dupl^r.

C Primo verbo prophetico.

C Secundo signo diuino.

Quod patet triplici lege.

C Primo lege naturali.

C Secunda scripturali.

C Tercio euangelicali.

Primo naturali. Quando misit in tēpore
nature Noe: pro mūdi reformatione. ipsuz
osidit verbo pphetico Gen. 5. c. Quia ei⁹
pī Lamech. in nois ipostide dicit. Vocabit
nomen eius Noe. Iste consolabit nos in
operibus manuz nostraz in terra: cū ma-
ledicti dñs. q. d. Veniet diluuiuz: per qd ter-
ra maledicta: et sterilis efficietur. S3 Noe
consolabitur nos. qz vineā plantabit et vi-
num bibemus: per qd natura inuabit. Ec-
ce qz ipsam osidit verbo prophetico. Se-
cundo scripturali. De Moyse quando ipz
misit. Cū esset puer educatus a filia Pha-
raonis. ostendit ipsam signo diuino. Qz co-
ronam capitis de rege abstulit ac in terrā
proiecit. In signum qz in futuro tempore: de-
struere debebat regnum Pharaonis. An-

de et hoc secretarij Pharaonis. clamare ce-
perūt. Moriatur puer iste o rer: qz destruet
regnum tuum. Volentes experiri: imposue-
runt ori eius priuas. propter quas balbu-
tens erat Moyses. Qd ostendit. Qz po-
stea voluit ipsam dominus mittere pro am-
bas: ore. excusabat se: qz esset impeditiois
lingue. Tercio lege euangelicali. Quan-
do mittere voluit Joannem bapt. ostendit
ipsam verbo prophetico. s. per angelū. Luc.
1. Erit magnus coram domino. s. sanctitate
et virtute. Ad propositum. Dū mundus eēt
in maxima ignorantia peccatorum. et pssim-
mus deus compatiens humano generi: vt
ipsam reformaret voluit mittere. s. T^o. q
vt lumen scientie et sanctitatis ecclesiam il-
luminaret. Quem voluit ostendere tali fi-
gno. sicut dictuz est. Sed dicit. Q pater nū
quid erant alij doctores. Athanasius. Re-
migus. Damascenus. Amb. Greg: Respō
deo fm Bon. Et Alber. super Luc. Qd ha-
bent homines reperiri in triplici dīa. in p-
ti vīa et seculo. Quidam habuerunt sciām
profundam. sed non habuerunt claritatem:
vt euangeliste. Qui licet dicerint magna:
tamen obscura. Et hoc quidem: plures sūt
effecti heretici: vt Manichei. Valentini-
nas. Pelliconius. Fuerunt isuper doctores
ecclesie et antiqui doctores: qui fuerunt ob-
scuri. Intm qz multi sunt facti heretici: non
bene intelligentes dicta sua. Quidā alij ha-
buerunt sciām claram et profundam. s3 nō
habuerūt scitatis sigillū. Qd est pncipale
in doctore. Qz vt dicit pbs lib^o de pmo et
morte. Docētes alios: mētiri nō debent. Et
Lactā. li^o. 1. c. 1. Nec tā de reb⁹ hmanis bñ
meret qui sciām bñ dicendi affert: qz pte
atqz inoēter docet vtiere. Hiero. ad Pan-
linū presbyter. Epī et presbyteri hēant ad
creplū aplos et aplicos viros. vt quoz ho-
norē possidētes hīe nītant et meritis. Et. 1.
q. 1. c. Viliissimus cōputādos ē: nisi pcellat
sciētia et scitate: qui est honore prestantior.
Ille. In. 1. Metba. Signum sapientis est
posse docere. Ideo christus Mat. 5. Qui
aut fecerit et docuerit. hic rē. Quidā alij
fuerūt qz habuerūt sciētia pūdā et clarā.
nō dubiosa. nō scrupulosa. nō fantastica.
Et habuerūt ritālā scitatis et bone vite: si-
ne qaa nihil faciū ē. Et in nūero istorum:
fuit Thomas

fuit Thomas agnas. q. missus est a deo ad declarandū dubia & obscuritates. S; aliq; mitteret ipsum. voluit prius pmissus de ipm ostendere duplr.

Primo verbo prophetico.

Secundo signo vniū.

P^o ppheticū. Quid cū ei⁹ mī dñā Theo-
dora eēt granida. ipsa ignozāre missus ē q
dā heremita a spā. s. illuiatus. noie Bon⁹.
q dicit. Saude dñā Theodora. qz picipies
z ples filii: z Thomas vocabit. i. abysus.
Dicit erit magn⁹. i. in pstatibus. in toto terra
rū orbe in vita z scia: eritq; ordinis fratru
pdicatorū. Nō erit ordinis mior. hī mī karū:
s; pdicatoz. Nota in pbo pdicatoz. qz iste
ordo fuit pnticiat⁹ triplici via. P^{ia} pphē-
tali. S^{ca} pūanali. T^{ertia} diuiali. P^{ia} pphē-
tali. Jac. 6. Tūc ē ecce qtuor qdrige. In
qdriga p^{ia}: eg ruffi. i. miores. In qdriga
s^{ca}: eg nigri. i. hī mī karū. In qdriga ter-
tia: eg albi. i. carmelite. In qdriga. quarta:
eg varij z fortes. i. pdicatores. qz exierunt z
qrebant discurrere p cōm terrā. Ille. Sup
qz Allēder qrtus papa. bī sūt viri pbatī
in lege dñi: frēs ordis dñi. Dñi. efficares
qdē in ope atq; p^{er}ēres in p^{er}icatioe. Qui
vbiq; p mādū. ipoz ora itonāt velut tube.
Et in cōz terrā extulit son⁹ p^{er}icatiois eoz. z
vlsq; ad fines orbis terre. sua salutisera ver-
ba sonāt. Ille. S^{ca} hī anali. Abba Jo-
achis in. s. Marco Alerij. an adactū hu-
lus ordis fecit depigi bitū ei⁹. p ples ānos
an. Preterea in Cōstātinopoli in. s. So-
phtā. ē ibi. s. Paulus cū līs aureis sup ca-
put d. Algro Paulus. i. scās Paul⁹. Deide
apō ipm ē qdā in hīcā p^{er}icatioz: cū līs
sup caput d. kalo Dñicus. i. bon⁹ Dñicus.
Qere bon⁹. Que qdem figure scē sūt p an-
nos qdrigētos: an ordinē. 3° diuiali. Cele-
brato lateranēsi pello. 125. sūmus pōtifer.
ordinās qdā in pub⁹ Colosanis uenda
circa negociā fidei. z decernēs sup hīs scri-
bere. b. Dñico z hīs q cū eo erant: accito no-
tario. dixit ei. Sede scribe sup hīs sri Dñi-
co: z cū eo p^{er}icatioz in ptibus Colosanis.
Stratig aliquādm plus p^{er}icatioz: sic dixit.
Magro Dñico z srib⁹ p^{er}icatioz. sic dixit.
Dñi. Et sic scripsit notari⁹. Et diceps in cu-
ria z vbiq; ceperit ipē z sūq; ei⁹ se frēs p-
dicatores noiare. Ad p^{er}icatioz. Erutq; ordi-

nis p^{er}icatioz ingt ille. Audlēs aut mī ver-
ba: tota leta rūdit. Fiat voluntas dñi. Ecce
qdō pbo pphico. S^{ca} signo diuio. Jur-
ta illud pbo heremite: nascit fili⁹ cū oī solē
nitate domus. totus elegās. Cūz nutrit ipz
lauaret in vase. iuuenit in manu sua cedū-
lā qdā: in qua erat scriptum: Ave maria.
Que charta fuit desup data diuinit⁹. In
signū o detractor. s. T^o p. qz de. b. vīrgine de-
bebat scribere alta. sup cōs doctores. Ad-
mirātes cōs de domo. erāt stupefacti super
puero. P^{er} aut rē tacit⁹ p^{er}icatioz. Unde
p^{er} qdō fuit magn⁹. rōne p^{er}icatioz: qz rē.

Ecūdo rōne rē. Qz ordināuit suaz
s vitā. ad dei z p^{er}icatioz utilitatē. Con-
clūso est pbi in p^{er}icatioz. Met⁹ha. qz
quatuor sunt conditiones veri sapientis.

Prima: est ordinare debite.

Secunda: est vitare discrete.

Tertia: est docere perfecte.

Quarta: est perficere complete.

Prima ē ordinare rē. In. 6. Et. Ordī-
nare ē principalis pars prudentie. que est
pudentia. In p^o. Met⁹ha. Sapientē ordī-
nare o: non ordinari. L. de epali audietia.
l. humanū. L. de legat⁹ z fidelitōmissis. l. i.
N sapientē: oia bñ fieri intelliguntur. Sapi-
ens z p^{er}icatioz nauta dī ille. qñ nauē dedūcit
secarā iter pcellas maris ad portū. Finis
creature: ē vita bñ. Qñ ille dī sapiēs. q na-
uē aie pducti secarā inter picula hui⁹ vī-
te ad p^{er}icatioz padisi. Qñ Apoc. 2. Esto fide-
lis vsq; ad mortē: z dabo tibi coronā vīte.
Idē. Qui vicerit. nō ledet a morte s^{ca}.
Thomas angelicus habuit hanc sapiam.
Qz cū eēt annoz. 5. z mī recordare⁹ pbo-
rū heremite. misit ipm ad scolas de p^{er}icatioz
p^{er}icatioz eius. i. dñi Landalphi comitis agno-
rū: ad monasteriū mōris cassini. s. Benedi-
cti: vt monachi ipm mīstrarent. P^{er}icatioz i
moribus. qz vt dī P^{er}icatioz. 22. Adolescens
ambulans iuxta viam suam: cū senuerit
non recedet ab ea. S^{ca} in līs: qz vt dicit
S^{ca}. Sine līs. eger est animus. Instru⁹
ergo sufficienter in grammaticālibus: pa-
tri suaserant: vt ipm mīstreret ad studiū.
Qñ misit ipm Neapoli. vbi vīgebat stu-
diū. Intra. 12. annū factus ē optimus p^{er}icatioz.
z iuxta profecit puer ingeniosus: qz lectiōes
quas a magistro audiebat. subtilius alqz

repetendo discurreret. Et non habebat in studio parem sibi. Non in merito. Quia eius sapientia potius fuit infusa; quam acquisita. Unde legitur de eo. quod semper antequam legeret lectionem aliquam: prius ad orationem ibat. Et cum semel disputasset nimis acute ultra vires humanas. quidam religiosus ordinis minorum admirans de eo super tanta sapientia. in ipsam respiciens. vidit radios splendentes procedere ab eius facie: ut sol. In hoc deus ostendebat. quod debebat esse sol et lumen ecclesie. Videns autem non esse tutum habitare inter scorpiones: spiritu sancto illuminatus ordinem predicatorum decrevit eligere. Sed quare potius elegit hunc: quam alios? Respondeo: quia aliarum religionum dicitur dignior. Probatur hoc modo. Illa religio dicitur dignior quam continet in se vitam actiuam et contemplatiuam. Alique sunt que sequuntur vitam contemplatiuam. Alique alie actiuam. Ista autem viranque. Primo actiuam quia opera misericordie operatur. pascit esurientes diuitino verbo predicationis. infirmos peccatis visitat. Non occupatur circa el speculum vel rosto. Secundo contemplatiuam: quia habet studium orationis et meditationis. In hanc igitur ingredi voluit. Ad priorem conuentus Neapoli vadit. et erat frater Iohannes de. s. Iuliano. et tunc attingebat annum. sed petens habitum predicatorum. Ipsi prior. O fili mi. nimis iuuenis es. Ipsi Iohannes. O pater prior. Scripturna est Iere. 3. Bonum est viro si portauerit iugum ab adolescentia sua. Et prior. Petere licentiam a patre et a matre. Ipsi Iohannes. Scriptum est Mat. 1. Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus. Et Hiero. ad Rusticum. Licet in limine pater laceat. licet mater peccata et verba ostendat: per calcato perge patre. per calcata perge matrem: et sicis oculis ad veritatem crucis euola. Ille. Et prior. Non poteris portare onera religionis. Respondit Iohannes. Scriptum est per Hiero. Nil amantibus difficile. O Iohannes. tu habes bonum animo. Unde cum summo gaudio clauitatis et conuentus fuit indutus hoc sacratissimo habitu. O iuuenes in exemplum Thome. Audite Hiero. Fugite de medio babilonis. et saluate animas vestras. et uolare ad urbes refugij: ubi possitis et de periculis agere penam. et in presentibus obtinere gratiam et in futuro postolari gloriam.

Ille. Secunda conditio sapientie: est vitare offendicula et occasiones que possunt impedire hominem a cursu vite eterne. Quia ut habet philosophus. 1. Meta. Duo contraria non possunt simul stare. Et in 2. Eth. Unum vitium destruit alterum. Thomas vitauit omnia peccata mortalia: quia nunquam mortaliter peccauit: imo de venialibus nunquam fuit auditus. Unde dicitur de eo. hic est in quo Adam non peccauit. Quia in religione cepit vivere cum omni sanctimoniam. Fama volat ad parietes precipue ad matrem. Et una parte gaudet. propter verbum hieronime. Et alia dolet. ratione tenerrudinis. Quia. 7. Pol. Generatio ad generationem naturaliter est amicitia. Fratres qui erant magistri domini in curia imperatoris Rome egre serunt. O si fuisset secularis presbyter: potuisset episcopari. Exemplum Sofredii. Si fuisset de numero episcoporum: fuisset de numero sanctorum. Mater autem est cum nobili comitissa Neapolim vadit: ut filiam videat. Audientes fratres zelotypi de tanto thesauro. duxerunt ipsum Romam. Ieremiam Romam vadit. Fratres ipsum occulte mittunt prius. Mater super hoc turbata. summat filios neogolam. Qui licentiam petita ab imperatore ipsum sequuntur. quem inuenere ad quandam fontem cum quatuor fratribus. qui rapuerunt eum de manibus eorum. sed habitum nunquam potuerunt euellere. quia diuina potentia et. Duxerunt ipsum in castrum matris: quod dicitur Rocha secca. eam optima custodia. In quo loco ociosus non fuit. per duos annos quibus sibi fuit totam Bibliam legit: textas sententiarum memorie mandauit. Fallacias Aristotelis compilauit. Querentes autem fratres sui. diuersis modis ipsam a bono proposito reuocare: duobus modis vsi sunt. Primo intrudarentur sorores suas duas ad eam: que blandis ipsam alloquantur. Ipse autem conuertit ad vitam sanctam. eis legens scripturas. Unde maiorem sororem conuertit ut mundum relinqueret. Et monasterium sancte Marie de Capua ingressa est. ubi cito abbatissa facta est. Secundo mittunt inueniem nudam: que eam debebat inclinare ad molliorem carnis: cum esset annorum. 16. Nota quod demon sagittat hominem per mulierem. tribus modis. Primo per colloquia. Eccli. 9. Colloquium illius: quasi ignis. Secundo per aspectum

etiam. Eccl. 26. Ne respicias mulieris pulchritudinem. qui tenet illam quasi qui apprehendit scorpionem. Tercio per tactum. 1. Cor. 7. Bonum est mulieres non tangere. Quia per illam cecidit David. Salomon. Sanson. W. Antonius. Paris. Hercules. Jason. Thomas autem celitus inspiratus. itionem manibus cepit. ac ipsam de carne ra electis. signo crucis se muniens. Adpungere statim angelis post hanc conflictum: qui eum strinxerunt cingulo di. Et parte dei te cingimus cingulo castitatis. quod nullatenus dissoluitur. Unde habuit in terra. privilegium beatorum. Et tunc nunquam sensit stimulum carnis. Videns autem mater propositi filij timens facere iniuriam spiritui. permittit ipsam abire. et sic ordinis est restitutus. et Neapolitanus associatus est a fratribus cum ingenti gaudio. Unde audire operam dedit litteris. ut ebrizos. Ad paucos dies missus est Parisius. deinde de Colonia ad Albertum magnum: ubi sub eo aplice magistratus adeptus est. Tercia conditio est docere perfecte. Docuit autem populum Thomas duplici modo. Primo exemplo. Secundo verbo. Primo exemplo: quod christus cepit primo facere: deinde docere. Thomas hoc egit. quod patet in triplici sorte. quibus sanctus dei fuit ornatus mirabiliter: ut patet in eius legenda.

CPrimo. in humilitate.

CSecundo. in austeritate.

CTercio. in paupertate.

CPrimo in re. Fuit humilis ore: quod nunquam superba verba exierunt de ore eius. Fuit humilis corde. quod nunquam de se presumpsit superba: nec unquam superbiuit de aliquo actu studij. Fertur dixisse sepe discipulis suis. Regrator deo: quod nunquam de mea cathedra magistratus. aut actu scolastico. motum habui inanis glorie. Quadam vice: quidam conuersus ipsum in suum socium accepit. per ciuitatem bononie. Sanctus dei non dedignabatur. Secundo in austeritate. Non comedendo carnes. dormiendo super sacculos. ecclesie seruans ieiunia. Non est religio in ecclesia dei tam austerata: ut nostra. Quia habet studia. habet comestiones graues. frater Thomas non iuit ad etatem maturam. Una carne saluta. Sed audiant verba prophetarum. 29. Qui delicate nutriti seruati sunt:

postea sentiet eorum contumaciam. Per la bocca se scalda el forno. O Thomas uiaisti re. Antiquae religiones Benedicti. Basilij. Bernardi. Cartusienfes. carnes non comedunt. nec christus nisi in cena. Unde est de perfectione uite apostolice. Tercio in paupertate. Cum semel cum scolasticis rediret de. Dionysio et uideret ciuitatem propinquam parisiensem. dicunt ei studentes. Utinam et scitis o magister: dominus huius ciuitatis. Respondit. Potius uelle habere Christum super Mar. Quia scriptum est in psalmo. Pol. Desiderium desiderium vadit in infinitum. Preterea recepta bulla a Clemente papa. 4. de promotione ad archiepiscopatum Neapolitanum. cuius additione redditum monasterij. Petri de ara: renuit omnino rogans eum: ut amplius non promoueret.

Preterea dum magistrari deberet. tunicam habebat fractam. O pater esset boni inquit discipuli: haberetis tunicam bonam. Respondit. non curio. quia pater meus Dominicus sic incedebat. Et illud biretum quod ferebat in nocte: idem in die. Clama contra fratres pomposos re. Oportet incedere pauperum. Di. 40. e. Multi. Qui desiderauerunt primatum in terra. inuenient confusionem in celo: nec in seruos christi computabitur: qui de primatu tractauerit. Ille. Secundo docuit populum verbo doctrine sanctissime. que appareret optima triplici signo.

CPrimo. in frequenti elevatione.

CSecundo. in sanctorum apparitione.

CTercio. in multorum approbatione.

Primo re. Elenabat sepe a terra. Cum esset semel ad castrum sororis. in camera fuit abstractus. Ubi soror eius ipsum credidit esse mortuum: quod se non mouebat: aut aliquid dicebat. Ubi clamare cepit o Thomas. Socius autem eius narravit ei postmodum id. Et sic per tres dies stetit immobilis sine cibo. Videns socius tantam dilationem. ipsum excitauit. Qui dixit Thomas. Pareat vobis deus: quia boni praedicti mihi abstulisti. Preterea cuius esset in prandio coram rege francie d. Consumatum est. et conclusum pira manicheos. Tunc factebat libros pro genere. Preterea dum legeret librum Boetij de Trinitate difficile: eadem elapsum eius digitos. Secundo in sancto re. Cum quadam nocte oroni inisteret sermone.

et impetraret declarationem dubij scripta
re: apparuerunt ei Petrus et Paulus, certifi-
cantes dubium illud. Preterea alia vice:
apparuit ei virgo: declarans aliqua dubia
sancto doctore. **O** Thomas gloriose: quanta
estimanda est scientia tua. Tercio i multo p
approbatione. Doctrina eius est approba-
ta per quattuor generationes personarum.
Primo, per Iesum Christum.
Secundo, per virginem matrem.
Tercio, per pontifices.
Quarto, per doctores.

Primo per re. Cum scripisset de corpore
Christi que est materia difficilis: posuit opus suum
per altare Neapoli, petens in formam: utrum
bene: an non diceret. Respondit crucifixus, **H**i
scripsisti de me Thomas. Quam mercedem ac-
cipies pro labore tuo? Respondit, **T**e solus
expecto. Secundo per virginem, qui semel
apparens ei, d. sciam tuum verum esse, et filio
gratissimum. **O** copagno: quis dubitare potest
de doctrina Thome: qui Christus, mater con-
firmavit. Tercio per re. Urbanus 4.
in epistola canonizans: quam mittit archi-
episcopo Colofano: que incipit Laudabilis deus
in sanctis suis. Volamus et tenore premissum
inlangimus ut. b. Thome doctrinam tanquam
veridicam et catholicam sectemini: eamque to-
tis viribus studeas ampliare. Ille. Inno-
centius in sermone Ecce plusquam Salomon
hic. Vultus doctoris sapientia pre ceteris: exce-
pta canonica: habet proprietatem verborum,
modum dicendi, veritatem sententiarum: ita ut nunquam
quod tenuit inueniam a tramite veritatis de-
viasi. Et qui eam impugnauit semper fuit de
veritate suspectus. Ille. Preterea, Ecclesia
canit, Stylus bicinus, grata facundia, celsa,
clara, firma sententia. Firma: non dubiosa, non fa-
cilitas. Ex hoc copagno: non legitur alia
lectio rome apud cardinales: nisi Thome.
O scientia. **O** doctrina irrefragabilis et mo-
rosa. Quarto per doctores. Bona, dum con-
posuisset officium corporis Christi de mandato
Urbanus. et eam vidisset illud Thome, ipsum
sane commendavit super doctrinam aliorum.

Preterea, Nicolaus de lyra laudat Th.
quod super Job ad litteram scripserit tam egre-
gie. Aug. de anachona laudat. Egidius ro-
manus discipulus Thome. ipsam laudat mi-
rabili. Unde ergo quoniam eius scia sit estimanda,

da, quando re. **Q**uarta additio re. Per
seuerantiam sola coronat. Thomas fuit per
seuerans usque ad mortem. Gregorius 9. Lugdu-
ni fecit concilium generale. Et Thomas
eius mandato fuit vocatus, ut contra here-
ticos disputaret. Declinavit ad monasterium
fuisse nouem, a quibus gratiose fuit rece-
ptus. In claustris, dicit frater Reginaldo.
Dec requies mea in seculum re. Posuit
se in lecto, ubi composuit libros super cantica.
Apparuit stella super locum: propter mortis
eventum Thome. Approximas morti: da-
ta est ei edictum. Cum quereretur a priore. Si
crederet ipsum corpus Christi esse? Respondit.
Credo utique. Ubi fecit sermonem mirabilem:
ante ipsum sacramentum. Hora transitus fuit:
audite sunt voces angelorum canentium.
Albertus magnus Colonie existens: habuit
visionem mortis eius. In mane cum legeret vi-
dit. Omine: quod cecidit columna ecclesie: mortuus
est Thome. sicut: quod ecclesia carebat bo-
no auxilio. Preterea eo mortuo: suprior
cecus re. Mortuo eo: mulus eius cui insi-
debat fracto fune in ecclesiam venit ad fere-
trant et ibi dolore crepuit.

Ertio magnus re re. Dum frater
Albertus. Super existens oraret: vidit
gloriam Thome. Apparuit ei Aug. et
Thome. Aug. dicit. Equalis mihi est in gloria:
sed me precedit in virginitate. Lapis petro-
sus in pectore: est bona sententia quam ha-
buit de deo. Torques ad collam: obediencia.
Mortuus est. M. cc. 74.

In festo, s. Vincetii confel. ordis predicat.

Agnus vo

cabit in regno celorum.
Mat. 5. **P**ro plogo
batus sermonis accipe
illud. b. Distel. De. b. Al-
ceterio tria erunt videnda.

Prima, dicitur congruatis.

Secundum, dicitur adequatis.

Tertium, dicitur consumationis.

Ritus de re. Ut Vincetius ex su-

p
lo meritis. meruit premissum eterne be-

itudinis. Omisissis argumentis. R. fi-

deo fin Th. l. p. q. 23. a. d. 4. Alex. de ales

l. p. q.

l. p. q. 5. a. 9. ponēdo hanc p̄sonē. Quē op̄a
nra: p̄p̄t p̄cedere a duob⁹ p̄ncipijs. Aut ab
agēte creato. aut icreato. Si creato m̄i. i. a
libero ar. nro simplr: nō supposita gr̄a sp̄s
e. Tūc ip̄ossibile est hoīem p̄p̄ mereri vitā
eternā. Et rō. Quē op̄atōes nre sūt sūtite ⁊
modici valoris. Ro. 8. Nō sūt p̄digne passi
ones huius tē. ⁊c. Et Luc. 17. Cū feceris
oīa dicte qz iustiles serui sum⁹. Et i. 8. p̄b̄.
Impossibile est in corpore fūto: sūtite esse
infinitam. Si ergo sūtite virtutis: ergo sū
te operatur. Quē ut dicit Boe. 4. de consola.
Alit enim vntasculisqz natura: q̄s est pro
prium el. Sicut ignis: qui non agit vltra su
am speciem. ⁊ sol. ⁊ de alijs. Unde tempora
le opus non meretur mercedem vite eterne
prout est a principio creato. Aut p̄cedit a
principio increato. i. a sp̄ritu sancto qui p̄
gratiam gratum facientem mouet p̄ncipi
um creatum. i. liberum arbitrium ad op̄andū.
Sicut sēso: mouet equum ad ambu
landum. ⁊ dominus seruum ad op̄andū.
Isto modo hō meretur et condigno. Quē va
lor meriti attenditur fm virtutem sp̄ritus
s. mouentis nos in vitā eternam: in tra il
lad Jo. 4. Fiet in eo fons aque salientis in
vitam eternam. Sanctus Vincentius: de cō
digno et suis meritis: meruit fieri magnus
in celo. propter virtutes quas habuit in p̄
senti vita. Que facere tres p̄ncipales i p̄nti.
C Primo. in virtute austeritatis.
C Secundo. in virtute fidelitatis.
C Tercio. in virtute humilitatis.
C Primo in rē. Cū dei fuus esset de etatē
tate Valētie in Cathelonia. de nobili fami
lia Ferrariorū oriū dus: a car: holis pentib⁹
est nutrit⁹ i disciplina ac p̄bat morib⁹. P̄
et⁹ fuit public⁹ notari⁹. P̄ et⁹ tres hūit fi
lios. Prim⁹ dicit⁹ ē Petrus. 2⁹ Bonifaci⁹. i
viroqz iure doctor. 3⁹ Vincentius. Qui. 18.
annū etatis attingēs. ad aduertēs nō ēē tu
tū cū scorpionibus habitare religionē p̄di
catorū ingressus est. In tantāqz austeritate
vixit. qz nō p̄t ēr p̄m lingua. Per ānos. 40.
fuit i religioe sine carnis comestione. Scie
bat. n. ēē vep illd Pro. 29. Qui delicare nu
trit f. su. postea sciet eū p̄umacē. Et Bre.
2. 11. mox. Abi carnes comedā: modica
pnia est. Ieiunia ordīs integre fuanit a se
sto crucis vsqz pasce. In lecto nūqz visus ē
dormi. i. et parare: i. sp̄ vī s̄ pasce aut ra

bulā gesebat. Semel tñ i die. p̄ totā annū
cibā sumebat. Sub vestib⁹ hūitib⁹: cūcūqz
p̄rabat. Tū dices posat illd apli. i. Cor. 9.
Castigo corp⁹ meū: ⁊ i fuitatē redigo. Sup
q Ber. s̄ Lan. Tria hoīes mādāt possidēt
i p̄nti sēlo. 1. sp̄alia. 2. corp⁹. 3. aiam.
Que oīa ver⁹ religiosus abnegat. P. tpa
lia fligt: p̄ vīd paup̄at. 2. corp⁹ p̄p̄: p̄
vīd castitat. 3. aia: p̄ vīd p̄p̄e vīditat
i. obīe. Que oīa fuanit. s. Vincēti⁹. P. fa
st paup̄. Quē solū vna tunicā ⁊ vna b̄retum
hūit p̄ die ⁊ nocte. Solū biblā ⁊ b̄renariū
hēbat. Nō merito. Quē dīc Chiso. s̄ Wat.
Doctor d̄y ēē paup̄: vt auaritiā libera voce
castiget. 2. fuit cast⁹. Quē nūqz carnē suā
ptamianit. imo nec vñqz corp⁹ suū vidit. 3.
fuit obedēs: qz nūqz suis maiorib⁹ resistit.
Quē offidit Ber. s̄ Wat. 17. d. Bonū ē nos
hēē. i. i religioe. qz hō vīuit puri⁹. cadit ra
ri⁹. f̄git veloci⁹. Ille. Vīuit purus: qz segre
gat⁹ a ip̄alib⁹. Cadit rari⁹: qz h̄ lectis et
vīdina officia. Surgit veloci⁹: qz i sp̄rat. Et re
ligio nō p̄t dīc ēē in p̄tō mortali. B̄tis q̄
Vincēti⁹ fuit magn⁹ i p̄ma p̄tate. q̄ dī au
steritat. C 2. i rē. Sec⁹ Th. 22. q. 178. a. 1.
Virtuti fidelit attribuit miracla: in tra illd
Wat. 17. Si hūerit fidē rē. B. Vincēti⁹:
i finia miracla fecit. Nel paese de lingua to
cha. Cū m̄r iunaticā filiū pepit⁹: dīc. s̄t ip̄
suz i. 4. p̄tes ⁊ corit. Vīr at cū cū la ch̄ymul
portant ip̄s s̄tō dei. Ad cui⁹ p̄ces s̄lū fūet
tant: refuag i signis i corp⁹ vsqz ad mor
tē: in signū miraclū. Preterea cū i citate Al
lardēsi. puicie arragonte ēēt. oēs qz meretrī
ces ad deū p̄uertit⁹. Ideqz recedēs societas
q̄ cū comitabat vīdēs lenones eaz meretrī
cū armatos p̄ra s̄m dei. et q̄ cū i hūitātē.
Quib⁹ dicit. Isti sūt leones qz me q̄rūt i n̄fi
cere: s̄ p̄cedat me. ⁊ ego vō seq̄r. Ippiori
mātes at illi arma p̄ra s̄m dei parāt. Vīr
dei signo crucis se manīēs d. Per signū cru
cis: de inīcis n̄ris liba me dñe. Immedīate
armis de p̄s̄. i. terrā se p̄sternūt ventā petē
tes. M̄trādū valde s̄ suo s̄sū xpi. Preie
rea dū p̄dicaret Cathalonie: ⁊ ēēt ibi plu
milliara s̄ p̄soni in q̄dā loco qz dī Bragno
le. vbi n̄ erat vīnū. p̄cēt ad q̄dā tabnā i q̄
nō erat nisi p̄nū vas vīnī. data b̄ndictioe:
creuit vīnū. et q̄ oēs b̄berūt. ⁊ s̄p̄ vas ple
nū remanuit. Xpo assimilāt: qz i m̄p̄t̄s rē.
Preterea eo vīnente: cum in claranillo ēēt

In festo

marima pestis iter monachos: vlt dei aqua
bndicta aspsit p tota puentia: et sic cessauit
pestis. Petrus de Tarantasio h3 in. 4. dis.
45. ar. 2. q. datu e qbusda scis pociuari su
p i firmitates: vt Antonius sup igne. Lucia
sup oculos. Sebastiano et Rocco sup pestē
et huic datu ē. Tercio magn⁹ rē. Humi
litate dat premium exaltationis. Luc. 1. Er
alcauit humiles. In eodē. Qui se humili
at rē. Jacobi. 4. Humilibus deus dat gra
tiaz. Ecclesiasticus. 3. Quāto maior es: humi
lita te in oibus. Lucifer superbus: dedit lo
cum xpo humili. Eua supbia: locum humili
marie. Diues superbus: dedit locū Lazaro
humili. Alr a sūctis: fuit humilis. Cum enī
Benedictus. xl. pas: ordinis fuit: velle eum
Cardinalē facere: et humilitate renuit. In
tellerit eē verū illud qd dī Dis. 40. c. Mul
ti. Quicūq; pīmatum desiderauerit in ter
ra: inueniet pīsonem in celo. De talib⁹ vbi
sunt: Cum enī plures eum sequerēt. et inci
derent et tunicā ex deuotione. et acciperent
pilos alni saturos arguebat ingens. Noli
te hoc facere fili mei. Ego non sum quē qri
tis. Et quando recedebat de vna terra: no
lebat qd aliq; eum sequerēt. Non curabat
de gloria: licet dicat Tale. Nulla est tūz ex
cella virtus: qne dulcedine glorie non tan
gatur. Unde p; pīmu;

Secundus dī rē. Tercius scis Vincē
tius ex suis meritis sit equalis an
gelis in vita bñā: Q; hodie in eplā
dī. Alid alterū angelum volantē p mediā
celū: Rhidet T. p. i. p. q. 20. ar. 4. Qd v
mīne et de angelo: est log dupl. Aut quo
ad naturā. aut quoad gratiā. Si pmo mo
do: angelus est dignior hoīe: nec pōt ei ade
quari. Q; deus maiorā dona naturalia ei
ptulit q; hoī: et mimis angelus ē perfectior
quol; hoīe. Et cepta aīa xpi: angelus prece
dit decorē et pfectionē quālibet rep crea
turā corporaliā et spīaliū. Unde Aug. xl.
de Ci. dei. dicit de natura angelica. Cetera
oīa q deus pdidit nature dignitate pcellit.
Et Dio. Angelus est imago: manifestatio
occultis pīs. Sed si loqmur quoad grāz: sic
hō pōt angelis egperari ex virtutib⁹ suis.
Et vt dicit T. p. 2. sen. di. 9. Homo angelū
pcedit triplici rōne. Et rōne difficultatis q
ē in ipse. nō in āgelo. Et rōne diuturnitatē.

Et merito passiois xpi. q fuit p hoīb⁹: non
per angelis. Vincentius dī angelo similis.
Magnus vocabitur. Que magnitudo ha
beatur in triplici virtute.

Primo. in perfecta charitate.

Secundo. in sancta oratione.

Tercio. in sancta vīrginitate.

Primo in charitate. V3 Aug. in smone de
5. panib⁹. Sige hūerit tantā charitatē vt
parus sit p sribus mortipfecetā ē in eo cha
ritas. hāc habuit Vincētius. Q; p amore
pīmi totū occidēre circūit pūcādo p
zelo aīaz. Unde cathalonie dī tertius deci
mus apls: p excellētā. Q; sicut apli pūca
uerūt p totā orietē: iuxta illud In cōm ter
rā rē. Ita scis Vincētius p totā occidēre
Et sicut aplis spīs. s. descēdit in spē ignis:
ita in die Pentē. vidētib⁹ oibus spīs. s. in
spē ignis vīsus est descēdere sup eā dā pū
cāret. Predicauit enī Araganie. Cathalo
nie. Hispanie. Frācie. Bītanie. Burgūdie.
Anglie. Riparie. Janne. Mediolanā veni
re volēs: ipeditus fuit. Dabuit pūm apo
stolorū. Qui sicut itelligebant ab oibus in
lingua sua: ita Vincētius ab oibus natiōi
bus. Predicandū aut ei⁹ aderāt reuerēde
psone. Bndictus pas. xl. cui⁹ erat cōfessor.
Impator Sigismūndus. Rex Ferdināndus.
Rex Aragonie. Dña Violante eius vxor. et
alq; barones. comites. Ex qua pūctōne: ad
fidē xpi puerit pīmos. In regno granate
vbi sūt ethiopes de Macometo. cōuertit
de illis. 8. millia. In hispania circa. 5. millia
Nūer⁹ aut puerorū tā ladeorū q; sarrace
norū: fuit. 25. millia. vt laentū ē in qdā pro
cessu. Sciebat vpx eē illis Grego. in hymel.
Nullū ē mai⁹ sacrificiū q; selus aīaz. Ae
ro pūcator: q; vult bñ et fructuose pūcare
hōb dei quos sūt necēria. Oīa aut ista ha
buit scis dei. P⁹ ē scis. 16. q. 1. c. Si elicit⁹.
Multo tpe discit: qd postmodū doceas. Et
apls. Argue. obsecra. increpa i oī patētia et
doctrina. Cāta. 2⁹ ē scitas vīte Greg. Cui⁹
vita despiciē: restat vt ei⁹ pūcātio pīenā:
Et Lact. in. 4. Voles malū erēpla q; hōb:
qm log facile ē pūcare et difficile. Et. 1. q. 1. Al
lissimus cōputandus est: nisi pcellat scia et
scitate: q est honore pūctor. 3⁹ patētia.
ps. Bñ patētes erūt vt annūciēt. Qnar
to est charitas. Aplūs. 1. Cor. 13. Non quero
quod

quod nihil velle esset quod multis ut sal-
ui fiant. Secundo magnus rē. qz oratio
ni se dabat. Et dicitur de eo qz qñ orabat.
se clauderat i aliquo loco seceret: ne impe-
diretur ab aliquo. Et ut multi viderunt. se-
pe lux imensa erat circa eum que totam ca-
merā illuminabat. Quā audiens rex arago-
nie curiosus super hoc factus. videre volēs
si hoc verū esset quod dicebatur venit ad
locū in quo orabat. et vidit eum prostratū
in oratione. et a terra eleuatū. Quo visio:
territus recessit. Quem sanctus dei dare in-
crepauit d. Quare huc venisti? Et sociū su-
um qui eū permiserat venire d. Nonne di-
xi tibi: ne permitteres aliquem venire? Fe-
bris eum verat. 7. annis. Tercio in vir-
ginitate. Prover. 12. Qui diligit cordis mī-
ditiam: diligetur a domino. Fuit purissim⁹
in carne sua: quā per. 40. annos fuit: qz nun-
quam vidit carnem suam. Et sic patet. 2.

tertium dicitur rē. Cōsumato cur-
su presentis vite. mirabilis deus in
sanctis suis miranda operatus est
in seruo suo. Et tpe in omni tēpore magnus
inuentus est.

Primo magnus viuens in mundo.

Secundo magnus iacens in sepulcro.

Tercio magnus regnans in celo.

Primo magn⁹ rē. Que magnitudo ap-
paret tripliciter.

Primo in bona christi apparitione.

Secundo in futurorum prenuntiatione.

Tercio in mortuorum suscitacione.

Primo in bona rē. Cum enim Aulnioni
grauaret infirmitate: apparuit ei xps cum
angelis suis d. Eligo te in meum predica-
rem gñalem in occidentem. Et statim vltim⁹
tergū: et sanus surrexit. In mane vero sur-
gens cepit discurrere predicando. Ob sa-
mam aut eius per omnes partes: a Petro
cardinali de luna in confessorum assumpt⁹
est. Quo tempore scissimā crescente. pres-
tus cardinalis in papam electus canonice
non est: qui dictus est Sūdictus. h. qui san-
ctum dei instituit magist⁹ sacri palacij. Cū
seruus dei illi sepe persuaderet ut papatus
relinqueret. ut sic scissimā de ecclesia tolleret
et tardando dissimularet. recessit ab eo: et in
terram saracenorum introiit. et ad pūsti-
nam redijt officium. Dicitur de eo: qz dum

semel predicaret de iudicio vlti: et diceret il-
lud verbū: Surgite mortui venite ad iudi-
cium. qz illa fuit tāti clamoris qz omnes
qui aderant. trina vice: quasi mortui in ter-
ram cecidere. Et tūc ad eius predicationes
aderant quasi. 30. milia hominum. Prete-
rea de eius voce. Exemplū illius monachi
qz cupidus erat ipsius audire: sed non valēs
in campanis per. x. miliaria audire. Tūc
patet quomodo magnus fuit viuens in rē.
Secundo magnus rē. Fuit propheta et
plurim⁹ propheta. Officium prophete est fu-
tura prenuntiare. preterita et presentia co-
gnosce. Scis dei: secundū omne tempus
prophetauit. Primo prophetauit futura:
ut pz de Calisto papa. Cui Valente predi-
cavit: et barba de Calisto dictus Ferandus
conduxit paruum calistum ad scissim⁹ dei: ut
ei daret suam bñdictionem. Cui dixit san-
ctus dei. Mitte hunc puerū ad scholas: qz
magnus adhuc erit in ecclesia dei. s. pp qui
me honorabit. Quod factum est. Qz ipse fa-
it qui eum canonizauit. Preterea exēplū
illius qui caput scissim⁹ sui sub clamyde se-
rebat credens hñ caput vitali: predixit ei
mori per manū dela iustitia. dum esset in pre-
dicatione. Secundo fuit plurim⁹ propheta
quia annuntiat pñtia. Cum Aragonie mis-
sam celebraret pñte rege Aragonie. moras
trahit in missa et lachrymas sudat plus sol-
to. Interrogatus siquid noui accidisset: res-
pondit. Illa hora patrem suū migrasse ad de-
um: qz locus erat multū distans. Preterea
alia vice in Britannia pdicans. in ipsa pre-
dicatione ofont se dedit p longam moras.
Et postea pdicationem psequens dixit po-
pulo. Non miremini: qz gentilem meam
agnoui migrasse ex hac hora. vñ p illa ora-
ui nunc. Tercio annunciat preterita. Cum
sāctus dei haberet sociū suū in quadā ci-
uitate infirmū. dixit sanctus dei socijs suis.
Fili mei: socius vñ mortuus est: pro illo ro-
getis: qz eius aia ad purgatorium iuit. Et
sic infra dies tres: ad paradysū iuit. Tercio
magn⁹ rē. Examinatis miraculis a Ni-
colao. s. et Calisto eius successore. inuēti sūt
28. mortui: ab eo suscitati. Preterea. Tre-
me de Matheo armigero sancti angelus
medicis desperatus: apparuit ei in visione
et mane sanatus est. Preterea ibi puella

innata est mortua: per horas tres. I puto inuenta est. Sed meritis serui dei suscitata.

Preterea dicitur: domina marchesana peperit sine dolore: uocis sancto dei. Preterea dum missa cantaretur de eo: quedam peperit sine forma. Dñi diceretur introitus: appulit caput. Dñi krlm: appulit digitus vnus et sic deinceps. Unde in capite misse: totus apparebat homo. C Secundo magnus rē. Cum dei seruus esset annorum. 75. mortem predictit suam in presentia ducisse Britānie. Sumptis sacramentis. eleuatis in celum oculis. spiritum tradidit. Episcopus antequam claretat: eum manibus suis sepeliuit. Quo mortuo: dactilla Britānie tenuit corpus eius super terram tribus diebus. Quibus claruit miraculis: et demum in tumultu positum est. Dum processus fieret de miraculis suis. 66. peste percussus: sanati fuere. Sepultus est in ciuitate Nantes in ecclesia cathedrali: quia forte ordo conuentum non habebat. C Tertio regnans in celo. Ubi coronam accepit. Secundum Tho. 2.º. de regimine principum. quadruplex est corona qua coronabantur et imperatores. Prima aurea: qua reges coronati sunt. In monarchia indeorum. Saul. Dauid. Salomon. Roboam. Abias. In monarchia troianorum. Priamus. Alexander. Hector. Paris. In monarchia latinorum. Saturnus. Pirrhos. Eneas. Ascanius. Romulus. In monarchia persarum. Cambises. Darius. Xerxes. Alexander magnus. C Secunda corona argentea: qua reges et imperatores coronantur. Tercia ferrea: qua imperatores ex villa modoctie. in signum quod prius imperator germanus: karolus magnus sic dictus. colla regum longobardorum suarum gentium perdomuit. Ibi accepit coronam ferream: quia ibi sepulti sunt reges longobardorum. Quarta laurea: qua victores romanorum coronabantur: quibus dabatur triumphus triplex. Nec triumphare quod poterat: nisi prius quinque milia hostium in bello uicisset: et habet Ale. sub rubrica: de iure triumphandi. Ad propositum. Deus coronat et coronauit sanctum Vincentium hac quadruplici corona. Primo aurea quod datur omnibus: pro premio essentiali. Secunda argentea: que datur virginibus: pro premio accidentalit. Tercia ferrea: pro consilia

tia in tribulationibus. Et dicitur martiribus. Quarta aurea: que datur doctoribus. in signum scientie. Vis omnibus coronatus est beatus Vincentius. Applica eas tuo mortuo. Dicis aliquod miraculum in fine si uidebitur. Ideo magnus uocabitur rē.

C In festo Seraphice Catherine senensis

Anc amant

et ergo a iuuentute mea et quoniam mihi sponsa assumere: et amator factus sum forme illius. Sap. 8.

C La divina sapientia illius sopran, excelsi: et altissimi imperatoris dei. quantumque diligit uniuersali omnes creaturas. Si come se del cruce Sapientie. et c. Diligit omnia que sunt. et nihil odisti eorum que fecisti. Quia sunt bona in sua natura. Gen. 3. Quid est deus cuncta que fecerat rē. Et apostolus. I. Thim. 4. Bona est omnis natura. Tamen specialius diligit hominem: quem formauit ad sui imaginem et similitudinem. Unde Lac. in li. 3. Deus ueritatis patris officio functus est: ipse corpus effudit: ipse animam qua spiramus infudit. illius est totum quicquid sumus. Ille. Primo quo ad corpus: non carum: sed rectum. Quid. p. Meta. Proinde cum spectent animalia cetera terram Os hominis sublimiter dedit. celum uidere Insistit: et erectos ad sidera tollere uultus. Et Lac. in li.º de opif. dei et hominis ad Demetrianum. Cum statuisset deus ex omnibus animantibus solus hominem facere celestem: et cetera uniuersa terrena: hunc ad celi contemplationem rigidum erexit. bipedemque constituit. Ille. 2.º quo ad animam cum suis potestis. Demotrio. intelligentia. voluntate. Quod considerans diuus Ser. super Can. Partimne tibi uidetur o homo: Cogita qualem te fecit. Ne pe fmi corpus: egregiam creaturam: fmi animam magis imagine creatoris insignem: rationis particeps: eterne beatitudinis capax. Ille. Et licet amauerit omnem creaturam intimo amore: tamen particulariter amauit spem suam Catherine: quam dignatus est ornare altis. inenensis. et angelicis privilegiis. Qui bene dicitur. Hanc amant rē.

In

In reassumptione thematis et declarato. si
at practica. Ista est illa: que hñt omnē sel
entiam. Dec est: q̄ habuit desponsationem
ecclēstis sponsi. Dec est: q̄ facundia sua obtri
nuit a sñtis pontificibus quicquid voluit.
Dec est: q̄ habuit triplicem coronam regni
tatis. martirij. doctoratus. La tōnde confi
derādo lo sua cumulatissima merita. la lin
gua se acosta al palato. omni humano inge
gno vene al mancho. tñ vñlo conemur q̄ te
multis pauca prestringam⁹ in eius laudez
e ad nostram consolationem spūalem. Et
de faciemus in tribus mysterijs.

Primo. dicitur puritate.

Secundū. dicitur conformitate.

Tertium. dicitur subtilitate.

Conclusio est philosophi in 8. eth. vt
etiam habet Plato in Timeo. et
Tho. 1. 2. q. 25. ar. 3. Quod similitu
do ē causa amoris. Et Sap. 13. Oē animal
diligat simile sibi. Eccepli grā. de cane ad ca
nem. de gatta ad gattaz. Et ratio hñtus di
lectionis est: quia sunt vñtus speciei. vñde
mutuo se diligunt. Et similitudo est causa
amoris. Econtrario quidē. Dissimilitudo ē
causa odij. Qz vt habet philosophus. 2. de
generatione. Contrarij cōtrarie sunt cau
se: vt pz de odio inter canem et gattam. ca
nem et lupū. Et si diceret. O pater in domo
mea habeo canem et gattam. qui se mutuo
diligunt. Rñdeo. q̄ nō est naturale. sed per
accidens. Qz se associant per affuefacti
onem. Ad propositū. Similitudo est causa
amoris. Creatura est similis suo factori. p
ptates. Sñ. 3. Faciamus hominem rē. Et q̄to
est melior. purior. et sanctior: rāto plus a dō
diligitur. qz plus est ei similior. Similitudo
est causa amoris. Deus est sūma puritas e
belleza. In ps. Spectosus forma s̄ filijs ty
minis. Can. 5. Dilectus meus candidus et
rubicundus. Cum sit pulcer: non nisi pul
chros spiritali pulchritudine diligit. An
de Dam. Sanctus deus: nō nisi in sanctis
habitat. Et ps. Domū tuam domine decet
sanctitudo. De primo ad vltimū. Deus di
ligit creaturā bonā et sanctam: et plus q̄to
fuerit pulchrior et sanctior. et melior. Ad p
positam nñm. Catherine fuit purissima. Et
hoc qdem. triplici puritate.

Primo. puritate baptismali.

Secundo. puritate virginali.

Tertio. puritate cordiali.

Primo puritate rē. Et est qñ homo bap
tizat: tñc purgat a pctō originali. Et vt dñe
Rñc. in. 3. dñ. 3. ar. 4. q. 4. Alia sanctificat in
baptismo vñuersali sanctificatōe: qñ purgat
a pctō: in qua sanctificatōe grā pferit s̄ nō cō
firmat qñ possit ab illa recedere. Dec at sel
ficatio: dat oib⁹ baptizatis. Quis baptism⁹:
vt dñe Th. 1. 4. dñ. 4. ar. 1. bz purificare ba
ptizatū ab oī peccato. et actuali et mortali.
et originali: vt pz in adultis q cōtrite acce
dunt. Tñ si iudeus noniter baptizatus mo
reretur: ad celū statim euolaret. Catherine
senensis hñc habuit puritatez. pp quā fuit
adamata a rpo sponso. Qz a principio sue
natiuitatis se immanem seruauit ab oī pctō
mortali. Quod de oibus scñis nñis legim⁹.
Si tñ in aliquo nilmo errabat: cū Joānes
dicat. Si dixerimus qz pctñ nō hēmus rē.
ita flebat ac se macerabat. ac si fuisset mor
tale. Tñ dicere poterat cū Tobia. Māda
seruauit aiam meā. Simili in. 2. pte legēde
sue. c. 6. Qz in puerhōne Pauli dñ ptepla
rel eius puerhōne: cepit amarissime flere s̄
vitā suā. Et rps illi appuit di. Noli flere o
filia mea pteplatina Catherine. qz tota es i
grā mea. Sedm Tho. 1. 2. q. 112. Quibz dā
pfontis fuit declaratus status grē sue i pñti:
vt Abrae Sñ. 22. Moysi Ero. 32. Paulo.
2. Cor. rñ. Magdalene Luc. 7. Marie vir
gini Luc. 2. Joāni bap. Jere. Latroni et p
nilegio spālī. Sic et spōse Catherine senēti:
vt hic pz. Ecce quō habuit primā puritatez
baptismalē. Brūs q hanc custodit: q panes
sūt. Tz 2. fuit para puritate rē. Sedz Th. 1
q̄libz. 9. q. 1. Ad rāz regnitatē dñō pcurrit.
Tñ māle: alit⁹ formale. Māle rō: ē pñtia
nō oīs delectatōis. Formale rō: ē ppositū
nñ q̄ expēdit delectatōes carnales. Et si qz
hñt regnitatē qad pñtū: et si qad hñ. ppe
dicere rō. Nec si tal⁹ moreret hñet coro
nā. sine aureolā: q̄ dat regib⁹ i pñtia. Tñ pu
elle q̄ si i domo pentū et capiat hñe viros: qz
tales sūt regines hñ corp⁹. et nō hñ mentez: p
nant aureola regnitatē. Que ergo hñ ē vir
go: coronat ab altissimo. Maria grā ē ista:
q̄ dō sūme placet. Propter. rñ. Qui diligit
cordis mūditiā: diligit a dñō. Et Lact. in
6. Nihil. n. sancta et singularis illa maiestas
aliud ab homine desiderat q̄ solā innocen
tiā. Quā siqz dō obtulerit. satis pie religio

In festo

segitabit. Et Ambrosio. lib.º de virginibus. Super greditur virginitas condicione; huius nature. figura Apoc. 14. Quod Joannes videns cetum virginum de eis mentionem fecit: quod non est de aliquo. Hi sunt qui cum mulieribus non sunt inquinati etc. Hanc puritatem habuit beata Latherina. De ea legitur quod cum esset septennis vixit vultu christo virginitatis. Et ut melius posset eam conservare: voluit assumere remedium. scilicet sanctam penitentiam. Quia corpus huius est sicut equus bene pastus: qui recalcitrat. Prover. 29. Qui delicate nutritur ferum suum: postea sentiet eum contumacem. Dum esset inuens: cepit abstinere a carnibus. Grego. Ubi carnes comedant: modica penitentia est. Et vinum lymphatum sumebat sine omni sapore. Non inierit. Quia ut dicit apostolus Eph. 5. Nolite inebriari vino: in quo est letitia. Et Prover. 22. Luridiosa res est vinum. Et Hieronimo. Tenter vino estuans: facile dispumat in libidinem. O saueas seruate vos a vino. In. 7. Polle. Inueneris maxime ab ebrietate custodiri oportet. Latherina se priuauit in etate. 15. annorum isto vino totaliter. Et per. 20. annos: solum bibebat liquorem de succis herbarum. Preterea erga carnem: induebatur cilicio et cingebatur quodam cingulo ferreo: quod erat sanguine tinctum. Dormiebat super asseres. Et pro cervicali habebat quoddam lignum. Ad tunc tenebat. quod non dormiebat plusquam per horam. Preterea se disciplinabat quadam catena ferrea: quibus vicibus omni nocte: ad modum patris sui Domitici. Et quo factus est: ut corpus eius macilentum redderetur. Et in signum huiusmodi mortua esset: pellis vmbilicis inuenta est adherere ossibus renis eius. Unde quomodo se assistit pro conseruatione virginitatis. Magna fuit pena marie egyptiaca: que. 17. annos stetit in deserto. cum herbis crudis. Magna penitentia marie magdalene: que. 30. annos in penitentia fuit. Magna penitentia Thaidis meretricis. que Alexandrie combussit omnia sua. et desertum petiit. Magna penitentia Hieronymi: qui in deserto fuit pluribus annis. Sed non minor Latherine senescit. De Hieronymo scribitur. quod non gustauit vinum ad rem

mendam libidinem. De Latherina habes quod. 15. annorum existens. priuauit se vino. Et per annos. 20. fuit cum sacris herbis. De Hieronymo dicitur: quod induebatur sacco. Nec autem cilicio et cingulo serreo. De Hieronymo dicitur: quod dormiebat super terram nudam. Nec autem super asseres. De Hieronymo dicitur quod se disciplinauit catena ferrea: virgo autem hec idem agebat. De Hieronymo dicitur. Quotidie lacryme. quotidie gemitus. De Latherina dicitur: quod semper in meditatione peccatorum suorum est minima desiebat. Quod totum egit hec sancta pro conseruatione sue virginitatis. Unde demones inuidentes sanctam puritatem et virginitatem: quadam vice intulerunt ei plures molestias: apparentes in diuersis formis bestiarum. Unde ex hac vultu cepit sancta dei viriliter dimicare. Latherina apparuit cum maximo lumine. et effulgauit illos spiritus imundos. Quod illa vultu dicit: tanquam alter Antonius dicit. Ubi eras o bone iesu: Quare permisti me tot periculis hominibus perturbari? Respondit ipse. Bene aderam o Latherina in corde te fortificas: Si non fuisset tecum: nequaquam victoria habuisses contra demones. Tertia puritas etc. habet philosophus. 2. philosophus. Omne agens agit propter finem. Ad quem finem creatur homo? Certe ad finem vite eterne: ut dicit Magister in. 2. dist. 1. Ad istum finem non possumus peruenire. nisi per media. De quibus Magister. 19. Si vis ad vitam ingredi: serua etc. Quod 2. philosophus. Nemo potest tendere in finem: nisi per media. Sed nullum medium efficacius: quam puritas cordis: quam querit deus. Prover. 23. Filii prebe mihi cor tuum. Et 14. quod. 5. c. Siquid. Deus interrogat cor nostrum manum. Ideo ipse. 5. Mat. Beati mundo corde: quoniam ipsi etc. Qui cupit videre deum: habeat cor mundum. Ad hoc studuit beata Latherina. Cum enim semel diceret Miserere mei deus: et peruenisset ad finem illum Cor mundum crea in me deus: apparuit sibi dominus. et abstulit eius cor. In capite trium dierum. quibus stetit sine corde. dedit ei dominus cor nouum d. filia mea Latherina: dedit tibi cor nouum. ut sis totaliter munda in conspectu meo. Et claudens locum illum: consolidans. In huiusmodi signum: semper

semper remansit cicatrice quedam. Unde in oratione sua d. Domine cōmendo tibi cor tuum: et non meum. Unde et hoc: ad tantam venit puritatem: qd nihil cogitabat aliud: nisi xpm et matrem eius. Cum quibus sibi apparentibus officium in camera dicebat. Unde p3 primaz.

Secundum dñi rē, Sponsa se debz cōformari sponso. Qz Catherine fuit xpi spōsa. Quasi inq̃r in sibi sponfam. Ideo fuit ei conformis in tribus.

Primo in proximi dilectione.

Secundo in mundi despectione.

Tertio in stigmatum sacceptione.

Primo rē. Lp. 22. q. 44. ar. i. Dñsna precepta ad duo reducuntur. Primo ad dei dilectionem. Secundo ad proximum. Et in dilectione: nihil agimus ad vitam eternaz. Beata Catherine hanc habuit: quia ardebat proximi charitate. Senis sacre duo iuvenes ad mortem senectutis. Dum sup carum ducerentur. vi doloris clamabant. deum blasphemabant et sanctos. Sed autem erat in domo. et videns eos desperatos: cepit eis predicare: et in am eorum convertit et dācedit: unde ad mortem libenter ierūt. Migrantes ad purgatoriu: eos liberavit.

Preterea in eadem ciuitate. quidam Nicolaus nomine de perusio. qui morti sententias: qz verbum ptra statz dicit. Nō te impazat del stato. Exemplz domini Cicehi qui dicit in morte. qz sui filij non se impasasseno de corte. qz corte de signoz lie como la fortuna. Desperans de vita sua. virgo ipsi in carcere visitauit. et verbis suis ad mortem dedit grāter. Preterea quidaz etis nomine Andreas. qui hēbat vulnus cāci in stomacho cui nullus fuisse volebat propter vxorem vulneris. ipsa ei dem fuit. Et dum haberet vomituz: sumpsit pro potu reliquias vulneris. O charitatem imensa. Preterea cum populus romanus occidere vellet Urbanum papā. qz ipa orauit xpm qd hoc non permitteret. Et xpo respondente. Qz tanta erat negtia illius populi: qd illo scelere ppetrato volebat xpm pplu submergere. Rñdit illa. se velle oēm penam portare: immo illud malum auferret. Quod et factum est. Fuit enim data in manibus demonum. qui eam crudeliter

vulnerant: quasi mortuam finentes. Alī similitur Paulo Emilio. qui a dñs petijt fortunam secūre in domum suaz: vt respu incolumis seruaretur. Et Lodrus atpensis. qui oraculo Apollinis cognouit patriā fore victricem contra Dorlenses. si ipse in p llo moreretur. Qui habitu mor mutato in medum hostium se iniecit: vbi interfectus est. et patria vicerit extitit. Secundo conformis fuit xpo rē. Christus iesus semper mundum despectit: qui per Joannem dicit p. Jo. 5. Nolite diligere mundum: neqz rē. Et Aug. ad heremitas. Scriptum est fratres charissimi. qd mundum non diligam: quia qui voluerit mundum diligere inimicus dei constituetur. Ille. Et hoc matrem pauperem elegit. patrem Ioseph carpentariam. et piscatores. Catherine senensis fuit christo conformis: quia mundum despectit. Cum enim esset annoz. et cogitantes parentes eam nuptui dare: miserūt eaz ad fororem suam nuptiam: vt eam portaret ad policias et mandi delicias. Sic pater et mater: ad hoc pretendebant. Unde offerunt ei ornamentum capitis. et ferma. et colana. Respondit virgo. Christus me? portauit in capite coronam de spinis. Alii nō decet sub capite spinoso. membrum fieri de licatam. Secundum ornamentum. annulos et cyrotheas. Respondit virgo. Christus meus habuit clauos. Tertium ornamentum pedum: calligas. hi belli fabri. Respondit virgo. Christus meus habuit clauos in pedibus. Quartum ornamentum: fuit vestis cā la coda. cum alijs indumentis. Respondit virgo. Christus meus fuit indutus alba veste in densum. Quintum ornamentum est pectoris. hi belli macti. cum ei diamate. Respondit virgo. Christus meus habuit latus perforatum. Et ego mescipina talia deferam: videntes autem hec parietes in despectum dederunt ei vlla officia ad faciendum. et coquinam. Voluit autem in hoc humillari. vt exaltaretur. Quia vt dicit Lactan. in. 6. c. 5. Quisquis vltaz anime maluerit. vitam corporis contemnat necesse est. Et Ecclesiastici. 3. Quanto maior est humilia te in omnibus. Posuit autem se in oratione: in qua rapta est. et vidit omnes patres ordinum cum pñibus suis. Querē

D

ses autem: qualem vellet habitum recipere: oculos suos strit ad habitum predicatorum. s. patrem Dominicum se contulit. Quod est religio sancta. realis non fantastica. non duplex. Unde dicitur ordo: malleus hereticorum. ortus deliciarum. De quo ordine dicit Alexander 4us papa. Hi sunt viri probati in lege dei: fratres ordinis dei Domini. efficaces quidem in opere atque potentes in predicatione. Qui ubique per mundum ipsorum ora intonant velut tube. Et in omnem terram erant sonus predicationis eorum: et usque ad fines orbis terre: sua salutifera verba sonant. Ille. Engilans autem: ipsius causa summa deuotione suscepit. Qui dicitur ordo tertij habitus sancti Domini. Quod est altercatio minorum contra nos de isto tertio habitu: ideo audiant. Beatus Dominicus fecit seculares de militia Iesu Christi. sic nuncupati: qui dicuntur sic adhuc rome: in memoriam illius seculi. Eliminatis autem hereticis per ipsam. s. Dominici per Italiam et totam christianitatem: illud nomen de militia fuit mutatum in nomen: de penitentia. s. Domini. qui dicuntur tertij ordinis. Qui tertius ordo fuit sollemniter approbatus per pontifices. Inter quos: Per Joannem. 3. Per Bonifacium. 9. Per Innocentium. 7. qui plurimum privilegia eis concessit. Unde nec plus nec minus habet tertius ordo minorum: sicut iste. Tertio fuit conformis 2us. Quatuor legitimos habuisse stigmata: sed diuersimode. Primus fuit Paulus: qui de seipso dicit Gal. 6. Ego stigmata dei Iesu in corpore meo porto. Non corporalis. s. signa passionis in manibus et pedibus. sed dicuntur stigmata: id est passionis et tribulationis quos apostolus habuit pre ceteris apostolis: ut ipse alibi dicit. Crucifixus sum. Secundus fuit beata Margarita de ungaria regina. que realiter habuit. Tertius fuit Franciscus: sed modo particulari quo nullus alius habuit in monte auerui. Cuius tempore in modum seraphini apparuit. et impressit manibus et pedibus. et lateri signa sue passionis. O dignitas. Quartus fuit Latherina: in secula Christi signa de pluis. Que die dominica communicata ante altare existens. cum diceret sacerdos. Domine non sum digna: ut intres 2us. Respondit Christus vocaliter. Et ego sum dignus o Latherina. Elevata est in etatem post communionem. et petiit a Christo experiri dolores ipsius Christi quos habuit in cruce: non contenta donec habuisset hanc gratiam. Vidit Iesus in forma crucifixi sibi apparentem. super se radios sanguineos emittebat: ex quibus exeatibus suis corporis: videntibus pluribus virisque seruis. Ipsa autem petiuit ne apparerent visibiles illi radii in suo corpore: et mutati sunt in radios solaribus. Et hoc quasi mortua remansit. Reuersa ad se. narravit patri spiritum per ordinem rem. O fatistas quorundam. O dementia qui gratulantur contra sanctas dei. predicant. predicatores antipetunt. O in ratione. O inuidi. O peruersi. applica ad habitum.

gnus o Latherina. Elevata est in etatem post communionem. et petiit a Christo experiri dolores ipsius Christi quos habuit in cruce: non contenta donec habuisset hanc gratiam. Vidit Iesus in forma crucifixi sibi apparentem. super se radios sanguineos emittebat: ex quibus exeatibus suis corporis: videntibus pluribus virisque seruis. Ipsa autem petiuit ne apparerent visibiles illi radii in suo corpore: et mutati sunt in radios solaribus. Et hoc quasi mortua remansit. Reuersa ad se. narravit patri spiritum per ordinem rem. O fatistas quorundam. O dementia qui gratulantur contra sanctas dei. predicant. predicatores antipetunt. O in ratione. O inuidi. O peruersi. applica ad habitum.

Etiam dicitur. Sublimantur eam Christus sponsus in tribus privilegiis.

Primo. in fidei desponsatione.

Secundo. in miraculorum conuocatione.

Tertio. in glorie coronatione.

Primo in fidei 2us. Magnam privilegium est esse sponsam regis francie. Neapolitani. Angarie. Sed magnus Iesu Christi. ut fuit Latherina. Semel in camera existens virgo sanctissima. apparuit ei Christus cum matre sua. et cum his Joannes euangelista. Paulus apostolus. David cum alpa in manibus. et beatus Dominicus. Virgo maria porrexit manum Latherine: filio suo. Et Christus eam desponsavit annulo suo. De quo Ose. 2. Desponsabo te mihi in fide. O privilegium magnum. Non est concessum hoc nisi huic virginis: et Latherine martyri. Ecce de primo privilegio. Secundum est 2us. Claruit miraculis tripliciter. Primo in vita. Quod dum esset rome cum. 30. personis in conventu: nec esset panis pro prandio. publice multiplicavit panem in mensa in abundantia. Preterea a alia vice. multiplicavit vinum: dum non esset in vegete. Secundo in morte. quia plurimos infirmos sanauit. variis langoribus de tentos. cecos illuminans 2us. Tertio post mortem. quia non cessat implorare pro nobis auxilia. Exemplum de bireto suo. quomodo dicitur. Salas maria fuit sanatus a febre continua. qui in palatio suo pictam habebat cum stigmatibus suis. Tertium dicitur. Anno domini. 1375. ciuitas florentina condita prout fuit

tra pontifices et cetera. 60. ciuitates detinebat
et innumera castra. Quando obrem Greg. pa-
pa. xl. excommunicauit eum. Unde coacti sunt
implorare Catherine pro ambassiatrice
quam miserunt Quinlond ad Greg. xl. qui
tunc papa erat. Papa autem commisit cau-
sam Catherine. Que reuersa est florentia et
et exhortationem maximam fecit populo su-
per pacem. Interim res aliquantum dila-
ta est. Et Greg. xl. moriens successit sibi Ur-
banus. s. Sub quo per sanctam dei facta est
par. Dum ante virgo Senas esset reuersa:
vocata est per eundem Urbanum romam.
Que veniens fuit rogata ut sermonem ha-
beret coram papa et cardinalibus super scilicet
ma quod erat inter eos. Quod et fecit: et eos
ad pacem reduxit. Sed queris. Quare pre-
dicauit: cum Paulus inhibeat mulieribus
predicare. 1. Cor. 14. Mulieres in ecclesijs
taceant. Et. p. Thim. 2. Docere mulierem non
permittit: Respondeo quod est verum: sed ta-
men cum quibusdam dispensatum est ut pre-
dicarent. propter maximas virtutes in eis
existentes. ut Magdalene que Martham
conuertit. Catherine martyri. que. l. orato-
res conuertit. Cecilię que conuertit Valeri-
um. Theodoro: que conuertit Sisinnium:
ut sic verificaretur verbum apostoli. p. Cor.
7. Sanctificatio est viri infidelis per mu-
lierem fidelem. Inter quas sanctas mulie-
res precipue Catherine senensi. Dum est
rome. consumato vite sue cursu: collectis fi-
lijs et filiabus suis: nuntiavit eis vltimum
cursum vite sue. dando eis quatuor regu-
las. Prima fuit ad timorem: ut dei timorem
in se haberent. De quo ps. In istam sapien-
tiam re. Et Tio. in proemio super Job. Ni-
hil est quod tam renouet homines a malis et
inducat ad bonum: sicut dei timor et amor.
Unde tot malis: Quia non est timor. Secun-
da regula: ne ponerent spem in diuitijs: sicut
in reo. ps. In te dñe speraui. Tertia ut
caperent a iudicio temerario. Mat. 7. No-
lite iudicare. et non iudicabimini. Videas
o compagno: librum propter conscientie.

Quarta quod perseveraret in bonis: vltis in
finem. Quia ut inquit Ber. Sola perseveran-
tia coronatur. His auditis ab eis: et dicitis.
beato sine quiete. Post mortem agit: ap-

parat eisdem mulierem romane cum tribus
coronis in capite. Una de argento erat. alia
de auro. alia de lapidibus preciosis. Pri-
ma de argento: que datur virginibus. Que
rara est. Aug. de agone christiano. Inter om-
nia christiano certamina. duriora sunt pre-
lia castitatis: ubi continua pugna et rara vi-
ctoria. Secunda de auro: que datur marty-
ribus. De qua ps. Corona aurea super te.
Tertia de lapidibus preciosis. que datur
doctoribus et predicatoribus. His corona-
ta fuit Catherine de sensu. O felix mulier!
Mater christi ostendit pectus et vbera: filius
latus et vulnera. et Catherine beata. sua sa-
cra stigmata: quibus eam innocantibus pre-
stat sua beneficia.

In festo sancti Michaelis.

Videte ne co-

ternatis vnam ex istis pa-
sill. Mat. 15. Et fra iute
le mirabile et stupedecepe-
ratione qual ad opia idio
in pfiti machina: excellen-
tissima vocari potest sua clementia per quas
miserrimus. neppandus. profanus. et sceler-
stis peccator de iniusto efficitur iustus. de
lapo rapace et leone seroci: efficitur bonus
seruus iesu christi. Bernar. super Can. Do-
mine dominus noster: quod admirabile est no-
men tuum in vniuersis. ter. Quid est homo
quia innotuisti ei. aut filius hominis quia
reputas eum: Denique mittis ei vniuersum
tuum. imittis spiritum tuum. promittis vltimum
tuum. Et nequid vacet in celestibus ab ope-
re sollicitudinis tue illos etiam beati spiritus pro-
pter nos mittis in ministerium nostrum. Al-
le. Vulgarizatio. O benigno. tolce. e clem-
te signor mio caro: Inquit Ber. quantum est
imensus et ardens amor quem geris ho-
mini ingrato et scognoscenti: quod non cessas
indefesse illi communicare admiranda bene-
ficia. ut videatur quod nihil aliud caros: nisi
illum sublimare. Illi namque misisti filium tu-
um. De quo Jo. 3. Sic deus dilexit mundum:
ut filium re. Mitis continue spiritum sanctum
D 2

De quo Jo. 16. Mittam spiritum ad vos. Promisiſti etiam videndam vultum tuum. Eto. 33. Ostendam tibi omne bonum. 4°. non ſufficiat qd illuz creaſti elegantem qtuuz ad corpus: ſed etiam donaſti ei etiam rōna lez cū libero arbitrio quod nulli alij inferiori creature voluſti cōcedere: et in auxilium illius dediſti angelum bonū qui de illa ſollicitam curā haberet. Unde ps. Angelis ſuis deus mandauit etc. Quod verbum Bern. declarat dicens. Magna eſt dilectio charitatis. Quis. quibus. te quo. et quid mādauit. Si quidem deus mandauit. Et angelis ſuis mandauit. Et de hoſe mādauit. Et ut cuſtodiant te in oibus viſis tuis mādauit. Quanta reuerentiam debet tibi hoc verbum inferre. afferre deuotionem. offerre ſi duciam. In quouis diuerſorio. in quouis loco. reuerentiā exhibe angelo tuo: ne audeas illo preſente quod me preſente non auderes. Ille. Audete ne etc. In quibus pōbis de laudibus angeloz erit hodie ſermo. De quibus tria videnda ſunt.

Primum. dicitur neceſſitatis.

Secundū. dicitur nobilitatis.

Tertium. dicitur localitatis.

Primum dicitur etc. Alterū ſuit neceſſaria homini pōit: angelica cuſtodia: Arguitur. p vna opione qd nō. Et ratio. Illi non eſt neceſſaria cuſtodia ſi ne auxilium alterius: qui per ſe poteſt. Sz homo eſt liber arbitrij: per quod eligere pōt bonum et malū. Eccl. 15. Ante hominē. bonum et malum: vita et mors. quod ei placuerit dabitur ei. Igitur etc.

Alia opinio dicit qd ſic. qz inter perſcula morat. Apoc. 17. De terre et mari: qz deſcendit diabolus cū poteſtate magna. Reſponſio ſm Tho. et omnes doctores. Quod homini viatori ſuit neceſſaria omnino cuſtodia. Que conſeſſio probat triplici medio. Ratione. Auctoritate. Exemplis. Primo ratione. Una maxima eſt Tho. 1. p. q. 13. ar. 3°. Qd illa creatura ſubdit cuſtedia. ad iuſtitiā. atqz ſubſidio: cui ſiminet periculum anime. Oſta bene. Sed in ſtatu vite huius ſeculi: homo eſt conſtitutus quaſi in via qdam in qua tendere debet ad paradīſum. In qua via plurima iminent pericula. Et ideo ſicut hoibz per viam non tutam am-

bulatibz dantur cuſtodes: ita cuſtobet homini qd viator eſt viator cuſtos deputatur. qui dicitur angelus: qui cum adiuuet. igitur etc. Que ſunt illa pericula oſtēdit David. In via hac que ambulabam: abſconderunt ſuperbi: ideſt demones laqueum mihi. Et ps. 55. Multi bellantes aduerſus me. Et Ber. ſuper Lan. Caſtrum anime tue in terra inimicorū ſitum eſt: et vindiſ oppugnatur. Sz a quibus. Reſpondeo. q a tribus hoſtibz. De quibus Ber. Mundus. caro. demonia. Primo a mundo. Jo. 16. In mundo preſſam habetis. Secundo a carne. Gal. 5. Caro concupiſcit aduerſus ſpiritum. Et Aug. Inter omnia chriſtianorū certamina dario ſunt prelia caſtitalis: ubi continua pugna et rara victoria. Tertio a demone. qui rōnem ſeducit. vilitatem abijcit. vilitatem operatiuam opprimit. Quod bene cōqueritur gubernator eccleſie petrus. i. Petri. 5. Frēs ſobrj eſſote. et vigilate: qz aduerſari vſ diabolus etc. Et in tantis periculis eſt hō poſitus. qd ut dicit Bon. in. 4°. di. 25. ar. 2°. impoſſibile eſt hominem eſſe ſine veniali: excepto chriſto et eius matre. In tantis ergo periculis indiget cuſtodia angelorū bonorum. qui ipſum adiuuent. De quibus ps. Angelis ſuis deus mādauit de te: ut cuſtode te in oibus viſis tuis. O benignitas dei q nos in oibus viſis nris defendit. Secundū Dominū Tolofanū. Triplex eſt via hois. Prima qua mundū ingreditur. Secunda qua in mundū progreditur. Tertia qua de mundo egreditur per mortē. Prima q nāſcitur. In hac defendit. Et niſi eſſet angelus noster deſenſor: nos deſtruerent demones. Ber. Si bonus ſpūs ſe elongaret: maioris imperus quis ſuſtineret? Qd creatura nāſcitur. a demone ſuffocaret ne baptiſmum haberet. Sed deus oēs cito angeluz vocat qd mulier debet parere ſitum vel ſiliū: dicens. Vides hanc mulierem? Tali hora pariet ſitum vel ſiliū. tibi eam cōmendo cōtra demones. Reſpōdet angelus. O ſignor mio: mihi reputo ad magnam dignitatem q creaturam tuam ad tuam imaginem ſactam et ſanguine redemptā: mihi ſit pmiſſa. Unde nata nunqz deſerit eā quonſqz eſt in paradīſo. aut in ſerno. aut purgatorio. Alii Hieronymus ſuper Mat. Magna dignitas

tas animarum est: ut unaqueque habeat ab
ortu natiuitatis sue angelum delegatum. Vere di
gnitas. Quia pastor multis ouibus dat unum
pastorem ad custodiendum: non enim
Sed deus cuius persone dat unum angelum.
O sublimitas anime. Sed dubium queris
quo tempore datur iste angelus: an in ute
ro. an extra uterum. Respondet quod cum du
plex sit natiuitas secundum Lano. De consuetudine. 4.
Firmissime tene. In utero. Et utero. Quia
dam voluerunt dicere. quod datur in prima in
utero. Que opinio fuit Bona. in. 2. di. xi. in
declaratione lre. Sed communis opinio est: quod
natis immediate. Quod tenet magister in. 2.
di. xi. c. 1. quod scriptum est: Illud quoque sciendum.
Sed quare non datur in utero ad custodi
am. Respondet Thomas. 1. par. q. iij. ar. 6. Quia
cuius tales sint adhuc aliquid infirmis: custodi
untur ab angelo missis. Sicut fructus arbo
ris in arboris existens: est aliquid arboris.
Qui custodit arborumque et etiam fructus
habet in custodia. Unde ille angelus qui
matrem custodit. custodit et filium. Secun
da via est: quia in mundo progreditur. ubi
vsum rationis habet: in qua peccare potest.
In hac ipsam custodit. Quod facit secundum Thomas.
in. 2. sen. di. xi. ar. 3. ipsum preseruando a ma
lo culpe. et a malo pene. Primo culpe: non
cogendo sed persuadendo: ut peccata finat
aut non faciat. Dicit peccatori. Non tener
la concubina: o lujuriose. O usurario la
usura. O odioso odio. Et sicut demon per
suadet et incitat ad malum: ita angelus ad
bonum. Figura de Balaam Numeri. 22.
c. Cum angelus euaginato gladio occurrat.
reducit eum ne populo malediceret. ap
parens ei in via. Secundo perservat
a malo pene. Quia cum quis mortaliter pec
cat. meretur statim ut demones possint sibi
frangere collum et ducere ad infernum. Sed
angeli boni arcant ipsos: ne possint exercere
suam malitiam in peccatoribus quos vellent
scire et possent. O bona custodia. Figura
3. Regum. 19. De Helia ambulante per desertum
tendens ad montem Oreb: dormit sub
vmbra. Cum cito angelus occurrat ei. Surge
quod grandis tibi restat via. Moraliter. Helias
est peccator qui dormit in peccatis. nec co
gitat peccata propria offensam dei. futura
penam. Sed semper in suae galli. in pompe.

in placere. De quibus Job. 23. Tenet tym
panum et cytharam et gaudent ad sonitus
organi: in panto autem ad inferna descen
dunt. Faciet illius cardinalis. Qui ex
stans in domo magnifici Laurentij in con
silio pfectus ubi erat pulere iuuenes: dixit.
Velle habere hic meum padisum. Prete
rea de Cardinali Januensi Janne: cum
fres nostri accessissent pro eius petenda. Illa
accepta. fres egere sibi gratias dicentes. De
det vobis et ipse paradisus. Respondit. Piu
tardi christi se po. Sed hunc pcedi sic dormien
ti occurrat angelus ipsum excitans d. Sur
ge o puerello ab usaris. a malis. a pecca
tis. Non stat piu quod tener: quod prope morte.
Unde quidam.

O may sey vecchio e la barba canata.
Et non say penitencia o anima perduta.
Non te pdr may al ponte extremo.
Chi molti ha inganato: el ben faremo.

Et Petrarca. 6. diuinis.
O felice colui chi troua il vado.
Di questo al pestre et rapido torrente.
Ch a nome vita: et a molti e si grado.
Misera la mortal et ceca gente.
Che qui pone speranza in cose tale.
Che il tempo liene pena si repente.
Ecce quomodo angelus re. Tertia via e
qua de mundo egreditur. per mortem. Quia in
morte mentium. nuntius demones rape ani
mam: sed ipsi eos fugant atque adiuuant.
O dulcis consolatio mortui. Ab omnibus
derelinquitur amicis. sed solus angelus as
sistit. atque animam associat. Unde Ero. 23.
Mittit angelum meum qui pcedat et custodiat
te in via et introducat te in locum quem pre
parauit. Ille. Exemplum illius monachi qui
impugnabatur a fornicatione. O bellum
grande. Ille. Inter omnia christianorum cer
tamina re. Sic teptatus reliquit heremum:
et in vicum egypti perrexit. Et videns filias
pulchram cuiusdam sacerdotis paganorum
eam adamanit et dixit patri eius. Da mihi
eam in vxorem. Ille respondit. Non possum nisi
prius deum meum interrogauero. Et abi
ens ad demonem quem colebat: dixit ei.
Monachus quidam venit volens accipe
re filiam meam. Demon respondit. Da ei si
negat deum suum. et baptismum. et prope suum
monachum. Ipsum interroga. Veniens sa

erdos dicit ei. Nega deum tuum. et baptis-
mam. et propositum monachi: et dabo tibi
illam meam. Ille autem consensit. Pergens au-
tem sacerdos: ad demonem dixit se tria illa
facturum. Cum demon clamare cepit. Noli
eas dare: quia his renuntiaverit istis tribus.
tamen deus suus est ita bonus quod ipsius non
deseruit: sed adiuvat eum et ab eo non re-
cessit. O bona divina. Fiat practica. Pec-
cator centies imo milles deum blasphemat.
Fragile sicut in locis: tamen peccatorem
non dereliquit. Ad propositum. Sacerdos
dixit. Non pro illam tibi illam dare: quia deus
a te non recessit. sed adhuc adiuvat. Fra-
ter autem audiens igemuit et penitentiam egit
de peccato. moriens in penitentia plurima-
rum hebdomadarum. Ecce o anima cara
quomodo deus per angelum sanx peccato-
rem non dereliquit.

Secundum dicitur. Duplicem naturam
creavit ille opifex verus deus. Sed
inquirendum est: quam naturam no-
biliorum constituit: an angelicam an huma-
nam: Ad hoc Thomas. 1. 2. q. 108. Magister in
2. 2. d. 2. Bona. in. 2. d. 11. Quod de homine et
angelo possumus loqui dupliciter: ut sic vi-
deri possit eorum dignitas. Aut quoad con-
ditionem nature: aut quoad efficaciam
gratie. Quoad primam: angelus precessit
hominem in quatuor.

Primo in creationis dignitate.

Secundo in vite puritate.

Tercio in servitii facilitate.

Quarto in premii ceteri perceptione.

Primo in re. Sunt enim creati dignius
quam homines: ratione loci: quia in celo empy-
reo: ut dicit magister in. 2. 2. d. 2. Homo ve-
ro ultimo terre in terra: quia nil est vilius i-
ter omnia elementa. Illi in monte glorie.
homines in valle miserie. Illi ante dominum
in die letitie. scilicet dominica die sunt creati: ho-
mines vero post angelos in die tristitie. scilicet se-
ria. Illi immortales. immateriales. impassi-
biles: homines vero materiales. mortales.
passibiles. Unde philosophus in. 12. Me-
ta. appellat eos substantias separatas: quod
imateriales. philosophus. Qui facis angelos tuos spi-
ritus. Unde ipse quod ad hoc fuit minor. Ad
nihil est paulo. Tercio in vite re:
Angeli enim qui in celo perseverant. namque

aliquod ventale commiserunt. et in omnibus
dei voluntatem perficiunt: homines autem
ad minus ventalter peccant. Ecclesiastes.
7. Non est homo: qui non peccet. Prover.
20. Quis potest dicere. mundum esse cor me-
um. et purus sum a peccato. In Aurentico
de monachis. 8. Triennij. Natura huma-
na labit ad delicta. Et. 12. q. 1. Omnis etas
ad malum prona est: ab adolescentia sua.
Et Prover. 24. Septies in die cadit iustus.
Tercio in servitii re. Angelus est spiri-
tus: non aggrauatur per corpus ut homo:
homo enim in serviendo deo. plus laborat
vna die: quam omnes angeli ab initio mundi.
Cum quantis laboribus miser homo et sa-
tisfactionibus oportet pertinet ad paradisi
suum: quilibet ex nobis experitur quotidie.
Nam labor est ieiunare. vigilare. orare. ab-
stinere facere. Quorum omnium ange-
lus est immunis ab his. Unde patet quomo-
do precellant nos in his. Quarto in pre-
mii ceteri re. Angeli enim percipiunt pre-
mium suum citius quam homo. Quia in pri-
ma die sue conversionis ad deum suam:
premium essentiale acceperunt. Homo ve-
ro celeste premium post mortem suam acce-
pit a deo. Sunt beati iam per tot annos:
homo autem tardius beatificatur. Ideo
Mag. 11. de Li. dei. Cetera omnia que con-
didit deus. nature dignitate precessit. Et
Grego. In angelo similitudo divine imagi-
nis innatur expressa. Unde patet de ipsis:
quomodo nobiles sint. Aut loquimur: quo-
ad efficaciam gratie. Tunc dico quod natura
humana precessit angelicam: ut patet Thomas.
in. 9. d. 1. sed libet sent. Quod probat triplici
ratione in presentis.

Primo ratione visionis.

Secundo. ratione reparationis.

Tercio. ratione acquisitionis.

Primo ratione re. Quia naturam no-
stram vniuit cum sua: et naturam angelicam
reliquit. Debe. 2. Namque angelos apprehen-
dit: sed semen ab hac. Unde patet maior fra-
ternitas inter christum et hominem: quam inter
christum et angelum. Et in signum huius
christus nominat homines fratres suos. Unde
philosophus. Narrabo nomen tuum fratribus meis
Et Io. 20. dixit christus magdalene. Unde
ad fratres meos: et de eis. Ascendo ad pa-
trem meum

trem meum et patrem vestrum. Nunquā in scripturis inuenitur quod christus angelos nominat fratres. Hanc dignitatem nouerat bene angelus qui ante hanc unionem in carnationis permittit se adorari. quod post prohibuerunt. Apoc. 19. Alde ne feceris: quia conseruus tuus sum et fratrum tuorum. Et ideo circa hanc unionem et incarnationis mysterium: administrauerunt ipsi angeli mirabiliter. Primo ad conceptionem notius fuit angelis. Luc. 1. Ecce concipies. Secundo ad natiuitatem. Luc. 2. Annuncio vobis gaudium magnum. Tertio ad passionem. Luc. 22. Apparuit angelus confortans eum. Quarto ad resurrectionem. Mar. 16. Angelus domini descendit de celo. et dixit mulieribus: scito quod resurrexerunt. Quinto ad ascensionem. Act. 1. Ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis. s. angeli. Ideo dicit Leo papa. Et habet de consuetudine. Duo hymni in nouo testamento per angelos fuerunt decantati. Primus Alleluia. Secundus Gloria in excelsis. Et ratio: quia ordines angelorum facti sunt nostri per eorum superbiam. Unde videtes deum hominem uatum: reuerunt Gloria in excelsis deo. Uidentes per resurrectionem animas liberatas. cecinerunt alleluia. Quod fecerunt propter eorum utilitatem que in hoc consistebat: quod eorum rufina: et hominibus debebat restaurari. Quia homines saluandi intrabant in locum cadentium angelorum. Aug. Unde angeli ceciderunt: illuc venturi sunt homines. Secundo ratione reparationis. Quia homo peccauit mortaliter: angelus similiter. Sed tamen homo reparatur per christi sanguinem. De quo apostolus. p. Cor. 6. Empti estis pretio magno. Sed quo pretio? Auro: Argentore: Non: sed pretioso sanguine. Apoc. 1. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Quod privilegium mirabile. Angelus autem non non est reparatus. Quia amor dei est hominibus. Ideo Grego. Quia circa nos tue pietatis dignatio. Lania. Ex hoc conclusio hec extrahitur. quod quotiens peccat homo: totiens digna bonitas. est parata ipsam suscipere: et reuertat. Quam dignitatem non habet angelus. Cui addit Alber. quod et angeli gaudent de nostra puerione. Pro

quod vident tam gloriosam fructum sue custodie. Secundo gaudent qui vident ex peccatoribus conuersos suos adimpleri numerum. Tertio gaudent: qui vident in laudando deum. tale se hic posuit. Olim quidam laudabat deum natura angelica: sed nunc addita est natura humana: et ideo modo veraciter dicit potest illud Job. 38. Cui me laudarent astra matutina: hoc pertinet ad laudem angelorum. Et sapientiarum deus filius dei: hoc pertinet ad laudem hominum.

Tertio rōe rē. Th. 2. d. 9. Homo potest acquirere et mereri amplius et copiosius premium quam angelus triplici ratione. Et ratione difficultatis. que est in homine. et non in angelo. Angelus unico actu consecutus est premium suum: homo autem reiterat actus suos. per ieiunium. per vigilias. et huiusmodi. Et ratione longiuitatis que est in homine qui diutius moratur in penitentibus: quam angelus. Et ratione meriti passionis christi. que operatur infinite pro homine quam non facit pro angelo: qui pro illo non est mortuus. non crucifixus. non derisus. Quia dignitas humana. Ecce quemodo rē. In quibus verbis: due sunt vidende difficultates. Prima quantitas sit numerus angelorum. Utrum possit sciri: Ad hoc sunt due opiniones. Una Th. 1. par. q. 50. ar. 3. Et in. 2. d. 3. ar. 3. Et Dio. in. 4. cele. hierar. Quod angeli sunt in maxima multitudine. omnem materiam multitudinem excedentes. Et Job. 25. Nunquid est numerus militum eius: Unde non potest sciri. cum sit numerus infinitus. Et ut dicit Damasc. in. 2. dist. 3. c. 4. Angeli non solum dantur omnibus hominibus: sed omnibus creatoris in sua specie. Omnis equis in sua specie rē. Qui sunt plus: boni an mali? Respon. deo quam boni: ut dicit Th. 1. par. q. 63. ar. 2. Secunda opinio est Alber. in. 2. libro Compendij Theo. c. de casu locali angelorum. Quod chori angelorum diuiduntur in 9. choros. et quilibet chorus diuiditur in 666. legiones angelorum. Secundum Albertum legio facit angelos. 6000. Unde in summa. 6666. legiones: faciunt trecenta ne millione. nonne cento nonne set mille.

Secunda difficultas. Utrum angelus differat specie. Una opinio Scoti quam non. Una Thome. par. q. 50. quod sic: que verior tenet. Unas

D 4

precedit alia; in decuplo pulchritudine. Quod nobis angelus. Unde pater secundum.

Etiam dicitur 2°. In quo loco col-
locantur anime nostrae. Unde Tho.
in 2°. dist. 9. a. 3. in cor. q. Et Greg. in
hom. de angelorum distinctione. Magister
in 2. di. 9. Bona. ibidem. q. homines assu-
mantur ad ordines angelorum. Et secundum
q. plus vel minus habent in merito. supra
vel infra cum angelis collocabatur. Quia
premia correspondent meritis. Nam in sum-
mi meritis erant cum iustis in celo. Unde
ocres cum medijs. supremi cum supremis or-
dinantur. In primo ordine angelorum po-
nantur virgines corpore et mente. Quia ange-
lis est cognata virginitas: ut Lucia. Agnes.
et. De quibus Mar. 5. Beati mundo cor-
de: qm. 2°. In 2°. ordine archangelorum:
ponantur penitentes. qui cum maritis la-
chrymis flevere sua peccata. De qbus Mar.
5. Beati qui lugent: qm. 2°. Alculanus.
Conuenit etiam lachrymarum lacrima consentia
Allochri tristi per la inclusa dola.
Et hel iusto pianto so quanto contenta.

In tertio ordine thronorum. ponantur mi-
sericordes qui proximo fuerunt pñ. De qui-
bus Mar. 5. Beati misericordes: qm. 2°.
Quia anare aperi manum. q. hi sunt qui te de-
bent pducere ad paradysum. In 4°. ordi-
ne dominationum: ponantur patientes in
tribulationibus. De qbus Mar. 5. Beati q.
persecutionem patiuntur: propter iustitiam.
Ro. xij. In tribulatione patientes. In 5°.
ordine potestatum: ponantur contemplati-
ui et boni religiosi. qui regulam et maiorum
suorum instituta seruauerunt. In 6°. ordi-
ne principatum: ponantur prelati et perso-
ne ecclesiastice. iudices. et officiales qui ius-
titiam fecerunt. De quibus ps. Iuste iudi-
cate filij hominum. Et non per munera. Q.
xl. q. 3. Pauper. Munera peruertunt iudi-
cia. In 7°. ordine virtutum: ponantur
omnes virtutibus theologice et car-
dinalibus. Que faciunt hominem beatum:
et laude dignum. Hiero. Nobilitas summa
est: clarum esse virtutibus. In ordine. 8°.
cherubimorum: ponantur predicatorum et do-
ctores: qui verbo et exemplo docuerunt. In
hoc ordine Dominicus. Vincentius. Fran-
ciscus. De quibus Dantes. xi. para.

La prouidentia que gona el mundo.
Duo principij ordino in suo sanore
Que quinci et quindici gli fasser per guida
Lun su tuto seraphico in ardore.
Laltro per sapientia in terra fue
Di cherubina luce vno splendore.
Qui vno candelabro fuerant in mando.
In 9°. ordine seraphimorum: ponantur ar-
dentes charitate et amore dei. In hoc sunt
Apostoli. Ioannes bap. Super choros an-
gelorum nullus est nisi maria. Videte ergo
ne contemnatis 2°.

In festo apostolorum Simonis et Jude.

Dikopter te

mortificatur tota die:
estiam sumus ut ones
occisionis. Ad Ro. 8.
Postquam natura hu-
mana cecidit ab altit-
udine sue dignitatis scz
a statu innocentie in miseriam peccati. et q.
sensualitas facta est rebellis ratio. propter
infectam et corruptam radicem et culpa pri-
morum parentum nostrorum: opus est ut
homo laboret in exercitijs bonis. pro acqui-
sitione vite eterne. An. 2°. dist. figurate
deas primo huius. In sudore vultus tui veste-
ris pane tuo: donec reuertaris in terram de
qua assumptus es: q. 2°. Que sententia af-
firmatur a Hiero. ad Ctesiphontem. Tepti-
dam discipulum non amat christus. Sed q.
vult inquit meus esse discipulus: abneget se-
metipsum et tollat crucem suam et sequatur
me. Oportet nos per multas tribulationes
introire in regnum celorum. Beati estis cui
maledixerint vobis homines et persecuti fa-
runt. Gaudete et exultate: qm. merces vestra
copiosa est in celis. Futare vite gloria: pre-
sentis vite incommodis comparatur. Ille.
Et Pius papa. Pius episcopus suus ser-
uum dei Carissimo in xpo filio nostro Fede-
rico romano impatori augusto. salutes et
apostolicam benedictionem. Oes qui pie et ius-
te viuere volunt. persecutiones patiuntur.
Odit mundus getos principes. Raptores.
sanguinarios. o. scelere iniquatos. et infide-
les. ut sui similes amant et diligunt. Tu po q.
mitis

multis es, vellesque quiete et bene vivere, munda aduersaria, et mundus tibi aduersabit. Sed beati qui persecutione participant pro iustitia. Ille. Et Ambrosio libro de Abel et Laym. Si enim bellator sine armis esse non potest: ita nec virtus sine exercitio. Quia ipse in euangelio. Et diebus Joannes baptista regnum celorum vim patitur, et violentia, et non dormietibus vigiliantibus pollicentur premia. Ille. Et Dares super hoc.

Regnum celorum violentia patet, De calido amore et diuina speranza, Qual vincit la diuina voluntate, Et quis quis posset terreri: considerata fragilitate propria. De qua Genesius, 7. Sensus enim et cogitatio cordis humani: prona sunt ad malum, ab adolescentia sua. Considerare hoc illud: quod dicit Augustinus in homelia. Opus eius sine mercede sine fine. Et apostolus Romanis, 8. Non sunt condigne retributiones. Et 1. Cor. 2. Oculi non vident nec auris audiunt: nec in cor hominis ascendit, que retributio. Impossibile ergo hoc considerare: tormenta sustinuerunt propter deum: ut mercedem consequerentur. Iuxta illud Hebr. 11. Operati sunt iustitiam, adepi sunt reprobationes. Unde dicunt verba assumpta. Propter te retribui. In quibus verbis: volo hodie disputemus vna aliam materiam satisque curiosam. Que est de providentia diuina. Si deus huius providentia de hoc mundo qui fit nit carnis suis euenire tot mala. De illa ergo tria videbimus mysteria.

Primum, dicitur oppositionis, Secundum, dicitur declarationis, Tertium, dicitur responsionis.

Primum dicitur retribui. Dubium queritur.

Primum dicitur retribui. Dubium queritur. Quia deus habeat eam et providentia de nobis: et de hoc mundo. Circa hoc: due sunt opiniones. Una dicit quod non, alia quod sic. Prima dicit quod non. Sed omnia eueniunt a casu et fortuna sine fato. Que opinio fuit antiquorum philosophorum: ut fuit Epicurus, Democritus, et plures alij. Que probat intentum suum triplici medio.

Primo, ratione.

Secundo, auctoritate.

Tertio, figura.

Primo ratione: et hoc dupliciter. Primo ratione diuine sapientie, Secundo ratione diuine iustitie. Primo diuine sapientie. Quod

eluso est philosophi. I. Meta. Sapientem ordinare oportet: et non ordinari, id est regere et non regere. Exempli gratia. De patre familias qui quantum potest debet expellere omnes extraneos: omnes defectus a domo et familia sua. Et rex in regno suo debet malos expellere: furcas plantare. Quia ut Augustinus, 4. de Civitate dei, c. 4. Remota denique iustitia quid aliud sunt regna: nisi apta latrocinia. Que sententia verificatur. De episcopali auctoritate. I. Humanus. Et de legatis et fidelibus. I. I. Al sapiente omnia bene gesta esse intelliguntur. Ad propositum. Deus hoc non facit. Quia videmus tot errores, tot defectus, tot mala, tot peccata fieri in mundo. Unde oportet de tribus vnum dicere autem istis philosophis. Aut quod deus non potest removere huiusmodi defectus. Et sic non est omnipotens. Aut non vult: et sic est causa peccati. Quia ut dicitur Deuter. 8. c. Facientis proculdubio culpam habet: qui quod potest corrigere, negligit emendare. Scriptum quippe est. Non solum qui faciunt: sed etiam qui presentunt facientibus: digni sunt morte. Aut nescit: et sic est ignorans. Sed ista non sunt ponenda in deo. Primo quod non possit: quod est omnipotens. In psalmo, 14. 4. Omnia quecumque voluit retribuit. Et alibi. Dixit et facta sunt. Et Be-da in homelia Zacharie. Que impossibilia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum. Secundo quod non sciat: cum sit sapientia infinita. psalmo. Omnia in sapientia fecisti. Ad Romanos, 8. O altitudo diuitiarum retributionis. Tertio quod non vult: cuius sit causa nostri boni. Qui vult omnes saluos fieri inquit apostolus. Sed ista non sunt ponenda in deo. Et quod non tollat hos defectus: hoc non est quia non possit: et non vult: et non sciat. Sed quia eius providentia non se extendit ad ista inferiora: sed omnia eueniunt a casu et fortuna: a casu et fato. Intelligendo statim dispositiones fieri deum, sub quibus quales est conceptus vel natus: ut dicitur 2. per. 2. 2. 39. Unde Job, 22. Nubes latibulum eius: et circa cardines eius perambulabat: nec nostra considerat. Et si non finit per dardium in glosa: inquit et nostro lumbarum. Unde per prima ratio huius retributionis. Secunda ratio est diuine iustitie. Iustitie distributive conuenit: reddere unicuique quod suum est. Et canonistis, c. 2. c. 1. La de

notissimam. Summum in rebus bonum. est
iustitia colere: et sua unicuique iura sua. Et
Iusti. de iustitia et iure. l. Iustitia. Iustitia
est p[er]stans et perpetua voluntas sua sua
cuique tribuens. Et Alfen. libro. 2. c. 5.
Iustitia non e[st] altro al mio vedere
Al ciascuno tribuendo sua ragione
Iste sermo p[ro]posito et perpetuo volere.
Sed hec iustitia non videtur esse in deo: q[ui]a
non reddit secundum merita et demerita. et
bona bonis: et mala malis: ut dicitur. L. de
officio rectoris provincie. l. Ut virtutis. Et
L. de statuto et imaginibus. Boni sunt re-
manerandi: mali vero puniendi. In. 4. eth.
Honor est exhibitio reuerentie: in testimo-
niam virtutis. In eodem. Solus bonus est
honorandus: secundum virtutem. Et per op-
positum: malus non. In. 4. eth. Præsumptus non
est dignus honore. In presentia vero ma-
li prosperantur. boni deprimuntur. Qui sunt
ceteri qui sublimantur ad aliqua officia:
Ad dignitates: Ad honores: Mali. p[er]p[et]ui.
prophani. Si vacat aliquod beneficium:
pro nephas accipitur. In presentiarum sen-
tentia Salomonis Prover. x. fallitur Qui
ambulat simpliciter ambulat confidenter.
Immo ambulat insipienter. Per che est
pegora se fa re. Unde Iere. admirat. c. xij.
Quare via impiorum prosperatur: Bene est
omnibus qui sperant: et inique agunt. Pla-
casti eos et radicem miserrant. proficiat et fa-
ciant fructus. O bone lesa. O dio soprano.
Si iustus es: quare visarius. dissipator
papillozum. viduas. orphanorum viuunt
sub celo: Quare peccinarius: Quare ami-
ci tui tribulantur: Deridentur: Triumphan-
tur: Non est dicenda q[ui]a non sis iustus. S[ed]
quia non extendit se ad ista inferiora: pro-
videntia tua. Et hac ratione dicit Epycu-
rus. De quo Lact. in. 3. c. 17. Videbat Epy-
curus tenuis aduersa semper accidere. pau-
peritatem. labores. exilia. caroz. amissiones.
Males contra bonos esse: augeri potest.
honoribus affici. Videbat innocentia mi-
nus intus: scelera impune committi. Videbat
sine delectu morum. sine ordine ac discri-
mine annorum sentire mortem. sed alios
ad senectutem peruenire. alios infantes ra-
pi. alios iam robustos interire. alios in pri-
mo adolescentie flore imitatis sanctorum

extingui: in bellis potius meliores et vinctos
et perire. Martine autem commovebatur: ip-
sum in primis religiosos gratioribus ma-
lis affici. Vis autem qui aut deos oino ne-
gligerent. aut non pie colerent: vel minora
incommoda evenire vel nulla. Ipse etiam re-
pia fulminibus conflagrare. Cum hec igitur
cogitaret Epycurus: earum res velut inig-
tate inductus. sic enim causam ignoravit vi-
debat: existimavit nullam esse providen-
tiam. Ille. Et sic patet rationibus quomo-
do non videtur re. Secundo probatur au-
ctoritate. Et hoc triplici auctoritate.

Primo diuinali. 2. paganali. 3. phical.
Primo diuinali Job. 21. Quare impij vi-
uant. sublimati sunt: p[ro]stituti sunt diuices:
Et Abacab. p. Usquequo domine clamato
ad te: et non exaudies: Quiescebor. ad te
vini paties: et non saluabis. Quare non respici-
tis contemporarios: et taces conculcantes ipso
iustiores se: Unde patet prima. Secun-
do paganali. Quindius libro Tristitiam. Ra-
tio facti vincere nulla valet. Tullius lib. 1.
de diuinatione. Fato omnia viuunt. Iune-
nalis libro. 3. sacra prima. Seruis regna
dabant: captiuis facta triumphos. Quanti-
lianus in Declamatio. 2. Fato virtutis.
phalesimus. morimur. Unde p[er] secunda
auctoritas. Tercio auctoritate phicalo-
phical. Comen. Quercus. xi. Meta. Intel-
lectus diuini videret: si minima nature
attenderet. Et Boet. 1. de p[er] loquens phical.
Ostelliferi conditor orbis.
Qui perpetuo nitus sollo
Rapido celum turbine versas.
Omnia certo sine gubernas
Solos hominum respicit actus.
Merito rector cohibere modo:
Nam cur tantas lubrica versas
Fortuna vices: p[er]mitit infontes
Debita sceleri noxia pena.
Latet obscuris p[er]dita virtus
Clara tenebris. iustisq[ue] talis
Crimen inquit. Ille.
Datus opiniois fuerit Parmendes. Si
monides. et manichel. De q[ui]bus. 2. 4. q. 3. c.
Quidam autem heretici. qui ascebant principia
esse diabolica. De quo Jo. 14. Tunc. n. prin-
ceps re. Et Iona. l. de. Tunc p[er] auctoritate.
Tercio figura virtutisq[ue] testi. Præo ut
dicitur

df. 4. p. 6. Benadab rex Syrie dñi Samaria opprimeret: ad tantā miseriam deducit: ut inf. pprīm filii comederet. Et ibi caput aſini fuit venditū. 80. argenteis. Si in te erant pudentia o dño rē. Preterea in nouo. Math. 8. De xpo aſcendente in nauiculam eaz discipulis. cepit dormire: eſq; nautis periclitaret fluctibus: ceperāt clamare apli. Dñe dñe ſalua nos: perimus. Ipse ḡ lqñt euāgelista dormiebat. Moralr. Iſtū mare denotat mandū: vbi eſt nauis aie noſtre. Tere mare: q; amap in princ. plo. i me dio. amarissimū in fine. In quo tot mala. tot pſuria. tot blaſphemie. tot odia. perpetrant. fides xpianorū quaſi ad nihlū dene nit. Vbi eſt cultus diuinus. O regnū grecorū. O Conſtantiopolis. O Capha. O Ni groponte. Vbi eſtis? In manu turchi. Vbi non eſt religio dei. Non celebratur officiū. Eccleſie dei ſunt muſchie turchorū. Vbi eſt pudentia diuina? An vtero. ad Eliodo. Doctet alius. nſop tpuz ruinas et mala pſe qui. Aliginti et eo apli annū ſant. q; inter Conſtantiopolim et alpes iulias. cotidie ro manus ſanguis effundit. Sythiam. Thra cſi. Macedonia. Daria. Dalmatia. cſictaf q; pannonias. Sottus. Quadus. Alanus. vaſtat. trahit. raptat. Quot matrone. quot ſcānes dei. et iugenua nobiliaq; corpa: hīs bellis ſuere ludibrio. Lapi pſbyteri inſe cti epi ſubuerſe eccleſie. Ad altaria xpi. ſtabulati equi: martyꝝ effoſe reliqe. Vbiq; la et. vbiq; genti. et pſima mori imago. Ille

Secundū principale rē. Tho. i. p. q.

22. ar. 2. In. 1. ſinap diſ. 39. a. 2.

In. 3. ll. cōtra genti. c. 72. Nicola us d lyra ſap Job. c. 22. Circa dñā pūde tiaz. 4. ſacerāt oploes ſāmoſe. Quidā poſu erāt nullo mō eſſe pūde tiaz in pſiti vira: ſ; oia caſu ptingere. Que poſſito ſuit qñ oīuz phor antiqz. Quidā aliḡ poſaet deū bre pudentia ſolū de ſubſtā: ſ; incorruptibi libus et ſaptozibus: nō at de ſeriozibus q; ſubiacēt corruptiōi. Et ſi par habebat pū dentia: hoc erat i vniuerſali. Rō eoz erat. Qz intellectus diuinus viſceret. ſi talia te terminante et ſimpliciter cognosceret. An negabant deū habere pudentia determi natam ad iſta inferioza particularia et cor ruptibilia. Quidā aliḡ poſuerāt duos rē.

Unum bonorū habere pudentiam. ſ. pū maz cauſam deum. Alium malorū. ſ. diabo lum habere curam de iſtis inferioribus et in ſimis. Que opinio eſt doctoz catholicorū que eſt vera. Qui poſuerunt oia ſubiacere diuine pudentie. Sap. 8. Attingit autē a ſine vſq; ad finē fortiter: et diſponit omnia ſuaſiter. Et. rj. Non eſt alius deus q; tu: cui cura eſt de omnibus. Et eccleſia canit in introitu miſſe dñica. 21. poſt ſeſſā trinita tis. In voluntate tua domine vniuerſa ſūt poſita: et non eſt qui poſſit reſiſtere volun tati tue. Tu enim ſeciſti omnia. celam et ter ram et vniuerſa que cell ambitu continen tur. Dominus vniuerſorū tu es. O: oltra. Si curam habet de omnibus: cū ſit luſtus: cur permittit bonos tribulari et malos pro ſperare? Reſpondeo q; ipſa diuina. pūde tia hoc facit quadrupli rōe. ut aiunt doc.

Primo. ratione cōmutatiōis.

Secundo. ratione preſeruationis.

Terio. ratione cōmplacitiōis.

Quarto. ratione augmentatiōis.

Primo ratione rē. Una eſt maxima in theologia q; non eſt hic a deo bonus qui aliquid non peccet: excepto chriſto et ei matre. Aut mortali aut veniali. Eccl. 7. Nō eſt homo q; faciat bonū et nō peccet. Prover. 20. Quis pōt dicere mandū ē eoz medi: et purus ſum a peccator. Et. i. Joā. 3. Si dixerimus q; peccatam non rē. In Au tētico de monachiſ. ſ. Tr. enj. Natura hu mana labitur ad delicta. Et. rj. q. l. c. Ois. Ois etas ad malū prona eſt. Ad propoſiti nfm. In paradīſu nullus ingredit ſine pu ritate vite. Apo. 13. Sine macula n. ſunt rē. Contra illos ſtultos: de macula Bernardi de ceptione. An neceſſe ē: ut de pctis ſuis purgent. aut vlc aut i purgatorio. vbi ſunt pene atrociffime q; ſupant oīm bui ſeculi penā. Et q; pſſim de aliq; dñgit peculi ari amore: id er magna ſua pūde tia pur gat eos a pctis ſuis: pſribus tribulatōibus. Infirmis. penurij. pſecutiōib: ne cru tienti poſtea in penis purgatoz. An Aug. dicebat. Dñe hic vte. hic ſeca: ut in eñū p eas. An hō murmurare nō v; cōtra deū di ſq; eſſe pſalē: q; hoc agit ut ipſū pſuet a penis purgatoz: et purget hoīez a pctis cō miſſis. Quapropter videmus plures fuos

dixit illi. Venias ad tertium. Venerunt
 ad domum cuiusdam militis: qui eos rece-
 pit in nocte gratoſe. Mane autē ſacro: dux
 puer huius militis eis viā ostenderet: pre-
 cipit autē ipſus in aqua ⁊ mortuus eſt. An-
 gelus omnia iſta declaravit. Primus here-
 miſta a leonibus laceratus ⁊ Longo tēpo-
 re martirii affectatus ⁊ dens ipſius exaudi-
 tit: q̃ mox permisit ipſum tali morte qua
 volebat. Secundus heremiſta quē precipi-
 tant ſalvus reſt. Quia h̄ ſuperuiſſet: iterū
 ad ſeculū redire volebat. Quor ſit q̃ el-
 pſolitas: plura mala ſacerēt. Unde Sapiē-
 tie. 4. c. Raptus ē ne malitia mutaret intel-
 lectū eius. Tertius. ſilius militis precipi-
 tant ſiliū: q̃ anteq̃ ipſus haberet erat li-
 beralis: modo effectus erat auarus. Q̃ ſt
 ſunt de iſtis. Unde ipſus occidit: vt ille ⁊.
 Iſte autē edificatio: deū gloriſicant ⁊ de ta-
 li viſione angelica. Unde Petrus ranē. in
 ſmde. Ideo te puniet: vt eterne moris ena-
 das interitū. Et ſic patet prima rō: quare
 boni tribulantur: vt ſ. pſeferent a peniſ
 purgatoz ⁊. Secundo rōne ⁊. Cōclu-
 ſio ē. T̃pome in. 22. q̃. 136. ar. 1. Q̃ patien-
 tia in aduerſis. maxime ē cuſtos omnium
 virtutum. conſeruans bonū rōnis. Diſſimila-
 tur herbe hyemalis. que quādo non eſt bo-
 na ⁊. Comeditur cum el euglar de la ra-
 bia ⁊. Ago de ſancto victore. 4. li. de an-
 ma. Quosdā ſciens deus in multis pecca-
 re poſſe: flagellat eos in infirmitate ne pec-
 cent: vt eis viſū ſit frangi languoribus ad
 ſalutem: q̃ remanere incolames ad dam-
 nationem. Quot mala committerentur:
 niſt eſſent tribulationes huius mundi. Et
 ratio eſt: quia proſperitas huius mundi ē
 cauſa obliuioniſ. ꝑꝑe ſalutis. ⁊ omnium ma-
 lozum. Deutero. 33. Incaſſatus eſt dilectis
 meus ⁊. Et. Q. Curtius. Fragilitatis huius
 manet: nimia in proſperis obliuiſo ē. Et. T.
 Lūcius li. 2.º de bello punico. ferme enim
 ſit: vt ſecunde res negligentiam creent. Et
 perſentia patet. Annis elapſis in dominiū
 Britanni. Q̃ ſt balli. Q̃ ſte feſte ꝑ vil-
 las ⁊ caſtra de ꝑſu plāſeri ſt. Sz poſt q̃ ſē
 ſerē bella ducis calabrie diſmiſerūt oīa. Tri-
 bulatio ſ̄ ē cā bonoz. Erēptis ꝑꝑ. P̃cio de
 Paulo. 2. ad Cor. 13. Qui ſepe orauit dñm
 pro remiſſioe

pro remotione stimuli carnis. Dicit Beda. Si Paulus hac tentatione carassisset: insisteret de numero reproborum. Et de Martha que .xij. annis fluxum sanguinis sustinuit: ut dicit Ambrosius. Que infirmas: ipsas custodit a peccatis. que non custodierunt Magdala. que fuit in croceis: et mere. rix. et. Et David in tribulatione positus ab emulo suo Saul: semper fuit bonus. Unde de seipso dicebat. Causa verum. Tribulatio et angustia inueniunt me. mandata tua meditatio mea est. Ica tue meditationis. Quid dicemus de Job? Qui habuit .7. filios et .3. filias. et possessio fuit septem millia ovium. 3. millia camelorum. quingenta iuga bouum. quingente asine: ac familia multa nimis. Que omnia abstulit deus. Et per demonem ipsam tribulavit. qui Job tria mala intulit. Primo in substantia. 2. in filiis. 3. in persona sua. Et mulier que ipsum deridebat d. Benedic deo et morere. I. maledic. Tu gratias in omnibus egit dicens. Deis vedit. Deis abstulit. et. Sic nomen domini benedictum. Et his omnibus dicit al. 10. c. Utratio tua custodisti spiritum meum. Super quo Hieronymus in epistola ad Paulum. Respice Job o Paula quia sustinuit: et videbis te nimium delictam. Ecce quomodo tribulatio est causa donorum. In quibus verbis. talis ponitur conditio. Quod homo non tribulatus est in pessimo statu damnationis. Et per oppositum: in statu saluationis. Probatum autem corrodere: et exemplis. Primo ante. Gregorius. li. moralium. Continuis successibus rerum temporalium: eterne damnationis est indicium. Apoc. 3. Ego quos amo: arguo et castigo. Et Proverbia. Qui parit virge. odit filium: qui autem diligit. instantem erudit. Heb. xij. Quem enim diligit dominus castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit. Quod si extra disciplinam estis. cuius participes facti sunt omnes. ergo adulteri et non filii estis. Super quo Augustinus. Si exceptus es a passione flagellorum: exceptus es ab amore filiorum. Et Lac. in. 5. li. 23. Deus homines pro libere habet: sed corruptos et vitiosos luctuose et delicate patitur vivere: quia non parat emendatione sua dignos. Bonos autem quos diligit castigat sepius: et assidue laboribus ad usum virtutis exercet: nec eos caducis ac mortalibus bonis corrumpi ac depravari

si finit. Unde nemini debet mirum videri: si pro nostris sepe delictis castigemur a deo. Immo vero cum veramur ac premimur. tunc maxime gratias agimus indulgentissimo patri. qui corruptelam nostram non patitur longius procedere: sed plagis ac verberibus emendat. Et quo intelligimus nos deo esse cure: quoniam cum peccamus: transigitur. Ille. Secundo exemplo Cosme de medicis: qui habens podagras: cum filius Laurentio et Iuliano dicebat eis. O filij mei. Si non essemus in infirmitate: cecidissimus in multa peccata. Ecclesi. 31. Infirmitas gravis: sobriam facit animam. Patet secunda ratio. Tercio ratione et. Ut exemplum nobis det quod sine his tribulationibus non possumus ingredi paradysum. Et sicut miles non recipit pallium nisi per prius gloriaretur videret: ut dicitur. L. de his qui non expletis stipendiis. l. 2. li. 1. Stipendium quod promittitur militibus non debet solui: nisi finita milita. Ita sermo dei non dat coronam: nisi militauerit prius in presenti seculo. Unde apostolus. 2. Thim. 2. Non coronabitur: nisi qui certauerit. Per multas tribulationes: oportet nos introire in regnum dei. Et christus ostendit filius Iehudei. Mat. 20. Calicem quidem meus bibetis. Et Hieronymus ad Eustochium. Quis scitiorum sine certamine coronatus est: Abel iustus occidit. Abrahā vixit periclitatur amittere. Et ne in inensum volumine me extendam: quere et inuenies singulos aduersa perpassos. Salomon solus in delictis fuit et forsitan corruit. Et Augustinus in libro solilo. Quod habeo. Quid dominus? Regnum celorum. Quo emittit? Paupertate regnum. colore gaudij. labore requies. ignominia gloria. morte vita. Ille. In huius signam Ero di. 14. Deis produxit populum suum in terram promissionis per terram petrosam: et spinosam. Et Augustinus in libro 5. de Civitate dei. c. xij. ponit quod romani fecerunt duo templa honoris et virtutis: ita contigua ut nullus posset ingredi templum honoris: nisi per templum virtutis. Moraliter. Duo templa: est presens vita et futura: sed in templum honoris vite eterne. non possumus ingredi nisi prius gradiamur per templum virtutis. Preterea Lactantius senectus petiit coronam de spinis: ut in alia vita haberet de rosis. Qui hic paradisum ha-

bet: in alio de necessitate habebit infernū.
Post placebo. Sequitur. Deu me. Et qui h
i. ludo plus de Bastoniz: minus de dina
r. el yogo e suo. In proposito. Qui plus de
Bastonate e tribulatione. Exemplū Petri
martyris cui in cella oranti appuit beata
ego comitata duabus puellis sanctis. Cū
loquerent euz Petro martyre audite sunt
a fratribus circumstantibus. Accusatus est
priori q̄ feminas in cella haberet. Ob hoc
concluserunt eū in cameram. Cū conquire
retur de innocentia sua crucifixus eū allo
catus est dicens. Et ego petre qd fecit? Ena
mera hic totam vitam xpi. Qui de celo de
scendit. Qui natus i p̄sepio. Qui miracu
la. Qui infamatus. Et ego petre quid fecit?
O iesu mortu. O iesu batuto. C Quarto
rone rē. Augmentantur sanctorū merita in
celesti palatio. Unde sancti cupiebant: tri
bulari: et gloriabatur in his. Ad Ro. 5. Glo
riamur in tribulationibus. Et. 2. ad Cor. 11.
et. 1. Libenter gloriabor in infirmitatibus
me. rē. Quare hoc? Glo. Quia per tribula
tiones xpo assimilatur: cui assimilari ē ma
gna gloria. Eccl. 18. Magna est gloria: seg
dum. Super quo glo. Magna est gloria sp̄s
se. assimilari sponso. Nihil gloriosius repu
tat: q̄ xpi portare opprobrium. Et sic patet
secundum.

Erting dicitur rē. Rēdet doctor pa
radisi Thō. 1. p. q. 22. ar. 2. Cū de
sit vniuersalis p̄uor totius entis
ad ipsius p̄sidentia pertinet vt permis
eat aliquos defectus esse in rebus: ne impe
diat bonū vniuersi perfectū. Si. n. oia ma
la impedirent: multa bona deessent vniuer
sa. Si nō esset ocelso aialium: non esset vita
leontis. Non esset patria marty: si non esset
persecutio tyrānorū. Ille. Pratica. Quia
vt dicit p̄s. r. eth. Bonū quāto cōmunius
tanto melius. Si non fuisset ade peccatū.
nec xpi incarnatio: per p̄s natura huma
na eēt p̄uata xpi et matris p̄sita. Aliter. in
sequentijs. Nec abhorres peccatores. sine
q̄bus nūq̄ fores. tanto digna filio. Si nō
fuisset iude peccatū. nec christi mors: p̄ con
sequens nec sancti essent in patria. et celoz
apta ianna. Si nō fuisset Decius: nec Lau
rentius. Si non fuisset Nero nec Petrus
aut Paulus martyrizati. Unde p̄ior su

spendit latronem: ne bonum eōe contami
netur. Ecclesia tolerat meretricem: vt euitet
maiora mala: q̄bus amoris sequeretur.
Quot fraires haberent rem euz sororibus?
Quot confobzini cū confobzimis? Nisi eēt
iudei qui vsuras darēt: quot essent xpiani
qui hoc facerent? Ideo deus vt dicit Thō.
cum sit vniuersalis p̄uor: p̄tinet vt ali
quos defectus permittat ne impediāt bo
num vniuersi perfectum. Ad p̄uiores ve
ro particularem non deest permittere ma
lum quantū potest: vt auctoritates supra
allegate dñt. Oportet sapientē ordiare rē.
Ad secundū. qz iustus non tñ punit ma
los. aut premiat bonos. Rēpōdet Thō. q
verum est. Iustitia dei in p̄sentiā dormit.
Si non punit malos: aut premiat bonos in
p̄sentiā: ergo in alia vita. Auctoritate pro
batur Hieronymi ad Eusto. Difficile imo
impossibile est vt i p̄sentiā et futuris q̄
fructus bonis: vt i venirem hic et tibi mentē
impleat. vt de delicijs ad delicias transeat.
et in vitroq̄ seculo gloriosus appareat. Erē
plum dñtis et lazari Luc. 16. Unus tripu
diabat in p̄sentiā: nec p̄ suis demeritis pa
mebatur. Alius pauper: nec pro suis meri
tis premiabatur. Tamen post mortē vnus
damnatur. alius factus est saluus. Fuit in
quit Abzām: recordare qz recepit bona
in vita tua: Lazarus similiter mala. Unde
p̄z responso ad rē. Legendam sanctorum
dic breuiter tuo modo.

In festo omnī sanctorū. De gloria san
ctorum. vel de gloria paradisi.

Merces ve

stra copiosa est in celis.
Mat. 5. C Del fiume
di eloquentia e pelego
anreo Publio Lome
llo Scipide nuna ma
fore victoria o plu singulare triupho essor
fi diffiniam: erepro che l'omo veduta la p̄
sente vira non esset felice e beata: ma sotto
posta a molti miserie e calamita: quāto ne
iudicano il celere monumento e dominio
deli sp̄s

dei spēs et in fūspiraſſe a quelli eterni beni
 dela beata vita. Impo ſi come vole el ppho
 ppho in .s. et b. Natura marime fugit triſte.
 et appetit delectabile. Et in li.º de bona for-
 tuna. Appetitus naturalis: naturaliter te-
 dit in bonum. Quod quidem bonum ab oi-
 bus deſiderat. In li.º et b. Bonum eſt quod
 omnia appetunt. Et Diony. 4.º de diuinis
 nominibus. Pulchrum et bonum: omnia de-
 ſiderant. Iſtud autem bonum: maxime eſt
 vita beata et noſtra beatitudo. in qua eſt
 perfectio omnium bonorum. Quide Boetius.
 3.º de Con. Beatitudo eſt ſtans omnium
 bonorum aggregatione perfectus. Sed cir-
 ca hanc beatitudinem plures philoſophi
 errauerunt. Quidam poſuerunt eam in bo-
 nis corporis: vt Epicurus cum ſuis ſequa-
 cibus. Quidam in comestionibus: vt ſarra-
 centi. et mauri. Quidam in diuitijs. In quo-
 rum perſona Dauid loquitur. Beatum vi-
 derunt populum cui hec ſunt. Sed has opti-
 miones oſtendit falſas ipſe D. v. Beati q
 habitant in domo tua domine. Que ſentē-
 tia per Ber. affirmatur ſuper Lan. O bea-
 ta regio para-diſi. o regio delicia: ad qua
 ſuſpiro de valle lachrymarum. Ubi ſapientia
 ſine ignorantia. Ubi memoria ſine obli-
 uione. Ubi intellectus ſine errore. Ubi ratio
 ſine obſcuritate fulgebit. Beati qui ha-
 bitant ibi: et laudabunt deum in ſecula ſe-
 culorum. Ille. Et philoſophus in .x. et b. lico.
 Speculam veritatis. i. cognitio veritatis: eſt
 ipſa felicitas. De qua cognitione Joā. 17.
 hec eſt vita eterna vt cognoscat te ſolus
 verum deum: et quem miſiſti ieſum chriſtum
 Quam petebat philippus di. Joan. 14.
 Domine oſtēde nobis patrem: et ſufficit nobis.
 Quia vt dicit Aug. Niſi eſt tota mer-
 ces noſtra: qua nos implebit cū vuln ſuo.
 Quod bene vulgares poete locuti ſunt.
 Al padre. al ſiolo. al ſpirito ſancto
 Comēga gloria tutto el para-diſo.
 Tal che mi nebiaua el dolce canto.
 Petrarcha in triumpho diuinitatis.
 Beati ſpiritu che nel ſummo choro
 Si trouaranno o troua in tal grado:
 Che ſia in memoria eterna il nome loro.
 Sancti ergo talem cogitantes gloriā: ope-
 ratifaut bona: pro quibus merces ei data

eſt. Merces veſtra etc. In quibus verbis et
 gloria ſanctorum et para-diſi eſt ſermo. Ubi
 tria videbimus. Sermonem habes ſeris
 2. paſce chapit. 129.

In cōmemoratione deſunctorum. De
 ſuffragijs.

Meremini mel-
 mſe
 remint mel: ſaltes vos ami-
 ci mel. Job. 23. Ad lau-
 dem. cōmendationem. et p
 conſum illius ſopiane et al-
 te inſtitit diſtributue ſummi dei: cōuenit:
 premiare illos qui amore ſuo laboraneſt.
 et rebelles ſecundam exigentia merita pa-
 nire. hec eſt aurea ſententia diuini Diony
 ſij in. 4.º de di. no. c.º 8. Oportet autem vide-
 re in hoc vero eſſentem veram inſtitiam.
 q vnicuique tribuit ſecundum vniuſcuſque
 eſſentium dignitatem. Et cythareda mo-
 dulante Dauid in ps. Duo hec audiuit: q
 potestas dei eſt. et tibi domine miſericor-
 dia: quia tu reddes vnicuique ſecundū ope-
 ra ſua. Et Matth. Reddet vnicuique ſe-
 cundum opera eius. Et. i. Corin. 3. Quis-
 que propter ſuam mercedem accipiet. Et
 Apo. ultimo. Ecce venio cito. ſcilicet ad
 iudicium: et merces mea mecum eſt: redde-
 re vnicuique ſecundum opera ſua. Secun-
 dum ſententiam Auguſtini in decretis. 13.
 q. 2. c.º. Tempus in Glo. Tres ſunt differē-
 tie perſonarum. que ab hac vita erunt.
 Quidam ſunt valde mali. Quidam valde
 boni. Quidam mediocriter mali. et medio-
 criter boni. Primi ſunt damnati: ille dolen-
 tes anime a celeſti patre propter ſua teme-
 rita reprobate. que ſunt in illo tetro bara-
 tro inſerui clauiſe. pro quibus nullum ſuf-
 fragium alienius mortalio. poteſt valere.
 Job. 16. In inferno nulla eſt redemptio. Et
 Auguſtinus. Si ſetrem patrem meum eſſe
 in inferno: non plus orem pro eo: q̄ pro
 diabolo. Et Dionyſius i. 6. celeſtis Hierar.
 Summus ſacerdos pro imundis non orat.
 quia in hoc ageretur a diuino ordine.

In eodem. Dicitur sacerdos pro mortuis orans: pro illis orat qui sancte vixerunt. Quidam sunt valde boni. Pro his non est orandum. Extra de cele. mis. c. Lij. marthe Inuita facit martyr: q orat. p mfe. Quidā mediocriter sūt: q sūt in purgatorio. pro his bñ faciendum est. Qui dicant Misereantur ei. De suffragiis tria videbimus in presertiarum. Hunc sermonem habes in quadragesima lib. char. St.

In festo sancti Martini episcopi. De victoria suspensas.

Ecce sacer

dos magnus: qui i diebus suis placuit deo. Ecclesi. 4. 4. Nulla res qualis sit interclusa intra speras celestes: cum tanta cura et admiratione respiciatur q humana operatio. mediāte qua fragilis et caduca natura hominis a statu laetifico et transitorio. cōmutatur in statū eternum. Neq; hic stupor mētis tam sine ratione habet originem. Concio hanc q in finē tū celi. preparatio elementorum. dispositio terre habent producere varios et ita mirabiles effectus non per se permittant a cōsuetudine. nec ab instinctu qualem semper naturaliter continerant. Sed homo qui sua proprietate mortalis. terrenus. et labilis constitutus: per suam solam operationem conuertit se in stabilem: imortalem. et celestem. Ubi discurrens per omnes res: que possunt a nobis possideri. sola virtus intelligitur illam esse que nos constituit in statu digno omni laude et honore. Unde Plautus in Amphitruone. Virtus in se habet omnia. Hec est que facit hominem deum. In 7. Eth. homines dicuntur dii: propter virtutis excellentiam. Ab hac ergo eximia et singulari virtute: nascitur premium hominis. Quod fm pñm. 4. Eth. est honor et gloria que est hominibus attributa. aut in vita. aut in morte. Unde Lactan. in li. de ira ad Donatam. c. 24. Non faciunt beatum vitiose ac mortifere voluptates: nō opulenta libidinum incitatrix. non inanis ambi-

tio. non caduci honores: quibus illaqueatus animus hūan⁹ et corp⁹ mācipatus eterna morte damnatur: sed sola innocentia sola iustitia. cuius legitima et digna merces est immortalitas: quā statuit a principio de⁹ sactis et incorruptis mētibus: que se a vitis et ab omni labe terrena: integras inuoluntatq; conseruant. Vnus premij celestis ac sempiterni participes esse non possunt: qui fraudibus. rapinis. circūscriptionibus conscientiam suam polluerunt: quicq; iniurijs hominum nefarijs cōmissis inelutibiles sibi maculas induxerunt. Proinde vniuersos oportet: qui sapientes. qui homines merito dici volunt: fragilia contemnere. terrena calcare. humilia despiciere: ut possint cum deo beatissima necessitudine copulari. Ille. Ideo beatus Martinus q; fuit adoratus omni virtute: impero q; suas passionis. suos appetitus. seipsum deniq; totus subingauit ac vicit: a magno deo dilectus est. et sublimatus tandem in regno celorum. Ecce sacerdos et. In quib⁹ verbis ad laudem. s. Martini: de victoria suspensas habet erit fmo. Ubi tria per ordinē videbimus.

Primum. de oppositionis.

Secundum. de declarationis.

Tertium. de confirmationis.

Primum. Queritur dubia. Quas illis triumphus maior sit. honor. gloria et thesaurus: quem homo possit acquirere. et habere in presenti vita: et corā hominibus mundi et tota curia celesti: Circa hoc quadruplex opio.

Prima fuit militum. Quod erat ars militaris et exercitum bellicum. Eo q; fuit prima ars mundi. et nobilior. In quam nō nisi homines probi ingrediebatur. De qua 2p. 4. di. l. ar. 5. Apud gentiles: militaria era reputabatur. Pro q; gentiles et moderni stupenda fecere. ut p; per Aug. 5. de C. c. 18. Hec duo si illa. libertas et cupiditas laudis humane: que ad facta miranda compulere romanos. Ille. ut patet exemplis. De magno Alexandro qui regem Dariū vicit: et piccolo intervallo totum orbem subingavit. Qui in 7. annis totam Asiam et partem Europe subdidit. Et filius terra in conspectu eius: ut di. l. 8. p. Apud quem fuit Karolus magnus: qui occidentem. saxoniam.

in equitantiā domuit. Et magnus pō-
 pelus: qui. 22. reges vastauit. qui dicitur ē
 magnus: ob multitudinem rerum gestarū:
 ut loquitur Orosius. Et Cesar romanus.
 5. vicibus triumphauit de inimicis suis. Et
 Q. Cecilius: qui Philippū Macedonici
 e macedonia victam eduxit. Et Leli⁹ Tri-
 bunus. qui. 120. plagas habuit: et semper vi-
 etoriosus fuit: ut ponit Valerius li⁹. 3. c. 2°.
 Et M. Sergius: qui. 24. plagas accepit i
 pectore. Qui manu sinistra amissa: ferreas
 fecit. Et Theban⁹ Epaminondas. ornate
 taz regie dignitas. De q^o Justus. 6. li^o de bell
 externis. Qui faciens bellū vnū mortale
 accepit: aliquātiſper alleciatus petijt a cir-
 canstantibus: si scutum remanserāt in ma-
 nibus inimicorum. Respōsum est: q^o non.
 Ante seipſus ferri fecit: sepe osculans ipſū:
 appellans compagno dela gloria ſua: et sic
 expirauit. Quid dicemus de militib⁹ moder-
 nis: De Duce Francisco. Bartholomeo co-
 leo. Nicolao panno. Suerino Roberto. et
 alijs multis: Qui miranda fecerunt sub ar-
 mis: repntantes non poſſe dari gloriā ma-
 iorem: q^o istam. P^o prima opio.
 C^o Secunda opio fuit antiquiorū p^ohorū.
 Q^o maior triumphus non poterat homini
 dari: q^o habere ſcientiam. Pro qua mira fe-
 cerūt: ut ponit Hiero. ad Paulinū. Et La-
 ctan. in principio de multis p^ohis. De qua
 Aristo. prin^o Metha. Omnes homines na-
 tura ſeſe deſiderant. De numero quorum
 fuit Pythagoras qui pro ſcientia acquirē-
 da: ſiuit in egyptum. deinde Perſiam. dein-
 de Italiam. Et Plato multū paſſi iuſtra-
 uit. in quibus grandia pericula ſuſtinuit:
 inter alia ſuit venditus: ut Laertias ponit
 Juſt in egyptum ut audiret legem iudeo-
 rum. Deinde venit Italiam iterum. Et Sy-
 monides occupauit ſe in ſtudio. 70. annos.
 Anaragoras. 72. Thales. 78. Solon. 80.
 Socrates. 84. Mſechus. 97. Et Apolloni⁹
 19. regiones circulauit. Et Titus lilius pa-
 duanus. aureum pelagus eloquentie. qui
 ſcripſit de geſtis romanoz. 140. lib^o: li-
 cipiens a Roma condita: vſq^{ue} ad tempus
 Octauiani imperatoris. plenas ſuarū an-
 no etatis ſue. 80. padue tumultus in ſolē-
 ni ſarcophago. Et Plinius Aeronē. qui
 hiſtorias ſcripſit romanas a principio ro-

me vſque ad tempora ſua: lib^o 208. 38. Et de
 naturali hiſtoria lib^o 208. 37. cum alio et ex-
 cellente ſtilo. Et Saluſtius cluſe roma-
 nos: ſcripſit exitum Catiline. Et de guerra
 Jugurte. Iſti autem nullū maiorem triū-
 phū poſſe dari homini iudicant: q^o or-
 natū ſcientie. De qua Macrobius. 2. Sa-
 turnaliū. Sine doctina: vita eſt quaſi
 mortis imago. Et Lactan. 4. Nemo eni po-
 teſt iure dici homo: niſi qui ſapiens eſt. Et
 Iuſt. ſt. de fidelit^o ſozibus libertoz. l. Apud
 Iulianū. Cupiditas diſcedit: eſt optima
 rō viuendi. Et Sen. Ociū ſine litteris
 mors eſt: et viciū hominis ſepultura.

C^o Tertia opio eſt Auarozū. Q^o maior
 gloria dari non poſſe homini: q^o poſſeſſio
 auri et argenti. Q^o non niſi diues ſapiens
 videtur. et honozatur. Pauper autem. ſati-
 us. et ſtultus videt^{ur} et reputat^{ur}. P^o Erb. Im-
 poſſibile eſt indigentem operari bona. In
 4. Omnis indigentia mala. Q^o quot mala
 ſunt. propter paupertatem. Prouerbi.
 27. Propter inopiam multi perierant. Li^o
 in arte nona. Due res ſunt. que poſſunt ho-
 mines ad tarpe compendium comouere. i.
 opia atq^{ue} auaritia. Et quantū le petre ſarſa
 tracte in calcaneis ſi pauperes eſſent. Sed
 vocatur miſer tale. maſtro tale. madona
 tale. per la robba ebanno.

C^o Quarta opio Catholicorum eſt. Q^o nul-
 la maior gloria poſſe dari homini: q^o vince-
 re ſeipſum. et ſubmittere proprias paſſiones
 imperio rationis. Sen. Nulla maior victo-
 ria: q^o propria vitia domuiſſe. Idem lib^o de
 Clementia. Sūma ſuper omnes potentia
 eſt regere ſeipſum. vincere et bene regere.
 Multi enim habuerant poteſtatem vbiſq^{ue}.
 pauci ſo ſat. Salo. Prouer. 16. Melior eſt
 patiens viro forti: et qui domiſnatur animo
 ſuo. expugnatoz vbiſq^{ue}. Q^o ut melius ve-
 ritas pateat: veniamus ad ſecū.

Eundem di^o rē. Pono conſeſſionē
 ſm omnes Theologos. Q^o nulla
 maior victoria. gloria. honoz. et triū-
 phus. poſſe dari homini in preſenti vita: q^o
 vincere ſeipſum. Et qui habet victoziaz de-
 ſe. certe plus acquirit: q^o ſi congregaret ac-
 cumularetq^{ue} omnes theſauros mundi. ſa-
 pientiam rē. Que conſeſſio triſplici mediō
 probatur. Ratione. Auctoritate. Exemplo.

E

In festo

Ratione triplē.

Primo, rōne libertatis.

Secundo, rōne formilitatis.

Tertio, rōne salutatis.

In prima ratione probabo qd homo qui vincitur a passioibus, est maximus seruus diaboli. Pro fundamento: pono conclusio- nem Iuristarum, ff. de regu. iuris, l. Liber- tas. Et Insi. Et quibus causis manumitti non possunt. §. Sed cū libertas. Inestima- bilis res est libertas: et oibus rebz favorabi- lior. Et. ff. de verbor. obligatioibus, l. Liber homo. Liber homo estimationez non habz. Et Esopus.

Non bene p toto libertas venditur auro: hoc celeste bonum preterit orbis opes. Quam veritatem affirmat Tb. 2.2. q. 4. ar. 3. Qd abnegatio proprie voluntatis. qd acquiritur per obedientiam: est maxima in- ter omnes virtutes. Quia egreditur a no- biliori subiecto. Et quolibet. 3. ar. 1. Qd heresis est: si quis diceret. qd secularis ita potest mereri sicut religiosus. Et eo qd pri- uant se dono libertatis: quia nihil melius. Si ergo nihil pulchrius habet reperiri li- bertate, ergo nihil turpius seruitute. Ideo Cicero de natura deorum. Miserius serui- tute, quid possumus aut dicere, aut excogi- tare: Et in Autentico. De nuptijs. §. Si ve- ro. Seruitas mortis equiparatur. Et ratio ē pph. i. Metb. Nō est liber: qui alteri gra- tia est: ut patet de illo qui est in ferri, aut in galea. Qui maximam beneficium reputa- ret si redimeret. Vñ Bergomas. Melius ē esse osel de bosco: qd rē. Ideo i fabula Eso- pi dicitur. Qd lāpus dixit canē. Unde fra- ter: qd sic nitidus et pinguis es: Domi in- quit custos sum. Datur mihi de pane albo, dantur ossa, amat me tota familia. Qui lu- pus. Unde hoc qd iugum attriuit collaz tu- am: Respondit qd in nocte soluo: in die li- gor. Et lāpus. Tene tuam pinguedinem, et ego p me meam libertatem. Ad ppositum Que est maior seruitus mandit: An? mo- ri: Arabi: Idamei: Aggarent: Tartari: Non vere. Sed fuitis peccati. Jo. 8. Qui facit peccatum: seruus est peccati. Et. i. Pe- tri. 2. A quo quis superatus est: pauius ser- uus est. Ro. 8. Serui facti estis: cui obedi- tis. Et de pe. dist. i. c. Conuertimini. Solo

enim peccō: diaboli seruus sumus. Et Tb. 2.2. q. 64. ar. 2. Qd peccando pdit dignitatē su- am et incidit in seruitutē. Alia ppractica. Qd cubinari? est seruus illius femine: que ipm priuat omni libertate, et bonorum tempora- lium domus. Quia habet clauēs de ogni co- sa. Et libertate suspensus. Qd non audet lo- qui cum aliqua: ne in tristitiam cadat. Nec audet instigare aliquem: nisi de suo consi- lio. Nec elemosinam facere. Nec ad eccle- siam ire. Contra quos apostolus Eph. 5. Mulieres sint subdite viris. Ascensurus. Quella casa non me piace: dou la gallina cantat: el gallo tace. Qd bene Cicero in. 5. paradora concludit. An liber. Ille tibi vi- detur, cui mulier imperat, leges imponit. Queat: veniendum est. eqd est: abundum ē: posuit: bandum est. mīnatur: extimescendū est. Hunc ego non tm seruum: sed nequissimū seruū iudeo. ibi. Applicat hic. erem- plum illius romani qui ad paradysum in- troire volebat: nisi ibi essent femine. Et de Peto Ciri: in tomo magnifici Laurentij s medicis eriscentis in consilio puellaraz. Vellem inquit paradysum meum in hoc lo- co. Et de Cardinali genesi. a quo cum fra- tres elemosinam petissent: dedit. Accipite: dixerunt. Deus det vobis paradysum. Ille. Pū tarde che se po. Preterea auarus est seruus auaritie: qd non se incala aman- zar a sufficientia. Comedit panem milij: ut vendat frumentum. Contra famulum cla- mat. Rsbald che me manzat li ossi. Et tu o Latherina: nescis qd tempore belli fagi- ni cant. Et sacco dela melega: valuit vnum aureum. Quod contra Ecclesiastes. 6. Est et aliud malum quod vidi sub sole. vir cui dedit diuitias deus, nec tribuit ei pote- statem ut ex eis comederet. Practica. Erant illa bona temporalia: et tu in poluere de pi- gnati. Assimilantur tales alij busali. De qui- bus Tb. super Job. 40. Qui licet sint se- roces: tamen si ponatur annulus in naribz eorum: ducantur quocūqz homo voluerit. Et a puero. Ita et homo qd habeat vires libe- ri arbitrij, tamen dum est in mortali, seru? a diabolo ducitur quocūqz voluerit. Greg. 2. mo. 2. al. Peccatum quod per penitentiaz non diluitur: mor suo pōdere ad aliud tra- hit. Et. 2.4. q. i. c. Miramur. Ipse diabolus exerceat

exercet potestatem in malis. tanq̃ in peco-
re suo. Ideo Eutropius de histo. romano-
rum narrat de magno Alexandro. Qd̃ cū
inuenisset Diogenem in filia. cum vellet ip-
sum alloqui et sibi suo corpore umbram fa-
ceret. Vellet inquit mihi non auferres qd̃
dare non potes. Imperator hoc intelligēs
ad altam partem se vertit. Cui Diogenes.
Respondum tibi non facio. qz potentia mea
maior est tua. que variatur per tria tempo-
ra. De preterito et de futuro non es domi-
nus. De presenti idem. qz seruus es super-
bie. lutturie. gulle. ire. et tot demonioꝝ: quot
victorum. Ad quibus ego inanis sum. Præ-
tica cum discar su. Tunc lingua. oculos. vi-
tia. Et hec est maior victoria q̃ haberi pos-
sit in presenti vita. Sesi. Nulla maior et̃.
Et Alcilaus.

Ubi si non vince. non vincera alitru.
De se medesimo habendo el so valore.
De questa optinone sempre for.

Concludamus ergo rōnem sic. Per victori-
am sapientis acquiritur vera libertas. qua
nihil melius. Et per oppositū: homo sit ser-
uus. quo nihil vilius. Igitur p̃ prima rō.
Secundo rōne et̃. In hac rōne p̃babitur.
Qd̃ homo est bestia: Lassandoli supe-
rar dalt propoz̃ passioni. Conclusio ē Arist.
2. aic. Et Alactoris. 6. p̃cipioꝝ. Forma est
que dat esse rei. Quia ablata res non est.
Et repli g̃ra. Ecclesia vel domus d̃: q̃ diu
retinet in se formam ecclesie vel domus. Si
domus vel ecclesia destruat. non est ampli⁹
ecclesia vel domus. sed cemet̃ et lapides.
Ad p̃positum. Forma h̃is est ipsa ratio. 9.
Eth. h̃o est maxime intellectus. Et. 2. Po-
lit. Intantē quis d̃ homo: inquantum vti-
rōne. In. 7. Inter omnia animalia sol⁹ ho-
mo habet rōnem. Et magister. 2. di. 16. h̃o
quoad plura superatur a bestiis. Al cane:
in odore: Al porco: in audita. Al finta: in gu-
stu. Sed in duobus superat omnia anima-
lia. In lingua et in rōe. Quia sit illis digni-
or. Quia ergo remouet ab ipso rōnem. non ē
amplius homo: sed bestia. In. 6. Top. Al q̃
cūq̃ remouetur diffinitio et ipsum diffini-
tus. Et Cōmētor. 9. Adetha. Qui tollit a
rebus suam operationem: tollit ab eis suaz
essentiam. Exempli g̃ra. Remoue ab igne
calorem. Al sole lumen. non est plus sol. et

cum tollitur essentia eoz. Clama. Remoue
ab homine rōnem: non ē homo s; bestia. De
quo Ber. Puto lumenta dicerent si loqui
possent. Ecce Adā: quā vnus ex nobis fa-
ctus est. ps. Compatus est et̃. Sedm Ro-
bertū olcyr sup sap. et Boe. 4. p̃of. 3. h̃o
non viuens fm rōnem ijs bestiis assimilatur.
p̃ imitationē. Primo asino. per negligē-
tiā. O dona. Vidisti vnq̃ in domo tua asi-
nos bipedes. O pater nō. Et ego dico q̃ sic.
Qui sūt: f. fideo. Qui vsq̃ ad tertiā stant
in lecto. Qui nesciant ire ad diuina. Tu ha-
bes in domo tua filiū p̃grā: cape baculū:
et dic ari su ebe lo dice el predicator. Se-
cundo assimilatur leoni p̃ iracundiā. Ita h̃o
impatiens q̃ plures facit fatuitates. Vidit
multos qui dīctum de capite profecerunt
in terram. frangunt vasa domus. percutiūt
se pugnis. deum dicunt partefanum. Ter-
tio porco. per luxurias. Prætica contra cō-
cubnarios. Cum figura Sansonis. Iud. 16.
vbi dicitur. Qd̃ meretrice Dalida San-
sonē molestant. idicare et: vbi esset fortitu-
do sua. Et cū eā decepisset: tandem rem ei
innotuit d. Nazarens sum. i. domino conse-
cratus ab utero matris. Nonacula super
caput meum non ascendit. Si ergo. 7. crī-
nes abrahis: ero similis aliorum. Cum autē
blanditijs demulceret euz: in sinu dormiuit
et. 7. crīnes abrahe. et vocatis philisteis oca-
los ei eruerunt. Ad. Dalida: est caro. Sā-
son: rō. Et fortitudo sunt. 7. crīnes. i. septes
dona spiritus sancti. Sed philistei ipsam
rapiunt. cum ratio sensualitati consentit. et
ei auferant omnem suam potestatem: et li-
gant eum funib⁹ peccatorum. Et auferant
ab eo lūmē rōis. ne cognoscit g̃uitatē pei sui.
Applica exēplū illius vicioꝝ: veneti et bo-
ni igenij q̃ philocaptus erat de sua selaua.
Cū Venetijs p̃dicarē. hoc accidit. Quadā
vice coactus amore illi⁹ vestivit se vestibus
illi⁹ et cū illa buratabat. Vocatus ego a p̃-
pria vxore: vent inq̃ p̃: vide sciam nisi po-
ctoris. Repp̃ ipsū cū selaua. Cur dīe talis?
talitā facit: R̃didit. O p̃ nescio vtrū sim h̃o
an bestia. ita sū philocapt⁹. Cui dīx. Eris
bestia. Ubi est scia tuar doctrinar: Qz h̃o
imbutus peccatis caret ratione. ideo
sit bestia per imitationem. Unde patet se-
cundum in p̃teritum.

E 2

In festo

Certilo 12. Ad peccator est stultior om-
nibus hominibus mundi. Quod probatur per
phi. 5. Ethico. Pluribus bonis appositis:
melius semper est eligendum. Et Luce. 1. Top.
Plura bona: paucioribus bonis asponan-
tur. Illa paritica. De muliere que vult nu-
bi. habet in se tria bona. Primum magnam co-
tem. Secundam paupertudinem. Tertium
pauertem. Quid magis est eligendum? Rndet
quartus: quod tria bona. Lugartofus autem: pul-
chritudo. Respondet Cuius: quod fortis. Iste
dicitur sapientior. Quia pluribus bonis 12.
Preterea in consilio ponuntur ex una par-
te. optime carnes. Et alia porrit: tenuit.
Quid magis est eligendum? Rndet philoso-
phus. Quod pluribus 12. Ideo fratres predi-
catofes: sunt stultiores omnibus mundi homini-
bus 12. Preterea dicitur tibi. Sapienter tibi
confiteor: et pater hanc conditorem me-
cum tui ab utero matris: quod dulcia sunt ami-
ca nature. Si tibi tonaretur una scatola
comandoli. et deluper essent deaurati. sed in
fundo esset venenum. quid super hoc esset eli-
gendus? Dicit philosophus. quod pluribus bo-
nis 12. Preterea si vis ire romam ubi nunc
fuit: interrogas de via. Et tibi dicitur. quod
vna est plena malendinis. quise occidet si
per eam eas. Alia est secuta. Quid super hoc
esset eligendum? Dicit philosophus 12. Ad
propositum. Vbi qui vincitur virgibus propter:
sit de libero seruus. De capace rationis be-
stia. De homo sauto vn matto: eam habeat
ante se bonum caput malum. ante se dulce. ca-
pit amarum. ante se lumen: caput tenebras. an-
te se viam rectam: caput tortuosam. Ideo Aug.
Nulla maior stultitia quam propter bonum mo-
mentaneum perdere bonum eternum. Exempla illi-
us romani. De quo Eutropius dicit. Qui
in testamento legauit aureos mille illi qui stul-
tior esset in claustrum. Quo mortuo. quidam
nobilis inuentus est. qui a senatu honora-
ri poterat. sed nolens ad hoc deuenire ut por-
tos pasceret. Iste ab omnibus stultior iudica-
tus est. Quia pluribus bonis 12. malum ele-
git. Unde Petrarca. 6. Triupho diui.
Misera la vulgar et ceca gente
Que qui pone speranza in cose tale
Que il tempo liene porta si repente.
O veramente fordi ignudi et fralli
Doneri di iudicio et di consilio.

Egri del tuto et miseri mortali.

Etiam de 12. Confirmatur nostra
conclusio exemplo Valerij. Qui cum
esset octogenarius. et a pluribus nar-
rarentur eius victorie. dixit. Sattore cibus:
quod nulla victoria maior fuit apud me quam me
beatum fecit: nisi quod passionibus meas subie-
ci imperio rationis. quia nulla maior. Unde et
Plato interrogatus. Quis esset iter homi-
nes fortior? Qui potest inquit propriam ira-
cundiam vincere. Interrogatus. 2. quod esset
debilior inter homines: respondit. Qui suum se-
cretum non potest celare. Unde concludit Li-
cero. Et Lact. in. 1. Nulla est. n. tanta vis que
non ferro aut viribus debilitari frangique pos-
sit. Ut aius vincere. fraccidiam colibere. foris
fuit est: que Hercules nec fecit vnquam. nec po-
tuit. Nec qui faciat. non modo cum sumis vi-
ris comparat sed simillimum deo iactat. Ille.

Et victoria Martini.

Martinus natus ex penitibus paga-
nis sicut rosa de spinis ortus. ex quodam oppido
nole Sabaria panonice. in partibus fracie.
Pater eius tribunus. i. princeps. sub impatori-
bus Constantio et Juliano. Et precepto illo-
rum filij eligunt in milites. Et Martinus i eta-
te anorum. 17. cathecumenum se fieri petijt. In
etate vero. 18. cum pater eius esset senex mi-
litiam commisit Martino. Qui volenter eam
acceptans: erat contentus vno seruo. Cum
quadam vice tempore hyemali iret ad bel-
lum. in porta urbis: nudus quidam sibi pre-
sentauit. Cum mediam mantellum dedit. In
sequenti nocte vidit spiritum illo indutum di.
Martinus adhuc cathecumenus 12. Sup-
quo Ber. fm de hodierno. Martine si scilicet
ses ubi pallij dimidij ponebas. puto quod pal-
liam non dimidistasses. sed integre dedisses.
Ad propositum. Per triennium militauit cum inte-
ger ab illis virgibus 12. Llama hoc loco. contra
sodomitas. quod hoc peccatum maxime regnat in
militibus. Cum sit reprobata a lege diuina
Leui. 20. A lege canonice. 33. q. 2. c. Hoc ip-
sum. 5. sequenti. Et a lege imperiali. C. de
extraordinarijs criminibus. l. Qui puero. C. si
esset annorum. 18. fecit se baptizari. et renun-
tians militie: iussu Pictaulam. ad sanctum
Bilarium episcopum: qui ipsam in acoly-
thum ordinauit. Interim autem admoni-
tus a spiritu sancto. ut iret ad visitandum
Primo

parentes adhuc gentiles: demoni et in via apparuit d. Quocumq; seris diabolus tibi aduersabit. Respondit. Domine mihi adiutor et. qui stari euauit. Peruenit ad patriam: matrem conuertit. Et cum heresia Ariana ibi pollueretur: solus resistit. Et q; publice cessas est. Medioland uenit: igitur monasterium construxit. s; ibi ab arianis passus est. Qui ad insulam gallinaria sensum solo presbytero vitam artat; ducebat. Interim aut; eam plebs Turonica episcopo vacaret. voce omnium: martinus in episcopum electus est. Quam electionem cum laetis acceptauit. L. de episcopis et clericis. l. Si quisq; id. Non presbyter: sed precibus ordinatur antistes. Et. s. q. l. e. Nullus debet eligi gubernator: populi: nisi deus reuelauerit. Applicat ad libitum tuum. Quidam aut; episcopus nomine defensor. qui eo venerat eam pluribus alijs episcopis ad ipsam ordinandam videns eum deformem desperit. Quidam autem clericus psalterium cepit: et primum psalmum repperit. In quo erat versus. Cantica. Et ore infantium et. usq; de seiores. Facecia de gonella de nouo p. rom. Item sanare spiritus et. Ordinatus in episcopum. extra urbem monasterium fecit. ubi morabatur eum. 30. discipuli sine vino et carnibus. Facecia de presbytero Cremenfi. qui ordinatus in episcopum non poterat canere Deus in adiutorium et. q; nimis pigritus. Infirmantem grauer. demon appuit in forma regali eum purpura et corona in capite dicentes ei. Agnosce o Martie xpi tuum. Respondit. Christus meus fuit idcirco vult vestire. pauper. nudus. Tu aut; et. recessit ab eo. Martinus autem obitum suum reuelauit discipulis. Et silentibus illis et dicentibus. Cur nos pater deseris et. Compattens eis orauit dominum d. Domine si adhuc populum et. Super quo Lxx. 3. di. 29. Martinus volebat viuere et mori iuxta beneplacitum dei. q; diligebat per benivolentiam et non per concupiscentias. Cum discipuli velent ipsum super paleas ponere. q; grauebatur visceribus d. Non decet christianum nisi in cincto et cinere mori. Aug. Sub capite spinoso: non decet membrum fieri de lea. Sequitur. Oculis aut; acruantibus in celum semper intentis. Inuictas spem ab ora

etione non relatabat. Et congregatis ad se discipulis ut ad aliam partem eam verteretur: et tollerent ab eo benedictionem et. Sumite inquit me celum videre et. Et subito vidit demonem. Qui dixit. Quid hic alias crucienta bestia: nihil et. Vis dicere: quid in pace.

In festo sancte Catherine martyris.

Hanc amantem et
quasi a iuuentute mea. et q;
huiusmodi sponsa; affluere:
et amator facit suam forme
lino. Sap. 8. C. La vna sa
ptentia illius sopran. et celi: et alii operato
ris dei. quantumq; diligit vniuersam omnes
creaturas. Si come se deseruit Sap. xi. c.
Diligis oia que sunt. et nihil odisti eorum que
fecisti. Quia sunt bona in sui natura. Bess.
et. Vidit deus cetera que fecerat et. Et apo
stolus. L. 4. Bona e ois natura. Tamen
spatius diligit hominem: que formant ad sui
imaginem et similitudinem. Unde Lactantius. In. 3.
Deus veri patris offio functus est: ipse cor
pus effudit: ipse animam qua spiramus insu
dit. Illi est tota q; sumus. Ille. Primo
quo ad corpus: non curauit sed rectu. Quid. l.
Verba. Propter eum spectet anima cetera
terra. Os hominis sublimis dedit. celum videre
Iussit: et erectos ad sidera tollere vult. Et
Lac. in li. de opifi. dei et hominis ad Demetria
num. Cui statuisset deus ex oibus aiantibus
solu hominem facere celestem: et cetera vniuersa
terrena: hunc ad celi contemplationem et
gloriam erexit. bipedemq; constituit. Ille. 2.
quoad animam eam suis potestis. Memo
ria. intelligentia. voluntate. Quod confide
ras diuus Ber. super Lam. Peramine tibi
videtur o homo? Cogita quale te fecit. Ne
pe fin corporis: egregiam creaturam: fin ani
mam magis imagine creatoris insignem:
rationis participem: eterne beatitudinis ca
pacem. Ille. Et licet amauerit omne crea
turam intimo amore: tamen particulariter
amavit sponsam suam Catherine: qua di
gnatus e ornare alele. imensis. et angelicis
pullegis. Unde bene dicit. Hanc amant et.
Immedate in resumtis de themat. Ecclesia
cant. Adoret reginam regum in seculum secula.

E 3

virgini qui Catherine contulit celestia. **F**iat practica. Ista est illa que habuit omnes scientias. Hec est que habuit responsationem celestis sponsi. Hec est que quinquaginta oratores convertit. Hec est que reginam et Porphyriam convertit. Hec est que super omnes tota fuit omnibus privilegia. Hec que habuit triplicem coronam: virginis, martiris, doctoratus. La tunc considerando lo cumulatissima merita, la lingua se a costa al palato, ogni human ingenio vene al mancho, quando considero sublimitatem Catherine, quod illa electa sit in sponsam filii dei. De ea namque scribant verba assumpta. Hanc amantem. Secundam sententiam doctorum inducitur quis sponsus naturalis accipere in conjugem aliquam sponsam tribus rationibus: quibus rationibus inductus est sponsus celestialis Iesus christus accipere Catherine sponsam suam.

Primo ratione speciositatis.

Secundo ratione nobilitatis.

Tertio, ratione locupletabilitatis.

Ratio rde re. Pro maiori notitia: nota per se inia: phil. 8. et. Et Platō in Ti.

Et Th. 1.2. q. 27. a. 3. q. similitudo est causa amoris. Et Sap. 13. Omne animal diligit sibi simile: ut pater de cane ad canem, de lupo ad lupo, de gatta ad gattam. Et rō quia sunt unus species, ideo mutuo se diligunt. Figura Gen. 25. de Jacob qui. xij. filios habuit: inter quos Joseph qui pre ceteris fuit dilectus, eo quod magis erat similis patri. Alij autem matri Rebecce. Similitudo est causa amoris. Si igitur similitudo est causa amoris. Ut igitur similitudo est causa odij, ut pater de discordia inter canem et gattam, lupum et agnum. Unde hoc: Quia sunt dissimiles in specie. Et si diceret. O pater: ego canem et gattam habeo: qui mutuo se diligunt. Rideo quod non est per se et simpliciter: sed per accidens. Ad propositum. Tanto sponsus eternus diligit creaturam: quanto plus creatura est magis ei similis. Quia similitudo est causa rei. Dens est mire pulchritudinis: que superat pulchritudinem omnium rerum. Solis, stellarum. In ps. Speciosus forma rei. Et sponsa in Cantico. 6. c. Dillectus meus candidus et rubicundus. Candidus per virginitatem. Rubicundus

per sanguinem solum. Cum sit pulcher diligit, pulchros: non pulchritudinem corporis: quia parum valet: esse vel de carne. Propter ultimo. Tana est pulchritudo. Si pulchritudine spirituali: que est per virtutes. De pe. 61. 2. §. Romanos. Virtutes sunt anime ornamentum. Ut charitas, spes rei. que possunt mentem nostram. Has virtutes habuit ergo Catherine, quibus fuit pulchra. unde meruit amari a christo sponso. Hanc amantem rei. Ex hoc sponsus christus et pater noster tria privilegia. super omnes virginem et sanctas. in signum amoris precipi.

Primum, fuit virginitas specialis.

Secundum, fuit desponsatio singularis.

Tertium, fuit sapientia supernaturalis.

Primum fuit rei. Ubi nota per Albertum super Luc. Et Ricard. in. 4. scilicet. Quod virginitas tanto est maioris meriti: quanto plura habet impedimenta: aut repugnantia. Exempli gratia. De vetula virgine. et iuvenula. Quia plus meretur iuvenis: quam vetula: quia plus molestatur iuvenis: cum omnia in ea vigeant membra. Unde ps. 3. et. Juvenes magis quam senes molestantur a concupiscentiis carnis. Virgo autem Catherine habuit tria impedimenta que contra impediunt virginem a sua virginitate.

Primum, fuit eius iuventus.

Secundum, fuit eius pulchritudo.

Tertium, fuit eius sollicitudo.

Primum fuit eius rei. Que precipue solet impedire virginitatem. Erat enim iuvenis: ideo infestabatur a libidine. Unde. 2. Th. 2. Iuventus desideria fugat. Et per the. Paul. 4. Quia ut dicit Salo. Eccl. 13. Adolecentia enim et voluptas vana sunt. Ista autem iuventus sibi non nocuit: aut nocere potuit. Quia esset iuvenis corpore: non intellectus erat gravis. Non enim stabat cum iuvenibus ad colloquendum, aut ad fenestram stabat: sed in domo. ut hodie agat nostre comitelle: que loquuntur cum illis. Et sepe cuertat simul aquter et quater: ut habeant eam videri. Non sic egit beata virgo: sed gravitate vigeat.

Secundum dicit rei. Pulchritudo i muliere est causa multorum malorum. Hiero. Gladus igneus: est spes mulieris. Cum Paris durissimam Helenam: per faciem et oculos suos cooperuerat ne eam videret. In vitis patris. Lam. 5. Algor

Agaton rogare a discipulis. *Pr*o die nobis
 & bonis salutis. Melius inquit est videre vno
 me: & mulierem bene ornata. Et de Paphnu-
 tio. q. videtur. *P*elagius meretricem se ornantem
 fletu d. Eo q. non ita in aia se ornabat. sicut
 in corpore. *I*o pbs Theophrastus. Mulier
 pulchra cito adamat. Et difficile est custodi
 re: quia multi amat. Et in. 2.º. *P*ol. Adulter
 est dicere mulieri modicam vel mediocrem esse:
 & magnam. *I*stud impedimentum non potuit
 frangere puritatem Cath. *Q*uod si esset pul-
 chra corpore: imo admirabilis pulchritudinis:
 non tñ de ipsa curant. sed potius de pulchri-
 tudine aie: ut dicere posset ei spūs. s. *L*an.
 4.º. Quia pulchra est amica. s. quoad corp⁹:
 & pulchra es: quoad aiam. *O*culi tui colā-
 bap: propter rē. *T*ertium eius impedi-
 mentum rē. Fuit enim sollicitata a trib⁹. *P*ri-
 mo pbs. *S*ecundo muneribus. *T*ertio tor-
 mentis. *P*rimo pbs: q. filius imperatoris
 Maximianus. volens ipsam in vtro: ē accipe.
 nuncios misit ad matrem pro ipsa hñda. *U*n-
 de mater eius gaudia est. & filie infirmavit dī.
*F*ilia mea. filius impatoris petit te in vtro
 rem. *R*espondit Catherine. *O* mater mea: alia
 volo sponsum. s. Jesum. *O* quum est bon⁹
 sponsum. *D*e. b. *B*illario legi. *L*ū esset mis-
 sus in exilium ab Arrianis. i. frigidā ultra ma-
 re. *F*ilia eius *A*lfra noie de frangula scribit
 q. ei de marito provideat. q. vult nubere.
*P*ater sibi rescribit: q. i suo redita daret ei
 p̄m sponsum: ipsam laudans. iustitiam q. sibi
 placuit. *U*n de cetero nullā alia cepit.
*I*n redita patris ista petijt adimpleri. *P*at-
 ris missas celebravit: & in fine missæ porrexit fl-
 lie hostiā p̄secratā dicens. *I*ste est sponsum
 tuum filia mea. *S*umens at hostiā. mortua
 ē: ad pedes patris: eius aia volavit ad ce-
 lum. *H*ic sponsus voluit Cath. *S*ecundo fuit
 sollicitata munerib⁹. *Q*uod impator sibi p̄mi-
 sit vitas & honores & q. p̄ma eēt post regi-
 nā in palatio. *Q*uorcadāt. pp manuscu-
 la: ut par de scarpe. manege. *J*ocholi rē. *U*n
 in canone. *H*ec dona: hęc manera. *R*espondit
 Cath. *O* impator desine talia dicere. *I*n-
 tellerit & bñ p̄m esse verū. *I*n. 1.º. et bñ. *B*ōa
 aie sunt maxime bona. *T*ertio ornamento:
 q. cū sibi minaret: nō timuit. nec virginita-
 tem suā pp hoc violavit. *Q*uia xps dixit dī
 discipulis suis *M*at. 1.º. *N*olite timere eos q

occidant corpus: & post hoc nō habent am-
 plius qd faciant. *N*ō timuit hoc: q. p xpo
 iesu erat parata mori. Et sic p̄ primam p̄-
 uilegiū nostrū sermonis. *S*ecundū p̄-
 uilegiū rē. *M*agnus tñ est desponsari vni
 comiti. maius regi. & duci. & imperatori. *S*z
 maximū iesu xpo. *C*atherine fuit desponsa-
 ta iesu xpo. *L*ū qdam heremita mueret a
 mīe ad filiā p mīmonio carnali. *S*actus
 dei inspiratus spūs. s. suavit ei mīmoniam
 spūale: ut. s. xpm in sponsam acciperet. *Q*u-
 illa in oratione se ponens: apparuit ei & ego
 maria cū filio in camera dices. *S*alve filia
 mea. *U*nde a filio desponsata est. matre dī
 glum porrigente. *C*ui dixit mater. *C*atheri-
 na filia mea: necesse est sequaris vestigia &
 p̄ditiones tui sponsi filij mei. *N*e illa. *Q*ue
 sunt mater mea: illa. *R*espondit virgo maria. q.
 erant tria principalia. volentibus ipsaz seg-
 in patria: *P*rimo humilitatē cordis. *Q*uia
 ipse dicit *M*at. 23. *V*iscite a me rē. *S*ecundo
 mundiciā cordis. *Q*uia ipse dicit *M*at. 5.
*B*eatī mudo corde rē. *T*ertio patientiā
 in aduersis. *Q*uia ipse dicit per apostolum
*A*d Eph. 3. *O*bscuro vos: ut nō deficiatis in
 tribulationibus. *O* Catherine. *T*ertium
 p̄uilegium rē. *D*uplex est sapia fm docto-
 res. *P*rima est acquisita. *S*ecunda infusa.

*P*rima acquisita ut fuit i philosophis. & i
 alijs. q. insudauerūt litteris imbnēdis. *A*la-
 lerius. *R*ubrica de studio & industria. dicit
 q. *S*olon philosophus assuetibus amicis
 ad eius mortē. & disputatibus de vita ani-
 me a corpore: caput exeret. volens illud qd
 p̄ferebat discere. *D*emosthenes cū expletis
 centū & 7. annis. voluit q. ex hac vita discere
 debat: q. ad discere seiperet. *A*pollonius. 49.
 pronicias discurre: ut ad disceret. vocatur
 scientia acquisita propter labores. *A*l. b. c.
 d. rē. *S*ecunda est sapientia infusa: ut fuit i
 apostolis qui natiq. ad scolas inierant. *C*a-
 therina autem habuit sapientiam infusā &
 acquisitam. *A*cquisitam: q. in scolis fuit co-
 eta in. 7. artibus liberalibus. *U*nde de ea
 dicitur in legenda. *P*er varias conclusiones
 filiosimozum. allegorice. mystice. & diserte:
 corā Cesare disputant. *S*ecundo habuit sa-
 pientiam infusam: cui nō poterant resistere
 aduersarij sui. *U*nde dicere ei possumus il-
 lud *P*rouer. 24. *N*olite filie p̄gredierē

Nobilitas tria supergressa es vniuersas. Quod patet in tribus modis. Primo alie conuerterunt homines simplices. Ista autem sapientia sua conuertit regnam et Porphyrius capitanem imperatoris. Alie conuertit homines illos. Ista autem. 50. oratores. Alie etiam habebant sapientiam. deficiebant in alio: aut sapientia: aut eloquentia. Ista autem habuit omnia et sapientiam et eloquentiam. et prudentiam. Unde in eius legenda. Est autem apud nos puella: sensu et prudentia incomparabilis: que omnes confutat: et deos nostros demones esse confirmat. Igitur hanc amari debet.

Ecce dicitur. Multi matrimonium contrahunt ratione nobilitatis.

O pater hic de nobel casa. Absoluta fuit Alber. super Luc. Quod quadruplex est nobilitas.

Prima est ex carnis propagatione.

Secunda est ex aformatione.

Tercia est ex legali adoptione.

Quarta est ex diuine imaginis oratione.

Prima et. Cum quis respicit ad carnis nobilitatem. O pater: ego sum de tali. et tali domo. Sed de hac non multum est curandum. quando deest nobilitas virtutum. C. Flaminius contra. P. Cornelium Scipionem. Ego enim non in aliena gloria aut salis fortune bonis: sed in propria veraciter animi virtute: nobilitatem hominis esse existimo. Et ratio est: Apuleius de deo Socratis. Et Socrates. Si palcher es: lauda naturam. Si nobilis: lauda parentes. Si diues: hoc fortune debetur. Si virtuosus: lauda te ipsum. Pratica per singula. De diuitiis. de palchritudine et. Ideo non ponas spes in butasmodi nobilitatibus. sed in virtutibus. In huius figuram: Christus. elegit piscatores matrem pauperulam. patrem Ioseph carpentarium: ut doceret nos ista relinquere. Catharina fuit nobilis genere: quia fuit filia Lothi. tamen de ea non multum curauit.

Secunda est et. Cum quis virtutibus vacat. Que nobilitas a Christo in. 2. Rhetorice generositas. De qua Hieronymus in epistola ad Celantiam. Nobilitas summa apud deum: est clarum esse virtutibus. Hec est que nos filios dei efficit. In. 7. Eth. Homines dicuntur dii: propter virtutis excellentiam.

Et Apuleius de deo Socratis. Nihil est deo suuilius: quam vir animo perfecte bonus. Catharina hanc habuit: quia virtutibus insudauit. Unde fuit et. Tercia nobilitas et. Et est quando quis aliquem adoptat in filium. Figura de Moyse Exo. 1. Quo nato et posito in fiscella a matre in mari: filia pharaonis ipsum in filium adoptauit. Et tanto dignius est filius: quanto qui adoptat est dignior. Iesus antequam adoptauit Catharinam in filiam. Et cum Christus sit nobilissimus: iuxta illud Prover. vii. Nobilis in portis vir eius. Ideo nobilissima dei Catharina.

Quarta dei et. Quamuis perfectissimus deus omnes creaturas amet vniuersali amore: iuxta illud Sap. vi. Diligis omnia que sunt. Tamen singulariter amat creaturas rationalem. quia ad eius imaginem est facta. Sed qualis est hec imago dei? Respondet canonista. De pe. vi. 2. 8. Illa. Similem esse dei: est habere iustitiam. sapientiam. et virtute esse perfectum. Hec autem imago: vult in homine: quando virtuose operatur. et quando seruat diuina precepta. Sed moritur et offuscatur: quando vitiiose vivit. Unde conuenitur dominus per Iere. c. 4. d. Quomodo obscuratus est aurum. scilicet bonum virtutis: mutatus est color optimus. scilicet de puritate in nigredinem peccati. O christiane: quis et. Hanc nobilitatem habuit Catharina: quia nunquam detrahit hanc per peccatum mortale. Unde dei Catharina a Catha: quod est totum: et ruina: quasi vniuersalis ruina vitiatorum. Et hoc sponsus eternus: ipse amant. Hanc amant et exquisit et. Et quod est sententia Prover. 4. Omni tempore diligat qui amicus est. Et Christus in. 8. Etb. Tera amica: est intransmutabilis. Contra illos: qui dicunt. O pater aliquando filium dilexisti: nunc autem non. Non fuit vera amicitia: quia perseuerasset. Omni tempore et. Triplex christus eam dilexit.

Primo in vita.

Secundo in morte.

Tertio post mortem.

Primo in vita. quia ei tonant tria que sunt necessaria cuiuslibet posito in certamine.

Primo perseuerantiam.

Secundo fortitudinem.

Tertio victoriam.

Pamo

Primo persenerantiam. Figura Erodi. rē.
De agno: q̄ esset sine macula. q̄ esset euz ca-
pite. 7 q̄ esset cum canda. Unde. 2. Ps. 5. Le-
cus 7 claudus nō intrabunt in templū. Et
philosophus in p̄ssionia. Lane 7 p̄caue
a signatō. Nunc aut̄ iopt. cec. oib. 7ē. Ter-
tio euz canda. i. p̄senerantia. Vero. ad fir-
ritam. Non queruntur in christians in ista:
s; fines. Catherine fuit p̄senerans. Dicere
poterat illud Job. 27. Donec desletam: nō
recedam ab innocentia mea. Secundo tri-
buit ei fortitudinē cōtra aduersarios. Nū
dicit ipse suis fidelibus per ecclesiā. Estote
fortes in bello. Catherine fuit fortis: vñ me-
ruit amari. Tertio tribuit ei 7ē. Sap. 10.
Terramen forte dedit illi vt vinceret. Hāc
amari 7ē. Secundo amant eā in morte.
Signū amicitie est. q̄n amicus aliū visitat. i.
tribulatione. Ad Ro. 12. Plere cū flētibus.
gaudere cū gaudentibus. Et in. 2. Rbe. Ve-
rus amicus gaudet bonis amicis: et dolet
tristibus ip̄as amici. Iesus amosus: sue
sponse Catherine in eius morte. 5. dona ac
priuilegia ei tribuit. propter amorē in trēsū
quem ad eam habebat.

Primum. est christi visitatio.
Secundum. est celestis relectio.
Tertium. est orationū eranditio.
Quartum. est angelorum accessio.
Quintum. est lactis emanatio.

Primū est 7ē. Cum esset in carcere xps
ad eam venit euz angelos multitudinem ac
p̄gnum d. ei. Agnosce o filia tuū creatorē:
p̄catus amore laboriosum subisti p̄ficiū.
Constans esto: quia tecū ero. Assimilatur
autem Joāni euangeliste. Qz sicut ad euz
venit xps: ita ad hanc venit. Secundū
est 7ē. Euz eēt in carcere. misit ei deus cibū
per colūbam. ne fame moreretur. Unde veri-
ficatur ps. Non. n. vidi iustum derelictum:
nec 7ē. Assimilatur Magdalenē. que per
angelos celestis cibo pasta fuit. in Marfilia
francie. Tertium 7ē. Quia in sua passio-
ne orauit deum. vt quicūq; ageret memo-
riā: vel in morte se ei cōmenderet: 7 in qua
cūq; necessitate eam inuocaret. diuine mi-
sericordie effectum sentiret. Fuit erandita
iuxta illud ps. Clamabit ad me: 7 ego 7ē.
O christiane habes ipsam in deuotione:
quia est magna apud deum 7 apud scōs.

Quartum est 7ē. Qz angeli ei obsequiū
prestiterunt in martyrio suo. Quia angelus
perunxit plagas suas 7 totam confregit ac
inimicos eius confudit. Quinsum est 7ē.
Cū decollata fuisset: vnda lactis emanauit
in signū puritatis. Tertio amant eā post
mortē. qz eius corpus honorauit: qd per an-
gelos collocari voluit in Synay monte. per
spactū. 20. dierum a loco mortis. In q̄ loco
deus dedit legem humano generi. In quo
loco Moyses. 40. diebus 7 noctibus loque-
batur deo facie ad faciem. vt veritatem p̄-
bum Isa. 61. Sepulchrum eius erit glorio-
sum. Unde ecclesia canit. Deo qui deosū
legem moysi in similitudine 7ē. Et sic patet se-
cunda ratio 7ē.

Eritia ratio 7ē. Quia fuit loemplex.
Et ex hoc deus eaz amant. Solē
mulieres dare viris suis vñ tantū
dorem. Catherine aut̄. 5. tribuit.

Prima. fuit ardētissime charitatis.
Secunda. fuit purissime virginitatis.
Tertia. fuit p̄ceptū mūdane delectatōis.
Quarta. fuit maxime perfectionis.
Quinta. fuit excellentis p̄dicationis.

Prima fuit 7ē. Amore dei 7 proximi lā-
guebat. Primo dei. pro quo omnia munda-
na desperit: vt dicere posset illud Can. 5.
Amore languet. Secundo proximi. qz oīa
bona pauperibus dedit: vt dicat illud Pro-
uer. 14. Manū suam aperuit inopi. Inter
ceteras mulieris prerogatiuas vna est: q̄
fit liberalis. Nō cognoscere feminam nō-
bissem: Respicite liberalitatem eūis. Que
sunt vilane. anare sunt. Ne stant post ostiā:
7 dicunt pauperi: anda cū dio. Secūda
dos fuit 7ē. Fuit enī p̄go. Th. i. quolibet.
Duplex est virginitas. Mentalis 7 corpo-
ralis. O q̄ plures sunt corpore p̄gines: mē-
te meretrices. Q̄ quot moniales virgines
corpore. Unde illa canebat post eritū. Ora-
may ebe foran son 7ē. Catherine fuit mēte
7 corpore p̄go. Tertia dos 7ē. Ang. ad
heremitas. Scriptum est fratres carissimi
omnes mundi amatores. dei esse inimicos.
Cōtempit virgo sancta honores 7 dignita-
tes imperatoris: vt christum lucrificaret.
Quarta dos 7ē. Nihil in ea fuit respēn-
sibile: sed in omnibus exemplis bene viuē-
di. Exemplū humilitatis p̄gibus 7 puel

In festo

lis dedit. Exemplū verecundie. Quinta
dos rē. Cum fuerit preceptum nō predica-
re per apostolos. i. Thimo. 2. Mulieres do-
cere non permitto. Et. i. Cor. 14. Mulieres in
ecclesia taceant. Et hoc ut dicit Th. 2. 2.
q. 77. Quia sunt intellecta debiles: et aspe-
ctu provocabiles ad malū. Catharina fuit
mire grantis et sapientie. Quod ps. Im-
perator condurrit. i. oratores doctissimos in
omni sapientia: ut Catharina confunderet.
Sic adducti, unus cepit arguere. O Cathe-
rina scriptum est Deus. 4. Audi israel. dñs
deus tuus unus est. Et illa respondit. Qñ-
do tibi esse tres. In ps. dicitur. Benedicat
nos deus deus noster: benedicat nos deus.
Ubi innatur Trinitas personar. 2. ar-
guit. O Catharina. S. phi. dicitur. Frustra
fit per plura: quod potest fieri per pauciora.
Si ille erat verus deus. quē iesum dicitis:
poterat redimere genus humanum solo p-
bore iuxta illud. Dixit et facta sunt. Respon-
dit virgo. Verum est. q. potuit: sed nō debu-
it. Et ratio est. In deo est misericordia: et in-
finitia. Si enim solo verbo omnes saluaret.
maxima fuisset misericordia. Sed ubi esset
iustitia. Si vero omnes damnasset: ubi eēt
sua misericordia. Ideo voluit incarnari. et
nasci: ut appareret sua misericordia. Et p-
nobis voluit pati. et sanguinem suū solui i
bācho crucis: ut appareret sua iustitia. Cō-
fusus. 2. tertius surrexit d. O catharina: tu
dicas deum esse hominem. Probo impossi-
bile. Quia in. 3. phi. finit ad infinitum:
nulla est oppositio. Rādit virgo. A gentilibus
est predicatum. Sybilla cumana. Felix ille
deus qui ligno pependit ab alto. Et Sybil-
la erit preta. In vltima etate humanabitur
proles diuina. videretur humanitati diuini-
tas. et puellari officio educabatur. Ille. Cō-
fusi oēs. dixerunt imperatori. O imperator
nos sumus cōfusi. Indignatus imperator
iussit eos igne cremari: qui nec leſi celū ascē-
dunt. Virgo autem nolens imperatori as-
sentire. S. genera tormentorum in eam exer-
cuit. Primo scorpionibus flagellata. Secūdo
i carcere clausa. 3. fame cruciata. 4. sup-
rotas posita. 5. decollata. Hāc amant rē:

In festo sancti Andree apostoli. De di-
gnitate apostolica.

Relictis re-

luctibus et nant: secuti sūt
eum. Mat. 4. Con-
clausio est sacrop. Theo-
logorum. q. hominam
christū sequentium ha-
bent reperiri in triplici vſia. Quidā sequū-
tur christum per fidem: sed ab eo recedunt
per operationē. De quibus apostolus ad
Titū. 1. Conſitentur se noſce deum: facis
autē negant. Et Jacobi. 2. Fides sine ope-
ribus mortua est. Quidam sequuntur de-
um per fidem et operationem. sed nō per fi-
nalem consumationem: q. cito a vſa dei re-
cedunt. Josue. 2. Cito deseruerunt viam:
per quam ingressi sunt pſes eorum. Hiero.
ad Fariam. Non queruntur in christianis
initia: sed fines. Et Th. 1. 2. q. 109. ar. 2.
Postq. aliquis postus est in gratia et per
gratiam dei iustificatus: necesse h. petere a
deo donum perseverantie: ut. s. custodiat
a malo vsq. in finem. Nam multis dat gra-
tia: quibus non datur perseverare in gra-
tia. Ille. Quidam sequuntur christū et p-
fidem et per operationem et per perseveran-
tiam: ut Andreas apſus et Petrus. Unde
Greg. in hom. 10. Audistis fratres carissimi
q. ad vnius iustitias vœem. Petrus et An-
dreas relictis reſibus secuti sunt redēpro-
rem. Nulla vero hanc facere adhuc mira-
cula viderāt. vel ab eo de premio eterne re-
tributionis audierant: et tñ ad vnam domi-
ni preceptum. hoc quod possidere videban-
tur oblitū sunt. Ille. Scdm sniam Th. su-
per Jo. 1. 2. Tribus vſibus a christo voca-
ti sunt. 1. vocant eos ad sui notitiā: ut
quando stante Andree quadā die cū ma-
gistro suo Jo. bap. ad Jordanem et dicente
Ecce agnus dei: Andree dixit Simōi fra-
tri suo. Inuenimus messiam q. dñs christus.
et condurrit ipsam ad iesum. O q. tñ obli-
gatur Petrus Andree: quia conversus est
rē. Die sequēti reuerſi sunt ad piscationē.
2. vocant eos ad sui familiaritatem. ut
quando erat cum eis ad stagnum genera-
reth: et ceperunt piscare multitudinem. Et
iterum ad propria sunt reuerſi. Tercio vo-
cant eos ad apostolatū: ut qñ ambulan-
te super mare galilee: eos vocavit. Venite
post me

post me. Iere. 16. Ecce ego mittam piscatores et piscabuntur. Id illi diuino amore fuerunt reliquerunt omnia ut aiunt verba assumpta. Relictis et. In quibus verbis: quod Andreas et Petrus cum tanta promptezza omnia reliquerunt et secuti sunt redemptores. Id in eorum laudem: et apostolatu. vel dignitate apostolica sermonem teximus. De qua tria contemplabimur.

Primum. dicitur opinio.

Secundum. dicitur declaratio.

Tertium. dicitur operatio.

Primum. dicitur opinio. Ritus. di. et. Utrum aliqui sancti sint maiores apostoli in patria. Ad hoc due sunt opiniones. Una quod sic:

Alia quod non. Prima quod sic. Quod probat triplici ratione in presentiam: ad propositum.

Primo. ratione passibilitatis.

Secundo. ratione contemptibilitatis.

Tertio. ratione humilitatis.

Primo ratione. Una est maxima in Theologia. quod quanto plus homo patitur tribulationes: tanto plus premiabitur. Certas huius conclusionis probatur per christum Mat. 23. Beati qui lagent: quia ipsi consolabuntur. Et Jo. 14. Tristitia vestra vertetur in gaudium. Et ps. Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo: consolationes tue. Et Christo. Quanto magis quis patitur: tanto magis in eterna vita glorificatur. Et Hieronimus. Quot vulnera patimur: tot coronas meremur. De primo ad ultimum: quanto plus patimur: tanto magis premium erit. Ad propositum. Multos legimus sanctos: plura aduersa tolerasse: quam apostoli. Quod patet in vitroque testis. In veteri. Abel a fratre suo occisus est. Daniel in lacu leonum. Zacharias est lapidatus. Isaias sceleris: lignea ferra. Jeremias gladio occisus est. Ezechielis cerebrum cretissum. Preterea in nouo testamento. Stephanus est lapidatus. Laurentius in craticula erat. Vincens percutibus ferreis dilaniatus. Ignatius de membro ad membrum. Rasmus per viscera dilaniatus. Sic dico de virginibus que per tormenta ad paradysum fuerunt. De quibus ad Hebr. 11. Sancti per fidem vicerunt regna. Et infra. Sancti sunt lapidati sunt. Tentati sunt. In occasione gladii mortui sunt. Talia apostoli non sustinuerunt. igitur non sunt maiores.

Secundo ratione. Conclusio est. Trium in opusculis de. r. preceptis. Et incipit. Trium sunt hominum necessaria. quod duo maxime augent charitatem. Primum patia in aduersis. Secundum sepatio a terrenis. Perfectio est christi. ne religio est bona agere: et mala pati. Et sepatio a terrenis. Dico sic. Ubi est maior contemptus reipsum: ibi maior premium in gloria. Certas conclusionis probatur Mat. 19. dicit Petrus christo in persona omnium apostolorum. Ecce nos reliquimus omnia: et secuti sumus te: quid ergo eris nobis? Respondit. Amen dico vobis: quod qui reliquit omnia et secuti estis me: centuplum accipietis et vitam eternam possidet. Contra denegatas. que non vult vinci beneficiis. Si dicit pauper: copiose tibi reddit. Bre. 3. dicit. Te poralis substantia eius distribuitur. multiplicatur. Ad propositum. Ubi est maior contemptus: ibi est maior premium. Sed quidam fecerunt maiora contempserunt bona pro christo: quam apostoli. Sanctus Ludovicus rex francorum. Alexius romanus. Rocus. Thomas de aquino cardinalatus renuit. Sic sanctus Vincentius. Sic Bona. Bernardinus episcopus senensis. igitur sunt maiores: Et si diceret. Nihil quid non apostoli talia egerunt: quod Petrus et Andreas a christo vocati fuerunt: et ipsi sunt secuti. Sed quod Mat. 4. Relictis retibus. O richenza. et solidorum. Unde per secundam rationem. Tertio ratione. Regula datur a magistro meo iesu christo: in salubris Luc. 14. Et. 18. Qui se humiliat exaltabitur. Eccl. 3. Quanto maior es: humiliata te in omnibus. Et Jacobi. 4. Humilibus deus dat gratiam. Non immerito. Quod summe ei placet. Superbus lucifer: dedit locum christo humili. Dines epulo: Lazaro humili. Eua superba: marie humili. Ad propositum. Ubi est maior humilitas: ibi maior premium. Sed aliqui sancti: maiorem habuerunt humilitatem: quam apostoli. Gen. 16. de Abrahama. Loquar ad dominum: cum sim pulvis et cinis. Et. 2. Reg. 6. Iudā et visio: siam plusquam factus sum: et ero humilis in oculis meis. Practica de sancto Marco. de Francisco. de Moysē. de Dominico. Hanc humilitatem non habuerunt apostoli imo superbi. Luc. 22. Facta est contentio inter apostolos: quod eorum videret maior. Petrus se laudabat dicens. Ego sum princeps omnium vestrum. Andreas. Ego

In festo

sum primus xplatus, et discipulus sui Joā
nis bap. Jacobus et Joānes d. Nos sum⁹
filij Zebedei. Et Bartholomeus d. Ego sum
filius regis. Et Lucas d. Ego sum medic⁹.
Matthaeus d. Ego sum mercator de pelle
danguille. Unde fuerunt superbi. Igitur
aliqui in patria sūt maiores apostolis. Un
de patet prima opinio.

Secunda opinio est doctorum. Quod aposto
li sunt simpliciter maiores omnibus sanctis.
Quid dicis o Thomas super illud ad Ro.
8. Nos primitias spūs habentes d. Aposto
li sunt preferendi omnibus sanctis, quacū
q; prerogativa prefulgeant, siue virginita
tis, siue doctrine, siue martyrij: tanq; abun
dantius spūm. s. habentes. Et super verbo
ad Eph. 1. Scdm diuitias gratie eius d. Et
quo appareret temeritas illorum sic dicam
error: qui aliquos sanctos presumant equi
perare apostolis in gratia et in gloria. Ille,
Ad scdm veniamus.

Exandam d. rē, Scdm Th. p. 2.
q. 64. ar. 4. In p. sen. d. 16. In. 1. p.
q. 4. ar. 7. Et super Ro. 8. Conclu
sio hec extrahitur. Quod apostoli sunt oibus
sanctis maiores dignitateq; Que conclusio
no probatur triplici rōne.

Primo. rōne approximationis.

Secundo. rōne electionis.

Tertio. rōne repletionis.

Primo rōne rē. Conclusio est Auctoritas
h. de causis. Quod quāto magis aliquid ap
propinquat suo principio in quolibet gene
re: tantomagis participat effectum illius.
Exempli gratia, de illo qui appropinquat
igni, solt, plus participat de virtute illius.
Ad propositum. Appropinquare deo, anima
mīa cara: non sit passibus corporis sed affe
ctibus mentis: ut ponit Ber. super Gen. 17.
Ambula coram me et esto perfectus. Tribu
is elemosinam pauperi: passim unum in
cedisti apud deū. Et sic de singulis. Et quā
to quis est deo proximior: tanto est digni
or et perfectior. Christus est principium gra
tie et origo omnium gratiarum atq; bono
rum. Jo. 1. Gratia et veritas: per iesū xpm
facta est. Sed nullus fuit preter virginem
hūc principio xpo vicinior atq; propinquior:
q; collegium apostolorum: qui inmediate
a xpo fuere edocti de omnibus secretis vi

te eterne. Hieronymus ad Paulinum. Quod
alijs exercitatio: et quotidiana in lege dei
meditatio tribuere solet: hoc illis spūs. s.
suggererat. Joannes rusticus et piscator in
doctus. Et unde vox illa obsecro In prin
cipio erat verbum: et verbum erat apud de
um: hoc Plato nesciuit. Ite Demosthenes
ignorauit. Ille, fuit eis reuelat⁹: secret⁹
totius trinitatis. Unde xps quadā vice vo
cauit apostolos d. Jo. 15. Vos autem disci
pulos: q; omnia q; audistis a pfe meo, no
ta feci vobis. Et. p. Jo. p. de se et alijs dicit.
Quod fuit ab initio, quod vidimus, quod
audimus, annunciamus vobis. O secre
tar del spū s. Non inuenio. Quod ut ha
bet philosophus. S. Eth. Nihil est tam pro
prium amicorum: q; simul conuolare et cō
uersari. Cum xpo conuoluerunt. biberant. co
mederunt. confabulati sūt que omnia erāt
amicitie. Vt si q; miranda viderunt in xpo
xpo: cecos illuminare, mortuos suscitare. i
firmos sanare. a faza viderūt eū. O prius
legum apostolorum: videre xpm oculis cor
pore. O setu lo vedesse. Refert Ag. li. 1. de
di. dei. q; tria concupiscit videre. Primo ro
maz in suis triumphis. De qua Lucanus:
Roma quantas uisit: ipsa ruina docet.
Secundo Paulum predicantem. Tertio
xpm in carne. Adam vitit annis. 90030.
Noe. 90050. Iareth. 90062. Mathusalem
90069. sed non viderunt ipsum in carne:
quem tantopere desiderarunt. Isti autem
sic. Unde dicit eis Luc. 2. Beati oculi qui
vidēt q; vos videtis. Dico eni vobis q; mul
ti prophete et reges voluerunt videre que
vos videntes: et non viderant. Fuerunt er
go maiores: q; proximiores. De his Dasi.
61. li. Para.

Questi aliter fochi tantū contemplati.

Domini furo accessi di quel caldo.

Ubi sa nascere e fiori e fructi sancti.

Unde patet prima rō. Secundo ratione

rē. Conclusio est Th. 3. par. q. 27. ar. 4. 0.

Quod vnicuiq; datur gratia fm illud ad qd

eligitur. Exempli gratia. de archa Noe.

quam gra dei perfecit. De Moyse ad pha

raonem. Ad propositum. Apostoli fuerunt

dicti: ut essent tube in ecclesia dei. et ambas

fiatores diuini nominis. et super eis idonei

Unde. 2. Cor. 5. c. in persona omnium apo

stolorum

stolorum. Idoneos nos fecit ministros no-
ui testamenti. Hi fuerunt missi ad predi-
candum, ad baptizandum, ad docendum.
Mat. 18. Eantes docere omnes gentes, ba-
ptizantes eos in nomine patris et filij et spi-
ritus sancti. Et ut dicit Alber. super Luc.
Christus misit illos cum illa auctoritate q̄
pater misit filium suum. Jo. 20. Sicut misit
me pater, sic cum eadem auctoritate: et ego
mitto vos. O quomodo stare mundus nisi
si fuissent apostoli: Qui suis sermonibus
mundum converterunt. De his figuratue
fuit dictum Jer. 16. Ego mittam vobis p̄-
scatores et piscabuntur. Ubi dubium queri-
tur. Quare non sunt electi homines probi
ad officium apostolatus: sed simplices et p̄-
scatores? Respondit Alber. super Luc. q̄
triplici ratione. Sed vnam t̄m adducay in
presentiarum: v; propter fidei veritatem.
Non elegit sapientes p̄hos, aut doctores:
sed viros indoctos: ad veritatem fidei com-
probendam. Que si a sapientibus fuisset
introducenda: asersi potuisset scientie et pro-
bitari illorum. Sed indoctos elegit: ut veri-
tas fidei manifestaretur. Apostolus. 1. Cor.
1. Videte fratres vocationem vestram: q̄m
non multi nobiles s̄m carnes, non multi po-
tentes, non sapientes: sed que stulta sunt
mundi, elegit deus: ut confundat fortia. Il-
le. Et Ap̄. super ps. Apostoli sine litteris
idiotæ et simplices: destruxerunt omnes ini-
micos ipsi. Et sic falsa est sententia Porphy-
rii. Qui dixit tres fuisse garrulatores, qui
totum mundum ad se converterunt. Pri-
mus fuit Moyses in populo iudæico. Se-
cundus machometus. Tertius x̄ps. Unde
patet sc̄da rō. Tercio rōne rē. Autem
q̄ receperunt sp̄s, s. excellenti: et abundanti-
ter p̄fecto sunt perfectiores coram deo. S; ap-
ostoli sp̄m sanctum receperunt et tempo-
re prius, et ceteris abundantis. Ideo sunt
maiores. Act. 2. Repleti sunt omnes sp̄s s̄n-
cto et ceperunt loqui. Super quo Alber.
Quadruplex ē plenitudo sp̄s sancti. Pri-
ma est effluente, que sola fuit in x̄po. De
qua Jo. 1. De plenitudine eius omnes acce-
pimus. Secunda est excellentie, que sola fu-
it in maria. De qua Lu. 2. Ave gratia ple-
na. Tercia ē sufficientie q̄ pleni sunt c̄s san-
cti. De qua Luc. 1. Et zacharias pater ei

impletus est sp̄s sancto. Quarta est abun-
dantie, que fuit in apostolis. qui pre cete-
ris fuerunt pleni. Unde ex hoc: nullus po-
test apostolis equiperari. Glo. super illud
Constitues eos principes super te. Beate
virgini, nulla mulier comparatur: sicut nec
aliquis sanctus p̄t apostolis comparari. Il-
le. E per che frate Gabriele: Quia fuerūt
ecclesie fundatores. Apoc. 21. Murus ciui-
tatis hierusalem habens fundamenta. 12.
Et nomina. 12. apostolorum erant in eis scri-
pta. Et Mat. 16. Tu es petrus et super h̄c
petram edificabo ecclesiam meam. Ubi di-
cit Alber. super Luc. q̄ x̄ps in hac vita,
quinq; habuit. T̄p̄ corpus q̄ tradidit
iudeis. T̄ sc̄da aliam qua patri cōmisit.

Tercio s̄ba; sp̄ale: quā tradidit iude.

Quarto matre: quā Joāni donauit.

Quinto ecclesiā: quā solū Petro et apo-

stolis cōmisit. Sunt ergo maiores. In huius
signum: ecclesia in suis certimonijs post sū-
mam pontificem qui est ecclesie caput: im-
mediate collocat cardinales: qui sunt pre-
ceteris digniores. Quod id facit: q̄ papa
in ecclesia x̄pm representat: cum sit eius vi-
carius: ut patz di. 20. s. vlt. Cardinales au-
tem loco apostolorum ponuntur. Et quo pa-
ter: q̄ apostoli in ecclesia post x̄pm et eius
matrem: primum locum tenent. Preter-
ea ecclesia in cantico. Te deus laudam
post cherubin et seraphim: ante patriarchas
et prophetas: sequitur apostolorum chorus.
Lauda. Te gloriosus apostolorum chorus.
Concludamus ergo sic. Ubi est maior gra-
tia: ibi maius meritum: per consequens
et gloria. Quanta est gratia: tanta est chari-
tas. Quanta est charitas: t̄m est meritum.
Quantum est meritum: t̄m est premiū. Apo-
stoli fuerunt huiusmodi. Igitur patet con-
clusio nostra. Ad solutionem arg. Unica re-
sponso nobis sufficit. que ē Joānis Sco-
ti in. 4. sen. sic. Perfectio et sanctitas vite ali-
cuius: non consistit principaliter in pauper-
tate: aut in patientia: aut humilitate: sed in
charitate: iuxta illud apostoli. Sup̄ omnia
charitatem habere, quod est vinculum per-
fectionis. Et de pe. di. 6. Sine charitate: nō
est latus. Et ratio. Quia paupertas vel
vite austeritas et huiusmodi: non norant p̄-
fectionem: nec hominem perfectum faciūt:

In festo

ed sunt instrumenta à iugantia ad perfectio-
nem: ut habet etiam *Lp.* Non sequitur q
Joannes baptista aut alius sanctus vlu-
do in maiori paupertate q̄ xp̄us: q̄ fuerit
xp̄o perfectior. Absit a seculo. In propo-
sito. Si aliqui sancti inuenti sunt qui ma-
ra egerint q̄ apostoli: non propter hoc fue-
runt perfectiores. Quia fundamentum om-
nium virtutum est caritas. Et ipsi super
omnes eam habuerunt. Plus meruit petrus
relinquendo nauiculam: q̄ Zacharus dan-
do tot vultus. Quia cum maiori charita-
te hoc egit. Sic dico de alijs. Unde Grego-
rius super verbo. *Mat. 4.* Relinquit retibus etc.
Adulterum dedit qui totum reliquit. Unde
pater. In vitis patrum legitur q̄ quodam
patre qui optabat informari cum quo erat
glorificandus in celo. Respondit angelus.
Cum Gregorio papa. Respondit. Quid ab-
dauit diuitijs: ego autem pauper. Respon-
dit angelus. Tu magis delectaris in vna
gutta quam habes in cella: q̄ Greg. in om-
ni gloria sua. Ad propositum de apostolis.
Unde patet q̄ sunt maiores. Et sic per con-
sequens debent plus honorari. Sed plus
hodie sancti non venerantur. et veteres re-
linquantur. Facesta de presbytero qui cru-
cifixum veterem flebat. O crucifixe vetus
doleo super te valde. Surrexit crucifixus
nouus q̄ etc.

tertium dicitur etc. Tres sunt ope-
rationes quas apostoli sunt opera-
ti in presentia nostra.

C Prima. de predicatione.

C Secunda. de miraculorum patrati-
one.

C Tertia. de martyrij consummatio.

C Prima dicitur etc. Ad hoc officium fue-
rant precipue electi apostoli. tanq̄ primi p-
dicatores. et fudatores ecclesie. *Jo. 15.* Ego
vos elegi de mundo: ut eatis et fructum as-
seratis et fructus vester maneat. Et postq̄
resurrexit a mortuis. dixit eis. *Mat. 28.* E-
stes in mundum vniuersum predicate euā-
gelium etc. *Mat. 28.* Eantes docete om-
nes gentes. Et hoc officium predicationis
dicitur apostolicum: ad quod assumpti non
debent nisi persone sufficientes. Fiat prae-
tica. Apostoli habuerunt principatum in
toro mundo: iuxta illud Constitues eos pri-
ncipes etc. *Albertus* super *Luc.* Andreas su-

it princeps populi atheniensis in greca. Ja-
cobus maior princeps populi hispanie. *Lp.*
mas: indit. *Philippus*: scythie. *Bartholo-*
mens: indit minoris. *Matthaeus*: ethio-
piae. *Symon*: mesopotamie. *Taddeus*: egypti.
Matthias: indeam in sortem accepit. Pe-
trus princeps totius ecclesie. Unde *Ab-
solutio* super *Mat.* Tria totus mundus mi-
rabatur. Primum xp̄m post mortem resur-
rensis. Secundum carnem in celum ascen-
dere. Tertium duodecim apostolos pſca-
tores: totam mundum comertisse. Ille. Se-
cundum opus etc. *Secundum Lp.* 22. q. 178. De
us miracula fecit maxime propter tria.
Primo propter sanctitatis alacritatem dem-
strationem: quem pro merito vite vult alijs
preponere in exemplum sue virtutis. vt se-
cit de *Antonio*: et de alijs sanctis. Secun-
do miracula fecit: vt fidem approbet. Glo-
ria super illud. Et det illis hereditatem genti-
um. Hec sunt intentio miraculorum. vt gen-
tes crederent. Que quidem miracula non
sunt in alia natione: nisi in catholica. Ter-
tio miracula facit deus ad confirmandam
virtutem predicationis: sic sunt facta mira-
cula et signa predicantibus apostolis. Quia
super omnes: intractis et signis claruerunt.
Nam post christi passionem maiora mira-
cula fecerunt in virtute nominis xpi: q̄ se-
cit ipse christus: q̄m q̄ ipse promiserat eis.
Joannis. 14. Qui credit in me: opera que
ego facio et ipse faciet: et maiora horum fa-
ciet. Quod patet. *Maurus* miraculum fuit
q̄ ad umbram petri infirmi sanarent: q̄ q̄
ad tactum: *martha* sanaretur a fluxu san-
guinis. *Maurus* miraculum fuit: q̄ *Paulus*
Dionysium conuerteret: q̄ q̄ christus *La-*
zarum suscitauerit. *Maurus* miraculum fa-
cit. q̄ *Roma* ad vocem vniuersi pſcatois omis-
sis secularijs studijs. et deposita omni infide-
litate: ad christum se conuerterit: q̄ q̄ chri-
stus filiam vidue suscitauerit. Q̄ miraculū
miraculorum. Q̄ trumba dei paradiso. Q̄
gubernatori dei sancta glesia. Q̄ veri pa-
tri et amatori dei xp̄iani. Q̄ splendore dei te-
nebroso mundo. Q̄ portatore dei triumphā-
te vexillo. dei sancta croce. Tertium
opus est martyrij consummatio. Apostoli an-
teq̄ haberent spiritum sanctum erant debi-
les in fide. Unde *Leo* papa. Ante aduen-
tum sp̄s

hatione filij sui. O magnam privilegium nobis concessum. Secm Lxx. sup episto- las Pauli. Deus diuersis modis voluit lo- qui populo iudaico et patribus antiquis. Modo per columnam igneam in ea appa- rendo. modo per personam medij. s. per an- gelum. modo per visionem. et corporalem et imaginariam: et intellectualem: sed nobis modo singulari locutus est per filium. Un- de apostolus ad Heb. p. Multisarie mul- tisq; modis: olim deus loquens patribus i- propheis: nouissime autem diebus istis lo- cutus est nobis in filio: quem pstruit herede vniuersop: per quem fecit et secula. Hoc est quod sponsa perebat Lasi. p. Oculi mei oscu- lo oris. s. i. p. incarnationem. Qd Leo paph- medians in smone volderno: exhortatur nos ad grandem emulationem spūalem. d. Hodie dilectissimi saluato: nē natus est: gaudemus. Nec enim phas est loci eē trī- stitit: vbi natalis est vite. Nemo ab huius alacritatis picipatione secernit. Una cum- ette letitie cōis est rō. Exultet factus: qz ap- propriat ad pelmā. Gaudeat peccator: qz inuitatur ad vitam. Verbum enim dei deus filius dei: propter liberandam hominē ab eterna morte: factus est homo. Ille. Euan- gelio rē. De rpi natiuitate tria erunt vidē- da in presentiarum.

C Primū ē filij dei eternalis determinatōis.
C Secū ē filij dei cordatis supplicatōis.
C Tertū ē filij dei hūanal' incarnatōis.

Rimam est rē. Vtram fuit necessa- rium rpi incarnari p redemptione generis humani. Respondet Lxx. 3. p. q. 1. ar. 2. In. 3. di. 3. In. 4. ptra gē. c. 15. Alex. de ales. in. 3. p. 15. Ric. de media villa in. 3. di. 20. ar. 1. Anselmus in li. 1. Car deus homo. Et phs. 5. Meta. Qd duplex est ne- cessitas. Prima est absoluta. Secunda cō- ditionata. Exemplifica de ambabus. Quo ad primam non fuit necessariam rpi incar- nari. Et rō est. Quia cuius deus sit ops: erat aliq modū ad ipsam liberandā. Unde Aug. 13. lib. 1. c. 1. Si queratur vtram alio modo potuerit genus humanum liberari: qz p incarnationem filij dei: Dicimus et ali- um modū possibile et fuisse: cuius potestati cuncta subiacent. Unde ps. Omnia qz cō-

voluit dñs fecit. Idem. Dixit et facta sunt. Mat. 1. 4. Abba p: omnia tibi possibilia sūt. Beda in lxx. i. Jacobi. Que impossibilia sunt apud hoīes: possibilia sunt apud deū. Poterat enim mittere angelum. prophetā: patriarcham rē. Unde erant aliq modū ad genus humanum redimendū. Si loquar de scōa necessitate: dico non fuisse aliam modam qz q ille qui erat immortalis. impas- sibilis. infinitus: efficeretur mortalis. Un- de Dan. li. 3. Can. 7.

Et tunc gūt alij modi erono scari. Nulla iustitia: sed filio di vto. Non fuisse humiliato ad incarnari. Et hoc de scōa necessitate. Voluit vltima prouidentia: vt ista questio disputaretur i concilio sanctissime trinitatis. Facta ē autem hec disputatio: inter iustitiam: et mi- sericordiam. Iustitia erat aduocata p na- tura angelica. Misericordia p natura hu- mana. Iustitia erat contra genus huma- nam. Que surrexit contra hominem di. O domine rex: Tu psumisti hanc conclusionē disputandam. Vtrum homo debeat libera- ri. Probo q non: et ratiōibus et testib. Pri- mo rationibus: que est triplex in pntia.

C Primo. rōne iustitie.

C Secundo. rōne ingratitudinis.

C Tertio. rōne cognitionis.

C Primo ratione iustitie. Domine tu es iustus. In. ps. Iustus es domine et rectum iudicium tuum. Baruch. p. Deo nostro iu- stitia. Jer. 12. Iustus es domine: si dispu- tem tecum. Or olira. Si iustus: debes il- lam facere. Iustitia vult vt tanta sit pena: quanta fuit culpa. Deutero. 25. Secundum mensuram delicti: erit et plagarum modus. Et. 16. q. 1. c. Siquis. Secundum qualitatez delicti: imponenda est penitentia. Et. 2. de penit. l. Sanctimus. Et. 11. Quibus vt indi- gnis. l. Rescriptum. Et extra de hīs que fi- unt a maiori parte capituli. Sed culpa ho- minis fuit infinita: vt pote contra bonum i- finiteum. Si infinita: ergo merebatur pen- tentiam infinitam. Penitentia autem in- finita: non potest esse in homine cum sit fi- nite operatio. In. 3. Eth. In. 8. physico- rum. Finiti ad infinitum: nulla est propor- tio. In. 8. physicorum. Impossibile est in corpore finito: ēē potentia infinita. Igit satif

facere non potest. Si satis facere non potest: ideo debet damnari. Et sic patet prima rō.
Secundo rōe rē. Dñe inquit iustitia: tu fecisti angelos et homines: qui ambo peccaverunt. Lucifer et superbia. Isa. 14. In celum ascendam: super astra dei exaltabo solium meum. Et homo ē. Sene. 3. Erimus si cut dñi rē. Luciferum damnasti cum suis se quacibus in perpetuum. Apoc. 9. Diabolus qui seducebat eos: missus est in stagnum ignis: ubi cruciabantur in secula seculorū. Igitur a simili: debet homo damnari perpe tualiter: sicut et demō. Alloquin poterit de mon conqueri de te te esse partialem et par tefanum. Sed cum non sis o dio. Actu. 10. In veritate comperi: quoniam non est ac ceptio personarum apud deum. Et extra de prebendis et dignitatibus. c. Teneabili bus. Igitur debes ipsam damnare in perpe tuum. **T**ertio ratione cogni. Illi danda ē ventia: qui suum agnoscit delictū. Extra de re. in. in. 6. Venia non datur nisi correcto. Qui est q̄ multi se nō corrigunt de peccatis suis: Quia se non cognoscunt. Unde Lac. 1. li. c. 1. Hec est. n. prauitatis causa: igno ratio sui. Sene. epistola. 28. Corrigi nō vlt qui peccare se nescit. Ser. Initium salutis: est notitia peccati. Et Macro. vt dicit in li bro de somno Scipionis. a dñs habuit re sponsum. Notis elicos: id est nosce te ipsum. Ad propositum. Adam non cognouit pec catum suum: immo redargutus de eo: illud retorxit in mallerem dicens Sene. 3. Mu lier quam dedisti mihi. seduxit me. q. d. Si non fuisset illa et si mihi nō dedisses: nō pec casset. Eva attribuit illud serpenti d. Ser pens inquit recepit me. Facetia de femina que in focoli intē ad recolligendum fenus: et cecidit fractis eraribus: et dicit. Maledi cto sia el diuolo. Respondit diabolus. Maledi cto sia tu. Non sum sel se va a recolligere li ghi in focoli: Igitur non debet liberari. Et qz est conclusio iuristarum. ff. de officio pre fidis. l. Illiteas. §. Tertias. Iudei non nisi secundum allegata et probata. debet iudi care. Ideo tibi adduco in robur meū tres idoneos testes ad hoc negotium proban dam. Primus fuit natura angelica. Domi ne homo erat creatus ad replendū sedes

vacuas paradisi. Qz vt dicit Tho. 2.º. sen. dis. 2. Celus plus est pro hominibus q̄ pro angelis: qui loco non indigēt. Homo agio uit hoc bonum. Igitur indignus est redimi. Secundus testis est celum empyream d. Domine tu me creasti nobilissimum corp⁹ ac me fecisti propter hoīem. non agnouit bo nam hoc: priuari debet rē. Tertius est pa radisas terrestris d. Domine me fecisti ame nam pro hominis recreatione. Et fecit con tra preceptum tuum: comedens de pmo. Et mal de san Blasio: non cognoscēs hoc bo num: merito priuari debet tanto bono et dā nari. Assurrexit misericordia: pro humano genere aduocata d. O domine: soror mea in stitia locata est: audi me. qz tribus rationi bus et testibus probō pro homine.
Primo. ratione finis.
Secundo. ratione inconuenientie.
Tertio. ratione proprietatis.
Primo rōne rē. In. 2.º. pbi. Omne agēs agit propter finem. Finis monet agentem. In. 2.º. Metha. Finis est causa causarum. Ad propositum. Ad quem finem creasti ho minem? Nāquid propter sui damnatio nem? Non. sed ad finem vite eterne. Si ip sum damnas: frustra fecisti illas et in vanū. Et qz vt habet philosophus. 1.º. celi et mun di. Deus et natura nihil agunt frustra. In 9. Metha. Nihil est ociosus in natura. In li.º de regimine principis. Deus gloriosus: nihil ociosum fecit in natura. Ne ergo fru stra sit creatus: ipsum debes saluare. **S**ecundo rōne rē. Si hominem non reparas a sua damnatione. de tribus oportet sequi vnum. Aut qz non potes ipsum saluare. et sic non es omnipotens. Aut qz nescis: et sic es ignorans. Aut qz non vis: et sic eris inui dus. Sed in te o dñe: hoc nō est. **P**rimo qz es potens. ps. Omnia quecumq̄ voluit do minus fecit. Secundo: quia es sapiens. ps. Omnia in sapia fecisti. Tertio qz non es causa peccati. Aug. 1.º. 83. q. Deo auctore non sit homo deterior. Igitur debes ipsum saluare: ne tibi ista opponantur. **T**ertio rōne rē. Domine mī natura tua est miseri cordia et clementia. Ecclia. Deus cui propi us est misereri semper et parere. De pe. di. p. c.º. Quia diuinitatis. Diuinitatis natu ra clementia

ra clemens est et pia. Et sicut est proprium igni calefacere, soli illuminare: ita tibi misereri. unde debes homini parcere. Quia ut dicit philosophus, 2. Metaph. In. 3. de anima. Unumquodque agens operatur secundum proprietatem suam nature. Et adduco tibi tres testes. Primus Abel d. Domine mi pater meus Adam peccauit contra clementiam tuam, sed tu domine amplius misericordiam tuam. Quia ut dicitur extra de re. la. in. 6. O dila sunt restringenda: fauores autem ampliandi. Et. 1. Cum quidam. ff. de liberis et posthumis. O dila sunt restringenda. O partialis. Secundus David cum cepit phara. Domine misisti te mihi misericordias impendere qui illam petiisti et tristitiam habebat de peccato. Quia scriptum est i. ps. Cor. 1. cor. 1. Adam cum lachrymis per plures annos tibi petiisti veniam, igitur illi debes eam impendere. Tertius testis Abraam cum barba prolata d. Tu dixisti domine per David. Si filij mei non custodierint mandata mea: visitabo eos in virga eorum. Misericordiam autem meam non dispergam ab eis: neque nocebo eis in veritate mea. Adaz pater noster peccauit. Tu autem debes magnificare misericordiam tuam: nec ipsam amovere ab eo et genere humano. Audiens autem deus pater has fortissimas rationes secum misericordie. conclusus est quod oio redimeretur genus humanum solum. et non lucifer et natura angelica. Et hoc triplici ratione: ut ponit Alexan. de ales. 3. volu. sum. Et Tho. et Bon. in. 2. d. 7. a. p. Prima ratio: quia angelus peccauit et seculo suggerente. Quia non habuit infestationem ad malum. Homo autem: alio suggerente. quia ab vno seculo fuit suus. Atque autem a lucifero sine serpente: fuit suus. Preterea a carne infestus. Secunda ratio: quia angelus peccauit ex malitia. Adam peccauit ex aliqua ignorantia: quia mortale credidit esse veniale. Preterea non credidit tantum peccare: quantum peccauit. Preterea homo habuit propositum penitendi: angelus autem non. Preterea angelus erat spiritus: debet eum propius ad omne bonum. Mat. 16. Spiritus quidem promptus est: caro autem infirma. Homo autem erat caro: et infirma. Tertia ratio. Adaz peccauit in patrem: quia ex quadam infirmi-

tate peccauit: cui attribuitur potentia. Eva peccauit in solum: quia ex quadam ignorantia feminea superbiuit: dum sciam dei appetit. Erimus sicut dei. unde in solum peccauit: cui attribuitur sapientia. Demon peccauit in spiritum. quia ex propria malitia intumuit contra spiritum. s. cui attribuitur clementia. Et qui peccat in spiritum. s. non remittitur ei neque in hoc seculo neque in futuro: ut dicit Mat. 12. Unde homo solum debuit redimi. Unde dixit angelus. Euangelizo vobis etiam: quia natus est vobis. non nature angelice.

Ecce dicitur de re. Quamuis ab eterno deus predestinauerit incarnationem sui filij et salutis generis humani: voluit tamen ut nostris precibus et precibus patrum impetraretur. Quia ut dicit Grego. 24. q. 3. Obtrineri nequaquam potest que predestinata non fuerint: sed ea que sancti viri orando efficiunt: ita predestinata sunt. ut precibus obtrineantur. Ille. Qui sancti presens cum lachrymis imploauerunt hunc diem. Et quantum fuit eorum desiderium appet ex scripturis. Alitit Adaz. 930. annos petens christum. Enos. 905. Enoch. 365. Mathusalem. 969. Lamech. 777. annis. Noe. 950. annis: semper petentes christum incarnationem. Non habentes suam interitum disposuerunt mittere abasiliatores pro gratia impetranda. Primo per Isaac mittit Isaac. am. Isa. 16. Emitte agnum domine dominatorem terre. Adaz mittit aliud Isa. 5. Rorate celi de super: et nubes etiam. Et. 64. Utinam distruperes celos et descenderes. 2. propheta mittit Moysen. Ero. 4. Obsecro domine: mitte quem misurus es. et alio misisti me: sed fuit participationis liberatio: mitte nunc pro vniuersali liberatione. 3. reges mittant David. Osi de nobis domine misericordiam tuam: et salutare etiam. Cantica. 4. sacerdotes mittant Aaron d. Domine inclina celos tuos et descende. 5. Ecclesia d. Excita domine potentiam tuam et veni. O deo suega. Audientes quod non erandissentur: mittunt mulieres. Primo venit domina Eva dicens. Per nostra culpa tu mihi condemnas: ma non risguardar a questo signo. voliam liberare da questo tenebroso erga stalo. Qui deus. O Eva tu peccasti: non es digna meo filio. 2. domina Sarra. O deo adiuua nos. Qui deus. Non es digna. quia infidelis fuisti. de filio Isaac. 3. domina

In festo

Rebecca. Qui deus. Tu fuisti partialis in Jacob et Esau. Quarta fuit domina Judith. Cui deus. Fuisti homicidiaria. Quinta fuit domina Hester. Cui deus. Nimis fuisti vanegloriosa poliendo te, ut placeres Assuero. Tandem missa est ancilla: etate quatuordecim annorum. Que oculis depressis: tota verecunda dixit genibus flexis. Sancta. Veniat dilectus meus in ortum suum: ut comedat fructus pomorum suorum. Omnis fuit vterus virginalis. Audiens autem filius hoc verbum: dixit patri suo. O pater. hanc amantem et exequens a iuventute mea. Et quesivit eam mihi sponsam assumere: et amator factus sum forme illius. Immeditare deus pater vocat Gabrielem dicens. O Gabriel: vade cito in Nazareth ad mariam: et defer ei hunc el ex parte mea has litteras. Et die ei. quod ipsam eligo in spem meam. Et filius subianxit. Die ei ex parte mea. quod eligo ipsam in matrem: de cuius visceribus summam mihi corpus ero: quod eius filius: et ipsa mea mater. Da ei has litteras. Tertio spiritus sanctus dixit. Et ego habitabo in ea: erigam templum meum. Da ei has litteras ex parte mea. Ingressus Gabriel ad eam: dixit. Ave gratia plena: dominus tecum. Ab a quod est sine: et ve culpe Immanis a triplici ve. De quibus Apoc. 17. Ave ve ve habitantibus in terra. Gratia plena. Hieronymus. Bene gratia plena: quia ceteris per partes. marie vero se tota insudit gratie plenitudo. Dominus tecum. Bernardus. Plus tecum quam mecum. Dominus pater. dominus filius. dominus spiritus sanctus. Audiens angelus verba. turbata tres domcellas. Prudentiam. Virginitatem. Humilitatem. Consultavit prudentiam. O socia mea: quid agam? Respondit prudentia. Considera o Maria: quia scriptum est Ecclesiastici. 19. Qui cito credit: lenis est corde. Unde bene dicitur. Maria autem cogitabat qualis esset ista saluatio. Ecclesiastici. 36. Audi tacens: et pro reverentia accedet tibi bona gratia. Videns angelus eam sic pensantem dixit. Ne timeas maria. Cur timeas? Virgo consultavit secundam scilicet virginitatem. Cui dixit. O Ma-

ria: pete ab angelo de modo habendi hanc filiam. Et si tibi nominaverit de semine viri: ipsam cum baculo expelle. O luvenale: quando vestri amatores nominant impudicam te. Quo modo fiet istud: quoniam virum non cognosco? Respondit angelus. Spiritus sanctus superveniet in te: et virtutis altissimi obumbrabit tibi. Quare non dicit veniet. Videas Nicolaum de lyra tibi. Angelo consultat tertiam: scilicet humilitatem. Respondit ei. Assentire precibus angelus. Illa autem procedens in terra dixit. Ecce ancilla domini. Fiat mihi secundum verbum tuum. Statim formatus est deus et homo in utero eius. Quia est questio. quis deberet facere hanc redemptionem. An pater. an filius. an spiritus sanctus. Conclusum est quod filius. Et ratio Scoti. et Alexandri in tractatu de convenientia incarnationis. In deo est potentia: que patri attribuitur. In filio est sapientia: que ei attribuitur. In spiritu sancto elementia. Demon appetit de potentiam. quando dicit Iohannis. 14. In celum ascendam. et exaltabo solium meum: et ero similis altissimo. Unde iniurias fecit patri. Homo appetit de sapientiam: quando dicit Seneca. 3. Erimus sicut deificentes bonum et malum. Unde iniurias fecit filio. Antichristus quando venit miracula faciet. Unde iniurias faciet spiritui sancto. Quia miracula sunt a bonitate spiritus sancti. Brevisbus dico. Demon offendit patrem. Homo offendit filium. Antichristus offendet spiritum sanctum. Ad illam spectat dare indulgentiam: quod recipit iniuria. Si natura angelica que cecidit redimi debuisse: ad patrem spectaret. Si antichristus redimi debuisset: ad spiritum sanctum spectaret. Quia igitur homo erat solus redimendus: ideo ei redemptio ad filium spectabat: ut hominem recuperaret. O primum singulare homini concessum. Tibi dicit Albertus. super Lucam: quod hodie quatuor sunt facta placabilia. que in veteri testamento fuerunt duriora. et inflexibilia. Primo celum: quod nullus hominem recipere volebat: hodie incipit suscipere. Secundo angelus: quod nullas animas ad celum portare volebat. Etiam si fuisset anima marie: hodie incipit. Tertio de-

us: qui

ne: qui humanum genus reconciliare no-
bat: hodie pedem suscepit. Quarto mors:
que bonos et malos ad infernum portabat
hodie benigna facta est, ut a sanctis de-
reteretur. Lupto dissoluti et esse et. In quibus
bis: dubium queritur. An si homo non
peccasset, ipse incarnatus fuisset? Ad hoc
due sunt opiniones. Una est Alexandri ordi-
nis minorum. Alia est T. p. Alexander vi-
dit quod et peccato non existente, ipse esset icar-
natus. Ratio illius est. Homo est creatus ad
beatitudinem consequendam, et est beati-
ficabilis in veris: et quoad corpus: et quo-
ad animam. Sed beatitudo hominis, quoad
partem sensitivam: est in aspectu humani-
tatis assumptae. Quoad animam: per in vi-
sione divinitatis. Ut igitur beatificaretur
quoad corpus: deinde ipse incarnari. Ale-
xander quoad hoc nihil probat. Quia cum
beatitudo hominis sit ex ipsa divinitate.
Aug. Alio est tota merces. Quia visa ab
anima: beatificatur corpus ex redundancia
ipsius anime ad corpus. In visione vero hu-
manitatis: resultat quoddam gaudium ac-
cidentalit. Unde si non peccasset et. Secun-
da est T. p. 3. par. q. 1. ar. 3. quod non esset icar-
natus. Ratio est. Ea enim que ex sola dei
voluntate procedunt supra omne debitum
creature, nobis innotescere non possunt: nisi
quatenus in sacra scriptura tradantur: per
quam nobis divina voluntas innotescit. An-
de cum in sacra scriptura, ratio peccati pri-
mi hominis assignetur: de esse in remedium
peccati. Aug. Nulla causa fuit veniendi christo
domino: nisi peccatores salvos facere: tolle
morbo: tolle vulnera. et nulla erit causa me-
dicine. Et sup. Luc. Si homo non peccasset
filius hominis non venisset. Et idem super
illo verbo Matth. 1. Ipse enim saluum fa-
cet populum suum. Si ergo inquit homo
non peccasset, virgo non peperisset. Idem
in oratione ad virginem. Ad quid mater
fieris salvatoris: si nulla esset indigentia
salutis? Et Dam. in sequentia ad virginem
loquens. Nec ab hoc peccatores sine qui-
bus nisi fore: tanto digna filio. Et Pau-
lus fuit huius opinionis. quando dicit. 1. ad
Tim. 1. Christus Iesus venit in hunc
mundum peccatores salvos facere. Unde
patet secundum.

Etiam de et. Completis ab Ada
t quinq; millibus annis. Secum ali-
quos. 6. millibus. tempore Octavia-
ni imperatoris: ut describit Lucas: erit edi-
ctum a Cesare Augusto: ut describeretur
universus orbis. De Augusto: ab augendo:
quod auxit imperium romanum mirabiliter.
Voluit scire: quot provincie, civitates, ca-
stra. essent in suo dominio. insitque ut omnes
ubi trahebant originem: ad patriam pro-
priam pergerent. Et quilibet denarius unum
accipiebat in capite d. Ego confiteor me esse
subiectum romano imperio. Ioseph autem:
cum esset de civitate bethleem: duxit secum
virginem de Nazareth: que erat grandida
filio dei. Impetravit super asinum matrem
dei. et ad manum ducebat bovem. O bona
compagnia. Cum essent in bethleem, inue-
nere hospitium plenum: unde ibi hospitari ma-
riam non potuerunt. Duplex ratio est. Pri-
ma quod erant plena hospitalia millibus: qui
eo venerant cum huius descriptionis. Secun-
da quod sunt duo genera personarum: que in-
nite suscepunt tabernacula.
Primo religiosos.
Secundo pauperes.
O quanta tristitia erat Ioseph: propter ma-
trem domini. Virgo eum confortabat. Er-
tra civitatem inuenerunt porticum unum
in via publica: in qua erat presepe ubi so-
renses ponebant animalia. Ibi parauerunt
locum. Cum esset in nocte media: lux erat
ut dies: iuxta illud ps. 127. Et non sicut vi-
es illuminabitur. Marium sensit gaudi-
um virgo: filium peperit et reclinauit in pre-
sepio: quod non erat locus in diversorio. Cum
esset natus: adoratur a tribus. Primo a ma-
ria: que secundum Origenem habuit notitiam ipsius
esse mortuum pro humano genere. 2. a
Ioseph. 3. ab animalibus. De quibus Isa.
p. admiratus. Cognovit bos possessorem suum
et asinus presepe domini sui. Et Abacuch
13. Domine audiui auditum tuum et timui.
consideravi opera tua et exavi: in medio vi-
orum animalium. Fuit admiratio prophete
quod in loco tam humili reclinaretur christus.
Unde animalia ceperunt ipsum caleface-
re in presepe. De isto presepe Hiero. ad Mar-
cellam. Ecce in hoc parvo terre foramine:
celorum conditor natus est. Hic panis

In festo

inuolutus. hic uisus a pastoribus. hic a fel
la demonstrat. hic a magis adoratus ē. Il
le. Si tu es christus et dei filius. ubi palati
um: ubi aula regia: ubi seruitores: ubi fre
quentia personarum? O pouerta. In ipsa
nocte qua natus est. in hora eius natiuitas
omnis creatura aliquod signum ostendit.
In oriente apparuerunt tres soles: et pau
latim in unam sunt redacti. Ex hoc signifi
catur quod notitia unius dei et trinitas iminebat
mundo. Preterea Eusebius in Cronica:
de Octauiano imperatore: cum totum mu
dum subiugasset romanorum imperio: intan
ti in placuit senatus ut eam pro deo coleret.
Prudens uero imperator. mortalem se in
telligens nomen immortalitatis noluit usur
pare. Ad instantiam illorum importunam:
sybillam prophetissam aduocauit. uolens sci
re per oracula si in mundo eo maior aliqua
do nasceretur. Cum in die natalis domini in
camera imperatoris oraculis insisteret sy
billa. in die media circulus aureus apparui
t circa solem. et in medio circuli uirgo paleber
rima. stans super aram: puerum gestans in
gremio. Tunc sybilla Cesaris ostendit. Cum
super hoc Cesar admiraretur: audiuisset uocē
dei. Hec est ara celi. Et sybilla dixit ei. Hic
puer maior est te: ipsum adora. Eadem ca
mera in honorem sancte Marie dedicata est:
et dicitur Camera are celi. Preterea fons
aque. in liquorem olei conuersus est. qui e
rumpens se: usque ad tyberim profudit. et to
ta die emanauit oleum: ut sybilla predixit.
Preterea in oriente. uinea Engadi floru
it: que balsamum dedit loco myrrhe. Pre
terea rome. xij. annis fuit par. Unde roma
ni templum pulchrum pacis fecerunt. et ibi
statuam Romuli posuerunt. Consalentes
Apollinem quantum duraret. respondit eis.
Quousque uirgo pareret. Titulus posuerunt.
Templum pacis eternae. In hac nocte cor
ruit: et est ibi ecclesia. s. Marie noue. Pre
terea angeli cantauerunt in hac hora Glo
ria in altissimis deo etc. Preterea ecclesia
signum leticie ostendit hodie: quod tres missas
celebrat. Quod facit secundum Rite. 4. di. xij. Et
conf. di. 1. c. Nocte in Glo. hac ratio. Una
dicitur ante lucem in tenebris: signat tempus
ante legem: quando eramus in tenebris. Se
cunda cum uisus sit. signat tempus sub lege:

quando nondum plena agnitio de deo ha
beatur. Tertia in die plena: significat tem
pus gratie: quando iam plena cognitio de deo
habetur. Preterea pastores sunt lerati qua
adorauerunt christum hodie. Et nos debe
mus facere: ut dicit laus sancta. Santa.
Laudiamo lamor diuino
Jesu quel bel santino
Che n'ao picolino
Dela vergine maria.
Laudiamo cum tanta mente
Jesu che qua presente etc.

In festo sancti Stephani protomartyris.

Gloria et ho

more coronasti eum do
mine. In ps. Quā
to fiano li patibuli. an
gustie. e affani: teli qua
li li strenui e idefesti ca
ualieri o uita eterna fi
ano tribulati e afflicti nola presente uita p
el nome del so signore: aperte declaratur si
scripturas et eorum gesta inspicimus. Boni
er hoc quidam antiqui philosophi nullam
dixerunt esse diuinam prouidentiam. Unde
Lactan. in. 3. li. c. 17. introducit Epicyru
ram. Videbat Epicyrus bonis semper ad
uersa accidere: paupertatem. labores. erilia:
carorum amissiones. malos pro bonos esse:
augeri potestatem. honoribus affici. Videbat
innocentiam minus tutam esse. scelera im
pune committi. Ex hoc existimauit nullam in
deo esse prouidentiam. Ille. Et David in
ps. Usquequo peccatores domine: usque
etc. Si tu es iustus. quare mali prosperant
et boni tribulantur: Audi impiam superal
tatum: et eleuatum sicut cedros libani. Et
ne tales admittantur. cogitare habet illud
quod scribit apostolus ad Hebr. xij. Flagel
lat autem deus. omnem filium quem recipit.
Et sicut bonus pater corripit filium suum:
quod diligit. ita deus pater electos suos af
fligit ut gloriosius coronentur. Quod pul
chre declarat Lactan. in. 6. li. c. 23. Deus
homines pro liberis habet: sed corruptos
et uiciosos largiiose ac delicate paritur ui
uere: quod non putat emendatione sua dignos.
Bonos

Bonos anteq̃ quos diligit, castigat sepius:
 et assiduus laboribus ad usum virtutis ex-
 ercet: nec eos caductis ac mortalibus bñs
 corrupti ac depravari sinit. Unde nemi-
 ni mirum videri debet: si pro nostris sepe
 delictis castigamur a domino. Imo hō, cui
 veramur ac premimur: tam maxime grati-
 as agimus indulgentissimo patri, q̃ corru-
 ptelam nostram non patitur longius proce-
 dere, sed verberibus emendat. Ille, Ste-
 phanus per hanc viam fuit coronatus, qui
 dicebat in tormentis. Uideo celos aptos,
 et. Scdm Albertum. Quidam sunt in ce-
 lo tñ corde, vt p̃grī, qui bona propōita q̃
 habent opere non implent. Quidā tñ ore,
 vt predicatorēs verbosī. Quidā tñ ope-
 re extērioz: vt vanagloriosī. Quidā om-
 nibus modis, vt Stephan⁹. Quare ab eo
 magno coronat⁹ ē vna incontaminata co-
 rona. Sicuti verba propōita attestantur,
 que in eius preconia canit ecclesia sancta,
 Gloria et honore et. Et quāuis multa fue-
 rint causā coronationis sue, tamen p̃cipue
 Constantia martyrii sui. De qua volo per-
 tractemus. Vbi tria videnda erant.
 C Primum, dī diffinitionis.
 C Secundum, dī determinationis.
 C Tertium, dī confirmationis.

Rimāz et. Et verbis Tullij in rhe-
 torica sua: talis datur diffinitio.
 Constantia est voluntaria perpes-
 sio rerum difficilium et arduarum. Circa la-
 intelligentia dela p̃enarrata diffinitione.
 et a plu eb̃lata euidentia: notanda est sen-
 tentia Theologorum. Qd opera hominis
 fortitantur p̃ncipiā a voluntate. Et pro
 tanto peccatum dī: quanto a voluntate p̃-
 cedit. Sicome et sancti Canones affirmant
 15. q. 1. c. Non est. c. Merito. c. Illa. Et. 23.
 q. 4. c. Nabuchodonosor. Et per Iustas.
 L. de postulando. l. Nemo. Et. L. ad Iul-
 iam maiestatem. l. Quisquis. Et. L. de epis-
 copis et clericis. l. Siquis non dicam rape-
 re. Et. L. ad. l. Corneliam. de Siccarijs. l. l.
 Crimen non contrahit nisi voluntas necē-
 di intercedat. Exemplum de oclo, qui va-
 ghat. Et manu que occidit. Quod totum,
 a voluntate procedit. Et opus p̃m: sic est
 bonum et meritorium: pro quanto est volun-
 tariam. Ideo ps. Voluntarie sacrificabo

et. Et Ambro. Voluntarium sibi militem
 eligit xps. Et Tullius in. 2. Rhetorice no-
 ue. Voluntatem in omnibus rebus specta-
 re conuenit. Ideo dī. Constantia est volun-
 taria perpesio. Quia si non voluntaria nō
 est meritoria. Sequitur. Rep̃ difficultum et
 arduarum. Qd non per p̃nzer vñ dīto. dī
 quis martyr: sed difficultum. Quia vt ait
 Alber. 5. Compen. Virtus constantie ē ag-
 gredi ardua et aduersa equanimiter ferre.
 In quibus verbis sunt tres conclusiones
 notande.

C Prima est. Quare deus per aduersam
 fortunā et nō p̃spaz: voluit suos cordare.
 C Secunda. Quale remedium est: tempo-
 re aduerse fortune.

C Tertia. Quale premium datur hūc ad-
 uerse fortune.

C Circa. p. p̃ndēt theologi. Qd deus volu-
 it agitari suos in hac vita aduersa fortuna
 et non p̃spera. Qd p̃sp̃a fortuna ē cū mul-
 toz maloz. Deuto. 33. Incrassatus ē dile-
 ctus meus et. Ose. 2. Dedit eis frumentū.
 vinū. et oleū. et multiplicauit eis argentū: et
 ipsi fecerunt Baal. l. conuersi sunt ad idola-
 triam: et omnia mala. Illa p̃actica. Colup-
 se troua habere multa bona tp̃alia. et ro-
 gnoni grassī et d. O ben: c̃bi ha in q̃ sto mū-
 do el padiso: h̃y in alio. Dicant p̃dicatores
 q̃qd et. Que p̃stas h̃i de altera vita. Ne-
 mo ad nos reuertit. Placere et xps bonum
 capis. Et negligit vicia. sp̃nt deū. sp̃nt p̃-
 ximū. Quis ē talis: An morio de fame. In-
 crassatus est dilectus meus et recal. Qd p̃s
 exēplo. Primo de Dauid qui multis victo-
 rijs adeptus: fortuna p̃sp̃a cū defecit. qz cō-
 misit adulteriā. homicidiā. et supbiā. Pre-
 terea Salomō in p̃sp̃is p̃stis. In diuitijs.
 4. millonē de dūc. de irata. In sapia. tria
 millia para. 5. m. h̃as. In fama et. Vbi q̃
 fortit⁹: tñ p̃sp̃a fortuna defecit: circa mi-
 lieres. Preterea Jeroboam aī regis sep-
 trū bon⁹ fuit: rex coronatus. adorauit vici-
 los. Preterea Nabuchodonosor fret⁹ p̃-
 sp̃itate: supbiuit cōtra deū d. Nōne hec est
 baby. et. Preterea. Manases regno hito-
 pessimus fuit. Fortia ergo. p̃sp̃a: ē cū mul-
 toz maloz. Vñ o cines mei: qz Italia scā
 ē spelūca latronū. ac vitiōz sentina: Vere
 p̃ la grassēja tenoz tp̃alia. Id Turc⁹ ro-

de quibus ad Antonio & Alfonso d. Italia
 dicitur: Rndit. In mezo Crasso & M
 da. l. pinguedine anartie. Qz mādus nū
 G fuit tā dūes vt nūc: & nūq̄ sic auarus.
 Et hoc totū ppter pōpas que sūt. Mulier
 vni⁹ pelecant: vult egpari mulieri vni⁹ co
 mitis. De alio nō si parla: nūq̄ de rapinto &
 vlaris. S pī tpe anno: granuz tūi volebit.
 Sclo qd loquor. Marimlans. Rex neap
 litanus faciāt: ventunt. S poltronazo: mo
 rieris. Unde quidam vulgaris saper Ita
 liam scribens d.
 Dolce memoria dele hīstorie antiebi
 Me inducano a cantare questa rima.
 Dela Italia mescchia & lōbardia ibastardla
 Imbastardla dī: qz deglianit a bōis mori
 bus. Et Dañ. 6. Purgatorij. O Alberto to
 desco. Ubi respēdit impatorē: qz nō visita
 uit Italia. Et romā respēdit ppter petā
 sua. Et qz fortuna pspa ē cā multoz malo
 rā. Idco pssimus de⁹ p aduersaz fortunā
 q̄ ē cā oīuz bonoz nostroz. suos voluit coro
 nare. Quid vici o David: Canta. Imple
 sacies corz tē. vsq̄ dñe. Qz p elapsis ātis
 dū pestis crassaret in hac misabili Italia.
 Sed nōdā finis. Populi pstruebāt eccēlas:
 ad deū clamabant. letphanie cantabant. s.
 Petre. s. Stephane: ora pro nobis. Et tu o
 elius q dormis in diuitijs: puidētia vīalua
 te tetigit cū aduersa fortuna. Filias isirma
 tur quē doctozare volebas. Domus icendi
 tur. Equus morit. Uroz isirmaf. Selana i
 grauidat. Hec oīa deus facit: vt p aduersā
 fortunā: ad ed pueritatis. Qz p exemplo
 Alincēij hīstozial. De illo duce. q dicebat
 deū partefand. Cui angelus appens dixit
 ei. Veni mecū. Qui reppit in via solū cap
 ed barba. Inde pgreddēs inuenit aliud ca
 put vnias militis abscissam. Inde reppit si
 lū vnias magni dñi. submersum in aqua:
 quē pī cū lachrymis q̄rebat. Exposuit autē
 ei angelus oīa ista. Caput illius barbati. su
 it cūfūdā beremite: q sub pterru scindis &
 barbe. multa mala intendebat facere. Cui
 deus collū fregit. & tolēs saluus ē. Caput
 illius mīstis: fuit vnias elius q plura ma
 la intēdēs facere: mīlēs fieri voluit. sed ocel
 sas ē & saluus. Filias illius elius aqua sub
 merus ē: erat occasio dānatiōis pīs si vi
 sisset. Sed fortuna aduersa ipm ciuem ad

ad gradū pssimū pietatis reduxit. Et de
 rege Alfonso q puenētus in Sicilia d. Col
 lando deū q me aduersa cū fortia libera
 uit. Corona regni abstulit. Regina meā in
 manso barbaroz dedit. vt sic me ad ed cō
 uerterē. Exerēplā Melanie. De q bieroz
 ad Paulā: q ordaba duob⁹ filijs & viro. vno
 & eodē die. Ngonta in vn momēto da tan
 ti isfortunij: desperar nō se vōlse pntendo
 lpmo per aduersas fortunas coronari. Je
 circo puoluta ad tpi pedes: dixit hec ver
 ba. Expedisti tibi futura suz dñe: qz tāto
 me onere liberaasti. Qñ tpe q qdā sūt lap
 dant: Quidā oib⁹ mēbz laniant: Quidā
 vsti: Vere vt p aduersā fortunā: ad veraz
 deum reducere. S Scya pelusio. Quale
 remediū ē ipi: pōsto in aduersa fortunā: Re
 spōdeo q sola pstatia. Et rō Ep. 22. q. 136.
 Qz in hoc mādō pōtē ē in loco certamis:
 iurta illū. Malitia est vīa tē. Et vndiq̄
 hz angustias: iurta illū In mādō pssuram
 hēbitis. O qñ affāni de robba. & filijs. de
 fama. biero. ad Beliodor. Ubiq̄ luctus:
 vbiq̄ gemit⁹ & plūma morz imago. Et siq̄
 hō fulget glia. tūore. diuitis. A ti dico o
 capelajo. Tū expecta modicū q fortia p
 spa frattibi spallas. Q: post pspira succe
 dūt aduersa. post diuitias paupertas. O qñ
 antiqz ferebāt vestē & mātellā rosari. & ma
 nteas rubras. & edebāt panē frumētī: & nūc
 edūt gemit⁹ iter ostia clausa magne mīlie.
 Et qñ dñi tpales foris vident tūozari: qui
 tñ li⁹ cū vroz & filijs comedunt panē dolo
 ris. Jō Sefi. Nescit fortia quiescere. letis
 gaudet. tristia mīscet. Nemo secūdis consi
 dat. Jō. Nemineo fortia puerit: vt non
 tñ illi minaret qñ pmissat. Noli hūc trā
 gillitāt psidef. Memēto mare reuertit: eo
 dē die vbi luserāt nauigla sordeē. Qz p
 erēplis paganor. Et modernor. P^o tē.
 De Dio^o dñe Cecile. q fortunā in oib⁹ ob
 segofaz hāit. Tādē de pīa expulsi. tran
 sūt i greciā: & pp loptā pedagog⁹ sēs ē pue
 roz: vt refert Tal. li. 6. c. 9 Et Crasso roma
 no. q in pfulata fultit tanta gfa: vt pionus
 pīle dief. Desi opione ppli puerfa ptra ipz
 pcurāte aduersa fortia: aī pspētū toti⁹
 cūitad man⁹ carnifici lacerare. Prete
 rea. M. Aller. post celebres victozias: ip
 sandrū venenat⁹ ē in pōtu in mensa. Quo
 pante

hauit in media potit de velat gladio psoff
 Igemuit. Deportat a pulo: de qrtia mortu
 E. dno etatis sue. 33. et mēse vno. cū regnass
 ante. 12. p. Mac. p. Preterea Xerxes rex
 Persaz. q subuertit mōtes. maria pstrauit
 bello isclititer gesto in greca. pteptibil' suis
 factus: sm Insi. occidit ab Atrihabano
 pfecto suo. Preterea Romul' fūdato: ro
 me. psoffo ali paludē tela capta. o: tamagna
 tempestate amplius non est visus. Rex
 etiam Samiozum nomine Politerates. De
 quo Valerius. 6. c. 9. Quis adeo fortunam
 ad libitū habuit q oia ad vltatē pscie
 bat. Ad quā moderādā seclit pscosū annū
 i mare. Quē statū luenerunt pscatores sibi
 q oblatū ē. Sz fortia pspa psa ē i luctaz.
 Qz mouēs bellū pira Daris rege Persaz
 pphē a militib': in furca suspēs ē. et relit
 anib' pacerādus. Et q seltz in terra fuit ise
 lit in furca exiranit. Preterea qd dcaz
 de Saleaz maria. q occisus ē rē: De Se
 nerino Roberto. q in flauio dila p: Et de
 comite Jacobo. neapoli ibalsamato: Quid
 ē pns vita: tate mutatis: hodie dices
 eras paup. hodie sanus. eras infirmus. Jō
 ad talia sustinēda: nēcia est hōi Lōstātia.
 Jsa ē q viciem getat. ad oia sustinēda pa
 cificat. Tertia pclo. Quale pmissū datur
 huic aduersē fortie: Rūdet vter. ad Eru
 pantiss. Nudā rhy: nudus seqre. Dup. grā
 de. difficile: sz magna sūt pmissa. Et i Croni
 ea ordis. De srib' catatib' ma. lippis oeu
 lis. et vce rauca. Quibus appult pgo b. d.
 Fortie frēs mei: q pmissa sūt vob maria pata

Ecandā dī rē. Constan debet esse
 homo in. sm Albertū super Luc.

C Primo. in contumeliaz illatōe:
 C Secdo. in tpalium bonoz perditōne.
 C Tercio. in carozum amissione.
 C Quarto. in corpis flagellatōne.
 C Quinto. in voluntaria operatione.
 C Solē naqz vices malū molestare bonos.
 detrahēdo eis a iisamādo. aut ptilias lē
 rēdo. Qz vt dicit vtero. in Epi' Panle. Se
 pe pntes seqe inidia. Sz ibi ē fr' pstatle.
 et laus hōi. qn scit eqnimitē ferre. Jō Bre
 go. 2. i. q. 4. c. Nec at vita. Si vnt estis: q
 dū i hac vita vntis. eqnimitē malos tole
 rate. Nā quisqz malos nō tolerat. ipe sibi
 testis ē: qz p ipatitē bon' nō ē. Abcl. n. cē

renunt: quē Carz malitia nō exercet. Ille
 Jō Salo. i. puer. Ne rīdeas stulto. Sz q
 Dūte' tolo. sz qstib' psonaz nō ē rīdendū.
 nec cū eis litigādū. P' cū dūis tpalibus.
 Eccl. 8. Nō litiges cū vīle potēte: ne forte i
 cidas in man' illi'. 2. cū dūib'. Jō. Mul
 to. n. pdit auz et argētū. Et. 21. q. 3. c. Pau
 p. Lito violat auzo iustitia. Qz el par d ca
 pon: e caso pascētino rē. 3. cū ipie lignato
 4. cū ipie tracūdo. 5. cum ppa vroz.
 Qū cū qdā diceret Dlogent. O poltrona
 30. Rūdit. Qz. n. sapiāz ab iustitib' fertr.
 El plu bel modo ad vicē dā iustitib' illū
 patiētia et pstatia vicere. Exptentia p. Qz
 qdā cū iustitā inferat: mīro' affligant qū
 nō rīdet eis. putāt. n. se vcludī. Qz appet
 er' Bndicti. Lā vīa' nō rīderet d. Bndict.
 Frat' dicit. Maledicere nō bndicere. Brega
 3. dīalo. Slosus ē trā racēdo frāge. qz rī
 dēdo supare. Qz spectat ad magnanimit
 tatē. C Secdo rē. Qū hō amittit tpalia. se
 despat. Qz se occiderat. Et rō ppi ē in. 9.
 Etb. d. Qz cū magno labore acqrit: magis
 diligit. Jō qū amittit tpalia bona: marie
 hō affligit. Qz dūte cū sudore acqrit. Ex
 cept' vīs. Qū qū amittit dū hō cē paties
 qz nō sūt sua: sz bona fortie. Ad hāc iduct
 mur exēplis paganoz. Erathls Theba
 ni. Xenonis Eutigēns. Milesij. Anaragoz
 elazomenij. Dlogentis cīnel. Biant' pennē
 sis. et Fabricez rōant. q bonis amissis: patie
 ter tulerit. Immo eas repudiat ip: sicome
 cū multoz affanoz et viciroz. Et Lcrgul
 spartādus come mōstrat Justine: in suis
 legib' cū vīa tulit auz et argētū. Et Entro
 pi' ponit exēplū ad hoc. f. q nō ē vclēdum.
 Qz cū vībz Carthago vastaretur a Tūo
 Manlio et Catone cēforino psculib' roma
 nis. Quidā pps iuent' ē q sūme gaudebat
 Qui rogat' qz nō tristaret vīdendo bona
 sua psumt: Rūdit. Nihil abstulit de meo.
 Senf. prudētia. Intells. mea sunt. q auferri
 non possut. Temporalia aut ista non sunt
 mea sed fortune. ideo expetit quod suū ē.
 Unde Senf. Si pulcher es: lauda naturā.
 Si nobil' lauda pntes. Si vīces: vce for
 tune debetur. Si vīrmof: lauda teipm. Jō
 Job. p. Dns dedit rē. C 3. rē. sunt ples
 q ipatitē ferant mortē carozum. Denz
 dūcunt partes annu. et vroz se cōmittunt.

In festo

Quod contra Geli, ad Paulinum. Quid tam malebre: q̄ consumendū se dolorē mittere: Et p̄s libro de pomo. Sapientia dicitur de morte et non dolere. Quod oibus communi est. Eccli. 22. Modica plora super mortuū. quoniam requiescit. In verbo modicum. Quod non totaliter interdicat fleuius super mortuū cum sit naturale: sed excessiuū. Thō. super Job. De amicis mortuis nō dolere duri cordis est: sed virtuosi est hunc dolorem non immoderatum habere. Quia etiam christus Lazarum flevit. Et David filium. Ambrosius Martinus et Satyrus. Albertus Thomā. Ad quam constantia inducitur exemplis paganorum. Solonis. Alia ragoze. Filij Medelli qui erant. 17. et nepotes et neptes tulerunt forisiter mortem eius: quē ipsi per cluitare tulerunt. ut Cicero ponit in Tus. Et de Pyramo qui habuit. 50. filios et perdidit: fortiter ferens. Ferenda est ergo constantem mors carorum. quod ad hoc nati sumus. Geli. ad Galonē fratrem. Hac conditione intrant ut extres. hic est humani officij finis. Omnes me atecesserunt: omnesq̄ sequentur. Quarto 22. Prover. 1. Infirmitas gratis sobriam facit animam. In Cronica predic. Dam. 8. Pater Domiticas pmeretiar languoribus quos sorores vocabat. et semel graui⁹ vigeret solito: socius eius dixit. Pater ora deum: ut mitius tecum agat. Quo audito: dixit. Nisi viderem te simplicem eē: te expellerem a me. quod talia dixit. Et totus sessus se in terram nudam proleat d. Gratias tibi ago domine de omnibus tribulationibus meis. Et da centū: si placet. Et Augu. de semet d. Domine hic vire. hic secca: ut in eternū pareas. Quinto constans in ieiunij. in orationibus. et in omnibus vsq̄ in finem deum benedicere. In Cronica ordinis. Dam. idē patriarcha esset Bononie. et haberet socum quendam eorum. Socius preuentus est morte. Vidēs patrem mortū proximam d. Nolo pater amplius sapinere post te. Sed in oibus bñdīctus deus. qui mihi voluntatē promptā concessit. in oibus operibus meis. Quibus dicitis: mortuus es cecidit ad pedes patris Domitici. Unde patet secundum.

Etiam dicitur 22. Homo p̄sus ad uersa fortuna debet esse iūstus boni

tabernarij qui carnes putridas suauit sapore conseruat. Ita et homo debet cōseruare constantiam suā. tribus saporibus.

Primus. dicitur recogitatio.

Secundus. dicitur auxiliatio.

Tertius. dicitur exemplificatio.

Primus 22. Quotiensq̄ hō sentit aduersa sibi imminere. debet preterita peccata commissia recogitare. Et dicere illud Mich. 5. Traj dñi portabo: qm̄ peccasti ei. Et fratres Joseph. Merito hec patimur. quia peccauimus i fratrem nrm̄: vidētes angustia aie eius: dñi deprecare nos. Un Sco. tus in. 4. Quod constituta in tribulationib⁹: apud deū pro merito habet. Teste Grego. Sine ferro et flāmis: martyres esse possum⁹ si patientiaz veraciter in aīo toleremus. Et Thō. in. 4. di. 16. dicit. Quod tribulationes: sicut fames. pestilentie. carissime. tēpestates. infirmitates. nō solum peccata purgāt et a peccatō preseruāt: sed merita etiaz augent. Sicut patet de Job 22. Secundū est 22. Quia diuinū auxilium adest nobis: iuxta illud Cā ipso sum in tribulatione. Et alibi. Juxta est dñs ijs qui tribulatio sunt corde. Exemplus Antonij. q̄ dū esset a diabolo veratus et sēstret xpm̄. Lamare cepit. Ubi eras o bone iesu: Rñdit. Uderā. Sed expectabā videre certamen tuū. Nūc at: qm̄ virilr dimicasti: faciā te in toto orbe noīari. Et de p̄o magistro ordinis. post b. Dilectum. s. fratrem Contra dñ. In morte positus. audiuit vocē celis⁹ dīcentē. Surge. surge. Veni mecum ad gaudia paradisi 22. Tertiū dñ 22. Adest erēplaz xpi. et nrm̄. Primo xpi. Si granaris infirmitate: audi illū dīcentē. Ego a planta pedis pro tua salute nō mea: vsq̄ ad crucem totus sum vulneratus. Si diceris. Veni in iste infamoz. Et mihi inq̄ dictum est. Da maritatus es et demonium habes. Si dixeris. Veni q̄ pauper sum. Rñdet tibi. Ego paupior. Paup in natiuitate. In vita. In morte. In natiuitate fuit paup ab oibus necessarijs. Nō habuit lectā ubi regeretur sed in p̄sepio regauit. Nō habuit pānos quibus mater inuolueret. nisi villes. Nō habuit satientes: nisi venē et asellū. In vita: quia nō habuit domū ad habitandū. Vulpes so. 22. Nō habuit diuitias ad possidendū. Non hñt cibos ad comedēdū. Immo ter

erunt, et non habuit quid comederet: In morte. Quia corpus pauperum et vacuum sanguine et remanet aridum ut lignum. Anima vacua fuit dei consolatio, et plena dolore. Patrum sua vacua fuit utilitate, quia in illa die: solus unus latronem lucrata est. Unde vacuata fuit os gaudio, et plena os amaritudinis. Sua familia vacuata fide, quia apostoli fide perdidit. Iohannes Ber. super Can. Unde quod es mihi o domine Iesu, et speculum patris mei, et pateris patris mei. Unde quod fortiter provocat et vehementer accendit. Et Cronica ordio. Et epistola novit. Qui Bononia panem portavit in sinu. Cum egredere extra claustrum obtulit imaginem marie. Et ipsa, in plagis suis posuit. Et Iohannes hoc exemplo provocat hoc constanter patet. Quia ut dicitur. De re militari. l. Defensor. §. ult. l. 5. Capite puniendus est: qui domum suam in bello dimittit mortem et fugit. Sic et ille qui fugit percutiendus. et non plenerat constanter cum suo capite, debet puniri. Secundo exemplo sancti Stephani. Demus exempla multorum sanctorum: sed marie Stephani.

¶ Et legenda Petri Calo.

¶ Stephanus in hierusalem orator et vir et factus benedictus. habebat uxorem et filium. ambo iudei: qui eum rogabant daret eis filium. quos exaudivit. et Stephanum vocavit. Quo nato diaboli invidus totorum bonis. et cupiens laedere eos ad desolationem asportavit filium de cunis per aera. et loco eius filium illum in quo demon strabat in cunis collocavit. Qui die nocteque ululans. clamoribus familiam perturbabat. Cum autem deus puniret per aera deferret: quidam. s. p. phisens in templo precepit demoni ut isan- talum ei daret. Qui virute sei. posuit puerum ad pedes eius. Quez nutriti et lactari fecit. Pervenit autem ad annum. cum illo heremita: ab apostolis baptizatus est. Deus autem revelavit Stephano tribulationem prius. et ut de templo suum uigaret: mandavit. Qui scripto bita pegrini. ad domum prius pueri hospitium petens. Cum prius. Filium habeo in domo qui nos omnes perturbat. et neminem quiescere sinit. Cum Stephanus. filius tuus factus est. Et qui videbis in calice tuo vinum in sanguine. pueri: scito quod filius tuus a te deo heredit. pro nomine christi. Cum tota familiam baptizavit. et ab eis discessit. Post ascensionem autem remanentibus apostolis in hierusalem in offitio predicatio: electus est Stephanus et predicaret evangelium. In

videntes autem iudei. et cupientes eum sapere: aggressi sunt triplici tactulo. Primo disputando: secundum bertinorum. Cyrenen. Alexandrinorum. et hianorum. Quibus victis. ubi sunt. et testium. perducendo: quia falsos testes submisit. Qui eum accusabant de blasphemia in deum: et in moysen. Ipse autem de his se purgavit. Aggressi sunt eum tres. scilicet tormentorum illatione. Redarguit eos. Vos inquit spiritus sancti. resististis. Tormenta vestra non timeo. Quia video celos apertos et ierusalem. et cetera clamaverunt voce magna: et tunc tunc aures suas. Glo. ne. scilicet audiret blasphemiam. Et eleverunt eum extra claustrum. Et duo saltem testes fecerunt lapides in eum. Cum oravit pro se et pro suis crucifixoribus. Pro se rectus stetit. Pro crucifixoribus igniculantem se. Ubi Beda d. Quia si Stephanus non orasset. ecclesia Paulum non haberet. Et glo. Disposui in mente mea perdere te: nisi Stephanus me orasset pro te. Et sic obdormivit in domino. In illa passio hora. vinum et sum est in sanguine in mensa patris. Quo visio: surrexit de mensa: stravit ubi de et filiam lapidatam invenit.

¶ In festo sancti Joannis evangeliste.

¶ Iste est discipulus ille qui testimonium perhibet de his. Jo. 20. ¶ De vulgata et trita pelagiana scriptorum doctorum quatuor sunt dilectionis. Primum dicitur amor carnalis. Secundus amor naturalis. Tertius amor spiritualis. Quartus amor gentis. Primum amor carnalis quo homo nimis diligit corpus suum. De quo Jo. 3. Qui amat animam suam. corpus suum perdet. et in inferno. Et Sap. 15. Malos amatores digni sunt morte. qui spem habent in talibus. ubi non habet finis delectationis. Prover. 29. Qui delectatur nutritur filium suum: postea sentiet eum primum. Iohannes philosophus in principio de regimine principum. c. 12. O clementis impator nolite timere ad coitum mulierum: quia coitus est quedam proprietates porcorum. Que tibi gloria erit si exerceas ad coitum vilium bestiarum et actus brutorum. Serva igitur animam tuam nobilissimam: angelicam: et superius: quia data est tibi non ut dehonefices sed ut glories. et non sit de perditione iustorum: sed de numero sapientium. Ille. Et Dan. 12.

In festo

p^o Inferi, c. 26.

Considerate la vostra semenza,

Fatti non fosti a uolere come bruti.

Me per seguir virtú e cognoscenza.

Secus ē amor naturalis, quo nō solū ip̄es

mutuo se diligūt: sed et aīalia, Sap. 13. Oē

anīal diligit sibi sīle. Plato in Timeo. Et

p̄s in 8. Eth. Similitudo ē cā amoris. In 6.

Poli. Sī hanc ad genitū naturalis ē amicitia.

Tali amor diligit de oīa: q̄ sūt bona ī

sua natura. Sap. 11. Diligis oīa q̄ sūt: et nī-

hil odisti eorū q̄ fecisti. Gen. 2. Vidit de⁹ cū

era q̄ fecerat: et erat valde bona. Tū p̄s in

11° de causis, et p̄positiōibz maritū. P̄-

ma cā influit bonitatem suā in oībz reb⁹.

Tertius amor est spūalis. In quo est vera

amicitia. Tali amor dilexit x̄p̄s naturā hu-

manā pro qua mori voluit. Jere. 31. In cha-

ritate p̄petua dilexit te:ideo attraxit te mise-

raō. Et Greg. O mira circa nos dei pietas.

Quartus ē amor gratuit⁹: quo ab eter-

no dilexit saluādos. In lib^o vite scripto. De

quo amore Jo. 11. Diligebat autem iesus

Martham et sororē eius Mariā et Laza-

rū. Et Jo. 6. Ipse enim pater amat vos.

Isto amore dilexit Joānnē euāgelistā. De

quo Beda. Diligebat autē eum iesus: non

exceptis ceteris singulariter solū: sed p̄ te

teris quos diligebat familiaris vnū. Vīc

ē discipulus rē. De quo tria videbimus.

Prīmā. dī opinionis.

Secundā. dī cognitionis.

Tertiam. dī conseruationis.

Rimū dī rē. Dubiū hīc. Qualiter

p̄ ap̄los fuit magis dilect⁹: Ad hoc:

duē sūt op̄iones. Una dicit q̄ Pe-

tr⁹ ap̄s. Alia q̄ Jo. Prīma q̄ Petr⁹ p̄ s̄-

ba scripture. Prover. 8. Ego diligētes me

diligō. Et Jo. 14. Sīc diligit me diligit a-

p̄tre meo et ego diligā eū. Questio hīc quel

dīo. q̄ vult oīno ab aīa amari. Et Mat. 22.

Diligēs d. eū tuū et toto corde t. et in tota

aīa tua. et in tota mēte tua. Alis amari ab

eo: Ama. Et Gen. 1. Si q̄ris quō hīc

factur⁹ amicitia: mōstrabo tibi. Si vis ama-

ri: ama. Et Martia^l 11°. Undiq̄ suscepto.

Miraris q̄ null⁹ amat te Siciliane nō q̄

Amao nullū: dilige: carus eris. Nullū car⁹

erat Herodinas et sibi null⁹. Et Aug. Nul-

la ē maior inuicatio ad amorē: q̄ puenire

amādo amātē. Tū Iul⁹ Cesar. et Octa-

uiā⁹ impator ita amabant. q̄ p̄ dīe ado-

rabant a romanis. Et hoc totū: q̄ dilige-

bāt. Ad p̄positū. Petr⁹ sup̄ cōs ap̄los x̄pm

amauit. Sup̄ Joānnē. Jacobū rē. Mat. 26

tpe passionis sup̄ cōs alios d. Et si oportue-

rit me mori tecū: non te negabo. O mag⁹

aīam meā rē. In 2. aīe. Oīa appetit eū.

Job. p^o. Pellē p̄ pelle et cūera q̄ hīc dā-

bit p̄ ala sua. P̄feca Jo. 21. Interrogat x̄p̄s

petrū. Symō Joānis diligis me: Rñdit.

Dñe tu scīs. q̄ amo te. Interrogat. 2° Di-

ligis me rē. vi p̄ rñdit. Interrogat. 3°

Rñdit. O mag⁹ tu es fastidios⁹. Dñe tu nō

scīs oīa. Tu scīs: q̄ amo te. P̄feca Mat.

16. Interrogat cōs ap̄los x̄p̄s sem⁹ d. Quē

dñt ip̄es eē filia ip̄is: Rñderunt. Nīq̄ Jo.

bap. alq̄ at̄ deliā. alq̄ s̄o dīeremiam. aut

vnū et p̄betis. Dicit iesus. Vos at̄ quē

me eē dicite: scī sūt muti. sol⁹ petr⁹ dixit.

Tu es x̄p̄s fili⁹ dei viui. Tū dicit Alber.

Qd nūq̄ rept⁹ ē aliq̄s aī passionem q̄ sit

plēssus hūanitatē et diuinitatē x̄p̄i: nīq̄ so-

lus petr⁹. Nī passionē x̄p̄i: s̄m vocabant

mag⁹m. Jo. 13. Vos vocatis me mag⁹. So-

lus petr⁹ sup̄ cōs ap̄los plēssus ē diuinita-

tē. Id cā sup̄ cōs x̄pm amaret. sup̄ cōs me-

ruit diligi. Et sic sup̄ omēs erat rē.

Secūda op̄io dicit q̄ est Jo. Et rō ē: q̄ et

verbis euāgelij et docet⁹ vī plus Joānnē

amasse. Jo. 20. Hodie. Cōuersus petr⁹ vi-

dit illū discipulū quē diligebat ies⁹ sequē-

tē. Et Jo. 13. Erat recūbens vnus et discipu-

lus ei⁹ in sinu iesu: quē diligebat iesus. Jo.

20. Venit ad Symonē petrū et ad aliū dī

scipulū. quē amabat iesus. Et ecclesia in of.

Vīc ē Jo. q̄ hūilio amoris rē. Rñdeo ad

hāc dīf. fm Tū. i. p. q. 20. ar. 4. Ad tertiū.

Idē in postilla sup̄ Jo. Duplex est amoris

spēs. Una que p̄sistit. in familiaritate oī-

stione. Alia in tūiorum cōsolatione. Prī-

ma ē rē. Quoad hāc. scīz q̄ donat plura

encenia et dona. x̄p̄s plus donauit petro q̄

Joāni: q̄ ei plura dona ptulit. q̄ Jo. nec

alteri. Inter alia dona duo p̄cipua sunt.

Prīmū. q̄ ei curam ecclesie cōmīsit. Qd fuit

donū singulare. Mat. 26. Tu es petr⁹ rē.

Secūm q̄ vicarium suū fecit. Mat. 16. Tū

bi dabo rē. Tū dī p̄ncipēs ap̄loz. q̄ nul-

lū est concessum. Quoad hēc dona Petrus

plus est

plus est amatus. Secunda spes rē. Et ad hoc magis Joānem amavit: qz signa amicitie ei ostendit. qz nulli fecit. Que sūt quatuor inter alia principalia.

C Primū. qz sicut pectus dñi in cena recubuit.

C Secundū. qz p ditionē sibi r si alii revelavit

C Tertium. qz ois scōp dignitates sibi tulit

C Quartū. qz m fēz dñi. sgi p mēdavit

C Primum rē. Tpe passionis imediate in

mensa super pectus dñi recubuit. Quēad

modum pī filium cariorē tenet in brachia

sua. Quid ibi fecerit in illa dormitione oñ

dit Jh. li. de obitu sanctorū. Qz raptus fu

it vsqz ad tertium celum. r vidit archana

divina r fuit ibi doctus de celestibus. Qz

postea oñdit in euangelio suo. Tñ ecclesia.

Beatus apls. cui revelata sunt secreta ce

lestia. Et Petrus Dam. sermone hodierno

Hanc autem gām dñie scie ex silo celesti

gazophylatio traxit in quo sunt cōs thesan

ri sapientie r scie absconditi. quo non pro

pria. non patriarcha. non deniqz quisqz ab

ipso p mōrdio mundi cognoscitur aspirasse

Ille. Unde ecclesia canit de hoc privilegio

Valde honorandus est beatus Joannes:

qui supra pectus domini in cena recubuit.

C Secūm dñi rē. Scribitur Jo. 14. qz dum

rps eēt in mensa cum apostolis suis. dixit

eis. Amen amen dico vobis. qz vnus ex vo

bis me traditurus est. Et hac vce territi:

inuicem se aspicebant. nemo audebat lo

qui. Solus Jo. dixit rps. Dñe qs est q tra

det te: Rñdit rps. Cui intm. pa. por. Tr a

mico rō rps revelavit secretum. Qz vt dñ

Proner. 25. Lām tuam tractacem amico

tno. Et Scñ. Secretum euz amico pertra

cta. Christus amico suo Joāni inditavit

secretū. Unde Petrus Dam. O incompa

rabilem vtrum. profert rps verbum in me

dio. r totus tacet senatus apostolorum.

Tacet lingua que clausa facta est celorum.

Nemo audet os aperire. Jo. in se discipu

lorum persona accepta consultor accedit.

Ille. Vbi dñt doc. qz si rps petro prodito

rem manifestasset: ipsum dentibus lamaf

set. C Tertium signum rē. Dignitates Jo

annis fuerāt quatuor. Prima Apostolus

in apostolis. Euāgelista in euangelio. Pro

pheta in apoc. Martyr in supplicio. Unde

Petrus Dam. Quid in cunctis virtutibz

Joannes incomparabiliter non excedat:

Apostolus siquidem in apostolis. Euange

lista in euangelio. Propheta in apoc. Mar

tyr etiam fuit. Et quo ceteris apostolis in

carne prolixius mansit. eo varioris marty

rij tormenta sustinuit. Ille. De Apoc. dñ.

Qz quidam demoniacus Mutine dixit.

Qz deus r diabolus tñ. librum illum in

telligebant. C Quartum signum rē. Jo. 19.

dñ. Qz rps in cruce positis. videns matrē

ad pedes crucis totam lachrymosam. r me

ram. compassus est illi. Et dixit Joāni. Lā

ta. Sille ecce mater tua. Credendum est. qz si

meliozem inuenisset inter eos ei vltiqz recō

mandasset: qz non inuenit. Scdm senten

tiam Alber. scz rps habuit in hac vltia. et

possedit. Primo corpus suum. quod cōmē

davit Nicodemus. Secūo aiam: quam pa

tri suo. Tertio substantiam temporalem:

quā iudeis. Quarto ecclesiā quā pmisit pe

tro. Quinto aplos. quos cōmisit patri ta

receffa. Jo. 17. Pater sancte. serua eos qz

dedisti mihi. Sexto matrem: quā Jo. fili

ecce mater tua. Vbi dicit Alber. qz sicut pe

trus fuit pater ecclesie. Ita Joannes fuit

pater spūalis mīs. Tria facit pater spūi

tualls. Primo confitef. Secūdo baptizat.

Tertio sacramenta ecclesie ministrat. Ita

Joannes euāgelista: virginem baptizantē

r oia sacramenta ecclesie ministrat. Fili ec

ce mater tua. Hoc aut fuit maximum pri

us legatum triplici rōne. Primo rōne recom

mendationis qz. s. tñ thesanram sibi com

misit. s. matrem dei. Secūo rōne recōmēda

tiōis: qz obliuio suorū vulnerum. matrem

non dat obliuioni. r de discipulo recordaf.

3° rōne modi recōmēdādi. Qz nō dixit ma

tri. Ecce nepos tu^o. s. filius tuus. Fili ecce

mī tua. Deū dixit mī. Mulier ecce filius

tuus. Qz nō dixit mī: O lesu: qz nō voca

si illū in eschīnā: mī: qz forte recuperasset

rē: Circa hoc ē duplex opio. Prima ē Abis.

qz mortua cecidisset: vt dñ. s. de officio pre

sidis. l. diuiso. Afflictio non ē vanda affli

ctio. sed etus misērs misēndam. Vbi dicit

Dam. Qz cōs dolores fuerunt ei seruari i

passione filij. qui superarunt omnes dolo

res. Non dixit mater ne ei dolor maior au

geretur. Quando paruulus patitur ma

gnam penam. mī ei compatit. Et si loquit

In festo

dulciter. pquerendo ei: magis copatit. et magis affligitur. Sic et beate marie copatit filio. cum videret eum in angustiis. ne dolorem ei xps augetet. nesciuit ei loq. dulcit. o. ma. tre: quod est nomen dalee. sed dixit mulier. Alia rō: ad tollendū oploz. aliquoz bere ticop dicētiā. q. g. nē fuisse angelū. et nō mulierē. Mulier ergo ecce filius tuus. Ubi dicit Rabanus. q. Jo. fuit pforat. gladio illius doloris: quo pia mī fuit pforata. Uñ Dan tes. 2. paradisi.

Questio e colui chi gliaque sopral petto Del nostro pellicano. et questio fue Di su la croce al grande officio eletto. Quid in cruce dixerit mī in seipso: ostendit poeta quidam. Madre mia bñdeta: molto te vego afflita. Et tuo lachrymarie vna sagitta Che il cor mio ha irapassato. Non pianger o madre mia Et tuo lachrymarie pena mia Suporta sin chio sia: da morte resuscitato. Quare nō rñdit pgo ad illud pba. filij. in cruce: Respondeo. q. erat tota fessa: non li basio lantimo.

Ecundū rē. pono hāc pelusione. q. sapia pfunda Jo. pcedit oēs sciam huius mūdī. oīum theologoz. oīuz doctor. oīum phoz. Magna fuit sapia Salo. q. disputant rē. Magna Orig. q. 6. M. w. lib. legit in scol. Nō credo ipm dñatū Magna Aug. q. de eplis et tractatibus. 3. M. w. scripsit. Magna Alberti mag. De q. pias papa. Precipua est Albi mag. scia: q. nullā doctrine gen. credidit ignorasse. Magna Th. De q. Innocētiū papa. Dui. w. doctoris sapia: p ceteris excepta canonica: p ppteratē pboz. modū dicendop. pitatez sniaz: ita ut nūq. q. est tenuit. inuentat a iramite pītatis deualle. Qui scripsit cēnuz 13. libzoz. Sz maior Joānes euāg. sup oēs. Que fuit figurata Eje. 17. vbi dī. Aquila grādis. magnaz alap. lōgo mēbzoz ductu plena plumis et varietate: venit ad libanū et tulit medullā cedri. Morat. Ista agla ē Jo. q. ppat agle. Apo. 4. Et. 4. al fise agle. Fuit hec agla magnaz alap. q. altissime sf cēs volauit altitudine scie. Venit ad libanū a. celā. tulit medullā cedri. q. ē xps. medullā diuinitatē: nō coritē. i. humanitatē. Uñ nō

merito agle ppat. pp pditiones qe agla habet: que sunt tres.

Primo. in volatu altitudinem.

Secundo. in venatu generositatem.

Tertio. in pstruendo nidū sagacitatem.

Primo rē. Altius oibus volat. et dī regina autā. Sic Jo. in loquēdo dī filio dei. alt. o. oibus alijs euang. et scia volauit et locut. est. Apud grecos Origē. Chyso. Dam. vo. cant doctores erimj. Apud latinos Pan. lus vocat doctor gen. Sz Jo. euāg. oēs aff cellit. Uñ Orig. de Paulo dī. et de Jo. enā gelista. Paulus raptus est vscg ad tertium celū. Jo. trāsiuit cē celū. Pau. raptus v cē ad paradī. Jo. supra oēm paradī intrat in causam cap. Uñ Ric. dicit esse triplicem. spm. Prīmū humanū. Secz angelicū. Tertū diuinū. Jo. pō trāscēdit humanū et angelicū: et puenit ad diuinū. Qd pz Jo. i. In principio. i. aff oia: erat pba. Sup q. 13. te. ro. ad Pau. Hoc Plato nesciuit. h. Demo sthenes eloqns ignorauit: quod Jo. pīsea. tor indoc. edocuit. Et Aug. Si alit. Jo. i. tonasset: ea mūd. cape nō potuisset. Se cūdo agla hz rē. q. cū sit auis gñosa nō q. rit pastū de ppe hz de lōge. i. in cacumie aeris. Ista Jo. enāg. venat. ē pastū fū. q. hē pz. Alij euāg. locuti sunt de xpo quoad hu. manitatē. et q. erat hūanitatē: vt Mar. de i. carnatōe. Mat. 2. Liber gñois rē. Mar. d. resurrectōe. Lucas de morte. Sz Jo. d. istis noluit se intrōmittere: sed altior ascēdit. q. ad diuinitatem ascēdit. loqns de na. eter. nali. q. fili. ē pī equal. Uñ figurate loquēs Eje. 1. dī se vidisse. 4. facies aialū. Pri mo facie hois. p quē Mar. 2. facie leōis: p quā Mar. 3. facie vitalis: p quam Luc. 4. facie agle: p quā Jo. Et dī ibi. Et fa. cles agle de sup corū quattuor. Uñ dī Th. sup Jo. c. 21. q. Jo. scripsit euang. post oēs. Uñ oia alia euāg. legerat. Et solus splicat amē amen. ad maiorē pītatis pfirmatōez. Tertio agla rē. Ubi hz Alber. li. 1. de na. turis rerū. q. qñ pstrat nidū ponit in eo q. dā lapides pīciosos hñtes pītutē fugādī ser pentes. ne pullos suos occidant. Sic Joā. euāg. in hoc agle ppat. q. nidū. i. euāgelū pstruit vbi posuit lapides pīra hereticos. i. tot pba. tot snias. vt pfuter hereticos. cēs opīos. Prima opo fuit Nestoz. cū fuit sequacibus

sequēbus q dicit xpm hāsse principiū, q ad
diuinitatez, et q non fuit añ xpm ē. Et qñ
pceptus et nat⁹ de xpm ē, tñ cepit ēē. Jo. cō
fatat dī. In principio tē. tñ eternitate. et añ
oia: erat xpm. f. d. s. Si añ oia. q añ virginez.

2. opio Sabelij q dicit q nulla erat distin
ctio in diuinis: q ad personā. Jo. dicitur
d. Et xpm erat apud dē. In q denotauit p
sonalē distinctionē realē in diuinis. Qz ista p
positio apud dē distinctionēz realē. Siē nō
lus dī apud seips⁹: qñ si persona nō inueni
tur. 3. opio fuit Arj. q dicit filij dē esse mī
norē pte. Jo. dicitur d. Et dē erat xpm. f.
i. n. eadē equalitate cū pte: iuxta illud Ego
et pñ vnū tē. 4. opio fuit Mahschro. q dī
xerunt oia visibilia ēē a demone, inuisibilia
a dē. Jo. dicitur d. Oia p spz tē. visibilia
tē. Ultima op⁹ fuit ēē Mahschro. q posuerunt
xpm hāsse corp⁹ non de virgine: s. de celo v
latuz. Jo. dicitur d. Et xpm caro tē. Si
erat corp⁹ fantastica. caro dici nō posset.
cū caro dicat aliquid ppositū ex. 4. elio. Qñ
bene dicitur. hic est discipulus tē.

Et tñ mīst. tē. Almor xpi mult⁹ fuit
erga suū discipulum 70. quem de
corare voluit duplici ptillegio.

Primum dī miraculorum conseruatiōis:
Secundum dī admirande cōseruatiōis.
Primum tē. Miracula stupenda fecit 70.
Cum. n. post pentē. diuini ēēnt discipuli per
māddā Jo. in Alia iur. vbi innumeras ecclās
fundauit. Qd audiens Domitianus ipera
tor: mīst eū in toto seruiē olei. a q allelus
erāt: sic fuit imantis ab oī corruptiōe carnis
videns at iperatoz. q non ob hoc cessabat
a p̄dicatiōe. delegauit eū in qdā insulam.
q dī Pathmos. Vbi stans nō videret serip
sit Apo. In capite dñi: ipse ipator a senatu
Ro. occisus ē. Et Jo. Ephefū reuerfus ē: cū
marito tripudio de grādū et p̄coli. Cū ingre
deret citatē nūclatā ē et. q qdā duota sua
noie. Domiana. ad sepulturā p̄ferebat mor
tua: q q̄rebat eū videre. Jo. at eam suscita
uit. Et q miraculo: duo iuuenes pueri sūt
ad xpm. Cū ēēnt nobiles. post dīcs aliq̄t vi
dentes isti suos suos bñ in datos. facere ma
le p̄tēti. O quot sūt dī hūcero. q dñt vt mīr
mal maritata. Sed fosse affar tē. Hūc Jo.
vidēs eos tristes. mīst eos ad mare vt por
tarent lapides et virgas: quas fecit in bo

num argentum et aurum. Accipite inquit et
redimite bonū que amittistis: quia paradī
sum perdidistis. Interim autem alium su
scitauit iuuenem: qui narrauit istis de pa
radiso et alia vita. Preterea quō ad tem
plū Diane orās corruit. Et ex hoc. xj. m.
gentiliū pueri sunt. Et Aristodemus puer
sus est. Et de filio quē ipse dedit tē. Se
cūddū p̄tillegiū tē. Cū elij āno. 99. appu
it et dñs cū discipul⁹ f. d. Veni dilecte mī. qz
tē est vt epaleris in puluio srm tuozā. Do
minica dīe sequēti: se se p̄duci ad eccliam
et p̄p̄o fecit fmonē de pace: postmōz foueā
fecit fieri in ecclia añ altare mar⁹: in quaz
ingressus. ampl⁹ nō est visus. Qñ sublat⁹ ē
in paradīsum. Qñ Jo. suū dilect⁹ in oī statū.

Primo in vita: vt actū ē supra. 2. i. mor
te. qz cum aplis ad xpm venit xps. 3. post
mortē. qz spz ad p̄uiciū inuicauit vte eter
ne. De corp⁹ eius: est qua duplex opinio.
Prima dicit q adhuc vult in hoc seculo
Rō: qz dīcant mām a secatire de ei⁹ sepul
chro. S. Aug. reprobat hāc opinionem dī.
Qd xps modicam glām caro suo fecisset. si
ceteris aplis cum xpo regnātibus ipse sub
terra esset. Secda opinio. q est in paradiso
terrestri. Et tpe antixpi veniet ad p̄dicādū
cū Enoch et Elia. in fine mūdi. S. hec opinio
reprobat a doctorib⁹. qz cū ipse Apo. scri
psit: fecit mētionē dī duob⁹ Enoch et Elia
de tertio fecisset. f. de seipso. S. nihil dī. tē.
Tertia opinio. q est in celo tñ cū aia.
Corp⁹ at ē in alio loco nobis ignoto. Siē
de corp⁹ moysi. quod nō inuenit. Sed hec
opio vī falsa. qz Jo. ēēt minus dilect⁹ alijs:
cū corpa alioz aploz repiauit et honozē.
Corp⁹ at Jo. enāg. nō inuenit nec honozat.
Quarta opinio. verior vī. q Jo. post mor
tē statū cū corp⁹ et aia. celū ascendit. Rō: cū
xps custodierit Jo. ne in oleo corrupeat. ne
dolozē mori sentiret. Si fuit liberalis i mī
do. plus in celo. quem in ipso collocant in
viroz. Queritur dubium. quare tñ dilect⁹
Jo: Respōdet Tho. super Jo. c. 21. Qd tri
plex causa. Prima est puritas. quia virgo
fuit. Ecclēsia. Virgo est electa a dño. Se
cunda est accelerata cōuersio. quia magis
q̄ alijs iuuenis ad xpm ē cōuersus. Ter
tia futura adoptatio. qz intendebat ipsum
ponere in filium matris.

In festo Innocentij. De virginitate.

Virgines enim sunt:

et sequuntur agnū quocumque
serit. Apoc. 14. Et esedo
la diuina sapientia dei summa
puritas et bellezza: si come

desertuano le scripture sacre. In ps. Speci
osus forma pre filijs tē. Et Cant. 5. D. lect
meus candidus et rubicundus. Candidus
per puritatem virginitatis. Rubicundus: p
sanguinis effusione. Ideo summe diligit eos
qui ambulant in puritate baptismali. Quā
Lac. in. 6. li. c. 1. Nihil enim scā et singula
ris illa matestas alijs ab homine viderat
q̄ solam innocentia. Quā figus deo ob
tulit: satis pie religiose q̄ litabit. Et Pro
uer. 23. Qui diligit cordis mundiciā: habe
bit amicum regē. Figuratiue Apoc. 14. de
turba quā Iohannes vidit: de nullo mentio
nem fecit: nisi tñ de virginibus. Hi sunt q̄
cum mulieribus non sunt cōiuncti: vir
gines. n. sunt: et sequuntur agnū quocumq̄
et. Et cantabant canticū nouū. Sup quo
Greg. Singulariter canticū nouum agno
canere: est cum eo in perpetuū pre ceteris
fidelibus et carnis incorruptione gaudere.
Et ideo Ambro. in lib. de offi. In cunctis
sacrificijs. Nullum est deo gratias: q̄ in
nocens conferuet innocentia. Sed et Al
ber. super Lucā. ser sunt sacrificia. sed nul
lum est deo gratias: q̄ innocentia. Pri
mum est ieiunium Joels. 2. Contra ertimini
ad me in toto corde vestro. in ieiunio et fle
tu. Secundum: oratio. Jacobi. 5. Multū enī
valet oratio iusti. Tercius est elemosina.
Isa. 58. Frange esurienti panem tuū. et e
genos vagosq̄ induc in domum tuā. 4
pirito. ps. Cor cōseritū et humil. et. Quin
tum: confessio. ps. Dixi confitebor aduersū
me. Sextum: satisfactio. Augu. Non di
mittitur peccatū: nisi restituatur ablatum.
Ideo in cōmendationem virtutis purita
tis: matrem virginem assumere voluit: et
ostenderet virginitatis excellentiam. Hāc
habuerunt paruli: propter quāz deo adhe
serunt. Epistola canit. Sine macula. n. sunt
Ideo dicit thema. Virgines enī et. Ad lan
dem ergo hūm Innocentij: de virgini

tate qua deo suo placuerit: loquimur. De
qua tria videbimus in presenti.

Primum. dicitur oppositio.

Secundum. dicitur declarationis.

Tercium. dicitur premiationis.

Primum dicitur et. Dicitur quē.

Quid sit melius: per p̄s nobiliss.

An seruare virginitatē. An mīsmo

nam contrahere: Arguunt cōiuncti q̄ ma
trimoniū dignis: per cōsequens suandū:
triplici medio. Primum est tale. Dē qd
est contra p̄ceptum legis nature et legis di
uine: oīno est illicitum et a nullo obseruan
dum. qz. s. est p̄m. Sed statim virginal est
contrarius legi nature et diuine. Igitur et.

Primo cōtra legem nature. qz ut habet
p̄s in. 2. de aia. Et in p. celi et mundi. Et
in. 5. de aialibus. Natura appetit gñonem
individuorū. ppter cōseruationē suā sp̄
rum. Et nō esset mīsmōnū: tam nō esset p
creatio hoīum: et sic mandus desiceret. Cō
tra hanc legē: maxime pugnat virginitas.
Igitur virgi. et. Secundo est contra le
gem diuinalem. Sh. 1. Crescite et multiplica
mini et replete terrā. Contra hoc p̄ceptum
maxime pugnat virginitas. Et sicut illicitū
est suare legalia antique legis: sic illicitum
est seruare castitatē. Unde eā seruantes in
veteri lege et nō relinquentes post se semē:
erant maledicti maledictiōe opprobij. vt
p̄s de Ioaquin et. Quod figuratur Mat.
21. qñ xps maledixit ficulne: qz sine fructu.

Secundū argu. Bonū q̄to cōtus: tan
to diutius: vt p̄s per p̄m. et. et. S. 3. matri
moniū est ordinatum ad bonū cōe. s. ad
multiplicandum genus humanū. Dico.
32. q. 1. c. Nuptie: et est ad Paulam. Nuptie
replent terram. Virginitas at est bonū p̄ti
culare. et per se. Unde nō est seruanda. Et
hoc Plato motus vt Aug. refert de vera et
falsa religione: qz virgo vīqz ad mortē mā
sit. Immo posuit studium in villa que dice
batur Achadenia que erat pestilentis ae
ris: vt discipulos in terrorem mortis pone
ret: et sic virginitatem seruarent. In morte
positus dñs sacrificauit vt ei parcerent pec
catum virginitatis: p eo qz erat contra bo
nū cōe. Unde vos seculares dicitis: qñ
videris aliq̄ religiosum. O fuit p̄m: qz
viziari poterat. Ad apls v̄ cōfirmare. p.

Corin.

Corin. 7. Alligat⁹ es uxoris: noli querere solutionem. i. genera filios. Tercium arg. Pena non datur: nisi pro peccato: ut p³. 2. v. pe. nis. i. Sancim⁹. Et. ff. quibus ut indignis. l. Rescriptum. Et extra de q⁹ s⁹ sunt a maior⁹ p⁹te capituli. Et per cano. 16. q. 1. c. Si q⁹. Et per Tho. in. 4. off. 18. q. 3. a. 1. Pena imponenda est apud romanos. servatibus virginitate. et q⁹ vita celib⁹ ducebatur: ut p³ p⁹ clerici. Et in veteri lege. Deut. 7. prohibebatur servare virginitate. Secunda opinio est q⁹ g⁹itib⁹: qui p⁹b⁹at suam intentionem: q⁹ g⁹itatem esse digniores triplici medio. Primum est tale. Ille status est dignior de quo xps natus est voluit. Sed xps non de coniugata. sed de p⁹gine nasci voluit. Et hoc totum ut dicit Beba sup⁹ Lucam. ut ostenderet p⁹conit⁹ virginitatis: et q⁹ntum ipsam diligebat. Et hoc Jo. euag. et p⁹rem putatissimum Ioseph virginitatem custodivit. Unde Tho. in. 4. off. 35. q. 3. a. 3. Virginitas supremum decorum vendicat. Secundum est. Ille status dignior. q⁹ maior⁹ recipit fructum. Sed q⁹ g⁹itibus datur maior fructus. q⁹ q⁹ g⁹itibus datur fructus centesimus. vidu⁹ is sexagesimus. coniugatis trigessimus: ut p³ p⁹ parabola Mat. 13. c. Ambro. li. 1. de virginitate. Bona est continentia coniugal⁹: melior continentia vidualis. optima munditia q⁹ g⁹itatis. Ille igitur 1⁹. Tercium est tale. Ille status est nobilior q⁹ primo est institutus in nobiliori loco. Sed q⁹ g⁹itatis prius fuit q⁹ matrimonium. et in nobiliori loco. Quia angelus q⁹ g⁹itatis prius fuit creatus q⁹ h⁹o. Et in nobiliori loco: q⁹ in empyreo celo. Preterea et Adam positus est q⁹ g⁹o in paradiso. Et de terra virginea creatus. Igitur 2⁹. p³ p⁹ri. Secundum principale 2⁹. Tho. in. 4. off. 33. q. 3. c. Et. 22. q. 152. a. 3. Ric. in. 4. off. 33. a. 4. q. 2. Petrus de pal. in. 4. off. 33. Ubi querant an status coniugal⁹ sit maioris meriti. q⁹ q⁹ g⁹itatis. an cedat loco. per se totum et excellentior. Respondet q⁹ stat⁹ continentia: et status coniugal⁹ potest dupliciter considerari. Uno modo ad tempus legis scripte. et tempus legis euangelice. Si primo modo: maioris meriti fuit status coniugal⁹ q⁹ abstinentiam. Et status ille preferabatur statui virginitatis. Et ratio est. Quia erat tempus multiplicandi genus hu-

manum. Et hoc status matrimonij preferabatur. et status q⁹ g⁹itatis prohibebatur. Et hoc propter multiplicationem fidelium. Si autem referatur ad ipse legis euangelice. q⁹ est ipse multiplicationis fidelium per generationem spiritalem: maioris est meriti status abstinentie q⁹ status coniugal⁹. Et dico q⁹ q⁹ g⁹itatis status est dignior matrimonio. Que conclusio probatur triplici ratione.

1⁹ Primo. ratione difficultatis.

2⁹ Secundo. ratione utilitatis.

3⁹ Tercio. ratione conformitatis.

1⁹ Primo ratione 1⁹. Conclusio p⁹hi. 2⁹. ethi. Quod virtus et bonum circa difficile consistit. Et Bona. in. 3. off. 3. virtus est de bono difficili et arduo. Ubi est maior difficultas. ibi ratio virtutis et maioris premij et meriti. O pater qui ieiunio non possis dormire. Ibi maioris premij. Non possis comedere. orare. Ibi maioris premij. Ad difficultas. ibi ratio specialior virtutis. Ad propositum. Peto a te o mulier. Quales maior difficultas: accipere virtutem: an servare q⁹ g⁹itatem: Tere pater virginitatem servare. Quia caro hominem stimulat. Et stimulus iste ita gravis est. q⁹ pauci evadunt immunes. Aug. in lib. de Agone christiano. Inter omnia christiano certamina. duriora sunt prelia castitatis: ubi continua pugna et rara victoria. Ille. Illa practica. Fortis fuit Sanson: q⁹ leonem occidit Iud. 14. Similiter et David. 1. Re. 17. Sed ambo apleribus mulierum mole scunt. Sapientia Salomon: sed tamen a mulieribus detectus est. Fortis Alexander. Quis eloquentior: Marco Antonio: tamen in Cleopatra infantia. Quis fortior Hercules: q⁹ tamen in Desamiram exarsit. Quis prudentior Jason: q⁹ tamen in Medeam perstratus est. O duplex bellum. O grande batalia vere. Ideo exclamat Amb. li. 1. de q⁹ g⁹itate. Maior certe est victoria q⁹ g⁹itum: q⁹ angelorum. Angeli enim sine carne vivunt. q⁹ g⁹itatis homo in carne triumphat. Ille. Et p⁹tero. In carne preter carnem vivere: non terrena vita est: sed celestis. Ille. In quibus verbis: merito dubium notabile quid. Quale maius opus est. An patii martyrii: ut martyres. An facere q⁹ g⁹itatem: Opus una fuit Aug. q⁹ est patii m⁹ium. ubi dicitur p⁹bo Mat. 5. Vbi q⁹ persecutores patii iustitiam. O es alie beatitudines p⁹ficiant in

ista. Alia opinio Ambro. Cum quo teneo
Ego Gabriel frater: q̄ malus opus est f̄gi
nitatis. Et rō est p̄h̄i in. 3. p̄p̄h̄i. In. 3. Lo
pico. Bonū q̄to p̄manentius: tanto meli⁹.
Esi martires fuit passi tormēta: tamē cito
passano per p̄rā: per diem. per mēse. S; martiriū
virginitatis durat per ānos. 50. 7. 60. Ad
agnū martiriū m̄p̄i videtur illius religiosi. qui per ānos. 40. 60. 7. h̄mōi
stabit in claustro suo. Et illius montalis q̄
hanc seruat. In v̄tīs patrum. Exemplum
Anastasi monachi. q̄ annis. 40. a demone
infectatus fuit de carne. diebus ac noctib⁹
qui tñ victor fuit. Moriens eius discipul⁹
vidit ipsum pluribus coronis decoratam.
Et de patre Dñico. q̄ a fratribus rogatus.
Pater dic inquit nobis verbum salutis. O
filij vobis cōmendo carnis vestre integritate.
Quia malus miraculum est de propria
carne fontem eradicare luxurie: q̄ imman
dos f̄ p̄s expellere. Et Ber. in sermone ad
monachos. Cum mulieribus habitare: 7 de
mulieribus non cogitare: malus est q̄ mor
tuos suscitare. Adde rōnem fm̄ Th. 1. 4.
di. 4. 9. Qd̄ f̄gines maxime pugnam ha
bent: cā experiendū: q̄ maiore delectatōe
estimant: q̄ sit. Igit̄ f̄ginitas est dignior.
Secundo rōne rē. Conclusio est Aucto
ris li⁹ de causis. Virtus unita fortior est q̄
separata. Exempli ḡra. Iam h̄nc inde dis
persus. parum calefacit. Sed ec̄tra flamma
unitas plurimum calefacit. Ad propositū.
Peto a te o ciuis l̄charitate dei. Quis pl⁹
amat deum. coniugatus: an f̄go: O pa
ter inquit coniugatus: quid dicis: Ego q̄
dile ad m̄ssa n̄ prop̄ero. Et dñico au
dit sermones. 7 dico deuotiones meas. Co
ronam f̄ginitis. Quisq̄ pater. 7 Ave maria.
Tria ad reuerentiā trinitatis. Quero a
te cum qua mente: Vere pater. mens est
ad filios. Quō habeam ad v̄nendū. Quo
modo soluaz el sa'e. Quomodo la masina.
Et tot agarias. Et tu o mercator: Ad mer
cantias. Artista: ad artes. Et sepe corp⁹
m̄m̄i lenaz: q̄ non recordaris. Ergo amor
iste est dispersus. Una p̄ mundi: alia vel.
Quid dñs o Panle. p̄. Cor. 7: Mulier eis
que nupta est cogitat que sunt mundi: et
quomodo placeat v̄tro. Quāns matrimo
nium sit sacrum: sunt tamen plura impedi

menta quibus mens retardat ab amore.
O iuuenis qui uxorem duxisti. q̄ speciosa
cathena vincit es: a qua mors sola te li
berabit. O quot affūi. O quot tribulatio
ne. Si mulier est pulchra: vir est zelotip⁹.
Si nigra: despicietur. Si generat plures fi
lios: vir vsurarius efficitur: ut ipsos foue
at. O quot lachryme. O quot gemitus.

Preterea de v̄tro que virū inrepat. O
scio: q̄ alias preter me respicit. Preterea
in domo. non sunt ligna. non oleum. Vt sit
fructus matrimo n̄q̄. Virgo autē habet cor
purum ad deum. 7 fortiorē cām habz di
ligendi. V̄tro. ad sacras virgines. O felix
virgo in cuius cord: preter amorē r̄p̄i: nat
lus alius versatur amor. Ille. Qz. 9. Et.
Tera amicitia non est: nisi ad v̄nam. Sc̄z
Th. 22. q. 15. 2. ar. 2. Et p̄m. 1. Et. Du
plex est vita. Una actiua: que pertinet ad
plūgatos. Alia contemplatiua. que pertinet
ad f̄gines. Que dī optima: que deum con
templatur. De qua apls. p̄. Cor. 7. Mulier
que inupta est 7 f̄go. cogitat que dñi sūt:
ut sit sancta 7 corpe 7 sp̄s. Ille. Unde tan
q̄ amicus f̄ginitas 7 familiaris: fecit eis mi
randa. Ambro. recitat exemplum de qua
dā virgine Velisabeth noie. que cum iret
cum duabus puellis quadam v̄ce p̄ quā
dam v̄am: dum esset nor v̄am p̄diderunt
per filiam plorantes. V̄sunt angelus domi
ni. Nolite flere: nancias sum vestri sponsi.
Que dixerant. Quis est iste noster sp̄s: f̄s:
Christus inquit iesus: p̄pter virginitatez.
Que r̄p̄m copulat. Prover. 22. Qui diligit
cordis munditiā h̄bit amicū regē. s. deū.
Et Sap. 7. In corruptio facit primū deo.
Unde eas regauit per v̄am suā. Pre
terea dñi sūt prebuit f̄ginitas: ut sue f̄
ginitatis seruaret deozem. Quis Lociam
eripuit de tot malis: Quis Agnetē: Quis
Apolloniam: Quis Latherinaz: Vere r̄p̄s
iesus ob grām f̄ginitatis. Danc virginita
tem inuenimus apud antiquos suā ē in
maximo p̄cto: 7 eos miranda fecisse pro
conseruatione etasdem. Ut fuit Engoldra
da. Virginitas. De sp̄s greca. que vno
die lens ad lītus maris: fuit a pyratis ma
ris raptā 7 conductā in a' t̄ari pacē. Dum
esset ista in v̄ia: f̄s̄it loqui pyratis velle
secum capere amoroz placent. Tibi cōf̄sēo
q̄ h̄at

q̄ hanc nō poterat resistere, nisi morte intercedente: ne suam perderet pudicitiam, se ap̄ proximam extremam galee. ⁊ se in mare iecit. Eligens potius in aqua iter pisces vitam finire, q̄ inter crudeles pyr̄as corripere suam pudicitiam. De hac Petrar. 2.º, *Triumpho castitatis.*

*E quella greca, che salto nel mare
Per moir nerta: ⁊ fugir d'ara forte.*

Preterea de Thucia virgine. De qua Talle. li. 8.º. *Que fuit romana: tpe de Teste.* dum esset iniuste accusata: q̄ cōmisset sacrilegium. Dum esset constituta ante sacerdotem, ut audiret sententiam patendi sup̄ plicam ignis statuti legibus romanis. Da laltro canto, sciens ipsa suam integritatem, atq; non haberet aliam viam qua posset se purgare: tandē eaz ingenti confidentia de Teste, cui pura mente seruierat: q̄ non fine ret opprimi innocentiam sue mīstrare, cribp̄ cepit, ⁊ in presētia sacerdotis dixit hec verba. *O dea Testa: si ego semper in tuis sacrificijs v̄sa non suz manibus meis castis, precor facias q̄ in isto cribro portez aq̄ a Tyberi in ipso. Quod factum est: oratione premissa.* De hac Petrar. libro 5.º.

*Fra laltre la vestal virgine pia
Che baldoncosamente corse al Tybro
Et per purgarli tognt infamia:*

Porto dal fiume al tēpio aqua col cribro.

Preterea, q̄, sybille, merito sue virginittis teste Tyoma prophetam mernerunt. Longū esset narrare de alijs innumeris virginibus: ac pudicissimis mulieribus q̄ pulchra ⁊ digna auditu eēnt: vt d̄ dña Didōe, dña Lucretia speculo totius honestatis, dñina Verilia, dña Sappa, dña Penelope, dña Thamira, dña Judith, dña Bester. Al de Aug. li. 1.º de Ciui. Et Petrar. in. 2.º, *Tri. Castitatis.* Unde patet, 2.º ratio. Tercio ratione conformitatis. Con. Aueroris li.º de causis. Tanto aliqd perfectius est: q̄to maiorem h̄ conformitatem cū suo principio. Et Ty. 2.º. q. 152. a. 6.º. Tanto vna virtus est maior: quanto per eā magis aliquid christi cōformatur. Ille. Ad propositū. Homo enim per virginittē conformatur christo: modo singulari. Quod pz Apoc. 14.º. Cum Ioannes vidisset plūz multitudinē p̄cessionaliter incedentem post regē: post q̄s ve-

nit comitina albis induta. Cui agelº dixit. *O Ioannes hi sunt q̄ cū mlibus non sūt co inquinati. h̄gines. n. sant: ⁊ sequunt agn̄z quocunq; ierit.* Nota in p̄bo Sequit ag. Nunqd nō aliq scilicet: Tere sic. S̄ nō illo mō quo h̄gines. s. modo singulari. Qualis sit ille modus ostendit Aug. li.º de h̄ginitate: qz gaudent integritate mentis ⁊ corporis. Sequitur. Cantabant canticum nouū: quem aliº non cātabat. Qualis cantus nouus ē iste: Ostendit Greg. in pasto. Canticū nouū cū agno singulariter cantare: est cum deo in perpetuū de incorruptione carnis gaudere. Ille. Hec est illa preclara virginittas que xpm de celo ad terram condurit. De inuisibili, immortalis: visibilē mortālē fecit. Unde ecclesia Sancta ⁊ immaculata virginittas: quibus te laudibus efferā: nescio. Quē quem celi capere non poterant: tuo gremio conculisti. Et Ambz. li.º de officijs. Quanta est gratia virginittatis: que meruit a christo eligi. Ille.

Ertium dicitur 2.º. Ty. in. 4.º. dis.

t 49. ar. p.º. Duplex ē corona. Pri-

ma dicitur aurea. De qua ps. Corona aurea super caput 2.º. Que est quoddam premii essentialis: eē om̄ibus: quod consistit in v̄sione diuine essentie. De qua Aug. V̄sio est tota merces: Et communis est oibz beatis. Quis vnus limpidius videt q̄ alijs fm gradum charitatis. Secūda coronatur aureola. que est quoddā gaudium accidētale, datū in signū victorie ⁊ p̄tutis. Quod quidē datur pugnantibus contra mandā, carnem, diabolum. De qua corona: in ps. Posuisti domine super caput elias 2.º. Et datur tribus generibus p̄sonarum, virginibus, doctoribus, martyribz. Sed perfectius virginibus: q̄ alijs. Quia nobilissimum genus victorie est: nunq̄ cessisse. Sed dubia tria sunt q̄rēda. Primum. Vtrum hec aureola detur viduis? Respondeo q̄ non. Quia corona non debet pugnē: sed victorie de pugna. Unde victoria virginum: est perfectior q̄ victoria virduarum: eo q̄ perfectissimum genus est victorie. nunq̄ hosti cessisse: vt h̄gines faciūt. Unde nō datur viduis. Secundū. Vtrum hec corona debeat marie virgini: Alidē q̄ nō. Aureola debetur victorie de pugna.

In festo

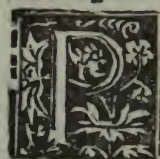
Ubi nulla pugna: nulla victoria. Sed maria nulla habuit pugnam: nec victoriam. ergo nec aureolam habuit. Respondet Alber. q. maria habuit aureolam pro pmo virginitatis. Et ratio: Falsum maria non habuerit pugnam per tentationem que est a carne: habuit tamen per tentationem que est ab hoste demone. qui nec christus reueritus fuit tentare. Tertium dubium. An aliqua mulier vi oppressa si concepit. an amittat meritum virginitatis? Tho. in. 4. di. 49. q. 3. q. 6. Si aliqua virgo per violentiam fuerit oppressa. non amittit ob hoc aureolam virginitatis: dummodo propositum perpetue virginitatis seruande in se labiliter seruet: illi actus nullomodo essentia. Unde Lucia dixit Paschasius. Si me i vitam feceris violari. castitas mihi duplicabitur ad coronam. Non q. habeat duas coronas virginitatis: sed q. duplex premium reportabit. vnum pro virginitate custodita: aliud pro infamia passa. in martyrio. Ille.

Historia Innocentium.

Herodes ascalonita sub quo natus est christus. Sex habuit filios. Inter quos duos plus dilectos. Aristobolum et Alexandrum. Quos romani misit litteris iuendos. Completo studio domum redierunt. Quos ceperunt tractare de morte patris: ut ipsi regnum patris obtinerent. Quod pater audiens a se expulit. Illi autem Cesarem adeunt: et de patris iniuria sunt conquesti. Inter quos magi hierosolimam veniunt: conquerentes de nouo rege nato. Herodes autem nimis turbatus: timens ne a regno auferretur: magos rogat ut eo inuenirent sibi renunciant. simulque se velle adorare: quem occidere volebat. Unde magi iuerunt per aliam viam. Putans autem eos deceptos a stella: inquisitorem pueri lesa penitus renouauit. Citatus autem a senatu et a Cesare augusto super sponsa filiorum sententiam habuit pro se. sed licet ut filij patri obedirent. Reuersus est victoria et audacio factus. dum audiret de puero q. a pastoribus et a magis esset adoratus et q. natus esset: occidit omnes pueros q. erant in Bethleem: a bimatu et infra id est ab infantibus duorum annorum usq. ad pueros vnius noctis. Sed deus non est passus tantam herodis nequitiam: ipsum occidit.

Et ita ea morte mortuus est: quia alios assecit. Sancti vero Innocentes sunt in celo et in terra glorificati.

In festo. s. Tho. cantu. De necessitate boni operis.

Disuisti do-

mine super caput eius coronam de lapide scilicet. In ps. Cum alto concepto et artificiosa edificatione antiqui philosophi lege naturali perlustrati. in tres differentias vitam hominis declararunt. Una dicta voluptuosa et carnalis. Una politica et civilis. Una dicta deuota et contemplativa. Causarum positionem ponitur a philosopho in 1. Pol. Quia philosophi hominem considerauerunt in tribus modis. Primo inquantum discedebat a lege naturali et lumine rationis in sequendo appetitum sensitiuum. Iste modo attribuebant ei vitam carnalem. De hoc n. romanus Paulus. 1. Cor. 2. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Et ps. 138. celi honore est re. Et Dantes li. 1. Can. 26. Considerate la vostra semenza.

Fatti non fosti a viuere como bruti. Ma per seguir virtute et cognoscenza.

Et in. 9. Paradisi. Day ale inganate et facture empte. Che da si fatto ben. torzete ecuore. Drizzando in vanita le vostre tempte.

Secundo inquantum sequebatur lumen rationis. Ex hoc attribuebant ei politicam. In. 1. Pol. Homo est animal politicum et civile. Apuleius libro de deo Socrate. Prestantissimum animal in terris: est homo. Quia ratio est vigena. In. 7. Pol. Inter omnia animalia solus homo rationem habet. In. 2. Pol. In tantum inquit est homo: inquantum habet rectitudinem in seipso per subiectionem passionum. Tercio inquantum erat deditus vite contemplative et virtutibus. Ex hoc dicebant ipsum beatum et sanctum. In. 7. ethi. Homines dicuntur di: propter virtutis excellentiam. Apuleius de deo Socrate. Nil est deo similis: q. vir animo perfecte bonus. Dicitur discorrendo non per omnes res que possunt a nobis possideri: sola virtus itel ligatur.

Ugitur illa esse que nos constituit in statu di-
gno ol laude et honore. Ut Plautus in Am-
phitruone. Aliter i se hys oia. Ille. Quasi fuit
vniuersale. i quo dicitur hys vitasit: q aduersas
lucetias celli. calamitates terre. et alio forti
no tolerarunt. Et ipso ille sopranus et celestis
deus honorauit suis bismis gloriis. Tho-
mas 12. si quo posuit coronam auream. Posuit
si dicitur super caput eius coram. martiris. et corona-
tus. hys. In qbus. In qbus. In qbus. In qbus.
hodie ecclesia festum celebrat suis sollicitus in
ope bono pp q deus est sublimatus in celo.
De ipso bono opere loquimur ad nris decem
De quo tria videbim.

Primum. dicitur argumentationis.

Secundum. dicitur declarationis.

Tertium. dicitur responsionis.

Quantum ad primum querit. Utrum

q hys viator possit coronari sine meri-
to bonorum operum. Duplex fuit opi-
nio. Una dicit q sic. Alia q no. Prima ar-
guit talis medio. Deus est immutabilis.
Mala. 3. Ego deus et non mutator. Et Nde.
23. No e deus qd vt mensuratur: neq vt fili
dominis vt mutetur. Et Jac. 1. Apud que
non est transmutatio. Et Augu. in libro de
natura boni. Solus deus immutabilis e. Et
Bon. in. l. vi. 8. Dicitur essentia. est immutabi-
lis. Et hoc. Stabiliusq manes dans cuncta
moueri. In. xl. Vera. Deus est mouens oia
imobilis. Ad ppositu. Aut deus vult om-
nes saluos fieri. Aut dñari. Non vult dñari.
Teste Augustino libro. 83. q. Deo an-
etore: non sit homo deterior. ergo vult om-
nes saluari per apostoli hys. Vult oes 12.
Cum sit ergo immutabilis: erit oio quod ab
eterno ordinauit. Et sic non sunt necessaria
bona opa. Per tunc mutar: quod ab eter-
no decreuit. cum sit immutabilis.

Alia opinio dicit q sic. Tho. l. par. q. 23.
ar. 8. Predestinatio conanda est ad bñ ope-
randam et oranda. q per huiusmodi: prede-
stinationis effectus impletur. Et. i. Petri. 2.
Satagite vt per bona opera certam vram
vocationem faciat. igit 12. Ad maiorem helli-
gētia. clausio. Rñdeo fm oes Theo. Qd
ad salutem consequenda: necessaria sūt bo-
na opera. Quod pbat. qdruptis medio.

Primo. ratione.

Secundo. auctoritate.

Tertio. distinctione.

Quarto. exemplo.

Primo 12. Conclusio est. 1. 2. ph. Quod
nihil potest tendere in finem: nisi p debita
media. Exēpla de medicina. De cultore vi-
nee. De scolari. De muliere q silat 12. Ad p-
positum. Finitis nris est deus. Teste Aug. fe-
cit deus rationalē creaturā 12. Ad quē finē nō
possumus puenire nisi p media. In. x. et. No
peruenitur ad finē. nisi 12. Quā finis licet sit
ultimus in executione. tñ est pmas. In licen-
tione. Ad quē finē ordinamur per media.
S3 q sunt ista media: Declarat xps Mar.
19. Quid faciendo vitā eternā 12. Si vis
quē ad vitā ingredi: tua madata. Que in
veteri lege fm Alber. super Lucam: erant
500. 63. In lege dñi noua. x. que reducuntur
ad duo principalia. Ad amorē dei. Quod
distidit in tribus. Ad amorē prmi. quod
distidit in 7. Serua inquit madata. Alma
dio. Nol blasphemar. Alma. prmi. Nō lusa
mar p le brege. Qd soli hoi puenit labora-
re et opari bona: nō alii. Qd hoc medio scri-
ptū est i li. v. ut. Tñ pps. 2. celli. Eoz q nata
sunt hñe bonā pfectū. aliquid hys ipm fine
mota. alqd vnico motu. aliquid plib⁹ mo-
tibus. Quod Th. declarat. i. 2. q. 5. a. 7. Qd
pma psona cui appetit sumū bonū fine mo-
tu alicuius opatiōis: est deus. Et eo: q na-
turalr est sumū bonū essentialr. Igit illi et
nō alii puenit fine motu alicui⁹ opatiōis.
Et. 3. p. q. 9. a. 3. Xps iesus ingt. ab instāti
sue pceptiōis fuit dñs. q aia erat vnica di-
nitar. Tñ nō meruit nec bñtudine aie pro-
prie: nec sciam. nec diuinitatez. Et rō ē. Qd
meritū est qd nō dā hñ. Tñ si xps ista mera-
lisset. aliquid nō caruisset qd nō ē vñ fm fidē
nras. Tñ xpo hñ fine motu opatiōis: pue-
nit ei sumū bonū. Scia psona ē angel⁹
cui vnico motu puenit sumū bonū. postq
fuit creat⁹. Et rō ē. Qd talē nām dedit ei vñ
vt suas opera: des acgrat vnico motu li. ar-
bi. fine discursu et motu rōis: 3 in instāti. Tñ
creat⁹ subito et in instāti vnicoqz motu li. ar-
bi. pfectus ē suā bñtudine. 3 psona ē hñ.
Cum sit inferioris nāe q angelus: op⁹ est ei
plibus motib⁹ opatiōis: 3 achymaz. scia
nloz. el. ap. vt ipm bñtudine acgrat. Et rō:
q cū beatitudo nostra incōparabiliter ex-
cedat facultatē ois nature creatē: iō nulla
para creatura pōt eā conseq fine merito p-
cedēz opatiōis. Que qñs sunt finis et mīni

valoris, et eo qd a creatura procedunt, que est finis virtutis. Tamen ut dicit Lp, in multis locis: merito passionis xpi opera nostra instantur et sunt infiniti meriti: ideo sunt nobis necessaria. Toca inquit xpus Math. 23, operarios etc. Quod patuit in veteri testamento de Abrazz Gen. 17. Cui dicitur di. Non vocabis ultra uxorem tuam Sarra, sed Sarraz, Quia ex illa dabo tibi filium. Quod audiens sener in corde suo et sic di. Putasne cetero nati nascetur puer: Et nonagenaria pariet: habet Plinius lib. 7, de naturali historia, Qd ut in pluribus post annum, 50, cessat fecunditas mulieru. Vir autz, 80, anno generat. Sed Masius sa rex namidarum post, 86, filium genuit. Et Laro censorinus ex filia Salemois clientis sui genuit: et 123 transisset, 80, annos. Preterea Gen. 18, apparuit angelus Sarre di. Dabo tibi filium. Respondit. Postq senat: et dominus meus vetulus est: vultu prati operam dabo: Et, 21, c. Concepto filio di. Rsum fecit mihi dominus: et quicunq audierit corridebit mihi. Ad propositum. Si deus ab eterno proposuit dare filium abra: cur dedit ei Sarram sterilem: Respondet. Quia sic erat ordinatum q mediantibus precibus impetraret. Sicut et filio tuo decrevit dare scientiam, si non fingerit ire ad septuaginta m. Et tibi dare sanitatem: sed per debita media. Ad propositum. Ab eterno disposuit dare paradysum domino templat: iustitia mediantem. Distit: elemosina. Pauperi: patientia. Fratribus, s. Dominis: non comedendo carnes. Ieiunare per 7, menses. Dormire cum vestibus. Sic dico de alijs. Ad propositum. Pulsatur campana dic o paterfamilias filijs tuis: eamus ad sermones: quia hoc deus a nobis requirit. Ieiunemus: quia hoc medio sumus scripti. Ideo Math. 16, Reddet vntusq fm opera sua. Apoc. vlt. Ecce venio cito: et merces mea mecum est: reddere vntusq fm opera sua. Toca operarios etc. In quibus verbis due conclusiones extrahuntur. Prima q homo faciat mala q necessaria: et peccet vel aliter. Secunda q faciat bonum. Ad prima, qtuor sunt qui peccare non possunt. Deus, angelus, bestia, res sanctissima. Inter que homo est medius. Non est de

us, non angelus, non bestia, non lapis. Clama. Est homo: de carne fragilis. Ideo Math. 26. Caro autem infirma. Propter qua infirmitatem habent theologi in. 4, di. 17. Qd homo non potest diu esse sine veniali. xpo et matre eius exceptis. De hoc Canonista, 13, q. 2, c. Omnis etas. Et, 20, q. 3, c. Proclit. Et in Autentico de monachis, s. Trinnig. Humana natura labitur ad delicta. Et, s. Si quis ergo. Col. pila. Et scriptura Genes. 6. Sensus et cogitatio cordis humani prout sunt ad malum ab. 12, Et, p. Jo. 3. Si dixerimus, qd peccatum non habemus etc. Ecclesiastes, 7. Non est homo q non peccet. Et Lactan. 4. Natura hominum proclit ad vitia. Ideo in lib. de ira dei, c. 20. Nemo si deus statim peccatorem puniret: nemo superesset. Nullus est enim qui nihil peccet. et multa sunt que ad peccandum irritent. Etas violentia, egestas, occasio, premium. Ad eo subiecta est peccato fragilitas carnis qua indutus sum: ut nisi huic necessitati deus parceret, nimis um fortasse pauci viverent. Alla patrica. Talis tenet concubinas: noli scandalizari qd caro infirma. Talis committit foras. Laro etc. Illius blasphematur. Quare: Quia caro infirma. De pe. di. c. Petrus flet et doluit: quia erravit ut homo. Glo. super hoc. Erravit: quia homo facile corrumpit. Si fuisset deus aut angelus, aut bestia non peccasset. Ideo propter hanc infirmitatem: xpus dimisit adulteram impunitam, et compatiens. Jo. 8. Tade et amplius etc. Et Ambro. flebat peccata penitentiam tanq sua: eis compatiens. Interpone exemplum b. Constantij de fratre fugitivo in ciuitate asculana. Cui frater quidam fugisset a conventu sine licentia prioris: et redire vellet: prior necebat eum recipere absq grandi penitentia. At vir sanctus b. Constantius increpauit priorem compatiens fratri. Si inquit sanctus de tot labores sustinisses ut xps passus es pro peccatore redimendo: non tam austerus esses. Et exemplum. Jo. euange. De capite latronum: ad que clamabat. Reddam rationem p te. Ad hoc propositum ad alie fabulas Esopi, de rustico: qui serpente in sinu posuit. Quo calefacto ipm momo: dicit. Cum argueretur a rustico de ingrati tudine,

indigne. Respondit serpens. Facio debitus
meus: qz hoc mihi proprius est. Caro aut in-
firma. Proprius est ei si errat et mala facit.
Pz prima conclusio. Secunda conclu-
sio. Oportet de necessitate qz homo faciat bo-
num. Qd sic probatur per pñm. 2. de anla.
Quia vnaqueqz potētia facilius ē ad actū
suū: qz ad alienū. Exempli grā. Ocul⁹
videt facilius: qz audit: et auris audit qz
videat: qz sus officij est. Ad propo. tñz. Po-
tētia intellectiva hominis ad virtutes in-
clinatur: vt capar rōnis. Facis malum. te-
nes concubinam. erigis vīras. Facis con-
tra naturā huius potētie. que inclinatur
ad bonū et natura sui: vt pote capar rōis.
Exemplum Xenoeratis pñi. Qui cum vo-
caretur ad dormiendum cum femina: re-
spondit. Erubescere celum intrare in cenam.
Ad quod ē bonum: inclinatur domina Sin-
dereis: que duo facit in homine. De qua
Th. 4. di. 39. Sinderis est quoddā lu-
men rōnis: eius officium est retrahere ho-
minem a malo: et inclinare ad bonū. Clamat
viator. Dimitte peccata. cito consistere.
qz eras mortuus. In. 6. Conf. Aug. Depo-
nentur tpa: distribuant hōre pro salute ani-
me. Clamat damnato. O ribaldo: qui pro
peccatis hīc dānis in perpetuum. Et hic
pz eon⁹ nostra. rōe. C Secundo probatur
Aucte. Primo diuinali. In ps. 14. Dñe qz
habitabit zē. Auarus. luxuriosus. gulosus.
piger: Non. Sed qui ingredit sine macula
zē. In. ps. 17. Retribuet mihi dñs fm iusti-
tiam meam. Mat. 16. Reddet vnicuiqz iur-
ta opera eius. Ro. 2. Red. vni fm opa ei⁹.
Apoc. vlt. Ecce vñ cito: et merces mea me-
cū est. reddere vnicuiqz fm opera sua. Et
Amb. in li. de Abel et Laym. Non dormiē-
tibus sed vigilātibz pollicentur premia.
Greg. 3. dialo. Sine labore certamis: non ē
palma victorie. Et ff. de iureiurando. l. Eū
qui. Et in Autentico. Constitutio de digni-
tatibus col. 6. Honorē habere non possu-
mus: sine labore. Quidam poeta.
Felicēs pñi: qui celum corde tuentur.
Uisibilis deus qz per secula cūcta manebit.
Et Hiero. ad Paulinam. Nihil sine mag⁹
labore natura dedit mortalibus. Et Dan. 10.
paradisi.
Regnum celoz violentia pate.

Dal caldo amore et de vīna speranza.
Che vince la diuina voluntate.
ff. et quibus causis maiores. l. Non enim.
Negligentibus non subueniunt. Facetus.
c. 2. 2.

Alqz labore graui vix mīera mag⁹ dabūt.
Gratus et est plenus vilitate labor.
Et Arist. 2. Eth. c. 2. Sine operatione: non
sit delectatio. C Tertio probatur distin-
ctione. Queritur dubium: a Theologis.
An deus sua potentia possit dare para-
disum homini peccatori absqz meritis. Cir-
ca hunc modū triplex opinio. Una Scoti.
Alia Ric. Alia Th. Opinio Sco. fuit l. 4.
di. 44. cū quo est Paulus carmelita. Qd
cū in deo sit duplex potētia. Una ordina-
ria absoluta. Quoad ordinariam: nō po-
test. Et eo qz iam ordinant quis debeat ē
beatus. vnde op⁹ est bona operatione. S;
quo ad potētiā absolutam: potest. Se-
cunda est Ric. in. 4. di. 15. ar. 1. q. 7. in corp⁹
re. Vbi querit. An deus possit hominē
saluare absqz satisfactione d. Qd aut loq-
mur de lege cōi. Aut de priuilegio speciali
Primo cōi. nūqz dimittitur peccatum sine
satisfactione. Aut de priuilegio speciali. Et
hoc modo peccat⁹ mortale dimittit absqz
satisfactione. et grā infusione. Tertia opi-
nio fuit Th. in. 4. contra gen. c. 28. Et Jo.
de biblia in quolibet. Qd de pñte absolu-
ta nō pōt. Qz pñdictio sequeret. s. qz pec-
cator fil⁹ eēt pñr et beatus. Secdo de ordi-
ria: non pōt. Qz iā ordinant hominē ad pa-
disum mediātibus medijs. An Amb. sup
illud. p. Th. 2. vult cōs hoies zc. Volūta-
te pñtionata nō abso- uta. Si vñ obediāt i
pceptis suis. qz op⁹ ē opatōe bona. C Quar-
to. pbat Ex. De monacho. qz defūz petijt
relicto claustro. vt melius gulle et ventri
vacaret. acapiēs hīc scitatis sub pelle ou-
na. Vñro. pñra Pelagius. Et si alijs vñqz
carere possumus: maculas at hypocritas
aut pñceps aut nullos ē. Exēplū. b. Dñci
Qui qñit a demonio qd erat cōiter pñm
religiosoz. Rñdit. hypocritas: qz scilicet videri
volūt. Ad ppositū. Rustici at audita fama
eius: visitabāt eū plibus mīerib⁹. Nota qz
quatuor sūt gñones pñonaz qz gaudent in
hoc mūdo. Pñmi sūt mīseri. De quibus
Mat. 5. Vñ mīres zc. Secūdi adulatores.

D

Tertij fatui. Quartij gabadel. qui mundā
delūdūt. cū velle delūdī. alī sibi hō non est
amicus. Ad ppositū. Cū in croceis mane-
ret monachus andiūt primam vocē. Alie
porce bñ paste. In mane sequēti surrexit ⁊
loca deserta gyrabat. Andiūt scām vocē
Alie pecus errās. Qd audiens reuersus ē
ad claustrū: pñiam religiōis amplectens.
Andiūt terciā vocē d. Alie fili. implēs dei
volūtātē. De q̄ Jo. 8. Non oīs q̄ dicūt mihi
dñe ⁊c. Qd. s. bona opa ⁊ diuina pcepta ser-
uabat. Jd̄ dicit Lxx. in. q. de veritate. q.
23. ar. 8. Qd̄ p̄destinatio n̄ra nō ē abso-
luta sed p̄ditōnata: mediatibz medijs.
Qd̄ p̄ in patola xpi Mat. 20. quam volo
sub breuitate discurre. De patrefa. q̄ erit
p̄ mane p̄ducere oparios in vineā suā. In
qua alios misit sūmo mane. s. hora prima:
Allos hora. 3. Allos hora. 6. Allos hora. 9.
Allos hora. 12. Scdm̄ voc. paterfa. ē deus.
Qui h̄ytria palatia: in qbus h̄y tres fami-
liā ē celā: vbi ē familia filioz. ps. Fili
tui sicut nouelle ⁊c. Scdm̄ ē mūdus: vbi ē
familia militantiū. Job. 7. Militia ē vlti-
ma hoīs sup̄ terrā. Tercia est iherus. vbi ē fa-
milia incarceratorz. Isa. 24. Congregabū-
tur in aggratiōe vniūz fascis in lacum: ⁊
claudēt ibi in carcere. H̄y vineā. i. p̄stem
eccl̄iā. De qua Isa. 6. Vinea dñi sabaot̄
domus isrl̄ est. Misit oparios in. 5. h̄is.
Que sūt. 5. etates mūdi. Prima sūt ab
Adā vsq̄ Noe. In hac misit oparios. s.
Abel. Cūnam. Tubalchaym. Secun-
da a Noe vsq̄ ad Abā. In hac misit pa-
triarchas. s. Rer salē. Melchisedech. Ja-
cob. Isaac. Tercia ab Abāam vsq̄ ad
Moyse. In hac misit pph̄as. Quarta
a Moyse vsq̄ ad aduentū dñi: pph̄as eo-
sterū multiplicādo. Quinta ab aduentu
dñi: vsq̄ ad finē mūdi. In hac misit aplos.
Doctores. Fādatores ordinū. Enīera si li-
bet. Moralr p. 5. etates signantur. 5. etates
h̄is: in qbus deus h̄iem vocat ad vineāz
padiū. Prima hora est pueritia. De qua
Matth. 12. Simite puulos venire ad me.
Quos vocat vt incipiāt bñ viuere. Ter-
tia hora: ē adolescēda. In hac vocat adole-
scētes. ad normā honestatis. De qbus Je-
re. 5. Bonum est vtro: si rē. Sertia hora
ē iuuentū. quos vocat ad p̄fectionē stitū.
De qbus Eccl̄. 12. Memēto creatoris tui. i

die iunētutis tue. In hora. 9. vocat senes:
O seniculi. cito cito chel polso trema. An-
de vngaris.

Qd̄ may sex vechlo cū la barba canuta.
Et non say penitētia o anima perduta.
Non te condar mai al peno c̄tremo.
Che multi ha inganato el ben faremo.

In hora. 12. vocat decrepitos. octogena-
rios ⁊ sexagenarios. Exēpli. Quidāz noīe
Giraldus miles: cū ēēt octogenari⁹ ⁊ dux
latronū in silis exiit: cū vidisset capillam
canā cadētē de capite suo: dixit. Deu me:
qz sener factus suz in latrocinio. Ali puer-
sus ē. Unde patet secundum.

Exēpli ⁊c. R̄h̄idē ad argumētum.
In quo arguit. q̄ deus est immuta-
bil. Et si disponit dare alicui bonū:
dabit sine ope. Dicit q̄ de⁹ sine sui imuta-
tione. mutat s̄niam suā: s̄m q̄ n̄ra opa req̄-
rūt. Qd̄ p̄bat. Anctoritate. Exēplo. C̄ Pri-
mo ⁊c. Jere. 18. vbi de⁹ h̄iclogē. Si pñiam
egerit gens illa a malo suo qd̄ locutus suz
aduersus eā. agā ⁊ ego pñiaz sup̄ malo qd̄
cogitant vt facerē ei. Et itēp. Eze. 33. deus
dicit. Si d̄tēro ipso morte moieris: ⁊ ege-
rit pñiam a p̄d suo: vltia vltet ⁊ nō moie-
tur. Et hoc ē qd̄ d̄t. 22. q. 4. vniūz q̄. Jpe
dñs frequēter mutat s̄niam. Et in. c. Inco-
mutabilis h̄i. Et r̄ pe. d̄t. i. c. Mouit d̄s mi-
tare s̄niam: si tu noneris emēdare delictūz.
Ex⁹ Ezechie regis isrl̄: cū de⁹ d̄t. Dispo-
ne domui tue: quia moieris ⁊c. Voluit se
Eze. ad pietē ⁊ s̄ent. ⁊ p̄catū ē deum ⁊c.
Cui de⁹. Eraudui oīonez inā. Ecce addā
15. ānos ⁊c. Ex qbus h̄i. Qd̄ s̄m q̄ nos mē-
tē nostrā ⁊ volūtaria opa in bonum sine in-
malum d̄rigimus: ita ⁊ ipse s̄niam suā aut
renocat aut imutat aut eregitur sine imuta-
tione sui. Nā vt dicit Arist. 8. p̄h̄i. Et. r̄.
De. Deus ē mouēs oīa immobilis. Nam
non mutat loco qz vbiq̄ ē. Non tpe: quia
eternitas s̄l ē. Nō forma: qz pure actus ē.
Ali mutationē s̄z formā tollit simplicitas.
Scd̄z t̄p̄s tollit eternitas. Scd̄z locū tollit i-
mēntas. Et s̄o in deo ē s̄ima stabilitas ⁊
inde cāltas oīs motus. S̄ine sui ergo im-
mutatione. p̄durit in tpe mūdum. S̄ine sui
mutatione carnē assumpsit. S̄ine sui muta-
tione petētib⁹ ⁊ orātib⁹ sua dona largitur.
Et qui se conuertunt ⁊ benefaciunt. dat re-
gnū celozum.

Historia sancti Thome mar.
 Thomas cantuariensis archidiaconi in curia re-
 gis anglie moraretur. et illi fame esset gra-
 tus. Videns multa fieri in curia illa: reli-
 quit curiam regis. Quia mala societas est
 causa multorum malorum. Unde. 28. q.
 2. Sepe malorum consortia: etiam bonos
 corrumpunt. Et prover. 13. Qui cum sapi-
 entibus graditur: sapiens erit. Amicus stul-
 torum similis efficitur. Unde adhefit ar-
 chiepiscopo ciuitatis a quo ly inuitus: scilicet
 est archidiaconus eius. Et post eius mor-
 tem. qz erat in opinione maxima populi: fa-
 ctus est ciuitatis episcopus. Cui electione
 sibi presentata cum instrumento publico: re-
 nunciavit. Qz vt dicitur di. vi. c. Multis.
 Quicqz desiderauerit primatum in terra
 inueniet confusionem in celo. Nec inter ser-
 uos xpi computabitur: qui de primatu tra-
 ctauerit. Ille. Unde recursum habuerunt ad
 papam Alexander. Qui ipse coegit p suam ex-
 coicationem. Qui siens acceptauit. Post al-
 quantum ipse ipse videns tm onus. venit
 ad papam iterum supplicans ei vt ab hoc one
 re liberaret. Qui dedit ei habitum monacha-
 lem. Et cu nullus inueniret sufficiens p epi-
 scopatu ciuitatis iterum coactus est p papam
 reassumere. Qui hoc assumpto offio in alte-
 ram vitam permutatur. et caro eius iclangis
 maceratur. Tredecim pauperum pedes quoti-
 die lauabat caruatis genibus et ipse refe-
 ctis cuilibet quatuor argenteos dabat. Et
 quia ecclesia illa et archiepiscopat? ille erat
 magni valoris. quemadmodum alias huius pa-
 stores ad sui complacitiam dñs et rex anglie:
 vt suo modo bona ecclesie dispensaret credi-
 dit et Thomam hoc facturum. Sanctus Tho-
 mas oino renuit. Unde rex turbatus ptra-
 vtru descomouit oes principes suos. et ma-
 gnates. Qz videns dei funis a pisa sua re-
 cessit. et Senonas perit: ubi tñc erat Ale-
 xander papa. cum tota curia. A quo rece-
 ptus est honore. Rex aut anglie. omnia
 que erant ecclesie cõfiscavit: et tota progeni
 em epi male tractauit: non parcens etati
 vel sexui. Cui in his aut angustis eet: in no-
 te reuelat ei q ad spõsu suam ecclesiaz eet
 reditur? et ad rpy cu palma martyrii mig-
 ratur. Septimo die sui exilij redire pcedit
 et ab oibus suscipit honore. Per dies alii
 quot ante eius mortem: quidam inueniunt de ei

uitate mortis p sanctu dei fuit resuscitat?
 Qui retulit q ad supremu ordinem seduz
 fuit ductus. et inter aplos sedẽ vnã vacan-
 am vidisse. Duz ante quereret: cuius esset
 illa sedes. Angelus rñdit. Qz seruabatur
 magno prelato angloz. Cui ergo nõ possz
 a rege flecti minis vel precibus. Ecce mi-
 lites regis armati ad archiepiscopum velleran-
 do veniunt. Quibus ille occurrẽs d. Quid
 vltis? Venimus inquit vt occidatis. Re-
 spõdit. Ego pro deo meo mortui sum:
 pro defensione ecclesie et libertate ei. Ans
 ex parte dei omnipotentis precepto vobis:
 ne meorum quẽqz occidatis vel noceatis:
 Deo et mari: et beato Dionysio et sanctis pa-
 tronis huius ecclesie cãm cõmendo. Qui-
 bus dictis. Caput sanctum percussit et co-
 ronam capitis amputauit. Dam aut sacer-
 dotes Requiem canerent et offitium pera-
 gerent: angeli cantum illoz interrumpunt:
 et Letabitur iustus in dño. cõtare ceperunt.
 Tunc canonici: depositis vestimentis fune-
 raliibus alia reassumpserunt indumenta se-
 stina. Unde eadẽ die fuit canonizatus a ppe.
 iesu christo in celo. Mittens canonizatus deus
 in terram per angelos vt facerent officium
 martyris. Deinde fuit canonizatus a papa
 Alexandro in terra.

In festo. s. Siluestri ppe. De honore sacer.

Ecce sacer-

dos magn? q in dieb?
 suis placuit deo. Eccl.
 44. Cuius cosa licita:
 pgrua et pueniens hoi-
 gni et maturo. et igcio
 pellegrio et pspicaci. de aio nstido et terfo. et
 corpe venusto et oĩtute adoznato: dẽre cũ
 sũma auiditate et dẽsiderio: appetet et asse-
 ctare bonũ. In. i. Eth. Bonũ ẽ qd oia appe-
 tũt. In. 3. Eth. Bonũ ẽ obĩũ volũtat. Dio.
 4. de di. no. Pulch et bonũ oia dẽsiderant.
 Et ps. Delectasti me rẽ. Idio ẽ sũmũ bo-
 nũ. In. 12. Meta. Dẽsi dicim? sũpitermũ et
 optĩmũ. Et Plato i Tĩmeo. De? ẽ sũmũ bo-
 nũ: sup oĩz sũam oĩmqz naturã. Qd bonũ
 hõ postpositũ oĩb? mũdi curis. cum oĩ studio
 debz amplecti. Aug. in lib? Conf. Nouerĩm
 te: nouerĩm me. Vulgarizatio. Signor caro
 precor te cum summa cura et indefessa
 oratione: vt sicut me de pelago et ludĩ

bilo peccati, de eterna servitute veluti apo-
statam et indignum possessorem; ad statum
gratie conduxisti. Ita concedere digneris
hoc lumen quod ego tres res faciam in te: et tres
in me. Primo ut agnoscam in me meam vili-
tatem, iniquitatem, fragilitatem, ut veluti
in apro vase habites in me; sicut imperator in
vino apparato comissillo. Secundo cogno-
scam tuam dignitatem, maiestatem, bonita-
tem. Que quidem bonitas infinita est: imen-
sa et ineffabilis. Quam elegit, b. Silvester to-
tis visceribus ac toto corde amavit et dile-
xit. Propter quod ab ipsa summa et infinita
bonitate deo dilectus est ac sublimatus tam
in regno celesti quam in presenti ecclesia, quod illi
constituerit dignum suum ministrum, et sum-
mus sacerdos fecerit. Ecce sacerdos est. Ad co-
mendationem, s. Silvester: de dignitate sacer-
dotali loquimur. De qua tria videbimus.

Primum, dicitur obligationis.

Secundum, dicitur potestatis.

Tertium, dicitur inductionis.

Primum dicitur et. Ut habent do-
ctores: duplex est dignitas in mun-
do. Una ecclesiastica, alia tempora-
lis. Queritur modo dubium a Theologis.
Cui maior honor debetur et reverentia: di-
gnitati spirituali: aut temporalis? Respondeo
simpliciter, quod spirituali sine compari-
tione maior honor et reverentia debetur. Unde si ab
una parte essent omnes milites, comites, ba-
rones. Ab alia parte poneretur simplex sacer-
dos: maior honor debetur sacerdoti: quam om-
nibus mundi dominis. Que conclusio probatur
triplici ratione.

Primo, ratione utilitatis.

Secundo, ratione paternitatis.

Tertio, ratione finalitatis.

Primo ratione et. Conclusio est philosophi, 3.
top. Quod beneficiarius tenet rependere vi-
ces suo benefactori. Et ideo dicitur, si li-
ge, si, de petitione hereditatis, 5. Consultum.
Beneficiarius beneficiarius debemus. Et ideo
1.
et beneficiarius. Beneficiarius memoria si necesse
re non debet. Idem. Ingratus est, qui non
reddat. Ingratissimus omnium qui oblitus est,
Jile. Tantis applaudit domino suorum quo acci-
pit buccellam panis. Leo b. Hieronymo de
serbat ligna, quod de pede spinas extraxit. Et
curiales suis dominis honorem prebent: quia ab

eis beneficia accipiunt. Et tanto beneficia
suis tenentur suo benefactori: quanto maius be-
neficii ab eo suscipit. Ad propositum. Sacer-
dos maiora beneficia impendit cuilibet ho-
mini: quam simul omnes principes. Que sunt
quatuor optima.

Primum, dicitur mundationis.

Secundum, dicitur remissionis.

Tertium, dicitur cibationis.

Quartum, dicitur apparitionis.

Primum dicitur et. Quod hominem mundat
a peccato originali. Conclusio indubitabilis
est doctorum in 4. di. 3. Et canon. De ps. di. 4.
c. Firmissime tene. Quod homo nascitur cum peccato
originali: christo excepto. Dandum in ps. in psal-
mo olum. Ecce in ingratis et. Ad Ro.
5. c. Per unum hominem peccatum intravit in mun-
dum, et per peccatum mors: in quo omnes pecca-
verunt. Super quo Aug. Quos autem si quem
exscriptis relictis sedarissime fides. Et nul-
lus potest salvari, nisi fuerit ab originali merito
datus. Mundari non potest: nisi per baptismum.
3.
Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
sancto, non potest introire in regnum dei. Et Luc.
vi. Qui crediderit et baptizatus fuerit: sal-
vus erit. Hoc beneficium baptismi: solus sacer-
dos potest dare. Non dominus, non rex, non dominus
quod. Et ideo est Theophrastus. Et Ric. in 4. di. 3. a. 1. Quod
solus sacerdos est minister baptismi. Et quis in
necessitate quilibet possit baptizare: aut si-
delis: aut infidelis, vir aut mulier, dummodo
habeat intentionem baptizandi et formam
servent, non tamen mulier potest baptizare pre-
sente viro, qui est eo dignior. Nec clericus pre-
sente diacono, nec diaconus presente sacer-
dote, sed bene sacerdos presente toto mun-
do. Et hoc totum: quia sacerdos est principalis
minister huius sacramenti. Non nullus
potest absolute hoc beneficium dare, non rex,
non dux, non persona mundi: nisi sacerdos.
Et hoc honorari debet. Secundum dicitur
et. Ut videmus ad oculum: homo post
baptismum cadit in peccatis mortalibus vel
venialibus, propter fragilitatem ipsius. Ecclesi.
7. Non est homo qui non peccet. Ad Ro.
4. Est autem deus verax: omnis autem ho-
mo mendax. In Autentico de monachis, 5.
Trennig. Natura humana labitur ad deli-
cta. Et. r. q. 2. c. Omnis eras ab adolescen-
tia ad malum prona est: Unde frangit fidem
quam

quā in baptismo promittit. Abrenūtiando sa-
thane et pompis eius. Sed nullus potest sal-
uari nisi fuerit purgatus a peccatis. Pur-
gatio ista fieri non potest: sine remissione.
Que quidem remissio a solo sacerdote da-
tur. qui a xpo hanc auctoritatem accepit.
Jo. 20. Accipite spm. s. quoz remiseritis
peccata remittantur eis: et quoz retinueritis. re-
tentia sunt. Ubi dicit. Ric. 11. 4. di. 18. q. so-
lus deus effectus peccata dimittit. Luc.
1. Quis potest dimittere peccata nisi solus deus?
Et solus sacerdos instrumentum: q. te ab-
soluit a peccatis vi clauis. Hoc benefici-
um nullus dare potest. Non angeli. non ar-
changel. non cherubin. non seraphin. non
deniq. ego maria. Et hoc beneficio: tene-
ris sacerdotē honorare. Et sicut medicus ho-
norari debet pro sanitate infirmo impesa:
iuxta illud. Ecclesiasticus. 38. Honora medi-
cum: propter necessitatem. Al fortior: medi-
cus spūalis sacerdos pro curatione anime
tue. honorari debet. Unde. 6. q. 1. c. Sacer-
tes qui proprio ore corpus domini confici-
unt: ab omnibus sunt obediendi et timendi:
non dilacerandi aut detrahendi. Ille. Unde
pater Dominicus mittens fratres ad predi-
candum: honorem sacerdotum eis recomē-
dauit. Et hoc beneficio honora eos. Ter-
tium dicit. Homo componitur ex corpore et
anima. Quoad corpus indiget comestione.
In li. de generatione et corruptione. Om-
ne viuens q. d. viuens: indiget alimento cō-
uenienti sue nature. Sic anima indiget ci-
bo spūali: quo recreatur. Q. v. d. Mat. 4.
Non in solo pane uiuit homo: sed in omni
rē. Sed qualis est iste cibus: Vere de quo
Jo. 6. Caro mea uere est cibus: et sanguis
meus uere est potus. Lanta. In eodem. Ni-
si manducaueritis carnem filii hominis: et
biberitis eius sanguinem: nō habebitis uitā
in uobis. Sed hanc cibum et potum anime
solus sacerdos consecrare potest: in uerborū
virtute: hoc ē corpus rē. Et hoc beneficio te-
neris honorare sacerdotes. Quartum dicit.
rē. Si rex terrenus qui magnum habet the-
saurum. clauis illius non nisi personis di-
gnis tribuit. Ita rex glorie. habens thesau-
rum paradisi. clauis solis sacerdotibus tri-
buit. Unde xps petro. in persona omnium
sacerdotum Mat. 19. Tibi dabo clauis re-

gni celorum. Et quodcumq. solueris super
terram. erit solutum et in celis. Quis est q.
te aperit in celo? Quis est portinarius pa-
radisi? Quis est clauicularius? Vere est sa-
cerdos. Unde super omnes honorandus ē.
Secundo ratione rē. Omnes fideles te-
nentur de necessitate salutis honorare pre-
latos et personas ecclesiasticas. fundamē-
tum rationis sumitur a xpo Mat. 19. Si
uis ad uitam ingredi serua mandata. In-
ter que mandata precipue est unum de ho-
nore parentum. Ero. 20. Donora patrem
tuum et matrem tuam. Secm. Alexan. in
3. parte summe. triplex est pater.

Primo celestis.

Secundo carnalis.

Tertio spūalis.

Primo celestis. qui est deus. qd. dat ho-
mini esse et omnia bona. De quo Deutero.
22. Ipse est pater tuus qui possedit et fecit
et creauit te. Secundo carnalis. qui dat
filio substantiam corporalem: ut patet per
psm li. de animalibus. Substantia corpo-
ris filij est corporis patris substantia. 3.
est spūalis. qui minister salter per regene-
rationem et efficaciam baptismi et aliorum
sacramentoz dat grām parulis et adul-
tis. Ad propositum. Ex quo omnes isti sūt
patres: ex vigore precepti merentur honora-
ri. Primo pater celestis. q. dedit animā
cum potentis suis. et eaz caput saluare. An-
de merentur honorari spūaliter: honore
latre. Secundo etiam fratre precepti:
honorandus est pater carnalis: q. ex eo: ho-
mo habet esse. Hierony. Honorandi sūt pa-
rentes: q. nobis sunt causa na scem. Eccle-
siasticus. 7. Donora patrem tuum: et gemitas
matris tue ne obliuiscaris. Memoro: qm
nisi per illos natus non fuisses. Tertio
uirtute huius precepti honorandus est pa-
ter spūalis. s. sacerdos: ex eo q. dat homini
nobilitatem bonam: q. pater carnalis. Q. dat
grām per sacramenta ecclesie. Unde plus
honorandus est pater spūalis q. carnalis.
et plus q. omnes homines mundi. De hac
paternitate. Dis. 90. c. Quis dabitur. Quis
dabitur sacerdotes xpi. regum. principum.
omniūq. fidelium: patres et magistros cen-
sent. Si ergo sunt patres. regum. principū.
et omniūq. dñorum. cur non honorantur ab

b 2

In festo

istis: *Lar* vil ipenduntur? Sicut enim maledicitur filius erga patrem carnalem: ita spiritali. Ero. 21. Qui maledixerit patri vel matri: morte moriatur. O seculares: honoratis maiores vestros. *Tertio* rōne 22. Conclusio pñi. 3. Top. Cuius finis bonus est ipm quoq; bonum est. Exēplū gñā. Quāto finis artis est nobilitas: tanto ars ē nobilior. De collegario. 2. aurifice. Quale ē officium dñorum t pallam? Rñdeo q; regere temp. institam ministrare. occupare se ad temporalia. Officiū sacerdotū est nobilius: qv̄ est habere curam animarū. Jo. 21. Symō Joannis diligit merter dixit ei interrogāti. q; sic ipse dixit. Pasce oves meas. Cum ergo sit nobilior officium sacerdotū q; ministro: ideo honor maior debetur eis. Unde patet primum.

Secundū vñ 22. Sacerdos potestas superat omnes mundi potentiam. *Secūm* Alber. super Lucam. Tres sunt potentie mundi quas sacerdos superat sua potentia.

Prima est demonum.

Secunda est angelorum.

Tertia est marie.

Prima 22. Job. 41. Non ē scriptas super terram que cōparetur ei. *Apoc. 12.* De terrene 2. mar: q; descendit diabolus ad vos habens iram magnā. Si dare ei auctoritas: posset aquas maris spargere sup̄ terram. subvertere montes. 2. alia magna facere. Hic ē qui procurat oīa mala. oīa vicia. oīa crimina. *Dio. 4.º.* de di. no. Multitudo demonū: est cā oīaz maloz sibi 2. alijs. *Dam. 2. sen. 1.* Omnis malitia. 2. omnis imunditia. a diabolo sunt excogitata. Sed hanc potentiam superat sacerdos. Qd patet sic. Demon claudit regnum celoz peccatoribus p peccatum. Sed sacerdos sacramenta ecclesie ministrando p̄tate claudit: ipsam celum aperit. Unde Petro dictū fuit. In persona oīum sacerdotum *Mat. 16.* Tibi dabo claves regni celorum. Et *Mat. 18.* Amen dico vobis: quęcūq; alligaveritis sup̄ terram: erant ligata 2. in celo. Et quod demon facit sua iniquitate: sic sacerdos absolute sua bonitate. In huius figurā: ut dicit *Magr. in 4. sen. di. 12.* Sacerdotes eū ordinantē ab ep̄o: recipiunt p̄tatem clauis 2. caracterē.

Quis caracter. est quedā dignitas indelebilis. Unde talis casus ponit in iure. Qd sacerdos a mortuis resurgēs: nō amplius reuertitur ad suum beneficium: nisi denuo restituat. sed tñ eius dignitas semp manet. Et hoc rōne indelebitatis caracteris: *In* ita illud Tu es sacerdos in eternū. *Secundo* superat 22. Unus angelus. ut dicit *Thō. in. 2.* In. p. q. llo. ar. 3. In. q. de malo. q. 3. ar. 4. voluit totam firmamentū. 2. singulis singulos celos 2. planetas. Sed tñ nō ita cito sicut sacerdos mouet regem celoz. de celo ad terram. Qui statim platis qnq; verbis. Hoc est corpus meū. apiuntur celli ad ipsius vocem. 2. xps descendit cum angelorum turba. Unde *Sieg. 1.º.* dialo. 2. ponitur a magistro in. 4. di. xi. Quis fidelis diabum habere potest. in ipsa imolationis hora ad sacerdotis vocē celos aperiri in illo iesu xpi ministerio angelorum choros adesse. summa ad una sociari: Ille. In gestis angelorum. Ret anglicū dam quodam mane ad aucupandum pergeret. ep̄o precepit ut ipsum ad missam expectaret. Episcopus in extasi ante altare eleuabatur. 2. auduit voces angeloz dūciter canentium kyrieley. Quem cantum episcopus in partibus illis docuit suis clericis canendam. In signam q; misse adsunt angeli. Unde ita eū deuotione. *Tertio* superat potentiam marie. Quāto virgo in se suscepit filium dei: in quo erat diuinitas humanitati coniuncta: tamen non tam cito: sicut sacerdos. Qd ut dī *Luc. 1.º.* fuerunt octo verba. Inter ipsam 2. angelum. Ecce ancilla domini: fiat mihi fm verbum tuum. Sacerdos autē in paucioribus verbis mouet verum corpus xpi: de celo empyreo vsq; ad terras. s. in qnq; s. Hoc est. n. corpus meū. Preterea xps se mel tñ recepit in se filium dei: sacerdos autem totiens quotiens illa verba profert. Preterea est similis marie sacerdos. Sic enim illa per. 5. verba. Fiat mihi fm s. buztuum. concepit xpm: sic sacerdos. Et sicut post consensum marie totus fuit xps in vtero eius: sic prolati qnq; verbis: est totus xps in altari. Unde teneris o homo vereri ipsam: propter talem potestatem. Quod bene inuult pontifex. qui pede sinistro coronā pontificis imperatoris: in signum subiectionis.

etionis. Et seculari domino exhibendus est honor cum pede sinistro. qz dominus huius vite: que per sinistram designatur. Sacerdoti vero cum dextro: qz est dominus in spiritualibus. Sed non est sic Exemplum Brice de rectore veneto. qui ante epum: locum volebat.

Etiam dicitur. Tria sunt que inducunt ad reuerentiam sacerdotum. Siue tria sunt precepta. que inducunt ad reuerentiam re.

Primum est diuinum.

Secundum est humanum.

Tertium est diabolicum.

Primum est diuinum. Ecclesiastici. 7. Honora deum. et honorifica sacerdotes. Ero. 20. Djs non detrahes. i. sacerdotibus. Inquit Glo. Isa. 61. Vos sacerdotes domini vocabimur. ministri dei nostri dicentur vobis. Et in ps. Nolite tangere xpos meos. Et Grego. xl. q. 3. Maurilio imperatori. c. Sacerdotibus. In diuinis scripturis: sacerdotes aliquando djs incantantur. Djs non detrahes. Quid igitur mirum. si vestra pietas dignetur eos honorare. quibus in suo eloquio honorem tribuens eos aut angelos. aut deos. etiam ipse appellat deos: Ille.

Preterea de xpo qui leprosis dicit. Ite ostendite vos sacerdotibus: in signum reuerentie. Et de xpo Mat. 26. a seruo percussus. respondit benigne. qz scilicet hoc esse de pontificis mente. Et de Aaron. qz vitulum fecit. unde mortaliter peccauit. De penitentia nihil vitamen egit. sed non est in scriptura ob eius reuerentiam. In signum qz sacerdotes sunt honorandi. Imperatores hoc egerunt. De Theodosio imperatore: vt dicitur de historia tripartita. Quod cum apud Thebalonicam occidisset. 8. milia nullo precedente iudicio: et Mediolanum venisset. ac templum ingredi vellet. occurrit ei Ambrosius. d. Nescis miser quanta mala egisti: Recede hinc. Ad propria est reuersus. Cum 8. menses transissent. et vellet iterum ingredi: qz instabat dies natalis: iterum Ambrosius scriberet reprehendit. Unde cum porta ipsius ingredi permitte. non in choro sed in ecclesia. In Constantinopoli positus: dum sacerdotes vellet ipsum in elyrium conducere: res

pondit: per nomen sanctum dei. non ponas me in tali loco. qz est locus deorum sacerdotum. Preterea in historia scolastica. legitur de Alexandro magno. Cum capta gaza et tota greca hierusalem vellet incendere: summus sacerdos Pandus orabat pro populo. Cui dominus. Ne timeas: sed vade et occursum pontificalibus indutus et obuiam perge Alexandro sine timore: et tecum sit populus. Cum Alexander ipsam videret de equo descendens reuerentiam exhibuit. Suis petentibus: quare iudeorum sacerdotem honorauisset. Respondit. Non hunc simpliciter honorant: sed illum cuius principatum tenet. Nam per somnum vidit deam eam tali habitu indutam: qui mihi promisit dominum perferam se daturus. Secundum dicitur re. In decretis. xl. q. i. c. Sacerdotibus. De Constantino imperatore qui post susceptam baptismi studium quantum potuit honorare sacerdotes. Cum quadam vice litem adinuenire haberent. imperatorem adiuuaret. Respondit imperator prudens. Ite et inter vos causas vestras disponite. qz non est dignum vt iudicemus deos nostros. Vocans deos. Et dicit. 66. fertur ille dixisse. Vere si oculis proprijs viderem sacerdotem. aut aliquem eorum qui monastico habitu sunt cineti peccatores: clamydem meam explicarem et cum cooperirentur ab aliquo videretur. Practica notabilis. De secularibus: qui ista lere. mala de re li glossis dicitur: et contra eos scandalum submitis. audite quid dicit. 3. q. i. c. Nulli. Dominum crucifigunt in suis sacerdotibus. cum persequuntur. Ille. Guarda o secularis. Guarda o homo re. Tertium dicitur re. Tempore Remigij episcopi. Luz semel corpus christi de ferret cuidam infirmo: et demon obuiant. Quem demon intus se in terram prostravit. Postqz vero reuerteretur: iterum illi demon occurrit. genu flexens. Cui dixit Remigius. Cur prostrabaris antemunc genia flectis? Respondit de modo. Prima vice deum meum portabas: nunc autem simpli honore gentibus: qz illi es miser. Quia peludis per hoc crepti. qz diabolo se peiores: qz sacerdotes inhonorat. Sama qz cum reuerentia sunt honorandi: cum sint maiores

In festo

omnibus hominibus mundi. Unde, p. De tri p. Nos estis genus electus, regale sacerdotium. Et ps. Ecce reges terre: congregati sunt. Reges sunt: quia coronam habent: quia habent triplici ratione.

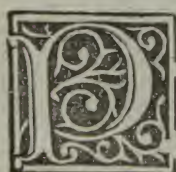
C Prima, pp petri imitationem.

C Secunda, pp ipsorum distinctionem.

C Tertia, pp spūalem significationem.

Prima propter rē. Cum Anthiochie captus fuisset, et ibi primā missā cantasset: ob christi inuersionem sumit arē capitis abrahe. Clerici hoc videntes: idem sibi fieri fecerūt. Ecclesia seruare voluit in honorem quod sibi fuerat irrogatum in contumeliā. O sacerdotes, q. comas nutritis sicut seculares. Non conuenit vobis. Archieps florēt: cuius scutella comā rasit multorum. Secunda ppter rē. Voluit deus sacerdotes ab alijs distinguere ad hoc signum: sicut olim populus in deorum ad signum circumcisionis, et vestimentorum. Numeri. 15. Loquere filiis israel: ut aclaue sibi simbrias per quatuor angulos palliorum. Tertia ppter rē. Sicut abrahā capillo sita: debet fieri in sacerdotibus ut nihil sit negotiatio aut cure secularis: nisi tantūmodo vacare calens diuino. Unde, rē. q. 1. Ratio corone i capite, signat depositionem tpaliū. Debet ergo sacerdos totas absorberi in supernis, et omnem suarum curarum sibi ponere. Quod bene egit. s. Et ne ster cutus festum collimus. Dicit hic legendā tuo modo, et breuiter.

C In circumsione domini.

Postquam autem sunt dies octo: et circumcidere puer: vocatus est nomen eius iesus. Luc. 2. **C** Quāta fuerit auiditas scōp pīz veteris testi habendi notitiam huius nominis christi: patet si diuinas scripturas inspicimus. Quā Gen. 32. Jacob loquens angelo dixit. Quo nomine vocaris? Qui respondit. Cur vis nomen meū: q. d. Sciri adhuc non potest. Et Exodi. 3. Mittens deus moysen ad pharaonē p liberationem populi. Sic dico ique filiis israel. Qui est: misit

me ad vos. Qui est. i. potēte infinite. De q. ps. Sia quecumq. voluit dñs fecit. Qui est: sapie infinite. Ad Ro. 8. O altitudo diuitiarum sapie et scientie dei: q. incōprehensibilia rē. Qui est: potēte infinite q. misericordie. Hiero. de filio. p. dīgo ad Damascum papā. Let quippe iustitie tenax clementia nō habebat: sed quicūq. adulter. fraudator. homicida. et ut breuiter dicā mortali crimine detinebat nulla venia pnie larabat a crimine. oculū p oculo. dentē p dente. aiam p aia tuebatur erolnere: s. misit deus filiū suū natū ex mīe scī sub lege q. auferatē legis euāgelij gfa rēpauit. Ille Qui ē. i. iustitie: q. luciferū expulit d. padiso. q. dilaniū mīit i terrā: q. ignē et sulphur rē. Quā dicit Alber. super Lucā. q. in testō veteri. Deus nō dī pī. q. misericors: sed deus quasi iustus et rigidus. Quā moysi appuit dī. Ego sum deus zelotes. i. vindicte: vindicans pīem et filium vīq. in terrā et quartā gñonem. Qui est ergo: misit me ad vos. Quā sūcta mī ecclesia: auidā huius nominis scire p dīctōem et p pīetate: p multos ānos clamauit Lan. p. O senle me oculo: oris sal. i. mībi notificet suū nomē spūs meus. Hodie at circūcisus: hoc nomen sibi impositū est. v. J. J. Quod diuinitas fuit impositū ab angelo. vocatū est nomen eius iesus inquit Lucas: quod vocatū est ab angelo rē. J. J. i. saluator. Quā dicit. i. Ipse. n. saluū faciet populū suū a peccatis eorum. Quēto e quel nome. quod a pīe p generatōem eternam est datū filio. J. J. 62. Vocabī tibi nomen nouū: quod os domini nolaui. Quēto e quello che a pīis ē prenuclatū. Abachuc. 3. Ego aut in dño gaudebo. et exultabo in deo iesu meo. Que stōche ab oīb. ē desideratā. J. J. 26. Nōm tuū est desiderabile. Sū. 49. Salutare tuū ex pectabo dñe. Hoc est nōm excellū. ps. Memēto qm excellū est nomē eius. Hoc nomen in terra diuulgatū. Act. 9. Nās electū est mībi ut portet nomen meū corāz gētibz et regibz. et filiis israel. Hoc est illud nomen quod a Sabīele est impositū Luc. p. Vocabīs nomen eius iesum. Vocatum est rē. De festiuitate hodierna tria sunt vīdenda. De circumsione iesu bīdīcti.

C Primum, dicitur congratatio.

C Secundum, dicitur conditio.

C Tertium

Tertium, dicitur significacionis.

Ratum dicitur. **U**trum fuit conueniens christum circumcidi: **A**rea hoc: due sunt opiniones. Una quod sic, alia quod non. Et ratio est. Circumcisio data est in remedium peccati originalis: sicut nunc baptisimus. Sed ipse non commisit aliquod peccatum. Non originale: quia de spiritu sancto, Ecclesia canit. Et incarnatus est de spiritu. Non veniale. **P**etri. 2. Qui peccatum non fecit: nec voluit inueniens est in ore eius. **I**o. 8. Quis ex vobis arguet me quod peccator? **I**gitur non debuit circumcidi.

Alia opinio: quod sic. **Q**ui Gene. 17. dicitur. Circumcideretur et vobis omne masculinum. Ut legem et ipse impleveret: debuit circumcidi. **R**endeo fmi **T**h. in. 3. par. q. 37. a. 1. In. 4. d. 1. ar. 2. **A**lex. de ales in. 4. v. sum: **E**t **R**. in. 4. d. 1. q. omnino debuit circumcidi et hoc quadruplici ratione in exemplum nostram et documentum.

Primo, ratione manifestationis.

Secundo, ratione incitationis.

Tercio, ratione.

Quarto, ratione exemplificationis.

Primo ratione. **U**t ostenderet veritatem sue carnis. fuerunt quidam heretici: de quibus. 23. q. 4. c. Quidam autem heretici. **U**t **M**anichei et **N**alcentiani et alij christiani. qui dixerunt christum non habuisse verum corpus tractum de maria virgine sed illud attraxisse de celo: et habere corpus fantasti. **M**adameus voluit christum non habere partem in cruce: sed fantastice. **O** poltrone. **C**hristus autem ut ostenderet veritatem sue carnis et habere corpus verum et non fantastice: voluit circumcidi et sanguinem suum a loco carnis emittere: quod non potest emittere corpus aereum et fantastice. **F**igurate ponitur **E**rod. 10. ubi dicit quod deus misit **M**osen ad populum israel in egypto: ut eos liberaret de manu **P**harao. Et ut daretur sibi maior fides a **P**harao quod esset verus ambasciator: cum esset ante **P**haronem misit manus suam in sinum et erexit leprosum: et sic ostendit se verum nuntium. **M**oraliter. **C**hristus verus nuntius missus a patre de celis ad nos: ut nos liberaret de manu diaboli: ut crederetur verus messias noster: et verus homo nobis similis: posuit se in vici-

rum virginis et leprosum se ostendit et infirmum et similem vni peccatori. propter carnem quam assumpsit: et circumcidi voluit. **A**lii **I**sa. 13. Putamus eum quasi vix leprosum: et percussam a deo et humiliatum. **F**ecit christus hoc in hac circumcissione: ut facit bonus mercator qui veniens ad nundinas: et inueniens bonam mercantiam emit eam: sed solus soluit partem pretij: et dat arram. **C**hristus bonus mercator veniens in hoc mundo inuenit bonam mercantiam: scilicet animam nostram. sed non soluit totum pretium sed partem ut hoc: quod cepit sanguinem emittere. sed in die pasche totum soluit in banco crucis: quod ex omni parte sanguis eribat. **O** bona divina. **F**igura **L**evi. 14. quod peccator erat in lege quod unus leprosus qui mundari debebat a lepra ut templum posset intrare: quod acciperet passerem et de eius sanguine tingeret lignum cedrinum et sic liberabatur. **A**d propositum. **C**hristus volens nos mundare a lepra peccati ut possemus ingredi vitam eternam: de sanguine suo tinxit lignum crucis. **A**lii queritur dubium. **U**trum sanguis iste hoc die sufficiens sit ad redimendum genus humanum. **D**ic quod sic. **2**o ratione. **U**t nos incitaret in eius amorem. **I**ni. 1. **M**adama. 6. legitur quod qui volebat pugnare. habebant elephantes et eis ostendebat sanguinem vne et mori. **I**tem. **U**bi ru bea: ut eos incitaret ad bellum. **T**h. super **J**ob. 40. le. 2. dicit quod elephas est alius pigrum et forte. et ad multa eruditur per vim estimatiuam. **A**lii incitatur ad bella per colores rubra. **P**reterea dicit **J**ob. 38. Quis dedit gallo intelligentiam: **T**h. super **J**o. **I**ntelligentia in gallo vocatur naturalis estimatio: quod sic in hominis determinatis nocte canit: ac si intelligeret distinctionem horarum noctis. **T**res. n. vigiliis facit. **P**rimus circa principium noctis vix tarde canit. 2. in nocte media magis frequentat. 3. cito cito canit. **E**t ratio est. **Q**uia res una plus se proxiat suo principio plus gaudet. **L**ux est principium omnium animalium. **U**nde omnia plus gaudent de die quam de nocte: excepta noctua: que solem non patitur. **G**allus cito canit: quia lux appropinquat. **A**lexander magnus in archa vitrea ipsum voluit cum cane et gatta. **C**anis ut ederet sterces. gatta propter flatum. et gallus propter horas. **A**d propositum. **E**t ut estimati-

tuas incitatur elephas propter colorem rubrum. Christus videns nos pigros esse et negligentes in amore suo: hodie nobis ostendit sanguinem suum in effusione membris: quasi diceret nobis. O stulti mei: amoris quibus habeo ad vos non possum ostendere nunc: quia parvus sum. f. 8. dierum sed facio quod possum: quia vobis mitto a corpore meo sanguinem meum: ut vos incitem ad bene operandum. Sed in die veneris sancti clare ostendam: quando etc. **T**ertio ratione etc. Conclusio est Thoma in 4.º. dist. 1.º. ar. 2.º. et Agonis de sancto victore quod per peccatum primum hominibus originale peccatum est transfusum in homines: ita ut omnes qui nascuntur etiam modo nascantur cum originali: propter quod omnes erant in potestate diaboli: et quando moriebantur oportebat quod omnes irent ad infernam. Volens autem deus quod merita sanctorum hominum non perderentur invenit remedium contra istud peccatum: ita quod non ibant in infernum: et hoc fuit in omni lege. Que remedia fuerant quatuor. In lege nature. Primum remedium fuit oblatio. Que incepit hec lex ab Abel et duravit usque ad diluvium Gen. 4.º. Ubi dicitur quod Abel obtulit deo de primogenitis gregis: et de ovis eorum. Quasi vero de fructibus terre. Secundum remedium fuit sacrificiorum immolatio. Et hoc incepit a Noe et duravit usque ad Abraham Gen. 18. Tertium fuit decimatio et hoc incepit ab Abraham: et Melchisedech Gen. 14. Quartum fuit circumcisio in lege scripta, Gen. 17. Circumcidetur et vobis omne masculinum. Quintum fuit baptismalis sacra regeneratio: et tunc incepit in lege gratie quando Christus venit. Et sic patet ratio: quare fuit conueniens circumcisio. Sed hic duo querantur dubia pulchra. **P**ulchrum est hoc dubium. Quare mulieres non circumcidebantur sed viri? Respondet Thomas in 4.º. dist. 1.º. q. 2.º. ar. 2.º. Quia peccatum originale descendit a patre in filios et non a matre principaliter: quia pater est causa efficiens in generatione: et mater materiam ministrat. Circumcisio data est contra originale peccatum ad tollendum culpam que est a viro. Et quibus transgressio a femina incepit: tamen causa transfusionis peccati originalis non fuit femina: quia si vir non pe-

casset: originale transfusum non fuisset. Ideo apostolus. Per unum hominem etc. hec Thomas. **S**ecundum dubium. quare magis in membro generatio fiebat hec circumcisio quam alibi? Respondet Thomas in 4.º. dist. 1.º. q. 2.º. ar. 2.º. Alexander in 4.º. volu. su. et Ric. in 4.º. in declaratione littere. Medicina datur et datur ubi est infirmitas. Faciemus de medico grosso. Qui curam habenti in oculo festucam. Non laus medicus ad curationem dare insectum. Et ille. Magister non habeo malum in feris: sed in oculis. Erat grossus. Ad propositum. Debet circumcisio fieri in loco illo: quia per actus generationis protrahitur peccatum originale et hoc in loco illo. Ubi debuit esse in illo loco medicina: ubi marie est infirmitas. In huius signum Gen. 3.º. Adhuc post peccatum cum vidisset se nudum circumdedit folia sic: quia ab illa parte rebellabat rationi. Ille. Et sic patet ratio: quare voluit circumcidere. **Q**uarto ratione etc. Ut nobis exemplum circumcidendi daret spiritualiter ipse: ut ipse materialiter.

Primo circumcidere oculos ne videant vanitates. Ubi David. Auerte oculos meos etc. O quod mala procedant ex oculis. Tre. 3. Oculis meis depauperavi animam meam. **S**ecundo aures: ne audiant inbonesta. Legitur quod serpens qui audit incantatores: ponit aurem unam in terra. In alia caudam ne audiat incantatores. Sic homo ne audiat mala de primo. Eccl. 28. Septem aures tuas spiritus etc. **T**ertio os nostrum ne loquatur malum de aliqua persona: aut dicamus verba inhonesta: quia ut dicitur Prover. 18. Lingua tercia multos commouit. Et David. Posui os meum etc. Prover. 18. Mors et vita in manu lingue. Aplos nunquam descendit nisi super alios quos pulchros flores ad comedendum. Sic persona bona non nisi etc. **Q**uarto. Gustus ne comedamus ultra necessitate etc. Prover. 29. Qui dilicite nutrit fenum suum: postea sentiet eum contumacem. Accipiter nunquam descendit ad predam nisi quando famelicus: ita et homo comedere non debet etc. **Q**uinto tactus ne alienum tangat. Dent. 21. Radet cesariem: circumcidet ungues. In omnibus his sensibus ratio circumcisus est. **P**rimo in oculis: quia sicut quies. Primo in auitate. Sap. 7. Prima vox filii omnibus emissa plorans. 2.º hodie. 3.º super Hierusalem. 4.º super Lazari. 5.º i cruce

Circumcisionis domini

erice. Secundo circumcissus est auribus. Jo. 19. Ne rer iudeorū dābāt ei alapas.

Tertio in pedibus et manibus. ps. Foderant rē. Quarto in gūtu. ps. Potauerūt me aceto. Quinto in oīfatu: qz in caluario loco rē. Et tu fac simīl. Ps. primū.

Secundū principale rē. Postqz vīssū est de circūcisione. Nunc vero v no mīno impositōe. Qz pēlūso est pbi 4°. Metā. Et Inst. de donatōibus. s. Est et aliud. Et. rī. q. i. c. Clericus. Et extra de p bendis et dignitatib. c°. Lā fm apostolū. Noīa impositū r a pphetatibus rerū. Et Tbo. 3. p. q. 37. ar. 2°. Quatuor modis nomen imponit. Vel a pfe: sicut ipōstatur nomen alicuius scēti: qz in tali festo natus ē. Vel a cognatione. sicut cū filio imponit nomen patris. Vel alicuius de cognatōe ei⁹ vt propinquī Joānis bap. q nomen patris Jacchae volebant imponere. Vel ab enē: tu: vt sicut Joseph vocauit primogenitum suū Manasē. Gen. 41. dicens. Oblitesci me fecit deus oīum laborū meorum. Vel ex aliqua qualitate eius cui nomen imponit: vt dī Gen. 25. q Esau erat rufus totus de egressu matris sue. Unde vocatū est nōm eius Esau quid interpretatur rubcus. No mīna autē que imponuntur aliquibus dīstīctus: semper significant aliquod donum gratuitum eis dīstīctus datū. Sicut Gen. 17. Dictum fuit Abrahā. Apellaberis Abrahā: qz patrem multarū gentium te constitut. Et Mat. 16. Dictum fuit petro. Tu es petrus et super hanc petram edēf. ecclesiā meā. Quia hoc nomen iesus fuit nōm dīnīm. Ideo ab angelo impositum fuit. Quod est tante excellentie: qz super omnia noīa tres in se hz conditiones.

Prima. est nōm honoris et excellentie. Secūda. est nōm amoris et bñuolētie. Tertia. est nōm valoris et oīpotentie. Prima est nomen rē. Qz oīdīt apłs ad pbi. 1°. Dedit illi nomen quod est sup omne nōm: vt in noīe iesu oē genu flectat cēlestiā. terrestriā. et infernā. Si possibile esset ire ad paradīsum: qz clamaret. O iesu: oēs se incarnarēt. Sic dico de dānatīs. Et qsto magis nos in vīta debemus hoc nōm honorare: Ab vrbano papa dānt. 30. dies indulgentie si qz caput inclinet ad h° nomen. Et fm canones. qñ hoc nōm in ecclīa

noīat: semp bz caput inclinari. Qñ Dānt. Laudabo nōm dei et ma. eū in laude. Ep che o Gabriel: Qz vt dī Actū. 4°. Nō est aliud nōm sub celo datū hoībus: i q opre at nos saluos fieri. O nōm glōsum. Qñ p cessit toti⁹ mūdū puerior: Rīdet Ber. De ie su pēdicato. Merito dī iesus. i. saluator. Qz vt dī Mat. 1°. Ipse. n. saluū faciet populum suū a pēis eoz. Apłs totū mūdū puertere h° noīe: vt Paulus et Petr⁹ romā rē. Vbi dīe T h. i. 4. dī. 3. q apłs p multā tps baptī zauerūt i forma iesu vērū. Qz scīm fuit ex instīctū spūs scī: vt hoc nōm in cordibz fidelīū infigeret. Qñ p pma. Tercia p dītio rē. Quid dicis o Isā? Nōm tuum et memorabile tuum i desiderio ē aīe mee. Et Ber. hoc nōm iesus ē mel in ore. i. iubilus i corde. Exēplo ps. Ignatīo martyre: i qz in tormētis posīt hoc nōm assidue psonabat. Al q cū pagani qrerēt. qf icesantē hoc nōm inuocaret. Rīdīt qz i eōde suo scriptū hēbat qd oblitūō i trāder nō valebat. Lā eēt moztu iacuerēt eoz: in q sculptū erat līs aureis iesus. Paulus capite abscisso et a corpe sepato tres salt⁹ scē: clamās ter iesus. Vbi tres scē fōtes. Præterea i eplīs suis gūgētīs vī clb⁹ spz nōm iesus noīant. et sic ps. Tercia p dītio rē. In pēte hui⁹ noīs nīl noctū sit hoī. Ad Ro. 1. Quicūqz inuocauerit nōm dñi salu⁹ erit. Reclat magī hīstoriā qz p tate hui⁹ noīs Dīonys. ad fidē ē puerf. Lā qdā cec⁹ eozā pplō et Dīonysio atpēntis dā ceref: dīxī Dīonys. paulo. Si dīstīs hūc ce eo i noīe iesu: vīde et vīderit: ego credā stāti. Et paul⁹ rīdīt. Sū pīet⁹. Et Dīonys. scrīpht h⁹ pba dās paulo. In noīe iesu nāi cru cīfīrī. moztu. qz resurrexīt. et ascēdīt i celū vī de. Dīxit et vīdīt: et Dīonys. puerf. est ad fī dē. Præterea Actū. 4. Quidā claud⁹ ab vīo mīs vīdēs petr⁹ itroēūt i tēplā petīt elam. Cui petr⁹. Argētū et aux rē. Surge i noīe iesu: et ilico sanā⁹ ē. Præterea Sic. i 3. l. dīal. De illis q vāgas acceperūt ad pce ptā abbas Isaac. In. i. l. De mona. ortula no q serpētī pcepti: vt ortum custodīret rē. In. 3. l. De Sautno placētīno: q pado pce pti ne terras ecclīe inaderet. De scō vīcētīno q sup egros rē. Sic p secandū.

Etiam dī rē. hoc nomen iesus cō ponit ex quībz līs. Sicut etiā nomen vīrgīnis: que signāt quībz be

neficiā: que recepit genus humanū p ipm
nomen gloriosum. **C** Prima lra est. **I**. Id est
langa celozū: qz per ipm regnum celoz aeq
rimus z in ipm ingredimur. Unde ipse di
cit Jo. r. Ego sum ostiam. Per me quisq
trotulit: saluabitur. Exemplo ps. Cum qui
dā esset assuetus quando dormitū ibat: z
quando de lecto eribat dicere, Jesu naza
rene rex iudeoz miserece mei. **O** bona ora
tio. Et trla signa facere crucis. **O** raut de
um vt daret ei hanc grām: vt non pmitte
ret eum ex hac vita migrare sine contritio
ne. Cum subita morte preoccupatus esset. et
demonēs vellēt eū rapere: vtrū qalidāz cla
mare cepit. Non faciat: non faciat. **D**ū
quererent quare. Respondit. **Q**z in deu
tione habuit nomen iesu. Unde ps. **C** Se
cunda lra est **E**. i. exemplar corruptozum.
Qz iesus fuit exemplum corruptozū. Bene
scis o citadino q quando scriptoz bz libzū
corruptum: oē q scribit erit corruptus. **A**d
propositū. **D**ens dedit hoi a pncipio mū
di librum vnum qui debebat esse exemplū
totius mundi: z iste fuit pater noster. **A**daz
qui nos instruere debebat: sicut pater filios
Sed malus scriptoz. i. demon ipsum falsifi
cavit. s. hunc librum. Unde oīs qui post eū
venit fuit corruptus. Unde **D**anid. Corru
pti sunt z abhominabiles zē. Et apostolus
Omnes peccauerant. **A**idens autē de^o to
tum mundum corruptum misit nobis exē
plum verissimū: ad qd possemus corrigere
vitā nřaz: z hoc fuit Iesu nato. Iesu batu
to. Iesu crucifixo. **O** exēplar zē. **S**i es sup
bus: respice qz ē humilis. **S**i avarus: respi
ce qz est largus zē. **C** Tertia lra est. **S**. **I**d
est scutum bellatoz. **H**omo in pātū vita est
in bellis assiduus. **I**n ps. 55. **M**ulti bellan
tes aduersus me: sed deus misit scutū: cum
quo possumus pugnare. s. iesum. **D**e quo
ps. **I**n nomine tuo spernemus insurgētes
in nobis. **C**ū hoc scuto ibāt apli gaudētes
a ppectu pelli: qm digni erāt pro noie iesu
contumeliā pati. **A**ct. 5. **C** Quarta lra ē
A. **I**d est vita mortuozum: per petm pmi
hoīs duplitem mortē incurrimus: anime et
corpore. **A**b hac duplice morte nos iesus
dulcis liberavit. **P**rimo a morte aie: qz
pro nobis mortuus est. **J**o. r. **A**nima z meū
pono pro ouibus meis. **C**anta in cantu mē

se. **S**ecundo a morte corpore. **J**o. 15. **E**go
sum resurrectio z vita: qui credit in me. **E**t
zē. **C** Serra lra ē. **S**. **I**d est sanitas i firmo
ram. **Q**uando puer infirmatur grātū me:
diciū parat med. cinā amaram nec dat
puero: qz eam non sumeret rōne amaritu
dinis: sed dat nutritū: qz est fortis ad ipsam
suscipiendam: z rtius medicine tranāt ad
māmillas: z efficitur lac: z illud lac retinet
frutē medicine: z puer suggēdo vbera re
cipit rtiutem medicine: z sanat. **A**d propo
sitū. **O**mnes eramus infirmi petō. ps. **M**i
serere mei dñe: qm infirmus sum: sed medi
cinā pnie nō poteramus sufferre: qz ama
ra. **S**ed nutrit nřa. i. iesus xps istam medi
cinā. s. mortem pro nobis sustinuit: z sāgu
nem pro nobis sudit: quod fecit ser vltib⁹.
C Primo. **I**pdie.
C Secundo: in oratione in orto.
C Tercio. in flagellatione.
C Quarto. in coronatione.
C Quinto. in crucifixione.
C Serto. in lanceatione.
Isa. 53. **V**ere dolores nřos ipse tulit: z do
lores nostros ipse portauit. **E**xemplū pby
teri q eū iudea negociū hñs. pentes in ce
lesia in sabbo sancto volentes ipsum vita
pare. ptesbyter nomen iesu iplozant z cō
sunt cecel effecti z muti. **O** iesu zē.

In Epyphania domini.

Vidimus stellā ei⁹ in orien
te z venimus adorare eū.
Matth. 2. **Q**uanto fia
digna de laude e cōmēda
tione. honore e triūpho ap
oculos mortales bodierna solēntas: clare
osidit. si oculo intellectuāli ispicim⁹ stupēda
z grādā mīraeula. z excelsa z alta mysle
ria: q sūt in ea psumata. **A**b ipm doc. trīb⁹
vocabulis decoratur. **P**° Epyphania. **2**°
Theophania. **3**° **B**etphāia. **P**° Epypha
nia: ab epy q ē sup z phanos appitio. **Q**z
hodie. i. dieb⁹ stellā appuit maē q rpm na
tū illis osidit. z manifestauit **M**at. 2. **A**ldi
m⁹ stellā ei⁹ **I**oriēte. **2**° theophania: a the
os q ē de⁹. z phanos appitio. **Q**z hodie re
uolūt. **J**o. **A**nīs fuit baptizat⁹ xps a **J**o. bap.
in **J**ordane

In Iordane, in quo apparuit trinitas. Pa-
ter in voce, hic est filius meus dilectus. Ma-
th. 3. Filius in carne. Sps. s. in specie col-
be. Tercio Bethphania: a beith q. est do-
mus: et phanos, apparitio. Q. reuoluit, 30.
et vno anno ad nuptias fuit inuitatus Jo.
2. ubi aquam mutauit in vinum. De qbus
miraculis: vsq. his tribus. dicit Marimus in
se l. 10. Hodie saluator celestibus offensus
inducit, a caldeis e adoratus. Hodie chri-
stus beati Joannis mun. sterio fluente Jor-
dantis benedictioe prop. baptismatis co-
secrauit. Hodie inuitat. ad nuptias. vni-
uersalis sue potentiam manifestans. aquas
mutauit in vinum: aquas quas sancti-
ficauit in baptismo. nobilitauit in nup-
tijs. Tria quidem hec mysteria vnius diei
per mundum di. gnatio trinitatis impleuit.
Ille. De istis tribus miraculis canit eccle-
sia in hymno. Ibant magi quam viderat
re. De 2. Lauacra puri gurgulis re. De 3.
Novum genus potentie re. Et quia hodie
de primo miraculo festum agimus. s. de sel-
la: assumpti verba. Vidim. re. De celebra-
tate hodierna tria notissima mysteria oc-
currant contemplanda.

Primum, dicitur manifestationis.

Secundum, dicitur investigationis.

Tertium, dicitur adorationis.

Primum dicitur. Dubium queritur.

Utrum christi natiuitas sic conue-
niens manifestata: Luce hoc due
sunt opinioniones. Una q. non, alia q. sic. Pri-
ma q. non: q. fuit occulta: cum debuit esse
manifesta. R. o. est ista. Deus plus inclinatus
ad misericordiam q. ad iustitiam. De pen.
di. 1. Quia diuinitatis natura. In. c. Malit
pler. Et. 2. de nuptijs. l. Imperialis. Jaco.
2. Sapientia autem misericordia iudici-
um. Ad propositum nostrum. Duo fuerunt
aduentus in mundo. Primo aduentus mi-
sericordie. s. incarnationis. 2. aduentus ius-
titie. s. iudicij vniuersalis. Aduentus ius-
titie omnibus erit manifestus. ps. Deus no-
ster manifeste veniet. igitur debuit esse ma-
nifestus aduentus misericordie. s. incarna-
tionis. Sed non fuit. igitur re.

Secunda opinio dicit e congrue facta:
ut. s. esset occultus et secretus: et hoc secundum
L. 3. par. q. 36. a. 1. duplici ratione.

Primo, ratione carationis.

Secundo, ratione perditionis.

Primo re. Cum enim Adas peccasset in-
tellerit demon diuinum verbum esse. incar-
nandum pro humano genere: et se expolian-
dum de limbo: hoc quidem scilicet per scri-
pturas: sed tamen ignorabat ipse. Videns
autem angelos canentes. pastores adoran-
tes. bones et animalia venerantes: ipsum ag-
gressus est in deserto ipsum tentans. Pri-
mo de gulla. Si filius dei es. 2. de vanaglo-
ria. Si filius dei es: mitte te deorsum. 3. de
auaritia. Si cadens adoraueris me. Qui re-
spondit christus. Ne de satana non tenta-
bis dominum re. Preterea ut dicit L. 10.
in. 4. di. 30. Demon non nouerat diuinita-
tem christi: sed cōstitabatur suspicando. Unde
ipsum tentauit in cruce volens experiri an
esset messias. Vbi Jo. 14. De seipso loquit
d. Veni. n. princeps re. Et ut dicit L. 10.
Demon non habuerunt de aduen-
tu christi firmam notitiam: sed quasdam con-
iecturas. Et concludit rationem. Si ergo
christi natiuitas fuisset omnibus manifesta: p-
consequens et demoni fuisset nota: et sic fuisset
impedita redemptio nostra per ipsum de-
monem. Unde non debuit oibus re. Sec-
undo ratione re. Conclusio est L. 3. par.
q. 36. ar. 1. q. deus piissimus non debebat im-
pedire illud per quod genus humanum de-
bebat liberari. Debebat autem liberari p san-
guinem et passionem christi. Quia ut dicit Bie-
ro. in epistola quadam. Sanguis christi fuit
clauis paradisi. Et si non fuisset iudeis nati-
uitas christi manifesta impedita fuisset redē-
tio nostra: que facta est per christum. Quia
iudei non posuissent manus suas in ipsum.
Unde apostolus. 1. Cor. 2. Si cognouissent:
namq. dominum glie crucifixissent. Et Alet.
3. Scio fratres q. per ignorantiam hoc feci-
stis. Saper d. vi. Nico. de lyra. q. in populo
iudeorum alij erant minores ut rustici et vul-
gares non intelligentes scripturas. Isti non
cognouerant christum nec quoad diuinita-
tem. nec quoad humanitatem. Quia licet
agnouerunt ipsum esse verum hominem:
non tamen esse christum a deo missum. Ta-
les iuxta apostolum: si cognouissent namq.
dominam glorie crucifixissent. Datores au-
tem agnouerunt ipsum esse verum prophe-

tam a deo promissam: non tamen agnove-
rant ipsam esse deum. Et secundum hoc lo-
quitur auctoritas apli. Si cognovissent re.
quasi dicat. Namq. agnoverant eius divini-
tatem: sed tamen non excusant: q. viderat pla-
signa demonstrantia ipm esse deum: vt cecos
illuminare re. Que oia dabant intelligi ipm
esse messiam: et vera deum ac creatorem. Ad
propositum. Debit ergo paucis et non oibus
natiuitas xpi manifestari precipue istis ma-
gis de quibus aliqua videam. Nato xpo
in bethleem regnante herode in iudea. ea-
dem hora apparuit stella magis sup mon-
tem victorialem. In quo tres magi adorabāt.
Fuit. n. pphetatum per quendam astrologū
noie Balaā de hac stella Numeri. 24. Qui
i morte positus: dixit discipulis suis. Orietur
stella ex Jacob. s. de terra promissionis. Et cō-
surgat virga de israel. Glo. De israel. i. hie-
rusalem eriet messias. Discipuli autem istis
magis Balaam post eius mortem ordinaue-
rūt. i. homines qui omni anno. ex eis tres
deberent observare stellā hanc: et steterunt
super montē victorialem per tres dies et no-
ctes. Unde orabant. O deus celi quādo ve-
niet ista stella? In nocte autem qua natus ē
apparuit eis: qui erant tunc in monte illo.
Sed nota q. de ista stella tres sunt opinio-
nes: vt ponit Tho. 3. par. q. vbi supra. Pri-
ma q. ista stella fuit spūs sanctus: qui sicut
apparuit pastoribus in spē angelī. Ita istis
magis in spece stelle. Secunda opinio q.
fuit xps qui apparuit eis in forma pueri: et
allocutus est eos dī. Ite cito in partibus sa-
dec: et inuenietis messiam nostrum. Tertia
opinio est et ista est verior. Qd fuit et nouo
creata que officio pacto redacta est in pre-
iacentem materiam que ab alijs differebat
in ser: vt ponit Tho. 3. par. q. vbi supra. Et
Nicolaus de lyra in euangelio hodierno.
C Primo. in natura.
C Secundo. in situ.
C Tercio. in fulgore.
C Quarto. in motu.
C Quinto. in manifestatione.
C Sexto. in magnitudine.
Primo in natura. Quia alie stelle semp
permanent sive in firmamento suo: nec defi-
ciunt aut deficiunt. q. sunt incorruptibiles.
Hec autem officio suo peracto redacta est

in preiacentem materiam. Secundo in situ.
Alie stelle sunt posite in firmamento: hec aut
non. sed impendebat in medietate aeris p
ma terre: q. per eam venerunt ad locum de-
stinatum. Tercio in fulgore: q. erat cete-
ris splendidior: q. non solum in nocte s. et
am in die splendebat q. erat contra naturā
stelle: et hoc ppositam solis: sed solum i no-
cte propter absentiam. Quarto in motu:
q. alie moventur motu circulari: de oriente
in occidentem: et de occidente in orientem.
Hec autem motu progressivo recedebat a
septentrione: et ferebatur ad meridiem. scilicet
versus hierusalem: que est in medio ter-
re. Quinto in manifestatione: q. quicq. se
manifestabat: quandoq. se occultabat. Tū
hierusalem ingressi: se occultant. Alie aut
se habent eodē modo in apparitione. Ser-
to in magnitudine: q. hec erat parua: alie
sunt maiores tota terra: vt dicit Origenes
super illud Mat. 24. Stelle cadent de ce-
lo. Unde si fuisset vna de celestibus totā ter-
ram cooperuisset. Unde fuit de nouo crea-
ta: et peracto officio re. Videntes autē stel-
lam se preparauerūt cum maximo gaudio
ad ipsum videndum: et conciliam fecerunt
ad inuicem dicēs. Iste est rex. Iste est deus.
Iste est homo. Q. est rex: portemus ei aux.
Quia deus est: portemus ei thos. Quia est
homo: portemus ei iniribā: qua mortui vi-
gunt. in signum q. est mortalis: et mori d. p
olium salute. Et hūc scripture nihil dicāt
tamen pie credendū est q. sicut diuersa ob-
tulerant manera: q. etiam essent indati di-
uersis indumentis. Unus erat indutus au-
ro. al. de purpura. alius de scarlato. sic bñ
induti posuerūt se in via et ducebant a stel-
la sicut hō ducitur ab alio. Tū in. i. diebus
pduxit eos in hierusalem. Sed hūc anima
cara qd fuit possibile in tam puo tpe. Rñ
deo q. erant super dromedarios qui tantā
equitāt vno die re. Iuxta illud Dromeda-
rū madian et effa. Ingressi hierusalem am-
serunt stellam. Sed quare hoc? Respōdet
Tho. 3. p. q. 36. ar. 8. q. triplici rōne. Prima
q. querentes auxilium humanā a scribis:
amiserunt diuinū. Secūda rō. vt inde coge-
rentur ciuitatem ingredi: et iudei videntes
gentiles a lōge venire. Ierusalem redde-
rent: quē illi de ppe non adorabāt. Tū bñ
pquerit

p̄f̄it dñs Jsa. 6. i epla hodierna. Surge il
lamiare hierley: q̄ venit lūmē tuū. Surge
a p̄ctis: in idē. anarite. od̄. q̄ venit lūmē
tuū. Tū q̄ dē: q̄ de iudeis natus est: natus
est maria: nati. p̄p̄he. nati patriarche: et glo
ria dñi super te orta est et ambulabūt gētes
in lūmē tuo et re. i. spl. oris tui. Leua i cir
cūsta oculos tuos et vide. Oēs isti p̄gregati
venērūt tibi. Argumētū fortissimū p̄tra iudōs
q̄ nat̄ ē messias. S̄z dñi cogito i mēte mea.
vñ ē q̄ tā ceciderāt. ut ip̄m non adorārēt cū
alīq̄ quē i domo hēbāt. R̄ndeo: q̄ tūc erat
sicut nūc. Nōne ip̄m hēmus i altari inuisi
bilem. Imortalē: et tñ nō adoramus fide. O
ignorātia sup̄bia. O ignorātia crassa. Do
m̄t christiānus cum iudeo.

Secundū dicit̄ rē. Postq̄ fuerunt
in ciuitate hieruſalem: cōmota est
vniuersa ciuitas inquit euangelista.
Glo. Vniuersa ciuitas. i. regi adherentes:
vel sic vniuersa ciuitas: pars p̄o toto. i. p̄s
ciuitatis. Ad dñō q̄ erant tres magi qui ve
niebant euz maritimo comitatu: et querebāt:
vbi est qui natus est rex iudeorū. Secūduz
Chyſo. Maxima fuit magorū deuotio: qui
ip̄m nondum viderant et tamen p̄o eo mo
ri parati erant. qui regem nouū considebāt:
tū: quasi non timentes herodem. Herodes
autem hoc audiens turbatus est valde. S̄z
quare turbatus est valde? R̄spōdeo q̄ tri
pl̄ci ratione. Prima ne iudē natū regem
tanq̄ suū reciperent. et ip̄sum tanq̄ alieni
genam expellerent: Secunda ne a roma
nis posset cāldntari: si aliquis rex notus vo
cāretur: quem imperator romanus nō con
stitūisset. Ad dñt Aug. in sermone hodierno
de diabolo. Turbatus est cum herode dia
bolus dī. Quis est iste: qui me nescientem i
gressus est mundū: hūc yato. celuz radlo
stelle arridet. Quā nouitatē non intelligo.
Quo me conuertāt: fortiozem sentio. Pu
to illam in regno meo velle regnare. Ne for
te deus sit iste quem nullū potest macula
re delictum. Ille. Unde eos vocauit clam et
causam quesiuit tñeris: quid. i. quererēt.
Cui dicunt. Regē iudeorū querimus. Audi
mus stellam eius rē. Qui congregauit oēs
sapientes et doctores legis: et quesiuit de lo
co istius. De sapientibus dicitur Deutero.
24. Ad verbū sapientū sacerdotum depen

det omne negotium: qui erant. 24. et h̄ dñs:
qui certificauerunt ip̄sum de loco per p̄o
phetam Micheā. 6. r. Et tu bethleem terra
iuda paruula es in millib⁹ iuda. Et te eriet
dux qui regat populū meū israel. i. verbo et
exemplo. Quia in libro de pomo et morte.
Docentes alios mentiri non debēt. Hero
des autem tristitiam suam simulans dixit
eis. Ite et interrogate diligēter de puero: et
euz inueneritis rendite mihi: ut et ego ve
niens adorē eum. O ribalde quare occide
re queris: Sup̄ quo Grego. Adorare velle
se simulat: ut hunc si inuenire posset extin
gat. Ideo ecclesia canit. Vosistis heredes
imple rē. Cū audissent regem: abierant. Et
dum fuerant ad portā ciuitatis hieruſalez
in egressu eis apparuit stella. O quis possit
cogitare gaudiū qd̄ habuerant. Tū euāge
lista. Ad dñt stellā magi gaudiū fuit gaudiū
magno valde. Super quo Fulgētiū fmo
ne hodierno. Ille gaudet gaudiū magno
valde qui de deo gaudet: qui est verū gan
dium. Ille. Super quo Chyſo. super Mat.
quattuor sunt genera personarū: q̄ gaudēt:
sed nō gaudiū magno valde. Quidā in pul
chritudine corporali: ut mulieres pagane
Pollēna: Cleopatra: Lucretia: Cassandra
Thamira: Berſila rē. q̄ in beletis et h̄mōi.
Si vis: pone q̄re plus se ornāt: q̄ viri. Con
tra eas Jsa. 40. Tor dicētis. Clama. Quid
clamabo: Ois caro fenā. et ois gloria eius
quasi flos agri. Petrar. 5. Tristis p̄o ip̄is.
Qui la humana sperāsa. et qui la goia.
Qui misert mortali alzan la resta.
Et nissan sa quāto si vīna o mōia.
Quidam in diuitijs gaudent: sed non gau
dio magno valde: q̄ post hanc vitam nihil
reſtat de bonis huius seculi. Unde David.
Dormierant somnuz suū rē. Job. 13. Hoc so
lum mihi rē. In. 6. Politi. Teste deo i bo
nis ceterioribus: non potest esse felicitas.
Quidam gaudent in fama: sed nō gaudiū
magno valde. Quia ut dicit Sēf. Omnis
fortune felicitas instabilis est. Et Boe. 4.º
de consolatione. Nemo est tam composite
felicitatis: ut non aliqua ex parte cum sua
fortuna r̄retur. O quot honorati deuene
runt ad maximam miseriam. Gloria huius
mundi est ludus p̄le. Quidā gaudent in
vite p̄litate: s̄z nō magno valde. O p̄ m̄

pur che dio mī b' a vīta: dīro. fāro. O pone
ro che fēl: qz mortālīs es z vītam īgnoras.
Ecclesiastes. 5. Nescit homo finem suum.
O rē. Quidam gaudent gaudīo magno
valde: qz ī deo gaudent: z hī magī quī
spem suam rē. Videntes īquit stellam ga
uīsi sunt gaudīo magno valde. Sed nota
qz viderunt quīntuplicem stellam.

¶ Primo materīalem.

¶ Secundo spālem.

¶ Tercio intellectūalem.

¶ Quarto rationālem.

¶ Quinto supersubstāntīalem.

Primo materīalem que eos condūxit.
Secundo spālem. s. fidem quam habue
re de xpo qua venerunt rē. Tercio intel
lectūalem idēst angelum: quī eis apparuit
ī somnīs ne ad herodem redirent: sed per
aliā viā rē. Quarto rationālem. scz
marīaz de qua stella ecclesia dīct. Que ma
rīa stella. Qūto supersubstā. s. xps. Prop
t vīsonem pīme z secunde z tercie stelle: ga
uīsi sunt gaudīo. Propter vīsonem quarte
stelle: gaudīo magno. O qz grandīs letī
tia eis fuit videre marīam solē splēdidū
rem. Dionysius dīct. Si de tūo filio nō eēt
mīhi reuelatū: facile crederem nō eē ali
ū deū: pīter te. Propter vīsonē qn
te stelle: gauīsi sunt gaudīo magno valde.
Clama hīc. Vere valde. Ad pīpositūz re
deamus. Cum esset extra hīerusalem: ecce
stella antecēdebat eos vsqz ad locū vbi
erat puer: z quando fuerunt pīpe bethle
em: venīant pīncīpes illius ciuitātis obui
am eis dīcētes. Quid querītis? Qū dīc
runt messīam xpm. Vīdimus enī stellam
īn' orīente rē. Et illi. Aliū nō habemus.
Mētebantur ī caput: qz erat illorū
messīas: z eis per scripturas pīphetarū
pīmissas. Tandem deuenerunt ad locū
vbi erat puer. Ut dīct Rabanus: vīrgo ad
hūc erat ī loco vbi puerum pepererat. Et
ibi nō erat Ioseph: ne pater carnālīs pu
taretur. Vīrgo marīa sentīens personarū
mūltitudīnem sīme tīmuit: z puerum ab
scōdit ī pīsepīo. Fulgor stelle īrradīa
bat super locū īgnatū. Vīdentes autem
magī sītū stellē mīratī sunt cum ibī nō
esset aliqz palatīum: z mūtuo se aspīcebat
dīcētes. Quid est? Stella nō monetur.

O magī deuotī palatīum querītis: z aulaz
regīam: pauper est: nō querīt ista. Et vī dī
ct. Martīnus ī sermōne īpīdīerno. Stella
emītrebat nouos radīes clarīores: quāsi
dīcēs regīb? Et hīc ē rer quē querīt. Et d
dromēdarīs descendēt accedentes ad lo
cū. Bona vīta. Marīa tōta verēcūda ac
cessit d. Quid querītis? Regem natū ī
deorū querītis. Spūs sanctus īntīmā
uit marīe de messīa z de aduentū magorū.
O marīa: nōlī tīmere. Vīrgo marīa ostēd
it eis puerum: narrans quomodo de spū
sancto erat concepit. z quomodo angel
rē. z quomodo pastores rē. quomodo cir
cūcellūs. s. dīcī: z quomodo iēsus vocatū.
Ecce quomodo venerunt ad īpsū rē.
Quomodo adorauerūt. vīdeamus terciū.

Erītam dī rē. Magī adorauerūt
t xpm quatuor modīs sīm doctores.

¶ Primo per vocālem pīessionem.

¶ Secundo per cordīalem deuotionem.

¶ Tercio per corpōris humīlationem.

¶ Quarto per reālem oblationem.

¶ Primo per vocālem rē. In hīc qz dīc
runt. Vbi est quī natus est rex īudeorū?
In quībus verbīs confessī sunt humanīta
tem z dīuīnitatem. Primo humanītatem
cum dīcūt: vbi est quī natus est. Nascī enī
temporalīter. pīrtīnet ad hōīnē. Se
cundo dīuīnitatem: eaz dīcūt. Venīmus ado
rare eū: que conuenīt solī deo: z xpo hō
mīnī. s. adorātio latīe. Nota vī dīct Tho.
īn. 3. dīl. 9. ar. 2. Triplex est adorātio.

¶ Prima latīe.

¶ Secunda dīlīe.

¶ Tercia hīper dīlīe.

Prima fuit magorū: qz latīā ei erīb
buere. Secundo per cordīalem rē. qz eo
īnuenīto: īn te r īm se pīstrauerunt: īpm
adorātes d. O dōmīne iēsu: quī pī nīsa sa
lute venīstī ī hūc mūdū rē. Tū osculabā
eius pedēs: z caput: z totū corp? Sup quo
exclamat Ber. Quid factīs o magī? quīd
factīs: quīd aurū offertīs? Ergo rer est
īpse. Vbi aīla regīa? Vbi thronus aure? z
vbi carīe regālīs frēquentīa? Istī factī sunt
īnspīentes: vī sīerent sapīentes. Ille.

¶ Tercio per corpōris rē. Quia pīuolūtī
īn terra: adorauerunt īpsū. Quid fecerūt
duplīcī rōne: quībus īndīctar omīs hō
mō. dō

mo. Homo enim componitur ex anima et corpore. Quoad animam: deum adoramus mente. Quoad corpus: adoramus toto corpore. De istis duobus modis dicitur Jo. 4. Venit hora. scilicet tempore legis gratie: in qua veri adoratores adorabunt patrem in spiritu. scilicet quoad animam: et veritate que ad corpus. Quarto per reale oblationem. Quid dicit evangelista: Intrantes domum. Inuenerant puerum cum maria matre eius. Qui puer credi potest: qui applausit illis senibus. Et qui mater accepit manuum filii faciens dante benedictionem et qui illi osculari per omnia membra filii: et qui mille regatamenti darent matri. Lixio. super verbo Inuenerant. Inuenerant virginem non diademate coronatam: aut in lecto aureo recubentem: sed viri tunicam unam habentem. Non ad ornatum corporis: sed ad tegumentum nuditatis. quales habere poterat vxor carpentarii peregre constituta. Ille. Obtulerunt ei munera. aurum. et thuris. et myrrham. Quia ut dicit Remigius sic erat consuetudo antiquorum: ut nullas ad regem ingredi decet vacuas. Aurum prius: quod erat rex. Apoc. i. Rex regum etc. Secundo thuris: quod erat deus. Tercio myrrha: quia erat mortalis. Peractioque obsequio fuerit edocui in somnis per angelum et per alias reuerfi sunt via in regione suam: quod ad mare descenderunt: et per nauem transierunt in Tharsis abierunt. Propter quod herodes iratus posita naues tharsensem incendit. Item quod prophetatum fuerat per David ps. 47. In spiritu vehementi contere naues tharsis. Et ut dicit Lixio. Dum Thomas apostolus venisset ad regionem illam magorum eos baptizauit: et facti sunt adiutores christiane fidei et prope fuerunt martyrii. Horum corpora integra deportata fuerunt per sanctum Eusebium in ecclesia que nunc est predicatorum: ubi fuerunt per multum temporis. Ubi nunc est camera eorum apud mediolanenses. Sanctus autem Eusebius: dum horum corpora duceret: cum duabus vacchis. In nocte lapsus vnam rapuit. Sanctus dei precepit lupo vt se poneret sub iugo ad currum. Quod et factum est. Post multum tempore: Federicus Barbarossa: denuit ea Colonia in conuictu predicatorum. Li-

dimus ergo stellam eius in oriente.

In purificatione virginis Marie. Festus est de matre et filio.

Suscepimus

dens misericordiam tuam: in medio templi tui. In ps. Sagia. aurea. et celebranda: scilicet illa vniuersale scolare theologantia: qui regina celorum. aduocata peccatorum. impatrit angelorum. stella tramontana grandis maris. solidum sentiu assilata mentium maria virgo: essendo stata electa ab eterno in matrem illius veri dei. Illi merito fuit edicatum: per legem super oia creaturas. plenitudinis et abundantie oium gratiarum. Maria mater gratie: canit scilicet ecclesia. Sedem suam. Tunc in postilla super Jo. et Illud. quadruplex est gratia. Prima est fluens: que est in solo deo. Secunda sufficiens: que est in sanctis. Tertia abundans: que fuit in apostolis. Quarta excellens. que est in maria: per quam totum mundo debitorum se fecit. Unde Ber. super Lucam. finone. SS. Maria oibus omnia fecit: christi sapientibus et insipientibus copiosissima charitate debitorum se fecit. Dibus pnie finem aperuit. vt de plenitudine eius acciperent vniuersi. Captiuus redemptionem. tristis consolationem. iherimus sanctitatem. iustus gratiam. angelus letitiam. filius dei humanam carnem sibi. Ille. Unguarizatio super verbo Ber. Non possum lacrymas primere inquit Ber. et diuino amore charitatis: dum cogito immensam charitatem ipsius regine: que oibus debitorum se fecit. Gaudeat dulciter peccator. quod per mariam remissionem peccatorum obtinuit. Gaudeat iustus. quod per mariam gratiam promeruit. Gaudeat captiuus. quod per ipsam liberatus a vinculo peccati. Gaudeat angelus: quod per eam sedes vacue reparantur. Gaudeat filius dei: quod per eam carnem de ea assumpsit. Et que celi capere non poterant. eius gremium continuit. Unde pro sua humilitate et legis obseruatione. hodie obtulit filium in templo cum matribus. Quod ecclesia festina et letabiliter congratulatur sponso suo dei. Suscepimus dens. In quibus verbis. de hodierna solennitate loquimur. De qua tria videbimus.

In festo

Primus, de purificationis.

Secundus, de oblationis.

Tertius, de declarationis.

Romas de re. Precepit deus Leui.
12. Quod mulier que suscepto semine
filiu peperisset. imunda esset. 7. diebus

a consortio ipsam. 7. 33. ab ingressu templi.
Completo. 40. diebus templu intrabat. 7
pueru cum muneribus offerebat. Agnum
si dices: par turturu aut pullos columbaru
si paup. Et hoc modo se purificabat ab illa
irregularitate contracta per partu. Quen
modo dubiu. Utram ego debuit hodie te
plum ingredi cum filio: 7. facere hanc puri
ficatione. Tere o maria: videt q non. Quia
filiam non pepisti de semine: sed mystico spi
ramine. In circuncisione purgabat puer ab
originali qd a parentibus ptraxerat. In pu
rificatione purgabatur mater a penis. qz i
libidine concupiscit. Sed nihil horu in xpo 7 i
mre. Igitur incogitatu vi purificari hodie.

Alia opinio dicit q sic. ut lege seruaret
ly non teneret. Rudeo fm Lxx. 3. p. q. 37.
ar. 3. Ber. Simone hodie. q triplici rone.

Primo rone humillationis.

Secundo. rone occultationis.

Tertio. rone exereplicationis.

Primo re. Una est maxima Theologo
rum. q omnes gre que sut in maria origi
nem habuerat a xpo. qui est fons omniu gra
tiar. Un debuit pformari humilitati filij. q
humilibus dat gras. ut di Jacobi. 5. Humili
tesus ex humilitate cordiali. oia onera legis
portare voluit: qbus non tenebat. In sua
natiuitate. habuit se vt paup. Qui nat⁹ e
in presepio 7 in vilius panis in nocte me
dia dum eet frigus. Ad Phil. 4. Exinanuit
semetipm formam serui accipiens. De inui
sibili. immortal. infinito: visibilis. mortalis. fi
nitus e factus. O imensa humilita. O mi
racula miraculop. O bona sancta. In cir
cuncisione habuit se vt peccator. qz circuncidi
voluit cum eet illa in remediu peccati ori
ginalis. Qui non tenebatur. cum eet de spu
sco conceptus. p. Petri. 2. Qui peccatu no
fecit. Et Jo. 8. Quis et vobis arguet me de
peccato. Non de peccato oris. cordis. operis. Pre
terea 7 baptizari voluit et humilitate: cui
non tenebat. Unde Joanes baptista tre

mens d. Ego a te debeo baptizari: 7 tu ve.
ad me. Qui xps. Sine modo. Sic enim de
et implere omne iustitiam. Sap quo Alm
bro. Dec est iustitia. vt qd alteram facere
velles: prius ipse incipias. Vo. hic autem se
habuit como ponero: in eo q pauperu ob
lationem obtulit. Como peccator e seruus: i
eo q sacrificata que erant in expletione pec
cati. pro se offerri voluit. Unde hoc o signor
e caro. Clama. Per humilita. Unde Augu.
Erabescat homo esse supbus: qz humil⁹ sa
ctus est deus. Ad ppositum. Sicut ista sa
cere voluit qbus non tenebat. sed et humi
litate. Per eade rone voluit 7 matre pu
rificari ly no teneret. Unde Ber. Simone hodie
derno. Tere beata ego no habes cas nec
tibi opus e purificatione: sicut nec filio tuo
circuncisione. Esto inter mulieres quasi vna
illaram. na filius tuus sic est in medio pue
roru. Ideo Moyses dans preceptu de puri
ficatione: ex diuina ordinatione distit. Mu
lier si suscepto semine. Posuit hanc additione
si: dans intelligi. q mulier aliquando eet par
tura masculum: non suscepto semine. Et q
doctores distit: q moyses fuit ita locutus ad
exemplu d mrem dei ab imaditua. Et Ber.
in sermone hodie. Timas moyses ima
tre dñi: blasphemis irrogare. Un Jacob⁹ in
mariali. Mulier in suo mrimonio capit q
tuor et supbia: q ego respicit ex humilitate.

Primo vira inuenit: Maria senet. Se
cundo vira pulchra 7 diuites: Maria aat de
spectu: 7 pauper. Tercio pulchram do
mū: Maria inguriu. Quarto celu 7 ge
te in pta 7 post: Maria aat hodie no e ocio
sa. pperat ad templu: cu oblationib⁹: sollicita
de legis obseruatoe. O humilita de maria.
Secundo rone re. vt occultaret ee mater
dei diabolo. habz Aug. sup Gen. ad ifam:
q post peccatu Ade: lucifer seuit pbatz dei
incarnandu: sed ignorabat ipse. hram. Al
dens in nocte natiuitatis sue: angelos ca
nere gloria in altissimis re. Pastores ipz
adorare. Magos de longe venientes cum
muneribus. Nocem celitus audies. Dñe e
filius meus dilectus. In festo ipsius aggre
sus est tribus saculis: expit volens an eet
Messias. Sed tali modo rñdit temon: q
ppter hoc: ignorabat an ille eet. Et vt dicit
Lxx. 4.

Lib. 4. di. 30. Demon cognitione clara nā
q̄ scilicet an esset Messias. Quāto fiat mē
tio a beuāgelistis: q̄ demones cognouerūt
ipsū esse christum. ut dī Mat. 4. Et Luc.
4. Quod intelligitur quoad conjecturas.
nūq̄ tamē scilicet nisi in cruce. Unde de se
ipso r̄ps Jo. 14. Venit enim princeps mun
di hūc: et in me non habet quicq̄. Ad p
p̄tiam. Si ego hodie ad templū: nō suis
set cum filio et oblationibus: in mentem de
montis venisset: suspitio q̄ vere esset mater
dēter quo legi non subijcebat. Et p̄ con
sequens impedisset eius passionem aliquo
modo. Unde **L**ib. in. 4. di. 30. ar. 1. Demon
prohibebatur diuina virtute. ab inuestigati
one b. Marie. Ubi et Alber. super Missus
est. Demon nūq̄ agnouit regnum eē in a
trem dei. ante filij passionem. Et dum vixit
miracula nō fecit aperte: ne ipse demon ag
fecerit eam: per consequens impediret pas
sionem filij sui. Unde p̄3 secūda rō. **T**er
tio rōne rē. In exemplum nostre purifica
tionis. Scdm̄ Alber. super Luc. hodie
In verbo Dies purgationis marie. Tri
plex ē purgatio. Una vulgaris: q̄ prohibe
tur a iure canonico. 2. q. 3. per totum. Et ex
tra de purgatione vulgari. Cū q̄s est susce
ptus de aliquo crimine: ut homicidij. furti. et
h̄mōi. et vult purgare suam innocentia per
aliquod experimētū per modū suspitiosū:
ut offerendo se bibere aquā bullentem. in
gredi ignem sine lesione. quod est peccatū.
Et contra illud Mat. 4. Non tentabis do
minū deum tuum. Exemplū imperatoris
Henrici. q̄ vxores habēs suspectas de adul
terio eam quodā mōte: vult hanc purga
tionem facere ita ut nudis pedibus super
ignitos carbonēs incederet. Unde in mor
te antictus punitus est. Secunda pur
gatio dī legalis: ut cum q̄s granatur inu
ste de aliquo crimine pōt purgari per aliq̄d
sacramentum ut se purget: ut patet. 2. q. 3. in
glo. Ad hanc tenebantur mulieres per le
gē: que purgabant in tēplo in capite. 4 o.
clera: offerendo sacrificia aialium. Et per
illa dicebant purgari. s. ab illa irregularita
te contracta in partu: q̄a phibebantur ut
imunde ad templū accedere. hanc maria

fecit hodie. **T**ertia dī spūalis: que est ne
cessaria. Jacobi. 4. Emū dare manus pec
catores: et purificate corda. Clama. O sene
so purga te. p̄ omnes sensus in exemplū ma
rie. Primo visus p̄s. Auerte oculos meos
ne videant vanitatem. Treh. 3. Ocul⁹ me
us depredatus est animam meam. Quinti
lianus orator. Oculi nostri sunt tota laru
ria nostra. Secundo auditum. Eccl. 29.
Septi aures tuas spiritus: et facito seras au
ribus tuis. O compagno. Tercio lingua
purifica. Prover. 18. Mors et vita: in mani
bus lingue. Quarto manus ne aliena ra
plant. Aug. Non dimittitur peccatum: nisi
restituatur ablatum. Et sic per omnes sen
sus. hanc purificationem v̄rgo fecit. Pu
ra in oculis. p̄s. Oculi mei semper ad do
minū. Pura in auditu. Luc. 1. Audiebat
verbum illius. Pura in manibus. Quia
Prover. vlt. Panem ociosa non comedit:
Ideo spiritus s̄c̄t⁹ Can. 4. Tota pulchra
es amica mea. s. in omnibus membris. Et
Lac. 2. Dominus tecum. Tecum in oculis
Tecum in manib⁹. Tectū in ore. Dominus
tecum. Unde Apoc. 12. Signum magnū
apparuit in celo. Quid o Joannes: Malu
er amica sole: et lana sub pedibus eius. et
in capite eius corona stellarum duodecim
Unde quidā. O maria diana stella rē.
Et Petrarca.
O bella p̄ta chel sole: plena luna
O dei mater alma: o maris stella.
O formosa: cū tato sia bruna.
Unde patet primum.

Ecundam dicitur rē. Maria obti
lit par turturum: quia paupercula.
Dices autem agnum offerebat.
Queritur dubium. An conuenienter
ista sacrificia debuerūt offerri domino deo
prout lex precipiebat. **L**ib. p̄. 2. q. 19. q̄ sic
triplici ratione.
Primo. rōne recognitionis.
Secundo. rōne reuocationis.
Tercio. rōne prefigurationis.
Primo rē. ut h̄s recognosceret oia bona
se h̄re a deo. p̄. Para. 3. Tua sūt oia: et q̄ de
manu tua accepim⁹ et dim⁹. Ad p̄positū. q̄
h̄s nō ē dñs: s̄ dispēator rez. Dia. n. ff. rel.
J 2

In festo

CSecundo ratione rē. ut p honores q deo reddebatur. traheret populus a cultura idolorum. In signum huius: precepta de sacrificijs nō fuerunt data populo iudeorum: nisi postq̄ declinasset ad idolatriam adorando vitulū constanter. **T**ertio rōe rē. Quia aialibus illis r singulariter per agnum: p̄st gurabatur verus agnus filius dei. qui debebat offerri pro salute mundi. De qua oblatione apls ad Eph. 5. Santa. Tradidit semetipm oblationem r hostiā deo in odorem suavitatis. Et vere hec oblatio fuit necessaria ratione diuine placationis: ut h̄ Alber tus super Lucā. In testamento veteri: inel nabatur deus ad iustitiam r nō ad misericordiam. An̄ ps. Deus vltionū dñs. deus vltionū. Erod. 22. Ego sū dñs de tuus fortis: zelotes vltians iniquitē patrū in filiis: zelotes vltians iniquitē patrū in filiis: osan tertiam r quartā generationē. Quēsto quel dicit: sequere vulgarizationem. Applica per vindictas quas fecit in testō veteri: ut fuit de Adā. de Sennaeberth. de ho loferne. de Nabuchodonosor rē. Vidētes sancti patres ipm fratrum: de reuerunt ipm placare maneribus. Qz ut dicit in. 3. eney dos Virgilius.

Quid non mori alta pectora cogis
Antri sacra fames?
Quidā obtulerunt ei oblationē lachrymarum: ut Adā. qui peccatum suum fleuit. 4300. mille anni: sed nō fuit placatus. Quidā oblationem pecuniarum: ut Dauid: q obrulit templo edificādo: rēto milli pēsi toro: r cento mille de argento. Quidā vltā propriam: qua nūq̄ preciosius. Job. 2. Pelle pro pelle r cetera que habet homo dabit pro anima sua: ut Isaias: qui lignea serra secatus est. Quidā decimā: ut Melechy sedech. Quidā imolationē aialū: ut Noe. q altare construxit. Quidā humilitatem: ut Abrahā. Quidā columbas r agnos: ut iudei. Sed tamen placari nō potuit. Unde Dauid dicebat ei. Sacrificiā r oblationem noluit. Et Isai. holocausta arietū r adipem pinguium r sanguinē vitulorū r agnorū r hircorū noli. Unde hoc? Quia vera oblatio nō erat ei oblata. Sed hodie in tempū ingressa. cum brachio clauso in quo filius erat dicit illis. p. R. 25. c. Suscipe oblationē hāc: quā obrulit ancilla tua. O p̄

sangue. O vero dlo. Ecco ei to solo. Qui a pphīs. qui a p̄sarchīs. q ab angelis. qui a pastoribus. qui a magis honoratus est. Ecco ei to solo. q pro mundo deridebitur. col laphizabitur. occidēt. O iesu nato. batuto. morto. Parce o dlo al homo: per cuiū filius. Quod vltens deus misericordia mortis dē xit. Nō permanebit spūs me. i. indignatio mea: in homine in eternū. qz caro est. i. carnalis r infirmus. An̄ bene ecclia. Suscepimus deus misericordiā tuā. In illa hora ut hodie. quāstior incipunt esse placabilia q̄ dura fuerunt. Primo deus q daleto effēs est. Secūdo angelus: q totus incandus ē factus. Tertio celū. qz ante durā r clausū tādū stetit: apertū est. Quarto mors: que miserebat homines ad lymbū: nunc ad celū Suscepimus deus misericordiā tuā. Ad misericordiā filij tuarū: qz misericordiā tuā matris o iesu. De qua Aug. Renoluē diligēt? diuine historie scriē. r siquid increparōis. siquid burnū occurrerit in ea: de cetero in spectā habear. r accedere verear. Appli ca figurā hester. r Clauis: concludens q est mater misericordie: r non iustitie. Unde patet secundam.

Eritum p̄ncipale dicit rē. In p̄nti t enangello. q̄tuor difficultates sūt vidende. **P**ri ma qz deus p̄cepit in lege: ut in 40. die puer portaret in templum. Et in semina duplicabant dies. i. o dies: Rūdeo. qz mulier plus peccauit qz to mo. hō. n. vñā peccatū cōmisit qz pomum comedit: p̄ra diuina iustitiā nō duplicē pena puniatur masculus. Prima i vtero: quia 40. diebus stat in vtero m̄no sine anima. Quāto p̄ficiē dicant. 46. Secūda extra vterū: qz p̄na ē diebus. 40. ab ingressu tēpli. Mulier duo peccata cōmisit. Primum. qz supbiuit. Sū. 3. Erimus sicut dī: scientes bonū r malū. Sed m. qz homines p̄dunt ad peccatum sua p̄suasione. id puniatur quadra p̄lici pena. Prima. qz eius corpus stat sine anima. 80. diebus. Secūda. qz totidem p̄uabatur ab ingressu templi. Tertio. qz sub lecta viro effecta est: quia superbiuit. Unde ad Colo. 3. Mulieres subdite estote vris. Ascendant. Quella casa non m̄ piace tunc la gallina canta: el gallo tace. Quarta pena: ut cum dolore pariat. Sū. 3. In dolore

loze partes filios. Unde pz prima. **C** Que
fio scda. Quare maria et Joseph obreulest
in templo par tarturum et duos pullos
colubapz et no agna vt erat pcepta. Ideo
qz illa oblatio agni erat diuinam. Maria
erat paupcula ly nobilis. et Joseph paup.
Mat. 4. Nunqd e filius fabri: Sed dicta.
Ubi erat thesauri magop: Rñdet. Ber. qz
paupibus maria erogauit: talz qz hodie ob
lationem paupz oportuit offerre. **C** Que
fio tertia. Quare poti⁹ voluit offerri turta
res et pullos colubz: qz alta aialia: Rñdet
Th. 3. p. q. 37. ar. 1. rōne sue significatiōis
et ppietatis. Tartur tres hy ppietates qz
rpo conueniunt. Prima qz est auis casta.
Secda al solitariā. Tertia auis loqr. Quo
ad primā signat puritatē rpi. Quoad secū
dam signat eius ptemplatiōē. Christi sol
tarius aliqui nanē orti. mōtē. elegit ad pte
plandā. Quoad tertiā signat eius predi
catiōē. Colūba hō est aial mansuetum et
simplex: māsfuetudinē ipsius rpi signat. Qf
nō par colūba pñcent pulli querunt: Res
det Th. vbi supra. Qz est auis libidiosa: qz
in sacrificio non debuit offerri. **C** Questio
quarta. Qf candelē portant in manibus:
Rñdeo ad ostendēdam pgnis puritatez.
Aliquit enī audiētes virgīnem purificatam
posse credere ipsam indiguisse purificati
ōne. Igñ vt ostendat qz tota fuit purissi
ma: ordinauit ecclia: vt luminosos cereos
portemus. Aci ipso facto ecclesia dicat. O
maria: non indiges purificatiōe: qz tota
splēdida es. et tota pulchra: sicut lumen hu
tas candelē. quas in manibus gestamus.
De quo lumine Dauid. Que fulgens marga
rita: per quam venit mudo vita: christus
sol iustitie.

C De paucitate saluandorum.

Multi sunt electi. Mat. 22.
C Contremisso le vi
scere humane. la lingua
sacosa al palato: ogni
humano iegno vene al
manco: qz la mēte humana vene a pñdera
re le parole pñibile de rpo in euāgello hō

diemo. Che molti sono chiamati e pochi
electi. Scdm doctores quadruplex est vo
catio. Una per certū signū. i. per inspirati
ōē. Scda per verbum viuū. i. predica
tores. Tertia per infirmitates. Quar
ta per scripturas. Quid clamāt prophete:
euangeliste. doctores: Vere illud apostoli.
Impleamini agnitiōe voluntatis filij dei.
Sed nolant venire. Ubi Greg. papa super
Mat. Ad fidē rpi pñes veniāt: qz ad celeste
regnum pauci perducuntur. Ille. Quod et
saluator affirmat in pabola illa Mat. 22.
Ubi post parabolam intulit in fine euāge
lij hōa assumpta. Multi inqt rē. De qua
saluandop paucitate tria videbimus.

C Primum. dī opñiōis.

C Secundum. dī declaratiōis.

C Tertium. dī responsiōis.

Rimum dicitur rē. Queritur dabi
um notabile in presenti. Qui sunt
plures numero damnati: an salui:

Strea hanc materiam: due sunt opñiōes.

Prima dicit qz salui. Secūda qz damnati.

C Prima opñiō probat intentam suā tri
plici ratione.

C Primo. rōne inclinatiōis.

C Secundo. rōne reuelatiōis.

C Tertio. rōne electiōis.

Primo ratione rē. Una maxima est phi
losophi in. 2. Metaphy. In. 3. de anima.
Unamquodqz agens operatur fm proprie
tatem sue nature. Ignis quia calidus: vō
calefacit. Sol qz lucidus illuminat. Lapis
deorsuz vadit: quia grauis est. In. 4. Eth.
Unusquisqz dirigit opera sua: fm optimū
eorum que sunt in ipso. Et Boetius. 4. de
Cons. prosa. 4. Ngt enim cuiusqz natura:
quod est propriū ei. Ad propositum. Si
hoc agit creatura. a fortiori deus: qui est
omnium creator: debet operari fm pprie
tatem sue nature. Quia vt habet phns
2. metha. Quod est causa aliorum vt sint
talit: illud maxime est tale. Exempli gra
tia. Si calida est aqua: a fortiori ignis. S;
que est natura dei: et eius inclinatio: Res
pondeo qz est misericordia et clementia In
ps. 1. 9. Apud dominū misericordia rē. De
peni. distin. 3. c. Multiplex. Misericordie
domini nec mensuras ponere possumus:
nec tempore diffinire. De peni. dist. 1. c. Quia

3

divinitatis natura. Divinitatis natura de-
mens est 7 pla. 2. q. 4. c. Unusquisq. Et
dist. 39. c. Diaconi. Et. 26. q. 6. c. Si presby-
ter. Et. L. de nuptis. l. Imperialis. Nam ita
credimus dei benignitatem 7 circa genus
humanam nimiam clementiam: quantum
nostre nature possibile ē: imitari. Et Pass.
2. Purgatorij. c. 3.

Dormibit furon li peccati mel.
Ma la tonta infinta ha si gran braccia.
Che prende cioche si nolge allet.

Si igitur misericors. ergo inclinatur ad mi-
serendum fm naturam. Igitur plus debet
in plaribus misereri. Et per consequens
plures saluare: q̄ dammare. Et si quis dixe-
ret: q̄ etiam inclinatur ad iustitiam. Res-
pondeo q̄ magis ad misericordiam: q̄ ad
iustitiam inclinatur. Jacobi. 2. Supererat
autem misericordia iudicium. Unde
Ric. in. 4. dist. 46. ar. 2. Misericordia est
deo naturalior: q̄ iustitia: quia sp̄cit boni-
tatem sue nature: iustitia p̄o respicit pecca-
ta. Si est magis misericors: ergo plures sal-
uabit q̄ damnabit. Et sic erant 12. Se-
cundo ratione 12. Omnes electi qui ad pa-
radisum habet ire: sunt figurati in promi-
ssionibus factis abrae a deo: ut sancta ca-
nit ecclesia. Signifer sanctus michael rep̄-
sentet eas in lucem sanctam: quam olim ab-
p̄o. 7 se. e. Ad propositum. Semen abrae
fuit amplissimum. Gen. 12. Egredere de ter-
ra tua. Et infra. Faciā te crescere in gentes
magnam. Et. 13. c. Faciam semen tuum fi-
cat pulcrem terre. Si q̄s sit hoīz numera-
re palmerē ēre: semen h̄q̄ tui numerare po-
terit. Et. 15. Ante q̄ abraham haberet filium
eduxit eum foras d. Suspice celum 7 nume-
ra stellas. Incepit numerare. Ana. dox. 12.
O signor non possum. Qui dominus. Sic
erit semen tuum. Preterea Job. 15. Nū-
quid est numerus militum eius: q. d. non.
Et David inducit filium loquentem patri
Dinumerabo eos: 7 super arenam multi.

Preterea Apoc. 7. Audi turbam magnā
quam dinumerare nemo poterat. Et audi
ut numerum signatorū. l. 4. 4. millia signa-
ti. ex omni tribu filiorum israel. Et tribu lu-
da. 12. 12. Et tribu Ruben. 12. 12. Et tribu
Sad. 12. Et tribu Aser. 12. Et tribu Nep-
thali. 12. Et tribu Manasse. 12. Et tribu

Simeon. 12. Et tribu Leui. 12. Et tribu Iu-
dar. 12. Et tribu Zabulon. 12. Et tribu Jo-
seph. 12. Et tribu Benjamin. 12. Ecce quā-
ta multitudo electorum. Et sic numerus ele-
ctorum erit maior. Tercio ratione 12:
Deus est imitabilis. Mal. 3. Ego deus et
non mator. In. r. Metba. Deus est mouē
omnia immobilis. Bona. in. p. di. S. Divina
essentia est immutabilis. Boe. Stabilitas
manens dans cuncta moueri. Ad proposi-
tam. Aut deus omnes predestinauit. Aut
partem. Si omnes: ergo omnes saluaban-
tur. Quia ut dicit magister in. p. c. 4. Pre-
destinatio est origo 7 fundamentum huma-
ne salutis. Que sententia affirmatur per
Aug. 2. 3. q. 4. c. Habundat donosor. Si vero
dicit. q̄ non omnes predestinauit: sed solum
partem vnam. Videtur hoc falsum aliunt
isti. Et ratio. Quia videretur q̄ deus esset
personarum acceptor: quod est falsum. Quia
ut dicitur Actu. 1. In veritate comperi: q̄
non est acceptor personarum deus. Si ut
dicitur Sap. 2. Equaliter est ei cura de om-
nibus: ut etiam dicitur. 22. q. 4. c. Sicut. Et
extra de prebendis 7 dignitatibus. c. Vene-
rabilis. Et sic plures erant salui: q̄ damna-
ti. Paret prima op̄tio.

Secunda op̄tio est r̄p̄i: qui non potest
mentiri. Multi sunt vocati. Ad humilita-
tē. ad bona opa. Sed pauci sūt electi. Et sic
p̄ prima mysterium in presenti.

Secunda principale dicitur 12. Po-
sno hanc conclusionē: fm omnes do-
c̄ores. Quod pauci sunt salui: respe-
ctu damnandorum. Que conclusio probat
quadrupliciter. Primo rōne. Secundo auctori-
tate. Tercio exemplo. Quarto figura. Qui
to experientia.

Primo rōne infidelitatis.

Secundo rōne malignitatis.

Tercio rōne densificationis.

Primo rōne 12. Conclusio maxima est oī-
um theologorum. Quod nullus saluari pōt:
nisi in fide catholica. Neq̄ vera: imo falsa
est illorum opinio qui dicunt vniūq̄q̄ sal-
uari posse in sua secca. Ad Heb. xi. Sine fi-
de: impossibile est placere deo. Eph. 5. Una
fides. vna baptisma. vna ecclesia. vnus
deus. Extra de sum. Tri. 7 si. ca. c. firmiter
Una est fidelium vniuersalis ecclesia: extra
quam

quā nullus omnino saluatur. Et. 2.6. q. 5. c. Epi. Qui rectam fidem non habet: hic non est eius sed illius in quem credit. i. diaboli. Et. 2.4. q. 1. c. Quoniam vetus. Supra pertram: ecclesiam fundatam seio. Quicunq; extra hanc domum. agnam comederit. prophanus est. Et Mar. ult. Qui crediderit et baptizatus fuerit etc. Et Athanasius. Qui eunq; vult saluum esse ante omnia opus est ut teneat cath. f. Quā nisi qsq; integrā inuolaturq; seruauerit absq; etc. Et Th. 2.2. q. 4. Et in. 3. d. 2.3. et alij doctores idē tenēt. Nō credemus ergo in hoc loco multitudines fidelium si possibile est: a principio mundi vsq; ad xpm: et videbimus q; plures sunt lmo fuerit infideles: q; fideles. Tempore abrahe solus ipse erat cum familia sua q; de eim colebat: omnes alij quasi infiniti idola trē erāt. et omnes damnabantur. Preterea de centum millibus personis nullas ingressus est terram promissionis preter Josue et Caleb. vbiq; colabatur diabolus: aut sol aut luna. excepto in iudea cum difficultate: vbi notus erat: iuxta illud Notus in iudea etc. Post xpm aduētū: q;uis totus mundus audierit de xpo et multi credidissent: rē papā durauit illa fides. Quia venit machometus qui quasi totū mundū a fide xpi deuauit. Preterea iudei per mūdū dispersi damnantur. q; non credant. Qd dicitur de malis xpianis. qui non habēt veram fidem: peiores pagani et infidelibus. Non credant anime immortalitatem. S; pater: morto el corpo: morto lanima. O quis reuersus est a partibus illis: Quis vidit deum. aut paradisum: Negant aliam vitam. Facecia illas Jannensis. nomie Roso. Hic fecit de pingu in targeta sua christi imaginem ab vna parte: in derisionem fidei. Ab altera parte diabolum: et se in medio. cum bene dī. Signor se tu non mī v' costit mēte prega. Preterea tēpore facili cant. Cum quidam fratres conuētiāles conquererentur: q; sui milites sibi abstinissent tunicellas suas. Respondit. Nō sūt de meis: quia simul et tunicas abstulissent: quia sic precepi eis. Unde q; domini temporales faciunt tot strages: tot latrocinia pauperum. tot angarias ponunt: Qz non habent veram fidem cum non credant re

cipere penam acerbius pro suis demeritis. Unde q; concubinaris tenet seminam et turbarius res pauperum: Unde q; merca tor non facit iustitiam: Unde q; homines non habent timorem dei: Vere q; non veri catholici. et fundati in fide. Et per consequens in sua infidelitate damnantur. Secundo ratione etc. Tanta est hominum malignitas q; non debemus mirari. si pauci saluantur. Clamat Jo. Totus mundus in maligno positus est. Scdm Egidid. Mundus diuiditur in. 3. status qui omnes corrupti sunt. Et per consequens pauci salui. Primus est status prelatorum et clericorum: qui est plenus malignitate. Qui status adeo perfectus est. ut nullus liceat accedere nisi vocat. Deb. 5. Nec quisq; sumat sibi honorem sed qui vocatur a deo: tanq; Aaron. Antiquitus eligebantur prelati ad columbe signum: ut patet de Amb. De August. et alij. L. de epis et clericis. l. Si quisq;. Non prelo sed precib; ordinetur antistes Vincentius l. 4. 3. Speculi moralis d. 1. l. c. ceto petro vsq; ad tempora Siluestri fuerit 32. pape. qui per martyriū sere omnes trāsierunt. Unde post Sixtum: vbi vacauit papatus: nullus volebat assumere hoc onus et propter paupertatem. et propter mortem. Sed hodie per munera. per simonias ingreditur ad eū. Unde Dasi. 19. Inferni. Clamat contra hos.

O symon mago. o miseri sequaci Che le coffe de dio. che di bontade. Debent esser spose ha v' rapaci. Per oro et per argento adulterate. Quid dicam de presbyteris curatis: Apokea ad libitum. Quid de religionibus: Vere defecit calor illorum primorum patrum. circa penitentias circa ankeritatis. Conclude. Multi sunt etc. Secundus status est dominorum temporalium: qui plenus est malignitate. Quia cum deberent esse patres populi. iustitiam seruantes. causas pauperum defendentes. oppositū agūt Quia dum li ebioea dīnari. Joan loca do ro iustitia non habet locum. Virgilius. 3. Enclidos. Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames: Lucanus. 3. Ferruz mortemq; timere Auri nescit amor. Verificatur sententia. xl. q. 3. c. Pauper dum

Sermo

non habet quod offerat opprimitur. Et. xl. q. 3. c. Qui recte. Munera pervertunt hominum iudicia. Unde perierit dñs Iſa. p.º. Princespes tui infideles: loci sup. Ubi sunt quos iustitie paganorum? Iustitia. Selenice? Brutus romanus: Cōstituitur. Plures ergo dñs nanat. Multi sunt. Tertius est statº nobilitas: malignitate plenus. Qui debent esse milites. liberales. et modesti: que p dñs fa ciunt holem nobilem. Hiero. ad Celantia. Nobilitas summa est apud deū: clarere pñtibus. Peto a te o Seneca. Quis dñ nobi lis? Qui hñ auri. Possessiones: Pulchras mulierem? Vere nō. sed sola virtus que to minē honore dignam facit. In. 4.º. eth. Vo xoz ē exhibitio re nerēte: in testimonio vir tatis. Sñ hodie: sunt miseri. mendaces. viciarii. in bonis. superbi. pomposi. pia la spe sa che. lustrata. Quod pira Dantes. x. Par gatorij. O superbi christiani: miseri: laſsi. The della vista et della mente infirmi. Fdanza haueate ne ritrosi passi. Non va corgeti vor: che noi ſian vermi. Et apostolus. Precipe diuitibus huius se culi nō supbe agere. Et pira mulieres pom posas: q valde peccat. De istis. Multi sunt vocati rē. Quartus status est coninga top. Qui fide pacēq innatem debent sua re. et cū omni timore dñi. Exemplū mulieris: que coquebat. s. Patrio in gloria pp st dem thori et pacem cū viro. Sed hodie non est fides. nō par. q sunt mali: et filij pñtē pant. De his Multi sūt vocati rē. Qui tus est viduaz. q debent esse deuore. eccle siā visitantes. De qbus. p. Tbm. 5. Viduas honora: q vere vidue sunt. Sñ hodie sūt va gabūde. Multi sunt rē. Sertus hñi. Ubi sunt? O quot gaudet. O quot filij in latrinis. O quot ad hospitale in nocte de serantur. Septimus est mercator. q de bent cē veraces: non iurare: vel perlarare. Quod rps docet Mat. 5. Sit sermo vñ est: non nō. Sed hodie mille piuria. Alii cor po. al sanguis. Contra rps Mat. 6. Nolite iurare oio. neq per celū. neq p terraz. neq per caput. Et vt dicit Th. in quolibet. Per iurium grauius est homicidio. Octauus est ar:ificum. Qui artes suas corrumpunt. Sed puniuntur dñ fallant alios: artes eos

fallant. O pñ: artes nñp valēt. Sati pñt Quia cōmittit in ea mille fraude. Oſe. 9. Area et torcular nō pascet eos: vñ mēta tur eis. Nonus est pauper. Qui equi perari volunt clibus. Non agnoscat plus vroz rustici: et ciuis. Et rusticus vult deser re caput: cū veluto. Tade ad custodiē dñ pecora. Multi sunt ergo vocati rē. An de pz scēda rō. Tertio rōe rē. Deluſio est pñ. 2. eth. Virtus i medio pñt: et hñt circa difficile. Exēplū gñ. De sagitta ad signū. Nam pñgere punctum hñe cent p est difficile. Recedere aut a medio est faci le: vt pz in sagittantibus ad signum. Ad p positam. Virtute agere pñt in attingen do medio: q est difficile. Recedere aut ab hoc medio est facile. In. 2.º. eth. Difficile ē esse bonū. In eodē. Multi est facile: bonum pō difficile. Ideo dñro. aduersus vigilan tiam. Rara est hñs: nec a pluribus appe titur. Qui. li. 2.º. de ponto. Nec facile multos inuenies milibus vñ. Virtutem pñt qñ putet esse ſai. Ad ergo sint plures virtuoſi: q virtuoſi. Ideo plures erant dñati: q ſal ui. Terte te ad crucifixum. O dñe deus. q vadunt luxuriosi. anari. superbi. blasfema tores. perituri. Clama. Ad infernum. Quo vadunt ſati mali. epi. cardinales. v gregē non curantes sed de canibus: Ad infernū. Quo vadūt monachi mali: male vñtētes. Ad infernū. Quo incātatores. Quo nigro mantes. Ad infernum. Quo vadūt tot ad vocati. procuratores. notarij. Ad infernū. Quo tot mercatores. artifices. laborato res. Quo tot mulieres vane. luxuriose. car nales. Quo vadunt tot ignorantes: quoz plenus est mundus. Que ignorantia. nō ex cusat fm Th. 1. 2. q. 76. Et Aler. in. 3. p. 1. Et dñ. 20. c. Si decreta. Ignorantia crassa et sapina neminem excusat. Nōne est maior numerus ignorantis: q scientis? O pater ſic. Ergo multi sunt vocati: pan rē. Prete rea cluce meliſancta ecclesia tenet. q nulli in mortali decedens intrabit eternam vitā. etiam si christianus sit. Sed quis est bñ: d laudabimus enim. Quis hodie est alienus a christo domino? Vere est christianus qui non facit opera. et nomen christianitatis ſai so ſibi vñrpat. Quod cōtra Amb. 2. 2. q. 5. c. Laude. Mendacium vñq est christi

num

De paucitate saluandox 67

nam se dicere, et opera christi non facere. Ille. E per charita: dicite mihi. Quid sonat hoc nomen digni: Quid significat: Audi te queso. capitulum illud. Cum venisset: extra de sacra vinctione. A ipso christiani dicuntur. Et Aug. li. 4. de doctrina christiana. Et sacramento vinctio: vocabulum omnium christianorum descendit et nomen. Quod nomen ille frustra sortitur: qui ipse minime imitatur. Ille. Turba te ipsum. Si christiani nuncupamur: cur non erubescimus: omni timore dei postposito in tot facinorosa vivere? Non est amplius vetecandia: tenere feminam: viaras dare. o illa tenere. Cur non concordant facta cum nolis? Quia ut dicit. rj. q. i. Clericus. Et extra de prebendis et vig. c. Cum fin aplm. Et Inist. de donationibus. Et. Est et aliud. In Quercito de defensoribus ciuitatis: in principio. Nota debent esse consona rebus. quibus imponuntur. Sed impletum est apostoli pbo. Ad Tim. 2. Constatentur se nosse dñi: factis aut negant. Sed audite auribus cordis ipm Mat. 7. Non ois qui dicit mihi dñe dñe. intrabit in regnum celorum: sed qui facit voluntatem patris mei. Sed quis est qui faciat etiam voluntatem? Pauci sunt in quolibet statu. et gradu. Immo male viuunt. et tunc sagittant. vitia amplectuntur. Et sic multi sunt vocati: pauci vero electi. Unde per ratio. Secundo auctoritate. Aug. li. 2. de Li. dei. Plures hoies currunt in penas: et in gloriam. Et in. 21. idem affirmat. Et in li. de vero cultu. Arbitror enim tres mundi partes esse danandas. eo quod in ipsis regnant infideles. De quarta autem: quod dicam nescio: nisi quod Joannes dicit. Tonus mundus in maligno positus est. Ille. Practica in pbo in maligno positus est. Quis si ne horrore cogitare queat. quantum hodie abundant iniquitas in fide: Illam persequantur fideles. Non erubescunt publice fornicari. adulterari. O quot mala sunt. Et Greg. super Mat. Ad fides plures veniunt: sed ad celestem regnum pauci perducuntur. Alculanus libro. 4. c. 3. Non multi christiani et pochy electi. Ad consequi le vritate tante Et contemplari gloriā diuinā conspecti. Idem affirmat Joannes de lignago. Et Sabardilla in Cle. de sū. Trl. et fide catpo:

Tertio probatur figura. Iudicum. 7. De Bedeone. Cum pugnaret contra madianitas: et secum haberet. 32. mille viros. Dixit illi dominus. Multus populus tecum est. Unde licentiauit ex eis. 22. milia. et remanserūt. 10. milia. Qui dominus. Adhuc populus est multus: duc eos ad flumen: et ibi perabis viros aptos ad pugnam. Qui aquam biberint in flumine: et canes: eos separabis ab alia parte: ut aptos. Qui autem curas suis genibus biberit. separabis eos ab alia parte: ut ineptos. Fuit autem numerus eorum qui aquam biberant manus proicientes ad os. 300. viri. reliqua multitudo remissa est. et sic pauciores fuerunt electi. Moraliter. Pauci sunt qui sint apti ad bellum spirituale contra vitia. Quia plures se curant in peccatis. Quidam vincuntur vitio gollie. Quidam vitio superbie. Et ita pauciores erūt saluti quam damnati. Quarto. probatur exemplis. Primo sacre scripture. In veteri testamento Gen. 7. Tempore diluuii. 8. ale viri: sexus sunt saluati in archa. ex tot millibus personarum. Preterea Gen. 19. Ex Sodomis et Sodoma. solus Lot cum vxore sua saluati sunt. omnes alij sunt igne consumpti pro peccatum sodomie. Preterea Numeri. 31. Inuenies quod ex centum millibus exceptis parulis et mulieribus. nemo illorum a. 20. annis et supra: excepto Josue et Caleph: intraverunt terram promissionis. Que terra signat vitam beatam. De qua ps. Portio mea domine sit in terra viventium. Secundo exemplo sanctorum. Ger. post dies. 15. sui obitus apparuit cuidam monacho. cui inter alia interroganti: si difficile esset saluari ut scriptura testatur. Respondit quod verum erat. Et in talit. Eadem die qua ex hac vita migravit 4. 3000. hominum recesserunt. Et ego solus cum quodam heremita vitam celestem intrauimus. Et quidam bonus secularis. penas purgatorias saluandus intravit. Alij autem a casa calida. Preterea quidam monachus Ingdunensis: qui fuerat in heremo: per annos tres in maxima penitentia: post mortem apparuit epho ciuitatis Ingduni d. Alij ab insidia dei: et terribilis es. Et mirans episcopus admirauit ista d. Quis es? Qui respondit. O Joannes age penitentia: grandis tibi restat via. Eodem die quo ego

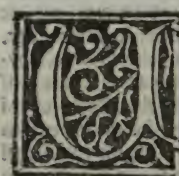
Accessit et hac ultra recesserunt. d. millia ale.
que omnes sūt damnate. exceptis quinq.
Duo eternam gloriā: et tres purgatorij in
traherunt. Et quid mirum: si tot damnatur:
cum totus mundus sit plenus laqueis. An
sanctus Antonius raptus in spū: vidit to-
tum mundū plenum laqueis. Et scens cla-
mauit. O dñe quis euadet tot laqueos?
Respondit ei dñs. Sola benignitas Antoni.
Sed pauci illā sequunt. Unde patet quo-
modo rē. An Ber. Recessit custodia a pre-
latis. denotio a religiosis. reuerētia a subdi-
tis. consiliū a sensibus. lex a sacerdotibus. sa-
nitia a rectoribus. equitas a iudicibus. cha-
ritas a claustris. veritas a mercatoribus. cha-
ritas a mandato. Ille. Unde pz rē.

Erratum videtur rē. Ubi rēdendum
est argumentis factis. Ad pñm.

Respondet. q. verum est de diuina
misericordia: sed peccator indignam se facit.
Exemplū de sole. de igne. de pane. Que et si
agant suos effectus: non tñ in oēs nisi i di-
spostos. et ad recipiendos aptos. Peccato-
res vero reddunt se ineptos: cū opere ei re-
sistant. Ad secundū. q. de electis et dāna-
tis: est loqui dupliciter. Aut absolute et sim-
plicitate. Aut compatiue. Ad pñmo modo: sic
electorū numerus est magnus. Imo quasi in-
finitus. Quot p̄sacer. quot prophete. q̄t
martyres. Ubi dicit Hieron. q. posset sic-
ri quotidie festum quinq. millia martyrum.
Et sic auctates et rōnes supra adducte ha-
bent intelligi. Que dicunt numerus electo-
rum esse magnus: est verus simplr. Aut lo-
quimur 2.º modo compatiue. Sic dico: q.
electi sunt pauci: si boni malis compentur.
Quod probō exemplis. Accipe pugillum
arene in manibus a litore maris: absolute
grana arene sunt magna et innumerabilia.
S; compando illis que sunt in litore ma-
ris: dicitur pauci. Sic est de electis. Mul-
ti sunt electi absolute: sed in cōpatione dā-
natorū sunt pauci. Ideo dēno absolute lo-
quendo dicit ad Abrahā. q. semen tuū mul-
tiplicaret sicut puluerem et stellas celī: sim-
plicitate loquēdo nō comparatiue. Ita pauci
et sunt boni: et possunt stare in pugillo dei.
Sap. 3. Iustorum animarū manū dei sūt.
Ad tertium. q. vult oēs rē. Bona. in. p.º.
di. 46. ar. 1. Et T. pñm. di. penult. Quod du-

plex est voluntas. Antecedens et consequens.
De pñma vult omnes saluos fieri. Quia ad
hanc finem hominem creat. et dat ei naturā
capacem. liberum arbitrium. documenta sa-
lutaris. vt posset procurare suam salutem. Se-
cunda consequens: quoad hanc non vult.
Exemplum de mercatore. qui solum ado-
rat in spū et cōmunicat omnes liberos
apothecę. et omnia bona in manibus. qui-
bus possit mercandam perficere. Tunc hic
mercator q. filius sit bonus. Sed post mul-
tos annos: iste dissipat omnia sua bona.
Quid facit mercator: super furcay suspen-
dit. et ei perdit omnem amorem. Ad propo-
situm. Ita deus de pñma voluntate vult
omnes saluos fieri. Sed non saluantur. qz
faciunt omnia mala. Quoad hanc volun-
tatem eos dānat. Unde patet: q. multi sunt
vocati: pauci vero electi. In fine exemplum
patris. p. Domini. qui a pluribus visita-
tus. Dicit nobis inquit verbū salutis pa-
ter. Cum lachrymis respondit. Homo sem-
per stet in timore domini. Quia vane esset
creatus: si postea damnaretur. Igitar mul-
ti sunt rē.

¶ In sermone flagellis dei.

Enit ira dei in
illos dissidentē. Ephe-
sios. 5. ¶ Tanta est di-
gnitas et excellentia vi-
tatis: q. secundum om-
nium theologorū sentē-
tiam precipue Tw. in
4. di. nunquam debet pretermitti: etiam
si forte aliqui egre ferāt. Unde Aug. li.º de
li.º. ar. et ponit extra de re. in. 6. Si de ve-
ritate scandalum nascitur: totius scandalū
nasci permittitur q. veritas reliquatur. Et
philosophus. 1.º eth. Sanctum est prepho-
rare veritatem. i. super omnia veritatem.
Non immerito. Quia non ē aliquid ita di-
gnū: sicut veritas. Unde. 2.º. vñdre. 4. For-
te vinum. forte rex. forte mulier: sed super
omnia veritas vincit. Ideo Aug. ad Hiero-
nymum. Incomparabiliter pulchrior ē ve-
ritas christiano: q. Helena greco: rum.
Ideo philosophus. 1.º eth. Duo bus crī-
tibus

tionis amicus: sanctum est honorare veritatem. De qua nuntianda Iſaie. 60. Super montem excelsum, ascende tu qui es: uangelizas syon. Exalta in fortitudine vocem tuam qui euangelizas iherusalem: et alta noli timere. Et. i. Tim. 4. Argue increpa obsecra etc. Cui igitur in presentia mihi pedit candi sit officii concessum: opus est obedire voci diuine. ac aperire scelera populi huius uerbis. N. Et mala que pro ipse scelertibus a iusto iudice proueniunt cito: nisi conuertantur. Iam pluribus diebus laborant. clamant. minas ex parte dei predicti. ac ventura flagella: tamen modicam video emendationem. Nunc autem magis clare et aperte de flagellis in comuni sermonem habere institui. De quibus tria videbimus myſt.

Primum. dicitur optionis.
Secundum. dicitur inductionis.
Tertium. dicitur remediationis.

Rimum. dicitur etc. Quam mala que ueniunt in presenti uita. fames. pestis. caristia. infirmitates. et huiusmodi sint a deo: Circa hoc triplex est opinio. Una dicit quod est demon horum malorum causa. Nec opinio fuit manicheorum. De quibus. 2. 4. q. 3. c. Quidam autem heretici. Ratio illorum est: quod ponebant duo principia: ut etiam posuit Parmenides et Symonides. Bonum et malum. Malum principium: dicebant esse diabolum. De quo Ioh. 14. Venit enim princeps mundi huius etc. a quo dicebant omnia esse mala: scilicet pestes. penurias. etc. De bono principio deo. dicebant se non intrinſecere. **S**ecunda opinio quorundam philosophorum: qui credebant omnia ista venire ab influentia corporum celestium. Quia ut dicit philosophus. p. metaphys. 2. 1. et in superiorem reguntur ista inferiora. Et in lib. de regimine principum. Inferiora a superioribus regantur. Corruptio aeris dicebat inducere pestes. et alia mala in pesti. **T**ertia opinio quod erat deus. Quod ut dicitur Ecclesi. 1. Bona et mala uita et mors: paupertas et honestas: a deo sunt. Igitur dicebant omnia mala esse a deo altissimo. R. dicitur Tb. 1. p. q. 19. a. 2. In. 1. 2. q. 79. Et Bon. in. 2. dist. 33. Quod triplex est malum.

Primum. est culpe.
Secundum. est pene.
Tertium. est damni.

De malo culpe. deus non est causa mali. quod non

est causa peccati. sed nostra uoluntas: imo clamat homini. Ecclesi. 2. 1. Quasi a facie colubini sauge peccati. Et hoc dedit liberum arbitrium homini. Ecclesi. 15. Deus ab initio constituit hominem. et constituit eum in manu philosophi sui. Unde non est causa peccati. et mali culpe. Secundum malum est damnum. Ut Iob cui deus abstulit omnia bona.

Tertium est malum pene. Et sic deus est causa omnium malorum: quod sunt in presenti uita. Infirmitates. caristie. pestilentie. etc. Amos. 3. Si est malum in ciuitate. quod dominus non fecerit. Et Iſa. 45. Ego dominus et non est alteri formans lucem et creans tenebras: faciens pacem et creans malum. Et hoc de malo pene. Quis patitur infirmitates: Quis pestes: Quis caristias: Quis bella: Vere deus. Quod quidem facit duplicem rationem.

Primo. ratione punitionis.
Secundo. ratione transgressionis.

Primo punitionis. ut mala que sunt puniat. Quod ut dicitur in. 1. Vulnerat. scilicet ad. 1. agilia. Delecta non debent remanere impunita. Et ratio est. Quod ut dicitur. L. de furto. l. 1. Sigo. Impunitas delicti. inuitat homines ad malignitatem. Unde o Siena tot mala. tot latrocinia. tot homicidia: Occidit hominem: et adhuc malefactor stat in terminis pro se sine paenitentia: quod non est iustitia. Et ut dicit Augustinus. 4. 3. c. 4. Remota omnis iustitia: quod aliter dicit regnare. nisi apta latrocinia: Unde qui uides aliquem suspensum aut decapitatum: non toleas sed potius gaudeas. Quod iustitia huius loci. Biero. Non est crudelitas pro deo pietas. sed malos punire. Et Boetius. li. 4. 3. p. 1. Punire malos iustitia est: sed ipsos euadere impunitos iniustitia. Unde Aliter. magis faciebat bonorum furce. dicens esse la madre tela sua iustitia. Et hoc dicit Augustinus. li. 2. de Ci. dei quod ipsum romanorum fuit dilatare si omnes mundi monachos. pro iustitia que in romanis regnabat. Et quod tandem ad nihilum uenerit: Quod defecit in eis iustitia. Sed hoc deus non inuenit in ira. Unde huius clamat Ioh. 1. 3. 3. Totus mundus in maligno posuit. Et huius loquitur propter carnaliter: et aliter. et segregato ual amoris deo et prior: ut nunc est. **P**rimo dei. Antiquis homines erant calidi in amore dei. Quia habebant committit ora habebant genibus flexis: propter pericula iminentia in morte. ut patet in. De quod dicitur. 6. Cui oratio dicitur. Propter nos etc. Et Credo. De quo de p. dist. 4. c. Nos ante omnia symbola dicatis. Et Ave maria. cum signo crucis in fronte cum filijs suis. De qua Chrysostomus. Crux est ad

Sermo

versus demones victoria. De mane libant primo ad missam. Quid dicit. 7. Primum que ritte regnum dei. Et sicut vis corpus refectio re quotidie. Ita animam cibo spirituali misse. Quia illa die non potes male capitare. Modo autem non sit. Ino ut bestie dormit. Cunt. absque oratione et cruce. Ad missas non vadunt. Tantum in festis. Et adhuc habet cor ad mundum negotia. Quod contra dicitur. Dilige. Quando stamus ad orationem fratres carissimi in hunc et in unguis ad preces toto corde debemus. Cogitatio tunc carnalis hominis et secularis abscebat. Murmurat contra sacerdotem esse prostratum in missa. Non sic fuit Mediolani tempore. Ambrosio. Qui ad altare in missa per tres horas raptus fuit: et interfuit exequijs sancti Martini: populus stetit devote. Preterea diebus festis stabant ad vespas. ad completorium. ad omnia officia. Modo autem super apothecas. per plateas. soto solmo. ubi aliqui ioga a tanoli. alium a triphib. in huius inutilibus et inopiosis. Contra ipsa Math. 12. De omni verbo otioso quod locuti fuerint homines: reddet illi. Quod dicit mala de primo. In. 2. Metaph. Com. die. Consuetudo audire fabulas magnam impedimentum est in cognoscendo veritatis. Preterea antiquus testabatur cum familia: apostolus vigilas. et aliorum sanctorum de precepto. Modo non. E sene sano bese. Opi non possum dormire. Et tocha a fratri et preti. Et pur si testunant: in sero collatio cardinalis. Et hoc venit libidines. Prover. 29. Qui delicta te nutrit fuit sanum: postea sentiet eum coram. Preterea suabant festa: put viciatur Ero. 20. Opus servile non facietis in eo. Et. 1. de feris. 1. Dies festos. Dies festos. Dies maiestatis altissime dedicatos. nullis volumus voluptatibus occupari: nec ullis exactionibus veratibus prophetari. Dicitur die semper honorabilis decernimus venerandus ut a cunctis exactionibus exense. Modum autem nihil. Mulieres laborant usque ad tertiam et quartam horam noctis. et artifices filii. Preterea possentur omni pasce: ut ipse dicitur debet facere. De pse. 11. 2. c. Seculares qui in pasce non coleaverint: catholici non credant: nec iter catholicos habent. Ille. Modum autem o qui sunt qui per annos stant sine edone. Alii in amore dei totali sono machati. Secundo

in amore primi. Antiquus si mercedem vel alius. venisset ad paupertatem: alij eum inuenerunt. Quia ut dicitur ps. 2. Poll. Amicis auribus: delectabilissimum est. Et ei psolebant. In 2. Rbe. Amicus gaudet bonis amicis et condolet tristibus amicis suspiria illud flere cum fletibus. Modo non sic. Ino gaudet. O lassia nunc nunc de lo castiga. Preterea antiquus si homo videbat domum. res. vineas: amici ipsi pecunias mutuabatur. Modum autem: si pauper venit ad dicitur: mutuat pecunias cum visus. O luptone: video te. Preterea antiquus. qui dices videbat viduam. puellam: pecebat a prece quod non maritabatur eam. Rude res propter loquacitatem: dabatur eis pecunias et modum. Modo autem querat eas per visum carnis. Mittat ambassatores et lenones. Preterea antiquus: erat pios benigni. charitativus. largi. liberales. non tenaces. Quia ut dicitur ps. 3. Et. Amicitia est melior divitiis. Nunc non curat de amicis: sed solum ut pegeret divitias. Preterea mercatores olim videbant sine fraude. et sine visura ad ipsos. Modum autem cum mille rapine. Et hoc mittit deus flagella. Alii. 16. q. 1. c. Revertimini. Si qui famem et penuriam. et reple olem egestas opprimunt mundum: sciamus hoc et ira dei descendere. Preterea Quaezoar medicus. Pestis ingit pringit: quod dicitur mandat eam ad holium punitionem. Alecena. et metha. Intedas divi positione olus rerum quod puenit. Et credo quod deus dederit pestem. de flagellis divinis que descendunt super civitates flagitiosorum. Secundo dicitur. In ps. Propter iram inimicorum distulit. Cur luciferum de empyreo: Cur Adam de terrestri paradiso: Cur diluvium in terra: Cur sulphur super iodomam: Cur. 70. peste de populo dei mortali sit: Cur de Sennacherib. 189. milia: Cur. Vere propter peccata. Alii est quod dicitur punit Italia: Cuius est vna: Cur. Propter peccata. qui ibi regnat. Alii per ipsum. Etiam dicitur. Cur. Que sunt illa peccata: que deum inducunt ad flagella: Ser.

C Primum. e. madorum divinum transgressio.
C Secundum. e. divinum huius despectio.
C Tertium. e. visum carnalis abominatio.
C Quartum. e. pauperum et orphanorum oppressio.
C Quintum. e. primi nostri odium.
C Sextum. e. malorum in peccato.

C Primum

Prima est re. Qui non seruatur diuina precepta. Deut. 28. Si nolueris audire vocem domini dei tui: ut custodias et facias omnia mandata eius et testimonia: quas ego precipio tibi hodie: venient super te omnes maledictiones istae et apprehendent te. Maledictus eris in ciuitate, maledictus in agro, maledictus portui tuum: et maledictus reliquiae tuae. Maledictus fructus ventris tui: et fructus terre tuae, armenta bouum tuorum: et greges ouium tuarum. Maledictus eris ingrediens: et maledictus egrediens. Quod ita factum est. Faciens fuit seruus in egipto: quadragesimo annis sub Pharaone. Postea seruus in Egipto sub rege Moab, 18. annis. Postea seruus in Babilonia, 70. annis sub Nabocodonosor. sed ex pietate liberari suere per Belshazzar et Jorobabel. Videamus nunc si diuina precepta seruantur: in hac vestra terra. Vere non sed plus obediatur demoni quam deo. Clamat deus huius. Non habebitis deos alienos: et demon dicit. Sint tibi dei tui bona reposita. que magis ea quam deum diligas. Unde facit ea sua paradysum. Clamat deus. Non assuumes nomen dei tui in vanum. Et demon dicit. Sis plurius, blasfema sepius. Maledic nomen dei. et sanctorum. In cantilenis inuoluenomen dei re. Clamat deus. Sabbata sanctifices. Et demon. In diebus festiuis nulla sit in te memoria dei, nulla recordatio salutis tuae. fuge ecclesias, officia. Clamat deus. Honora patrem tuum et matrem tuam. Et demon: his eis infestas, verbera, vitia. Clamat deus. Non occides. Et demon: iniuriam non susterre. Clamat deus. Non mechaberis. Et demon: non erubescas adulterari. Clamat deus. Non facies faciem. Et demon: rapere predare, sgraffina. Clamat. Non falsum testimonium dices. Non concupisces rem proximi tui. et uxorem re. Secundum peccatum re. Jere. 29. Hec dicit dominus deus exercituum. Ecce ego mittam in eis gladium et famem et pestem. Et persequar eos in gladio. et fame. et peste. Et perche dicit: Quia non audierunt verba mea. que misi ad eos per seruos meos. Ille. Ubi sunt qui audierunt diuina: Pauci quidem. Quot plures vadant ad solae uirgines: nec vacat diuinis. Alii ad tabernas. Alii ad epothizandum. Quod pater scriptum est. Interpone tuis

re. Aliis propago. Si tui non dimissis diuina: Sed propter hoc veniunt flagella diuina. Augu. De genus christianorum precepta vite accepta: si ab omnibus seruarent: nulla in terris essent mala. Tertium est re. In Matenica: ut non laurientur contra naturam. col. 6. Propter talia enim delicta, scilicet luxurie, sodomie re, famel et pestilente et terremotus sunt. Et hoc misit diluuium in terra Gen. 8. Et hoc super sodomam et gomozam: ignem et sulphur pluit Gene. 18. Et Gene. 13. dicitur quod dominus abrae apparuit. et indicauit interitum ciuitatum sodomie et gomozae propter luxuriam illorum. Abraam nolens videre tantum exterminium dicit ad dominum. Nunquid perdes iustum cum impijs: Si fuerint iusti in ciuitate peribunt simul: et non parces illis? Cui dominus. Si inuenero in sodomis quinquaginta viros bonos: parcam eis. Iterum orant pro quadraginta. Iterum pro triginta. Iterum pro decem. Unde ciuitas euerfa est: propter vniuersalem continuacionem. Et Lorch solus cum vxore: sunt boni inuenti. Que vxor retrospectens: conuersa est in salis statum. Quot luxurie. Quot sodomie. Quot fornicationes. Clamat latrine latibula ubi sunt pueri suffocati. Unde Eze. 33. Hec dicit dominus exercituum. Deos vestros leuatis ad immundicias vestras: et fecistis omnes abominaciones vestras. Et unusquisque proximum suum polluit. Sed vltio ego dicit dominus. Quia dabo terram hanc in solitudinem et in desertum. Ille. Fugies in siluas cum filiis propter pestem. Quando pauperes oltrizantur. orphani. pupilli. Et hoc ira dei prope est. Ero di. 22. Vidue et pupilli non nocebitis. Si e feceritis eos clamabunt ad me. et ego exaudiam clamorem illorum: et percutiam vos gladio. Ille. Opprimuntur hodie: quia paupercule sunt. Et ut dicitur. xl. q. 3. e. Pauper dum non habet quod offerat: non solum audiri non temnitur. sed et contra veritatem opprimitur. Cito violatur auro inuicta. Ille. Vis o compagno vincere litres: Ange manum iudicis: et quod vinctio veritas opprimitur. xl. q. 3. e. Qui recte. Acceptatio masep: preuarica tio est veritatis. Et Deu. 16. Munera peruertunt iura in superbia. Qui. de arte. Munera crede multis. captiui hominesque vosque.

Sermo

Gene. 32. Placabo est muneribus: et ppter
abitur mihi. Ad vos clamo o iudices. o pre
tores. audite quid per Isalam dicitur Isa.
1°. Principes tal infideles: socij furz. Dil
gant munera: sequantur retributōes. Pu
pillo non iudicant: et cā vidue non ingredi
tur ad eos. Ille. De rege Cambise q fuit si
lius Lyrī regis Persar. Cū regnum patris
obtinuisset. et deprehendisset qndam suum
iudicem intusse iudicasse propter manus p
tis contrarie: iussit eū vitium excoisari et si
lia: eius loco substitui: ut filius memor sup
plicij. timeret iniuste iudicare. Et Tale. li.
5. c. 8. de Mantio Torquato: q filiam suam
decimum Syllanum noie indigna: a domo
sua abdicauit. eo q: quendam intusse sentē
tiant. propter munera. Unde filius ex tri
stitia pūationis se suspendit: cuius exegis
nec pater interesse voluit. O iudices nota
te bene. Unde fm sententiam Alber. qm
q: sunt necessaria in oi bōa ciuitate: aliter
bisogna la vada afracasso. Primo. bonus
pater spiritualis. s. ep̄s. 2°. bonus magister
scolarum: q paruulos instruat. 3°. medic⁹
materialis. 4°. apothecarius. 5°. bonus
p̄tor. Quia ut dicit philosophus li. 2. de re
gimine principum. Tunc solent homines ti
mere regem: qm vident ipsum timere deū.
Unde pater quartum. Quintum petm
re. Quando ciues odiant se inuice: prope
est flagellum dei. Unde dominus Lenti. 19.
Non stabis contra sanguinem proximū tuū.
Ero. 23. Si videris asinū odientē te lacere
sub onere: nō p̄transibis. sed subleuabis eū
eo. Qm ciuitates sunt diuise: a deo flagella
tur. Deut. 28. Adiungit tibi dñs pestilētia
donec psumat te d terra: percutiet te egesta
te. frigore. ardore. estu. et acre corruptio. et p
sequetur donec peas. Ille. Turcus scripsit
Plo. q nō timebat quenq: vsq: quo regna
bat guelfo et giblino. Q. s. essent occupati i
ter se ad se destruendū. Tertū peccatū
re. Videlicet blasfemia dei et sanctor. Sed
dicitur Isa. p°. Dereliquerunt deū. blasfe
mauerant sc̄i israel. abalienati sunt retro
sum. Sequitur puniitio. Terra nra deserta:
ciuitates nostre succense sunt igni. Vñ tot
flagella: Certe a blasfemijs. Plus papa.
Confusa sunt oia et turbata. blasfematur
passim p̄terito. et in mandatis suis conuenit

de: nullus dei timor. nulla legū reuerētia
Ertum dñ re. Sunt tria remedia.
t Primo ē vite imutatio. Eph. 4.
Renouami spū mentis vestre. Et. li.
2°. Recedat vetera de ore vestro. Sec
cundū orationū proclamatio. Quiddas de
arte. Flectitur iratus p̄cece rogante deus.
Exēplaz dñi de tribus iaceis re. Tert
ium dñ sc̄d p̄ inuocatio. Job. 5. Voca si est
qui tibi respondeat: et ad aliquem sanctor
rum conuerrere. Applica hystoria sci entia
cunq: cū isto notando Petri de pal. 4. dis.
45. ar. 2°. duplici ratione. Primo ratio de
uotionis. Secundo patrocinatio: quia
giam habent super mala. ut Antonius su
per ignē. Rochus sup pestē. N. sup re.

De ephozels.

Dixerūt i bo

nīs dies suos: in p̄cto at
ad inferna descendūt. Job
21. Da p̄r che la natu
ra humana e cascata nela
miserauda seruata del peccato: et q sensua
litas est facta rebellans rationi. pp infectā
et corruptā culpā et radice p̄mox n̄ ex pen
tum. est necessariū hol p̄stituto in p̄iti va
sta solitudine et valle miserie: se affatichi ita
in eredijs corp̄is sicut in sp̄sualibus: do
ner p̄meritar el reamo di celi. Doc h̄f signu
ratine Gen. 3. In sudore vult⁹ tui vesceris
pane tuo. Et v̄tero. ad Ezechielē. Tept
qū discipulū nō amat xps. Vulgarisa. Et
p̄ respecto q h̄d in hoc tpe carnis p̄mox pa
rā cogitat de hac p̄uia suoz criminū: cū sit
occupatus totus circa inep̄tas letitias de
balli cantu et p̄ntia. Id ille datus et amoro
sus de quiddas saluū filioz suoz: nos aut
sar: ut tēpemus nos ad inep̄ his letitijs p
os sc̄ssimi et specul̄ patie Job. q dicit v̄b
assūpta. Dixerunt in re. In qbus h̄bis de
ephozels loqm̄r. i qbus hoies cū dāno ale
ac corp̄is se occupāt. et h̄ sub trist⁹ my.
Primo. dicitur offensio.
Secundū. dicitur malignatio.
Tertiam. dicitur punitio.
Teritur dabitur. Quid ducere eph
reas sit peccatū. aut mortale. aut
veniale.

veniale, aut nullum: Videtur quibusdam
q non. Ratio. Qz aliquando conuenit hoī
recreari. Unde p̄s. 8. et̄. Qz laborans i-
diget requie. In. r. et̄. Ludere per ip̄s: ra-
tionem boni h̄y. Cato. Interpone tuis: inter
dum gaudia curis. Ad hoc r̄idet Alber. in
4. di. 6. Dignandas ordino minox. in. 2.
sc̄. Aleph. in. 2. p. 15. Qz chorea 7 hu-
iusmodi ludī. s̄ se non sunt mali. Qz bene
possunt fieri sine peccato. magis. s̄. p̄dit. ont
bas p̄carētibz p̄uiterit licita chorea.
Aliter nō. s̄ erit petm̄ graue. Prima. s̄. q̄ sit
tpe debito: vt puta tpe gaudī. s̄. in nuptiis.
tpe victorie. aut liberationis patrie. vel ho-
minis. aut in adactu amici de terra logi-
qua: vt fecit pater filij p̄digi. Luc. 15. Qui
fecit in aduentu filij fieri gran triūphi. Se-
cunda q̄ sit cū honestis personis. De q̄bus
non sit presumptio mali. vt cum meretrici-
bas. concubinarijs. 7 huiusmodi. Qz tales
p̄sone non p̄nt dare bonū nomen: vt faciūt
quidā qui chorizāt in lapanari. O malino
li. quid facitis. Tertia q̄ fiant a p̄sonis se-
cularibus: nō religiosis. qz debēt se in alijs
occupare. in libris. in casibus p̄cie. Tū de
eis. 2. Mach. 1. Habentes solatio libros s̄a-
ctos in manibus vestris. Qz Dis. 86. Igno-
rantia mater est oliz delictop. Quarta q̄
honesto mō fiant. Nō cum gestulationi-
bus filius inhonestis. 7 inordinatis. vt sa-
ciunt plures. Stringere digitū. el calcaneo
rē. Quarta q̄ cantus vel musica erectans f
ijs non sit de illis: sed de moribus 7 ho-
nestis. ne sonetur in eis cantio mala. O da-
le inaytenate guardate. Ists nō concurrē-
tibus: semp est peccatum mortale. Quod p̄-
batur triplici ratione. vt chorizantes nullā
causam habeant excusationis.

¶ Primo. ratione finis.

¶ Secundo. ratione p̄uentionis.

¶ Tercio. ratione incitationis.

¶ Primo rōne rē. Conclusio p̄l. 2. 8 aia.
Et. 2. p̄p. Et Tb. 1. 2. q. 1. ar. 3. Qz actus
humani sp̄m sortiant a fine. Qz si finis bo-
nus est: opatio bona est. Si aut econuerso:
operatio erit mala. Exempluz de illo q̄ dat
etiam. Si dat pro amore dei: bonaz est. si er
vanaglia mala est. Cuius finis bon⁹ est rē.
Ad p̄positū. Finis chorizādi cōiter vt i plu-
ribus est malus. s̄ p̄ libidīnē 7 petulāciā.
Quis te inducit o iuuenis ad choreas non

cū oibus sed cū illa 7 illa. nō cū illa. Tercio
p̄ libidīnem voluptuosam. Tū diero. ad
Delicodorum. Nō credam vtro dicenti mi-
hi se illa euasisse a spectaculis mulierum:
cuz David ex eo q̄ vidit Bersabee lauan-
tem: in libidīnē sit p̄uocat⁹. Si David ad
visum cecidit: q̄to plas iuuenis ad tactū.
Et Ber. Cū mulieribus habitare: 7 de mu-
lieribus nō cogitare maius est q̄ mortuos
suscitare. Et diero. 32. di. c. Hospitiolū tuū
aut raro aut nunq̄ mīm pedes terāt. quia
nō p̄ toto corde est deo habitare q̄ semina-
rā accessibus copulatur. Tū Eccl. 18. Qui
tetigerit pacē inquinabit ab ea. Et quāuis
aliqui hoc agant vt chorizent bono fine vt
antiquis: isti pauci sunt. Secūdo rōe rē.
Illud p̄ quod p̄uuantur glā padīi ē mor-
tale peccatū. qz non nisi per mortale dāna-
mur. Sed p̄ choreas p̄uamur gaudijs pa-
radīi. Igit rē. Quid dicit Aug. in fm̄der
Hoc. n. deet r̄planum toto aio odisse aut
dānasse: quod seculū diligit. Tū at enī f
mones impudicos. diligit saltationes 7 mo-
tus impudicos 7 incōpositos. Et saltatōes
mādi: cōmerta sunt demonioz. Ille. Pre-
terea crep̄o p̄ per Greg. in. 1. dia. De puel-
la quadā noīe Musa q̄ choreis erat dedi-
ta. Virgo ei appuit cum multis puellis. al-
bis indutis. Et cum illa tam deuotā p̄cessi-
onem aspiceret. et secum vellet sociari: ego
prohibuit d. Quod donec esset choreis de-
dita: nunq̄ venire posset ad choreas celli.
Dic. 3. migrans: a d celi iuit. Sic in p̄posito
nec chorizans poterit saluari. Tercio rōe
rē. Mulier inq̄ Origenes: arma diaboli.
ideo demon bellat contra hoīes per mediū
mulieris. Et hoc tripliciter. Primo p̄ collo-
quium. Secūdo per aspectum. Tercio p̄ ta-
ctum. Primo per colloquū. Apl̄s. Corru-
punt bonos mores colloquia mala. Prouer-
bi. In multiloquio. nō deerit peccatū. Ma-
time hoc colloquium est in choreis. o viso
pellegrino. o oebio del paradiso. o labri de
corale. 7 alia verba inhonestā pronocantia
ad libidīnem. Et vt dicunt doctores. O ē h̄
bum pronocantū libidīnē: est mortale. O
quot dicūtur. Eccl. 9. Cum saltatice ne sis
assiduas. nec audias verba illas. Et Pro-
uer. 9. Colloquū mīis: quasi ignis. Nil plar
se cognosce h̄omo. Mat. 26. Loquela inā
manifestā te facit. Et. ff. de tutoribus 7 en-

In festo

ratoribus datus ab his. l. vls qui. §. finali.
 Et fmonibus et loquellis cognoscitur quis
 sapiens: et indicatur insipiens. Secundo p
 aspectum. Dico. Gladus igneus: facies
 mulieris. Et in vitis patrum. Quidam pa
 ter dixit fratribus. Melius est videre demo
 num: quam mulierem ornata. Ecclesiasticus.
 9. Auerte faciem tuam a muliere compta.
 l. ornata. Præfata. Iste sunt que se ornant
 diuersis coloribus. et vnguentis. O Cathe
 rina. da mihi scardotium. et quel altro bi
 soloro. Que omnia sunt peccatum. ut Tpo.
 dicit. Contra tales Ds. fac es peccatorum
 sumitis peccatorum. l. demonum. Asportant
 capillos. Exemplum in li^o de. 7. donis. Que
 dam comitissa. cum multum esset liberalis
 ad pauperes. et orationibus dedita: s; mul
 tam vana in ornata capillorum: apparuit
 cuidam famillari mulieri sue d. se eē dam
 natam propter ornatum capillorum capi
 tis. Unde vidit mulier illa caput habere
 plenum serpentibus mordentibus ipsa; lo
 co capillorum: in penam illius vanitatis. O
 vane mulieres. Deferunt secum mille sar
 lage. Et vna pte scordat: alia el chiana
 core. ab alia bi cordat: el ge manca li tena.
 pop sartano merescat. Tals ornatu est
 meretricis. Prover. 7. Ecce occurrit illi mu
 lier in habitu meretricis: pparata ad decip
 iendas animas. Quod dominus conquie
 retur Isa. 3. Elenate sunt filie et ambulaue
 runt extento collo. et nutibus oculorum ibat
 et plaudabant. et ambulabant. et pedib⁹ suis
 composito gradum incedebant. Inducant
 plura mala. Cum Paris duceret Helenam
 pulcherrimam Troiam: pbi ne ipsam ei⁹
 faciem viderit: facie cooperuerunt. Ter
 tio per tactum. p. Cor. 7. Bonus est viro nō
 tangere mulierem. Quia palea stat male
 apud ignem. De Leone papa legitur. Cum
 manus eius quedam mulier ex deuotione
 esset osculata incidit in grauem tentationem
 propter quod spū sancto dictante: manus
 abscedit: sed virgo postmodum restituit.

Præterea cum quendam nouicia; repre
 benderet magister Jordanis: eo q mulie
 ris manus tetigisset. Respondit ille frater.
 O pater est bona mulier. Cui dixit. Ter
 ra vtiq; bona est. et aqua bona: tamen
 ex vtraq; se contingente. sit letum. Unde

p3 quō chorea est peccatum rē.

Secundū dicitur rē. Tres maligni
 tates huius vitę fm doctores no
 stros inuenio.

Prima. v. diabolica inuentio.

Secundū. v. diabolica execratio.

Tertū. v. facilis peruersio.

Prima dicit rē. Diabolus inuenit ch

reas: Quia vt videmus ad oculum: chorea

est quidam circuitus de vno loco ad aliū.

Et hoc est iter diaboli. Ipse enim circuit.

Job. 1. Interrogatus a domino: Unde ve

nisti? Respondit. Circuiti terram rē. Et p.

Petri. 8. Aduersarius vester circuitate rē.

Qui ergo tripudiant. diaboli facit officiu

q; ipse inuenit. s. choreas. In historia scho

lastica legitur. Qd in egypto erat quidam

taurus. quem testatur Plinius se vidisse.

Hic sepe egrediebatur de flumine. Ad quē

cum confluerent egypti cum omni genere

musicorum: ipse eleuabatur in aere sup eos

saltrando et corizando. Et illi egypti ad sta

tionem ipsius. in terra movebantur. Hic

erat demon in forma tauri. Et sic didicerūt

a demone ballare. in tauro transfigurato.

Et exinde deuenit ille modus ad alias na

tiones. Præterea in libro de apibus. In

quodam castro alemante. Apparuerūt de

mones in formis diuersis masculorum et se

minarum: ballantes et tripudantes. Ad quo

rum spectaculum eriere omnes de castello

Et cum ipsi demones compleissent suos bal

los: euannere. Unde viri et mulieres didi

cerant ab eis diabolicas tripudiationes. et

inhonestas saltationes. Secunda mali

gnitas rē. Execrantur tales a demone: qz

choreas ducit in loco quo non oportet. Qd

fatuum esse ostēdo. triplici rōne fm Archi

episcopum. in. 2. par.

Prima. qz non competit loco.

Secunda. qz non competit statui.

Tertū. qz non competit rē.

Prima. qz non rē. Sumas in crislo qui

deberemus eē in celo. Unde flendum ē. Au

ga. In valle sumus miserie: in qua magis

flendum est: eo q minus flemus. Figura.

4. Re. 25. de filio israel. Cuius in tarentur ad

cantandum: dixerunt. Quomodo cantabi

mus rē. Ad propositum de nobis. Ecclesia

stet. 22. Musica in lucis: impo: nana narra

tio. Quod

ho. Quod insinuat nobis puer dum nascitur. qui statim plangit. Unde Solinus li. 2. c. 3. de mirabilibus mundi. Nascentium vox prima. vagitus est: sensus letitie differat in. 40. diem. solus Jorasthes eadey hora risisse fert. Nec hoc naturale fuit bonum. Fuit enim inuencioz idolatrie. Secundo non comperit statim. Qui est ubique persequutus. Et quocumque se contulit. reperit ubi tristitia.

Primo si sursum: videt celum quod amisit.

Secundo si deorsum: videt infernum paratū p malis. Tertio si ante: peccata sua.

Quarto si retro: tempus male amissum.

Quinto si a dextris: demō. caro. mandus.

Sexto si a sinistris: mortē cū el carcasso elis

saete. Inter tot pericula positus homo: chorizare non debet. Fatuus esset quis: si ad

fureas ductus. vellet ridere. Omnes sumus

sententiar ad furcam mortis. Unde non ē

nobis gaudendum. Tertio non compe-

tit tempori. Tempus enim vite nostre: est

cursum ad mortem. Ecclesiastici. 38. Tibi

berit: tibi hodie. Et Pius papa. domine

Blance in epla ne obsaret viro deliberan-

ti re pro fide. carpitica contra turcas. Fu-

git vita mortalis: et quasi fumus cito ena-

nescit. Querenda est altera: que neq mole-

stias hū neq sineq. Ille thesaurizandus ē.

Ille aspirandum. Unde legitur de Alexan-

dro magno. Quod eo mortuo accessit Dloge-

nes pbs ad tumulum suum. et ait. O Alexan-

der heri non sufficiebat tibi totus mūdus:

hodie autem sepultura quinq pedum cō-

tentus es. Ille. Et ideo Petrarca. 5. Tri-

umpho temporis.

Passano vōstre pompe. et vōstre grandeye.

Passan le signozie. passan le regni.

Danq colla mortal tempo interrompe.

Tertia malignitas rē. In nullo pecca-

to ita de facili homo cadit: sicut in choreis.

Quid dicis o pater Aug? In saltationib?

diabolus spargit dulcedines luctuarum.

Redit matrona domum: multis vobis

stimulata. Redit virgo inquinatis aurib?

nec virgo integra: nec mulier maritata. Re-

dit turba adolescentis: nec dum mulierib?

consecrata. et conscientia lacerata. Ille. Et

vere non est passus. quos demon non nu-

meret. Job. 31. Nonne gressus meos dirigi-

merat: Et cōmuniter tales sūt implicati in

dominis dieb? et festis. Et ita sūt. ut quia non respuerunt festa sanctorum: in morte neminem habeant aduocatū. et sic desperant moriuntur. Ad quid dedit deus oculos. aures. pedes. manus. omnes sensus? Vere ad corporis officium. Sed chorizantes in laudem demōis. omnia ista occupant. Preterea inuariat pō in omnibus mēbris. Quidam sanctus orauit iuxta cruce: quid magis iram diuinam pronocaret ad vindictam? Respondit q chorizantes. precepit ab illis vituperatur. Et rēo brachio rum: representat extensionem xpi cruce p nobis. Tertium capitis: xpi coronaz signat. Risus qui sunt in eo: Quomodo fuit deus a iudeis. Belletum: signat quomodo fuit velatus facie.

Eritaz di rē. Duplex panis. Una temporalis. Alia spūalis. Primo

temporalis in presenti. Ec. lehiast.

el. 32. Cum Moyses de monte descendisset cum. et tabulis et ad castra appropinquasset vidisset choros mulierum et hominum

chorizantium ante vitulam argenteam. cō-

fregit tabulas. Fratresq occidit omnes chor-

izantes. s. 23. milia. Preterea Jacobus de vi-

triacō refert: q in quadam villa saronie. q-

dam stabant ad chorizandum in natalib?

diebus. Presbyter eos redarguit. Cum iis

vellent desistere: imprecatus est eis vitione

d. Placeat deo: ut sic stent per annū. Quod

factum est. Nam per totum annum nec

fames nec sitis eis aduenit. sed sub aqua et

vine per annū stantes quasi bestie. In ca-

pite anni ventam postulantes. ventam ob-

tinuerunt. Eps coloniensis Albertus nomi-

ne: ab hoc vinculo eos absoluit. et eos deo

suo reconciliavit. Preterea Mar. c.

de Joanne bap. qui fuit decollatus ab He-

rode Antippa. propter saltationem puellae

in conuincto. Punctus est cum muliere et pu-

ella. Unde tot flagella. carissime. bella: Cer-

te a choreis. Quia dum deberent deus lau-

dare et factos dieb? dominicis et festis: cho-

rizāt. Unde Eze. 25. Pro eo q plangisti ma-

nibus et gaudisti ex toto affectu super ter-

ram. sed ego extendam manum meam

super te. et tradam te in direptionem et iter-

ficaz te. eterna morte. Et Job. 21. Tenet

typanum et cytharam et gaudent ad son-

Dominica prima

tum organum in puncto antequam ad inferna descendunt. Secunda pena spiritualis. Cyrillus discipulus b. Hieronymi refert se habuisse nepotem: qui in sua iuventa mortuus: apparuit Cyrillo dicens se esse damnatum: quia in ludis et choreis se miscuerat.

Præterea de muliere christi dedita. Qui dam iuuenis in ballo quodam venit omnibus ignotus. postquam multum cum quadam tripudiasset: sustulit mulierem: cui quæ christi habet in vinas. que amplius non est visibilis. Erat enim demon ille iuuenis. Unde ad infernam conducta est.

Dominica prima aduentus De aduentu Messie.

Ecce rex tu

us: venit tibi mansuetus: sedens super asinum. Mat. 21. **C**onfunde et grandemente inexcusabile rende rationalem creaturam bonitatis divina illius sopran det: que indefessis non cessat vestire errantem aliam a veris: per varios et diversos modos. Sic per edificationem bonorum temporalium. Sic per bonas et sanctas inspirationes. Sic per pacem huius mundi. Sic et principaliter per pacem et deuotam representationem aduentum filii sui in carne mortali: sui representationem sacrosanctam et militantis romane ecclesie.

Et sicut grande fuit desiderium illorum barbarorum antiquorum patrum veteris testamenti. videndi illum facie ad faciem: ita est nostrum ad se operandum. Quod deuotus Ber. considerans in. 2. sermone super Lc. dicit. Ardorem desiderii patrum suspirantium christi in carne presentiam frequentissime cogitans. compungor et confundor in meipso. et vix continuo lacrymas. ita patet temporis torporisq. miserabilium temporum horum. Cui nam nostrum tantum ingerat gaudium gratie bonas exhibito. quantum sanctis veteribus desiderium promissio. Interfere supplicationes patrum. In verbo confundor. Sic est qui a patribus

est acclamatus. Isa. 66. Emitte agnitionem domine dominatorem terre. Secundo a prophetis. Isa. 45. Rorate celi desuper et nubes pluant iustitiam. Tertio a regibus. Ostende nobis domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis. Quarto a multitudine. O Emanuel rex. et legis non fies. expectatio gentium et saluatio eorum. Veni ad saluandum nos domine deus non fies. Ab ecclesia. Ecce domine potentia tuam et ventus ab imminantibus tuis. Et quæ iniquum peccati fuit superbia. Ad quod curandum necessaria erat humilitas. Quia in. 2. Ezech. Contraria pirarum curant. Ideo humilitatem amplecti voluit: qui ad nos veniens humilis in carne venit. Ideo dicit. Dilecte filie syon. i. hiernsalem. Ecce rex t. 2. In quibus verbis: quod hodie sancta mater ecclesia in officio suis nobis proponit illud stupendum admirandisq. beneficium aduentus Messie filii dei in carne: quod tanto desiderio antiqui patres petendo expectant. Ideo de eo et nos loquimur. De quo tria contemplabimur in presentiarum.

Primo. de Congratulatione.

Secundo. de Inductione.

Tertio. de Modificatione.

Primo de 2. Querit vobis. Unde fuit pueniens christum incarnari: Circa hoc duplex opinio. Una pendit quod non. Ratione illius est. Quod ut dicit philosophus. 2. philosophus. Frustra sit ratio. Sed Deus humanam gloriam poterat liberare alijs modis quam per incarnationem. Aug. li. 2. de Trinitate. 2. dicitur et alia modis possibile ei fuisse: cuius prout omnia subiacerent. **C**ontra opinio quod sic. quod iste modus fuit dignior. Dand. li. 3. Lan. 7.

Et tati glit alii modi erano scarfi.

Alia insitit: sed fuit de deo.

Non fuisse humillato ad incarnari.

Ad hanc difficultatem. Tb. 3. p. q. 1. ar. 1. In. 3. di. 1. q. 1. ar. 2. In. 4. p. 1. ar. c. 4. 9. Et. c. 55. Boni. 4. di. 20. Magister. 3. di. 20. Quod pueniens fuit christum incarnari. Que pendit probat vera triplici ratione in presentiarum. Sicut docet.

Primo. ratione diuinalis edificationis.

Secundo. ratione diuinalis libertatis.

Tertio. ratione nature humane exaltationis.

Primo 2. Conclusio est Tb. 3. p. q. 1. ar. 1. Quod vnicuique rei illud est sibi pueniens: quod est conueniens.

puenit fm ppletatē sue nature. Exempli
gratia. Cōuenit soli illuminare. Igni cale-
facere. hōi fmonitari. Unicus rei rē. Ad
ppofitū. Natura dīna fūmi dei. nō ē aliud
nifi mīfcorātia r clementia. vt pbat Dio.
4. 8. dī. Cū ergo fit fūme bonus r mīfcorā
bz illā cōdicare hōi. ostēdet. r declarare. E sar-
che la intēdamo. Qz vt habet Dio. 4. dī.
Et pph. i. Eri. r. 3. anīme. Bonum est fūi dī
fū. La propieta dei ben: est fūpīam cōmu-
nicare. De ipfa Dauid. Apnd dominū rē.
De peni. dī. i. c. Multipler. Mīfcorātie
domini nec mēfuras ponere pōffum⁹ rē.
Et de pe. dī. i. Diuinitatis natura clemens
est r pia: magisqz ad indulgentiam prona
qz ad vindictam. L. de nuptijs. l. Imperia-
lis. Nam ita credimus dei beniuolentia r
etrea genus humanum nīfiam clementia
quantum nostre nature paffibile est: imita-
ri. Qui quotidiāns hōiam peccatis temp-
ignoscere dignatur. r pīam nostram fūfci-
pere. Jbi. Et Dan. 9. l. 3. purga.
Doribit fūon lī peccatī mei.
Ma la bonta infīnita ha fi gran braccia.
Che prende cio che si riuolge alley.
Benignus ergo deus debebat illam mīfcor-
diam cōmunicare. In testamento vete-
ri. Deus erat rīgidus. ps. Deus vltionū to-
minū rē. Ecclesiastici. 20. Ego fūz dñs de-
us tuus fortis zelotes vīfītās iniquitatem
pātrū in filios: in tertiam r quartam ge-
nerationē eorū qui oderunt me. Non dice-
batur pater: sed deus iustitie. Quidam li-
gna colligens die sabbatī: pcepto domi-
ni lapidatus est. Si r alius blasfemās. Dā-
nant lacīfērā in perpetuum. Erpulsit Adā
de paradīso Gen. 3. Mīfī dī autam in ter-
ra Gen. 7. Mīfī fūlpbur r ignem fūper so-
domā rē. Gen. 12. Submersit pharaonē
Ero. 14. Percussit. 23. millia ppter adora-
tīonem vīfualī Ero. 33. Percussit. 185. millia.
ex peccato blasfemīe. de populo Sēnache-
rib. p. 19. De populo Dei. 70. mortui fūit
2. Re. vlt. Debebat ergo mīfcorādiam fūā
declarare. Sed meliori modo eam non po-
tuit ostendere qz vt nobīscum conuerfaret.
Quia vt habet pph. 8. pph. Nīhil est taz p
pīum amīcorū: qz fīl vīuere. r fūmīl con-
uerfari. Non te scandalīz fūquem vides

affociatū. Ipse adt vt hāc amīctia offe-
deret. nobīscū cōmorat⁹ ē. Barnab. 5. Post
hec in terris vīfās ē: r cū hōib⁹ rē. S; hec
amīctia plene cōpleta ē: qz fūbī factū est
caro. Qfide vīcro. ad Dam. pph de fūfīlo p-
dīgo. Que maior pōt eē clemētia: qz vt fūl-
us dei fūl⁹ hōis putaret. tēc mēfū fūfīdīa
fūfīneret ppter peccatū aduēfū. inolueret
pāntis. fūbī ceret. pēfīb⁹. p fūgulas adole-
ret erates. r post pīumēfās vocam. atapas
r fūgella. crucis p nobīs fūeret maledictū
vt nos a mālconīgla abfolueret: Jlle.
O pē brā rēas. O pē aureā fēlm. In quo
expīmur dīcedīne fūfī dei. p nobīs icarna-
ri. Et fūpīalī pūlegio: vīdebīs rph in carne.
in fūfēplo. in fēno facere. ab aīalīb⁹ adora-
rī r a pāfīorīb⁹. Hoc pīūlegīū nō ē pcef-
fūm abīae fūfīfīmo hōi. nō Jīaac. non Ja-
cob. Qñ rph Luc. 1. Bī oclī g vīdēt q vōs
vīdētis. C 2. rē. Cōclufio ē Th. 3. p. q. 46.
ar. 4. Allez. 3. p. Et Bof. 3. dī. 19. Qd pph pēc-
catū pīūm pēfī nobīs claufa ē ianna pa-
dīfī. Ad quā apīdā: nullas īuentas ē īdo-
neus. Nō angelus. nō cherubīm. nō pīar-
e ha. nō pph: nīfī fūfīl⁹ dei. Qñ pph. 17.
Dēs declīnauit fīl iustīes rē. In fūfīpīa
Deute. 25. Sēb; mēfūrā delictī: erit r pla-
garū modus. Et. 16. q. 1. Sēb; qīfītātē delī-
ctī: pōnēda ē pīfīa. O pīfīfīores notate. S; p-
pīū pīūm hōis fūit īfīnīte offēfīe r fūurīe.
īgīf regrebat fūfīfīfīctīōnē īfīnītā q nō erat
in alīa pura creatura. Qd fūerit īfīnīte of-
fēfīe pbat hōc. Est vna marīa Canonīfīfī-
rī r Inīfīfīfīp. P. Canonīfīfīp de pe. dī. 1.
q. 2. c. Duo facta. Et. 12. q. 2. c. Glīa eplī. Et. 22.
q. 2. c. Moni. Et. 27. q. 1. c. Nuptīap. Sēb;
per Jūp. 1. Item apud. q. Quod ait pīetoz
ff. de re mīfīfīfī. Et. 1. Omne delictum. q.
Qñ manus. vbi habetur. q. offēfīo r īfī-
fūfīa mēfūratū fm dīgnītatē pēfīone.
Exemplī gratia. De percūffīōne fēfīat r do-
mīnī. De īfāmīa fēfīarīfī r religīofī. O
cōmpagno rē. De cardīnālī. r papa. Ad p-
pīfīum. Cum deus fit īfīnīte bon tarīfī:
īfūfīa illud Apoc. 19. Rex regū r domīn⁹
domīnantīum. Sequītur q culpa pīūm hō-
mīfī fūit īfīnīta. Sī īfīnīta. g regrebat fūfīfī-
fīctīōnē īfīnītā: q nō erat in pura creatura:
cū fit īfīnīte opātīōnīfī. Et fm pph. 3. pph.

Dominica prima

Et p^o. celli. Finis ad infinitum; nulla est p^o.
portio. In. 8. ph. Impossibile est in corpore fi-
nito; esse potentiam infinitam. Unde Chri-
sto. Nemo inter mortales reperiri poterat:
qui nō interim indignus videret. Et Dan-
tes. 3°. Paradisi. Can. 7.
Nostra natura quando pecco tota
Nel seme suo da questi dignitadi
Come di paradiso fu rimota:
Ne ricurar potessi se tu badì
Ben solamente per alcuna via.
Unde opus fuit q^o christus ~~mutaret~~ ut por-
taret facinora nostra. Unde David. Que
nō rapuit: exolvebam. T^o Tertio rē. Cōclu-
sio August. in. 2. di. l. c. 6. Fecit deus ratio-
nalez creaturam ut summū bonum intelli-
geret. intelligendo amaret. amando possi-
deret. possidendo fruieretur. Sed homo de-
usus factus erat et viam perdiderat. h^o pec-
catum p^oim i^ohois. et nemo hanc viam scie-
bat. Quidam adorabant solem. Quidā lu-
nam. Quidam stellas. Sap. 5. Erravimus
a via veritatis. et lustris lumen non latet
nobis. Ut ergo hanc viam invenire posse-
mus missus est nobis: ila bona guida. de se-
su tolce. Unde de se dicit Jo. 14. Ego sum
via. Super quo Aug. Si celum desideras:
ego sum via. hanc ductorem sancti patres
affectarunt. Isa. 46. Emitte agnam dñe to-
minatore terre. Et q^o hō poterat terreri eō
fiderata sua fragilitate: in oibus exemplis
dedit patientie. Si gravaris infirmitate: sp-
se a planta pedis. Si infamia: ipse a iudeis
derisus. Demonis habes. Si paupertate.
ipse pauper. Culpes inquit foucas habet:
et volucres celi rē. Nudus ponitur i^o cruce.
sp^onis coronatur. ut nos sublimaret. Unde
comparatur filio cuiusdam regis: qui philoca-
pnus de quadam rusticana muliere ipsam i^o
vrozem cepit. dimissis sillabus ciulium suo-
ram. Quis est filius regis? Est christus: qui
cepit in vrozem carnē n^oas q^o est filia Aide.
Et sup oēs hanc contadinam exaltauit. su-
per angelos. hanc dignitatē cognouit Jo-
annes Apoc. 19. quando Joannes angelū
adorare voluit. Aide inq^o ne feceris. Sup
quo Grego. Timuit adorari a natura hu-
mana propter assumptam cum verbo car-
nis nostre substantiam. Unde patet quo-
modo fuit rē.

Secundum dicitur rē. Triplici rati-
one inducimur ad ipsam inspicien-
dam.

T^o Primo. ratione status.
T^o Secundo. ratione affectus.
T^o Tertio. ratione beneficii.
T^o Primo rē. Quia eius status est subli-
mis. quia est rex. Ecce inquit rex rē. Si. n.
ad vos veniret alius magnus dñs. dñr. co-
meo. rex. Vere eū tripudio ipsam accipem^o
multo magis ipm: qui nobiscū sociatur in
hoc aduentu. qui est rex. Ecce rex. Qui rex
triplex habet regnum. Primum celeste. Se-
cundum terrestre. Tertium infernale. De
q^obus ap^os. Phil. 2°. In noie iesu omne ge-
nua flectatur: celestium. terrestriū. et inferno-
rum. Et sicut habet triplex regnū: sic habet
tres differentias militū quos posuit in i^os
regnis fm illoz merita et demerita. Quidā
sunt milites triumphantes. Quidam sunt
milites terga prebentes. Quidam sunt mi-
lites decertantes. Quidāz rē. qui pugnare
runt contra vitia. mundū. diabolu. occupā-
tes se in bonis operibus: ut apostoli. mar-
tyres. confesso: res. Dominicus. Franciscus.
Tales coronati sunt in p^o regno. Apoc. 2.
Esto fidelis vsq^o ad mortem: et dabo tibi co-
ronam vite. 2. Tim. 2. Nō coronabitur nisi
qui legitime certauerit. In Frontea ordio.
Dum fratres mas. dicerent pigre et somno-
lenter: virgo eis apparuit d. Fortiter fratres:
quia grandia premia sunt vobis pparata.
Nō credas coronari in p^o regno: nisi fueris
strenuus miles xpi. Quidāz rē. bi sunt. qui
nolunt regnare. sed in omni streptu terga
vertunt: non sunt strenui milites. Tales nō
sunt apti: quia pigri. Figura. Jud. 7. de Se-
deone: dñs pugnaret contra Madianitas.
et secū haberet. 32. millia viroz. dicit illi do-
minus. Multus ppl's tecū est. Nō lñtavit
et eis. 22. millia. et remiserūt. 2. millia. Cui
dñs. Adhuc populus ē mult^o. duc eos ad
flumen et p^oabis eos. Qui biberint aquā
de flumine ut canes nō caruando se. eos se-
parabis seorsum ut ap^os. Qui caruatis ge-
nibus biberint. separabis eos ab alia pre:
ut inepti. Qui numerus eoz ap^os ad bellū
fuit. 300. et reliqua militudo remissa ē. Ado-
raliter. Pauci sunt. apti ad certamen in h^o
mundo. Tales ponuntur. in. 3. regno scilicet
inferno

Inferno: quia oceli stererunt. Quidam sunt
 q affidue pugnant pira vitia: de quop na-
 mero erat q dicebat Eph. 4. Nō ē nobis col-
 lactatio aduersas carnē ⁊ sanguinē: ſz ad-
 uerſus principes ⁊ pñres. Qui vult ponit i
 ſmo regno: opz pugnare. Qz vt dī. L. de ijs
 q non expletis ſtipēdijs. l. 2. li. 1. x. Sūpen-
 dium qd pmutat milibus: ſolui non dñt:
 ſi ſinita milita. Cēcūdo rōe zē. Qz fra-
 ter noſter ē ⁊ propinquus. vnde dī Tuus.
 Glo. i. de tua progenie gentius. Duas pro-
 genes fecit Deus. Primam naturaz an-
 gelicā. Secundaz naturam humanam.
 Potius volat cōtrahere affinitatē cū na-
 tura humana: q angelica. Deb. 2. Nuſq̃
 angelicos appropēdiā. Jō dicit Lā. Sñ.
 27. Frater enī ⁊ caro nra eſt. Et Dñ. Nar-
 rabo nomē tuū fratribz meis. Super quo
 Ber. Puto qz ſā me deſpicere nō poterit. v-
 er oſſibus meis. ⁊ caro de carne mea. Deſ-
 perit deus gñonem humanā per annos. 5.
 miſſa. Qz ad lymbū illos mītebat: nō cau-
 tem ſingt Ber. non ſic. Tñ poſſum? cōtem-
 plari. q qñ volat icarnari ⁊ relinquere ſu-
 os ciues: Angelici ſpūs miſerūt ambafiato-
 res. Venit prima ambafaria que miſſa
 fuit a prima Hierarchia d. incuruādo ſe.
 Dñe dñs noſter. quid eſt homo qz magniſſi-
 cas eū: Enūera hic bñficia. Dorati eū la-
 mine rōnis. Ad tuam imaginē creasti. Po-
 tuiffes eū lignū. lapidē facere. Et nunc vis
 ad ſilā ire. ⁊ te induere ſclauina. Rñdit eū.
 Amore languet. Scda ambafaria miſ-
 ſa eſt. ſcda ambafaria d. Cur vis o bone ma-
 giſter ire ad hoies malos ⁊ pphanos? Ae-
 re ſi ibis. tū ſeray mal pñto. Te pcuttēt.
 te ad colūnaz ligabūt. oculos imblindabūt
 te cruci affigent. pedes pforabunt ⁊ man⁹.
 Rñdit illud verbū. Prouer. 8. Delicte mee
 eē cum filijs hominum. ſ. ſunt cū filijs holum.
 O charita imēſa. Tertia ambafaria: miſ-
 ſa a tertia Hierarchia. Tera amictia ſan-
 daē in aliquo hoz bonorum. Aut in bono
 vtili. Aut delectabili. Aut honeſto. vt habet
 Tal. li. de amictia. Et T. w. 22. q. 22. ar. 4.
 Et phs. 8. Eth. Sed dic nobis. Quā vtili-
 tatē hēbis de bonis: Ille eſt qui te milies
 blaſemat. Qui falſa facia cap. Elie ſacco
 de vermi. Baſa totajo. Sconſa pñua zē.
 Reſpondit eis rps. Amore languet. Unde

Amictur filio cuiusdā regis qui cū interro-
 garet a patre. Fili: quantum me amas oſtē-
 de. Non potēs kbe exprimere: ope oſtēdit.
 Erēdit brachia ⁊ capite inclinato. totum
 poſuit ſe ſup patre d. Tñ te diligo: ⁊ me to-
 tum do. Ad ppoſitum. Tñ rps ipſem amā-
 nit: q totum ſe dedit in manibus pñam.
 Jo. Maiorē charitatē nemo hē: q vt ani-
 am ſuam ponat qz pro amicto ſuis. Ter-
 tio rōe zē. Qz nobis beneficia pñul. Tñ
 dī. Venit tibi manuſcriptus. Glo. i. ad tuam
 vtilitatē. Tñ nota ſm phm. 4. Eth. Qz
 tres ſūt dñe amictop
 Quidam pro bono vtili.
 Quidam p delectabili.
 Quidam p virtuſo.
 Quidam pro bono. vt ſunt amict mer-
 cennarij. q ad tps diligunt. ſ. in tpe pſpe-
 ritatis. De iſtis Eccl. 7. Eſt amictus mēſe.
 In eodē. Eſt amict⁹ ⁊ ſocius mēſe. Et Qñ-
 dius li. 1. Tr. Cum fueris ſelix multos nō-
 rabis amictos. Alculanus.
 O quanti amictio quanti parētis.
 Se vede l'omo: nel felice ſtato.
 Non reſpirando gli contrarij venti:
 Dura l'amore: ſinche dura il frutto.
 De talibus Amict. Facilis vox ⁊ cōſ: ſonus
 ſum totus: ſed paucop effectus. Guarda
 nō vgnit in miſeria. qz paucos inuenies
 amictos. Erēplū Job. 6. Poſtq̃ amiſit oīa
 bona dixit. Ecce nō ē auxiliū mihi: neceſſa-
 riū quoqz receſſit a me. Tñ apli ſecuti ſūt
 rpm ad nuptias ſicut amicti p bono vtili:
 ſed in paſſione ipm reliquerūt. Preterea
 la Cornagia ſequit mullerē dñ porat tri-
 pā ad aquā: quā nō ſequit dñ vadit ad ec-
 cleſiā. Scdo qdā zē. vt ſūt carnales q tu-
 nenculas amāt amore carnali. O pī amat
 me. Et ſi dedit manicas rubias ele cibit. ⁊
 alia bona fecit p bono amore. Et vederemo
 qñ el bigarolo ſe ſebtonfara. T alis amicta
 non ē bona. Qz non ē fundata in virtute.
 In. 8. Eth. Amictia tñc eſt perfecta: qñ eſt
 ppter ſtutē. Erēplum Valerij de duobus
 amictis: de qbus li. 6. Qui amicti inuicē: cū
 vnus alterū intaret ad malū. Rñdit. Qui
 dam noie Publius. Quid mihi de tua am-
 ictia: ſi propter eam me oporteat inhoneſta
 agere: Tñ p ſcda dñia. Tercio. Quidā
 ſūt amicti pro bono virtuſo. Iſti ſunt qui oi

Dominica prima

tempe amant. et prosperitate et aduersitate:
Iuxta illud Prover. 17. Qui tunc diligit qui amicus
est. Qui poneret vitam pro amico. In hac
amicitia duo fuerunt romani. Amos et Phy
thias. De quo Tal. li. 4. de amicitia. Quo
rum alterum cum vellet Dion. tyrannus Scl
le ducere ad mortem: petijt dilationem a
rege. ut ire posset ad ciuitatem suam et dispo
nere facta sua. Et cum tyrannus peteret fide
lissimum dedit amicum suum. tyranno. Quod
si hora statuta non rediret. Ille pro se ocel
deret. Ille autem expeditis negocijs suis: ho
ra statuta reuersus est. Et tyrannus plicera
ta amicitia eorum: sibi peperit cordiali aino:
et petijt acciperet cum in illa amicitia. Cla
ma hic. Solus xps fuit verus amicus qui
morti voluit pro nobis. Jo. 1. Aliam meam
pono pro ouibus meis. O inuenta amplitu
do diuine charitatis. O profunda bonitas
summi dei. Quod Sicut. consideras admiran
do cantabat. O inestimabilis dilectio cha
ritatis: ut seruum redimeres. filium tradidisti.
Quid suauis: Quid dulcius potest audiri?
O peccatores ingrati: diligite xpm qui nos
redemit: qui patres antiqui illum redemptu
rum: expectantes toto corde dilexerunt.

Etiam de re. Tribus modis susci
piendus est: quemadmodum iudei
susceperunt.

C Primo cum laudibus diuinis:
C Secundo cum mundicia cordis.
C Tertio cum operibus charitatis.
C Primo re. Sicut iudei cum vocibus pue
rop. O sanna re. Ista autem laudatio de fieri.
C Vltimo ore.
C Secundo corde.
C Tertio opere.
De qua Eph. 5. Cantantes et psallentes in
cordibus vestris domino. Nota in verbo Can
tantes. Tunc li. de claustris re. Noli cantare
cum lucifero in celo. seu cum primo homine in
paradiso. sed cum rebo in templo. Cantus dia
boli: cupiditas. Cantus primi hominis: super
bia. Cantus christi: humilitas. Ille. Lucifer ce
pit antiphona alre. f. Laudum dixit. Pona
sedem meam ad aquilones. Adam cepit ad
Sol: dum dixit. Erigimus sicut dixi. Christus
cepit sub misse: ad ut. que est ultima nota.
Laudemus ergo ipsum et ipsum recipie

mus. **C** Secundo re. Sicut ipsi cum olulis.
que non arescunt. Ita nos cum viridi psien
tia. et cordis puritate. Prover. 21. Iusti qua
si olivae germinabunt. Dic cum Tob. 9. c. Ma
dum seruauit animam meam. Nec puritas est si
la vestis qua debemus xpo occurrere. De qua
dicit Apoc. 3. Testamentis albis induaris: ut
non appareat pilositas nuditatis tue. **C** Ter
cio re. Quod notat per hoc quod vestimenta sua ster
nebant in via. Vestimenta spiritualia anime. sunt
bona opera. Apoc. 15. Beatus qui vigilat: et
custodit vestimenta sua. Ista vestimenta in
via prosternimus. quia bona temporalia pauperi
bus erogamus. Ecce rex tuus re. Practica
in hoc apostoli. Hora est iam re. Tere hora: quia
es. 20. aut. 30. aut. 50. annorum. et adhuc es in
peccatis. Noli plus expectare. Quia ut dicit.
Non te condur may al ponto extremo re.

C Dominica. 2. aduentus. De iudicio vni
uersali.

Debunt filii

in hominibus venientes in nubibus
celi: cum patre magna et
maiestate. Luc. 21. **C** Con
tremiscite: ne visere huma
ne. la lingua si coha al palato. omnis huma
no legno vene al meno: quia la mente mortu
le venia considerare. Iste sua horribel e spa
netoso el iudicio vniuersale: qual credamo
indubitati mente donerhi psumar in extre
ma hora sopra tuta li passibili e mortal car
ne. Impero si como diuina iusticia nullam
re intedit permittere: que aiabus sanctis
et iustis debeat procurare gloriam et honores:
laude et triumphum: Ita per contrarium
damnatis in ergastulis et carceribus iser
ni quod possit porrigere tristitiam. dolorē.
ignominiam et confusioem. Unde Lacta.
li. 7. c. 27. Desideratur si fieri potest via per
ditionis et fraudis: in qua mors volupta
tis illecebris adoperta celatur. Et quanto
quisque annis in senectutem vergeat: ap
propinquare cernit illum dies quo fit ei ex
hac vita migrandum: cogit et quod purns a b
sedati

sedat. q̄ innocens ad iudiciū veniat. Nō
ut faciant quidāz cecis mentibus n̄r̄i: qui
tam deficientibus corporis viribus. in hoc
admonentur instantis vltimē necessitatē:
ut cupidius et ardentius hauriendū libidi-
nibus intendant. Quia ex voragine liberet
se quisq̄ dum licet. dum facultas adest: scq̄
ad deum tota mente conuertat: ut illum di-
ez securus expectet: quo p̄sēs dominas-
q̄ mundi deus de singulorum factis cogi-
tationibz iudicabit. Ille. Declaratio ver-
bi Lactan. Deb per charitā inquit La-
ctan. Quādu homo habet in se liberū ar-
bitrariū fēgibile ad bonum et ad malum.
dimittat peccata et secleragines: et induat
se aureis vestimentis virtutum. Et confi-
deret q̄ habet sese presentare ante tribu-
nal iudicis christi. et tibi reddere rationes de
omnibus operibus suis bonis aut malis.
Hic est ille equissimus iudex: qui facta no-
stra omnibus notificabit. Na. 3. Recla-
bo pendenda tua in facie tua: et ostendaz in
gentibus nuditatem tuam et regnis igno-
miniam tuam. Et ecclesia in sequentia pro-
mouit. Liber scriptus proferetur: in quo
totaz continetur. vnde mundus iudicetur.
Iudex ergo cum censebit quicquid latet
apparebit: nil inultum remanebit. Hic est
ille: qui rationem eriget de anima. Deute-
ro. 4. Cūti temetipsum et animam tuaz so-
licite. Hic est ille qui rationem de tempore
volet. Ecclesiastici. 4. Fīlī conserua temp⁹:
et deuota a malo. Ille. Conserua tempus
ratione preciosis. Ber. Nihil precios⁹
tēpore. Et ratione brenitatis. p. Loz. 7. Tē-
pus breue est. De quo in. 4. p̄fīcorum.
Nihil habemus de tempore. nisi p̄sens
nunc. Hic est qui rationem requirit de ver-
bis ociosis. Mat. 21. De omni f̄bo ocioso
et. Sancta ergo mater ecclesia auida salu-
tis filiorum suorum facit in hoc aduentu of-
ficium bone matris que dominica preteri-
ta proposuit aduentum. benignitatis. s. de
incarnatiōe christi: hodie aut de iudicio vni-
uersali ut q̄ nolūt se corrigere et benignita-
te: corrigan se ex timore. s. iudicis vniuer-
sali. quod hodie dicit Thoma. Videbant
et. De quo iudicio tria videbimus.

Require char. 24.

CDñica. 3. aduentus. De iudicio temer⁹.

Quam audis

set Joannes in vinctis
opera christi mittens
duos de discipulis suis
ait illis. Tu es qui ve-
nturus es: an alium ex-
pectamus? Mat. 21. Evangelista recit-
tat q̄ Joānes baptista in carcere positus
ab herode antippa: audiens opera christi
miranda: misit duos discipulos dicens
ei. Tu es qui venturus es: an alium ex-
pectamus? Secundum Chrysostomum triplet
de causa Joannes incarceratus est. Pri-
ma quia reprehendebat herodem propter
herodiam vrozem fratris sui. Mar. 6.
Non licet tibi habere vrozem fratris mei.
Ad eius suggestionem ipsum incarcerauit.

Secunda quia Joānes predicabat insti-
tutam et baptismum: ex quo populus eum se-
quebatur. Herodes cum esset alienigena
et populo odiosus: pertimescens tumultus
populi ipsum incarcerauit. Tertia q̄ Jo-
annes quendam magnū regem post se ve-
turum predicabat. Et cum romani ordina-
sent ne aliquis sine auctoritate tenens no-
uus rex nominaretur timuit offensam Ce-
saris: vnde incarcerauit. Et tunc misit di-
scipulos dicens. Tu es qui venturus es an
alium expectamus? Videtur dubitasse an
esset Messias. Sed mirum cum ipsum ostē-
dit. Ecce agnus dei. Unde ipsum baptiza-
uit. Spiritū sanctū in specie columbe vidit.
Respondent doctores nostri Thomas. 2. 2.
q. 2. ar. 7. Archiepiscopus in. 4. par. 2 Ray-
nerius: q̄ triplet est dubitatio. Prima est
infidelitatis: qualis fuit in iudeis. Secun-
da tarditatis: qualis fuit in discipulis eun-
tibus in Emaus: et quibusdam alijs Mat.
vlt. Tertia ē amoris sine pietatis. Et hec
proprie nō ē dubitatio. Talis fuit in Joan-
ne scilicet quidam horroz quo anima ad
modū dubitantis se h̄y. Vñ Almb. Nō fide
sed pietate dubitauit. Porrebat. n. p̄sidera-
re q̄ filius dei ad inferna descenderet. Res-
pondet etiam Joānes Chrysostomus et de-
ne: q̄ Jo. non dubitauit de primo aut secū-
do aduentu. Quia alij prophete p̄fīclauerūt

R 4

Dominica quarta

Sed dum esset mortui vicini: curans de discipulis saluare: qui in xpm non credebant: misit eos ad xpm. Tu es qui v. 22. Et scy ab ipso in fide solidarent. Christus aut factis multis miraculis in patria eorum: dixit eis. Euntes renunciate Jo. que vi. 7. aud. Eccl. vi. daa. q. d. Si verbis non creditis Jo. bap. me esse messiam: salte optibus credatio. Jo. 7. Opera que ego facio 7c. Sequitur. Beatus q non fuerit scandalizatus in me. Glo. Hoc verba tangit discipulos Jo. qui in ipso non credebant quem pax hominem putabant. Recedentibus discipulis: cepit xps laudare Jo. bap. Ratio: qz potu. sset turba Jo. bap. leuem reputare: qz in ipso non crederet. Unde de quatuor laudat. Primo in pntia. Quid de exilis i deserto videre: Aradinem vento agitatam: q. d. no. Secundo in austeritate. Quid exi. in deser. videre: Volem mo. ve. q. d. no. Tercio in propheta. Quid exi. i deser. vi. Prophetia: Immo plusqz ppham. Quarto in natura angli. Hic est de quo scriptum est Malach. 3. Ecce misit angelum meum ante faciem tuam: qui preparabit viam ante te. Hoc quatum ad hodiernum euange. In dnica preterita egimus de iudicio vniuersali quo ds deus iudicabit: ipse ho de iudicio quo ipse se mutuo iudicat dicem. De q aplo in epla. Nolite ante tempus iudicare. Vbi tria videmus. Hunc sermonem habes epar. 34.

¶ Dominica quarta aduentus. De receptione spiritali Messie Jesu christi.

Ebor claudis in deserto. Joan. 1. ¶ Essendo famosa opinione apud iudeos: qz tempus aduentus messie esset de proximo. Et videntes opera stupenda in ipso Joanne bapt. mortui sunt ad opinandum ipsam esse christam. Quia si sciret el vero: miserunt ad ipsam Jo. nuncios solennes: sacerdotes 7 leuitas 7 personas ecclesiasticas vt interrogarent eum. Tu quis es. s. an messias no. Rer in lege promissus: Confessus est 7 non negauit. Quia non sum ego christus. Sed

Christo. quadruplici de causa iudei pl. optinabantur Joannes esse messiam: qz de xpo.

Prima propter habitus asperitatem. Qz christus serebat vestes communes 7 vestem inconfutilem: quam maria ei fecerat. Joannes bap. induit erat de pilis cameli. Mat. 3. Ipse Joannes habebat vestem de pilis camelorum. Secunda pro victus paritate. Quia christus panem 7 vinum gustabat. Jo. aut non. Luc. 7. Venit Joannes non manducans panem. nec bib. vinum. Luc. 1. Erat magnus eorum do. vinu 7c. Dant. 22. Pur. Mel e locuste faron le viuande. ¶ Neutriron baptista nel deserto.

¶ Perebe gle glorioso e tanto grando.

Tertia causa: propter genus illustre. Qz christus fuit pauper: fili. Joseph. Mat. 13. Nonne hie est fabri filius: Jo. ba. filius scti sacerdotis Zacharie. Quarta propter baptismi nouitatem. Qz ante Joannem nullas pphas ausus e baptizare vt ipse. Unde baptismus Joannis quendam nouitatem pretere videbatur. Tu quis es: Non sum christus. ¶ Secundo proponunt aliam petitionem. Valias es tu: De belia petant. Quia sicut aduentus christi fuerat promissus iudeis: ita 7 aduentus belie: vt dicitur Mala. vi. Ecce ego mittam vobis beliam prophetam. Respondit Joannes. Non scio. Sed videtur contra illud quod dixit christus Mat. 21. Si vultis scire: ipse est Helias. Respondet Chrysostomus. qz erat Helias non in persona: sed in operatione. Quia sicut Helias non timuit reprehendere regem Achab 7 Jezabel de peccato homicidij in Naboth. 4. R. et. ita Joannes baptista reprehendere Herodem de concubina Mar. 6. Non licet tibi habere vroz fratris tui. Et sicut Helias erit precursor secundus aduentus ad iudicium: ita Joannes baptista primus ad incarnationem. Non scy ergo 7c. ¶ Tercio proponunt aliam. ¶ Prophetam es tu: Respondit. Non sum propheta. Sed contra Mat. 21. Quid eritis in deserto videre: Prophetam: Etia dico vobis plusquam prophetam. Respondit qz erat opinio tunc temporis famosa apud iudeos. qz ante messiam ventet vnus magnus propheta. pro eo quod dicitur Deu. 18. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum.

ram. Quamuis de christo intelligatur: licet indei intelligerent eam de alio propheta. Ioannes propheta negauit esse illum. Non sum propheta. Quid dicas de teipso: ut responsus demus his qui miserrunt nos: Ego inquit vox. i. predicationis de celestibus: clamantis in deserto. Matth. 3. Penitentias agite: appropinquabit enim regnum celorum. Quod nunquam fuit auditum ante ipsam. Quid ergo baptizatus si tu non es christus. neque bellus. neque propheta: Respondit. Ego baptizo vos in aqua. exterius tantum lauant corpus: non interius cor. ad designandum illius qui suo baptismate lauant animas. Nota in verbo Baptizo vos in aqua. Interlicatis. Tunc corpora lauantur: quia peccata soluere nequeo. Th. super eplam Pauli ad eph. 2. Baptizatus Io. dicitur baptizatus aqua: quia tantum exterius mundabat. Interius autem non sanctificabat. Et ideo de conse. dist. 4. c. Aliud. Si quos baptizauit iudas: iterum non sunt baptizandi. Et si huius baptizauit Ioannes: iterum sunt baptizandi. Ideo dicit. Baptizo vos in aqua. Medius autem vestrum fuerit: id est communiter uiuens inter homines: quasi unus ex vobis. quia christus vitam communem duxit. Quod vos nescitis. i. vera cognitione non cognoscitis quo ad deum diuinitatem. Ipse est qui post me uenturus est. predicaturus et baptizaturus. Qui ante me factus est. i. dignitate pollens et multis platus: quia ab eterno fuit sine diuinitatem. Cuius ego non sum dignus ut solam eius corrigiam calciamenti. In quibus uerbis querit. Ut christus portauerit calciamenta: uidetur dicere Nisco. de lyra super Jo. 1. quod hoc calciamenta non intelligit realiter: sed est quedam metaphorica locutio. Et ego dico quod portauit. Quod ut dicit apostolus ad Hebr. 7. Debit per omnia fratribus assistere. Cum fuerit ceteris in uictoria: ita in uictoria. Qui portauit calciamenta: qui habent in seculo Io. laterano Rome. hoc sufficit ostendit ad euangelium hodiernum. Hodie uolo uideamus: quia iustas dies quo dei filius non amore incarnatus est debeat et nos preparare saltem spiritualiter ad eum recipiendam. Quando aliquis personam nobilem expectamus in primo: quatuor consueuimus facere. que sunt facienda iesu christo: quem in

primo expectamus in hac nativitate. finem ecclesie reprobationem. Que sunt ista. Primo. uiam dirigere. Secundo. hospitium preparare. Tertio. epulas ordinare. Quarto. vestes pulchras assumere. Rimo uiam recte. Dirigite inquit uiam domini. i. munda. omnia praua remove. Quod faciendum est de necessitate triplici ratione. si christum hospitem apud nos volumus suscipere. in hac festiuitate. Primo. ratione dispositionis. Secundo. ratione locationis. Tertio. ratione maiestatis. Primo recte. Que tu si bene dispositus. Una maxima est Th. in. 1. 2. q. 12. ar. 2. Quod peccatum mortale facit hominem distare a regno dei et ab ipso deo. In ps. Longe a peccatoribus salus. Et Prover. 15. Longe est dominus ab impijs. Que quidem distantia non est localis. cum deus sit ubique. Et per potentias essentiam. presentiam: ut Th. 1. p. q. 8. dicit. Et David in ps. Si ascendero in celum tu illic. usque ad uentura. Et Iere. 8. c. Celi et terrarum impleo. Distantia hec ergo non est localis: sed formalis. propter peccatum. Exempli gratia. Album et nigrum: si finaliter essent localiter et appetit tamen formaliter distant. Quod ut dicit apostolus. 2. Cor. 7. Non est conuentio lucis ad tenebras. Ideo sic luce. Io. Ego sum lux mundi. Et Jo. 1. Lux in tenebris lucet. Peccator est tenebra. Deus est iustus: peccator iniustus. Deus est bonus: peccator malus. Deus est sapiens: peccator insipiens. Distant ergo deus et peccator formaliter. i. infinita per peccatum: ita ut christus non habitet in anima peccatoris per gratiam. Et hoc ratione in dispositionis. Et nisi sit dispositus per gratiam nunquam susceperet Iesus christum. Igitur requiritur dispositio. i. quod gratia disponat peccatores per fugationem culpe. Dirigite uiam dei. i. remouete opera praua. Unde Theodor. ponunt casum disputabilem. Si iudas cum mala uoluntate. i. cum peccato proditoris ingrederetur celum: periret. Si deus posset eum facere bonum. sine predicta dispositione gratie: Ad hoc sunt due opiniones. Una est minor. scilicet Scoti in. 4. dist. 44. Et Pauli Carmelite. in. 1. in principio tenent quod de potestate ordinaria non potest. quia iam seipsum ordinauit. quis debet eum

Dominica quarta

atque. Unde oꝛ q̃ habeat talem dispõem. i. q̃ gr̃a sit purgata. ab omni sorde peccati. Sed quoad p̃tatem absolutã: dicunt q̃ vs iudam posset saluare ⁊ beatũ facere. absq̃ ista dispositione. Sed doctores nostri alit̃e sentent. Th. Alber. Joannes de biblia de bolognia. in suis quolibet. q̃ nec de ordinaria potestate. nec de absoluta posset iudicare: aut quẽlibet alium peccatorem beatũ facere. absq̃ dispositiõẽ prefata. Et ratio illoꝝ ẽ. Quia implicat p̃tationem. Quia sequeretur: q̃ aliquis esset in gratia ⁊ nõ in gratia. ⁊ esset beatus ⁊ non beatus. ⁊ haberet in se statum bonorum: cum statim peccaret. S; hoc est impossibile. Et igitur tanta est turpitudinis peccati ⁊ malitiæ: q̃ faciat totam hoĩem in dispositione ad r̃p̃m recipiendũ: quare peccator miser non deserit ipsam peccatum: Cur non finis concubinarũ: usurarũ: ⁊c. Et si forte nõ credis: audi Jo. in apo. 21. Nihil inquinatũ introibit in illũ. Si fecisses mille opera bona ⁊ post mortem cum vno solo mortali tues ad celũ: ⁊ diceres. O vos qui habitatis hic: aperistis mihi. q̃ beatificari volo. Aperite: q̃ testum plorantis. elemosinas feci. feci sic ⁊ sic. Putas q̃ daret introitum: Non placet deo. Similiter in presenti nec in anima tua per gratiam venires in p̃senti. Nihil inquinatũ. Fiat practica de singulis peccatis. Semper addendo. Nihil inquinatum. Dirigite ergo viam dñi o mortales. quia dominus venit.

Secundo rōne ⁊c. Conclusio est p̃h̃i
s 4.º. p̃h̃i. Locus ⁊ locatus debent eẽ
pporcionati. Exempli gratia. Tu habes tantũ vinũ. Jo non so nunc adest. Pontis illud in vase pporcionato. nõ marcido sed bono. Ne: O ira pater. Perche la muffa facit capillos albos. Anima nostra cum sit rationalis. ⁊ capax summi dei. cum sit propinqua ei per similitudinem. vt docet Th. i. par. q. 93. In p̃. dist. 8. oꝛ q̃ si debet eẽ apta ad suscipiendum ipsam deum. q̃ ei pporcionetur. Et hoc non fit nisi per gratia: ⁊ lumen glorie. Quod non p̃t esse in loco ubi culpa est. i. anima: que est peccati subiectum. Oportet igitur q̃ aia a peccato mundetur. si debet ingredi paradysum. vel r̃p̃m suscipere. Putas o miser homo. q̃ deus tuus velit liquorẽ illum preciosũ sue gra-

tie ponere in fectido vase. Imunditiaq̃ repleto. i. anima plena peccatis luxurie. auaritiæ. odij. ⁊c. An diero. ad P̃machidũ ⁊ Ocea nam. Vasa limo plena: liquorẽ purũ elusiũ recipere. ⁊ retinere non possunt. Alger spiritus: nisi omnino fuerit cultoris labore extirpatus. non nutrit in se tactata semina: s; suffocat. Ita ⁊ aius secularium sollicitudinum plenus illecebris. verbum non potest sustinere diuinum: nisi prius ipsas mundi sollicitudines carpatũq̃ omnium materias: euangelica in se salce succiderit. Ille. Non ne reputaretur satanas ille qui lapidem p̃ciosũ proieceret in latrinam ad ibi semper manendũ: Vere sic. Nõne reputaretur infidelis qui optimam romanã: vel maluit cum poneret in vase mufalento: Vere sic. Ita fectidus. faciet tibi deus vt fectidus q̃dam florentinus: qui habebat bonũ vinũ ad quem multi confinebant ⁊ petebat. aut pro infirmis. aut pro medicinis: eũ vase bono ⁊ mundo. Quidam bestialis. misit quendam famulum cum vno barile o satis magno. vt daret ei de vino p̃cioso. Quod videns dominus rusticitate illius cuius. facie licentia: famulum dicens. Vls in hoc vase portare vinũ: Nolo inquit. Accipies dominus vas vni: odoratusq̃ est per foramen di. Vasa malitiosa. Nolo ponere vinũ meum bonum in vase mufido: vt est hoc. O anima rustica. Ita erit tibi in peccatis permanes. Dirigite ergo viam dñi ⁊c.

Etio ratiõne ⁊c. Conclusio est p̃h̃i
t 4.º. Top. Si de quo minus vedetur inesse ⁊ inest. ergo ⁊c. Exempli gr̃a: de rege legem p̃dente: p̃tra quã filius eius cõtrafaciens punit. Valerius refert de Tito Manlio Torquato. qui filium Titum quã cõtrafecerat ed cto patri: quod erat nequis intret bellam nec certaret. Quis filius certans inimicũ vicisset: fecit eum ligari in p̃risa sua ad stipites. ⁊ ibi decollari. Et illudmet legi de quodam duce veneto: Si filium suum punit ret: magis punit famulum. Si angelũ. vel sancti omnes ⁊ vltimo beata peccare possent ⁊ peccarent: deus expelleret eos a sua visione. nequaquã cam eis esset. O paule da testimonium. Si forte rationes non capiunt. Ad Ephe. 5. Doe enim scitote intelligentes. quia omnis fornicator

ificator aut inuidus, aut auarus: quod est
idolorum seruitus: non habet hereditatem
in regno christi et dei. Ad Ro. 13. Absque
ergo opera tenebrarum. Et Dauid. Domi
ne quis habitabit in tabernaculo tuo? Qui
ingreditur sine macula. Ps. 15. Beati man
do corde et. De pe. di. i. c. Non potest quis
gratia vite celestis accipere: nisi purgatus fu
erit ab omni sordide peccati. per penitentiam co
fessionem. vel per donum baptismi saluta
ris. Ille. Exemplum nepotis Cyrilli ad Au
gustinum. Scribens. Neptis inquit quidam meus
Rufus nomine viroque priuatus pariete a tene
ris annis ad meas devenit manus. quod vult
ex vtero non erisset. ne illi quod sustinet corrigis
set: quod tanta diligentia enarrat ut a pluri
bus a me gentitas pararet. Crescens itaque
infelix puer etate sed non sapientia: ingenti
pulchritudine corporis decoratus sed non ani
ma: a cunctis dilectione superflua colebatur.
Is namque. id est etatis sue anno imbecillus et
miserabilis expiravit. De cuius morte tantus
ab omnibus insonavit luctus. quod vix per mensem
potuit quietari. At ego nimis eius incum
bens dilectionis plures rogavi gloriosum.
Vt. ut mihi quid acciderat nepoti meo
revelaret. Etiam autem mihi die quadam
hora. id est tantus affuit fetor quod nullatenus po
tuit sustinere. et dum tacitus miserer unde
tantis fetor esset supra meum verticem: ele
uatis oculis infelicem nepotem meum vidi
terribili visione ita quod visum in eo imprimere
non audebam. Nam ebulliens ignis cir
cumspectus flammis fetidissimas eraspebat.
Ad hanc terribilem visionem subito me tan
tus timor inuasit ut dum plures loqui vel
lem: formare vocem penitus non valerem.
Postremo aliquantulum ad me rediens si
meus erat nepos voce cepi perquirere tre
mebunda. Ad hec inquit ille: vultibus et
suspensis. Utinam non essem ne tam diris
essim cruciatibus deputatus. Nam scias me
perpetuis temporibus mansionibus tarta
reis permanurum. Deum quid dicam: his
dictis tantus mihi dolor affuit ut per plu
res sim miserratus quomodo e vita protinus
non decessi. Longis autem expletis collo
quiis ab eo secessatus fui: cur ita vitam
misericordiam perdidit. cum tot virtuti
bus videretur polleere. Pro nulla inquit me

scias causa fore damnatum. nisi quia in la
dis maxime delectabar. Atque in morte vo
luntarie postposita confiteri. Quibus dictis
disparuit. Et tantus fetor remansit ut in lo
cum illum per magnum spatium nullus au
sus sit introire. Hec Cyrillus. De igitur his
qui cum talia vel legunt vel audiunt non ti
ment. non mutantur. non convertuntur ad deum
deum suum. Nam si pro vno peccato solus
modo hominem dei iustitia eternaliter da
nat. quid faciet pro multis? Dirigite ergo
viam domini et.

Quando debemus domum dignam
et hospitium preparare. Amb. Pro
pitia diuinitate fratres carissimi: ad
aduentus dies quo natalem domini saluato
ris cum gaudio desideramus celebrare.
Ideo rogo ut quantum possumus cum
dei adiutorio laboremus: ut in illo die eius
sinceritate. et pura conscientia. et mundo cor
de. et casto corpore. ad altare domini pos
simus accedere. et eius ipsius vel sanguinem
eius non ad ludicium: sed ad remedium
anime nostre mereamur accipere. Ille. In
hac domo et hospitio anime nostre: sunt tres
camere. que debent esse pure et munde.
Memoria. intelligentia. et voluntas. In
memoria quidem habitat pater. In intelli
gentia filius. In voluntate spiritus sanctus.
Memoria enim secundum Augustinum est
mater intelligentie. Quia intelligentia ni
hil cognosceret sine memoria: que ei insuit.
Similiter voluntas generatur a memoria
et intelligentia. Nemo enim vult aliquid:
nisi in memoria habeat. Et nisi per intelli
gentiam aliquam cognoscat. Et sic me
moria est mater intelligentie. Et intelligen
tia est proles memorie. Voluntas vero ab
utroque procedit. Et ideo per quandam ap
propinquam. pater habitat in camera me
morie. Filius in camera intelligentie. Spi
ritus sanctus in camera voluntatis. In ca
mera memorie pater habitat per benefici
orum dei recordationem continuam. Unde
ps. Memor fui et delectatus sum. Fiac
practica de beneficiis dei. per modum con
templationis. In camera intelligentie ha
bitat filius per fidem veram. Ad Eph. 3. Ha
bitare christum per fidem in cordibus vestris.
Et hec fides hypurificare. Act. 15. Fide pa

Dominica quarta

ificans corda eorum. Et. h. q. ult. Fides omnia purgat. Et Amb. Abi fides integra ē: ubi saluator docet. vigilat. et exultat. ibi requies. ibi tranquillitas. ibi cunctorum criminum est medicina. In camera voluntatis habitat spūs. s. s. per amorē. Unde postq̄ dñs dixit Jo. 14. Si quis diligit me s̄monē meum seruabit. Subdit. Ad eum veniemus: et mansionē apud eū faciemus. s. p. amorē. Sed dicunt quidā. Si vult venire in domum meam in istis seculis. parant plura. Si voluerit ludere ad trisphos: sunt in domo. Si a taurole: habeo plura tabulēria. Si a locha: habeo rarillos. grossos et minutos. Grossos: ut si forte male videret: perche lie vecchio domenedio. Q̄ cecidit qd agitis: Nūc Ser. super Can. 2. Ecce q̄ multi in hac est que primo est celebranda natiuitate gaudebant: sed vitam de natiuitate. Ille. Dirige ergo vitam rē.

Erilo. Debemus epulas ordinare.
Inuenio triplicem cibū in quo xps delectatur.

C Primus est materialis.

C Secundus est spūalis.

C Tertius est celestialis.

C Primus rē. Iste debet dari pauperib⁹: qui xpi personā gerūt. Christus enī in paupere se reputat esurire et pasci. Mat. 25. Esurui enim rē. Et. 7. q. 1. c. Ois. Qui negant misericordiā faciendam fugientibus et necessitatē patētib⁹ spm xpm negant. qui est misericordiā et veritas. Pratica. Ut si q̄s videret xpm ad ostiū: et ipsū licentia rer. O quātū eēt grane. Ita sit paup⁹ quē inias. Unda cū dīo rē. **C** Secundus rē. hūc debemus pparare in anime iustificationē. De quo Jo. 4. c. Deus cibus ē ut faciam voluntatē patris mei qui i celis ē. Et que ē hec voluntas p̄is. o bone iesu: Certe iustificatio peccatorum. Ezech. 18. Nunqd voluntas mee ē mors impij? Istū cibum it xps q̄rendo ostiatim d. Apoc. 3. Ego sto ad ostiū et pulso. si quis auerit mihi. intrabo ad illū et cenabo cū illo: et ipse me cū. Hoc est dicere. Ponemus ad scotū. s. q̄tum dabis mihi: ego dabo tibi. Quid ergo faceres o anima q̄si xps veniret ad cenandū tecū? O p̄i facerem ei del rostrō: et alia plura. Nō querit

ista deus a te sed alia. In hac cena ped⁹ by ponere tria p suo scoto. Confessionem. contritionē. satisfactionem. Deus autē pro scoto suo: ponit alia tria. Remissionē culpe. infusionē gracie. collationē glie. O bona cena. Sed heu multi sunt filies ioculatorib⁹. qui semp vellēt comedere de alieno. et nūc q̄ de suo. Tales vellēt q̄ deus poneret partem suam. et ipsi nihil volūt de suo ponere. **C** Tertius cibus rē. laus dei pparanda ē. di enī cibus celestialis. Deus enī ē frater. s. dñici. nō comedit carnes sed libetier gustat laudes imolatas. Unde dicit. Nunqd manducabo car. tan. aut san. hir. porabo? Subdit. Immola deo sacrificiū laudis. i. olbas his diebus p̄cipue occupa te in vesperis. missio. rē. O quot sunt: q̄ istū nō p̄pabūt: sed blasphemias propter ludū q̄ sit his dieb⁹. et noctibus. O p̄iores qd agitis:

Vario pulchras vestes assumere.
q Inuenio tres vestes quibus ornare debemus nos.

C Prime sunt albe.

C Secunde sunt deaurate.

C Tertie sunt varie.

C Prime rē. Vestis alba est puritas. De qua Apoc. 3. Vestimētis albis induaris: ut nō appeat plussio nuditatis tue. **C** Secunda ē deaurata. Ista ē charitas. Charitas ē vestis rubea: q̄ facit aniam radentē. i. igne amoris seruentem. **C** Tertia est varia. i. diuersitas p̄ntiū. Eccl. 18. Vestiat te discoloribus. De hac triplici veste in ps. Altitu regina a der. tuis in vest. deaur. circundata rē. Beata aia: que xpo adueniēt occurreret cum veste alba puritatis. cum veste deaurata charitatis. et varia multiplici virtutis. Sed ve illi. qui sibi conuersio occurrerent cum veste nigra. sanguinolenta et fordidā peccatorum. Non est olla magis nigra: q̄ anima in mortali posita. Nam. 2. Facies eorum sicut nigredo olle. Non ergo cum nigra: sed alba veste. Mater enim tenens filium in gremio non vult q̄ aliquis amplectetur eum qui eum facit plorare. **T**ria genera hominum t̄ment p̄nti. Primo homines male indutos. Secundo homines qui habent longā barbā. Tertio illos qui auferūt puero quod primo sibi tederant

derant. et gratanter in manu tenebat. **Mo**raliter. Parvulus iste qui natus est nobis: vel natus debet propter abhorret homines male indutos. id est illos qui habent mortale peccatum. O si videretis tunc quales lacrymas mittit: quando in die iudicantis tangetis eum cum peccato. Secundo barbatus. id est in peccato perseverantes. Quia sicut barba per longa tempora crescit: sic peccatum per consuetudinem. Unde puer non vult eos habere prope eam illa barba: nec mihi vult. Et si veneris ad eum: pro malo habebit. O maria doli licentia. Dicatur exemplum in isto dialogo. de illa que fuit incontinens et accessit ad ecclesiam. Sebastianus. Tercio illos qui auferunt quod primo dederunt. Isti sunt recedentes et cadentes a penitentia. que auferunt deo animas suas: quas sibi dederant. et quas sicut pomum gratum et odoriferum in manu tenebat: ita illud sapientis. Iustorum anime in manu dei sunt. Si enim debet venire ad consecrandum nos in hoc festo: requiritur quod habeamus illa que requiruntur in consecratione ecclesiarum. Primo requiritur missa celebratio. De con. di. l. c. 1.º. Et 2.º. De fabrica. ita requiritur oratio hominis. et reliquie sanctorum. De con. di. l. c. De fabrica. c. Placuit. Reliquie sanctorum: est imitatio bonorum et sanctorum. 3.º requiritur electio cadaverum paganorum. De con. di. l. c. Ecclesia. Ita requiritur in homine: ut cadavera. id est carnalia vitia egrediat. 4.º debet totari antequam consecratur. Is. q. 7. c. Pie. Dos ista: est fides in homine. Unde patet sermo.

C Prologus communis.

Doria et ho

noze coronasti eam domine. In ps. C. **U**llis et ignobilis se potest iudicare vita hominis dum illa sit supposita regimini: celorum et talis misericors: quantas inducant celeris motus et dominum sperarum eternarum. Dominus accomodate Jacob vocant hanc nostram vitam propter suam continuum defici-

rem: peregrinationem. Gen. 47. Dies peregrinationis vite mee centum. 30. annorum sunt: parui et mali. Et Job similiter cognoscens defectum et miseria vite nostre: dicit al. 7. c. Memento: quod ventus est vita mea. Et al. 13. subiungit. Domo natus de muliere brevis vivens tempore: repletur malis miserijs. O quot patibula. Quot sunt egritudines corporis: Quot immense passionis anime: Quot exordia: Quot ruine: Quot supplicia: Quot tacture: Quot naufragia: Quot alie dispositiones: quibus suppositus est homo: Unde est necessarium quod animo suo continue adiungatur molestia. Unde Petrar. in 5. Triumph. tempo. **E**paratim terribel vanitate **F**ermare in cosse il cor chil tempo preme: **L**he mentre piu le stringe son passate. **E**ssendo adunq hoc vnum damnum irre-mediabile quod nobis producit tempus: propter hoc merito vult et abiecta est iudicanda hec nostra terrena vita. Et igitur sit fallibilis ipsa mortalis vita. et vera preiudicia poete sententia: ostendit Salomon in principio Eccles. d. Vanitas vanitatum: et omnia vanitas. O sagitta aurea. et celebranda sententia. O ceci et inaduercetes mortales. cupidini nimis rerum caducarum atq transitoriarum. Ubi sunt diuitie et thesauri posseti a principibus secularibus et ecclesiasticis: Ubi sunt splendida vasa aurea: et purgati argenti: Ubi multitudo equorum: Vanitas vanitatum. et oia vanitas dicit Salomon. Sed vere nullum remedium est magis congruum quam ista percalcere et renouere oculos mentis nostre ad imitandos sanctos. preferatim gloriosissimum. N. qui etc.

C In festo alientis sancti. prologus communis. ut Antonij. Siluestri etc.

Edit illi

claritatem eternam: dominus deus noster. Ecclesiastici. 44. **C**onclusio est philosophi in libro de bona fortuna. quod appetit naturaliter: naturaliter

Prologi communes

tendit in bonum. Dionysius. 4. de divi. no. Palestrum et bonum omnia desiderant. Ad bonam inquit philosophus. 3. et. sit oblectum voluntatis. Inter omnia bona: preclarum est virtus. In. 2. et. Virtus est que facit bonum habentem: et opus eius reddit bonum. Nec est que facit hominem laudem dignum. In. 2. et. Virtuti debetur laus. Hieronymus ad Lelantiam. Nobilitas summa apud deum: est clarum esse virtutibus. Nec est que facit hominem deum. In. 7. et. Homines dicuntur dii: propter virtutis excellentiam. ps. Ego dixi: dii estis. Nec est que facit filios dei. Jo. p. Dedit eis potestatem etc. Nec est que hominem deo assimilat. Apuleius in libro de deo Socratis. Nihil est doctius: quam vir animo perfecte bonus. Et quod plures sunt mali quam boni propter difficultatem boni. In. 2. et. Malum est facile: bonum vero difficile. In eodem. Difficile est esse bonum. Unde pariter saluatur. Mat. 22. Multi sunt vocati etc. Ascendit super hoc lib. 4. c. 3. Non multi christiani et pauci electi. Ad consequendum virtutem tantam. Et contemplari dei conspectum. Ideo oportet bonos promovere ad virtutem per premia et promissiones: et bona exempla. Unde Hieronymus ad Paulinum presbyterum. Habet unusquisque propositum principum suorum. Romani duces imitentur. Camillos. Fabricios. Regulos. Scipiones. Philosophi proponant sibi Pythagoram. Socratem. Platonem. Aristotelem. Poete emulentur Homerum. Virgilium. Menandrum. Terentium. Historici Lucridem. Salustium. Herodotum. Liliam. Oratores Lyfiam. Graccos. Demosthenes. Tullium. Et ut ad nostra veniamus. episcopi et presbyteri habeant ad exemplum apostolorum et apostolicos viros: quorum honorem possidentes habere nistantur et meriti. Nos autem habeamus propositi nostri principes: Paulum et Antonium. Iulianum. Hilariem. Maccharium. Et ut ad scripturarum auctoritatem redeamus: noster princeps Elias. noster Helisens. nostri duces filii prophetarum. qui habitabant in agris et solitudine. et faciebant sibi tabernacula prope fluentia Jordanis. Ille. Inter alios beatus N. cuius hodie romana ecclesia merito ce-

lebritatem solennizat nobis exemplo fidelis vel constantis esse potest. Propter quod a deo sublimatus est in regno celorum. Unde verba assumpta. Dedit illi etc.

f 3 n 3 s.

Terplidant sermones de sanctis Erimij sacre Theolog. magistri Gabrielis de barclea ordinis predicatorum. Impressi vero Brixie sumptibus atque solerti cura Jacobi Brixianci Brixiani. anno incarnationis. 1498. die. 13. Januarij.

Registrum operis.

Quadragesimale huius operis incipit in a: excepta epistola: et definit in r. cetera sunt quaterni. Sanctuarium vero incipit in A et definit in R. cetera sunt quaterni excepta E quod est ternus.

